

P.Z. br. 267

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/18-01/04
URBROJ: 65-18-02

Zagreb, 5. siječnja 2018.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 4. siječnja 2018. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila prof. dr. sc. Blaženku Divjak, ministricu znanosti i obrazovanja, prof. dr. sc. Branku Ramljak i dr. sc. Tomu Antičića, državne tajnike u Ministarstvu znanosti i obrazovanja, te prof. dr. sc. Ivanu Franić, pomoćnicu ministrike znanosti i obrazovanja.

PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/17-01/139

Urbroj: 50301-27/12-18-3

Zagreb, 4. siječnja 2018.

PREDsjEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16 i 69/17), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila prof. dr. sc. Blaženku Divjak, ministricu znanosti i obrazovanja, prof. dr. sc. Branku Ramljak i dr. sc. Tomu Antičića, državne tajnike u Ministarstvu znanosti i obrazovanja, te prof. dr. sc. Ivanu Franić, pomoćnicu ministricice znanosti i obrazovanja.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O HRVATSKOM KVALIFIKACIJSKOM OKVIRU**

Zagreb, siječanj 2018.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKOM KVALIFIKACIJSKOM OKVIRU

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske broja: U-I-351/2016, od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine, broj 41/16, u dalnjem tekstu: Odluka Ustavnog suda), a temeljem prijedloga za ocjenu suglasnosti odredaba Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru (Narodne novine, broj 22/13), podnesenog od strane Sveučilišta u Zagrebu, ukinuta je odredba članka 8. stavka 1. postavka 8. predmetnog Zakona, u dijelu koji glasi: „specijalistički diplomski stručni studiji“.

Odlukom Ustavnog suda predviđen je prestanak važenja ukinutog citiranog dijela odredbe Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru (Narodne novine, broj 22/13, u dalnjem tekstu: Zakon) na dan 31. prosinca 2016. godine. Stoga je potrebno donijeti zakonsko rješenje kojim će se citirana odredba Zakona u potpunosti usuglasiti s Ustavom Republike Hrvatske, odnosno sa stavovima Ustavnog suda Republike Hrvatske izrečenim u obrazloženju Odluke Ustavnog suda.

Stavovi izraženi u obrazloženju predmetne Odluke Ustavnog suda odnose se na:

- postavljanje stručnog diplomskog specijalističkog studija na istu razinu Hrvatskog kvalifikacijskog okvira (u dalnjem tekstu: HKO) na kojoj su sveučilišni diplomski studiji:

„Imajući u vidu sva prethodna utvrđenja, a polazeći od ustavnog okvira (članci 67. stavak 1. i 68. stavak 1. Ustava) i postojećeg binarnog sustava visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj, Ustavni sud ne vidi ustavnu mogućnost da stručni diplomski specijalistički studiji zakonom budu stavljeni na istu razinu HKO-a na kojoj su sveučilišni diplomski studiji, a da stavljanje stručnog diplomskog specijalističkog studija na istu razinu HKO-a na kojoj su sveučilišni diplomski studiji zakonodavac istodobno nije uvjetovao završetkom odgovarajućeg razlikovnog sveučilišnog programa.“

- uvjete pristupanja studiju kojim se stječe kvalifikacija na razini 8.2:

„Iz navedenog slijedi da je osporeno zakonsko rješenje nesuglasno s člankom 14. stavkom 1. u vezi s člankom 65. stavkom 1. Ustava (diskriminacija po naobrazbi) jer bez objektivnog i razumnog opravdanja osobama koje su završile stručni (vokacijski) studij omogućuje stjecanje kvalifikacije razine 8.2 (akademski stupanj doktora) pod jednakim uvjetima kao i

osobama koje su završile sveučilišni studij (to su za razinu 8.2 sljedeći uvjeti: »najmanje tri godine znanstvenih ili umjetničkih istraživanja u ekvivalentu punog radnog vremena, čiji su rezultat originalni radovi s relevantnom međunarodnom recenzijom« – članak 7. stavak 2. alineja 10. ZoHKO-a:22/13).“.

Nadalje, Ustavni sud Republike Hrvatske u obrazloženju svoje Odluke izrazio je nedvosmislen i jednoznačan stav o jednakovrijednosti sveučilišnih i stručnih studija za društvenu zajednicu:

„...općenito je pogrešno postojeći binarni sustav visokog obrazovanja sagledavati kroz usporedbu njihove vrijednosti za društvenu zajednicu, jer su oba sustava (i sveučilišni i stručni) za društvenu zajednicu jednakovrijedni i jednakost potrebni.“.

Ustavni sud je također naglasio da bi i osporeno zakonodavno rješenje moglo biti u skladu s Ustavom kada bi za to postojalo opravdanje:

“Osporeni zakonodavčev pristup može biti ustavnopravno prihvatljiv ako za njega postoji objektivno i razumno opravdanje.“.

Ukidanjem odredbe članka 8. stavka 1. podstavka 8. Zakona, Ustavni sud Republike Hrvatske naložio je zakonodavcu doradu odredbi Zakona kojima se postojećim kvalifikacijama pridružuju razine HKO-a, u skladu s pravnim stajalištima izraženima u Odluci Ustavnog suda. Pritom Ustavni sud Republike Hrvatske omogućuje zakonodavcu da dosljednom primjenom zakonodavne tehnike formuliranja uvjeta pristupanja razinama HKO-a odredi drugu razinu HKO-a za specijalističke diplomske stručne studije i da za te studije propiše posebne uvjete pristupanja razinama 8.1 i 8.2 HKO-a, ali isto tako da se posluži i drugačijim tehnikama ako se njima ostvaruje isti cilj:

„S obzirom na organsku povezanost osporenog dijela članka 8. stavka 1. alineje 8. s člankom 7. stavkom 2. alinejama 9. i 10. ZoHKO-a:22/13, Ustavni sud je pri odlučivanju o dijelovima pravnih normi koje treba ukloniti iz pravnog poretku pošao od odabrane zakonodavne tehnike formuliranja uvjeta pristupanja određenim razinama HKO-a, prihvaćene u članku 7. ZoHKO-a:22/13. Primjerice, za pristupanje razinama 6 i 7 kao uvjet pristupanja propisano je »posjedovanje prethodne kvalifikacije ... uz položene ispite obveznih predmeta državne mature«. Poštajući tu tehniku, Ustavni sud je iz razine 7 uklonio specijalističke diplomske stručne studije kako bi omogućilo zakonodavcu da dosljednom primjenom iste zakonodavne tehnike odredi drugu razinu HKO-a za specijalističke diplomske stručne studije i da za te studije propiše posebne uvjete pristupanja razinama 8.1 i 8.2 HKO-a u skladu s pravnim stajalištima izraženima u ovoj odluci. Međutim, to ne prijeći zakonodavca da se posluži i drugačijim tehnikama ako se njima ostvaruje isti cilj.“.

Predloženo rješenje izrađeno je koristeći se drugačijim tehnikama kojima će se ostvariti cilj rješavanja nesukladnosti dijela odredbi Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru s Ustavom Republike Hrvatske poštujući u isto vrijeme odredbe Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, br. 123/03, 105/04, 174/04, 02/07 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 60/15 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske). Tehnika primijenjena u rješavanju ovoga pitanja uključuje nekoliko različitih aspekata postavljanja kvalifikacija na određene razine.

Prvo, uvodi se jasno i nedvosmisleno razlikovanje kvalifikacija prema vrsti, uz već postojeće razlikovanje kvalifikacija prema razini. Isto podrazumijeva mogućnost da određene kvalifikacije budu različite prema vrsti, a pridružene istoj razini HKO-a. Navedeno je u sukladnosti s Preporukom Vijeća od 22. svibnja 2017. godine o Europskome kvalifikacijskom okviru za cjeloživotno učenje i o stavljanju izvan snage Preporuke Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2008. godine o uspostavi Europskoga kvalifikacijskog okvira za cjeloživotno učenje (OJ: C 189) te sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju. Kako je navedeno u stavovima iz obrazloženja Odluke Ustavnog suda, u obrazovnom sustavu Republike Hrvatske postoje različite vrste obrazovanja (naobrazbe), a u visokom obrazovanju različite vrste studija definirane su odredbom članka 69. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju. Stoga se u ovom zakonu predlažu odredbe kojima se definiraju različite vrste kvalifikacija koje postoje na svim razinama obrazovanja, a koje proizlaze iz temeljnih propisa u sustavu odgoja i obrazovanja.

Drugo, smještanje kvalifikacija koje se stječu završetkom specijalističkih diplomske stručnih studija, sveučilišnih diplomskih studija te integriranih preddiplomske i diplomske sveučilišne studije na istu razinu 7.1 u skladu je s obvezujućim pravom Europske unije. Naime, područje priznavanja stručnih kvalifikacija regulirano je Direktivom 2005/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. rujna 2005. o priznavanju stručnih kvalifikacija (SL L 255, 30.9.2005.) kako je zadnje izmijenjena i dopunjena Direktivom 2013/55/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o izmjeni Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija i Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta (SL L 354, 28.12.2013.) te osnivačkima Ugovorima Europske unije koji sadrže relevantne odredbe o slobodama kretanja radnika, pružanja usluga, poslovnog nastana, te o europskom građanstvu. Predmetna Direktiva nalaže Republici Hrvatskoj priznavanje kvalifikacija stečenih u drugim državama članicama na način da osigurava građanima ista prava koja bi imali u državi članici u kojoj je kvalifikacija stečena. Nadalje, praksa Europskog suda u Luxemburgu o tržišnim slobodama i europskom građanstvu konzistentno traži uvažavanje diploma iz drugih država članica, a zabranjuje se postavljanje prepreka onima koji su kvalifikaciju stekli u drugoj državi članici, neovisno o tome jesu li oni strani ili hrvatski državljanici. Čak i u slučajevima kada bi se za određeno zanimanje tražila diploma sveučilišnih studija, a kandidat bi imao završen stručni studij u drugoj državi članici, ne bi bila dozvoljena diskriminacija na temelju formalne razlike u vrsti diplome već bi bilo potrebno izvršiti supstancialnu ocjenu istovjetnosti. “[O]cjena istovjetnosti strane diplome treba [se] izvršiti isključivo uzimajući u obzir stupanj znanja i kvalifikacija za koje se može pretpostaviti da ih ta osoba posjeduje na temelju te diplome, vodeći računa o prirodi i trajanju studija i praktičnog osposobljavanja na koje se odnosi diploma.” (C-298/14 *Brouillard* ECLI:EU:C:2015:652). Iz prava Europske unije slijedi da se nepovoljni tretman onih koji su završili stručne studije u odnosu na one koji su završili sveučilišne studije ne može primijeniti na one koji su ih završili u državama članicama Europske unije u kojima bi ostvarili određena prava na tržištu rada. Kada bi Republika Hrvatska propisala nepovoljniji tretman za one koji su u Republici Hrvatskoj završili stručne studije u odnosu na one koji su završili sveučilišne studije, diskriminirala bi građane koji su se odlučili studirati u Hrvatskoj u odnosu na one koji su stručne studije završili u drugoj zemlji članici Europske unije. Međutim, što se tiče prava na nastavak obrazovanja, pravo Europske unije ne ukida autonomiju sveučilišta koje, pri upisu u bilo koju razinu studija, ima pravo samo odrediti uvjete pristupanja i/ili razlikovne programe.

Treće, tehnika primijenjena u rješavanju ovoga pitanja uključuje i snažnije povezivanje uvjeta i kriterija u svim postupcima vrednovanja, od inicijalne akreditacije, tematskog vrednovanja do reakreditacije, s pridruživanjem kvalifikacija razinama HKO-a, odnosno normativno oblikovanje binarnog sustava i sustava osiguravanja kvalitete visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj koji je propisan Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, broj 45/09) i na tom Zakonu utemeljenim propisima. Stoga, paralelno s upućivanjem ovoga zakona u proceduru, radi se na izmjenama i dopunama propisa kojima se, kod uvođenja novih studijskih programa, i kod svih postupaka vrednovanja postojećih studijskih programa, propisuju kriteriji u pogledu nastavnika i nastavne aktivnosti, znanstvene izvrsnosti, prostornih i svih drugih kapaciteta koje trebaju zadovoljiti visoka učilišta koji su nositelji sveučilišnih i stručnih studijskih programa na način da različiti kriteriji koje te dvije različite vrste studija moraju zadovoljavati osiguravaju kvalitetu koja opravdava smještanje različitih vrsta studija na istu razinu HKO-a.

Slijedom svega navedenoga, ovim zakonom na razinu 6 smještaju se dvije vrste kvalifikacije i to kvalifikacije stečene završetkom: a) preddiplomske stručne studije i b) preddiplomske sveučilišne studije. Na razinu 7.1 smještaju se kvalifikacije stečene završetkom: a) specijalističke diplomske stručne studije i b) sveučilišne diplomske studije te integrirane preddiplomske i diplomske sveučilišne studije. Na razinu 7.2 smještaju se kvalifikacije stečene završetkom poslijediplomske specijalističke studije. Navedeno razlikovanje uvest će jasno razlikovanje različitih studija i olakšati prepoznavljivost kvalifikacija koje se stječu u Republici Hrvatskoj.

Zaključno, predlaže se zakonsko rješenje do kojeg se došlo koristeći se drugim tehnikama od prijedloga Ustavnog suda Republike Hrvatske, a kojim će se ukinuta odredba članka 8. stavka 1. podstavka 8. Zakona, u dijelu koji glasi: „specijalistički diplomske stručne studije“ u potpunosti usuglasiti s Ustavom Republike Hrvatske, odnosno sa stavovima Ustavnog suda Republike Hrvatske izrečenim u obrazloženju predmetne Odluke.

Nadalje, sukladno Odluci Ustavnog suda, napravljene su izmjene i dopune Zakona vezano uz uvjete pristupanja studiju kojim se stječe kvalifikacija na razini 8.2 HKO-a koji udovoljavaju stavovima iz obrazloženja Odluke Ustavnog suda. Kako bi se utvrdila različitost u pogledu pristupa razini doktorskog studija, s obzirom na to je li pristupnik prethodno završio diplomsku razinu sveučilišnog ili stručnog studija, uvjeti pristupanja svim kvalifikacijama koje se stječu u visokom obrazovanju dopunjeni su i u potpunosti uskladeni sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju. Tako je u pogledu pristupnih uvjeta onemogućen pristup doktorskim studijima temeljem završetka specijalističkog diplomske stručne studije, propisujući kako je preduvjet za pristup doktorskom studiju završen sveučilišni diplomski studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u skladu s uvjetima koje općim aktom utvrdi sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta utvrđenih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice. Potonje je nužno propisati s obzirom na jamstvo sveučilišne autonomije iz kojeg, pored ostalog, proizlazi pravo sveučilišta da samostalno utvrđuje uvjete upisa na studij. Intervencija je izvršena i u pogledu nenavođenja uvjeta pristupanja studijima kojima se stjecala kvalifikacija magistra znanosti (razina 8.1), a koji se, nakon uvođenja Bolonjskog sustava, više ne izvode.

Uvođenje novih razina odrazilo se i na odredbe koje se odnose na povezivanje razina Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira s razinama Europskoga kvalifikacijskog okvira i Kvalifikacijskog okvira Europskog prostora visokog obrazovanja tako da se, kao i prethodno definirana razina 7, nove razine 7.1 i 7.2 povezuju s razinom 7 Europskoga kvalifikacijskog okvira, odnosno s razinom 2 Kvalifikacijskog okvira Europskoga prostora visokog obrazovanja.

Izmjena je napravljena i u Dodatku A Zakona u kojem se navode opisnice razina ishoda učenja kako bi se opisnice za razinu 7 u domeni znanja bolje uskladile s opisnicama razina u Europskom kvalifikacijskom okviru.

Uz navedeno, izmijenjene su i odredbe Zakona kojima se propisuje imenovanje i razrješenje članova Nacionalnog vijeća za razvoj ljudskih potencijala. Naime, primjena Zakona u praksi ukazala je na poteškoće u provedbi postupaka imenovanja i razrješenja članova Nacionalnog vijeća za razvoj ljudskih potencijala jer se predsjednik i članovi mogu razriješiti dužnosti prije isteka mandata samo na osobni zahtjev ili u slučaju nesavjesnog obavljanja dužnosti. Budući da je riječ o predstavnicičkom tijelu, izvršena je intervencija koja će omogućiti i institucijama zastupljenim u Nacionalnom vijeću za razvoj ljudskih potencijala da predlažu razrješenje svojih predstavnika prije isteka vremena na koje su imenovani.

Zbog konzistentne uporabe koncepta ishoda učenja u ovom zakonskom prijedlogu i u Zakonu o strukovnom obrazovanju (Narodne novine, br. 30/09, 24/10 i 22/13), izmijenjena je odredba Zakona koja se odnosi na HROO bodove (Hrvatski sustav bodova općeg obrazovanja) u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju.

U Zakonu su na dosljedan način izmijenjene odredbe koje se odnose na priznavanje i vrednovanje prethodnog učenja. Termin *priznavanje i vrednovanje prethodnog učenja* uvodi se kao širi pojam koji obuhvaća, s jedne strane, priznavanje prethodno stečenih skupova ishoda učenja, a s druge strane vrednovanje kompetencija prethodno stečenih formalnim, neformalnim i informalnim učenjem. Pritom se pod priznavanjem prethodno stečenih skupova ishoda učenja podrazumijeva postupak u kojem se automatski priznaje posjedovanje skupa ishoda učenja iz Registra Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira. Za razliku od toga, vrednovanje kompetencija prethodno stečenih formalnim, neformalnim i informalnim učenjem uključuje postupak u kojem se provodi vrednovanje i ocjenjivanje kompetencija u skladu s unaprijed utvrđenim i prihvaćenim kriterijima i standardima propisanima odgovarajućim programom vrednovanja skupa ishoda učenja iz Registra Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira, a koji uključuje i postupak izdavanja potvrde ovlaštene pravne ili fizičke osobe o provedenom vrednovanju i posjedovanju skupova ishoda učenja. U skladu s ovom definicijom izmijenjen je i naziv pravilnika koji proizlazi iz Zakona u Pravilnik o priznavanju i vrednovanju prethodnog učenja.

Nadalje, Zakonom je predviđeno vrednovanje i izdavanje potvrda o stečenim ishodima učenja, ali nije predviđeno dodjeljivanje kvalifikacija, stoga je Zakon izmijenjen tako da se omogući da se dodjela kvalifikacija temeljem postupka vrednovanja propiše Pravilnikom o priznavanju i vrednovanju prethodnog učenja budući da postoji potreba da se u sustavu obrazovanja odraslih omogući stjecanje cjelovitih i djelomičnih kvalifikacija na temelju postupka vrednovanja prethodnog učenja.

Također, ovim zakonom utvrđuje se da je rok za donošenje Pravilnika o priznavanju i vrednovanju prethodnog učenja dvanaest mjeseci od dana stupanja na snagu zakona, čime će se ministarstvu nadležnom za obrazovanje i znanost osigurati dovoljno vremena za provedbu konzultacija s ključnim dionicima o strateškim pitanjima koja se odnose na priznavanje kompetencija stečenih formalnim, neformalnim i informalnim putem.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga zakona nije potrebno osigurati dodatna finansijska sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O HRVATSKOM KVALIFIKACIJSKOM OKVIRU**

Članak 1.

U Zakonu o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru (Narodne novine, br. 22/13 i 41/16 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), u članku 2. iza podstavka 4. dodaje se novi podstavak 5. koji glasi:

„*Vrsta kvalifikacije (Engl. Types of Qualifications)* je karakteristika prema kojoj se kvalifikacije razlikuju i dijele na kvalifikacije koje se stječu završetkom osnovnoškolskih, strukovnih, umjetničkih ili gimnazijskih srednjoškolskih programa te kvalifikacije koje se stječu završetkom stručnih ili sveučilišnih studija.“.

Dosadašnji podstavci 5. do 18. postaju podstavci 6. do 19.

Članak 2.

U članku 3. podstavku 4. iza riječi: „ishoda učenja“ dodaju se riječi: „temeljem kojih se kvalifikacije svrstavaju prema različitim vrstama“.

Članak 3.

U članku 4. stavku 3. iza riječi: „uređuju se“ dodaje se riječ: „dodatno“.

Članak 4.

Iza članka 4. dodaju se naslov iznad članka i članak 4.a koji glase:

„Vrste kvalifikacija

Članak 4.a

(1) Kvalifikacija koja se stječe završetkom osnovnog obrazovanja temelj je za vertikalnu i horizontalnu prohodnost u sustavu odgoja i obrazovanja i cjeloživotno učenje u Republici Hrvatskoj.

(2) Kvalifikacije koje se stječu strukovnim obrazovanjem potvrđuju posjedovanje temeljnih i strukovnih kompetencija za dobivanje kvalifikacija koje omogućuju obavljanje zanimanja i daljnje obrazovanje, sposobljenost za život i rad u promjenjivom društveno-kulturnom kontekstu prema zahtjevima tržišnog gospodarstva, suvremenih informacijsko-komunikacijskih tehnologija i znanstvenih spoznaja i dostignuća i cjeloživotno učenje, a u funkciji osobnog razvoja te gospodarskog i općeg razvoja društva.

(3) Kvalifikacije koje se stječu umjetničkim obrazovanjem potvrđuju posjedovanje znanja, vještina i sposobnosti u različitim umjetničkim područjima unutar kojih se razvija kreativni potencijal pojedinaca, sposobljenost za život i rad u promjenjivom društveno-kulturnom kontekstu prema zahtjevima tržišnog gospodarstva, suvremenih informacijsko-komunikacijskih tehnologija i znanstvenih spoznaja i dostignuća i stvara temelj za cjeloživotno učenje u funkciji osobnog razvoja te gospodarskog i općeg razvoja društva.

(4) Kvalifikacije koje se stječu gimnazijskim obrazovanjem potvrđuju posjedovanje temeljnih (općeobrazovnih) i stručnih kompetencija, sposobljenost za život i rad u promjenjivom društveno-kulturnom kontekstu prema zahtjevima tržišnog gospodarstva, suvremenih informacijsko-komunikacijskih tehnologija i znanstvenih spoznaja i dostignuća te sposobljenost za cjeloživotno učenje.

(5) Kvalifikacije koje se stječu završetkom stručnih studija potvrđuju primjerenu razinu znanja i vještina koje omogućavaju obavljanje zanimaњa i sposobljenost za neposredno uključivanje u radni proces te život i rad u promjenjivom društveno-kulturnom kontekstu prema zahtjevima tržišnog gospodarstva, suvremenih informacijsko-komunikacijskih tehnologija i znanstvenih spoznaja i dostignuća i cjeloživotno učenje.

(6) Kvalifikacije koje se stječu završetkom sveučilišnih studija potvrđuju sposobljenost za obavljanje poslova u područjima znanosti, umjetnosti i visokog obrazovanja, u poslovnom svijetu, javnom sektoru i društvu općenito te za razvoj i primjenu znanstvenih, umjetničkih i stručnih dostignuća, sposobljenost za život i rad u promjenjivom društveno-kulturnom kontekstu prema zahtjevima tržišnog gospodarstva, suvremenih informacijsko-komunikacijskih tehnologija i znanstvenih spoznaja i dostignuća te sposobljenost za cjeloživotno učenje.“.

Članak 5.

U članku 5. stavku 2. riječi: „i u općeobrazovnim sadržajima strukovnih kvalifikacija“ zamjenjuju se riječima: „i u općeobrazovnim sadržajima i ishodima učenja strukovnih kurikuluma.“.

Članak 6.

Naslov iznad članka 7. i članak 7. mijenjaju se i glase:

„Cjelovite i djelomične kvalifikacije i njihovo pridruživanje razinama HKO-a

Članak 7.

(1) U HKO-u se uspostavlja jedanaest razina cjelovitih kvalifikacija: 1; 2; 3; 4.1; 4.2; 5; 6; 7.1; 7.2; 8.1; 8.2.

(2) Cjelovitim kvalifikacijama koje se stječu u Republici Hrvatskoj pridružuju se razine HKO-a uz zadovoljavanje minimalnih uvjeta za stjecanje cjelovitih kvalifikacija i pristupanje cjelovitim kvalifikacijama kako slijedi:

– Razina 1 – kvalifikacija stečena završetkom osnovnog obrazovanja

Ukupno radno opterećenje za stjecanje kvalifikacije minimalno je 480 HROO bodova.

– Razina 2 – kvalifikacije stečene završetkom strukovnoga i umjetničkog osposobljavanja

Ukupno radno opterećenje za stjecanje kvalifikacije minimalno je 30 ECVET i/ili HROO bodova na razini 2 ili višoj razini ishoda učenja. Uvjet je pristupanja posjedovanje prethodne kvalifikacije na razini 1.

– Razina 3 – kvalifikacije stečene završetkom srednjoškolskog obrazovanja u trajanju kraćem od tri godine

Ukupno radno opterećenje za stjecanje kvalifikacije minimalno je 60 ECVET i/ili HROO bodova na razini 3 ili višoj razini ishoda učenja. Uvjet je pristupanja posjedovanje prethodne kvalifikacije na razini 1.

– Razina 4.1 – kvalifikacije stečene završetkom srednjoškolskog obrazovanja u trajanju tri ili dužem od tri, a kraćem od četiri godine

Ukupno radno opterećenje za stjecanje kvalifikacije minimalno je 180 ECVET i/ili HROO bodova od kojih je najmanje 120 ECVET i/ili HROO bodova na razini 4 ili višoj razini ishoda učenja. Uvjet je pristupanja posjedovanje prethodne kvalifikacije na razini 1.

– Razina 4.2 – kvalifikacije stečene završetkom srednjoškolskog obrazovanja u trajanju četiri ili više godina

Ukupno radno opterećenje za stjecanje kvalifikacije minimalno je 240 ECVET i/ili HROO bodova, od kojih je najmanje 150 ECVET i/ili HROO bodova na razini 4 ili višoj razini ishoda učenja. Uvjet je pristupanja posjedovanje prethodne kvalifikacije na razini 1.

– Razina 5 – kvalifikacije stečene završetkom stručnih studija kojima se stječe manje od 180 ECTS bodova strukovnoga specijalističkog usavršavanja i osposobljavanja; programa za majstore uz najmanje dvije godine vrednovanoga radnog iskustva

Ukupno radno opterećenje za stjecanje kvalifikacije minimalno je 120 ECVET ili ECTS bodova, od kojih je najmanje 60 ECVET ili ECTS bodova na razini 6 ili višoj razini ishoda učenja. Uvjet je pristupanja posjedovanje prethodne kvalifikacije na razini 4.1 ili više.

– Razina 6 – kvalifikacije stečene završetkom preddiplomskih studija

Na razinu 6 smještaju se dvije vrste kvalifikacija i to kvalifikacije stečene završetkom:

- preddiplomskih stručnih studija
- preddiplomskih sveučilišnih studija.

Ukupno radno opterećenje za stjecanje kvalifikacije minimalno je 180 ECTS bodova, od kojih je najmanje 120 ECTS bodova na razini 6 ili višoj razini ishoda učenja. Uvjet je pristupanja posjedovanje prethodne kvalifikacije na razini 4.2, ili na razini 5 uz položene ispite obveznih predmeta državne mature.

– Razina 7.1 – kvalifikacije stečene završetkom diplomskih studija

Na razinu 7.1 smještaju se dvije vrste kvalifikacija i to kvalifikacije stečene završetkom:

- a) specijalističkih diplomskih stručnih studija
- b) sveučilišnih diplomskih studija te integriranih preddiplomskih i diplomskih sveučilišnih studija.

Ukupno radno opterećenje za stjecanje kvalifikacije završetkom specijalističkih diplomskih stručnih studija i sveučilišnih diplomskih studija minimalno je 60 ECTS bodova na razini 7 ili višoj razini ishoda učenja, uz uvjet da se zajedno s prethodno stečenom kvalifikacijom na razini 6 stječe ukupno najmanje 300 ECTS bodova. Uvjet je pristupanja posjedovanje prethodne kvalifikacije na razini 6 u skladu s uvjetima koje općim aktom utvrđi visoko učilište, uz ispunjavanje uvjeta utvrđenih studijskim programom visokog učilišta.

Ukupno radno opterećenje za stjecanje kvalifikacije završetkom integriranoga preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija minimalno je 300 ECTS bodova na razini 6 i 7 ili višoj razini ishoda učenja, od kojih je najmanje 60 ECTS bodova na razini 7. Uvjet pristupanja je posjedovanje prethodne kvalifikacije na razini 4.2 ili na razini 5 uz položene ispite obveznih predmeta državne mature.

– Razina 7.2 – kvalifikacije stečene završetkom poslijediplomskih specijalističkih studija

Ukupno radno opterećenje za stjecanje kvalifikacije minimalno je 60 ECTS bodova na razini 7 ili višoj razini ishoda učenja. Uvjet je pristupanja posjedovanje prethodne kvalifikacije koja se stječe završetkom sveučilišnoga diplomskog ili integriranoga preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija u skladu s uvjetima koje općim aktom utvrđi sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta utvrđenih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice.

– Razina 8.1 – kvalifikacije stečene završetkom poslijediplomskih znanstvenih magistarskih studija

Stjecanje kvalifikacije uključuje najmanje jednu godinu znanstvenoga ili umjetničkog istraživanja u ekvivalentu punoga radnog vremena, čiji je rezultat barem jedan objavljen originalan znanstveni rad s relevantnom međunarodnom recenzijom.

– Razina 8.2 – kvalifikacije stečene završetkom poslijediplomskih sveučilišnih (doktorskih) studija

Uvjet za stjecanje kvalifikacije najmanje je tri godine znanstvenih ili umjetničkih istraživanja u ekvivalentu punog radnog vremena, čiji su rezultat originalni znanstveni radovi s relevantnom međunarodnom recenzijom. Iznimno, kvalifikacija se stječe sukladno iznimkama za stjecanje doktorata znanosti, odnosno doktorata umjetnosti propisanih zakonom kojim se uređuje znanstvena djelatnost i visoko obrazovanje. Uvjet je pristupanja posjedovanje prethodne kvalifikacije koja se stječe završetkom diplomskoga sveučilišnog studija ili integriranog preddiplomskog i diplomskoga sveučilišnog studija u skladu s uvjetima koje općim aktom utvrđi sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta utvrđenih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice.

(3) U HKO-u se uspostavlja šest razina djelomičnih kvalifikacija: 2; 3; 4; 5; 6; 7. Uvjet za stjecanje djelomičnih kvalifikacija minimalno je 10 odgovarajućih HROO, ECVET ili ECTS bodova od kojih je najmanje 50% na razini odgovarajuće djelomične kvalifikacije.

(4) Uvjet je pristupanja djelomičnim kvalifikacijama od razina 2 do 4 posjedovanje cjelovite kvalifikacije na razini 1.

(5) Uvjet je pristupanja djelomičnim kvalifikacijama na razini 5 posjedovanje cjelovite kvalifikacije na razini 4.1.

(6) Uvjet je pristupanja djelomičnim kvalifikacijama na razinama 6 i 7 posjedovanje cjelovite kvalifikacije na razini 4.2 ili više. Djelomične kvalifikacije na razinama 6 i 7 omogućavaju horizontalnu mobilnost između dvije vrste studija unutar iste razine uz ispunjavanje uvjeta utvrđenih aktima visokih učilišta.

(7) Djelomičnim kvalifikacijama koje se stječu u Republici Hrvatskoj pridružuju se razine HKO-a u skladu sa stavcima 3., 4., 5. i 6. ovoga članka.

(8) Kvalifikacijama koje su stečene na sveučilišnim ili stručnim studijima prema propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, br. 123/03, 105/04, 174/04, 2/07 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 60/15 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) pridružuju se razine HKO-a na temelju izjednačenih akademskih i stručnih naziva sukladno odredbama Zakona o akademskim i stručnim nazivima i akademском stupnju (Narodne novine, br. 107/07 i 118/12).“.

Članak 7.

Naslov iznad članka 8. i članak 8. stavak 1. podstavci od 1. do 7. brišu se.

U podstavku 8. riječi: „Razina 7: sveučilišni diplomski studiji; poslijediplomski specijalistički studiji;“ brišu se.

Podstavci 9. i 10. brišu se.

Stavci 2. i 3. brišu se.

Članak 8.

U članku 10. stavku 6. iza riječi: „na njegov osobni zahtjev“ dodaju se riječi „ili na prijedlog institucije koja ga je predložila“.

Članak 9.

U članku 11. stavku 2. podstavak 9. mijenja se i glasi:

„- razvijanja sustava priznavanja i vrednovanja prethodnog učenja.“

Članak 10.

U članku 14. stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Po zaprimanju zahtjeva iz stavka 2. ovoga članka ministar nadležan za obrazovanje i znanost, na temelju stručnih mišljenja odgovarajućeg sektorskog vijeća i ministarstva nadležnog za reguliranje profesije za obavljanje koje se stječe kvalifikacija za koju se predlaže standard, utvrđuje ispunjenost formalnih i stručnih uvjeta za upis u Registar te donosi odluku o upisu u odgovarajući podregistar HKO-a.“.

Članak 11.

U članku 15. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Postupak prijave, priznavanja i vrednovanja prethodnog učenja i dodjele kvalifikacija temeljem postupka vrednovanja prethodnog učenja detaljno se propisuje Pravilnikom o priznavanju i vrednovanju prethodnog učenja i provodi u skladu s odgovarajućim programima vrednovanja skupova ishoda učenja iz Registra.“.

Članak 12.

U članku 16. stavku 2. podstavak 8. mijenja se i glasi:

„- razine 7.1 i 7.2 u HKO-u povezuju se s razinom 7 u EQF-u;“.

Članak 13.

U članku 17. stavku 2. podstavak 3. mijenja se i glasi:

„- razine 7.1, 7.2 i 8.1 u HKO-u povezuju se s razinom 2 u QF-EHEA;“.

Podstavak 4. briše se, a dosadašnji podstavak 5. postaje podstavak 4.

Članak 14.

U Dodatku A „Opisnice razina ishoda učenja“, kod razine 7, u drugom stupcu „Opisnice razina ishoda učenja“ u domeni „Znanja“ riječi: „i znanstveno istraživanje“ zamjenjuju se riječima: „i/ili znanstveno istraživanje“.

Članak 15.

Ministar nadležan za obrazovanje i znanost, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za rad i ministra nadležnog za regionalni razvoj, donijet će pravilnik iz članka 11. ovoga Zakona u roku od dvanaest mjeseci od donošenja Zakona.

Članak 16.

Razine HKO-a koje se pridružuju kvalifikacijama stečenim završetkom stručnih i sveučilišnih studijskih programa odredit će se nakon provedenog postupka vanjskog vrednovanja prema propisima u području osiguravanja kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju.

Članak 17.

Postupci započeti prema odredbama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru (Narodne novine, br. 22/13 i 41/16 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) dovršit će se prema odredbama toga Zakona.

Članak 18.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.

U članku 2. Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru, kojim se definira značenje osnovnih pojmoveva koji se koriste u Zakonu, dodaje se novi podstavak i definicija značenja pojma „vrsta kvalifikacije“. Slijedom dodavanja novog podstavka utvrđuje se renumeracija dosadašnjih podstavaka 5. do 18., koji postaju podstavci 6. do 19.

Uz članak 2.

U članku 3. Zakona kojim se definiraju načela i ciljevi Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira, proširuje se podstavak 4. tako da se uz navod da su jasno definirani ishodi učenja osnova za razvijanje kvalifikacija, navodi da su jasno definirani ishodi učenja i osnova za razlikovanje kvalifikacija po vrstama.

Uz članak 3.

Članak 4. stavak 3. Zakona proširuje se tako da je jasno da se vrste i nazivi kvalifikacija u HKO-u, uz uređivanje Zakonom o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru (Narodne novine, br. 22/13 i 41/16 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) dodatno uređuju i posebnim propisima.

Uz članak 4.

Iza članka 4. Zakona dodaju se novi naslov i članak 4.a kojim se navode različite vrste kvalifikacija koje se stječu formalnim obrazovanjem u Republici Hrvatskoj.

Uz članak 5.

Članak 5. stavak 2. Zakona izmijenjen je u dijelu koji se odnosi na HROO bodove, tako da se utvrđuje da se prosječno ukupno utrošeno vrijeme iskazuje u HROO bodovima u općem obrazovanju i u općeobrazovnim sadržajima i ishodima učenja strukovnih kurikuluma.

Uz članak 6.

Članak 7. mijenja se tako da propisuje da se u Hrvatskom kvalifikacijskom okviru uspostavlja jedanaest razina cjelevitim kvalifikacija umjesto deset razina. Također, uz minimalne uvjete za stjecanje i pristupanje cjelevitim kvalifikacijama propisuje se i pridruživanje kvalifikacija razinama Hrvatskog kvalifikacijskog okvira što je u Zakonu zasebno propisano člankom 8. Izrijeka podstavaka u stavku 2. također se mijenja tako da je jasno da se kvalifikacije koje se stječu određenom vrstom obrazovanja smještaju na razine i tako da se koriste općenitiji izrazi u trajanju obrazovanja za stjecanje pojedinih kvalifikacija po razinama. U podstavcima 2. do 10. propisuje se smještanje kvalifikacija na razine i uvjeti stjecanja i pristupanja. Umjesto razine 7, uvode se nove razine 7.1 i 7.2 te se na razinama 6 i 7.1 uvodi jasno razlikovanje vrsta kvalifikacija koje se smještaju na tu razinu. Ne navode se uvjeti pristupanja kvalifikaciji razine 8.1, odnosno studijskom programu kojim se stjecala kvalifikacija magistra znanosti, a koji se, nakon uvođenja Bolonjskog sustava više ne izvodi. Drugačije se uređuju uvjeti pristupanja kvalifikaciji razine 8.2 tako da se kao osnovni uvjet utvrđuje završetak

diplomskog sveučilišnog studija ili integriranoga preddiplomskog i diplomskoga sveučilišnog studija u skladu s uvjetima koje općim aktom utvrđi sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta utvrđenih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice. U stavku 6. kojim se propisuje uvjet pristupanja djelomičnim kvalifikacijama na razinama 6 i 7, dopunjuje se odredbom koja definira svrhu djelomičnih kvalifikacija na razinama 6 i 7. Dodaju se stavci 7. i 8. koji su do sada bili sastavni dio članka 8. Također se mijenja i naslov iznad članka tako da jasnije odražava sadržaj odredbi.

Uz članak 7.

Naslov iznad članka 8. i članak 8. Zakona brišu se jer su odredbe prenesene u članak 7.

Uz članak 8.

Članak 10. stavak 6. Zakona mijenja se tako da institucija koja je predložila člana Nacionalnog vijeća za razvoj ljudskih potencijala može dati prijedlog za razrješenjem dužnosti toga člana.

Uz članak 9.

U članku 11. stavku 2. podstavku 9. Zakona pojam „priznavanje i vrednovanje neformalnog i informalnog učenja“ zamjenjuje se pojmom „priznavanje i vrednovanje prethodnog učenja“. Pojam „priznavanje i vrednovanje prethodnog učenja“ upotrebljava se kao širi pojam koji obuhvaća, s jedne strane, priznavanje prethodno stečenih skupova ishoda učenja, a s druge strane vrednovanje kompetencija prethodno stečenih formalnim, neformalnim i informalnim učenjem.

Uz članak 10.

Propisuje se postupak donošenja standarda kvalifikacije i njegov upis u Registar Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira, uz stručno mišljenje sektorskog vijeća uvodi se i obveza pribavljanja pozitivnog mišljenja ministarstva nadležnog za reguliranje profesije za obavljanje koje se stječe kvalifikacija za koju se predlaže standard.

Uz članak 11.

U članku 15. stavku 2. Zakona dodaje se „i dodjele kvalifikacija temeljem postupka vrednovanja prethodnoga učenja“. Izmjena je napravljena tako da se omogući da se Pravilnikom o priznavanju i vrednovanju prethodnog učenja propiše i dodjela kvalifikacija temeljem postupka vrednovanja prethodnog učenja.

Uz članak 12.

U članku 16. stavku 2. podstavak 8. Zakona mijenja se tako da se nove razine 7.1 i 7.2 u HKO-u povezuju s razinom 7 u EQF-u.

Uz članak 13.

U članku 17. stavku 2. podstavak 3. Zakona mijenja se na način da se nove razine 7.1 i 7.2 kao i razina 8.1 u HKO-u povezuju s razinom 2 u QF-EHEA.

Uz članak 14.

Ovim člankom Dodatak A Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru mijenja se opisnica razine 7 ishoda učenja u domeni znanja (vrednovanje visokospecijaliziranih znanja u području rada i/ili učenja od kojih su neka na granicama poznatog, a koja mogu biti temelj za originalno razmišljanje i znanstveno istraživanje te povezivanje znanja među različitim područjima) tako da se dodatkom riječi: „ili“ znanstveno istraživanje navodi kao optionalno, a ne obvezno.

Uz članak 15.

Ovim člankom propisuje se da će ministar nadležan za obrazovanje i znanost, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za rad i ministra nadležnog za regionalni razvoj donijeti Pravilnik o priznavanju i vrednovanju prethodnog učenja u roku od dvanaest mjeseci od donošenja ovoga Zakona.

Uz članak 16.

Odredba ovoga članka upućuje na primjenu propisa o osiguravanju kvalitete u visokom obrazovanju. Navedenom odredbom propisuje se da nije moguće stjecanje kvalifikacija sukladno Hrvatskom kvalifikacijskom okviru bez da je studijski program završetkom kojega se stječe kvalifikacija prethodno prošao postupak propisan propisima o osiguravanju kvalitete u visokom obrazovanju.

Uz članak 17.

Ovim člankom uređuje se dovršetak postupaka u tijeku, odnosno propisuje se da će se postupci započeti prema odredbama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru (Narodne novine, br. 22/13 i 41/16 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) dovršiti prema odredbama toga Zakona.

Uz članak 18.

Ovim člankom propisuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

**TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA
KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU**

Članak 2.

U ovom se Zakonu koriste pojmovi sa sljedećim značenjem:

Hrvatski kvalifikacijski okvir (engl. *Croatian Qualifications Framework, CROQF*) instrument je uređenja sustava kvalifikacija u Republici Hrvatskoj koji osigurava jasnoću, pristupanje stjecanju, utemeljeno stjecanje, prohodnost i kvalitetu kvalifikacija, kao i povezivanje razina kvalifikacija u Republici Hrvatskoj s razinama kvalifikacija EQF-a i QF-EHEA te posredno s razinama kvalifikacija kvalifikacijskih okvira u drugim zemljama.

Europski kvalifikacijski okvir za cjeloživotno učenje (engl. *European Qualifications Framework for Lifelong Learning, EQF*) instrument je uspostave razina kvalifikacija radi prepoznavanja i razumijevanja kvalifikacija između nacionalnih kvalifikacijskih okvira.

Kvalifikacijski okvir Europskog prostora visokog obrazovanja (engl. *Qualifications Framework for the European Higher Education Area, QF-EHEA*) instrument je uspostave razina kvalifikacija u sustavu visokog obrazovanja radi prepoznavanja i razumijevanja kvalifikacija između nacionalnih kvalifikacijskih okvira Europskog prostora visokog obrazovanja.

Kvalifikacija (engl. *Qualification*) je naziv za objedinjene skupove ishoda učenja određenih razina, obujma, profila, vrste i kvalitete. Dokazuje se svjedodžbom, diplomom ili drugom javnom ispravom koju izdaje ovlaštena pravna osoba.

Cjelovita kvalifikacija (engl. *Full Qualification*) je kvalifikacija koja samostalno udovoljava uvjetima za pristupanje odgovarajućem tržištu rada i/ili nastavku obrazovanja.

Djelomična kvalifikacija (engl. *Partial Qualification*) je kvalifikacija koja samostalno ne udovoljava uvjetima za pristupanje tržištu rada i/ili nastavku obrazovanja, nego isključivo uz odgovarajuću cjelovitu kvalifikaciju, odnosno uz jednu ili više drugih odgovarajućih djelomičnih kvalifikacija, u skladu sa standardom cjelovite kvalifikacije.

Kompetencije (engl. *Competences*) su znanja i vještine te pripadajuća samostalnost i odgovornost.

Ishodi učenja (engl. *Learning Outcomes*) su kompetencije koje je osoba stekla učenjem i dokazala nakon postupka učenja.

Skup ishoda učenja (engl. *Unit of Learning Outcomes*) je najmanji cjelovit skup povezanih ishoda učenja iste razine, obujma i profila.

Ključne kompetencije za cjeloživotno učenje (engl. *Key Competences for Lifelong Learning*) su kompetencije odgovarajuće razine koje su nužne pojedincu za uključenost u život zajednice. Osnova su za stjecanje kompetencija tijekom života za sve osobne, društvene i profesionalne potrebe, a obuhvaćaju komunikaciju na materinskom jeziku, komunikaciju na

stranim jezicima, matematičku kompetenciju i osnovne kompetencije u prirodoslovju i tehnologiji, digitalnu kompetenciju, kompetenciju učiti kako učiti, socijalnu i građansku kompetenciju, inicijativnost i poduzetnost te kulturnu svijest i izražavanje.

Standard kvalifikacije (engl. Qualification Standard) je sadržaj i struktura određene kvalifikacije. Uključuje sve podatke koji su potrebni za određivanje razine, obujma i profila kvalifikacije te podatke koji su potrebni za osiguravanje i unapređenje kvalitete standarda kvalifikacije.

Standard zanimanja (engl. Occupational Standard) je popis svih poslova koje pojedinac obavlja u određenom zanimanju i popis kompetencija potrebnih za njihovo uspješno obavljanje.

Formalno učenje (engl. Formal Learning) je organizirana aktivnost ovlaštene pravne ili fizičke osobe koja se izvodi prema odobrenim programima radi stjecanja i unapređivanja kompetencija za osobne, društvene i profesionalne potrebe, a dokazuje se svjedodžbom, diplomom ili drugom javnom ispravom koju izdaje ovlaštena pravna osoba.

Neformalno učenje (engl. Non-formal Learning) je organizirana aktivnost učenja čija je svrha stjecanje i unapređivanje kompetencija za osobne, društvene i profesionalne potrebe, a ne dokazuje se javnom ispravom.

Informalno učenje (engl. Informal Learning) je neorganizirana aktivnost stjecanja kompetencija iz svakodnevnih iskustava te drugih utjecaja i izvora iz okoline za osobne, društvene i profesionalne potrebe.

Cjeloživotno učenje (engl. Lifelong Learning) su svi oblici učenja tijekom života čija je svrha stjecanje i unapređivanje kompetencija za osobne, društvene i profesionalne potrebe.

Vrednovanje skupova ishoda učenja (engl. Validation of Units of Learning Outcomes) je ocjenjivanje stečenih kompetencija, uključujući izdavanje potvrde ovlaštene pravne ili fizičke osobe, u skladu s unaprijed utvrđenim i prihvaćenim kriterijima i standardima.

Sektor (engl. Sector) je skupina kvalifikacija jednog obrazovnog područja i zanimanja koja koriste ishode učenja tih kvalifikacija na radnim mjestima.

Članak 3.

Načela i ciljevi HKO-a su:

- osiguravanje uvjeta za kvalitetno obrazovanje i učenje u skladu s potrebama osobnog, društvenog i gospodarskog razvoja, socijalne uključivosti te ukidanja svih oblika diskriminacije;
- razvijanje osobne i društvene odgovornosti te primjena demokratskih načela u poštivanju temeljnih sloboda i prava te ljudskog dostojanstva;
- jačanje uloge ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje;
- razvijanje kvalifikacija na osnovama jasno definiranih ishoda učenja;

- razumijevanje različitih kvalifikacija i ishoda učenja te njihovih međuodnosa;
- osiguravanje uvjeta za jednaku dostupnost obrazovanju tijekom cijelog života, za višesmjernu horizontalnu i vertikalnu prohodnost, stjecanje i priznavanje kvalifikacija;
- osiguravanje gospodarskog rasta temeljenog na znanstveno-tehnološkom razvoju;
- jačanje konkurentnosti hrvatskoga gospodarstva koja se temelji na ljudskim potencijalima;
- postizanje zapošljivosti, pojedinačne i gospodarske konkurentnosti te usklađenoga društvenog razvoja temeljenog na obrazovanju;
- uspostavljanje koordiniranog sustava osiguravanja kvalitete postojećih i novih kvalifikacija;
- izgradnja sustava priznavanja i vrednovanja neformalnoga i informalnog učenja;
- uspostavljanje i održiv razvoj partnerstva između nositelja i dionika kvalifikacijskog sustava;
- jednostavnost prepoznavanja i priznavanja inozemnih kvalifikacija u Republici Hrvatskoj i hrvatskih kvalifikacija u inozemstvu;
- sudjelovanje u procesu europskih integracija uz uvažavanje odrednica koje daju EQF i QF-EHEA, smjernica Europske unije i međunarodnih propisa;
- očuvanje pozitivnih naslijeđa hrvatske obrazovne tradicije;
- unapređenje i promoviranje obrazovanja u Republici Hrvatskoj.

Članak 4.

- (1) U HKO-u kvalifikacije se svrstavaju prema razinama i vrstama.
- (2) Kvalifikacije mogu biti cijelovite i djelomične.
- (3) Vrste i nazivi kvalifikacija u HKO-u uređuju se posebnim propisima.

Članak 5.

- (1) Za svaku kvalifikaciju i skup ishoda učenja određuje se obujam, odnosno prosječno ukupno utrošeno vrijeme potrebno za stjecanje te kvalifikacije, odnosno tog skupa ishoda učenja.
- (2) Prosječno ukupno utrošeno vrijeme iskazuje se u ECTS (Europski sustav prijenosa i prikupljanja bodova/European Credit Transfer and Accumulation System) bodovima u visokom obrazovanju, ECVET (Europski sustav bodova strukovnog obrazovanja/European Credit System for Vocational Education and Training) bodovima u strukovnom obrazovanju i HROO (Hrvatski sustav bodova općeg obrazovanja/Croatian Credit System for General Education) bodovima u općem obrazovanju i u općeobrazovnim sadržajima strukovnih kvalifikacija.

(3) Za kvalifikacije koje se stječu na temelju originalnih znanstvenih ili umjetničkih istraživanja prosječno ukupno utrošeno vrijeme iskazuje se brojem godina istraživanja u punome radnom opterećenju.

(4) Jedan HROO bod obuhvaća od 15 do 25 radnih sati u trajanju od 60 minuta potrebnih za stjecanje odgovarajućih ishoda učenja.

(5) Jedan ECVET bod obuhvaća od 15 do 25 radnih sati u trajanju od 60 minuta potrebnih za stjecanje odgovarajućih ishoda učenja.

(6) Jedan ECTS bod obuhvaća od 25 do 30 radnih sati u trajanju od 60 minuta potrebnih za stjecanje odgovarajućih ishoda učenja.

Razine cjelovitih i djelomičnih kvalifikacija

Članak 7.

(1) U HKO-u se uspostavlja deset razina cjelovitih kvalifikacija: 1; 2; 3; 4.1; 4.2; 5; 6; 7; 8.1; 8.2.

(2) Minimalni uvjeti za stjecanje i pristupanje cjelovitim kvalifikacijama su:

- Razina 1 – ukupno radno opterećenje za stjecanje kvalifikacije je minimalno 480 HROO bodova.

- Razina 2 – ukupno radno opterećenje za stjecanje kvalifikacije je minimalno 30 ECVET i/ili HROO bodova na 2. ili višoj razini skupova ishoda učenja. Uvjet pristupanja: posjedovanje prethodne kvalifikacije na 1. razini.

- Razina 3 – ukupno radno opterećenje za stjecanje kvalifikacije je minimalno 60 ECVET i/ili HROO bodova na 3. ili višoj razini skupova ishoda učenja. Uvjet pristupanja: posjedovanje prethodne kvalifikacije na 1. razini.

- Razina 4.1 – ukupno radno opterećenje za stjecanje kvalifikacije je minimalno 180 ECVET i/ili HROO bodova od kojih je najmanje 120 ECVET i/ili HROO bodova na 4. ili višoj razini skupova ishoda učenja. Uvjet pristupanja: posjedovanje prethodne kvalifikacije na 1. razini.

- Razina 4.2 – ukupno radno opterećenje za stjecanje kvalifikacije je minimalno 240 ECVET i/ili HROO bodova, od kojih je najmanje 150 ECVET i/ili HROO bodova na 4. ili višoj razini skupova ishoda učenja. Uvjet pristupanja: posjedovanje prethodne kvalifikacije na 1. razini.

- Razina 5 – ukupno radno opterećenje za stjecanje kvalifikacije je minimalno 120 ECVET ili ECTS bodova, od kojih je najmanje 60 ECVET ili ECTS bodova na 6. ili višoj razini skupova ishoda učenja. Uvjet pristupanja: posjedovanje prethodne kvalifikacije na razini 4.1 ili više.

- Razina 6 – ukupno radno opterećenje za stjecanje kvalifikacije je minimalno 180 ECTS bodova, od kojih je najmanje 120 ECTS bodova na 6. ili višoj razini skupova ishoda učenja. Uvjet pristupanja: posjedovanje prethodne kvalifikacije na razini 4.2 ili više, uz položene ispite obveznih predmeta državne mature.

- Razina 7 – ukupno radno opterećenje za stjecanje kvalifikacije je minimalno 60 ECTS bodova na 7. ili višoj razini skupova ishoda učenja. Ukupno radno opterećenje kvalifikacije na razini 7., zajedno s prethodnom kvalifikacijom na razini 6., koja je uvjet pristupanja, je minimalno 300 ECTS bodova, od kojih je najmanje 180 ECTS bodova na 6. ili višoj razini skupova ishoda učenja i najmanje 60 ECTS bodova na 7. ili višoj razini skupova ishoda učenja. Uvjet pristupanja: posjedovanje prethodne kvalifikacije na razini 4.2 uz položene ispite obveznih predmeta državne mature ili posjedovanje prethodne kvalifikacije na razini 6 ili više.
- Razina 8.1 – stjecanje kvalifikacije uključuje najmanje jednu godinu znanstvenog ili umjetničkog istraživanja u ekvivalentu punog radnog vremena, čiji je rezultat barem jedan objavljen originalan rad s relevantnom međunarodnom recenzijom. Uvjet pristupanja: posjedovanje prethodne kvalifikacije na razini 7.
- Razina 8.2 – stjecanje kvalifikacije uključuje najmanje tri godine znanstvenih ili umjetničkih istraživanja u ekvivalentu punog radnog vremena, čiji su rezultat originalni radovi s relevantnom međunarodnom recenzijom. Uvjet pristupanja: posjedovanje prethodne kvalifikacije na razini 7.

(3) U HKO-u se uspostavlja šest razina djelomičnih kvalifikacija: 2; 3; 4; 5; 6; 7. Uvjet za stjecanje djelomičnih kvalifikacija je minimalno 10 odgovarajućih HROO, ECVET ili ECTS bodova od kojih je najmanje 50% na razini odgovarajuće djelomične kvalifikacije.

(4) Uvjet pristupanja djelomičnim kvalifikacijama od 2. do 4. razine je posjedovanje cjelovite kvalifikacije na 1. razini.

(5) Uvjet pristupanja djelomičnim kvalifikacijama na 5. razini je posjedovanje cjelovite kvalifikacije na 4.1. razini.

(6) Uvjet pristupanja djelomičnim kvalifikacijama na 6. i 7. razini je posjedovanje cjelovite kvalifikacije na razini 4.2 ili više.

Pridruživanje kvalifikacija razinama HKO-a

Članak 8.

(1) Cjelovitim kvalifikacijama koje se stječu u Republici Hrvatskoj pridružuju se razine HKO-a u skladu sa člancima 7. i 14. ovoga Zakona, kako slijedi:

- Razina 1: osnovno obrazovanje;
- Razina 2: strukovno osposobljavanje;
- Razina 3: jednogodišnje i dvogodišnje srednjoškolsko strukovno obrazovanje;
- Razina 4.1: trogodišnje strukovno obrazovanje;
- Razina 4.2: gimnazijsko srednjoškolsko obrazovanje; četverogodišnje i petogodišnje strukovno srednjoškolsko obrazovanje;

- Razina 5: stručni studiji završetkom kojih se stječe manje od 180 ECTS bodova; strukovno specijalističko usavršavanje i osposobljavanje; programi za majstore uz najmanje dvije godine vrednovanog radnog iskustva;
- Razina 6: sveučilišni preddiplomski studiji; stručni preddiplomski studiji;
- Razina 7: sveučilišni diplomski studiji; poslijediplomski specijalistički studiji;
- Razina 8.1: poslijediplomski znanstveni magistarski studiji;
- Razina 8.2: poslijediplomski sveučilišni (doktorski) studiji; obrana doktorske disertacije izvan studija.

(2) Djelomičnim kvalifikacijama koje se stječu u Republici Hrvatskoj pridružuju se razine HKO-a u skladu sa člankom 7. stavcima 3., 4., 5. i 6. ovoga Zakona.

(3) Kvalifikacijama koje su stečene na sveučilišnim ili stručnim studijima prema propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (»Narodne novine«, br. 123/03, 105/04, 174/04, 2/07 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/07, 45/09 i 63/11) pridružuju se razine HKO-a na temelju izjednačenih akademskih i stručnih naziva sukladno odredbama Zakona o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju (»Narodne novine«, br. 107/07 i 118/12).

Članak 10.

(1) Nacionalno vijeće za razvoj ljudskih potencijala (u dalnjem tekstu: Nacionalno vijeće) središnje je strateško tijelo Republike Hrvatske za razvoj HKO-a.

(2) Nacionalno vijeće:

- procjenjuje i vrednuje javne politike, i to prvenstveno politike obrazovanja, zapošljavanja, cjeloživotnoga profesionalnog usmjeravanja i regionalnog razvoja sa stajališta utjecaja na razvoj ljudskih potencijala i njihov doprinos postizanju strateških ciljeva i konkurentnosti Republike Hrvatske te razvoj društva;
- daje preporuke o procesu planiranja i razvoja ljudskih potencijala u skladu s razvojnom strategijom Republike Hrvatske;
- predlaže mjere integriranih i međusobno usklađenih politika zapošljavanja, obrazovanja i regionalnog razvoja;
- prati i vrednuje učinke HKO-a i pojedinih kvalifikacija te daje preporuke o poboljšanjima u povezivanju obrazovanja i potreba tržista rada;
- daje mišljenje ministru nadležnom za obrazovanje i znanost o preporukama sektorskih vijeća oko upisne politike, upisnih kvota i financiranja kvalifikacija iz javnih izvora, prema kvalifikacijama i prema županijama;
- prati i vrednuje rad sektorskih vijeća i daje preporuke za poboljšanja na temelju redovitih izvješća o radu sektorskih vijeća.

(3) Nacionalno vijeće ima predsjednika i 24 člana predloženih od strane institucija kako slijedi:

- pet predstavnika tijela državne uprave, i to po jedan predstavnik na prijedlog ministarstva nadležnog za znanost i obrazovanje, ministarstva nadležnog za rad, ministarstva nadležnog za poduzetništvo i obrt, ministarstva nadležnog za gospodarstvo i ministarstva nadležnog za regionalni razvoj;
- dva predstavnika područne (regionalne) samouprave vodeći računa o uravnoteženoj regionalnoj zastupljenosti na prijedlog ministarstva nadležnog za regionalni razvoj;
- tri predstavnika reprezentativnih udruga sindikata više razine;
- tri predstavnika reprezentativnih udruga poslodavaca više razine;
- jedan predstavnik organizacija civilnog društva na prijedlog tijela nadležnog za koordinaciju suradnje s organizacijama civilnog društva;
- jedan predstavnik Hrvatske gospodarske komore;
- jedan predstavnik Hrvatske obrtničke komore;
- jedan nacionalni koordinator sektorskih vijeća;
- tri predstavnika visokih učilišta, i to dva na prijedlog Rektorskog zbora i jedan na prijedlog Vijeća veleučilišta i visokih škola;
- jedan predstavnik ustanove ili zajednice ustanova koje se bave obrazovanjem odraslih na prijedlog agencije nadležne za obrazovanje odraslih;
- jedan predstavnik agencije nadležne za odgoj i obrazovanje;
- jedan predstavnik agencije nadležne za strukovno obrazovanje;
- jedan predstavnik agencije nadležne za znanost i visoko obrazovanje;
- jedan predstavnik Hrvatskog zavoda za zaposljavanje.

(4) Predsjednika i članove Nacionalnog vijeća imenuje Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske.

(5) Mandat predsjednika i članova Nacionalnog vijeća je pet godina.

(6) Predsjednika ili člana Nacionalnog vijeća Hrvatski sabor može razriješiti dužnosti na prijedlog Vlade Republike Hrvatske i Nacionalnog vijeća i prije isteka vremena na koje je imenovan, na njegov osobni zahtjev ili ako svojim nesavjesnim radom prouzroči veću štetu ili ako zanemaruje ili nesavjesno obavlja dužnost tako da su nastale ili mogu nastati veće smetnje u radu Nacionalnog vijeća.

(7) U slučaju razrješenja iz stavka 6. ovoga članka Hrvatski sabor će na prijedlog Vlade Republike Hrvatske imenovati novog predsjednika ili člana na vrijeme do isteka mandata razriješenog predsjednika ili člana, u skladu sa stavkom 3. ovoga članka.

(8) Nacionalno vijeće jednom godišnje podnosi izvješće o svome radu Hrvatskome saboru.

(9) Način rada Nacionalnog vijeća propisat će se Poslovnikom Nacionalnog vijeća koji donosi Nacionalno vijeće.

(10) Predsjednik i članovi Nacionalnog vijeća za svoj rad imaju pravo na naknadu sukladno aktu kojim Vlada Republike Hrvatske utvrđuje visinu i način isplate naknade za rad u vijećima, savjetima, povjerenstvima, radnim skupinama i drugim sličnim tijelima.

Članak 11.

(1) Poslove koordinacije primjene i razvoja HKO-a obavlja ministarstvo nadležno za obrazovanje i znanost u suradnji s ministarstvima nadležнима za rad i za regionalni razvoj.

(2) Ministarstvo nadležno za obrazovanje i znanost obavlja poslove:

- donošenja smjernica za razvoj standarda kvalifikacija;
- razvoja i održavanja informacijskog sustava za vođenje Registra HKO-a;
- donošenja odluka o upisu u odgovarajuće pod registre HKO-a;
- povezivanja HKO-a s EQF-om i QF-EHEA;
- praćenja primjene i razvoja nacionalnih kvalifikacijskih okvira drugih zemalja, onih koji su povezani s EQF-om i s QF-EHEA i onih koji to nisu;
- praćenja i analize primjene i razvoja kvalifikacijskih okvira u obrazovnim politikama drugih zemalja;
- osnivanja i koordinacije rada sektorskih vijeća sastavljenih od ključnih dionika sukladno kriterijima propisanim ovim Zakonom;
- koordinacije osiguravanja kvalitete kvalifikacija i ishoda učenja, sukladno propisu iz članka 14. ovoga Zakona;
- razvijanja sustava priznavanja i vrednovanja neformalnog i informalnog učenja;
- praćenje i analiza primjene sustava vrednovanja ishoda učenja stečenih neformalnim i informalnim putem i predlaganje mjera za njegovo uređenje;
- davanja stručnih uputa i izrade drugih materijala potrebnih za primjenu i razvoj HKO-a;
- informiranja javnosti o stručnim pitanjima vezanima uz HKO;
- administrativne podrške Nacionalnom vijeću;
- razvijanja uloge HKO-a u postupcima priznavanja i prepoznavanja kvalifikacija.

(3) Ministarstvo nadležno za rad obavlja poslove:

- uspostave i razvoja sustava prikupljanja informacija o sadašnjim i budućim potrebama tržišta rada i potrebnim kompetencijama;
- prikupljanja podataka o promjenama u kompetencijama potrebnim po zanimanjima i predlaganja razvoja standarda kvalifikacija i standarda zanimanja s obzirom na potrebe tržišta rada;
- sudjelovanja u pripremi i izradi strateških podloga i analiza razvoja HKO-a radi razvoja zapošljivosti te izgradnje konkurentnosti hrvatskoga gospodarstva i društva;
- razvoja i izrade analitičke podloge i metodologije za izradu standarda zanimanja te vođenja Podregistra standarda zanimanja;
- praćenja zapošljavanja osoba sa stečenim kvalifikacijama;
- donošenja odluka o upisu u odgovarajući podregister HKO-a.

(4) Ministarstvo nadležno za regionalni razvoj obavlja poslove:

- donošenja smjernica za razvoj regionalnih tržišta rada;
- praćenja učinaka kvalifikacijske strukture stanovništva na regionalni razvoj;
- analize potreba za razvojem ljudskih potencijala koje proizlaze iz županijskih/regionalnih razvojnih strategija.

(5) Ministarstva iz stavaka 2., 3. i 4. ovoga članka će za potrebe razvoja i primjene HKO-a uskladiti metodologije i razmjenjivati podatke kojima raspolažu unutar evidencija i baza podataka koje samostalno vode ili koje vode institucije u njihovoј nadležnosti i resoru.

Članak 14.

(1) Postupak upisa u Registar pokreće se na zahtjev pravne ili fizičke osobe te tijela državne uprave koji za to imaju opravdani interes.

(2) Zahtjev za upis u Podregister skupova ishoda učenja te Podregister standarda kvalifikacija podnosi se na propisanim obrascima ministarstvu nadležnom za obrazovanje i znanost.

(3) Zahtjev za upis u Podregister standarda zanimanja podnosi se na propisanim obrascima ministarstvu nadležnom za rad.

(4) Po zaprimanju zahtjeva iz stavka 2. ovoga članka ministar nadležan za obrazovanje i znanost na temelju stručnih mišljenja odgovarajućeg sektorskog vijeća utvrđuje ispunjenost formalnih i stručnih uvjeta za upis u Registar te donosi odluku o upisu u odgovarajući podregister HKO-a.

(5) Po zaprimanju zahtjeva iz stavka 3. ovoga članka, ministar nadležan za rad, na temelju stručnih mišljenja odgovarajućeg sektorskog vijeća, utvrđuje ispunjenost formalnih i stručnih uvjeta za upis u Registar te donosi odluku o upisu u odgovarajući podregister HKO-a.

(6) Postupci upisa u Registar, unutarnji i vanjski sustav osiguravanja kvalitete i sadržaj i oblik obrazaca za podnošenje zahtjeva detaljno se uređuju Pravilnikom o Registru HKO-a koji donosi ministar nadležan za obrazovanje i znanost uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za rad i ministra nadležnog za regionalni razvoj.

(7) Stjecanje pojedine kvalifikacije može se odvijati putem više programa koje provode pravne osobe ovlaštene za dodjelu isprave o pojedinoj stečenoj kvalifikaciji, a koji moraju biti u skladu s odgovarajućim standardom kvalifikacije.

Članak 15.

(1) Zahtjev za priznavanjem i vrednovanjem prethodno stečenih skupova ishoda učenja može podnijeti svaki pojedinac pravnoj ili fizičkoj osobi ovlaštenoj za vrednovanje skupova ishoda učenja u skladu s odobrenim programom/postupkom vrednovanja skupa ishoda učenja iz Registra.

(2) Postupak prijave, priznavanja i vrednovanja prethodno stečenih skupova ishoda učenja detaljno se propisuje Pravilnikom o priznavanju i vrednovanju neformalnog i informalnog učenja i provodi u skladu s odgovarajućim programima vrednovanja skupova ishoda učenja iz Registra.

(3) Osiguravanje kvalitete postupka priznavanja i vrednovanja skupova ishoda učenja provodi ovlaštena ustanova za osiguravanje kvalitete koja je podložna redovitom ocjenjivanju postupaka osiguravanja kvalitete.

Članak 16.

(1) Poslove povezivanja HKO-a s EQF-om i QF-EHEA provodi ministarstvo nadležno za obrazovanje i znanost.

(2) Razine cjelovitih kvalifikacija HKO-a povezuju se s razinama EQF-a na sljedeći način:

- razina 1 u HKO-u povezuje se s razinom 1 u EQF-u;
- razina 2 u HKO-u povezuje se s razinom 2 u EQF-u;
- razina 3 u HKO-u povezuje se s razinom 3 u EQF-u;
- razina 4.1 u HKO-u povezuje se s razinom 4 u EQF-u;
- razina 4.2 u HKO-u povezuje se s razinom 4 u EQF-u;
- razina 5 u HKO-u povezuje se s razinom 5 u EQF-u;
- razina 6 u HKO-u povezuje se s razinom 6 u EQF-u;
- razina 7 u HKO-u povezuje se s razinom 7 u EQF-u;

- razina 8.1 u HKO-u povezuje se kao djelomična razina s razinom 8 u EQF-u;
- razina 8.2 u HKO-u povezuje se s razinom 8 u EQF-u.

Članak 17.

(1) Razine HKO-a u ovom članku označavaju razine cijelovitih kvalifikacija stečenih u sustavu visokog obrazovanja.

(2) Razine HKO-a iz stavka 1. ovoga članka povezuju se s razinama u QF-EHEA na sljedeći način:

- razina 5 u HKO-u povezuje se s podrazinom razine 1 u QF-EHEA;
- razina 6 u HKO-u povezuje se s razinom 1 u QF-EHEA;
- razina 7 u HKO-u povezuje se s razinom 2 u QF-EHEA;
- razina 8.1 u HKO-u povezuje se s razinom 2 u QF-EHEA;
- razina 8.2 u HKO-u povezuje se s razinom 3 u QF-EHEA.

DODATAK A

Opisnice razina ishoda učenja

Razina	Opisnice razina ishoda učenja
1	Znanja: razumijevanje osnovnih općih činjenica i pojmove u jednostavnim i poznatim svakidašnjim situacijama. Spoznajne vještine: provedba jednostavnih, konkretnih, logičkih misaonih procesa potrebnih za rješavanje jednostavnih i jasno definiranih zadataka u poznatim uvjetima. Psihomotoričke vještine: izvođenje jednostavnih radnji u poznatim uvjetima. Socijalne vještine: primjena općih pravila ponašanja u poznatim socijalnim situacijama. Samostalnost: izvršenje jednostavnih zadataka uz neposredno stručno i stalno vodstvo u poznatim uvjetima.

	Odgovornost: preuzimanje odgovornosti za izvršavanje jednostavnih zadaća u poznatim uvjetima.
2	Znanja: razumijevanje osnovnih činjenica i pojmove u jednostavnim i poznatim situacijama specifičnima za područje rada i/ili učenja. Spoznajne vještine: provedba konkretnih, logičkih, misaonih procesa korištenja poznatih činjenica i postupaka potrebnih za izvršavanje skupa povezanih, jednostavnih zadataka u poznatim uvjetima. Psihomotoričke vještine: izvođenje radnji te primjena jednostavnih metoda, instrumenata, alata i materijala u poznatim uvjetima. Socijalne vještine: primjena jednostavne komunikacije i suradnje u interakciji s pojedincima u poznatim socijalnim situacijama. Samostalnost: izvršenje skupa jednostavnih zadataka uz neposredno stručno i povremeno vodstvo u poznatim uvjetima. Odgovornost: preuzimanje odgovornosti za izvršavanje jednostavnih zadaća i odnosa s drugima u poznatim uvjetima.
3	Znanja: razumijevanje činjenica, pojmove, postupaka i načela važnih za područje rada i/ili učenja u djelomično poznatim uvjetima. Spoznajne vještine: tumačenje, procjenjivanje, odabiranje i korištenje važnih činjenica, pojmove i postupaka u rješavanju složenijih, definiranih zadataka ili problema unutar specifičnog područja rada i/ili učenja u poznatim uvjetima. Psihomotoričke vještine:

	izvođenje složenih radnji primjenom različitih jednostavnih metoda, instrumenata, alata i materijala u djelomično poznatim uvjetima. Socijalne vještine: primjena složene komunikacije u interakciji s pojedincima i mogućnost suradnje u skupini u poznatim socijalnim situacijama. Samostalnost: izvršenje složenih zadataka i prilagođavanje vlastitog ponašanja unutar zadanih smjernica u poznatim uvjetima. Odgovornost: preuzimanje odgovornosti za izvršenje složenih zadaća u poznatim uvjetima.
4	Znanja: analiziranje širokog spektra činjenica, pojmove, postupaka, načela i teorija, vrednovanje unutar područja rada i/ili učenja. Spozajne vještine: jednostavni apstraktни misaoni procesi analize dostupnih činjenica, pojmove i postupaka za izradu rješenja složenih zadataka unutar područja rada i/ili učenja u promjenjivim uvjetima. Psihomotoričke vještine: izvođenje složenih radnji te primjena složenih metoda, instrumenata, alata i materijala (u izvršenju skupa specifičnih zadataka) u promjenjivim uvjetima. Socijalne vještine: primjena složene komunikacije u interakciji s pojedincima i mogućnost suradnje u skupini u promjenjivim socijalnim situacijama. Samostalnost: izvršenje složenih zadataka i prilagođavanje vlastitog ponašanja unutar zadanih smjernica u promjenjivim uvjetima. Odgovornost: preuzimanje odgovornosti za vrednovanje i unapređenje aktivnosti u promjenjivim uvjetima.
5	Znanja: Analiziranje, sintetiziranje i vrednovanje specijaliziranih činjenica, pojmove,

	postupaka, principa i teorija u području rada i/ili učenja, vrednovanje, kojima se stvara svijest o granicama poznatog. Spozajne vještine: interpretiranje, procjenjivanje, odabiranje i kreativno korištenje različitih relevantnih činjenica, pojmove i postupaka u osmišljavanju rješenja i rješavanju složenih zadataka ili problema unutar određenog područja rada i/ili učenja u djelomično nepredvidivim uvjetima, te mogućnost prijenosa znanja na druga područja i probleme. Psihomotoričke vještine: izvođenje složenih radnji te primjena složenih metoda, instrumenata, alata i materijala u djelomično nepredvidivim uvjetima te izrada instrumenata, alata i materijala i prilagodba jednostavnih metoda. Socijalne vještine: djelomično upravljanje složenom komunikacijom u interakcijama s drugima te pokretanje procesa suradnje u skupini u djelomično nepredvidivim socijalnim situacijama. Samostalnost: sudjelovanje u upravljanju aktivnostima u djelomično nepredvidivim uvjetima. Odgovornost: preuzimanje odgovornosti za upravljanje vrednovanjem te unapređenjem aktivnosti u djelomično nepredvidivim uvjetima.
6	Znanja: vrednovanje specijaliziranih činjenica, pojmove, postupaka, principa i teorija unutar područja rada i/ili učenja, uključujući njihovo kritičko razumijevanje. Spozajne vještine: prikupljanje, interpretiranje, procjenjivanje, odabiranje i kreativno korištenje različitih relevantnih činjenica, pojmove i postupaka u osmišljavanju rješenja i rješavanju složenih zadataka ili problema unutar specijaliziranog područja rada u nepredvidivim uvjetima, te prijenos znanja na druga područja i probleme. Psihomotoričke vještine: izvođenje složenih radnji te primjena složenih metoda, instrumenata, alata i materijala u nepredvidivim uvjetima te izrada instrumenata, alata i materijala te prilagodba složenih metoda. Socijalne vještine:

	upravljanje složenom komunikacijom, interakcijama s drugima i procesom suradnje u različitim društvenim skupinama u nepredvidivim socijalnim situacijama. Samostalnost: upravljanje stručnim projektima u nepredvidivim uvjetima. Odgovornost: preuzimanje etičke i društvene odgovornosti za upravljanje i vrednovanje profesionalnog razvoja pojedinaca i skupina u nepredvidivim uvjetima.
7	Znanja: vrednovanje visokospecijaliziranih znanja u području rada i/ili učenja od kojih su neka na granicama poznatog, a koja mogu biti temelj za originalno razmišljanje i znanstveno istraživanje te povezivanje znanja među različitim područjima. Spoznajne vještine: kritičko vrednovanje i kreativno mišljenje u rješavanju novih i složenih problema, potrebno kao osnova za razvoj novog znanja i povezivanje znanja u pojedinim područjima u nepredvidivim uvjetima. Psihomotoričke vještine: izvođenje složenih radnji te primjena složenih metoda, instrumenata, alata i materijala te izrada instrumenata, alata i materijala u istraživanjima i inovativnom procesu i prilagodba složenih metoda. Socijalne vještine: upravljanje i vođenje složenom komunikacijom, interakcijama s drugima te procesom suradnje u različitim društvenim skupinama u nepredvidivim socijalnim situacijama. Samostalnost: upravljanje i vođenje razvojnih aktivnosti u nepredvidivim uvjetima okruženja i donošenje odluka u uvjetima nesigurnosti. Odgovornost: preuzimanje osobne i timske odgovornosti za strateško odlučivanje i uspješno provođenje i izvršenje zadataka u nepredvidivim uvjetima te društvene i etičke odgovornosti tijekom izvršenja zadataka i posljedica rezultata tih zadataka.

8	Znanja: kreiranje i vrednovanje novih činjenica, pojmove, postupaka, principa i teorija u području znanstvenih istraživanja što dovodi do pomicanja granica poznatoga. Spozajne vještine: korištenje naprednih, složenih, originalnih, visokospecijaliziranih znanja, vještina, aktivnosti i postupaka potrebnih za razvijanje novih znanja i novih metoda te za integriranje različitih područja. Psihomotoričke vještine: stvaranje, vrednovanje i izvođenje novih predloženih specijaliziranih radnji i novih metoda, instrumenata, alata i materijala. Socijalne vještine: stvaranje i provedba novih društvenih i civilizacijski prihvatljivih oblika komunikacije i procesa suradnje u interakciji s pojedincima i skupinama različitih opredjeljenja i različitog kulturnog i etničkog podrijetla. Samostalnost: izražavanje osobnog profesionalnog i etičkog autoriteta, upravljanje znanstveno-istraživačkim aktivnostima te predanost razvoju novih ideja i/ili procesa. Odgovornost: preuzimanje etičke i društvene odgovornosti za uspješnost provođenja istraživanja, za društvenu korisnost rezultata istraživanja te za moguće društvene posljedice.

Prilog:

- Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću

OBRAZAC
**IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU O NACRTU
PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
HRVATSKOM KVALIFIKACIJSKOM OKVIRU**

Naslov dokumenta	Izvješće o provedenom savjetovanju o Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo znanosti i obrazovanja.
Svrha dokumenta	Izvješće o provedenom savjetovanju o Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru
Datum dokumenta	rujan 2017.
Verzija dokumenta	I.
Vrsta dokumenta	Izvješće
Naziv nacrta zakona, drugog propisa ili akta	Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	-
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrta	Ministarstvo znanosti i obrazovanja
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrta?	U izradu nacrta bili su uključeni visoka učilišta, resorna ministarstva, Hrvatska udruga poslodavaca i Ministarstvo znanosti i obrazovanja, a predstavnici su bili imenovani u Povjerenstvo kojem je mandat bila izrada ranije spomenutog Nacrta.
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način?	DA
Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje?	Dana 7. ožujka 2017. godine započeo je postupak internetskog savjetovanja za Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru na središnjem državnom internetskom portalu za savjetovanja s javnošću "e-Savjetovanja". Svi zainteresirani mogli su dostaviti svoje prijedloge, primjedbe i komentare u razdoblju od 07. ožujka do 07. travnja 2017. godine.
Ako nije, zašto?	
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	Vidjeti u prilogu.
ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI	Vidjeti u prilogu.
Primjedbe koje su prihvaćene	

Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvatanje	
Troškovi provedenog savjetovanja	Troškovi javnog savjetovanja nisu iziskivali dodatne finansijske troškove.

Izvješće o provedenom savjetovanju - Savjetovanje sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru s konačnim prijedlogom Zakona

Korisnik/Sekcija/Komentar	Odgovor
P.A.R.d.o.o. Stvaranje razlika između sveučilišnog i stručnih studija ne postoji niti u jednom razvijenom društvu. Završetkom jednih i drugih diplomskih studija stječe se jednak broj 300 ECTS i kao takvi moraju biti isključivo na istoj razini znanja. Ishodi učenja jasno opisuju znanje, vještine, samostalnost i odgovornost po vrstama studija pa tako stručni studiji pripremaju studente na direktni ulazak na tržište rada, a sveučilišni pružaju više teorijskih i istraživačkih znanja. Završetkom sveučilišnih i stručnih diplomskih studija studenti stječu 300 ECTS-a te stvaranje razlike među njima ugrožava jednakost i pravednost. Degradiranje stručnih studija ugrozilo bi načelo binarnoga sustava visokoga obrazovanja prema kojemu su oba sustava, sveučilišni i stručni, jednako bitni za društvenu zajednicu te ugrozilo daljnji razvoj visokoga obrazovanja u Republici Hrvatskoj. doc.dr.sc.Gordana Nikolić	Prihvaćen Prihvaća se.

HOK

Od samog početka Hrvatska obrtnička komora aktivno je uključena u proces osmišljavanja Hrvatskog kvalifikacijskog okvira a kasnije i procesa donošenja Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru. Cijelo to vrijeme isticali smo uloge Nacionalnog kvalifikacijskog okvira a to su: - potreba da kvalifikacije koje treba tržište rada budu razumljive i usporedive unutar EU-a, - da njihovim građanima u Europi bude lakše zapošljavanje te - da ne degradiraju vlastite građane na tom istom tržištu. Slijedom toga, Hrvatski kvalifikacijski okvir trebao bi biti prije svega instrumentarij tržišta rada koji upozorava prosvjetu (kako na srednjoškolskoj tako i visokoškolskoj razini) koga i kako treba obrazovati. Kod klasifikacija kvalifikacija obrtništvo se zalaže za princip jednake vrijednosti. Kvalifikacije nisu iste vrste ali su jednakov vrijedne. Nacionalni kvalifikacijski okvir treba služiti kao neutralna referentna točka, koja omogućuje transparentnost i usporedivost kvalifikacija, koje se stječu u različitim sustavima i na različitim razinama. Hrvatski kvalifikacijski okvir opisuje osam razina kompetencija, koje su bitne za dobivanje neke kvalifikacije. Pri tome se stručne kompetencije dijele na znanja i vještine, a osobne kompetencije na socijalne kompetencije i samostalnost. Prema tim kriterijima orientira se smještanje kvalifikacija, koje se stječu primjerice u okviru akademskih ili stručnih obrazovnih putova. Pri tome je važno imati na umu da se na jednoj razini nalaze kvalifikacije jednake vrijednosti, ali različite vrste, jer se do svake razine u načelu može doći putem različitih obrazovnih putova. Prilikom donošenja Zakona čak smo se zauzimali da majstorska zvanja budu na istoj razini kao i prvostupnik. Iako prvostupnik i majstor imaju različite profile kompetencija i razlikuju se također što se tiče profila zadaća, profil kompetencija obje kvalifikacije (opisan npr. sposobnošću ophođenja kompleksnošću i promjenama ili samostalno djelovanje) treba smjestiti na istu razinu. Do tog rezultata došle su tijekom višegodišnjeg procesa grupe stručnjaka koje su radile na Hrvatskom kvalifikacijskom okviru. Ponovno ističemo da se radi o jednakoj vrijednosti profila kompetencija, a ne o jednakosti kvalifikacija. U okviru Europskog kvalifikacijskog okvira priznaje se načelna jednaka vrijednost općih i specijaliziranih kvalifikacija. Isto treba vrijediti i za nacionalne kvalifikacijske okvire. Osim toga, ono o čemu treba razmisiliti pri promatranju općeg akademskog obrazovanja i stručnog specijalističkog studija je također stupanj samostalnosti u rješavanju problema. Dok se u općem akademskom obrazovanju zbog nedostatka neposrednog područja primjene prenose primarno opća znanja i vještine, koje trebaju ospozobiti za samostalno rješavanje problema u različitim kontekstima, područje primjene naučenog u stručnom specijalističkom studiju je neposredno prisutno. Stečene stručne i socijalne kompetencije znatno se razlikuju u navedenim kvalifikacijama. Stoga ne postoji mogućnost njihove međusobne zamjene, primjerice pri zapošljavanju. U skladu s prethodno navedenim smatramo da bi Nacrt Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru s konačnim Prijedlogom Zakona kao moguću posljedicu imao urušavanje Hrvatskog kvalifikacijskog okvira što bi moglo utjecati na razvoj hrvatskog gospodarstva te na građane Republike Hrvatske na nacionalnom tržištu rada a još i više na europskom tržištu rada gdje bi se našli u neravnopravnom položaju.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Kineziološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Na 5. redovitoj sjednici Fakultetskog vijeća održanoj 28. ožujka 2017. godine Kineziološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu proučio je Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskom kvalifikacijskom okviru te donio sljedeće ZAKLJUČKE: 1. Kineziološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu u potpunosti podržava zaključke Nacionalnoga vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj usvojene na 23. sjednici održanoj 22. ožujka 2017. godine kao i očitovanje Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu o Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru. 2. ZZDiVO jasno razlikuje sveučilišno (članci 53-66, 70-73) od stručnog - veleučilišta i visoke škole (članci 67-68, 74) visokog obrazovanja. Radi se o dva različita sustava visokog obrazovanja, koja obrazuju i ospozobljavaju studente za različite svrhe slijedom čega su i znanja i ishodi različiti. 3. Kineziološki fakultet inzistira na jasnoj distinkciji između sveučilišnog i stručnog studija konstatirajući kako su obje sastavnice binarnog sustava visokog obrazovanja u RH potrebne i značajne za ukupan hrvatski društveni, kulturni i gospodarski razvoj, naglašava potrebu njihove jasne distinkcije u svim propisima koji proizlaze iz temeljnog ZZDiVO. 4. Slijedom navedenog u Zakonu o izmjenama i dopunama zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru potrebno je promijeniti sljedeće: - Razina kvalifikacija koje opisuju znanja i vještine stečene hrvatskim stručnim obrazovanjem (razina 7.1. u alternativi Nacrta) treba biti pridružena različitoj razini u EQF odnosno u QF – EHEA od razina koje se stječu sveučilišnim obrazovanjem (razine 7.2 i 7.3. u Nacrtu prijedloga izmjena i dopuna Zakona o hrvatskom kvalifikacijskom okviru). - To znači da se hrvatska razina 7.1. (stručno visoko obrazovanje) povezuje s razinom 6 EQF i razinom 1 (QF-EHEA) - Hrvatske razine 7.2. i 7.3. (sveučilišno visoko obrazovanje) povezuje s razinom 7 EQF i zajedno s razinom 8.1. pridružuju se razini 2 (QF-EHEA) DEKAN prof.dr.sc. Damir Knjaz

Odbijen

Ne prihvata se. Ministarstvo znanosti i obrazovanja prihvata argumente iznesene u prilog prijedlogu alternativnog članka te iznosi obrazloženje sukladno kojem je donesena odluka o prijedlogu zakonskog rješenja koje je u skladu s Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja slaže se da treba jasno razlikovati sveučilišne i stručne studije, stoga se u zakonskom prijedlogu dodatno naglašava postojanje različitih vrsta kvalifikacija na svim razinama obrazovanja. Različitost sveučilišnih i stručnih studija naglašena je i u pogledu pristupa razini doktorskog studija sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Preduvjet je za pristup doktorskom studiju završen sveučilišni diplomski studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice. Pristup doktorskim studijima nije moguć temeljem završetka specijalističkoga diplomskog stručnoga studija. Smatramo da smo ovim prijedlogom postupili sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6., diskriminira osobe koje stječu kvalifikaciju završetkom specijalističkih diplomskih stručnih studija u Republici Hrvatskoj u odnosu na osobe koje stječu usporedive kvalifikacije u drugim zemljama članicama Europske unije. Takva bi praksa bila suprotna od praksi drugih zemalja koje imaju binarne sustave i koje na istu razinu nacionalnih kvalifikacijskih okvira svrstavaju kvalifikacije različitih vrsta, odnosno kvalifikacije koje se stječu završetkom sveučilišnih i stručnih studija. Na kraju, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. nije u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, koji za specijalističke diplomske stručne studije propisuje istovjetno vrijeme trajanja i jednak broj ECTS bodova kao za diplomske sveučilišne studije. Budući da se alternativni prijedlog ne prihvata, u odgovoru se ne razmatra dio komentara kojim se predlažu daljnje izmjene i dopune zakonskog prijedloga iz perspektive alternativnog prijedloga.

Prirodoslovno-matematički fakultet

Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu podupire cijelovitu primjenu Odluke Ustavnog suda RH (U-I-351/2016. od 20. travnja 2016. godine) o poštivanju binarnog sustava visokog obrazovanja u RH, tj. o potrebi razlikovanja razina kvalifikacija stečenih sveučilišnim preddiplomskim, odnosno diplomskim obrazovanjem od onih stečenih stručnim preddiplomskim, odnosno specijalističkim diplomskim obrazovanjem u Hrvatskom kvalifikacijskom okviru (dalje: HKO), kao i njihovog adekvatnog pridruživanja razinama Europskog kvalifikacijskog okvira (dalje: EQF) i QF - EHEA. Stoga podržavamo mišljenje Nacionalnoga vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj (KLASA: 003-08/17-15/0002, URBROJ: 355-08-17-0003 od 22. ožujka 2017. godine) o Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru (dalje: ZIDZHKO). U skladu s time, u članku 6. Nacrtu prijedloga ZIDZHKO: • podržavamo inačicu članka 8. stavka 2 Zakona o HKO-u označenu kao ALTERNATIVNO*, kojom se predlaže razlikovanje HKO-razine 7.1 za specijalističke diplomske stručne studije, razine 7.2 za sveučilišne diplomske studije i integrirane preddiplomske i diplomske sveučilišne studije te razine 7.3 za poslijediplomske specijalističke studije te • smatramo da bi istovrsnu izmjenu trebalo načiniti i na HKO-razini 6, pri čemu bi preddiplomskim stručnim studijima trebalo pridružiti HKO-razinu 6.1, a preddiplomskim sveučilišnim studijima razinu 6.2. Posljedično, u članku 9. Nacrtu prijedloga ZIDZHKO podržavamo sljedeće pridruživanje HKO-razina razinama EQF-a iz članka 16. stavka 2 Zakona o HKO-u: • razine 7.1 u HKO-u razini 6 u EQF-u • razina 7.2 i 7.3 u HKO-u razini 7 u EQF-u. Također, u članku 10. Nacrtu prijedloga ZIDZHKO podržavamo sljedeće pridruživanje razinama QF-EHEA iz članka 17. Zakona o HKO-u: • razine 7.1 u HKO-u razini razini 1 u QF-EHEA • razina 7.2, 7.3 i 8.1 u HKO-u razini 2 u QF-EHEA. Konačno, smatramo da je razlike između stručnog i sveučilišnog visokog obrazovanja potrebno jače naglasiti i u Dodatku A Zakona o HKO-u, osobito u kompetencijskim dimenzijama znanja te spoznajnih vještina. Dekanica PMF-a: Prof. dr. sc. Aleksandra Čižmešija

Odbijen

Ne prihvata se. Ministarstvo znanosti i obrazovanja iznosi obrazloženje sukladno kojem je donesena odluka o prijedlogu zakonskog rješenja koje je u skladu s Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-I/351/2016 od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja slaže se da treba jasno razlikovati sveučilišne i stručne studije, stoga se u zakonskom prijedlogu dodatno naglašava postojanje različitih vrsta kvalifikacija na svim razinama obrazovanja. Različitost sveučilišnih i stručnih studija naglašena je i u pogledu pristupa razini doktorskog studija sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-I/351/2016 od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Preduvjet je za pristup doktorskom studiju završen sveučilišni diplomski studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice. Pristup doktorskim studijima nije moguć temeljem završetka specijalističkoga diplomskog stručnoga studija. Smatramo da smo ovim prijedlogom postupili sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-I/351/2016 od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6., diskriminira osobe koje stječu kvalifikaciju završetkom specijalističkih diplomskih stručnih studija u Republici Hrvatskoj u odnosu na osobe koje stječu usporedive kvalifikacije u drugim zemljama članicama Europske unije. Takva bi praksa bila suprotna od praksi drugih zemalja koje imaju binarne sustave i koje na istu razinu nacionalnih kvalifikacijskih okvira svrstavaju kvalifikacije različitih vrsta, odnosno kvalifikacije koje se stječu završetkom sveučilišnih i stručnih studija. Nadalje, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. nije u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, koji za specijalističke diplomske stručne studije propisuje istovjetno vrijeme trajanja i jednak broj ECTS bodova kao za diplomske sveučilišne studije. Iz istih razloga Ministarstvo znanosti i obrazovanja nije predviđelo interveniranje u razinu 6 tako da na razinu 6.1 smjesti preddiplomske stručne studije, a na razinu 6.2 preddiplomske sveučilišne studije. Budući da se alternativni prijedlog ne prihvata, u odgovoru se ne razmatra dio komentara kojim se predlažu daljnje izmjene i dopune zakonskog prijedloga iz perspektive alternativnog prijedloga. Napominjemo da je upravo u Dodatku A Zakona u kojem se navode opisnice razina ishoda učenja napravljena izmjena kako bi se opisnice za razinu 7 (u domeni znanja) bolje uskladile s opisnicama razina u Europskom kvalifikacijskom okviru.

Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci

PRAVNI FAKULTET SVEUČILIŠTA U RIJECI - OČITOVAЊE o Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru (Rijeka, ožujak 2017.) Polazeći od pravnih stajališta Ustavnog suda Republike Hrvatske iskazanih u Odluci broj: U-I-351/2016 od 20. travnja 2016. ovo očitovanje odnosi se samo na dio odredbi Nacrtu prijedloga zakona obuhvaćenih narečenom Odlukom, prije svega na pitanja kvalifikacija u sustavima formalnog obrazovanja i osposobljavanja. Odlukom je suda jasno ukazano na postojeće i opravdano razlikovanje sveučilišnih i stručnih studija kao različitih sustava visokog obrazovanja, koja obrazuju i osposobljavaju studente za različite svrhe dok

Odbijen

Ne prihvata se. Ministarstvo znanosti i obrazovanja prihvata argumente iznesene u prilog prijedlogu alternativnog članka te iznosi obrazloženje sukladno kojem je donesena odluka o prijedlogu zakonskog rješenja koje je u skladu s Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja slaže se da treba jasno razlikovati sveučilišne i stručne studije, stoga se u Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru dodatno naglašava postojanje različitih vrsta kvalifikacija na svim razinama obrazovanja. Različitost sveučilišnih i stručnih studija naglašena je i u pogledu pristupa razini doktorskog studija sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016.

istodobno i podliježu i drugačijim ustavnim, pravnim, institucionalnim i drugim relevantnim pretpostavkama i kriterijima osnivanja, djelovanja i vrednovanja rada. Dakle, nedvojben je zaključak da je postojanje različitih razina cijelovitih i djelomičnih kvalifikacija za te dvije vrste studija nužno i utemeljeno na osnovama formalne i substancialne naravi. Postojeći binarni sustav visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj zahtjeva postojanje različitih razina cijelovitih i djelomičnih kvalifikacija za sveučilišne i stručne studije. Mišljenja smo da predložena rješenja sadržana u članku 6. Nacrtu Zakona kojim se predlaže novi članak 8. Zakona o HKO-u (dosadašnji članci 7. i 8. Zakona o HKO-u spajaju se u jedan članak (novi članak 8.) pod nazivom "Cijelovite i djelomične kvalifikacije i njihovo pridruživanje razinama HKO-a", te se ti članci mijenjaju) ne predstavljaju izvršavanje supra navedene Odluke Ustavnog suda RH. Članak 6. Nacrtu Zakona predviđa uspostavu jedanaest (11) razina cijelovitih kvalifikacija (1; 2; 3; 4.1; 4.2; 5; 6; 7.1; 7.2; 8.1; 8.2) umjesto dosadašnjih deset (1; 2; 3; 4.1; 4.2; 5; 6; 7; 8.1; 8.2) gdje su "nove" razine kvalifikacija – razine 7.1 i 7.2. Time se predlaže novo gradiranje poslijediplomskih specijalističkih studija na dvije razine: na razinu 7.1 HKO-a: specijalistički diplomske stručne studije, sveučilišni diplomske studije, te integrirani preddiplomske i diplomske sveučilišne studije; na razinu 7.2 HKO-a: poslijediplomske specijalističke studije. Alternativni prijedlog, sadržan u članku 6. Nacrtu Zakona predviđa uspostavu dvanaest (12) razina cijelovitih kvalifikacija (1; 2; 3; 4.1; 4.2; 5; 6; 7.1; 7.2; 7.3; 8.1; 8.2) umjesto dosadašnjih deset (1; 2; 3; 4.1; 4.2; 5; 6; 7; 8.1; 8.2) gdje nalazimo "nove" razine kvalifikacija – razine 7.1, 7.2 i 7.3. Tako alternativni prijedlog predviđa da svaka vrsta studija unutar sadašnje jedinstvene razine 7 bude smještena na različitu razinu HKO-a: 7.1. specijalistički diplomske stručne studije; 7.2. sveučilišni diplomske studije, odnosno integrirani preddiplomske i diplomske sveučilišne studije); 7.3 . poslijediplomske specijalističke studije. Dodatno se člankom 6. Nacrtu Zakona predlažu promjene uvjeta pristupanja studiju kojim se stječe kvalifikacija na razini 8.2 HKO-a. Izvršenjem dijela supra navedene Odluke Ustavnog suda RH (kao polazišta i temeljne odrednice našega očitovanja) može se smatrati samo alternativni prijedlog (takov je prijedlog nužna posljedica binarnog sustava visokog obrazovanja) sadržan u članku 6. Nacrtu Zakona (novi članak 8. stavak 2.); Članak 6. Nacrtu Zakona (novi članak 8. stavak 2.) uređujući uvjete za pristupanje razini 8.2, na način da "... Uvjet je pristupanja posjedovanje prethodne kvalifikacije koja se stječe završetkom diplomskoga sveučilišnog studija ili integriranoga preddiplomskog i diplomskoga sveučilišnog studija u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice." predstavlja izvršenje dijela Odluke Ustavnog suda RH. Dakle, oštro se protivimo osnovnom prijedlogu sadržanom u članku 6. Nacrtu zakona (novom članku 8. stavku 2.) koji predviđa razine 7.1 i 7.2 HKO-a i koji na razini 7.1. objedinjuje specijalističke diplomske stručne studije i sveučilišne diplomske studije te integrirane preddiplomske i diplomske sveučilišne studije, budući da je takav pristup protivan binarnom sustavu visokog obrazovanja samoj odluci Ustavnog suda RH. U skladu sa navedenim, izvršenje Odluke Ustavnog suda RH nalaže i drugačije uređenje i uspostavljanje razine 6.1 u HKO-u (preddiplomski stručni studiji), i uspostavljanje razine 6.2 u HKO-u (preddiplomski sveučilišni studiji). Kako i

godine (Narodne novine broj 41/16). Preduvjet je za pristup doktorskom studiju završen sveučilišni diplomski studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice. Pristup doktorskim studijima nije moguć temeljem završetka specijalističkoga diplomskog stručnoga studija. Smatramo da smo ovim prijedlogom postupili sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6., diskriminira osobe koje stječu kvalifikaciju završetkom specijalističkih diplomskih stručnih studija u Republici Hrvatskoj u odnosu na osobe koje stječu usporedive kvalifikacije u drugim zemljama članicama Europske unije. Takva bi praksa bila suprotna od praksi drugih zemalja koje imaju binarne sustave i koje na istu razinu nacionalnih kvalifikacijskih okvira svrstavaju kvalifikacije različitih vrsta, odnosno kvalifikacije koje se stječu završetkom sveučilišnih i stručnih studija. Nadalje, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. nije u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, koji za specijalističke diplomske stručne studije propisuje istovjetno vrijeme trajanja i jednak broj ECTS bodova kao za diplomske sveučilišne studije. Iz istih razloga Ministarstvo znanosti i obrazovanja nije predviđelo interveniranje u razinu 6 tako da na razinu 6.1 smjesti preddiplomske stručne studije, a na razinu 6.2 preddiplomske sveučilišne studije.

Ustavni sud u svojoj odluci navodi, zakonodavac mora osigurati razvitak oba društveno jednako vrijedna sustava visokog obrazovanja utemeljena na ishodima učenja i usklađena s potrebama tržišta rada, pojedinaca i društva u cjelini a u svjetlu neophodnih sveobuhvatnih promjena u području znanosti i obrazovanja, strukturalne promjene predstavljaju imperativ koji ne trpi parcijalna rješenja sadržana u nacrtu prijedloga zakona istodobno i protivna Odluci Ustavnoga suda RH.

Institut za razvoj obrazovanja

STAV INSTITUTA ZA RAZVOJ VISOKOG OBRAZOVANJA (IRO) O NACRTU PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKOM KVALIFIKACIJSKOM OKVIRU Institut za razvoj obrazovanja (IRO) najvećim dijelom podržava Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO-u jer uvodi poboljšanja koja će omogućiti efektivniji daljnji razvoj HKO-a. Posebno podržavamo izmjene koje su bile vođene idejom da se razine HKO-a pridružuju kvalifikacijama, a ne studijima. Također, podržavamo predložene izmjene na 7. razini HKO-a putem kojih se uvođe razina 7.1. (na koju se smještaju kvalifikacije stečene završetkom sveučilišnih diplomskih studija, kvalifikacije integriranih preddiplomskih i diplomskih sveučilišnih studija te kvalifikacije specijalističkih diplomskih stručnih studija) i razina 7.2. (na koju se smještaju kvalifikacije stečene završetkom poslijediplomskih specijalističkih studija). IRO ne podržava alternativni prijedlog na 7. razini HKO-a koji predviđa uvođenje tri podrazine 7.1., 7.2. i 7.3. IRO smatra kako navedeni alternativni prijedlog nije u skladu s dobrom europskom praksom razvoja kvalifikacijskih okvira zato što ovaj alternativni prijedlog razlikovanje razina na kojima su smještene kvalifikacije vezuje primarno uz vrstu studija i institucionalni kontekst u kojemu se kvalifikacije stječu, a ne uz kompleksnost i sadržaj ishoda učenja koji se stječu određenim studijskim programima. U tom smislu, IRO podržava Stav Nacionalnog vijeća za razvoj ljudskih potencijala o Nacrtu prijedloga ovog Zakona koji je objavljen na portalu e-Savjetovanja 06.04.2017. u kojem se navodi kako bi prihvaćanjem alternativnog rješenja iz Nacrta „sustav stručnih studija postao neutraktivan i na taj bi se način urušio koncept policentričnog razvoja Republike Hrvatske, dovele bi se u pitanje stečene kvalifikacije i legitimna očekivanja studenata koji su završili ili danas pohađaju stručne studije“.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet

Znanstveno-nastavni djelatnici Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u ovoj javnoj raspravi o nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru u potpunosti podržavaju mišljenje i stavove Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj te očitovanje koje je dostavio Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Dekanica, prof.dr.sc. Antonija Žižak

Odbijen

Ne prihvata se. Ministarstvo znanosti i obrazovanja prihvata argumente iznesene u prilog prijedlogu alternativnog članka te iznosi obrazloženje sukladno kojem je donesena odluka o prijedlogu zakonskog rješenja koje je u skladu s Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja slaže se da treba jasno razlikovati sveučilišne i stručne studije, stoga se u zakonskom prijedlogu dodatno naglašava postojanje različitih vrsta kvalifikacija na svim razinama obrazovanja. Različitost sveučilišnih i stručnih studija naglašena je i u pogledu pristupa razini doktorskog studija sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Preduvjet je za pristup doktorskom studiju završen sveučilišni diplomski studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice. Pristup doktorskim studijima nije moguć temeljem završetka specijalističkoga diplomskog stručnoga studija. Smatramo da smo ovim prijedlogom postupili sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja slaže se da postoji razlika između ishoda učenja stručnih i sveučilišnih studija. Međutim, ističemo da se koncept ishoda učenja ne sastoji u tome da nastavnici omogućuju ishode učenja, već ih studenti stječu. Zadaća je, dakle, nastavnika, da potiču studente na stjecanje znanja i vještina. Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6., diskriminira osobe koje stječu kvalifikaciju završetkom specijalističkih diplomskih stručnih studija u Republici Hrvatskoj u odnosu na osobe koje stječu usporedive kvalifikacije u drugim zemljama članicama Europske unije. Takva bi praksa bila suprotna od praksi drugih zemalja koje imaju binarne sustave i koje na istu razinu nacionalnih kvalifikacijskih okvira svrstavaju kvalifikacije različitih vrsta, odnosno kvalifikacije koje se stječu završetkom sveučilišnih i stručnih studija. Na kraju, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. nije u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, koji za specijalističke diplomske stručne studije propisuje istovjetno vrijeme trajanja i jednak broj ECTS bodova kao za diplomske sveučilišne studije.

Geotehnički fakultet, Sveučilište u Zagrebu

Poštovani, Tijekom ožujka 2017. godine Ministarstvo znanosti i obrazovanja pokrenulo je otvoreno e-savjetovanje o nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru s konačnim prijedlogom Zakona (ZIDZHKO). U osnovnom dijelu ZIDZHKO predlaže se „izjednačavanje“ sveučilišnog i stručnog visokog obrazovanja postavljanjem obje kvalifikacije na preddiplomskoj razini u razinu 6 Hrvatskog kvalifikacijskog okvira (HKO) te obje kvalifikacije (stručna i sveučilišna) na diplomskoj razini u razinu 7.1 HKO-a. Prema tome prijedlogu diplomska razina odgovara razini 7 EQF-a (European Qualifications Framework), odnosno razini 2 QF-EHEA (Qualification Framework – European High Education Area). Po mišljenju Geotehničkog fakulteta takav prijedlog nije odgovarajući odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske te se prihvaćanjem takvog rješenja može očekivati degradacija kvalitete visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj. Vjerujemo da je strateški interes Republike

Odbijen

Ne prihvata se. Ministarstvo znanosti i obrazovanja uzima u obzir argumente iznesene u prilog prijedlogu alternativnog članka te iznosi obrazloženje sukladno kojem je donesena odluka o prijedlogu zakonskog rješenja koje je u skladu s Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-I/351/2016 od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja ne smatra da je Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru (dalje u tekstu: Nacrt Zakona) sveučilišno i stručno visoko obrazovanje „izjednačeno“, već se slaže da treba jasno razlikovati sveučilišne i stručne studije. Stoga se u Nacrtu Zakona dodatno naglašava postojanje različitih vrsta kvalifikacija na svim razinama obrazovanja. Različitost sveučilišnih i stručnih studija naglašena je i u pogledu pristupa razini doktorskog studija sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-I/351/2016 od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Preduvjet je za pristup doktorskom studiju završen sveučilišni diplomski studij ili integrirani preddiplomski i

Hrvatske poticanje izvrsnosti u visokom obrazovanju i približavanje razini na kojoj se nalaze najbolja europska sveučilišta. Za Geotehnički fakultet Sveučilišta u Zagrebu djelomično je prihvativ alternativni prijedlog sadržan u čl. 8 prijedloga ZIDZJKO (v. ALTERNATIVNO označeno zvjezdicom (*)), ali sa dodatnim izmjenama u čl. 8 vezano za preddiplomske studijske programe čime bi u cijelosti bila implementirana odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske. Time bi i ZIDZJKO bio u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (ZZDiVO). Prema ZZDiVO jasno je izražena razlika sveučilišnog visokog obrazovanja od stručnog što je razlučeno i zasebnim člancima zakona (čl. 53-66, 70-73 – sveučilišno; čl. 67-68, 74 – stručno). Temeljem spomenutih odredbi ZZDiVO jasno slijedi da su znanja i ishodi učenja koje omogućuju sveučilišni nastavnici (docenti, izvanredni profesori, redoviti profesori) na sveučilišnim studijskim programima različiti od znanja i ishoda učenja koje nude nastavnici na stručnim programima (predavači, viši predavači, profesori visokih škola). Stoga je i u ZIDZJKO potrebno izraziti jasnu diferencijaciju između ove dvije razine visokog obrazovanja ili izjednačiti potrebna znanstveno-nastavna zvanja i kriterije za njihove izbore za nastavnike na obje razine obrazovanja. Na preddiplomskoj razini sveučilišni preddiplomski studijski program i stručni preddiplomski studijski program Zakonom o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru, kao i novim prijedlogom izmjena i dopuna (ZIDZJKO), postavljeni su u razinu 6 čime su oni izjednačeni. To nije u skladu sa odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske te je potrebno usvojiti razine 6.1. i 6.2. na način da razina 6.1. odgovara kvalifikaciji sa završenim preddiplomskim stručnim studijem, a razina 6.2. kvalifikaciji sa završenim preddiplomskim sveučilišnim studijem. Za jasno razlučivanje sveučilišnog od stručnog visokog obrazovanja na diplomskoj razini potrebno je usvojiti razine 7.1., 7.2. i 7.3. na način da razina 7.1. odgovara kvalifikaciji sa završenim specijalističkim diplomskim stručnim studijem, razina 7.2. kvalifikaciji sa završenim sveučilišnim diplomskim ili integriranim sveučilišnim studijem, a razina 7.3. kvalifikaciji završenog poslijediplomskog sveučilišnog specijalističkog studija. Nakon uvođenja razina 7.1., 7.2. i 7.3. potrebno je uskladiti i ostale članke Zakona na način da je u čl. 9 razinu 7.1. potrebno povezati sa razinom 6 EQF, a razine 7.2. i 7.3. sa razinom 7 EQF. Izmjene su neophodne i u čl. 10 nacrtu prijedloga ZIDZJKO na način da se razina 7.1. pridruži razini 1 QF-EHEA, a razine 7.2. i 7.3. pridruže razini 2 u QF-EHEA. S poštovanjem, Dekan Prof.dr.sc. Ranko Biondić

ALTPRO d.o.o.

Mišljenja smo kako se prava studenata koji su završili svoje obrazovanje ne bi smjela retrogradno umanjivati. Studenti su završili studij i stekli određena prava koja im se izmjenama Zakona umanjuju. Lijep pozdrav, Altpro d.o.o.

diplomski sveučilišni studij u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice. Pristup doktorskim studijima nije moguć temeljem završetka specijalističkoga diplomskog stručnoga studija što je sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja slaže se da postoji razlika između ishoda učenja stručnih i sveučilišnih studija. Međutim, ističemo da se koncept ishoda učenja ne sastoji u tome da nastavnici omogućuju ishode učenja, već ih studenti stječu. Zadaća je, dakle, nastavnika, da potiču studente na stjecanje znanja i vještina. Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6., diskriminira osobe koje stječu kvalifikaciju završetkom specijalističkih diplomskih stručnih studija u Republici Hrvatskoj u odnosu na osobe koje stječu usporedive kvalifikacije u drugim zemljama članicama Europske unije. Nadalje, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. nije u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, koji za specijalističke diplomske stručne studije propisuje istovjetno vrijeme trajanja i jednak broj ECTS bodova kao za diplomske sveučilišne studije. Iz istih razloga Ministarstvo znanosti i obrazovanja nije predviđelo interveniranje u razinu 6 tako da na razinu 6.1 smjesti preddiplomske stručne studije, a na razinu 6.2 preddiplomske sveučilišne studije. Budući da se alternativni prijedlog ne prihvata, u odgovoru se ne razmatra dio komentara kojim se predlažu daljnje izmjene i dopune zakonskog prijedloga iz perspektive alternativnog prijedloga.

Prihvaćen Prihvaća se.

Fakultet elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu

Fakultet elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu podržava mišljenje i zaključke Nacionalnoga vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj Republike Hrvatske te očitovanje Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Ekonomskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu o Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru.

Odbijen

Ne prihvata se. Ministarstvo znanosti i obrazovanja prihvata argumente iznesene u prilog prijedlogu alternativnog članka te iznosi obrazloženje sukladno kojem je donesena odluka o prijedlogu zakonskog rješenja koje je u skladu s Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja slaže se da treba jasno razlikovati sveučilišne i stručne studije, stoga se u zakonskom prijedlogu dodatno naglašava postojanje različitih vrsta kvalifikacija na svim razinama obrazovanja. Različitost sveučilišnih i stručnih studija naglašena je i u pogledu pristupa razini doktorskog studija sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Preduvjet je za pristup doktorskom studiju završen sveučilišni diplomska studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice. Pristup doktorskim studijima nije moguć temeljem završetka specijalističkoga diplomskog stručnoga studija. Smatramo da smo ovim prijedlogom postupili sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja slaže se da postoji razlika između ishoda učenja stručnih i sveučilišnih studija. Međutim, ističemo da se koncept ishoda učenja ne sastoji u tome da nastavnici omogućuju ishode učenja, već ih studenti stječu. Zadaća je, dakle, nastavnika, da potiču studente na stjecanje znanja i vještina. Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6., diskriminira osobe koje stječu kvalifikaciju završetkom specijalističkih diplomskih stručnih studija u Republici Hrvatskoj u odnosu na osobe koje stječu usporedive kvalifikacije u drugim zemljama članicama Europske unije. Takva bi praksa bila suprotna od praksi drugih zemalja koje imaju binarne sustave i koje na istu razinu nacionalnih kvalifikacijskih okvira svrstavaju kvalifikacije različitih vrsta, odnosno kvalifikacije koje se stječu završetkom sveučilišnih i stručnih studija. Na kraju, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. nije u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, koji za specijalističke diplomske stručne studije propisuje istovjetno vrijeme trajanja i jednak broj ECTS bodova kao za diplomske sveučilišne studije.

Marko Fresl

Poštovani, apsolvent sam specijalističkog diplomskog stručnog studija informacijskih tehnologija u poslovnim sustavima Veleučilišta u Rijeci te smatram alternativni prijedlog suludim i omalovažavajućim. Naime iako su Sveučilišni i Veleučilišni programi različiti smatram da količina znanja koju student stekne tijekom studija ovisi najviše o njegovoj volji za učenjem te interesu u "polje" koje studira. Iz toga razloga smatram da kompetencije koje sam osobno stekao tijekom studija nisu ništa manje vrijedne od onih koje je kolega/prijatelj stekao na Sveučilištu. Iz navedenoga , tražim, u svoje te ime 55 000 kolega da alternativni prijedlog bude u potpunosti odbijen. Lijepi pozdrav, bacc. inf. Marko Fresl

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje.

Marta Slunjski Studiram Radiološku tehnologiju, 3. sam godina. Smatram da je ovo čisti primjer diskriminacije i da krši Ustav. Naša zanimaњa nisu ništa manje vrijedna ili manje bitna od onih sveučilišnih. Svi imamo jednake obaveze prema fakultetima koje pohađamo i svačija diploma treba vrijediti jednakom. Nije fer da sada, kad smo na kraju školovanja, sav naš trud padne u vodu i da doslovce postanemo bezvrijedni. Nemojte to dozvoliti!	Prihvaćen Prihvaća se.
Ante Žigman Poštovani Smatram da je izvorni prijedlog Ministarstva znanosti korektan i rješava problematiku na najbolji mogući način te ga zbog toga podržavam. S druge strane alternativni prijedlog stvara diskriminaciju između studenata koji su završili gotovo istovjetan program, pa donošenje alternativnog prijedloga ne bi ispunilo svoju svrhu.	Prihvaćen Prihvaća se.
Tajana Cvrtnjak Poštovani, Studentica sam Specijalističkog studija javne uprave, Pravni fakultet u Zagrebu, Studijski centar za javnu upravu i javne financije te smatram da je alternativni prijedlog neprihvatljiv (razlozi su navedeni u prethodnim kometarima) te u potpunosti podržavam izvorni prijedlog MZOS-a. Lp Tajana Cvrtnjak	Prihvaćen Prihvaća se.
Josip Gregurić Poštovani, prihvaćanjem alternativnoga prijedloga došlo bi do daljnje diskriminacije i onako diskriminirani diplomanata specijalističkih studija. Diskriminaciju u nekim sadašnjim zakonima je utvrdila i pučka pravobraniteljica ali pod utjecajem određenih lobija jednostavno se ne uvrštavaju u zakonska rješenje a, tiče se čisto stručnoga dijela ne znanstvenoga. U potpunosti podržavam predložene izmjene HKO bez ALTERNATIVNOG. Bilo bi još bolje da bude bez dodatne podjele (7.1 A,B,) već da se kao u cijeloj Europi svrstaju na istu razinu 7 (sveučilišni/specijalistički stručni).	Prihvaćen Prihvaća se.

Učiteljski fakultet u Zagrebu

Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu u potpunosti podržava mišljenje i zaključke Nacionalnoga vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj Republike Hrvatske, kao i Pravnoga fakulteta i Ekonomskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu o nužnim izmjenama čl. 8, čl. 9 i čl. 10. prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskome kvalifikacijskome okviru.

Fakultetsko vijeće Učiteljskoga fakulteta 28. ožujka 2017. donijelo je zaključak da u predloženome zakonskome rješenju razine kvalifikacija koje se stječu stručnim visokoškolskim obrazovanjem (razina 7.1.) trebaju biti pridružene različitoj razini u EQF, odnosno QF-EHA od razina kvalifikacija (razine 7.2. i 7.3) koje se stječu sveučilišnim obrazovanjem, a HKO treba odražavati jasnu distinkciju između ovih dviju vrsta obrazovanja, odnosno kvalifikacija koje se njima stječu. Prof.dr.sc. Ivan Prskalo, dekan

Odbijen

Ne prihvata se. Ministarstvo znanosti i obrazovanja prihvata argumente iznesene u prilog prijedlogu alternativnog članka te iznosi obrazloženje sukladno kojem je donesena odluka o prijedlogu zakonskog rješenja koje je u skladu s Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja slaže se da treba jasno razlikovati sveučilišne i stručne studije, stoga se u zakonskom prijedlogu dodatno naglašava postojanje različitih vrsta kvalifikacija na svim razinama obrazovanja. Različitost sveučilišnih i stručnih studija naglašena je i u pogledu pristupa razini doktorskog studija sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Preduvjet je za pristup doktorskom studiju završen sveučilišni diplomske studij ili integrirani preddiplomske i diplomske sveučilišne studije u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice. Pristup doktorskim studijima nije moguć temeljem završetka specijalističkoga diplomskog stručnoga studija. Smatramo da smo ovim prijedlogom postupili sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja slaže se da postoji razlika između ishoda učenja stručnih i sveučilišnih studija. Međutim, ističemo da se koncept ishoda učenja ne sastoji u tome da nastavnici omogućuju ishode učenja, već ih studenti stječu. Zadaća je, dakle, nastavnika, da potiču studente na stjecanje znanja i vještina. Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6., diskriminira osobe koje stječu kvalifikaciju završetkom specijalističkih diplomskih stručnih studija u Republici Hrvatskoj u odnosu na osobe koje stječu usporedive kvalifikacije u drugim zemljama članicama Europske unije. Takva bi praksa bila suprotna od praksi drugih zemalja koje imaju binarne sustave i koje na istu razinu nacionalnih kvalifikacijskih okvira svrstavaju kvalifikacije različitih vrsta, odnosno kvalifikacije koje se stječu završetkom sveučilišnih i stručnih studija. Na kraju, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. nije u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, koji za specijalističke diplomske stručne studije propisuje istovjetno vrijeme trajanja i jednak broj ECTS bodova kao za diplomske sveučilišne studije.

Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Poštovani, Sveučilište u Zagrebu, Veterinarski fakultet podržava mišljenje Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj te očitovanje Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu o Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru. S poštovanjem, dekan Veterinarskog fakulteta prof.dr.sc. Nenad Turk

Odbijen

Ne prihvaca se. Ministarstvo znanosti i obrazovanja prihvaca argumente iznesene u prilog prijedlogu alternativnog članka te iznosi obrazloženje sukladno kojem je donesena odluka o prijedlogu zakonskog rješenja koje je u skladu s Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja slaže se da treba jasno razlikovati sveučilišne i stručne studije, stoga se u zakonskom prijedlogu dodatno naglašava postojanje različitih vrsta kvalifikacija na svim razinama obrazovanja. Različitost sveučilišnih i stručnih studija naglašena je i u pogledu pristupa razini doktorskog studija sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Preduvjet je za pristup doktorskom studiju završen sveučilišni diplomska studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice. Pristup doktorskim studijima nije moguć temeljem završetka specijalističkoga diplomskog stručnoga studija. Smatramo da smo ovim prijedlogom postupili sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja slaže se da postoji razlika između ishoda učenja stručnih i sveučilišnih studija. Međutim, ističemo da se koncept ishoda učenja ne sastoji u tome da nastavnici omogućuju ishode učenja, već ih studenti stječu. Zadaća je, dakle, nastavnika, da potiču studente na stjecanje znanja i vještina. Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6., diskriminira osobe koje stječu kvalifikaciju završetkom specijalističkih diplomskih stručnih studija u Republici Hrvatskoj u odnosu na osobe koje stječu usporedive kvalifikacije u drugim zemljama članicama Europske unije. Takva bi praksa bila suprotna od praksi drugih zemalja koje imaju binarne sustave i koje na istu razinu nacionalnih kvalifikacijskih okvira svrstavaju kvalifikacije različitih vrsta, odnosno kvalifikacije koje se stječu završetkom sveučilišnih i stručnih studija. Na kraju, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. nije u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, koji za specijalističke diplomske stručne studije propisuje istovjetno vrijeme trajanja i jednak broj ECTS bodova kao za diplomske sveučilišne studije.

Akademija dramske umjetnosti

Poštovani, na Akademiji dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu proučili smo Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskom klasifikacijskom okviru te smo donijeli sljedeće mišljenje:
1. Temeljeni Zakon kojim je normiran sustav znanosti i visokog obrazovanja je Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (u dalnjem tekstu ZZDiVO).
Sukladno navedenom pitanju koja se normiraju ili propisuju drugim zakonima ili propisima u sustavu znanosti i visokog obrazovanja moraju biti uskladeni sa navedenim zakonom 2. Navedenim ZZDiVO normirano je visoko obrazovanje na način da je jasno određena razlika između sveučilišnog visokog obrazovanja i stručnog (veleučilišta i visoke škole) 3. U svezi navedenoga u točci 2. razlikuju se i znanja i ishodi koje omogućuju sveučilišni nastavnici (docenti, izvanredni profesori i redoviti profesori) koji su različiti od znanja i ishoda nastavnika veleučilišta (predavači, viši predavači i profesori visokih škola) 4. Također je činjenica da su propisani različiti zakonski i podzakonski uvjeti koji se moraju zadovoljiti za radna mjesta sveučilišnih nastavnika u odnosu na zakonske i podzakonske uvjete koji se moraju zadovoljiti za radna mjesta nastavnika veleučilišta. 5. Na našoj Akademiji podržavamo postojanje i sveučilišnih i stručnih studija, ali svakako inzistiramo na jasnoj distinkciji između sveučilišnog i stručnog studija koja je normirana ZZDiVO, tako da i svi ostali zakonski i podzakonski akti slijede ovu nit vodilju i da egzistiraju odnosno koegzistiraju kao dvije ravnopravne, ali jasno definirane razdvojene kategorije.
6. U svezi navedenoga u Zakonu o izmjenama i dopunama zakona o hrvatskom klasifikacijskom okviru potrebno je: Razinu kvalifikacija koja opisuju znanja i vještine stečene hrvatskim stručnim obrazovanjem (ALTERNATIVNO-7.1) treba pridružiti različitoj razini EQF od razine koja se stječe sveučilišnim obrazovanjem (razine 7.2 i 7.3 u Nacrtu prijedloga izmjena i dopuna Zakona o hrvatskom klasifikacijskom okviru). 7. Sukladno navedenom naša razina 7.1 stručno visoko obrazovanje povezuje se s razinom 6 EFQ i pridružuje razini 1 u QF-EHEA, a naše razine 7.2 i 7.3 sveučilišno visoko obrazovanje povezuje se s razinom 7 EFQ i zajedno s razinom 8.1 pridružuje se razini 2 u QF-EHEA. S poštovanjem, Dekanica Izv. prof. art. Franka Perković Gamulin

Odbijen

Ne prihvata se. Ministarstvo znanosti i obrazovanja prihvata argumente iznesene u prilog prijedlogu alternativnog članka te iznosi obrazloženje sukladno kojem je donesena odluka o prijedlogu zakonskog rješenja koje je u skladu s Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja slaže se da treba jasno razlikovati sveučilišne i stručne studije, stoga se u zakonskom prijedlogu dodatno naglašava postojanje različitih vrsta kvalifikacija na svim razinama obrazovanja. Različitost sveučilišnih i stručnih studija naglašena je i u pogledu pristupa razini doktorskog studija sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Preduvjet je za pristup doktorskom studiju završen sveučilišni diplomske studij ili integrirani preddiplomske i diplomske sveučilišne studije u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice. Pristup doktorskim studijima nije moguć temeljem završetka specijalističkoga diplomskog stručnoga studija. Smatramo da smo ovim prijedlogom postupili sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja slaže se da postoji razlika između ishoda učenja stručnih i sveučilišnih studija. Međutim, ističemo da se koncept ishoda učenja ne sastoji u tome da nastavnici omogućuju ishode učenja, već ih studenti stječu. Zadaća je, dakle, nastavnika, da potiču studente na stjecanje znanja i vještina. Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6., diskriminira osobe koje stječu kvalifikaciju završetkom specijalističkih diplomskih stručnih studija u Republici Hrvatskoj u odnosu na osobe koje stječu usporedive kvalifikacije u drugim zemljama članicama Europske unije. Takva bi praksa bila suprotna od praksi drugih zemalja koje imaju binarne sustave i koje na istu razinu nacionalnih kvalifikacijskih okvira svrstavaju kvalifikacije različitih vrsta, odnosno kvalifikacije koje se stječu završetkom sveučilišnih i stručnih studija. Na kraju, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. nije u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, koji za specijalističke diplomske stručne studije propisuje istovjetno vrijeme trajanja i jednak broj ECTS bodova kao za diplomske sveučilišne studije. Budući da se alternativni prijedlog ne prihvata, u odgovoru se ne razmatra dio komentara kojim se predlažu daljnje izmjene i dopune zakonskog prijedloga iz perspektive alternativnog prijedloga.

Blaženka Divjak

Jasno je da je povod ovom Prijedlogu o izmjenama zakona odluka Ustavnog suda, ali uzrok je nejasna. Obrazloženje kako se Zakonom o HKO-u narušava autonomija sveučilišta nije obrazložen, a nije niti jasno zašto to nije problem u drugim Europskim državama već samo u Hrvatskoj.

Blaženka Divjak

STAV NACIONALNOG VIJEĆA ZA RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA O NACRTU PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKOM KVALIFIKACIJSKOM OKVIRU Nacionalno vijeće za razvoj ljudskih potencijala raspravljalo je na svojoj 18. sjednici o Odluci Ustavnog suda RH, Broj: U-I-351/2016 od 20. travnja 2016. vezano uz Zakon o Hrvatskom

Primljeno na znanje

Komentar se odnosi na pokretanje postupka ocjene sukladnosti Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru s Ustavom RH što nije predmet rasprave ovog e-savjetovanja.

Prihvaćen

Prihvata se.

kvalifikacijskom okviru te na svojoj 19. sjednici o Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru kojega je predložilo Ministarstvo znanosti i obrazovanja. Predsjednica Nacionalnog vijeća za razvoj ljudskih potencijala prof. dr. sc. Ružica Beljo Lučić sudjelovala je u radu Povjerenstva za izradu Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru i iznijela je stavove Nacionalnog vijeća za razvoj ljudskih potencijala tijekom rasprava o Nacrtu Zakona. Zaključak je Nacionalnog vijeća za razvoj ljudskih potencijala da podržava predloženi Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru kojega je predložilo Ministarstvo znanosti i obrazovanja, a alternativni prijedlog ocijenilo je neprihvatljivim. Obrazloženje: Zakon o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru (Zakon o HKO-u) u Glavi II. regulira svrstavanje kvalifikacija (članak 4.), obujam kvalifikacija i obujam ishoda učenja (članak 5.), opisnice i razine ishoda učenja (članak 6.), razine cijelovitih i djelomičnih kvalifikacija te minimalne uvjete za stjecanje i pristupanje cijelovitim i djelomičnim kvalifikacijama (članak 7.), tijela i dionike u razvoju i primjeni HKO-a (članak 9.) i njihove nadležnosti (članci 10.-12.) u svrhu uređenja sustava kvalifikacija te osiguravanja relevantnosti, jasnoće, prohodnosti i kvalitete kvalifikacija. Primjena Zakona zasniva se na izradi standarda zanimanja i standarda kvalifikacija utemeljenih na ishodima učenja koji se usklađuju s potrebama tržišta rada, pojedinca i društva u cjelini. Treba naglasiti da je klučni članak Zakona o HKO-u članak 7. kojim je regulirano definiranje razina kvalifikacija kao funkcija obujma i razina skupova ishoda učenja te je on mjerodavan i dovoljan za određivanje razina kvalifikacija, a članak 8. stavak 1. imao je ulogu da široj javnosti olakša razumijevanje i povezivanje razina kvalifikacija s vrstama obrazovnih i studijskih programa u hrvatskom kvalifikacijskom sustavu. Stav je Nacionalnog vijeća za razvoj ljudskih potencijala da je Ministarstvo znanosti i obrazovanja opravdano postupilo spajanjem članaka 7. i 8. te da novi članak 8. Zakona o HKO-u jasno, transparentno i ispravno pridružuje cijelovite i djelomične kvalifikacije koje se stječu završetkom programa određene obrazovne razine s razinama HKO-a. U članku 16. i članku 17. ispravno ih se povezuje s razinama Europskoga kvalifikacijskog okvira i Kvalifikacijskog okvira europskog prostora visokog obrazovanja. Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru predstavlja rješenje koje je u skladu s praksom uspješnih i usporedivih obrazovnih sustava u EU. Prihvaćanjem alternativnog rješenja sustav stručnih studija postao bi neatraktivan i na taj bi se način urušio koncept policentričnog razvoja Republike Hrvatske, dovele bi se u pitanje stečene kvalifikacije i legitimna očekivanja studenata koji su završili ili danas pohađaju stručne studije. Nacionalno vijeće za razvoj ljudskih potencijala vezano uz Odluku Ustavnog suda RH, Broj: U-I-351/2016 od 20. travnja 2016. i Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru želi naglasiti i sljedeće činjenice. 1. Glavni je koncept HKO-a da standarde kvalifikacija temelji na skupovima ishoda učenja, a temeljna razlika između stručnoga i sveučilišnog studija proizlazi iz različitih ishoda učenja koji se stječu na različitim vrstama studija, a ne primarno iz razine na kojoj su smješteni u HKO-u. Opisnice ishoda učenja definirane HKO-om usmjerenе su na kompleksnost, složenost i sadržaj ishoda učenja, a ne na

vrstu studija ili institucionalni kontekst u kojemu se ti ishodi stječu. Drugim riječima, 7. razina HKO-a na kojoj su smješteni stručni i sveučilišni studiji ne izjednačava te dvije vrste studija, već upravo suprotno, putem definiranja njihovih ishoda učenja vrlo detaljno opisuje njihove različitosti. 2. Europski kvalifikacijski okvir (EQF), kao i HKO, definira osam razina kompleksnosti ishoda učenja te za njih daje opisnice u tri dimenzije – znanja, vještine i pripadajuće kompetencije (knowledge, skills and competence). Jasan je stav Europske komisije da znanja i vještine mogu biti jednako kompleksni i pripadati istoj razini. Posljedično, kvalifikacije mogu pripadati istoj razini, neovisno o tome sadržavaju li više znanja ili vještina. 3. Neutemeljeno je da se kvalifikacije koje se stječu završetkom specijalističkih diplomske stručne studije smještate na različitu razinu od kvalifikacija steklenih završetkom sveučilišnih diplomskih studija. U usporedivim državama EU koje imaju binarne sustave u visokom obrazovanju (Austrija, Belgija, Estonija, Finska, Njemačka, Mađarska i Ujedinjeno Kraljevstvo) ne postoji praksa pozicioniranja usporedivih stručnih i sveučilišnih kvalifikacija i programa na različite razine kvalifikacijskog okvira. Hrvatska bi u slučaju smještanja kvalifikacija koje se stječu na specijalističkim diplomskim stručnim studijima na razinu nižu od razine kvalifikacija koje se stječu završetkom sveučilišnih diplomskih studija postupila suprotno praksi EU te bi činila štetu, prije svega, vlastitim građanima i društvu. Nadalje, nije uloga kvalifikacijskog okvira ocjena kvalitete studija, već HKO treba postaviti temelje za usporedivost kvalifikacija na nacionalnoj i međunarodnoj razini te omogućiti jasnije povezivanje obrazovanja s potrebama tržišta rada. Vrednovanje kvalitete studija uređuje se Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju, odnosno Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju. 4. Stručno neprihvatljivo bi bilo kvalifikacije koje se stječu na specijalističkim diplomskim stručnim studijima povezati s razinama nižim od 7. razine Europskoga kvalifikacijskog okvira (EQF-a), odnosno razinom nižom od 2. razine Kvalifikacijskog okvira europskog prostora visokog obrazovanja (QF-EHEA). Time bi te kvalifikacije izgubile prepoznatljivost i usporedivost s kvalifikacijama iz drugih europskih zemalja koje su specijalističke diplomske stručne studije povezale sa 7. razinom EQF-a, odnosno s 2. razinom QF-EHEA. Nadalje, obujam koji je važan element standarda kvalifikacije, smještanjem kvalifikacija koje se stječu specijalističkim diplomskim stručnim studijima na 6. razinu EQF-a i HKO-a, znatno bi premašivao obujam koji se predviđa za kvalifikacije na 6. razini. 5. Nacionalno vijeće za razvoj ljudskih potencijala smatra važnim uzeti u obzir i uvriježene međunarodne prakse u klasifikaciji obrazovanja, kao što je međunarodno priznata klasifikacija ISCED 2011 (International Standard Classification of Education 2011) koja predstavlja globalni standard u klasifikaciji obrazovanja koji je donio UNESCO, a koja na istu razinu ISCED 7. smješta sveučilišne i stručne diplomske studije. Jedan od argumenata Ustavnog suda za uklanjanje specijalističkih diplomskih stručnih studija s iste, 7. razine HKO-a na kojoj su smješteni i sveučilišni diplomski studiji, jest taj da je protuustavna mogućnost pristupanja doktorskim studijima (8.2. razina HKO-a) za diplomante specijalističkih stručnih studija. Predloženim Nacrtom prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru u potpunosti je riješen ovaj problem kroz detaljno opisan uvjet pristupanja razini 8.2.: „uvjet je pristupanja posjedovanje prethodne

kvalifikacije koja se stječe završetkom diplomskog sveučilišnog studija ili integriranog prediplomskog i diplomskog sveučilišnog studija u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice“. Dodatno, pristupanje doktorskim studijima ionako je riješeno Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Čl. 73 (2), NN 94/13) na način „Poslijediplomski sveučilišni studij može se upisati nakon završetka diplomskoga sveučilišnog studija.“ 6. Treba također uzeti u obzir da prijedlog Nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru uvažava tradiciju hrvatskoga visokog obrazovanja i činjenicu da su nekadašnji dodiplomski stručni studiji koji su trajali najmanje četiri godine (npr. nastavnički), kao i sveučilišni studiji, bili imanentni razini 7., odnosno visokoj stručnoj spremi. Time predloženi Nacrt osigurava kontinuitet naše obrazovne tradicije. Zakon o stručnim nazivima i akademskim stupnjevima (NN 128/99) u članku 6. navodi: Osobe koje završe stručni dodiplomski studij u trajanju od najmanje četiri godine stječu stručni naziv uz oznaku diplomirani kao što to imaju i osobe koje završe sveučilišni dodiplomski studij. Osobe koje završe studij iz stavka 1. ovoga članka u trajanju od najmanje četiri godine stječu visoku stručnu spremu, a osobe koje završe studij iz stavka 1. ovoga članka u trajanju kraćem od četiri godine stječu višu stručnu spremu. 7. Za predloženi Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru ključna je činjenica da su hrvatskome društvu potrebni stručni specijalisti (strukte) koji posjeduju znanja, spoznajne, psihomotoričke i socijalne vještine na 7. razini HKO-a. Različitost sveučilišnih i stručnih studija prepoznaje se primjenom HKO-a u sadržaju i složenosti ishoda učenja te njihovoj namjeni; diplomante sveučilišnih studija usmjeravaju obavljanju poslova u znanosti, umjetnosti i visokom obrazovanju, javnom sektoru i dr. te im otvaraju mogućnost upisivanja doktorskog studija, ali također ih osposobljavaju i za obavljanje stručnih zanimanja. S druge pak strane, diplomante stručnih studija usmjeravaju primarno obavljanju stručnih zanimanja i neposrednom uključivanju u radni proces. 8. Kvalifikacije koje se stječu na sveučilišnim i stručnim studijima razlikuju se po zastupljenosti znanja i vještina u ishodima učenja, međutim, one u svim usporedivim kvalifikacijskim okvirima europskih država pripadaju istoj razini. S obzirom na činjenicu da je specijalistički diplomski stručni studij definiran kao diplomski studij zakonom kojim je regulirano visoko obrazovanje (Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju definira specijalistički diplomski studij kao studij diplomske razine s ukupno 300 ECTS-a), a kvaliteta kvalifikacija osigurana provedbom zakona kojim je regulirano osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju, Nacionalno vijeće za razvoj ljudskih potencijala smatra da kvalifikacije koje se stječu završetkom specijalističkog diplomskog stručnog studija trebaju zadovoljiti minimalne uvjete propisane novim člankom 8. Nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO-u te biti smještene na istu razinu HKO-a na koju su smještene kvalifikacije koje se stječu završetkom sveučilišnih diplomskih studija. Pritom je važno razlikovati kvalifikacije 7.1. i 7.2. unutar navedene razine koje trebaju biti povezane s razinom 7. Europskoga kvalifikacijskog okvira. Predsjednica Nacionalnog vijeća za razvoj ljudskih potencijala: Prof. dr.

Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet - Zagreb

Ur. broj: 251-56-01/17-220-28-03-1 Zagreb, 28.03.2017. Temeljem članka 34. Statuta Ekonomskog fakulteta – Zagreb, a povodom otvorenog e-savjetovanja sa zainteresiranim javnošću o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru s konačnim prijedlogom Zakona (u dalnjem tekstu: ZIDZJKO), Fakultetsko vijeće na sjednici održanoj 28. ožujka 2017. godine donijelo je sljedeći ZAKLJUČAK I. Podržava se prijedlog sadržan u članku 8. stavku 2. označen kao ALTERNATIVNO* Nacrtu prijedloga ZIDZJKO koji razlikuje razinu 7.1 (specijalistički diplomske stručne studije), razinu 7.2 (sveučilišni diplomske stručne studije, odnosno integrirani preddiplomske i diplomske sveučilišne studije) i razinu 7.3 (poslijediplomske specijalističke studije). Slijedom navedenog potrebno je provesti i usklađivanje u drugim člancima Nacrtu prijedloga ZIDZJKO i to: - u članku 8.1 potrebno je navesti dvanaest cjelovitih kvalifikacija: 1; 2; 3; 4.1; 4.2; 5; 6; 7.1.; 7.2; 7.3; 8.1 i 8.2. - u članku 9. potrebno je napraviti izmjenu jer se samo razine 7.2 i 7.3 mogu povezati s razinom 7. u European Qualification Framework - u članku 10. razine 7.2 i 7.3 zajedno s razinom 8.1 u HKO-u moraju se pridružiti razini 2. u Qualifications Framework – European High Education Area. II. Fakultetsko vijeće Sveučilišta u Zagrebu Ekonomskog fakulteta, kao sastavnica koja izvodi i sveučilišne i stručne studije smatra da bi, iako predlagatelj Nacrtom prijedloga ZIDZJKO nije predviđao, trebalo intervenirati i u razinu 6 HKO-a i razdvojiti preddiplomske stručne studije (6.1) i preddiplomske sveučilišne studije (6.2). Navedenim bi se, a s obzirom na binarni sustav obrazovanja u Republici Hrvatskoj, poštivala stajališta Ustavnog suda izražena u Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske U-I-351/2016. od 20. travnja 2016. godine. DEKAN FAKULTETA Prof. dr. sc. Lajoš Žager

Odbijen

Ne prihvata se. Ministarstvo znanosti i obrazovanja prihvata argumente iznesene u prilog prijedlogu alternativnog članka te iznosi obrazloženje sukladno kojem je donesena odluka o prijedlogu zakonskog rješenja koje je u skladu s Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja slaže se da treba jasno razlikovati sveučilišne i stručne studije, stoga se u zakonskom prijedlogu dodatno naglašava postojanje različitih vrsta kvalifikacija na svim razinama obrazovanja. Različitost sveučilišnih i stručnih studija naglašena je i u pogledu pristupa razini doktorskog studija sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Preduvjet je za pristup doktorskom studiju završen sveučilišni diplomske studij ili integrirani preddiplomske i diplomske sveučilišne studije u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice. Pristup doktorskim studijima nije moguć temeljem završetka specijalističkog diplomskog stručnog studija. Smatramo da smo ovim prijedlogom postupili sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6., diskriminira osobe koje stječu kvalifikaciju završetkom specijalističkih diplomskih stručnih studija u Republici Hrvatskoj u odnosu na osobe koje stječu usporedive kvalifikacije u drugim zemljama članicama Europske unije. Takva bi praksa bila suprotna od praksi drugih zemalja koje imaju binarne sustave i koje na istu razinu nacionalnih kvalifikacijskih okvira svrstavaju kvalifikacije različitih vrsta, odnosno kvalifikacije koje se stječu završetkom sveučilišnih i stručnih studija. Na kraju, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. nije u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, koji za specijalističke diplomske stručne studije propisuje istovjetno vrijeme trajanja i jednak broj ECTS bodova kao za diplomske sveučilišne studije. Budući da alternativni prijedlog nije prihvacen, dio komentara koji se odnosi na usklađivanje ovog prijedloga s drugim člancima Zakona nije relevantan. Iz istih razloga Ministarstvo znanosti i obrazovanja nije predviđeno interveniranje u razinu 6 tako da na razinu 6.1 smjesti preddiplomske stručne studije, a na razinu 6.2 preddiplomske sveučilišne studije.

Nezavisni sindikat znanosti i visokog obrazovanja

OČITOVANJE NEZAVISNOG SINDIKATA ZNANOSTI I VISOKOG OBRAZOVANJA o Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskom kvalifikacijskom okviru prvenstveno je usmjeren na usklađivanja koja su pretpostavljena Odlukom Ustavnog suda RH , U-I-351/2016 od 20. travnja 2016. Spajanjem članaka 7. i 8. u novi članak 8. Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru postiže se jasan, transparentan i nedvosmislen opis cjelovitih kvalifikacija koje se stječu u obrazovnom sustavu u RH, te im se pridružuju razine HKO-a od 1. do razine 8., uključujući i pod-razine na razinama 7. i 8., čime se uspostavlja jedanaest razina cjelovitih kvalifikacija. Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o HKO-u uključuje dva ponuđena rješenja u okviru članka 8. Nacrtu prijedloga Zakona. Od navedena dva rješenja, rješenje

Prihvaćen

Prihvata se.

označeno kao „alternativno“ nije prihvatljivo jer je u suprotnosti s razvojem binarnog sustava obrazovanja u Republici Hrvatskoj. Visokoobrazovni sustav u RH počiva na stupu sveučilišnih i stručnih studija te se u tom smislu hrvatski visokoobrazovni prostor svrstava među europske zemlje čije gospodarstvo, razvoj visokog obrazovanja i lokalnih zajednica ovisi o binarnom sustavu obrazovanja. Alternativni prijedlog ne prepoznaje osnovne komponente kvalifikacija, koje se sastoje od razine, obujma i profila. Sveučilišni i stručni studiji razlikuju se po ishodima učenja, budući da je profil sveučilišnog studija usmjeren prema znanstvenom, a stručni studij je ekspertnog karaktera. Različiti profili ne prepostavljaju različitu razinu kvalifikacije. Navedena tvrdnja u suglasju je s odrednicama Europskog kvalifikacijskog okvira te ustaljenom praksom i tradicijom koju određuje i poznaje binarni sustav u RH. Povezivanje kvalifikacija koje se stječu na specijalističkim diplomskim stručnim studijima s razinama koje su ispod razine 7. Europskog kvalifikacijskog okvira (EQF) i ispod razine 2. Kvalifikacijskog okvira visokog obrazovanja (QF-EHEA) značilo bi izgubiti međunarodnu prepoznatljivost kvalifikacija u obrazovnom području, ali i na tržištu rada. Sveučilišni i stručni diplomski studiji su na međunarodnom planu prepoznati na istoj razini kvalifikacije (kvalifikaciji 7.) i kroz međunarodno priznati standard klasifikacija obrazovanja (ISCED). U RH na stručnim studijima studira 55.000 studenata, što čini trećinu ukupne studentske populacije. Na tržištu rada, u ovom trenutku je preko 100.000 osoba s diplomama stručnih studija. Degradiranje kvalifikacije koja se stiče stručnim studijima, i koja je prepoznata i na razini međunarodnih standarada, predstavlja diskriminaciju studenata stručnih studija i narušava razvoj visokoobrazovnog sustava u RH. Stručni studiji omogućavaju policentrični razvoj RH, jer regionalni centri poput Šibenika, Knina, Vukovara, Krapine, Slavonskog Broda, i mnogi drugi, nude mogućnost studentima da studiraju u mjestu stanovanja, a sami studijski programi prilagođeni su potrebama gospodarskog i društvenog razvoja lokalne sredine u kojoj djeluju. Zbog svega navedenog, Sindikat znanosti apelira da se u finalni prijedlog Zakona uvrsti rješenje koje je inicijalno ponudilo Povjerenstvo za izradu Nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO-u koje je djelovalo u sklopu MZO-a. Alternativno rješenje smatramo neprihvatljivim kako zbog toga što bi usvajanje takvog prijedloga dovelo do ozbiljnog narušavanja binarnog sustava obrazovanja u RH, što je u suprotnosti s gospodarskim interesima, tako i zbog toga što bi produbilo ionako već velike socijalne nejednakosti među mladima i uvećalo nejednakost pristupa visokom obrazovanju, što je protivno društvenim interesima. Konačno, prihvaćanjem alternativnog rješenja podijelio bi se sustav visokog obrazovanja na dvije kategorije visokih učilišta i studija bez opravdanog razloga. Prof. dr. sc. Igor Radeka Predsjednik Sindikata znanosti

Rudarsko-geološko-naftni fakultet

Rudarsko-geološko-naftni fakultet Sveučilišta u Zagrebu podržava mišljenje i stavove Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj te čítovanje koje je dostavio Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Dekan prof.dr.sc. Zoran Nakić

Odbijen

Ne prihvaca se. Ministarstvo znanosti i obrazovanja prihvaca argumente iznesene u prilog prijedlogu alternativnog članka te iznosi obrazloženje sukladno kojem je donesena odluka o prijedlogu zakonskog rješenja koje je u skladu s Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja slaže se da treba jasno razlikovati sveučilišne i stručne studije, stoga se u zakonskom prijedlogu dodatno naglašava postojanje različitih vrsta kvalifikacija na svim razinama obrazovanja. Različitost sveučilišnih i stručnih studija naglašena je i u pogledu pristupa razini doktorskog studija sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Preduvjet je za pristup doktorskom studiju završen sveučilišni diplomska studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice. Pristup doktorskim studijima nije moguć temeljem završetka specijalističkoga diplomskog stručnoga studija. Smatramo da smo ovim prijedlogom postupili sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja slaže se da postoji razlika između ishoda učenja stručnih i sveučilišnih studija. Međutim, ističemo da se koncept ishoda učenja ne sastoji u tome da nastavnici omogućuju ishode učenja, već ih studenti stječu. Zadaća je, dakle, nastavnika, da potiču studente na stjecanje znanja i vještina. Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6., diskriminira osobe koje stječu kvalifikaciju završetkom specijalističkih diplomskih stručnih studija u Republici Hrvatskoj u odnosu na osobe koje stječu usporedive kvalifikacije u drugim zemljama članicama Europske unije. Takva bi praksa bila suprotna od praksi drugih zemalja koje imaju binarne sustave i koje na istu razinu nacionalnih kvalifikacijskih okvira svrstavaju kvalifikacije različitih vrsta, odnosno kvalifikacije koje se stječu završetkom sveučilišnih i stručnih studija. Na kraju, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. nije u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, koji za specijalističke diplomske stručne studije propisuje istovjetno vrijeme trajanja i jednak broj ECTS bodova kao za diplomske sveučilišne studije.

Savez samostalnih sindikata Hrvatske

Savez samostalnih sindikata Hrvatske podržava Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru onako kako je predložilo Ministarstvo znanosti i obrazovanja temeljem prijedloga koji je izradilo Povjerenstvo za izmjene i dopune Zakona o HKO-u. Savez samostalnih sindikata Hrvatske ne podržava alternativni prijedlog sadržan u članku 6. Nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru. Obrazloženje: Savez samostalnih sindikata Hrvatske podržava Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO-u onako kako je predložilo Ministarstvo znanosti i obrazovanja temeljem prijedloga koji je izradilo Povjerenstvo za izmjene i dopune Zakona o HKO-u jer u cijelosti provodi Odluku Ustavnog suda RH, Broj: U-I-351/2016 od 20. travnja 2016. zbog koje se i pristupilo izmjenama i dopunama Zakona (mada je iz ZZDVO-a već bilo jasno da završeni studenti diplomskih stručnih studija ne mogu upisivati doktorske studije, ali je

Prihvaćen

Prihvaća se.

činjenica da Zakon o HKO-u svojim odredbama to nije, na odgovarajući, način uredio). Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO-u na 7. razini HKO-a, na kojoj su smješteni stručni i sveučilišni studiji, ne izjednačava te dvije vrste studija već, definiranjem njihovih ishoda učenja, opisuje njihove različitosti. Novi članak 8. Zakona o HKO-u jasno, transparentno i ispravno pridružuje cjelovite i djelomične kvalifikacije koje se stječu završetkom programa određene obrazovne razine s razinama HKO-a. Savez samostalnih sindikata Hrvatske ne podržava alternativni prijedlog stoga što nije utemeljen. On, naime, ne prepoznaje osnovne komponente kvalifikacija, koje se sastoje od razine, obujma i profila. Sveučilišni i stručni studiji razlikuju se po ishodima učenja, budući da je profil sveučilišnog studija znanstvenog, a stručnog studija ekspertnog karaktera no, različitost profila ne zahtijeva različitu razinu kvalifikacije. Savez samostalnih sindikata Hrvatske ne podržava alternativni prijedlog i stoga što bi njegovo prihvatanje za posljedicu imalo, primjerice:

- urušavanje binarnog obrazovnog sustava u Republici Hrvatskoj
- dovođenje u pitanje već stečenih kvalifikacija za više od 100.000 sadašnjih radnika (bivših studenata) kao i oko 55.000 sadašnjih studenata stručnih studija
- neatraktivnost odnosno neprivlačnost stručnih studija za potencijalne studente jer sustav ne bi osiguravao dosta statnu protočnost odnosno mogućnost kontinuiranog napretka kroz obrazovni sustav (ponovo bismo imali "korak naprijed, dva koraka nazad")
- urušavanje koncepta polikentričnog razvoja Republike Hrvatske
- nastavno na prethodne dvije točke, nedovoljnu teritorijalnu i profesionalnu mobilnost osoba (studenata, radnika, nastavnika ...)
- neusporedivost, neprepoznavanje i nepriznavanje hrvatskih kvalifikacija na europskom tržištu rada (pa i globalnom)
- stvaranje podjela među studentima na vrijednije i manje vrijedne, a jednako tako i među nastavnim kadrom
- dovođenje u pitanje opstanak niza visokih škola i veleučilišta te radnih mjeseta u njima
- itd.

Savez samostalnih sindikata Hrvatske smatra kako u cilju podizanja konkurentnosti hrvatskog gospodarstva na globalnom tržištu Hrvatskoj trebaju i sveučilišni i stručni studiji, a iznad svega ova zemlja treba manje društvenih podjela a više zajedništva i zajedničkog djelovanja na ostvarivanju konsenzualno utvrđenih ciljeva. Stoga uski interesi pojedinih grupa, ali i osobni interesi pojedinaca na pozicijama odlučivanja, moraju prestati preovladavati nad interesima društva u cijelini. Stoga se nadamo da će predlagatelj Nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO-u, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, ostati pri svome prijedlogu temeljenom na prijedlogu Povjerenstva za izmjene i dopune Zakona o HKO-u, bez alternative. Mladen Novosel, Predsjednik

Željka Marković

Poštovani, slažem se sa svim komentarima koji ocjenjuju alternativni prijedlog članka 8. „Cjelovite i djelomične kvalifikacije i njihovo pridruživanje razinama HKO-a“ neprihvatljivim. Pet godina odgovorno radim kao stručna specijalistica inženjerka građevinarstva i smatram da se navedenim prijedlogom retroaktivno oduzimaju prava kako mojih, tako i prava svih studenata koji su završili ili su u postupku završavanja stručnih studija, kao i budućih generacija koje bi mogle pridonosti struci sa svojim praktičnim znanjima. Alternativnim prijedlogom retroaktivno se oduzimaju stečena prava i umanjuje vrijednost stečenih diploma, odnosno vrijednost diplome kao osobnog vlasništva svakog čovjeka koji je na legitiman način istu stekao pod uvjetima s kojima je bio upoznat i u skladu s kojima je odlučio studirati znajući da mu ih nitko ne može oduzeti naknadno, jer to jamči i Ustav i posebni propisi. Time se kažnjava i u neku ruku izjednačava legitimno stjecanje diplome sa kriminalnim radnjama poput kupljene diplome, falsificiranog diplomskog rada i tomu slično. Smatram da se gore navedenim krši čl. 3 i čl. 48 Ustava koji se odnose na nepovredivost vlasništva i pravo vlasništva. S obzirom da nisam pravnik, ne znam cijeli Ustav napamet niti ga uz posao imam vremena detaljno proučavati, ali prepostavljam da ima još barem nekoliko članaka Ustava na koje bi se mogli pozvati svi studenti stručnih studija ukoliko se odluče na tužbu u slučaju prihvatanja spornog prijedloga. Znanstveni pristup učenja sa sveučilišnih i praktičan pristup učenja sa stručnih studija s pravom nose isti broj ECTS bodova, jer se u istom obujmu studira, samo su ishodi učenja drugačiji. Sadržaj sveučilišnog studija je većeg obujma što se tiče teorije, dok su stručni studiji većeg obujma što se tiče prakse i osposobljavanja za rad u struci. Naravno da se one fakultetske ustanove kojima je osnova učenje teorije, bez ili sa vrlo malo mogućnosti za praktičnim dijelom nastave, zalažu za uvođenje alternativnog prijedloga, kako bi načinili fiktivnu razliku između svojih sveučilišnih i „stručnih“ studija, u kojima se struka pojavljuje vrlo često samo u nazivu. Svatko tko je imalo upućen u stručne studije i poslove tehničkog smjera, zna da riječ stručnost čini veliku razliku između teorije i prakse, a doživotno je usavršavanje kroz rad najbitniji faktor kao nadogradnja za stečeno fakultetsko znanje. Isto tako, tokom svog rada susrećem se sa brojnim kolegama sa obje vrste studija (sveučilišni i stručni) te iz različitog perioda studiranja (prije i poslije bolonje). Činjenica je da u pravilu kolege koji su studirali prije uvođenja bolonjskog procesa studiranjem, kada je studirao bitno manji postotak mladih ljudi, imaju kvalitetniju razinu znanja, od svih studenata, bilo stručnih ili sveučilišnih studija koji su studirali po bolonji. Uzrok tome nije samo duže radno iskustvo, već veća količina znanja s kojom su izašli sa fakulteta, jer se studiralo dugo i temeljito, uz puno dužu pripremu ispita i manje rokova. Bolonjski proces je ubrzao studiranje, prilagodio se novim potrebama tržišta rada i o svakom pojedincu ovisi koliko će kroz rad i praksu usavršiti ili ne svoje stečeno znanje. Možda bi bilo pametnije uložiti više truda u poboljšanje obrazovnog sustava na način da studenti sa svih fakulteta izlaze kao gotovi proizvodi spremni za rad, nego trošiti vrijeme na dokazivanje statusa različitim nazivima titula. Uz dužno poštovanje,
Željka Marković, struč.spec.ing.aedif.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Petar Berislav Ferenčina S obzirom na to da se znanja i vještine stečene hrvatskim stručnim obrazovanjem ne razlikuju od znanja i vještina stečenih sveučilišnim obrazovanjem više nego što se razlikuju znanja i vještine stečene na različitim sveučilišnim fakultetima, prihvaćanjem alternativnog članka 6., uspostavila bi se diskriminacija studenata stručnih studija te bi se sasvim sigurno barem dio njih otjeralo u inozemstvo. Alternativni članak 6. je apsolutno neprihvatljiv.	Prihvaćen Prihvaća se.
Mikela Jozić Predsjednica sam Studentskog zbora Sveučilišnog odjela za stručne studije u Splitu koji zastupa više od dvije tisuće studenata na našem Odjelu. Ujedno sam i studentica specijalističkog diplomskog stručnog studija Elektrotehnike koja izrazito cjeni i poštuje svoje profesore koji nam prenose znanje, vještine i kvalitetu u svim segmentima. Upravo iz razloga što stručni studiji pružaju studentima razinu znanja i vještina za obavljanje stručnih zanimanja i za neposredno uključivanje na tržište rada vidimo našu kompetentnost i snagu. Izuzetno se protivim alternativnom prijedlogu koji u potpunosti diskriminira studente stručnih studija. Izvorni prijedlog članka 6. u potpunosti doprinosi obrazovnom sustavu po kojem su specijalistički diplomski stručni studij i sveučilišni diplomski studij na razini 7.1 kao dva jednakova važna i vrijedna studija u Republici Hrvatskoj. Izuzetno je sramotno što se naši bivši studenti a današnji stručnjaci koji rade u struci te budući mladi stručnjaci moraju zabrinjavati za svoju diplomu i radno mjesto u budućnosti. Oba studija su od vrlo velike važnosti za hrvatsko gospodarstvo i smatram da je od krucijalne važnosti da se ovim Zakonom unaprijedi kvaliteta studiranja. Potrebno je da se ugledamo na države Europske unije koji već desetljećima uspješno provode stručne studije kroz svoj binarni sustav obrazovanja gdje su na jednakim stupnjevima sa sveučilišnim studijima. Umjesto da nam uzor budu države Europske unije, alternativnim prijedlogom napravili bi korak nazad i tako bili jedini koji imaju ovakav sustav obrazovanja. S poštovanjem, Mikela Jozić	Prihvaćen Prihvaća se.
Slavko žaper Kao bivši student smatram da je nužno da Zakon o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru sadrži prvi prijedlog Članka 8. Naime, smatram da bi specijalistički diplomski stručni studiji te sveučilišni diplomski studiji trebali biti na jednakoj razini HKO-a. ECTS je po definiciji mjerilo utrošenih sati tijekom studija, te bi shodno tome trebali biti vrednovane i završene razine obrazovanja. Prvim prijedlogom je ujedno ispunjen i zahtjev ustavnog suda. Također smatram da treba primijeniti i zapadnoeuropske nazine za završene titule zbog prepoznavanja na tržistima rada, i to sve naravno bez diskriminacije pojedinog studijskog programa.	Prihvaćen Prihvaća se.

Filip Vlašović Student sam Tehničkog veleučilišta u Zagrebu. Smatram da ovaj oblik Zakona o kvalifikacijskom vrednovanju ima određeni smisao. Izvorni prijedlog Članka 6 ovog zakona, odlično je definiran zbog toga što daje jednaku mogućnost za pokazivanje znanja nakon završenog veleučilišnog kao i sveučilišnog studija. Iako je jasno naglašena razlika između oba tipa studija i definiran daljnji put studenata po završetku oba studija. U Članku 6 jasno je naznačen način pristupa stupnju doktorskih studija, te se vidi kako samo studenti sveučilišnih studija mogu pristupiti toj razini. Time je stavljeno obrazovanje na prvo mjesto i otvorena mogućnost osobama sa specijalističkim diplomskim stručnim studijem ravnopravno konkurirati na tržištu rada u zemljama EU. Time dobivaju priliku stečeno znanje i vještine adekvatno primjeniti i na taj način pomoći razvijanju cijelokupnog gospodarstva, a time i kulturnog života. Bitno je naglasiti da veleučilišne studije pohađa gotovo polovica od ukupnog broja studenata, te bi se ovim putem vrednovanja olakšalo zaposlenje velikog broja studenata u Republici Hrvatskoj što bi znatno smanjio odlazak velikog broj studenata po završetku studija van granica RH. Na taj način bi se u velikoj mjeri pomoglo hrvatskom gospodarstvu.	Prihvaćen Prihvaća se.
Anita Mroček Poštovani! Razlog zbog kojega sudjelujem u ovoj javnoj raspravi je povezan sa mogućnosti promjene stručnih naziva i ravnopravnosti svih studenata stručnih studija sa integriranim tj. sveučilišnim diplomskim studijima. Iako sam ove godine upisala Specijalistički diplomske stručne studije JU u Osijeku, moram priznati da sam nekako razočarana što se na neki način diskriminiraju svi stručni i specijalistički stručni sudiji. Naime, kada bolje pogledamo jedni i drugi studiji imaju isti broj ECTS bodova te je javna uprava jednako važna kao i cijelokupno pravo. Naime, pregledavajući jedan pronađeni Nacrt (Prijedlog zakona o akademskim i stručnim nazivima) iz 2007. godine uvidjela sam da pojedine članice zemalja Europske unije poput Austrije, Češke, Nizozemske, Velike Britanije te susjedne Slovenije su u velikoj prednosti prepoznavanja javne uprave. Mislim da je krajnje vrijeme da se i kod nas prepozna javna uprava u teoriji i praksi. Time bih postigli veliki napredak i omogućili bi zadržavanje mladih ljudi koji su završili studije javne uprave. Važno je da sada nadležna državna tijela poslušaju naš glas i da se ozbiljno uhvate posla. Iskreno se nadam da će se nešto promijeniti i da će tako ostati! Lijep pozdrav.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Agencija za znanost i visoko obrazovanje Zaključci Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj o Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru Na svojoj 23. sjednici održanoj 22. ožujka 2017. godine Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj raspravilo je Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru i donijelo slijedeće zaključke: 1. Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj (NVZVOTR) raspravilo je Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru (HKO)	Djelomično prihvaćen Djelomično se prihvata. U komentaru Nacionalnog vijeća za znanost i visoko obrazovanje izneseno je sedam zaključaka. MZO prihvata zaključke od 1. do 6. i uzima ih u obzir u dalnjem strateškom promišljanju visokog obrazovanja. Vezano za 1., Ministarstvo znanosti i obrazovanja slaže se da ovaj zakonski prijedlog predstavlja pravnu normu koja bitno utječe na kvalitetu procesa visokog obrazovanja, budući da se kroz Hrvatski kvalifikacijski okvir uspostavljaju alati čijom se primjenom poboljšava kvaliteta kako obrazovnih tako i studijskih programa. Vezano za 2., slažemo se da je nužna usuglašenost sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, stoga je ovaj zakonski prijedlog

budući da se radi o pravnoj normi koja bitno utječe na kvalitetu procesa visokog obrazovanja za koju je po Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (u dalnjem tekstu ZZDiVO) odgovorno Nacionalno vijeće kao najviše stručno tijelo u Republici Hrvatskoj. 2.

Nacionalno vijeće polazi od stava kako je sustav znanosti i visokog obrazovanja uređen temeljnim ZZDiVO. Stoga ostali zakoni, odnosno propisi koji u cjelini ili djelomično tretiraju znanost i visoko obrazovanje moraju biti u punom suglasju s temeljnim ZZDiVO. 3. ZZDiVO jasno razlikuje sveučilišno (članci 53-66, 70-73) od stručnog - veleučilišta i visoke škole (članci 67-68, 74) visokog obrazovanja. Znanja i ishodi koje omogućuju sveučilišni nastavnici (docenti, izvanredni i redoviti profesori) različiti su od znanja i ishoda koje nude nastavnici veleučilišta (predavači, viši predavači i profesori visokih škola). 4.

Konstatirajući kako su obje sastavnice binarnog sustava visokog obrazovanja u RH potrebne i značajne za ukupan hrvatski društveni, kulturni i gospodarski razvoj,

Nacionalno vijeće naglašava potrebu njihove jasne distinkcije u svim propisima koji "slijede" iz temeljnog ZZDiVO. 5. U ovom slučaju to se odnosi na Zakon o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru, odnosno njegove izmjene i dopune u onim njegovim dijelovima koji se odnose na kvalifikacije stečene visokim (tercijarnim) obrazovanjem u Republici Hrvatskoj, kako izravno i nedvojbeno slijedi iz Odluke Ustavnog suda. 6.

Nacionalno vijeće ističe veliko značenje i potrebu preciznog određenja materije definirane u Zakonu o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru. Njegova je primarna funkcija definiranje nacionalnih kvalifikacijskih razina obzirom na opisane ishode učenja: znanje, vještine i kompetencije te njihove usporedbe s kvalifikacijskim sustavima u Europi putem prevodilačkog alata nazvanog Europski kvalifikacijski okvir (EQF) te Kvalifikacijskog okvira-Europskog prostora visokog obrazovanja (QF-EHEA), što je od velikog interesa i značenja kako za hrvatske građane tako i za hrvatsku državu. 7.

Nacionalno vijeće je polazeći od odredbe temeljnog ZZDiVO i potrebe njihove odgovarajuće i potpune primjene u Zakonu o izmjenama i dopunama zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru utvrdilo slijedeće: a) Razina kvalifikacija koje opisuju znanja i vještine stečene hrvatskim stručnim obrazovanjem (razina 7.1. u alternativi Nacrta) treba biti pridružena različitoj razini u EQF odnosno u QF – EHEA od razina koje se stječu sveučilišnim obrazovanjem (razine 7.2 i 7.3. u Nacrtu prijedloga izmjena i dopuna Zakona o hrvatskom kvalifikacijskom okviru). b) To znači da se hrvatska razina 7.1. (stručno visoko obrazovanje) povezuje s razinom 6 EQF i razinom 1 (QF-EHEA) c) Hrvatske razine 7.2. i 7.3. (sveučilišno visoko obrazovanje) povezuje s razinom 7 EQF i zajedno s razinom 8.1. pridružuju se razini 2 (QF-EHEA) Predsjednik Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnoški razvoj prof. dr. sc. Ivo Družić

izrađen polazeći od Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju. Vezano za 3., slažemo se da postoji razlika između ishoda učenja stručnih i sveučilišnih studija. Međutim, ističemo da se koncept ishoda učenja ne sastoji u tome da nastavnici omogućuju ishode učenja, već ih studenti stječu. Zadaća je, dakle, nastavnika, da potiču studente na stjecanje znanja i vještina. Vezano za 4., Ministarstvo znanosti i obrazovanja slaže se da treba jasno razlikovati sveučilišne i stručne studije. Vezano za 5., u Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru dodatno se naglašava postojanje različitih vrsta kvalifikacija na svim razinama obrazovanja, odnosno u ovom slučaju kvalifikacija stečenih završetkom stručnih i kvalifikacija stečenih završetkom sveučilišnih studija. Vezano za 6., slažemo se da je uređenje sustava kvalifikacija kroz Hrvatski kvalifikacijski okvir i opisivanje razina kvalifikacija od velikog interesa za hrvatske građane i hrvatsku državu te da treba biti što bolje i preciznije. U tom je smislu napravljena i izmjena u Dodatku A Zakona u kojem se navode opisnice razina ishoda učenja, čime bi se opisnice za razinu 7 u domeni znanja bolje uskladile s opisnicama razina u Europskom kvalifikacijskom okviru. Vezano za 7., iz komentara Nacionalnog vijeća za znanost i visoko obrazovanje iščitava se da Nacionalno vijeće za znanost i visoko obrazovanje podržava alternativni prijedlog. Ministarstvo znanosti i obrazovanja prihvata argumente iznesene u prilog prijedlogu alternativnog članka te iznosi obrazloženje sukladno kojem je donesena odluka o prijedlogu zakonskog rješenja koje je u skladu s Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-I/351/2016 od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Različitost sveučilišnih i stručnih studija naglašena je i u pogledu pristupa razini doktorskog studija sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-I/351/2016 od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Preduvjet je za pristup doktorskom studiju završen sveučilišni diplomski studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice. Pristup doktorskim studijima nije moguć temeljem završetka specijalističkoga diplomskog stručnoga studija. Smatramo da smo ovim prijedlogom postupili sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-I/351/2016 od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6., diskriminira osobe koje stječu kvalifikaciju završetkom specijalističkih diplomske stručnih studija u Republici Hrvatskoj u odnosu na osobe koje stječu usporedive kvalifikacije u drugim zemljama članicama Europske unije. Takva bi praksa bila suprotna od praksi drugih zemalja koje imaju binarne sustave i koje na istu razinu nacionalnih kvalifikacijskih okvira svrstavaju kvalifikacije različitih vrsta, odnosno kvalifikacije koje se stječu završetkom sveučilišnih i stručnih studija. Nadalje, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. nije u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, koji za specijalističke diplomske stručne studije propisuje istovjetno vrijeme trajanja i jednak broj ECTS bodova kao za diplomske sveučilišne studije. Budući da je Ministarstvo znanosti i obrazovanja zauzelo stajalište iskazano u temeljnog prijedlogu, komentari kojima se predlažu daljnje izmjene i dopune zakonskog prijedloga polazeći od alternativnog prijedloga ne razmatraju se.

Bolonjskom deklaracijom je u sustav visokog obrazovanja uveden bodovni sustav/sustav kredita, odnosno prikupljanje ECTS bodova. Osim tijekom visokoškolskog obrazovanja, ECTS bodovi se mogu postizati i izvan njega, uključujući i cjeloživotno učenje. Odluku o priznavanju prikupljenih ECTS bodova, neovisno o tome kako i gdje su stečeni, donosi visokoobrazovna institucija odnosno sveučilište koje, prihvaćajući prikupljene bodove, prihvata i potencijalnog studenta. Upravo ECTS bodovi predstavljaju temelj studentske mobilnosti, kako u horizontalnom tako i u vertikalnom smislu, i kao takvi ključni su mehanizam za osiguranje slobodnog kretanja studenata kao jednog od velikih ciljeva Bolonje. Uvođenjem ECTS bodova studentima se željela osigurati prilika za učenje i pristup studiju, mobilnost i pristup relevantnim službama. Procjena kvalitete prikupljenih ECTS bodova, kao preduvjeta za uključivanje studenata u više razine obrazovanja, zajamčena je sveučilištima. Uvažavajući navedeno uspostavljen je i Europski kvalifikacijski okvir (EQF) koji obuhvaća osam razina kvalifikacija. Njime je kvalifikacija definirana kao formalni ishod procesa ocjenjivanja i vrednovanja, a stječe se kada kompetentno tijelo utvrdi da je osoba dosegla ishode učenja prema zadanim standardima (teorijsko znanje, vještine primjene i korištenja znanja te kompetencije odgovornog i samostalnog rada). Kvalifikacije se mogu steći u općem, strukovnom i akademskom obrazovanju i osposobljavanju, kroz inicijalno i kontinuirano obrazovanje i osposobljavanje. Kako se EQF temelji se na ishodima učenja, svrha za koju se pojedinac obrazuje (sveučilišni ili stručni studij) nije u njegovom fokusu. Rezultati učenja očituju se kroz stečeno znanje, vještine i kompetencije. Kako se u EQF-u navodi, kvalifikacije obuhvaćaju širok opseg ishoda učenja, uključujući teorijska znanja, praktične i tehničke vještine te socijalne kompetencije. Koristeći ishode učenja kao zajedničku referentnu točku, EQF omogućava usporedbu i prenosivost kvalifikacija između različitih zemalja, sustava i institucija, čime se podupire mobilnost učenika i radnika i pristup cjeloživotnom obrazovanju. Sukladno Zakonu u znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, dalje: ZZDVO) isti broj ECTS-a (300) stječe se završetkom diplomskog sveučilišnog studija i specijalističkog diplomskog stručnog studija. Razlika između njih bila bi u tipičnim očekivanjima vezano uz postignuća i sposobnosti povezanih s vrstom studija. No, jedan ECTS bod predstavlja istu vrijednost bez obzira na vrstu studija. Temeljna razlika između stručnog i sveučilišnog studija proizlazi iz različitih i specifičnih ishoda učenja koji se stječu na različitim vrstama studija. U svakom slučaju, za njihovu kvalitetu, kao i kvalitetu svih kvalifikacija koje proizlaze iz nacionalnih kvalifikacijskih okvira, odgovorne su države. Stručne studije izvode i sveučilišta i druga visoka učilišta, a različitost kriterija u pogledu nastavnika i nastavne aktivnosti, znanstvene izvrsnosti, prostornih i svih drugih kapaciteta mora se, prije svega, temeljiti na razlikama u sadržaju, željenim ishodima učenja odnosno samom sadržaju/curriculumu obrazovanja, a ne vrsti studija. O svemu navedenome treba voditi računa i pri donošenju odluke o tome koji će se zakoni i u kojem obimu izmijeniti kako bi se izvršila Odluka Ustavnog suda. Iako članak 73. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15) propisuje kako se poslijediplomski

Ministarstvo znanosti i obrazovanja slaže se da treba jasno razlikovati sveučilišne i stručne studije s obzirom na razliku u ishodima učenja predviđenima i ostvarenima kroz sveučilišne i stručne studije, stoga se u zakonskom prijedlogu dodatno naglašava postojanje različitih vrsta kvalifikacija na svim razine obrazovanja. Smatramo da se razlikovanjem vrsta studija (sveučilišnih i stručnih) postiže transparentnost koja je temelj povjerenja među različitim dionicima sustava. Ovaj je zakonski prijedlog izrađen polazeći od Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju i Odluke Ustavnog suda. Prema članku 73. stavku 2. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju(dalje: Zakon), poslijediplomski sveučilišni studij (doktorski studij) može se upisati nakon završetka diplomskog sveučilišnog studija. Nadalje, odredbom članka 77. stavka 6. Zakona propisano je kako poslijediplomski studij može upisati osoba koja je završila odgovarajući diplomski studij. Sveučilište može propisati i druge uvjete za upis poslijediplomskog studija. Stavak 7. istoga članka navodi da iznimno, pod uvjetima koje propiše visoko učilište, studij se može upisati i bez prethodno završenoga odgovarajućeg školovanja, ako je riječ o iznimno nadarenim osobama za koje se može očekivati da će i bez završenoga prethodnog školovanja uspješno svestradati studij i ako je sveučilište, veleučilište i visoka škola općim aktom definiralo kriterije za takve procjene. Sukladno trenutnom zakonodavnom okviru, za upis poslijediplomskog studija potreban je završen odgovarajući diplomski sveučilišni studij, osim u gore navedenim iznimnim slučajevima koje se međutim u slučaju poslijediplomskih studija odnose na iznimke vezane uz završen "odgovarajući" sveučilišni studij. Slijedom navedenoga, sukladno odredbama Zakona, osobe sa završenim specijalističkim diplomskim stručnim studijima ne mogu pristupiti poslijediplomskim sveučilišnim studijima. Sukladno navedenom te uzimajući u obzir odluku Ustavnog suda, isto je propisano predmetnim Nacrtom zakona. Vezano uz komentar Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u kojem стоји да se u RH tek trebaju stvoriti pretpostavke za punu implementaciju ciljeva koji proizlaze iz Bolonjske deklaracije i EQF, za što je potrebna sveobuhvatna reforma područja znanosti i obrazovanja, očitujuemo se kako slijedi. Neovisno o tome što navedeno prelazi granice razmatranih parcijalnih izmjena Zakona o HKO-u, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenje je da reformski procesi trebaju voditi dogovorenim strateškim ciljevima. Stoga, paralelno s upućivanjem ovog Zakona u proceduru Vlade Republike Hrvatske, radi se na izmjenama i dopunama propisa kojima se, kod uvođenja novih studijskih programa, i kod svih postupaka vrednovanja postojećih studijskih programa, propisuju kriteriji u pogledu nastavnika i nastavne aktivnosti, znanstvene izvrsnosti, prostornih i svih drugih kapaciteta koje trebaju zadovoljiti visoka učilišta koji su nositelji sveučilišnih i stručnih studijskih programa na način da različiti kriteriji koje te dvije različite vrste studija moraju zadovoljavati osiguravaju kvalitetu koja opravdava smještanje različitih vrsta studija na istu rizinu HKO-a.

sveučilišni (doktorski studij) može upisati nakon završetka diplomskog sveučilišnog studija, iz njegovih dalnjih odredaba proizlazi kako su sveučilišta jedine institucije u obrazovnom sustavu koje obrazuju na osmoj razini HKO-a (doktorski studiji). Sveučilišta autonomno odlučuju pod kojim će uvjetima upisati studente u doktorski studijski program (članak 77. u stvcima 2. i 3. propisuje kako sveučilište, veleučilište ili visoka škola utvrđuju kriterije - uspjeh u prethodnom školovanju, vrsta završenog školovanja, uspjeh na klasifikacijskom ili drugom ispitu, posebna znanja, vještine ili sposobnosti i sl. na temelju kojih se obavlja klasifikacija i odabir kandidata za upis). U stavku 6. istog članka je propisano kako poslijediplomski studij može upisati osoba koja je završila odgovarajući diplomski studij. Uz mogućnost da sveučilište može propisati i druge uvjete za upis poslijediplomskog studija, nigdje se ne definira pojам „odgovarajućeg diplomskog studija“. ZZDVO diplomske stručne studije svrstava na istu razinu kao i sveučilišne diplomske odnosno integrirane studije. Stoga će upravo na temelju definiranih ishoda učenja, sveučilišta moći vrlo precizno odlučiti koja znanja i vještine moraju studenti imati da bi upisali određeni doktorski studij. Čak i u slučaju kada sveučilište, u skladu sa ZZDVO, izvodi stručne studije ono može procijeniti da ishodi učenja studenata specijalističkog diplomskog stručnog studija nisu dostačni ili ne odgovaraju potrebama doktorskih studija. Uvažavajući takvu procjenu sveučilište može, kao autonomna institucija, uvjete upisa prilagoditi svojim potrebama. Svako drugo, administrativno zadiranje u takvu odluku, moglo bi dovesti do zabranjene diskriminacije temeljem obrazovanja, o kojoj smo, baš kada je riječ o specijalističkim diplomskim stručnim studijima u više navrata pisali u našim godišnjim izvješćima Hrvatskom saboru. Uvažavajući navedeno predlažemo da se, prije pristupanja predmetnim izmjenama, provede detaljna analiza pravnog okvira u sustavu visokog obrazovanja, i usvoje rješenja koje će, uz uvažavanje uvriježene prakse drugih zemalja EU (gdje uglavnom, nema prepreke za uključivanje diplomanata stručnih studija u ciklus poslijediplomskog obrazovanja), hrvatskim studentima omogući studiranje pod jednakim uvjetima kao i u drugim zemljama EU. Podržavamo i zaključak kojeg je u javnoj raspravi ponudio Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, a u kojem stoji da se u RH tek trebaju stvoriti pretpostavke za punu implementaciju ciljeva koji proizlaze iz Bolonjske deklaracije i EQF, za što je potrebna sveobuhvatna reforma područja znanosti i obrazovanja.

Damir Ježek

Poštovani, Prehrambeno-biotehnološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu potpunosti podržava mišljenje Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj od 22. ožujka 2017. te je suglasan sa svim u njemu iznesenim zaključcima. S poštovanjem dekan Prehrambeno-biotehnološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Damir Ježek

Djelomično prihvaćen

Djelomično se prihvaca. U komentaru Nacionalnog vijeća za znanost i visoko obrazovanje izneseno je sedam zaključaka. MZO prihvaca zaključke od 1. do 6. i uzima ih u obzir u dalnjem strateškom promišljanju visokog obrazovanja. Vezano za 1., Ministarstvo znanosti i obrazovanja slaže se da ovaj zakonski prijedlog predstavlja pravnu normu koja bitno utječe na kvalitetu procesa visokog obrazovanja, budući da se kroz Hrvatski kvalifikacijski okvir uspostavljaju alati čijom se primjenom poboljšava kvaliteta kako obrazovnih tako i studijskih programa. Vezano za 2., slažemo se da je nužna usuglašenost sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, stoga je ovaj zakonski prijedlog izrađen polazeći od Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju. Vezano za 3., slažemo se da postoji razlika između ishoda učenja stručnih i sveučilišnih studija. Međutim, ističemo da se koncept ishoda učenja ne sastoji u tome da nastavnici omogućuju ishode učenja, već ih studenti stječu. Zadaća je, dakle, nastavnika, da potiču

studente na stjecanje znanja i vještina. Vezano za 4., Ministarstvo znanosti i obrazovanja slaže se da treba jasno razlikovati sveučilišne i stručne studije. Vezano za 5., u Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru dodatno se naglašava postojanje različitih vrsta kvalifikacija na svim razinama obrazovanja, odnosno u ovom slučaju kvalifikacija stečenih završetkom stručnih i kvalifikacija stečenih završetkom sveučilišnih studija. Vezano za 6., slažemo se da je uređenje sustava kvalifikacija kroz Hrvatski kvalifikacijski okvir i opisivanje razina kvalifikacija od velikog interesa za hrvatske građane i hrvatsku državu te da treba biti što bolje i preciznije. U tom je smislu napravljena i izmjena u Dodatku A Zakona u kojem se navode opisnice razina ishoda učenja, čime bi se opisnice za razinu 7 u domeni znanja bolje uskladile s opisnicama razina u Europskom kvalifikacijskom okviru. Vezano za 7., iz komentara Nacionalnog vijeća za znanost i visoko obrazovanje iščitava se da Nacionalno vijeće za znanost i visoko obrazovanje podržava alternativni prijedlog. Ministarstvo znanosti i obrazovanja prihvata argumente iznesene u prilog prijedlogu alternativnog članka te iznosi obrazloženje sukladno kojem je donesena odluka o prijedlogu zakonskog rješenja koje je u skladu s Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-I/351/2016 od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Različitost sveučilišnih i stručnih studija naglašena je i u pogledu pristupa razini doktorskog studija sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-I/351/2016 od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Preduvjet je za pristup doktorskom studiju završen sveučilišni diplomski studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice. Pristup doktorskim studijima nije moguć temeljem završetka specijalističkoga diplomskog stručnoga studija. Smatramo da smo ovim prijedlogom postupili sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-I/351/2016 od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6., diskriminira osobe koje stječu kvalifikaciju završetkom specijalističkih diplomskih stručnih studija u Republici Hrvatskoj u odnosu na osobe koje stječu usporedive kvalifikacije u drugim zemljama članicama Europske unije. Takva bi praksa bila suprotna od praksi drugih zemalja koje imaju binarne sustave i koje na istu razinu nacionalnih kvalifikacijskih okvira svrstavaju kvalifikacije različitih vrsta, odnosno kvalifikacije koje se stječu završetkom sveučilišnih i stručnih studija. Nadalje, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. nije u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, koji za specijalističke diplomske stručne studije propisuje istovjetno vrijeme trajanja i jednak broj ECTS bodova kao za diplomske sveučilišne studije. Budući da je Ministarstvo znanosti i obrazovanja zauzelo stajalište iskazano u temeljnog prijedlogu, komentari kojima se predlažu daljnje izmjene i dopune zakonskog prijedloga polazeći od alternativnog prijedloga ne razmatraju se.

Michel Vajda

Podržavam prijedlog formulacije članka 8.HKO kojim su diplomski studiji (stručni i sveučilišni) na razini 7.1. a poslijediplomski specijalistički studiji na razini 7.2. jer su prethodnom regulacijom poslijediplomski bili na istoj razini sa oba diplomska studija, što je bila evidentna pogreška koju je valjalo ispraviti. Predložena Alternativa je zbnjujuća, jer uvodi podrazine na razini 7. razdvajajući istovrijedne diplomske studije (koji se razlikuju po vrsti na stručne i sveučilišne), koji imaju identičnu vrijednost od 300 ECTS-a. Prihvaćanje Alternative je u suprotnosti sa stavom Ustavnog suda, iznijetog u točci 36. Odluke ustavnog suda o HKO: „Ustavni sud prvo naglašava da je pogrešno i društveno štetno raspravljati o stručnim studijima kao onima koji nemaju »jednaku vrijednost, odnosno značaj« kao oni sveučilišni.“

Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu

OČITOVANJE PRAVNOGA FAKULTETA o Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru I. **POLAZIŠNE OSNOVE** Osim na obvezujućim pravnim stajalištima Ustavnog suda Republike Hrvatske (dalje u tekstu: Ustavni sud), ovo se očitovanje temelji na općim postavkama relevantnim za institute nacionalnog kvalifikacijskog okvira – NKO (National Qualification Framework – NQF) i europskog kvalifikacijskog okvira – EKO (European Qualification Framework – EQF) na današnjem stupnju njihova razvjeta. U nastavku ih se navodi nekoliko. 1) O NKO-u i EKO-u EKO treba smatrati 'kvalifikacijskim okvirom utemeljenim na ishodima učenja', a ne "okvirom kompetencija" (competences framework). EKO osigurava klasifikaciju kvalifikacijskih razina i sustava i nije namijenjen za klasifikaciju individualnih kompetencija. "EKO je okvir za okvire i/ili sustave (framework for frameworks and/or systems) te se stoga može definirati kao 'meta-okvir'. (Kvalifikacijski okvir može se promatrati kao dio sustava kvalifikacija u kojem su razine kvalifikacija eksplicitno opisane u samo jednoj hijerarhiji.). U procesu implementacije EKO-a namjera je da svaka zemlja uputi svoje nacionalne kvalifikacije (u smislu diploma, certifikata ili priznanja) na osam razina EKO-a preko nacionalnih kvalifikacijskih okvira ili implicitnih razina u nacionalnim sustavima kvalifikacija." 1. O EKO-u se danas ne može raspravljati, a da se nemaju u vidu (i) sljedeći relevantni dokumenti: a) Izvješće Komisije Europskog parlamentu i Vijeću. Evaluacija europskog kvalifikacijskog okvira (EKO). Provedba Preporuke Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi europskog kvalifikacijskog okvira za cjeloživotno učenje, COM/2013/0897 final/2 od 19. prosinca 2013. (dalje u tekstu: Izvješće Komisije); b) Europska komisija. Prijedlog preporuka Vijeća o europskom kvalifikacijskom okviru za cjeloživotno učenje i o stavljanju izvan snage Preporuke Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2008. o uspostavi europskog kvalifikacijskog okvira za cjeloživotno učenje (Bruxelles, 10. lipnja 2016., COM(2016) 383 final, 2016/0180 (NLE)), zajedno s prilozima i drugim pripadajućim dokumentima (dalje u tekstu: Prijedlog preporuka EK). 2. Do danas je većina zemalja stvorila, odnosno razvija NKO-ove koji obuhvaćaju vrste i razine kvalifikacija samo u sustavima formalnog obrazovanja i osposobljavanja. Štoviše, neke su zemlje upućivanje usmjerile samo na kvalifikacije stečene u okviru strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (VET), dok

Prihvaćen

Prihvaća se.

Djelomično prihvaćen

Djelomično se prihvata. Komentar Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu proizlazi iz drugačijeg poimanja temeljnih konceptualnih postavki od onih na kojima je izgrađen Zakon o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru i, kao takav, komentar izlazi izvan opsega otvorene javne rasprave o izmjenama odredbi Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru, sukladno obvezujućim pravnim stajalištima Ustavnog suda Republike Hrvatske. Kako se i u komentaru prepoznaće, predložene izmjene i dopune Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru (Narodne novine broj 22/13., 41/16. – odluka USRH) parcijalne su i ne zadiru u temeljne postavke i polazne osnove razvoja Hrvatskog kvalifikacijskog okvira kao alata za provedbu strukturnih reformi u području obrazovanja. Unatoč tome, izneseni prijedlozi Pravnog fakulteta uzeti su ozbiljno u razmatranje i bit će uvaženi u svim dalnjim razvojnim aktivnostima povezanim s Hrvatskim kvalifikacijskim okvirovima koji predstavlja sveobuhvatni repozitorij različitih alata, metodologija, standarda, procesa i postupaka koji su u funkciji strateškog cilja unaprjeđenja i osiguravanja kvalitete obrazovanja na svim razinama. Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru (dalje u tekstu: Nacrt zakona) jednak je temelji na klasifikaciji kvalifikacijskih razina, a ne na klasifikaciji pojedinačnih kompetencija ili ishoda učenja, kao što je to utvrđeno i za Europski kvalifikacijski okvir. Člankom 6. Zakona utvrđene su opisnice razina kvalifikacija, a Dodatkom A Zakona opisnice razina ishoda učenja, postavljene u generičkom smislu kao referentni okvir za izradu i vrednovanje pojedinih standarda kvalifikacija i njihovih skupova ishoda učenja. Koncept je sukladan konceptu opisnika razina ishoda učenja u Europskom kvalifikacijskom okviru (dalje u tekstu: EKO) te tzv. Dublinskih opisnica iz Kvalifikacijskog okvira Europskog prostora visokog obrazovanja. Temeljni prigovor Nacrtu zakona, sadržan u komentaru Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, proizlazi iz stajališta prema kojem je važno jasno normativno urediti razlikovanje kvalifikacija koje se stječu završetkom stručnih studija u odnosu na one koji se stječu završetkom sveučilišnih studija. Pri tome se upućuje na postojeći binarni sustav i na razlikovanje svrhe stručnih i sveučilišnih studija kako je propisano Zakonom o znanosti i visokom obrazovanju (NN 123/03-60/15) te institucionalnim kriterijima u postupcima vanjskog vrednovanja kako je propisano Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (Narodne novine broj 45/09). Polazeći od takvog stajališta, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu zaključuje da se osnovnim Nacrtom Zakona koji

druge u taj postupak uopće nisu uključile opći obrazovni sustav. Situacija je još raznolikija u slučaju privatnih, neformalnih i međunarodnih (sektorskih) kvalifikacija koje su samo u nekim zemljama dio NKO-a, dok u drugima to nisu. Nacrt Zakona, koji je predmet ovog očitovanja, bavi se isključivo kvalifikacijama u sustavima formalnog obrazovanja i osposobljavanja, pa se i ovo očitovanje ne odnosi na sustave informalnog i neformalnog obrazovanja, uključujući slučajeve privatnih, neformalnih i međunarodnih (sektorskih) kvalifikacija. Većina tih pitanja u Republici Hrvatskoj tek treba biti raspravljena i odgovarajuće normativno oblikovana. 3. Za opis kvalifikacija i njihovih ishoda učenja još uvijek ne postoji zajednički europski format. Stoga se nacionalne kvalifikacije s istim nazivom/titulom razlikuju po sadržaju i složenosti od zemlje do zemlje. Događa se i da zemlje različito tumače ishode učenja koji najbolje odgovaraju pojedinoj razini EKO-a. Te su razlike legitimne. Međutim, zainteresirani laici teško će ih razumjeti jer njima titule stečena kvalifikacijom zvuče slično i stoga ih oni doživljavaju kao slične (usporedive) kvalifikacije. 4. Broj razina NKO-a ovisi o nacionalnim potrebama i ne mora slijediti broj razina u EKO-u, iako je EKO važan poticaj za razvoj NKO-a. 5. Razlikovanje između znanja, vještina i kompetencija, zastupljeno u EKO-u, može se promatrati kao pragmatičan sporazum između različitih, raširenih pristupa. Zemlje nisu obvezne da učine isto razlikovanje. Uzimajući u obzir specifične tradicije i potrebe, nacionalni ili sektorski okviri ili sustavi mogu zahtijevati pristupe različite od onoga koji ima EKO. 6. Razvoj NKO-a i povezivanje NKO-a s EKO-om, a posebno povezivanje vlastitih nacionalnih kvalifikacijskih razina s EKO-om jest i mora biti "trajan proces promišljanja kvalifikacijskih sustava koji se mijenjaju". Prema tome, s obzirom na to da se kvalifikacijski sustavi i okviri mijenjaju s vremenom, države bi trebale stalno ažurirati upućivanje na EKO u svojim nacionalnim okvirima. 7. Zemlje su odgovorne za osiguravanje da sve kvalifikacije u NKO-u budu vjerodostojne i da zadovoljavaju osnovne zahteve kvalitete. To je ujedno i najveći izazov na nacionalnoj razini. 2) O predloženim izmjenama Zakona o HKO U svjetlu svih prethodnih navoda, predložene izmjene i dopune Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru (Narodne novine broj 22/13., 41/16. – odluka USRH; dalje u tekstu: Zakon o HKO) izrazito su parcijalne.

Nositelj izrade tih izmjena i dopuna i sam ističe da su one usmjerene gotovo isključivo "na rješavanje nesukladnosti dijela odredbi Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru s Ustavom Republike Hrvatske", koje je Ustavni sud utvrdio u svojoj odluci broj: U-I-351/2016 od 20. travnja 2016 (Narodne novine broj 41/16.), a koja proizvodi pravne učinke od 31. prosinca 2016. (dalje u tekstu: odluka USRH). Temeljni zahtjev koji proizlazi iz odluke USRH jest razlikovanje sveučilišnih i stručnih studija pri normativnom oblikovanju NKO-a i povezivanju nacionalnih kvalifikacija s EKO-m. To će razlikovanje biti potrebno sve dok u Republici Hrvatskoj bude postojao binarni sustav visokog obrazovanja u sadašnjem obliku. U točki 37. obrazloženja odluke USRH u tom je smislu jasno istaknuto da su sveučilišni i stručni studiji "dva različita sustava visokog obrazovanja, koja obrazuju i osposobljavaju studente za različite svrhe (sveučilišni studij osposobljava za razvoj i primjenu znanstvenih, umjetničkih i stručnih dostignuća, a stručni studij osposobljava za neposredno uključivanje u radni proces – članak 69. stavci 1. i 2. ZoZDiVO-a:123/03-60/15).

Dosljedno tome, stručni i sveučilišni studiji podliježu i drugačijim institucionalnim kriterijima u svim postupcima

je predmet ovog očitovanja „ne izvršava u cijelosti, odnosno izvršava se samo djelomično Odluka USRH“. Posljedično, stručnom nositelju Nacrtu Zakona sugerira se „zadržati alternativni prijedlog kao jedini ustavnopravno prihvatljiv sve dok postoji binarni sustav visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj u sadašnjem obliku.“ Uz to, predlaže se „razdvajanje prediplomskog sveučilišnog studija i prediplomskog stručnog studija na dvije razine u HKO-u u skupini kvalifikacija 6“. Međutim, Hrvatski kvalifikacijski okvir nije koncipiran kao instrument transparentnosti za prikaz postojećeg sustava, kako je to odlučeno u nekim drugim europskim zemljama, već je uspostavljen kao reformski instrument za unapređenje i osiguravanje kvalitete. Kako bi se reformski ciljevi ostvarili, u sljedećem koraku namjera je kreatora obrazovnih politika, iskazana u strateškim dokumentima koji ih oblikuju, izmijeniti propise kojima se reguliraju postupci u osiguravanju kvalitete, na svim razinama obrazovanja, na način da se u postupcima programskog i institucionalnog vrednovanja koriste zahtjevi i standardi koji se uspostavljaju Hrvatskim kvalifikacijskim okvirom. Drugim riječima, kvalifikacije koje se stječu završetkom stručnih i sveučilišnih studija u postojećem binarnom sustavu ne smještaju se automatski u Hrvatski kvalifikacijski okvir, već samo ako u postupcima vrednovanja udovolje propisanim uvjetima i standardima, kako je to propisano detaljnije Pravilnikom o Registru Hrvatskog kvalifikacijskog okvira (NN 62/2014). Na taj način, opisnice kvalifikacija i opisnice ishoda učenja iz Nacrtu Zakona iz kojih proizlazi postavljanje kvalifikacija na razine Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira treba gledati kao standarde kojima trebaju udovoljiti studijski programi, a što se utvrđuje u postupku vanjskog vrednovanja. Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu u svom komentaru ističe snažnu podršku „strukturalnim rješenjima koja pridonose djelotvornoj zamjeni sustava "prijenosu znanja" sa sustavom "ishoda učenja", te navodi da „u Hrvatskoj tek trebaju biti stvorene prepostavke kroz sveobuhvatnu reformu područja znanosti i obrazovanja“. Neovisno o tome što navedeno prelazi granice razmatranih parcijalnih izmjena Zakona o HKO Ministarstvo znanosti i obrazovanja je mišljenja da reformski procesi trebaju voditi dogovorenim strateškim ciljevima. Ako bi se Nacrtu Zakona pristupilo s ciljem postavljanja kvalifikacija koje se stječu u Hrvatskoj na razine HKO-a u skladu s postojećim binarnim sustavom, negirao bi se reformski potencijal HKO-a, zaustavile započete strukturne reforme i onemogućilo korištenje već alociranih sredstava iz Europskih fondova za provedbu istih, što smatramo iznimno štetnim za Republiku Hrvatsku. Stoga, tehnika primijenjena u rješavanju ovog pitanja uključuje i snažnije povezivanje uvjeta i kriterija u svim postupcima vrednovanja, od inicijalne akreditacije, tematskog vrednovanja do reakreditacije, s pridruživanjem kvalifikacija razinama HKO-a, odnosno normativno oblikovanje binarnog sustava i sustava osiguravanja kvalitete visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj koji je propisan Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (Narodne novine broj 45/09.) i na tom zakonu utemeljenim propisima. Stoga, paralelno s upućivanjem ovog Zakona u proceduru Vlade Republike Hrvatske, radi se na izmjenama i dopunama propisa kojima se, kod uvođenja novih studijskih programa, i kod svih postupaka vrednovanja postojećih studijskih programa, propisuju kriteriji u pogledu nastavnika i nastavne aktivnosti, znanstvene izvrsnosti, prostornih i svih drugih kapaciteta koje trebaju zadovoljiti visoka učilišta koji su nositelji sveučilišnih i stručnih studijskih programa na način da različiti kriteriji koje te dvije različite

vrednovanja, od inicijalne akreditacije (osnivanja), tematskih vrednovanja, reakreditacije, i sl.". Prema tome, iz odluke Ustavnog suda jasno proizlazi: kvalifikacijski je sustav bitan dio svih postupaka vrednovanja (i onog vanjskog i onog unutarnjeg), koji su propisani Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (Narodne novine broj 45/09.) i na tom zakonu utemeljenim propisima. Tim propisima su, i kod uvođenja novih studijskih programa, i kod svih postupaka vrednovanja postojećih studijskih programa, propisani različiti kriteriji u pogledu nastavnika i nastavne aktivnosti, znanstvene izvrsnosti, prostornih i svih drugih kapaciteta koje trebaju zadovoljiti visoka učilišta koji su nositelji sveučilišnih studijskih programa (kod kojih su kriteriji zahtjevniji) u odnosu na visoka učilišta koja su nositelji isključivo stručnih studijskih programa. Stoga zahtjev za postojanjem različitih razina cijelovitih i djelomičnih kvalifikacija za te dvije vrste studija nije samo formalne prirode. U postojećem binarnom sustavu visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj zahtjev za postojanjem različitih razina cijelovitih i djelomičnih kvalifikacija za sveučilišne i stručne studije ima funkciju odražavanja različitih kriterija kvalitete koje te dvije vrste studija moraju zadovoljavati, što je materijalnopravni zahtjev par excellance. Stoga bi se razlike između sveučilišnog sustava i onog stručnog "trebale jasnije vidjeti i iz opisnica", kako je naglasio Ustavni sud u točki 39. obrazloženja odluke. Sažeto, zahtjev za postojanjem različitih razina cijelovitih i djelomičnih kvalifikacija za sveučilišne i stručne studije povezan je s odgovornošću države za osiguravanje da sve kvalifikacije u HKO-u budu vjerodostojne i da zadovoljavaju osnovne zahtjeve kvalitete (v. supra točku 7. u poglavlju 1). To je ujedno i temeljna poruka koja proizlazi iz odluke USRH. Sukladno tome, ovo očitovanje ne sadržava svestranu i cijelovitu analizu instituta HKO-a, nego se ograničava na pitanje: sadržava li Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru iz ožujka 2013. (dalje u tekstu: Nacrt Zakona), koji je predmet ovog očitovanja, rješenja za koja se može reći da predstavljaju izvršenje Odluke USRH-a, odnosno zahtjeve koji iz te odluke proizlaze, a koji su prethodno naznačeni? II. OPĆA OCJENA NACRTA ZAKONA U SVJETLU ODLUKE USRH Prijedloženim rješenjima, sadržanima u Nacrtu Zakona, ne izvršava se u cijelosti, odnosno izvršava se samo djelomično Odluka USRH. S aspekta izvršenja odluke USRH, središnja normativna promjena sadržana je u članku 6. Nacrtu Zakona kojim se predlaže novi članak 8. Zakona o HKO-u. U članku 6. Nacrtu Zakona dosadašnji članci 7. i 8. Zakona o HKO-u spajaju se u jedan članak (novi članak 8.) pod nazivom "Cijelovite i djelomične kvalifikacije i njihovo pridruživanje razinama HKO-a", te se ti članci mijenjaju. Radi pojednostavljivanja teksta, članak 6. Nacrtu Zakona kojim se predlaže novi članak 8. Zakona o HKO-u u nastavku teksta skraćeno će se označavati kao "novi članak 8.". Osnovni prijedlog, sadržan u novom članku 8. stavku 2., predviđa uspostavu jedanaest (11) razina cijelovitih kvalifikacija (1; 2; 3; 4.1; 4.2; 5; 6; 7.1; 7.2; 8.1; 8.2) umjesto dosadašnjih deset (1; 2; 3; 4.1; 4.2; 5; 6; 7; 8.1; 8.2). U tom su prijedlogu "nove" razine kvalifikacija – razine 7.1 i 7.2. Poslijediplomski specijalistički studij do sada nije bio smješten na samostalnu razinu cijelovitih i djelomičnih kvalifikacija, nego je ta vrsta studija bila smještena na jedinstvenu razinu 7 HKO-a zajedno sa sveučilišnim diplomskim studijem i specijalističkim diplomskim stručnim studijem. Sada se predlaže njihovo gradiranje na dvije razine: na razinu 7.1 HKO-a:

vrste studija moraju zadovoljavati osiguravaju kvalitetu koja opravdava smještanje različitih vrsta studija na istu razinu HKO-a. Na kraju, u komentaru Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu predlaže se drugačije povezivanje razina HKO-a s razinama EKO-a i QF-EHEA-e. Konkretno, predlaže se da povezivanje razine 7.1 u HKO-u s razinom 6 u EKO-u, odnosno razinom 1 u QF-EHEA, povezivanje razina 7.2 i 7.3 u HKO-u s razinom 7 u EKO-u te povezivanje razina 7.2 i 7.3 i 8.1 u HKO-u s razinom 2 u QF-EHEA. Ministarstvo znanosti i obrazovanja ovaj prijedlog Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu smatra štetnim i diskriminirajućim prema građanima Republike Hrvatske koji na visokim učilištima u Hrvatskoj stječu kvalifikacije završetkom stručnih studija u odnosu na građane drugih zemalja članica Europske unije koje imaju binarne sustave i koje stoga postavljaju kvalifikacije različitih vrsta na iste razine. Naime, smještanje kvalifikacija koje se stječu završetkom specijalističkih diplomskih stručnih studija, sveučilišnih diplomskih studija te integriranih preddiplomskih i diplomskih sveučilišnih studija na istu razinu 7.1 u skladu je s pravom Europske unije prema kojem bi eventualno stavljanje u lošiji položaj onih koji su završili diplomske studije različitih vrsta, odnosno onih koji su završili stručni studij u odnosu na one koji su završili sveučilišni studij, diskriminiralo one koji su stručne studije završili na visokim učilištima u Republici Hrvatskoj od onih koji su ih završili na visokim učilištima u nekoj drugog državi članici Europske unije. Naime, područje priznavanja stručnih kvalifikacija regulirano je obvezujućim pravom Europske unije i to Direktivom 2005/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. rujna 2005. o priznavanju stručnih kvalifikacija (SL L 255, 30. 9. 2005.) kako je zadnje izmijenjena i dopunjena Direktivom 2013/55/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o izmjeni Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija i Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta (SL L 354, 28. 12. 2013) te osnivačkima Ugovorima Europske unije koji sadrže relevantne odredbe o slobodama kretanja radnika, pružanja usluga, poslovnog nastana, te o europskom građanstvu. Predmetna Direktiva nalaže Republici Hrvatskoj priznavanje kvalifikacija stečenih u drugim državama članicama na način da osigurava građanima ista prava koja bi imali u državi članici u kojoj je kvalifikacija stečena. Iz prava Europske unije slijedi da se nepovoljni tretman onih koji su završili stručne studije u odnosu na one koji su završili sveučilišne studije ne može primijeniti na one koji su ih završili u državama članicama Europske unije u kojima bi ostvarili određena prava na tržištu rada. Kada bi Republika Hrvatska propisala nepovoljniji tretman za one koji su u Republici Hrvatskoj završili stručne studije u odnosu na one koji su završili sveučilišne studije, diskriminirala bi takve građane u odnosu na one koji su stručne studije završili u drugoj zemlji članici Europske unije. Što se tiče prava na nastavak obrazovanja, pravo Europske unije ne ukida autonomiju sveučilišta koje, pri upisu u bilo koju razinu studija, ima pravo samo odrediti uvjete pristupanja i ili razlikovne programe.

specijalistički diplomske stručne studije, sveučilišni diplomske studije, te integrirani preddiplomske i diplomske sveučilišne studije; na razinu 7.2 HKO-a: poslijediplomske specijalističke studije. Alternativni prijedlog, sadržan u novom članku 8. stavku 2., predviđa uspostavu dvanaest (12) razina cijelovitih kvalifikacija (1; 2; 3; 4.1; 4.2; 5; 6; 7.1; 7.2; 7.3; 8.1; 8.2) umjesto dosadašnjih deset (1; 2; 3; 4.1; 4.2; 5; 6; 7; 8.1; 8.2). U tom su prijedlogu "nove" razine kvalifikacija – razine 7.1, 7.2 i 7.3. U tom se alternativnom prijedlogu predviđa da svaka vrsta studija unutar sadašnje jedinstvene razine 7 bude smještena na različitu razinu HKO-a, i to na razinu 7.1 HKO-a: specijalistički diplomske stručne studije; na razinu 7.2 HKO-a: sveučilišne diplomske studije, odnosno integrirani preddiplomske i diplomske sveučilišne studije; na razinu 7.3 HKO-a: poslijediplomske specijalističke studije. Konačno, u novom članku 8. stavku 2. predlaže se i promjene uvjeta pristupanja studiju kojim se stječe kvalifikacija na razini 8.2 HKO-a. 1) Predložena zakonska rješenja koja se mogu smatrati izvršenjem Odluke USRH a) Alternativni prijedlog u novom članku 8. stavku 2. koji razlikuje razine 7.1, 7.2 i 7.3 HKO-a Alternativni prijedlog u novom članku 8. stavku 2. koji razlikuje razinu 7.1 HKO-a (specijalistički diplomske stručne studije), razinu 7.2 HKO-a (sveučilišne diplomske studije, odnosno integrirani preddiplomske i diplomske sveučilišne studije) i razinu 7.3 HKO-a (poslijediplomske specijalističke studije) može se smatrati izvršenjem dijela odluke USRH. Navedena gradacija razina HKO-a – stvorena za potrebe hrvatskog znanstvenog i obrazovnog prostora i u okvirima hrvatskog kvalifikacijskog okvira – nužna je posljedica binarnog sustava visokog obrazovanja u obliku u kojem on danas postoji u Republici Hrvatskoj (sveučilišne studije vs. stručne studije – točka 39. obrazloženja Odluke USRH), što je prethodno obrazloženo. b) Uvjeti pristupanja studiju kojim se stječe kvalifikacija na razini 8.2 HKO-a Prema članku 7. stavku 2. i članku 8. stavku 1. Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru (Narodne novine broj 22/13.) za pristupanje razini 8.2. (poslijediplomske sveučilišne (doktorske) studije) bilo je potrebno "posjedovanje prethodne kvalifikacije na razini 7", što je uključivalo – pored sveučilišnog diplomskog studija – i specijalistički diplomske stručne studije te poslijediplomske specijalističke studije. Takvo normiranje nije bilo u skladu s odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine broj 123/03, 105/04, 174/04, 2/07 – odluka USRH, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14 – odluka i rješenje USRH, 60/15 – odluka USRH; dalje u tekstu: ZoZDiVO). Konkretno, takvo normiranje nije bilo u skladu s člankom 73. stavkom 2. ZoZDiVO-a koji propisuje: "Poslijediplomske sveučilišne studije (doktorske studije) može se upisati nakon završetka diplomskog sveučilišnog studija." U novom članku 8. stavku 2. alineji 11. (s pripadajućim podstavkom) predviđa se izmjena uvjeta za pristupanje razini 8.2, i to na sljedeći način: "... Uvjet je pristupanja posjedovanje prethodne kvalifikacije koja se stječe završetkom diplomskoga sveučilišnog studija ili integriranoga preddiplomskog i diplomskoga sveučilišnog studija u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice." Za predloženu se izmjenu može tvrditi da predstavlja izvršenje dijela Odluke USRH. 2) Predložena zakonska rješenja koja se ne mogu smatrati izvršenjem Odluke USRH a) Osnovni prijedlog u novom članku 8. stavku 2. koji predviđa razine 7.1 i 7.2 HKO-a Za razliku od alternativnog, osnovni prijedlog, sadržan u novom

članku 8. stavku 2., koji na razini 7.1. HKO-a objedinjuje a) specijalističke diplomske stručne studije i b) sveučilišne diplomske studije te integrirane preddiplomske i diplomske sveučilišne studije, ne bi bio prihvativ u binarnom sustavu visokog obrazovanja kakav danas postoji u Republici Hrvatskoj, kao što je utvrdio i Ustavni sud u svojoj odluci. Sukladno tome, kad je riječ o razinama kvalifikacija skupine 7, stručni nositelj Nacrta Zakona trebao bi odustati od osnovnog prijedloga (razine 7.1 i 7.2 HKO-a) i zadržati alternativni prijedlog (razine 7.1, 7.2 i 7.3 HKO-a) kao jedini ustavnopravno prihvativ sve dok postoji binarni sustav visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj u sadašnjem obliku. Za drugačije rješenje (kao što je ono sadržano u osnovnom prijedlogu u novom članku 8. stavku 2, koji predviđa razine 7.1. i 7.2 HKO-a, to jest stavljanje na istu razinu stručnih i sveučilišnih studija) potrebna je prethodna sveobuhvatna izmjena svih relevantnih zakona iz područja znanosti i visokog obrazovanja, odnosno sveobuhvatno redefiniranje postojećeg binarnog sustava visokog obrazovanja. b) Prijedlog novog članka 8. stavka 2. alineje 7 – razina 6 HKO-a U novom članku 8. stavku 2. alineji 7. uređuje se razina 6 HKO-a, na koju se smještaju kvalifikacije stečene završetkom preddiplomskih studija. Tako se i dalje predviđa da na razini 6 HKO-a budu smještene dvije vrste kvalifikacija stečene završetkom: a) preddiplomskih stručnih studija, b) preddiplomskih sveučilišnih studija, kao što je to i prema Zakonu o HKO-u koji je danas na snazi. Drugim riječima, na razini 6 HKO-a ne predviđa se nikakva izmjena. Slijedi da bi na razini 6 HKO-a i dalje ostali izjednačeni stručni i sveučilišni studiji, što opet nije u skladu s načelnim pravnim stajalištima o posljedicama postojećeg binarnog sustava visokog obrazovanja, izraženima u Odluci USRH, a nije ni pravno dosljedno imaju li se u vidu ustavnopravno prihvatljive (alternativne) izmjene na razini 7 HKO-a. Sukladno tome, kao što se ustanovljavaju posebne razine HKO-a u skupini kvalifikacija 7, dosljedno i cjelovito izvršenje Odluke USRH nalagalo bi razdvajanje preddiplomskog sveučilišnog studija i preddiplomskog stručnog studija na dvije razine u HKO-u u skupini kvalifikacija 6, to jest: 1. uspostavljanje razine 6.1 u HKO-u (preddiplomski stručni studiji), i 2. uspostavljanje razine 6.2 u HKO-u (preddiplomski sveučilišni studiji). U tom bi smjeru trebale ići i izmjene novog članka 8. stavka 2. alineje 7.

III. POVEZIVANJE RAZINA HKO-a S RAZINAMA EKO-a

1) Značenje deskriptora u EKO-u

Središnji element EKO-a su tri deskriptora (opisnice): znanje, vještine i kompetencije. Njihovo pravilno razumijevanje temeljna je pretpostavka za pravilno upućivanje nacionalnih kvalifikacija na pojedine razine EKO-a. U tom smislu treba podsjetiti na sljedeće:

"Deskriptori su oblikovani u tablicu. EKO tablicu ne treba čitati kao zasebne stupce. Pročitati jednu razinu znači da se cijeli redak (sva tri stupca) mora pročitati uzduž i poprijeko, a uz to deskriptor svake razine pretpostavlja uključivanje ishoda s nižih razina. Prema tome, puno razumijevanje određene razine zahtijeva da je treba čitati u odnosu na prethodne razine ... Predstavljanje EKO deskriptora u tablici s tri stupca treba olakšati razumijevanje EKO-a i raspored kvalifikacija. Ako tablica rezultira proturječnim tumačenjima, treba se smatrati da su stupci sekundarnog značaja. Prema tome, to znači da se treba jednostavno pročitati cijeli redak (znanje, vještine i kompetencije) i prosuditi – u ukupnosti – kojoj razini najbolje odgovara skupina kvalifikacija. Ovaj način čitanja deskriptora pomoći će da se uspostavi 'težište' (the centre of gravity) kvalifikacije o kojoj je riječ i na taj

način omogući donošenje odluke o tome gdje da je se smjesti u odnosu na EKO. To pokazuje da zbog raznolikosti kvalifikacija na nacionalnoj i sektorskoj razini nikada neće doći do savršenog ili absolutnog poklapanja s EKO razinama – umjesto toga ima se primijeniti načelo razine koja 'najbolje odgovara' (the principle of best fit)."

2) Nužnost izmjene predloženih članaka 9. i 10. Nacrtu Zakona U tom svjetlu, ocjenjujemo djelomično neprihvatljivim prijedlog rješenja u članku 9. Nacrtu Zakona kojim se mijenja članak 16. stavak 2. podstavak 8. Zakona o HKO, te u članku 19. Nacrtu Zakona kojim se mijenja članak 17. stavak 2. podstavak 3. Zakona o HKO. Konkretno, prijedlog je neprihvatljiv u dijelu kojim se predlaže da se razina 7.1 u HKO-u poveže s razinom 7 u EKO-u, odnosno da se pridruži razini 2 u QF-EHEA. Pravilno čitanje EKO tablice nužno dovodi do zaključka: 1) da se razina 7.1 u HKO-u mora povezati s razinom 6 u EKO-u i pridružiti razini 1 u QF-EHEA; 2) da se razine 7.2 i 7.3 u HKO-u moraju povezati s razinom 7 u EKO-u; 3) da se razine 7.2 i 7.3 u HKO-u, zajedno s razinom 8.1 u HKO-u, moraju pridružiti razini 2 u QF-EHEA.

IV.

ZAKLJUČNE NAPOMENE U Prijedlogu preporuka EK istaknuto je da je EKO "važan poticaj za razvoj nacionalnih kvalifikacijskih okvira. To se odnosi i na povezani prijelaz na pristup temeljen na ishodima učenja i odmak od dodjeljivanja kvalifikacija na temelju ulaznih faktora kao što su trajanje predavanja ili vrijeme provedeno na predavanjima. Sustavno uvođenje opisa ishoda učenja za sve razine i vrste kvalifikacija postalo je ključno za modernizaciju politika i praksi u pogledu obrazovanja i osposobljavanja, čime osobe dobivaju prilike za fleksibilnije putove učenja" (str. 3.). U tom smislu, "EKO razine od 5 do 8 mogu biti kompatibilne ne samo s kvalifikacijskim stupnjevima stećenima na formalan način, studiranjem u ustanovama za visoko obrazovanje, nego i sa strukovnim kvalifikacijama stećenima kroz formalno, neformalno i informalno učenje." Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu snažno podupire sva strukturalna rješenja koja pridonose djelotvornoj zamjeni sustava "prijenosa znanja" sa sustavom "ishoda učenja". Međutim, za postizanje tog cilja – kojemu je inherentno postizanje kompatibilnosti EKO-a sa svim nacionalnim kvalifikacijama stećenima kroz formalno, neformalno i informalno učenje, uključujući privatne, neformalne i međunarodne (sektorske) kvalifikacije – u Hrvatskoj tek trebaju biti stvorene pretpostavke kroz sveobuhvatnu reformu područja znanosti i obrazovanja, što prelazi granice razmatranih parcijalnih izmjena Zakona o HKO. U sadašnjim okolnostima, dok zahtijevane pretpostavke nisu ni približno ostvarene, smatramo da bi zatvaranje očiju pred realnim stanjem i stvarnim ishodima učenja, odnosno pred supstancialnim razlikama u ishodima učenja unutar postojećeg binarnog sustava visokog obrazovanja bilo pogubno za budućnost Hrvatske. Razvoj NKO-a i povezivanje NKO-a s EKO-om, a posebno povezivanje vlastitih nacionalnih kvalifikacijskih razina s EKO-om, trajan je proces promišljanja kvalifikacijskih sustava i okvira koji se mijenjaju s vremenom. U tom svjetlu treba čitati i prijedloge koji su bona fide dani u ovom očitovanju.

Marko Lepoglavec

Poštovani, Student sam diplomskog studija matematike i informatike, nastavnički smjer na matematičkom odsjeku Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. U svemu navedenome, podržavam mišljenje Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj te, posebno, mišljenje Pravnog fakulteta

Odbijen Ne prihvata se.

Sveučilišta u Zagrebu. U skladu s navedenim, smatram da je jedini prihvatljiv prijedlog izmjena i dopuna Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru onaj koji sadrži članak 8., stavak 2., označen kao *ALTERNATIVNO, slijedom čega je potrebno izmijeniti i članke 9. i 10.. Razlog tomu je što predložene izmjene i dopune Zakona o HKO-u zanemaruju odluku Ustavnog suda Republike Hrvatske (U-I-351/2016 od 20. travnja 2016, Narodne novine broj 41/16.) te sve ostale bitne zakone iz domene visokog obrazovanja, čime ponovno dovode u pitanje ustavnost predloženih izmjena i dopuna Zakona. Temeljni zahtjev koji proizlazi iz odluke Ustavnog suda jest taj da se, dok god je sustav visokog obrazovanja uređen postojećim zakonima, prije svega Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, sveučilišni i stručni studiji moraju razlikovati unutar nacionalnog kvalifikacijskog okvira te prilikom povezivanja nacionalnih kvalifikacija sa europskim kvalifikacijskim okvirom. Iz odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske: Imajući u vidu sva prethodna utvrđenja, a polazeći od ustavnog okvira (članci 67. stavak 1. i 68. stavak 1. Ustava) i postojećeg binarnog sustava visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj, Ustavni sud ne vidi ustavnu mogućnost da stručni diplomski specijalistički studiji zakonom budu stavljeni na istu razinu HKO-a na kojoj su sveučilišni diplomski studiji, a da stavljanje stručnog diplomskog specijalističkog studija na istu razinu HKO-a na kojoj su sveučilišni diplomski studiji zakonodavac istodobno nije uvjetovao završetkom odgovarajućeg razlikovnog sveučilišnog programa.“ Iz komentara Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu: Temeljni zahtjev koji proizlazi iz odluke USRH jest razlikovanje sveučilišnih i stručnih studija pri normativnom oblikovanju NKO-a i povezivanju nacionalnih kvalifikacija s EKO-m. To će razlikovanje biti potrebno sve dok u Republici Hrvatskoj bude postojao binarni sustav visokog obrazovanja u sadašnjem obliku. U točki 37. obrazloženja odluke USRH u tom je smislu jasno istaknuto da su sveučilišni i stručni studiji "dva različita sustava visokog obrazovanja, koja obrazuju i osposobljavaju studente za različite svrhe (sveučilišni studij osposobljava za razvoj i primjenu znanstvenih, umjetničkih i stručnih dostignuća, a stručni studij osposobljava za neposredno uključivanje u radni proces - članak 69. stavci 1. i 2. ZoZDiVO-a:123/03-60/15). Dosljedno tome, stručni i sveučilišni studiji podliježu i drugačijim institucionalnim kriterijima u svim postupcima vrednovanja, od inicijalne akreditacije (osnivanja), tematskih vrednovanja, reakreditacije, i sl.". U postojećem binarnom sustavu visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj zahtjev za postojanjem različitih razina cjelovitih i djelomičnih kvalifikacija za sveučilišne i stručne studije ima funkciju odražavanja različitih kriterija kvalitete koje te dvije vrste studija moraju zadovoljavati, što je materijalnopravni zahtjev par exellance. Stoga bi se razlike između sveučilišnog sustava i onog stručnog "trebale jasnije vidjeti i iz opisnica", kako je naglasio Ustavni sud u točki 39. obrazloženja odluke. Sumirano, kako se sveučilišni i stručni studiji razlikuju u smislu uvjeta osnivanja, različite reakreditacije, različitih nositelja nastavnih procesa i različitih ishoda učenja, formalno ne mogu biti izjednačeni, tj. za prihvatanje osnovnog prijedloga sadržanog u novom članku 8., stavku 2., potrebno je prije izmjene Zakona o HKO-u promijeniti sve ostale zakone koji se tiču znanosti i visokog obrazovanja. Jedini zaključak može proizići da prema trenutno važećim zakonima sveučilišni i stručni studij ne mogu biti smješteni na istu razinu, ponajviše jer ne odgovaraju ishodi učenja. Sveučilišni i stručni studiji jednakom su važni

u društvu, ali nisu na istoj razini jer ne produciraju iste ishode učenja, prema razinama. Dok stručni studiji produciraju samo praktična znanja, sveučilišni uz praktična znanja produciraju i istraživačka. Smatram da je stručne studije potrebno i dalje razvijati i povezivati sa sveučilišnim studijima kroz različite vidove suradnje i mogućnosti horizontalne prohodnosti s ciljem razvoja novih znanja i kompetencija koje će doprinijeti gospodarskom rastu i razvoju Lijepe naše. Međutim, kako bi se ovo moglo ostvariti potrebno je probleme iz domene visokog obrazovanja rješavati strateški i u cijelini, a ne, kao gotovo uvijek dosad, parcijalno i izazivajući podjele među studentskom populacijom. S poštovanjem, Marko Lepoglavec

Mario Rašić

Podržavam prijedlog formulacije Ministarstva znanosti i obrazovanja članka 8.HKO kojim su diplomski studiji (stručni i sveučilišni) na razini 7.1, a poslijediplomski specijalistički studiji na razini 7.2 te poslijediplomski znanstveni magistarski studiji 8.1 s poslijediplomskim sveučilišnim doktorskim studijima na razini 8.2. Smatram da je neprihvatljiv i nepotreban alternativni prijedlog istog članka Nacrta Prijedloga izmjene Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru jer dovodi velik broj studenata stručnih studija u stanje nesigurnosti i nezadovoljstva ugrožavajući status i budućnost istih dlijem Republike Hrvatske. Za svakog studenta važna je jednakost diplome u svim zemljama EU. Alternativni prijedlog ugrožava to pravo u državama članicama EU te se dovodi u pitanje pravo mobilnosti, jednakosti te zapošljavanja studenata. Nadalje, vrste studijskih programa definirane su Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, a na temelju spomenutog utvrđeno je da i sveučilišni diplomske studije i specijalistički diplomske stučne studije imaju jednak broj ECTS bodova. Stajališta sam da je za istovrijedne diplomske studije koji imaju identičnu vrijednost od 300 ECTS-a diskriminirajuće raditi distinkciju u razinama. Konačno, prihvaćanje alternative treba tumačiti kao prijedlog koji je u suprotnosti sa stavom Ustavnog suda, iznijetog u točci 36. Odluke ustavnog suda o HKO: „Ustavni sud prvo naglašava da je pogrešno i društveno štetno raspravljati o stručnim studijima kao onima koji nemaju 'jednaku vrijednost, odnosno značaj' kao oni sveučilišni.“

Prihvaćen

Prihvaća se.

Saša Slišković Poštovani, Suglasan sam s originalnim prijedlogom Ministarstva znanosti i obrazovanja prema kojemu su sveučilišni diplomski i specijalistički diplomski stručni studiji svrstani na istu razinu (7.1) jer oba studija imaju 300 ECTS bodova. 2012. godine diplomirao sam na specijalističkom stručnom studiju graditeljstva na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu. Specijalistički studij nisam upisao dok zakonski nije bilo regulirano da se tom diplomom stječe visoka stručna spremna, odnosno pripadajuće ovlasti koje ista omogućuje (članstvo u Komori, mogućnost imenovanja na rukovodeće položaje i slično). Dakle, osim želje za dalnjim usavršavanjem znanja i vještina, specijalistički studij sam upisao zbog vlastite finansijske koristi. Zbog plaćanja školarine dignuo sam kredit koji sam godinama otplaćivao. Ukoliko se sada retroaktivno vrijednost moje diplome umanji te mi se posljedično trenutne ovlasti ukinu/korigiraju, smatrat ću to prijevarom te ću se sigurno pridružiti grupnoj tužbi za nadoknadu štete. U gotovo cijeloj Europi su stručni i sveučilišni diplomski studiji izjednačeni po vrednovanju, jedino mi u Hrvatskoj moramo izmišljati "toplju vodu". S poštovanjem, Saša Slišković, struč.spec.ing.aedif.	Prihvaćen Prihvaća se.
Mario Lukec Pozdrav, ja se kao student Tehničkog veleučilišta u Zagrebu (računarstvo/programsko inženjerstvo) slažem sa člankom 6 Ministarstva obrazovanja i znanosti, ali se nikako ne slažem s alternativnim prijedlogom sveučilišta. Smatram da alternativni prijedlog ozbiljno narušava karijeru prošlih, sadašnjih i budućih studenata veleučilišta. Žao mi je što rektori i prorektori tako velikog sveučilista kao što je zagrebačko, očito ne razumiju razliku između stručnog i sveučilišnog studija. Razlika je, i trebala bi biti samo u tome da je na veleučilištu studij više okrenut praksi nego sveučilište, te ne vidim razlog zašto bi studenti veleučilišta bili diskriminirani zbog toga. Puno govori i činjenica da nešto poput alternativnog prijedloga ne postoji nigdje u EU. Za kraj bih nadodao kako sam mišljenja da studenti veleučilišta nisu dovoljno informirani o ovom prijedlogu sveučilišta.	Prihvaćen Prihvaća se.
Marko Cicvarić Poštovani! Kao student specijalističkog stručnog studija izrazito sam zabrinut o postojanju mogućnosti prihvatanja alternative na članak 6. ovog zakona s kojom se degradiraju stručni studiji, te se tome jako protivim. Naime Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-I-351/2016 od 20. travnja 2016. nigdje nije stavljena naznaka da se sveučilišni diplomski studiji moraju na način kojim je alternativa prikazana razlikovati od specijalističkog stručnog studija već se naglašava da je pogrešno i društveno štetno raspravljati o stručnim studijima kao onima koji nemaju »jednaku vrijednost, odnosno značaj« kao oni sveučilišni. Time se neosnovano potiče neprihvatljivo javno mišljenje da »opće i strukovne kvalifikacije nisu jednako vrijedne« kao one sveučilišne, na što je upozorila i Hrvatska obrtnička komora u svojim dopisima. Smatram da je člankom 6. ovoga zakona ispunjen uvjet u Odluci Ustavnog suda, u kojem se predlaže da se napravi promjena na način da pristup razini 8.2 imaju osobe sa završenim sveučilišnim diplomskim studijem, čime se tzv. ugrožena autonomija sveučilišta ne dovodi u pitanje. Nadalje podržavam prijedlog kojemu se kvalifikacije dijele na način da se stručni i sveučilišni studiji izjednačavaju te se na razini 7.1 smještaju dvije vrste kvalifikacija i to kvalifikacije	Prihvaćen Prihvaća se.

stečene završetkom: a) specijalističkih diplomskih stručnih studija, b) sveučilišnih diplomskih studija te integriranih preddiplomskih i diplomskih sveučilišnih studija. Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju na jednak način je opisan način stjecanja te završetka specijalističkog stručnog studija kao i sveučilišnog diplomskog studija. U oba dva slučaja propisano je da studiji traju jednu do dvije godine te nose od 60 do 120 ECTS bodova, te se pri završetku stječe minimalno 300 ECTS bodova. ECTS bodovi dodjeljuju se studijskim obavezama studenata na temelju prosječno ukupno utrošenog rada koji student mora uložiti, pri čemu jedan ECTS bod predstavlja u pravilu 30 sati ukupno prosječnog rada uloženog za stjecanje ishoda učenja. Nigdje nije naznačeno da ECTS bodovi stečeni na stručnim studijima manje vrijede naspram bodova na sveučilišnim studijima te samim time alternativa predložena dovodi do diskriminacije te umanjenja bodova koje smo mi studenti svojim trudom stekli na isti onaj način (ispunjavanjem obaveza koje su stavljeni pred nas) kao i studenti sveučilišnih diplomskih studija. Europsko udruženje sveučilišta je u svojim studijima iz 2009. i 2010. godine zaključilo da postoje različite vrste studijskih programa a koje se postavljaju na drugu Bolonjsku razinu, te da takva raznovrsnost upravo čini bogatstvo Europskog prostora visokog obrazovanja u kojem se razvijaju kvalifikacije s različitim ulogama. Moram i napomenuti da bi alternativom predstavljeni predsedan u Europskoj Uniji, jer niti jedna članica nema podijeljeno školstvo na ovakav destruktivan način. Što se tiče stavke da na stručnim studijima nisu kompetentni predavači kao na sveučilišnim. Imamo pitanje za vas, pa zar na skoro svima veleučilištima predavanja ne održavaju isti profesori koji također predaju i na sveučilištima ili su prije predavalni? Zar njihovo znanje kada dođu na veleučilišta nestanu ili manje znaju, ili ne pristupaju na jednak način? Tom izjavom se degradira znanje tih profesora koje su isto stekli na sveučilišnim studijima. Stoga slijedom svega navedenoga, smatram da alternativni prijedlog treba biti odbačen jer nastupa diskriminirajuće prema svim stručnim studijima, stavlja u nepovoljan položaj sve buduće generacije, a i generacije koje su već završile takav tip studija. Zar ne bi trebali raditi na unaprjeđenju svih razina školstva, da se boljom teorijskom edukacijom ili stručnom praksom možemo ponositi našim školstvom, te težiti stvaranju što boljih visoko obrazovanih ljudi? Zar se neće dogoditi da će se usvajanjem alternative povećati odljev mozgova? Još jednom, protivim se alternativi kojom se degradiraju stručni studiji te se mlađi visoko obrazovani ljudi koji bi se svojim trudom, radom i obrazovanjem trebali ponositi, doveđe u položaj u kojem strahuju za svoju budućnost. Smatram da se ovo događa samo u lijepoj Našoj, u kojoj se povode poslovicom tko će koga ako neće svoj svoga. S poštovanjem Marko Cicvarić, bacc.ing.aedif

Sveučilište u Zagrebu Grafički fakultet

Poštovani, Sveučilište u Zagrebu Grafički fakultet podržava mišljenje Nacionalnoga vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj i očitovanje Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu o Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru. S poštovanjem, Dekan Sveučilište u Zagrebu Grafički fakultet prof. dr. sc. Klaudio Pap

Prihvaćen

Ne prihvaća se. Ministarstvo znanosti i obrazovanja prihvata argumente iznesene u prilog prijedlogu alternativnog članka te iznosi obrazloženje sukladno kojem je donesena odluka o prijedlogu zakonskog rješenja koje je u skladu s Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja slaže se da treba jasno razlikovati sveučilišne i stručne studije, stoga se u zakonskom prijedlogu dodatno naglašava postojanje različitih vrsta kvalifikacija na svim razinama obrazovanja. Različitost sveučilišnih i stručnih studija naglašena je i u pogledu pristupa razini doktorskog studija sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Preduvjet je za pristup doktorskom studiju završen sveučilišni diplomska studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice. Pristup doktorskim studijima nije moguć temeljem završetka specijalističkoga diplomskog stručnoga studija. Smatramo da smo ovim prijedlogom postupili sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja slaže se da postoji razlika između ishoda učenja stručnih i sveučilišnih studija. Međutim, ističemo da se koncept ishoda učenja ne sastoji u tome da nastavnici omogućuju ishode učenja, već ih studenti stječu. Zadaća je, dakle, nastavnika, da potiču studente na stjecanje znanja i vještina. Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6., diskriminira osobe koje stječu kvalifikaciju završetkom specijalističkih diplomskih stručnih studija u Republici Hrvatskoj u odnosu na osobe koje stječu usporedive kvalifikacije u drugim zemljama članicama Europske unije. Takva bi praksa bila suprotna od praksi drugih zemalja koje imaju binarne sustave i koje na istu razinu nacionalnih kvalifikacijskih okvira svrstavaju kvalifikacije različitih vrsta, odnosno kvalifikacije koje se stječu završetkom sveučilišnih i stručnih studija. Na kraju, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. nije u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, koji za specijalističke diplomske stručne studije propisuje istovjetno vrijeme trajanja i jednak broj ECTS bodova kao za diplomske sveučilišne studije.

Matea Hanžek

Podržavam prijedlog formulacije članka 8.HKO kojim su diplomski studiji (stručni i sveučilišni) na razini 7.1. a poslijediplomski specijalistički studiji na razini 7.2. Ne slažem se sa predloženom Alternativom, jer uvodi podrazine na razini 7. razdvajajući istovrijedne diplomske studije koji imaju identičnu vrijednost od 300 ECTS-a. Prihvatanje Alternative je u suprotnosti sa stavom Ustavnog suda, iznijetog u točci 36. Odluke ustavnog suda o HKO: „Ustavni sud prvo naglašava da je pogrešno i društveno štetno raspravljati o stručnim studijima kao onima koji nemaju »jednaku vrijednost, odnosno značaj« kao oni sveučilišni.“

Prihvaćen

Prihvaća se.

Sveučilište u Dubrovniku

Poštovani, Sveučilište u Dubrovniku dijeli mišljenje Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj te je suglasno sa očitovanjem Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu o Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru. S poštovanjem, prof. dr. sc. Nikša Burum Rektor Sveučilišta

Odbijen

Ne prihvaca se. Ministarstvo znanosti i obrazovanja prihvaca argumente iznesene u prilog prijedlogu alternativnog članka te iznosi obrazloženje sukladno kojem je donesena odluka o prijedlogu zakonskog rješenja koje je u skladu s Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja slaže se da treba jasno razlikovati sveučilišne i stručne studije, stoga se u zakonskom prijedlogu dodatno naglašava postojanje različitih vrsta kvalifikacija na svim razinama obrazovanja. Različitost sveučilišnih i stručnih studija naglašena je i u pogledu pristupa razini doktorskog studija sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Preduvjet je za pristup doktorskom studiju završen sveučilišni diplomska studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice. Pristup doktorskim studijima nije moguć temeljem završetka specijalističkoga diplomskog stručnoga studija. Smatramo da smo ovim prijedlogom postupili sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja slaže se da postoji razlika između ishoda učenja stručnih i sveučilišnih studija. Međutim, ističemo da se koncept ishoda učenja ne sastoji u tome da nastavnici omogućuju ishode učenja, već ih studenti stječu. Zadaća je, dakle, nastavnika, da potiču studente na stjecanje znanja i vještina. Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6., diskriminira osobe koje stječu kvalifikaciju završetkom specijalističkih diplomskih stručnih studija u Republici Hrvatskoj u odnosu na osobe koje stječu usporedive kvalifikacije u drugim zemljama članicama Europske unije. Takva bi praksa bila suprotna od praksi drugih zemalja koje imaju binarne sustave i koje na istu razinu nacionalnih kvalifikacijskih okvira svrstavaju kvalifikacije različitih vrsta, odnosno kvalifikacije koje se stječu završetkom sveučilišnih i stručnih studija. Na kraju, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. nije u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, koji za specijalističke diplomske stručne studije propisuje istovjetno vrijeme trajanja i jednak broj ECTS bodova kao za diplomske sveučilišne studije.

Metalurški fakultet

Poštovani, Sveučilište u Zagrebu Metalurški fakultet podržava mišljenje Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj i očitovanje Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu o Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru. S poštovanjem, Dekan Metalurškog fakulteta prof. dr. sc. Ladislav Lazić

Odbijen

Ne prihvaca se. Ministarstvo znanosti i obrazovanja prihvaca argumente iznesene u prilog prijedlogu alternativnog članka te iznosi obrazloženje sukladno kojem je donesena odluka o prijedlogu zakonskog rješenja koje je u skladu s Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja slaže se da treba jasno razlikovati sveučilišne i stručne studije, stoga se u zakonskom prijedlogu dodatno naglašava postojanje različitih vrsta kvalifikacija na svim razinama obrazovanja. Različitost sveučilišnih i stručnih studija naglašena je i u pogledu pristupa razini doktorskog studija sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Preduvjet je za pristup doktorskom studiju završen sveučilišni diplomska studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice. Pristup doktorskim studijima nije moguć temeljem završetka specijalističkoga diplomskog stručnoga studija. Smatramo da smo ovim prijedlogom postupili sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja slaže se da postoji razlika između ishoda učenja stručnih i sveučilišnih studija. Međutim, ističemo da se koncept ishoda učenja ne sastoji u tome da nastavnici omogućuju ishode učenja, već ih studenti stječu. Zadaća je, dakle, nastavnika, da potiču studente na stjecanje znanja i vještina. Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6., diskriminira osobe koje stječu kvalifikaciju završetkom specijalističkih diplomskih stručnih studija u Republici Hrvatskoj u odnosu na osobe koje stječu usporedive kvalifikacije u drugim zemljama članicama Europske unije. Takva bi praksa bila suprotna od praksi drugih zemalja koje imaju binarne sustave i koje na istu razinu nacionalnih kvalifikacijskih okvira svrstavaju kvalifikacije različitih vrsta, odnosno kvalifikacije koje se stječu završetkom sveučilišnih i stručnih studija. Na kraju, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. nije u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, koji za specijalističke diplomske stručne studije propisuje istovjetno vrijeme trajanja i jednak broj ECTS bodova kao za diplomske sveučilišne studije.

Dalibor Cikojević

Poštovani, uprava Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu u potpunosti podržava mišljenje Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj od 22. ožujka 2017.g. Podržavamo postojanje sveučilišnih i stručnih studija, ali smatramo da je potrebna jasna distinkcija između ova dva oblika studija, kako u kvalifikaciji nastavnika, tako i u znanjima i ishodima sveučilišnih, odnosno stručnih studija. Sukladno tome, te kvalifikacije, treba uskladiti i sa europskim kriterijima (EQF) kako bi ta distinkcija bila vidljiva i u europskim okvirima. S poštovanjem, prof. art. Dalibor Cikojević, dekan

Djelomično prihvaćen

Djelomično se prihvaca. U komentaru Nacionalnog vijeća za znanost i visoko obrazovanje izneseno je sedam zaključaka. MZO prihvaca zaključke od 1. do 6. i uzima ih u obzir u dalnjem strateškom promišljanju visokog obrazovanja. Vezano za 1., Ministarstvo znanosti i obrazovanja slaže se da ovaj zakonski prijedlog predstavlja pravnu normu koja bitno utječe na kvalitetu procesa visokog obrazovanja, budući da se kroz Hrvatski kvalifikacijski okvir uspostavljaju alati čijom se primjenom poboljšava kvaliteta kako obrazovnih tako i studijskih programa. Vezano za 2., slažemo se da je nužna usuglašenost sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, stoga je ovaj zakonski prijedlog izrađen polazeći od Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju. Vezano za 3., slažemo se da postoji razlika između ishoda učenja stručnih i sveučilišnih studija. Međutim, ističemo da se koncept ishoda učenja ne sastoji u tome da nastavnici omogućuju ishode učenja, već ih studenti stječu. Zadaća je, dakle, nastavnika, da potiču studente na stjecanje znanja i vještina. Vezano za 4.,

Ministarstvo znanosti i obrazovanja slaže se da treba jasno razlikovati sveučilišne i stručne studije. Vezano za 5., u Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru dodatno se naglašava postojanje različitih vrsta kvalifikacija na svim razinama obrazovanja, odnosno u ovom slučaju kvalifikacija stečenih završetkom stručnih i kvalifikacija stečenih završetkom sveučilišnih studija. Vezano za 6., slažemo se da je uređenje sustava kvalifikacija kroz Hrvatski kvalifikacijski okvir i opisivanje razina kvalifikacija od velikog interesa za hrvatske građane i hrvatsku državu te da treba biti što bolje i preciznije. U tom je smislu napravljena i izmjena u Dodatku A Zakona u kojem se navode opisnice razina ishoda učenja, čime bi se opisnice za razinu 7 u domeni znanja bolje uskladile s opisnicama razina u Europskom kvalifikacijskom okviru. Vezano za 7., iz komentara Nacionalnog vijeća za znanost i visoko obrazovanje iščitava se da Nacionalno vijeće za znanost i visoko obrazovanje podržava alternativni prijedlog. Ministarstvo znanosti i obrazovanja prihvata argumente iznesene u prilog prijedlogu alternativnog članka te iznosi obrazloženje sukladno kojem je donesena odluka o prijedlogu zakonskog rješenja koje je u skladu s Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-I/351/2016 od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Različitost sveučilišnih i stručnih studija naglašena je i u pogledu pristupa razini doktorskog studija sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-I/351/2016 od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Preduvjet je za pristup doktorskom studiju završen sveučilišni diplomski studij ili integrirani prediplomski i diplomski sveučilišni studij u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice. Pristup doktorskim studijima nije moguć temeljem završetka specijalističkoga diplomskog stručnoga studija. Smatramo da smo ovim prijedlogom postupili sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-I/351/2016 od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6., diskriminira osobe koje stječu kvalifikaciju završetkom specijalističkih diplomskih stručnih studija u Republici Hrvatskoj u odnosu na osobe koje stječu usporedive kvalifikacije u drugim zemljama članicama Europske unije. Takva bi praksa bila suprotna od praksi drugih zemalja koje imaju binarne sustave i koje na istu razinu nacionalnih kvalifikacijskih okvira svrstavaju kvalifikacije različitih vrsta, odnosno kvalifikacije koje se stječu završetkom sveučilišnih i stručnih studija. Nadalje, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. nije u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, koji za specijalističke diplomske stručne studije propisuje istovjetno vrijeme trajanja i jednak broj ECTS bodova kao za diplomske sveučilišne studije. Budući da je Ministarstvo znanosti i obrazovanja zauzelo stajalište iskazano u temeljnog prijedlogu, komentari kojima se predlažu daljnje izmjene i dopune zakonskog prijedloga polazeći od alternativnog prijedloga ne razmatraju se.

Danijel Maršić

Poštovani, na samom početku bih se želio ispričati nadležnom Ministarstvu znanosti i visokog obrazovanja na poprilično ležernom izričaju jer teške formalne neće htjeti nitko čitati, a moji studenti će ga teško razumjeti. Praktički se bliži kraj javne rasprave, a iz sustava visokog obrazovanja oglasilo se tek nekoliko kolega koji

Primljeno na znanje
Prihvata se.

svakodnevno kao „običan“ kadar rade sa studentima te slušaju njihovo viđenje obrazovnog sustava – u tu skupinu spadam naime i ja. Radim kao predavač na stručnom studiju elektrotehnike na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu (TVZ) gdje sam ujedno i završio specijalistički diplomski stručni studij elektrotehnike (300 ECTS). S druge strane ujedno sam u svoje privatno vrijeme nakon specijalističkog studija završio i interdisciplinarni magistarski studij studij Gospodarsko inženirstvo (120 ECTS) koji se izvodi kao zajednički studij Fakultete za elektrotehniko, računalništvo in informatiku (FERI) i Ekonomski-poslovne fakultete (EPF) na Univerzitetu v Mariboru. Volio bih spomenuti da sam ova studija 7. razine završio uz posao te su ova zahtijevala jednaku količinu truda i energije. Kao prvo, podupirem glavni prijedlog članka 6. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO, protivim se alternativnom prijedlogu, a posebno prijedlozima povezivanja 7.1. razina u HKO-u sa razinom 6 u EKO-u očitovanjima od strane mnogih fakulteta. Naime, kao što možete uvidjeti iz mnogih komentara u ovoj javnoj raspravi, alternativni prijedlog i svi prijedlozi njegove modifikacije povlače za sobom dosta kompleksna i međusobno povezana otvorena pitanja sa obrazovne, gospodarske, socijalne, finansijske, društvene, pravne, političke i mnogih drugih strana. U konačnici bi alternativni prijedlog mogao dovesti do propasti stručnih studija i Veleučilišta što mnoge tvrtke, a posebno male, limitira u pronalaženju akademskog kadra, a strane kompanije odbija od investicija u RH. Očigledno je da posljedice koje proizlaze iz alternativnog prijedloga zahtijevaju opsežne analize od strane nekoliko nadležnih Ministarstava RH kako bi dobio jasan uvid u njegove dalekosežne društvene i finansijske posljedice. Zato je izvorni prijedlog članka 8. trenutno jedini mogući izbor jer ne pokreće nikakve negativne trendove nego nas vodi na put napretka. Ulaskom u EU smo svjesno pristali na to da bilo kakvih alternativa više nema te nas taj čin OBAVEZUJE da slijedimo pravne stečevine EU. Dalje bih se volio argumentirano demantirati dva navoda u javnoj raspravi kojima se narušava vrijednost i važnost hrvatskih stručnih studija. Njima bi ujedno volio i dokazati da je alternativni prijedlog u svim svojim pojavama besmislen. 1. Međunarodno svrstavanje diploma hrvatskih specijalističkih stručnih studija Postojeće diplome hrvatskih stručnih studija 1. i 2. bolonjske razine su međunarodno ravnopravno priznate kao i one sveučilišne za što ovdje prilažem konkretnе dokaze. UM FERI je za potrebe mojeg upisa na njihov studij u Sloveniji nostrificirao moju diplomu stručnog studija elektrotehnike na TVZ kao jednako vrijednu slovenskoj, te mi je čak priznao 30 ECTS bodova sa podudarnih ispita specijalističkog studija i dopustio mi izravni upis 2. godine magistarskog sveučilišnog studija. Najbitnije dijelove njihove Odluke prenosim u sljedećem tekstu:
„Stevilka: O 192/2013-527 JG Datum: 30.08.2013 Na podlagi določil Zakona o vrednotenju in priznavanju izobraževanja (ZVPI, Uradni list ... na zahtevo, ki jo je vložil Danijel Maršić, v postopku priznavanja za namen nadaljevanja izobraževanja, izdaja dekan Fakultete za elektrotehniko, računalništvo in informatiku, prof. Dr. Borut Žalik, naslednjo ODLOČBO Danijelu Maršići, hrvaškemu državljanu, ki je imenitnik listine o izobraževanju „diploma“, v ssodno overjenem prevodu „diploma“, ki jo je dne 25.10.2006 izdal Tehničko veleučilište u Zagrebu, Zagreb, Republika Hrvatska, se prizna pravica do dostopa, prijave in obravnave v postopkih vpisa pri nadaljevanju izobraževanja na bolonjskem magistrskem študijskem program

„Gospodarsko inženirstvo“, smer elektrotehnika, 2. Stopnje, vpis v 2. letnik po merilih za prehode, na Fakulteti za elektrotehniko, računalništvo in informatiko Univerze v Mariboru. Obrazložitev: Iz predložene dokumentacije je razvidno da je, da je stranka leta 2006 končala zaključila triletni strokovni študij elektrotehnike, smer avtomatizacija in procesno računalništvo na Tehniškem veleučilištu v Zagrebu ter pridobila strokovni naslov inženir elektrotehnike. Nato je nadaljevala s specjalističnim diplomskim strokovnim študijem politehnika, smer elektrotehnika, skupina predmetov Avtomatika, na Tehniškem veleučilištu v Zagrebu ter pridobila 120 ECTS in strokovni naslov strokovni specialist inženir elektrotehnike. Po pregledu opravljenih študentskih obveznosti na obeh študijskih programih je ugotoviti, da je dodiplomski študij primerljiv z visokoškolskim strokovnim študijskim programom 1.

Stopnje Elektrotehnika, ki se izvaja na Fakulteti za elektrotehniko, računalništvo in informatiko Univerze v Mariboru. Ker je stranka na specjalističnem študiju opravila primerljive izpite pri ekonomsko-poslovnih in tehničkih predmetih, se ji prizna 30 ECTS in lahko po merilih za prehode nadaljuje izobraževanje v 2. letniku bolonjskega magistrskega študijskega programa „Gospodarsko inženirstvo“, smer elektrotehnika, 2. stopnje na Fakulteti za elektrotehniko, računalništvo in informatiko Univerze v Mariboru. DEKAN FERI UM prof.dr. Borut Žalik“ Nadalje, istu diplому stručnog studija elektrotehnike mi je ENIC NARIC AUSTRIA bez problema nostrificirao za što mi je dodijeljeno pravo korištenja naziva Bachelor of Science u Austriji i na poleđinu diplome nalijepljen i pečatiran sljedeći tekst koji prenosim u cijelosti: „Bundesministerium für Wissenschaft, Forschung und Wirtschaft Mit Bescheid vom 13. Juni 2016, GZ-BMWF-53.013/0286/WF-VI/7/2016, wurde der von Danijel Maršić am 25. Oktober 2006 an der Technischen Fachhochschule in Zagreb erworbene akademische Grad "Inženjer elektrotehnike" gemäß Art. 4. in Verbindung mit der Anlage A zum Abkommen zwischen der Republik Österreich und der Republik Kroatien über gleichwertigkeiten im Universitätsbereich, BGBl. Nr. 428/1980, in der Fassung der Kundmachung BGBl. Nr. 474/1996, mit dem österreichischen akademischen grad "Bachelor of Science", abgekürzt "BSc.", aufgrund eines Fachhochschuls-Bachelorstudienganges der Elektrotechnik gemäß dem Fachhochschul-Studiengesetz - FHStG, BGBl. Nr. 340/1993, in der geltenden Fassung als voll gleichwertig anerkannt. Diese Bestätigung gilt nur in Verbindung mit dem oben zitierten Bescheid. Wien, 13. Juli 2016 Für den Bundesministern: Dr. Heinz Kasparovsky“ Što je još važnije, diplomu spornog specijalističkog diplomskog stručnog studija elektrotehnike mi je ENIC NARIC AUSTRIA također bez problema nostrificirao i dodijelio pravo korištenja naziva „Master of Science“ za potrebe tržišta rada u Austriji, a na poleđinu diplome je nalijepljen i pečatiran sljedeći tekst koji prenosim u cijelosti: „Bundesministerium für Wissenschaft, Forschung und Wirtschaft Mit Bescheid vom 13. Juni 2016, GZ-BMWF-53.013/0286/WF-VI/7/2016, wurde der von Danijel Maršić am 17. Mai 2010 an der Technischen Fachhochschule in Zagreb erworbene akademische Grad "Stručni specijalist inženjer elektrotehnike" gemäß Art. 4. in Verbindung mit der Anlage A zum Abkommen zwischen der Republik Österreich und der Republik Kroatien über gleichwertigkeiten im Universitätsbereich, BGBl. Nr. 428/1980, in der Fassung der Kundmachung BGBl. Nr. 474/1996, mit dem österreichischen akademischen

grad "Master of Science", abgekürzt "MSc.", aufgrund eines Fachhochschuls-Masterstudienganges der Elektrotechnik gemäß dem Fachhochschul-Studiengesetz - FHStG, BGBl. Nr. 340/1993, in der geltenden Fassung als voll gleichwertig anerkannt. Diese Bestätigung gilt nur in Verbindung mit dem oben zitierten Bescheid. Wien, 13. Juli 2016 Für den Bundesministern: Dr. Heinz Kasparovsky" Nadalje, svoju slovenski diplomu stečenu na magisterskom studiju Univerze v Mariboru također mi je ENIC NARIC AUSTRIA bez problema priznao kao "Master of Science" i samim time formalno pravno priznao kao jednako vrijednu mojoj diplomi stručnog specijalističkog studija završenog u RH.

Napominjem da je to upravu sporna stvar oko koje se trenutno u Hrvatskoj vodi ova javna rasprava. Teskt austrijske nostrifikacije prenosim u cijelosti:

„Bundesministerium für Wissenschaft, Forschung und Wirtschaft Mit Bescheid vom 13. Juni 2016, GZ-BMWF-53.013/0286/WF-VI/7/2016, wurde der von Danijel Maršić am 17. Mai 2016 an der Universität in Marburg - Fakultät für Elektrotechnik, Computerwesen und Informatik und Fakultät für Wirtschaft und Handel erworbene akademische Grad "Magister gospodarski inženir" gemäß Art. 4. in Verbindung mit der Anlage A zum Abkommen zwischen der Republik Österreich und der Republik Slowenien über gleichwertigkeiten im Universitätsbereich, BGBl. III Nr. 71/1999, in der Fassung der Kundmachung BGBl. Nr. 474/1996, mit dem österreichischen akademischen grad "Master of Science", abgekürzt "MSc.", aufgrund eines Fachhochschuls-Masterstudienganges des Wirtschaftsingenieurwesens gemäß dem Fachhochschul-Studiengesetz - FHStG, BGBl. Nr. 340/1993, in der geltenden Fassung als voll gleichwertig anerkannt. Diese Bestätigung gilt nur in Verbindung mit dem oben zitierten Bescheid. Wien, 13. Juli 2016 Für den Bundesministern: Dr. Heinz Kasparovsky" Dakle, kada sve sagledamo ja sam bez problema u dvije ugledne države EU uspio nostrificirati svoje dvije diplome jednog hrvatskog stručnog studija. Štoviše u Sloveniji sam na temelju diplome stručnog studija elektrotehnike uspio bez ijednog ispita razlike uspisati redovno magisterski studij na Sveučilištu koje prema ovogodišnjem rangu svjetskih sveučilišta kotira oko 300 mjesta bolje od zagrebačkog te je ujedno na toj ljestvici najbolje rangirano sveučilište „bijše države“. S druge strane sam na temelju obje hrvatske stručne diplome dobio u Austriji nostrifikaciju za nesmetan ulazak na njihovo tržište rada. Pritom su moja hrvatska specijalistička veleučilišna i slovenska magisterska sveučilišna diploma jednako vrednovane (obje Master of Science) što je u Hrvatskoj sporno pitanje. Zato je moje pitanje za Ministarstvo – koliko je ovo dobar dokaz da je originalni prijedlog najbolje rješenje? Naime, on ovakvu transparentnu međunarodnu prohodnost zadržava na istoj razini koja je bila i prije, jeli tako? Ako ipak alternativni prijedlog odaberete kao konačno rješenje molim da mi onda pojasnite na koji način ovakva prohodnost kakvu sam ja imao biti zadržana ili čak poboljšana? Ovo dosada je bio opis što sam ja sam svoje tri diplome uspio ostvariti u inozemstvu. U Hrvatskoj svoju slovensku diplomu i nakon skoro 11 mjeseci od diplomiranja nisam uspio nostrificirati. Usaporedbi radi, u Sloveniji sam diplomirao 17.05.2016, a austrijski ENIC NARIC mi je već 13.06.2016 nostificirao slovensku diplomu samo na temelju potvrde o diplomiranju što su potvrđili pozivom u referatu slovenskog fakulteta. Iz hrvatskog ENIC NARIC uredu su mi prošle godine tijekom telefonskog poziva rekli da moram prvo dobiti

originalnu diplomu kako bi se uopće mogao pokrenuti postupak priznavanja. Kako sam pravu diplomu dobio tek 23.01.2017. znači da sam morao čekati 7 mjeseci kako bih uopće imao formalne uvjete za pokretanje postupka. Međutim, u istom telefonskom razgovoru mi je rečeno da mi nemogu točno reći koliko dugo bi nostifikacija trajala jer je potrebna detaljna revizija ishoda učenja mojeg studijskog programa što zahtijeva dosta vremena.

Revizija se pak može pokrenuti tek kada službeno dam zahtjev za nostifikaciju, a to pak ne mogu bez diplome na čije izdavanje moram čekati 7 mjeseci. Naime, Gospodarsko inženirstvo (njem.

Wirtschaftsingenieurwesens) kombinira 50% elektrotehnike i 50% ekonomije te je u Sloveniji i Austriji reguliran kao zasebna znanstvena grana, dok u Hrvatskoj ne postoji kao znanstvena grana s kojom se može izravno usporediti. Dakle, razina te diplome nije sporna, ali je sporan naziv kako to deklalirati u Hrvatskoj i koliko će vremena trajati da se to formalno pravno razriješi.

Nadalje, volio bih naglasiti da je moj specijalistički diplomski studij u iznosu od 36 000 kn platio moj poslodavac koji je pak institucija u vlasništvu države. Moj slovenski studij je platila Republika Hrvatska temeljem međudržavnog sporazuma između Hrvatske i Slovenije i koji je istekao krajem 2013, tri mjeseca prije mojeg upisa studija. Troškovi su iznosili 3600 EUR po semestru, gdje sam iskoristio i pravo na za mene besplatnu apsolventsку godinu čime su ukupni troškovi mojeg studija u Sloveniji za RH iznosili 10800 EUR (81000 kn) što je manje od cijene doktorata u RH na kojem mi je sa specijalističkim diplomskim studijem zabranjem pristup. Kada sve na kraju rezimiramo rezultati su sljedeći: 1. Ja imam ukupno osvarenih 420 ECTS bodova kako na Veleučilištu tako i na Sveučilištu. 2. Moj specijalistički hrvatski i slovenski magisterski studij je RH koštao cca 117 000 kuna. 3. Sve moje tri diplome su u Austriji redom besplatno priznate kao BSc, MSc, MSc bez većih komplikacija u roku 10 radnih dana. 4. Ako prođe najlošija varijanta alternativnog prijedloga (7.1. razina u HKO-u povezana sa razinom 6 u EKO-u) to znači da je u Hrvatskoj trenutno imam formalno pravnih problema sa dokazivanjem 7. razine visokoškolskog obrazovanja.

Naravno, prije ili poslije će se priznati slovenska diploma, ali formalno bi postojala vremenska rupa tijekom koje ne bi imao kvalifikaciju 7. razine. Zaključno: Ako prođe alternativni prijedlog to će značiti da je Republika Hrvatska u moje obrazovanje 7. razine dosad investirala cca. 117 000 kuna kako bih ostvario 420 ECTS i time u jednom trenu formalno pravno bio konkurentniji na austrijskom tržištu rada gdje su moje diplome priznate, i to samo zato jer u Hrvatskoj postoje problemi sa tumačenjem bolonjskog procesa. Kada bi bila izglasana verzija alternativnog prijedloga prema kojoj se 7.1. razina u HKO-u povezuje sa razinom 6 u EKO-u što bi se tada dogodilo sa mojom diplomom stručnog specijalističkog studija elektrotehnike? Molio bih Vas da mi objasnite.

Naime, u tom slučaju bi na prednjoj stani diplome imao kvalifikaciju Republike Hrvatske koja je međunarodno povezana sa razinom 6 u EKO-u, ali bi na poleđini istog dokumenta imao zalijepljenu i pečatiranu nostifikaciju austrijskog Ministarstva za znanost, istraživanje i gospodarstvo koje jamči da se radi o kvalifikaciji razine 7 u EKO-u. Da li to praktički znači da jedna strana dokumenta demantira drugu? Evo, ovim primjerom sam želio pokazati do kakvih nas besmislenih situacija slijepo birokratiziranje može dovesti, a da pritom nismo promislili o mogućim posljedicama. 2. Razlika između ECTS bodova na stručnim i specijalističkim studijima Formalno

gleđajući razlike između 300 ECTS bodova na veleučilištu i sveučilištu nema jer je uloženi trud studenata i 5 godina studija za njihovo stjecanje jednak na oba studija. Pritom je jedino bitno da minimalno 60 od tih 300 ECTS bodova stećeno na ishodima učenja 7. razine čime je i taj studij 7. razine. Temeljna razlika između stručnog i sveučilišnog studija proizlazi iz različitih i specifičnih ishoda učenja koji se stječu na različitim vrstama studija. Studenti stručnih studija zato nisu loši nego su prema profilu jednostavno drugačiji od studenata sveučilišnih studija. To će Vam najlakše pokazati na konkretnom primjeru studija na kojem radim. Studenti smjera automatizacije na stručnom studiju elektrotehnike TVZ-a stječu znanje, vještine i kompetencije iz područja razumijevanja rada i primjene sklopne i upravljačke za elektro-upravljačke razdjelnike, crtanje i projektiranje električnih shema za tu istu opremu u programskim alatima (npr. Eplan P8, AutoCAD), učenje i podešavanje industrijskih računalnih mreža, programiranje programirljivih logičkih kontrolera (PLC) u jezicima LAD, FBD, STL, izradu nadozorno upravljačkih sustava (SCADA). Regulacijskom tehnikom se ne bave detaljno i završetkom studija sposobni su upotrebom tzv. inženjerske metode okvirno podesiti parametre PID regulatora (MATLAB Simulink). Nasuprot tome, studenti FER-a na smjeru automatika detaljno kroz više predmeta i semestara koriste program MATLAB Simulink na raznim klasičnim i naprednim regulacijskim i upravljačkim sustavima (PID, Fuzzy, Neuro). Nadalje studenti FSB-a na svojem studiju automatike imaju prilike upoznati se robotskim sistemima što ukazuje na najnapredniju razinu automatizacije. Međutim, studenti sveučilišnog studija sa oba fakulteta se upoznaju sa PLC, SCADA, Eplan P8 i sl., ali niti približno tako detaljno kao studenti stručnih studija jer to jednostavno nije njihov ishod učenja. Kada ih udružimo zajedno su kao tim sposobni projektirati, izgraditi i pustiti u pogon i najkompleksnije sustava automatizacije u industrijskim postrojenjima tako da su kompaniji sa stajališta kompetencija koja se time bavi jednako vrijedni i jednako potrebni što je upravo izjavio USRH u svojoj Odluci U-I-351/2016 za stručne studije. Primjerice, da li je za izvesti uspješnu operaciju potreban bolji kirurg ili anesteziolog? Pa naravno da oboje moraju jednako vrijediti jer su za život pacijenta jednako potrebni! Međutim, realni je problem da u Hrvatskoj postoji jako malo gdje bi studenti takva oba studija mogli udružiti znanje na zajedničkim projektima. Kao primjer Vam navodim komentar direktora i vlasnika kompanije Proton EL d.o.o. sa cca. 30-ak zaposlenika (FER i TVZ) u ovoj raspravi (05.04.2017). „Poštovani, Kao poduzetnik koji se bavi automatizacijom u industrijskim postrojenjima i koji zapošljava nekoliko inženjera poniklih sa TVZ smatramo ukidanje studija ogromnom štetom za privatno poduzetništvo. Inženjeri ponikli sa TVZ-a su se pokazali kao istinski i pravi stručnjaci sa praktičnom upotrebom. Nama kao firmi upravo treba praktično znanje na terenu dok znanstvenih i razvojnih poslova nemamo u velikoj mjeri. I sam sam studirao na TVZ-u pa bih prvi stao u obranu Vašeg učilišta. Srdačan pozdrav, Dario Novak“ Dakle, Hrvatska nažalost nema puno velikih kompanija gdje ima puno istraživačkih, znanstvenih i razvojnih projekata, te su studenti stručnih studija jako bitno ovakvim manjim tvrtkama jer su ishodi učenja studenata automatizacije na TVZ prilagođeni upravo ovakvim ovakvim manjim tvrtkama sa terenskim poslom puštanja postrojenja u pogon. Dakle, svaki profil poslodavca ima svoju ciljanu skupinu potencijalnih zaposlenika. Milsim da prošla dva primjera pokazuju da

je sa (1) formalne i (2) stručne strane pogrešno prihvati alternativni put kao pravi za hrvatsko visoko obrazovanje. Na kraju bih podijelio sa Vama komentar mojeg bivšeg studenta stručnog studija koji sa tim manje važnim studijem sada gradi uspješnu karijeru u njemačkom automobilskom koncernu. Mislim da bi njegova zadnja rečenica trebala biti jedini put za visokoškolski obrazovni sustav RH kojeg jamči jedino originalni prijedlog kojeg zato u Ministarstvo odabrat! „Ja mislim da nekakvi ECTS bodovi nebi trebali određivati vrijednost neke osobe prema sveučilištu ili veleučilištu na kojem je završio studij. To je jednostavno tako, eto, netko ima više novca uložiti u razna istraživanja, netko manje. Bilo bi puno važnije da studenti u Hrvatskoj imaju pored studiranja priliku negdje i to znanje u praksi isporbati u nekoj kompetitivnoj industriji, a ne da je vrhunac komepetencija tijekom i odmah nakon studija dijeljenje letaka i hostesiranje. Koja bi po redu na svjetskim ljestvicima bila naša sveučilišta (kamo ja nisam nikada pripadao) ako bi uzeli takve kriterije u obzir kao broj sati i ozbiljnost / stručnost posla i prakse koji su studenti obavljali tokom studija ili istraživačkih projekata na kojem su aktivno sudjelovali i koliko su adekvatno bili plaćeni za svoje trud. Primjerice u Austriji i Njemačkoj sam upoznao puno ljudi raznih struka i tu se gotovo pa podržumijeva da tokom master studija praktički svi imaju part time posao u nekoj ozbiljnoj firmi i rade upravo ono što studiraju i pritom zarade dovoljno za samostalno pokrivanje osnovnih životnih potreba (odvojen život od roditelja, hrana, izlasci, putovanja i ostalo). Kod nas su nažalost studenti često prisiljeni biti jeftina radna snaga idealna za najgluplje poslove preko SC-a. Zato i nikamo ne napredujemo i svi nas investitori kao moja kompanija zaobilaze. Za Hrvatsku bi bilo najpametnije da se ojača sprega između stvarne ekonomije, industrije i visokog školstva (bilo ono stručno ili sveučilišno), kako bismo stvorili preduvjete da nekome uopće postanemo zanimljivi za velike investicije! Mislim da se nakon ovakvog komentara jasno vidi koliko je cijela ova rasprava veliko trošenje energije i vremena na krivi način. Ipak, ono što je u njoj je ipak jako dobro je sljedeće – pokazala je da se svi možemo ujediniti na istom cilju mada on bio u potpunosti promašen. Sveučilišta su se sva složna uspjela ujediniti protiv Veleučilišta koja su se pak uspjela ujediniti u borbi protiv njih, dok je realni sektor stao na stranu stručnih studija jer im treba stručan kadar bez obzira čiju diplomu imao. Zato je jedino rješnje da Ministarstvo odbaci sve alternativne prijedloge i novonastalo zajedništvo svih triju interesnih skupina usmjeri prema nekom zajedničkom i konstruktivnijem cilju! Lijep pozdrav Danijel Maršić, bacc.ing. el.; struč.spec.ing.el.; mag.gosp.inž. (ili BSc, MSc, MSc samo 150 km dalje od Zagreba)

Jakša Bojčić

Poštovani-e, Prijе svega bih se ispričao na sljedećem nešto ležernijem izričaju vezano za aktualnu problematiku izmjena HKO. Vezano za novonastalu problematiku „materijalne ugroze“ osoba koje su stekle visoko obrazovanje na fakultetima, vidljivo je po broju prijedloga i komentara koje su na cijenjeni naslov uputili studenti sa gore naznačenih učilišta...normalno je da niti su ugroženi niti bi bilo normalno da budu ugroženi. Za svaku „pohvalu“ je i sinkronizirani način nastupanja sastavnica pojedinih HR sveučilišta što je jedan lijepi primjer iskoraka u jednoumnu prošlost. Čovjek se svakim danom u ovakvoj državi osjeća teže jer one institucije koje bi trebale poticati i generirati rast, razvoj,

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje.

prihvaćanje, postaju zbog svojih pojedinih predstavnika potpuno promašene u svojim djelovanjima a što će kratkoročno po društvo djelovati pogubno. Spomenute sastavnice umjesto da su fokusirane na razvoj i da podržavaju liberalizaciju „tržišta“ te da u sinergiji s ostalim učilištima kreiraju bolju Hrvatsku, Hrvatsku znanja, potpuno promašenim i neutemeljenim prijedlozima žele pokopati i ono malo zdrave „konkurenциje“ što je zaživjela proteklih godina kako bi se mogle lagodno uljuljkati u svojoj samodopadnosti i veličini. Zar u prilog navedenom ne govori i to kako u svjetskim razinama kotiraju naša visoka učilišta (po broju objavljenih i citiranih znanstvenih radova) i koliko cijelokupno društvo ima koristi od stečenih znanja mladih stručnjaka ili znanstvenika koji dolaze na tržište rada. Dali se itko pozabavio pitanjem koliko Hrvatska država i cijela privreda izgubi dok od stručne osobe ili znanstvenika sa završenom VSS (nebitno na sveučilištu ili visokoj školi) postane stručna osoba koja je sposobna obavljati svoj posao, čast iznimkama? No to niti nije toliko bitno pretpostavljam. Ukoliko se radi o novcu, korektno bi bilo izići u javnost na način da se kaže koliko bi sveučilišta mogla više zaraditi da ne postoje veleučilišta odnosno visoke škole. No nažalost na taj način bi se vratili na ca 5% stanovnika s VSS i 2% s VŠS. Studiranje bi po dobrom starom običaju trajalo 6-7g. i postali bismo u pravom smislu zemlja konobara i soberica (uz dužno štovanje svim zanimanjima). No sada malo o detaljima. Budući je sasvim normalno da se doktorski studiji provode na sastavnicama sveučilišta koje autonomno određuju uvjete za upis na razinu 8, nikakva vanjska ugroza nije postojala za osobe s završenim sveučilišnim programima. Čovjek s razlikovnim predmetima stekne fakultetsku diplomu i fino ide na doktorat. Koliko država u EU a i šire ima nazivlje tipa stručni specijalist? Tu smo se očito težeći ka većem stupnju kvalitete ugledali na naše istočne susjede koji gle čuda imaju to isto kao i jedna Hrvatska u koju se trebaju ugledati sve potpisnice Bolonjske deklaracije i od nas učiti. Poštovani, svijet i EU poznaju MSc i Bsc a nema nigdje „Prof.Spec“... ne postoji univ. Bacc nigdje nego kod nas i u susjedstvu. Očito je takva degradacija opet da se napravi razlika između "superiorne" fakultetske naobrazbe vs. "inferiorne" naobrazbe stečene na visokim školama. Ukoliko se već htjela postići određena pojmona distinkcija manje loši nazivi od postojećih bi bili :"Bacc (ing), Univ Bacc (ing), Mag (ing), Univ Mag (ing), Univ spec. (ing) (ili Spec. (ing).)...No nije tu bilo zle namjere prema stručnim studijima kod donošenja zakona o nazivima već očito koncentracija nije bila na nivou predlagateljima zakona. No sada se na staje samo na tom već idemo reći da osoba koja studira 5 g na visokoj školi (300 ECTS) spada u EQF okvir s osobom koja studira 3g na fakultetu (180ECTS)?? Bojim se da i jedni i drugi (visoke škole i fakulteti) trenutno realno spadaju negdje između EQF 5 i EQF6 (čast iznimkama i pojedinim sastavnicama sveučilišta i određenim visokim školama koje nam uistinu služe na čast). Na kvaliteti i sinergiji se treba raditi a ne na razdoru. Izgleda po nekim tumačenjima da su i predavači na visokim školama manje sposobni od onih na fakultetima zato što obučavaju ono što trebaju obučavati a ne ono što im kolege obučavaju na fakultetima.??? Tko je veći stručnjak, profesor u ekonomskoj školi ili ugostiteljskoj?? Prema tumačenjima bi se dalo zaključiti da je veći stručnjak onaj u ekonomskoj. Da veći je ali dok radi u ekonomskoj školi dok je za ugostiteljstvo veći i prihvatljiviji stručnjak za ugostiteljstvo. Poštovani, razlika stečenog i društveno

potrebnog znanja jedino može zaštititi sveučilišta od „konkurenkcije“ a ne nikakve odluke i presude. Ovoliko izmjena zakona koliko se prakticira u HR ne poznaje nijedna uređena i stabilna država. No kad se već mijenja i ako se mora birati, podržavam prijedlog ministarstva koji je drukčiji od alternativnog a što znači razina 7 sadrži 7.1.a i 7.1.b te 7.2. Prohodnost prema Razini 8 moguća sa 7.1 sveučilišnog studija i 7.2. što je realno i razumljivo i ništa drukčije negoli je i do sada bilo jer su doktorski studiji odvijali se i do sada po pravilima sveučilišta. HKO 7 = EQF 7 HKO 6 = EQF 6 Mada čisto sumnjam, laički gledano, da će veći znanstvenik na polju ekonomskih znanosti biti čovjek s diplomom npr. Agronomskog fakulteta koji završi doktorat na ekonomiji od onoga s diplomom visoke ekonomiske škole koji završi doktorat na ekonomiji...no to ide na autonomnu savjest onima koji se bave propisivanjem uvjeta. Poštovani, ovo sve skupa nije zaštita prava osoba sa sveučilišnim diplomama već jedna velika ugroza prava osoba s visokoškolskim stručnim obrazovanjem. Opet naglašavam da niti jedan komentar i prijedlog za sada nema od „ugroženog pojedinca“ sa završenom fakultetskom naobrazbom. Ja sam jedan od onih koji je prakticirao cjeloživotno obrazovanje i nakon 13 g rada s VŠS upisao i završio specijalistički stručni diplomski studij, radim u privatnom sektoru, najvećim dijelom u međunarodnom okruženju i imam dosta kolega sa sveučilišnom diplomom kojima sam nadređen ali i sa stručnom odnosno sveučilišnom diplomom kojima sam podređen. Kvaliteta, znanje i rad danas samo vrijede u „realnom sektoru“ tako da ovim i ovakvim usmjeravanjem energije na krive stvari i oportunim rješenjima svi skupa gubimo. Ali vjerujte da bih ozbiljno razmislio o podizanju tužbe pred međunarodnim sudom zbog potencijalno izgubljene dobiti jer me država prevarila prilikom upisa studija na sastavnici Sveučilišta u Splitu kojemu je osnivač ta ista država, jer se šalila s prvotnim zakonskim rješenjima a mislim da bi bilo i na tisuće onih koji bi mi se pridružili. Svi znamo da je najbolji ulog (ili bar trebao biti), ulog u obrazovanje, sljedom toga i sam sam uložio puno toga (školarine, upisnine...2 god 5xtjedno po 120km vožnje i sve slobodno vrijeme uloženo u svladavanje predviđenog programa na stručnom diplomskom studiju) vjerujući važećim pozitivnim zakonskim propisima RH. Ukoliko se sagleda da je pred prosječnim "diplomiranim struč. spec." bar 35g radnog staža, njih je do sada oko 10 000, u RH razlika između plaća osoba s VŠS i VSS je prosječno oko 1000kn, isto nas vodi do iznosa od min. 5 000 000 000 HRK (slovima: pet milijardi kuna) koji bi RH vjerovatno trebala isplatiti oštećenim građanima zbog pravne nesigurnosti i oduzimanja stečenih prava. Republika Hrvatska treba voditi računa o svim svojim građanima (ne samo onima zaposlenima na sveučilištima) i o uređenju između ostalog i obrazovnog sustava koji treba za dobrobit cijelog društva biti uređen na način kako se prakticira u zapadnim razvijenim državama EU. Kad se na sjednici RZRH poput trojanskog konja "podvaljuje" varijanta 7.1;7.2;7.3 i kaže podcjenjivački "Napravili smo jedan ljudski kompromis, te studente smo zadržali na 7. razini i umirili ih, a s druge strane jasno se razlikuju, i to je svima jasno kad pogledaju tablicu" vidi se da je onemogućavanje upisa na doktorske studije upravo trojanac koji trajno treba dodatno obezvrijediti stručne studije nakon obezvrijedivanja po stečenim nazivima. Čast rektoru Sv. u Puli i rektorici Sv. u Zadru koji su se usudili iskazati svoje stavove. Poveznica:
<http://www.unist.hr/Portals/0/docs/universitas/UNIVERSITAS%2087.pdf?ver=2017-01>

-30-090408-623 Ipak bez obzira na nužnost autonomije sveučilišta koju potpuno podržavam, svi skupa uključujući i predlagatelja zakona trebamo biti svjesni toga da je osnivač javnih sveučilišta Republika Hrvatska a ne obratno.. Sa štovanjem! Jakša Bojčić struč.spec.ing.el.

Samanta Kovačević

Poštovani, Smatram kako je degradiranje razine stručnih diplomskih studija u odnosu na sveučilišne u potpunosti neopravdano. Imam iskustvo studiranja na sveučilišnom i stručnom studiju, te sa sigurnošću i iz iskustva mogu reći kako ne vidim razloga da bi se stručni studij stavio na nižu razinu. Dapače, usredotočenost na praksi bio je i temeljni razlog mog preusmjerivanja sa sveučilišnog na stručni studij. Smatram kako oba fakulteta (sveučilišni i stručni) temeljito ulažu u obrazovanje i kvalitetu nastave. Studentsko opterećenje tijekom ispunjavanja fakultetskih obaveza nije ništa manje na stručnom u odnosu na sveučilišni studij. Želim reći kako iz osobnog iskustva znam da 1 ECTS bod na stručnom studiju (po opterećenju studenta i uloženom radu) vrijedi isto koliko i 1 ECTS bod na sveučilišnom studiju. Sveučilišni studij više je orientiran na znanost, a stručni na praksi i primjenu znanja, no ta razlika ne znači da je nešto od toga vrijedno stavljati na višu odnosno nižu razinu. Smatram da znanost i praksa trebaju zajedno doprinositi zajednici i da je bespotrebno i neopravdano cijeniti jedno više u odnosu na drugo. Uostalom u svim ostalim članicama EU sveučilišni i stručni studiji stavljeni su na istu razinu i vrijede jednako. Europski kvalifikaciji okvir (EQF) tvrdi da nema osnove za uvođenje različite razine kod diplomske kvalifikacije u stručnom i sveučilišnom obrazovanju. Lijep pozdrav.

Antonio Vukelić

Poštovani, Smatram da je degradiranje velikog broja studenata, a i onih koji su svoju diplomu već stekli, u najmanju ruku neljudski. Kao student veleučilišta s iskustvom mogu potvrditi da su naši studiji jednako zahtjevni kao i sveučilišni, a krajnji rezultat su različiti spektri znanja koja su iskoristiva u svim područjima, kako znanosti tako i struke. Alternativni prijedlog sveučilišta može samo dodatno uzdrmati ekonomsko stanje u državi iz razloga što smo i mi, studenti veleučilišta, budući radnici i porezni obveznici. Degradiranjem naših diploma, degradirali ste i naše znanje i smanjili nam platežnu moć, a sve to se kasnije odražava na ekonomsku i socijalnu sliku Hrvatske.

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje.

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje.

Stipica Bušljeta Poštovani, Posebno sam uživao čitajući mišljenje pravnog fakulteta i podržavanje tog mišljenja ekonomskog fakulteta. To su dvije vrhunske institucije, perjanice hrvatskog visokog obrazovanja, koje prednjače u punjenju evidencija zavoda za zapošljavanje. Iz tog razloga jako je bitno da im studenti imaju atraktivno zvanje koje će dobro izgledati u cv-u koji će doživotno slati i biti na burzi. Isto tako, siguran sam da nam u tom području sigurno neće doći do odljeva mozgova, jer ih je dosad posao u EU pronašlo sigurno otprilike 6 (slovima: šest) prema mojoj evidenciji. I molim Vas, kad već mijenjate zakon o HKO (koji nitko nije ni primjenjivao), da ubacite jedan redak koji bi omogućio rektoru barem 800 godina mandata, pa makar ga oživljavali svakih 15 minuta. Nema smisla da mladac od 100 godina ode u mirovinu. I da...ukinite stručne studije potpuno, a dosadašnje diplome stručnih studija ritualno spaljujte na trgovima svih većih gradova. Hvala na mogućnosti za komentar...	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Ivan Laktašić Poštovani, Ovim putem želim izraziti svoje neslaganje sa degradacijom studenata stručnih studija, kao student treće godine računarstva na TVZ-u, zanimanja kojeg je HZZ proglašio deficitarnim. IT industrija je jedna od rijetkih u Hrvatskoj koja bilježi trend rasta, u toj industriji danas sa 21 godinom i radim kao programer ravnopravno sa kolegama sa FER-a. Svatko od nas ima neke prednosti. Primjerice, smatram da su oni bolji u rješavanju logičkih problema, dok studenti TVZ-a, po mom mišljenju, imaju prednost u rješavanju problema vezanih uz specifične tehnologije. Ovime želim reći da postoji razlika između stručnih i znanstvenih studija, ali da ona nije nužno u znanju. Istina je da usporedba FER-a i TVZ-a je malo nezahvalna, ali po mome mišljenju TVZ je uz bok, ako ne i ispred ostalih sličnih sveučilišnih studija u Hrvatskoj. Predloženom alternativom se svo znanje i trud mojih kolega i mene bacu u vodu, a rast IT industrije koja vapi za radnom snagom dolazi u upit.	Prihvaćen Prihvaća se.
Danijel Pranić Poštovani Ovdje student 2.godine Tehničkog veleučilišta u Zagrebu. Govori se svugdje da se na tom TVZ-u prepisuje, ali to govore samo oni koji nikad nisu sjeli u predavaonu te ustanove.Samo zato što na sveučilištima ima doktora koji prenesu studentima svu teoriju ovog svijeta znači da su veleučilišta na kojima su pravi inžinjeri iz pogona(mogu prenijeti sve iz prakse) lošija i treba ih degradirati? Ja se ne slažem s tom "činjenicom" jer su osnovno veleučilišta napravljena od strane vanjskih tvrtki kojima trebaju mlađi,inovativni ljudi i poslije faksa znaju se više snalaziti u prostoru i radnoj okolini. Ovim zakonom samo ćete uništiti mlađe snove i želje za stvaranjem i radom u Hrvatskoj i sve više ćete ih stjerati van države gdje će biti držani ko kap vode na dlanu Lijepi pozdrav,Ogorčeni student Danijel	Prihvaćen Primljeno na znanje.
Valentino Kašner Pozdrav, student sam Tehničkog veleučilišta u Zagrebu (3.godina, elektrotehnika) Citiram prof. dr. sc. Leonarda Marušića: "Kako bismo bolje razumjeli o čemu se radi, trebamo se prisjetiti nekih drugih formalnih razlika između sveučilišnih i stručnih studija. Zakon propisuje da nositelji kolegija na sveučilišnim studijima moraju biti nastavnici u znanstveno-nastavnim zvanjima (docent, izvanredni	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.

profesor i redoviti profesor) koja se stječu prvenstveno znanstvenim radom, dok na stručnim studijima to mogu biti i nastavnici u nastavnim zvanjima (predavač, viši predavač, profesor visoke škole) koje je moguće steći i bez osobitih znanstvenih zasluga." Nadalje: "Pojasnimo još nešto o razlikama između sveučilišnih i stručnih studija, te o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru općenito. Kvalifikaciju čini nekoliko komponenti; jedna je razina (prvostupnik, magistar, doktor), druga je obujam (broj ostvarenih ECTS bodova, ili po starom, broj godina studija), treća je profil (sadržaj ostvarenih ishoda učenja, donosno znanja, vještina i drugih stečenih kompetencija). Na prvi pogled mogli bismo pomisliti da su razina i obujam ista stvar, jer s većim brojem godina studija dolazimo do više razine, ali to nije tako jer dulje studiranje ne mora voditi na višu razinu (ako završite dva uzastopna preddiplomska studija, studirat ćete najmanje šest godina ali time nećete postati magistar). Razinu kvalifikacije definira razina postignutih ishoda učenja, koja može biti viša ili niža. Npr. ako znate znate nabrojati razlike nogometne formacije (4-4-2, 3-5-2, 4-3-3 itd.) vaša razina znanja o nogometu je prilično niska, ako znate objasniti razlike između tih formacija, onda je to nešto viša razina, a ako ih znate kritički analizirati i prosuditi koja je najbolja za pojedinu momčad, onda je to prilično visoka razina znanja." "Sveučilišni i stručni studiji razlikuju se po ishodima učenja koji se na njima stječu, a posebno po tome da na sveučilišnim studijima prevladava stjecanje znanja dok na stručnim studijima prevladava stjecanje vještina, ali to ne podrazumijave razliku u razinama tih studija. Stručni i sveučilišni preddiplomski studiji su na istoj razini, a isto vrijedi i za stručne i sveučilišne diplomske studije. To ne znači da su ti studiji istovjetni, i stavljanje jednih i drugih na istu razinu ne znači njihovo poistovjećivanje niti izjednačavanje u ostalim komponentama, i to bi svaki sveučilišni nastavnik morao znati." "S druge strane, treba reći da u hrvatskom visokom obrazovanju imamo terminološku zbrku koja je nastala s uvođenjem Bolonje. Europa je uvela undergraduate (preddiplomske) i graduate (diplomske) studije, kojima se stječu kvalifikacije bachelor (prvostupnik) odnosno master (magistar), pri čemu i bachelor i master mogu biti academic (sveučilišni) ili professional (stručni). Problem je, međutim, u tome što se engleski naziv master u hrvatskom jeziku prevodi kao magistar, ali mi smo prije Bolonje imali kvalifikaciju magistar znanosti, koja se stječala završetkom poslijediplomskog studija i definitivno je na višoj razini od ovih bolonjskih magistara. Kako bismo izbjegli zbrku između tih dviju kvalifikacija, odlučili smo ove novu bolonjsku kvalifikaciju nazvati magistar struke, ali to nam je zakompliciralo stvari sa stručnim studijima. Ono što se na engleskom jeziku naziva academic master kod nas se naziva sveučilišni magistar struke, pa bi se ono što se na engleskom naziva professional master kod nas trebalo nazivati stručni magistar struke, što definitivno ne zvuči dobro. Zbog toga su ti stručni studiji na diplomskoj razini nazvani specijalističkim diplomskim studijima, a odgovarajuća kvalifikacija je dobila naziv specijalist, umjesto magistar." "Oni tvrde da te kvalifikacije nisu na istoj razini, a svjesni su da u cijeloj Europi te kvalifikacije jesu na istoj razini. Tvrde da izjednačavanje razina tih studija ugrožava autonomiju sveučilišta, a niti jedno drugo sveučilište u Europi ni ne pomišlja da mu to ugrožava autonomiju." "Kao član Hrvatske stručne skupine za Bolonjski proces, te kao predstavnik Hrvatskog rektorskog zbora u Vijeću EUA (Europska udruga sveučilišta), puno sam puta na europskoj razini

sudjelovao u raspravama o Bolonjskom procesu. U tim se raspravama često razgovaralo i o ovoj temi, o odnosu između sveučilišta i veleučilišta, između sveučilišnih i stručnih studija, i europski stav je definitivno da razlika nije u razini nego u nekim drugim elementima. Kao primjer mogu spomenuti raspravu u kojoj su njemački predstavnici u EUA inzistirali da ta udruga uvede mogućnost primanja njemačkih veleučilišta (fachhochschule) u svoje članstvo, argumentirajući to činjenicom da neka od njih imaju zavidnu znanstvenu produkciju i kvalitetu studija, čak i bolju od nekih sveučilišta. Naravno, prijmanje u članstvo bilo bi uvjetovano brojem i kvalitetom objavljenih znanstvenih radova i udjelom proračuna za znanost (posebno onog koji dolazi iz projekata) u ukupnom proračunu učilišta, pa je jasno da ne bi sva njemačka veleučilišta mogla biti primljena u EUA, ali ona najbolja bi. Taj je stav prihvaćen od strane EUA, i ja sam o tome izvijestio RZ, ali izgleda da nitko od rektora nije čitao to moje izvješće." "Hrvatska sveučilišta ovim činom rade upravo suprotno, umjesto pružanja ruke veleučilištima, ona ih šutaju nogama, uvođenjem formalne razlike u razinama stručnih i sveučilišnih kvalifikacija. Trebam li uopće napomenuti da je to u suprotnosti s onime za što se zalaže spomenuta nacionalna strategija?" Stručni i sveučilišni studiji se moraju razlikovati jedino po ishodima učenja, a ne po razini kvalifikacije. Ovo vrijedi i za preddiplomski i diplomski. Sveučilišni studij je znanstveni studij, stručni studij je studij prakse i ni jedan nije bolji od drugoga, nego su istovjetni i zato razina kvalifikacije je i mora biti ista. Uostalom, poslodavac odlučuje koga i s kojom diplomom, sveučilišnom ili veleučilišnom, će zaposliti, a svakako nebi radili isti posao netko sa sveučilišta i netko s veleučilišta. Iz ovog svega se može zaključiti da pojedinci na vrhovima Sveučilišta rade u svoju korist i oni za Europski kvalifikacijski okvir smatraju da nije mjerodavan. Zašto u Lijepoj našoj mora biti kontra EU? Smatram da ako se ovaj zakon izmjeni u korist Sveučilišta, jedino što će se dogoditi je da će još više mladih ljudi otići u inozemstvo i Hrvatska onda može postati jadna i siromašna zemlja s 3 milijuna stanovnika. Hvala Vam na tome.

Zvonimir Janeš

Poštovani, Zašto mijenjat zakon ? Zašto bi mi morali imati drugačije zakone. Ako se u ostalim članicama Europske unije, ravnopravno priznaje stručni i znanstveni studiji i ako je studentima već dodijeljeno 300 ECTS bodova tada nema potrebe izmišljati novu podjelu. Nama studentima stručnih studija novi zakon trebao bi omogući da naš studiji bude prepoznat i kvalificiran kao i drugi stručni studiji u Europskoj uniji , a ne da ga degradira i čini ne prepoznatljivima. Trenutno završavam preddiplomski stručni studiji na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu. Planiram tamo upisati i specijalistički i smatram da je alternativni prijedlog diskriminirajući i štetan za sve nas studente stručnih studija. On bi samo poticao nas mlade da otiđemo studirati u druge zemlje Europske unije jer tamo naše učenje jednako vrijedno. S poštovanjem.
Zvonimir Janeš

Prihvaćen
Prihvaća se.

Dominik Grdanjski Poštovani, Hoće li degradiranje stručnih studija rezultirati poboljšanjem kvalitete sveučilišnih studija? Teško. Nikako mi nije jasno zašto godinama usvajamo provjerene europske zakone i norme, a sada se pravimo da sami znamo što radimo ? Umjesto da više riješimo problem tog „neprevedivog“ naziva „stručni specijalist“ kojega je iznimno teško prevesti u Europi mi težimo ka koraku unatrag i odbijamo uskladiti kvalifikacijske okvire. Ukoliko alternativni prijedlog stupi na snagu, odmah bi se trebala oduzeti dozvola za rad svim stručnim specijalističkim studijima u RH. Isto tako tijela ili pojedinci koji su dozvolili rad istih, treba sankcionirati za godine obmanjivanja studenata koje su mamili da plaćaju školarine obećavajući im afirmaciju u vidu zvanja i diploma. Pri tome je oštećena i sama RH jer gotovo 15 godina plaća školarine, prehranu, prijevoz, smještaj, stipendije... studenata koji u konačnici nisu konkurentni na tržištu rada. S poštovanjem, Dominik Grdanjski, budući struč.spec. nitko i ništa (ukoliko se usvoji alternativni prijedlog)	Primljeno na znanje Prihvata se.
Danijel Mihalj Poštovani, specijalistički diplomski stručni studij javne uprave Pravnog fakulteta u Osijeku na sveučilištu J. J. Strossmayera je stručni studij koji izvode profesori pravnog fakulteta. Završetkom tog studija se ne postaje magistar prava, nego stručni specijalist javne uprave, a u Europi i zapadnom svijetu magistar javne uprave (MPA, master of public administration). To su dva različita zvanja, magistar prava i "magistar javne uprave", te ne vidim po čemu bi studenti prava bili oštećeni? Članak 6. pod "alternativno" je diskriminirajući prema svim studentima stručnih diplomskih studija, jer 300 ECTS bodova ostvaruju i stručni i sveučilišni studiji. Komentare po istoj špranci koje ostavljaju pojedini fakulteti, koji preferiraju alternativni pristup su naravno u njihovom interesu kako bi zadržali veliki broj studenata, jer žele učiniti stručne studije bezvrednima, te su isti u sukobu interesa. Što se tiče studija javne uprave, u Hrvatskoj uz svu gomilu birokracije, državnih i javnih službenika, mi nemamo sveučilišni studij javne uprave, pa nam se događa da nam na radnim mjestima na kojima bi uvijet trebao biti "magistar javne uprave" rade, ekonomisti, pravnici, politolozi, filozofi, socijolozi pa čak i agronomi koji se nisu za to školovali. Možda i tu leži problem loše birokracije i javne uprave. Kako je već netko u komentarima napisao, u slučaju diskriminacije alternativnim pristupom priključujem se zajedničkoj tužbi. Stoga da ne bi trebali zakon mjenjati za koju godinu, neka u startu bude pravilno formiran. Lijep pozdrav!	Prihvaćen Prihvata se.

Fakultet strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu

Fakultet strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu podržava mišljenje i stavove Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj te očitovanje Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu o Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru. Dekan prof.dr.sc. Zvonimir Guzović

Odbijen

Ne prihvaca se. Ministarstvo znanosti i obrazovanja prihvaca argumente iznesene u prilog prijedlogu alternativnog članka te iznosi obrazloženje sukladno kojem je donesena odluka o prijedlogu zakonskog rješenja koje je u skladu s Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja slaže se da treba jasno razlikovati sveučilišne i stručne studije, stoga se u zakonskom prijedlogu dodatno naglašava postojanje različitih vrsta kvalifikacija na svim razinama obrazovanja. Različitost sveučilišnih i stručnih studija naglašena je i u pogledu pristupa razini doktorskog studija sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Preduvjet je za pristup doktorskom studiju završen sveučilišni diplomska studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice. Pristup doktorskim studijima nije moguć temeljem završetka specijalističkoga diplomskog stručnoga studija. Smatramo da smo ovim prijedlogom postupili sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja slaže se da postoji razlika između ishoda učenja stručnih i sveučilišnih studija. Međutim, ističemo da se koncept ishoda učenja ne sastoji u tome da nastavnici omogućuju ishode učenja, već ih studenti stječu. Zadaća je, dakle, nastavnika, da potiču studente na stjecanje znanja i vještina. Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6., diskriminira osobe koje stječu kvalifikaciju završetkom specijalističkih diplomskih stručnih studija u Republici Hrvatskoj u odnosu na osobe koje stječu usporedive kvalifikacije u drugim zemljama članicama Europske unije. Takva bi praksa bila suprotna od praksi drugih zemalja koje imaju binarne sustave i koje na istu razinu nacionalnih kvalifikacijskih okvira svrstavaju kvalifikacije različitih vrsta, odnosno kvalifikacije koje se stječu završetkom sveučilišnih i stručnih studija. Na kraju, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. nije u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, koji za specijalističke diplomske stručne studije propisuje istovjetno vrijeme trajanja i jednak broj ECTS bodova kao za diplomske sveučilišne studije.

Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu podržava zaključke Nacionalnoga vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj kao i očitovanje Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu o Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru. Sa stanovišta arhitektonске edukacije podupiremo cijelovitu primjenu odluke Ustavnog suda kojom se razlikovanje razine kvalifikacije stručnih i sveučilišnih studija treba ugraditi u Hrvatski kvalifikacijski okvir i pridružiti Europskom kvalifikacijskom okviru kako za diplomske tako i za preddiplomske studije. U tom smislu se zalažemo da stručni nositelj Nacrta Zakona zadrži „alternativni prijedlog“ razine 7.1, 7.2 i 7.3 HKO-a kao jedini prihvatljiv sve dok postoji binarni sustav visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj u sadašnjem obliku. Također sukladno ustanovljavanju posebnih razina HKO-a u skupini kvalifikacija 7, podupiremo dosljedno i cijelovito izvršenje Odluke USRH koje nalaže razdvajanje preddiplomskog sveučilišnog studija i preddiplomskog stručnog studija na dvije razine u HKO-u skupini kvalifikacija 6. Na način da se za preddiplomski stručni studij uspostavi razina 6.1 u HKO-u, a da se za preddiplomski sveučilišni studij uspostavi razina 6.2 u HKO-u. Sukladno tome podržavamo čitanje tablice Europskog kvalifikacijskog oookvira na način kojim se razina 7.1 u Hrvatskom kvalifikacijskom okviru povezuje s razinom 6 u Europskom kvalifikacijskom okviru i pridružuje razini 1 u QF-EHEA; razine 7.2 i 7.3 u HKO-u povezuju s razinom 7 u EKO-u, a razine 7.2 i 7.3 u HKO-u, zajedno s razinom 8.1 u HKO-u, pridružuju razini 2 u QF-EHEA. Dekan Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu Izv.prof.dr.sc.Krunoslav Šmit

Odbijen

Ne prihvata se. Ministarstvo znanosti i obrazovanja prihvata argumente iznesene u prilog prijedlogu alternativnog članka te iznosi obrazloženje sukladno kojem je donesena odluka o prijedlogu zakonskog rješenja koje je u skladu s Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja slaže se da treba jasno razlikovati sveučilišne i stručne studije, stoga se u zakonskom prijedlogu dodatno naglašava postojanje različitih vrsta kvalifikacija na svim razinama obrazovanja. Različitost sveučilišnih i stručnih studija naglašena je i u pogledu pristupa razini doktorskog studija sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Preduvjet je za pristup doktorskom studiju završen sveučilišni diplomski studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice. Pristup doktorskim studijima nije moguć temeljem završetka specijalističkoga diplomskog stručnoga studija. Smatramo da smo ovim prijedlogom postupili sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6., diskriminira osobe koje stječu kvalifikaciju završetkom specijalističkih diplomskih stručnih studija u Republici Hrvatskoj u odnosu na osobe koje stječu usporedive kvalifikacije u drugim zemljama članicama Europske unije. Takva bi praksa bila suprotna od praksi drugih zemalja koje imaju binarne sustave i koje na istu razinu nacionalnih kvalifikacijskih okvira svrstavaju kvalifikacije različitih vrsta, odnosno kvalifikacije koje se stječu završetkom sveučilišnih i stručnih studija. Na kraju, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. nije u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, koji za specijalističke diplomske stručne studije propisuje istovjetno vrijeme trajanja i jednak broj ECTS bodova kao za diplomske sveučilišne studije. Iz istih razloga Ministarstvo znanosti i obrazovanja nije predviđelo interveniranje u razinu 6 tako da na razinu 6.1 smjesti preddiplomske stručne studije, a na razinu 6.2 preddiplomske sveučilišne studije. Budući da se alternativni prijedlog ne prihvata, u odgovoru se ne razmatra dio komentara kojim se predlažu daljnje izmjene i dopune zakonskog prijedloga iz perspektive alternativnog prijedloga.

Mladenko Jurković

Poštovani, Trenutno sam 3.godina na Stručnom studiju elektrotehnike na TVZ-u i s ovim prijedlogom zakona apsolutno se NE SLAŽEM.Mislim da se ovim prijedlogom zakona uništava moja budućnost i budućnost mojih kolega,kako onih koji trenutno studiraju tako i onih koji su već odavno diplomirali.Apsurdno je da se sada želi umanjiti vrijednost diploma sa stručnih studija iako su svi studenti prilikom upisa na pojedine stručne studije potpisali Ugovor o studiranju u kojem im se obećalo da će završetkom određenog studija steći određeni stručni naziv,u mom slučaju bacc.ing.el.,odnosno struč.spec.ing.el.Prema ovome prijedlogu dolazim do zaključka,da su sav moj uloženi trud,znanja te financijska sredstva bili uzaludni i beskorisni. Lp.

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje.

Sveučilište u Zagrebu Stomatološki fakultet

Stomatološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu podržava zaključke Nacionalnoga vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj od 22.3. 2017. godine. Također podržava i očitovanje Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu o Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru. prof.dr.sc. Hrvoje Brkić, dekan

Odbijen

Ne prihvaca se. Ministarstvo znanosti i obrazovanja prihvaca argumente iznesene u prilog prijedlogu alternativnog članka te iznosi obrazloženje sukladno kojem je donesena odluka o prijedlogu zakonskog rješenja koje je u skladu s Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja slaže se da treba jasno razlikovati sveučilišne i stručne studije, stoga se u zakonskom prijedlogu dodatno naglašava postojanje različitih vrsta kvalifikacija na svim razinama obrazovanja. Različitost sveučilišnih i stručnih studija naglašena je i u pogledu pristupa razini doktorskog studija sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Preduvjet je za pristup doktorskom studiju završen sveučilišni diplomska studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice. Pristup doktorskim studijima nije moguć temeljem završetka specijalističkoga diplomskog stručnoga studija. Smatramo da smo ovim prijedlogom postupili sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja slaže se da postoji razlika između ishoda učenja stručnih i sveučilišnih studija. Međutim, ističemo da se koncept ishoda učenja ne sastoji u tome da nastavnici omogućuju ishode učenja, već ih studenti stječu. Zadaća je, dakle, nastavnika, da potiču studente na stjecanje znanja i vještina. Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6., diskriminira osobe koje stječu kvalifikaciju završetkom specijalističkih diplomskih stručnih studija u Republici Hrvatskoj u odnosu na osobe koje stječu usporedive kvalifikacije u drugim zemljama članicama Europske unije. Takva bi praksa bila suprotna od praksi drugih zemalja koje imaju binarne sustave i koje na istu razinu nacionalnih kvalifikacijskih okvira svrstavaju kvalifikacije različitih vrsta, odnosno kvalifikacije koje se stječu završetkom sveučilišnih i stručnih studija. Na kraju, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. nije u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, koji za specijalističke diplomske stručne studije propisuje istovjetno vrijeme trajanja i jednak broj ECTS bodova kao za diplomske sveučilišne studije.

Marina Relota

Poštovani, Prihvatljivim smatram izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO, a dok neprihvatljivim smatram alternativni prijedlog tog članka zastupan od stane Rektorskog zbora te očitovanje Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu kojim se studente stručnih studija dovodi u podređeni položaj. Istina je da nas se degradira iako studiramo na Sveučilištu, samo zato što smo odabrali biti stručnjaci, a ne znanstvenici. Suočimo se s činjenicom da ovoj zemlji ne manjka "praznih" znanstvenika i sveučilišnih titula, a ipak ne ide nigdje. Titula stručnog studija je svugdje u Europi cijenjena jednako kao i titula sveučilišnog. Bachelor je bachelor i najčešća je titula koju ljudi u svijetu uopće imaju, jer je master of science nešto što je za znanstvenike, a to je ambicija samo malog postotka EU studenata. Većini je ambicija raditi u realnom sektoru. Ukoliko nam degradirate diplome, to više neće biti slučaj. Bit ćeemo niže rangirani i doma i u EU!! Ako smo bili dovoljno dobri da se upišemo na Sveučilište, onda nas se tako treba i tretirati. Nismo na veleučilištu, niti na privatnoj poslovnoj školi. Dakle, MI smo upravo ti kojima će ovo najviše našteti jer smo studenti Sveučilišta (ljudi na privatnim poslovnim školama ionako imaju već posao koji ih čeka, a neće se baš ubiti od učenja). Apsurdno je uopće dovoditi u pitanje vrijednost 300 ECTS bodova na stručnome studiju. Ovim putem bi onda molila ako mi se može odgovoriti na ova pitanja ako se već prihvati navedeni prijedlog: 1. Kako se misli rješiti mobilnost, usklađivanje, priznavanje i izjednačavanje diploma sa klasifikacijom srodnih diploma u zemljama EU i dalje? 2. Ako se već degradira stručni studij, što je sa školarinama koje smo sve ove godine plaćali? Ako već degradirate studij onda bi bilo logično da je i cijena školarine niža u odnosu na sveučilišni. Ako se usvoji prijedlog tko će onda te novce vratiti svim studentima? 3. Mi smo studenti Sveučilišta iz kojega razloga nas degradirate na nižu poziciju od veleučilišta i privatnih škola?

Marin Stojanović

Poštovani, Student sam 3.godine preddiplomskog stručnog studija na TVZ-u. Ne slažem se s alternativnim prijedlogom koji diskriminira velik broj studenata stručnih studija u Hrvatskoj. I hrvatski i europski kvalifikacijski okvir definira 8 razina kompleksnosti ishoda učenja koje razlikuju znanja i vještine. Ne treba činiti razliku između razine kompleksnosti ishoda učenja, neovisno radi li se o znanjima ili vještinama. Zašto sada kvalifikacije diplomske razine stručnih i sveučilišnih studija koji traju jednak broj godina, imaju isti broj ECTS bodova te za koje je potreban jednak trud i zalaganje da bi se završili razlikovati?

Prihvaćen

Prihvaća se.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Marina Mihalj

Poštovani, kao student Specijalističkog diplomskog stručnog studija javne uprave u Osijeku, pri Pravnom fakultetu, želim se ovim putem uključiti u ovo savjetovanje, jer me iskreno zabrinjava ovaj alternativni prijedlog koji nadasve degradira sve studente stručnih studija i djeluje pogubno za daljnji razvoj kako školstva, tako i tržista rada koji se svakim danom sve više mijenja. Radim u državnoj upravi i prije svega želim s ovim dalnjim obrazovanjem razvijati znanje i sposobnosti koje su potrebne za kvalitetnije funkcioniranje javne uprave u RH. Po završetku specijalističkog diplomskog stručnog studija stječem 300 ects bodova i time postojem stručni specijalist JAVNE UPRAVE, a ne magistar prava, što jasno razlikuje svatko tko ima imalo akademskog obrazovanja. Lijepi pozdrav!

Damir Matanović

Poštovani, Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku podržava mišljenje Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj te očitovanje Ekonomskog fakulteta i Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu o Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru. Slijedeći europsku praksu i hrvatsku tradiciju neophodno je načiniti i održati jasnu distinkciju između dviju razina studija: sveučilišne i stručne. Neprihvatljivo bi bilo dezavuirati ishode učenja nasilnim izjednačavanjem ili forsiranjem bilo kojeg oblika umjetnog brisanja razlike između sveučilišnih i stručnih studija. S poštovanjem, dekan Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti, Damir Matanović

Prihvaćen

Prihvaća se.

Odbijen

Ne prihvaća se. Ministarstvo znanosti i obrazovanja prihvaća argumente iznesene u prilog prijedlogu alternativnog članka te iznosi obrazloženje sukladno kojem je donesena odluka o prijedlogu zakonskog rješenja koje je u skladu s Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja slaže se da treba jasno razlikovati sveučilišne i stručne studije, stoga se u zakonskom prijedlogu dodatno naglašava postojanje različitih vrsta kvalifikacija na svim razinama obrazovanja. Različitost sveučilišnih i stručnih studija naglašena je i u pogledu pristupa razini doktorskog studija sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Preduvjet je za pristup doktorskom studiju završen sveučilišni diplomski studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice. Pristup doktorskim studijima nije moguć temeljem završetka specijalističkoga diplomskog stručnoga studija. Smatramo da smo ovim prijedlogom postupili sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja slaže se da postoji razlika između ishoda učenja stručnih i sveučilišnih studija. Međutim, ističemo da se koncept ishoda učenja ne sastoji u tome da nastavnici omogućuju ishode učenja, već ih studenti stječu. Zadaća je, dakle, nastavnika, da potiču studente na stjecanje znanja i vještina. Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6., diskriminira osobe koje stječu kvalifikaciju završetkom specijalističkih diplomskih stručnih studija u Republici Hrvatskoj u odnosu na osobe koje stječu usporedive kvalifikacije u drugim zemljama članicama Europske unije. Takva bi praksa bila suprotna od praksi drugih zemalja koje imaju binarne sustave i koje na istu razinu nacionalnih kvalifikacijskih okvira svrstavaju kvalifikacije različitih vrsta, odnosno kvalifikacije koje se stječu završetkom sveučilišnih i stručnih studija. Na kraju, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. nije u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, koji za specijalističke diplomske stručne studije propisuje istovjetno vrijeme trajanja i jednak broj ECTS bodova kao za diplomske sveučilišne studije.

Stipo Čavara Poštovani, Student sam preddiplomskog stručnog studija na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu, smjer graditeljstvo. Mišljenja sam da bi specijalistički diplomski studiji i sveučilišni diplomski studiji trebali ostati na istoj razini. Uloženi trud studenata i 5 godina studija za stjecanje 300 ECTS bodova jednak je i na sveučilištu i na veleučilištu jer je upravo iz tog razloga i uvedeno bodovanje da bi se znalo i bilo moguće odrediti koliko je radno opterećenje studenta, koji sa alternativnim prijedlogom članka Nacrt-a Prijedloga izmjene Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru nebi bili jednako vrijedni za stručne studije i za sveučilišne studije. Prema glavnem rješenju, sveučilišni diplomski i specijalistički diplomski stručni studiji pripadali bi istoj razini (razina 7.1), a potpuno je absurdan alternativni prijedlog koji zastupa Rektorski zbor te spustiti nas (specijalističke diplomske stručne studije) na razinu 7.1 a sveučilišne diplomske studije postaviti na razinu 7.2, iako smo uložili jednaki trud i rad za 300 ECTS bodova. Znanje nam nitko ne može oduzeti, ali alternativnim prijedlogom mogu kvalifikaciju, zato recite NE alternativnom prijedlogu i podržite da specijalistički diplomski stručni studiji i sveučilišni diplomski studiji ostanu na istoj razini. S poštovanjem, Stipo Čavara Tehničko veleučilište u Zagrebu	Prihvaćen Prihvaća se.
Nikola Boromisa Poštovani, Hvala Vam od srca što ćete ubrzati odlazak mlađih i obrazovanih u zemlje koje cijene rad, znanje i struku. Hvala Vam što se igrate sa životima mlađih i zato jer mi uvijek moramo biti pametniji od najpametnijeg. Svakih nekoliko godina netko se ide igrati malo, pa malo krojiti, prekrajati, tako da sustav nije nikad stabilan, siguran. Netko može završiti i nekoliko specijalističkih stručnih studija, znači zavrijediti 600 ECTS i više bodova, ali očito je manje vrijedan od drugih. A u državi je sve manje stručnjaka, tako da mi uopće nije jasna nova pravila izmjene igre. Ako ti ECTS bodovi ne vrijede ništa, oda to treba ukinuti i reći da je to bezveze. Ali to nije uopće bitno, jer će zakonodavac donjeti nova pravila igra, bez obzira koliko se svi mi trudili, jer nažalost nitko nas ništa ne pita, nitko se ne spusti među narod, među nas "obične smrtnike". Opet će se u topлом uredu, potezom pera, više desetaka tisuća visoko obrazovanih osoba degradirati i lijepo im reći da ih država ne treba i neka idu negdje drugdje. A tamo drugdje će ih objeručke prihvati i čuditi se našoj državi što ih tako jednostavno odbacuje. S poštovanjem, Nikola Boromisa struč.spec.ing.aedif. Ovlašteni inženjer građevinarstva	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.

Kristina Delaš Poštovani, kao studenica preddiplomskog stručnog studija na Zdravstvenom veleučilištu smatram da je alternativni nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama o HKO-u omalovažavajuć. Sustav obrazovanja Republike Hrvatske temelji se na odredbama Bolonjskog procesa koji je donesen u rujnu 1999. godine, a Republika Hrvatska je isti potpisala 2001.godine. Temeljna značajka tog sustava je uvođenje pojma „ECTS bod“ kao jedinične vrijednosti onoga što se njime mjeri. Dakle, ako netko pokuša dokazati da dosegnuti broj ECTS bodova na dva različita studija treba postaviti na dvije razičite vrijednosne razine on time negira načela i sve ono što je samim Bolonjskim procesom potpisano. Ukoliko se prihvati alternativni prijedlog, bili bismo jedina država Europske unije koja je omalovažila jednu grupu studenata te bismo predstavljali presedan u Europskoj uniji. Europska komisija je donijela smjernice, odnosno Europski kvalifikacijski okvir prema kojem su svi diplomski studiji ravnopravni i na istoj razini. Budući da je praksa takva u ostatku Europske unije, smatram da bismo trebali imati zakon usklađen s EKO-om te se ne isticati od ostalih zemalja članica. S poštovanjem, Kristina Delaš	Prihvaćen Prihvaća se.
Opus Dignum j.d.o.o. Poštovani! Kao mladi uspješni poduzetnik te vlasnik firme Opus Dignum j.d.o.o protivim se alternativnom prijedlogu članka 6. u kojem se u neujednačen položaj stavljaju studenti stručnih studija kao i također osobe koje su već završile iste studije. Smatram da je sasvim pogrešno tumačenje razlike između sveučilišnih i stručnih studija, jer se oni razlikuju po ishodima učenja koji se na njima stječu, s jedne strane što na sveučilišnim studijima prevladava stjecanje znanja dok na stručnim studijima prevladava stjecanje vještina, ali to ne podrazumijeva razliku u razinama tih studija. Nadalje uvođenjem alternative bi dovelo do odustajanja mladih ljudi u poхаđanju stručnih studija, što bi stvaralo velike probleme u pronalasku adekvatnih ljudi sa znanjem i vještinama posebno u grani graditeljstva kojom se bavim. Još više strahujem što bi to značilo za ljude koji su već svoju diplomu i zvanje stekli i kako bi se njihov status u npr. Hrvatskoj komori inženjera građevinara mijenjao. Mislim da ljudi nisu svjesni koliko u stvari su nama kao poduzetnicima dobrodošli takvi studiji, jer za razliku od sveučilišnih studija, studenti stručnih studija prolaze više samu stručnu praksu te povučen vlastitim iskustvom puno se bolje u početku snalaze u radnom okruženju (npr. rad na terenu-gradilištu) Ovim izrečenim ne omalovažavam kolege inženjere sveučilišta, dapače oni svojim znanjem doprinose razvoju same grane tehnike, te primjenom svojih znanja kao i znanstvenim radom jako doprinose napretku graditeljstva te sam se i sam uvjero u količinu teorijskog znanja koje posjeduju. Napominjem još jednom da uvođenjem alternative bi se napravila nepremostiva prepreka između sveučilišnog i stručnog studija, čime bi se u startu diskriminirali mladi visoko obrazovani ljudi, te bi im se smanjila mogućnost zapošljavanja i daljnog napretka u karijeri. Stoga pustimo mlade obrazovane ljude da se same izbore za status u društvu, da prilikom razgovora za posao on/ona dokaže svoju kompetentnost, a ne da u startu dolazi u bolji položaj iako je lako moguće da nema istu ili možda slabiju razinu znanja od osobe sa stručnog studija. S poštovanjem Filip Gvozden, bacc.ing.aedif. Direktor Opus Dignum j.d.o.o Strojarska cesta 4, Zagreb	Prihvaćen Prihvaća se.

Romana Pomper Poštovani, kao studentica stručnog studija, ovim putem željela bih izraziti svoje nezadovoljstvo alternativnim prijedlogom. Podupirem glavni prijedlog MZO-a koji je jedini prihvatljiv i kojim se ne diskriminira velik broj studenata stručnih studija. Srdačan pozdrav, Romana Pomper Međimursko veleučilište u Čakovcu	Prihvaćen Prihvaća se.
Mihael Bobičanec Poštovani, kao student Međumurskog Veleučilišta u Čakovcu smatram da je alternativni zakon neprihvatljiv i vrlo opasan. Prihvaćanjem alternativnog zakona bi se diskriminirali mnogi studenti Republike Hrvatske, stoga smatram da je izvorni nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO- u prihvatljiv te ga kao takvog podržavam. Mihael Bobičanec	Prihvaćen Prihvaća se.
Marina Bilić Poštovani, studentica sam stručnog studija na Zdravstvenom veleučilištu i smatram da je izvorni Nacrt prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona u HKO točan, prihvatljiv i podržavam ga. Alternativni prijedlog smatram degradirajućim, diskriminirajućim koji vrijeđa sve bivše, sadašnje i buduće studente svih stručnjih studija u RH. Smatram da nije u redu da to činite studentima koji su budućnost Republike Hrvatske. Lijep pozdrav, Marina Bilić.	Prihvaćen Prihvaća se.
Petar Vejić Pozdrav, ja trenutno studiram specijalističkom diplomskom studiju automatike na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu. Prihvaćanjem alternativnog prijedloga bi sav moj trud na ovom studiju pao u vodu i ne bi uopće imalo smisla što smo ga ja i moji kolege upisali i tko bi nama onda vratio sav utrošeni novac i vrijeme koje je potrošeno na to? Također, što se događa sa svima onima koji su već prije završili specijalistički diplomski studij? Je li oni gube svoja prava koja su do sada imali? Je li oni koji su postali ovlašteni inženjeri gube taj status? Hoće li to značiti i gubitak posla za te ljudе? Tko će poslodavcima vratiti novac koji su oni po dosadašnjem zakonu morali isplaćivati svojim zaposlenicima jer su spadali u VSS, a sada su VŠS? Prihvaćanjem alternativnog prijedloga diskriminirale bi se tisuće sadašnjih i bivših studenata specijalističkih diplomskih studija i to ne samo u RH nego bi bili degradirani na razini EU. Odnosno, svrstavanjem specijalističkih diplomskih studija u razinu 6 EQF-a svi oni koji imaju ili će imati diplomu sa takvih studija bi automatski imali niže kvalifikacije od svih diplomskih studija u Europi. To jednostavno nema smisla jer specijalistički diplomski studiji kao i sveučilišni zahtjevaju prikupljanje minimalno 300 ECTS bodova. Je li to znači da vrijeme mojih kolega i mene vrijedi manje nego vrijeme nekog tko studira ili je završio sveučilišni diplomski studij? Slažem se da ti studiji nisu isti, ali to što se na sveučilišnom studiju se stječe znanstveno obrazovanje, a na specijalističkom stručno ne znači da je jedno bolje od drugog. I jedno i drugo nam je potrebno da bi mogli napredovati i degradiranjem bilo kojeg samo osuđujemo sami sebe na propast.	Prihvaćen Prihvaća se.

Josipa Kubica Oračić Poštovani, Studentica sam stručnog prediplomskog studija i smatram da je izvorni nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO- u prihvatljiv te ga kao takvog podržavam. Alternativni prijedlog smatram diskriminirajućim prema svim studentima stručnih studija kojima se na taj način degradira rad, trud, učenje i zaloganje tokom studiranja. S alternativnim prijedlogom se vrijeđaju i stavlju u nepovoljan položaj svi bivši, sadašnji i budući studenti na stručnim studijima. Također u svemu tome me zabrinjavaju čelnici visokih učilišta koji sasvim jasno podržavaju upravo sporni alternativni prijedlog u ovoj javnoj raspravi unificiranim odgovorima prateći nečiju šprancu i pridajući ovom cijelom pitanju minimalni interes ili još gore konformirajući se s htjenjima ljudi koji ih upravljaju ili zastrašuju. Lijep pozdrav, Josipa Kubica Oračić	Prihvaćen Prihvaća se.
Matea Umbehend Poštovani, obzirom da se alternativnom prijedlogu pridružuju čelnici visokih učilišta koji imaju i stručne studije, smatram to još većom sramotom i svojevrsnim dokazom da ih nije briga za boljitet ni vlastitih studenata koje će staviti u nepovoljan položaj ovom odlukom, a ne da misle o dobrobiti, budućnosti i boljitetu svih studenata Republike Hrvatske. Argumenti su nikakvi ili konformistički u najboljem slučaju te da nisu svjesni (ukoliko jesu svjesni, onda ih jednostavno nije nimalo briga) kakve posljedice ovakva odluka može imati za apsolutno sve studente, bilo sadašnje, buduće ili one koji su neki studij već završili.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Tena Grujić Poštovani, studentica sam Zdravstvenog veleučilišta. Izričito se protivim alternativnom nacrtu prijedloga zakona o hrvatskom kvalifikacijskom okviru jer smatram da je u potpunosti diskriminirajući i nepošten s obzirom na činjenicu o jednakosti stručnih i sveučilišnih programa po ECTS bodovima. Naše znanje i kvalifikacije koje stječemo po završetku stručnog studija nisu ništa manje vrednije od onih koji završe sveučilišni studij. Donošenjem alternativnog prijedloga smatram da potičete iseljavanje i završavanje studija u inozemstvu, a time si smanjujete kasnije i radnu snagu što nikako ne dovodi do boljitetka RH. Lijep pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.

Antonia Despetović

Poštovani, Kao studentica prediplomskog stručnog studija, smatram da je izvorni nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona HKO-u prihvatljiv i podržavam ga, dok alternativni prijedlog članka 6 smatram ponižavajućim i diskriminirajućim.

Podcenjivanjem diplome stečene na stručnim studijima poručujete da se stečena znanja te prvenstveno vrlo važne vještine ne priznaju u poslovnom svijetu te na taj način ugrožavate tisuće studenata te mnogobrojne osobe koje su već diplomirale na stručnim studijima.

Svrstavanje stručnih studija na nižu razinu nema nikakve osnove te je sasvim nepotrebno. Napomenula bih da se stručni studiji ipak razlikuju od sveučilišnih ali ne na loš način već na dobar. Profesori, doktori i asistenti koji predaju na stručnim studijima također predaju (u većini) i na sveučilišnim studijima te je neminovno da je ista razina znanja koja se prenosi na sveučilišne studente i studente koji pohađaju stručne studije. Dokaz da stručni studiji imaju jednaku vrijednost kao i sveučilišni je taj što je teorija koja se uči na stručnim studijima vrlo dobro provedena u praksi te smatram da je ta komponenta vrlo pohvalna, praktična te da opsežna praksa bolje priprema studente za buduće poslove. Nema potrebe da se iz tog razloga podcenjuju stručni studiji. Još jedna stavka koja govori da su stručni studiji itekako jednakci sa sveučilišnim je ta da student stručnog studija ostvaruje isti broj ECTS bodova kao i student na sveučilišnom studiju. Moram napomenuti da je još uvijek na snazi odljev mozgova te bi dovođenjem alternativnog prijedloga na snagu rezultiralo revoltom studenata (prebacivanje studenata na studije u inozemstvu te nastavak školovanja na već stečenu diplomu u inozemstvu). Srdačan pozdrav, Antonia Despetović

Ivana Škender

Poštovani, studentica sam treće godine preddiplomskog stručnog studija Automatizacije i procesnog računarstva na Tehničkom Veleučilištu u Zagrebu te sam jedna od mnogobrojnih kolega kojima ovakvim raspravama olakšavate odluku o nastavku obrazovanja izvan granica Republike Hrvatske. Negdje gdje su sveučilišni i stručni studiji na jednakim razinama i gdje je sasvim dovoljna razlika u njihovim ishodima učenja. Negdje gdje nema razlike niti u nazivlju stečenom po zavšetku diplomskih studija bili oni stručni ili sveučilišni, ponovno je razlika isključivo u ishodima učenja. Dakle podržavam izvorni nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO-u i smatram da alternativni prijedlog izmjena Zakona o HKO-u djeluje degradirajuće na sve sadašnje i bivše studente veleučilišta te demotivirajuće na potencijalne buduće studente, jer prije svega ova rasprava navela me na razmišljanje kome smetaju mlađi, ambiciozni i obrazovani ljudi u ovoj "zemlji znanja" kojom se svi diče pred upaljenim kamerama?! Dok je, s druge strane, rijetko koji student sveučilišta informiran o ovoj raspravi, a još manje ostali građani ove slobodne demokratske zemlje... Diljem Europe sveučilišta i veleučilišta surađuju na unaprijeđenju obrazovanja te gospodarskom razvoju svojih država, samo se ovdje, u ovoj maloj, predivnoj zemlji, punoj potencijala netko bori za vlastite interese, koristeći povjesno pouzdanu metodu "zavadi pa vladaj"... Lijep pozdrav.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Matea Krpan Poštovani, Studentica sam preddiplomskog stručnog studija te smatram da je izvorni nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO-u prihvatljiv te ga u potpunosti podržavam. Alternativni prijedlog članka 6. diskriminira i ponizuje sve studente stručnih studija ali i one koji su već diplomirali na stručnim studijima. Imam iskustvo studiranja na sveučilišnom i stručnom studiju, te sa sigurnošću i iz iskustva mogu reći kako ne vidim razloga da bi se stručni studij stavio na nižu razinu. Stručni studiji više su usredotočeni na praksi i primjenu znanja te je to jedina razlika sa sveučilišnim studijem, a ta razlika ne znači da se stručni studij treba stavlјati na nižu razinu, odnosno sveučilišni na višu. Svaki ECTS bod vrijedi jednak na stručnom i sveučilišnom studiju. Činjenica je da nigdje u EU ne postoji nešto kao alternativni prijedlog te Europski kvalifikaciji okvir (EQF) tvrdi da nema osnove za uvođenje različite razine kod diplomske kvalifikacije u stručnom i sveučilišnom obrazovanju. Lijep pozdrav, Matea Krpan	Prihvaćen Prihvaća se.
Matea Bučić Poštovani, Studentica sam prve godine specijalističkog diplomskog studija graditeljstva na TVZ-u. Pošto smo svi već dobro upućeni u nastalu situaciju, samo želim napomenuti kako bi moguće izglasavanje alternative ovog Zakon vjerojatno značilo odlazak velikog broja studenta na neka druga europska učilišta koja će nam omogućiti da dobijemo zaslužene diplome, kad nam je već RH neće dati. S poštovanjem, Matea Bučić	Prihvaćen Prihvaća se.

Kristijan Pavlović

Poštovani, Student sam Tehničkog Veleučilišta u Zagrebu, smjer elektrotehnika. U potpunosti se slažem s člankom 6 prijedloga zakona i protiv sam alternativnog prijedloga. Zašto? Ako malo pomnje pročitamo načela i ciljeve HKO-a dolazimo do znanja da upravo članak 6 je taj koji podupire sama načela i ciljeve HKO-a i ukida diskriminaciju stručnih studija na poslovnom tržištu, kako hrvatskom, tako i europskom. Dok alternativni prijedlog potiče istu. Također mislim kako treba naglasiti da ishodi učenja, koji su razine 7, NIKAKO ne smiju biti degradirani, jer to je sama kvalifikacija određena jasno definiranim ishodom učenja, što je također navedeno u načelima i ciljevima HKO-a. Za sve one koji su zaboravili koji su osnovni ciljevi i načela HKO-a copy-paste sam ih u nastavku te smatram da prije bilo kakvog prijedloga ili podržavanja prijedloga, poštovani i jako cijenjeni dekani sveučilišta su trebali malo bolje to proučiti te razmisli o posljedicama koje bi mogle utjecati na dalji razvoj gospodarstva, a samim tim i budućeg društva. Načela i ciljevi HKO-a su: – osiguravanje uvjeta za kvalitetno obrazovanje i učenje u skladu s potrebama osobnog, društvenog i gospodarskog razvoja, socijalne uključivosti te ukidanja svih oblika diskriminacije; – razvijanje osobne i društvene odgovornosti te primjena demokratskih načela u poštivanju temeljnih sloboda i prava te ljudskog dostojanstva; – jačanje uloge ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje; – razvijanje kvalifikacija na osnovama jasno definiranih ishoda učenja; – razumijevanje različitih kvalifikacija i ishoda učenja te njihovih međuodnosa; – osiguravanje uvjeta za jednaku dostupnost obrazovanju tijekom cijelog života, za višesmjernu horizontalnu i vertikalnu prohodnost, stjecanje i priznavanje kvalifikacija; – osiguravanje gospodarskog rasta temeljenog na znanstveno-tehnološkom razvoju; – jačanje konkurentnosti hrvatskoga gospodarstva koja se temelji na ljudskim potencijalima; – postizanje zapošljivosti, pojedinačne i gospodarske konkurenčnosti te usklađenoga društvenog razvoja temeljenog na obrazovanju; – uspostavljanje koordiniranog sustava osiguravanja kvalitete postojećih i novih kvalifikacija; – izgradnja sustava priznavanja i vrednovanja neformalnoga i informalnog učenja; – uspostavljanje i održiv razvoj partnerstva između nositelja i dionika kvalifikacijskog sustava; – jednostavnost prepoznavanja i priznavanja inozemnih kvalifikacija u Republici Hrvatskoj i hrvatskih kvalifikacija u inozemstvu; – sudjelovanje u procesu europskih integracija uz uvažavanje odrednica koje daju EQF i QF-EHEA, smjernica Europske unije i međunarodnih propisa; – očuvanje pozitivnih nasljeđa hrvatske obrazovne tradicije; – unapređenje i promoviranje obrazovanja u Republici Hrvatskoj. Srdačan pozdrav, Kristijan Pavlović

Prihvaćen

Prihvaća se.

Ivan Maričević

Žalosno je što u Lijepoj Našoj nema dosljednosti. Žalosno je što sve to plaćamo mi porezni obveznici. Ne gajim iluzije da se išta od ovog događa radi općeg boljštka. Slažem se da nismo svi isti, ali se ne slažem da su neki bolji od drugih. Smatram da je 300ECTS bodova vrlo jednoznačan podatak. Odluku da li će i koju će školu upisati svako za sebe donosi na osnovu raspoloživih mu podataka, zakona, stanja na tržištu, osobnih ambicija i sposobnosti. Nadam se jedno da će bez obzira na daljnji razvoj događaja, pravila za one koji su već upisali određenu školu, u vjeri da će završetkom te škole steći određene kompetencije, ostati ista kakva su i bila na dan upisa. Ako kao država ne uspijemo zadržati to zrno dosljednosti onda nam ne piše dobro i biti će krajnje neozbiljno očekivati da će nas ikad iko doživiti kao ozbiljnog partnera odnosno državu. Dakle, smatram da bi specijalistički diplomski stručni studiji te sveučilišni diplomski studiji trebali biti na jednakoj razini HKO-a. ECTS je po definiciji mjerilo utrošenih sati tijekom studija, te bi shodno tome trebali biti vrednovane i završene razine obrazovanja. Ivan Maričević i.g.

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje.

Kristina Tutić

Poštovani, studentica sam specijalističkog stručnog studija graditeljstva na TVZ-u te ne prihvacaćam mogućnost prihvaćanja alternativnog prijedloga. Naime, prihvaćanjem takvog prijedloga oduzela bi se stečena prava bivšim studentima (sada već ovlaštenim inženjerima struke) i onima koji su u postupku završavanja, a da ne spominjem da bi time uskratili mogućnost napredovanja u struci mladim i sposobnim ljudima što bi uzrokovalo odlazak u druge zemlje EU, jer zašto studirati u svojoj domovini, zemlji hrvatskoj koja nas želi degradirati, kada nas EU iščekuje širom raširenih ruku i samo čeka kada ćemo doći kako bi mogla „očeličiti“ naša znanja i vještine i na poslijetku nam pronaći posao u skladu s tim. Hoće li nam naša domovina ikada pružiti isto? Hoće li se na ovakav način izboriti za ostanak mlađih ljudi i radne snage u zemlji u kojoj prevladava starija populacija, u kojoj stopa mortaliteta raste iz godine u godinu? Ovakav apsurdni prijedlog nastao je od strane pojedinaca koji se boje rasta moći stručnih studija, sve većeg broja mlađih ljudi koji se odlučuju za upis istih, i na poslijetku, toga što se naša znanja izjednačavaju sa sveučilišnim. Danas tržište rada traži stručno osposobljene ljude čija je razina znanja na nivou sveučilišnog, ali isto tako traži i pripremljenost za teren, za primjenu stečenih vještina u struci. Kako onda zadovoljiti tržište rada kada bi nakon ovakvog prijedloga sve stalo na stručnom preddiplomskom studiju (koji ne zadovoljava uvjete poslodavaca prilikom zaposlenja) jer upis na specijalistički diplomski studij ne bi bio vrijedan ni truda, ni vremena, ni silnih novaca bačenih u vjetar, a diploma kao takva bi poslužila jedino kao ukras. I još za kraj, da li su se pojedinci koji predlažu i prihvacaјu alternativni prijedlog zapitali ne samo što s nama koji studiramo, onima koji su završili stručni studij, nego što s budućim generacijama? Hoće li ih uopće biti? Hoće li stručni studiji opstatи? Što sa silnim novcem kojeg smo utrošili u svoje obrazovanje? I na poslijetku, kako nas vratiti kada napustimo svoju zemlju u potrazi za boljim sutra?! Lijep pozdrav, Kristina Tutić, bacc.ing.aedif.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Tomislav Peček Poštovani, završio sam prediplomski stručni studij elektrotehnike, smjer Automatizacija i procesno računarstvo. Nakon završenog studija upisao sam Magistarski studij u Mariboru, na Fakulteti za elektrotehniko, računalništvo in informatiko. Smjer koji sam odabrao je Avtomatika in robotika. Upisao sam bez jednog ispita razlike, jer u Sloveniji očito ne rade studentske podjele kao kod nas, što je nažalost sramota za našu državu. Kao strani student koji prati nastavu na slovenskom jeziku nisam imao nikakvih problema jer moje znanje s predhodnog studija je bilo dovoljno da sve polovim u vrlo kratkom roku. I nažalost ovakvim ponašanjem tjerate budućnost ove države van granice zemlje. Po svemu do sad viđenome, moje znanje vrijedi manje u mojoj državi neko 50km od moje domovine. Ako to Vi neznate cjeniti, ja sam siguran da neko drugi znade. S poštovanjem, Tomislav Peček, bacc.ing.el. ps. samo me obrana diplome dijeli od titule magistra.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Marko Pomahač Poštovani, kao student druge godine stručnog prediplomskog studija Računarstva na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu smatram da je izvorni načrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO-u prihvativ te ga podržavam. Ujedno, smatram da alternativni prijedlog diskriminira sve studente stručnih studija na osnovi obrazovanja stavljanjem istih na nižu razinu. Za diplomu stručnog studija, kao i za diplomu siveučilišnog studija, potrebno je sakupiti 300 ECTS bodova, dakle potrebno je uložiti jednaku količinu vremena u učenje. Mislim da je neprihvativ staviti vrijednost jednog ECTS boda sa jednog studija iznad vrijednosti jednog ECTS boda drugog studija. Moje osobno mišljenje i shvaćanje jednakosti među studentima jest da vrijeme uloženo u učenje od strane svakog studenta mora vrijediti jednakako za sve studente sa svih visokih učilišta i svih studija iste razine. Drugim riječima, 1 ECTS bod jednog studenta mora biti jednak 1 ECTS bodu svih ostalih studenata, bez obzira na ustanovu u kojoj uče i orientaciju studija. Nije li to logični zaključak? Nije li to onda prava jednakost bez diskriminacije? Zašto bi 30 sati provedenih u učenju teorijskih znanja vrijedio više od 30 sati provedenih u učenju stručnih znanja? Nadalje, htio bih se osvrnuti na očitovanje Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, preciznije na dio koji nalaže: "Konkretno, prijedlog je neprihvativ u dijelu kojim se predlaže da se razina 7.1 u HKO-u poveže s razinom 7 u EKO-u, odnosno da se pridruži razini 2 u QF-EHEA. Pravilno čitanje EKO tablice nužno dovodi do zaključka: 1) da se razina 7.1 u HKO-u mora povezati s razinom 6 u EKO-u i pridružiti razini 1 u QF-EHEA; 2) da se razine 7.2 i 7.3 u HKO-u moraju povezati s razinom 7 u EKO-u; 3) da se razine 7.2 i 7.3 u HKO-u, zajedno s razinom 8.1 u HKO-u, moraju pridružiti razini 2 u QF-EHEA." Citirano smatram netočnim, jer kroz razne primjere visokog obrazovanja u drugim državama Europske Unije vidimo primjere gdje to nije tako. Ujedno, ako pravilno čitanje EKO tablice NUŽNO dovodi do navedenog zaključka, zar onda trebamo to shvatiti kao izjavu da države gdje to nije istina rade izvan EKO tablice? Jer pod te države bi onda ulazile države poput: -Njemačka (http://ecahe.eu/w/index.php/Higher_education_system_in_Germany) -> na slici pod "Overview degree structure" se jasno vidi da su studiji orientirani na praksi jednakoniima orientiranim na istraživanje (točnije teoriju), ili, po našim nazivima, stručni diplomske studije su na istoj razini	Prihvaćen Prihvaća se.

kao i sveučilišni diplomski studiji. Također se vidi mogućnost upisa doktorskog studija sa obje vrste diplomskog studija -Austrija (http://ecahe.eu/w/index.php/Higher_education_system_in_Austria) -> na slici pod "Overview degree structure" se vidi da ne postoji nikakva podjela između stručnih i sveučilišnih studija, kao i da je istima omogućen upis doktorskih studija neovisno o orientaciji diplomskog studija -Nizozemska (http://ecahe.eu/w/index.php/File:Netherlands_degree_structure.png) (http://ecahe.eu/w/index.php/Higher_education_system_in_The_Netherlands) -> na slici se vidi da su sveučilišni i stručni studiji na jednakoj razini te mogućnost prelaska sa stručnih preddiplomskih studija na sveučilišni diplomski studij, kao i sa sveučilišnog preddiplomskog studija na stručni diplomski studij te mogućnost upisa doktorskog studija s jednom i drugom diplomom. Sve navedeno je i napisano na drugoj navedenoj poveznici pod djelom "Higher professional education" -Švedska (http://ecahe.eu/w/index.php/Higher_education_system_in_Sweden) -> na slici pod "Overview degree structure" se jasno vidi jednakost između stručnih i sveučilišnih studija te mogućnost upisa doktorskih studija s obje diplome -Španjolska (http://ecahe.eu/w/index.php/Higher_education_system_in_Spain) -> na slici pod "Overview degree structure" se vidi da ne postoji nikakva razlika u vrednovanju stručnih i sveučilišnih studija te mogućnost upisa doktorskog studija s bilo kojim završenim diplomskim studijem Također bih se htio osvrnuti i na dio istog očitavanja Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu koji glasi: "Sukladno tome, kao što se ustanovljavaju posebne razine HKO-a u skupini kvalifikacija 7, dosljedno i cjelovito izvršenje Odluke USRH nalagalo bi razdvajanje preddiplomskog sveučilišnog studija i preddiplomskog stručnog studija na dvije razine u HKO-u u skupini kvalifikacija 6, to jest: 1. uspostavljanje razine 6.1 u HKO-u (preddiplomski stručni studiji), i 2. uspostavljanje razine 6.2 u HKO-u (preddiplomski sveučilišni studiji)." Ono što mene zanima je kako razmišljaju kolege s Pravnog fakulteta. Naime, ako se razina 7.1 HKO-a izjednači s razinom 6 EKO-a, što bi onda bilo s razinom 6.1 ukoliko prođe ovaj prijedlog? Hoćemo li onda staviti našu razinu 6.1 na razinu 5 prema EKO? To po meni nema apsolutno nikakvog smisla te smatram da oba prijedloga (trenutni alternativni prijedlog za članak 6 i gore citirani prijedlog koji bi ga pratio) sramote državu prema vani. Što točno onda poručujemo Europskoj Uniji? Da su naši stručni prvostupnici jednaki ljudima koji su završili srednje škole u Europskoj Uniji? Bi li onda trebalo i naše strukovne srednje škole isto razdvajati? Mislim da je to potpuni absurd i da bi se s tom izjavom složila velika većina našeg naroda. Ujedno bih se htio osvrnuti na komentare koji podržavaju alternativni prijedlog. Početi će s time da skoro svi fakulteti koji podržavaju alternativni prijedlog samo rade copy-pase, tj. samo prepisuju ono što su Pravni fakultet i Ekonomski fakultet već iznijeli. Takvi komentari bez ikakve valjane argumentacije nemaju smisla i samo pokazuju na stvarno stanje unutar Sveučilišta, a to je da pojedinac ili skupina osoba ima interesa te vrši svojevrsni pritisak na dekane i prodekanе fakulteta. Taj isti princip se primjenjuje i na studentima stručnih studija na Ekonomskom fakultetu gdje, prema izvorima iz samog fakulteta, predavači pokušavaju odvratiti studente od komentiranja tvrdeći da je cijela situacija već riješena i definirana te da se nemaju o čemu brinuti, iako to očito nije istina sudeći po tome da je ovo

savjetovanje i dalje otvoreno. Određeni predavači su navodno i povisili glas na studente kada im je rečeno da je tema i dalje aktivna, ponavljajući iste riječi od prije. Izvore neću imenovati. Nadalje, jedan od fakulteta je u svojem, barem dosadašnjem komentaru, izjavio kako iznosi mišljenje koje zastupa većina studenata na tom fakultetu, što smatram vrlo zanimljivim i netočnim. Naime, skoro svi dosadašnji komentari od strane studenata su bili protiv alternativnog prijedloga, što uključuje i one koji su završili sveučilišni studij ili koji trenutno pohađaju neki sveučilišni studij. Također poznajem neke studente na drugim fakultetima koji su dio Sveučilišta u Zagrebu koji ne žele iznijeti svoje mišljenje ovdje radi mogućnosti dovođenja sebe u nepovoljan položaj. Takve stvari vas natjeraju da se zapitate odakle takav stav uopće, zar ne? Također se želim osvrnuti na moguće argumente koje bi studenti mogli imati protiv izvornog prijedloga. Prvi od takvih bi bio da je gradivo na sveučilišnim studijima kompleksnije i teže. I u kontekstu teorije, siguran sam da je. Ali isto tako na stručnim studijima su praktični zadaci sigurno kompleksniji nego na sveučilišnim studijima. Ipak je to jedna od glavnih razlika koja postoji između te dvije vrste studija. A uspoređivanje korisnosti takvih znanja je i sam Ustavni sud proglašio besmislenim. Drugi je da su kriteriji za upise na stručne studije puno "jači", što nije istina. Kriteriji su isti, jer sam prilično siguran da se ne piše zasebna matura za stručne i zasebna za sveučilišne. Razina predmeta koja se zahtjeva ovisi o samoj ustanovi, a ne o tipu studija. Najbolji primjer su Fakultet elektrotehnike i računarstva i Tehničko veleučilište u Zagrebu koji imaju iste zahtjeve za razine obaveznih predmeta na maturi, a imaju različite vrste studija. Jedina razlika je konkurenčija. Treći argument je da su predavanja zahtjevnija te da predavači više traže od studenata. Opet, možda u kontekstu teorije da, ali što se tiče praktičnog znanja ne. Također smatram da je potpuno absurdno koristiti argumente o stvarima koje ovise o pojedincu, a ne o studiju, u raspravi o razini studija. Pod time govorim o zahtjevima predavača, koji su zahtjevi predavača, a ne zahtjevi studija. Neki predavači su stroži na usmenom ispitivanju, neki su blaži, a to je sve skroz individualna stvar koja ovisi isključivo o samom predavaču, a ne o studiju. U jednom od komentara sam također primjetio argument koji kaže "Također, redovan sam student i nemam mogućnost rada kao npr. netko na stručnom.", što ukazuje na veliko neznanje o osnovama studiranja, iako mi osobno nema smisla da netko tko studira ne zna razliku između raznih vrsta studija. Stručni studiji, kao i sveučilišni, mogu biti i redovni i izvanredni. To što je netko na stručnom studiju ne znači da je izvanredan. Ovakve argumente osobno smatram pokušajima ukazivanja na nekakvu "nepravdu" prema sveučilišnim studijima koja uopće ne postoji, jer mi je teško povjerovati da ljudi koji su u sustavu visokog obrazovanja ne razumiju osnovne pojmove istoga. U drugom komentaru me je zainteresirao dio koji kaže da "...argument o diskriminaciji studenata stručnih studija ne drži vodu jer su svi znali da upisuju stručni studij, a ne sveučilišni.". Diskriminacija znači praviti razliku između ljudi prema nekom obilježju, što je u ovom slučaju obrazovanje. Pokušava se napraviti razlika između ljudi stavljajući jednu skupinu na nižu vrijednosnu razinu od druge temeljena na završenom diplomskom studiju. Doslovno isto kao i sa rasizmom gdje se radi diskriminacija i stavlja se pripadnike crne rase na nižu vrijednost. Nažalost, čini mi se da neki ljudi ne shvaćaju da stručni studiji nisu lošiji, nego su drugačiji. Da su lošiji, ne bi imali iste razine ishoda obrazovanja kao i

sveučilišni. Nas se pokušava staviti na nižu razinu vrijednosti jer smo drugačiji, što je čista i definitivna diskriminacija. Ono što je navedeno u citatu može samo biti istinito u kontekstu prevare, a ne diskriminacije. A i taj argument "drži vodu", jer mi, pod čime govorim o sebi i svim studentima koju su upisali stručni studij, smo znali da upisujemo stručni studij i znali smo da je pred zakonom ravnopravan sa sveučilišnim. Promjena toga nakon što smo mi već krenuli sa studiranjem je direktna prevara jer smo krenuli pod jednim uvjetima, gdje nam je bilo rečeno da po završetku diplomskog studija ćemo biti na istoj razini u HKO kao i sveučilišni diplomske studije, a završili bi na drugim uvjetima bez da smo mi na njih pristali. Na kraju bih htio izraziti još jednu vrlo važnu činjenicu koju sam gore već naveo. U slučaju da se prihvati alternativni prijedlog, svi studenti stručnih studija na koje to utječe, kao i oni koji su diplomirali iste, imaju temelja za tužbu protiv države za prevaru, jer to nisu uvjeti pod kojima smo upisali stručne studije, a vjerujem da državi to nije u interesu. Gledajući na cijelu situaciju, alternativni prijedlog nije nimalo u interesu države jer ruši naš standard i vraća nas 10 godina u prošlost s visokim obrazovanjem. Stoga se nadam da će se cijela situacija sagledati objektivno i s razmišljanjem o posljedicama za sve pojedinačne studente stručnih studija, sve ustanove koje pružaju stručne studije te za samu državu u cijelosti. S poštovanjem, Marko Pomahač

Aleksandar Šoh

Poštovani, Alternativni prijedlog smatram diskriminirajućim prema svim studentima stručnih studija. Na taj način degradirate rad, trud i zalaganje svakog studenta koji je pohađao i stekao titulu na stručnom studiju, kao i onih koji trenutno pohađaju. Za buduće nisam siguran da će ih biti, možda svojim naumom uspiju otjerati i ovo malo mlađih i obrazovanih ljudi van granica RH-a u države EU gdje će biti cijenjeni i priznati kao stručnjaci! Alternativnim prijedlogom svi studenti stručnih studija stavljuju se u nepovoljan položaj! Ukoliko dođe do promjena, da li će doći retroaktivno do oduzimanja prava i ovlaštenja? S poštovanjem, Aleksandar Šoh, struč. spec. ing. aedif.

Ivana Filipović

Kao studentica preddiplomskog stručnog studija, iskazujem nezadovoljstvo alternativnim prijedlogom. Smatram ga apsolutno ponižavajućim i neprihvatljivim. Mišljenja sam da bi specijalistički diplomske stručne studije te sveučilišni diplomske studije trebali biti na potpuno jednakoj razini! To što su stručni smjerovi više usmjereni ka praksi, odnosno primjeni znanja, ne znači da ih se treba degradirati i manje cijeniti. Teorija i praksa se nadopunjaju te mislim da je neprihvatljivo jedno manje cijeniti od drugog.

Prihvaćen
Prihvaća se.**Prihvaćen**
Prihvaća se.

Marijano Majdandžić

Poštovani! Kao student specijalističkog diplomskog stručnog studija Tehničkog Veleučilištu u Zagrebu, izrazito sam zabrinut alternativnim prijedlogom te istoga smatram neprihvatljivim i izrazito opasnim. Navedenim alternativnim prijedlogom oduzimaju se prava studentima koji su završili i onih koji su u postupku završavanja stručnih studija. Alternativnim prijedlogom retroaktivno se oduzimaju stečena prava svakog čovjeka koji je na legitiman način stekao diplomu pod uvjetima koje je jamčio i Ustav i posebni propisi. Smatram da bi zdravom konkurenčijom na tržištu rada profitirala i sama država, u suprotnom sve ovo može biti pogubno za društvo i razvoj zemlje koja je ionako do grla u problemima. Znanstveni pristup problemu stečenim znanjem na sveučilišnom i praktični pristup problemu stečenim znanjem na stručnom studiju jednako je vrijedan, te jedno bez drugoga ne može funkcionirati, stoga nemojmo stvarati razliku tamo gdje nije potrebno, i stručnjak i znanstvenik jednako je bitan, udrugimo se, budimo timski igrači za dobrobit društva i razvoj zemlje, uz uzajamno poštivanje. Sustav visokog obrazovanja Republike Hrvatske temelji se na odredbama Bolonjskog procesa. Temeljna značajka tog sustva je binarnost, odnosno uvođenje pojma ECTS bod kao jedinične vrijednosti onoga što se s njime mjeri. Dakle, ako netko pokušava dokazati da dostignuti isti broj ECTS bodova na dva različita studija treba postaviti na dvije različite vrijednosne razine onda on time negira načela i ono što je samim Bolonjskim procesom propisano. Prihvaćanjem alternativnog prijedloga bili bismo jedina država Europske Unije koja je omalovažila jednu grupu studenata, te bismo sigurno predstavljali presedan u Europskoj Uniji. Cijenim studente sveučilišnog studija jednako kao i studente stručnog studija kojega sam i sam student. Isto tako želim napomenuti kako radim u tvrtki u kojoj sam podređen nekoć davno studentima koji su svoje diplome stekli na stručnim i sveučilišnim studijima, te surađujem i prema poziciji u tvrtki jednak sam studentima stručnog i sveučilišnog studija i zajedničkom suradnjom rješavamo probleme i pomažemo jedni drugima. Zaključak svega, rasprava o alternativnom prijedlogu je suluda i diskriminirajuća, te članak 6. smatram prihvatljivim i jedinim pravednim. S poštovanjem, Marijano Majdandžić bacc.ing.aedif.

Klaudia Fintić

Poštovani, Alternativni prijedlog smatram diskriminirajući i dovodi u nepovoljan položaj studente stručnih studija koji su uložili trud i vrijeme za dobivanje diplome. S poštovanjem

Prihvaćen

Prihvaća se.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Kristina Grubišić

Poštovani, studentica sam specijalističkog stručnog studija graditeljstva na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu te se izrazito protivim alternativnom prijedlogu. Ono što budi negativne emocije u meni je ta spoznaja da sam možda manje cijenjena, manje vrijedna ili možda čak nevidljiva naspram studenata koji završe svoje obrazovanje na sveučilištu. Kako je moguće da se ovakvo što događa nama, državi koja je postala članica Europske unije gdje je stručni i sveučilišni studij izjednačen? Kako je moguće da netko u tako drastičnom pogledu sudi drugome o njegovim obrazovnim kvalifikacijama? Stavite se u naše pozicije, osvrnite se oko sebe, razmislite na koji način uskraćujete mnogim mладим ljudima želju i mogućnost za napretkom. Pokušajte barem pomisliti da se Vaše dijete, rođak, prijatelj ili bilo tko drugi nalazi u ovakvoj mat poziciji gdje mu druga osoba sudi o stečenom ili trenutnom obrazovanju. Što će biti sa ljudima koji su već stekli neke nazine, formirali život, budućnost? Što će biti sa mojim kolegama koji trenutno studiraju kao i ja, a što će biti sa onima kojima je stručni studij jedina opcija kada završe srednju školu? Zašto nam uskraćujete mogućnost izbora? Dosta mi je buđenja u ovoj uspavanoj državi u kojoj je nenormalno normalno i obrnuto. Zar je došlo do toga sa se moram boriti i razmišljati na koji će me način poslodavac gledati ili hoću li se uopće moći zaposliti u Hrvatskoj? Ovakvim alternativnim prijedlogom povlačite mnoga pitanja. Ne dopustite da jednim krivim potezom mlađi, obrazovani ljudi odlaze ili namjeravaju otići iz Hrvatske. Lijep pozdrav, Kristina Grubišić

Nikola Jelaš

Poštovani, Student sam 2.godine Sanitarnog inženjerstva na Zdravstvenom Veleučilištu u Zagrebu,i smatram da je Alternativni prijedlog zakona nepravedan na svim razinama prema svim studentima u Republici Hrvatskoj. Taj prijedlog bi automatski degradirao,i bacio "stigmu" na SVE studente Veleučilišta,i Visokih škola. Ono što mi dobivamo za svojih 300 ECTS bodova je kompetentnost ,znanje i stručnost,kao i bilo koji drugi student na drugom Fakultetu bio on Sveučilišni i Veleučilišni,prediplomski stručni ili prediplomski sveučilišni. Alternativnim nacrtom zakona ugrožava se egzistencija svih nas studenata koji trenutno studiramo,i onih koji su završili svoj stručni studij.Svaki budući poslodavac će nas gledati kao "nižu klasu" i samim tim naše studiranje dolazi u pitanje. Ovakav zakon je krajnje zabrinjavajuć,a njegove posljedice će rezultirati samo većom nezaposlenošću i daljnjim iseljavanjem iz NAŠE DOMOVINE. S poštovanjem, Nikola Jelaš Student Sanitarnog Inženjerstva.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Šumarski fakultet

Poštovani, Sveučilište u Zagrebu Šumarski fakultet podržava mišljenje i zaključke Nacionalnoga vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj Republike Hrvatske, očitovanje Sveučilišta u Zagrebu Pravnog fakulteta te očitovanje Sveučilišta u Zagrebu Ekonomskog fakulteta o Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru. S poštovanjem, dekan Sveučilišta u Zagrebu Šumarskog fakulteta, prof. dr. sc. Vladimir Jambreković.

Odbijen

Ne prihvaca se. Ministarstvo znanosti i obrazovanja prihvaca argumente iznesene u prilog prijedlogu alternativnog članka te iznosi obrazloženje sukladno kojem je donesena odluka o prijedlogu zakonskog rješenja koje je u skladu s Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja slaže se da treba jasno razlikovati sveučilišne i stručne studije, stoga se u zakonskom prijedlogu dodatno naglašava postojanje različitih vrsta kvalifikacija na svim razinama obrazovanja. Različitost sveučilišnih i stručnih studija naglašena je i u pogledu pristupa razini doktorskog studija sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Preduvjet je za pristup doktorskom studiju završen sveučilišni diplomska studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice. Pristup doktorskim studijima nije moguć temeljem završetka specijalističkoga diplomskog stručnoga studija. Smatramo da smo ovim prijedlogom postupili sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja slaže se da postoji razlika između ishoda učenja stručnih i sveučilišnih studija. Međutim, ističemo da se koncept ishoda učenja ne sastoji u tome da nastavnici omogućuju ishode učenja, već ih studenti stječu. Zadaća je, dakle, nastavnika, da potiču studente na stjecanje znanja i vještina. Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6., diskriminira osobe koje stječu kvalifikaciju završetkom specijalističkih diplomskih stručnih studija u Republici Hrvatskoj u odnosu na osobe koje stječu usporedive kvalifikacije u drugim zemljama članicama Europske unije. Takva bi praksa bila suprotna od praksi drugih zemalja koje imaju binarne sustave i koje na istu razinu nacionalnih kvalifikacijskih okvira svrstavaju kvalifikacije različitih vrsta, odnosno kvalifikacije koje se stječu završetkom sveučilišnih i stručnih studija. Na kraju, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. nije u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, koji za specijalističke diplomske stručne studije propisuje istovjetno vrijeme trajanja i jednak broj ECTS bodova kao za diplomske sveučilišne studije.

Robert Babić

Poštovanje , Student sam Stručnog specijalističkog studija na TVZ-u Graditeljski odjel. Šokiran sam ovim prijedlogom degradacije i naprsto tjerate ljudi u očaj. Za sve što smo se žrtvovali , plaćali sami sebi fakultet da bi nam sutra bilo bolje preko noći se mijenja i više nisi što jes... Kako je moguće da je 300 < > 300 ?? U kakvoj mi to državi živimo ? Zašto se ne okrenemo prema EU (EQF) u kojoj nam diploma više vrijedi nego u državi koja ju je izdala ? Kako hrvatska privreda misli zadržati mlade ljudi u zemlji koja joj ne nudi ništa ? Ovdje se dugi niz godina stalno radi protiv ljudi. Kada će to prestati ? Protivim se alternativnom rješenju.

Prihvaćen

Prihvata se.

Petar Hedžet

Poštovani, ovim putem Vam želim uputiti nekoliko pitanja na koje ste mi dužni odgovoriti. Prije svega da Vam se predstavim. Zovem se Petar, završio sam stručni preddiplomski studij mehatronike na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu te stekao zvanje stručnog prvostupnika inženjera mehatronike. Školovanje sam nastavio te trenutno studiram na specijalističkom diplomskom stručnom studiju informatike na istom veleučilištu. Pitanja koja Vam želim postaviti su sljedeća: Zašto se završetkom specijalističkog diplomskog studija sa stečenih 300 ECTS bodova dodjeljuje naziv „stručni specijalist inženjer“ koji je diskriminirajući, ne postoji nigrde u Europskoj uniji, te kao takav nije prepoznat na tržištima rada, a ne mnogo prikladniji, a obrazložit će i zakonom točniji naziv „stručni magistar inženjer“? Zašto se već i ovako diskriminirajući zakon o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru želi promjeniti kako bi još više diskriminirao specijalističke diplomske stručne studije razlikama u razini? Dakle, za početak da jednostavno prikažem situaciju, specijalistički diplomski stručni studij kao i sveučilišni diplomski studij se temelji na 300 ECTS bodova. U startu bi sve trebalo biti jasno, studiji su na istoj razini po Europskom kvalifikacijskom okviru (EQF), te je jedina razlika između ta dva studija ona u profilu (stručni i sveučilišni). Ista stvar bi trebala biti i s nazivima, koji bi se jasno razlikovali u nazivu (stručni i sveučilišni). Nadalje svoje obrazloženje prikazat će i stanjem u usporedivim državama koje imaju binarni sustav. Pregledom službenih dokumenata (CEDEFOP, National qualifications framework developments in Europe) može se vidjeti kako zemlje poput Njemačke, Austrije, Mađarske i mnogih drugih, na istoj razini svrstavaju i stručne i sveučilišne studije. U ovom slučaju Hrvatska jedina ne slijedi primjer Europske unije te iz nejasnih razloga radi štetu i sebi i svojim građanima. Ustavna tužba pod predmetnim brojem U-I-4412/2007 zbog povrede ustavnih prava i sloboda iz članka 3. i članka 65. Ustava Republike Hrvatske do danas nije dobila pravorijek Ustavnog suda. Navedena tužba koja se zalaže za stvari koje sam prethodno opisao te sadrži još mnogo argumenata koje nisam spomenuo nije riješena već više od 9 godina! S druge strane, donesena odluka U-I-351/2016 kojom su prihvaćeni navodi rektora prof.dr.Borasa, te su jasno diskriminirani bivši i sadašnji studenti specijalističkih diplomskih stručnih studija (tvrdnja kako 300 ECTS-a nije jednako 300 ECTS-a, bez ikakvog obrazloženja zašto je to tako?!) je donesena u mnogo kraćem periodu. To me dovodi do zadnjeg pitanja, zašto 300 ECTS-a sveučilišnog diplomskog studija nisu jednaki 300 ECTS-a specijalističkog diplomskog stručnog studija? Mogao bih napisati još mnogo činjenica u vezi nastale situacije, no smatram kako ćete mojim, a i ostalim komentarima zabrinutih studenata, profesora, poslodavaca te svih ostalih uvidjeti kako smo u pravu, a ne slijediti nečije privatne želje te time raditi protiv Ustava te štetiti sami sebi i cijeloj državi! Unaprijed Vam zahvaljujem na odgovorima te Vas srdačno pozdravljam! Petar Hedžet bacc.ing.mech.

Hrvoje Španiček

Poštovani, podržavam osnovni prijedlog HKO-a. Alternativni prijedlog je diskriminatoran i protuustavan. Pozdrav

Primljeno na znanje

Ministarstvo znanosti i obrazovanja u daljnju proceduru upućuje glavni prijedlog Nacrta prijedloga zakona te se u odgovoru ne razmatra dio komentara vezan uz alternativni prijedlog.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Lara Jakupić Poštovani, Kao studentica preddiplomskog studija Zdravstvenog veleučilišta smatram da je alternativni prijedlog neprihvatljiv i diskriminirajući na svakoj razini za svakog budućeg, sadašnjeg i prošlog studenta bilo kojeg veleučilišta Republike Hrvatske. Ne vidim bilo koji razlog koji bi opravdavao usvajanje alternativnog prijedloga jer kako na sveučilišnim tako i na veleučilišnim studijima potrebno je uložiti i trud i rad za stjecanje diplome te je prema mome mišljenju izuzetno neprofesionalno i pomisliti kako studenti stručnih studija ne moraju uložiti trud i vrijeme za svoje buduće zanimanje. Već sama ideja alternativnog prijedloga sramota je za obrazovni sustav Hrvatske u kojoj se na žalost ne zna cijeniti rad i trud mladih ljudi već ih se svjesno potiče da svoje daljnje obrazovanje i rad nastave u inozemstvu gdje ih nitko neće diskriminacijom i omalovažavanjem "nagrađivati" za njihov trud i rad!! Lp, Lara Jakupić	Prihvaćen Prihvaća se.
Kristijan Fakin Kako vas nije sramota i predložiti ovako nešto. Radim i pozajmljujem novac od roditelja za pohađanje Veleučilišta koje košta 15.000 kuna godišnje i vi mi želite reći da za taj ogromni novac idem u višu srednju školu? Urazumite se mislite na to koliko će te ljudi koji pohađaju te studije uništiti tim prijedlozima. Imate li vi obraza uopće gospodo draga. Urazumite se dok nije prekasno.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Matko Radanović Čovječe pazi da ne ideš malen ispod zvijezda! Ostavite se Agrokora koji ovaj problem stavlja u sjenu, ovo je puno veći problem na duže staze. Prihvaćanje ovog prijedloga zakona o HKO je u potpunosti nedopustiv jer ova država ostaje na mladim i prosperitethim ljudima koje kreira. Nas studente čeka barem 40ak godina rada, guranja ove države naprijed kao punjenje proračuna i treba razmisiliti koje probleme sve otvara ovaj zakon ukoliko se prihvati (pitanje Komore za inženjere/magistre koja može propisati zakone da treba imati zadovoljenu 7.2 razinu kako bi imali zakonske ovlasti, pitanje zapošljavanja, pitanje konkurentnosti unutar države kao i izvan nje, što mi kao deklarirana "zemљa znanja" govorimo o sebi kao cjelini, itd). Ovo bi također trebala biti jedna od standardnih nepromišljenih mjera kao pronatalitetna politika kojom bi se zadržali ljudi u državi ne razmišljajući o posljedicama koje se mogu eventualno dogoditi. No, kad se problemi kroz koju godinu pokažu svi peru ruke i prozivaju prehodnike ne čineći ništa po tom pitanju. Nisam zadovoljan sveukupnom situacijom koja se događa u državi, iako potaknut na razmišljanje ne bih želio skupiti "prnje" i pobjeći glavom bez obzira negdje gdje bi me trebalo grijati "tuđe" sunce i u debeloj starosti prozivati sve one koji su to prouzročili. Nezadovoljni student, Matko Radanović	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.

Matko Radanović

Prvo vraćanje poreza na prvu nekretninu, pa podizanje cijena energenata, ukidanje povlastica za električna vozila, povećavanje cestarine na autocestu i onda lijepo nakon godišnjeg odmora u ljetu idemo i na studente koji bi trebali biti budućnost ove zemlje. Vlada i njeni ljudi se uporno pitaju zašto sve više mladih odlazi u potrazi za boljim i stalno govore kako treba nešto promijeniti a evo kako se odnose prema onom najvrijednijem. Tko je to takođe vrijedan da degradira ljudi i da uopće može ocijeniti/degradirati nečije zanne, zalaganje i učenje tokom niza godina. Ovo je samo jedna od politika kako prisilno ljudi zadržati u ovoj zemlji i to politika koja ne gleda dugoročno već da zadovolje norme svojih mandata koji su takođe kratki da se jedva stignu pobrinuti za sebe i svoje bližnje.

Celestin Bašura

Poštovani, Student sam Automatizacije na TVZ-u gdje mi je trenutno ostala samo predaja diplomskog rada koja me dijeli od ostvarivanja 300 ECTS boda. Ta predaja diplomskog rada se oduzila iz razloga što sam dobio priliku za rad u Australiji na projektu izrade sustava za automatizaciju za veliki rudnik magnetita (zeljezo). Bio sam zaposlen na osnovu stecenog znanja koje sam morao dokazati kroz prva 2-3 mjeseca rada. Nakon isteka tog "probognog roka" bila mi je predložena placica i odgovornost kao da mi pripada titula "Master of Electrical Engineering". Za to vrijeme sam dobio veliku pomoć od osoblja na TVZ-u koja mi je omogućila zamrzavanje godine da bi imao priliku diplomirati nakon povratka iz Australije sa kojom bi mogao nostrificirati diplomu i ostvariti titulu "Master of Electrical Engineering". Dodatna napomena je da vecina fakulteta slične struke u Australiji imaju još veće usredotočenje na strucna znanja nego znanstvena nego što je to primjerice na TVZ-u. Sukladno stime, studenti imaju prilike odraditi doktorski studij na kojem bi se onda tek bavili znanstvenim aspektom. Postavljam Vam sljedeća pitanja: 1. Da li smatrate da Australija kao razvijena zemlja je potpuno promasila sa svojim nacinom izvodenja viseg obrazovanja? 2. Da li smatrate Hrvatski obrazovni sustav takođe naprednjim da bi se kreirali zakoni koji bi diskriminirali strucna znanja za razliku od tamo jedne „zaostale“ zemlje? (Primjer nije samo Australija nego vecina zemalja EU kako su naveli prijasnji komentari) 3. Zasto se ne bi predložio zakon koji omogućio nostrifikaciju diploma iz drugih zemalja kroz nekoliko radnih dana na isti nacin kako su nase diplome priznate u tim zemljama, kako je komentar od Danijela Marsica detaljno opisao na vlastitom primjeru. 4. Ukoliko prode ovaj ALTERNATIVNI prijedlog da li imate na umu zatvarati postrojenja ciji su projekti potpisani od strane ovlastenih inženjeri moje kolege, s obzirom da ukoliko prijedlog prode ti potpisi bi postali nevazeci? Iz navedenih razloga prihvatljivim smatram izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO, a dok neprihvatljivim smatram alternativni prijedlog tog članka zastupan od stane Rektorskog zbora te očitovanje Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu kojim se studente stručnih studija dovodi u podređeni položaj.

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Sveučilište u Zagrebu Tekstilno-tehnološki fakultet

Sveučilište u Zagrebu Tekstilno-tehnološki fakultet podržava mišljenje i zaključke Nacionalnoga vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj Republike Hrvatske te očitovanje Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Ekonomskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu o Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru. S poštovanjem, Dekanica Sveučilišta u Zagrebu Tekstilno-tehnološkog fakulteta, Prof. dr. sc. Sandra Bischof

Odbijen

Ne prihvaca se. Ministarstvo znanosti i obrazovanja prihvaca argumente iznesene u prilog prijedlogu alternativnog članka te iznosi obrazloženje sukladno kojem je donesena odluka o prijedlogu zakonskog rješenja koje je u skladu s Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja slaže se da treba jasno razlikovati sveučilišne i stručne studije, stoga se u zakonskom prijedlogu dodatno naglašava postojanje različitih vrsta kvalifikacija na svim razinama obrazovanja. Različitost sveučilišnih i stručnih studija naglašena je i u pogledu pristupa razini doktorskog studija sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Preduvjet je za pristup doktorskom studiju završen sveučilišni diplomska studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice. Pristup doktorskim studijima nije moguć temeljem završetka specijalističkoga diplomskog stručnoga studija. Smatramo da smo ovim prijedlogom postupili sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja slaže se da postoji razlika između ishoda učenja stručnih i sveučilišnih studija. Međutim, ističemo da se koncept ishoda učenja ne sastoji u tome da nastavnici omogućuju ishode učenja, već ih studenti stječu. Zadaća je, dakle, nastavnika, da potiču studente na stjecanje znanja i vještina. Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6., diskriminira osobe koje stječu kvalifikaciju završetkom specijalističkih diplomskih stručnih studija u Republici Hrvatskoj u odnosu na osobe koje stječu usporedive kvalifikacije u drugim zemljama članicama Europske unije. Takva bi praksa bila suprotna od praksi drugih zemalja koje imaju binarne sustave i koje na istu razinu nacionalnih kvalifikacijskih okvira svrstavaju kvalifikacije različitih vrsta, odnosno kvalifikacije koje se stječu završetkom sveučilišnih i stručnih studija. Na kraju, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. nije u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, koji za specijalističke diplomske stručne studije propisuje istovjetno vrijeme trajanja i jednak broj ECTS bodova kao za diplomske sveučilišne studije.

Štefica Pozaić

Kao prosvjetni djelatnik i roditelj studenta na stručnom studiju (TVZ) kojeg smo odabrali zbog vrlo pozitivnih iskustava studenata i poslodavaca(a mogli smo birati i sveučilišne studije prema rezultatima mature) i upravo zbog kvalitete odabranog studija smatram nedopustivim i sramotnim kategoriziranje i razdvajanje stupnja obrazovanja stručnih i sveučilišnih studija. Nedopustivo je da se u državi koja potiče STEAM područje i obrazovanje deklasificiraju takva obrazovanja zbog privatnih mišljenja nekolicine ljudi umjesto da se, konkretno studij TVZ-a ,potiču jer daju stručnjake koji se odmah zapošljavaju. S obzirom da smo dio EU u kojoj sveučilišta dapače pomažu veleučilištima, još jednom ću ponoviti, bilo bi sramotno i protuustavno donijeti takav zakon koji bi za posljedice imao i pretpostavljam velike bune studenata. Kome je u interesu unazaditi kvalitetu i kategoriju naših veleučilišta?!

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje.

Ivan Markotić

Poštovani, kao student preddiplomskog stručnog studija osjećam dužnost i potrebu prema sebi i svim ostalim studentima specijalističkih diplomske stručne studije napisati komentar. Snažno se protivim podijeli na podrazine 7.1., 7.2. i 7.3., što bi bila diskriminacija specijalističkih diplomske stručne studije. Studiji se razlikuju po ishodima učenja i nazivima nakon završetka studija, ali se ne bi smjeli razlikovati po razini. Zašto? Zato što nakon završetka studija imamo isto ECTS bodova. To znači da je za stjecanje tih bodova uložen jednak vrijedan trud, ali na drugi način. S obzirom na jednak broj ECTS bodova ne vidim valjani razlog da studiji pripadaju različitim podrazinama. Također smatram da je alternativni prijedlog diskriminirajući i ne poštuje pravne stečevine EU. Postavlja se pitanje da li onda i četverogodišnje strukovne škole trebaju biti na nižoj razini od gimnazijskog obrazovanja? To naravno nema nikakvog smisla. Lijep pozdrav, Ivan Markotić

Prihvaćen

Prihvaća se.

Darjan Molnar

Student sam 3. godine preddiplomskog stručnog studija na Tehničkom Veleučilištu u Zagrebu i jedna stvar mi nije jasna. Situacija u kojoj nam se nalazi država je blagoređeno sramotna. Mladi radno sposobni ljudi sa kvalitetno stečenim znanjem odlaze sa ovih prostora jer nemaju mogućnosti se zaposliti u svojoj struci, novaca je sve manje, porezi su sve veći i brojniji, ukratko jedno veliko s***e. Ulaganje u ovu državu se ne isplati niti jednoj kompaniji, ustanovi, pojedincu itd. zbog očajnih uvjeta za investiranje, zapravo stav ove države prema razvoju je nikakav (čitaj NEMA GA). Uza sve to sada se još studentima koji studiraju na stručnim studijima nameće teret da ako završe studij koji su upisali i koji ih zanima (većinu pretpostavljam) neće biti vrednovani jednakako kao njihovi kolege sa sveučilišnih studija. Pitanje je sljedeće: postoji li iti jedan razlog zbog kojeg bi se prijedlog izmjene zakona o HKO-u uopće stavljao na dnevni red i naravno, najvažnije od svega, ima li taj prijedlog u konačnici svrhu da poboljša ili unaprijedi kvalitetu studiranja, a samim time i rada u ovoj državi? Mislim da je odgovor jedno veliko NE! Ljudi moji pa čemu sve ovo. Student, bez obzira gdje studira ima svoje obaveze i sam je odabrao što će studirati i sam troši svoj život na učenje nekih novih vještina, a ako sada još mora razmišljati hoće li sa studijem koji je odabrao (mislim na stručni) se moći zaposliti negdje, uz strah da će poslodavac njegovu diplomu gledati kao manje vrijednu u odnosu na onu sa sveučilišnog studija, onda prijedlog izmjene zakona, što mislite hoće li taj student/studentica sa jednakom željom i elanom htjeti naučiti sve što pruža jedan stručni studij. I na ovo pitanje mislim da je lako odgovoriti. Posljedice, ukoliko se izmjene prihvate saborskim glasanjem, su također katastrofalne. I ono malo ljudi koji su voljni ostati raditi u ovoj predivnoj zemlji punoj potencijala će u konačnici shvatiti da ih je ista ta država razočarala. Ako itko tko je uopće predložio da se rade izmjene zakona u HKO-u ima imalo mozga, apeliram na taj mali komad pameti da razmisli o tome što je predloženo i da shvati sa malo razuma koliko ima da je ovo jedna besmislica (tko zna 1. april je bio jučer, možda je stvarno riječ o šali, ipak su Hrvati poznati po humoru). Također, za kraj, ako je ovo najbolji način da se troši vrijeme i energija, a ne na 100000 drugih stvari (npr. kako povećati zaposlenost, kako privući strane investicije, kako oživiti gospodarstvo, kako zaustaviti siromaštvo i glad dosta velikog broja obitelji u Hrvatskoj, kako unaprijediti školstvo, kako organizirati držane službe, kako investirati bolje, kako obnoviti poljoprivredu u Hrvatskoj, zemlji koja može konkurirati sa svojom kvalitetom i tradicijom, kako početi razmišljati na način da djecu moramo učiti toleranciji i empatiji, kako i kojim mjerama uvesti program za bolje zdravlje SVAKOG stanovnika, a ne samo onih kojima je pomoć krajnje potrebna i tako dalje da ne nabrajam jer nebi završio do idućeg desetljeća), onda se ne trebamo ni čuditi što je sve baš onakvo kakvo je.

Hvala

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje.

Lea Kvesić Poštovani, kao studentica preddiplomskog stručnog studija smatram izvorni nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO-u jednim prihvatljivim rješenjem. Stručni i sveučilišni studiji jednaki su po broju ECTS bodova na preddiplomskom i diplomskom studiju te zahtijevaju jednak angažman studenata. Alternativni zakon pod točkama 7.1, 7.2 i 7.3 ne može stupiti na snagu, prihvaćanjem takvog zakona dovodimo u pitanje jednakost i trud studenata. Svi studenti zaslužuju odgovarajuće prizanje po završetku studija, a prihvaćanjem alternativnog prijedloga to im se pravo nedvojbeno uskraćuje. Lijep pozdrav! Lea Kvesić	Prihvaćen Prihvaća se.
Elena Medved Poštovani; Kao studentica preddiplomskog stručnog studija, smatram da je izvorni nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO-u u potpunosti prihvatljiv, human i poticajan za mlade ljude koji se odlučuju za stručne studije. S druge strane, alternativni prijedlog, koji smatram potpuno nelogičnim i diskriminirajućim, izložio je mene, jednako kao i moje kolege, strahu, neizvjesnosti i bespomoći. Sama činjenica da jedan student stručnog studija i jedan student sveučilišnog studija, po završetku svog studija ostvare jednak broj ECTS bodova, ne daje apsolutno nikakvu osnovu za usvajanje alternativnog prijedloga. Ugroženi su ambiciozni i perspektivni mladi ljudi čije je teorijsko znanje vrlo uspješno usmjereni i na praktičnu primjenu. Svrstavanje studenata (koji u svoje obrazovanje ulažu jednak trud, muku i volju) u "rangove" Lijepu našu samo unazađuje te gospodarski, socijalno i moralno srozava. Lijep pozdrav, Elena Medved	Prihvaćen Prihvaća se.
Udruga studenata grada Zaprešića Naš stav kao udruge koja okuplja studente sveučilišta, veleučilišta i visokih škola jest da alternativni prijedlog izmjena ovog zakona, koji se odnosi na pridavanje različitih razina sveučilišnim diplomskim i stručnim diplomskim studijima, nije kvalitetan. Naime, razlika između stručnih i sveučilišnih studijskih programa nije razlika u razini postignutog obrazovanja, već u sadržaju ishoda učenja. Konkretnije, razlika između stručnih i sveučilišnih studijskih programa je u tome što su stručni studijski programi više praktično orijentirani, dok su sveučilišni studijski programi više znanstveno orijentirani. Završetkom stručnog studija ne stječe se niža razina obrazovanja nego završetkom sveučilišnog studija i obrnuto. Također, razlika u razinama između stručnih i sveučilišnih studija nije predložena za preddiplomske studije, pa stoga nije jasno zašto bi se takva razlika pojavljivala kod diplomskih studija. Naposljetku napominjemo kako bi usvajanje alternativnog prijedloga izmjena ovog Zakona dovelo do neusklađenosti Hrvatskog kvalifikacijskog okvira s Europskim kvalifikacijskim okvirom te stoga na temelju svega navedenoga predlažemo da se odbaci alternativni prijedlog izmjena ovog Zakona. S poštovanjem, Udruga studenata grada Zaprešića	Prihvaćen Prihvaća se.

Marco Ricci

Poštovani, ne podržavam Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru. Koji je pravi razlog zbog kojega bi u jednoj maloj zemlji kao Hrvatskoj "trebalo" usvojiti Zakon kojim se dovodi do neusklađenosti Hrvatskog kvalifikacijskog okvira s Europskim kvalifikacijskim okvirom?! Koje su to "kvalitetnije" tradicije visokog obrazovanja Hrvatske u odnosu na države Europske unije koje imaju binarne obrazovne sustave koji stavljuju na istu razinu sveučilišne i stručne studije kao npr. Austrija, Belgija, Estonija, Finska, Njemačka, Mađarska i Ujedinjeno kraljevstvo (u međuvremenu izasao iz EU!). Ako tome pridodamo gospodarsku i industrijsku stvarnost Hrvatske u odnosu na iste u gore navedenim državama, uistinu nije jasno koje bi pozitivne promjene proizašle iz Nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru. Mislim da je uistinu znakovito pročitati izjave u ovim komentarima koje su napisali predstavnici sveučilišta (uglavnom dekani/dekanice fakulteta). Oni podržavaju prijedlog bez ikakvih dodatnih objašnjenja zbog čega zauzimaju to stajalište. To je već diskriminacija na djelu: najvjerojatnije ostali (nastavno osoblje i studenti veleučilišta, te ostali smrtnici) nisu dorasli tome da shvate što samoprovizvana "viša kasta" misli. Tako da je u ovom slučaju uglavnom sve jasno: mora biti kako oni kažu jer su oni ovdje oni koji odlučuju! Ovo sve podvrđuje ono što se vidi iz svakodnevnog života u Hrvatskoj zadnjih godina: skoro sve je u "slobodnom padu"! Upisan sam kao redovni student Tehničkog veleučilišta u Zagrebu (3.godina, elektrotehnika). Stranac sam i dolazim iz Italije u kojoj osim sveučilišta postoje i politehnička učilišta (na talijanski politecnico ili na njemački technische universität). Najpoznatije je Politecnico di Torino koji se smatra najboljom visokoobrazovanom ustanovom iz oblasti inženjerstva i koji nije u sastavu Sveučilišta u Torinu. Njegov uspon i ugled proizlazi iz direktnе veze s industrijom a ne za akademska i teorijska istraživanja. Isto tako trebalo bi možda malo više pozornosti obratiti na ono što se dogada na svjetskom nivou: tendencija specjalizacije sveučilišnih studija koja teži primjenjenim znanjima u odnosu na teoriju. U tom slučaju je prijenos teorijskih znanja u praksi upravo ogroman napor da se omogući visoko-školovanje studenata koji će imati naravno teorijskog znanja, te istovremeno praktičnog znanja i iskustva kako bi mogli podići gospodarski i industrijski rast Hrvatske. To je upravo ono što se već sada može dobiti na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu: vrlo široka i solidna strucna-teorijska baza koja se utvrđuje u brojnim laboratorijima. Čini se da Hrvatskoj sada trebaju stručnjaci, a ne znanstvenici! Tako da kvalificiranje sveučilišnog studija na viši nivo od stručnog uistinu izgleda apsurdno. Na kraju, poslodavac je onaj koji odlučuje o najadekvatnijem kandidatu za posao, a ne razni dekani ili profesori. Lijep pozdrav, Marco Ricci

Prihvaćen

Primljeno na znanje.

Antonija Burger

Umanjivanje nase diplome je diskriminacija i degradacija studenata strucnih studija

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje.

Jelena Beljan Poštovani, kratko i jasno: ne podržavam alternativni prijedlog. I sama sam studentica na preddiplomskom stručnom studiju i smatram da završetkom studija ne stječemo manje znanja negoli na sveučilišnim studijima, već je to znanje drugačije vrste. Iskreno se nadam da alternativni prijedlog neće proći radi sebe, svih ostalih kolega sa fakulteta, kao i studenata svih veleučilišta u Hrvatskoj. Lp	Prihvaćen Prihvaća se.
Vlatka Slogar Poštovani, studentica sam 3.godine stručnog studija Sanitarnog inženjerstva na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu. Nimalo se ne slažem sa alternativnim prijedlogom i smatram ga nebuloznim, nepravednim prema studentima stručnih studija, a podržavam prijedlog zakona u izvornom obliku. Umanjivanje naše diplome je diskriminacija i degradacija prema nama i smatram kako to neće pomoći nikome, pogotovo ovoj državi koja ionako već tone, a umjesto da se u obrazovanje ulaže i potiče, mlade se dodatno sputava, a posljedice će se vidjeti kasnije. Lijep pozdrav, Vlatka Slogar	Prihvaćen Prihvaća se.
Josip Režić Poštovani, Kao redovan student Zdravstvenog Veleučilišta preddiplomskog stručnog studija ovaj prijedlog zakona smatram potpuno diskriminirajućim. Činjenica je da studenti koji su završili stručni i sveučilišni studij ostvaruju jednak broj ECTS bodova. Ne razumijem koji je razlog da se studenti sa završenim stručnim studijem "odbacuju" i postavljaju na niži nivo znanja? Jedina razlika između navedenih studenata je što studenti stručnih studija imaju jednak ili veći broj sati provedenih u struci. Republika Hrvatska u svojim ne tako brojnim natječajima traži stručne, radno sposobne osobe! Da li je ovo uistinu dobar, alternativan program kojim Hrvatska želi zaustaviti tzv. "Odljev mozgova" u Irsku i povećati prirodni priraštaj stanovništva i koji je u pozadini cilj Vlade RH ovim prijedlogom zakona? Lijep pozdrav, Josip Režić	Prihvaćen Prihvaća se.
Benjamin Petrović Poštovani, kao osoba koja je studirala i na sveučilišnom i na stručnom studiju ne mogu prihvati i ne mogu se složiti sa alternativnim prijedlogom. Smatram da se na oba dvije vrste studija mora uložiti veliki trud i napor te se i stoga diplome sa oba dvije vrste studija moraju jednako vrijednovati.	Prihvaćen Prihvaća se.
Ana-Marija Križanac Poštovani, kao studentica Zdravstvenog veleučilišta smatram alternativni prijedlog u potpunosti neprihvatljivim. Smatram da su moje znanje koje sam stekla u tri godine školovanja na veleučilištu, kao i trud i vrijeme koje ulažem u svoje obrazovanje potpuno ravноправni onome što se stječe završetkom sveučilišnog trogodišnjeg obrazovanja i nije u redu omalovažavati mene i sve moje kolege sa veleučilišta diljem Hrvatske na ovakav način. Lp Ana-Marija Križanac	Prihvaćen Prihvaća se.

Lucija Glavičić

Poštovani, studentica sam Visoke škole međunarodnih odnosa i diplomacije Dag Hammarskjöld u Zagrebu i ne slažem se s alternativnim prijedlogom koji je izravna diskriminacija 55 000 studenata u Republici Hrvatskoj. Smatram da je ikakva rasprava o stvaranju razlika između razina obrazovanja studenata s jednakim brojem ECTS bodova, nakon istog broja godina studiranja, van svake pameti. Naravno da se stručni i sveučilišni studiji razlikuju, zato i postoje tako odvojeni. Ali ne u težini i količini znanja, već u ishodima učenja. Svjesno sam odabrala stručni studij jer se nisam htjela baviti znanošću na što su orientirani sveučilišni studiji, nego naučiti nešto u praksi da jednog dana kada završim svoj studij mogu to izravno primjeniti na tržištu rada. Rasprava o tome što je "lakše" ili "teže" je suluda, tko je tu da o tome sudi? Pa nismo valja svi za isto zainteresirani i nešto što je meni lako bi nekome s sveučilišnog studija bilo teško, i obratno. Taj argumenet je u potpunosti neosnovan. Također na veleučilištima i visokim školama predaju profesori koji predaju i na sveučilišnim fakultetima, zar postoji pravilo o tome da nama prenose manji dio svoga znanja? Ljudi koji iznose takve argumente su jako dobro upoznati s tim da oni nemaju smisla, ali ciljaju na sramotni uvriježeni stav u našoj državi da je sve što je privatno i gdje te se zapravo doživljava kao osobu, a ne broj, pogrešno i manje vrijedno. Umjesto da orijentir i zajednički cilj bude stvaranje sposobnih mladih ljudi, neovisno o ishodu koji su odabrali, nas se diskriminira i još jednom dokazuje da je obrazovanje u Republici Hrvatskoj "zadnja rupa na sviralu". Međutim najveća sramota od svega su sveučilišni studiji koji podržavaju ovaj alternativni prijedlog i time izravno štete stručnim studijima koji su u sklopu njih. To je jasan pokazatelj da se tu ne radi o legitimnim argumenitim već o pokvarenim interesima sveučilišnog lobija. Također me zanima ukoliko se usvoji ovaj prijedlog, što će se dogoditi sa ljudima sa stručnih studija koji već godinama rade? Hoće li vraćati dio do tada primljenih plaća jer više nisu ista razina obrazovanja? Iskreno se nadam da ovaj prijedlog neće biti usvojen jer bi to bio težak udarac na usklađenost sa stečevinom Europske unije i zdrav razum. S poštovanjem, Lucija Glavičić

Martina Ljubičić

Poštovani, kao redovni student prediplomskog stručnog studija, smatram da se ovaj alternativni prijedlog treba odbaciti jer je omalovažavajući prema trudu i načinu upisa na ovaj studij (isti kao i kod sveučilišta). Lp, Martina Ljubičić

Prihvaćen

Prihvaća se.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Tomislav Milković Poštovani, Završio sam poslijediplomski specijalistički studij na pravnom fakultetu u trajanju od 1.5 g. 90 ECTS, i prema postojećem kvalifikacijskom okviru razina sam 7.1., prema novom bio bih ili 7.2. ili 7.3., a magisterij znanosti je 8.1., svjestan sam da je magisterij znanosti bio 2 dvije godine ili 120 ECTS i ima znanstveni smjer, ali ovo je ipak poslijediplomski studij na Sveučilištu i mora nešto značiti! Pogotovo ako se uzme kontekst kolektivnog ugovora za javne službe gdje se za magisterij znanosti dobiva 8% dodatka na osnovicu plaće, a za poslijediplomski specijalistički ne dobiva se ništa..dakle, drugim riječima ne vrednuje se ništa! Možemo si stoga slobodno svi skupa postaviti pitanje svrhe studiranja i uopće postojanja poslijediplomskih specijalističkih studija?! Što se pak tiče pitanja razlike vrednovanja Sveučilišnih diplomske i Specijalističke diplomske stručne studije, bili oni zajedno ista razina 7.1. ili pak odvojeno 7.2., smatram da se ni u kom slučaju ne smije ONEMOGUĆITI VERTIKALNA PROHODNOST specijalističkim diplomskim studijima na poslijediplomsku specijalističku ili doktorsku razinu! Naravno, uвijek se prijelaz može uvjetovati određenom razlikom ispita itd, kao što je to i sada slučaj, ali do zabrane vertikalne prohodnosti u stjecanju znanja NE SMIJE DOĆI NIKADA !! Jer u suprotnom bi se radilo o čistoj DISKRIMINACIJI. I za kraj, kakav i koji je to je zakonotvorac ili zakonopisac koji je 2013.g. predložio i uredio da na istoj zakonskoj razini bude i Diplomska i Poslijediplomska specijalistička razina..pa gdje to još ima..ni u slabo razvijenim zemljama trećeg svijeta toga nema, i tamo znaju ili su čuli za razliku ili pojam: DIPLOMSKE i POSLIJEDIPLOMSKE RAZINE !!! S postovanjem, Tomislav Milković	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Marin Restović Poštovani, kao redovni student zdravstvenog veleučilišta, smatram nepravednim da moja (buduća) diploma vrijedi manje od sveučilišnih te se ne slažem s alternativnim prijedlogom. Ovaj postupak omalovažava sav trud i rad svih studenata s veleučilišta. LP -Marin Restović	Prihvaćen Prihvaća se.
Iva Jadreško Poštovani, kao redovni student preddiplomskog stručnog studija smatram ovaj alternativni prijedlog u potpunosti neprihvatljivim i omalovažavajućim budući da se jednak napor ulaže pri upisu, ali i završetku oba studija.Uz dužno poštovanje smatram da bi se ovaj prijedlog trebao odbaciti. Lijep pozdrav, Iva Jadreško	Prihvaćen Prihvaća se.
Katarina Volarević Poštovani, studentica sam Zdravstvenog veleučilišta i s ovim prijedlogom zakona apsolutno se NE SLAŽEM. Smatram da se ovakvim prijedlogom zakona uništava moja budućnost i budućnost mojih kolega. Pozdrav, Katarina Volarević	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Ema Janjić Poštovani, Studentica sam preddiplomskog studija na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu, ne želim se grubo izraziti ali mislim da je ovo doista suluda ideja, čija je jedina svrha degradiranje naših prava. Ako po istom programu radimo mi i studenti u zgradi sveučilišta onda čemu sve ovo? Molim da se ovaj alternativni prijedlog odbaci jer ničim nije argumentiran i opravdan i njime bi se samo oštetilo nas, studente veleučilišta Lp.	Prihvaćen Prihvaća se.

Luka Poturiček Ne podržavam alternativni prijedlog.	Prihvaćen Prihvaća se.
Josip Šurbek Poštovani Kao student preddiplomskog stručnog studija, iskazujem nezadovoljstvo alternativnim prijedlogom. Smatram ga apsolutno ponižavajućim i neprihvatljivim. Lijep pozdrav, Josip Šurbek	Prihvaćen Prihvaća se.
Lucija Pavlov Poštovani, studentica sam Zdravstvenog veleučilišta i protivim se alternativnom nacrtu prijedloga u kojem bi se kvalifikacije i postignuća stručnih studija umanjila od onih postignutih na sveučilišnom studiju zbog svih razloga koje su moji kolege već naveli i argumentirali. Smatram da je takav prijedlog uvreda za sve studente stručnih studija. Lp. L.P.	Prihvaćen Prihvaća se.
Dino Udović Poštovani, student sam prve godine stručnog studija Poslovno upravljanje na Visokoj poslovnoj školi PAR u Rijeci. Podržavam prijedlog članka 8.HKO kojim su diplomski studiji (stručni i sveučilišni) na razini 7.1. a poslijediplomski specijalistički studiji na razini 7.2. Apsolutno se NE SLAŽEM s alternativom, jer razdvaja diplomske studije (stručne i sveučilišne) koji imaju identičnu vrijednost od 300 ECTS-a, dakle isto opterećenje. Prihvaćanjem alternative degradiraju se studenti stručnih studija, te se time u pitanje dovodi njihova budućnost u ovoj državi. S poštovanjem, Dino Udović	Prihvaćen Prihvaća se.

Ana Vukušić

Poštovani, kao studentica specijalističkog diplomskog stručnog studija moram izraziti veliko nezadovoljstvo s alternativnim prijedlogom. Smatram da bi taj prijedlog samo produbio probleme s kojima se svakodnevno susreću studenti stručnih studija kao što su neprepoznatljivost na tržištu rada radi neosnovanih i pogrešnih uvjerenja javnosti, a time i poslodavaca , da su stručni studiji manje vrijedni. Problemi se nastavljaju i na neprepoznatljivost stručnog naziva (stručni specijalist). Osnovni argument neslaganja s alternativnim prijedlogom jest da se nebi smjelo pomiješati različite vrste studija s razinama! Nitko ne želi osporiti činjenicu da između stručnih i znanstvenih studija postoji bitna razlika koja je već evidentna u vrsti, stoga ih nebi trebalo stavljati na različite razine jer se time ukazuje da jedan vrijedi više od drugog. Razlika mora biti vidljiva u nazivu, ali ne i u stupnju razine obrazovanja. "Sveučilišni i stručni studiji razlikuju se po ishodima učenja koji se na njima stječu, a posebno po tome da na sveučilišnim studijima prevladava stjecanje znanja dok na stručnim studijima prevladava stjecanje vještina, ali to ne podrazumijava razliku u razinama tih studija, niti bi se podjelama po podrazinama smjelo sugerirati da je bilo koji od te dvije vrste studija više ili manje vrijedan." Usvajanjem alternativnih prijedloga, napravio bi se eksluzivitet sveučilišta u odnosu na veleučilišta, ekskluzivitet znanstvenih u odnosu na stručne studije, diskreditirali bi se studenti, diplomanti i predavači stručnih studija te bi došlo do smanjenja ulaganja u kvalitetu obrazovanja na stručnim studijima, pogodovalo bi se pogrešnom stavu o vrijednosti, demotiviralo bi se buduće studente za upis na stručne studije što bi u konačnici dovelo do erozije ovog tipa studija u Hrvatskoj. HKO zbog toga treba biti pravedan i objektivan te kreirati zakon prema postulatima binarnog obrazovnog sustava koji funkcioniра u drugim zemljama Europske unije. Ustavni sud nadalje kaže da su „oba sustava (i sveučilišni i stručni) za društvenu zajednicu jednako vrijedni i jednako potrebni.“ , prema tome trebaju i jedan i drugi ostati na istoj razini. Lijep pozdrav, Ana Vukušić

Prihvaćen

Prihvaća se.

Zoran Grgić

Poštovani, Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu u potpunosti podržava mišljenje Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj od 22. ožujka 2017. godine kao i očitovanje Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu od 24. ožujka 2017. godine i Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu od 29. ožujka 2017. godine o Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru, te je suglasan sa svim u njima danim zaključcima. S poštovanjem dekan Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Zoran Grgić

Odbijen

Ne prihvata se. Ministarstvo znanosti i obrazovanja prihvata argumente iznesene u prilog prijedlogu alternativnog članka te iznosi obrazloženje sukladno kojem je donesena odluka o prijedlogu zakonskog rješenja koje je u skladu s Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja slaže se da treba jasno razlikovati sveučilišne i stručne studije, stoga se u zakonskom prijedlogu dodatno naglašava postojanje različitih vrsta kvalifikacija na svim razinama obrazovanja. Različitost sveučilišnih i stručnih studija naglašena je i u pogledu pristupa razini doktorskog studija sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Preduvjet je za pristup doktorskom studiju završen sveučilišni diplomski studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice. Pristup doktorskim studijima nije moguć temeljem završetka specijalističkoga diplomskog stručnoga studija. Smatramo da smo ovim prijedlogom postupili sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja slaže se da postoji razlika između ishoda učenja stručnih i sveučilišnih studija. Međutim, ističemo da se koncept ishoda učenja ne sastoji u tome da nastavnici omogućuju ishode učenja, već ih studenti stječu. Zadaća je, dakle, nastavnika, da potiču studente na stjecanje znanja i vještina. Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6., diskriminira osobe koje stječu kvalifikaciju završetkom specijalističkih diplomskih stručnih studija u Republici Hrvatskoj u odnosu na osobe koje stječu usporedive kvalifikacije u drugim zemljama članicama Europske unije. Takva bi praksa bila suprotna od praksi drugih zemalja koje imaju binarne sustave i koje na istu razinu nacionalnih kvalifikacijskih okvira svrstavaju kvalifikacije različitih vrsta, odnosno kvalifikacije koje se stječu završetkom sveučilišnih i stručnih studija. Na kraju, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. nije u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, koji za specijalističke diplomske stručne studije propisuje istovjetno vrijeme trajanja i jednak broj ECTS bodova kao za diplomske sveučilišne studije.

Ivica Bradić Poštovani, student sam stručnog specijalističkog studija elektrotehnike Tehničkog Veleučilišta u Zagrebu. Imam 14 godina radnog staža u struci kao inženjer elektrotehnike i ovlašteni sam voditelj građenja elektrotehničke struke. Prihvatljivim smatram izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO, dok neprihvatljivim smatram alternativni prijedlog istog članka zastupan od strane Rektorskog zbora kojim se studente stručnih studija dovodi u podređeni položaj. Višegodišnjim radom u struci uvidio sam potrebu za dodatnim usavršavanjem. Motiviran stjecanjem znanja i dobivanjem diplome koja ima vrednovanje prema važećem zakonu HKO upisao sam specijalistički stručni diplomski studij. Smatram da bi usvajanje alternativnog prijedloga imalo za posljedicu gubitak motivacije za cjeloživotno učenje sadašnjih i budućih generacija. Molim Vas odgovor na sljedeća pitanja: 1. navedite koje su to pozitivne promjene koje će se ostvariti novim zakonom? 2. je li u interesu Republike Hrvatske da uključi građane u proces cjeloživotnog obrazovanja i na koji način ih misli poticati? Ivica Bradić ing.el., dipl. ing. sig.	Prihvaćen Prihvaća se.
Goran Jukić Poštovani, ne slažem se sa predloženom izmjenom zakona. Postavlja se pitanje zašto ste uopće dopustili izjednačavanje koje Vam je sada sporno? Da ljudi potroše novac i godine života? Na što? Nešto što će se netko sjetiti ukinuti kada misli da je on/oni postao/li ugrožen/ī? Isto tako svako malo mijenjamo i porezne zakone, i kao što vidimo od RH ima nevjerljive koristi i svima nam je super. Ovaj trust mozgova koji je ovakvu glupost uopće predložio, nema veze sa stvarnim svijetom i realnim stanjem u državi, a posebice sa tržistem rada. Kako da mladi čovjek planira svoju budućnost, kada mu država mijenja elementarne pretpostavke za ostvarivanje iste svako malo. I najžalosnije je to, što da god mi sada tu napisali i argumentirano objasnili kako je prijedlog izmjene loš, isti će se provesti. Jer na kraju krajeva, koga briga šta „mali čovjek“ misli – bitno je da plaća poreze, u ovome slučaju školarine, kako bi gospoda koja ovakve gluposti predlaže od naših novaca lijepo živjela. Pošto će se izmjena sigurno provesti, predlažem još jednu – uvedite u osnovne školu obavezno učenje engleskog i njemačkog jezika od prvog razreda. Na taj način će naša djeca imati barem jedan izbor – izbor gdje pobjeći. Kad bolje razmislim uvedite jezike pod obavezno još u vrtiće... S poštovanjem, Goran Jukić	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Valerija Krasnić Poštovani, Podržavam prijedlog formulacije članka 8.HKO kojim su diplomski studiji (stručni i sveučilišni) na razini 7.1. a poslijediplomski specijalistički studiji na razini 7.2. Ne slažem se sa predloženom Alternativom, jer uvodi podrazine na razini 7. razdvajajući istovrijedne diplomske studije koji imaju identičnu vrijednost od 300 ECTS-a. Ne podržavam alternativu, jer smatram da alternativni prijedlog u sklopu kojeg se specijalističke diplomske stručne studije stavlja na nižu podrazinu u odnosu na sveučilišne diplomske nije prihvatljiv s obzirom na jednako opterećenje ECTS bodovima kod obje vrste studija. U slučaju prihvaćanja alternativne opcije Hrvatski sustav obrazovanja postao bi jedini s podrazinama, odnosno razlikama u sklopu nacionalnog kvalifikacijskog okvira u usporedbi s drugim Europskim zemljama koje imaju binarni sustav visokog obrazovanja .	Prihvaćen Prihvaća se.

Antonio Milde

Poštovani, Student sam 2. godine stručnog preddiplomskog studija elektrotehnike na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu, s namjerom upisivanja specijalističkog diplomskog stručnog studija ako se to uopće bude isplatilo kod nas. Iako sam s rezultatima postignutim na državnoj maturi mogao upisati i sveučilišni program, odabrao sam stručni veleučilišni program upravo zbog praktičnih znanja i vještina koje se stječu. Ne podržavam alternativni prijedlog. Zašto uspostavljati razliku između veleučilišnih i sveučilišnih programa kojima se stječe jednak broj ECTS bodova, osim ako to nije u nečijem interesu? Zašto 300 ECTS bodova sa veleučilišta ne bi vrijedilo jednako kao 300 ECTS bodova sa sveučilišta? Jedna od prvih stvari koje smo saznali prije samog upisivanja fakulteta, kao budući studenti, je što znače ECTS bodovi te nije teško zaključiti da je potreban jednak broj sati za savladavanje oba programa. Sve više studenata stručnih studija razmišlja o nastavku studija izvan Hrvatske jer se vani ne rade razlike između znanstvenog i praktičnog pristupa jer jedan bez drugog ne mogu. Blizu se nudi Slovenija, jezik je sličan, uvjeti za polaganje razlike povoljniji nego u Hrvatskoj, očito se i tamo više cijene stručni studiji. I sam razmatram mogućnost nastavka školovanja izvan Hrvatske ukoliko se dogodi da prođe alternativni prijedlog. Moj izbor bi mogla biti i Češka jer mi je češki materinji jezik. Što će država postići odlaskom mlađih budućih inženjera iz zemlje? Stručni studiji su podcijenjeni u Hrvatskoj upravo zbog tog naziva 'stručni'. Mnogi misle da su lakši, ali zašto onda puno studenata ponovno upisuje neke od kolegija, čak i nekoliko puta? Ipak, stručni studiji postaju sve više prepoznati, upisuje ih sve više studenata. Možda je ovaj alternativni prijedlog nastao kao zabrinutost pojedinaca da ne izgube studente na sveučilištima. Nadam se da ipak neće doći do velikog odlaska studenata stručnih studija iz Lijepe naše. Lijep pozdrav, Antonio Milde

Matija Perić

Poštovani, Podržavam izvorni prijedlog članka 6. a nikako ne podržavam alternativni prijedlog, koji će imati negativne ekonomske posljedice na gospodarstvo RH. Ovaj moj osvrt bit će iz ekonomskog aspekta kojeg Sveučilište u Zagrebu očito nije svjesno ili ga namjerno prešućuje, pošto su se složili s alternativnim prijedlogom. Prihvaćanjem alternativnog prijedloga dolazi do negativnog uplitanja u tržište rada, što je pitanje ekonomskih odnosa kojeg svi zagovaratelji alternative očito nisu svjesni ili ih nije briga. U tržišnoj ekonomiji svako uplitanje na tržištu dovodi do negativnih utjecaja na cijelu ekonomiju. Svaki pokušaj formiranja ili ograničenja cijena, količina roba, usluga i radne snage dolazi do poskupljena i nestaćica tih istih roba, usluga i radne snage. Prihvaćanjem alternative eliminirat će se svi oni koji su do sad završili specijalističke studije, što će dovesti do nedostatka radne snage i nepotrebne štete za gospodarstvo, kojem već sad nedostaje visokoobrazovane radne snage. Degradiranjem diploma specijalističkih diplomskih studija dogodit će se da odjednom „preko noći“ ljudima njihova diploma više ne vrijedi isto, iako već godinama rade i imaju iskustva u svom poslu. Degradiranjem diploma poslodavci imaju osnovu tražiti povrat novca na temelju plaća koje su isplaćivali svojim zaposlenicima, koji očito cijelo vrijeme imaju krivu kvalifikaciju. Kome se poslodavci mogu žaliti? Sveučilište u Zagrebu znade da prihvaćanjem alternative,

Prihvaćen

Prihvaća se.

Prihvaćen

Prihvaća se.

poslodavci automatski mogu smanjiti plaće svojim zaposlenicima jer odjednom njihovi zaposlenici imaju manju kvalifikaciju, ne mogu više postati ovlašteni inženjeri itd. Netko može reći to se neće dogoditi a taj netko NIKAD nije radio u privatnoj firmi. Upitna su ovlaštenja inženjera kojima se ona mogu oduzeti. Onda dolazimo do problema nagle nestasice npr. ovlaštenih inženjer, što će dovesti do poskupljenja usluga koje pružaju ovlašteni inženjeri. Ista je stvar i s drugim strukama gdje naglo „nestaju“ diplome i gdje će isto tako doći do poskupljenja usluga, zato što sve to netko drugi mora odraditi. Isto tako treba reći da ako se naglo smanje plaće cca 50.000 ljudi koji su do sada završili specijalističke studije, doći da smanjenja potrošnje koja je glavna komponenta našeg BDP-a. U ekonomiji će se to negdje sigurno osjetiti a neki ljudi zbog kredita mogu vrlo lako upasti u probleme i to sve „preko noći“. Na prvu ispada da se radi o pogodovanju poslodavcima jer prihvaćanjem alternative imaju osnovu za smanjenje plaća, što znači da bi poslodavci trebali biti za alternativu? E pa to nije tako jer Hrvatska udruga poslodavaca je protiv alternative zato što oni razumiju ekonomске posljedice (za razliku od Sveučilišta u Zagrebu) i znaju da to dovodi do niza problema koje sam već naveo. Ne može sveučilište i svi predlagatelji alternative znati što je dobro za poslodavce i zaposlenike od samih poslodavaca i zaposlenika. Zaključak bi bio da predlagatelji alternative i svi njihovi podržavatelji ne znaju osnove ekonomije i ne znaju (ili ih nije briga) kakve će to negativne posljedice imati na cijelo gospodarstvo a ne samo na ljudе na koje se ove izmjene odnose. Kakvu poruku to ova država šalje u svijet kada kaže da odjednom „preko noći“ cca 50.000 ljudi nema potrebne kvalifikacije? Da se odjednom smanjuje udio visokoobrazovanog stanovništva u populaciji. Kako će na to sve gledati strani investitori i kakva će biti naša konkurentnost u svijetu? Valjda je poanta u dizanju udjela visokoobrazovanog stanovništva u populaciji (naravno ne na uštrb kvalitete) a ne ići u suprotnom smjeru. Uglavnom alternativa smanjuje ili postavlja temelje za daljnje smanjenje udjela visokoobrazovanog stanovništva RH u 21. stoljeću koje će biti stoljeće znanja, tehnologije i znanosti. Eto tako da podržavatelji alternativnog prijedloga znaju da nam u ovom stoljeću s takvim pristupom visokom obrazovanju sigurno neće biti bolje nego nam je danas. Mogu oni reći, da se sve što sam gore naveo neće dogoditi ali onda se postavljaju pitanje koje su garancije za to? Gdje su dokazi da se to neće dogoditi, gdje je analiza utjecaja itd. Nigdje! Nisu ni promisili kakav će utjecaj to sve imati, jer gledaju samo svoj interes. Postoji razlog zašto Sveučilište u Zagrebu (uzeo sam za primjer jer je najveće) nije među prvih 500 sveučilišta u svijetu. Razlog je isto tako ekonomski a to je nedostatak konkurenčije! Konkurenčija te tjera naprijed, tjera te da se mijenjaš i prilagodiš novim trendovima, tjera te na inovacije jer ako nema konkurenčije onda sve može ostati isto i tome nas uči ekonomска povijest. Najbolji primjer nedostatka konkurenčije je usporedba Trabanta iz Istočne Njemačke i bilo kojeg auto iz Zapadne Njemačke. Zašto se Trabant nije mijenjao pa upravo zbog nedostatka konkurenčije, nije ga imao tko natjerati i zbog toga je ostao isti i postao predmet ismijavanja. S druge strane granice u Zapadnoj Njemačkoj ne treba puno govoriti kakvi su se auti proizvodili upravo ZBOG konkurenčije. Konkurenčija Sveučilištima u RH su upravo stručni studiji. Prihvaćanjem alternative Sveučilišta se rješavaju ovo malo konkurenčije, što će dovesti do daljnog pada kvalitete cijelog visokog obrazovanja u RH.

To je taj skriveni cilj iza cijele ove priče i to naravno nitko neće priznati ali na temelju svih ovih činjenica koje sam naveo to je jedini logični zaključak. Isto tako treba reći da sve predlagatelje alternative (Sveučilište u Zagrebu, EFZG, Pravni fakultet, Rektorski Zbor, itd.) nije briga što će se događati na tržištu rada. Oni nisu dio tržišta (jer dobivaju novce iz proračuna) i na njih ta odluka neće utjecati, tako da sigurno nisu potpuno objektivi oko ove tematike i ne može im se u potpunosti vjerovati jer opet ponavljam NISU dio tržišta. Svi koji su dio tržišta, koji na njemu sudjeluju svaki dan, posluju, zapošljavaju, stvaraju dodanu vrijednost, svi oni su protiv alternative i to sve govori koliko je ta alternativa štetna. Prihvatanjem alternativnog prijedloga, ugrožava se policentričnog razvoja RH, jer se lokalna gospodarstva u manjim gradovima i općinama, oslanjaju upravo na svoja veleučilišta, koja su prilagođena njihovim specifičnim potrebama. Policentrični razvoj RH je suprotan centralizaciji, koja se trenutno provodi i pogoduje razvoj velikih gradova a najviše Zagrebu. Jednakost prilika studenata u manjim gradovima i općinama bila bi smanjena, jer ne bi imali pristup visokom obrazovanju kao i studenti u velikim gradovima. Razvoj tih sredina bio bi dodatno ugrožen, što znači da bi se nastavila daljnja depopulacija. Dakle moja pitanja su: 1) Kako će prihvatanje alternativnog prijedloga utjecati na gospodarstvo RH (smanjenje plaća, nedostatak radne snage, oduzimanje ovlaštenja, daljnje poslovanje specijalističkih studija)? 2) Kome se poslodavci mogu žaliti za povrat preplaćenog novca kojeg su uplaćivali sve ovo vrijeme zbog krive kvalifikacije? 3) Kome se mogu žaliti poslodavci i studenti koji su sami plaćali specijalističke stručne studije svojim zaposlenicima? 4) Kako će prihvatanje alternative utjecati na interes studenata za upis visokih učilišta? 5) Kako će prihvatanje alternative utjecati na policentrični razvoj RH (koja visoka učilišta će upisivati studenti u manjim sredinama ako diplome budu manje vrijedile)? 6) Za koliko će se smanjiti udio visokoobrazovanih (prediplomske i diplomske) stanovnika u populaciji? 7) Kako će smanjenje udjela visokoobrazovanih stanovnika utjecati na našu međunarodnu konkurentnost i privlačenje investicija? 8) Kako će smanjenje udjela visokoobrazovanih stanovnika utjecati na sposobnost RH da se u nastavku 21. stoljeća natječe s ostalim zemljama svijeta u razvoju znanosti i tehnologije? Unaprijed se zahvaljujem na odgovorima. Kada se Sveučilište u Zagrebu neće brinuti oko negativnih učinaka na gospodarstvo onda valjda moraju studenti. Srdačan pozdrav, Matija Perić, student

Lucija Jureković

Poštovani, studentica sam 1. godine specijalističkog diplomskog stručnog studija i podržavam izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO, a alternativni prijedlog se smatra potpuno neprihvatljivim i diskriminirajućim za sve studente stručnih studija, te svo naše vrijeme, trud i novac će biti uzaludan.

Prihvaćen
Prihvata se.

Domagoj Mataković Poštovani, završio sam specijalistički diplomske stručne studije ekonomije na Veleučilištu. Ne podržavam alternativni prijedlog. Degradiranje alternativnim prijedlogom je nedopustivo. Vi mijenjate zakon kada je masa studenata završila ili još studira specijalističke diplomske stručne studije koji traju 5 godina koji nose 300 ECTS bodova u nadi za bolje sutra ... Ne može biti ništa drugo nego ista razina odnosno razina 7.1. a) specijalistički diplomske stručne studije i b) sveučilišni diplomske studije te integrirani preddiplomske i diplomske sveučilišne studije. Pogotovo ukinuti vertikalnu prohodnost, što je sa cjeloživotnim učenjem.. na poslijediplomske studije bez razlike ispita bi trebali pristupiti pogotovo ako se radi o srođnoj grani, recimo stručni specijalist ekonomije da pristupi poslijediplomskom studiju u grani ekonomije(menadžment, poduzetništvo, financije, marketing...). Zar je normalno da student sveučilišnog studija prava može pristupiti poslijediplomskom studiju ekonomije(menadžment, poduzetništvo, financije, marketing...) bez razlike ispita .. a zabranili bi da studenti specijalističkih diplomske stručne studije ne mogu pristupiti poslijediplomskom studiju bez razlike ispita?! Stručni studiji imaju jednaku vrijednost kao i sveučilišni studiji što dokazuju opet ECTS bodovi. Također moram napomenuti da isti profesori predaju na sveučilišnim i stručnim studijima. Ako dođe do usvajanja alternativnog prijedloga degradiraju se svi studenti stručnih studija te se vraćaju nazad na početak. Trud, želja, upornost, nada u bolje sutra, novac.. sve pada u vodu. Alternativa NIKAKO. S poštovanjem, Domagoj Mataković,struč.spec.oec.	Prihvaćen Prihvaća se.
Mario Božić Poštovani, u potpunosti se protivim prijedlogu zakona. Čitajući ove komentare ispod, uočio sam da komentari dekana raznih sveučilišta NEMAJU valjane niti ikakve argumente za podržavanje ovog novog zakona. Očigledno je da su dobili nečiju uputu i po njima već poznatim pravilima copy/pastea samo zalijepili tekst i komentirali, a da pri tome nisu iznijeli osobna ARGUMENTIRANA mišljenja ili ARGUMENTIRANA mišljenja institucije koju predstavljaju. Svaki od komentara kolega koji su završili ili pohađaju specijalističke stručne studije imaju valjan, čvrst i argumentirani odgovor na ovaj prijedlog. Moje osobno mišljenje je da ovim prijedlogom direktno diskriminirate osobe koje su završile specijalističke stručne studije ili su u tijeku studija ili imaju u planu upisati ovu vrstu studija. 1 ECTS vrijedi jednako u svakoj ustanovi gdje se primjenjuje. Isto kao što 1 kuna vrijedi jednako bila ona zarađena od strane konobara, inženjera, doktora, vozača busa, bagerista itd. Zar nečija kuna (ECTS) ima manju vrijednost samo zato što ne radi drugu vrstu posla (studira na vele ili sve učilištu)? ECTS bod je ECTS bod, bio on zaslužen na sveučilištu ili veleučilištu, a kako je titula vezana na ECTS bodove, ona MORA biti jednaka bila ona dodijeljena od sveučilišta ili veleučilišta. Sveučilišni = znanstveni pristup, stručni - praktični pristup, ali ne i manje vrijedan pristup. U državi trebamo i jedno i drugo. Uz poštovanje, Mario	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.

Josip Užar

Poštovani, završeni sam student stručnog specijalističkog diplomskog studija građevinarstva. Slažem se da stručni specijalistički i sveučilišni diplomski studij s obzirom na broj radnih bodova budu na istim razinama (jer i jedini i drugi utrošili su isti broj godina na studiranje). Ono s čim se ne slažem jest da zakonodavac zabranjuje upis na doktorate osobama koje imaju završene stručne diplomske studije. Svaki fakultet koji organizira posljediplomski studij mora moći samostalno odlučiti dali će dati razliku ispita ili neće; dakle to pitanje treba rješavati na razini institucije koja postavlja kriterije i kvote upisa. I do sada je bio slučaj da se za određene programe unutar posljediplomskog studija odrađuje razlika ispita prema odredbama studija, a s obzirom na prethodno završen program. Također, i dalje ostaje problem titule koja je vani neprepoznatljiva pa predlažem da se zakonski uredi okvir razlikovanja stručnog i sveučilišnog magistra. U tome se vrlo lako može načiniti razgraničenje uvođenjem kratica: univ.mag. i str.mag. dok magistri znanosti ostaju mr.sc. Ako ostatak Europe izjednačava sveučilišne i stručne magistre ne vidim kako je moguće da jedino Hrvatska ostaje slijepa u odnosu na sve ostale zemlje. Predviđa se kolaps mirovinskog sustava Hrvatske kroz narednih 5 godina. Hrvatska je svojim zakonodavstvom počinila veliku štetu obrazovanim kadrovima koji ju svakodnevno napuštaju. I mjesto da se dugododišnja nepravda ispravi, upravo suprotno, zabija se zadnji čavao u ljes, a kojim se želi diskreditirati desetke tisuća završenih studenata stručnih diplomskih studija. S poštovanjem, Josip Užar,
struč.spec.ing.aedif.

Andrija Gudelj

Poštovani ! Ne slažem se sa predloženom Alternativom, jer uvodi podrazine na razini 7 razdvajajući sveučilišne diplomske i specijalističke diplomske studije koji imaju jednak broj ECTS bodova (300 ECTS) . Nevjerovatno je da je uopće ovako nešto predloženo, kako to da 300 ECTS bodova ne vrijedi isto kao i 300 ECTS bodova? Naravno da postoje razlike između sveučilišnog i stručnog studija , sveučilišni je više usmjeren na znanost i omogućava osobi da nakon diplomskog nastavi dalje na doktorat, i ima mogućnost rada na određenom fakultetu, dok osoba sa stručnog to ne može što je i u redu jer je više usmjerena na praksi i vještina. Ali mislim da je neosporno da stečeni ECTS bodovi jednakov vrijede na sveučilišnom studiju i na stručnom jer su ECTS bodovi mjerilo uloženog rada za polaganje određenog kolegija. Mislim da je ova Alternativa koja bi razdvajala istovrijedne diplomske studije na podrazine sa 300 ECTS suluda. Samo bi se još dodatno degradirali diplomirani stručni specijalisti koji su već ionako u degradiranom položaju samim tim što imaju titulu stručni specijalist koja nije dovoljno prepoznata od strane poslodavaca. Trebalo bi se izjednačiti titule kao što je u Njemačkoj i ostatku EU gdje imamo sveučilišne magistre i stručne magistre što je puno jasnije i prepoznatljivije za poslodavce. U slučaju prihvaćanja alternativne opcije Hrvatski sustav obrazovanja postao bi jedini s podrazinama u cijeloj EU, zar smo mi jedini pametni a ostatku EU glup?? Mislim da je sramotno da je ovako nešto uopće predloženo.

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje.

Tatjana Šimović Poštovani, Ne podržavam alternativni prijedlog zakona kojim se odvajaju razine tako da se specijalistički diplomski stručni studij nalazi na razini 7.1, a sveučilišni diplomski studij na razini 7.2. Nevjerojatno je, ili u najmanju ruku upitno, da čelni ljudi sveučilišta koja i sama imaju stručne studije podržavaju alternativni prijedlog zakona. Treba dobro razmotriti koji su razlozi takvog njihovog stava. Ne podržavam vertikalnu neprohodnost specijalističkim diplomskim studijima na poslijediplomsku ili doktorsku razinu. Vrijedi li ECTS bod na sveučilištu više od ECTS boda na veleučilištu? Ne, jer prema Bolonjskoj deklaraciji koju je Hrvatska potpisala 2001. godine, zahtijeva se harmonizacija europskog visokoškolskog sustava - stručnih i sveučilišnih studija. Upravo je Bolonska deklaracija osnova za stvaranje europskog visokoobrazovnog prostora kojeg je Hrvatska dio. U nama bliskim Austriji i Njemačkoj, Fachhochschulen su postale „Hochschulen für angewandte Wissenschaften (HAW)“, a zvanja stečena završetkom istih su izjednačena sa sveučilišnim zvanjima. Naša stručna zvanja nisu prepoznata niti su njihovi prijevodi jasni u europskom visokoobrazovnom sustavu. Neizvjesnost izazvana u slučaju usvajanja alternativnog prijedloga zakona može samo pojačati egzodus mladih iz Hrvatske, a u nepovoljan položaj na radnom mjestu dovesti stručne specijaliste i stručne prvostupnike. Oduzimanje prava koja su bila na snazi u vrijeme studiranja, te umanjivanje vrijednosti diploma završenih studenata stručnih studija, može dovesti do velikog broja tužbi. Diplome na stručnim studijima su stjecane prema važećim zakonima i propisima, a školovanje na njima je bilo prema odobrenim studijskim programima i državi su na razne načine pri tome plaćeni porezi. Prihvatanjem alternativnog prijedloga zakona ispalo bi kao da država kaže završenim studentima stručnih studija: "Zabunili smo se, vaše tada legitimno stečene diplome sada vrijede nešto manje". Smatram da predložena podjela ne bi donijela dobrobit hrvatskom gospodarstvu niti obrazovnom sustavu, nego bi ih vratila nekoliko koraka unazad. Protiv sam podjela i smatram da sveučilišni i stručni studiji trebaju jedni druge. Hrvatskom obrazovnom sustavu, u ovom trenutku bi više odgovaralo širenje i umrežavanje sveučilišnih i stručnih studija, umjesto podjela i elitizma. Lijep pozdrav, Tatjana Šimović	Prihvaćen Prihvaća se.
Jasmina Božić Poštovani, Pohađam Ekonomski fakultet Zagreb i protivim se alternativnom prijedlogu zakona koje prošle, sadašnje i buduće studente stručnih studija u odnosu na ostale studije razlikuje i diskriminira, s obzirom da smo jednako uložili truda i rada kao i svi ostali studenti i dosegli isto ects bodova, s obzirom da druge europske zemlje nemaju takve diskriminacije, a mi smo jedna od članica, jednostavno želimo ravnopravnost i da nas se jednako vrednuje bez obzira što smo stručni studij. S poštovanjem, Jasmina Božić	Prihvaćen Prihvaća se.

Vlatka Grošinić Poštovani, studentica sam stručnog studija islažem se sa nacrtom prijedloga dok alternativu ne podržavam. Diskriminacijom stručnih studija i studenata koji pohađaju isti stvarate razliku među studentima. Studenti stručnih studija jednako se zalažu kao i studenti sveučilišnih studija, jednak su po ECTS bodovima. Razlika može biti vidljiva u nazivima i kraticama po završetku studija, no ne i u stupnju razine obrazovanja. Umanjivanjem vrijednosti obrazovanja ne utječete samo na budućnost građana ove države nego i na samu Hrvatsku. Isti ovi studenti kojima danas želite oduzeti njihova prava sutra će otici u drugu zemlju, negdje gdje će se njihov trud i rad cijeniti, a ne umanjivati, u zemlju gdje će moći živjeti a ne preživljavati. S poštovanjem, Vlatka Grošinić	Prihvaćen Prihvaća se.
Nina Šegota Poštovani, kratko i jasno, neslažem se s alternativnim prijedlogom iz razloga koji su u prethodnim komentarima već jako dobro obrazloženi, a svode se na: 300 ECTS bodova je 300 ETCS bodova, i retroaktivno poništavanje te jednakosti je jednostavno čista degradacija svih osoba koje su, ili su u nekom trenutku bile, student stručnih/specijalističkih studija. Srdačan pozdrav, Nina Šegota	Prihvaćen Prihvaća se.
Adam Katona Poštovani, Student sam 2. godine održavanja zrakoplova na Veleučilištu Velika Gorica i u potpunosti se protivim se alternativnom prijedlogu zakona jer je vrlo štetan ne samo za trenutne i buduće studente stručnih studija, nego retroaktivno zahvaća i sve bivše studente. Ovaj prijedlog smatram diskriminirajućim prema svim studentima stručnih studija s obzirom da smo isti trud i rad uložili na studiranje kao studenti sveučilišnih studija te osvojili isti broj ECTS bodova. Smatram da se ovakvim postupkom udaljavamo od norme Europske Unije u kojoj ni kod jedne članice nema ni govora o ovakvoj diskriminaciji. Ovime bi se uskratio mogućnost a i želja za studiranjem pojedinih studija unutar Hrvatske, čime bi se potaknuto dodatno iseljavanje mladih, što nikako nije u interesu. Suglasan sam sa izvornim prijedlogom koji izjednačava stručne i sveučilišne studije u skladu s europskom praksom i bez štetnih posljedica za stručne studije. S poštovanjem Adam Katona	Prihvaćen Prihvaća se.
Nikolina Crkvenčić Poštovani, protivim se prijedlogu o izmjenama zakona o kvalifikacijskom okviru. Nisam upisala veleučilište jer nisam bila sposobna upisati sveučilište, već taj smjer nema nigdje na sveučilištu. Zbog toga ne želim biti degradirana i iseliti iz Hrvatske da bi me netko drugi cijenio. Ili je iseljavanje mladih iz Hrvatske plan vladajućih???	Prihvaćen Prihvaća se.

Krunoslav Mirosavljević Poštovani, Suglasan sam s prijedlogom MZO kojim su svi diplomski studiji na istoj razini HKO (7.1) jer se njihovim završetkom stječe jednak broj ECTS bodova (300). Takav prijedlog ima uporište i u hrvatskom i u europskom zakonodavstvu i praksi te je na tragu onoga što je zapisano u Strategiji obrazovanja, znanosti i tehnologije. Nema nikakvog razloga uvoditi nejednakost među studente niti implicirati manju vrijednost specijalističkih diplomskih studija i studenata. S obzirom da mladi ljudi odlaze van, naša je dužnost da im ovdje omogućimo kvalitetno obrazovanje i budućnost, a ne da ih diskriminirajući odredbama dodatno navodimo na odlazak u zemlje gdje takva diskriminacija ne postoji. S poštovanjem, doc. dr. sc. Krunoslav Mirosavljević	Prihvaćen Prihvaća se.
Veleučilište u Karlovcu Poštovani, Veleučilište u Karlovcu podupire glavni prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja prema kojemu se sveučilišni diplomski studiji i integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studiji svrstavaju na istoj razini (razina 7.1) sa specijalističkim diplomskim stručnim studijima, te sukladno kojemu su poslijediplomski specijalistički studiji definirani na razini 7.2. Hrvatskog kvalifikacijskog okvira. Razmatrajući iznesene argumente pro et contra prijedloga Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskom kvalifikacijskom okviru u odnosu na Nacrt predložen od strane Ministarstva te Alternativni prijedlog, treba ukazati na sljedeće: 1) Odlukom od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16), Ustavni sud je zauzeo stajalište da je neustavna odredba ZHKO-a (NN 22/13) prema kojoj osoba koja završi specijalistički diplomski stručni studij može – bez pohađanja i završetka diplomskog sveučilišnog studija ili odgovarajućeg razlikovnog sveučilišnog programa – steći kvalifikaciju razine 8.2 – akademski stupanj doktora znanosti ili umjetnosti (dr. sc. / dr. art.) koji se stječe završetkom poslijediplomskog sveučilišnog (doktorskog) studija, kao i isti prigovor u odnosu na razinu 8.1. Međutim, u citiranoj Odluci je također naglašeno da: "je općenito pogrešno postojeći binarni sustav visokog obrazovanja sagledavati kroz usporedbu njihove vrijednosti za društvenu zajednicu, jer su oba sustava (i sveučilišni i stručni) za društvenu zajednicu jednako vrijedni i jednako potrebni." 2) Evropski kvalifikacijski okvir (EQF) definira 8 razina kompleksnosti ishoda učenja koji se kroz opisnice razmatraju u tri dimenzije: znanje, vještine i kompetencije. Sukladno stavu EU komisije (Explaining the European Qualifications Framework for Lifelong Learning) znanja i vještine mogu pripadati istoj razini, neovisno sadržavaju li više znanja ili vještina. Razmatrajući EQF kao kvalifikacijski okvir utemeljen na ishodima učenja, a sukladno razmatranim sastavnicama u okviru znanja, vještina i kompetencija, nema osnove za utvrđivanje različite razine diplomskih kvalifikacija u stručnom i sveučilišnom obrazovanju. 3) Razlikovanje kategorija stručnog i sveučilišnog visokog obrazovanja jasno je učinjeno u Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju kojim je definirano da sveučilišni studiji osposobljavaju studente za obavljanje poslova u znanosti, umjetnosti i visokom obrazovanju, u poslovnom svijetu, javnom sektoru i društvu općenito te za razvoj i primjenu znanstvenih, umjetničkih i stručnih dostignuća, dok stručni studiji pružaju studentima primjerenu razinu znanja i vještina koje omogućavaju obavljanje stručnih zanimanja i osposobljavaju za neposredno uključivanje u	Prihvaćen Prihvaća se.

radni proces. Također, diferencijacija sveučilišnih i stručnih studija učinjena je i u nazivu kvalifikacija sukladno Zakon o akademskim i stručnim nazivima i akademском stupnju (magistar, odnosno, stručni specijalist). Međutim, obzirom da se radi o kvalifikacijama istog trajanja u broju godina studiranja i iste vrijednosti izražene u ECTS bodovima, kao i ishodima učenja iste razine složenosti (sa različitim udjelima stečenih znanja, vještina i kompetencija), nema osnove za utvrđivanje različite razine kod diplomske kvalifikacije u stručnom i sveučilišnom obrazovanju sukladno iznesenom alternativnom prijedlogu. 4) EQF je zajednički europski referentni okvir koji povezuje nacionalne kvalifikacijske sustave, djeluje kao prevoditeljski alat koji osigurava lakše razumijevanje i čitanje kvalifikacija kroz različite zemlje i sustave u Europi, te ima dva opća cilja: promicati mobilnost stanovnika među zemljama i poticati cjeloživotno učenje. Uzveši u obzir svrhu kvalifikacijskih okvira kao instrumenata koji omogućavaju mobilnost studenata i radne snage unutar Europske unije i Europskog prostora visokog obrazovanja, uvođenje pod razinu sukladno alternativnom prijedlogu u sklopu kojeg se specijalističke diplomske stručne studije stavlja na nižu pod razinu u odnosu na sveučilišne diplomske, predstavlja diskriminatori element sa neposrednim utjecajem na stečene kvalifikacije 55 000 studenata stručnih studija u Republici Hrvatskoj, te kvalifikacije svih studenata koji su od 2004. godine završili stručne studije. 5) Razmatrajući komparativna rješenja povezivanja razina kvalifikacija nacionalnih kvalifikacijskih okvira, prihvaćanje alternativnog prijedloga predstavljalo bi značajno odstupanje od rješenja drugih zemalja zasnovanih na binarnom sustavu obrazovanja (Austrija, Belgija, Estonija, Finska, Njemačka, Mađarska i Ujedinjeno Kraljevstvo). U okviru iznesene argumentacije, prihvaćanje alternativnog prijedloga predstavljalo bi protuustavnu diskriminaciju trećine studentske populacije koja trenutno studira na stručnim studijima, ali i retroaktivno oduzimanje prava studenata koji su od 2004. godine završili stručne studije i stekli stručne kvalifikacije, što predstavlja neposrednu povredu načela vladavine prava i jednakosti pred zakonom zajamčenih Ustavom RH (članak 14. Ustava RH). Temeljem svega navedenog, Veleučilište u Karlovcu podržava prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskom kvalifikacijskom okviru iznesen od strane Ministarstva znanosti i obrazovanja. S poštovanjem, Dekan Dr.sc. Branko Wasserbauer, prof.v.š.

Lorena Tot Poštovani, studentica sam Zdravstvenog veleučilišta u Zagrebu i smatram da bi alternativnim prijedlogom studenti stručnih studija bili diskriminirani. Ako stručni studij ima jednako ECTS opterećenje kao i neki sveučilišni studij ne razumijem zašto bi studenti sa stručnih studija bili manje vrijedni. ECTS je sustav prikupljanja i prenošenja bodova koji je usmjeren prema studentu, a temelji se na razvidnosti rezultata ili ishoda učenja i samih procesa učenja. Budući da na stranicama MZOS-a jasno стоји da ECTS sustav služi vrednovanju kvalifikacija studenata, ne razumijem zašto ovim prijedlogom želite stvoriti razliku između vrijednosti diplome nakon završenog sveučilišnog i stručnog studija ako su oba studija jednako vrijedna prema ECTS sustavu. Donošenjem ovog alternativnog prijedloga potičete masovno iseljavanje mladih iz RH, a to ne samo da znači gubitak stanovnika već i gubitak radne snage. Lijep pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.
Nataša Vidak Poštovani, U potpunosti podupirem glavni prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja prema kojemu se sveučilišni diplomski studiji i integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studiji svrstavaju na istoj razini (razina 7.1) sa specijalističkim diplomskim stručnim studijima, te sukladno kojemu su poslijediplomski specijalistički studiji definirani na razini 7.2. Hrvatskog kvalifikacijskog okvira. Lijep pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.
Tehničko veleučilište u Zagrebu Tehničko veleučilište u Zagrebu pokrenulo je specijalističke diplomske stručne studije 2005. godine u potpunosti u skladu sa svim odredbama dobivenim od MZO od kojeg su dobivene dopusnice za studijske programe i čija se kontrola od strane AZVO kontinuirano provodi. Pokrenuti su specijalistički diplomski stručni studiji u području elektrotehnike, graditeljstva te informatike i računarstva na kojima je do sada studij završilo preko 2000 stručnih specijalista inženjera navedenih struka. Smatramo da prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru u njegovom članku 8. kojim se završeni specijalistički diplomski stručni studiji i sveučilišni diplomski studiji svrstavaju u istu razinu 7.1 dobar i potpuno opravdan prema više argumenata: - završeni studenti stručnog specijalističkog diplomskog studija jednako kao i sveučilišnog diplomskog studija stječu jednak broj od 300 ECTS bodova od kojih je minimalno 60 ECTS bodova stečeno na ishodima učenja koji su razine 7 te je samim time i završeni studij razine 7. Uloženi trud studenata i 5 godina studija za stjecanje 300 ECTS bodova jednak je i na sveučilištu i na veleučilištu jer je upravo iz tog razloga i uvedeno bodovanje da bi se znalo i bilo moguće odrediti koliko je radno opterećenje studenta. - binarni obrazovni sustav proveden kroz Hrvatski kvalifikacijski okvir je izrađen prema Europskom kvalifikacijskom okviru i tu je jasno prikazano povezivanje razine 7 specijalističkih diplomskih stručnih studija i sveučilišnih diplomskih studija. Kvalifikacijski okviri ostalih država Europske unije s binarnim obrazovnim sustavom također svrstavaju u istu razinu 7 specijalističke diplomske stručne studije i sveučilišne diplomske studije (Austrija, Belgija, Estonija, Finska, Njemačka, Mađarska i Ujedinjeno kraljevstvo). Republika Hrvatska kao članica Europske unije se obvezala poštivati europske stečevine te treba u obrazovnim sustavima navedenih zemalja imati	Prihvaćen Prihvaća se.

uzor u smislu provedbe i razvoja HKO. - naši stručni specijalisti inženjeri su godinama prepoznati kao stručnjaci u području za koje ih školujemo i od Komore ovlaštenih inženjera u polju elektrotehnike i graditeljstva čiji članovi postaju na potpuno jednaki način kao i završeni studenti sveučilišnih diplomskih studija. Tvrte u kojima su zaposleni im dodjeljuju prava prema Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju koji je u tom dijelu potpuno jasan. Naši završeni studenti su kao takvi sa 300 ECTS bodova stečenim na stručnim specijalističkim studijima prepoznati u cijelom nizu zemalja europske unije u kojima mogu bez problema dobiti nostrifikacije svojih veleučilišnih diploma na razini 7. Ovaj prijedlog izmjena zakona podržava uhodano stanje bez obezvrjeđivanja stečenih kvalifikacija i uvođenja pravne nesigurnosti. - podršku ovom prijedlogu zakona dajemo i radi naših studenata koji svoje akademsko napredovanje i odlazak na doktorske studije realiziraju odlaskom u zemlje europske unije (najčešće Mariborsko i Ljubljansko sveučilište zbog svoje blizine i jezika). Ovaj prijedlog izmjena zakona je prepoznao taj nedostatak, ne obezvrjeđuje stečene kvalifikacije specijalističkih diplomskih stručnih studija i omogućuje nastavak akademskog razvoja na našim sveučilištima. Nismo suglasni s alternativnim prijedlogom zakona jer dijeljenje 7 razine na 7.1 za stručne specijalističke diplomske studije i 7.2 za sveučilišne diplomske studije ne može biti opravdano prema gore navedenim argumentima te takav prijedlog unosi mogućnost manipulacije. Mišljenja smo da nam ovako izrađen prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru otvara jasnu strategiju razvoja u skladu s europskim stečevinama. Prof. dr. sc. Slavica Čosović Bajić Dekanica Tehničkog veleučilišta u Zagrebu mr.sc. Goran Malčić, v.pred. Prodekan za nastavu i studente Tehničkog veleučilišta u Zagrebu

Krešimir Ilić

Poštovani, Prihvatljivim smatram izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO, a dok neprihvatljivim smatram alternativni prijedlog tog članka zastupan od stane Rektorskog zbora te očitovanje Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu kojim se studente stručnih studija dovodi u podređeni položaj. Prijedlogom Rektorskog zbora biti će počinjene višestruke štete za: oštećene osobe, firme u kojima su oštećeni zaposleni, kao i za Hrvatsku u cijelosti, stoga molim predlagatelje odgovore na slijedeća pitanja u vezi protumjera koje će poduzeti kako se navedene štete ni bi dogodile: 1. demotivacija pojedinaca (oštećenika): Kojim mjerama ćete motivirati ljudе da ne potraže posao u inozemstvu? Da li ste u raspravu uključili i Ministarstvo demografske obnove? 2. Kompanije koje konkuriraju na tržištu kvalifikacijama zaposlenika biti će oštećene na način da će izgubiti dio tekućih poslova i neke nove poslove za koje se natječu. Na koji način predlagatelj predviđa finansijsko obeštećenje tim kompanijama za pretrpljenu štetu? 3. Republika Hrvatska: Na koji način će predlagatelj osigurati obeštećenje zbog odljeva kadrova u inozemstvo, smanjenja broja studenata radi demotivacije za pojedine studije, gubitka poslova i prihoda na tržištu u odnosu na konkurentnije firme iz inozemstva? Unaprijed hvala, srdačan pozdrav! Krešimir Ilić, dipl. ing. elektrotehnike Tel.: 0912852449

Dejan Karanović

Poštovani, s obzirom da smatram da je alternativni prijedlog članka 6 diskriminatoran za studente stručnih

Prihvaćen Prihvaća se.

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje. Ministarstvo znanosti i obrazovanja u daljnju proceduru upućuje glavni prijedlog Nactra prijedloga zakona te se u odgovoru ne razmatra dio

studija, molim Vas da mi pojedinačno odgovorite na slijedeća pitanja: Na dolje navedenim poveznica nalaze se kvalifikacijski okviri nekih zemalja, točnije: Njemačke, Austrije, Nizozemske i Slovenije. Njemačka:
<http://szbor.tzv.hr/media/njemacka.png> Austria:
<http://szbor.tzv.hr/media/austria.png> Nizozemska:
<http://szbor.tzv.hr/media/nizozemska.png> Slovenija:
<http://szbor.tzv.hr/media/slovenija.png> 1. Je li Vam poznato da su u kvalifikacijskim okvirima tih zemalja stručni I sveučilišni studiji na istoj razini? 2. Koji su to argumenti zbog kojih smatrate da alternativni prijedlog članka 6 bolje definira razine nego zakoni spomenutih zemalja od kojih neke često navodimo kao uzore I u koje sve više odlaze naši mladi ljudi najprije na obrazovanje, a zatim na rad bez namjere da se vrate? Molim vas da navedete sve argumente. 3. Smatrate li da jeće alternativni prijedlog članka 6 dovesti do povećanog odlaska mladih I obrzovanih ljudi u navedene zemlje u kojima se njihovo stečeno znanje vrednuje po pravednjim I za njih povoljnijim kriterijima? 4. Jeste li upoznati s pismom bivšeg prorektora Sveučilišta u Zadru, prof. dr. sc. Leonarda Marušića , u kojemu on navodi argumente po kojima stručni I sveučilišni studiji trebaju biti na istoj razini? Poveznicu na pismo:
<http://m.srednja.hr/Studenti/Vijesti/Bivsi-prorektor-Sveucilista-u-Zadru-objasnio-interes-EFZG-a-oko-izmjene-Zakona-o-HKO-u> 5. Molim Vas da mi odgovorite na slijedeća pitanja koja su vezana uz spomenuto pismo:

6. Smatrate li valjanim razmišljanje jednog profesora navedenog u pismu da " Ekonomski fakultet izvodi sveučilišne i stručne studije, pa studenti često ne razumiju razliku između tih studija i čude se kad jednog dana shvate da nisu završili ono što su mislili da studiraju". Smatrate li da ako studenti nisu u stanju razlikovati te studije da među tim studijima ne postoje bitne razlike. 7. Koji su to argumenti po kojima stručni I sveučilišni studiji ne bi trebali biti na istoj razini? Molim vas da navedete sve argumente. 8. Jeste li shvatili razlike između sveučilišnih i stručnih studija, te o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru općenito koje prof. Marušić navodi u pismu? 9. Zašto jednostavno ne prepišete njemački kvalifikacijski okvir u CIJELOSTI kako bi se izbjegla ova zbrka. 10. Smatrate li da su njemačka sveučilišta opravданo na ljestvicima ispred hrvatskih? Smatrate li da možemo učiti od njih ili pak smatrate da čermo još jednom uspješno "otkriti toplu vodu"? 11. Da li Vam je poznato da se titular nakon svršetka stručnog diplomskog studija na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu zove struč. spec. oec.s engleskim prijevodom Professional Specialist. Također, pitam vas da mi navedete barem 3 sveučilišta unutar EU u kojima po završetku diplomskog stručnog studija iz područja ekonomije titula nosi naziv Professional Specialist? Molim vas da mi dostavite poveznice kako bi mogao provjeriti podatke. 12. Jeste li svjeseni da ovakvim prijedlozima otežavate svojim građanima život na način da stranicima ne mogu objasniti svoju stručnu kvalifikaciju jer se ona tako nigdje ili vrlo rijetko gdje na svijetu ne zove? 13. Jeste li provjerili u pravnoj službi je li postoji mogućnost opravdanih sudskih tužbi koji bi podnijeli oštećeni studenti u slučaju izglasavanja alternativnog prijedloga članka 6? Kakavo je njihovo mišljene? 14. Znate li koliko je točno ljudi potpisalo peticiju protiv alternativnog prijedloga članka 6. Peticiju možete pogledati na poveznici
https://www.peticija24.com/peticija_protiv Razdvajanja strucnih_i_sveucilinskih_studija. Na dan 7.4.2017. u 20:42 potpisalo ju je 6235 ljudi. Možete li mi molim Vas reći koliko je ljudi potpisalo

komentara vezan uz alternativni prijedlog.

peticiju u trenutku kad odgovorate na ovo pitanje?

Ivana Anušić

Poštovani, studentica sam apsolventske godine stručnog redovnog studija fizioterapije u Zagrebu. Od svoje 12.godine znam da je to struka kojom se želim baviti. Osnovnu školu i gimnaziju sam završila s odličnim uspjehom. Smatram da ova odluka ne smije biti retrogradna, tj. ne smije se odnositi na studente koji su već završili stručni studij. Da sam znala unaprijed za nastupanje ove odluke vrlo vjerojatno ne bih upisala ovaj studij iz razloga jer mi se kao studentu s veleučilišta smanjuje mogućnost napredovanja. Također smatram da se ova odluka nipošto ne bi smjela odnositi na sva veleučilišta. Takve odluke se trebaju donositi unutar samih sveučilišta tj. veleučilišta. Stručni studij je s razlogom stručni zbog omjera praktične/vježbovne nastave i predavanja/seminara. Ne smije nas se degradirati u napredovanju. Mora nam se ostvariti mogućnost magistriranja te rada u Hrvatskoj, osobito u inozemstvu. Nažalost, dobivamo privid kako smo mi studenti Zdravstvenog veleučilišta u Zagrebu produkt jedne tvornice medicinskog osoblja za Europu. Ovom odlukom uskraćujete nam i tu mogućnost. Hvala na pažnji!

Antonio Filipović

Poštovani! Kao student koji paralelno studira sveučilišni studij komparativne književnosti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu te stručni studij na Visokoj školi međunarodnih odnosa i diplomacije Dag Hammarskjöld, vjerujem da sam osobno dovoljno upućen u stanje i jedne i druge vrste studija. Zalažem se za izvorni prijedlog zakona jer smatram da su argumenti za alternativni prijedlog neutemeljeni. Argumenti o različitim ishodima učenja, različitom opterećenju i vrijednosti ECTS bodova postaju očigledno nelogični ako samo pogledamo situaciju unutar samog sveučilišta. Poprilično sam siguran da bi se svi ovi argumenti mogli upotrijebiti ako bi se pokušala napraviti zakonska razlika u vrijednosti npr. mog studija komparativne književnosti i studija medicine. Dakle, jasno je da se argumenti kojima se vodi alternativni prijedlog svode na plitke nestručne rasprave poput "je li teži FER ili medicina?". Ipak, ovakve rasprave donose jednu pozitivnu stvar - postavljaju pitanje je li potreban toliki broj sveučilišnih studija i upućuju na očiti nesrazmjer sveučilišnih i stručnih studija u suvremenom hrvatskom obrazovnom sustavu koji nije u skladu s logikom suvremenog društva i gospodarstva u kojem funkcioniramo. Dakle, jedino pitanje koje preostaje je: Hoće li se Ministarstvo znanosti i obrazovanja RH voditi principom akademskog elitizma, privatnih interesa određenih sfera te potpuno anakronim pristupom oblikovanja hrvatskog obrazovnog sustava i pritom izravno diskriminirati oko 55000 mladih ljudi, ili će svoje odluke usmjeriti putem suvremenih europskih obrazovnih tendencija, koje su uostalom i propisane EQF-om? Unaprijed hvala na odgovoru.

Saša Drlja

Poštovani, S obzirom na objavljeni NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKOM KVALIFIKACIJSKOM OKVIRU Izražavamo svoje djelomično neslaganje sa predloženim zakonom a naročito neslaganje sa iznesenim prijedlozima od strane: 1. Prehrambeno-biotehnički fakultet Sveučilišta u Zagrebu od 23.3.2017

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje.

2. Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu od 24.3.2017 3.
Agencija za znanost i visoko obrazovanje od 27.3.2017
4. Sveučilište u Zagrebu Grafički fakultet od 27.3.2017 5.
Akademija dramske umjetnosti od 27.3.2017 6.
Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu od 30.3.2017
7. Sveučilište u Zagrebu Stomatološki fakultet od
30.3.2017 8. Učiteljski fakultet u Zagrebu od 30.3.2017 9.
Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu od 30.3.2017
10. Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti Sveučilišta
Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku od 31.3.2017 11.
Fakultet elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u
Zagrebu od 31.3.2017 Slažemo se sa ocjenom Pravnog
fakulteta Sveučilišta u Rijeci od 30.3.2017 da prijedlog
Zakona u ovom obliku ne provodi odluku ustavnog suda
u smislu razvoja binarnog sustava, te dajemo svoju
ocjenu kroz zaključke: 1. Prijedlog Zakona samo
djelomično ispunjava Odluku Ustavnog suda 2. Prijedlog
Zakona ne sadrži razvoj binarnog sustava obrazovanja 3.
Prijedlog Zakona ne omogućava stručnim studijima
stjecanje kvalifikacije do razine 8, što je u suprotnosti s
Odlukom Ustavnog suda 4. Alternativni prijedlog članka
6. Zakona je nepotreban 5. Prijedlog sudionika rasprave
pravnih osoba (1-11) o razini kvalifikacije stručnog studija
predstavlja diskriminaciju Svoj stav i ocjenu temeljimo na
sljedećem: Iznesena mišljena pravnih osoba pod
točkama 1-11 su objavljeni kao komentari u smislu javne
rasprave i postojala su na web stranici do 31.3.2017
godine, a tiču se stručnog specijalističkog diplomskog
studija. Naime Odlukom Ustavnog suda broj: U-I-351-
2016 u obrazloženju se Zakonodavatelju, a time i bilo
kome tko predlaže izmjene Zakona, u poglavljvu IV,
ocjene ustavnog suda, točka 43 obrazlaže: "S obzirom
na organsku povezanost osporenog dijela članka 8.
stavka 1. alineje 8. s člankom 7. stavkom 2. alinejama 9. i
10. ZoHKO-a:22/13, Ustavni sud je pri odlučivanju o
dijelovima pravnih normi koje treba ukloniti iz pravnog
poretka pošao od odabrane zakonodavne tehnike
formuliranja uvjeta pristupanja određenim razinama HKO-
a, prihvaćene u članku 7. ZoHKO-a:22/13. Primjerice, za
pristupanje razinama 6 i 7 kao uvjet pristupanja
propisano je "posjedovanje prethodne kvalifikacije ... uz
položene ispite obveznih predmeta državne mature".
Poštajući tu tehniku, Ustavni sud je iz razine 7 uklonio
specijalističke diplomske stručne studije kako bi
omogućilo zakonodavcu da dosljednom primjenom iste
zakonodavne tehnike odredi drugu razinu HKO-a za
specijalističke diplomske stručne studije i da za te studije
propiše posebne uvjete pristupanja razinama 8.1 i 8.2
HKO-a u skladu s pravnim stajalištima izraženima u ovoj
odluci. Međutim, to ne priječi zakonodavca da se posluži i
drugačijim tehnikama ako se njima ostvaruje isti cilj." I u
predloženom Zakonu i u predloženom alternativnom
članku 6 istog Zakona, pridružena je razina kvalifikacije
HKO 7.1 a među ostalim, specijalističkom stručnom
studiju nije data mogućnost razvoja do razine 8. Pored
toga na navedenoj stranici javne rasprave, prijedlozima
iznesenih od strane pravnih osoba r/b 1-11 se nastoji
specijalistički stručni diplomski studij kojim se stječe 300
ECTS bodova i nakon završenog drugog cilusa svrstati u
manju razinu HKO-a. Odnosno, obezvrijeđen je jedan
cjelovit/kompletan ciklus studija – drugi ciklus
obrazovanja prema bolonjskom procesu, a time,
posljeđično i razvrstavanje unutar nacionalnog
kvalifikacijskog okvira. Uvažavajući odredbe Europske
Komisije i europskog kvalifikacijskog okvira QF-EHEA
odnosno QF-LLL u konkretnim prijedlozima a tiču se
članka 6. je potpuno pogrešno protumačen. Iz čega se
može izvući zaključak da predlagatelji i podrška da se

predložena razina HKO-a 7.1 niže rangira dolazi od pravnih osoba koje ne shvaćaju osnovni cilj bolonjskog procesa i sustava kredita / bodova ECTS-a, te kvalifikacijskih okvira. Jednako tome, ove pravne osobe ne shvaćaju stav Ustavnog suda. ECTS bodovi, odnosno ciklusi studija nisu neka arbitarna stvar koja se tek tako može poništiti kako nekome odgovara u datom trenutku. Konkretno govorimo o razlici i oduzimanju prava za dvije godine specijalističkog studija, odnosno 120 ECTS bodova, iako je „prag“ od 300 ECTS bodova ostvaren, akreditiran i priznat. Takvim neshvaćanjem suštine odnosa, binarni sustav obrazovanja koji je se u RH sastoji od sveučilišnog i stručnog, je bolje napustiti i ostaviti samo sveučilišni. Predlagatelj je uveo zaštitu stečenih prava u smislu odredbe da se diplome stečene u vrijeme Zakona koji je bio na snazi, zadržavaju. Također predlagatelj ispravno svrstava razinu 7.1 koja odgovara stručnom studiju i ostvarenih 300 ECTS bodova i završenog drugog ciklusa obrazovanja, svrstava u QF-EHEA 2, odnosno QF-LLL razinu 7, Međutim otvara se pravna nesigurnost i nedosljedna primjena obrazovnog procesa / programa ako se prihvate alternativni prijedlozi koji bi razinu 7.1 umanjili za jednu, a dvije godine studija, odnosno drugi ciklus u stručnom obrazovnom sustavu, doslovce učinili uzaludnim i niškoristi. Dalje, Ustavni sud u obrazloženju u točki 49 navodi sljedeće; "Polazeći od namjere zakonodavca da provede opsežnije izmjene i dopune ZoHKO-a:22/13, Ustavni sud na temelju članka 31. stavka 5. Ustavnog zakona određuje da bi se do isteka roka određenog u točki II. izreke ove odluke trebale preispitati i po potrebi doraditi sve postojeće razine kvalifikacija i pridruženih im razina HKO-a u skladu s pravnim stajalištima izraženima u ovoj odluci. Tim bi se izmjenama i dopunama ZoHKO-a:22/13 morao osigurati uredan razvitak oba društveno jednako vrijedna sustava visokog obrazovanja utemeljena na ishodima učenja i usklađena s potrebama tržišta rada, pojedinaca i društva u cjelini, ali bez mogućnosti da osobe koje su završile stručne (vokacijske) studije ili druge vrste obrazovanja, usavršavanja, sposobljavanja ili programa steknu kvalifikacije i akademske nazive koji su inherentni sveučilišnim studijima, a da istodobno nisu završile odgovarajući sveučilišni studij, odnosno odgovarajući sveučilišni razlikovni program. To ograničenje, koje je implicitno sadržano u članku 67. stavku 1. u vezi s člankom 68. stavkom 1. Ustava, ne odnosi se na iznimke poput onih propisanih u članku 73. stavcima 4., 5. i 6. ZoZDiVO-a:123/03-60/15." Dakle potrebno je primjetiti da je Ustavni sud rekao da je potrebno preispitati i po potrebi doraditi sve postojeće razine kvalifikacija i pridruženih im razina HKO-a...tim bi se izmjenama i dopunama HKO-a morao osigurati uredan razvitak oba društveno jednako vrijedna sustava visokog obrazovanja....ali bez mogućnosti da osobe koje su završile stručne studije ili ... steknu kvalifikacije i akademske nazive koji su inherentni sveučilišnim studijima. Potpuno jasno i u skladu sa QF-EHEA i QF-LLL kvalifikacijskim okvirom a sve zbog različitih sustava obrazovanja (studija) razina kvalifikacije je različita (distinkтивна, opisna) ali pripada grupi unutar okvira a ne dvodimenzionalnoj liniji, okvir (prostor i volumen) je određen i u izravnoj je vezi sa ciklusima studija (I,II i III) odnosno predstavljen je ECTS sustavom bodova. Kvalifikacijski okviri su nužno komparabilni (zbog različitih akademskih i stručnih naziva) jer se različitim obrzovanjem stječu i različite kompetencije a koje se pak mogu svrstati unutar granica razine kvalifikacija. Očito da ove umjetne podjele nastaju zbog binarnog sustava obrazovanja, koji nije samo specifičan za RH, pa upravo

zbog njega postoje kvalifikacijski okviri i sustav bodovanja. Odnosno okončanjem ciklusa edukacije (1,2 i 3) koji se preslikava na odgovarajuće razine kvalifikacije (6,7 i 8), na različitim a jednakovrijednim studijima – europska unija ovu činjenicu ističe kao bogatstvo, na kojima se stječu različite akademske odnosno stručne titule, odgovaraju istovrsne (nužno) komparabilne razine kvalifikacija, zbog tržišta rada i mobilnosti. Sve sukladno QF-EHEA odnosno QF-LLL. Distinkcija je očita u akademskim odnosno stručnim nazivima po završetku studija. Treba naglasiti da su u nekim zemljama EU i kroz bolonjski proces, akademski i stručni nazivi su jednaki iako su stečeni na slično koncipiranim binarnim sustavima kao što je to slučaj u RH. Jako je važno ispravno shvatiti stav Ustavnog suda: Razine kvalifikacije je potrebno razdvojiti na podgrupe, to je u projedlogu Zakona i učinjeno, u smislu razdvajanja (stručnog) na razinu 7.1 i (sveučilišnog) na razinu 7.2. Alternativni prijedlog je nepotreban jer Ustavni sud je odredio da .... ne odnosi se na iznimke poput onih propisanih u članku 73. stavcima 4., 5. i 6. ZoZDiVO-a:123/03-60/15....

Razdvajanjem na različite kvalifikacije razine 7.1 i 7.2 naglašava se distinkcija ali na tržištu rada oni i dalje su jednaka razina kvalifikacije 7. Što je posebno važno radi međunarodne prepoznatljivosti kvalifikacije i mobilnosti. Alternativni prijedlog Pravnog fakulteta sveučilišta u Zagrebu i svih ostalih pravnih osoba koji podržavaju izneseno mišljenje je diskriminacija i dijaboličan je. Pa tako stručni studij uz ostvarenih 300 ECTS kredita / bodova svrstava na razinu 6, kako u RH tako i u međunarodnom okviru. Ovaj prijedlog mora biti odbačen jer je štetan, kako za pojedinca tako i za društvo u cijelini. Potpuno je nerazumljiva pravna osnova podrške ovakvog prijedloga od strane Agencije (nisu dali nikakvo objašnjenje, stav ili tumačenje svoje odluke i razloge podrške prijedloga Pravnog fakulteta sveučilišta u Zagrebu) Agencija je bila dužna uočiti gore rečeno te reagirati sukladno svojoj ulozi i statutu. Mišljenja smo da u cilju razvoja binarnog sustava obrazovanja i pristupa razini 8 HKO-a, poštivajući i naglašavajući jamstvo autonomije Sveučilišta da samostalno propisuje uvjete za upis na studiji sukladno odluci Ustavnog suda, ovim prijedlogom Zakona je onemogućen pristup razini 8, po završetku stručnog diplomskog studija, iako postoji Zakonska mogućnost u smislu donošenja razlikovnog programa. Ovdje treba istaknuti, da je predloženim zakonskim rješenjem ispoštovana odluka Ustavnog suda u smislu jamstva autonomije sveučilišta u određivanju propisa i uvjete za upis na studij, međutim, čini se propust na način da zakonodavac nije odredio rok u kojem bi Sveučilište, a koje jedino ima pravo na obrazovanje koje vodi do razine 8, propisalo uvjete za upis ili nekim drugim rješenjima omogućio razvoj binarnog sustava do „kraja“ a sve sukladno obrazloženju Ustavnog suda o svojoj odluci u točki 43. i 49. Trenutno do 31.3.2017 godine, jedino Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, primjećuje (osim nas) da predlagatelj Zakona samo djelimično Zakonskim rješenjima – opremom zakona udovoljava odluci ustavnog suda, prijedlogom ne obuhvaća razvoj binarnog sustava iako mu je to u dva navrata naloženo. Jednako tome upozoravamo i sve sudionike javne rasprave o predloženom Zakonu, naročito pravne osobe, da je iznošenje prijedloga o svrstavanju razine 7.1 odnosno specijalističkog stručnog diplomskog studija na razinu 6 QF-LLL, odnosno razinu 1 QF-EHEA, spada u domenu rasprave i shvaćanja kao manje vrijednog studija u suprotnosti sa stavom Ustavnog suda, iznijetog u točci 36. Odluke ustavnog

suda o HKO: „Ustavni sud prvo naglašava da je pogrešno i društveno štetno raspravljati o stručnim studijima kao onima koji nemaju 'jednaku vrijednost, odnosno značaj' kao oni sveučilišni.“. Pravnom regulativom je određen broj ECTS kredita koji se stječu na stručnom studiju i jednak je ECTS kreditima studija koji se izvodi na sveučilištu pa je prema tome i jednakovrijedan i obuhvaćaju drugi ciklus obrazovanja. Treći ciklus obrazovanja se ne izvodi na stručnim studijima, pa tako Ustavni sud u dva navrata nalaže da se učini intervencija u Zakonu, kako bi se omogućio razvoj binarnog sustava i omogućio pristup razini 8 u oba sustava. Kojim tehnikama se Zakonodavac treba poslužiti da se ostvari ovaj cilj? Najjednostavniji način bi bio da sveučilište u svojoj sastavnici organizira odgovarajući studij razine 8. Drugim rječima, ako dozvoljavate, jamčena autonomija Sveučilišta postaje mit zbog pokrenutih globalnih procesa, svoju autonomiju moraju izboriti kroz prepoznatljivost i kvalitet studija u smislu zdrave konkurenčije a prije svega ponude budućim studentima kako bi na „tržištu“ obrazovanja budući studenti izabrali njih. Dalje, predlagatelji alternativnog rješenja, gube izvida činjenicu da prijedlogom rade diskriminaciju po osnovu završenog studija odnosno programa (koji je posljedica binarnog sustava) na način da jednak broj ECTS bodova vrednuju različito. Zašto je to tako, mogu shvatiti na bilo kojem sudu, ako se uzme u obzir bolonjski proces, kvalifikacijski okvir (bilo koji), sve dok je relacija razvrstavanja razine kvalifikacije u izravnoj vezi sa ECTS bodovima i ciklusom studiranja. Odnos kompetencije i kvalifikacije može i ne mora biti u izravnoj vezi. Za kvalifikaciju je bitna unija kompetencija. Diskriminacija nastaje između istoimenog studija koji se izvodi na sveučilištu i stručnom studiju, jednakе duljine trajanja (ciklusa) i u kojem se stječe isti broj ECTS bodova. Analogno tome, diskriminacija je zabrana pristupa razini 8 obrazovanja bez obzira na Ustavom zajamčenu autonomiju sveučilišta. Zakonodavac mora omogućiti izbor „puta“ obrazovanja i kompletne kvalifikacije jednakako kao i što je omogućen izbor mobilnog operatera, pošte, banke, elektroprivrede, (od koga kupujemo struju, plin benzin itd.) visoku školu i sveučilište. Cjeloživotno učenje nije pojam koji je isključivo i jedino vezan za stručne studije, koje je taj pojam „promoviralo“ kao osobitost studija. Čovjek uči dok je živ. Stav da samo sveučilišta proizvode kompetentan i kvalificiran kadar odavno ne vrijedi jer u točki 36. Odluke ustavnog suda o HKO: „Ustavni sud prvo naglašava da je pogrešno i društveno štetno raspravljati o stručnim studijima kao onima koji nemaju 'jednaku vrijednost, odnosno značaj' kao oni sveučilišni.“ S poštovanjem, Saša Drlja, struč.spec.ing.el. i Jure Koljanin, struč.spec.ing.el.

Ana Mateljan

Poštovani, ljubazno bih molila odgovore na sljedeća pitanja. 1. Poslodavac je zaposleniku omogućio (financirao) dodatno školovanje (za stjecanje kvalifikacije razine 7) uz ugovornu obavezu da po stjecanju te kvalifikacije zaposlenik mora ostati zaposlen kod poslodavca određeno vrijeme, odnosno financijsko obeštećenje poslodavca u slučaju neispunjena ugovorne obaveze. Dodatno školovanje se odvijalo na specijalističkom studiju veleučilišta (upisano u vrijeme kada nije bila sporna kvalifikacija razine 7). · Tko je odgovoran za nastalu neposrednu financijsku štetu, odnosno obeštećenje – zaposlenik/student nije svojom krivnjom ostao bez kvalifikacije razine 7? · Tko je odgovoran za indirektnu financijsku štetu prouzročenu nižom kvalifikacijom zaposlenika od planirane koja je trebala omogućiti primjerice ovlaštenje inženjera? Ovo potencijalno onemogućuje poslodavcu da sudjeluje u nekim planiranim projektima koji imaju zahtjeve za visokom kvalifikacijom (razine 7) 2. Ukoliko se zakon ne primjenjuje retroaktivno, koje je obrazloženje za nižu kvalifikaciju za buduće studente u odnosu na one koji su ranije završili isti studijski program? 3. Ukoliko se zakon primjenjuje retroaktivno (kao što je predloženo u alternativnom prijedlogu) što se događa s primjerice objektima koji su pušteni u upotrebu na temelju potpisa ovlaštenih inženjera (razina 7) koji u slučaju provođenja ovog prijedloga gube to ovlaštenje? Trebaju li svi takvi objekti (projekti i sl.) ići u reviziju? Smatraju li se ilegalnima, odnosno tehnički neispravnima (bez potpisa ovlaštenog inženjera)? Mogu li se u međuvremenu ti objekti koristiti? 4. Tko je odgovoran za razlike u placi isplaćene na račun više kvalifikacije (razine 7) koja je retroaktivno ukinuta? · Mogu li poslodavci tražiti povrat sredstava od zaposlenika? · Mogu li poslodavci na račun niže kvalifikacije degradirati zaposlenika? · Mogu li poslodavci tražiti povrat prekomjerno uplaćenih doprinosa od države? Hvala uz srdačan pozdrav, Ana Mateljan

Primljeno na znanje

Ministarstvo znanosti i obrazovanja u daljnju proceduru upućuje glavni prijedlog Nacrta prijedloga zakona te se u odgovoru ne razmatra dio komentara vezan uz alternativni prijedlog.

Mario Mrkša

Poštovani, student sam preddiplomskog stručnog studija na Zagrebačkoj školi ekonomije i managementa. Smatram kako je izvorni prijedlog, koji navodi da se diplomski studiji (stručni i sveučilišni) svedu na razinu 7.1, a poslijediplomski specijalistički studiji na razinu 7.2, jedini ispravni i pošteni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO-u za sve studente u Republici Hrvatskoj. Nadalje, smatram da se alternativnim prijedlogom izmjene članka 6. degradiraju svi stručni studiji te se stavljuju u nezahvalan položaj jer im se umanjuje vrijednost nasuprot drugim studijima. Budući da oba diplomska studija (stručni i sveučilišni) nose jednak broj od 300 ECTS bodova, smatram da je klasifikacija tih dviju studija na dvije različite razine, tj. stručni diplomski studij na 7.1 te sveučilišni diplomski studij na 7.2. nepotrebna i ponižavajuća za stručne studije. Napomenuo bih kako i samoj odluci Ustavnog suda o HKO glasi: „Ustavni sud prvo naglašava da je pogrešno i društveno štetno raspravljati o stručnim studijima kao onima koji nemaju »jednaku vrijednost, odnosno značaj« kao oni sveučilišni.“ Alternativni prijedlog izmjene zakona u članku 6. Zakona o HKO se prkosí odlukama ustavnog suda te izravno umanjuje vrijednost, odnosno značaj stručnog studija. Ono što me zabrinjava kao student preddiplomskog stručnog studija jest činjenica da je ovakav prijedlog alternative o izmjeni zakona uopće predstavljen. Ako je ovo prvi korak, koji je drugi? Hoće li sljedeći prijedlog biti da se prediplomski studiji svedu na razinu 6.1 i 6.2? Kao državljanin države koja je članica Europske Unije, zabrinut sam da se ovakvi prijedlozi uvažavaju i postoje kao predmet rasprave. Nadam se kako će čelne osobe shvatiti značaj alternativnog prijedloga i ogromnu štetnu posljedicu koju može donijeti za trenutne, ali i sve studente koji su već završili diplomski stručni studij. Srdačan pozdrav, Mario Mrkša

Mirna Teskera

Poštovani, studentica sam Zdravstvenog veleučilišta u Zagrebu i zamjenica predstavnice smjera medicinsko-laboratorijske dijagnostike 2.godine. U potpunosti podupirem izvorni nacrt prijedloga zakona o hrvatskom kvalifikacijskom okviru i iznosim izričito neslaganje s alternativnim prijedlogom. Prema mom mišljenju, dok je izvorni nacrt prijedloga realan i pravilan, alternativni je čista diskriminacija studenata stručnih studija. I na sveučilišnim i na stručnim studijima zahtijeva se rad i upornost studenata, svi trebamo sakupiti jednak broj ECTS bodova da bi uspješno mogli završiti preddiplomski stupanj. Zašto je onda nekih 300 ECTS-a vrednije od nekih drugih 300? Alternativnim se prijedlogom omalovažava studente stručnih studija koji marljivo rade i uče za svoje diplome, obavljaju stručne prakse u satnicama u kojima je potrebno i budu kasnije stručnjaci u svom poslu. Nikako se ne može dopustiti da jedna diploma vrijedi više jer se na taj način vrijeda i diskriminira sve one koji žele upisati stručni studij, koji trenutno pohađaju visoke škole ili veleučilišta gdje završavaju stručne studije i one koji su ih završili i sad rade u svojim strukama. Hrvatska bi trebala pratiti razvijene zemlje Europe u svemu pa tako i u ovome području. Svugdje isto vrijedi diploma sa stručnih studija i diploma sa sveučilišnih. Nakon završene 3 godine stručnog studija ljudi su spremni za rad i, ukoliko ne žele nastaviti s obrazovanjem, bit će radna snaga kakvu se traži, jer će već dobar dio posla znati. Lijep pozdrav! S poštovanjem, M. Teskera

Prihvaćen

Prihvaća se.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Dona Sabljak Osobno se protivim alternativnom prijedlogu zakona jer je diskriminirajući za studente veleučilišta koji moraju uložiti isti trud i vrijeme kao i studenti sveučilišta.	Prihvaćen Prihvaća se.
Luka Chluda Poštovani, podupirem izvorni prijedlog članka 6., izmjena zakona o HKO, dok neprihvatljivim smatram alternativni prijedlog tog članka zastupan od strane Rektorskog zbora te očitovanje Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Smatram da se studente stručnih studija alternativnim zakonom diskriminira. Neprestano se govori o iseljavanju mladih u inozemstvo, EU standardima, poticanju kvalificiranih ljudi da pridonose hrvatskom gospodarstvu, a razmišlja se o dovođenju brojnih studenata i stručnjaka u neprihvatljiv položaj u kojem bi morali razmišljati o vrijednosti svoje diplome i budućeg ili već postojećeg zanimanja. S poštovanjem, Luka Chluda.	Prihvaćen Prihvaća se.
Tajana Bosilj Poštovani, studentica sam Zdravstvenog veleučilišta, smjer medicinsko-laboratorijska dijagnostika. Slažem se sa izvornim nacrtom prijedloga, a nikako ne podupirem alternativni prijedlog. Trud, učenje i motivacija studenata stručnih studija alternativnim prijedlogom zakona uvelike se dovode u pitanje. Njime se implicira na njihovu, odnosno našu nejednakost i manju vrijednost. ECTS sustav služi vrednovanju kvalifikacija studenata, a 300 ECTS-a jednaka su i na stručnom i sveučilišnom studiju. Zašto se želi stvoriti razlika između diplome nakon završenog sveučilišnog i stručnog studija? Sramotno je da se stručnjaci koji izuzetno dobro obavljaju svoj posao ili budući stručnjaci moraju zabrinjavati o vrijednosti svoje profesije te radnog mjesta. S poštovanjem, Tajana Bosilj.	Prihvaćen Prihvaća se.
Iva Krčelić Poštovani, Ja sam Iva Krčelić i studentica sam ZVU, smjer sanitarno inženjerstvo. Moje mišljenje je da alternativni prijedlog diskriminira sve studente stručnih studija i umanjuje njihovu vrijednost. Također, potiče iseljavanje mladih i završavanje stručnih studija u stranim zemljama. Nama kao studentima je potrebno zajedništvo a ne podjela na one više i one manje vrijedne. Lp	Prihvaćen Prihvaća se.
Tina Jajac Poštovani, Bivša sam studentica stručnog studija Veleučilišta u Šibeniku i ne podržavam alternativni prijedlog zakona iz razloga što ga smatram čistom diskriminacijom, te moj uloženi rad i trud čini beznačajnim. Lijep pozdrav.	Prihvaćen Prihvaća se.
Ana Hršak Poštovani, Kao studentica stručnog preddiplomskog studija na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu izražavam svoje nezadovoljno alternativnim prijedlogom koji je u potpunosti neprihvatljiv i diskriminirajući te u potpunosti podržavam prijedlog MZOS-a. Lijep pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.

Matea Pavlović Poštovani, studentica sam ZVU, sanitarno inženjerstvo. Nije mi jasno kako 300 ECTS bodova na stručnom studiju nije jednako kao i 300 ECTS bodova na sveučilišnom studiju. Smatram da je krajnje diskriminirajuće i omalovažavajuće da se veleučilišta smatraju nižim obrazovnim ustanovama. Studenti stručnih studija se jednakom trude, zalažu i uče kao i studenti sveučilišnih studija, jednakom smo obrazovani i zaslužujemo da se prema nama tako i odnosi te da imamo jednaka prava.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Ivan Erceg Poštovani, podržavam izvorni prijedlog članka 6., izmjena zakona o HKO. Alternativni prijedlog po kojim se radi nivелacija razine 7 smatram apsolutno nedopustivim. Hrvatska se ulaskom u EU obvezala slijediti i graditi europske stečevine, stoga je dužna u ovom slučaju prilagoditi se Europskom kvalifikacijskom okviru. Iz alternativnog prijedloga vidljivo je kako se pokušava degradirati stručni studij te ako isti prođe RH će biti iznimka kao zemlja koja diskriminira vlastitu djecu, a samim time vlastitu budućnost. Stručni studiji nisu niti manje niti više vrijedniji od sveučilišnih studija. Jasno je svima iz kojeg razloga su uvedeni stručni studiji. Alternativnim prijedlogom direktno se zakida poslovni sektor za stručne ljude koji dolaze sa konkretnim znanjima. Opasno je navoditi takve stavke kojima se riskira socijalni status čovjeka budući da bi stupanjem takvog rješenja mnogi ostali i bez posla. Država ne može dozvoliti nekonkurentnost svojih stručnjaka te umjesto da se razgovara o što hitnijem uvođenju Europskog kvalifikacijskog okvira u potpunosti te npr. omogućavanju titule dr. inženjer vrtimo kotač u krivom smjeru. Smatram da će, ukoliko alternativni prijedlog stupiti na snagu, krajnji rezultat biti još jedno breme na ramena poslodavaca čiji se komentari svakako trebaju uzeti u obzir jer oni su generatori prosperiteta. Isto tako, prevelik je broj ljudi koji bi bili zahvaćeni mogućim promjenama što će dovesti do nemira. Politika i država prije svega ne smiju dopustiti devastaciju svoje radne snage. Molio bih odgovor na sljedeća pitanja. U slučaju da sam poslodavac te zapošljavam osobu koja je završila stručni studij koja ima pravo na svoj pečat za projekte, hoće li me država obeštetiti za gubitke koje sam stekao zbog toga što moram svojeg radnika otpustiti? U slučaju tužbe prema veleučilištu, odnosno državi kao vlasniku istoga, tko će mi vratiti novac kojeg sam uložio u svoje obrazovanje s obzirom da ugovor koji je potpisana definira drugačije od onoga što se želi nametnuti alternativnim prijedlogom? Tko ima pravo retroaktivno poništavati stavke ugovora? Da rezimiram. Cilj alternativnog prijedloga jest taj da se dio kolača otme veleučilištima tako da će se iste degradirati ovim alternativnim prijedlogom. Kako bi se isti ostvario u javnost se puštaju dezinformacije od strane onih koji taj isti prijedlog žele progurati. Studente sveučilišnih studija svjesno se obmanjuje kako, u slučaju da alternativni prijedlog ne prođe, oni gube autonomnost i status dok u isto vrijeme neka od sveučilišta uvode stručne studije provodeći jednake programe kao i na svojim sveučilišnim studijima. Ne treba objašnjavati zašto. Neka razum pobijedi. Omogućimo svojoj djeci konkurenčnost te cjeloživotno usavršavanje. Recimo NE diskriminaciji te gradimo jednaku i poštenu budućnost za sve. Ako tome neće biti slučaj postoji Sud Europske unije te masa nezadovoljnih koja će lako iskazati svoje nezadovoljstvo. Srdačan pozdrav.	Prihvaćen Prihvaća se.

Matija Pribanić Poštovani, student sam 3 godine preddiplomskog studija na elektrotehničkom smjeru TVZ-a. Protiv sam alternativnog prijedloga zakona koji retroaktivno umanjuje prava studenata koji su diplomirali posje 2004. godine i kojim dolazi do problema kod prepoznavanja kvalifikacijske razine u Europskom kvalifikacijskom okviru. Smatram da ukoliko dođe do prihvatanja alternativnog prijedloga dolazi do diskriminacije studenata koji pohađaju veleučilišta u odnosu na studente sa sveučilišta.	Prihvaćen Prihvaća se.
Filip Burić Poštovani Student sam preddiplomskog stručnog studija na Tehničkom Veleučilištu u Zagrebu sa željom upisivanja diplomskog i nastavljanja dalje ako se pruži mogućnost jednog dana. Nažalost svjedoci smo toga da puno stvari koje postoje u ostalim državama Europske Unije i koje se koriste kao norma za ostatak unije, se kod nas prvo zatiru a zatim tek nakon višegodišnjih borbi i provlačenja kroz hrvatsku birokraciju, postaju važeće i ovdje, iskreno se bojam da ovo postaje jedna od njih. Zašto jedna Slovenija ima regulaciju visokoškolskih studija u skladu s Europskim Kvalifikacijskim Okvirom? Zašto tamo studenti visokih škola mogu ravnopravno s kolegama Univerziteta (Sveučilišta) ići na Magisterijski studij i dobiti diplomu jednakih vrijednosti ECTS i jednakih razina njihovog "Slovenskog" ali i Europskog Kvalifikacijskog okvira. Kod nas se pokušava izvesti suprotno i ići mimo Europskih smjernica. Ali uredu, ako i mora biti tako kod nas, zanima me zašto jedna Njemačka ima uvjerljivo više stručnih studija i studenata od sveučilišnih? Kod njih se naravno uopće i ne pomišlja nikakva podjela ili nekakva degradacija istih iz razloga što stručni studiji, DIREKTNO podupiru gospodarstvo zemlje s konstantnim dotokom VISOKO OBRAZOVANIH RADNIKA za gospodarstvo koje je uvjerljivo najjače u Europi, te uz to što se tamo ne pomišlja na neke veće podjele stručnih i sveučilišnih studija kao kod nas, normalno je da osoba koja studira stručni studij, završi stručni magisterski studij te i dalje ima mogućnost završiti stručni DOKTORSKI studij!... Stoga vas molim da mi se odgovori na pitanje, zašto država ne podupire stručne studije kao strateški važne za povećanje Visokoobrazovanih stručnih radnika i da im se omogući cjeloživotno obrazovanje u vidu magisterskih i doktorskih STRUČNIH studija? Jer samo takvim razmišljanjem i politikom ćemo biti konkurentna i gospodarski snažna zemlja, a ne periferija Europe i izvor jeftine radne snage kakvim u zadnje vrijeme postajemo. Stoga podržavam izvorni prijedlog članka 6., izmjena zakona o HKO. Alternativni prijedlog po kojim se radi podjela razine 7 smatram apsolutno nedopustivim i kontraproduktivnim za budućnost ove zemlje jer budućnost je na mladima! Dajte da studiramo i da budemo ravnopravni!	Prihvaćen Prihvaća se.
Tajana Grinžek Poštovani, studentica sam na ZVU, smjer medicinska laboratorijska dijagnostika. U potpunosti podupirem izvorni prijedlog zakona, nimalo alternativni. Naime, nema smisla da jednak broj ETCS bodova , trud i zalaganje studenata veleučilišta vrijede manje u fizičkom svijetu. Svaka razvijena zemlja potiče upis studenata na stručni studij, a ovime demotivirate sadašnje i buduće studente! S poštovanjem, Tajana Grinžek	Prihvaćen Prihvaća se.

Toni Matković

Poštovani, student sam i predstavnik stručnog studija koji je nedavno proglašen "najpoželjnijim programom ICT obrazovanja u Hrvatskoj" te smatram svojom obavezom očitovati se o navedenim izmjenama i prijedlozima. Očekivano, smatram da alternativni članak 6. neće donijeti rješenje novonastaloj problematici, već da će naprotiv dodatno izazvati nove probleme. Neporeciva razlika između stručnih i sveučilišnih studija je jasna, i nije stavljen u pitanje da bi ju se ovako eksplisitno trebalo braniti novim idejama o izmišljenom potkategoriziranju već postojeće, kvalitetne i međunarodno usklađene podjele. Svi studenti u Republici Hrvatskoj prošli su kroz isti ispit državne mature kako bi upisali studij, svi se trude i polažu ispite kako bi završili prvo preddiplomski, a potom i diplomski studij, bore se za identični broj ECTS bodova i obranom završnog/diplomskog rada zavrjeđuju kvalifikaciju iste razine. Ergo, obujam studija je identičan, ali je profil drugačiji, i tu razliku treba diferencirati u nazivu kvalifikacije, ali na istoj razini. Kao što ostale članice Europske unije prate naputke iz Europskog Kvalifikacijskog Okvira jer je to očigledno dobar put i funkcioniра međunarodno na visokoj razini, smatram da bi i Hrvatska trebala pratiti uvaženu međunarodnu praksu koja donosi dobre rezultate. Polemikama nastalim pretpostavkama da mnoge stručne studije prati loš ugled i da se do kvalifikacije dolazi neprihvatljivim načinima nije mjesto ovdje. Ako se smatra da neke obrazovne institucije ne obavljaju svoju djelatnost korektno, za to postoje nadležni organi koji bi trebali provesti kontrolu i reviziju poslovanja, da li na sveučilišnom ili stručnom studiju.

Josip Čičak

Poštovani, Student sam stručnog specijalističkog diplomskog studija na Tehničkom veleučilištu i u potpunosti se NE SLAŽEM s predloženim nacrtom. Ne samo zbog toga što sam student na jednom od veleučilišta u Republici Hrvatskoj i što ovaj nacrt direktno utječe na moj budući život, nego zbog toga što Ministarstvo znanosti i obrazovanja, a samim tim i naša država Republika Hrvatska pobija ono što je dopustila. Mnoga Veleučilišta u RH su dobili mogućnost i odobrenje da pružaju mladima stručni studij od 300 ECTS bodova, to jest visoko obrazovanje a sad ga ovim nacrtom pobijaju. Mnoštvo mlađih je prigradio takvu priliku i započelo svoje studiranje na tim Veleučilištima i tijekom vremena završilo stručne studije. Zbog čega sada provoditi dopune i izmjene kojima se ne donosi ništa pozitivno. Poštujem sve studije, fakultete, učilišta, veleučilišta itd. ali stvar je jednostavna kao dan. 300 ECTS bodova jednako je 300 ECTS bodova bez obzira bilo to na sveučilištu ili veleučilištu, bilo to u Zagrebu ili Splitu, bilo to u Hrvatskoj ili Njemačkoj. S štovanjem, Josip Čičak , ing. građ.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje.

Tea Andrijanić Poštovani, studentica sam na Zdravstvenom veleučilištu, smjer Medicinsko laboratorijska dijagnostika islažem se sa izvornim nacrtom prijedloga,a ne podržavam alternativni nacrt prijedloga u kojem bi se kvalifikacije i postignuća stručnih studija umanjila od onih postignutih na sveučilišnom studiju jer smatram nepravednim da studenti stručnih studija čije obrazovanje jednako vremenski traje, po jednakim kriterijima sa studentima sveučilišta (300 ECTS bodova) budu zakinuti za radno mjesto, određenu visinu plaće, te mogućnosti napretka zbog toga što nisu završili sveučilišni studij. Diskriminirajuće je zbog činjenica, kao što sam već napomenula, da bi prema alternativnom nacrtu ta dva visoka učilišta morala obavljati jednakе zadaće i ostvariti jednakе uvijete za diplomu koja bi se kasnije nejednako vrednovala. Osim za same studente stručnih studija, promjena zakona imala bi posljedice i na hrvatsko gospodarstvo i zdravstvo čiji bi se napredak usporio i unazadio jer bi većina diplomiranih sa stručnih studija mogla potražiti bolju budućnost izvan Republike Hrvatske, a pravi cilj obrazovanja i školstva je zadržati mlade ljudi i učiniti Hrvatsku suvremenom i naprednom državom. Lijep pozdrav!	Prihvaćen Prihvaća se.
Nikolina Matulj Poštovani, u potpunosti se slažem sa izvornim prijedlogom, smatram da alternativni prijedlog umanjuje vrijednost diplome studentima koji prije svega nisu potaknuli ovaj prijedlog o izmjeni, a većim dijelom je u pitanju njihova budućnost, isto tako dolazi i do degradacije studenata stručnih studija,	Prihvaćen Prihvaća se.
Stjepan Desin Poštovani, alternativni prijedlog smatram nepravednim i degradirajućim da se nakon osvojenih 300 ECTS bodova po zakonu ta osoba tretira drukčije i potpuno različito od ustaljene europske prakse. U EU u koju se mi toliko kunemo je vrlo jasno da za funkcioniranje gospodarstva 21-og stoljeća je potrebna simbioza stručnjaka sa sveučilišta i veleučilišta,pošto su to dvije različite vrste stečenih znanja(znanstvenog i stručnog znanja).Dovoljno je da promotrimo razinu tehnološke razvijenosti nama bližih zemalja EU. Uostalom nije mi jasno kome je palo napamet na ovakav način ubit želju za inovacijom i poboljšanjem znanja, te našu zemlju tako dovesti do gospodarskog suicida. Srdačan pozdrav. bacc.ing.mech. Stjepan Desin	Prihvaćen Prihvaća se.

Martina Bičanić Poštovani, studentica sam Medicinsko-laboratorijske dijagnostike na Zdravstvenom veleučilištu. Izričito se protivim alternativnom nacrtu prijedloga zakona o hrvatskom kvalifikacijskom okviru. Smatram da je prijedlog krajnje besmislen, nepošten i degradirajući. Naime, po završetku bilo stručnog ili sveučilišnog studija stječe se jednak broj ECTS bodova. Možda je sveučilišni studij više baziran na teorijskim saznanjima, ali mi na stručnom studiju unutar pune satnice, opširnog dijela gradiva, seminara i ponajviše tijekom vježbi stječemo i više nego kvalitetno znanje i vještine. Na stručnom je studiju naglasak na praktičnom dijelu zahvaljujući kojem smo odmah po završetku studija kompetentna radna snaga. Nakon silnih sati provedenih najviše na vježbama te ostalim fakultetskim obavezama, degradaciju kakvu predlažete smatram sramotnom i nedopustivom. Iskreno se nadam kako ćete ipak zadržati izvorni prijedlog kako bismo svi zajedno mogli stjecati kvalitetna znanja i vještine, poštivati se međusobno, ne diskriminirati već uvažavati kako i priliči svima nama akademskim građanima, a sve to u cilju ostvarivanja zajedničkog boljeg sutra. Lijep pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.
Ivana Brleković Poštovani, studentica sam preddiplomskog stučnog studija očne optike. Vrlo sam zabrinuta zbog neujednačenog položaja među studentima. ECTS bodovi koje dobivamo studiranjem nam pokazuju opterećenost jednim kolegijem (odnosno 30 ECTS bodova po semestru). Ako na kraju studija jedan specijalistički stručni studij ima jednako ECTS bodova kao sveučilišni diplomski, čemu onda diskriminacija? Ovaj prijedlog smatram banalnim i nepravednim. Bila sam u mogućnosti upisati razne studije, no odlučila sam se za stručni. I sada bih zbog toga bila niže rangirana. Ili će osoba sa sveučilišnog studija dobiti prije posao nego netko sa stručnog, makar su pohađali studij jednak godina i imaju jednak ECTS bodova.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Matea Lukić Poštovani, Kao studentica preddiplomskog stručnog studija na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu, smatram alternativni prijedlog krajnje nerealno postavljenim i diskriminirajućim prema studentima preddiplomskih stručnih studija koji ulažu jednak vrijeme i ostvaruju jednak broj ECTS bodova te ne postoji nikakva osnova da ih se degradira nasuprot njihovim kolegama. Razlikovni modul koji se polaze prilikom npr, upisivanja diplomskog studija na sveučilištu je sasvim dovoljan da bi se uskladile minimalne razlike, čemu svjedoče brojni studenti stručnih studija koji s jednakim uspjehom završavaju diplomski sveučilišni studij i konkuriraju na tržištu rada, kako u RH tako i u Europi. Pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.

Petar Štefek

Poštovani, Suglasan sam s izvornim prijedlogom zakona o hrvatskom kvalifikacijskom okviru gdje se specijalistički stručni diplomske i sveučilišne diplomske studije svrstavaju na istu razinu (7.1) te se poslijediplomske specijalističke studije svrstava na razinu 7.2. U potpunosti se protivim alternativnom prijedlogu zakona pošto ne postoji logična i argumentirana osnova za provedbu istog. Naime, provedbom takvog zakona direktno se degradira značajan dio hrvatske akademske javnosti i smatram da je uopće postojanje takvog prijedloga čisti absurd. Time se u podređeni položaj stavlju svi stručnjaci koji su završili specijalističke diplomske studije, oni koji su trenutno na tome putu te oni koji to tek planiraju. S obzirom da i specijalistički diplomske studije i sveučilišne diplomske studije nose 300ECTS bodova i ishodi znanja stručnih specijalističkih studija nesumnjivo zadovoljavaju razinu 7 kvalifikacijskog okvira (da to nije tako i da ishodi tih studija ne zadovoljavaju određene uvjete, provedba istih ne bi postojala ni na prvom mjestu) ne vidim razliku da se specijalističke diplomske studije stavlja u podređeni položaj jer nisu manje vrijedni od sveučilišnih studija već su drugačiji. Dobro je poznato kako se na sveučilišnim studijima stavlja naglasak na znanost i na široka teoretska znanja dok se stručni studiji temelje na primjeni znanstvenih inovacija u konkretnom poslovnom i stvarnom okruženju. Oba studija su jednakov vrijedna i potrebna za razvoj i napredak gospodarstva i društva jedne moderne države, a od nedavno i članice Europske unije. Tim više, u naprednijim zemljama članicama EU (Austrija, Belgija, Estonija, Finska, Njemačka, Mađarska, Ujedinjeno Kraljevstvo) ne postoji razlika u kvalifikacijskom okviru između dva tipa visokog obrazovanja, nego je štoviše i stručnim studijima omogućena razina doktorskog studija. Zaključak je da bi Republika Hrvatska kao moderna zemlja i članica EU trebala slijediti primjer ostalih članica EU s ciljem napretka umjesto da se stavlja u podređeni položaj još više nego to već jest. Nužno je da naši stručnjaci, svi naši stručnjaci, budu prepoznati i na domaćem i europskom tržištu. Srdačno, Petar Štefek

Benjamin Kolar

Poštovani, student sam na Veleučilištu u Karlovcu, smjer Ugostiteljstvo. Ne slažem se s alternativnim prijedlogom, odnosno u potpunosti se slažem s izvornim prijedlogom članka 6. Smatram da je alternativni prijedlog potpuna diskriminacija studenata stručnih studija, te će utjecati na upise budućih odnosno ispise sadašnjih studenata. Nadalje smatram da bi trebali težiti razvijenijim zemljama koje ne stavlju razliku između veleučilišnih i sveučilišnih studenata. S poštovanjem, Benjamin Kolar

Marija Andelić

Poštovani, protivim se alternativnom nacrtu prijedloga zakona o hrvatskom kvalifikacijskom okviru. Studentica sam Zdravstvenog veleučilišta u Zagrebu (smjer radiološke tehnologije). Naš se program rada ne razlikuje od programa drugih hrvatskih studija istih smjerova, stoga smatram da se ne bi trebala razlikovati ni diploma. Naša će diploma biti stečena radom, učenjem i zalaganjem. Stoga ne prihvatom degradaciju koju bi donio alternativni prijedlog. Smatram ga diskriminirajućim i omalovažavajućim. Lijep pozdrav.

Prihvaćen

Prihvata se.

Prihvaćen

Prihvata se.

Prihvaćen

Prihvata se.

Krešimir Vuk Poštovani, protivim se dijeljenju 7. razine na 7.1 za stručne specijalističke diplomske studije i 7.2 za sveučilišne diplomske studije. Podržavam izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO, dok alternativni prijedlog ne podržavam. Sa završenim specijalističkim stručnim studijem stječe se 300 ECTS bodova kao i nakon završetka diplomskog sveučilišnog studija. Sva daljnja degradiranja i razdvajanja bila bi kršenje stečenih prava studenata. Postavljam pitanje, tko će nadoknaditi moje utrošeno vrijeme, trud i novac koji će biti uzaludni ukoliko se prihvati alternativni prijedlog ? Hvala. Krešimir Vuk, bacc.ing.aedif.	Prihvaćen Prihvaća se.
Dina Vasić Poštovanje, podržavam prijedlog formulacije Ministarstva znanosti i obrazovanja članka 8.HKO kojim su diplomski studiji (stručni i sveučilišni) na razini 7.1, a poslijediplomski specijalistički studiji na razini 7.2 te poslijediplomski znanstveni magistarski studiji 8.1 s poslijediplomskim sveučilišnim doktorskim studijima na razini 8.2. Smatram da je neprihvatljiv i nepotreban alternativni prijedlog istog članka Nacrtu Prijedloga izmjene Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru jer dovodi velik broj studenata stručnih studija u stanje nesigurnosti i nezadovoljstva ugrožavajući status i budućnost istih diljem Republike Hrvatske. Za svakog studenta važna je jednakost diplome u svim zemljama EU. Alternativni prijedlog ugrožava to pravo u državama članicama EU te se dovodi u pitanje pravo mobilnosti, jednakosti te zapošljavanja studenata s ciljem konkurentnosti i transparentnosti. Vrste studijskih programa definirane su Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, a na temelju spomenutog utvrđeno je da i sveučilišni diplomski studiji i specijalistički diplomski stučni studiji imaju jednak broj ECTS bodova. Stajališta sam da je za istovrijedne diplomske studije koji imaju identičnu vrijednost od 300 ECTS-a diskriminirajuće raditi distinkciju u razinama. Srdačno, Vasić	Prihvaćen Prihvaća se.

Željko Kovačević Poštovani, Nikako se ne mogu složiti s bilo kakvim oblikom degradacije studenata specijalističkih diplomskih stručnih studija. Iako je ustavni sud odlučio da treba razlikovati stručne i sveučilišne studije nigdje nije rekao da su studenti stručnih studija manje vrijedni. Štoviše, jasno je rekao da su oba studija jednako vrijedna! Također, 300 ECTS bodova je 300 ECTS bodova i ti bodovi ne mogu vrijediti manje samo zato jer su stečeni na stručnom studiju. Umjesto da smo društvo koje svim ljudima željnim znanja daje priliku da uče i napreduju ovakvim prijedlozima se te iste ljudi demoralizira te pokušava ograničiti, kako u nastavku školovanja tako i na način da im se pokušava umanjiti vrijednost. Apsurdno je da se u ovoj zemlji gdje je stanovništvo ionako ispodprosječno školovano pokušava umanjiti vrijednost onih koji se žele školovati samo zato jer su odabrali stručni studij, umjesto da se širom otvore vrata i pruže mogućnosti onima koji žele i zainteresirani su za daljni vlastiti razvoj i napredak. Za primjer ću samo navesti Sloveniju gdje studenti završenih specijalističkih diplomskih stručnih studija (pa čak i naši) mogu direktno upisati doktorski sveučilišni studij uz razliku nekoliko ispita. Kod nas se pak od strane sveučilišta nažalost pokušava držati monopol nad visokim obrazovanjem te očito na sve načine ograničiti i obezvrijediti studente stručnih studija. Takav pristup ne donosi nikakav napredak društvu već tek nazadovanje. Željko Kovačević struč.spec.ing.techn.inf, pred. Tehničko veleučilište u Zagrebu	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Asja Dragić Poštovani, Studentica sam stručnog prediplomskog studija Sestrinstva na Zdravstvenom Veleučilištu u Zagrebu. Smatram da je izvorni nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO- u prihvatljiv te ga kao takvog podržavam. Alternativni prijedlog smatram diskriminirajućim prema svim studentima stručnih studija koje se na taj način degradira, a istovremeno se vrijedaju i stavljuju u nezavidan položaj svi bivši, sadašnji i budući studenti na stručnim studijima. Naš se program rada ne razlikuje od programa drugih hrvatskih (sveučilišnih) studija istih smjerova, stoga smatram da ne bi trebala postojati razlika niti u diplomi, koja će biti stečena radom, učenjem i zalaganjem. Stoga ne prihvaćam degradaciju koju bi donio alternativni prijedlog. Lijepi pozdrav!	Prihvaćen Prihvaća se.
Lucija Jerbić Poštovani, studentica sam na Zdravstvenom veleručilištu, smjer Fizioterapija i slažem se sa izvornim nacrtom prijedloga, a ne podržavam alternativni nacrt prijedloga u kojem bi se kvalifikacije i postignuća stručnih studija umanjila od onih postignutih na sveučilišnom studiju jer smatram nepravednim da studenti stručnih studija čije obrazovanje jednako vremenski traje, po jednakim kriterijima sa studentima sveučilišta (300 ECTS bodova) budu zakinuti za radno mjesto, određenu visinu plaće, te mogućnosti napretka zbog toga što nisu završili sveučilišni studij. Lijep pozdrav!	Prihvaćen Prihvaća se.
Danijela Senzel Prihvatljivim smatram izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO, dok neprihvatljivim smatram alternativni prijedlog tog članka, a kojim se studente stručnih studija dovodi u podređeni položaj. U cijelosti se protivim mišljenju Fakultetskog vijeća Ekonomskog fakulteta u	Prihvaćen Prihvaća se.

Zagrebu na javnoj raspravi o prijedlogu nacrtu Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru, jer je činjenično neutemeljen i nedovoljno argumentiran. Specijalistički diplomski stručni studij i sveučilišni diplomski studij su na istoj razini Europskog kvalifikacijskog okvira i ostale zemlje članice jednak vrednostno promatraju obje obrazovne vertikale. Hrvatski kvalifikacijski okvir bi trebao biti usklađen s europskim. Završetkom i sveučilišnog i stručnog studija stječe se jednak broj ECTS bodova - njih 300, koji zajedno sa ishodima učenja definiraju jednaku, 7. razinu obrazovnog sustava. Razlika između te dvije vertikale trebala bi biti u sadržajima studijskih programa gdje se jedni sposobljavaju za obavljanje ne samo strukom već i znanosću, a drugi stječu prvenstveno vještine za rad u struci, ili, primjereno rečeno, manje konceptualnih, a više praktičnih znanja. I jedni i drugi su jednak vrijedni i potrebni društvu, te ne postoji manje vrijedan akademski put ili manje vrijedan društveni doprinos. Alternativnim prijedlogom Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru na umjetan način se razdvajaju ta dva studija, u svijetu uobičajeno iste razine, na način da se specijalistički diplomski studij spušta na nižu podrazinu od onog sveučilišnog. Time se opasno intervenira u sustav, nejednako se tretiraju studenti stručnog studija i to retroaktivno sve od 2004., koji uz neprepoznatljivu titulu Stručnog specijalista koja postoji jedino u Hrvatskoj, postaju još nekonkurentniji na tržištu rada. Ne zaboravimo da se radi o gotovo 55.000 studenata. Time se nanosi velika nepravda i samom hrvatskom obrazovnom sustavu koji baš tom intervencijom postaje izoliran i loš primjer, neusklađen s europskim i svjetskim standardima. Posebno je zabrinjavajuće što se time direktno potiču negativni trendovi daljnog iseljavanja mladih iz Hrvatske. Osobit problem je ovakvo očitovanje Ekonomskog fakulteta u Zagrebu, koji na matičnoj instituciji uz sveučilišni izvodi i stručni studij, i čiji smo jednak vrijedni studenti. Ovakvim očitovanjem mi se nastoji umanjiti prava zbog kojih sam ga i upisala - pravo na jednak vrijednu diplomu cijenjene institucije. Vjerujem da za to nema uporišta u zakonu niti će takva inicijativa naići na odobravanje od strane nadležnih europskih institucija. Smatram da će to dodatno otežati i prohodnost između dvije vertikale, ukoliko se stručni studij formalno spusti na nižu podrazinu, te rezultirati time da će studenti odlaziti s matične institucije i daljnje obrazovanje potražiti drugdje. Posebno je zabrinjavajuće što u svom očitovanju naš Fakultet ide i dalje od nekih drugih, pa predlaže ono što čak nije ni predviđeno od strane zakonodavca u okviru ove rasprave - razdvajanje i 6. razine, koja je temeljna razina visokog obrazovanja u RH. EFZG bi trebao, zajedničkim naporom studenata i fakultetskog osoblja, poraditi na izraženijem razlikovnom sadržaju te dvije vertikale, te se i dalje kvalitetom boriti protiv eventualne konkurenkcije. Vjerujemo da su obrazovne institucije svjesne da se kvaliteta obrazovnog sustava ne može postići izmjenom jednog zakona, posebno ne umjetnim zakonskim rješenjima na štetu vlastitih, studenata ostalih stručnih studija i u konačnici na štetu ozbiljnosti obrazovnog sustava punopravne članice EU. Od nadležnog Ministarstva tražim usklađenje akreditacijskog procesa u obrazovanju sa Europskom unijom, kako ovakve intervencije u kvalifikacijski okvir, koje pridonose jedino nestabilnosti pravnog i obrazovnog sustava te tržišta rada, ne bi bile potrebne. S poštovanjem, Danijela Senzel

Tomislav Mihović Poštovani, student sam Tehničkog veleučilišta u Zagrebu te smatram da prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru u njegovom članku 8. kojim se završeni specijalistički diplomske stručne studije i sveučilišni diplomske studije svrstavaju u istu razinu 7.1 dobar i potpuno opravdan prema više argumenata: – završeni studenti stručnog specijalističkog diplomskog studija jednako kao i sveučilišnog diplomskog studija stječu jednaki broj od 300 ECTS bodova od kojih je minimalno 60 ECTS bodova stečeno na ishodima učenja koji su razine 7 te je samim time i završeni studij razine 7. Uloženi trud studenata i 5 godina studija za stjecanje 300 ECTS bodova jednak je i na sveučilištu i na veleučilištu jer je upravo iz tog razloga i uvedeno bodovanje da bi se znalo i bilo moguće odrediti koliko je radno opterećenje studenta. – binarni obrazovni sustav proveden kroz Hrvatski kvalifikacijski okvir je izrađen prema Europskom kvalifikacijskom okviru i tu je jasno prikazano povezivanje razine 7 specijalističkih diplomskih stručnih studija i sveučilišnih diplomskih studija. Kvalifikacijski okviri ostalih država Europske unije s binarnim obrazovnim sustavom također svrstavaju u istu razinu 7 specijalističke diplomske stručne studije i sveučilišne diplomske studije (Austrija, Belgija, Estonija, Finska, Njemačka, Mađarska i Ujedinjeno Kraljevstvo). Republika Hrvatska kao članica Europske unije se obvezala poštivati europske stečevine te treba u obrazovnim sustavima navedenih zemalja imati uzor u smislu provedbe i razvoja HKO.	Prihvaćen Prihvaća se.
Marita Kasaić Poštovani, studentica sam 2.godine stručnog studija sestrinstva na Zdravstvenom veleučilištu i smatram da je izvorni Nacrt prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona u HKO točan, prihvatljiv i podržavam ga. Alternativni prijedlog smatram degradirajućim, diskriminirajućim koji vrijeđa sve bivše, sadašnje i buduće studente svih stručnih studija u RH. Iznak su mladi ljudi već sada počeli napuštati Hrvatsku, a ovakav Zakon bi ih samo još više motivirao na odlazak. Lijep pozdrav, Marita Kasaić	Prihvaćen Prihvaća se.
Andrea Vitasović Poštovani, studentica sam fizioterapije na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu. Ne slažem se s alternativnim prijedlogom jer smatram da je ponižavajući za sve studente stručnih studija u Republici Hrvatskoj koji nisu ništa manje vrijedni od studenata sveučilišnih studija niti su manje obrazovani s obzirom na isti broj ECTS-a koji ostvare nakon završetka studija. Tužno je da zemlja članica Europske unije radi tako drastičnu razliku među studentima i umjesto da pomogne studentima da budu cjenjeniji Ona ih degradira. Lijep pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.

Katja Rajić Poštovani, studentica sam Medicinsko-laboratorijske dijagnostike na Zdravstvenom veleučilištu. Izričito se protivim alternativnom nacrtu prijedloga zakona o hrvatskom kvalifikacijskom okviru. Smatram da je prijedlog krajnje besmislen, nepošten i degradirajući. Naime, po završetku bilo stručnog ili sveučilišnog studija stječe se jednak broj ECTS bodova. Možda je sveučilišni studij više baziran na teorijskim saznanjima, ali mi na stručnom studiju unutar pune satnice, opširnog dijela gradiva, seminara i ponajviše tijekom vježbi stječemo i više nego kvalitetno znanje i vještine. Na stručnom je studiju naglasak na praktičnom dijelu zahvaljujući kojem smo odmah po završetku studija kompetentna radna snaga. Nakon silnih sati provedenih najviše na vježbama te ostalim fakultetskim obavezama, degradaciju kakvu predlažete smatram sramotnom i nedopustivom. Iskreno se nadam kako ćete ipak zadržati izvorni prijedlog kako bismo svi zajedno mogli stjecati kvalitetna znanja i vještine, poštivati se međusobno, ne diskriminirati već uvažavati kako i priliči svima nama akademskim građanima, a sve to u cilju ostvarivanja zajedničkog boljeg sutra. Lijep pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.
Sabina Šečić Poštovani, Studentica sam stručnog preddiplomskog studija Sanitarnog inženjerstva na Zdravstvenom Veleučilištu u Zagrebu. Alternativni prijedlog u potpunosti smatram diskriminirajućim prema svim studentima stručnih studija te degradaciju kakvu predlažete sramotnom i nedopustivom. Mislim da bi ovaj alternativni prijedlog potaknuo na još veće iseljavanje mladih i stručnih ljudi, bez kojih nažalost nema budućnosti u Republici Hrvatskoj u kojoj je i dalje nezaposlenost i manjak obrazovanja jedna od većih problematika. Lijep pozdrav!	Prihvaćen Prihvaća se.
Lea Lesar Poštovani, studentica sam stručnog preddiplomskog studija sestrinstva na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu i smatram da je izvorni nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO- u prihvatljiv te ga kao takvog podržavam. Zdravstveno veleučilište u Zagrebu je obrazovna institucija s najduljim vijekom provedbe studija sestrinstva u Hrvatskoj. Na toj instituciji rade vrhunski stručnjaci iz područja sestrinstva i medicine. Mislim da bi se time degradirali i obeshrabrilni marljivi studenti sestrinstva te da bi se nepravedno onemogućilo vertikalno obrazovanje. Lijep pozdrav, Lea Lesar	Prihvaćen Prihvaća se.
Danijel Mijatović Poštovani, student sam stručnog studija sestrinstva na Zdravstvenom veleučilištu i smatram da je izvorni Nacrt prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona u HKO točan, prihvatljiv i podržavam ga. Alternativni prijedlog smatram degradirajućim, diskriminirajućim koji vrijeđa sve bivše, sadašnje i buduće studente svih stručnih studija u RH. S tim Zakonom bi se stavilo u nepovoljan položaj tisuće studenata te bi se samo otvorila vrata za odlazak uspješnih mladih ljudi u svijet. Ovim putem želim iskazati svoje nezadovoljstvo prijedlogom Rektorskog zbora u Zagrebu. Lijep pozdrav, Danijel Mijatović	Prihvaćen Prihvaća se.

Marko Radoš Studentan sam Tehničkog veleučilišta u Zagrebu. Protivim se alternativnom prijedlogu sveučilišta, ali se slažem sa originalnim člankom 6. LP!	Prihvaćen Prihvaća se.
Josip Sučec Poštovani, Studiram na stručnom studiju te nam je jasno bilo opisano prilikom upisa o kakvom se studiju radi, što su to ECTS bodovi i što se s njima opisuje. Ako jedan ECTS bod vrijedi 30 sati rada, ne vidim razloga za degradiranjem studenata stručnih studija. Zar su naši sati manje vrijedni? Poslodavac je taj koji bira stručnog specijalista ako ga treba, a ako se i ta ionako degradirajuće nazvana titula još više degradira tko će znati koji su to stručni ljudi. Nažalost ovakav prijedlog zakona koji jasno degradira stručne studije (ako prođe) samo će učvrstiti moju nakanu da studiram u inozemstvu. Dok se god bude pravila razlika između stručnih i sveučilišnih studija u smislu da su studenti sveučilišnih studija elita, takav zakon će biti neustavan. Veliki igrači koji ne razumiju, koji ne slušaju potrebe tržišta rada kreiraju pravila igre, slijepi su i gluhi (valjda od prevelike taštine), bitni su im vlastiti interesi, a ne interesi Republike Hrvatske. Upravo ovakve podjele na elitu i na one koji nisu jasno pokazuju stanje u državi... Na mlađima svijet ostaje, a ljudi koji su već odavno trebali biti u mirovini taj svijet mlađima ne daju.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Ivica Koritić Poštovani, student sam specijalističkog diplomskog studija na Tehničkom Veleučilištu u Zagrebu, elektrotehnički odjel. Ne slažem se s alternativnim prijedlogom, odnosno u potpunosti se slažem s izvornim prijedlogom članka 6. Smatram da je alternativni prijedlog diskriminacija studenata stručnih studija. U potpunosti podržavam stav Tehničkog Veleučilišta iznesen ovdje 3.4.2017.	Prihvaćen Prihvaća se.
Marija Sivonjić Poštovani, studentica sam geotehničkog fakulteta i protivim se usvajanju alternativnog prijedloga i izmjene članka 6.	Prihvaćen Prihvaća se.
Marko Perković Poštovani, u potpunosti se ne slažem sa alternativnim prijedlogom Sveučilišta jer je on u svojoj osnovi diskriminirajući za studente specijalističkih studija i osobe koje su već diplomirale na istima. Po tom ECTS bodovi stečeni tijekom studiranja na specijalističkim studijima će vrijediti manje u odnosu na sveučilišne studije što nije u skladu sa bolonjom i europskim standardima. U slučaju da se alternativni prijedlog usvoji to bi dovelo i u pitanje tisuće radnih mjesto ljudi koji već imaju diplome sa specijalističkih studija jer više ne bi imali potrebne kvalifikacije te bi potaknuli ionako preveliki odlazak akademski obrazovanih osoba izvan Hrvatske. Zanima me samo dali će ukoliko se alternativni prijedlog usvoji i degradiraju specijalističke diplome i sveučilišni profesori koji honorarno rade na veleučilišima smanjiti svoje honorare i ugovore o djelu. Ip	Prihvaćen Prihvaća se.

Lovro Zečević Poštovani, kao student preddiplomskog stručnog studija, smatram da je izvorni prijedlog zakona o izmjenama Zakona o HKO-u u potpunosti prihvatljiv. S druge strane, protivim se neologičnom, degradirajućem i diskriminirajućem alternativnom prijedlogu koji ugrožava ambiciozne i perspektivne mlade ljude koji svoje teorijsko znanje mogu nadopuniti praktičnim znanjem. Činjenica da student sveučilišnog i stručnog studija, po završetku svoga studija ostvaruju jednak broj ECTS bodova, ne daje nikakvu osnovu za usvajanje alternativnog prijedloga. Sama ideja alternativnog prijedloga je sramota za obrazovni sustav u kojo se očito ne cjeni trud i angažman mlađih ljudi te ih se potiče da svoje daljnje obrazovanje nastave u "neozbiljnim" sredinama u kojima nema omalovažavanja i diskriminacije. Razlika među kvalifikacijama jest da je naš trud i naš rad fokusiran u nešto drukčije stvari nego kolege sa sveučilišnog, ne u razini znanja! S poštovanjem Lovro Zečević Veleučilište VERN'	Prihvaćen Prihvaća se.
Filip Cvek Poštovani, student sam Zdravstvenog veleučilišta u Zagrebu, i stvarno ne vidim svrhe za promjenom zakona, ako sve države u Europi imaju potpuno izjednačene čak i nazine u tu mjeru da je 300 ECTS-a titula Masters, onda ne vidim razloga zašto Hrvatska mora biti posebna u tome. Mi u ovom slučaju imamo čak i situaciju da se i smanji razina kvalifikacijskog okvira dok bi se po svim parametrima trebala izjednačavati, svugdje u Europi je 1 ECTS bod, 1 ECTS bod, jedino u Hrvatskoj to nije slučaj. To stvarno nije u razini nikakvih standarda, a najmanje europskih. Ako već ne možemo još više izjednačiti onda barem nemojmo napraviti još veću razliku. Lijep pozdrav!	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Danijel Tudek Poštovani, Studiram na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu i protivim se alternativnom prijedlogu zakona jer je vrlo štetan ne samo za trenutne i buduće studente stručnih studija, nego retroaktivno zahvaća i sve bivše studente. Taj prijedlog također otvara mogućnost provođenja zabrinjavajućeg prijedloga Pravnog fakulteta i AZVO da se diplome specijalističkih studija degradiraju na razinu 6 po Europskom kvalifikacijskom okviru. U EU, kao što je već u više navrata spomenuto, stručni i sveučilišni studiji jednako su cijenjeni, počevši već od susjedne nam Slovenije, zatim Austrije, Njemačke pa i dalje. Hrvatska bi, kao članica iste EU, trebala poštivati praksu i EQF. U suprotnom, samo se potiče daljnje iseljavanje i studiranje u zemljama koje cijene svaki studij, svakog studenta i svaku diplomu, a država dovodi sebe u probleme zbog diskriminacije dobrog dijela studenata, što su Pravni fakultet i AZVO trebali primjetiti prije slanja svojih očitovanja. Suglasan sam sa izvornim prijedlogom koji izjednačava stručne i sveučilišne studije u skladu s europskom praksom i bez štetnih posljedica za stručne studije.	Prihvaćen Prihvaća se.

Igor Žuraj Poštovani, student sam specijalističkog diplomskog stručnog studija na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu. U potpunosti se protivim alternativnom prijedlogu Zakona, te ga smatram diskriminirajućim prema studentima stručnog studija stvaranjem pod-razina. Izvorni prijedlog zakona smatram dobrim, jer razlikuje sveučilišne i stručne studije, ali ih jednako vrednuje razinom 7.1. što je prihvatljivo i prema iznosu ECTS bodova koje nose. Sa završenim diplomskim sveučilišnim studijem stječe se 300 ECTS bodova kao i nakon završetka specijalističkog diplomskog stručnog studija, pa stoga bilo kakvo degradiranje stručne vertikale obrazovanja bi bilo razočaravajuće i sramotno u odnosu za uloženi trud i učenje studenata. Treba naglasiti kako su studenti specijalističkog diplomskog stručnog studija na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu također dio Sveučilišta u Zagrebu, te bi ih Sveučilište trebalo jednakо tretirati i uvažavati kao i kolege sa sveučilišne vertikale obrazovanja. Igor Žuraj	Prihvaćen Prihvaća se.
Robert Božić Poštovani, Student sam Tehničkog veleučilišta u Zagrebu, smatram da ukoliko se donese Zakon na štetu stručnih studija da smo konačno najniži rang ispod svih, te naš trud i rad bi bio uzalud, jer nećemo moći niti konkurirati na našem tržištu, niti nas ostale europske zemlje ne prepoznavaju, želimo biti isto vrednovani kao i ostali studiji, bez da nas se degradira. S poštovanjem Robert Božić	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Josip Čotić Poštovani, kao struč.spec.ing.el nikako se ne slažem s bilo kakvim pokušajima degradacije studenata specijalističkih stručnih studija. Smatram da bi donošenje alternativnog prijedloga zakona direktno naštetilo velikom broju bivših, sadašnjih i budućih studenata stručnih studija. 1 ECTS bod vrijedi jednakо u svakoj ustanovi gdje se primjenjuje. S obzirom da na tržištu rada trebamo i jedno i drugo, pokušaj degradiranja stručnog pristupa (koji bi u alternativnom slučaju bio manje vrijedan pristup prema sveučilišnom - znanstvenom pristupu) je van svake pameti. Binarni obrazovni sustav proveden kroz Hrvatski kvalifikacijski okvir je izrađen prema Europskom kvalifikacijskom okviru i tu je jasno prikazano povezivanje razine 7 specijalističkih diplomskih stručnih studija i sveučilišnih diplomskih studija. Kvalifikacijski okviri ostalih država Europske unije s binarnim obrazovnim sustavom također svrstavaju u istu razinu 7 specijalističke diplomske stručne studije i sveučilišne diplomske studije (Austrija, Belgija, Estonija, Finska, Njemačka, Mađarska i Ujedinjeno kraljevstvo). Republika Hrvatska kao članica Europske unije se obvezala poštivati europske stečevine te treba u obrazovnim sustavima navedenih zemalja imati uzor u smislu provedbe i razvoja HKO. Smatram da izvorni prijedlog članka 6. u potpunosti doprinosi obrazovnom sustavu po kojem su specijalistički diplomski stručni studij i sveučilišni diplomski studij (na razini 7.1) dva jednakо važna i vrijedna studija u Republici Hrvatskoj. Lijep pozdrav, Josip Čotić, struč.spec.ing.el.	Prihvaćen Prihvaća se.

Borna Kos Poštovani, student sam stručnog diplomskog studija Upravljanje poslovnim komunikacijama na Veleučilištu VERN' u Zagrebu. Alternativni prijedlog u potpunosti smatram diskriminirajućim te smatram da se ovakvim postupkom udaljavamo od norme Europske Unije. Isto tako, ako se usvoji prijedlog još više mladih će napustiti Republiku Hrvatsku. S poštovanjem, Borna Kos	Prihvaćen Prihvaća se.
Emanuel Kardum Poštovani, U potpunosti se protivim alternativnom prijedlogu iz više razloga: 1. Očigledno je da je jedan od većih razloga ovog prijedloga isticanje razlike stručnog i sveučilišnog smjera na Ekonomskom fakultetu, te smatram da se time interes jedne ustanove stavlja ispred velikog broja drugih ustanova u našem obrazovnom sustavu 2.'Razina' i 'Profil' studija su dva sasvim različita pojma i nije realno da dvije stvari koje su identične po razini vrijednosti budu stavljenе jedna ispod druge samo zato što su međusobno drugačije - ovdje je vrlo jasno da se radi o diskriminaciji i omalovažavanju na vrlo otvoren način 3.S ciljem otvaranja vrata prema budućoj suradnji sa stranim zemljama, ne mogu ni zamisliti kakav utjecaj bi ovo imalo na suradnju npr. sa jednom Njemačkom koja prva nebi ovakve prijedloge uvažila jer je vrlo jasno da se vrijednost jedne grane obrazovanja želi umanjiti na korist druge što je apsolutno neprihvatljivo bilo gdje u Europi 4.Smatram da ovo može imati samo negativan utjecaj općenito na obrazovni sustav u Hrvatskoj i da bi ovo samo dodatno pogoršalo situaciju u kojoj mlađi ljudi ne vide budućnost u ostanku u ovoj državi Lijep pozdrav, Emanuel Kardum Veleučilište Velika Gorica, smjer Održavanje računalnih sustava	Prihvaćen Prihvaća se.
Lana Erjavec Poštovani, studentica sam na Zdravstvenom veleučilištu, smjer Fizioterapija i slažem se sa izvornim nacrtom prijedloga. Ne podržavam alternativni nacrt prijedloga u kojem bi se kvalifikacije i postignuća stručnih studija umanjila od onih postignutih na sveučilišnom studiju jer smatram nepravednim da studenti stručnih studija čije obrazovanje jednako vremenski traje, po jednakim kriterijima sa studentima sveučilišta (300 ECTS bodova) budu zakinuti za radno mjesto, određenu visinu plaće, te mogućnosti napretka zbog toga što nisu završili sveučilišni studij, a uložili su isti trud, isto vrijeme i ostvarili isti broj ECTS bodova. Lijep pozdrav, Lana	Prihvaćen Prihvaća se.
Karmen Buljat Poštovani, kao studentica preddiplomskog stručnog studija Odnosa s javnošću i studija medija na Veleučilištu Vern' slažem se s glavnim prijedlogom zakona te smatram alternativni prijedlog demotivirajućim i diskriminirajućim faktorom u obrazovanju za sve sadašnje i buduće studente stručnih studija. Lp, K.Buljat	Prihvaćen Prihvaća se.

Davor Šamec Poštovani, Prihvatljivim smatram izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO, a dok neprihvatljivim smatram alternativni prijedlog tog članka zastupan od stane Rektorskog zbora te očitovanje Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu kojim se studente stručnih studija dovodi u podređeni položaj. Čitav binarni sustav visokog obrazovanja u Europskoj uniji je izrađen i funkcionira na način da sveučilišta uče ljudi za znanstveni rad prvenstveno, a veleučilišta za profesionalni, praktični rad. Samim time su drugačije postavljeni ishodi učenja, ali kao što i Ustavni sud kaže: različiti, ali jednakov vrijedni. Podržavam i dapače potičem kritike kvalitete stručnih, ali i sveučilišnih studija u RH, stoga bi napredak trebali raditi zajedno u jednom zajedničkom cilju obrazovanijeg i uspješnijeg društva. Degradiranje dijela studenata koji uče, studij plačaju velikim svotama novca i u isto vrijeme rade da bi mogli sve to financirati je krivi put. Za kraj jedna poruka Gospodi koja su pokrenula sve ovo: "Pravo znanje je znati granice svog neznanja." ~ Konfucije Srdačan pozdrav, Davor Šamec, ing.el.	Prihvaćen Prihvaća se.
Tanja Bodrožić Poštovani, studentica sam preddiplomskog stručnog studija na Veleučilištu Vern' te alternativni prijedlog smatram diskriminirajućim. Ovakav prijedlog ne samo da umanjuje vrijednost studenata stručnih studija, nego sramotno degradira i demoralizira. Tanja Bodrožić	Prihvaćen Prihvaća se.
Katarina Šarac Poštovani, zovem se Katarina Šarac, i studentica sam prve godine preddiplomskog stručnog studija očne optike na Velučilištu Velika Gorica. Vrlo sam zabrinuta radi rasprave o Zakon o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru. Također ovim putem izdražavam nezadovoljstvo alternativnim prijedlogom, te smatram da ovim diskriminirate studente stručnih studija, tj. sve one koju imaju završene stučne studije. Iako su naši fakulteti više bazirani na praksi, smatram da nisu manje važni, već da su JEDNAKO važni, te bi trebali biti i JEDNAKO cijenjeni. Naše znanje se ne razlikuje od onoga koji studenti steknu studenti na Sveučilišnim fakultetima. Svojim trudom i radom ECTS bodove zavrijedimo kao i oni. No, očito za pojedince to i nije tako. Voljela bih da bi netko odgovori na to pitanje. Zašto su oni toliko posebniji od nas? Čemu deskriminacija? Čemu podjele? Iskreno se nadam pozitivnom ishodu za nas studente stučnih studija. S velikim poštovanjem, Šarac Katarina	Prihvaćen Prihvaća se.

Luka Buntić

Poštovani, Poštujući odluke Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj, Rektorskog zbora te Hrvatskog studentskog zbora, smatram da je jedini prihvatljiv oblik zakona o HKO-u onaj alternativni kojem se diplomski sveučilišni i specijalistički stručni studij dijele na razine 7.1. i 7.2. Naime, smatram kako mora postojati jasna distinkcija između stručnog i sveučilišnog studija - jer diplomski sveučilišni studij obuhvaća i znanstveni aspekt te smatram kako je nepravedno izjednačiti ove dvije vrste obrazovanja za sve sadašnje i bivše studente sveučilišnog studija. Također, argument o diskriminaciji studenata stručnih studija ne drži vodu jer su svi znali da upisuju stručni studij, a ne sveučilišni. S poštovanjem, Luka Buntić Student Ekonomskog fakulteta u Zagrebu

Odbijen

Ne prihvaca se. Ministarstvo znanosti i obrazovanja prihvaca argumente iznesene u prilog prijedlogu alternativnog članka te iznosi obrazloženje sukladno kojem je donesena odluka o prijedlogu zakonskog rješenja koje je u skladu s Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Različitost sveučilišnih i stručnih studija naglašena je i u pogledu pristupa razini doktorskog studija sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Preduvjet je za pristup doktorskom studiju završen sveučilišni diplomska studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice. Pristup doktorskim studijima nije moguć temeljem završetka specijalističkoga diplomskog stručnoga studija. Smatramo da smo ovim prijedlogom postupili sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6., diskriminira osobe koje stječu kvalifikaciju završetkom stručnih specijalističkih diplomskih studija u Republici Hrvatskoj u odnosu na osobe koje stječu usporedive kvalifikacije u drugim zemljama članicama Europske unije. Nadalje, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. ignorira razlikovanje kvalifikacija prema vrsti te negira mogućnost da različite vrste kvalifikacija budu smještene na istu razinu kvalifikacijskog okvira. Takva bi praksa bila suprotna od praksi drugih zemalja koje imaju binarne sustave i koje na istu razinu nacionalnih kvalifikacijskih okvira svrstavaju kvalifikacije različitih vrsta, odnosno kvalifikacije koje se stječu završetkom sveučilišnih i stručnih studija. Na kraju, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. nije u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, koji za specijalističke diplomske stručne studije propisuje istovjetno vrijeme trajanja i jednak broj ECTS bodova kao za diplomske sveučilišne studije.

Marino Mardešić

Poštovani, student sam 3. godine Veleučilišta VERN' i smatram da je alternativni prijedlog potpuno neprihvatljiv te nema nikakvog razumnog uporišta za diferenciranjem ove dvije razine. Očito je da je sve ovo pokrenuto zbog nečijih osobnih interesa, ali generalno gledajući ideja je suluda. Pohađao sam i Sveučilišni studij te ne vidim po kojoj osnovi bi znanje usvojeno na Veleučilištu trebalo vrijediti manje naspram znanju usvojenom na Sveučilištu. U potpunosti podržavam izvorni prijedlog te se nadam da će i ostati na snazi budući da u ovom trenutku imamo velik broj mladih koji su otišli ili to isto tek planiraju pa se pitam se tko će Vam u skoroj budućnosti puniti mirovinski fond ako se scenarij nastavi... Srdačan pozdrav, Marino Mardešić Veleučilište VERN'

Daniel Martinović

Poštovani, student sam Tehničkog veleučilišta u Zagrebu, smjer graditeljstvo. Smatram da bi donošenje alternative Zakona dovelo do toga da su neki jednakiji od drugih te da bi zbog razočaranosti u sustav broj ekonomskih emigranata bio još veći. Stoga podržavam članak 8. iz Nacrta prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona o HKO.

Prihvaćen

Prihvata se.

Prihvaćen

Prihvata se.

Karla Jurišić

Poštovani , studentica sam Ekonomskog fakulteta u Zagrebu, te smatram kako stručni studij ne bi nikako trebao biti izjednačen sa sveučilišnim . Pri samom upisu na fakultet kriteriji za sveučilišni studij su bili puno jači , te kroz cijelo studiranje program na sveučilišnom je kompleksniji i detaljniji. Općenito predavanja su zahtjevnija , te profesori očekuju više. Također , redovan sam student i nemam mogućnost rada kao npr. netko na stručnom . Uz sve to, ne slažem se i ne podržavam da privatna veleučilišta (koja se plaćaju i nemaju približno istu težinu kao državni) budu na istoj razini sa sveučilišnim. S poštovanjem, Karla Jurišić Ekonomski fakultet u Zagrebu

Odbijen

Ne prihvata se. Ministarstvo znanosti i obrazovanja prihvata argumente iznesene u prilog prijedlogu alternativnog članka te iznosi obrazloženje sukladno kojem je donesena odluka o prijedlogu zakonskog rješenja koje je u skladu s Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Različitost sveučilišnih i stručnih studija naglašena je i u pogledu pristupa razini doktorskog studija sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Preduvjet je za pristup doktorskom studiju završen sveučilišni diplomski studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice. Pristup doktorskim studijima nije moguć temeljem završetka specijalističkoga diplomskog stručnoga studija. Smatramo da smo ovim prijedlogom postupili sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6., diskriminira osobe koje stječu kvalifikaciju završetkom stručnih specijalističkih diplomskih studija u Republici Hrvatskoj u odnosu na osobe koje stječu usporedive kvalifikacije u drugim zemljama članicama Europske unije. Nadalje, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. ignorira razlikovanje kvalifikacija prema vrsti te negira mogućnost da različite vrste kvalifikacija budu smještene na istu razinu kvalifikacijskog okvira. Takva bi praksa bila suprotna od praksi drugih zemalja koje imaju binarne sustave i koje na istu razinu nacionalnih kvalifikacijskih okvira svrstavaju kvalifikacije različitih vrsta, odnosno kvalifikacije koje se stječu završetkom sveučilišnih i stručnih studija. Na kraju, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. nije u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, koji za specijalističke diplomske stručne studije propisuje istovjetno vrijeme trajanja i jednak broj ECTS bodova kao za diplomske sveučilišne studije.

Bojan Kovačević

Poštovani članovi Vlade RH i pripadajućih nadležnih ministarstava te članovi Zakonodavnog tijela RH, koristim ovu priliku da vas možda malo osvijestim o ljudskoj dimenziji ove priče oko nacrta prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskom kvalifikacijskom okviru s konačnim prijedlogom zakona. Kažu mudraci da je bitno tko govori, a ne što govori. U ovom slučaju, MZOŠ je instrumentaliziran kao megafon od strane onoga TKO doista govori, iz sastava ljudi koji da su bili na čelu RH prilikom pristupanja EU, sudeći po Ustavnoj tužbi te direktno povezanoj Odluci Ustavnog suda od 20.04.2016. ne bi uskladili hrvatski zakonodavni okvir s pravnom stečevinom EU u dijelu koji se odnosi na obrazovanje i tko zna kada bi Hrvatska pristupila EU. Srećom pa je megafon bio malo i dovoljno u rukama ljudi koji su svjesni važnosti usklađenosti Hrvatskog kvalifikacijskog okvira s Europskim pa je dan GLAVNI prijedlog (rješenje) uz ALTERNATIVNI o kojima sada imamo pravo raspravljati. Parlamentarnost i vladavina naroda su simboli demokracije. Jesam li u pravu? Zašto izmišljamo gluposti i diramo u nešto što funkcioniра? Kaže se: "Ne diraj ništa što funkcioniра sve dok funkcioniira!" Zašto si kao građani RH stvaramo područje visokog rizika od tužbi protiv RH-e na Europskom sudu

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje.

pravde, zar ne volimo državu u kojoj živimo i koju predstavljamo? Znači li to da bi trebali emigrirati iz visokorizičnog područja koje nam nije komforno i odgovarajuće umjesto da zloupotrebljavamo povjerenu vam državu Republiku Hrvatsku na upravljanje. Iz Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru, točnije čl. 3. st. 1. toč. 14. koji govori o CILJEVIMA I NAČELIMA HKO-a, glasi alineja: „sudjelovanje u procesu europskih integracija uz uvažavanje odrednica koje daju EQF i QF-EHEA, smjernica Europske unije i međunarodnih propisa“. Dakle, hajdemo ostaviti sve kako je bilo do sada jer je to sve odobreno od Europske komisije. Ako je EU sa svojim tijelima odredila Europski kvalifikacijski okvir, mi smo ga uskladili u Hrvatskom kvalifikacijskom okviru. Ostanimo pri tome i dalje. Zna se da je unificiranost važna i da samo unificirani s naprednjim obrazovnim sustavima možemo ostati u toku i spremni na implementacije novih razvojnih promjena. Je li bolje da smo uskladeni ili da nismo? Na to sami sebi odgovorite i odgovorit ćete si na to koji prijedlog (rješenje) da usvojite. Binarni sustav obrazovanja prema Izvješću Europske komisije je svojstven upravo onim zemljama koje su među prvima izašle iz finansijske krize koja je u Europi započela 2008. godine. Zato ga smatram nepobitnim čvrstim temeljem za stabilno i pouzdano unutarnje okruženje obrazovnog sustava RH-e. GLAVNI prijedlog (rješenje) njeguje i dalje postojeći uhodani binarni sustav, dok ALTERNATIVNI ruši isti iz temelja. Uz pretpostavku da će se u ovom slučaju postupati s pažnjom dobrog gospodarstvenika, dužnost je postupati u najboljoj vjeri i sa širokom upućenošću u moguće posljedice odluka. Je li stoga bolje održavati binarni sustav ili ga srušiti?

Postupite po savjeti. Na kraju je najvažnije kakav si čovjek i gleda se jesi li bio dobar. Samo pripazite da u ovom slučaju ne počinjete kazneno djelo za koje je propisana kazna zatvora duža od 5 godina. Da zbog gluposti izgubite svoju atraktivnu poziciju. Mandatno-imunitetno povjerenstvo je već uhodano povjerenstvo s efikasnim postupcima. Želite li to? Prihvaćanjem Bolonjske deklaracije Republika Hrvatska je uskladila svoj visokoškolski sustav sa EHEA (European Higher Education Area – Europski prostor visoke naobrazbe), stoga je tijekom 2004. godine na inicijativu Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta pokrenut proces izrade nastavnih planova i programa sveučilišnih i veleučilišnih studija uskladijenih sa sličnim studijima u Europi (dakle bitno je kakav je obrazovni sustav u zemljama članicama EU). Svakako je potrebno slijediti sustav binarnog visokog obrazovanja prema načelima Europskog prostora visokog obrazovanja te uzeti u obzir stav Ustavnog suda Republike Hrvatske: "Općenito je pogrešno postojeći binarni sustav visokog obrazovanja sagledavati kroz usporedbu njihove vrijednosti za društvenu zajednicu, jer su oba sustava (i sveučilišni i stručni) za društvenu zajednicu jednako vrijedni i jednako potrebni. Nužno je i da se što prije riješi problem s akademskim titulama te da se umjesto dosadašnjih magistar/specijalist, iste usklade s onima u svijetu, gdje je za obje obrazovne vertikale naziv "Master", za sveučilišnu vertikalnu = academic, a za stručnu vertikalnu = professional. Kada već raspravljamo o izmjenama u Hrvatskom kvalifikacijskom okviru, da vidimo koji su ciljevi toga HKO-a koji se postižu GLAVNIM, a koji ALTERNATIVNIM prijedlogom te koji od njih ne postiže neke od ciljeva: 1. cilj iz čl. 3. st. 1. toč. 1. Zakona o hrvatskom kvalifikacijskom okviru:

...“UKIDANJE SVIH OBLIKA DISKRIMINACIJE.“ ->

„Budući da su i temeljnim Zakonom (Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju - ZZDVO) i Zakonom o

HKO kvalifikacije diplomske razine stručnih i sveučilišnih studija istog trajanja (broj godina) i istog obujma (broj ECTS bodova), te da imaju ishode učenja iste razine složenosti (prema Europskom kvalifikacijskom okviru (EQF) i HKO-u ne tvori se razlika između razina kompleksnosti ishoda učenja, neovisno radi li se o znanjima ili vještinama), NEMA OSNOVE ZA UTVRĐIVANJE RAZLIČITE RAZINE KOD DIPLOMSKE KVALIFIKACIJE U STRUČNOM I SVEUČILIŠNOM OBRAZOVANJU.“ – gotova priča. Da se usvoji alternativni prijedlog, opet bi nakon toga na Ustavni sud bio predan Zahtjev za ocjenom ustavnosti predmetnog zakona i opet brdo posla i stresa oko iste stvari (i ako se tada vrati ovaj Zakon na sadašnju verziju, onda je to metoda "povuci-potegni". Samo rasipamo i trošimo resurse, a mogli smo ih pametnije iskoristiti; ostarićemo u raspravljanju javno, a nigdje uspjeha privatno). Želimo li to? Među ostalim, NE dajte da studenti SPECIJALISTIČKIH DIPLOMSKIH STRUČNIH STUDIJA U RH KOJI STUDIRAJU NA SVEUČILIŠTIMA (ali su i dalje zakonski klasificirani kao specijalistički diplomski stručni studiji, dakle nije po kriteriju javnosti tj. po privatnom ili javnom) budu kolateralne žrtve ovog realnog pokušaja da se stručni studiji na visokim školama privatnog izvora kapitala i na veleučilištima devalviraju u odnosu na diplomske sveučilišne studije na sveučilištima. Nadam se da razumijete da su specijalistički diplomski stručni studiji prisutni na privatnim, ALI I NA JAVNIM sveučilištima, veleučilištima i učilištima. JA podržavam GLAVNI PRIJEDLOG (rješenje), jer ne želim dirati nešto što funkcionira, jer ne želim rizičnost od tužbi pred Europskim sudom pravde, jer ne želim emigrirati iz rodne RH-e zbog sljedećeg: jer Vam želim sve najbolje i što manje rizika od ukidanja saborskog imuniteta, jer nema osnove za utvrđivanje različite razine i podrazine diplomskih kvalifikacija u stručnom i sveučilišnom obrazovanju, jer ne želim rasipati oskudne resurse i ostariti raspravljujući, a privatno ne uspjeti i jer mi to govori moja savjest. Također, podržavam ga, jer je u skladu s više ciljeva HKO-a nego li je to alternativni prijedlog. GLAVNI prijedlog (rješenje) je u skladu s čl. 3. st. 1. Zakona o hrvatskom kvalifikacijskom okviru u sljedećim točkama istog članka i stavka: toč. 1. (cilj: ...“ukidanje svih oblika diskriminacije”) toč. 5. (cilj: „razumijevanje različitih kvalifikacija i ishoda učenja te njihovih međuodnosa“) toč. 6. (cilj: „osiguravanje uvjeta za jednaku dostupnost obrazovanju tijekom cijelog života, za višesmjernu horizontalnu i vertikalnu prohodnost, stjecanje i priznavanje kvalifikacija“) toč. 8. (cilj: „jačanje konkurentnosti hrvatskog gospodarstva koje se temelji na ljudskim potencijalima“) toč. 13. (cilj: „jednostavnost prepoznavanja i priznavanja inozemnih kvalifikacija u Republici Hrvatskoj i hrvatskih kvalifikacija u inozemstvu“) toč. 14. (cilj: „sudjelovanje u procesu europskih integracija uz uvažavanje odrednica koje daju EQF i QF-EHEA, smjernica Europske unije i međunarodnih propisa) dok ALTERNATIVNI PRIJEDLOG čak direktno sam sebe unaprijedno kontradiktira, tj. kontradiktira postojeći Zakon o HKO-u u čl. 3. st. 1. toč. 13., a indirektno u toč. 8. istog čl. istog Zakona. Dajte mi jedan, ne dva, samo jedan valjani razlog da počnem pušiti duhanske cigarete i počet će. Isto tako, dajte mi samo jedan, ne dva, samo jedan valjani razlog da se stručni i sveučilišni diplomski (podrazumijeva se i preddiplomski) razdvoje po razinama kvalifikacija! Gdje su ti kriteriji, gdje su te brojke koje kvantificiraju zakonsko uporište da se to napravi? Dakle gospodo, ne treba dokazivati da se ostavi ovakva situacija kakva je sada i da je ona ispravna, već treba

pravno dokazati da je tu „alternativnu“ promjenu na razini 7 HKO-a potrebno napraviti. Brojke, brojke i samo brojke i onda se tek MOŽDA ozbiljno uzme alternativni prijedlog u obzir od strane najefikasnijih obrazovnih sustava na svijetu počevši od finskog i estonskog, ali će se opet gledati TKO govori, a ne ŠTO govori. Možemo na točki komparacije studija na diplomskoj razini (u bilo kojem obrazovnom sustavu unutar EU) govoriti samo o kvalifikacijama RAZLIČITIH VRSTA, no ne i o kvalifikacijama RAZLIČITE RAZINE VRIJEDNOSTI i SLOŽENOSTI. Ako se usvoji alternativni prijedlog, što će pravno-formalno te materijalno-pravno biti sa hrvatskim zaposlenicima koji su zaposleni na postojećim radnim mjestima upravo na temelju kvalifikacija kojima su udovoljavali uvjetima natječaja za radno mjesto?

Također, isto pitanje vrijedi i za studente koji planiraju ostvariti akademski stupanj završavanjem specijalističkog diplomskog stručnog studija te su njime planirali zaposlenje i ostale sfere svojeg života. Ukoliko se usvoji alternativni prijedlog, je li kasnije moguće na temelju tako donesenog Zakona o HKO-u donositi Zakone o izmjenama i dopunama povezanih zakona npr. Zakona o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju, nepovezanih Zakona npr. Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske, ostalih podzakonskih propisa (uredbi, pravilnika, kolektivnih ugovora) npr. Uredba o uvjetima za stjecanje policijskih zvanja, oznakama policijskih zvanja, funkcionalnim oznakama radnih mjeseta, promaknuću i napredovanju kroz policijska zvanja, Kolektivni ugovor za državne službenike i namještenike? Dakle pitanje se odnosi na sve propise koji uređuju materijalno-pravne aspekte te mogućnosti formalnog napredovanja u radnoj organizaciji. Znači li to onda u negativnom, degradirajućem i ograničavajućem smislu, indirektno interveniranje u mogućnosti i prava napredovanja u organizacijama i javnopravnim tijelima te državnim službama koje su u obvezi (čelnici ustrojstvenih jedinica i tijela su odgovorni za takvu provedbu) primjenjivati i provoditi tako donesene zakone, uredbe i pravilnike koji obuhvaćaju njihove zaposlenike? Hoće li u velikim operativno-radnim problemima biti hrvatski sudovi te sama RH-a pred Sudom za ljudska prava u Strasbourg-u ako se oko 55.000 aktualnih studenata stručnih studija + oko 100.000 ljudi s već završenim takvim studijima, odluče na zahtjeve za naknadu štete (za nastale štete, za propuštene prihode itd.)? Želi li aktualna Vlada RH-e aktivnom politikom stvaranja uvjeta za emigriranje poboljšati demografsku sliku? Želi li da doista sve i jedna mlada i visokoobrazovana osoba emigrira radi boljih od loših životnih uvjeta? Troškovi prijevoza iz godine u godinu padaju, ne treba se čak daleko ići, Slovenija je „tu“ već kao jedna država koja je u ovom pitanju uredna. Za kraj: 8. cilj iz čl. 3. st. 1. HKO-a: „jačanje konkurentnosti hrvatskog gospodarstva koje se temelji na ljudskim potencijalima“ i 13. cilj: „jednostavnost prepoznavanja i priznavanja inozemnih kvalifikacija u Republici Hrvatskoj i hrvatskih kvalifikacija u inozemstvu“. Ilustracija: kako vam zvuči situacija u kojoj svjedodžbe preddiplomskog stručnog studija i diplome specijalističkog diplomskog stručnog studija ostvarene u ostalim članicama EU-e, u našoj domovini vrijede najmanje uspoređujući sve članice EU, dakle u cijeloj EU? Primjera radi, netko živi, studira i radi u EU, a izvan RH, i poželi imigrirati u RH, a ima stečenu diplomu sa specijalističkog diplomskog stručnog studija u matičnoj zemlji EU. U razgovoru s drugom osobom sazna da mu njegova diploma neće vrijediti ni zakonski ni na tržištu rada koliko mu vrijedi u matičnoj zemlji EU. To mu povlači

odricanje mnogo materijalnih prava i stvara osjećaj umanjivanja njegovog obrazovnog postignuća (samo-aktualizacije). Je li to Vama motivirajuće i atraktivno kao jedan od inputa nacionalnog modela privlačenja obrazovane radne snage iz inozemstva (kada i ako se dogodi deficit obrazovane radne snage u RH)? Sretno s poslom, sve najbolje i srdačan pozdrav od jednog člana hrvatske budućnosti (za sada)!

Ivan Jurković

Poštovani, zovem se Ivan Jurković, student sam Odnosa s javnošću i studij medija na Veleučilištu Vern'. Podržavam glavni prijedlog zakona. Smatram da je alternativni prijedlog zakona diskriminirajući, ne samo za studente koji trenutno studiraju, nego i za generacije koje promišljaju o upisu visokog obrazovanja. Srdačan pozdrav, Ivan Jurković

Bruno Kralj

Poštovani, Student sam 3. godine prediplomskog studija na Veleučilištu Velika Gorica smjer Održavanje računalnog sustava. Ne slažem se sa alternativnim prijedlogom jer uvodi podrazine na razini 7, to smatram apsolutno neprihvatljivim i izuzetno štetnim za budući razvoj sustava visokog obrazovanja u Hrvatskoj. 300 ETCS bodova su stečeni jednakom mukom na stručnom studiju kao i na bilo kojem drugom diplomskom studiju. Ovim potezom potičete odlazak mladih u zemlje koje cijene rad, znanje i struku. S poštovanjem, Bruno Kralj

Prihvaćen
Prihvaća se.

Prihvaćen
Prihvaća se.

Marko Marinović

Poštovani, ja sam Marko Marinović i student sam stručnog studija mehatronike na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu. Želim komentirati prijedlog o izmjeni zakona iz perspektive studenta koji je studirao i na sveučilišnom i na veleučilišnom studiju. Prije nego sam upisao Tehničko veleučilište u Zagrebu sam studirao na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu i nisam bio naročito zadovoljan izvedbom, pristupom niti sadržajem nastave na istom fakultetu te sam zaključio da nisam zadovoljan i da želim konkretno, primjenjeno - stručno znanje. Upravo iz tog razloga sam upisao inženjerski studij na TVZ-u i kako sam zadovoljan što sam to odlučio. Iz svojeg iskustva mogu sa sigurnošću reći da se sveučilišni i veleučilišni studij po zahtjevnosti nimalo ne razlikuju, razlikuju se jedino po ishodima učenja, ali nikako po vremenu utrošenom na učenje propisanom ECTS bodovima studija, koji se ne razlikuju. Smatram da je dobro da hrvatska mladež - mladi ljudi sa diplomama, mladi ljudi koji trenutno studiraju te mladi koji će tek postati studenti imaju pravo izbora jer nije sve za svakoga. Nekima više paše učiti primjenjena znanja i fokusirati se na praksi i zato upišu stručni studij, a drugi pronalaze veće zadovoljstvo u znanosti pa zato upišu sveučilišni studij. To ne znači da je veleučilišni studij manje vrijedan nego sveučilišni - naprotiv! Stručnjaci i akademici surađuju u svim granama znanosti i struke te su sastavni dio skoro svake smislene poslovne cjeline. Umjesto da se studente potiče i da se teži ka tome da Hrvatska bude zemљa sa što više stručnih, obrazovanih ljudi i diplomata, nekim točkama članka 8 ovog prijedloga se želi separirati i stvoriti distinkcija među istima. Osim što je to diskriminacija studenata stručnih studija i stavlja ih na nižu razinu od sveučilišnih, ovaj prijedlog se kosi sa odredbama EQF-a po kojem je HKO pisan. Ovim postupkom bi se naštetilo svim studentima stručnih studija ne samo unutar granica Hrvatske, već bi se naštetilo i onima koji namjeravaju raditi u zemljama EU jer bi se smanjila vrijednost njihove diplome po EQF-u. TVZ je fakultet koji se u Europi prepoznaće po svojoj kvaliteti te spec. dipl. ing. elektrotehnike te spec.dipl.ing. graditeljstva koji su diplomirali na TVZ-u imaju mogućnost ulaska u Komoru te dobivanja pečata ovlaštene osobe, a sa realizacijom "ALTERNATIVNO" dijela prijedloga bi se sve to dovodilo u pitanje. Zbog svih navedenih razloga stojim čvrsto protiv "ALTERNATIVNO" dijela prijedloga jer on diskriminira veleučilišne studente te bi to dovelo do jako neugodnih, bespotrebnih situacija, malverzacija i na kraju krajeva i opravdanih nezadovoljstava te bi se, uostalom, zakinuo znatni postotak sveukupnog Hrvatskog stanovništva koje bi bilo zahvaćeno tim stavkom.

Srdačan pozdrav, Marko Marinović

Prihvaćen

Prihvaća se.

Zdenko Nikolić Poštovani, student sam treće godine preddiplomskog studija na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu. Smatram da je izvorni nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO-u prihvatljiv , te ga podržavam. Alternativni prijedlog , koji se odnosi na davanje različiti razina za specijalističke stručne studije i diplomske sveučilišne studije, smatram ne prihvatljivim. Ako ECTS bodovi označavaju studentsko opterećenje tijekom ispunjavanja studijski obaveza, zašto onda 300 ECTS bodova na stručnom studiju i sveučilišnom studiju ne vrijede jednako. Razlika između stručni i sveučilišni studija je u sadržaju ishoda učenja, a ne u razini postignutog obrazovanja. Alternativni prijedlog smatram diskriminirajućim za trenutne studente stručni studija, kao i za studente koji su već završili stručni studij. Također me zanima razlog zbog kojega Hrvatski kvalifikacijski okvir ne treba biti usklađen sa Europskim kvalifikacijskim okvirima. Ako neki zakon funkcionira u zemljama koje su razvijenje od Hrvatske , te čija su sveučilišta i veleučilišta svojom kvalitetom na rang ljestvici daleko ispred hrvatski sveučilišta i veleučilišta , postavlja se pitanje zašto taj zakon ne odgovara u Hrvatskoj. Srdačan pozdrav, Zdenko Nikolić	Prihvaćen Prihvaća se.
Marijana Belavić Poštovani! Studentica sam druge godine stručnog preddiplomskog studija Ugostiteljstva na Veleučilištu u Karlovcu. Podržavam izvorni nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO-u. Smatram da je taj prijedlog prihvatljiv i logičan jer se trud i znanje studenata stručnih studija treba prepoznati i izjednačiti sa sveučilišnim studijima. Među njima ne postoji bolji i lošiji, razlika je u tome što se na stručnim studijima studenti bolje pripremaju za potrebe tržišta rada, što smatram pozitivnim. Alternativnim prijedlogom bi se oni stavili u podređeni položaj kod zapošljavanja, što jednostavno nije pravedno. Ima nas mnogo koji smo taj studij odabrali upravo zato da bismo stekli znanja koja su nam potrebna kako bismo kasnije u praksi radili ono što želimo. U ovaj studij uložili smo vrlo mnogo svog vremena i truda i ne želimo da se to obezvrijedi. Lijepi pozdrav, Marijana Belavić	Prihvaćen Prihvaća se.

Ante Milas Poštovani, Alternativni prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO-u je diskriminirajući i nema veze sa zdravom pameti. Donošenjem takvoga zakona ugrozili bi budućnost više stotina tisuća ljudi u RH. Zatvorili biste sva Veleučilišta u RH koja pružaju stručnije i kvalitetnije obrazovanje nego Sveučilišta. Naime na većini Sveučilišta način obrazovanja je još isti kao i prije 40 godina, ta Sveučilišta su troma i nisu u korak s vremenom. Istina je da možda udžbenik iz kojega se uči na Sveučilištima je veći za koju stranicu, no taj udžbenik je pisan prije 30 godina i te stranice koje Stručni studiji na Veleučilištima izbacuju i mijenjaju su stranice kao npr. "Uloga kopija u modernom ratovanju." ili "Računalo s disk i diskethnom jedinicom. Grafika u boji je poželjna, ali nije nužna. Poželjno je da računalo ima miša." Tako da dizanje Sveučilišnih studija na višu razinu je totalni "nonsense". U svim razvijenim zemljama zakoni su takvi da je razina 300 ECTS bodova Sveučilišnog studija i 300 ECTS bodova Stručnog studija izjednačeni, tako da ne vidim razloga da Hrvatska bude izuzetak. Kao bivši student Veleučilišta Vern' i sadašnji student Veleučilišta Baltazar odgovorno tvrdim i stojim iza toga da je moje znanje koje sam stekao na Stručnim studijima jednakako ako ne i kvalitetnije nego znanje studenata Sveučilišnih studija.	Prihvaćen Prihvaća se.
Karlo Berc Poštovani, Student sam prve godine Specijalističkog graditeljskog studija na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu. Alternativni prijedlog smatram provokatnim i uznemiravajućim. Kako najveće države Europe mogu imati izjednačene stručne i sveučilišne studije i jasno znati razliku između njih, a mi u Hrvatskoj ne znamo? Što me još više smeta je to što se ide omalovažavati nečiji trud, a time i ustanova na kojoj se obrazuje. Jer koliko znamo ECTS bodovi su jednaki i na stručnom kao i na sveučilišnom studiju. Zašto bi onda sveučilišni ECTS bodovi vrijedili više ili zašto bi se išlo sada smanjivati broj ECTS koji se stječe na stručnom studiju? Alternativni prijedlog ide u potpuno krivi smjer, a to je prema omalovažavanju stručnih studija, samo zato da bi sveučilišni studiji imali još više novaca, jer je to po meni jedini logični razlog. Uništiti živote tisućama ljudi kako bi se napunio džep nekolicini, umjesto da se pokušavamo izvaditi iz ove krize mi se još više zakopavamo u nju. Smatram da ćete shvatiti koliko je ovaj prijedlog loš za sve nas, ne samo za one koji studiraju na veleučilištima nego i za one koji rade. Dakle protivim se alternativi. MI NIŠMO LOŠIJI MI SMO SAMO DRUGAČIJI. Zahvalujem, Karlo Berc	Prihvaćen Prihvaća se.

Hrvoje Šeketa

Poštovani, Prije nego kažem bilo što drugo, moram reći da je malo sramotno da je većina predstavnika sveučilišta, sve odreda prof.dr.sc., samo kopirala već napisan odgovor za njih. Ako je Vaš stav zbilja takav, mogli ste se barem potruditi i dodati rečenicu ili dvije i tako pokazati da ste uopće upućeni u ono što komentirate. S alternativnim prijedlogom zakona se apsolutno ne slažem. To je tolko demotivirajuće i razočaravajuće da je to strašno. Znam da živim u Hrvatskoj i da se sve vrti oko novaca nekolicine pojedinaca, ali razmislite o posljedicama ako ovaj prijedlog zakona prođe. Hrvatska industrija je ionako loše stajeća, ovako ćete je još samo do kraja uništiti. Mogu Vam iz osobnog iskustva reći da stučnjaka fali u svim granama inženjerstva, a ovim potezom će ih biti još manje. A ako se nadate da ćete ovako zadržati stručnjake u Hrvatskoj, pošto naše diplome neće biti konkurenți u EU, varate se. Ako nas želite zadržati počnite mjenjati zakone koji se tiču poreza i svih ostalih davanja na male tvrtke i obrte i ostale slične stvari kako bi pokrenuli rast i razvoj naše industrije. Tko će nadoknaditi gubitke tvrtkama kad postanu nekonkurentne, kad im naglo zafali stručnjaka s diplomom? Tko će nama nadoknaditi gubitke? Svaka godina je preko 10 000 kn. Ako ovo prođe bespotrebno idem još dvije godine kad sam ionako u razini 6 već sad. Kako ćete objasniti da ECTS bod nije nikakvo mjerilo? To proizlazi iz toga da veleučilišni ECTS bod nije jednak sveučilišnom. Koliko vidim iz komentara, osim par pojedinaca koji malo krivo shvaćaju stvari, i sveučilišni i veleučilišni studenti su protiv alternativnog prijedloga. Pa zapitajte se jel možda nešto krivo radite ako i Vaši studenti komentiraju protiv Vas. Hrvoje Šeketa, struč.bacc.ing.elo.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Branimir Milardović

Poštovani, Podržavam odluke Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnički razvoj, Rektorskog zbora te Hrvatskog studentskog zbora te smatram da je alternativni prijedlog jedini prihvatljiv oblik zakona o HKO-u. Prijedlog HKO-a kojim se izjednačavaju stručne i sveučilišne diplome smatram štetnim za budućnost obrazovanja u Hrvatskoj. Završio sam Stručni, ali i Sveučilišni studij te mogu iz iskustva potvrditi da to nikada ne smije biti na istoj razini. Razlika između ta dva studija je ogromna u svim pogledima. Podržavam mogućnost prelaska sa stručne na sveučilišnu vertikalnu uz jasnu razliku kolegija koji se trebaju položiti. Činjenica je i da su Stručni studiji u Hrvatskoj na jako lošoj razini u odnosu na one u svijetu te nam ta činjenica potvrđuje da je jedini ispravan prijedloga zakona onaj alternativni. Prevareni studenti od strane Visokih učilišta trebaju svoja prava zatražiti na drugom mjestu, jer očito nisu bili svjesni što upisuju. Ja sam jako dobro znao da kada završim Stručni studij trebam upisati razliku predmeta i položiti još 3 godine da bih bio magistar ekonomije. Nije mi palo na pamet kao stručni prvostupnik tražiti nešto što nisam završio već sam uzeo knjigu u ruke i zaslужio biti ono što želim. I medicinska sestra bi htjela biti doktorica, ali nije to završila. Srdačan pozdrav, Branimir Milardović

Odbijen

Ne prihvaca se. Ministarstvo znanosti i obrazovanja prihvaca argumente iznesene u prilog prijedlogu alternativnog članka te iznosi obrazloženje sukladno kojem je donesena odluka o prijedlogu zakonskog rješenja koje je u skladu s Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Različitost sveučilišnih i stručnih studija naglašena je i u pogledu pristupa razini doktorskog studija sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Preduvjet je za pristup doktorskom studiju završen sveučilišni diplomski studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice. Pristup doktorskim studijima nije moguć temeljem završetka specijalističkoga diplomskog stručnoga studija. Smatramo da smo ovim prijedlogom postupili sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6., diskriminira osobe koje stječu kvalifikaciju završetkom stručnih specijalističkih diplomskih studija u Republici Hrvatskoj u odnosu na osobe koje stječu usporedive kvalifikacije u drugim zemljama članicama Europske unije. Nadalje, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. ignorira razlikovanje kvalifikacija prema vrsti te negira mogućnost da različite vrste kvalifikacija budu smještene na istu razinu kvalifikacijskog okvira. Takva bi praksa bila suprotna od praksi drugih zemalja koje imaju binarne sustave i koje na istu razinu nacionalnih kvalifikacijskih okvira svrstavaju kvalifikacije različitih vrsta, odnosno kvalifikacije koje se stječu završetkom sveučilišnih i stručnih studija. Na kraju, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. nije u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, koji za specijalističke diplomske stručne studije propisuje istovjetno vrijeme trajanja i jednak broj ECTS bodova kao za diplomske sveučilišne studije.

Marija Debanić

Poštovani, studentica sam specijalističkog diplomskog stručnog studija na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu. U potpunosti se protivim alternativnom prijedlogu Zakona, te ga smatram diskriminirajućim prema studentima stručnog studija stvaranjem pod-razina. Izvorni prijedlog zakona smatram dobrim, jer razlikuje sveučilišne i stručne studije, ali ih jednako vrednuje razinom 7.1. što je prihvatljivo i prema iznosu ECTS bodova koje nose. Sa završenim diplomskim sveučilišnim studijem stječe se 300 ECTS bodova kao i nakon završetka specijalističkog diplomskog stručnog studija, pa stoga bilo kakvo degradiranje stručne vertikale obrazovanja bi bilo razočaravajuće i sramotno u odnosu za uloženi trud i učenje studenata. Treba naglasiti kako su studenti specijalističkog diplomskog stručnog studija na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu također dio Sveučilišta u Zagrebu, te bi ih Sveučilište trebalo jednako tretirati i uvažavati kao i kolege sa sveučilišne vertikale obrazovanja. S poštovanjem, Marija Debanić

Prihvaćen

Prihvaća se.

Ivica Horvat

Poštovani, Studiram na specijalističkom stručnom studiju veleučilišta Baltazar. Studiram jer smatram da učenje kao cjeloživotni proces mora i jest biti više od same floskule. Imam 46 godina pa mislim da to i živim. Nadalje, predloženi okvir želi stvoriti neopravданu diskriminaciju između studija. Pa tako da imamo "više" i "niže" (7.1 i 7.2). Evo, ja predlažem da se odnos obrne - specijalistički studiji stepenicu više, a sveučilišni stepenicu niže! Zašto? Zato jer smo praktično primjenjivi i dolazimo sa znanjima primjenjivima sutra uz prilagodljivost ukupnih znanja koja je tržišno daleko atraktivnija od (budimo pošteni) okoštalih, neprilagodljivih, pa donekle i zastarjelih studijskih programa. Dakle, htio sam komentar dovesti do absurdita samo radi ilustracije. Naravno da diskriminacije ne smije biti pa je ovaj prijedlog koliko absurdan koliko i umišljen s nakanom favoriziranja jedne grupe studenata na štetu druge. Mislim da to po svojoj naravi koliko nije razumno, koliko mi se čini da ne bi smjelo biti ni zakonito. Srdačno, Ivica Horvat S poštovanjem, Ivica Horvat

Marina Demšić

Poštovani, 1997. g. završila sam Građevinski fakultet VI/1 stupanj Sveučilišta u Zagrebu , a 2014. uz rad Specijalistički diplomski stručni studij, specijalizacija graditeljstvo -TVZ, te sam upisana u komoru HKIG kao Ovlaštena inženjerka graditeljstva. Ukupno imam preko 19 godina radnog staža. Ovim putem izražavam potporu prijedlogu Ministarstva znanosti i obrazovanja. Smatram da je izvorni Nacrt prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona o HKO pravno valjan, prihvatljiv i podržavam ga. Alternativni prijedlog smatram degradirajućim, diskriminirajućim koji vrijeđa sve bivše, sadašnje i buduće studente svih stručnij studija u RH. S tim Zakonom bi se stavilo u nepovoljan položaj tisuće studenata, sadašnjih i budućih stručnih inženjera, kako u RH, tako i u inozemstvu. Samim time alternativni prijedlog znači ukidanje binarnog sustava, te time i presedan u Europi. Ukoliko bi se prihvatio alternativni prijedlog želi li se onemogućiti razvoj visokih učilišta i veleučilišta u našoj državi, suprotno važećim propisima Europske unije koja priznaje istu razinu sveučilišnih i stručnih studija, a čiju pravnu regulativu je i Republika Hrvatska dužna poštovati? Smatrate li da bi ukoliko bi prošao alternativni prijedlog došlo do kaskadnog rušenja svih kvalifikacija u RH, odnosno degradacija diploma sa stručnih studija? Da li će biti moguće članstvo u komoru HKIG nakon završetka specijalističkih diplomskih stručnih studija? Kakva će biti konkurentnost stručnih specijalista na tržištu rada? Smatrate li da ukoliko prođe alternativni prijedlog i preko 100.000 ljudi se nađe oštećeno uslijed te odluke da će to pozitivno utjecati na razvoj gospodarstva u RH i zadržavanje mladih ljudi da ostanu živjeti u našoj zemlji? Srdačan pozdrav!

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje.

Zlatko Čaušević Poštovani, Ja sam Zlatko Čaušević rođen sam 1960. god. Od 1981. do 1996. radio sam u "INA-Naftaplin" u Zagrebu. Kada su to počeli uništavati i na kraju u potpunosti "uspjeli", naime pogon za proizvodnju Etilena na Žitnjaku je doslovno izrezan i prodan u staro željezo, otišao sam raditi u naftnoj industriji u Libiji. 1991/92 sam bio kao dragovoljac na ratištu u Vinkovcima, prva linija obrane prema selu Mirkovci. Nakon Arapskog proljeća za koje znate kako je završilo vratio sam se u Hrvatsku. U mojoj struci više nema mogućnosti zapošljavanja jer je ta grana industrije u mojoj domovini uništena. Sada sam student druge godine, stručnog studija, na Veleučilištu Velika Gorica (Upravljanje u kriznim uvjetima). Kada sam se odlučio za prekvalifikaciju, nadao sam se da će, stечi akademsko zvanje koje će mi pomoći u pronalaženju posla. Novac koji je potreban za tri godine studiranja nije mali, pogotovo meni koji sam ne zaposlen. Stvaranje diskriminacije ovakvom odlukama duboko me razočaralo nakon svega što sam do sada doživio. Apsolutno sam protiv bilo kakvog razdvajanja studenata. U potpunosti podržavam nacrt zakona Ministarstva obrazovanja, znanosti i sporta. Lijepi pozdrav, Zlatko Čaušević	Prihvaćen Prihvaća se.
Zlatko Čaušević Moje ime je Zlatko Čaušević i želim samo konstatirati neke činjenice vrlo jednostavnom logikom. Ako 300 kn vrijedi jednako na cijelom teritoriju RH, kako ta gospoda mogu objasniti, da 300 ECTS bodova ne vrijede jednako. Možda treba uvesti novi termin "inflacija ECTS bodova", Lijepi pozdrav.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Ana Lukina Poštovani, Moje ime je Ana Lukina i studentica sam treće godine stucnog studija sigurnosti i zastite na radu na Veleučilištu u Karlovcu. u potpunosti se slazem sa izvornim prijedlogom MZOS jer smatram da alternativni prijedlog studente strucnih studija stavљa i nizi položaj. To se ne tice samo studenata koji trenutno studiraju ili onih koji će se tek upisati nego u vrlo nepovoljni položaj stavljajući studenata koji su već završili strucni studij. Doci će i do toga da se nitko ne zeli vise upisati na strucne studije jer od toga zapravo neće imati nakakve koristi i opet će doci do gubitaka radnih mjestih i novaca što nasoj državi ne ide u korist. Zasto uopće raditi promjene nečega što vec odavno dobro funkcionira i zasto poticati daljnje svađe i rasprave kada se možemo baviti puno bitnijim pitanjima?! Srdacan pozdrav, Ana Lukina	Prihvaćen Prihvaća se.

Matija Vidaković Poštovani, kao pravobranitelj studenata Veleučilišta u Karlovcu smatram da bi se shodno članku 6. trebalo kvalificirati stručne i specijalističke studije bez ikakvih alternativnih solucija jer se na taj način rade velike razlike među studentima stručnih odnosno specijalističkih studija u odnosu na iste studente koji studiraju iste studijske programe samo na sveučilišnim studijima. Na taj se način stavljuju u zapostavljeni i niži položaj svi studenti koji su završili, koji studiraju i završavaju te oni koji će tek upisati stručne i specijalističke studije na Visokim školama i Veleučilištima, te se na takav način alternativne kvalifikacije istih studijskih programa razvrstavaju na nelogičan i ponižavajući način prema studentima stručnim i specijalističkim studijama Visokih škola i Veleučilišta. Smatram da bi trebalo ostati pri izvornom kvalifikacijskom okviru (prema čl. 6.) koji ne donosi diskriminaciju studenata stručnih i specijalističkih studija kako to alternativno rješenje itekako donosi. Također smatram da bi trebali poduzeti sve da mladi ostanu u „Lijepoj našoj“, a ne da odlaze trbuhom za kruhom, a ovim zakonom mislim da upravo takvu poruku želite poslati. S poštovanjem, Matija Vidaković	Prihvaćen Prihvaća se.
Narcis Vođinac Poštovani, Već je krajnje vrijeme da prestanemo izmišljati toplu vodu. Ako se u ostalim članicama Europske unije, ravnopravno priznaje stručni i znanstveni studiji i ako je studentima diplomskih stručnih i znanstvenih studija zakonom već dodijeljeno 300 ECTS bodova tada nema potrebe izmišljati novu podjelu. Smisao novog Zakona treba biti da se studentima stručnih studija omogući da njihov studiji bude prepozнат i kvalificiran kao i drugi stručni studiji u Europskoj uniji, a ne da ih degradiramo i činimo ne prepoznatljivima. Završavam preddiplomski stručni studiji u Slavonskom Brodu na VUSB. Planiram upisati i specijalistički također u Slavonskom Brodu i smatram da je apsolutno diskriminirajući alternativni prijedlog. S poštovanjem. Narcis Vođinac	Prihvaćen Prihvaća se.
Kristijan Krajačić Poštovani okupljeni oko ovog prijedloga, pozdravljam Vas kao student Specijalističkog diplomskog stručnog studija Krizni menadžment. Smatram da podjele koje nam se nameću nisu potrebne jer dovode do bespotrebnih konflikata i potpuna su besmislica, isto tako smatram kako su oba sustava (stručni i sveučilišni) za društvenu zajednicu jednako vrijedni i jednak potrebni, te ih definitivno ne treba razdvajati. Potaknuo bih suradnju oba sustava koji bi zajedno mogli puno više i puno bolje, a sve u zalog za budućnost naše Republike Hrvatske koja mora i može puno bolje od trenutnog stanja. S poštovanjem, Kristijan Krajačić.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.

Juraj Šimunec Poštovani, Kao student 3.godine preddiplomskog stručnog studija na Tehničkom Veleučilištu u Zagrebu, podržavam originalni prijedlog zakona koji ne diskriminira i ne umanjuje trud i stečeno znanje bivših, sadašnjih i budućih studenata veleučilišta u Hrvatskoj. Također smatram da originalni prijedlog zakona osigurava daljnje razvijanje i napredak stručnih i specijalističkih studija i omogućava povećanje konkurentnosti mladih stručnjaka na tržištu rada. Alternativnim prijedlogom zakona degradiraju se stručni specijalistički studiji i produbljuje se ionako povolik razdor između sveučilišta i veleučilišta koji neupitno utječe na stanje u obrazovnom sustavu, a u interesu je malog, ali utjecajnog kruga ljudi.	Prihvaćen Prihvaća se.
Melani Halusek Sorić Kao student druge godine specijalističkog diplomskog stručnog studija poslovnog upravljanja na Veleučilištu u Karlovcu, podržavam izvorni prijedlog zakona jer alternativa dovodi studente stručnih studija u nepovoljan i diskriminirajući položaj. U vremenu kada, ne samo Europa, već cijeli svijet, iznimno potiče i cjeni stručnost i stručnu usmjerenošć, uistinu mi nije jasno zašto uvijek u Hrvatskoj neke skupine imaju potrebe stvarati razlike koje nigrdje drugdje ne postoje. Alternativa je diskriminirajuća i omalovažavajuća za veliki dio populacije.	Prihvaćen Prihvaća se.
Valentina Peharda Poštovani, kao studentica preddiplomskog stručnog studija Zdravstvenog veleučilišta, ne slažem se s alternativnim prijedlogom. Ne samo da izdvaja i diskriminira sve studente stručnih studija, već i umanjuje njihov rad, trud i vrijeme koji su uložili tijekom studiranja jednako kao i studenti sveučilišnih studija. Na ovakav način samo se još više potiče iseljavanje mladih i podjelu na više i manje vrijedne što je krajnje neprihvatljivo za vrijeme u kojem živimo. Lijep pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.
Helena Bunčić Poštovani, moje ime je Helena Bunčić, studiram drugu godinu stručnog studija Sigurnosti i zaštite, Veleučilišta u Karlovcu i slažem se s izvornim prijedlogom MZOSa kako se alternativnim rješenjem nebi smanjio položaj studenata stručnih studija i specijalističkih studija veleučilišta i visokih škola.	Prihvaćen Prihvaća se.
Ivana Ivanko Poštovani, Studentica sam stručnog studija i smatram da stručni i sveučilišni studiji moraju biti jednakovrednovani i diplome jednakopriznate. S obzirom da se završetkom oba studija stječe isti broj ECTS bodova, besmisleno je iste degradirati i vrednovati na drugačiji način, posebno što EU kao takva ima jedinstvenu regulativu. Protiv sam alternativnog prijedloga jer bi se time nanijela šteta i nepravda velikom broju studenata, kao i onima koji su već diplomirali na stručnim studijima a u radnom su odnosu. Nadalje, prijedlog je poprilično demotivirajući i umanjuje trud svih studenata koji su se opredijelili za stručne studije, posebno zato što takvi studenti imaju praktični dio studija te time stječu barem nekakav uvid i iskustvu u struku za razliku od sveučilišnih. Ivana Ivanko Veleučilište Velika Gorica, Studij Upravljanje u kriznim uvjetima	Prihvaćen Prihvaća se.

Antonio Juričić Student sam stručnog studija i smatram da stručni i sveučilišni studiji moraju biti jednako vrednovani i diplome jednako priznate. Studirao sam i na sveučilišnom studiju pa mogu usporediti sadržaj i kvalitetu, i nisam pronašao ni jedan razlog zbog kojeg bi sveučilišni studij bio više vrednovan, razlike postoje, ali one nejdaju račun kvaliteti već pristupa i sadržaja samoga. Protiv sam alternativnog prijedloga jer bi se time nanjela šteta i nepravda velikom broju studenata na stručnim studijima.	Prihvaćen Prihvaća se.
Anamaria Tepeš Poštovani, ja sam Anamaria Tepeš, studentica sam II. godine stručnog studija Sigurnosti i zaštite na Veleučilištu u Karlovcu i podržavam izvorni prijedlog MZOS-a jer smatram da alternativnim prijedlogom dovodite studente stručnih i specijalističkih studija na veleučilištima i visokim školama u nepovoljniji položaj i na taj način se radi velika podjela među studentima sa istim stečenim znanjima i ECTS bodovima. Zar 300 ECTS bodova ne vrijedi svugdje isto, zar studenti na stručnim i specijalističkim studijima vrijede manje od onih na sveučilišnim studijima? Pa vas isto tako pitam dali se tu dovodimo i do pitanja zadiranja ljudska prava koja su nam Ustavom određena i zaštićena? Molim Vas odgovore na ova postavljena pitanja. S poštovanjem, Anamaria Tepeš	Prihvaćen Prihvaća se.
Tea Pilat Poštovani, studentica sam ZVU, sanitarno inženjerstvo. Slažem se sa izvornim nacrtom prijedloga, a ne podržavam alternativni nacrt prijedloga u kojem bi se kvalifikacije i postignuća stručnih studija umanjila od onih postignutih na sveučilišnom studiju. Smatram da je diskriminirajuće i omalovažavajuće da se veleučilišta smatraju nižim obrazovnim ustanovama te da bi svaki student trebao imati jednak prava bez obzira na to za koji studij se odlučio.	Prihvaćen Prihvaća se.
Krešimir Mihalj Alternativni zakon je diskriminirajući i nepotreban. Iznako u Hrvatskoj studenti stručnih diplomskih studija ne mogu napredovati do razine 8, a dodatno "segmentiranje" prethodnih razina je nepotrebno i neprihvatljivo, a i prijedlog je jedinstven u svijetu.... cjepljati do besvjesti da bi se ugodilo nečijoj taštini. Studij je studij, vrednuje se sa ECTS bodovima, ... razlikuje se sveučilišni i stručni i po nazivu i po mogućnosti do koje se razine može doći. Do razine 7 bi trebali biti jednaki, a stručni iznako (samo u HR) ne mogu na razinu 8, alternativnim prijedlogom bi se onemogućilo studentima stručnih studija iz HR da nastave školovanje negdje drugdje u svijetu. OK, u HR ne može (nije moglo ni do sada), ali ajmo im još onemogućiti i drugdje, to je jedina smislena i vidljiva svrha ovog prijedloga ... ja drugu ne vidim.	Prihvaćen Prihvaća se.
Andelka Matanović Poštovani, student sam stručnog studija na Zdravstvenom veleučilištu i smatram da je izvorni Nacrt prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona u HKO točan, prihvatljiv i podržavam ga. Alternativni prijedlog smatram degradirajućim, diskriminirajućim koji vrijeđa sve bivše, sadašnje i buduće studente svih stručnih studija u RH. S tim Zakonom bi se stavilo u nepovoljan položaj tisuće studenata te bi se samo otvorila vrata za odlazak uspješnih mladih ljudi u svijet. Lijep pozdrav, Andelka Matanović	Prihvaćen Prihvaća se.

Vijeće veleučilišta i visokih škola

MIŠLJENJE VIJEĆA VELEUČILIŠTA I VISOKIH ŠKOLA U RASPRAVI O NACRTU PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HKO-u Vijeće veleučilišta i visokih škola uložilo je velike napore u pojašnjavanju pogubnosti pokušaja promjene binarnog modela visokog obrazovanja promjenom razine u HKO-u za stručne diplomske specijalističke studije. Želimo ponovno upozoriti da bi se prihvaćanjem prijedloga u kojem se sedma razina HKO-a dijeli na tri razine (7.1. stručni diplomski specijalistički studiji, 7.2. Sveučilišni diplomski i integrirani studiji, 7.3. Poslijediplomski sveučilišni specijalistički studiji), donijelo rješenje koje mijenja sustav visokog obrazovanja na način suprotan Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju koji diplomske stručne studije svrstava na istu razinu kao i sveučilišne diplomske i integrirane studije. Ovakvim rješenjem došlo bi do urušavanja 78 diplomska studija na kojima danas studira 7.300 studenata. Također upozoravamo da bi došlo do potpunog zastoja u razvoju stručne vertikale visokog obrazovanja, što bi imalo izravne posljedice na sve studente koji su dosad završili stručne studije, trenutno studiraju (oko 55.000 studenata) ili imaju namjeru upisati tu vrstu studija. Pored toga, sustav stručnih studija bi postao neatraktivan za studente čime bi se urušio koncept policentričnog razvoja Republike Hrvatske. Brojni regionalni centri poput Vukovara, Šibenika, Knina, Gospića, Karlovca, Slavonskog Broda, Požege, Virovitice, Bjelovara, Čakovca, Krapine oslanjaju se na stručne studije koji su prilagođeni lokalnim razvojnim potrebama i omogućavaju studentima studiranje u mjestu stanovanja. Upravo je takav policentrični razvoj s osloncem na visoko obrazovanje omogućio studiranje brojnim studentima koji nisu bili u mogućnosti, uglavnom zbog socijalnog statusa, svoje obrazovanje nastaviti izvan mjesta stanovanja. Izravna posljedica alternativnog prijedloga bilo bi smanjivanje šansi za zapošljavanje mladim ljudima koji završavaju stručne studije, te ugrožavanje njihovih prava na adekvatnu plaću sukladno utrošenom radnom opterećenju tijekom studiranja. Naglašavamo također kako bi došlo do uništenja HKO-a kao instrumenta koji povezuje tržište rada i visokog obrazovanja što je središnje mjesto svih EU politika u području visokog obrazovanja. Na žalost, moramo konstatirati kako postoji veliko nerazumijevanje mogućih posljedica za mlade ljudi koji su studirali ili trenutno studiraju stručne studije u Republici Hrvatskoj. Iznenadjuje nas nemogućnost argumentirane i ravnopravne rasprave u kojoj se koriste obrasci moći i elitizma kao ključni argumenti, što može imati pogubne dugoročne posljedice. Na brojne smo načine upozoravali kako bi bilo koje drugo rješenje koje nije utemeljeno na Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju imalo ne samo posljedice na stručne studije, već i na ukupni binarni model, visoko obrazovanje i instrumente koji bi trebali povezivati obrazovanje i tržište rada što je ključna točka svih strategija Europske unije. Naglašavamo kako su razlozi pokretanja zahtjeva za ocjenom ustavnosti bili usmjereni na zaštitu autonomije sveučilišta u dijelu ostvarivanja prava upisa na poslijediplomske studije, a neke interpretacije odluke Ustavnog suda RH idu u smjeru pogubnih promjena binarnog modela što ukazuje na duboko nerazumijevanje konkretne odluke, kao i na izostanak odgovornosti za budućnost jednog dijela mladih ljudi u Republici Hrvatskoj, koji, spomenimo i to, studiraju i stručne studije na sveučilištima u Hrvatskoj.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Duboko nas žaloste prijedlozi kojima se smjera prema diskriminaciji studenata stručnih studija, što zasigurno nije bila namjera Ustavnog suda. Zalažemo se za rješenje koje nasilno ne mijenja postojeće stanje i ne ugrožava legitimna očekivanja studenata da će njihove diplome biti jednakovrijedne sukladno Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju. Zalažemo se za rješenje koje je u skladu sa EU praksom uspješnih i usporedivih obrazovnih sustava i koje ne uništava binarni model. Duboko smo uvjereni kako niti jedna argumentacija koja podržava alternativni prijedlog ne može opravdati društvene posljedice izravne diskriminacije studenata stručnih studija. Gledanje društvene stvarnosti samo s pozicije vlastitog interesa i to na štetu interesa mnogih, usko je, pogubno i ne uvažava svu složenost društvene dinamike. Zaključno, podržavamo rješenje koje predlaže Ministarstvo znanosti i obrazovanja prema kojemu se diplomski studiji smještaju na razinu 7.1. (7.1.a) stručni diplomski specijalistički studiji; 7.1. b) sveučilišni diplomski i integrirani studiji, a poslijediplomski sveučilišni specijalistički studiji na razinu 7.2. Držimo to rješenje jednim koje je u skladu sa postojećim Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju jer omogućava daljnji razvoj sustava visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj u skladu s potrebama lokalnih zajednica, države i cjelokupnog društva. Svako drugo rješenje bi značajno unazadilo mogućnosti ravnopravnog statusa hrvatskih studenata na nacionalnom i europskom tržištu rada, te značajno smanjilo njihovu zapošljivost. Očekujemo od svih dionika u području visokog obrazovanja da se kontinuirano razvijamo u smjeru davanja što boljih znanja i kompetencija mladim ljudima koji su se odlučili studirati, te da zajedno djelujemo u smjeru poboljšanja sustava izgradnjom novih i boljih rješenja koji neće te iste mlade ljudi dijeliti po tome koje studije studiraju ili su završili.

Filip Alexandris

Poštovani, Moje ime je Filip Alexandris i student sam 2. godine stručnog studija Održavanje zrakoplova na Veleučilištu Velika Gorica. Ovim putem želim izraziti krajnje neslaganje s prijedlogom izmjene Zakona o hrvatskom kvalifikacijskom okviru. Smatram kako bi se izmjenom i dopunom (članak 6. alternativno*) navedenog zakona nepovratno "oštetilo" i degradiralo sve bivše, sadašnje i buduće studente stručnih i specijalističkih studija Republike Hrvatske. Još uvijek je nejasno kojom su analogijom ECTS bodovi stručnih studija "slabiji" od ECTS bodova sveučilišnih studija? Također, jedan od glavnih argumenata u korist izmjene zakona je i navodna nepravednost toga da se stručni i sveučilišni studiji nalaze na istoj razini (iako su u ostatku Europe, naravno, izjednačeni). Ovdje ne nalazim ništa sporno s obzirom na to kako su jasno definirana znanja i kompetencije koje stječu studenti pojedinog studija (stručni studiji studente obrazuju za rješavanje praktičnih zadataka, a sveučilišni ih upoznaju s teorijskim i metodološkim postupcima znanstveno – istraživačkog rada) dok je uloženo vrijeme za savladavanje gradiva u okviru ECTS bodova JEDNAKO. Nadam se kako će ovaj (neutemeljen) prijedlog ipak biti odbačen, ako zbog ničeg drugog, onda iz akademске solidarnosti prema svim kolegama diljem RH. Srdačan pozdrav, Filip Alexandris (predstavnik smjera Održavanje zrakoplova, Veleučilište Velika Gorica)

Prihvaćen Prihvaća se.

Maja Drača

Poštovani, u 11. mjesecu 2016. godine sam završila stručni studij fizioterapije u Zagrebu. Od početka srednje škole sam znala da je to struka kojom se želim baviti. Osnovnu školu i gimnaziju sam završila s odličnim uspjehom. Smatram da ova odluka ne smije biti retrogradna, tj. ne smije se odnositi na studente koji su već upisali i one koji su završili stručni studij. Da sam znala unaprijed za nastupanje ove odluke sigurno ne bih upisala onda veleučilište u Zagrebu, nego bih upisala studij fizioterapije u Rijeci gdje je sveučilište, iz razloga jer mi se kao studentu veleučilišta smanjuje mogućnost napredovanja, a isto tako i zaposlenja ovdje i inozemstvu. Nije pravedno da bi novim zakonom mi, fizioterapeuti, koji smo završili u Zagrebu stručni studij (a tamo je najteže upisati smjer fizioterapije i upisuju ga učenici sa boljim ocjenama zbog velike zainteresiranosti) imamo niži stupanj obrazovanja nego isti studij u Rijeci ili Osijeku koji su sveučilište samo jer su spojeni s medicinskim fakultetom. Također smatram da se ova odluka nikako ne bi smjela odnositi na sva veleučilišta. Takve se odluke trebaju donositi unutar samih sveučilišta tj. veleučilišta. Stručni studij je s razlogom stručni zbog omjera praktične/vježbovne nastave i predavanja/seminara. Ne smije nas se degradirati u napredovanju. Mora nam se ostvariti mogućnost magistriranja te rada u Hrvatskoj i inozemstvu. Nažalost, u našoj državi i kad se mijenjaju zakoni, oni uvijek naprave samo nešto loše, a ne dobro. Zamolila bih da se nekad pokušate staviti u kožu običnih građana i studenata te da počnete razmišljati kako nam pomoći, a ne odmoći! Hvala na pažnji! Maja Drača

Goran Oblaković

Podržavam prijedlog formulacije članka 8.HKO kojim su diplomski studiji (stručni i sveučilišni) na razini 7.1. a poslijediplomski specijalistički studiji na razini 7.2. Ovo je praksa u većini uređenih zemalja svijeta, te ne vidim potrebu to mijenjati. Suprotno se postavlja pitanje kako dvije diplome od 300 ECTS-a mogu biti različite, to je jako zbumujuće. Nije potrebno naglasiti da je razdvajanje studija na stručne i znanstvene u suprotnosti sa stavom Ustavnog suda, iznijetog u točci 36. Odluke ustavnog suda o HKO: „Ustavni sud prvo naglašava da je pogrešno i društveno štetno raspravljati o stručnim studijima kao onima koji nemaju »jednaku vrijednost, odnosno značaj« kao oni sveučilišni.“

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Ivona Šimić

Poštovani, Kao studentica preddiplomskog stručnog studija, smatram da je izvorni nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona HKO-u prihvatljiv te ga podržavam dok alternativni prijedlog članka 6 smatram ponižavajućim i diskriminirajućim. Smatram da svaki student treba imati jednaka prava i da bi alternativni zakon djelovao prilično demotivirajuće na studente stručnih studija. Svatko je prije upisa na studij mogao birati ono za što je siguran da želi raditi i napredovati u određenom području. Umjesto razdvajanja studija i općenito omalovažavajuće podjele, smatram da bi bilo korisnije i puno bolje za Republiku Hrvatsku osvijestiti narod o zajedništvu jer kvalitetna suradnja studenata stručnih i sveučilišnih studija je temelj uspjeha i dobrobiti za cijelu državu i narod. Uostalom smatram da ovakva podjela može još više potjerati omladinu iz zemlje, a mislim da to nikome nije cilj. Da napomenem za kraj, studirala sam i na sveučilišnom studiju tako da mislim da imam iskustva sa oba područja na temelju čega definitivno mogu zaključiti da se ne bi trebala raditi razlika jer je svaki studij dobar u svom području bio on stručni ili sveučilišni. Ivona Šimić

Prihvaćen

Prihvaća se.

Josip Lenkić Barać

Kako bi to bilo u Hrvatskoj kada se oni koji žele svojim znanjem i zalaganjem da u društvu postave nove vrijednosti i zalažu se za bolju budućnost sebe i društva u kojem žive, osim učenja i rada morali baviti i zaštitom onoga što su ili će naučiti tijekom svog studiranja. Polaznik sam specijalističkog studija Krizni menadžment pri Veleučilištu Velika Gorica i očekujem završetkom studija prije svega izaći sa novim znanjima i vještinama, a onda i sa ukupno 300 ECTS bodova kako bi bio konkurentan i na našem i na međunarodnom tržištu rada. Mišljenje i prijedlog Rektorskog zbora da kolegice i kolega sa SVEUČILIŠTA budu vrednovani "višom stepenicom" od onih sa VELEUČILIŠTA je u najmanju ruku diskriminirajuća i podcjenjujuća. Pitam se da li ja sam sebe manje cijenim zato što sam svoj studij upisao na VELEUČILIŠTU jer mi je tamo ugodnije i bolje ili sam se trebao cijeniti više pa upisati SVEUČILIŠTE i biti faca. Zar nam je svega što se u društvu događa i kakvih sve razlika i podcjenjivanja ima pa se još i na akademskoj razini, sa istim stupnjem školovanja - ISTI BROJ BODOVA - treba raditi razlika. Izjasnite se gospodo iz Rektorskog zbora - Tko zapravo stoji iza Vaše "pametne" ideje? Jesu li možda Vaši bližnji na nekom od Veleučilišta pa ih tako želite obratiti? Želite li budućim naraštajima reći da se znanje u Hrvatskoj ne isplati jer se preko noći može nešto novo vrednovati? Ako ste Vi imali prilike steći svoje diplome i nikome ih nedate, dozvolite i MENI da dignem svoj glas protiv ovakvog razmišljanja i uvrede mene kao studenta koji svoj studij krvavo plaća i ne namjeravam ga završiti i da mi nekolicina Vas radi o glavi hoće li moj stupanj obrazovanja za Vas vrijediti ovoliko ili onoliko. Na svim sportskim i inim takmičenjima rezultat "0:0 ili 5:5 ili 80:80" je u cijelom Svetu neriješen rezultat pa tako i u našem slučaju ako u obje kategorije školovanja svi imamo po 300 ECTS bodova kako je moguće da je onda jedan od nas pobjednik.?! Ovime sigurno nećete riješiti probleme koji muče mnoge građane ove napaćene zemlje već samo produbiti ionako, svakim danom, sve veće netrpeljivosti u društvu. Mogao bi pred računalom sjediti i komentirati cijeli dan ali idem raditi na novim vrijednostima uz poruku članicama i članovima Rektorskog zbora da OSTAVE moju buduću diplomu na miru jer ni ja nijuhovu ne dovodom u pitanje i ne diram. S poštovanjem, Josip Lenkić Barać bacc.ing. admin. chris.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Željko Vlaisavljević

Složiti će se sa mišljenjem većine kolega koji su komentirali Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskom kvalifikacijskom okviru i ponoviti da je isti neprihvatljiv, diskriminirajući, bolje rečeno u svom dijelu koji komentiramo, sraman. Temeljim to između ostalog na iskustvu studiranja na stručnom i sveučilišnom studiju. Iz podrške Prijedloga zaključaka Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj RH, te očitovanja većine, bolje rečeno svih fakulteta sveučilišta u nekoliko visokoškolskih središta i više je nego vidljivo u kom smjeru prijedlog ide. Detaljna analiza odvela bi nas previše daleko, ali, ukratko, dali je netko od predлагаča pogledao i analizirao rezultate povjerenstava koja su analizirala i utvrđivala kvalitetu nastave, nastavnih programa, programe studija, organizaciju, infrastrukturu, zaposlenike, i u konačnici što o tome kažu studenti koji će sa svojim kolegama koji su već završili studij, i srednjoškolci koji imaju namjeru studirati, recimo na stručnom studiju? Svi oni postaviti će si pitanje, za što, zašto i za koga se školujemo? Što o tome kaže određeni broj sveučilišnih profesora koji rade-predavači su na stručnim studijima, mišljenje Ustavnog suda RH... Sto će biti sa kolegama koji rade i koji su imali sreću ostvariti temeljno ljudsko pravo, a to je pravo na rad o čemu nas poučava i članak 55. Ustava RH, što će o tome reći poslodavci, jer, „preplatili“ su „stručnjake“ koji to zapravo nisu ...? Otvaramo na taj način bezbroj pitanja, a dali ćemo naći odgovore, u to baš nisam siguran.

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje.

Ivana Beštak

Poštovani, Podržavam prijedlog formulacije Ministarstva znanosti i obrazovanja članka 8.HKO kojim su diplomski studiji (stručni i sveučilišni) na razini 7.1, a poslijediplomski specijalistički studiji na razini 7.2 te poslijediplomski znanstveni magistarski studiji 8.1 s poslijediplomskim sveučilišnim doktorskim studijima na razini 8.2. Smatram da je neprihvatljiv i nepotreban alternativni prijedlog istog članka Nacrta Prijedloga izmjene Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru jer dovodi velik broj studenata stručnih studija u stanje nesigurnosti i nezadovoljstva ugrožavajući status i budućnost istih diljem Republike Hrvatske. Za svakog studenta važna je jednakost diplome u svim zemljama EU. Alternativni prijedlog ugrožava to pravo u državama članicama EU te se dovodi u pitanje pravo mobilnosti, jednakosti te zapošljavanja studenata. Nadalje, vrste studijskih programa definirane su Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, a na temelju spomenutog utvrđeno je da i sveučilišni diplomski studiji i specijalistički diplomski stručni studiji imaju jednak broj ECTS bodova. Stajališta sam da je za istovrijedne diplomske studije koji imaju identičnu vrijednost od 300 ECTS-a diskriminirajuće raditi distinkciju u razinama. Konačno, prihvaćanje alternative treba tumačiti kao prijedlog koji je u suprotnosti sa stavom Ustavnog suda, iznijetog u točci 36. Odluke ustavnog suda o HKO: „Ustavni sud prvo naglašava da je pogrešno i društveno štetno raspravljati o stručnim studijima kao onima koji nemaju 'jednaku vrijednost, odnosno značaj' kao oni sveučilišni.“ S poštovanjem, Ivana Beštak, MBA

Prihvaćen

Prihvaća se.

Ivana Roždijevac

Poštovani, studentica sam prve godine specijalističkog studija na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu na odjelu graditeljstva. Svi znamo da je ECTS bod jednako vrijedan na sveučilištu i na veleučilištu jer ECTS bodovi nisu izmišljeni bodovi i raspoređeni bezveze, nego jedan bod iznosi 25 do 30 radnih sati studenta u što je uključena aktivna nastava i ispiti. Točno se zna razlika između stručnog specijalističkog studija i sveučilišnog studija, također jasno staje ishodi učenja svakog kolegija i zna se da je sveučilišni studij znanstveni, a specijalistički orientiran na vještine i praksi. Ne može biti ništa drugo nego ista razina odnosno razina 7.1. a) specijalistički diplomske stručne studije i b) sveučilišne diplomske studije te integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studiji. Ukoliko stvarno dođe do degradiranja Veleučilišta, mislim da će mlati, pa i sama, imati još jedan razlog više za iseljavanje iz Hrvatske, bilo poslom, bilo za obrazovanjem. U mom slučaju za obrazovanjem, jer u zemljama Europske unije nema diskriminacije i degradacije i podmetanje noge vlastitim studentima, akademskim građanima i građanima naše lijepe Hrvatske. S poštovanjem, Ivana Roždijevac, bacc.ing.aedif.

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje.

Udruga diplomiranih studenata Veleučilišta u Karlovcu - "Alumni VUKA"

Slažemo se s prijedlogom Ministarstva znanosti i obrazovanja da se prema članku 8. Zakona o HKO jasno naznači distinkcija između kvalifikacija stečenih diplomskim studijima (specijalističkim i sveučilišnim, razina 7.1) i kvalifikacija stečenih završetkom poslijediplomskih specijalističkih studija (razina 7.2). Alternativni prijedlog ne podržavamo i u njemu ne vidimo nikakvog smisla niti logike. Sveučilišni studiji orientirani su ka teoriji dok su stručni više praktično usmjereni, te se međusobno razlikuju u ishodima učenja. Broj ECTS bodova koje se stječe završetkom ovog ili onog studija je ISTI što znači da su studenti u završavanje svog studija moraju utrošiti jednaku količinu vremena te su jednako opterećeni kako bi ispunili svoje fakultetske obaveze. Zašto je onda 300 ECTS bodova specijalističkog stručnog diplomskog studija manje vrijedno od 300 ECTS bodova sveučilišnog diplomskog studija? Studenti stručnih studija su za stjecanje svojih diploma (i svih prava i obaveza koja im pripadaju) utrošili jednaku količinu vremena i truda na studiranje kao studenti sveučilišnih studija, a mogli bi biti zakinuti za radno mjesto, visinu plaće, napredovanje itd. To je degradacija čitavog truda, rada, vremena pa i novaca koji su studenti uložili u studiranje stručnih studija. Kome je to u interesu? Svrha postojanja i stručnih i sveučilišnih studija je stjecanje znanja i prakse i usavršavanje u području interesa pojedinca. Stručni i sveučilišni studiji trebali bi se nadopunjavati, međutim alternativnim prijedlogom teži se većem raslojavanju (budućih) akademskih građana i stvaranju nekakvih klasa. Zapanjuje da se vrijeme, novac i energija troše na takvo što, umjesto na unapređivanje studijskih programa i bolju pripremu studenata na zahtjeve koje će pred njih jednog dana stavljati poslodavci. Hoće li alternativni prijedlog unaprijediti visokoobrazovni sustav, doprinijeti znanosti, struci te društву općenito? Neće, nego će stvoriti izvanrednu podlogu za diskriminaciju i omalovažavanje studenata stručnih studija koji „nisu dovoljno dobri“ kao studenti sveučilišnih studija jer, eto, ne pripadaju sveučilišnoj akademskoj eliti. Udruga diplomiranih studenata Veleučilišta u Karlovcu - "Alumni VUKA"

Prihvaćen

Prihvaća se.

Valentina Lukša Poštovani, ne slažem se sa novim prijedlogom Zakona kojim se žele degradirati polaznici stručnih studija. Čitajući komentare onih koji se slažu s tom izmjenom, ne može mi promaknuti to da nemaju valjane argumente kojima bi potkrijepili svoje tvrdnje da je sveučilišni studij "vrijedniji" od stručnog. Mnogo njih ističe da je problem što stručni studij pruža praktična znanja, a ne znanstvena. Zar nije upravo manjak praktičnih znanja u svakoj raspravi o reformama školstva naveden kao glavni nedostatak školstva u RH? Zašja se onda oni koji su odabrali ujediniti teoriju i praksu pokušavaju degradirati? Tko je i kako dokazao da polaznici Veleučilišta stječu manje znanja od polaznika Sveučilišta? Ukoliko dođe do odabira alternativnog prijedloga, možete staviti ključ u bravu većini Veleučilišta u RH jer ih nitko više neće birati za nastavak školovanja. Naravno, zaborav može pasti i na naziv "Zemlja znanja", jer zemlja u kojoj se podcjenjuju oni koji žele napredovati, učiti, raditi, i zemlja gdje se zapravo cijeli jedan sustav kao što su Veleučilišta uništava, te se time smanjuje i širina izbora dalnjeg obrazovanja, nikako ne može biti nazivana takvom. S poštovanjem, Valentina Lukša, Međimursko veleručilište u Čakovcu	Prihvaćen Prihvaća se.
Zvonimir Jelčić Poštovani, u razgovoru s kolegama s fakulteta na temu ovoga prijedloga dobar postotak kolega je odlučio odustati od fakulteta ako dode do potvrde odnosno uzimanja u obzir ovog prijedloga. To znači da će većina njih otići iz naše zemlje i s time opet gubimo omladinu u našoj lijepoj Hrvatskoj. Molim vas da razmislite dobro o ovome prijedlogu jer 55000 života ovisi o ovome. Lijep pozdrav, Zvonimir Jelčić	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Luka Blažeković Poštovani, moje ime je Luka Blažeković, studiram na stručnom studiju Mehatronike na Veleručilištu u Karlovcu i predstavnik sam Strojarskog odjela Veleručilišta u Karlovcu. Kao predstavnik Strojarskog odjela govorim u ime svih bivših, sadašnjih i onih studenata koji će tek postati i mislim, to jest znam da svi skupa podržavamo nacrt zakona Ministarstva obrazovanja, znanosti i sporta. Sve ostalo mislim da je puka diskriminacija i degradiranje naziva i diplome čak vrijednijih studija zbog toga što studenti sa stručnih studija dolaze sa puno vrijednijim praktičnim znanjem koje studenti sveučilišnih studija nemaju u tolikoj mjeri. Lijep pozdrav, Luka Blažeković (predstavnik Strojarskog odjela Veleručilišta u Karlovcu)	Prihvaćen Prihvaća se.
Lara Manojlović Smatram da degradiranje nečijeg truda i rada u ovakvim bitnim područjima i zanimanjima definitivno nije rješenje. Smanjenje vrijednosti nečije diplome ili do sad završenih godina studija je potpuno neprihvatljivo. Sve one koji misle suprotno pozivam da bace oko na naš plan i program rada. Konkretno mogu govoriti o svom odjelu odnosno usmjerenju prehrambene tehnologije koja je ,kao i mnogi ovdje zakinuti studiji, jedna od esencijalnih profesija. Želite mlade ljude sa perspektivom i željom da ostanu u ovoj državi, a kao motivaciju dobivaju ništa ili još gore uvrednu njihovog truda, vremena i znanja.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.

Dorotea Baotić Zovem se Dorotea Baotić,studentica sam 2. godine stručnog studija Sigurnosti i zaštite,Veleučilišta u Karlovcu. Slažem se sa izvornim prijedlogom MZOSa jer smatram da smo jednako vrijedni kao i studenti sveučilišnih studija. Studiramo jednako,znanje nam je jednako,godine koje prolaze za vrijeme studija su nam jednake. Nema potrebe da se nas,studente stručnih i specijalističkih studija veleučilišta i visokih škola svrstava u niži rang. S poštovanjem, Dorotea Baotić	Prihvaćen Prihvaća se.
Marina Besednik Poštovani, zovem se Marina Besednik,studentica sam 2.godine stručnog studija Sigurnosti i zaštite, Veleučilišta u Karlovcu i slažem se sa izvornim prijedlogom MZOSa jer alternativno rješenje dovodi u niži položaj studente stručnih studija i specijalističkih studija veleučilišta i visokih škola u odnosu na studente sveučilišnih studija. Samo me zanima kakve prednosti alternativa donosi stručnim studijima kojih očigledno ima više? S poštovanjem Marina Besednik.	Prihvaćen Prihvaća se.
Aldijana Mujić Postovani Zovem se Aldijana Mujić i student sam druge godine,stručnog studija na Veleučilištu Velika Gorica, Upravljanja u kriznim uvjetima i slazem se sa izvornim nacrtom prijedloga MZOS, svako drugo alternativno rješenje bi dovelo studente koji studiraju i završavaju te oni koji će tek upisati stručne i specijalističke studije na Visokim školama i Veleučilištima u nepovoljan i degradirajući položaj.Ne vidim razlog zasto bi se radila razlika izmedju studenata koji studiraju iste programe ali samo na sveučilišnim studijima. Misljenja sam da ovakav prijedlog moze samo jos vise protjerati omladinu iz zemlje koja je vec i ovako opustosila.	Prihvaćen Prihvaća se.
Andrea Božić Poštovani, prije dva mjeseca sam završila stručni studij fizioterapije u Zagrebu. Od početka srednje škole sam znala da je to struka kojom se želim baviti. Osnovnu školu i gimnaziju sam završila s odličnim uspjehom. Smatram da ova odluka ne smije biti retrogradna, tj. ne smije se odnositi na studente koji su već završili stručni studij. Da sam znala unaprijed za nastupanje ove odluke sigurno ne bih upisala onda veleučilište u zagrebu, nego bih upisala studij fizioterapije u Rijeci gdje je sveučilište, iz razloga jer mi se kao studentu veleučilišta smanjuje mogućnost napredovanja, a isto tako i zaposlenja ovdje i inozemstvu. Također smatram da se ova odluka nikako ne bi smjela odnositi na sva veleučilišta. Takve se odluke trebaju donositi unutar samih sveučilišta tj. veleučilišta. Stručni studij je s razlogom stručni zbog omjera praktične/vježbovne nastave i predavanja/seminara. Ne smije nas se degradirati u napredovanju. Mora nam se ostvariti mogućnost magistriranja te rada u Hrvatskoj i inozemstvu. Nažalost, u našoj državi i kad se mijenjaju zakoni, oni uvijek naprave samo nešto loše, a ne dobro. Zamolila bih da se nekad pokušate staviti u kožu običnih građana i studenata te da počnete razmišljati kako nam pomoći, a ne odmoći! Hvala na pažnji! Andrea Božić	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.

Vesna Podeljak

Glavni prijedlog Zakona MZO-a jedini je prihvatljivi prijedlog kojim se ne diskriminiraju studenti stručnih studija u Republici Hrvatskoj. Sramotna je inicijativa određenog dijela akademske zajednice kojom se želi onemogućiti razvoj visokih učilišta i veleučilišta u našoj državi, suprotno važećim propisima Europske unije koja priznaje istu razinu sveučilišnih i stručnih studija, a čiju pravnu regulativu je i Republika Hrvatska dužna poštovati. Nisu li sve zemlje Europske unije implementirale svoje nacionalne kvalifikacijske okvire na temelju Europskog kvalifikacijskog okvira čiji je cilj poticanje i omogućavanje mobilnosti studenata unutar EU? Alternativni prijedlog kojim se stručni studiji stavljaju na nižu razinu i tretiraju kao manje vrijedna vrsta obrazovanja, nije prihvatljiv za veliku populaciju studenata koja studira na stručnim studijima, s obzirom na jednako opterećenje ECTS bodovima kroz studiranje. Nadam se da će pri donošenju odluke prevladati razum onih koji će shvatiti da je jedino pravedno tretiranje ova dva stupa visokog obrazovanja kao jednakovrijedna, s obzirom da je i u ovom trenutku jasno vidljiva razlika između stručnog i sveučilišnog studija te istu nije potrebno isticati kroz daljnje dodatno umanjenje vrijednosti stručnih studija. Također, ističem činjenicu da su stručni studiji i brojna veleučilišta prisutna u velikoj mjeri u manjim sredinama Republike Hrvatske i predstavljaju jedinu mogućnost dalnjeg obrazovanja za veliki postotak studenata koji nemaju finansijskih mogućnosti odlazaka u velike gradove zbog školovanja na sveučilištima.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Ivo Roso Poštovani. Student sam 3. godine preddiplomskog stručnog studija na Veleučilištu VERN smjer odnosa s javnošću i studij medija. Podržavam izvorni zakon. Uz mnoge nepravilnosti i mnogo krivih stvari izdvojio bih samo slijedeće: u nacrtu prijedloga zakona za kvalifikacije stečene završetkom specijalističkog diplomskega stručnega studija je navedeno sljedeće: "Ukupno radno opterećenje za stjecanje kvalifikacije završetkom specijalističkih diplomskih stručnih studija minimalno je 60 ECTS bodova na razini 7 ili višoj razini ishoda učenja, uz uvjet da se zajedno s prethodno stekom kvalifikacijom na razini 6 stječe ukupno najmanje 300 ECTS bodova. Uvjet je pristupanja posjedovanje prethodne kvalifikacije na razini 6 u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše visoko učilište, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom visokog učilišta." Za kvalifikacije stečene završetkom sveučilišnih diplomskih studija je navedeno sljedeće: "Ukupno radno opterećenje za stjecanje kvalifikacije završetkom sveučilišnih diplomskih studija minimalno je 60 ECTS bodova na razini 7 ili višoj razini ishoda učenja, uz uvjet da se zajedno s prethodno stekom kvalifikacijom na razini 6 stječe ukupno najmanje 300 ECTS bodova. Uvjet je pristupanja posjedovanje prethodne kvalifikacije na razini 6 u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše visoko učilište, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom visokog učilišta." "S obzirom na ekvivalentnu vrijednost ECTS boda za obje vrste studija, ekvivalentnog ukupnog najmanjeg broja ECTS bodova, te ekvivalentnog uvjeta za pristupanje kvalifikaciji predlažem da nadležno Ministarstvo dodatno preispita usklađenost navedene alternacije s (Europskom) Konvencijom za ljudska prava i temeljne slobode (Članak 14. Zabranu diskriminacije)." Za razumijeti ovo potrebna je elementarna i zdrava logika. S poštovanjem, Ivo Roso University of Applied Sciences Public relations and media study	Prihvaćen Prihvaća se.
Ante Bekavac katastrofa...	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Ivana Mikulec Osobno se ne slažem sa alternativnim prijedlogom zato što diskriminira veleučilišta kao ustanove pa koja je onda njihova svrha. Mi sa veleučilišta uložili smo godine života u stjecanje diplome isto kao što i studenti sveučilišnih studija. Diskriminirajuće je to da se nas koji imamo puno više prakse i doticaja sa strukom koju studiramo na stručnim studijima pokušava umanjiti i kao ljude i kao studente i svesti nas na nižu razinu obrazovanja.	Prihvaćen Prihvaća se.
Martina Večerin Poštovani, studentica sam 1. godine stručnog studija u Zagrebu (ZVU) islažem se s izvornim prijedlogom MZOsa, a protivim se alternativnim rješenjem jer smatram da bi samo unazadilo razvoj zemlje, potaklo još više iseljavanja mlađih, i dovelo u pitanje i ugrozilo budućnost i sigurnost studenata stručnih studija. Lijep pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.

Manuela Vujević Poštovani, zovem se Manuela Vujević i studentica sam 1.godine fizioterapije na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu.Željela bih izraziti neslaganje sa prijedlogom izmjene Zakona o hrvatskom kvalifikacijskom okviru.Smatram da bi se novim zakonom u potpunosti diskriminiralo stručne studije,Također to odudara od zakona o ostalim državama EU. Smatram i da bi se uvelike potaklo na iseljavanje i studiranje u inozemstvu gdje bi uvjeti bili bolji.Mislim da nije potrebno raditi takvu podjelu i razliku između sveučilišnih i stručnih studija i ne podržavam prijedlog izmjene takvog zakona! Lijep pozdrav!	Prihvaćen Prihvaća se.
Luka Šipić Poštovani, student sam preddiplomskog stručnog studija Odnosa s javnošću i studija medija na Veleučilištu Vern'. Za početak, želim kratko i jasno poručiti da promjena našeg statusa nema nikakve argumentirane poveznice te da se tako diskriminiraju studenti stručnih studija. Po čemu smo mi drugačiji, zašto bi vrijedili manje od sveučilišnih studija, zašto bi mi bili iznimka u Europi? Ponavljam, ne postoji argument prema kojem se ova inicijativa može provesti. Glavni prijedlog MZO-a je jedini prihvatljivi prijedlog za sve studente stručnih studija. Za to ćemo se zalagati jer ipak smo svi jednaki, svi studiramo da bi završili faks i da bi sa diplomom izašli na tržište rada bez procjena da li je netko kvalitetniji ili manje kvalitetniji kadar, da li je sa sveučilišnog ili stručnog studija. Stručni studij ima svoju jačinu, ima svoje specifičnosti i nema razloga da ga se spušta na nižu razinu. Podjele i diskriminacija nikad nisu donijele ništa pozitivno društvu kao cjelini i zato ne vidim razlog da nas sada dijelite i etiketirate. Srdačno, Luka Šipić	Prihvaćen Prihvaća se.
Zdeslav Milas Podržavam Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru koju je izradilo Ministarstvo znanosti i obrazovanja, posebno normiranje razine 6 i 7.1 koje se odnose na stecene kvalifikacije stručnih i sveučilišnih studija na preddiplomskoj i diplomskoj razini. Postojeći sustav binarnog visokog obrazovanja u hrvatskoj državi slijedi načela Europskog prostora visokog obrazovanja kojima se stječu kvalifikacije prvostupnik (Bachelor) odnosni magistar/specijalist (u Europi za sve jednako „Master“) pri čemu oni mogu biti sveučilišni (academic) ili stručni (professional). Ustavni sud Republike Hrvatske u obrazloženju odluke izrazio je nedvosmislen i jednoznačan stav o jednakovrijednosti sveučilišnih i stručnih studija za društvenu zajednicu, citiram „...“općenito je pogrešno postojeći binarni sustav visokog obrazovanja sagledavati kroz usporedbu njihove vrijednosti za društvenu zajednicu, jer su oba sustava (i sveučilišni i stručni) za društvenu zajednicu jednakovrijedni i jednakovrijedni.“ Upravo na tom misaonom tragu Ustavnog suda, ne podržavam alternativni prijedlog po kojemu se derogiraju stručne studije na podskupine 6.1. i 7.1., a sveučilišne studije definirani na višoj vrijednosti kvalifikacije 6.2. i 7.2. Mr. sc. Zdeslav Milas	Prihvaćen Prihvaća se.

Sanja Mlinarić Smatram da je alternativni prijedlog članka 6. nacrtu prijedloga izmjene zakona o HKO neprihvatljiv jer diskriminira studente specijalističkih studija. Budući da se završetkom sveučilišnih diplomskih studija i specijalističkih diplomskih stručnih studija stječe minimalno 300 ECTS bodova, nema razloga za diferencijacijom razina.	Prihvaćen Prihvaća se.
Martina Špehar Poštovani, kao studentica 3. godine Ugostiteljstva na Veleučilištu u Karlovcu, izražavam potporu Prijedlogu Ministarstva znanosti i obrazovanja. Alternativni prijedlog smatram apsolutno neprihvatljivim i izuzetno štetnim za budući razvoj sustava visokog obrazovanja u Hrvatskoj. S poštovanjem Špehar Martina	Prihvaćen Prihvaća se.
Julija Krivačić Poštovani, Studentica sam prve godine diplomskog studija Menadžmenta financija, bankarstva i osiguranja na Međunarodnom sveučilištu Libertas u Zagrebu. Završila sam preddiplomski studij Ekonomija poduzetništva na Veleučilištu Vern'. Voljna sam izraziti svoje veliko razočaranje i neslaganje s alternativnim prijedlogom članka 6. nacrtu prijedloga izmjene zakona o HKO. Naime, svojim iskustvom studiranja na FH Wien veleučilištu u Beču tijekom godine dana studentske razmjene, upoznala sam sistem inozmenog obrazovanja (i to u Republici Austriji koja je jedna od najrazvijenijih zemalja Europske Unije ukoliko se govori o obrazovanju). Dakle, tamo je apsolutno poželjno biti stručni specijalist, odnosno završiti stručni specijalistički studij. Smatram da je posve diskriminirajuće u Republici Hrvatskoj napraviti razliku između stručnih i sveučilišnih studija, a posebice stručnih studija u našoj zemlji i stručnih studija u inozmestvu. To znači da je osoba koja završi stručni specijalistički studij u RH "manje vrijedna" od osobe koja je završila stručni specijalistički studij u inozemstvu. Jasna je činjenica da se sveučilišni diplomske studije uvelike razlikuju od stručnih specijalističkih diplomskih studija po svom programu, načinu izvođenja nastave i znanju koje se konačno stječe završetkom studija, no oba studija vrijede 300 ECTS bodova i time zaslužuju biti na jednakoj razini. Vidljiva je razlika u nazivu (stručni i sveučilišni) i to je dovoljno da poslodavac bude upućen u znanja i sposobnosti pojedinca, potencijalnog zaposlenika. Imam samo jedno pitanje za Vas: Zar Vam nije u cilju zadržati mlade u Republici Hrvatskoj i povećati zaposlenost?	Prihvaćen Prihvaća se.

Tomislav Vidić Satri sustav prije "Bolonje" nije valjao! a sad ga vraćate. Koliko studenta je zbog prisilnog prebacivanja na novi sustav izgubilo studentska prava? Sveučilišni studij je izgubio ugled u svijetu samim prebacivanjem na "bolonjski" sustav, a ne izjednačavanjem sa stručnim studijima. Dipl.ing. su preko noći postali mr.sc. nitko se nije bunio. Razlika postoji sa Stručnim studijem maksimalno stečeno zvanje može biti Magistar struke, dr. struke ne postoji. Svaki student željan znanja može položiti razliku te steći sveučilišnu titulu. Ako već namjeravate praviti toliku razliku vratite stari sustav i ukinite retrogradno sve bacc. titule i bez 7 god. studija stečene mr. i ms. titule pa neka ponovno stručni studij traje 3 god. a sveučilišni 5 god. Prisiljavate sve mlade obrazovane ljudi da se isele, pa ostalima podižete poreze jer vam fali prihoda. Sramite se! bacc.ing.meh. Tomislav Vidić	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Sinaja Šušak Poštovani, ovim putem izražavam svoje nezadovoljstvo prema alternativnim prijedlogom Zakona. Naime, kao studentica stručnog studija smatram da je diskriminirajući i da će negativno utjecati na daljnje upisivanje budućih generacija. Srdačan pozdrav Sinaja Šušak	Prihvaćen Prihvaća se.
Antonio Bagarić Altnernativno rješenje prijedloga je u najmanju ruku rečeno, bleasvo i bez temelja...	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Tomislav Juričev-Sudac Dragi moji, smatram da je članak 6. zakona još jedan čavao u lijesu svjetle budućnosti mладog čovjeka u voljenoj nam Hrvatskoj. Pročitajte komentare ljudi ovdje i usudite se ići kontra. Samo naprijed. Ionako nas je previše!	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Damir Jugo Poštovani, u ime Edward Bernays Visoke škole za komunikacijski menadžment, najmlađeg visokog učilišta u Republici Hrvatskoj izražavam snažnu potporu Prijedlogu Ministarstva znanosti i obrazovanja. Alternativni prijedlog smatramo apsolutno neprihvatljivim i izuzetno štetnim za budući razvoj sustava visokog obrazovanja u Hrvatskoj. S poštovanjem, dr. sc. Damir Jugo Dekan Edward Bernays Visoke škole za komunikacijski menadžment	Prihvaćen Prihvaća se.
Petra Barto Poštovani, ovim putem izražavam svoje nezadovoljstvo prema alternativnim prijedlogom Zakona. Naime, kao studentica stručnog studija smatram da je Zakon diskriminirajući i da nas kao studente stavlja u položaj manje vrijednosti u odnosu na druge. Srdačan pozdrav , Petra Barto.	Prihvaćen Prihvaća se.
Vilim Herc Poštovani, ovim putem izražavam snažnu potporu Prijedlogu Ministarstva znanosti i obrazovanja. Alternativni prijedlog smatram apsolutno neprihvatljivim i izuzetno štetnim za budući razvoj sustava visokog obrazovanja u Hrvatskoj.	Prihvaćen Prihvaća se.

Maja Zeljko Kao studentica sveučilišnog studija na Učiteljskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, stava sam da su prediplomski studiji stručni i sveučilišni jednakov vrijedni, budući da nose isti broj opterećenja odnosno ECTS bodova, istovrijedno je i za diplomske studije. Alternativnim prijedlogom potiče se diskriminacija studenata stručnih studija te umanjuje se njihova vrijednost. Odluka Ustavnog suda je naglasila da su oba stupnja binarnog sustava (stručni i sveučilišni) jednakov vrijedna stoga se alternativni prijedlog kosi s odlukom Ustavnog suda. Podržavam prvobitni prijedlog izmjene članka 6. koji svrstava diplomske sveučilišne studije i specijalističke diplomske stručne studije na razinu 7.1. te se tim prijedlogom istovrijedni studiju stavljuju u ravноправan položaj. Lp, Maja Zeljko	Prihvaćen Prihvaća se.
Edward Bernays Visoka škola za komunikacijski menadžment Edward Bernays Visoka škola za komunikacijski menadžment daje snažnu potporu Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO-u kojega je pripremila ekspertna skupina Ministarstva znanosti i obrazovanja. Derogiranje stručnih studija ugrozilo bi načelo binarnoga sustava visokoga obrazovanja prema kojemu su oba sustava, sveučilišni i stručni, jednakov bitni za društvenu zajednicu! Diskriminacija studenata na stručnim studijima ugrozila bi polikentrični razvoj visokoga obrazovanja u Republici Hrvatskoj i poticala bi daljnju centralizaciju i iseljavanje mladih ljudi, posebno iz hrvatskih županija izvan sjedišta sveučilišnih gradova. Edward Bernays Visoka škola za komunikacijski menadžment	Prihvaćen Prihvaća se.
Matija Brdar Poštovani, ovim putem izražavam snažnu potporu Prijedlogu Ministarstva znanosti i obrazovanja. Alternativni prijedlog smatram apsolutno ne prihvatljivim i izuzetno štetnim za budući razvoj sustava visokog obrazovanja u Hrvatskoj.	Prihvaćen Prihvaća se.
Hrvoje Horvat Poštovani, ovim putem izražavam potporu Prijedlogu Ministarstva znanosti i obrazovanja. Alternativni prijedlog smatram apsolutno neprihvatljivim i izuzetno štetnim za budući razvoj sustava visokog obrazovanja u Hrvatskoj.	Prihvaćen Prihvaća se.
Petra Buhin Poštovani, Kao studentica prediplomskog stručnog studija, smatram da je izvorni nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO-u u potpunosti prihvatljiv, dok je alternativni prijedlog diskriminirajući, nelogičan i nepotreban te ugrožava budućnost mene i mojih kolega. Lijep pozdrav, Petra Buhin	Prihvaćen Prihvaća se.
Marcel Murtezani Poštovani, ovim putem izražavam svoje nezadovoljstvo prema alternativnim prijedlogom Zakona. Naime, kao student stručnog studija smatram da je Zakon diskriminirajući i da nas kao studente stavlja u položaj manje vrijednosti u odnosu na druge. Srdačan pozdrav, Marcel Murtezani	Prihvaćen Prihvaća se.

Marija Radiković

Završila sam na Sveučilištu Pravnog fakulteta u Osijeku, Specijalistički stručni studij javne uprave i podupirem izvorni prijedlog članka 6., izmjena zakona o HKO, dok neprihvatljivim smatram alternativni prijedlog. Smatram da je neprihvatljiv alternativni prijedlog iz razloga jer ne samo da će obeshrabriti buduće studente da upišu stručne studije, nego će i degradirati sve one koji su stekli određeno zvanje i zanimanje. Nije mi jasno kako je moguće svakih par godinaigrati se sa nečijim diplomama i stečenim titulama. Orientirati ću se više na specijalistički stručni studij javne uprave, s obzirom da sam i tog zvanja. Umjesto da gledate na koji način unaprijediti i poboljšati kvalitetu javne uprave u Hrvatskoj, te da se ugledate na susjedne zemlje (primjerice Slovenija) koje su to područje uredili na način da obrazuju stručnjake (magistre javne uprave), vi želite umanjiti vrijednost samog programa i studija. Također, da li ste svjesni da upravo ovakvim prijedlozima otežavate život svim građanima u RH na način da ne mogu objasniti svoju stručnu kvalifikaciju jer se ona tako nigdje ili vrlo rijetko gdje zove? Te jeste li razmišljali o mogućim posljedicama, o podnesenim sudskim tužbama koji bi podnijeli svi oštećeni bivši i sadašnji studenti u slučaju izglasavanja alternativnog prijedloga članka 6? LP, Marija

Prihvaćen

Prihvaća se.

Petar Ramljak

Poštovani, kao predsjednik Hrvatskog studentskog zbora u ovom komentaru iskazati ću službeni stav HSZ-a. Hrvatski studentski zbor kao krovno nacionalno koordinativno tijelo za sve studente u Republici Hrvatskoj podupire alternativni prijedlog u prijedlogu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru. HSZ kao i Ustavni sud smatra da su oba stupa obrazovanja u RH jednako vrijedna i ovim zakonom se ne smije to dovesti u pitanje. No, isto tako smatramo da postoji i mora postojati razlika između siveučilišnih i stručnih studija i ishodima učenja predviđenima i ostvarenima kroz ove studije. To je prijedlog gdje bi se na razinu 7.1. smjestili specijalistički diplomske stručne studije, na 7.2. siveučilišne diplomske studije, a na razinu 7.3. poslijediplomske specijalističke studije. Podupiremo ovaj prijedlog jer smatramo da je pravedan prema svim studentima jer pokazuje razliku u sadržaju dva stupa obrazovanja u RH. Ovaj prijedlog podržavamo također kako bi se jasnije prikazale sadržajne razlike studija i prema tržištu rada i prema učenicima srednjih škola koji razmišljaju o visokom obrazovanju. Također bi se ojačala transparentnost i povjerenje između različitih dionika sustava obrazovanja jer bi ga bilo lakše za razumjeti. Oba studija se referenciraju na deskriptore razine 7 u Europskom kvalifikacijskom okviru (EQF) i razine 2 Kvalifikacijskog okvira Europskog prostora visokog obrazovanja (QF-EHEA). Raspravu je važno držati unutar okvira deskriptora jer ECTS bodovi nisu mjerodavni za HKO niti se pomoću njih može određivati razina kvalifikacije. Vertikalna i horizontalna prohodnost neće biti onemogućena ovim Zakonom jer je točno propisano kako se ulazi na koju razinu i koji su uvjeti koji se moraju ispuniti za ulazak na određenu razinu. Važno je zadržati oba studija na razini 7 u EQFU kako bi se svugdje prepoznalo da se radi o drugoj razini visokog obrazovanja. Time bi se naši studenti mogli i dalje dokazivati kao ravноправni pripadnici radne snage diljem Europe. Lijep pozdrav, Petar Ramljak

Odbijen

Ne prihvata se. Ministarstvo znanosti i obrazovanja prihvata argumente iznesene u prilog prijedlogu alternativnog članka te iznosi obrazloženje sukladno kojem je donesena odluka o prijedlogu zakonskog rješenja koje je u skladu s Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-I/351/2016 od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja slaže se da treba jasno razlikovati siveučilišne i stručne studije s obzirom na razliku u ishodima učenja predviđenima i ostvarenima kroz siveučilišne i stručne studije, stoga se u zakonskom prijedlogu dodatno naglašava postojanje različitih vrsta kvalifikacija na svim razinama obrazovanja. Smatramo da se razlikovanjem vrsta studija (siveučilišnih i stručnih) postiže transparentnost koja je temelj povjerenja među različitim dionicima sustava. Različitost siveučilišnih i stručnih studija naglašena je i u pogledu pristupa razini doktorskog studija sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-I/351/2016 od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Preduvjet je za pristup doktorskom studiju završen siveučilišni diplomske studije ili integrirani preddiplomske i diplomske siveučilišne studije u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše siveučilište, odnosno sastavnica siveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom siveučilišta ili njegove sastavnice. Pristup doktorskim studijima nije moguć temeljem završetka specijalističkog diplomskog stručnog studija. Smatramo da smo ovim prijedlogom postupili sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-I/351/2016 od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6., diskriminira osobe koje stječu kvalifikaciju završetkom specijalističkih diplomskih stručnih studija u Republici Hrvatskoj u odnosu na osobe koje stječu usporedive kvalifikacije u drugim zemljama članicama Europske unije. Takva bi praksa bila suprotna od praksi drugih zemalja koje imaju binarne sustave i koje na istu razinu nacionalnih kvalifikacijskih okvira svrstavaju kvalifikacije različitih vrsta, odnosno kvalifikacije koje se stječu završetkom siveučilišnih i stručnih studija. Nadalje, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. nije u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, koji za specijalističke diplomske stručne studije propisuje istovjetno vrijeme trajanja i jednak broj ECTS bodova kao za diplomske siveučilišne studije.

Kristijan Perić

Podržavam prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja jer je neprihvatljivo da Europske države imaju jedan sistem koji je normalan a mi drugi, i kada se odlučimo potražiti posao van Hrvatske da imamo probleme zbog nekih ljudi koji sebe smatraju i svoje studije boljima od drugih.

Ana Žarak

Poštovani, Kao studentica preddiplomskog stručnog studija se protivim alternativnom prijedlogu članka 6. te smatram da je izvorni nacrt zakona prihvatljiv. Alternativni prijedlog zakona smatram diskriminacijom stručnih studija te odudaranjem od zakona EU. Moje mišljenje je da se alternativnim prijedlogom ugrožava velik broj studenata te da se vrše podijele među istima dok izvorni ne šteti nikome. Lijep pozdrav

Prihvaćen

Prihvata se.

Prihvaćen

Prihvata se.

Vedrana Popijač Poštovani, smatram da se diskriminiraju stručni studiji koji se u inozemstvu stavlju u istu grupu sa sveučilištim. Studiram u Finskoj gdje se ne gleda da li je pojedinac upisao sveučilište ili veleučilište nego samo broj sakupljenih ectsa. Zato alternativni prijedlog smatram neprihvatljivim. Svaki studij bi se trebao gledati jednakom, bez obzira da li je sveučilište ili veleučilište.	Prihvaćen Prihvaća se.
Monika Kihas Poštovani, ovim putem izražavam svoje nezadovoljstvo prema alternativnim prijedlogom Zakona. Naime, kao studentica stručnog studija smatram da je Zakon diskriminirajući i da nas kao studente stavlja u položaj manje vrijednosti u odnosu na druge. Srdačan pozdrav , Monika Kihas	Prihvaćen Prihvaća se.
Tomislavka Ivanda Izražavam potporu prijedlogu Ministarstva znanosti i obrazovanja. Držim da je alternativni prijedlog u potpunosti neprihvatljiv, diskriminirajući i vrlo štetan za razvoj visokoga obrazovanja u Hrvatskoj. Ako binarni sustav uspješno funkcioniра u npr. Austriji ili Njemačkoj, zašto ga netko u Hrvatskoj uporno želi derrogirati? Tomislavka Ivanda, mag. nov. et rel. publ.	Prihvaćen Prihvaća se.
Marta Takahashi Poštovani, izražavam potporu prijedlogu Ministarstva znanosti i obrazovanja. Međutim, alternativni prijedlog ne podržavam, jer nepravedno zakida i umanjuje važnost stručnih studija, a na štetu studenata i njihove budućnosti. S poštovanjem, Marta Takahashi, struč. spec. rel. publ.	Prihvaćen Prihvaća se.
Rebeka Jelinić Poštovani, studentica sam preddiplomskog stručnog studija prehrambene tehnologije na Veleučilištu u Karlovcu. Izražavam nezadovoljstvo sa alternativnim prijedlogom koji je krajnje diskriminirajući. Podupirem glavni prijedlog MZO-a, jer je jedini prihvatljiv i ne diskrimira studente stručnih studija koji čine većinu studenata u Republici Hrvatskoj. Lijepi pozdrav, Rebeka Jelinić	Prihvaćen Prihvaća se.
Adriana Hercigonja Poštovani, Studentica sam 2.godine Prehrambene tehnologije na Veleučilištu u Karlovcu. Protivim se zapostavljanju studenata Veleučilišta i mene same. Kao i studenti Sveučilišta i mi imamo jak program te se ne smijemo svrstavati u niži rang tj. u kategoriju visokih škola škola.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.

Katarina Cicvarić

Poštovani! Kao bivša studentica Ekonomskog fakulteta u Zagrebu te kao stručna specijalistica financijskog menadžmenta (diploma stečena na Veleučilištu Baltazar Zaprešić) nikako se NE SLAŽEM sa alternativnim prijedlogom članka 6. ovog Zakona. Naime potpuno je diskriminirajuće raditi razliku između ta dva studija na ovakav način. U samim zakonima lijepo je objašnjenja razlika između stručnih i sveučilišnih studija, nije razlika u razini nego u ishodima učenja i nepojmljivo mi je da jedan akademski znanstvenik ne zna razliku u ta dva pojma. Oba studija nose jednak vredne ECTS bodove te nakon završetka 3 odnosno 5 godina ostvaruje se 180 odnosno 300 ECTS bodova. Imam par pitanja za vas. Koliko Vi smatrate da vrijedi jedan ECTS bod na sveučilišnom a koliko na stručnom studiju? Da li Republika Hrvatska pristupom u EU nije preuzeila pravnu stečevinu od Europske Unije? Zar donošenjem ove alternative nećemo napraviti presedan u EU? Koliko se to kosi sa ustavnim pravom diskriminacije? Kako će se ovo odraziti na tržište rada? Što je sa osobama koje su već stekle potpis ili članstvo u nekim od komora? Tko će platiti obmanjivanje mladih studenata što prilikom upisa nisu bili obaviješteni što upisuju? Tko će platiti poduzetnicima što ako se uvede alternativa neće biti jednak konkurenčni kako na Hrvatskom tako i na Europskom tržištu? Tko će platiti poduzetnicima jer su zaposlili i dali plaću na temelju prethodno stečenoga znanja a koje sada ne vrijedi ništa? Ako se razina 7.1 po alternativi izjednačava sa 6, s čime će se izjednačiti 6.1 pa nadalje u niže razine? To će nas na kraju dovesti do toga da naša srednja škola vani bude priznata kao osnovna. Što je sa ljudima koji su posao već pronašli izvan Hrvatske? Rušenjem vrijednosti diplome netko će ostati bez posla. Kao da nam nije svima dovoljno što je ionako teško pronaći posao pa nam morate još otežati. Cilj obrazovanja bi trebao biti prenijeti znanje i stvoriti kvalitetne i konkurentne radnike, a ne popunjavati kvote i mijenjati zakone kako se nekome hoće. Nadalje komentari pojedinih akademskih građana da mi koji smo upisali veleučilišta možemo raditi uz studij su me lijepo nasmijali. Naime i na sveučilištu postoji izvanredni studij i ti ljudi isto tako mogu raditi. Ali to su sad već određeni „stručnjaci“ koji su očito pomiješali bit svega. A koliko je teško studirati i raditi sam se sama uvjerila s obzirom da sam na taj način studirala i na EFZG-u i na Veleučilištu Baltazar Zaprešić. Nakon toliko uloženog vremena, truda i novca smatram da smo svi mi zaslužili diplomu i vrijednost iste prema uvjetima prema kojima smo upisali veleučilište. Smatram da se alternativom diskriminiraju stručni studiji, jer kao i sveučilišni na razini 7 nose 300 ECTS bodova, stoga podržavam prijedlog zakona a za to sam da se odbaci alternativa. S Poštovanjem Katarina Cicvarić, struč.spec.oec.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Mihovil Lalić Smatram da je alternativni prijedlog članka 6. nacrtu prijedloga izmjene zakona o HKO neprihvatljiv. Budući da se završetkom sveučilišnih diplomskih studija i specijalističkih diplomskih stručnih studija stječe minimalno 300 ECTS bodova, ne vidim razlog za diferencijacijom. Kao još jedan razlog za neprihvatanje alternativnog zakona (razina 7.1 i 7.2) također je informacija o tome da sveučilišni studiji nemaju obveznu stručnu praksu, dok stručni studiji istu imaju te ono što nauče u teoriji doista mogu primijeniti prije no što uđu u radni odnos. Obzirom da bi zakon o HKO-u trebao biti usklađen s drugim nacionalnim kvalifikacijskim okvirima, a prema alternativnom prijedlogu neće biti, u potpunosti se protivim usvajanju alternativnog zakona. Alternativni zakon uveo bi nejednakost razina te bi se na taj način trećina ukupne studentske populacije dovela u nepogodan položaj što se mobilnosti i jednakosti zapošljavanja tiče.	Prihvaćen Prihvaća se.
Tomislav Jurinić Poštovani, student sam preddiplomskog stručnog studija prehrambene tehnologije na Veleučilištu u Karlovcu. Ovim putem izražavam snažnu potporu Prijedlogu Ministarstva znanosti i obrazovanja. Alternativni prijedlog smatram apsolutno neprihvatljivim i izuzetno štetnim za budući razvoj sustava visokog obrazovanja u Hrvatskoj.	Prihvaćen Prihvaća se.
Jan Romić Poštovani, Student sam specijalističkog stručnog studija na Veleučilištu Velika Gorica, i smatram da je novi alternativni prijedlog zakona u potpunosti diskriminirajući za studente. Specijalistički stručni studij ni u čemu ne bi smio biti manje vrijedan od ostalih studija kako je predloženo u novom zakonu. Ovim novim zakonom bi Hrvatska postala jedina zemlja u EU koja ima takvu diskriminirajuću odredbu. Ovakve odredbe bi samo još više potaknule mlade da otidu iz Hrvatske u neku drugu zemlju živjeti i raditi, jer se u Hrvatskoj svakog dana osjećaju sve više i više diskriminirano. Lijep pozdrav Jan Romić	Prihvaćen Prihvaća se.
Maja Banovac Barić Poštovani, podržavam i izražavam potporu prijedlogu Ministarstva znanosti i obrazovanja jer u današnjem visokom obrazovanju nema mjesta prijedlozima kao što je ovaj alternativni koji nudi samo diskriminaciju. Što se želi, na koji način i kome dokazati znaju samo oni koji su protiv napretka i rasta društvene zajednice u kojoj SVI živimo! Lijep pozdrav, Maja Banovac Barić	Prihvaćen Prihvaća se.

JAROMIR MILDE Poštovani, Roditelji smo studenta 2. godine stručnog preddiplomskog studija elektrotehnike na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu, s namjerom upisivanja specijalističkog diplomskog stručnog studija. Iako je s rezultatima postignutim na državnoj maturi mogao upisati i sveučilišni program, odabrao je stručni veleučilišni program upravo zbog praktičnih znanja i vještina koje se stječu. Ne podržavamo alternativni prijedlog. Zašto uspostavljati razliku između veleučilišnih i sveučilišnih programa kojima se stječe jednak broj ECTS bodova. Zašto 300 ECTS bodova sa veleučilišta ne bi vrijedilo jednako kao 300 ECTS bodova sa sveučilišta? U ovim izmjenama ne vidimo nikakve koristi i zašto bi se radila razlika između stručnih veleučilišnih programa i sveučilišnih. I u čijem je to interesu naša su se djeca upisivala po određenim pravilima i sada vi ta pravila želite mijenjati, a što nije u skladu sa zakonima, i propisima. Lijep pozdrav, Jasna Milde i Jaromir Milde-zabrinuti roditelji	Prihvaćen Prihvaća se.
Gabrijel Puklin Poštovani, student sam preddiplomskog stručnog studija menadžment turizma i sporta na Međimurskom veleučilištu u Čakovcu. Podupirem glavni prijedlog MZO-a, jer je jedini prihvatljiv i ne diskriminira studente stručnih studija, te izražavam nezadovoljstvo za alternativni prijedlog koji je krajnje diskriminirajući. Srdačan pozdrav, Gabrijel Puklin	Prihvaćen Prihvaća se.
Mijo Milas Poštovani, student sam preddiplomskog studija na Edward Bernays Visokoj školi za komunikacijski menadžment. Dajem potporu prijedlogu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO-u ekspertne skupine Ministarstva znanosti i obrazovanja. Smatram da je alternativni prijedlog kojim se degradiraju stručni studiji diskriminirajući.	Prihvaćen Prihvaća se.

Ivan Pakozdi Izmjenom Zakona o HKO, kojom bi se uvela razlika u razini kvalifikacije između stručnih studija i sveučilišnih studija, ne diskriminiraju se samo studenti stručnih studija, već se izravno nanosi nesagledljiva šteta hrvatskom gospodarstvu. Naime, prateći odjeke s tržišta rada ne može se zanemariti činjenica da poslodavci sve češće prozivaju sveučilišta da svoje studente niti približno ne pripremaju za tržište rada. Konačno treba prihvati da gospodarstva modernih država ne počivaju samo na znanosti, već okosnicu čine sposobni ljudi, stručnjaci u svojim područjima koji sa sobom iz studentskih klupa na tržište rada donose konkretnе vještine vođenja i upravljanja poslovnim procesima. Opasno je raspravljati o stručnim studijima kao onima koji nemaju jednaki značaj kao oni sveučilišni jer su oba sustava za društvenu zajednicu jednak potrebni. Tek uz ravноправnu kombinaciju ova dva načina stjecanja znanja i tek uz stvaranje različitih vrsta sposobnih i kvalitetnih visokoobrazovanih ljudi (stručnjaka i znanstvenika) možemo govoriti o napretku i visokog školstva i posljedično gospodarstva. Ne smijemo zaboraviti niti na diskriminaciju i opasnu pravnu nesigurnost koja se stvara ovakvim bespotrebnim previranjima budući da velik broj studenata u ovome trenutku studira na stručnim studijima, ulaže značajno vrijeme i novac, a sudbina im je neizvjesna i nesigurna. Iskustveno gledajući, osobno često sudjelujem u procesu odabira mladih kadrova za nijihovo zaposlenje i mogu konstatirati da prema razini znanja i sposobnosti nikada ih ne svrstavam prema završenoj vrsti studijskog programa, već prema kompetencijama i znanjima koja donose sa sobom na razgovor, a u tom dijelu prednost kandidata sa sveučilišnih studija uglavnom nikada nije bila naglašena. Štoviše, razina poslovnih sposobnosti često je značajno je izraženija kod kandidata sa stručnim studijem. Stoga ovim putem izražavam podršku prijedlogu MZO o nacrtu Zakona o HKO-u i protivim se alternativnom prijedlogu navedenog Zakona. Ivan Pakozdi, dipl. nov.	Prihvaćen Prihvaća se.
Robert Radiković Poštovani, student sam 1. godine preddiplomskog stručnog studija Menadžment turizma i sporta na Međimurskom veleučilištu u Čakovcu. Ovim putem želim podržati izvorni prijedlog MZO-a smatrajući da je to jedini pravi put i rješenje za sve nas koji studiramo na stručnim studijima. Također bih istaknuo da sam protiv alternativnog prijedloga koji je u krajnju ruku diskriminirajući i nepravedan prema svim studentima koji studiraju na stručnim studijima i koji su također uložili trud i napor u svoje obrazovanje, a koje bi ovaj prijedlog učinio uzaludnima. Valja još spomenuti da stručne studije polazi i velik broj izvanrednih studenata koji su osim svog vremena, uložili i novac u svoje školovanje pa bi ovaj čin bio doslovce sramotan jer bi ispalо da su opljačkani i prevareni. U obrazovanju je spas te ne smijemo dozvoliti da nas se degradira i ponizi na takav način jer i mi smo studenti koji također marljivo i predano radimo kako bih imali svjetlu budućnost. Lijep pozdrav, Robert Radiković	Prihvaćen Prihvaća se.
Sara Čerina Poštovani, Studentica sam 1. godine upravnog studija na Veleučilištu u Šibeniku, i ne slažem se sa alternativnim prijedlogom zakona. Srdačan pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.

Martina Bačić Poštovani, studentica sam 1.godine Upravnog studija na Veleučilištu u Šibeniku. Smatram kako je alternativni prijedlog zakona neprihvatljiv i diskriminira studente stručnih studija. Lijep pozdrav, Martina Bačić	Prihvaćen Prihvaća se.
Adrian Jadranko Beljo Poštovani, ovim putem izražavam potporu prijedlogu Ministarstva znanosti i obrazovanja. Po mom mišljenju alternativni prijedlog je neprihvatljiv jer smatram da je diskriminirajući i štetan za daljnji razvoj visokog obrazovanja u Hrvatskoj, te je štetan za studente i njihovu budućnost. Lijep pozdrav, Adrian Beljo, mag. philol. angl.	Prihvaćen Prihvaća se.
Ksenija Bisić Poštovani, kao studentica 3. godine stručnog studija ugostiteljstva na Veleučilištu u Karlovcu u potpunosti se protivim alternativnom prijedlogu zakona koji nepotrebno diskriminira studente, zbog čega je neprihvatljiv te bi negativno utjecao na budući razvoj sustava visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj. S poštovanjem. Ksenija Bisić	Prihvaćen Prihvaća se.
Ivan Madunić Poštovani, student sam 2. godine specijalističkog studija informacijske tehnologije Sveučilišnog odjela za stručne studije u Splitu te sam protiv alternativnog prijedloga zakona, te u potpunosti podržavam izvorni prijedlog MZOS-a. Naime, kao student koji je studirao na sveučilišnom preddiplomskom studiju i trenutno na specijalističkom studiju mogu usporediti količinu i kvalitetu znanja koju sam dobio i koju primjenjujem na svome radnome mjestu (ironično je da radim na znanstvenom projektu na jednom fakultetu u Splitu). Definitivno sam kvalitetnije i konkretnije znanje dobio na stručnom, odnosno specijalističkom studiju što je rezultiralo s nekoliko poslovnih ponuda prije mog završetka studija, kao i kod puno mojih kolega sa studija. Jer je stručni studij upravo postigao to da budemo stručni u nekim segmentima naše struke, te smo vrlo brzo našli svoje mjesto u industriji, što očito nekome smeta. Ovaj prijedlog je diskriminirajući, sramotan te se kosi sa Ustavom RH, te pogoduje određenim fakultetima koji su očito vidili da kadar koji izlazi sa stručnih studija nije nimalo lošiji od kadra sa znanstvenih smjerova. Lijep pozdrav, Ivan Madunić bacc.ing.el	Prihvaćen Prihvaća se.
Matej Legčević Poštovani, student sam stručnog studija na Zdravstvenom veleučilištu i smatram da je izvorni Nacrt prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona u HKO točan, prihvatljiv i podržavam ga. Alternativni prijedlog smatram degradirajućim, diskriminirajućim koji vrijeda sve bivše, sadašnje i buduće studente svih stručnij studija u Republici Hrvatskoj. S tim Zakonom bi se stavilo u nepovoljan položaj tisuće studenata te bi se samo otvorila vrata za odlazak uspješnih mladih ljudi u svijet. Lijep pozdrav, Matej Legčević	Prihvaćen Prihvaća se.

Kristijan Žitnik Poštovani, kao aktualni student 3. godine Ugostiteljstva na Veleučilištu u Karlovcu, izražavam potporu prijedlogu Ministarstva znanosti i obrazovanja. Alternativni prijedlog ne podržavam te ga smatram uvelike diskriminirajućim a ujedno i prekretnicom za odlazak još većeg broja mlađih i perspektivnih ljudi u inozemstvo upravo radi kršenja prava i vrijednosti studenata veleučilišta. S poštovanjem, Kristijan Žitnik	Prihvaćen Prihvaća se.
Antonia Jurčević Studentica sam na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu i protiv sam alternativnog prijedloga. Na takav način omalovažavati i umanjiti nečiji trud i rad je krajnje neprihvatljivo!	Prihvaćen Prihvaća se.
Ivo Šlaus Visoka škola međunarodnih odnosa i diplomacije Dag Hammarskjöld u potpunosti podržava stav Vijeća veleučilišta i visokih škola koji naglašava kako alternativan prijedlog može imati neizmjerno štetne posljedice za postojeće, prethodne i sve potencijalne studente stručnih studija, kako na privatnim, tako i na državnim institucijama. Kreiranje zasebne pravne kategorije za studente koji su završili stručne specijalističke studije nije u skladu s postojećom europskom praksom niti sa dosadašnjim sustavom visokog obrazovanja Republike Hrvatske koji se temelji na binarnom sustavu, a koji bi se sada i u budućnosti trebao temeljiti na priznavanju ekvivalencije temeljem stečenih ECTS bodova prilikom studija. Alternativni prijedlog, koji neravnopravno tretira studente stručnih studija, bi unio dodatne nemire na tržište rada te svim studentima specijalističkih stručnih studija umanjio izglede za zapošljavanje čime ih se izravno diskriminira. Takav bi tretman bio potpuno suprotan odluci Ustavnog Suda RH koja izričito, kako u originalnom prijedlogu zakona i stoji: „...općenito je pogrešno postojeći binarni sustav visokog obrazovanja sagledavati kroz usporedbu njihove vrijednosti za društvenu zajednicu, jer su oba sustava (i sveučilišni i stručni) za društvenu zajednicu jednako vrijedni i jednako potrebni.“ Iz te odluke, kao i iz europske prakse gdje postoji jasno načelo priznavanje ekvivalencije studija temeljem ostvarenih ECTS bodova, je jasno moguće vidjeti kako je trenutni alternativni prijedlog zakona štetan za sustav visokog obrazovanja Republike Hrvatske, potiče daljnje iseljavanje mlađih koji će tražiti nove prilike u inozemstvu te je prijedlog u neskladu s odlukom Ustavnog Suda. Uvažavajući te činjenice, nadamo se kako je moguće postići konsenzus oko rješenja koje neće izravno našteti oko 55,000 studenata koji trenutno studiraju na stručnim studijima diljem Republike Hrvatske te podržavamo originalan prijedlog zakona koji poštuje potrebe studenata, štiti njihovu konkurentnost i položaj na tržišta rada te uvažava postojeću binarnu strukturu sustava visokog obrazovanja Republike Hrvatske. Akademik Ivo Šlaus Dekan Visoke škole međunarodnih odnosa i diplomacije Dag Hammarskjöld	Prihvaćen Prihvaća se.

Ines Leskovar Poštovani, kao studentica 2. godine stručnog studija podržavam prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja. Alternativni prijedlog smatram neprihvatljivim degradiranjem svih studenta Veleučilište u RH jer krajnje umanjuje vrijednost truda, zalaganja, stečenog znanja i kompetencija stručnog diplomskega studija koje ni u kom slučaju nije manje vrijedno od sveučilišnog. Nadalje, ne vidim niti svrhu niti povod alternativnog prijedloga, jer Republika Hrvatska kao članica Europske Unije, bi se trebala ugledati na uspješnije države članice, a ne raditi suprotno. S poštovanjem, Leskovar Ines	Prihvaćen Prihvaća se.
Ivan Ćurić Poštovani student sam Tehničkog veleučilišta u Zagrebu na odjelu elektrotehnike te smatram kako je krajnje diskriminirajuće i ponižavajuće pokušati umanjiti vrijednosti ishode učenja na stručnim studijima pomoći predloženog alternativnog zakona. Podržavam Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru u njegovom članku 8. kojim se završeni specijalistički diplomski stručni studiji i sveučilišni diplomski studiji svrstavaju u istu razinu 7.1. Smatram da je taj zakon dobar i opravdan jer je više nego očigledno da su poslodavci zadovoljni znanjem kojim raspolažu studenti nakon stručnog studija, a da pritom ne umanjuju niti uvećavaju to isto znanje kolega sa sveučilišnog studija. Praksa i teorija su vezani jedno uz drugo, ali opet različiti. Kako objašnjavate da sveučilište u Mariboru i Ljubljani daju studentima iz TVZa pravo na diplomski studij bez polaganje razlike te završetkom specijalističkog studija na TVZ-u studenti imaju pravo na doktorat na tim sveučilištima uz polaganje razlike šest ispita. Značili to da ta sveučilišta koja su bolje rangirana od svih Hrvatskih sveučilišta su pogriješila ili jednostavno je to dokaz da stručni studiji imaju određenu kvalitetu te da studija stručnih studija imaju znanja i ambicije za višim diplomama te i doktoratima. S poštovanjem. Još jedan student iz Tehničkog veleučilišta u Zagrebu .	Prihvaćen Prihvaća se.
Mira Lenardić 4.4.2017. Poštovani, Nikako ne mogu podržati mišljenje Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnologiski razvoj. Zakon o znanstvenoj djelatnosti temeljni je zakon koji uređuje sustav visokog obrazovanja u RH. Tim zakonom je jasno propisano da se upis na specijalistički diplomski stručni studija može realizirati isključivo po završetku preddiplomske razine studija kao niže razine. U skladu s time neprihvatljivo je i protuzakonito specijalističke diplomske stručne studije smještati na razinu 6 HKO odnosno razinu 6 EKO. Završetkom specijalističkog diplomske stručnog studija stječe se kvalifikacija koja je na višoj razini od kvalifikacije stečene završetkom preddiplomskega studija. Budući da se ECTS bodovima izražava obujam učenja na tjemelju definiranih ishoda učenja i pripadajućeg radnog opterećenja, te da se završetkom diplomske readzine studija stječe ukupno 300 ECTS, prihvatljiv je jedino prijedlog Ministarstva znanosti, visokog obrazovanja iz čl.6. Nacrta koji se na istu razinu tj. 7.1. smještaju dvije vrste kvalifikacija stečene završetkom: a) specijalističkih diplomskih stručnih studija, b) sveučilišnih diplomskih sveučilišnih studija. dr.sc. Mira Lenardić, dekanica EFFECTUS studij financije i pravo	Prihvaćen Prihvaća se.

Klara Vrbanjak Poštovani, Smatram da je nepotrebno mijenjati zakon i smatram da je to u potpunosti diskriminirajuće, te je ne prihvatljivo umanjivati uloženi trud te stečeno znanje studenata koji idu na veleučilišta. S poštovanjem ! Klara Vrbanjak	Prihvaćen Prihvaća se.
Josip Prigorac Poštovani, Kao student prve godine stručnog studija Lovstva i zaštite prirode na Veleučilištu u Karlovcu, u potpunosti podržavam prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja kojim su diplomski studiji (stručni i sveučilišni) na razini 7.1, a poslijediplomski specijalistički studiji 7.2 te poslijediplomski znanstveni magistarski studiji 8.1 s poslijediplomskim sveučilišnim doktorskim studijima na razini 8.2, te se protivim alternativnom prijedlogu.	Prihvaćen Prihvaća se.
Barbara Spudić Poštovani, kao studentica 3. godine Ugostiteljstva na Veleučilištu u Karlovcu, izražavam potporu Prijedlogu Ministarstva znanosti i obrazovanja. Alternativni prijedlog smatram apsolutno neprihvatljivim i izuzetno štetnim za budući razvoj sustava visokog obrazovanja u Hrvatskoj. S poštovanjem Barbara Spudić	Prihvaćen Prihvaća se.
Ana Maria Babin Poštovani, studentica sam stručnog studija na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu i dajem potporu izvornom prijedlogu Ministarstva znanosti i obrazovanja. Smatram da je alternativni prijedlog ne prihvatljiv jer radi razliku među diplomama studenata koji su dali jednak truda studirali na sveučilišnom ili stručnom studiju. Donošenjem ovakvog zakona degradira se studente stručnih studija i dovodi do toga da će u budućnosti studenti sve manje birati studiranje na stručnom studiju u čemu ne vidim smisao.	Prihvaćen Prihvaća se.
Dora Arbanas Poštovani, izlažem snažno neodobravanje alternativnom modelu. Diskriminirajuć je prema studentima stručnih specijalističkih studija koji su utrošili jednak broj godina studirajući te ostvarili jednake ECTS bodove kao njihove sveučilišne kolege. Studenti na sveučilištima su neinformirani te smatraju da oni "ne mogu raditi za razlike od studenata na stručnom" što naravno nije istina i govori u prilog osnovnom planu. Stručni studiji su redovni i izvanredni te studenti koji su redovni ne mogu raditi jednakako kao kolege na sveučilištu. Ovakvim degradiranjem Hrvatska će samo potaknuti iseljavanje mladih obrazovanih ljudi, što nikako nije poželjno.	Prihvaćen Prihvaća se.

Vladan Antolović Poštovani, U čijem je interesu mijenjanje postojećeg zakona? Jel imate nekakve konkretnе dokaze da ECTS bod na Veleučilišta i Visokim školama manje vrijedi? Da je studentima stručnih studija lakše učiti nego studentima diplomskog studija? Možda su profesori i stručni suradnici manje kompetentni ili manje vrijede nego na sveučilišnim studijima? Dakle ovo je absurd i sramota da netko traži mjenjanje zakona i spuštanje razine obrazovanja stručnih studija. U Republici Hrvatskoj ne postoji niti jedan slučaj kupovine ocjena ili ispita na stručnim studijima, dok smo svjedoci niza afera na velikim i priznatim fakultetima u RH. Zašto ne spustite vrijednost i razinu tim fakultetima, jer nevjerujem da se postaje kompetentan stručnjak kupovinom ispita.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Lucija Baričić Poštovani apsolventica sam Zdravstvenog veleučilišta u Zagrebu, te smatram kako je krajnje ponižavajuć pokušaj da se napravi razlika između studenata koji su svojim odricanjima i trudom, zaslužili svoje diplome kojima vi planirate umanjiti vrijednost. Apsolutno NE izmjenama i dopunama Zakona o HKO! S poštovanjem. Lucija Baričić	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Damir Kovač Poštovani, Prihvatljivim smatram izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO, a dok neprihvatljivim smatram alternativni prijedlog tog članka zastupan od stane Rektorskog zbora te očitovanje Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu kojim se studente stručnih studija dovodi u podređeni položaj. Osobno sam zbog sudjeovanja u Domovinskom ratu prekinuo studij na građevinskom sveučilištu u Zagrebu te uspio nakon povratka završiti samo VŠS. Putem veleučilišta TVZ-a sam uspio s 45 godina diplomirati i steći naziv struč.spec.ing.aedif. odnosno VSS. Molim Vas da mi odgovorite tko će vraćati novac studentima koji su uložili u svoje cijelo životno obrazovanje ako prođe prijedlog gospode iz Rektorskog zbora? Unaprijed hvala na odgovoru , Damir Kovač!	Prihvaćen Prihvaća se.
Robert Knežević Poštovani, zovem se Robert Knežević, student sam druge godine stručnog studija sigurnosti i zaštite na radu na Veleučilištu u Karlovcu. Isti ECTS bodovi, bolja stručna sprema a drugačiji pogled poslodavaca prema nama. Uloženi sati učenja kako bi gledali našu diplomu kao šalu, mukotrpno zaslужene diplome koje ne vrijede ništa. Ovom porukom slažem se sa prijedlogom Zakona Ministarstva znanosti u nadi da moja sadašnjost ima i budućnost. Srdačan pozdrav, Robert Knežević.	Prihvaćen Prihvaća se.
Filip Janičar Poštovani, Ovim putem želio bih izraziti neslaganje sa alternativnim prijedlogom koji je krajnje diskriminirajući za studente koji su svoje obrazovanje nastavili na veleučilištu, te podupirem glavni prijedlog MZO-a jer je prihvatljiv i ne diskriminira studente stručnih studija. S poštovajem, Filip Janičar	Prihvaćen Prihvaća se.

Josip Belina Poštovani, Student sam 2. godine Medicinsko laboratorijske dijagnostike pri Zdravstvenom Veleučilištu u Zagrebu. Nikako se ne slažem s alternativnim prijedlogom klasifikacije, obzirom da navedeni prijedlog predstavlja diskriminaciju svih studenata veleučilišta u RH. Navedeni alternativni prijedlog zakona ide na ruku poticanju iseljavanja mladog kvalificiranog kadra, a u trenutnoj situaciji to je zadnja stvar koja nam treba. Također, diskriminatorno je po tome i svako zvanje inženjera/magistra i doktora medicine/znanosti koji predaje na visokoj ustanovi. Iz razlike u klasifikaciji zaključuje se da oni rade manje vrijedan posao i obrazuju manje vrijedan kadar. Žalosno je da u ovom trenutku više od pola ljudi s kojima komuniciram na dnevnoj bazi razmišlja o odlasku iz zemlje. Ističem slaganje s izvornim nacrtom prijedloga te se nadam dalnjem radu prema boljem obrazvonom sustavu. Lp, Josip	Prihvaćen Prihvaća se.
Helena Kovačević Poštovani, zovem se Helena Kovačević i studentica sam na Zdravstvenom veleučilištu Zagreb. Ovim putem želim podržati izvorni prijedlog članka 6., i izraziti neslaganje sa alternativnim prijedlogom. Mišljenja sam da se ni po kojoj osnovi ne bi smjelo smatrati da smo mi, studenti na specijalističkim i stručnim studijima manje vrijedni, te da imamo manje znanja i sposobnosti nego studenti na sveučilištima, a ovim prijedlogom upravo to je izraženo. S poštovanjem Helena Kovačević	Prihvaćen Prihvaća se.
Marina Dušević Poštovani, studentica sam 2.godine stručnog studija Radiološke tehnologije na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu. Smatram da je izvorni nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO- u prihvatljiv te ga kao takvog podržavam. Alternativni prijedlog smatram diskriminirajućim prema svim studentima stručnih studija kojima se na taj način degradira rad, trud, učenje i zalaganje tokom studiranja. S alternativnim prijedlogom se vrijeđaju i stavljaju u nepovoljan položaj svi bivši, sadašnji i budući studenti na stručnim studijima. Umanjivanje naše diplome je diskriminacija i degradacija prema nama i smatram kako to neće pomoći nikome, pogotovo ovoj državi koja ionako već tone, a umjesto da se u obrazovanje ulaže i potiče, mlađe se dodatno sputava, a posljedice će se vidjeti kasnije. Lijep pozdrav, Marina Dušević	Prihvaćen Prihvaća se.

Marija Vuković Prije svega poštovanje svima! Studentica sam Specijalističkog diplomskog stručnog studija Krizni menadžment i moram se odazvati na ovaj prijedlog jer ne mogu sjediti i čekati što će se s nama dogoditi. Nemam namjeru ikoga vrijeđati i išta ružno govoriti, samo mi je jako, jako žao zapravo kakav smo mi narod, Ne razumijem zašto jedan čovjek mora krojiti sudbinu tisućama! Čemu sve ovo? Zar je netko manje vrijedan ako ide na studij Veleučilišta? Zbilja? Cijeli naš trud do sada, trud ljudi koji su završili da jednim prijedlogom ili donesenim zakonom to postane manje vrijedno. Zaista jako žalosno da mi kao mladi ljudi, odjedanput se moramo bojati za budućnost. Ispada da mi studenti Veleučilišta radimo po prilagođenom programu i da vrijeđamo nekoga tko je završio Sveučilišni studij, jer smo možda npr. na razgovoru za posao pokazali se bolji. Nebitno bilo što, kako god tko protumačio, želim samo da se zna da smo pošteni studenti i da želimo jednakih prava jer ovo je zbilja smiješno što se događa u našoj maloj, lijepoj Hrvatskoj državi, koja očito postaje sve samo ne lijepa. S poštovanjem, Marija Vuković	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Matea Barić Poštovani, Studentica sam preddiplomskog stručnog studija menadžment turizma i sporta na Međimurskom veleučilištu u Čakovcu. Izražavam nezadovoljstvo za alternativni prijedlog koji je krajnje diskriminirajući, te podupirem glavni prijedlog MZO-a, jer je jedini prihvatljiv i ne diskriminira studente stručnih studija. Lijepi pozdrav, Matea Barić	Prihvaćen Prihvaća se.
Kruno Leljak Poštovani, Student sam Veleučilišta u Karlovcu, kao student mehatronike koja je jedna od grana budućnosti naše zemlje i napretka smatram da nas diskriminirate i umanjujete našu vrijednost i uloženi trud. Mislim da će velika većina studenata koji završe na veleučilištu svoje obrazovanje otici iz države i naći posao kod ljudi koji će cijeniti naše znanje i vještine. Studenti koji završe fakultet na sveučilištu nisu spremni za rad nakon fakulteta te im treba godina dana prakse i privikavanja na posao jer uče samo teoriju bez prakse dok smo mi spremni za rad od prvog dana te uvelike možemo doprinijeti efikasnosti i kvaliteti rada. Uspoređujući ECTS bodove koji su potrebni da bi se faks završio na sveučilištu i veleučilištu je jednak, a mi moramo uložiti još veći trud u to jer imamo i vježbe u laboratorijima i praksi. Nema smisla da bi se sav naš trud sad umanjio i da bi ispali manje vrijedni od studenata koji završe svoje obrazovanje na sveučilištu. U potpunosti podupirem glavni prijedlog MZO-a. Kruno Leljak	Prihvaćen Prihvaća se.
Jelena Jurak Poštovani, studentica sam stručnog studija na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu i dajem potporu izvornom prijedlogu Ministarstva znanosti i obrazovanja, dok se sa alternativnim prijedlogom u potpunosti ne slažem i smatram ga lošim, diskriminirajućim i ne prihvatljivim. Ne dozvolite da zakoni negativno utječu na budućnost tisuće studenata, te nas ne tjerajte da moramo razmišljati o odlasku iz Hrvatske kada joj još toliko puno možemo dati. S poštovanjem! Jelena Jurak	Prihvaćen Prihvaća se.

Dijana Dumenčić Poštovani, Studentica sam Veleučilišta u Karlovcu, 3. godine stručnog studija Ugostiteljstva te se protivim alternativnom rješenju gdje se umanjuje vrijednost stečenog znanja studenata stručnih studija te ih se samim time degradira na tržištu rada te smatram kako bi se specijalistički diplomski stručni studiji i sveučilišni diplomski studiji trebali ekvivalentno vrednovati. S poštovanjem, Dijana Dumenčić	Prihvaćen Prihvaća se.
Matej Deur Poštovani student sam Tehničkog veleučilišta u Zagrebu na odjelu elektrotehnike te smatram kako je krajnje diskriminirajuće i ponižavajuće pokušati umanjiti vrijednosti ishode učenja na stručnim studijima pomoći predloženog alternativnog zakona. Podržavam Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru u njegovom članku 8. kojim se završeni specijalistički diplomski stručni studiji i sveučilišni diplomski studiji svrstavaju u istu razinu 7.1. Smatram da je taj zakon dobar i opravdan jer je više nego očigledno da su poslodavci zadovoljni znanjem kojim raspolažu studenti nakon stručnog studija, a da pritom ne umanjuju niti uvećavaju to isto znanje kolega sa sveučilišnog studija. Praksa i teorija su vezani jedno uz drugo, ali opet različiti. <i>Varietas delectat-raznolikost veseli.</i> Ovaj pokušaj stvaranja razlike i jaza između studenata jednog i drugog tipa studiranja je krajnje nepotreban i zbog toga nikako ne mogu podržati zakon koji pokušava takvo što legalizirati. S poštovanjem. Matej Deur	Prihvaćen Prihvaća se.
Ana Jakovljević Poštovani, studentica sam 2. godine stručnog studija Sigurnosti i zaštite, Veleučilišta u Karlovcu. U potpunosti podupirem glavni prijedlog MZO-a, jer je jedini razuman i ne diskriminira studente stručnih studija, te izražavam nezadovoljstvo za alternativni prijedlog koji smatram krajnje diskriminirajućim. Srdačan pozdrav!	Prihvaćen Prihvaća se.

Vedran Presečan Poštovani, Podržavam prijedlog formulacije Ministarstva znanosti i obrazovanja članka 8. HKO kojim su diplomski studiji (stručni i sveučilišni) na razini 7.1, a poslijediplomski specijalistički studiji 7.2 te poslijediplomski znanstveni magistarski studiji 8.1 s poslijediplomskim sveučilišnim doktorskim studijima na razini 8.2. U potpunosti se protivim alternativnom prijedlogu istog članka Nacrta Prijedloga izmjene Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru jer diskriminira diplomske stručne studije naspram sveučilišnih usprkos činjenici da sadrže jednak broj ECTS bodova (300). Stavljujući diplomske stručne studije na inferiorniju razinu od sveučilišnih diplomskih studija promovira se nepravednost i umanjuju se šanse zapošljavanja studenata isto kao i što se dovodi u pitanje pravo mobilnosti. Nadalje, cijelokupni Alternativni prijedlog je u potpunoj suprotnosti sa stavom Ustavnog suda u točci 36. odluke Ustavnog suda o HKO: " Ustavni sud prvo naglašava da je pogrešno i društveno štetno raspravljati o stručnim studijima kao onima koji nemaju jednaku vrijednost, odnosno značaj kao oni sveučilišni." Isto tako, Hrvatski kvalifikacijski okvir je izrađen prema Europskom kvalifikacijskom okviru u kojem je jasno prikazano povezivanje razine 7 specijalističke diplomske stručne studije i sveučilišne diplomske studije. Udaljavanje od načela postavljenih od strane Europske Unije (čija smo članica) bi također kompromitiralo Europsko jedinstvo i vrlo vjerojatno loše utjecalo na diplomatske odnose s ostalim članicama Europske Unije koji podržavaju navedeni okvir.	Prihvaćen Prihvaća se.
Ivana Pavlak Poštovani, Studentica sam druge godine Medicinsko-laboratorijske dijagnostike na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu. Slažem se s izvornim nacrtom prijedloga odnosno protivim se alternativnom prijedlogu zbog diskriminacije stručnih studija. Lp	Prihvaćen Prihvaća se.
Luka Banić Poštovani, Student sam Veleučilišta u Šibeniku i protivim se alternativnom prijedlogu zakona koji studente stručnih studija u odnosu na ostale studije razlikuje i diskriminira, s obzirom da ulažemo jednak trud i rad kao i svi ostali studenti, te pri završetku studija imamo isti broj ects bodova, s obzirom da druge europske zemlje nemaju takve diskriminacije, a mi smo jedna od članica, želimo ravnopravnost i da nas se jednako vrednuje bez obzira što smo stručni studij. S poštovanjem, Luka Banić	Prihvaćen Prihvaća se.

Filip Jurić Poštovani, Student sam stručnog preddiplomskog studija Veleučilišta u Šibeniku i smatram da je izvorni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO- u prihvatljiv te ga kao takvog podržavam. Ne podržavam alternativni prijedlog zakona iz razloga što ga smatram čistom diskriminacijom. Izvorni prijedlog zakona ne ugrožava studente na stručnim i sveučilišnim studijima u Hrvatskoj niti njihove stečene titule kao i u drugim zemljama Europe i omogućuje lakše zapošljavanje u zemlji i nastavak studija u inozemstvu. Alternativni prijedlog čini upravo suprotno, stvara razliku među prošlim, sadašnjim i budućim studentima na domaćem tržištu rada i potiče iseljavanje mladih ljudi u zemlje članice gdje takve razlike nema i sve se to na inicijativu pojedinaca koji "guraju" alternativu zakonu radi svog ugleda i interesa u političkom društvu i radi postavljanja temelja za buduće negativne izmjene zakona. Takvim činom se prekriva prava istina i stvara nepotrebni sukob među studentima koji nisu svjesni stvarne situacije i nadolijeva ulje na vatru i ovako nestabilnom obrazovnom sustavu i gospodarstvu.	Prihvaćen Prihvaća se.
Helena Bekčec Poštovani, Kao studentica stručnog studija Zdravstvenog veleučilišta u Zagrebu smatram kako je alternativni prijedlog u potpunosti neprihvatljiv te kao takav ne bi trebao bit uzet u obzir jer diskriminira studente svih stručnih studija u Republici Hrvatskoj koji imaju jednak broj ECTS bodova kao studenti na sveučilišnim studijima, te jednako tako moraju uložiti velik trud i rad kako bi svoj studij završili. U potpunosti podržavam izvorni prijedlog MZOSa. S poštovanjem, Helena Bekčec.	Prihvaćen Prihvaća se.
Kristian Civka Poštovani, Student sam druge godine stručnog studija sestrinstva na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu. Osobno smatram da je izvorni Nacrt prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona u HKO točan, prihvatljiv i podržavam ga. Alternativni prijedlog smatram degradirajućim, diskriminirajućim te u konačnici vrijeđa sve bivše, sadašnje i buduće studente svih stručnih studija u Republici Hrvatskoj. Posljedično, donošenje Zakona stavilo bi u nepovoljan položaj tisuće studenata te bi se samo otvorila vrata za odlazak uspješnih mladih ljudi u svijet koji bi vjerojatno ostali na tržištu rada Republike Hrvatske po završetku studija! Srdačan pozdrav!	Prihvaćen Prihvaća se.
Valentina Resovac Poštovani, studentica sam Veleučilišta u Karlovcu, stručni studij Ugostiteljstva (3. god.) te podržavam glavni prijedlog MZO-a. Izrazito se protivim alternativnom prijedlogu Zakona po kojem nas studente spušta na nižu razinu i smatra nas se manje vrijednjima na tržištu rada. S poštovanjem, Valentina Resovac	Prihvaćen Prihvaća se.

Tin Bužanić

Poštovanje, Student sam Zdravstvenog Veleučilišta u Zagrebu te smatram alternativni prijedlog potpuno neprihvatljivim i diskriminirajućim. Da ne ponavljam isto što su pisali ostali studenti stručnih i specijalističkih studija reći ću Vam nešto drugo. U vremenima kada se iz Hrvatske seli velik broj mlađih, radno sposobnih i visoko obrazovanih ljudi te je Republika Hrvatska jedna od malobrojnih država čiji se broj stanovništva smanjuje svakim danom iz, svima poznatih razloga, ja sam bio jedan od onih koji su zagovarali ostanak u Hrvatskoj i koji sam si postavio za cilj raditi i živjeti ovdje koliko je god to moguće. Svađao sam se i raspravljaо s ostalim studentima da odlazak van ne znači bolji život, bolji posao i bolju plaću te da ne duljim previše, ovim zakonom uvelike umanjujete moje argumente te, ako ovako nastavite, ne da više neću moći kako nagovorati i zagovarati ostanak u Hrvatskoj, nego ću i sam morati otići. Htio bih se također zahvaliti dekanima i profesorima raznih Sveučilišta koji su ovdje ostavili svoj komentar podržavajući ovu odredbu i pokazujući mišljenje u kojem je bitnije imati "papir" nego ustvari biti dobar radnik ili dobar čovjek, ali ovo ionako nije bitno, jer je ovo samo mišljenje jednog studenta stručnog studija. Lijep pozdrav,
Tin Bužanić

Prihvaćen

Prihvaća se.

Darko Topić

Poštovani, Student sam na diplomskom studiju u Mariboru. Još mi je ostao diplomski rad. Odabralo sam Maribor zato što nažalost u Hrvatskoj nije cijenjen diplomski stručni studij. Pokušao sam nastaviti diplomski studij na FER-u, dobio sam odbijenicu. Poslao sam upit na ETF u Osijeku i Rijeci. Dobio sam odgovor da mogu nastaviti ali uz polaganje razlikovne godine i uz to bi još morao platiti 2000 eura. Poslao sam potom papire na Mariborsko sveučilište. Priznali su mi diplomu sa stručnog studija i nastavio sam studij na diplomskom studiju bez razlike ispita i plaćanja. Želja mi je bila nastaviti diplomski stručni studij na TVZ-u ali nažalost nigrde ni u Europi nije prepoznata titula struč.spec.ing. pa bi bilo lijepo da to izmjenite. Prije Maribora sam završio prediplomski stručni studij elektrotehnike na TVZ-u. Predznanje koje sam dobio na TVZ-u je bilo odlično i nisam imao problema sa polaganjem ispita u Mariboru. Mislim da to dovoljno dokazuje kvalitetu stručnih studija. Ne slažem se s alternativnim prijedlogom zakona kojim pokušavate diskriminirati stručne studije. Stručni studiji su jednako kvalitetni i potrebni kao sveučilišni studiji. Zašto mora Hrvatska biti posebna zemlja u Europi po studijima. Zašto to želite napravite, što Vam toliko smetaju stručni studiji. Zašto se malo ne ugledate na Europu i cijenite stručne studije kao sveučilišne. Što je najbolje, europska sveučilišta pomažu stručnim studijima da i na jednom i drugom studiju bude kvalitetnija nastava. Zajedno surađuju i obrazuju mlade ljudi koji će danas sutra izaći kao stručnjaci u svome području. I onda dođe Hrvatska koja mora biti posebna. Može Vas biti SRAM!. Nadam se da ovaj Vaš prijedlog zakona neće proći zato što je sramotan. Vani su stručni studiji cijenjeni jednako kao i sveučilišni, studenti sa stručnih studija komotno mogu nastaviti studij na doktorskom studiju. Iz svega što sam Vam gore napisao bilo bi stvarno lijepo od Vas da stručni diplomski studij i sveučilišni studij budu na jednakoj razini i da promijenite titule iz struč.spec. u titule koje će biti prepoznate u Europi. Žalosno je što diplomski studij nisam mogao nastaviti u Hrvatskoj besplatno i bez razlikovnih ispita i 2000 eura. To je dokaz koliko cijenite vlastite studente ;). Vidimo i sami što ste nedavno radili studentima Hrvatskih studija a sastavnica su Sveučilišta u Zagrebu. Ugledajte se na Europu i nemojte dopustiti da još više mlađih ljudi ode iz ove naše zemlje koja "brine" za svoje studente. Lijep pozdrav, Darko

Mateo Sever

Poštovani, Student sam preddiplomskog stručnog studija menadžment turizma i sporta na Međimurskom veleučilištu u Čakovcu. Ovim putem izražavam svoje nezadovoljstvo prema alternativnom prijedlogu koji radi diskriminaciju između nas studenata, te podupirem prijedlog MZO-a jer je jedino prihvatljiv za nas studente na stručnim studijima. Lijep pozdrav

Darija Markulin

Poštovani, moje ime je Darija Markulin. Studentica sam stručnog studija Sigurnosti i zaštite na Veleučilištu u Karlovcu i podržavam izvorni prijedlog MZOS-a jer smatram da alternativa degradira studente stručnih studija u odnosu na studente sveučilišnih studija te se izuzetno protivim alternativnom prijedlogu. Srdačan pozdrav, Darija Markulin

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Matea Omerović Poštovani, Studentica sam preddiplomskog stručnog studija menadžment turizma i sporta na Međimurskom veleučilištu u Čakovcu. Izražavam nezadovoljstvo za alternativni prijedlog koji je krajnje diskriminirajući, te podupirem glavni prijedlog MZO-a, jer je jedini prihvatljiv i ne diskriminira studente stručnih studija. Lijepi pozdrav, Matea Omerović	Prihvaćen Prihvaća se.
Nikola Bobek Poštovani, moje ime je Nikola Bobek i student sam stručnog studija Strojarstva na Veleučilištu u Karlovcu. U potpunosti podupirem prijedlog Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta i mislim da je prijedlog Rektorskog zbora u Zagrebu puko šikaniranje, te izražavam nezadovoljstvo tim prijedlogom.	Prihvaćen Prihvaća se.
Krešimir Ohman Poštovani, nikako se ne slažem s alternativnim prijedlogom i smatram da je neprihvatljiv jer degradira i omalovažava stručne studije. Alternativni prijedlog umanjuje mogućnost napredovanja studenata stručnih studija. Također će samo povećati odljev mlađih ljudi iz zemlje. Žalosno da se nikada u Europu ne ugledamo po pitanju poboljšanja i unapređenja obrazovanja kako bismo motivirali ljude, čime bi se općenito popravila i kvaliteta života u Hrvatskoj i otvorile mogućnosti zapošljavanja, ali kada se trebaju dokinuti nečija prava tu smo prvi!	Prihvaćen Prihvaća se.
David Mlinarić Poštovani Moje ime je David Mlinarić i student sam stručnog studija strojarstva na Veleučilištu u Karlovcu. U potpunosti se slažem sa glavnim prijedlogom Ministarstva znanosti obrazovanja i sporta, mislim da je prijedlog Rektorskog zbora u Zagrebu čista diskriminacija i nepravednost prema svima studentima stručnog studija i onima koji su ga završili. Živimo u 21. stoljeću .	Prihvaćen Prihvaća se.
Marta Orešković Studentica sam fizioterapije na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu i smatram da nema razloga za uvodenjem nejednakosti između navedenog fakulteta i istih smjerova na sveučilišnim fakultetima zbog toga što su program i satnica u potpunosti jednaki.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.

Marinko Tuček

Poštovani, Apsolutno smatram da je alternativni prijedlog zakona protuustavan, nezakonit, diskriminirajući te totalno neljudski. Kao običan čovjek i kao osoba koja je završila Specijalistički stručni studij Elektrotehnike u Zagrebu na TVZ-u, PROTIVIM SE alternativnom prijedlogu s kojim žele degradirati naše diplome i stečena zvanja. Naime, pojedinci koji nam žele nametnuti ovu izmjenu Zakona, ne shvaćaju ili ne žele shvatiti zašto studenti upisuju Stručne studije, ne shvaćaju da nisu svi ljudi u finansijskoj mogućnosti studirati 5 godina neprekidno, nego ljudi završavaju Stručne studije, zapošljavaju se, rade i financiraju se sami i uz pomoć roditelja, upisuju Specijalističke studije u svojim strukama, skupljaju iskustvo, polažu stručne ispite, te se upisuju u Komoru inženjera, što znači da rade na cjeloživotnom obrazovanju te se NE ograničavaju niti ih do sada DRUGI NISU ograničavali što NEBI BIO slučaj ako se usvoji ovaj Prijedlog Zakona. Ovim prijedlogom zakona o izmjenama i dopunama želite reći da OGRANIČAVATE ljudi koji su završili ili poхађaju stručne i specijalističke stručne studije? Zar ne živimo u demokratskoj i slobodnoj državi Hrvatskoj???? Molim Vas odgovor kako i na koji način bi Republika Hrvatska nadoknadila štetu, ukoliko se usvoji ovaj Prijedlog Zakona, samim ljudima za utrošeni novac, vrijeme, trud, učenje, poslodavcima isplaćene plaće, za plaćene stručne ispite, pristojbe plaćene Državi, naknade za upis u Hrvatsku Komoru inženjera ????? Molim odgovor što s tekućim ili već provedenim projektima (idejnim, glavnim i izvedbenim) za pojedine građevine koje potpisuju ili su potpisali Ovlašteni Projektanti sa stečenim zvanjem stručni specijalist određene struke, oni ostaju legalni ili postaju nelegalni? Molim odgovor kako će Republika Hrvatska i kojim Zakonom objasniti Poslodavcima kakav stručni kadar ima u svojim zaposlenim stručnim specijalistima, do sada je bilo jasno, ali ukoliko se usvoji prijedlog zakona NEĆE BITI JASNO. Molim Vas objasnite mi zašto pojedine tvrtke, uz stručni kadar od magistara i stručnih specijalista, ipak odabiru i stručne specijaliste za upis u komoru inženjera, mislite li da se to događa slučajno ili su prepoznali znanje i iskustvo koje su stručni specijalisti stekli tokom paralelnog studiranja i rada, a to isto znanje, iskustvo, stečena zvanja i kvalifikacije pojedinci koji su napravili ovaj nacrt prijedloga zakona NE PREPOZNAJU i žele DEGRADIRATI. Mogu samo napomenuti da jedino u našoj državi, Domovini Hrvatskoj, naši ljudi rade protiv svog naroda-dokaz ovaj nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama. U iščekivanju Vašeg odgovora Vas srdačno pozdravljam. Tuček Marinko, struč.spec.ing.el. Ovlašteni inženjer elektrotehnike E2874

Prihvaćen

Prihvaća se.

Vladimir Hren

Poštavani, moje ime je Vladimir Hren i student sam Veleučilišta u Karlovcu, odabrao sam smjer Strojarstva (prva godina :)) i u potpunosti podržavam prijedlog MZO-a. Nije pošteno što se uvijek podcjenjuje znanje studenata sa stručnih studija kao i naše diplome. Naši kolege profesori (predavači) završili su iste razine škola kao i predavači sa sveučilišnih programa (ova informacija vjerojatno nije poznata Rektorskemu zboru pa nas vjerojatno uvijek žele spustiti na najniži rank). Probajte nešto dati za naše studente a ne samo umalovažavat naše znanje pa bi možda zaustavili to masovno iseljavanje iz Lijepe Naše. Lijepi pozdrav, Vladimir Hren

Prihvaćen

Prihvaća se.

Andriana Baćurin	Prihvaćen Prihvaća se.
Poštovani, studentica sam 1. godine ugostiteljstva na Veleučilištu u Karlovcu. Ovim putem izražavam svoje nezadovoljstvo prema alternativnom prijedlogu koji radi diskriminaciju između nas studenata, te podupirem prijedlog MZO-a jer je jedini prihvatljiv za nas studente na stručnim studijima. Lijep pozdrav, Andriana Baćurin	
Ivana Modrić	Prihvaćen Prihvaća se.
Poštovani, Izražavam nezadovoljstvo za alternativni prijedlog , te podupirem glavni prijedlog MZO-a. Smatram da bi bilo licemjerno da veleučilišni studiji vrijede manje od sveučilišnih, upravo zbog diskriminacije koja bi izravno ukazala kako studenti, a tako i ja sama koja studiram na Međimurskom veleučilištu, imaju manje znanja i potencijala od studenata sveučilišta. S poštovanjem, Ivana Modrić	
Ana Sabljak	Prihvaćen Prihvaća se.
Poštovani, Studentica sam Veleučilišta u Karlovcu, Stručni studij Ugostiteljstva (3. godina) i ovim putem izražavam svoje nezadovoljstvo prema alternativnom prijedlogu Rektorskog zbora u Zagrebu koji nas spušta na nižu razinu i smatra manje konkurentnima na tržištu rada te u potpunosti podupirem prijedlog MZOS-a. Lijep pozdrav, Ana Sabljak	
Oto Dvoržak	Prihvaćen Prihvaća se.
Poštovani, Ovim putem želio bih izraziti neslaganje sa alternativnim prijedlogom koji je krajnje diskriminirajući za studente koji su svoje obrazovanje nastavili na veleučilištu, te podupirem glavni prijedlog MZO-a jer je prihvatljiv i ne diskriminira studente stručnih studija. S poštovajem, Oto Dvoržak	
Filip Kerc	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Dragi kolege, neshvaćam zašto se stvorila panika. nitko Vas ne planira degradirati jer po obje klasifikacije ostajete na sedmom stupnju obrazovanja na kojem ste i sada. Alternativni prijedlog radi distinkciju između sveučilišnih i stručnih studija tako da se u razini sedmog stupnja odvoji stručni od sveučilišnog studija. Navedeno je razumno zbog drugačijih planova, programa a time i ishoda, kompetencija onih koji završe sveučilišni studij. Ponavljam, očito stručni studij ostaje na sedmom stupnju i time se ne gubi nikakav status na tržištu rada niti u EU. LP	
Stjepan Kovačec	Prihvaćen Prihvaća se.
Poštovani, Student sam stručnog studija u Karlovcu. Podupirem odluku MZOS-a podupirem u potpunosti. Mislim da prijedlog Rektorskog zbora u Zagrebu je bezpotreban i suvišan. Ovim putem želim izraziti svoje nezadovoljstvu takvim prjedlogom.	
Martina Šoša	Prihvaćen Prihvaća se.
Poštovani, kao studentica preddiplomskog stručnog studija Zdravstvenog veleučilišta, ne slažem se s alternativnim prijedlogom. Ne samo da izdvaja i diskriminira sve studente stručnih studija, već i umanjuje njihov rad, trud i vrijeme koji su uložili tijekom studiranja jednako kao i studenti sveučilišnih studija. Na ovakav način samo se još više potiče iseljavanje mladih i podjelu na više i manje vrijedne što je krajnje neprihvatljivo za vrijeme u kojem živimo. Lijep pozdrav	

Josipa Barać Poštovani, kao studentica preddiplomskog stručnog studija Zdravstvenog veleučilišta izražavam izričito nezadovoljstvo prema alternativnom prijedlogu. Smatram da je alternativni prijedlog neprihvatljiv zbog toga što ne samo da izdvaja i diskriminira sve studente stručnih studija, kojih ima oko 55000, tj. oko 1/3 svih studenata u RH, već i umanjuje njihov rad, trud i vrijeme koji su uložili tijekom studiranja jednako kao i studenti sveučilišnih studija. Isto tako smatram da ne samo da će obeshrabriti buduće studente da upišu stručne studije, već će i degradirati sve one koji su stekli određeno zvanje i zanimanje. Također smatram da bi se Republika Hrvatska, kao jedna od članica Europske unije, trebala ugledati na ostale uspješnije države članice, a ne raditi suprotno. S poštovanjem, Josipa Barać	Prihvaćen Prihvaća se.
Irena Peša Poštovani, studentica sam Sveučilišnog odjela za stručne studije (2. godina stručnog studija elektroenergetike) te se protivim alternativnom rješenju gdje se umanjuje vrijednost stečenog znanja studenata stručnih studija. Lijep pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.
Stjepan Periček Poštovani, moje ime je Stjepan Periček i student sam 1. godine Stručnog studija Poduzetništvo na Veleučilištu u Rijeci. U potpunosti se slažem s glavnim prijedlogom Ministarstva znanosti obrazovanja i sporta, s druge strane smatram da je prijedlog Rektorskog zborna u Zagrebu čista diskriminacija te da se na taj način spušta studente Stručnih studija, kao i one koji su ih završili, na nižu razinu, to će također utjecati na buduće studente koji će se htjeti upisati na Veleučilišta. S poštovanjem, Stjepan Periček	Prihvaćen Prihvaća se.
Katarina Pleić Studentica sam stručnog studija na Zdravstvenom veleučilištu (2. godina sestrinstva) i smatram da je izvorni Nacrt prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona u HKO točan, prihvatljiv i podržavam ga. Alternativni prijedlog smatram degradirajućim, diskriminirajućim koji vrijeđa sve bivše, sadašnje i buduće studente svih stručnih studija u RH. S tim Zakonom bi se stavilo u nepovoljan položaj tisuće studenata te bi se samo otvorila vrata za odlazak uspješnih mlađih ljudi u svijet. Još treba naglasiti da razlika između specijalističkog stručnog i sveučilišnog studija je u sadržaju, a ne razini; specijalistički studij je usmjeren na vještine i struku, a sveučilišni na teoriju i znanost. Binarni obrazovni sustav proveden kroz Hrvatski kvalifikacijski okvir je izrađen prema Europskom povezivanje razine 7 specijalističkih diplomske stručnih studija i sveučilišnih diplomske studije, a svrstavanje specijalističkih stručnih studija na nižu razinu od sveučilišnih rezultira degradacijom studenata stručnih studija na profesionalnom polju čime ih se dovodi u konkurentno nepovoljniji položaj na tržištu rada. Alternativno rješenje onemogućava višesmjernu horizontalnu i vertikalnu prohodnost. Lp	Prihvaćen Prihvaća se.

Martina Jergović Poštovani, Smatram da je izvorni Nacrt prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona u HKO točan, prihvatljiv i podržavam ga. Alternativni prijedlog smatram degradirajućim i diskriminirajućim koji vrijeđa sve bivše, sadašnje i buduće studente svih stručnih studija u RH. Smatram da trud, rad, vrijeme i broj ECTS bodova vrijede isto neovisno o tome radi li se o stručnom ili sveučilišnom studiju. Mislim da nije pošteno studente stručnih studija stavljati u nepovoljan položaj te im oduzimati mogućnost jednakosti sa ostalim studentima u Hrvatskoj i svijetu. Lijep pozdrav, Martina Jergović	Prihvaćen Prihvaća se.
Andrija Matković Poštovani, moje ime je Andrija Matković i student sam prve godine preddiplomskog stručnog studija očne optike na Veleučilištu Velika Gorica. Nezadovoljan sam alternativnim prijedlogom kojim se diskriminira i ponižava studente stručnih studija kao i bivše studente koji su isti završili te diplomirali. Studenti stručnih studija nisu po ničemu slabijeg znanja i obrazovanja od studenata na sveučilišnim studijima, naprotiv smatram da su zbog boljeg pristupa obrazovanju i programu obrazovanja čak i osposobljeniji za samostalan rad od studenata koji su diplomirli na sveučilišnom studiju. Ovo je nepotrebna i sramotna diskriminacija kojom se umanjuje i vrijednost studenata koji su diplomirali stručne studije te ih se zakida na tržištu rada, kako na našem tako i u inozemstvu. Sve je više nezadovoljnih radno sposobnih ljudi u Hrvatskoj koji su prisiljeni iseljavanju u inozemstvo u potrazi za boljim uvjetima rada, a s ovakvim zakonom umanjuje se vrijednost diplome svim studentima koji su diplomirali na stručnim studijima te na taj način otežava njihov rad u inozemstvu i stavlja u tešku bezizlaznu poziciju. Lijep pozdrav.	Prihvaćen Prihvaća se.
Doris Vico Poštovani, studentica sam Sveučilišnog odjela za stručne studije u Splitu, druga godina elektroenergetike. Smatram da će 55 000 (trećina studentske populacije RH) studenata stručnih studija na sveučilištima, veleučilištima i visokim školama biti izravno diskrimirano. Bili bi jedina zemlja EU koja sveučilišne i stručne studije razlikuje ne na temelju ishoda učenja, već po razinama kvalifikacija. Ne samo da izdvaja i diskriminira studente stručnih studija, već i umanjuje njihov rad i trud koji su uložili (ili još ulažu) tijekom studiranja jednako kao i studenti sveučilišnih studija. Još je valjano naglasiti da razlika između specijalističkog stručnog i sveučilišnog studija je u sadržaju, a ne razini; specijalistički je usmjeren na struku i vještine, a sveučilišni na teoriju i znanost. Hvala na pažnji! :)	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Tina Vidović Poštovani, studentica sam Sveučilišta u Splitu, Pravni fakultet, smjer Upravno pravo. Ovim putem podržavam glavni prijedlog zakona o HKO-u, te bih izrazila da alternativni prijedlog, izaziva izuzetno obeshrabrenje za dalnjim stjecajem znanja u Republici Hrvatskoj, a svakako ne doprinosi zadržavanju mlađih. Diskriminacija koju otvoreno promoviraju sa Sveučilišta, jednostavno nije dopustiva u moderno doba. Srdačan pozdrav, Tina Vidović	Prihvaćen Prihvaća se.

Gianluca Draguzet Poštovani, student sam preddiplomskog studija komunikacijskog menadžmenta na Edward Bernays VŠKM te smatram da alternativni prijedlog zakona diskriminira sve studente stučnih studija, umanjuje se naše zalaganje, trud i rad. Želim biti dio naprednije i bolje Hrvatske, ne dio one koje ne cijeni upornost i znanje mladih. Lijep pozdrav Gianluca Draguzet	Prihvaćen Prihvaća se.
Dijana Mika Smatram da se izmjenom podcjenjuju ljudi koji završavaju stručne studije... nekoga to zanima i to zeli, netko nema mogućnosti za nesto drugo stoga nisu manje važni ili neobrazovani zbog toga i treba dati priliku svakome. Na tržištu rada svi smo isti, u nekom području stručni studiji su jači u nekom slabiji isto tako i obrnuto. I ja sam studentica stručnog studija u Karlovcu i smatram da možemo svi jednako pariti nakon završetka bilo kojeg stupnja obrazovanja ali moramo dati prostora napretku... Izrazito se protivim alternativnom prijedlogu Zakona	Prihvaćen Prihvaća se.
Martina Goršić Poštovani, Studentica sam 1. godine stručnog studija ugostiteljstva na Veleučilištu u Karlovcu. Ovim putem izražavam svoje nezadovoljstvo prema alternativnom prijedlogu koji radi diskriminaciju između nas studenata, te podupirem prijedlog MZO-a jer je jedini prihvatljiv za nas studente na stručnim studijima. Lijep pozdrav, Martina Goršić	Prihvaćen Prihvaća se.
Nikolina Kulaš Poštovani, Studentica sam 1. godine stručnog studija ugostiteljstva na Veleučilištu u Karlovcu. Smatram da su oba sustava (i sveučilišni i stručni) za društvenu zajednicu JEDNAKO vrijedni i jednak potrebiti te se zbog toga ne trebaju stvarati razlike. Svima je u cilju pronaći posao i dokazati svoje stečeno znanje, upravo je to razlog moje potpore izvornom prijedlogu MZOS-a. Lijep pozdrav, Nikolina Kulaš	Prihvaćen Prihvaća se.
Lea Dujmić Poštovani, od nedavno sam diplomirana prvostupnica fizioterapije i zgraža me sama pomisao alternativnog prijedloga ovog Zakona koji sam evo imala priliku sresti netom što sam zapravo izašla na tržište rada. Ne mogu nikako opravdati razmišljanja i intencije onih koji zagovaraju alternativni prijedlog koji me ograničava u bilo kojem pogledu napredovanja i dapače pokušava mi oduzeti stečena priznanja već u ovom trenutku. Osobno podržavam osnovni prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja koji na razinu 7.1 smješta specijalističke diplomske stručne studije i sveučilišne diplomske studije tako ističući njihovu jednakovrijednost, ali njegujući binarnost hrvatskog visokog obrazovanja. Nadam se kako ova zemlja zaista ima intenciju ići u korak s ostalim članicama EU i da se neće podvoriti interesima pojedinaca, profitera i agresora. U ovoj zemlji nema prostora za podjele, ionako nas je sve manje, ne treba nam još sukoba i mržnje koji se sada potiču među studentima zbog dezinformacija i naredbi. Neka zdravi razum pobijedi barem jednom! Lijepi pozdrav, Lea Dujmić Prvostupnica fizioterapije	Prihvaćen Prihvaća se.

Jelena Klanjčić Poštovani, Studentica sam stručnog studija na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu i izričito se protivim alternativnom prijedlogu koji studente stručnih studija u odnosu na ostale studije razlikuje i diskriminira, s obzirom da ulažemo jednak trud i rad kao i svi ostali studenti, te je jednako opterećenje ECTS bodovima kod obje vrste studija. S poštovanjem, Jelena Klanjčić	Prihvaćen Prihvaća se.
Marko Gugec Poštovani, student sam stručnog studija ugostiteljstva na Veleučilištu u Karlovcu i smatram da je izvorni Nacrt prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona u HKO točan, prihvatljiv i podržavam ga. Alternativni prijedlog smatram degradirajućim i diskriminirajućim koji vrijeđa sve bivše, sadašnje i buduće studente svih stručnih studija u RH. Smatram da trud, rad, vrijeme i broj ECTS bodova vrijede isto neovisno o tome radi li se o stručnom ili sveučilišnom studiju. Mislim da nije pošteno studente stručnih studija stavljati u nepovoljan položaj te im oduzimati mogućnost jednakosti sa ostalim studentima. S poštovanjem Marko Gugec	Prihvaćen Prihvaća se.
Antonia Lopatić Poštovani, studentica sam stručnog studija na Zdravstvenom veleučilištu i smatram da je izvorni Nacrt prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona u HKO točan, prihvatljiv i podržavam ga. Alternativni prijedlog smatram degradirajućim, diskriminirajućim koji vrijeđa sve bivše, sadašnje i buduće studente svih stručnij studija u RH. S tim Zakonom bi se stavilo u nepovoljan položaj tisuće studenata te bi se samo otvorila vrata za odlazak uspješnih mladih ljudi u svijet. Lijep pozdrav! Antonia Lopatić	Prihvaćen Prihvaća se.
Ana Matić Poštovani, studentica sam stručnog studija sestrinstva na Zdravstvenom veleučilištu i smatram da je izvorni Nacrt prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona u HKO točan, prihvatljiv i podržavam ga. Alternativni prijedlog smatram degradirajućim, diskriminirajućim koji vrijeđa sve bivše, sadašnje i buduće studente svih stručnih studija u Republici Hrvatskoj. S tim Zakonom bi se stavilo u nepovoljan položaj tisuće studenata te bi se samo otvorila vrata za odlazak uspješnih mladih ljudi u svijet. Lijep pozdrav, Ana Matić	Prihvaćen Prihvaća se.
Barbara Dumbović Poštovani, Kao studentica Kriznog menadžemnta u Velikoj Gorici, smatram da do podjele studenata na one sa sveučilišta odnosno veleučilišta ne treba doći ! O čemu uopće raspravljamo ?? U Europskim zemljama kao što su Njemačka, Nizozemska...diploma je diploma bilo da je ona sa veleučilišta ili sveučilišta. Ne vidim zašto je potrebno raditi podjelu u društvu i stavljati studente sveučilišta u prednost na burzama u odnosu na studente sa veleučilišta ? Nadalje smatram da ovim zakonom se onemogućuje daljnje usavršavanje te mogućnost zaposlenja u zemljama u EU. S poštovanjem, Barbara Dumbović bacc. ing. admin. chris.	Prihvaćen Prihvaća se.

Ivana Čurčić Poštovani, studentica sam preddiplomskog stručnog studija na Zdravstvenom veleučilištu i podržavam izvorni Nacrt prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona u HKO. Alternativni prijedlog smatram nepoštenim i diskriminirajućim te se njime vrijeda sve bivše, sadašnje i buduće studente svih stručnih studija u Republici Hrvatskoj. Kad sam bila maturantica imala sam potrebne uvjete da upišem neka sveučilišta, ali sam odabrala Zdravstveno veleučilište jer me je to istinski zanimalo. Kao studentica na odabranom veleučilištu, uložila sam vrijeme i trud kao i studenti sveučilišta, te čemo svi na kraju studija steći jednak broj ECTS bodova. Zbog toga smatram da je alternativni prijedlog potpuno nepravedan i iskreno njime samo potičete mlade da još više odlaze iz Hrvatske. U EU se vrijednost diploma ne razdvaja i ne razumijem zašto je potrebno ići u suprotnome smjeru. Lijep pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.
Katarina Šimunec Poštovani, Studentica sam 1. godine stručnog studija lovstva i zaštite prirode na Veleučilištu u Karlovcu i moje mišljenje je da su oba sustava jednako potrebni i nije u redu da ih se razdvaja samo zbog titule koja se dobije po završetku studiranja. Naravno svima nam je u cilju jednog dana, bez obzira koji fakultet završili, da radimo u tom poslu za koji smo se školovali, ali da nas se gleda na jednak način jer je i sveučilište i veleučilište veća razina od srednje škole, bez obzira na titulu i trajanje studiranja. Stoga podržavam prijedlog MZO-a. Pozdrav :)	Prihvaćen Prihvaća se.
Dubravko Mrakužić Poštovani, Student sam preddiplomskog stručnog studija Održavanje Računalnih Sustava na Veleučilištu Velika Gorica. Alternativni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO smatram neprihvatljivim jer je diskriminatoran i studente veleučilišta stavљa u podređen položaj. Kvalifikacije dobivene završetkom studija ovise o ECTS bodovima i time bi se omalovažio rad studenata veleučilišta koji su morali utrošiti jednaku količinu truda za slabiju kvalifikaciju. Druge zemlje u EU poštuju Europski Kvalifikacijski Okvir koji odlično funkcionira i ne vidim razlog da se određenu grupu hrvatskih studenata stavљa u nepovoljniji položaj. Tip znanja koje se dobiva na sveučilištima i veleučilištima je različit, svaki ima svoje prednosti i mane, ali različit je i tip i struktura znanja u raznim strukama pa ne radimo razliku u razinama nakon završenog studija npr. ekonomije ili strojarstva. Alternativni prijedlog bi kao mjera doveo do još većeg odjelja mladih stručnjaka iz Hrvatske kao i smanjio motivaciju za studiranjem u zemlji s ionako malim brojem visokoobrazovanih ljudi. Sukladno tome podržavam izvorni prijedlog Ministarstva. Lijepi pozdrav, Dubravko Mrakužić	Prihvaćen Prihvaća se.
Karla Gregl Poštovani, studentica sam stručnog studija na Veleučilištu VERN' te smatram da je alternativni prijedlog o izmjeni zakona u potpunosti ponižavajuć za sve studente stručnih studija u RH. Također, zabrinuta sam za svoju budućnost i budućnost drugih studenata. Već su nam sada unutar RH mogućnosti zapošljavanja znatno smanjene, a ne želim ni znati kakve će biti ako ova alternativna izmjena stupi na snagu. Ne shvaćam zašto bi naše obrazovanje bilo manje vrijedno od bilo kojeg drugog. LP.	Prihvaćen Prihvaća se.

ozren rađenović Poštovani, djelatnik sam u sustavu Ministarstva znanosti i obrazovanja na Veleučilištu te sam kroz ovih 18 godina rada nailazio na razne prijedloge koji su bilo od Ministarstva, bilo od strane pojedinih pravnih sastavnica Ministarstva dolazile na razmatranje. Ali ovo posljednje koje predlažu gospoda s Pravnog fakulteta u kojem podržavaju diskriminaciju svih studenata koji su završili studije na Veleučilištima stvarno je van svake pameti. Strašno je upravo ta spoznaja da je to Pravni fakultet, znači tamo se školjuju budući suci Ustavnog suda, upravo oni koji su u roku od tri mjeseca riješili zahtjev podnesen od strane Sveučilišta u Zagrebu te potezom pera poništili sve dotada iznese razumne prijedloge HKO-a? Gospodo, pa kako vas nije sram? Očito nije jer kako ste s Pravnog fakulteta, očito ste u pravu! Želite li tada reći da je također pravedno da se danas sutra prihvati nečiji prijedlog da se svi doktorati koji su stečeni na Sveučilištu u Mostaru manje vrijedni i jednostavno ih spuštamo na nižu razinu? Ili se svim studentima koji završe razinu 7.1. na Sveučilištu u Rijeci, automatski spušta na nižu jer nisu završili na Sveučilištu u Zagrebu? Pa kuda to vodi? Protivim se alternativnom prijedlogu jer je nepravedan, nepošten i diskriminirajući. Iskreno se nadam da će svi oni koji će voditi proces usvajanja ovog Nacrta prijedloga, kritički sagledati napisane komentare te u argumentiranoj raspravi donijeti najbolje za razvoj kvalitetne edukacije kao temelj boljeg društva u cijelini.	Prihvaćen Prihvaća se.
Iva Trtanj Poštovani, zovem se Iva Trtanj i studentica sam prve godine preddiplomskog stručnog studija na Veleučilištu Velika Gorica studij očna optika. Smatram da ovakvim prijedlogom možemo samo smanjiti broj budućih studenata na stručnim studijima što nikako ne ide u korist, probuditi bunu sadašnjih i bivših studenata stručnih studija. Mislim da stručni studiji ni po čemu nisu lošiji od sveučilišnih te ih se ne bi trebalo diskriminirati. Ovakvom odlukom možemo samo smanjiti želju svih nas koji smo voljni učiti i pridonjeti boljtku obrazovanja u RH.	Prihvaćen Prihvaća se.
Valentina Kereša Poštovani, nikako se ne slažem s alternativnim prijedlogom. Studentica sam sanitarnog inženjerstva na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu i znam da ulazem velik trud u svoje školovanje. Kao studentica veleučilišta dužna sam zadovoljiti jednakve uvjete i ispuniti studentske obaveze kao i studenti sveučilišta te prijedlog smatram diskriminirajućim i nepoštenim. Također mislim da bi usvajanje istog dodatno mlade ljudi potaknulo na napuštanje Hrvatske te nastavak studija u nekoj drugoj državi gdje bi se trud cijenio i isplatio.	Prihvaćen Prihvaća se.

Igor Lide Poštovani, Student sam druge godine stručnog studija održavanja računalnih sustava na Veleučilištu Velika Gorica. Poštovani kolege sa ostalih stučnih studija iznijeli su vrlo konkretnе iskaze i u većini se slažem sa njima. Mislim da je ovo stvarno nepotrebno i na neki način diskriminirajuće prema nama koji smo studenti stručnih studija. Ne vidim zašto je to sad postalo toliko aktualna tema sa svim drugim problemima u našoj državi. Imaju li rektor i prorektor nekakavu osobnu satisfakciju od toga da nama degradiraju kvalifikaciju?! Ako takvo odjeljivanje razina nije praksa u Europi kojoj se pokušavamo približiti što je više moguće u smislu zakonodavstva i unapređenja kvalitete, ne vidim zašto bi onda bili "posebni" i to onda učinili. Ja samo želim, da kada izađem na tržište rada prije ili kasnije, da me poslodavci ne gledaju kao nekoga ko je manje vrijedan od ostalih samo zbog nečega što piše na diplomi. Smatram da postoji bolji način da se ovo riješi, jer vjerujem da imamo pametne ljudi koji to mogu ostvariti. Hvala, Igor Lide.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Krešimir Majić Poštovani, Student sam 1. godine stručnog studija na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu. Ovim putem izražavam potporu prijedlogu Ministarstva znanosti i obrazovanja. Alternativni prijedlog smatram apsolutno neprihvatljivim i izuzetno štetnim za budući razvoj sustava visokog obrazovanja u Hrvatskoj. S poštovanjem, Krešimir Majić	Prihvaćen Prihvaća se.
Nikolina Hodak Poštovani, Studentica sam 1. godine stručnog studija ugostiteljstva na Veleučilištu u Karlovcu. Smatram da su oba sustava (i sveučilišni i stručni) za društvenu zajednicu JEDNAKO vrijedni i jednako potrebni te se zbog toga ne trebaju stvarati razlike. Svima je u cilju pronaći posao i dokazati svoje stečeno znanje, upravo je to razlog moje potpore izvornom prijedlogu MZOS-a. Lijep pozdrav, Nikolina Hodak	Prihvaćen Prihvaća se.
Ejla Poljak Poštovani, Studentica sam 1. godine stručnog studija lovstva i zaštite prirode na Veleučilištu u Karlovcu. Smatram da su oba sustava jednako vrijedni i ne trebaju stvarati razlike. Svi ulažemo jednak trud i rad, upravo je to razlog moje potpore izvornom prijedlogu MZOS-a. Lijep pozdrav, Ejla Poljak	Prihvaćen Prihvaća se.
Paulina Berislavić Poštovani , studentica sam 2.godine stručnog studija Visoke poslovne škole PAR u Rijeci .Ovim putem izražavam prijedlog apsolutno neprihvatljivim i izuzetno štetnim za budući razvoj sustava visokog obrazovanja u Hrvatskoj.Također smatram da nas studente stručnih studija diskriminiraju alternativnim prijedlogom. S poštovanjem, Paulina Berislavić	Prihvaćen Prihvaća se.

Matko Vutmej Poštovani, student sam stručnog studija Održavanja računala na Veleučilištu Velika Gorica. Ovim putem bih želio poduprijeti prijedlog zakona u izvornom obliku te iskazati neslaganje sa alternativnim prijedlozima (ponajprije članak 6.alternativno). S obzirom na jednak broj ECTS bodova na obje vrste studija, smatram da bi bilo kakvo razdvajanje i degradacija vrednovanja titula bila apsolutno neprihvatljiva i nepoštena. Nadalje, u cijeloj Europskoj uniji ne postoje razlike između stručnih i sveučilišnih studija u vidu vrednovanja istih, stoga smatram da tako nebi trebalo biti ni u Republici Hrvatskoj. (tim više što u skoro svakom segmentu života pokušavamo slijediti standarde Europske unije). Iskreno se nadam da će bilo kakvo razdvajanje ili degradiranje bilo koje vrste studija propasti. Lijepi pozdrav Matko Vutmej (studentski pravobranitelj na Veleučilištu Velika Gorica)	Prihvaćen Prihvaća se.
Doroteja Štengl Poštovani, Studentica sam 1. godine stručnog studija lovstva i zaštite prirode na Veleučilištu u Karlovcu i moje mišljenje je da su oba sustava jednako potrebni i nije u redu da ih se razdvaja samo zbog titule koja se dobije po završetku studiranja. Naravno svima nam je u cilju jednog dana, bez obzira koji fakultet završili, da radimo u tom poslu za koji smo se školovali, ali da nas se gleda na jednak način jer je i sveučilište i veleučilište veća razina od srednje škole, bez obzira na titulu i trajanje studiranja. Stoga podržavam prijedlog MZOS-a. Lijep pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.

Ivan Banović

Radim kao državni službenik i sada me zanima zašto osobe koje su završile sveučilište, imaju bolje mogućnosti nastavka studija od nas koji smo završili stručni fakultet, vezanu za posao koji radim. Npr. zašto mislite da netko tko je završio veterinarski fakultet (dodiplomski, integrirani ili diplomski), pa čak i doktorski, zna više o istrazi od npr. policajca koji je završio višu stručnu policijsku školu, a da ni ne govorim da taj policajac završi i stručni specijalistički diplomski studij.. tko zna više o policijskom poslu i tko bi kome trebao biti "nadređen". Do sada ima već previše ekonomista, doktora i drugih intelektualaca, koji temeljem toga imaju isti ili veći status od policajca koji je ipak struka. U policiji taj posao mogu raditi vanjski suradnici i koje se može pitati za konkretno mišljenje, u konkretnom slučaju, odgovarajući na konkretna pitanja, što je samo mali dio cijele kriminalističke istrage u čemu već policajac, a da ne govorim specijalist kriminalistike ipak zna puno više. Također, zašto se umjesto svega učinjenog radije ne razmisli o alternativi kako bi i stručnjaci mogli preći na sveučilišnu razinu, na način da se polaganjem razlike omogući svima doktorska razina, postdoktorska ili dr. razina i neka sami sveučilišni i stručni profesori usporede kompetencije koje se dobivaju završetkom njihovog programa i kažu koje su to razlike, i što se sve treba položiti, tj. koju razinu znanja treba imati. Institutom poput državne mature se mogu izgладiti eventualne različitosti programa. Znam puno vrijednih stručnjaka koji bi bili zahvalni na tome, i u svakom bi slučaju oni koji se na to odluče morali podići svoju razinu znanja i dodatno se usavršiti, a isto tako znam puno sveučištaraca koje uopće ne zanima stručni posao, jer je on nešto njima strano, i predstavlja dodatno opterećenje, a sami misle kako su već dali veći angažman od policajca završavajući svoje studije i nisu motivirani učiti dalje struku koju rade, te su kao takvi teret sustavu. Kao treće još jedan absurd, netko tko se školovao u nekoj manjoj sredini gdje se svi poznaju i gdje su bolje ljudi povezani ima bolje ocjene, i temeljem toga je prije uvođenja državne mature upisao i završio sveučilišni studij. Sada imate tete iz vrtića koje su načelnici i pomoćnici, a i kriminaliste koji rade najniže poslove jer nema slobodnog radnog mjesta. Umjesto toga da se uvede bolji nadzor nad radom, donošenjem programa, te njihovim provođenjem na stručnim studijima kako se ne bi dešavale zlouporabe od pojedinaca koji odgovaraju samo fakultetu gdje rade, što bi dodatno podiglo razinu studiranja na stručnim studijima. Na kraju.... imamo 2 mogućnosti; 1. Dignuti trenutno stanje 2. Spustiti trenutno stanje Što želite ljudima koji ovdje žive i bore se kako bi što bolje živili, da su pametniji nego što jesu ili neka se u njima ugasi želja biti bolji i nek prihvate ono što im je nametnuto.

Bruno Kukić

Poštovani, student sam 1. godine stručnog studija na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu. Osobno se protivim alternativnom prijedlogu zakona jer je diskriminirajući za studente veleučilišta koji moraju uložiti isti trud i vrijeme kao i studenti sveučilišta. S poštovanjem, Bruno Kukić

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Nives Pleše Poštovani, Studentica sam 3. godine stručnog studija Sigurnost i zaštita na Veleučilištu u Karlovcu. Smatram da su oba sustava jednako vrijedna i da među njima ne treba stvarati razlike. Isto tako smatram da je alternativni prijedlog zakona neprihvatljiv i diskriminira studente stručnih studija. S poštovanjem, Nives Pleše	Prihvaćen Prihvaća se.
Katarina Sudarić Studentica sam druge godine preddiplomskog stručnog studija Visoke škole međunarodnih odnosa i diplomacije Dag Hammarskjold u Zagrebu te smatram da je glavni prijedlog zakona o izmjenama Zakona o HKO-u u potpunosti prihvatljiv i jednako pravedan za sve studente. S druge strane, alternativni prijedlog smatram devijantnim i diskriminirajućim za velik broj studenata, ali i onih koji su ranije diplomirali na veleučilištima i visokim školama. Zanima me što će se dogoditi s njihovim diplomama i kako bi ova eventualna promjena razina utjecala na njih? Svoj fakultet upisala sam svjesna tog žalosnog stava u Hrvatskoj da sve što ima riječ „privatno“ automatski priziva negativnu konotaciju. No razlog zbog kojeg sam upisala Visoku školu je ono što dobivam za cijenu svoje školarine i ne, ne dobivam samo diplomu. Kroz pet godina svojeg obrazovanja od svojih profesorica i profesora dobivam znanje i iskustvo koji me pripremaju za daljnje zaposlenje. S obzirom da velik broj tih istih profesora paralelno predaje nama na Visokoj školi i nekom od sveučilišta, kako to da se naše znanje pokušava umanjiti? Zar je onda prepostavka da ti profesori na sveučilištima predaju „bolje“, a na veleučilištima i visokim školama „lošije“? Svaki studij zaslužuje poštovanje i mislim da je važno cijeniti svacići trud i rad uložen u obrazovanje, odnosno vlastiti daljni prosperitet. Republika Hrvatska, kao članica Europske unije, obvezala se poštivati europske stečevine te je, kao jednu od reformi, usvojila ECTS bodove kao sistem vrednovanja rada studenta. S obzirom da ne postoje sveučilišni i stručni ECTS bodovi i da i jedni i drugi završavanjem studija ostvaruju jednak broj bodova, zašto bi Hrvatska izvodila svoje opcije koje su nepotrebne, neutemeljene i prije svega diskriminirajuće. Ovakvim omalovažavanjem stručnih studija ugrožava se napredak, ne samo trećine ukupnog broja studnata, nego i napredak ove zemlje, koja vapi za mladim ljudima koji će ju pokrenuti. Umjesto da se zajednički bavimo tim pitanjima, trošimo vrijeme i energiju na ovakav besmislen i žalostan pokušaj onih kojima nije bitna ni ova zemlja ni njezini stanovnici. S poštovanjem, Katarina Sudarić	Prihvaćen Prihvaća se.
Stjepan Šimović Poštovani, kao student 2. godine stručnog studija podržavam prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja. Alternativni prijedlog smatram neprihvatljivim jer degradira studente stručnih studija. s poštovanjem, Šimović Stjepan	Prihvaćen Prihvaća se.
Toni Galinec Poštovani, Kao student Veleučilišta u Karlovcu protivim se alternativnom prijedlogu zakona jer ga kao takvog smatram diskriminirajućim jer svi mi studenti imamo isti broj ECTS bodova i jednako tako moramo uložiti trud kako bi završili studij. U potpunosti podržavam izvorni prijedlog MZOSa. S poštovanjem, Toni Galinec.	Prihvaćen Prihvaća se.

Selma Stipanović Poštovani, Studentica sam 1. godine na Tehničkom Veleučilištu u Zagrebu. Smatram kako je alternativno rješenje vrlo nepošteno prema svim studentima veleučilišta koji ulažu jednaki trud kao kolege sa sveučilišta. Također trebamo biti svjesni činjenice da će ta odluka utjecati jednakom na sve studente koji su već završili studij, ne samo na tisuće nas koji trenutno studiramo na veleučilištima. Kako će se ova odluka odraziti na našu buduću karijeru? Što će se dogoditi sa diplomama studenata koji su mukotrpnim radom završili 5 godina studija i zaposlili se kao ravnopravni kolegama sa sveučilišta? Što je sa onima koji imaju članstvo u Komori? Gube li članstvo? Znači li to da više nisu kompetentni za svoje trenutno radno mjesto? Alternativni prijedlog nosi samo štetu na tisuće studenata i u njemu ne vidim nikakvu korist. Samo jedan veliki korak unazad u našem obrazovnom sustavu. Lijep pozdrav, Selma Stipanović.	Prihvaćen Prihvaća se.
Andrea Tadić Poštovani, studentica sam 2. godine preddiplomskog studija na Građevinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Alternativni prijedlog Zakona smatram neprihvatljivim jer omalovažava rad, trud, vrijeme, kao i novac koji su kolege sa stručnih studija uložili u svoje obrazovanje. Prema rezultatima prvog hrvatskog nacionalnog izvješća temeljenog na rezultatima istraživanja EUROSTUDENT IV, provedenoga 2010. godine, studenti upisani na stručne studije u Republici Hrvatskoj činili su 32 % ukupne studentske populacije. Svjesna sam da je ovaj podatak relativno star, te da se dosta promijenilo u posljednjih sedam godina, ali smatram da do danas nije došlo do značajnijih oscilacija u tom broju. Dakle, gotovo trećini mladih ljudi u potrazi za poslom neće biti osigurani isti uvjeti za dobivanje radnoga mesta jer im diplome neće imati istu vrijednost kao one sa sveučilišnih studija. S obzirom da nakon toga u domovini neće uspjeti naći posao, vjerojatno će se iseliti iz države, a u vrijeme kada kao veliki problem u zemlji Vlada RH ističe upravo odlazak mladih u inozemstvo, predloženo alternativno rješenje definitivno djeluje nelogično. Lijep pozdrav, Andrea Tadić	Prihvaćen Prihvaća se.
Karlo Batistić Poštovani, student sam 3. godine stručnog studija elektrotehnike na Tehničkom Veleučilištu u Zagrebu. Protivim se alternativnom prijedlogu zakona. Smatram da se ECTS bodovi trebaju jednakom vrednovati, jer i mi studenti sa stručnih studija itekako trebamo uložiti trud da bi završili svoj studij. Zato alternativni prijedlog smatram diskriminirajućim. Hvala	Prihvaćen Prihvaća se.
Mislav Vučinić Student sam 1.godine strojarstva i brodogradnje, te smatram da je alternativno rješenje nepošteno prema studentima sveučilišta!	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.

Slaven Đenadija Poštovani, student sam na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu i smatram da je izvorni prijedlog zakona dobar. Protivim se alternativnom prijedlogu. Smatram da je alternativni prijedlog zakona potpuno neutemeljen i u suprotnosti s europskom praksom. U očitovanju Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu stoji: „EKO treba smatrati 'kvalifikacijskim okvirom utemeljenim na ishodima učenja', a ne "okvirom kompetencija" (competences framework)“. Ako specijalistički diplomski stručni studij ima ishode učenja razine 7, jednake razine kao i studiji na diplomskim sveučilišnim studijima zašto bi radili razlike između dvije jednake razine? S poštovanjem, Slaven Đenadija	Prihvaćen Prihvaća se.
Ivana Rajh Poštovani, Podržavam inicijalni prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja o zadržavanju na istoj razini sveučilišnih i stručnih diplomskih studija. Alternativni prijedlog bi dugoročno mogao biti štetan i dovesti do uništavanja binarnog sustava. S poštovanjem, Ivanka Rajh	Prihvaćen Prihvaća se.
Petar Anić Umjesto da visoko obrazovanje i akademska zajednica vode ovu državu iz stanja opće depresije i propadanja, uvaženi pojedinci/skupine po dobrom starom balkanskom modelu iz vlastitih "sitnih" koristi pokušavaju uništiti smisao sveučilišnih i stručnih studija. Sveučilišni i stručni studiji se razlikuju, dok sveučilišni studij teži znanosti, teoriji i istraživanju, stručni studij bi trebao pridonositi kvaliteti radne snage na tržištu rada kroz veći broj sati prakse i uz predavače iz realnog sektora, koji mogu studente uputiti i naučiti onome što će njim sutra biti potrebno na tržištu rada. U svakoj normalnoj državi, te dvije strukture obrazovanja se podupiru i pomažu, jer su svjesni da će jedino na taj način zadovoljiti krajnje potrebe tržišta rada i znanosti, ne čemu države zasnovaju svoj ekonomski rast i napredak. Ipak, kako to uвijek biva kod nas, pojedinci/skupine gledaju svoj kratkoročni interes, umjesto dugoročnog napretka obrazovanja i cjelokupne države. Zaključak: Sveučilišni i stručni studij nikada neće biti isto, ne zato jer (ne) spadaju u isti razred prema Hrvatskom kvalifikacijskom okviru, nego zbog cilja, odnosno ishoda učenja i postignutih vještina. Stoga bi svaka stigmatizacija ili degradiranje studenata stručnih studija bilo u potpunosti pogrešno i nedopustivo. Podržavam izvorni (glavni) prijedlog MZOS-a.	Prihvaćen Prihvaća se.
Gabriela Filipović Poštovani, završila sam stručni studij Sestrinstva na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu. Apsolutno ne podržavam alternativni prijedlog zakona jer ga smatram diskriminirajućim. 180/300 ECTS bodova u 3 odnosno 5 godina studiranja stećeno na stručnom studiju ne može vrijediti manje od 180/300 ECTS bodova stećenih na sveučilišnom. Studiji se razlikuju po sadržaju, na sveučilišnom prevladava učenje teorije, dok se na stručnom bazira više na učenje vještina, ali to nikako ne smije značiti da se pravi razlika u stjecanju određene razine (prvostupnik, magistar, doktor). Lijep pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.

Stella Pečenec Poštovani, studentica sam 1. godine Očne optike na Veleučilištu Velika Gorica. Smatram kako je alternativni prijedlog zakona neprihvatljiv i diskriminira studente stručnih studija te bi svi trebali imati jednaka prava. S poštovanjem, Stella Pečenec	Prihvaćen Prihvaća se.
Dora Domačinović Studentica sam treće godine stručnog preddiplomskog studija i smatram da je alternativni prijedlog diskriminirajući i da nas dovodi u nepovoljan položaj kako kod poslodavaca tako i u inozemstvu zbog neprepoznatnosti naziva koji stječemo nakon završetka diplomske razine. Lp Dora Domačinović	Prihvaćen Prihvaća se.
Marko Tolić Poštovani, podržavam izvorni Nacrt prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona o HKO. Smatram kako je za dobrobit Republike Hrvatske od presudne važnosti da kroz visoko obrazovanje proizvodi kvalitetnu radnu snagu kako na sveučilišnim studijima, tako i na stručnim studijima, vodeći brigu o tome da ne demotivira niti jednu stranu od nastavka studiranja. Alternativni prijedlog čini upravo to. On demotivira studente od upisa diplomskih stručnih studija jer njihova diploma kasnije neće vrijediti isto kao ona sa sveučilišnih diplomskih studija. Imajući na umu kako je Hrvatska relativno centralizirana zemlja, moć veleučilišta je upravo u tome da u manjim lokalnim sredinama, koje nisu u blizini Sveučilišta (u RH ih je manje od 10) potaknu njihov gospodarski rast, ostanak mladih visoko obrazovanih ljudi, otvaranje radnih mesta, popravak demografske slike itd. Također za primjer nam ne bi bio niti presedan koji bi tada RH napravila u EU kao jedina zemlja članica koja ne bi pratila Europski kvalifikacijski okvir. Štoviše, mi bi jasno zanemarili Opću odredbu iz Zakona o hrvatskom kvalifikacijskom okviru: "Zakonom se utvrđuje povezivanje HKO-a s Europskim kvalifikacijskim okviriom.". ECTS bod predstavlja opterećenje studenta u određenom broju sati (25-30), a isti je za studente na stručnim diplomskim studijima, te za studente sveučilišnih diplomskih studija koji su se jednakost trudili i borili za svoje ocjene. Isto tako po završetku diplomskog studija (sveučilišnog ili stručnog) studenti su stekli 300 ECTS-a, te stoga ne treba raditi razliku u vrijednosti ovih dviju diploma. S poštovanjem, Marko Tolić	Prihvaćen Prihvaća se.
Borna Vučinić Poštovani, student sam 4. godine strojarstva na FSB-u i smatram da je alternativni zakon izrazito štetan i diskriminirajući. Kao prvo mnogi sveučilišni studiji su jako nisko pali po kvaliteti znanja te ih neki veleučilišni studiji pretekli po kvaliteti i stučnosti. Kao drugo ako je ovo način smanjenja konkurenčije na tržištu rada izrazito je neprofesionalan pošto jedan komad papira ne može prestavljati kvalitetu i količinu znanja stečenog tijekom studija (barem što se ove naše države tiče). Mnogi studenti koji su završili studij na veleučilištu imaju veći fond znanja od onih koji su završili sveučilišni studij. Nažalost kod nas i dalje taj papir ima prednost nad znanjem i stoga ovaj zakon ne misije stupiti na snagu. Borna Vučinić Lijep pozdrav!	Prihvaćen Prihvaća se.

Franciska Jozić

Poštovani, prvo, potpuno je suludo da je uopće došlo do toga da moramo o ovome raspravljati, s obzirom da alternativni prijedlog nema ama baš nikakvo uporište i potpuno je nevaljan, neargumentiran, netočan, teško diskriminirajući i nepotreban. Poštovana gospodo, s kojim pravom ovo radite?? Igrate se ljudskim sudbinama!! Namećete svoju volju, bez imalo savjesti o posljedicama!! Degradirate nas, omalovažavate!! Poštujete li imalo obrazovne sustave EU, čija smo punopravna članica?? Jeste li uopće upoznati s njihovim visokim obrazovanjem?? Temeljem čega je uopće nastao, malo je reći, ponižavajući alternativni, prijedlog?? Jeste li uopće razmišljali koliko problema je nanešeno samim zvanjem stručnog specijalista, koji se mogao puno jednostavnije riješiti, npr. struč.mag., za razliku od univ.mag.?? Umjesto da se bavimo prijedlozima zamjene riječi specijalist, koja je sama po sebi neprepoznata i nepoštena, mi raspravljamo o nečemu, što je gotovo teško za prihvati, predloženo od strane ljudi koji bi trebali poticati pravičnost, jednakost i bolje obrazovanje i sretnije mlade ljudi! Ishodi učenja su razlika a ne broj ECTS-a, oni su isti!! Shvaćate li da smo ogorčeni, izmanipulirani, Vašim alternativnim prijedlogom? Već je puno puta rečeno da samo potičete daljnje iseljavanje i to je velika istina, trebali bismo se sramiti svoje diplome? I to samo u Hrvatskoj, jer svugdje drugdje diploma stručnog studija je priznata i ne postoji zvanje specijalist, kao kod nas!! Shvaćate li da rušite cjelokupno stručno obrazovanje i obrazovani sustav? Manje studenata će se upisivati, nastat će višak radne snage, sadašnji studenti su ogorčeni, jedva čekaju napustiti ovu zemlju apsurdnih prijedloga u obrazovanju, prođe li ovaj suludi alternativni prijedlog slijede silne tužbe zbog manipulacija!! Kad smo upisivali nitko nije ovo spominjao, što sad s nama kad smo diplomirali?? Dakle, završila sam specijalistički diplomski studij, trenutno pohađam drugi specijalistički diplomski (iste vrste, drugog smjera), bude li alternativni prijedlog usvojen, pitam Vas, tko će vratiti moje silne novce za studiranje, tko će mi nadoknaditi troškove plaće do mirovine s obzirom da će slijediti otkazi za nas koji smo struč.spec., a obavljamo posao koji po Vama nećemo moći i za koji nismo dovoljno kompetentni?? Tko će mi pronaći drugi posao iste vrste, iste plaće, s obzirom da sam (smo) sustavno izmanipulirana i prevarena, zbog Vaših nejasnih ciljeva i nepotrebni prijedloga?? Proučite, molim Vas, obrazovanje u razvijenim zemljama, nemojte diskriminirati, omalovažavati, degradirati, tjerati nas u inozemstvo! Dovoljno štete radite time što nam ne dozvoljavate doktorske studije te mi velike novce za doktorate čemo davati za obrazovanje u susjednim zemljama umjesto da taj novac se slijeva u Hrvatskoj. Jednostavno je nemoguće prihvati alternativni prijedlog, ne postoji niti jedno dovoljno logično objašnjenje za njega. S poštovanjem, Franciska Jozić, struč. spec. ing. traff.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Suada Shahini Smatram da je ovaj prijedlog Zakona u predloženoj formi i sadržaju diskriminatoran po nekoliko osnova ! 1. Suprotan odluci Ustavnog Suda RH U-I-351/2016. od 20.travnja 2016.god. U kojoj se izričito navodi u č.36.>>da je pogrešno i društveno štetno raspravljati o stručnim studijima kao onima koji nemaju jednaku vrijednost , odnosno značaj kao sveučilišni <<. 2. Navedeni nacrt prijedloga zakona izravno krši načelo o zabrani diskriminacije, Europsku Konvenciju o ljudskim pravima . Nadalje , ovakve izmjene zakona to bi prouzročilo posljedice : 1. Razina 7.1 (specijalistički studij 300 ECTS) izjednačuje se s razinom 6.EQF odnosno razinom 1. QF-EHEA (koje se odnose na razine stručni pravstupnik) dakle degradira / izjednačava sa razinom od 180ECTS , 2.razina 7.2 i 7. 3 (sveučilišni studij 300ECTS i sveučilišni specijalistički studij) izjednačava se s razinom 7.EQF odnosno razinom 2.QF-EHEA. Mišljenja sam da nije dopušteno raditi distinkciju između razine 7.1 i 7.2 jer se radi o istoj razini kvalifikacija sukladno Bolonjskom procesu , dakle 300 ECTS. pretpostavka je da je namjera Rektora Borasa i PF Sveučilišta u ZG , onemogućiti diplomantima specijalističkih studija u RH pristup postiplomskim studijima odnosno daljnje školovanje, što je također diskriminatorno! Pritom pozivam se na praksu zemalja EU poput u zemalja AT, SLO, DE ... specijalistički i sveučilišni studiji izjednačeni su, što uključuje i nastavak školovanja uključujući i pristup doktorskim studijima. Obzirom da smo (bar na papiru) EU.	Prihvaćen Prihvaća se.
Natalija Velić Poštovani, prije svega krećem s dva pitanja na koje bih voljela jednog dana saznati odgovor: "Što bi bilo kad bi svi hrvatski stručni specijalisti zatražili podršku od svojih kolega sa sličnih studija u Europi, ali i raznih stručnih europskih udruženja i komora, a kojima pripadaju i hrvatska stručna udruženja i komore, a kojima pak hrvatski stručni specijalisti već godinama plaćaju članarine i s kojima surađuju s ciljem unaprijeđenja edukacije i struke? Bi li to bio jedini izlaz da se konačno shvati da su specijalistički diplomski stručni studij i sveučilišni diplomski studij na istoj razini Europskog kvalifikacijskog okvira i da ostale zemlje članice jednako vrijedno promatraju obje obrazovne vertikale?" Prihvatanjem Bolonjske deklaracije Republika Hrvatska je uskladila svoj visokoškolski sustav sa EHEA (European Higher Education Area – Europski prostor visoke naobrazbe), stoga je tijekom 2004. godine na inicijativu Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta pokrenut proces izrade nastavnih planova i programa sveučilišnih i veleučilišnih studija uskladištenih sa sličnim studijima u Europi. Stručni studiji kao i sveučilišni trebaju međusobno surađivati i nadopunjavati se, raditi na podizanju kvalitete visokog obrazovanja te osluškivati potrebe tržišta rada i prema tome prilagođavati svoje programe. Brojni sveučilišni profesori ionako već predaju i na stručnim studijima, zašto se ne bi ojačala međusobna suradnja kako bi se uvidjele prednosti i jednog i drugog? Svakako je potrebno slijediti sustav binarnog visokog obrazovanja prema načelima Europskog prostora visokog obrazovanja te uzeti u obzir stav Ustavnog suda Republike Hrvatske: "općenito je pogrešno postojeći binarni sustav visokog obrazovanja sagledavati kroz usporedbu njihove vrijednosti za društvenu zajednicu, jer su oba sustava (i sveučilišni i stručni) za društvenu zajednicu jednako vrijedni i jednako	Prihvaćen Prihvaća se.

potrebni.“ Nužno je i da se što prije riješi problem s titulama te se umjesto dosadašnjih magistar/specijalist iste usklade kao što su i u Europi gdje je za sve naziv "Master" (sveučilišni (academic) i stručni (professional)). Primjeri titula koje je potrebno uskladiti kao što je to učinjeno na sličnim studijima u Europi prema EHEA (European Higher Education Area – Europski prostor visoke naobrazbe) slijede u nastavku: struč. spec. ing. aedif. - stručni/a specijalist/specijalistica graditeljstva struč. spec. ing. techn. inf. - stručni/a specijalist/specijalistica informatike struč. spec. oec - stručni/a specijalist/specijalistica ekonomije struč. spec. ing. politech. - stručni/a specijalist/specijalistica politehnike struč. spec. ing. inf. tech. - stručni/a specijalist/specijalistica inženjer/inženjerka informacijskih tehnologija struč. spec. osj. - stručni/a specijalist/specijalistica odnosa s javnošću struč. spec. ing. mech. - stručni/a specijalist/specijalistica inženjer/inženjerka strojarstva struč. spec. ing. traff. - stručni/a specijalist/specijalistica inženjer/inženjerka prometa struč. spec. ing. sec. - stručni/a specijalist/specijalistica inženjer/inženjerka sigurnosti i zaštite struč. spec. crim. - stručni/a specijalist/specijalistica kriminalistike Ne zaboravite da su temeljem čl. 51 stavka 2 i članka 116 stavka 5. ZAKONA O ZNANSTVENOJ DJELATNOSTI I VISOKOM OBRAZOVANJU spomenutima izdane dopusnice za izvođenje studija čime se prikuplja dodatnih 120 ECTS bodova, odnosno čime se omogućilo da studenti prikupe 300 ECTS bodova. Je li u redu poslati poruku 55 000 ljudi, ali i njihovim obiteljima da su svi uloženi resursi u petogodišnje obrazovanje bili uzaludni? Hoćete li im na kraju cijele ove tragikomedije reći da su znali što upisuju? Ako pogledate cijene školarina na svim studijima koji su dobili dopusnicu za rad (za koje su neki možda štedili godinama, za koje su roditelji odvajali ne bi li omogućili djeci što bolji položaj na tržištu rada, neki su kao ja radili uz studij, a nekima su financirali poslodavci), nije teško izračunati o kojem se vremenskom periodu i finansijskim sredstvima radi te da želite obmanuti puno više od 55 000 osoba. Nije li Republika Hrvatska pristupom u EU preuzeila pravnu stečevinu od Europske Unije? Ne zaboravite da su brojni stručni specijalisti nakon završenog studija postali i članovi stručnih komora kojima također plaćaju svoje članarine? Kome od vas trebaju studenti, roditelji i poslodavci poslati račun za obmanu? Trebaju li nove generacije razmišljati o završavanju studija negdje drugdje u svijetu, a time i stjecanja radnog iskustva? Sto bi na sve ovo rekla Europska komisija? Iz Hrvatske već sad bježe svi- i oni sa sveučilišnom, ali i oni sa diplomom stručnog specijalista. Prihvaćanjem alternativnog prijedloga nove generacije neće ni čekati s upisom, a kamoli završavanjem studija u domovini. Eto, ja sam u proteklih 11 godina završila dva različita stručna studija, uz rad i veliko odricanje mojih roditelja i mene osobno, ali sad ćete mi reći da moje diplome prema svemu navedenom ne vrijede ništa? Tek sam prije mjesec dana stekla diplomu stručnog specijalista odnosa s javnošću i reći ćete mi da manje vrijedim od sveučilišnog studenta iako sam se svojim trudom i zalaganjem svrstala među prvih pet koji su već za vrijeme studija počeli stjecati radno iskustvo i zamislite, nakon šest mjeseci stručne prakse dobila ponudu za posao? Slijedom navedenog podržavam Nacrt prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru koji je izradilo Ministarstvo znanosti i obrazovanja te ne podržavam alternativni prijedlog po kojem su sveučilišni studiji definirani na višoj

razini vrijednosti kvalifikacije. Diplomski studiji trebaju biti smješteni prema sljedećim razinama: 7.1.a) stručni diplomski specijalistički studiji; 7.1. b) sveučilišni diplomski i integrirani studiji; 7.2. poslijediplomski sveučilišni specijalistički studiji. Također, kao što je i u Europi omogućeno, stručnim studijima treba omogućiti razvoj do razine 8. U nadi da ćete razmotriti sve navedeno kao i pokušati dati odgovor na prva dva pitanja šaljem srdačan pozdrav, Natalija Velić

Melita Sindić

Poštovani, svjesna sam da možda nepriliči, no, čitajući sve komentare kolega, te vrlo cijenjenih profesora, moram iskazati ponos, što sam imala priliku učiti od njih. hvala

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje.

Melita Sindić

Poštovani, podržavam izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO, dok alternativni prijedlog, zastupan od stane Rektorskog zbora, te očitovanje Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Agencije za znanost i visoko obrazovanje, te ostalih fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, koji su dali svoje očitovanje, smatram neprihvatljivim. U potpunosti se slažem s očitovanjem: 1) Tehničkog veleučilišta u Zagrebu, 2) Međimursko veleučilište u Čakovcu, 3) Veleučilišta u Karlovcu, 4) Vijeće veleučilišta i visokih škola, 5) Udruga diplomiranih studenata Veleučilišta u Karlovcu - "Alumni VUKA", 6) Udruga studenata grada Zaprešića, 7) EFFECTUS studij financije i pravo, 8) Visoke škole međunarodnih odnosa i diplomacije Dag Hammarskjöld, 9) Edward Bernays Visoka škola za komunikacijski menadžment, 10) kolega: Josipom Užar, Željko Kovačević, Marko Pomahač, Saša Drlić, Jure Koljanin, Marko Cicvarić, Blaženka Divjak, Jakša Bojčić, Mikaela Jozić, Dejan Karanović, Darko Topić, Željka Marković, Ivan Pakozdi i mnogih drugih. Kao i ostale kolege, smatram neprihvatljivim bilo kakvu degradaciju i diskriminaciju studenata stručnih studija, te time i svih kolega inženjera, stručnih specijalista, koji su završili navedene studije. Također smatram da se navedenim prijedlogom retroaktivno degradiraju i omalovažavaju prava svih studenata koji su završili ili su u postupku završavanja stručnih studija, a koji su na legitiman način istu stekli pod uvjetima s kojima su bili upoznati i u skladu s kojima su odlučili studirati znajući da im ih nitko ne može oduzeti naknadno, jer to jamči i Ustav i posebni propisi. Čitajući obrazloženja Pravnog fakulteta, te ostalih fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, te izvještaj s 4. sjednice Rektorskog zbora, Split, 20. siječnja 2017., objavljenog u listu Universitas br. 87; (raspoloživo na:

<http://www.unist.hr/Portals/0/docs/universitas/UNIVERSITAS%2087.pdf?ver=2017-01-30-090408-623>, travanj, 2017.) uočila sam podcjenjivanje, subjektivne izjave, no nisam uočila valjane izjave, argumente, koje bi dale 'za pravo' alternativnom prijedlogu. Molim objašnjenje Ministarstva: 1. Ako se prihvati alternativni prijedlog od strane Pravnog fakulteta, na koji način smatrati da će alternativni prijedlog djelovati 'pozitivno' za stručne studije (studente, inženjere, ...) ? Prema ' Overview of national qualifications framework developments in Europe' uglavnom sve zemlje članice EU imaju osam nivoa, osim nekoliko koje imaju osam s nekoliko podrazina (mi, Makedonija, Irska, Crna Gora, ...). Isto tako, EKO tvrdi da nema osnove za uvođenje različite razine kod diplomske kvalifikacije u stručnom i sveučilišnom obrazovanju. U EKO-u ponuđen pozitivan primjer, kojeg prate skoro sve zemlje članice (osim nekoliko, uključujući i nas), zašto ne bi prihvatali taj pozitivni primjer? Koji je argument za NE? 2. Na koji način je rješeno pitanje Ustavnog suda o pristupu na 8 razinu, odn. na koji način će se omogućiti specijalističkim diplomskim stručnim studijima pristup razini 8? Molim, da se pri razmatranju Nacrta prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru s konačnim prijedlogom Zakona, osim pozitivnih odredbi postojećih zakona, uzmu u obzir i argumentirani prijedlozi naših cijenjenih veleučilišta, kolega, te pozitivni primjeri zemalja Europske unije (npr. dani primjeri kolega, zatim analiza i usporedba u službenom dokumentu: CEDEFOP, National qualifications framework developments in Europe - <http://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/publications/4137>). Hvala. Melita Sindić, struč.spec.ing.aedif.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Ivica Komljenović

Poštovani, završio sam prediplomski stručni studij na VVG-u i diplomski stručni studij na TVZ-u i u IT struci radim već 5 godina. Prilikom upisa jednog i drugog stupnja visokog obrazovanja zakon je jasno definirao, da su navedeni studiji jednakim tj. ekivalentnim (opterećenjem) sveučilišnim studijima jednakih razina. Dakle, 180 ECTS bodova prediplomskog i 120 ECTS diplomskog stručnog studija, jednak je 180 ECTS bodova prediplomskog i 120 ECTS diplomskog sveučilišnog studija itd. Kako je to u zemljama koje su potpisale Bolonjsku deklaraciju. Kroz dosadašnji radni staž, surađivao sam s kolegama koji su studirali na stručnom i onima na sveučilišnom studiju, iz osobnog iskustva, mogu zaključiti, da je motivacija i želja za radom pojedinca najviše utjecala na količinu znanja i kompetencija koje je isti demonstrirao svojim učinkom na radnom mjestu. Oduzimanjem prava studentima stručnih studija tj. hendikepom koji im se želi nametnuti kroz razne prijedloge zakona koji krše okosnicu Bolonjskog procesa, a samim time i spustiti na razinu 6 EOF-a tj. razinu prediplomskih studija, čime bi se npr. 120 ECTS bodova (za one koji imaju 300 ECTS-a) jednostavno poništili, čini zakonski presedan koji nije usvojila (ni razmišljala da usvoji) ni jedna od zemalja potpisnica Bolonjskog procesa, naravno, osim RH. Zašto? Pitao bi se pametan čovjek, jednostavno iz razloga što (ostale članice) razumiju da se ovdje ne radi o tome tko više zna nakon završetka diplomskog studija, već o tome da i jedni i drugi imaju jednak nivo znanja s naglasnom na primjenu istoga u struci ili nastavkom daljnog obrazovanja i istraživanja. Žalosno je da vodeći ljudi koji bi trebali u potpunosti razumjeti Bolonjski proces, svojim istupima u javnosti jasno daju do znanja da ipak ne vladaju materijom. Osim toga, umjesto da se pobrinu da RH napreduje u pogledu visokog obrazovanja i izjednači se s vodećim zemljama EU-a, nastoje samo produbiti jaz i otežati mobilnost studenata. Ako netko želi težiti izvrsnosti u obrazovanju, onda to mora i dokazati djelima, a ne nastojati zakonom degradirati određenu skupinu obrazovanih ljudi, kako bi sebi osigurali bolji status, jer to je čin očajnika. Tko je bolji? Vjerujte, odmah će se vidjeti na radnom mjestu. Dakle 5 ECTS <> 5 ECTS samo u RH !!! Svakako napominjem da je glavni prijedlog manje diskriminirajući i bliži Bolonjskoj deklaraciji za razliku od alternativnog. Žalosno je da o ovoj temi uopće moramo raspravljati! Sručan pozdrav, Ivica Komljenović

Ivica Komljenović

Poštovani, kako bi preventivno djelovali i spriječili nešto loše što se može dogoditi. Ne mogu vjerovati da Ured pučke pravobraniteljice u svom komentaru ukazuje na važnost poštivanja EQF forme i jednakosti ECTS bodova neovisno o tipu studija, a u završnoj riječi podržava zaključak Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, koji u svom prijedlogu upravo nameće rušenje tih vrijednosti, po kojem 300 ECTS bodova stručnog ne bi bilo jednak 300 ECTS bodova sveučilišnog studija. Iskreno se nadam da je to bila samo potvrda zaključka (jedini dio prijedloga koji nije upitan) kako je u RH potrebna kompletarna reforma visokog obrazovanja ali u smjeru stečevina EU-a, a ne loših zakona proizašlih iz još neshvatljivijih namjera autora. Obzirom da sam u prethodnom komentaru već obrazložio loše strane alternativnog prijedloga, sljedećim pitanjima želim ukazati na zabrinjavajuću neuopćenost Nacionalnog vijeća za znanost prema ključnim vrijednostima i pravima koji proizlaze potpisivanjem Bolonjske deklaracije. 1. Ako bi se studentima stručnih

Prihvaćen

Prihvaća se.

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje. Ministarstvo znanosti i obrazovanja u daljnju proceduru upućuje glavni prijedlog Nacrta prijedloga zakona.

specijalističkih diplomske studije razina HKO 7 spustila na razinu EQF 6 (što je absurd samo takav), znači li to da studenti koji su diplomirali na stručnom studiju u bilo kojoj drugoj potpisnici Bolonjske deklaracije dolaskom u RH bili degradirani (kao što NVZ želi degradirati nas) za razliku od matične zemlje (i ostalih zemalja) u kojoj je njihova diploma i titula jednaka stupnju 7 EQF-a ? 2. Jesu li svjesni članovi NVZ-a da bi potezom degradacije koji predlažu, s razine HKO 7 na EQF 6, kršili prava studenata stručnih studija RH po stečenim pravima Bolonjske deklaracije i na taj način oštetili iste koji trenutno studiraju i one koji su već završili studij, a prilikom upisivanja studija HKO je definirao drugačiji ishod ? 3. Znači li da degradacijom studenata stručnih specijalističkih diplomske studije njihovih 300 ECTS bodova nije jednako 300 ECTS-a stečenih na sveučilišnom studiju? Ako da, onda je jasno da je to apsolutni absurd i presedan (mojih 300 HRK nije jednako njihovih 300 HRK), a ako ne, molim obrazloženje kako je onda moguće predlagati spuštanje razine HKO 7 i povezivanjem s nižom razinom EQF 6, koja odgovara razini preddiplomske studije (180 ECTS) a studenti imaju 300 ECTS-a ? 4. Molim članove da se očituju o opasnosti domino efekta (koji će se upozoravam sigurno dogoditi), kao posljedica alternativnog prijedloga kojeg očito predlaže NVZ-o. Jasno je iščitati da bi u koliko prođe alternativni prijedlog, oni forsirali sve gore navedeno (HKO 7 u EQF 6) i na taj način dovodili HKO i visoko obrazovanje RH u nezavidan položaj u odnosu na druge potpisnice Bolonje i članice EU-a, a studente koji su završili stručni specijalistički diplomske studije pred gotov čin. Uzmite u obzir da mi koji smo završili stručni specijalistički diplomske studije, svojim zaslugama i radom, u nekim slučajevima djelujemo i na rukovodećim mjestima, kako privatnih tako i državnih institucija, koje su platile naše školovanje, a prijedlogom NVZ-a bi naša titula i stupanj obrazovanja bezrazložno i kršenjem zakona došao u pitanje. Vjerujte, u to slučaju bi svakako isla i protutužba na ustavnost HKO-a. Stručni i sveučilišni diplomske studije trebaju ostati na razini 7.1 pod stavkama a i b (kao rješenje koje će zadovoljiti Ustavni sud RH). Alternativnom podjelom unutar HKO grupe 7 na 7.1 i 7.2 se degradiraju specijalistički diplomske stručne studije, a podiže razina sveučilišni diplomske studije, a da je njihova razina opterećenja i dalje jednaka, što nije u skladu s EQF i QF-EHEA okvirima visokog obrazovanja. Mislim da ne treba više ponavljati kakve su daljnje posljedice po RH i visoko obrazovanje. Veliki broj studenata, ako ne i svi, neće imati opravdani razlog da nastave studirati na stručnom diplomskom specijalističkom studiju, a to znači propadanje modela obrazovanja i zatvaranje fakulteta. Možda je to i cilj predlagatelja alternativnog rješenja? Radna skupina MZOS-a je glavnim prijedlogom odabrala kvalitetno rješenje i jedino logično, kako bi se zadovoljila forma i ugradile smjernice za upisivanje doktorskih studija. Žalosno je da u ovo vrijeme vodimo raspravu o nečemu što je očito svim članicama potpisnicama, jasno osim RH tj. NVZ-u. Moramo se zapitati, kako je moguće da visoko obrazovani ljudi, profesori nisu u stanju (ili još opasnije, ne žele) shvatiti ciljeve Bolonjske deklaracije. Također je bitno naglasiti, kako je moguće da je Ustavni sud zahtjev podnesen od strane Sveučilišta u Zagrebu riješio i poništo HKO u roku od tri mjeseca, a zahtjev koji je podnio g. Matko Utrobičić zajedno s kolegama na TVZ-u 2007. godine na istom sudu (na što su se očitovala dva ministra) do dana današnjeg nije riješen, a tiče se naziva titula koje nisu u skladu s EU-om. Neki od članova Ustavnog suda su profesori koji predaju na Sveučilištu u

Zagrebu i podređeni su podnositelju zahtjeva za ustavnost HKO-a. Kako je to prof. dr. sc. Leonard Marušić u svom osobnom osvrtu na stanje rekao: "Možda, ali kako kažu Englezi, if it looks like a duck...". Molim sve uvažene kolege da osim svojih komentara, slaganja ili ne slaganja s nekim od prijedloga, postave i pitanja uvaženim članovima, kako bi na kraju dobili jasnu sliku stanja HKO-a u RH. Vidljivo je, čitajući komentare da kolege sa sveučilišta samo kopiraju i lijepe jedan te isti tekst i na taj način šalju poruku, da nisu u stanju definirati svoje osobno mišljenje (tj. nemaju što izgubiti, a ne gube i trenutnim zakonom). A neki sudjeluju očito nalogom više instance (što nije problem, ali ipak...), samo radi forme. Žalosno je da netko misli da se na stručnim studijima uči samo KAKO SE NEŠTO RADI, A NE ZAŠTO SE TAKO RADI, kako je to napisala jedna kolegica u raspravi. Da bi naučili kako se nešto radi i to znali efikasno primijeniti, moramo znati i pozadinu tj. način na koji to radi i zašto tako radi. Obzirom da sam završio 5 godina studija, apsolutno se ne mogu složiti s kolegicom koja očito nije upoznata s programom i radom stručnih studija. Kolegama sa sveučilišta koji su shvatili problematiku i podržavaju inicijalni (glavni) prijedlog MZOS-a, ovom prilikom, želim se zahvaliti na podršci. Molim da mi nitko ne zamjeri, ako se osjeti uvrjeđen komentarom (a iskreno ne vidim zašto) jer u pitanju je budućnost svih studenata stručnih studija u RH, a i šire, ako netko odluči doseliti (???) iz neke od zemalja EU-a (potpisnice Bolonjske deklaracije). U iščekivanju odgovora na pitanja, s poštovanjem, Ivica Komljenović

Ines Batrla

Sramota od naše države da sama sebe potkopava i vodi u propast! Ako se ovako nastavi fakultete čemo upisivati u susjednim državama, a sumnjam da će se itko htjeti vratiti u državu koja ne mari nimalo za svoje državljane nit za budućnost isti! Sramota je da je netko uopće o ovome razmišlja i pokušava sprovesti u djelo.

Monika Kelčec

Poštovani, studentica sam druge godine stručnog specijalističkog studija kriznog menadžmenta na Veleučilištu Velika Gorica, prethodne tri godine, tj prediplomski studij sam završila na Libertasu, smjer poslovna ekonomija, isto tako stručni studij. Smatram da je ovaj prijedlog zakona izrazito diskriminirajući i ako bude prihvaćen pitam se u kakvoj ja to državi živim koja me sama tjeri da odem iz nje tamo gdje će me više cijeniti. Čemu raditi razlike? Svi smo sve mi jednako mučili za svoje ECTS bodove i polagali svoje ispite. Smatram da bi jedina razlika trebala biti u nazivu studijskih programa te je li oni sveučilišni ili stručni studij. Molim Vas, nemojte nas tjerati iz naše domovine, nemojte pljavati po našem trudu. Toliko se propagira jednakost i prava svih građana EU kao njene pravne stečevine i onda se dogodi nešto ovakvo. I sada smo mi mladi u vrlo nepovoljnoj situaciji, zato nas toliko i odlazi, a nekolicina nas koja je na jedvite jade uspjela dobiti posao sa određenim ECTS bodovima dobit će otkad jer se Zakon može primjeniti retroaktivno. Onda nam radije svima kupite autobusne karte i pošaljite nas van ili nam dajte lopatu da se zatrpmo u grob koji nam vi već sada kopate. Strašno sam razočarana da je do ovakvog prijedloga uopće došlo, no bude li prihvaćen bit će to jheden veliki pad i gubitak za hrvatski obrazovni sustav. LP

Primljeno na znanje
Primljeno na znanje.**Primljeno na znanje**
Primljeno na znanje.

Mario Babić Poštovani, Prvostupnik sam elektrotehnike, smjer automatizacija, kojeg sam završio 2010.g. na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu. Kroz dosadašnji radni vijek uvjero sam se da su moje kolege sa završenim stručnim studijima prepoznati od poslodavaca kao izuzetno stručni i sposobni, i kao inženjeri i kao projektanti, stoga sam protiv alternativnog prijedloga i smatram ga diskriminirajućim, protuustavnim te suprotnim odredbama Europske unije. Ovo je još jedna priča iz Hrvatske: zemlje gdje se zakoni donose u korist nekoliko pojedinaca, (često i samo jedne osobe,) na štetu većine. Ako se ovaj krajnje suludi i diskriminirajući prijedlog usvoji, zanima me na koji način Republika Hrvatska namjerava vratiti studentima novac za uplaćene školarine, te poslodavcima za isplaćene plaće, pošto ćemo ovim činom biti zakinuti i prevareni te ćemo pravdu potražiti na sudu? Lijep pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.
Marina Zubović Poštovani, Studentica sam diplomskog specijalističkog stručnog studija graditeljstva. Za početak željela bi iskazati ogorčenost kolegama sa sveučilišta, ne razumijem kako mogu stati na suprotnu stranu tj. podržavati alternativni prijedlog? Ne razumijem od kuda predrasuda da studenti stručnih studija trebaju manje učiti, manje se truditi da bi došli do svoje diplome i sad ih treba doslovno uništiti. Svi smo mi studenti i trebali bi se zajedno boriti za svoja prava, a ne raditi podjele. Osobno smatram da alternativni prijedlog degradira sve studente stručnih studija i štetan je za daljnji razvoj visokog obrazovanja u Hrvatskoj. Ukoliko dođe do prihvaćanja ovoga prijedloga o izmjeni zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru, što možemo očekivati što će biti sa nama koji pohađamo stručne studije, znači li to teže zapošljavanje, da nas se manje vrednuje u našoj zemlji, a više u ostalim zemljama svijeta? Što će biti s upisom u Hrvatsku komoru inženjera građevinarstva? Stalno se priča da se mora zaustaviti iseljavanje mladih iz Hrvatske, a Vi upravo suprotno radite. Prihvaćanjem ovoga prijedloga o izmjeni zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru pa Vi ćete samo potaknuti mlade da idu iz Hrvatske, zašto bi živjeli u zemlji gdje im diploma ne vrijedi? Što planirate s ljudima koji već dugi niz godina rade s diplomom, diplomskog specijalističkog stručnog studija ? Evo na kraju možete li mi molim Vas objasniti zašto uopće postoji diplomski specijalistički stručni studij kad ga se uopće NE prizna u Hrvatskoj? Marina Zubović, bacc.ing.aedif.	Prihvaćen Prihvaća se.
Branimir Vukošić ne sviđa mi se, bolje da ostane staro	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.

Karlo Mezulić

Poštovani Student sam specijalističkog stručnog studija na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu te se u potpunosti protivim alternativnom prijedlogu zakona, koji je u potpunosti diskriminirajući za studente stručnih studija. Osobno kod nastavka školovanja u niti jednom trenutku nisam pomislio u upisu sveučilišnog studija, upravo iz razloga što me više zanima praktični pristup koji se izvodi na stručnim studijima. Mislim da stručni studiji imaju veliki broj kvalitetnih profesora s velikim znanjima i iskustvima u područjima kojima predaju, i u nekim pogledima dobivamo i kvalitetnija znanja od sveučilišnih studenata. Alternativni prijedlog apsolutno nema nikakvog smisla jer ako se sustav vrednovanja temelji na ECTS bodovima predmeta, zašto 300 ECTS bodova ne vrijedi svugdje isto? Zašto smatrate da su studenti stručnih studija manje vrijedni od ostalih? Smatrate da smo mi najpametnija država EU koja jedina uvodi razliku između stručnih i sveučilišnih studija? Kako mislite da će mladi ljudi koji završe ostati u svojoj državi kad će im u ostalim zemljama ukoliko se prihvati alternativni prijedlog diploma više vrijediti nego u državi u kojoj su se rodili, odrasli i studirali? Lijep pozdrav Karlo Mezulić, bacc. ing. aedif

Prihvaćen

Prihvaća se.

Ivana Horvat

Poštovani, studentica sam 3. godine preddiplomskog stručnog studija na Zdravstvenom veleučilištu. U potpunosti se protivim alternativnom prijedlogu zakona koji ne samo da nije u skladu s Europskim kvalifikacijskim okvirom, nego diskriminira i degradira sve studente stručnih studija. Ako već studenti i stručnog i sveučilišnog studija moraju minimalno ostvariti 300 ECTS bodova u koje je uloženo isto radno vrijeme, ali i trud i rad za dobivanje diplome, čemu onda raditi razlike? Stoga podržavam prijedlog zakona u izvornom obliku. Lijep pozdrav, Ivana Horvat

Prihvaćen

Prihvaća se.

Ante Ćelić Poštovani, Dugo sam razmišljao da napišem kvalitetan osvrt s dobrim argumentima, ali jednostavno ne mogu jer moje živce i strpljenje ste pojeli. Ovo što trenutno radite je zaglupljivanje mase i skretanja s pravih problema obrazovnog sustava. Za njegovu priču će se uhvatiti studenti Sveučilišnog diplomskog studija koji nisu sigurni u svoje znanje i vještine pa traže slamku spaša dok u isto vrijeme ne znaju sastaviti bilancu i razlikovati direktnе i indirektne troškove. Nije pošteno nekoga diskriminirati jer se zna koje se vještine stječu završetkom Sveučilišnog diplomskog a koje Stručnog diplomskog. Isto tako bi i studenti stručnih studija onda mogli diskriminirati i govoriti da studenti Sveučilišnih diplomskih studija nisu kompetentni raditi u realnom sektoru, jer zaostaju u znanjima potrebnim za tržiste rada realnog sektora. Glavni adut Rektora Borasa je da studenti Diplomskog sveučilišnog studija stječu znanja u području teorije. Zamolio bih Rektora ako već diskriminira da nađe bolji argument, jer svi smo svjesni da teorija ako se sustavno ne ponavlja ispari najkasnije tjedan dana iza kolokvija. Dovoljna je razlika što studenti stručnih studija nisu kvalificirani za rad na Sveučilišnim studijima te u upisu na doktorski studij. Ministre Barišiću uhvatite se pravih problema, ne dopustite da kompleksi par ljudi kroje sudbinu 55 000 studenata. Za kraj poručio bih Dekanima stručnih studija koji se nisu očitovali, da su zaboravili ko im kruh donosi (kada treba plaćati upisnine i puniti proračun onda su ti isti studenti kompetentni). Ukoliko se prihvati alternativni prijedlog nadam se da će vam u ovo doba dogodine pisati iz Zapadne Europe. Lp, Ante Ćelić	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Kristjan Klobučar Poštovani, kao bivši student specijalističkog stručnog studija na Tehničkom Veleučilištu u Zagrebu, te kao aktivni član komore inženjera građevinarstva u POTPUNOSTI se protivim alternativnom prijedlogu zakona koji je diskriminirajući za bivše, sadašnje i buduće studente stručnih studija. Ukoliko nekome nisu jasne razlike između specijalističkih stručnih studija i sveučilišnih studija trebao bi se zapitati neke stvari. Sramotno je da nakon tolikog broja ljudi koji su završili specijalistički stručni studij i uspješno rade u struci, zajedno sa studentima koji trenutno studiraju, netko uopće predlaže degradiranje tolikog broja ljudi. Nadam se da će ministarstvo uvažiti komentare svih nas koji smo za glavni prijedlog da specijalistički stručni studij i sveučilišni studiji ostanu na istoj razini, te da neće doći do potpunog rasula. Kristjan Klobučar struč.spec.ing.aedif. ovlašteni inženjer građevinarstva	Prihvaćen Prihvaća se.
Matija Lastovčić Poštovani, Protivim se alternativnom prijedlogu zakona jer to nema smisla i time poništava trud mnogih ljudi. To je čista diskriminacija. Broj ECTS bodova studija na sveučilištu i veleučilištu je jednak i svi se trudimo kako bismo stekli znanje i titule u svom području. Vidite li da će nas ovo unazaditi? Zašto ne bismo stvarali više stručnjaka, a ne im stajali na putu. U Hrvatskoj ih debelo fali a ovo je odgovor na to? Ali zar je i toliko ludo podržavati svoje ljude neovisno o nekom vanjskom faktoru? Matija Lastovčić struč.bacc.ing.elo.	Prihvaćen Prihvaća se.

Žana Debeljak Postovani, Smatram da je pokusavaj razdvajanja diploma neucinkovit i kratkovidan. Na strucnim studijima predaju profesori koji se trude i daju visoku razinu strucnog znanja koja nije ni manja ni slabija od one koja se dobiva na sveucilistima. Razlika je u tome sto se studente na sveucilistima priprema vise za znanstveno-istrazivacki rad dok studenti strucnih studija imaju naglasak na znanjima koja ce koristiti u struci. Smatram da dobiti dva uz malo truda nije tesko nigdje, za vece ocjene se treba potruditi bila osoba s privatnog, sveucilista ili veleucilista. Postoje i oni koji su na drzavnom fakultetu, ali su strucni studij. Mozete li mi reci sto studenti sa sveucilista dobivaju ovim prijedlogom? - Nista, dok se studentima sa veleucilista dramaticno snizava vrijednost diploma. Uvijek ce se znati razlika izmedu sveucilista i veleucilista, ali radi se o tome da ce diplome 55 tisuca studenata koji su trenutno na strucnim studijima biti apsolutno bezvrijedne izvan granica RH,dok su do sada nesto znacile u EU. Kako ce degradiranje necije buduce diplome pomoci pojedincu sa sveucilista ?	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Hrvoje Volarević Poštovani, nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO koji se odnosi na razine 7.1. i 7.2. u potpunosti je prihvatljiv jer je usmjeren k izjednačavanju sveučilišnih i specijalističkih diplomskih i poslijediplomskih studija u RH. U praktičnoj primjeni (za realni sektor to vrijedi u potpunosti, dok za državni samo djelomično zbog trenutne neujednačenosti institucionalnih propisa i akata) takav način razmišljanja je već odavno zaživio i jedina razlika koja se danas može identificirati za ova dva studijska programa je u načinu njihova financiranja (na teret pojedinca/studenta ili države). Može se zaključiti kako u današnje vrijeme naši poslodavci više ne prave razliku između diplome sa sveučilišta ili visoke škole, a to je koncept koji primjenjuju i sve moderne države zapadne demokracije (dapače, neka privatna sveučilišta u svijetu se u današnje vrijeme smatraju najboljima prema kriterijima različitih reiting agencija). Eventualno prihvaćanje alternativnog koncepta pod 7.1. i 7.2. bi bio veliki korak unazad za RH i pokazatelj kako se naš obrazovni sustav nije identificirao sa najboljom svjetskom praksom već je i dalje ostao rigidan i zatvoren za nove ideje i koncepte (što bi se lako moglo poistovjetiti sa obrazovnim sustavom kakav je postojao u bivšoj državi). dr.sc. Hrvoje Volarević	Prihvaćen Prihvaća se.
Filip Perković Poštovani, Protivim se diskriminaciji na račun studenata stručnih studija	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.

Tanja Vujsasin-Jakopović

Poštovani, studentica sam druge godine specijalističkog stručnog studija na Veleučilištu u Šibeniku. Protivim se alternativnom prijedlogu čl. 6. Navedeni članak diskriminira studente stručnih studija izmještajući stručne diplomske studije na drugu, nižu podrazinu od sveučilišnih diplomskih studija. Na ostalim razinama gdje je primijenjeno ovakvo rješenje (razina 4 sa podjelama na 4.1. i 4.2. te razina 8 sa razinama 8.1. i 8.2.), radi se o drugačijem opsegu i kvaliteti rada kako bi se stekla navedena kvalifikacija. Shodno tome, ograničene su i mogućnosti koje imaju nositelji kvalifikacija niže podrazine (4.1. naspram 4.2. te 8.1. naspram 8.2.). Nasuprot tome, stručni i sveučilišni diplomski studiji predviđaju jednako opterećenje studenata (obje diplome traže 300 ostvarenih ECTS bodova; svaki ECTS bod znači 40 sati rada prema Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju). Navedene diplome se razlikuju samo po različitim ishodima učenja, no po složenosti njihovog stjecanja, na potpuno su jednakoj razini. Zbog toga, smještanje stručnog diplomskog studija na nižu podrazinu od sveučilišne otvara prostor diskriminaciji koja je prisutna na ostalim razinama na kojima je primijenjeno ovakvo rješenje. Nadalje, predloženo alternativno rješenje nije u suglasju s praksom na području EU . Kao primjer usklađenost sa EQF možemo uzeti njemačke strukovne visoke škole (Fachhochschule) koje odgovaraju našem specijalistu struke, a koji su ravnopravni sveučilišnim studijima, čak i u mjeri da je s njima dopušteno upisivati doktorate). Jasan je stav Europske Komisije koji pojašnjava da znanja i vještine mogu pripadati istoj razini, pa tako i kvalifikacije (neovisno sadržavaju li više znanja ili vještina) mogu postojati na svim razinama, neovisno o tome kako se kvalifikacija naziva (specijalist ili magistar struke). Žalosno je da se o ovome uopće treba raspravljati te da nas se dovelo u ovakav položaj! Tanja Vujsasin-Jakopović, bacc.oec.

Karlo Delić

Poštovani, Student sam 2. godine stručnog studija elektrotehnike na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu. Podržavam prijedlog formulacije članka 8.HKO kojim su diplomski studiji (stručni i sveučilišni) na razini 7.1., a poslijediplomski specijalistički studiji na razini 7.2.. Ne slažem se sa predloženom Alternativom jer uvodi podrazine na razini 7. razdvajajući istovrijedne diplomske studije koji imaju identičnu vrijednost od 300 ECTS-a. Prihvatanje Alternative je u suprotnosti sa stavom Ustavnog suda, iznijetog u točki 36. Odluke ustavnog suda o HKO: „Ustavni sud prvo naglašava da je pogrešno i društveno štetno raspravljati o stručnim studijima kao onima koji nemaju »jednaku vrijednost, odnosno značaj« kao oni sveučilišni.“ Lijep pozdrav! Karlo Delić

Prihvaćen

Prihvaća se.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Alan Vranić Poštovani, Student sam prve godine preddiplomskog stručnog studija na Sveučilištu u Rijeci i ne slažem se s alternativnim prijedlogom jer stavlja sve studente u nepovoljan položaj. Alternativni prijedlog sprječava studente da odu na daljne razvijanje u zemlje EU. Nadalje, stručni studiji imaju isti broj ECTS bodova te njihovi studenti također ulažu jednak rad i trud kao i studenti sveučilišnih studija te bi se prihvatanjem alternativnog prijedloga studente stručnih studija degradiralo u odnosu na studente sveučilišnih studija. Možete li mi objasniti koje su prednosti prihvatanja alternativnog prijedloga? Mene, kao studenta na sveučilištu, ovo je neugodno iznenadilo te smatram da bi se sveučilišta trebala više brinuti o svojim studentima i nadam se da će se alternativni prijedlog odbaciti. Lijep pozdrav, Alan Vranić	Prihvaćen Prihvaća se.
Antonio Bogović Poštovani, student sam stručnog studija na Zdravstvenom veleučilištu te smatram da je izvorni Nacrt prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona o HKO prihvatljiv te ga i sam podržavam. Alternativni prijedlog smatram veoma diskriminirajućim i degradirajućim prema bivšim, sadašnjim i budućim studentima svih stručnih studija u Lijepoj Našoj. S ovim bih se Zakonom potakao odlazak u svijet veliki broj kvalitetnih, uspješnih ljudi sa visokim potencijalom. Lijep pozdrav, Antonio Bogović	Prihvaćen Prihvaća se.
Lucija Jurjević Poštovani, studentica sam stručnog preddiplomskog studija informatike na Tehničkom Veleučilištu u Zagrebu. Smatram da je izvorni nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama prihvatljiv, ali se apsolutno protivim alternativnom prijedlogu. Zgrožena sam situacijom u kojoj se nalazi preko 50 000 studenata stručnih studija u Hrvatskoj. I ne samo da su ugroženi studenti koji trenutno studiraju, već i svi oni koji su diplomirali, rade i svojim radom i trudom su napravili nešto od svojih života. A vi im sad to sve želite oduzeti? Zašto su stručni studiji manje vrijedni od sveučilišnih? To je jako velika uvreda za nas studente koji samo želimo biti u jednakoj poziciji, kao što je bilo i do sad. Ako silno želite spriječiti odlazak mlađih i sposobnih studenata van Hrvatske, onda je ovaj alternativni prijedlog upravo suprotno od toga. Pokažite da cijenite svoje studente! Ovim putem bi se htjela zahvaliti Studentskom zboru Tehničkog Veleučilišta na trudu, zalaganju i informiranju i nas mlađih studenata u kakvoj se situaciji nalazimo. Također, na organiziranju dvije tribine gdje su nas savjetovali kako se trebamo boriti za svoju budućnost te budućnost svih svojih kolega. Ponosna sam na zajedništvo i slogu koja nas je povezala u ovim teškim trenucima, te sam uvjerenja da ćemo se izboriti za ono što zaslužujemo! Lijep pozdrav, Lucija Jurjević	Prihvaćen Prihvaća se.
Ivana Mucko Pozdrav! Protivim se alternativnom prijedlogu rješenja odredbi Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru. I usput bih dodala citat Ive Andrića, "Jadan je onaj koji mora nekoga poniziti da bi sebe uzdigao." S poštovanjem, Ivana Mucko	Prihvaćen Prihvaća se.

Ana Matić

Poštovani, Studentica sam treće godine sanitarnoga inženjerstva na Zdravstvenom veleučilištu. Iskreno, apsurfno mi je da uopće moramo ulaziti u ovakve rasprave jer jasno je vidljivo da bi došlo do diskriminacije svih studenata sadašnjih ali i BIVŠIH stručnih ,veleučilišnih studija. Trenutno strahujem i čekam kraj ove rasprave da bih mogla znati što dalje. Moja budućnost leži u Vašim rukama kao i budućnost još tisuće studenata. Umjesto da sva veleučilišta i sveučilišta u Republici Hrvatskoj teže prema zajedničkom boljitu, rastu i razvoju, tako da nastaju generacije mladih intelektualaca, ovaj bi zakon učinio potpuno suprotno, napravio bi veliki jaz između sveučilišnih i veleučilišnih studija te nebi omogućio studentima stručnih studija toliku motivaciju za daljne nadograđivanje znanja, jer bi taj student znao da nikad neće biti njegova diploma vrijedna kao od nekog studenta sa sveučilišta. Svaki student i studentica sa stručnog studija se jednakom trude dobiti dobre ocjene te postići znanje iz svoje struke kao neki student ili studentica sa sveučilišta zato podržavam prijedlog zakona u izvornom obliku. Lijep pozdrav!

Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu

Mišljenje Fakulteta političkih znanosti vezano uz otvoreno e-savjetovanje o Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskome kvalifikacijskom okviru Poštovani, kako je u ožujku 2017. godine Ministarstvo znanosti i obrazovanja pokrenulo savjetovanje sa zainteresiranim javnošću o nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskome kvalifikacijskom okviru s konačnim prijedlogom Zakona (dalje kao: ZIDZHZKO), u otvorenom roku očitujuemo se kako slijedi: I. Mišljenja smo kako je u prijedlogu ZIDZHZKO potrebno izmijeniti, odnosno odlučiti se za alternativni prijedlog sadržan u čl. 8. prijedloga ZIDZHZKO (v. ALTERNATIVNO označeno zvjezdicom (*)) kako bi se u cijelosti implementirala odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske. Alternativno rješenje mora se primijeniti na način da se usvoje razine 7.1., 7.2. i 7.3. II. Vezano uz prihvatanje alternativnog prijedloga, mišljenja smo da je potrebno izmijeniti čl. 8. st. 1. prijedloga ZIDZHZKO na način da se umjesto 11 (slovima: jedanaest) predvidi 12 (slovima: dvanaest) razina cjelovitih kvalifikacija - 1; 2; 3; 4.1; 4.2; 5; 6; 7.1; 7.2; 7.3., 8.1; 8.2. III. Smatramo kako u čl. 9. prijedloga ZIDZHZKO razinu 7.1. nije moguće povezati sa razinom 7 u European Qualifications Framework-a (dalje kao: EQF) jer nije riječ o istim razinama stečenih znanja i vještina. U tom smislu potrebno je napraviti izmjenu vezanu uz alternativni prijedlog te samo razine 7.2. i 7.3. povezati s razinom 7 EQF budući da one odgovaraju opisu. IV. U odnosu na alternativni prijedlog, mišljenja smo kako čl. 10. prijedloga ZIDZHZKO također treba izmijeniti na način da se samo razine 7.2., 7.3. i 8.1. pridruže razini 2. u Qualifications Framework – European High Education Area (QF – EHEA). S poštovanjem, Dekanica Prof. dr. sc. Lidija Kos-Stanišić

Prihvaćen

Prihvaća se.

Odbijen

Ne prihvaća se. Ministarstvo znanosti i obrazovanja iznosi obrazloženje sukladno kojem je donesena odluka o prijedlogu zakonskog rješenja koje je u skladu s Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja smatra da treba jasno razlikovati sveučilišne i stručne studije, stoga se u zakonskom prijedlogu dodatno naglašava postojanje različitih vrsta kvalifikacija na svim razinama obrazovanja. Različitost sveučilišnih i stručnih studija naglašena je i u pogledu pristupa razini doktorskog studija sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Preduvjet je za pristup doktorskom studiju završen sveučilišni diplomski studij ili integrirani prediplomski i diplomski sveučilišni studij u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice. Pristup doktorskim studijima nije moguć temeljem završetka specijalističkoga diplomskog stručnoga studija. Smatramo da smo ovim prijedlogom postupili sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6., diskriminira osobe koje stječu kvalifikaciju završetkom specijalističkih diplomskih stručnih studija u Republici Hrvatskoj u odnosu na osobe koje stječu usporedive kvalifikacije u drugim zemljama članicama Europske unije. Takva bi praksa bila suprotna od praksi drugih zemalja koje imaju binarne sustave i koje na istu razinu nacionalnih kvalifikacijskih okvira svrstavaju kvalifikacije različitih vrsta, odnosno kvalifikacije koje se stječu završetkom sveučilišnih i stručnih studija. Nadalje, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. nije u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, koji za specijalističke diplomske stručne studije propisuje istovjetno vrijeme trajanja i jednak broj ECTS bodova kao za diplomske sveučilišne studije. Budući da se alternativni prijedlog ne prihvata, u odgovoru se ne razmatra dio komentara kojim se predlažu daljnje izmjene i dopune zakonskog prijedloga iz perspektive alternativnog prijedloga.

Marija Marinović Poštovani, Studentica sam prve godine Zdravstvenog veleučilišnog studija fizioterapije u Zagrebu. Diskriminacija stručnih studija, odudaranje od zakona zemalja EU, kočenje u razvoju zemlje, poticanje iseljavanja i završavanja studija u inozemstvu, jednakost stručnih i sveučilišnih programa po ECTS bodovima, potreba za zajedničkim djelovanjem studenata, kasnije radne snage, za boljšak RH, a ne podjela među istima. Kako ce degradiranje diploma pomoći u napretku, zašto kočite i diskriminirate studente stručnih studija ? Lijep pozdrav	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Janko Ban Poštovani, Kao student Tehničkog Veleučilišta u Zagrebu smatram da donošenjem zakona na štetu stručnih studija da smo konačno najniži rang kada se usporedimo sa ostalim sveučilištima te je naš dosadašnji trud i rad bio uzalud jer nećemo moći konkurirati na našem niti na europskom tržištu , želimo biti isto vrednovani kao i ostali studiji bez da nas se degradira.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Saša Dmejhal Poštovani, Kao bivši student Veleučilišta u Požegi i dobitnik Dekanove nagrade izričito se protivim alternativnom prijedlogu zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru. Smatram da vrijednost ECTS boda mora nositi jednaku težinu (vrijednost), kako na stručnome studiju tako i na sveučilištu. Jednako tako smatra da svi diplomski studiji bili oni ostvareni na stručnome ili sveučilišnom studiju moraju biti na istoj razini 7. Svako razdvajanje razine dovodi do diskriminacije studenata. S poštovanjem, Saša Dmejhal, struč.spec.oec.	Prihvaćen Prihvaća se.
Milena Marić Poštovani, Prihvatljivim smatram izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO, a NEPRIHVATLJIVIM smatram alternativni prijedlog tog članka zastupan od stane Rektorskog zbora te očitovanje Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu kojim se studente stručnih studija dovodi u podređeni položaj. Prijedlogom Rektorskog zbora bit će počinjene višestruke štete za Republiku Hrvatsku u cijelosti, te vas molim odgovore na sljedeća pitanja: 1. Zašto ćete oštetiti desetke tisuća mladih osoba koju su obrazovani u hrvatskom sustavu te trenutno doprinose (svojim radom i doprinosima na plaćama) na hrvatskom radnom tržištu? 2. Jeste li svjesni da će sada deseci tisuća osoba biti diskrimirani na tržištu rada, te možda i na postojećim radnim mjestima jer im vi sada rušite nivo stečenih kvalifikacija? 3. Jeste li svjesni da će alternativni prijedlog doprinijeti još većem odljevu mladih radno sposobnih osoba izvan Republike Hrvatske? Kojim mjerama ćete spriječiti odljev navedenog kadra u inozemstvo? Ljubazno vas molim konkretne odgovore! Ljubazno razmislite o budućnosti svih osoba i to ne samo „mladih“ koji žele studirati, imati obitelji i izgraditi dobru karijeru u Republici Hrvatskoj. Unaprijed hvala! Lijep pozdrav iz lijepa naše, Milena Marić	Prihvaćen Prihvaća se.

Mateja Todorovski Poštovani, studentica sam Zdravstvenog veleučilišta, stručnog studija sestrinstva u Zagrebu, Alternativni prijedlog smatram NE PRAVEDNIM I DISKRIMINIRAJUĆIM. Također smatram da ovim se ovim postupkom u potpunosti daje "vjetar u leđa" studentima da odu van ove države. Stvara se razdor između studenata sveučilišnih i stručnih studenata, a cilj je da svi budemo jednaki i ravnopravni. Srdačno, Mateja Todorovski	Prihvaćen Prihvaća se.
Antonija Svetina Poštovani, Studentica sam druge godine Medicinsko-laboratorijske dijagnostike na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu. Slažem se s izvornim nacrtom prijedloga zakona odnosno protivim se alternativnom prijedlogu zbog poticanja iseljavanja i završavanja studija u inozemstvu, također odudara od zakona zemalja EU te potiče diskriminaciju stručnih studija. Lijep pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.
Ana Marija Bonić Poštovani, Zovem se Ana Marija Bonić, student sam 1. godine stručnog studija sigurnosti i zaštite na Veleučilištu u Karlovcu i podržavam izvorni prijedlog MZOS-a, jer smatram da alternativa mene i ostale studente istog ili sličnog studija stavlja u neopravданo niži položaj.	Prihvaćen Prihvaća se.
Lea Šuper Poštovani, zovem se Lea Šuper, studentica sam prve godine Stručnog studija Sigurnosti i zaštite na radu na Veleučilištu u Karlovcu i podržavam izvorni prijedlog MZOS-a, jer smatram da alternativa nije pravedna i da studente stručnih studija omalovažava i smatram da svi studenti u RH trebaju imati ista prava!! Lijep pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.
Nikola Fuček Poštovani, student sam prve godine stručnog studija Sigurnosti i zaštite na Veleučilištu u Karlovcu i podržavam izvorni prijedlog MZOS-a, jer smatram da alternativni prijedlog ne donosi ništa dobro za kolege sa veleučilišta, odnosno taj prijedlog omalovažava i diskriminira moj položaj u kako u studentskom životu, tako i u životu ubuduće. Tim prijedlogom bi status mojih kolega i mene nakon završetka studija bio manje vrijedan od statusa diplomiranih studenata na Sveleučilištu. Nadam se da ćemo se izboritiza naša prava i da će izvorni prijedlog biti uvažen jer se radi o našim sudbinama. Lijep pozdrav!	Prihvaćen Prihvaća se.
Filip Lipovac Poštovani, Zovem se Filip Lipovac, student sam 1. godine stručnog studija sigurnosti i zaštite na veleučilištu u Karlovcu. Podržavam IZVORNI prijedlog MZOS-a jer smatram da ALTERNATIVA dovodi u lošiji položaj nad ostalima i smatram da nije fer da budemo nakon završenog fakulteta smatrani kao da to ništa ne vrijedi i vodimo se kao da smo završili samo srednju školu. Lijep pozdrav! Filip Lipovac	Prihvaćen Prihvaća se.
Ivan Prčić Poštovani, moje ime je Ivan Prčić. Student sam sigurnosti i zaštite na radu na Veleučilištu u Karlovcu. Podržavam izvorni prijedlog MZOSA, jer ta alternativa dovodi studente veleučilišta u niži položaj. Želimo ravnopravnost i da naša diploma nema niže značenje!	Prihvaćen Prihvaća se.

Maja Škrbec Poštovani, moje ime je Maja Škrbec. Studentica sam prve godine stručnog studija sigurnosti i zaštite na Veleučilištu u Karlovcu i podržavam izravni prijedlog MZOS-a jer smatram da je alternativni prijedlog diskriminirajuć za sve studente stručnih studija i time se stavljuju na niži položaj. S poštovanjem, Maja Škrbec	Prihvaćen Prihvaća se.
Matea Pedljo Poštovani,zovem se Matea Pedljo,student sam 1.godine stručnog studija Sigurnosti i zaštite na radu na Veleučilištu u Karlovcu.Podržavam izvorni prijedlog MZOS-a,jer smatram da imamo ista prava kao i sveučilišni studiji.Lijep pozdrav!	Prihvaćen Prihvaća se.
Maja Šikić Poštovani, zovem se Maja Šikić,studentica sam 1.godine Veleučilišta u Karlovcu i slažem se sa alternativom zakona.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Davorka Pleško Poštovani, zovem se Davorka Pleško i student sam prve godine stručnog studija Sigurnosti i zaštite na Veleučilištu u Karlovcu i podržavam izvorni prijedlog MZOS-a. Smatram da svi studenti trebaju imati ista prava i mogućnosti. Hvala!	Prihvaćen Prihvaća se.
Eni Šporčić Poštovani, moje ime je Eni Šporčić,studentica sam 1. godine Sigurnosti i zaštite na Veleučilištu u Krlovcu i podržavam izvorni prijedlog MZOS-a jer smatram da nas omalovažavaju. Lijepi pozdrav, Eni Šporčić	Prihvaćen Prihvaća se.
Ivana Švigir Poštovani. kao studentica treće godine stručnog studija na ZVU ovim putem želim podržati izvorni nacrt prijedloga zakona. Žalosno je što uopće o tome moramo raspravljati i smatram da je to jedino logično rješenje. Bilo koje drugo rješenje dovelo bi studente stručnih studija u nepovoljan položaj, što prema broju ostvarenih bodova tijekom studiranja (jednak onom na sveučilišnim), radu i vremenu uloženom u isto nema smisla. Nije mi jasno kako 300 može biti manje ili više od 300? Umjesto da se mladima da prilika da se educiraju, a potom i zapošljavaju u Hrvatskoj, ovime bi dali samo još više razloga za odlazak.. Lijep pozdrav!	Prihvaćen Prihvaća se.
Marija Obadić Poštovani, zovem se Marija Obadić. Studentica sam 2. godine, stručnog studija Ugostiteljstva, Veleučilišta u Karlovcu. Podržavam izvorni prijedlog MZOS-a jer smatram da alternativni prijedlog vrijeda i diskriminira studente stručnih studija u RH, kako sadašnjih, tako i budućih. Smatram ga nepravednim jer stavlja tisuće studenata na niži položaj što je nedopustivo jer je težina studija jednaka Sveučilištu i da nakon 3 godine studija ne mogu biti izjednačeni sa srednjom stručnom spremom. S poštovanjem, Marija Obadić	Prihvaćen Prihvaća se.
Alen Mušnjak Poštovani, student sam 2. godine stručnog studija Ugostiteljstva, Veleučilišta u Karlovcu. Podržavam izvorni prijedlog MZOS-a jer smatram da je alternativa diskriminirajuća prema jednoj trećini svih studenata u Republici Hrvatskoj. S poštovanjem, Alen Mušnjak.	Prihvaćen Prihvaća se.

Klara Miljan Poštovani, zovem se Klara Miljan, studentica sam 2.godine, stručnog studija ugostiteljstva, Veleučilišta u Karlovcu. Podržavam izvorni prijedlog MZOS-a jer smatram da je alternativni prijedlog diskriminirajuć za sve studente stručnih studija i time nas stavljuju na niži položaj što je nepravedno jer vrijeda sve bivše, sadašnje i buduće studente svih stručnih studija u Republici Hrvatskoj. Zakonom bi se u nepovoljan položaj stavilo tisuće studenata te bi se samo otvorila vrata za odlazak mlađih, sposobnih i uspješnih ljudi u inozemstvo jer smo ovdje manje vrijedni. Srdačan pozdrav Klara Miljan	Prihvaćen Prihvaća se.
Dinko Vidnjević Poštovani; Zovem se Dinko Vidnjević, student sam druge godine stručnog studija ugostiteljstva Veleučilišta u Karlovcu. Podržavam izvorni prijedlog MZOS-a jer smatram da degradirajući prema studentima stručnih studija u RH, te se oni time stavljuju u niži položaj. Smatram da je razdvajanje studenata stručnih i sveučilišnih studija na ovaj način potpuno besmisleno. S poštovanjem, Dinko Vidnjević.	Prihvaćen Prihvaća se.
Stjepan Šlat Poštovani, Zovem se Stjepan Šlat, student sam 2. godine stručnog studija ugostiteljstva, Veleučilišta u Karlovcu. Podržavam izvorni prijedlog MZOS-a jer smatram da je alternativni prijedlog diskriminirajuć za sve studente stručnih studija RH i time nas stavljuju na niži položaj. S poštovanjem, Stjepan Šlat	Prihvaćen Prihvaća se.
Petra Magdić Poštovani, zovem se Petra Magdić, studentica sam Veleučilišta u Karlovcu. Podržavam izvorni prijedlog MZOS-a, jer smatram da alternativni prijedlog dovodi studente Veleučilišta u nepovoljan položaj, u odnosu na studente sa sveučilišnih studija. S poštovanjem, Petra Magdić	Prihvaćen Prihvaća se.
Petra Movre Poštovani, Zovem se Petra Movre i studentica sam Veleučilišta u Karlovcu, stručnog studija ugostiteljstva, 2. godina. Podržavam izvorni prijedlog MZOS-a i smatram kako je alternativni prijedlog nedopustiv i dovodi u vrlo loš položaj sve studente veleučilišta, ne samo sada sadašnje, nego i bivše i buduće. Studenti veleučilišta ulažu jednaki trud i napore u svoje obrazovanje, zašto ih onda degradirati na taj način? Završenim stručnim studijem dajemo veliki doprinost tržištu rada, a prihvaćanjem alternative Zakona dodatno bi se destimulatiralo sadašnjih 55 000 studenata veleučilišta, kao i sve potencijalne studente. S poštovanjem, Petra Movre	Prihvaćen Prihvaća se.
Matea Šinko Poštovani, Zovem se Matea Šinko, studentica sam Veleučilišta u Karlovcu, Stručnog studija ugostiteljstva 2.godine Podržavam izvorni prijedlog MOZS-a jer smatram da svi trebamobiti ravnopravni i da svi zasluzujemo jednaku diplomu jer i mi sjedimo i učimo koliko i Sveučilište, smatram da su naša zvana jednako vrijedna kao i druga. S poštovanjem Matea Šinko	Prihvaćen Prihvaća se.

Rafaella Vukić Poštovani, zovem se Rafaella Vukić, studentica sam 2. godine stručnog studija Ugostiteljstva Veleučilišta u Karlovcu. Podržavam izvorni prijedlog MZOS-a jer smatram da alternativni pridjelov dovodi studente stručnog studija u niži položaj i diskriminira ih. S poštovanjem, Rafaella Vukić	Prihvaćen Prihvaća se.
Lucija Žibrat Poštovani, zovem se Lucija Žibrat, studentica sam 2. godine stručnog studija Ugostiteljstva, Veleučilišta u Karlovcu. Podržavam izvorni prijedlog MZOS-a jer smatram da alternativni pridjelov dovodi studente stručnih studija u niži položaj i diskriminira ih u odnosu na studente sveučilišnih studija. S poštovanjem, Lucija Žibrat	Prihvaćen Prihvaća se.
Karla Stojmenović Poštovani, zovem se Karla Stojmenović, studentica sam 2. godine, stručnog studija Ugostiteljstva, Veleučilišta u Karlovcu. Podržavam izvorni prijedlog MZOS-a jer smatram da nas alternativni pridjelov stavlja u niži položaj u odnosu na Sveučilišne studije. Tim zakonom stavilo bi se u nepovoljni položaj tisuće studenata, odnosno jedna trećina svih studenata u Republici Hrvatskoj te bi dovelo do sve većeg iseljavanja i odlaženja mladih ljudi u inozemstvo. S poštovanjem, Karla Stojmenović.	Prihvaćen Prihvaća se.
Mihovil Žokvić Poštovani, zovem se Mihovil Žokvić student sam 2. godine stručnog studija Ugostiteljstva, Veleučilišta u Karlovcu. Podržavam izvorni prijedlog MZOS-a jer smatram da alternativni pridjelov ne smije stupiti na snagu jer će degradirati studente stručnih studija i time nijihovo stečeno znanje koje je na istoj razini kao i sveučilišno. Kakva je ovo poruka nama koji smo studenti stručnih studija? Zar smo mi manje vrijedni? Kakva je ovo poruka za cijeli obrazovni sustav? Sramota. Ali što više i možemo očekivati usred svih dosadašnjih i predstojećih događanja u ovoj tužnoj zemlji.	Prihvaćen Prihvaća se.
katarina plauš Poštovani, Zovem se Katarina Plauš,studentica sam 2.godine stručnog studija Ugostiteljstva,Veleučilišta u Karlovcu.Podržavam prijedlog MZOS-a jer smatram da se studente veleučilišta stavlja u niži položaj od studenata sveučilišnih studija. S poštovanjem, Katarina Plauš	Prihvaćen Prihvaća se.
Petra Veseli Poštovani, zovem se Petra Veseli, studentica sam druge godine Stručnog studija ugostiteljstvo, Veleučilišta u Karlovcu. Podržavam prijedlog članka MZOS-a jer smatram da se studente veleučilišta smatra manje obrazovanim nego studente sa sveučilišta, te ih se diskriminira i teže pronalaze posao. S poštovanjem, Petra Veseli	Prihvaćen Prihvaća se.

Leonarda Rizvić	Prihvaćen Prihvaća se.
Poštovani, Studentica sam stručnog studija sestrinstva na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu, i smatram da je alternativni prijedlog nepravedan i degradirajući prema svim studentima Zdravstvenog veleučilišta. Imamo isti program kao i sveučilišni zdravstveni studiji, jednake ECTS bodove, naš jedini problem je u tome što studiramo na veleučilištu. Medicinskih sestara u RH ionako fali, a uvođenjem ovog zakona će nas faliti još i više. Lp, Leonarda Rizvić	
Mateja Zelčić	Prihvaćen Prihvaća se.
Poštovani, zovem se Mateja Zelčić, studentica sam druge godine Stručnog studija Ugostiteljstva Veleučilišta u Karlovcu. Podržavam izvorni prijedlog MZOSa. S poštovanjem, Mateja Zelčić	
Suzana Tomašić	Prihvaćen Prihvaća se.
Poštovani, zovem se Suzana Tomašić, studentica sam druge godine, Stručnog studija ugostiteljstva, Veleučilišta u Karlovcu. Podržavam izvorni prijedlog MZOS-a. S poštovanjem, Suzana Tomašić	
Matea Mijočević	Prihvaćen Prihvaća se.
Poštovani, zovem se Matea Mijočević, studentica sam 2. godine stručnog studija Ugostiteljstva, Veleučilišta u Karlovcu. Podržavam izvorni prijedlog MZOS-a jer smatram da je alternativa prema nama nepravedna. S poštovanjem, Matea Mijočević	
Valentino Tuškan	Prihvaćen Prihvaća se.
Ne slažem se sa alternativnim prijedlog jer dovodi veleučilišne studente u podređeni položaj i više nego što već je. Govorimo o jednoj trećini studenata. Valentino Tuškan Veleučilište u Karlovcu	
Viktoria Neralić	Prihvaćen Prihvaća se.
Poštovani, zovem se Viktoria Neralić, studentica sam 2.godine Stručnog studija ugostiteljstva, Veleučilišta u Karlovcu. Podržavam izvorni prijedlog MZOS-a, jer smatram da alternativni prijedlog dovodi u niži položaj i omalovažava studente stručnih studija u odnosu na studente sveučilišnih studija. S poštovanjem, Viktoria Neralić	
Dea Okičić	Prihvaćen Prihvaća se.
Poštovani, studentica sam 2. godine, stučnog studija ugostiteljstva, Veleučilišta u Karlovcu. Podržavam izvorni prijedlog MZOSa jer smatram da sve razine studija trebaju biti iste i ne bi bilo u redu da nam se uskraćuju prava koja smo zaslužili predanim i napornim radom. Nije pitanje samo naše generacije, već ljudi koji su prethodno završili stručne studije, te i onih koji će se tek upisati, a s obzirom da relativnim prijedlogom želite spustiti razinu i vrijednost diplome, ljudi neće htjeti upisivati stručne studije, investitori neće biti zainteresirani za ulaganja u te studije i obrazovne ustanove koje pružaju takve razine studija.	

Antonio Pavleković Poštovani, Zovem se Antonio Pavleković, student sam 2. godine stručnog studija Ugostiteljstva Veleučilišta u Karlovcu. Podržavam izvorni prijedlog MZOSa te sam protiv alternativnog prijedloga zakona zbog toga što ne bi više bili prepoznatljivi na tržištu rada, pogotovo ovdje u Hrvatskoj, ali i u Europskoj uniji. Nas se zapravo degradira. Zašto onda 55 000 studenata studira da bi bili nitko i ništa? Što pokušavate napraviti s time? Dovodite u pitanje sve studente i studentice koji su završili svoje studije od 2004. pa nadalje. Također dovode se njihove pozicije na poslu koje mogu biti upitne ako to stupi na snagu. Svi oni koji završe stručne studije u Hrvatskoj imat će problema pri priznavanju svojih kvalifikacija, problema kod Erasmusa, a učilišta će imati problema pri pronalaženju stranih partnera. Mislim da bi ustavni sud trebao o tome dobro promisliti jer uprava zagrebačkog sveučilišta nije razmišljala kao ni gospodin Damir Boras!!! Stručni studiji za društvenu zajednicu su jednako vrijedni i jednako potrebni kao i svi ostali studiji u RH!!!! S poštovanjem, Antonio Pavleković	Prihvaćen Prihvaća se.
Paul Holenda Poštovani, Zovem se Paul Holenda, student sam treće godine Tehničkog veleučilišta u Zagrebu te sam protiv alternativnog prijedloga zakona zbog toga što se time degradiraju diplome nas studenata stručnih studija što nam smanjuje poslovne prilike u budućnosti u Hrvatskoj i Europskoj uniji, te smatram da se ne trebaju razdvajati stručne i sveučilišne diplome zato što se studiranjem steče isti broj ECTS-a, jedino što se razlikuje što se postiže drugačija vrsta znanja i vještina, ali se time ne smije degradirati diploma sa stručnih studija. S poštovanjem, Paul Holenda	Prihvaćen Prihvaća se.
Katarina Bušić Studentica sam stručnog studija na ZVU. Alternativni prijedlog smatram apsolutno degradirajućim koji vrijeda sve bivše, sadašnje i buduće studente svih stručnih studija. Podržavam izvorni nacrt. Lijep pozdrav, Katarina Bušić	Prihvaćen Prihvaća se.

Zdravko Adžić Poštovani, zovem se Zdravko Adžić, student sam druge godine Specijalističkog diplomskog studija Javne uprave na Pravnom fakultetu u Osijeku. Smatram kako svaki ECTS bod ima jednaku težinu zbog toga je i uveden. Ako se nostrificiraju diplome iz drugih država koje nemaju iste zakone kao RH niti isto predmetno opterećenje a bez problema se izjednačavaju sa našim sveučilišnim diplomama te ako se diplome studendata po starom programu (četverogodišnjem) bez problema i polaganja ikakvih razlika izjednače sa bolonjskim diplomama zašto je problem izjednačiti 300 ECTS bodova stečenih na specijalističkom studiju sa 300 ECTS bodova na sveučilišnom studiju? Ako treba polagati razliku ispita kako bi se izjednačili sa sveučilišnim studijima zbog prohodnosti na doktorske studije ne znači li to kako će studenti specijalističkih studija u tom slučaju imati više ECTS bodova od studenata na sveučilišnim studijima (svaki razlikovni ispit nosi određeni broj bodova) te na taj način staviti u povoljniji položaj studente sveučilišnih studija jer je njima za isti naziv potrebno manje ECTS bodova? Samtram kako svako drugo rješenje osim stavljanja na istu razinu sveučilišnih i specijalističkih studija dovodi do diskriminacije studenata koji posjeduju 300 ECTS bodova te će studneti specijalističkih studija biti primorani zatražiti zaštitu nadnacionanlin tijela. S poštovanjem Zdravko Adžić bacc.admin.publ.	Prihvaćen Prihvaća se.
Jelena Rusan Poštovani, zovem se Jelena Rusan, studentica sam 2. godine stručnog studija ugostiteljstva, Veleučilišta u Karlovcu. Podržavam izvorni prijedlog MZOS-a, jer smatram da alternativni prijedlog dovodi u niži položaj i omalovažava studente stručnih studija u odnosu na studente sveučilišnih studija. S poštovanjem, Jelena Rusan	Prihvaćen Prihvaća se.
Petra Čišak Poštovani, studentica sam stručnog studija na Zdravstvenom veleučilištu i smatram da je izvorni Nacrt prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona u HKO točan, prihvatljiv i podržavam ga. Alternativni prijedlog smatram degradirajućim, diskriminirajućim koji vrijeđa sve bivše, sadašnje i buduće studente svih stručnij studija u RH, time bi se stavilo u nepovoljan položaj tisuće studenata.	Prihvaćen Prihvaća se.
Marina Čović Ne slažem se s alternativnim prijedlogom, ovo je diskriminirajuće ! Lp, Marina Čović	Prihvaćen Prihvaća se.
Marina Valentić Poštovani, zovem se Marina Valentić, studentica sam Stručnog studija ugostiteljstva, Veleučilišta u Karlovcu. Podržavam izvorni prijedlog MZOS-a, jer smatram da alternativni prijedlog ne smije stupiti na snagu jer se time ponižava, degradira i omalovažava studente stručnih studija u odnosu na studente sveučilišnih studija. Ne želimo da nas se svrstava u nižu skupinu zbog studiranja na stručnom studiju. S poštovanjem, Marina Valentić	Prihvaćen Prihvaća se.

Damir Runjak Teško mi je vjerovati da ista država donosi zakon da bi ga sada rušila. Prema zakonu, gdje su u određenoj mjeri izjednačeni specijalistički i sveučilišni studiji, prilagođen je i Zakon o gradnji i Zakon o komori arhitekata i inženjera, a vjerujem i još neki. Prihvaćanjem alternativnog prijedloga, trebalo bi mijenjati puno toga... Ili je bilo brzopletosti onda kada su se donosili svi ti Zakoni, ili je brzopletost na djelu sada. Nikako nisam za alternativni prijedlog i smatram da kao student Više Tehničke Škole Zagreb (koja je u to vrijeme bila pod Sveučilištem u Zagrebu), te nakon 20 godina rada u struci, položenim Stručnim ispitom i nedavno upisanim Specijalističkim diplomskim studijem elektrotehnike na TVZ na kojem bi po završetku trebao steći još 120ECTS bodova (ukupno 300ECTS bodova), netko dvoji o mojem stečenom znanju i kompetencijama... Strašno i neoprostivo. Jesmo li se za to borili (za vrijeme dok sam studirao na VTŠ-u)...???	Prihvaćen Prihvaća se.
Marta Baričević Poštovani, Moje ime je Marta Baričević , studentica sam 3. godine stručnog studija sanitarnog inženjerstva na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu. Smatram da nas se alternativnim prijedlogom stavlja u inferiorniji položaj jer dolazi do izravnog umanjivanja vrijednosti naše diplome , što je diskriminacija i degradacija studenata svih stručnih studija. Studenti stručnih studija imaju isti broj ECTS bodova kao i studenti sveučilišnih studija. Kao student stručnog studija smatram da za svaki ECTS bod moram raditi jedanko vrijedno kao i kolega sa sveučilišnog studija,stoga alternativni prijedlog smatram neprihvatljivim i diskriminirajućim . S poštovanjem , Marta Baričević	Prihvaćen Prihvaća se.
Marko Jelavić Poštovani, završio sam studij Radiološke tehnologije na Zdravstvenom veleučilištu i apsolutno se protivim alternativnom prijedlogu, s obzirom da je i za sveučilišni i stručni diplomski nužno ostvariti minimalno 300 ects bodova - sto znači da su isto radno vrijeme, trud i rad uloženi u dobivanje diplome. Alternativni prijedlog je diskriminirajući i degradirajući za sve studente stručnih studija. Lp	Prihvaćen Prihvaća se.
Dora Marolt Poštovani, Studentica sam 3. godine fizioterapije Zdravstvenog Veleučilišta u Zagrebu. Ne slažem se sa prijedlogom i želim izraziti uvredu te nezadovoljstvo koje studenti i stručni studiji moraju prihvatići te prijedlog smatram prilično degradirajućim. S obzirom na težinu učenja, prakse te pohađanja nastave, također jednakom broju ECTS bodova kao i kod sveučilišnog studija, smatram da se stečenim diplomama imamo pravo izjednačiti s diplomama sveučilišta. Ovaj postupak omalovažava trud i ulaganje samog studenta i onih koji su završili stručne studije te kao znak protesta, želim izraziti svoje negodovanje i ljutnju. S poštovanjem, Dora Marolt	Prihvaćen Prihvaća se.

Petra Prosinečki Poštovani, Ne slažem se sa prijedlogom te kao studentica fizioterapije na Zdravstvenom Veleučilištu želim izraziti frustraciju i ljutnju zbog degradirajućeg zakona i ponižavanja studenata stručnih studija te svih onih koji imaju završen jedan. Uz sav trud, napor i ulaganje, u rukama će imati diplomu koja se neće moći rangirati kao ona sveučilišnog studija što nema smisla ni u jednom pogledu. S obzirom na jednak broj ECTS bodova, ne vidim razlog zašto ECTS bodovi stručnog studija su od manjeg značaja naspram bodova sveučilišnog studija. Srdačan pozdrav, Petra Prosinečki	Prihvaćen Prihvaća se.
Sanja Lerga Poštovani, studentica sam specijalističkog diplomskog stručnog studija na Veleučilištu u Rijeci i smatram da je izvorni Nacrt prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona u HKO točan, prihvatljiv i podržavam ga. Alternativni prijedlog smatram degradirajućim, diskriminirajućim koji vrijeđa sve bivše, sadašnje i buduće studente svih stručnij studija u RH. S tim Zakonom bi se stavilo u nepovoljan položaj tisuće studenata te bi se samo otvorila vrata za odlazak uspješnih mladih ljudi u svijet. Lijep pozdrav, Sanja	Prihvaćen Prihvaća se.
karla ostojić Poštovani, studentica sam 2. godine preddiplomskog studija Medicinsko laboratorijske dijagnostike na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu te se protivim alternativnom prijedlogu. Smatram da je sam prijedlog diskriminirajući prema studentima stručnih studija, posebice zato što se određeni broj stručnih studija izvodi na sveučilištima, a ne isključivo na veleučilištima. Mislim da je razlika između sveučilišnih i stručnih studija u samom programu, a ne u kvaliteti programa. Smatram da se radi o diskriminaciji stručnih studija te da će to imati velike posljedice na samu mogućnost zapošljavanja studenata i njihovu vrijednost na tržištu rada. Smatram da je to loše za cijelokupni sustav obrazovanja. S poštovanjem	Prihvaćen Prihvaća se.
Anamarija Perić Poštovani, Studentica sam 3.godine fizioterapije na Zdravstvenom veleučilištu Zagreb te smatram da je alternativni prijedlog zakona potpuno degradirajuć prema absolutno svim studentima. Smatram da svaki stručni i sveučilišni studij ima zahtjeve svoje struke i studija i daje jednako znanje svojim studentima za struku za koju se osposobljavaju. Ovim se zakonom direktno omalovažava nečiju struku i studij te govori direktno o ljudima koliko vrijede. Stoga je alternativni prijedlog jednostavno društveno i moralno neprihvatljiv budući smatram da svi ljudi trebaju biti jednaki i jedno. Trebamo poticati jedne druge, a ne na ovaj način jedni drugima kopati jamu. S poštovanjem, Anamarija Perić	Prihvaćen Prihvaća se.
Sanja Janković Studentica sam specijalističkog diplomskog stručnog studija i smatram alternativni prijedlog diskriminirajućim obzirom da u odnosu na sveučilišni diplomski studij ima isti broj ETCS bodova. Tom alternativom obezvrijedila bi se diploma stručnog diplomskog studija, a pogotovo uzimajući u obzir ostale europske zemlje u kojima oba studija imaju jednaku vrijednost	Prihvaćen Prihvaća se.

Iva Presečki Poštovani, studentica sam 3. godine stručnog studija fizioterapije na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu. Protivim se alternativnom rješenju s obzirom da su ECTS bodovi jednaki na stručnom i na sveučilišnom studiju. Zašto bi ECTS bodovi na sveučilišnom studiju vrijedili više? Zašto raditi razlike kada bismo svi trebali imati jednaka prava? Smatram da je to diskriminirajuće. S poštovanjem, Iva Presečki	Prihvaćen Prihvaća se.
Mila Mutarelo Poštovani, Umjesto da sve nas studente stručnih i specijalističkih studija pokušate degradirati, ne bi li bilo razumnije da nam omogućite priliku za dalnjim učenjem i napredovanjem nakon završenog diplomskog studija kao što tu mogućnost imaju studenti sveučilišnih smjerova? Mislim da sama ta činjenica već dovoljno čini razliku među nama. LP	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Albert Putinja Poštovani, student sam specijalističkog diplomskog stručnog studija na Veleučilištu u Rijeci i smatram da je izvorni Nacrt prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona u HKO točan, prihvatljiv i podržavam ga. Alternativni prijedlog smatram degradirajućim, diskriminirajućim koji vrijeđa sve bivše, sadašnje i buduće studente svih stručnij studija u RH. S tim Zakonom bi se stavilo u nepovoljan položaj tisuće studenata te bi se samo otvorila vrata za odlazak uspješnih mladih ljudi u svijet. Lijep pozdrav Albert Putinja	Prihvaćen Prihvaća se.
Nikolina Pintarić Poštovani, studentica sam stručnog studija Radne terapije na Zdravstvenom veleučilištu i zbilja smatram da se alternativnim prijedlogom osporava sav moj trud koji sam uložila tokom obrazovanja. Zamislite samo da medicinske sestre ili možda fizioterapeuti pohađaju sveučilišne studije i nemaju ni sat kliničke prakse. Biste li voljeli svoj život prepustiti osobi koja u teoriji zna što treba napraviti ali nema nikakvog iskustva? Zbog toga i jest značaj stručnog studija. Lijepo je završiti sveučilišni studij i biti znanstvenik, međutim netko mora i praktično raditi. Ovakvim mjerama koje predlaže alternativni prijedlog samo se širi diskriminacija i mržnja koje su potpuno nepotrebne i otežavaju suradnju stručnjaka različitih kalibara. Meni osobno ovo je pokazatelj da možda najbolja stvar koju mogu učiniti za svoju budućnost je kupiti kartu u jednom smjeru za Irsku ili Njemačku gdje se moja struka cijeni, kada me već moja vlastita država ne prepoznaće kao vrijednu i dragocjenu akademski obrazovanu mladu osobu koja svojim stručnim znanjem želi pridonijeti boljitku i rastu hrvatskog gospodarstva. Zato Vas molim da me ne tjerate iz vlastite države i da mi omogućite da svoju potrebu za stručnim znanjem i pomaganjem ljudima ispunim unutar granica Hrvatske, jer zapravo, time se i pokazuje pravo domoljublje. S poštovanjem, Nikolina Pintarić	Prihvaćen Prihvaća se.

Damir Kovačević

Poštovani, ovim putem izražavam neslaganje sa alternativnim prijedlogom kvalifikacijskog okvira jer oni čini kompletan zakon nelogičnim te u neskladu sa prihvaćenom Europskom praksom i sustavom kojim se htjelo približiti naš obrazovni sustav sa ostatkom Europe. Uvodeći novu kvalifikacijsku podrazinu 7.1, 7.2, 7.3..., te pogotovo izjednjačavajući specijalistički diplomski studij sa razinom 6 EQF de facto se poništava sva vrijednost ECTS bodova čineći ih nevažećim i izbacuju navedeni studij iz sustava visokog obrazovanja. U praksi on za osobu znači koliko i stjecanje industrijskog certifikata, dakle niti sva zakonska regulativa koja regulira rad tih ustanova više nije potrebna jer proizvod tog školovanja ne pridonosi vertikalnom napretku polaznika. Također ulazeći u područje vrijednosti neke struke ovaj zakon izlazi iz okvira kojemu služi, shodno tome biti će nužno promjeniti i ostale razine, tako bi se onda trebali na isti način razdvojiti i niže razine, primarano razina 4 gdje gimanzije, tehničke škole, medicinske, itd, ako se primjeni isti način razmišljanja, ne smiju biti na istoj razini. Na sveučilišnoj razini bi se moglo također onda dogoditi da se trebaju razdvojiti društvene, tehničke i ine znanosti svaka na svoju razinu. Vezano uz prethodno, u ustavnoj odluci također eksplicitno piše da ne smije doći do obezvrijedivanja obrazovanja stručnih studija „Ustavni sud prvo naglašava da je pogrešno i društveno štetno raspravljati o stručnim studijima kao onima koji nemaju »jednaku vrijednost, odnosno značaj« kao oni sveučilišni.“ Osim interne nelogičnosti samog sustava koji predlaže alternativni prijedlog, sa tim prijedlogom se postavlja upitnost usklađenoti našeg zakona sa europskim zakonodavstvom, dolazilo bi do novih situacija gdje se ne bi moglo strane diplome izjednačavati sa hrvatskim i obrnuto, kompletno sudjelovanje u recimo Erasmus programu bi bilo onemogućeno, a također i sudjelovanje u raznim programima za razvoj znanosti poput Horizon 2020. Nadam se uspješnom rješavanju navedene situacije koja će postići da zakon služi na dobrobit što većem broju građana, što je primarni cilj svakog zakona te jasno i jednostavno regulira novonastalu situaciju. Srdačan pozdrav Damir Kovačević

Prihvaćen

Prihvaća se.

Marija Drlić

Poštovani, Studentica sam 2. Godine stručnog studija fizioterapije u Vukovaru. Ovim putem želim izraziti svoje nezadovoljstvo alternativnim prijedologom koje je diskriminirajuće za sve studente stručnih studija. Ne razumijem zašto netko ima potrebu praviti nekakav razdor između fakulteta i omalovažavati studente stručnih studija koji se jednako trude za svoje diplome. Što se time želi postići? Da se netko osjeća manje vrijedom osobom jer ima završen stručni studij? Kojom su logikom ECTS bodovi stručnih studija „slabiji“ od ECTS bodova sveučilišnih studija? Zar je zaista potrebno toliko iseljavanje mladih ljudi iz Hrvatske? Lijep pozdrav

Prihvaćen

Prihvaća se.

Katarina Priščan Poštovani, studentica sam 3.godine sanitarnog inženjerstva na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu. Izvorni prijedlog smatram korektnim. Alternativni prijedlog je diskriminirajući za sve studente veleučilišta, kao i stručnih studija. Za sveučilišni i stručni diplomski program nužno je ostvariti 300 ects bodova što znači da bi i sama diploma trebala biti jednaka po težini za sve studente. Stavljanje diplomskih stručnih studija na nižu razinu veže za sobom i preddiplomske stručne studije. Bilo bi absurdno da sa završene tri godine preddiplomskog stručnog studija budemo izjednačeni sa srednjom stručnom spremom. Lijep pozdrav, Katarina.	Prihvaćen Prihvaća se.
Robert Pranjić Za početak oštro se protivim Alternativnom planu! Imam nekoliko pitanja na koje želim dobiti odgovor: 1. Kako će degradiranje statusa veleučilišta utjecati na obrazovanje u manjim sredinama gdje veleučilište ljudima lošijeg materijalnog statusa daje priliku? Nadalje veleučilište daje priliku za studiranje i zaposlenim studenima što je skladu sa strategijom Vlade RH i napucima Ministarstva znanaosti i obrazovanja o osnivanju i pristupu izvanrednim studijima za zaposlene ljude. Znači pozvali ste zaposlene da studiraju, plate školarine i sada im diplome neće vrijediti prema uvjetima koje ste im ponudili? Molim odgovor! 2. Kako mislite uvođenjem alternativnog prijedloga (kojeg je dodatno lošim napravilo očitovanje Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu) zaustaviti masovan odlazak mladih ljudi u inozemstvo? Koje im perspektive pružaju štetne izmjene zakona? Molim odgovorite! 3. Kako će to utjecati na mobilnost studenata spec. studija preko Erasmus i drugih fondova kada studij neće biti usporediv? Ne krše li se na taj način i neka njihova ljudska prava? Molim odgovorite! 4. Kako je jedan od ustavnih sudaca koji je pisao Odluku Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-I-351/2016 od 20. travnja 2016. u kojem se ukida članak 8. stavak 1. alineja 8. Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru u dijelu koji glasi: 'specijalistički diplomski stručni studiji' dobio docenturu na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu? Da li je ovdje ispitani sukob interesa od strane nadležnih službi RH. Molim Vas odgovorite na pitanje jer se iz svih javno dostupnih podataka stvari mogu dovesti u vezu koje logički nameću takvo pitanje. Molim odgovor! 5. Tko će mi nadoknaditi iznos školarine i svih troškova vezanih uz završavanje Specijalističkog diplomskog studija? Napominjem da je to bio popriličan materijalan izdatak te diploma koju ću vrlo brzo stići bi se Alternativom zakona obezvrijedila. Molim odgovorite! 6. Kakve ste mi perspektive kao mladoj osobi stvorili kada ste mi mojim upisom stručnog studija sa 18 godina oduzeli moju budućnost i prohodnost kroz bolonjski sistem obrazovanja. Molim odgovorite! Molim Vas da ozbiljno shvatite moja pitanja jer se radi o mojoj budućnosti za koju sam iznimno zabrinut. Lijep pozdrav, Robert Pranjić	Prihvaćen Prihvaća se.
Ivana Bučar Poštovani, moje ime je Ivana Bučar. Studentica sam prve godine stručnog studija ugostiteljstva na Veleučilištu u Karlovcu i podržavam izravni prijedlog MZOS-a jer smatram da je alternativni prijedlog diskriminirajući za sve studente stručnih studija i time se stavljuju na niži položaj. S poštovanjem, Ivana Bučar	Prihvaćen Prihvaća se.

Nikolina Dražić Poštovani, Smatram da je alternativni prijedlog zakona diskriminirajuć te ga kao studentica stručnog studija ne podržavam, protivim se alternativnom prijedlogu s kojim nas hoće spustiti na nižu razinu.	Prihvaćen Prihvaća se.
Iva Marinović Poštovani, suglasna sam sa Izvornim Nacrtom Zakona o HKO. No ne slažem se s Alternativnim prijedlogom kojeg smatram degradirajućim prema svim studentima stručnih studija u Republici Hrvatskoj. Kao studentica stručnog studija na Zdravstvenom veleučilištu smatram da smo kvalitetni i kompetentni za rad i smatram da se ne treba raditi raskol između studenata stručnih i sveučilišnih studija. Hvala i lijep pozdrav, Iva Marinović	Prihvaćen Prihvaća se.
Gorana Živković Kao studentica prve godine stručnog preddiplomskog studija u Zagrebu, smatram da alternativni prijedlog članka 6. ne treba i ne smije stupiti na snagu. Podcenjivanje, diskriminacija i na kraju krajeva i poniženje studenata stručnih studija Ne smije biti obrazac po kojem ce se voditi obrazovni sustav. Trud, postignuća i vještine studenata stručnih studija treba se isticati isto kao i studenata sveučilišnih studija i nema potrebe za diskriminacijom. 21. stoljeće je, govorimo o jednakosti , a ne o podjeli koja će dovesti do iseljavanja mladih izvan Hrvatske, a mnogima i uništiti život, jer su mnogi dali sve od sebe za određeni studij.	Prihvaćen Prihvaća se.
Marina Smolić Poštovani, smatram da je absurdno mijenjati zakon kojim bi se zakinula trećina studenata stručnih studija koji su kroz petogodišnje školovanje skupili jednak broj ECTS bodova kao i studenti sa sveučilišnih studija. U praksi je dokazana kvaliteta studenata stručnih studija, a ukoliko nam sada snizite kriterije, nećemo više ni imati priliku pokazati što znamo. Hvala, Ip.	Prihvaćen Prihvaća se.
Matija Mlinar Poštovani, Student sam druge godine stručnog studija Sestrinstva na Zdravstvenom veleučilištu i smatram da je izvorni Nacrt prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona u HKO točan, i podržavam ga. Alternativni prijedlog smatram degradirajućim i nepravednim te da vrijeđa sve bivše, sadašnje i buduće studente svih stručnij studija u RH. S tim Zakonom bi se stavilo u nepovoljan položaj tisuće studenata te bi se samo otvorila vrata za odlazak uspješnih mladih ljudi u inozemstvo. Lijep pozdrav, Matija Mlinar	Prihvaćen Prihvaća se.
Ema Šerkic Poštovani, studentica sam stručnog preddiplomskog studija na Zdravstvenom veleučilištu i smatram da je izvorni Nacrt prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona u HKO točan, prihvatljiv i podržavam ga. Alternativni prijedlog smatram degradirajućim, diskriminirajućim i uvredljivim za sve bivše, sadašnje i buduće studente svih stručnih studija u RH. Tim Zakonom bi se u nepovoljan položaj stavile tisuće studenata te bi se samo otvorila vrata za odlazak uspješnih mladih ljudi u svijet. Lijep pozdrav, Ema Šerkic.	Prihvaćen Prihvaća se.

Antonija Šajnović Poštovani, studentica sam stručnog studija na Zdravstvenom veleučilištu i smatram da je izvorni Nacrt prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona u HKO prihvatljiv i podržavam ga. Alternativni prijedlog smatram degradirajućim i diskriminirajućim.	Prihvaćen Prihvaća se.
Elektrocentar Petek d.o.o. Poštovani, U ime trgovačkog društva Elektrocentar Petek d.o.o. Ivanić Grad, uključujemo se ovim putem u javnu raspravu o prijedlogu ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKOM KVALIFIKACIJSKOM OKVIRU. Dio prijedloga izmjena i dopuna na koji bismo se htjeli referirati odnosi se na čl. 6. prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO. Prihvatljivim smatramo izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO, a dok neprihvatljivim smatramo alternativni prijedlog tog članka zastupan od stane Rektorskog zbora te očitovanje Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu kojim se studente stručnih studija dovodi u podređeni položaj. Elektrocentar Petek d.o.o. iz Ivanić Grada, Etanska cesta 8, je tvrtka koja je osnovana 1993. godine i u privatnom je vlasništvu, te je trenutno jedna od vodećih u Hrvatskoj koja se bavi radovima u svim područjima elektroenergetike (elektromontažni radovi, automatizacija, instrumentacija), nabavom i prodajom raznih roba za koje smo i zastupnici, kao i svim vrstama građevinskih, obrtničkih i instalaterskih radova (niskogradnja i visokogradnja). Trenutno zapošljavamo preko 500 radnika i ostvarujemo godišnji promet od preko 350 milijuna kuna, sa tendencijom daljnog rasta, i zapošljavanja i opsega posla. Od navedenog broja zaposlenika, preko 50 je inženjera raznih tehničkih struka (elektrotehnika, građevina, stajarstvo i sl.), te od tih 50 inženjera, dobar dio njih je stekao svoje kvalifikacije na stručnim studijima. Svi ovi inženjeri u svojem su se radu dokazali svojom stručnošću, znanjem i kompetencijama, te njihove kvalifikacije nikad nisu dolazile u pitanje, bez obzira jesu li se obrazovali na specijalističkim stručnim ili sveučilišnim studijima. Elektrocentar Petek d.o.o. kao poslodavac i subjekt na kojeg bi predložena izmjena zakona direktno utjecala, mišljenja je kao što je gore navedeno, da bi alternativno rješenje čl. 6. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO prvenstveno dovelo studente stručnih studija u podređeni položaj, ali i dovelo do brojnih drugih štetnih posljedica, od osobnih gubitaka zaposlenika, finansijskih gubitaka pojedinaca i kompanija, izgubljenih investicija, diskriminacije, zatvaranja veleučilišta, a ono što bi zaista bilo pogubno – daljnje odljeva mladih obrazovanih ljudi u inozemstvo gdje će se njihov trud i znanje ipak više cjeniti. Smatramo kako izjednačavanje razine sveučilišnih i stručnih studija nipošto ne narušava autonomiju Sveučilišta od strane stručnih studija, te zaista ne vidimo temelje za mišljenja da hrvatski stručni studiji trebaju postati razina ispod sveučilišnih. Na kraju krajeva, Republika Hrvatska je preuzeila ulaskom u EU pravnu stečevinu EU, koja svim diplomama osigurava prepoznatljivost na razini EU, pa tako 300 ECTS bodova ostvarenih tokom studija, mora biti kvalificirano na istoj razini, bez obzira radi li se o sveučilišnom ili stručnom studiju. Mi smo kao poslodavac uvijek poticali, ulagali i omogućavali svojim zaposlenicima dodatna školovanja i usavršavanja, te su i naši zaposlenici sami pokretali te teme i inicijative, ali ovakvim pokušajem degradacije stručnih studija, gubi se prvenstveno interes i motivacija zaposlenika za dodatnim stručnim školovanjem i usavršavanjem, a i interes	Prihvaćen Prihvaća se.

poslodavca da potiče stručno usavršavanje svojih djelatnika, jer bi se prema predloženim alternativnim rješenjima, stjecale kvalifikacije nižih razina, koje u krajnosti ne bi imale pozitivnog ishoda. To u praksi može značiti smanjivanje šansi za posao ljudima sa postojećim diplomama stručnih studija u Hrvatskoj i njihovo daljnje tjeranje na nižerangirane poslove u inozemstvo budući da neće imati međunarodno prepoznate diplome.

Elektrocentar Petek d.o.o. kao društvo koje izvodi radove i pruža usluge, ovisi o kvalificiranim inženjerima, prvenstveno članovima Komora inženjera, a degradacijom diploma stručnih studija, došla bi u pitanje i postojeća članstva inženjera sa završenim stručnim studijima u Komorama inženjera, te samim time i njihove prisilne degradacije i rušenja stečenog statusa i integriteta. Na kraju, kao sukus svega gore navedenog, još jednom se zalažemo za prihvaćanje izvornog prijedloga članka 6. izmjena zakona o HKO, te jednaku razinu kvalifikacija stručnih i sveučilišnih studija.

Elektrocentar Petek d.o.o. URED UPRAVE

Tomislav Šimunović

Poštovani, završio sam stručni specijalistički studij graditeljstva na TVZ-u. Njega sam upisao tek kada je zakonski rješeno da sa njim mogu postati član komore graditeljstva i profesionalno napredovati. Ovim izmjenama zakona to sve dolazi u pitanje, te mene degradira kao stručnu osobu. Zbog toga se strogo protivim alternativnom rješenju zakona.

Matea Obradović

Poštovani, studentica sam 3. godine na Visokoj školi međunarodnih odnosa i diplomacije "Dag Hammarskjold" i ovo ljetu ću dobiti svoju prvostupničku diplomu. Inicijativu alternativnog prijedloga da se različito vrednuju diplome stručnih i sveučilišnih studija smatram diskriminirajućom, nelegitimnom i neprihvatljivom. Razlika između stručnih i sveučilišnih studija očituje se u različitim ishodima učenja, a ne u razini kvalitete kako se to, usudila bih se reći, nepravedno prikazuje! Upisala sam stručni studij jer mi je jedino takva vrsta studija mogla ponuditi znanje u područjima koja su me zanimala u trenutku upisivanja na fakultet. I danas ne žalim. Na Visokoj školi čiji sam student imam priliku slušati predavanja vrhunskih stručnjaka s područja međunarodnog javnog prava, povijesti, međunarodnih odnosa itd. Zbog čega bi diploma mojih kolega i mene sa stručnog studija sutradan bila manje vrijedna od nečije sa sveučilišnog studija? Svi smo se jednako mučili da bismo došli do tih diploma. Što se zaposlenja tiče, za svako radno mjesto postoje natječaji koji propisuju koji su uvjeti dobivanja zaposlenja. Zbog čega se onda kolege sa sveučilišnih studija osjećaju ugroženima? Tko se trudio tokom studiranja, taj će biti zaposlen! Rade se podjele među studentima koji su prava snaga ove jadne države. Iskreno se nadam odbijanju alternativnog prijedloga kvalifikacijskog okvira. S poštovanjem, Matea Obradović

Prihvaćen
Prihvaća se.

Prihvaćen
Prihvaća se.

Katarina Jager Poštovani, Smatram da Ustavni sud uopće nije trebao odlučivati o politikama visokog obrazovanja. Ustavni sud je u svojoj odluci U-I-351/2016 od 20. travnja 2016. izostavio bilo kakvu komparativnu analizu uvriježene međunarodne prakse u klasifikaciji obrazovanja, koja bi mogla pomoći u razumijevanju teme i pronalaženju zadovoljavajućeg rješenja. Primjerice, Ustavni sud nije uzeo u obzir međunarodno priznatu klasifikaciju International Standard Classification of Education ISCED 2011, koja predstavlja globalni standard u klasifikaciji obrazovanja koji je donio UNESCO. Tako primjerice ISCED razina 7 u sebi uključuje sveučilišne i stručne diplomske studijske programe, gotovo identično kao i naš HKO (kojeg se pokušava srušiti). Isto tako, zanimljivo je kako UNESCO ne uviđa probleme koje navodi Ustavni sud, ni u stavljanju na istu razinu (ISCED 7 razina) sveučilišne i stručne diplomske studije, kao ni u uvjetima njihovog pristupanja najvišoj doktorskoj razini (ISCED 8 razina). Stoga ne vidim valjani razlog zašto bi se stručne studije degradiralo. Ovom prilikom htjela bih skrenuti pažnju na problem Specijalističkih dipl. Stručnih studija koji su pod Sveučilištem u Zagrebu. Konkretno, završila sam Specijalistički diplomski stručni studij javne uprave pri Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Nastavu izvode isti profesori, program je zahtjevan i vrlo sličan, isti su kriteriji prilikom ocjenjivanja, po završetku oba studijska programa stječe se 300 ECTS bodova. U konačnici, jedina razlika je u zvanjima koje se stječu završetkom studija i u tome što nismo promovirani kao vrsta studija. Nadalje, mi nemamo nikakvu praksu tijekom studiranja što je i temeljna odrednica prema kojoj se svrstavaju Sveučilišni i Stručni studijski programi. U svim razvijenim zemljama EU postoje Sveučilišni Fakulteti za javnu upravu pa čak i u Sarajevu, a titula koja se stječe završetkom studija je: MAGISTAR JAVNE UPRAVE. Nedopustiva je i sramotna degradacija svih studenata stručnih studija koja se želi progurati alternativnim prijedlogom pod krinkom "narušavanja autonomije Sveučilišta" Žalosno je da se Sveučilište protiv konkurenциje bori na ovakav podmukli način te da je ovakvo što moguće u jednoj državi članici EU. Stoga se protivim usvajanju apsurdnog alternativnog prijedloga jer bi njegovim usvajanjem došlo do diskriminacije po osnovi obrazovanja što bi za sobom povuklo nepopravljivu štetu a i moguće kolektivne tužbe pred ESLJP. Nadam se da ćete donijeti pravilnu odluku o ovom važnom pitanju koja će biti na korist javnog interesa. Usvajanjem alternativnog prijedloga nećete unaprijediti visoko obrazovanje, već ga samo unazaditi. LP Katarina Jager	Prihvaćen Prihvaća se.
Daniela Župetić Poštovani, studentica sam preddiplomskod stručnog studija koji pohađam na Zdravstvenom veleučilištu. Smatram da je izvorni Nacrt prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona u HKO točan, prihvatljiv i podržavam ga. Alternativni prijedlog smatram degradirajućim i diskriminirajućim koji vrijeđa sve bivše, sadašnje i buduće studente svih stručnih studija u RH. S tim Zakonom bi se stavilo u nepovoljan položaj tisuće studenata te bi se samo otvorila vrata za odlazak uspješnih mladih ljudi u inozemstvo. Lijep pozdrav. Daniela Župetić	Prihvaćen Prihvaća se.

Nikola Drobnjak Poštovani, Zanima me približan broj ljudi koji će imati koristi od prihvatanja alternativnog prijedloga zakona? Nadam se da ih ima barem duplo više od studenata koji su upisali diplomske specijalističke stručne studije, a i onih koji su ih završili. U protivnom promjena zakona nema nikakvog smisla, zato što se na štetu nas studenata koji činimo većinu pogoduje određenim pojedincima. Unaprijed zahvaljujem na odgovoru. S poštovanjem Student izvanrednog politehničkog diplomskog specijalističkog stručnog studija graditeljstva Nikola Drobnjak	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Ivana Jeleč Poštovani, izražavam potporu prijedlogu Ministarstva znanosti i obrazovanja. Smatram kako se alternativnim prijedlogom studenti stručnih studija stavlaju u niži položaj. Težimo unaprjeđenju obrazovnog sustava i njegovom usklađivanju s europskim zemljama istovremeno podcjenjujući više od 50 000 studenata koji su, poput kolega na sveučilišnim studijima, u svoje obrazovanje uložili jednake napore. Lijep pozdrav, Ivana Jeleč	Prihvaćen Prihvaća se.
Luka Ružić Poštovani, Zovem se Luka Ružić i student sam (apsolvent) stručnog studija radne terapije na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu. Izvorni prijedlog MZOS-a (Nacrt prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona u HKO) podržavam i mislim da je uredan i prihvatljiv. Što se tiče alternativnog prijedloga mislim da je to nedopustivo i neprihvatljivo te degradirajuće i smatram ga vrijedanjem svih studenata (bivših, sadašnjih i budućih). Mladi ljudi studiraju, neki i rade uz studij, trude se i ulažu puno u svoje obrazovanje, a ovom alternativnom bi im sve to oduzeli, tu diplomu i budućnost i mogućnost željenog posla koji bi danas/sutra htjeli raditi. Jednak napor u svoje obrazovanje ulažu studenti veleučilišta kao i oni sa sveučilišta i trude se kako bi bili što bolji u svome budućem zanimanju. S poštovanjem, Luka Ružić	Prihvaćen Prihvaća se.
Ana Bedeković Poštovani, studentica sam stručnog studija fizioterapije na Zdravstvenom veleučilištu i smatram da je izvorni Nacrt prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona u HKO prihvatljiv i podržavam ga. Alternativni prijedlog smatram degradirajućim i diskriminirajućim. S poštovanjem, Ana Bedeković	Prihvaćen Prihvaća se.
Kristina Naranđa Poštovani, studentica sam stručnog studija na Zdravstvenom veleučilištu i smatram da je izvorni Nacrt prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona u HKO točan, prihvatljiv i podržavam ga. Alternativni prijedlog smatram degradirajućim, diskriminirajućim koji vrijeda sve bivše, sadašnje i buduće studente svih stručnih studija u RH. S tim Zakonom bi se stavilo u nepovoljan položaj tisuće studenata te bi se samo otvorila vrata za odlazak uspješnih mladih ljudi u svijet. Lijepi pozdrav, Kristina Naranđa.	Prihvaćen Prihvaća se.

Nataša Varžić Poštovani, Diplomirala sam 2014. godine specijalistički diplomski stručni studij i stekla 300 ECTS bodova. Moj studij trajao je 5 godina jer sam nakon nekadašnjeg VŠS-a morala upisati 3.godinu kako bi stekla zvanje Prvostupnika i tek onda mi je omogućeno da upišem još 2 godine na Visokoj školi kako bi stekla zvanje Stručni specijalist ! Koliko znam, sveučilišni studiji traju 4 godine... Znači, ni ta godina više nije dovoljna da nas izjednačite ???!!! Zanima me ime i prezime ljudi koji su došli na ideju Alternativnog prijedloga Zakona te tko su ti stručnjaci koji misle da će njihov Zakon biti bolji od zakona jedne Njemačke i zemalja o čijem standardu i uvjetima života možemo samo sanjati? Tko to meni i tisućama mladih ljudi koji ovdje trebaju ostvariti svoju perspektivu i čije su studije sami financirali i paralelno radili da bi otplatili taj isti studij kroji sudbinu ? Tko već godinama uporno radi na tome da mladi hrle van svoje domovine ? TKO ??? Lijep pozdrav !	Prihvaćen Prihvaća se.
Sanela Štefić Poštovani, studentica sam 3. godine fizioterapije na Zdravstvenom Veleučilištu u Zagrebu. Smatram da alternativni prijedlog ponižava, diskriminira i degradira sve bivše, sadašnje i buduće studente svih stručnih studija. Izvorni Nacrt prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona u HKO prihvaćam i podržavam! S poštovanjem, Sanela Štefić	Prihvaćen Prihvaća se.
Tea Milinković Protiv alternativnog prijedloga, za originalni prijedlog zakona.	Prihvaćen Prihvaća se.
Iva Dragičević Hrvatska je zemlja kojoj prijeti urušavanje poreznog, mirovinskog i zdravstvenog sustava, veći broj umrlih od rođenih te odlazak mladih ljudi samo su neki od problema koji prijete nacionalnoj sigurnosti. Zastrašujuće je vidjeti čime se bavi rektor Boras i tzv akademска zajednica. Igranje sa sudbinama oko 50 000 građana je nedopustivo. Nadam se da netko od njih može obrazložiti zbog čega je polaganje Javnih financija po knjizi B.Jelčić (cca 600 strana definicija i teorije bez iti jednog zadatka!!!!) kvalitetnije od polaganja po literaturi uglednih američkih stručnjaka? Slušanje marketniga kojeg predaje prof koji u životu nije ništa radio u realnom sektoru daje kredibilitet kolegiju na državnoj ekonomiji? Nadam se da je još ima razumnih ljudi u ovoj zemlji koji će spriječiti ove pokušaje jer u suprotnom moramo tužiti i državu a i Sveučilište u Zagrebu te temeljno članka 61. DIREKTIVE 2005/ 36 o kvalifikacijama obavjestiti Eu komisiju. Sveučilište u Zagrebu bi se trebalo pozabaviti svojim lošim statusom i svojom upitnom kvalitetom, obzirom da sisaju državni proračun a ne sabotirati rad drugih.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.

Milica Trbović Poštovani, Studentica sam 3. godine fizioterapije Zdravstvenog veleučilišta u Zagrebu. Smatram prijedlog o izmjeni zakona ponižavajućim za moju struku i moje kolege jer se umanjuje vrijednost znanja i vještina koje smo stekli tijekom našeg obrazovanja. S obzirom da naše diplome nebi imale jednaku vrijednost kao one stečene u drugim europskim državama, u početku nam se oduzima mogućnost napredovanja, širenja i dijeljenja znanja s ostalim stručnjacima izvan granica Republike Hrvatske. Također, izmjenom zakona bi nam se umanjio koeficijent na plaću, što je još jedna uvreda i znak nepoštovanja prema zdravstvenim djelatnicima koji su i dosad bili potplaćeni. Nažalost, ovakvim prijedlozima i odlukama tjerate nas da napustimo Hrvatsku i odlazimo u države gdje za razliku od ovdašnjeg sustava poštuju mladu, perspektivnu i obrazovanu osobu. Lijep pozdrav, Milica Trbović	Prihvaćen Prihvaća se.
Ivan Čerina Kao član studentskog zbora Sveučilišnog Odjela za Stručne Studije u Splitu podupirem glavni prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja da sveučilišni diplomski studiji i specijalistički diplomski stručni studiji budu na istoj razini (razina 7.1). Smatram da bi svaki drugi ishod osim prihvatanja glavnog prijedloga bio neprihvatljiv, budući da binarni sustav Republike Hrvatske vrednuje sveučilišni i stručni studij visokog obrazovanja kao jednakovrijedne vrste obrazovnog procesa. Smatram da alternativni prijedlog u sklopu kojeg se specijalističke diplomske stručne studije stavlja na nižu podrazinu u odnosu na sveučilišne diplomske nije prihvatljiv s obzirom na jednako opterećenje ECTS bodovima kod oba studija. U slučaju prihvatanja alternativnog prijedloga bili bi jedini sa podrazinama odnosno razlikama u sklopu nacionalnog kvalifikacijskog okvira u odnosu na druge Europske zemlje koje imaju binarni sustav visokog obrazovanja. Smatram da se ovim zakonom diskriminiraju studenti stručnih studija te se alternativnim prijedlogom radi korak unazad u sustavu obrazovanja.	Prihvaćen Prihvaća se.
Katrin Ažić Poštovani, kao studentica fizioterapije na Zdravstvenom Veleučilištu Zagreb ne podržavam alternativni prijedlog već podržavam izvorni prijedlog MZOS-a. Lijep pozdrav, Katrin Ažić	Prihvaćen Prihvaća se.
Gabrijela Sabol Poštovani! Studentica sam 3. godine preddiplomskog stručnog studija fizioterapije na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu. Apsolutno se ne slažem s izmjenama i dopunama zakona koje se namjeravaju provesti i smatram da se takvim činom vrijeđaju svi bivši, sadašnji i budući studenti stručnih studija te se iskreno nadam da se takvo nešto u konačnici neće dogoditi! Lijep pozdrav, Gabrijela Sabol	Prihvaćen Prihvaća se.

Jan Lukin Poštovani, student sam Zdravstvenog veleučilišta-stručnog studija i smatram da je izvorni nacrt prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona HKO točan, prihvatljiv i podržavam ga. Alternativni prijedlog smatram degradirajućim, diskriminirajućim koji vrijeđa sve bivše, sadašnje i buduće studente svih stručnih studija u RH. S tim zakonom bi se stavilo u nepovoljan položaj tisuće studenata te bi se samo otvorila vrata za odlazak uspješnih mladih ljudi u inozemstvo. Lijep pozdrav, Jan Lukin.	Prihvaćen Prihvaća se.
Sanja Janeš Studentica sam stručnog studija na Zdravstvenom veleučilištu i smatram da je izvorni Nacrt prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona u HKO točan, prihvatljiv i podržavam ga. Alternativni prijedlog smatram degradirajućim, diskriminirajućim koji vrijeđa sve bivše, sadašnje i buduće studente svih stručnih studija u RH. S tim Zakonom bi se stavilo u nepovoljan položaj tisuće studenata te bi se samo otvorila vrata za odlazak uspješnih mladih ljudi u svijet. Srdačan pozdrav, Sanja Janeš, studentica redovnog sestrinstva.	Prihvaćen Prihvaća se.
Kruno Koren Poštovani, Kao student stručnog studija ne slažem se sa navedenim nacrtom prijedloga zakona o izmjenama i dopunama zakona o hrvatskom kvalifikacijskom okviru. Taj prijedlog je vrlo diskriminirajući i nepravedan. Zašto bi sada netko išao "rušiti" vrijednost specijalistički stručnih diploma kada se studenti veleučilišta jednako, a možda čak i više trude od studenata sa sveučilišta. Svugdje po Europi u mnogo naprednijim državama nego što je Hrvatska taj zakon ne postoji. Specijalistički diplomski stručni studij i poslijediplomski specijalistički studij su jednak i ravnopravni. Hrvatska umjesto da radi na politici zadržavanja fakultetski obrazovanih ljudi ona će sa ovim zakonom otjerati još više mladih prosperitetnih ljudi. Kada bi u današnje vrijeme mjerilo bilo znanje a ne neki papir na kojem piše dr.mag.dip.ing. onda taj zakon uopće nebi predstavlja problem. Da li će ovaj prijedlog utjecati na zapošljavanje studenata sa veleučilišta to još nitko nezna, no ja sam siguran da pojedinci koji žele provesti ovakav zakon sigurno imaju i na taj problem rješenje. S poštovanjem, Kruno Koren.	Prihvaćen Prihvaća se.
Anamarija Knežević Poštovani, studentica sam stručnog studija na Zdravstvenom veleučilištu i smatram da je izvorni Nacrt prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona u HKO točan, prihvatljiv i podržavam ga. Alternativni prijedlog smatram degradirajućim, diskriminirajućim koji vrijeđa sve bivše, sadašnje i buduće studente svih stručnih studija u RH. Smatram da nije u redu da to činite studentima koji su budućnost Republike Hrvatske. Lijep pozdrav, Anamarija Knežević	Prihvaćen Prihvaća se.
Maja Novosel Poštovani, Studentica sam 3. godine fizioterapije Zdravstvenog Veleučilišta u Zagrebu. Ovim putem želim izraziti nezadovoljstvo danim prijedlogom te smatram da prijedlog dovodi studente i one sa završenim studijem u nepovoljan položaj naspram sveučilišta. Ne vidim svrhu da je diploma stručnog studija manje vrijedna naspram sveučilišne, unatoč jednakom stičenom broju ECTS bodova. Lijep pozdrav, Maja Novosel	Prihvaćen Prihvaća se.

Ana Kulović Studentica sam stručnog studija na Zdravstvenom veleučilištu i mislim da je Nacrt prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona u HKO u redu i ispravan. Alternativni prijedlog smatram degradirajućim i diskriminirajućim, s tim Zakonom bi se stavilo u nepovoljan položaj tisuće studenata te bi se samo otvorila vrata za odlazak uspješnih mladih ljudi u svijet. Lijep pozdrav, Ana Kulović, 2. godina redovnog sestrinstva.	Prihvaćen Prihvaća se.
Ana Brčina Poštovani, Studentica sam sestrinstva na Zdravstvenom veleučilištu i smatram da je izvorni Nacrt prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona u HKO točan, prihvatljiv i podržavam ga. Alternativni prijedlog smatram degradirajućim, diskriminirajućim iz razloga što studenti sestrinstva na Zdravstvenom veleučilištu studiraju po sveučilišnom programu, što znači da su u istom rangu kao i studenti sestrinstva kao primjerice na Sveučilištu u Osijeku, Rijeci i sličnim fakultetima. Time se studentima sestrinstva na Zdravstvenom veleučilištu onemogućava da vertikalno napreduju iako imaju identičan program kao studenti na sveučilišnim studijima. Lp, Ana Brčina.	Prihvaćen Prihvaća se.
Patricia Petak Studentica sam stručnog studija na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu i smatram da bi alternativni prijedlog uvelike zakinuo studente stručnih studija u pogledu njihovih mogućnosti zapošljavanja te ga zato ne podržavam. Srdačan pozdrav. Patricia Petak	Prihvaćen Prihvaća se.
Ana Drežnjak Poštovani, student sam stručnog studija na Zdravstvenom veleučilištu i smatram da je izvorni Nacrt prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona u HKO točan, prihvatljiv i podržavam ga, ali sa alternativnim prijedlogom se ne slažem i smatram ga degradirajućim, diskriminirajućim koji vrijeda sve bivše, sadašnje i buduće studente svih stručnih studija u RH. S tim Zakonom bi se stavilo u nepovoljan položaj na tisuće studenata koji bi također bježali iz Hrvatske. Lijep pozdrav, Ana Drežnjak	Prihvaćen Prihvaća se.
Antonija Butigan Poštovani, Ne slažem se sa prijedlogom te kao studentica fizioterapije na Zdravstvenom Veleučilištu želim izraziti frustraciju i ljutnju zbog degradirajućeg zakona i ponižavanja studenata stručnih studija te svih onih koji imaju završen jedan. Uz sav trud, napor i ulaganje, u rukama će imati diplomu koja se neće moći rangirati kao ona sveučilišnog studija što nema smisla ni u jednom pogledu. S obzirom na jednak broj ECTS bodova, ne vidim razlog zašto ECTS bodovi stručnog studija su od manjeg značaja naspram bodova sveučilišnog studija. Jednog dana shvatit će te da ste ostali bez stručnjaka koji znaju raditi svoj posao iako svi već stručnjaci i znanstvenici napuštaju zemlju. Ako je ovo još nekakav "trik" da zadržite mlade u Hrvatskoj, znajte ovime ih još više tjerate i uz to ponižavate!!! Lijep pozdrav!	Prihvaćen Prihvaća se.

Josipa Siketić Poštovani, Studentica sam specijalističkog diplomskog stručnog studija na Međimurskom Veleučilištu u Čakovcu te u potpunosti podupirem GLAVNI prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja. Alternativni prijedlog smatram neprihvatljivim i štetnim za daljnji razvoj visokog obrazovanja u Hrvatskoj. Također smatram da bi se na taj način stavilo u nepovoljan položaj tisuće studenata čime se direktno ugrožava naša budućnost. Na ovaj način potiče se ono što se svim silama pokušava zaustaviti, a to je odlazak mladih i obrazovanih ljudi iz Republike Hrvatske. Vjerovali ili ne još uvijek postoje mladi uspješni ljudi koji bi ostali u Hrvatskoj nakon završenog studija. Lijep pozdrav, Josipa Siketić, bacc.oec.	Prihvaćen Prihvaća se.
Ana Sedlaček Protiv alternativnog prijedloga, za orginalni prijedlog zakona!!	Prihvaćen Prihvaća se.
Maroje Macola Poštovani, student sam 1. godine Specijalističkog diplomskog stručnog studija informatike na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu. Za početak, odmah ču se izjasniti da se kao student stručnog studija ne slažem s alternativnim prijedlogom te apsolutno podržavam glavni, odnosno izvorni prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja. S obzirom na fakultet i smjer na kojem studiram, pišem upravo iz perspektive svoje osobne situacije kako bih ukazao na određene stvari i probleme, iako se ovaj prijedlog zakona tiče svih fakulteta. Uzveš u obzir da su se brojni komentari (velika većina) dotakli ECTS bodova, ishoda učenja, binarnog sustava visokog obrazovanja, kvalifikacijskih okvira i drugih bitnih čimbenika ove problematike, probat ču napisati malo drugačiji komentar od ostalih. Kao student informatike, već nekoliko godina slušam kako je ovo područje budućnost zaposlenja i kako uz njega možemo vrlo lako pronaći posao jer nedostaje puno stručnjaka upravo u područjima informatike i računarstva. Uz to, prije nekoliko mjeseci, studij računarstva na TVZ-u je postao "najpoželjniji ICT program obrazovanja u Hrvatskoj". Te stvari su povezane jedne s drugima, a TVZ već puno godina radi na svojoj kvaliteti i poboljšavanju vlastitih studijskih programa kako bi što bolje pripremio svoje studente za izlazak na tržište rada, zato ni takvi rezultati nisu slučajni. Ukoliko bi alternativni prijedlog bio izglasан, to bi bio jedan veliki korak UNAZAD za ovaj fakultet (i sve ostale), jer bi time narušio njegov ugled, vrijednost i važnost, posebice u očima sadašnjih i budućih maturanata koji premišljaju oko odabira fakulteta. Želite li vi da oni odustanu od upisa informatike/računarstva na veleučilištima zbog straha da im diploma neće skoro pa ništa vrijediti kad diplomiraju? Smatrate li da bi bilo pametno da se smanji zainteresiranost za studijske programe koji nas pripremaju za poslove koji su budućnost napretka? Da li bi trebali još više razmišljati o iseljavanju iz Hrvatske kako bi upisali stručne studije u državama gdje će im se uloženi trud i vrijeme isplatiti na način da dobe diplому koja je vrijedna i cijenjena? Zanimljivo je da su nekako "najveći" zagovaratelji alternativnog prijedloga Pravni i Ekonomski fakultet. Nisu li oba fakulteta po pitanju zaposlenja nakon fakulteta "loši", odnosno, jednom studentu, teško ostvarivi? Želimo li možda potaknuti buduće studente da se ipak više usmjeravaju na sveučilišta poput navedenih, kako kasnije ne bi imali posao ili teško došli do njega? Osobno sam tip	Prihvaćen Prihvaća se.

osobe koji više voli učiti kroz praksu, a manje imati posla s teorijom i štredanjem - zato je stručni studij odličan za mene. Isto tako, postoje osobe koje su suprotne, i poznajem ih osobno te ih ne smatram lošijima ili boljima zbog toga što su takvi. Njima više leže studijski programi koje nude sveučilišta i dragi mi je što svatko može studirati na studiju koji mu više odgovara. Iz tog razloga, smatram da ne treba uspoređivati težinu ili vrijednost veleučilišta i sveučilišta, svaki od njih je zaseban na svoj način te pruža studentima da se profiliraju na sebi svojstvene načine. Kako Pravni fakultet lijepo koristi latinske izraze u svom očitovanju, tako se i ja nadam će oni, bona fide odustati od ovakvih borbi, kojima samo čine na štetu drugima. Za kraj bih samo izdvojio, po meni najbitniju rečenicu iz obrazloženja Ustanovnog suda RH: „...općenito je pogrešno postojeći binarni sustav visokog obrazovanja sagledavati kroz usporedbu njihove vrijednosti za društvenu zajednicu, jer su oba sustava (i sveučilišni i stručni) za društvenu zajednicu jednako vrijedni i jednak potrebni.“ S poštovanjem, Maroje Macola, bacc. ing. techn. inf.

Ana Borovac

Studentica sam stručnog studija sestrinstva na Zdravstvenom veleučilištu i smatram da je izvorni Nacrt prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona u HKO točan, prihvatljiv i podržavam ga. Alternativni prijedlog smatram degradirajućim, diskriminirajućim koji vrijeđa sve bivše, sadašnje i buduće studente svih stručnij studija u RH. S tim Zakonom bi se stavilo u nepovoljan položaj tisuće studenata te bi se samo otvorila vrata za odlazak uspješnih mladih ljudi u svijet. Lijep pozdrav, Ana Borovac

Ivana Škoro

Poštovani, studentica sam preddiplomskog stručnog studija, smjer turistički menadžment, Veleučilišta u Šibeniku i smatram alternativni prijedlog diskriminirajućim. Rad, trud i uloženo vrijeme te broj ECTS bodova jednako vrijeđe neovisno radi li se o sveučilišnom ili stručnom studiju. Sramotno je što u vlastitoj državi moramo biti diskriminirani i manje vrijedni! Lijep pozdrav, Ivona Škoro

Ružica Šaravanja

Poštovani, majka sam studentice 3.g preddiplomskog stručnog studija na ZVU u Zagrebu. Podržavam izvorni prijedlog čl.6. kojim se na razini 7.1 izjednačavaju specijalistički diplomske stručne studije, sveučilišni diplomske studije i integrirane sveučilišne studije, a izričito se protivim alternativnom prijedlogu kojeg smatram protuustavnim, diskriminirajućim i potpuno demotivirajućim za studente stručnih diplomskih studija koji ostvaruju isti broj 300 ECTS bodova i koji su stručne studije upisivali po pravilima jednakovrijednosti i iste kvalifikacije svih diplomskih studija, stručnih i sveučilišnih. lijep pozdrav Ružica Šaravanja

Prihvaćen

Prihvaća se.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Marko Polić Poštovani, Kao bivši student Tehničkog Veleučilišta u Zagrebu izričito se protivim alternativnom prijedlogu zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru. Kako na stručnome studiju tako i na sveučilišnom studiju studenti na kraju svojega studiranja stječu 300 ECTS bodova, pa je nedopustivo da isti broj bodova nema jednaku vrijednost zato što jedan ECTS bod predstavlja etalon, jediničnu vrijednost. Osnova Bolonjskog ustroja je binarnost, mjerljivost i laka prepoznatljivost i usporedivost studija. Vrijednost jednog ECTS boda je jedinstvena. Ovim alternativnim prijedlogom diskriminiraju se svi studenti stručnih studija i to je jednostavno nedopustivo. Ako smo zemlja znanja krajnje je vrijeme da se tako i krenemo ponašati. U svim zemljama EU koje koriste isti binarni sustav klasifikacije, ne postoji ovakav oblik diskriminacije koja se predlaže alternativnim prijedlogom zakona o izmjenama i dopunama zakona o HKO. Kako je moguće da se samo u Hrvatskoj stvara razlika između studija sa jednakom vrijednosti ECTS bodova? Apsurdnost, paradoksalnost i nelogičnost cijeloj stvari daje činjenica da su sadržaji predmeta, programi kolegija i njihova težina (broj ECTS bodova) odobreni od istog ministarstva (MZOS) i da su i jedan i drugi studij dobili dopusnice potpisane od istog ministra. S poštovanjem, Marko Polić, struč.spec.ing.el.	Prihvaćen Prihvaća se.
Sara Horvat Poštovani, Studentica sam stručnog preddiplomskog studija i smatram da je izvorni nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO- u prihvatljiv te ga kao takvog podržavam. Ne podržavam alternativni prijedlog zakona. S alternativnim prijedlogom se vrijeđaju i stavljaju u nepovoljan položaj svi bivši, sadašnji i budući studenti na stručnim studijima. Lijep pozdrav, Sara Horvat	Prihvaćen Prihvaća se.
Danijela Borovac Poštovani, studentica sam Veleučilišta u Požegi i smatram da je izvorni Nacrt prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona o HOK prihvatljiv te ga podržavam. Sa novim prijedlozima se ne slažem jer odudaraju od zakona zemalja EU te moguće poticanje mladih da nakon završetka stručnog studija odlaze iz Hrvatske. Lijepi pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.
Luka Dankić Poštovani, Student sam Tehničkog veleučilišta u Zagrebu. Smatram kako je glavni prijedlog koji svrstava specijalističke diplomske stručne studije i sveučilišne diplomske studije na razinu 7.1. logičan. Kod obje vrste studija je opterećenje ECTS bodovima jednak. Navedeni studiji se razlikuju isključivo po vrstama ishoda učenja, ali su ishodi učenja kod obje vrste studija iste razine, razina 7. Zašto bi ECTS bodovi stečeni na sveučilišnom diplomskom studiju vrijedili više nego isti broj ECTS bodova stečenih na stručnom specijalističkom diplomskom studiju? U slučaju prihvatanja alternativne opcije, koja je po meni neprihvatljiva, Hrvatski sustav obrazovanja postao bi jedini s podrazinama, odnosno razlikama u sklopu nacionalnog kvalifikacijskog okvira u usporedbi s drugim Europskim zemljama koje imaju binarni sustav visokog obrazovanja. Zašto kod nas ne bi funkcionirao sustav koji je jednak kao onaj u Njemačkoj ili Austriji? Zašto se pokušava diskriminirati 55 tisuća studenata? Lijep pozdrav Luka Dankić	Prihvaćen Prihvaća se.

Valentina Huzjak Studentica sam stručnog studija sestrinstva na Zdravstvenom veleučilištu i smatram da je izvorni Nacrt prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona u HKO točan, prihvatljiv i podržavam ga. Alternativni prijedlog smatram degradirajućim, diskriminirajućim koji vrijeđa sve bivše, sadašnje i buduće studente svih stručnij studija u RH. S tim Zakonom bi se stavilo u nepovoljan položaj tisuće studenata te bi se samo otvorila vrata za odlazak uspješnih mladih ljudi u svijet. Srdačan pozdrav, Valentina Huzjak.	Prihvaćen Prihvaća se.
Matea Joščak Poštovani, studentica sam specijalističkog diplomskog stručnog studija graditeljstva na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu i izrazito se protivim alternativnom prijedlogu. Ogorčena sam pri samoj pomisli da ovako nešto stupi na snagu. Zašto? Zato što je neprihvatljivo da se specijalističke diplomske stručne studije degradira, odnosno stavlja na nižu podrazinu u odnosu na sveučilište, a imaju jednako opterećenje ECTS bodovima. Apsurdno je da nakon 5 godina fakulteta i stečenih 300 ECTS bodova ne budemo na istoj razini. Sve države članice Europske unije sveučilišne i stručne studije svrstavaju na istu razinu. Znate li na koliko ljudi ovo utječe? Ne samo na one koji trenutno studiraju, koji su u postupku završavanja, već i na one koji su završili stručne studije, one koji su zaposleni, koji su formirali obitelj, na već ovlaštene inženjere struke... Kako bi Vama bilo da Vam pred kraj fakultetskog obrazovanja žele nametnuti želje pojedinaca? Ne biste li se pitali da li ste sav uloženi trud, godine, novac bacili u vjetar, da ste studirali uzalud? Zašto ti pojedinci toliko žele provesti ovaj apsurfni prijedlog? Očito se boje moći rasta stručnih studija, kvalitetnih znanja koja nam naši profesori pružaju. Ako smo toliko „lošiji“ da nas se spušta na nižu razinu, zašto se onda boje toga da ostanemo na istoj razini? Nije li Vam cilj zaustaviti iseljavanje mladih iz Hrvatske? Ako je, NE dopustite da ovim krivim postupkom još više potaknete mlade za još većim iseljavanjem. Zašto ostati u Hrvatskoj ako će nas negdje drugdje više cijeniti? Ne uskraćujte mogućnost napredovanja mladim i sposobnim ljudima. Mislite na budućnost, možda će to sutra biti Vaša djeca, braća, sestre, unuci, rođaci. Lijep pozdrav, Matea Joščak	Prihvaćen Prihvaća se.
Marko Jurić Poštovani! Student sam 3. godine preddiplomskog stručnog studija elektrotehnike na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu. Slažem se s izvornim prijedlogom članka 6. kojim su diplomski (stručni i sveučilišni) studiji na jednakoj (sedmoj) razini. Alternativni članak 6. je neprihvatljiv i ne slažem se s njime. Smatram da se tim prijedlogom narušavaju prava studenata sa stručnih studija. Ne vidim razlog zbog kojeg bi mojih 300ECTS bodova nakon završenog specijalističkog studija vrijedili manje od 300ECTS bodova stečenih na nekom od sveučilišta u RH .Degradiranjem naših diploma, degradirali ste i naše znanje. Alternativnim prijedlogom narušavate rad i trud mojih kolega sa stručnih studija te ih motivirate za odlaskom u inozemstvo gdje postoji ravноправan odnos između već navedena dva studija. S poštovanjem, Marko Jurić	Prihvaćen Prihvaća se.

Nikica Knežević Poštovani, student sam stručnog preddiplomskog studija na Veleučilištu Velika Gorica i smatram da je izvorni Nacrt prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona u HKO točan, prihvatljiv i podržavam ga. Alternativni prijedlog smatram degradirajućim, diskriminirajućim i uvredljivim za sve bivše, sadašnje i buduće studente svih stručnih studija u RH. Tim Zakonom bi se u nepovoljan položaj stavile tisuće studenata te bi se samo otvorila vrata za odlazak uspješnih mlađih ljudi u svijet. Lijep pozdrav, Nikica Knežević.	Prihvaćen Prihvaća se.
Dragan Skočić Poštovani, završio sam Stručni specijalistički diplomski trenerski studij na Veleučilištu u Zagrebu pri Kinezološkom fakultetu i pred diplomskim sam ispitom na Stručnom specijalističkom studiju Sportskog menadžmenta na Visokoj školi Aspira u Splitu. Podupirem glavni prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja da sveučilišni diplomski studiji i specijalistički diplomski stručni studiji budu na istoj razini (razina 7.1). Smatram da bi svaki drugi ishod osim prihvaćanja glavnog prijedloga bio neprihvatljiv uzimajući u obzir duljinu studija od 5 godina, te činjenicu da po završetku studija stječemo jednak broj ECTS bodova kao i kolege na sveučilišnom diplomskom studiju. Sveučilišni i stručni studiji razlikuju se po ishodima učenja koji se na njima stječu, ali to ne podrazumijave razliku u razinama tih studija. Već sada postoji degradacija studenata stručnih studija kad govorimo o vertikalnoj prohodnosti, a paredoks je da svi u Hrvatskoj zastupaju tezu o cijeloživotnom školovanju. Isto tako, moram spomenuti i našu kvalifikaciju specijalist, umjesto magistar, koja je uzrok problema u komunikaciji s drugim zemljama, u kojima se i za jedne i za druge koristi isti naziv (master), pa je njima ta naša različitost u nazivima narazumljiva. I na kraju možete li mi pojasniti koje su to kompetencije sudaca Ustavnog suda za donošenje odluka o ovoj temi? Podrazumijeva li se time da izmjenom našeg zakona na način kako to sad traži Ustavni sud, da ni HKO više neće biti usklađen s europskim okvirom? Možete li mi molim Vas objasniti zašto uopće postoji diplomski specijalistički stručni studij kad ga ne priznajete u Hrvatskoj? Ukoliko se umanji vrijednost moje diplome smatrati će to prijevarom i sigurno će se pridružiti grupnoj tužbi, te pokušati na svaki način zaštiti svoja prava. S poštovanjem, Dragan Skočić, struč.spec.cin	Prihvaćen Prihvaća se.
Marijan Peharec Poštovani, student sam 3. godine fizioterapije na Zdravstvenom Veleučilištu u Zagrebu. Ne podržavam alternativni prijedlog. Lijepi pozdrav, Marijan Peharec	Prihvaćen Prihvaća se.

Helena Ćetković Poštovani, Studentica sam treće godine fizioterapije na Zdravstvenom Veleučilištu u Zagrebu. Smatram da ovakva diskriminacija stručnih studija nije u redu, zar sam studirala tri godine da dobijem diplomu koja mi ne vrijedi i sa kojom ne mogu apsolutno ništa? Kakav je to zakon? Zar se perspektivni, vrijedni i marljivi mladi ljudi danas moraju bojati završiti fakultet jer nakon njega neće moći raditi, odnosno njihovo obrazovanje im se neće priznati. Kao studentica fizioterapije smatram da naše Veleučilište nije ništa manje vrijedno, odnosno da se studentima sa Zdravstvenog Veleučilišta i svim ostalim studentima stručnih studija trebaju priznati njihove diplome i treba im se pružiti jednak prilika na ostvarivanje i priznavanje diplome kao i studentima Sveučilišnih studija. Hrvatska treba obrazovane mlade ljude, ne dozvolite da tisuće studenata pobegne iz ove zemlje zbog loše provedenog klasifikacijskog sustava. Lijep pozdrav, Helena Ćetković!	Prihvaćen Prihvaća se.
Natalija Marić Protivim se alternativnom prijedlogu!	Prihvaćen Prihvaća se.
Dora Grle Poštovani, protivim se prijedlogu o izmjenama zakona o kvalifikacijskom okviru. Dosta nam je vrijeđanja, omaložavanja i degradiranja kao studenata veleučilišta. Za smjerove koje smo odabrali nismo bili u mogućnosti upisati na sveučilištu, jer ne postoje. Slijedi svoje snove i budi manje vrijedan? Iseli iz Hrvatske kako bi netko cijenio tvoju znanjem stečenu titulu??? Jel to trenutni demografski plan Hrvatske? Što manje obrazovanih ljudi, to bolje?	Prihvaćen Prihvaća se.
Milenko Jurić Poštovani, Izvorni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO- u je prihvatljiv te ga kao takvog podržavam. Ne podržavam alternativni prijedlog zakona iz razloga što ga smatram čistom diskriminacijom. Lijep pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.
Lucia Jurić Poštovani, Studentica sam 3. godine fizioterapije na Zdravstvenom Veleučilištu u Zagrebu. Izričito se protivim navedenom alternativnom prijedlogu. Nije uredu da se naš trud i obrazovanje tako nepoštuju, omaložavaju i diskriminiraju. Zašto smo se trudili da nam netko "baci diplomu u smeće"? Zar je uredu da studenti rade teške poslove kako bi si platili obrazovanje ili stanovanje ako su iz drugoga grada, a Vi to uopće ne cjenite i demotivirate nas za daljnji život? Također je i veliki bezobrazluk prema našim roditeljima koji su se "potrgali" da nam omoguće i plate studiranje. Zašto se ne možemo ponašati u skladu sa time da smo i mi dio EU, a ne raditi sve suprotno od ostalih zemalja?! Na kraju svega Vi ćete se opet čuditi i pitati zašto mladi odlaze iz države u potrazi za BOLJIM životom i zašto natalitet pada. Odgovor je u tome da nas Vi sa ovakvim alternativnim prijedlogom demotivirate i da ne vidimo koja je onda svrha našega života. Lijep pozdrav.	Prihvaćen Prihvaća se.
Mario Jurić Poštovani, Alternativni prijedlog zakona smatram diskriminirajućim i neprihvatljivim jer stvara nepotrebnu razliku među diplomama i titulama koje su u Europskoj uniji ravnopravne i na istoj razini. Lijep pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.

Iva Ćurić Poštovani, kao što je i u drugim europskim državama i u Hrvatskoj su stručni i sveučilišni diplomski studiji izjednačeni. Stoga se ja zalažem da tako i ostane. Iva Ćurić	Prihvaćen Prihvaća se.
Svea Badanjek Poštovani, Studentica sam stručnog preddiplomskog studija na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu. Ne podržavam Alternativni prijedlog jer smatram da potiče diskriminaciju studenata stručnih studija te bespravno umanjuje njihovu vrijednost na tržištu rada. Smatram da su stručni i sveučilišni studiji jednakov vrijedni što potvrđuje i po završetku jednak broj stečenih ECTS bodova. LP Svea Badanjek	Prihvaćen Prihvaća se.
Mislav Štih Poštovani, student sam 2. godine Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta na Sveučilištu u Zagrebu i smatram da je nacrt prijedloga zakona utemeljen na krivim razlozima. Ako je obujam stečenog znanja isti, kvalifikacija dobivena završetkom diplomskog studija također treba biti ista, bez obzira na sadržaj koji je stečen tijekom studiranja. Smatram da prijedlog nije logičan, to što je pojedinac jači u strukovnom ili znanstvenom aspektu nekog područja je zapravo dobra stvar koja donosi boljšak međusobnim nadopunjavanjem te da nije važna "jakost" jednoga u odnosu na drugo. Lp, Mislav Štih	Prihvaćen Prihvaća se.
Josip Ercegović Poštovani, Student sam Turističkog menadžmenta na Veleučilištu u Šibeniku i ne slažem se s odvajanjem sveučilišne i veleučilišne razine. Smatram da je to diskriminacija mene i ostalih studenata visokih učilišta jer i mi ulažemo velike napore da bi ostvarili pravo na svoju diplomu. Smatram da će na kraju svog studija biti jednak kompetentan na tržištu rada kao i studenti sveučilišta koji su diplomirali na istom području i zbog toga odbijam insinuacije da moja diploma manje vrijedi od neke druge. Srdačan pozdrav, Josip Ercegović	Prihvaćen Prihvaća se.
Matea Zekić Poštovani, Redovna sam studentica treće godine Radne terapije na Zdravstvenom Veleučilištu u Zagrebu. Ne podržavam Vaš alternativni prijedlog zakona iz razloga jer ga smatram diskriminirajućim, neprihvatljivim i izričito demotivirajućim. Naših stečenih 300 ECTS bodova u tri godine studiranja nikakvom logikom ne vrijedi manje nego stečenih 300 ECTS bodova na Sveučilištu. Nemojte nas namjerno tjerati iz Lijepe naše! Lijep pozdrav, Matea Zekić.	Prihvaćen Prihvaća se.

Nikolina Zokić Poštovani, studentica sam Specijalističkog diplomskog stručnog studija pri Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Podržavam izvorni prijedlog čl.6. kojim se na razini 7.1 izjednačavaju specijalistički diplomske stručne studije, sveučilišni diplomske studije i integrirane sveučilišne studije, a izričito se protivim alternativnom prijedlogu kojeg smatram protuustavnim, diskriminirajućim te aposlutno nelogičnim u odnosu na ostale zemlje EU. Molim Vas odgovore na pitanja: 1. Kako je moguće da zemlje sa iznimnim obrazovnim sustavom koje su nam primjer, poput Austrije, Njemačke, UK, Nizozemske stavljuju stručni i sveučilišni studij u istu razinu, dok Rektor u Hrvatskoj zapravo time smatra da zna bolje od svjetskih gospodarskih i obrazovnih velesila te zagovara prijedlog koji se kosi sa EKO? 2. Tko štiti mene, kao studenta Stručnog studija na Svečilištu, gdje su predavači, program, pa i ispit gotovo u potpunosti identični? Koja je poanta Stručnih studija na Sveučilištima ako ne postoji bitna razlika? 3. Jeste li svjesni diskriminacije koja se pokusava stvoriti u odnosu na studente stručnih studija diljem Europe, obzirom da ukoliko alternativni prijedlog prode, automatski prelazimo na razinu 6 EKO? 4. Tko će preuzeti "sramotu" Hrvatske u Europi zbog ovog presedana? Kada se stvori dojam da, iako smo kopirali veliki dio obrazovnog sustava npr. Njemačke i Austrije, smatramo da "mi znamo bolje" te time zapravo postajemo jedina zemlja EU sa binarnim sustavom i podrazinama. Cilj nije preoteti diplomu, već imati trudom i radom zasluženu titulu magistra stuke, prepoznatu u svijetu. Nikolina Zokić	Prihvaćen Prihvaća se.
Željana Radonić Poštovani, Alternativni prijedlog zakona smatram diskriminirajućim i neprihvatljivim jer stvara nepotrebnu razliku među diplomama i titulama koje su u Europskoj uniji ravnopravne i na istoj razini. Lijep pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.
Andrea Racetin Poštovani, kao magistra struke koja je završila preddiplomski i diplomske sveučilišne studije, smatram diskriminirajućim činjenicu da su osobe koje su završile specijalistički diplomske stručne studije izjednačene u stečenim kvalifikacijama s osobama koje su završile diplomske sveučilišne studije obzirom da je težina predmeta znatno teža na sveučilišnim studijima. U tom smislu, potrebno je jasno razgraničiti te dvije razine studija. Primjerice, na Ekonomskom fakultetu u Splitu, nakon završenih 3 godine (preddiplomskog) stručnog studija, student ukoliko želi steći titulu magistra struke, može položiti razliku od 5 predmeta i upisati diplomske sveučilišne studije. Svjedočila sam mnogim primjerima kada su se zbog težine predmeta na studiju preddiplomskog sveučilišnog studija studenti prebacivali na stručne studije i potom upisali 2 godine specijalističkog diplomskog stručnog studija i uspješno ih završili. Time se stvara diskriminacija upravo prema nama koji smo završili teži program (sveučilišnu razinu) i dovodi u pitanje opravdanost postojanja sveučilišnih studija. Lijep pozdrav	Odbijen Ne prihvaća se.

Tea Jurčić Poštovani, zovem se Tea Jurčić. Studentica sam 2. godine, stručnog studija Ugostiteljstva, Veleučilišta u Karlovcu. Podržavam izvorni prijedlog MZOS-a jer smatram da alternativni prijedlog vrijeđa i diskriminira studente stručnih studija u RH, kako sadašnjih, tako i budućih. Smatram ga nepravednim jer stavlja tisuće studenata na niži položaj što je nedopustivo jer je težina studija jednaka Sveučilištu i da nakon 3 godine studija ne mogu biti izjednačeni sa srednjom stručnom spremom. S poštovanjem, Tea Jurčić	Prihvaćen Prihvaća se.
Lucija Raguž-Vodenac Predlozene izmjene i dopune HKO su neprihvatljive i nezakonite. Tome u prilog ide i cinjenica da zemlje EU isto pitanje rjesavaju potpuno izjendacavajući ove dvije razine obrazovanja ili na nacin koji je trenutno na snazi i u RH. Posebno je vazno istaknuti da, s obzirom na stanje u nasem gospodarstvu, trebamo vise strucnih ljudi osposobljenih za trziste rada. Nase obrazovne ustanove ne pripremaju studente za buduci rad i ne daju im nikakva prakticna znanja za buducnost. Pitanje je, zelimo li da nas obrazovni sustav ostane isti i i dalje na trziste rada pusta ljude koji su potpuno nespremni za samostalan rad ili moramo nesto mijenjati? Po meni, trebamo gledati u buducnost i aktivno mijenjati postojeće stanje jer nasa sveucilista/ fakulteti daju vrlo lose rezultate na razini europe i svijeta sto samo govori da se nije dovoljno imati zvucna imena za predavace i predavati samo teoriju ex katedra, i to isto kao i posljednjih 20 godina. Takoder, Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju temeljni je zakon koji uređuje sustav visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj. Njime je izričito propisano da se upis na specijalistički diplomski stručni studij može realizirati isključivo po završetku prediplomske razine studija. U skladu s time neprihvatljivo je (i protuzakonito) specijalističke diplomske stručne studije smještati na razinu 6 HKO odnosno razinu 6 EKO. Uz to, postavlja se pitanje tko ce uopće ici vise na privatne fakultete ako nisu uopće priznati? To znaci samo jos vise nezaposlenih, sto nam dakako nije potrebno, te odlazak studenata strucnih studija u druge zemlje gdje ce njihovo znanje biti cijenjeno.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Danijela Grubišić Poštovani, studentica sam druge godine Veleučilišta Baltazar Zaprešić i alternativni prijedlog smatram degradirajućim i nemotivirajućim. Svi mi nakon završetka studija imamo 180 ECTS bodova, odnosno 300 ECTS-a nakon 5. godine. Opterećenje je isto, ulažemo jednaki trud i vrijeme prema tome zaslužujemo jednake mogućnosti. Prihvati li se alternativni prijedlog, biti će teško nastaviti svoje obrazovanje unutar visokog školstva EU i naći posao u Hrvatskoj - što nikome nije u interesu. Nadam se da ćete prepoznati važnost i problematiku ovog pitanja te osigurati sigurnu budućnost za studenate stručnih studija. Mladi su glavni pokretači razvoja, svi zaslužujemo jednake mogućnosti kako bismo mogli rasti i razvijati se na korist društvene i akademske zajednice. Obrazovanje je jedina poluga koja može pomoći generiranju novih ideja i ostvarivanju značajnih rezultata za dobrobit oporavka gospodarstva. Srdačno, Danijela Grubišić	Prihvaćen Prihvaća se.

Tea Šain Poštovani, studentica sam druge godine Veleučilišta Baltazar Zaprešić i alternativni prijedlog smatram nedopustivim, degradirajućim i nemotivirajućim. Zalažem se za glavni prijedlog iz sljedećih razloga: Svi studenti nakon završetka preddiplomskog studija imaju 180 ECTS bodova, odnosno 300 ECTS-a nakon završenih 5 godina. Prema tome, opterećenje je isto. Drugi razlog je što će biti teško nastaviti svoje obrazovanje u sustavu visokog školstva i naći posao u Hrvatskoj, što bi dodatno oslabilo hrvatsko gospodarstvo. Želimo rasti i razvijati se ovdje, zajedničkim snagama stvoriti sigurnu budućnost.	Prihvaćen Prihvaća se.
Katarina Ćuk Poštovani, studentica sam druge godine Veleučilišta Baltazar Zaprešić i alternativni prijedlog smatram nedopustivim, degradirajućim i nemotivirajućim. Zalažem se za glavni prijedlog iz sljedećih razloga: Svi studenti nakon završetka preddiplomskog studija imaju 180 ECTS bodova, odnosno 300 ECTS-a nakon završenih 5 godina. Prema tome, opterećenje je isto. Drugi razlog je što će biti teško nastaviti svoje obrazovanje u sustavu visokog školstva i naći posao u Hrvatskoj, što bi dodatno oslabilo hrvatsko gospodarstvo. Želimo rasti i razvijati se ovdje, zajedničkim snagama stvoriti sigurnu budućnost.	Prihvaćen Prihvaća se.
Ivana Pavlačić Poštovani, kao studentica Zdravstvenog veleučilišta smatram navedeni prijedlog diskriminirajućim i u potpunosti se ne slažem s navedem. Lijep pozdrav, Ivana Pavlačić	Prihvaćen Prihvaća se.
Nikolina Kresić Poštovani, završila sam specijalistički diplomski stručni upravni studij u Splitu, stekla sam 300 ECTS bodova. Podržavam da ostanemo na istoj razini sa sveučilišnim diplomskim studijima. Također, mislim da treba obavezno promjenit titulu stručnih studija, jer poslodavci uopće ne znaju za to, često znaju pitat koji je to studij. Isto tako, spominje se polaganje razlike predmeta na sveučilišnom studiju istog smjera, tipa na ekonomskom fakultetu imaju stručni i sveučilišni pa se to da ispolagat, međutim što je sa mojim studijem, javne uprave, mi tu alternativu polaganja zalihe predeta nemamo. Mislim da je težina studija sveučilišnog i stručnog jednaka. Lijep pozdrav Nikolina Kresić	Prihvaćen Prihvaća se.
Anton Galetić Poštovani, citiram dio dopisa prof. dr. sc. L. Marušića: "Sveučilišni i stručni studiji razlikuju se po ishodima učenja koji se na njima stječu, a posebno po tome da na sveučilišnim studijima prevladava stjecanje znanja dok na stručnim studijima prevladava stjecanje vještina, ali to ne podrazumijave razliku u razinama tih studija. Stručni i sveučilišni preddiplomski studiji su na istoj razini, a isto vrijedi i za stručne i sveučilišne diplomske studije. To ne znači da su ti studiji istovjetni, i stavljanje jednih i drugih na istu razinu ne znači njihovo poistovjećivanje niti izjednačavanje u ostalim komponentama, i to bi svaki sveučilišni nastavnik morao znati." Alternativni prijedlog smatram nepravednim. LP	Prihvaćen Prihvaća se.

Proton EL d.o.o. Poštovani, Kao poduzetnik koji se bavi automatizacijom u industrijskih postrojenja i koji zapošjava nekoliko inženjera poniklih sa TVZ smatramo ukidanje studija ogromnom štetom za privatno poduzetništvo. Inženjeri ponikli sa TVZ-a su se pokazali kao istinski i pravi stručnjaci sa praktičnom upotrebom. Nama kao firmi upravo treba praktično znanje na terenu dok znanstvenih i razvojnih poslova nemamo u velikoj mjeri. I sam sam studirao na TVZ-u pa bih prvi stao u obranu Vašeg učilišta. Srdačan pozdrav, Dario Novak	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
niko mortičija Protivim se alternativnom prijedlogu kojim se u neravnopravan položaj stavljaju studenti stručnih studija kao i osobe koje su već završile iste studije. Smatram da bi se trebalo poraditi i na ujednačavanju stručnog nazivlja koje studenti stručnih studija dobivaju na kraju studija, odnosno završenih 5 godina i stečenih 300 ECTS bodova a koji predstavljaju sami po sebi uložen trud , vrijeme i znanje studenta. Ne bi smjeli biti ništa manje vrijedni od 300 ECTS bodova stečenih na sveučilišnim studijima. Čak i kod nas u RH ti nazivi nisu dobro prepoznati i već se smatraju manje vrijednim od ostalih a kamoli tek ako se usvoji alternativa,dok u ostatku zemalja EU nisu prepoznati uopće.Vrlo degradirajuće za trećinu studentske populacije.Sveučilište ne bi smjelo imati monopol kojeg ima sada a kojeg bi ovim nakaradnim prijedlogom zacementiralo čime bi se izgubio smisao svih stručnih studija u RH ,i obezvrijedio trud svih studenata koji su ih pohađali ili trenutno pohađaju takve studije a onih koji bi trebali tek pohađat po logici stvari ne bi ni bilo. Isto tako ne bi se smjelo priječiti ili bitno otežavati (polaganjem velike i višegodišnje razlike predmeta srodnog/istog smjera) studente koji imaju namjeru upisivati poslijediplomski ili doktorski studij na nekom sveučilištu,već poticati dodatno i cjeloživotno obrazovanje za boljšiak cijelokupnog društva.Naglašavam još jednom , razlika se ne može i ne smije praviti na stupnju kvalifikacija stečenih završetkom petogodišnjeg studija, oni su jednakovrijedni i na istoj razini i takvi trebaju biti i dalje. LP	Prihvaćen Prihvaća se.
matea šoljan Poštovani, kao studentica zadnje godine radne terapije na Zdravstvenom veleučilištu, apsolutno se protivim alternativnom prijedlogu, s obzirom da bi sav moj trud i trud mojih kolega bio uzaludan kada bi se prijedlog proveo.	Prihvaćen Prihvaća se.
Dina Perčić Poštovani, Ne slažem se i ne prihvaćam alternativni prijedlog zakona koji smatram izuzetno štetnim i diskriminirajućim. Srdačan pozdrav, Dina Perčić, bacc. physioth.	Prihvaćen Prihvaća se.
Lana Ciboci Poštovani, ovim putem izražavam potporu prijedlogu Ministarstva znanosti i obrazovanja. Alternativni prijedlog je diskriminirajući i štetan za daljnji razvoj visokog obrazovanja u Hrvatskoj. Lana Ciboci, mag. comm.	Prihvaćen Prihvaća se.

Jelena Kušt Poštovani, Moje ime je Jelena Kušt. Studentica sam 2. godine, stručnog studija Ugostiteljstva, Veleučilišta u Karlovcu. Smatram da alternativni prijedlog diskriminira i omaložava sve studente veleučilišta i stručnih studija te umanjuje njihov rad i trud koji pokazuju kroz školovanje. Također smatram da bi trebali podupirati obrazovanje koje je budućnost Republike Hrvatske, a ne svojim odlukama poticati iseljavanje mladih i obrazovanih ljudi koje je ionako već preveliko i svakim danom sve više šteti gospodarstvu naše zemlje. S poštovanjem, Jelena Kušt	Prihvaćen Prihvaća se.
Laura Buble Poštovani, studentica sam Zagrebačke škole ekonomije i managementa te se ne slažem s predloženim alternativnim zakonima iz više razloga. Smanjenjem razine stručnih studija se iskazuje izravna diskriminacija prema studentima takvih studija. Također, ukoliko se smanji broj ECTS bodova, student koji je položio 5 godina će imati upisano kao da je položio 3 godine, iako je razlika od 2 godine studija od velikog značaja za svakog individualca. Oportunitetni trošak može biti prevelik za državu. Iz perspektive studenta, iseljavanje mladih, prespektivnih budućih studenata će biti veće nego što je do sada bilo jer možda Vama ne zvuči puno, no studentima je 2 godine i previše, a posebno kada studij traje 5 godina. Mislim da nema potrebe za razlikovanjem stručnih studija od sveučilišnih jer za ovako malu i slabu državu bi trebao biti cilj poticati što bolji edukacijski sustav, a ne ga vraćati na stanje 70-tih godina prošlog stoljeća. Dakle, smatram da se alternativa ovog zakona mora odbaciti! Lijep pozdrav, Laura Buble	Prihvaćen Prihvaća se.
Maja Žabčić Poštovani, nastavno na temu, zaista smatram da je alternativni prijedlog u potpunosti neprihvatljiv obzirom da je vrlo neprofesionalno i neodgovorno ponovno validirati diplome koje su stečene prije više godina, a smatram da mišljenje svih nas koji smo studij završili dijele i kolege koji svoju diplomu moraju tek steći. Nije ravnopravno da se znanja koja sam stekla u svih pet godina studija umanjuju i omalovažavaju na predloženi način. Trud uložen u svako predavanje, seminar, kolokvij ili ispit ne bi trebalo biti revalorizirano ustanovom na ovakav način. Također, smatram da znanje bilo ono stečeno na stručnom ili svučilišnom studiju, uvelike ovisi i od profesora i cijelokupnog popratnog kadra koji to znanje prenose tako da bi se prihvaćanjem alternativnog prijedloga indirektno umanjila i degradirala njihova predanost, rad i trud. Lijepi pozdrav, Maja Žabčić	Prihvaćen Prihvaća se.
Nataša Lesar Poštovani, kao majka studentice preddiplomskog studija na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu ne slažem se s alternativnim prijedlogom zakona. Zakon bi trebao omogućiti vertikalno obrazovanje svima koji su stekli direktivama EU propisane kompetencije. Lijep pozdrav, Nataša Lesar	Prihvaćen Prihvaća se.
Leonita Keračević Poštovani, kao studentica sestrinstva Zdravstvenog veleučilišta u Zagrebu apsolutno ne podržavam alternativni prijedlog, te isti smatram nedopustivim, degradirajućim i nemotivirajućim. Ovaj alternativni prijedlog ničim nije argumentiran i opravdan, stoga molim da se odbaci. Lp	Prihvaćen Prihvaća se.

Lara Nađ Poštovani, moje ime je Lara Nađ, studentica sam 2. godine studija Održavanja zrakoplova na Veleučilištu Velika Gorica. U potpunosti ne podržavam izrečen prijedlog jer njime dolazi do diskriminacije svih bivših, sadašnjih i budućih studenata stručnih fakulteta. U Hrvatskoj je već velik broj mladih ljudi s velikim potencijalom koji su otišli u inozemstvo tražeći bolje uvjete i veće poštovanje prema svom stečenom znanju. Smatram da bi trebali ustrajati na tome da tu brojku smanjimo a ne unaprijeđujemo i dajemo još jedan dodatni razlog za odlazak mladih i perspektivnih osoba. Ako nam već ne mogu/ne žele pružiti adekvatnu budućnost u našoj zemlji, nije u redu i da nam uskraćuju mogučnost unapređenja u inozemstvu. Srdačan pozdrav,	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Josipa Lažeta Poštovani, Zovem se Josipa Lažeta, studentica sam Veleučilišta Velika Gorica na smjeru održavanje zrakoplova. Navedeni prijedlog ne podržavam i smatram ga diskriminirajućim. Lijep pozdrav.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Mateja Kovačević Poštovani, Kao studentica 3.godine fizioterapije na Veleučilištu u Vukovaru Lavoslav Ružička ne slažem se i ne prihvatom alternativni prijedlog zakona koji smatram izuzetno štetnim i diskriminirajućim za sve studente stručnih studija. Nadam se da će te odbaciti alternativni prijedlog. S poštovanjem Mateja Kovačević.	Prihvaćen Prihvaća se.
Lucija Žunec Studentica sam na Veleučilištu Velika Gorica smjera Održavanje zrakoplova, ne podržavam i ne slazem se s navedenim prijedlogom kojeg smatram diskriminarajućim, štetnim i pomalo besramnim! Svi ti silni studenti, moje kolege, isto tako i ja sama sa svojom diplomom vjerujem imaju neke planove u budućnosti. Rade, plaćaju studij, muče se da bi jednog dana koliko toliko vrijedili, a VI nadležni u Ministarstvu "obrazovanja" od kojih pola vas nema pojma što uopće znači studirati nemate nikakva prava da takvo nešto predložite! Zapitajte se zašto mlađi odlaze iz ove "Lijepa naše"?! Lijep pozdrav, Lucija Žunec	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Lucija Petrović Poštovani, Studentica sam 1. godine stručnog studija Ugostiteljstva, Veleučilišta u Karlovcu. Podržavam izvorni prijedlog MZOS-a jer smatram da je alternativa prema nama nepravedna. S poštovanjem, Lucija Petrović	Prihvaćen Prihvaća se.
Antonija Cimurovski Poštovani, kao studentica Sanitarnog inženjerstva na Zdravstvenom veleučilištu, apsolutno se protivim alternativnom prijedlogu, s obzirom da je i za sveučilišni i stručni diplomski nužno ostvariti minimalno 300 ects bodova - sto znači da su isto radno vrijeme, trud i rad uloženi u dobivanje diplome. Alternativni prijedlog je diskriminirajući i degradirajući za sve studente stručnih studija. Lp	Prihvaćen Prihvaća se.

Iva Ivanušević Poštovani, zovem se Iva Ivanušević, studentica sam 2.godine, stručnog studija ugostiteljstva, Veleučilišta u Karlovcu. Podržavam izvorni prijedlog MZOS-a jer smatram da je alternativni prijedlog diskriminirajuć za sve studente stručnih studija i time nas stavlju na niži položaj što je nepravedno jer vrijeda sve bivše, sadašnje i buduće studente svih stručnih studija u Republici Hrvatskoj. Smatram da svi trebamo biti ravnopravni, jer kao i studenti Sveučilišta ulažemo vrijeme i trud u učenje i stjecanje znanja, a to što studiramo na Veleučilištu ne znači da smo manje vrijedni. Također smatram da bi se želja za obrazovanjem trebala cijeniti i podupirati jer mi bismo trebali biti budućnost Republike Hrvatske, ali nažalost to nije tako. S poštovanjem, Iva Ivanušević	Prihvaćen Prihvaća se.
Magdalena Gustin Da, protivim se alternativnom prijedlogu! Protivim se jer nakon 5 godina uloženog truda, novca i odricanja netko iz nekih samo njemu poznatih interesa želi obezvrijediti moju diplomu. Protivim se mijenjanju "pravila" koja nisu bila poznata prilikom upisa studija. Poradite na nastavnim programima, omogućavanjem stučne prakse, smanjenjem upisnih kvota, na kvaliteti-a ne kvantiteti pa nastavimo ravnopravnu borbu na tržištu rada. Neka tržište prepozna kvalitetu, jer samo diploma nije garancija nečije kompetencije. No ukoliko našu diplomu okarakterizirate kao manje vrijednu nećemo dobiti priliku dokazati vlastitu kvalitetu i kvalitetu znanja stečenih na stručnim studijima.	Prihvaćen Prihvaća se.
Magdalena Gustin Poštovani, samo bih se kratko nadovezala na komentar koji sam već ostavila. To što se naša znanja stečena na stručnim studijima razlikuju, ne znači da su manje vrijedna. Isto tako, po mišljenju mnogih, mahom studenata sveučilišnih studija-stručne studije mnogi od nas nisu upisali "jer je lakše završiti" i "jer nismo nigdje drugo mogli upasti". Prilikom upisa studija-moja odluka je pala na stručni studij zbog nastavnog programa koji je po mom mišljenju pružao široka i konkretna znanja iz područja kojim se želim baviti u budućnosti. Srdačan pozdrav, Magdalena Gustin	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Ena Jobst Poštovani, kao studentica Specijalističkog diplomskega stručnog studija, protivim se alternativnom prijedlogu Zakona. Prije svega, svaki student uči, odrice se i radi da bi učio, odnosno zaslužio diplomu. Štoviše, na stručnim studijima podrazumijeva se da osobe rade, kako bi si mogli priuštiti mogućnost studiranja. Prema tome, svi smo svoju diplomu zaslužili! Umanjivanje vrijednosti dovodi do diskriminacije, dok stručni studiji sadrže jednake ECTS bodove, kao i definirane ishode učenja. Degradiranje studenata dovesti će do stvaranja velikih nejednakosti unutar Republike Hrvatske i još većeg iseljavanja mladih. Jednako tako, položaj osoba s već završenim stručnim studijima će postati nesiguran. Zaključno, ovakav prijedlog čini jasnu diskriminaciju koja ne smije postojati. S poštovanjem, Ena Jobst	Prihvaćen Prihvaća se.

Filip Josipović Poštovani, Student sam 3. godine preddiplomskog stručnog studija elektrotehnike na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu. Kao i ostali kolege, podržavam izvorni prijedlog te se strogo protivim alternativnom prijedlogu jer umanjuje vrijednost veleučilišne diplome bez ikakvog valjanog razloga. Kao student tehničke struke, još nisam doživio da je neka od tvrtki, u kojoj su zaposleni studenti koji su završili stručni studij, njih smatrala lošijeg znanja od onih koji su završili sveučilišne studije. Zašto bi nas onda alternativni prijedlog trebao razdvojiti na dvije celine, kad je cilj svih nas, završiti studij i imati jednakopravo pri zapošljavanju?!	Prihvaćen Prihvaća se.
Tajana Burkuš Studentica sam 1.godine diplomskog studija Eksperimentalna biologija na PMF-u. Prihvatljivim smatram izvorni prijedlog članka 6. Alternativni prijedlog ne prihvaćam. Ako se po cijeloj Europi sveučilišne i stručne studije svrstava pod istu razinu, bez dijeljenja na podraznine, zbog čega se kod nas o tako nečemu uopće raspravlja? Zbog čega mijenjati nešto što već godinama funkcioniра u državama koje su razvijenije od naše? Na takve države bi se trebali ugledati, a ne smisljati načine kako da se razlikujemo od njih, pogotovo po pitanju edukacije mlađih. Činjenica je da diplomski sveučilišni studiji i specijalistički diplomski stručni studiji nose jednak broj ECTS bodova pa prema tome jednak vrednosti i jednak je cijene u ostatku Europe. Zbog čega bi se onda kod nas diplome stručnih studija degradirale i smatrane manje vrijednima od diploma sveučilišnih studija? Smatram da bi se prihvaćanjem alternativnog prijedloga diskriminirao veliki broj studenata, te bi došlo do još većeg odljeva mozgova, a to je upravo ono što želimo izbjegći. S poštovanjem, Tajana Burkuš	Prihvaćen Prihvaća se.
Mario Lučan Protivim se u potpunosti alternativnom prijedlogu jer diskriminira i omalovažava rad i trud studenata stručnih studija koji su se namučili da steknu svoje diplome i visoku razinu obrazovanja. Nema smisla razdvajati razine sveučilišnih i stručnih studija kada to ne čine niti u Europi, a pošto je Hrvatska član Europske unije zašto mi izmišljamo neke nove razine s kojima se doslovno oštećuje vlastiti narod? Alternativni prijedlog samo stvara nepotrebne probleme gdje ih nebi trebalo biti. LP Mario Lučan	Prihvaćen Prihvaća se.
Ivana Divjak Poštovani, zovem se Ivana Divjak i studentica sam 2. godine stručnog studija ugostiteljstva na Veleučilištu u Karlovcu. Smatram, kao i većina ostalih kolega sa stručnih studija diljem Republike Hrvatske, kako bi se prihvaćanje novog, alternativnog zakona negativno odrazilo na naš budući poslovni i privatni život. Dakle, alternativni zakon osporava kompetencije studenata koji pohađaju stručne studije te ih na taj način degradira i diskriminira u odnosu na studente sveučilišnih studija. Svaki student (bilo sa stručnog ili sveučilišnog studija) po završetku školovanja stječe znanja i vještine koje će koristiti za obavljanje kvalitetnog i stručnog rada, no prihvaćanjem alternativnog zakona 55 tisuća studenata možda neće ni dobiti priliku pokazati ih jer njihova titula neće biti prepoznata i prihvaćena na tržištu rada. Lijep pozdrav, Ivana Divjak	Prihvaćen Prihvaća se.

Anamarija Žarković

Poštovani, Kao studentica Radne terapije (stručnog prediplomskog studija) na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu osjećam se dužnom podržati izvorni prijedlog i reći ne alternativnom prijedlogu. Usvajanjem alternativnog prijedloga stavljate mene i brojne kolege u veoma nezavidnu i diskriminirajuću situaciju. Nažalost, smatram da bi ovaj prijedlog mogao ostaviti negativne posljedice po živote mlađih, entuzijastičnih i ambicioznih ljudi koji su svoje znanje i kompetencije odlučili usvojiti na jednom od stručnih studija. Živimo u vremenu kada je nakon završenog studija (bio on sveučilišni diplomski ili specijalistički diplomska stručna studija) "pravi luksuz" pronaći posao i raditi ono za što si se školovao 5 godina, a ovim prijedlogom će to velikoj većini dodatno otežati. Strahujem od toga da će usvajanje i provedba alternativnog prijedloga dovesti do smanjene motivacije za posao, osjećaja bezvrijednosti i omalovažavanja zaposlenika te u konačnici još većeg broja mlađih i visokoobrazovanih ljudi koji će napustiti "Lijepu Našu". Srdačno Vas pozdravljam!

Luka Jug

Poštovani, student sam 2. godine na Visokoj školi za međunarodne odnose i diplomaciju Dag Hammarskjöld. Slažem se s izvornim prijedlogom Nacrtu kvalifikacijskog okvira. Drugi, alternativni prijedlog smatram u potpunosti neprihvatljivim i diskriminirajućim, te se nadam odbacivanju istog. Napomenuo bih da takvo nejednako rangiranje nije ni u skladu s pravnom stečevinom Europske unije. S poštovanjem, Luka Jug

Antonio Jalžabetić

Poštovani, Moje ime je Antonio Jalžabetić. Student sam druge godine stručnog studija Ugostiteljstva na Veleučilištu u Karlovcu. Sa sigurnošću mogu reći da sva, do sada, znanja i vještine stekocene na ovoj visokoškolskoj ustanovi mogu u svakom pogledu riječi stajati rame uz rame teorijskim znanjima koja se stječu na sveučilišnim studijima diljem Hrvatske. Iz prethodno navedenih razloga odbacujem alternativni prijedlog. Naime, on ne samo da diskriminira studente stručnih studija, već degradira njihova, mukom stekena znanja i vještine. Time ne samo da se smanjuju mogućnosti budućeg zapošljavanja, već se indirektno utječe i na njihov privatni život. Isto tako, kao student, Vam mogu reći da isključivo zbog ovakvih događanja imam percepciju da se studiranje na drugim visokoškolskim ustanovama koje nisu Sveučilišta čini kao prvoaprilska šala. Samim time ugrađujete u podsvijest budućih studenata da su sve ostale obrazovne ustanove manje važne i da nisu vrijedne spomena. Isto tako htio bih skrenuti pažnju i na pohađanje i završavanje specijalističkih stručnih studija. Naime, poslije završetka ovih studija prilike za zapošljavanje su poražavajuće. To iz razloga što naše tržište rada ne poznaje zvanje stručnog specijaliste. Stoga bi bilo korisno, kako za studente tako i za poslodavce riješiti i ovaj problem. Čudite se kako mlađi obrazovani ljudi odlaze iz Hrvatske? Pa kako i ne bi kada se u pitanje dovodi njihova budućnost. Nadam se da alternativni prijedlog neće zaživjeti, te da će za 55 tisuća studenata koji pohađaju veleučilišta budućnost biti svijetla. Lijep pozdrav. Antonio Jalžabetić

Prihvaćen

Prihvaća se.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Jasminka Hržić-Grubelić Poštovani! Smatram da je razina obrazovanja ove dvije vrste studija neupitna - razina 7. Prema različitim ishodima učenja moguće je razlikovati vrste studija, ali smatram da je neophodno zadržati horizontalnu i vertikalnu prolaznost. Koliko sam razumjela taj se dio realizira na lokalnoj razini. Pitam se: što je s ljudima koji su upisali i završili stručne studije dok sveučilišnih (u njihovom području) nije bilo i koji su uvjeti eventualnog prelaza s jedne vrste studija na drugu? Kako je planirano organizirati taj dio? Da nam ambiciozni i vrijedni ljudi ne odlaze po diplome u inozemstvo. Nadam se da je u nadležnom tijelu netko čuo za pojam "odljev mozgova"... Lijep pozdrav! Jasminka Hržić-Grubelić, bacc. physioth.	Prihvaćen Prihvaća se.
Anja Dermit Kao studentica Zdravstvenog Veleučilišta Zagreb, protivim se donošenju ovog zakona! Moje znanje vrijedi koliko i znanje dobiveno na sveučilišnom studiju i kvalificirana sam za posao koliko i oni koji su završili navedene studije. Smatram da bi prihvatanje ovog zakona bila velika diskriminacija! LP Anja Dermit	Prihvaćen Prihvaća se.
Doris Petričević Poštovani, podržavam glavni prijedlog, naime, smatram da je alternativni prijedlog diskriminirajući za studente stručnih fakulteta. Alternativni prijedlog ne samo da diskriminira određene, već i ugrožava jednakost diplome u zemljama EU čime se dovodi u pitanje zapošljavanje studenata, a da ne napominjem pritom iseljavanje iz Republike Hrvatske koje bi se primjenom ovog prijedloga znatno povećalo. Srdačan pozdrav, Doris Petričević.	Prihvaćen Prihvaća se.
Mislav Ramljak Poštovani, Studiram sveučilišni poslijediplomski specijalistički studij i podržavam prijedlog izmjena predložen u ovom nacrtu. Do sada su studenti poslijediplomskih specijalističkih studija bili zakinuti, a ipak se radi o dodatnom stručnom i znanstvenom usavršavanju te sticanju novih znanja i specijaliziranih vještina na sastavnicama Sveučilišta koje bi trebalo na pravilan način i tretirati. S poštovanjem, Mislav Ramljak, mag. ing. mech.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Vedran Pereković Poštovani, zovem se Vedran Pereković, student sam 1. godine stručnog studija lovstva i zaštite prirode u Karlovcu. Podržavam izvorni prijedlog ministarstva, ne prihvatom alternativni prijedlog zato što stvara nepotrebnu razliku između studenata. S poštovanjem, Vedran Pereković	Prihvaćen Prihvaća se.
Ivana Vidović Poštovani, ovaj prijedlog diskriminira i ponižava ljudi koji su tri ili pet godina učili i trudili se jednako kao i studenti na sveučilištima. Koji je cilj alternativnog prijedloga? Iseliti mlade, obrazovane i sposobne ljudi? Srdačan pozdrav. Ivana Vidović	Prihvaćen Prihvaća se.

Nina Novak Poštovani, studentica sam dva stručna studija na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu. Smatram da je alternativni prijedlog neprihvatljiv i degradirajuć za sve studente stručnih studija Republike Hrvatske, dok podržavam osnovni prijedlog Zakona koji svim studentima naše države daje ravnopravnost i adekvatno priznavanje njihovog akademskog uspjeha. Lijep pozdrav!	Prihvaćen Prihvaća se.
Marija Galeković Sramotno je i nedopustivo na takav način "nagrađivati" sve studente stručnih studija čiji su napor i trud bili jednaki onima sa sveučilišnih studija. Pričamo i nadamo se boljoj situaciji u državi za mlade koji su budućnost i onda ih se na takav način odluči degradirati i umanjiti sav trud i vrijeme koje su uložili kako bi završili studij. Protivim se alternativnom prijedlogu za kojeg smatram da je sramotno o njemu uopće razmatrati.	Prihvaćen Prihvaća se.
Jelena Markota Studiram radnu terapiju na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu te se protivim ovom alternativnom prijedlogu jer umanjuje, degradira i omalovažava rad nekoga koji se trudio i mučio da stekne svoje znanje. Smatram da je to jako loše i neprihvatljivo!!	Prihvaćen Prihvaća se.
Adriana Jurković Poštovani, podržavam izvorni prijedlog i u potpunosti se protivim alternativnom rješenju jer smatram da time diskriminirate studente stručnih studija u Hrvatskoj. Na primjerima država poput Njemačke, Austrije i Nizozemske vidljivo je da su kod njih stručni i sveučilišni studij na istoj razini pa je nepojmljivo da jedino u našoj državi to ne bude slučaj jer će to izazvati niz posljedica: problemi sa priznavanjem diplome u Europi, problemi sa kvalifikacijama za poslove jer će poslodavci tražiti određenu razinu obrazovanja, iseljavanje mlađih, u budućnosti neće biti zaintersiranih za tu vrstu studija a trenutno jedna trećina studenata studira na stručnim studijima. Alternativni članak ne donosi ništa dobro, naprotiv dovest će do kolapsa na tržištu rada jer će mladima sa diplomom stručnog specijalista biti nemoguće prepoznat od strane poslodavaca stoga se nadam da ćete donijeti rješenje na korist studenata stručnih studija jer naših 300 ECTS je punovrijedno sa sveučilišnim bodovima. S poštovanjem, Adriana Jurković, studentica stručnog studija	Prihvaćen Prihvaća se.
Josip Veljačić Poštovani, kao student Zdravstvenog veleučilišta Zagreb moram istaknuti kako pravljenje razlike između studenata na sveučilištu i studenata na stručnim studijima nema nikakvog smisla. Broj ECTS bodova je isti, na jednak način smo došli do svojih znanja-učenjem i svojim zalaganjem, te nema smisla praviti razliku. Iz tog razloga DA za glavni prijedlog, a NE za alternativni. S poštovanjem, Josip Veljačić	Prihvaćen Prihvaća se.

Igor Sindić Poštovani, ovim putem izražavam potporu prijedlogu Ministarstva znanosti i obrazovanja. Smatram prihvatljivim izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO, a dok neprihvatljivim smatram alternativni prijedlog tog članka zastupan od stane Rektorskog zbora te očitovanje Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu kojim se studente stručnih studija dovodi u podređeni položaj. Prema sadržaju kvalifikacija odnosno prema ishodima učenja nema osnove za utvrđivanje različite razine kod diplomske kvalifikacije u stručnom i sveučilišnom obrazovanju. Postoje i moraju postojati razlike u profilu (stručne ili sveučilišne) i nazivu kvalifikacije (magistar odnosno stručni specijalist), ali ne u razini. Budući da su i temeljnim Zakonom (Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju - ZZDVO) i Zakonom o HKO kvalifikacije diplomske razine stručnih i sveučilišnih studija istog trajanja (broj godina) i istog obujma (broj ECTS bodova), te da imaju ishode učenja iste razine složenosti (prema točki 1), nema osnove za utvrđivanje različite razine kod diplomske kvalifikacije u stručnom i sveučilišnom obrazovanju. Razlikovanje kvalifikacija diplomske razine vidljivo je iz njihovog profila i naziva (što je jasno propisano kroz ZZDVO), dok bi promjena njihove razine u Zakonu o HKO bila u suprotnosti s: temeljnim zakonom (ZZDVO), Ustavom RH, legitimnim očekivanjima studenata, što bi imalo za posljedicu diskriminaciju studenata koji su takve studije upisali ili završili u proteklih 12 godina. S poštovanjem, Igor Sindić, dr.sc.	Prihvaćen Prihvaća se.
Ivana Trupeljak Poštovani, zovem se Ivana Trupeljak, studentica sam 1. godine stručnog studija Ugostiteljstva u Karlovcu. Podržavam izvorni prijedlog ministarstva, ne prihvaćam alternativni prijedlog zato što stvara nepotrebnu razliku između studenata. S poštovanjem, Ivana Trupeljak	Prihvaćen Prihvaća se.
Dina Dragija Poštovani, U potpunosti se protivim alternativnom rješenju koje degradira i umanjuje trud studenata stručnog studija. Sramotno je da su u državama poput Njemačke studiji na istoj razini dok vi razmatrate da u Hrvatskoj bude drugačije. Promjenom zakona ne samo da degradirate studente stručnog studija već i gubite kvalitetne mlade ljude koji će svakako otići iz Hrvatske. Uzmite u obzir i to da su mnogi sveučilišni studiji izgubili kvalitetu rada te da su ih neka veleučilišta prestigla. Također u obzir uzmite i korupcije koje se dešavaju upravo na sveučilišnim studijima čiji se studenti danas žale što mi „plaćamo i prolazimo“ (afera Indeks). http://www.jutarnji.hr/vijesti/hrvatska/profesor-zelite-prolaz-uzmите-instrukcije-kod-mog-kolege/989906/ Pokažite da su vam bitni interesi Republike Hrvatske, a ne vlastiti. Na mladima svijet ostaje, tako i Hrvatska. Lijep pozdrav, Dina Dragija	Prihvaćen Prihvaća se.
Veronika Dunder Ne slažem se s alternativnim prijedlogom !	Prihvaćen Prihvaća se.

Andrija Kuštre Poštovani, student sam Sveučilišnog odjela za stručne studije u Splitu i smatram da alternativni prijedlog diskriminira i omalovažava rad i trud svih studenata stručnih studija. Ako se u cijeloj Europi sveučilišne i stručne studije svrstava pod istu razinu, bez dijeljenja na podrazine, zbog čega je kod nas donesen prijedlog da se razine razdvoje? Zbog čega mijenjati nešto što već funkcionira u državama koje su razvijenije od naše? Na takve države bi se trebali ugledati. Umjesto da se mladima omogućavaju radna mjesta njih se tjera iz države. Lijep pozdrav.	Prihvaćen Prihvaća se.
Mihaela Frajt Poštovani, studentica sam 3. godine stručnog studija Radne terapije na Zdravstvenom veleučilištu. Ne podržavam alternativni prijedlog smatram da je diskriminirajući i nepotreban, te omalovažava i podcjenjuje trud i napor studenata stručnih studija. Isto tako ugrožava status i budućnost istih tih studenata. Uvođenjem alternativnog prijedloga dovelo bi do odustajanja mladih ljudi od pohađanja stručnih studija, nestali bi određeni smijerovi poput moga, koji u RH postoje samo na Zdravstvenom veleučilištu. LP Mihaela Frajt	Prihvaćen Prihvaća se.
Andreja Dubravec Poštovani, protivim se alternativnom prijedlogu i smatram da izmjene i dopune HKO-a diskriminiraju i omalovažavaju studente stručnih studija. Ako su zemlje EU izjednačile ove dvije razine, zašto Hrvatska mora biti "pametnija" i promijeniti zakon? Znanja stečena na stručnim studijima su iznimno važna za rast i razvoj države, jer studenti tih studija imaju praktično znanje i vještine. Zbog toga ih se ne treba smatrati manje važnima i uništavati njihove ciljeve. Također bi željela navesti da sam studentica radne terapije Zdravstvenog veleučilišta u Zagrebu i nisam upisala sveučilišni studij iz razloga što tog smjera nema na nijednom sveučilišnom studiju. Ako moje znanje i znanje mojih kolega ponižavate i stavljate na nižu razinu, hoću li ostati u Hrvatskoj? S poštovanjem, Andreja Dubravec	Prihvaćen Prihvaća se.
Domagoj Keber Poštovani, ja sam Domagoj Keber, student sam 3. godine stručnog studija Sigurnosti i zaštite na Veleučilištu u Karlovcu. Podržavam izvorni prijedlog Ministarstva jer smatram da alternativno rješenje dovodi studente stručnih studija u diskriminirajući i štetan položaj u odnosu na studente sveučilišnih studija. Također smatram da bi prihvatanje alternative bilo vrlo štetno za gospodarstvo u RH. Treba li nam još mladih ljudi koji odlaze iz domovine!? S poštovanjem, Domagoj Keber	Prihvaćen Prihvaća se.
Lukrecija Čurek Poštovani, Ne podržavam alternativni prijedlog !	Prihvaćen Prihvaća se.
Mateja Matijašić Poštovani, Studentica sam specijalističkog diplomskog stručnog studija na Međimurskom veleučilištu u Čakovcu. Podržavam izvorni prijedlog ministarstva i u potpunosti se protivim alternativnom rješenju. Lp	Prihvaćen Prihvaća se.

Andreja Brajdić Poštovani, Pustimo na tren titule i nepravedno degradiranje obrazovanih ljudi. Pojedinac će svojim znajem, željom za radom i ulaganjem u sebe, dokazati koliko vrijedi. Svom poslodavcu će biti okosnica u radu, osoba s idejom i rješenjem. Bio on sa sveučilišnog ili stručnog studija, svi znamo koja je prava vrijednost diplome – mi. Znanje koje su nam prenijeli cijenjeni predavači, nije s manje žara niti temelja prenošeno, da bi tako bilo degradirano. Isti predavači nerijetko svoja predavanja drže i na stručnim i na sveučilišnom studijima. (?!) Okružena sam mlađim i pametnijim ljudima sa raznih studija. Donošenje ovakvih odluka smatramo bespredmetnim. Iz poštovanja prema kolegama sa sveučilišnih studija, ne želim niti razmišljati da se vrijednost njihove diplome, kao danas moje, dovede u pitanje. Ako danas protuustavno degradiraju stručne studije, od „sutra“ realno možemo svašta očekivati. Ako je znanje jedino mjerilo, onda je pravo pitanje što znaš raditi i koliko jezika govorиш, a ne jesli li završio stručni ili sveučilišni studij. Odbijam razmišljati o posljedicama ovako diskriminirajuće odluke, pitam se u koliko nestabilnom sustavu gradimo svoje znanje. U zemlji znanja i jednakih mogućnosti. S poštovanjem, Andreja Brajdić Diplomirana studentica Veleučilišta u Karlovcu	Prihvaćen Prihvaća se.
Ivana Milardović Poštovani, Studentica sam specijalističkog diplomskog stručnog studija na Međimurskom veleučilištu u Čakovcu. U potpunosti podržavam glavni prijedlog MZO-a i iznosim izričito neslaganje s alternativnim prijedlogom. S poštovanjem , Ivana Milardović	Prihvaćen Prihvaća se.
Dean Ćizmar Poštovani, podržavam izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO, dok alternativni prijedlog, zastupan od stane Rektorskog zbora, te očitovanje Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Agencije za znanost i visoko obrazovanje, te ostalih fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, koji su dali svoje očitovanje, smatram neprihvatljivim. dr. sc. Dean Ćizmar, dipl. inž. građ.	Prihvaćen Prihvaća se.
Tanja Boršćak Poštovani, smatram kao studentica Međimurskog veleučilišta, da je GLAVNI prijedlog MZO-a jedini prihvatljiv prijedlog za nas studente stručnih studija te želimo imati jednakna prava kao i kolege studenti iz EU. Nismo se bez razloga trudili, učili i usavršavali kako jednog dana ne bi imali priliku da se zaposlimo kao kompetentne osobe u svojoj struci. I sami znate da je jedina razlika između stručnih i sveučilišnih studija u ishodima učenja, a ne u ostvarenim ECTS bodovima ili tituli koju nosimo. Srdačan pozdrav, Tanja Boršćak, bacc.oec.	Prihvaćen Prihvaća se.

Ivana Komljenović Poštovani, zovem se Ivana Komljenović i studentica sam 2. godine, stručnog studija Ugostiteljstva na Veleučilištu u Karlovcu. Podržavam izvorni prijedlog MZOS-a jer smatram da alternativni prijedlog diskriminira studente stručnih studija u RH i umanjuje njihovo stvarno znanje. Alternativni prijedlog ne podržavam jer u njemu ne vidim nikakvog smisla. Sveučilišni studiji orientirani su prema teoriji, a stručni su više praktično usmjereni, oni se međusobno razlikuju jedino po tome, ali smatram da se oni međusobno trebaju nadopunjavati i da se stečeno znanje studenata ne smije podcenjivati na ovaj način. Studenti stručnih studija za stjecanje svojih diploma ulaze jednako vremena i truda na studiranje kao studenti sveučilišnih studija, a na ovakav način umanjuje se upravo sav naš trud i uskraćuju nam se buduća radna mjesta. S poštovanjem, Komljenović ivana	Prihvaćen Prihvaća se.
Valentina Štulina Poštovani, kao studentica Zdravstvenog veleučilišta, apsolutno se protivim alternativnom prijedlogu, obzirom da je i za sveučilišni i stručni diplomski nužno ostvariti minimalno 300 ects bodova - što znači da su isto radno vrijeme, trud i rad uloženi u dobivanje diplome. Smatram da je alternativni prijedlog diskriminirajući i degradirajući za sve studente stručnih studija. S poštovanjem, Valentina Štulina	Prihvaćen Prihvaća se.
Elena Ružić Poštovani, Kao studentica stručnog studija moja diploma u Europi je jednako vrijedna kao i sveučilišna te ne postoji prepreka da u inozemstvu upišem "master" što je kod nas tako zvani specijalistički studij. Samim time u Europi smo jednak i priznati, a u Hrvatskoj očito nećemo ukoliko se izglosa alternativni prijedlog. Alternativni prijedlog je neprihvatljiv svim studentima stručnih studija (od kojih je 18 000 na Sveučilištima) i degradirajući. Očito 55 000 mladih, stručnih i inteligentnih ljudi mora otici.. Irsko, Njemačko, Austrijo eto ti radne snage S poštovanjem	Prihvaćen Prihvaća se.
Zvonimir Vukić Studenti Preddiplomskog stručnog studija Ekonomskog fakulteta u Zagrebu prihvatljivim smatraju izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO, dok neprihvatljivim smatraju alternativni prijedlog tog članka, zastupan od strane Rektorskog zbora, a kojim se studente stručnih studija dovodi u podređeni položaj. Studenti navedenih studija također se u cijelosti protive mišljenju Fakultetskog vijeća Ekonomskog fakulteta u Zagrebu na javnoj raspravi o prijedlogu nacrta Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru, jer je činjenično neutemeljen i nedovoljno argumentiran. Specijalistički diplomski stručni studij i sveučilišni diplomski studij su na istoj razini Europskog kvalifikacijskog okvira i ostale zemlje članice jednako vrijedno promatraju obje obrazovne vertikale. Hrvatski kvalifikacijski okvir bi trebao biti usklađen s europskim. Završetkom i sveučilišnog i stručnog studija stjeće se jednak broj ECTS bodova - njih 300, koji zajedno sa ishodima učenja definiraju jednaku, 7. razinu obrazovnog sustava. Razlika između te dvije vertikale trebala bi biti u sadržajima studijskih programa gdje se jedni osposobljavaju za obavljanje ne samo strukom već i znanošću, a drugi stječu prvenstveno vještine za rad u struci, ili, primjereno rečeno, manje konceptualnih, a više praktičnih znanja. I jedni i drugi su jednakov vrijedni i	Prihvaćen Prihvaća se.

potrebnu društvu, te ne postoji manje vrijedan akademski put ili manje vrijedan društveni doprinos. Alternativnim prijedlogom Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru na umjetan način se razdvajaju ta dva studija, u svijetu uobičajeno iste razine, na način da se specijalistički diplomski studij spušta na nižu podrazinu od onog sveučilišnog. Time se opasno intervenira u sustav, nejednako se tretiraju studenti stručnog studija i to retroaktivno sve od 2004., koji uz neprepoznatljivu titulu Stručnog specijalista koja postoji jedino u Hrvatskoj, postaju još nekonkurentniji na tržištu rada. Ne zaboravimo da se radi o gotovo 55.000 studenata. Time se nanosi velika nepravda i samom hrvatskom obrazovnom sustavu koji baš tom intervencijom postaje izoliran i loš primjer, neusklađen s europskim i svjetskim standardima. Posebno je zabrinjavajuće što se time direktno potiču negativni trendovi dalnjeg iseljavanja mladih iz Hrvatske. Osobit problem je ovakvo očitovanje Ekonomskog fakulteta u Zagrebu, koji na matičnoj instituciji uz sveučilišni izvodi i stručni studij, i čiji smo jednakov vrijedni studenti. Ovakvim očitovanjem Fakultet nam nastoji umanjiti prava zbog kojih smo ga i upisali - pravo na jednakov vrijednu diplomu cijenjene institucije. Vjerujemo da za to nema uporišta u zakonu niti će takva inicijativa naići na odobravanje od strane nadležnih europskih institucija. Smatramo da će to dodatno otežati i prohodnost između dvije vertikale, ukoliko se stručni studij formalno spusti na nižu podrazinu, te rezultirati time da će studenti odlaziti s matične institucije i daljnje obrazovanje potražiti drugdje. Posebno je zabrinjavajuće što u svom očitovanju naš Fakultet ide i dalje od nekih drugih, pa predlaže ono što čak nije ni predviđeno od strane zakonodavca u okviru ove rasprave - razdvajanje i 6. razine, koja je temeljna razina visokog obrazovanja u RH. EFZG bi trebao, zajedničkim naporom studenata i fakultetskog osoblja, poraditi na izraženijem razlikovnom sadržaju te dvije vertikale, te se i dalje kvalitetom boriti protiv eventualne konkurenkcije. Vjerujemo da su obrazovne institucije svjesne da se kvaliteta obrazovnog sustava ne može postići izmjenom jednog zakona, posebno ne umjetnim zakonskim rješenjima na štetu vlastitih, studenata ostalih stručnih studija i u konačnici na štetu ozbiljnosti obrazovnog sustava punopravne članice EU. Alternativno, od nadležnog Ministarstva tražimo usklađenje akreditacijskog procesa u obrazovanju sa Europskom unijom, kako ovakve intervencije u kvalifikacijski okvir, koje pridonose jedino nestabilnosti pravnog i obrazovnog sustava te tržišta rada, ne bi bile potrebne. I zato pozivamo sve da se aktivno uključe u javnu raspravu i podrže naše pravo na jednakost obrazovanja potpisom peticije. Hvala.

Hrvoje Pešut

Poštovani, Smatram prihvatljivim prijedlog Zakona o izmjenama Zakona o HKO, članak 6, gdje se završeni specijalistički diplomski stručni studiji i sveučilišni diplomski studiji svrstavaju u istu razinu 7.1., jer je logičan i europski orijentiran. Tijekom školovanja studenti sveučilišnog diplomskog studija i specijalističkog diplomskog stručnog studija stječu 300 ECTS bodova. Još uvijek vrijedi 300=300! Navedeno u Europi ne predstavlja nikakav problem, ali u Hrvatskoj se mora stvoriti problem! Alternativni prijedlog smatram apsolutno neprihvatljivim! Jednostavno je zastrašujuće da se uopće pojavi inicijativa kojom se obezvrijeđuju stečene kvalifikacije, te se uvodi pravna i egzistencijalna nesigurnost. Pripadam generaciji iznad 40 godina, a završio sam specijalistički diplomski stručni studij na TVZ-u, smjer graditeljstvo. Veliki broj ljudi, konkretno mislim na svoje kolege koji su završili specijalistički diplomski stručni studij, u međuvremenu su kroz dodatnu edukaciju stekli ovlaštenja koja su im bitna za posao koji rade. Sve u skladu sa Zakonom o gradnji, Zakonom o komori arhitekata i komorama inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju, te pratećim pravilnicima. Također u nekim slučajevima i poslodavci su dobili određena ovlaštenja temeljem ovlaštenja svojih radnika. U velikom broju slučajeva sami poslodavci su plaćali školovanje svojim radnicima na specijalističkom diplomskom stručnom studiju. Prema alternativnom prijedlogu izgleda da smo svi bili u nevjerojatnoj zabludi! Ovim putem molim odgovore na nekoliko pitanja: • Da li Tehničko veleučilište u Zagrebu svojim dosadašnjim radom krši zakon ili radi suprotno programu po kojemu je dobilo dopusnicu od Ministarstva znanosti za svoje studijske programe? • Kako je moguće da sustav školovanja u RH omogući dobivanje diplome (na neki način sredstva rada) i onda se stvari žele mijenjati obezvrijedjanjem stečene kvalifikacije? U stvari oduzima se sredstvo rada! • Da li je interes RH obrazovanje, briga za mlade i cjeloživotno učenje? • Da li je provedena ikakva analiza koja bi pokazala stvarni devastirajući utjecaj alternativnog prijedloga? • Na koji način bi se zbrinuli radnici koji bi u slučaju alternativnog prijedloga ostali bez posla? Govorim o slučaju gdje više svojim poslodavcima ne bi bili od koristi! Završio bih s rečenicom iz Vodiča kroz sustav obrazovanja u Republici Hrvatskoj, izdanog od strane Ministarstva znanosti i obrazovanja: „Netko je mudar jednom davno rekao kako je cilj obrazovanja pretvoriti zrcala u prozore“. Gospodo koju alternativu nam nudite s alternativnim prijedlogom? Srdačan pozdrav, Hrvoje Pešut

Prihvaćen

Prihvaća se.

Petra Lernatić

Poštovani, Studentica sam preddiplomskog stručnog studija na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu i smatram da je izvorni Nacrt prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona u HKO točan te ga podržavam. Alternativni prijedlog smatram degradirajućim i diskriminirajućim jer se njime umanjuje vrijednost znanja i vještina u koje ulažemo veliki trud tijekom našeg obrazovanja. Nejednakost i neravnopravnost ne ostavljaju nam ništa drugo nego da posao i sreću potražimo izvan granica ove države. Lijepi pozdrav, Petra Lernatić

Prihvaćen

Prihvaća se.

Silvija Burić Poštovani, Studentica sam 3. godine preddiplomskog stručnog studija fizioterapije na Zdravstveno veleučilištu u Zagrebu te podržavam izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO, dok alternativni prijedlog zastupan od strane Rektorskog zbora smatram potpuno neprihvatljivim i diskriminirajućim za sve studente stručnih studija. Jedan ECTS bod obuhvaća od 25 do 30 radnih sati u trajanju od 60 minuta potrebnih za stjecanje odgovarajućih ishoda učenja, stoga 300 ECTS bodova ima jednaku vrijednost za sveučilišni ili stručni studij. Stoga, ne vidim logiku zašja bi ECTS bodovi stručnih studija bili manje vrijedni od sveučilišnih studija. Također, koja je onda bila svrha potpisivanja Bolonjske deklaracije, ako ne težimo svim onim ciljevima koji su navedeni deklaracijom. Nadalje, sve napredne europske zemlje prepoznaju važnost i znanosti i struke te kako njihova kombinacija i uska suradnja dovodi do napretka gospodarstva i društva. U mojoj struci, npr. jednaku važnost u liječenju artroze kuka imam liječnik ortoped koji će ugraditi umjetni kuk, ali također i fizioterapeut koji će kasnije nakon operacije provoditi rehabilitaciju te naučiti osobu ponovno hodati i obavljati aktivnosti svakodnevnog života. Stoga zanima me, zašto se mi onda stalno vraćamo korak unatrag umjesto da napokon krenemo naprijed? S poštovanjem, Silvija Burić	Prihvaćen Prihvaća se.
Bruno Hermanović Poštovani, kao student druge godine stručnog studija na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu smatram da je alternativni način diskriminirajuć za sve bivše,sadašnje i buduće studente stručnih studija. Svi navedeni su uložili puno truda,novca i živaca da bi stekli zvanje stručnih specijalista i mislim da je alternativni način odnosno prijedlog uvreda za iste. Izvorni Nacrt prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona u HKO je prihvatljiv te ga podržavam. Lijep pozdrav, Bruno Hermanović	Prihvaćen Prihvaća se.
Nino Biankini Poštovani, Nikako se ne mogu složiti s alternativnim prijedlogom zakona zato što degradira studente veleučilišta i umanjuje njihov trud i zalaganje. Smatram da bi specijalistički stručni studij te sveučilišni diplomski studiji trebali biti na jednakoj razini HKO-a kao što je i u svim europskim zemljama od kojih smo i preuzezeli način obrazovanja i vrednovanja studija. ECTS po definiciji mjerilo utrošenih sati tijekom studija, svako umanjenje postignutih ECTS-a je diskriminacija. Zar nije dovoljno što studenti specijalističkih studija moraju nositi s nepoštenom titulom „stručni specijalist inženjer“ nego ih još želimo više unazaditi i degradirati što dovodi do još većeg bijega mladih iz Hrvatske. Molim Vas da zadržite izvorni prijedlog Ministarstva. S poštovanjem, Nino Biankini struč.spec.ing.el.	Prihvaćen Prihvaća se.

Jurica Vlahovićek

Poštovani, student sam specijalističkog studija Tehničkog veleučilišta u Zagrebu i alternativni prijedlog članka 6 smatram oprečnim čistoj logici i praksi europskih zemalja na koje se tako često ugledamo. S tim da u ovoj situaciji to što su nam oni uzori nema veze s nečijim egom već sa svrhom Europske unije. Svrha je da budemo usklađeni u osnovnim stvarima, a obrazovanje je jedna od najbitnijih stvari u kojem, na žalost, nismo u vrhu pa da bi nas netko uzeo za primjer. Zato me zanima kome je u interesu alternativni prijedlog koji predlaže da ECTS bod ne vrijedi jednak u svim ustanovama? Čemu bi taj prijedlog doprinjeo- međunarodnom renomeu stručnjaka koje druge države više cijene od njihove vlastite? Ako netko na sveučilištu ne smatra bod na veleučilištu jednakovrijednim- hoćemo li uspoređivati pojedinačna sveučilišta ili smjerove? Pa da npr. medicinsko sveučilište nosi 1ECTS, a npr. studij elektrotehnike na FER-u nosi 0.6ECTS-a? Tko će objasniti poslodavcima da su zaposlili ljudi koji su imali razinu obrazovanja poduprto od strane države koja je odobrila programe- a sad ju više nemaju? Tko će im vratiti novce za plaćanje te razine obrazovanja ili za trošak plaćanja studija kojim se postiže ta razina? U državi u kojoj i ovako ima ljudi s lažnim diplomama, tko će objasniti poslodavcu "da, napisao sam u životopisu da imam tu razinu, ali su odlučili od tog datuma da je to zapravo niža razina"? Molim vas da uzmete u obzir sve studente koje bi alternativni prijedlog pogodio i vidite kome zapravo šteti. Koliko vidim, šteti samo studentima koji ne studiraju na sveučilištima. Nitko ne omalovažava vrijednost sveučilišta, a uvreda je da sveučilište smatra (sudeći po očitovanjima većine sveučilišta koja slijepo podržavaju mišljenje PFZG) omalovažavanjem to što su svrstani na istu razinu HKO-a s veleučilištima. Smatram da bi zakoni trebali regulirati i poticati građane na razvoj zajednice u kojoj žive. Alternativni prijedlog to nikako ne radi već unosi nepotrebne podjele u već previše podijeljeno društvo.

Silvio Adilović

Poštovani, student sam treće godine stručnog studija na Veleučilištu u Karlovcu i smatram da je izvorni Nacrt prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona u HKO prihvatljiv te ga podržavam. Alternativni način smatram diskriminirajućim te ga nimalo ne podržavam jer stručne studije stavљa u izrazito nepovoljan položaj. Lijep pozdrav, Silvio Adilović

Prihvaćen

Prihvaća se.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Karla Krivačić Poštovani, u potpunosti seslažem i podupirem do sada provođeni Zakon o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru. Alternativni prijedlog izmjene i dopune Zakona ne podržavam jer u potpunosti degradira nas studente stručnih studija i dovodi nas u vrlo nezgodan pa vjerujem i neugodan položaj u našem dalnjem obrazovanju, zapošljavanju i budućem životu. Binarnost visokog obrazovanja je prisutna u najrazvijenijim članicama Europske unije pa ne vidim razlog zašto odjednom ne bi bilo tako i u našoj Hrvatskoj, također članici Europske unije. Nadam se da će biti pročitan svaki naš komentar te da će zdrav razum prevladati jer u protivnom naša Hrvatska će imati nažalost još veći "odljev mozgova" koji ne trpi ovakve prijedloge koji diskriminiraju trud i rad studenata stručnih studija u Republici Hrvatskoj. S poštovanjem, Karla Krivačić, studentica preddiplomskog stručnog studija sanitarnog inženjerstva pri Zdravstvenom veleučilištu	Prihvaćen Prihvaća se.
Luka Živković Poštovani, maturant sam 4. razreda TUPŠ Bjelovar. Svoje školovanje želio bi nastaviti na Velelucilistu u Karlovcu, smjer Ugostiteljstvo. Slazem se sa izvornim prijedlogom, a alternativni prijedlog smatram diskriminirajućim prema studentima stručnih fakulteta. LP	Prihvaćen Prihvaća se.
Lara Demarin Poštovani, studentica sam na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu. Ne podržavam alternativni prijedlog jer smatram da studenti stručnog studija, kao i studenti na Sveučilištima, završavaju svoje obrazovanje s istim brojem ECTS bodova i stoga ne vidim razlog za diskriminaciju i omalovažavanje studenata stručnih studija. S poštovanjem, Lara Demarin	Prihvaćen Prihvaća se.
Lucian Pavlić Smatram da je potpuno neprihvatljiv alternativni prijedlog jer dovodi ogroman broj studenata stručnih studija u krajnje ugrožavajući status i vrlo nesigurnu budućnost. Za svakog studenta stručnih studija važna je jednakost diplome u svim zemljama Europske Unije , no alternativni prijedlog ugrožava to pravo u državama članicama te se dovodi u pitanje čak i SLOBODA pojedinca.	Prihvaćen Prihvaća se.
Kristina Tolić Poštovani, studentica sam na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu i protivim se alternativnom prijedlogu zakona. Smatram da se takvim prijedlogom potiče akademska diskriminacija te umanjuju prava studentima stručnih studija. Osim toga, apsolutno je nepojmljivo govoriti o tome koliko koji student ulaže rada, truda i napora tijekom svog obrazovanja kako bi stekao isti broj ECTS bodova, studirao on na sveučilištu ili pak veleučilištu, budući da su to individualne razlike. Lijepo pozdrav.	Prihvaćen Prihvaća se.
Dijana Mužar Poštovani, studentica sam prve godine specijalističkog diplomskog studija na Međimurskom veleučilištu u Čakovcu. Smatram da je glavni prijedlog MZO-a jedini prihvatljiv prijedlog za studente stručnih studija. U potpunosti se protivim alternativnom rješenju koje degradira i umanjuje trud studenata stručnog studija. Takođe, alternativni prijedlog diskriminira studente stručnih studija u RH. S poštovanjem, Dijana Mužar	Prihvaćen Prihvaća se.

Helena Čičak Poštovani, studentica sam medicinske biokemije na Farmaceutsko-biokemijskom fakultetu. U potpunosti se protivim donošenju alternativnog prijedloga i iskreno se nadam kako neće stupiti na snagu. Srdačan pozdrav, Helena Čičak	Prihvaćen Prihvaća se.
Ante Milovac Poštovani, završio sam na Veleučilištu u Karlovcu 2 specijalistička studija i 1 stručni. Podržavam izvorni prijedlog Ministarstva, onaj koji je i dosada bio na snazi. Odakle sada ideje da sav naš trud padne u vodu, na i ovako turbulentnom tržištu rada. Kod samog upisa svih tih studija obećavano nam je da smo u istom rangu kao i Sveučilišni studiji, što je bio jedan od Velikih uvjeta da uopće i upišem navedene studije (kao i ostali kolege). Smatram da alternativno rješenje dovodi studente stručnih studija u diskriminirajući i štetan položaj općenito. Smatram da bi prihvatanje alternativnog rješenja s obzirom na sadašnju situaciju na tržištu završnim kolegama i trenutnim studentima stručnih studija naštetilo, kako i njihovim obiteljima, tako poslodavcima, društvu općenito. Protiv alternative, ovo je udar na znanje i školstvo. Diskriminacija!	Prihvaćen Prihvaća se.
Matea Pavlenić Poštovani, studentica sam stručnog studija na Zdravstvenom veleučilištu i smatram izvorni Nacrt prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona u HKO točnim i prihvatljivim te ga podržavam. Alternativni način smatram diskriminirajućim te ga nimalo ne podržavam jer nas stavlja u vrlo nepovoljan položaj. Lijep pozdrav Matea Pavlenić	Prihvaćen Prihvaća se.

Renato Rajzer

Poštovani Prije dva dana dao sam svoj komentar na ovom e-savjetovanju i to kao ovlašteni inženjer građevinarstva koji je završio stručni specijalistički diplomski studij graditeljstva na TVZ-u, a želio bih dati još jedan komentar i to kao inženjer koji je završio i sveučilišni diplomski studij i to Geotehnički studij u Varaždinu. U svom životu sam do današnjih dana i starosne dobi od 45 godina ukupno položio, zajedno sa višom građevinskom školom, 66 ispita. Dobar dio tih ispita sam položio uz rad i danas imam i preko 20 godina radnog staja u struci na poslovima ispitivanja i kontrole kvalitete i nadzora u građevinarstvu. Snažno odbacujem alternativni prijedlog nacrta zakona o HKO jer ga smatram diskriminirajućim te suprotnim odluci Ustavnog suda RH koji izričito navodi da su i sveučilišni i stručni studij za društvenu zajednicu jednakov vrijedni i potrebni. Iz svog primjera mogu potvrditi da mi je svaki od tih studija koji sam završio jednakov važan i jednakov mi je dao potrebna znanja za moj profesionalni život i važno je napomenuti da ti nikakva diploma neće pomoći ako nisi kvalitetna osoba te vrijedan i discipliniran stručnjak koji će težiti učenju cijeli život i svoje znanje u poslu pokušati prenijeti na mlađe kolege. Na jednom i na drugom studiju sam ostvario istih 300 ECTS bodova i nisam osjetio da mi je bilo negdje lakše i dio sebe koji je završio sveučilišni diplomski studij ne smatram superiornijim od onog dijela mene koji je završio specijalistički diplomski stručni studij. Moja poruka odgovornima u RH koji donose propise je da prepoznaju ovaj trenutak kao prijelomni. Nemojte dijeliti studente na one više i niže klase, poštujte već donesene zakone usklađene s EU propisima, poštujte razlicitosti, promovirajte i poticajte cjeloživotno obrazovanje, pružite našoj djeci mogućnost da studiraju one programe koji ih zanimaju i da zaista postanemo zemlja znanja. Posljedica toga će biti ostvarena barem pretpostavka da će nam naši mladi ostati živjeti, studirati i raditi u našoj domovini. Srdačan pozdrav Renato Rajzer, bacc.ing.aedif., struč.spec.ing.aedif. i mag.ing.geoing.

Renato Rajzer

Poštovani Smatram da prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO u članku 6. kojim se završeni specijalistički diplomski stručni studiji i sveučilišni diplomski studiji svrstavaju u istu razinu 7.1 ispravan i pravedan jer se i na stručnom specijalističkom diplomskom studiju isto kao na sveučilišnom diplomskom studiju stječe jednak broj od 300 ECTS bodova. Studij traje pet godina i na sveučilišnom diplomskom studiju i na specijalističkom diplomskom studiju te je za stjecanje diplome potreban jednak trud, odricanje, volja, potpora sredine u kojoj student živi i radi i finansijska sredstva. Apsolutno ne prihvacačem alternativni prijedlog jer ga smatram diskriminirajućim te suprotnim odluci Ustavnog suda RH koji izričito navodi da su i sveučilišni i stručni studij za društvenu zajednicu jednakov vrijedni i potrebni. Javljam se s komentarom na ovo e-savjetovanje jer ne mogu vjerovati da se u našoj zemlji može dogoditi ovakav presedan koji bi mogao izazvati nesagledive posljedice na naše gospodarstvo, živote ljudi te najvažnije na živote mladih ljudi koji upravo studiraju na stručnim i specijalističkim studijima. Kroz svoj bih primjer, a koji je i primjer većine mojih kolega generacije iznad 40 godina, pokušao malo pobliže opisati koliko je truda potrebno uložiti da bi se završio studij uz rad, ali i koje je to zadovoljstvo kada ostvariš takav napredak u struci unatoč svim preprekama i teškoćama koje se pojavljuju na

Prihvaćen

Prihvaća se.

Prihvaćen

Prihvaća se.

putu. Potrebna je nevjerljivost sposobnosti organizacije vremena, usklađenja obveza na poslu, obitelji, brizi o djeci, predavanjima, izradi programa, polaganju ispita, diplomskom ispitom i tako je neugodno kada ti netko pokuša sav taj trud obezvrijediti i oduzeti zakonski u Ustavom stečena prava. Višu građevinsku školu (sveučilišni preddiplomski studij VI/1) završio sam 1996. godine i od onda radim u jednoj od naših vodećih institucija u građevinarstvu te nakon višegodišnjeg rada u struci 2009. osjetio sam potrebu za dodatnim usavršavanjem i željom za napredovanjem te stjecanjem dodatnih znanja. U tvrci u kojoj sam radio, a radim i danas, prepoznaju moju želju i moj kapacitet i odlučuju, na moju molbu, financirati studij na specijalističkom stručnom diplomskom studij na TVZ-u. Studij završavam u roku 2013. kao jedan od najboljih studenata svoje generacije. Uz studij konstantno radim na raznim gradilištima kao suradnik nadzornom inženjeru. Krajem 2015. polažem preostali dio stručnog ispita (uži dio struke) i upisujem se u Komoru ovlaštenih inženjera građevinarstva. Dakle sve što sam odradio u tih nekoliko godina je bilo apsolutno u skladu sa svim važećim propisima i zakonima u RH kako bih zadovoljio zahtjeve svih institucija u RH. Specijalistički diplomske studije za TVZ-u je za mene, koji sam došao iz prakse (nadzor kod izgradnje autocesta), bilo ostvarenje sna, a to je da nikada nije kasno za studiranje te zbog teške ratne i poslijeratne situacije kada sam ja studirao od 1993.-1996. gdje sam 1995. sudjelovao i osobno u obrambenom ratu kao hrvatski branitelj mislio sam da više neće imati priliku studirati ali usklađenjem propisa RH sa propisima u EU ostvarila se i ta mogućnost i to na TVZ-u u Zagrebu. Tijekom studija dobio sam jako mnogo novih informacija i znanja, prisustvovao modernom načinu predavanja od strane iskusnih profesora i predavača s kojima sam mogao izmjenjivati i svoja iskustva s gradilišta, stekao mnoga nova prijateljstva, te bi posebno istaknuo kako mi je studij dao i potrebnu sigurnost da se odvažim u pisanju članaka za naše domaće stručne časopise, da se aktivno uključim u izradu novih propisa kroz rad u tehničkim odborima HZN-a i u stručnim odborima u sklopu MGIPGU i HKIG. Molio bih odgovorne u RH za donošenje propisa da razmisle kuda bi nas odvelo prihvatanje alternativnog prijedloga, koliki bi ljudi bili povrijeđeni, obezvrijedjeni, razočarani, tvrtke oštećene te da temeljem svega ranije navedenog donešu odluku da stručni specijalistički diplomske studije ostane na razini 7.1 zajedno sa sveučilišnim diplomskim studijem kako je uređeno i u EU čija smo i mi članica. Imam nekoliko pitanja za koja molim da mi date odgovor. Koliko se ECTS bodova stječe završetkom sveučilišnog diplomskog studija? Koliko se ECTS bodova stječe završetkom stručnog specijalističkog diplomskog studija? Temelji li se sustav obrazovanja na odredbama Bolonjskog procesa i koje je godine RH pristupila Bolonjskom procesu? Jeli RH pristupanjem Bolonjskom procesu postala dio Europskoga prostora visokog obrazovanja? Je li Republika Hrvatska pristupom u EU preuzela pravnu stečevinu od Europske Unije i sve dok je članica treba li se pridržavati svih preuzetih obaveza? Smatrati li jesu li studenti koji su upisali ili upisuju određeni stručni studij ili stručni specijalistički diplomski studij prekršili neki od zakona u RH? Smatrati li da ukoliko prođe alternativni prijedlog i preko 100.000 ljudi se nađe oštećeno uslijed te odluke da će to pozitivno utjecati na razvoj gospodarstva u RH i zadržavanje mladih ljudi da ostanu živjeti u ovoj predivnoj zemlji. Vezano za odluku Ustavnog suda RH koji izričito navodi

da su i sveučilišni i stručni studij za društvenu zajednicu jednako vrijedni i potrebni za što je onemogućeno studentima stručnih specijalističkih diplomske studije upis doktorata za stjecanje kvalifikacije razine 8? Većina studenata koji upisuju specijalistički diplomske studije nemaju te ambicije i spremaju se za tržiste rada ali su te mogućnosti dane studentima u Austriji, Sloveniji, Njemačkoj pa se pitam zašto to kod nas nije omogućeno? Smatrate li da bi ukoliko bi prošao alternativni prijedlog došlo do kaskadnog rušenja svih kvalifikacija u RH? Ukoliko bi se prihvatio alternativni prijedlog želi li se onemogućiti razvoj visokih učilišta i veleučilišta u našoj državi, suprotno važećim propisima Europske unije koja priznaje istu razinu sveučilišnih i stručnih studija, a čiju pravnu regulativu je i Republika Hrvatska dužna poštovati? Ukoliko bi se prihvatio alternativni prijedlog tko će biti odgovoran za masovno iseljavanje mlađih? Ukoliko bi se prihvatio alternativni prijedlog tko će biti odgovoran za potrebe uvoza stručnjaka iz „vana“? Smatrate li da je ova konstatacija točna? „Djelatnost visokog obrazovanja obavljaju visoka učilišta. Visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovu sastavu, veleučilište i visoka škola.“ Smatrate li da je ova konstatacija točna? „Veleučilište i visoka škola osnivaju se radi obavljanja djelatnosti visokog obrazovanja organizacijom i izvođenjem stručnih studija te mogu obavljati stručnu, znanstvenu i umjetničku djelatnost u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju i svojim statutom.“ Srdačan pozdrav Renato Rajzer,
struč.spec.ing.aedif. OVLAŠTENI INŽENJER
GRAĐEVINARSTVA

Sven Marković

Poštovani Alternativni prijedlog je jednostavno rečeno ... loš !!! Osim studente stručnih studija degradira i ponižava , taj prijedlog nas udaljava od EQF tj. Europe ...s kojom se volimo uspoređivati i hvaliti se da smo dio iste... Alternativni prijedlog će samo postići da više mlađih ljudi ode iz RH te da "država znanja" postane "država apsurda"... Uvažena gospoda i ustanove koje predlažu alternativni prijedlog trebaju se dobro zapitati da li je to stvarno ono što žele?

Filip Kuna

Poštovani, ukoliko dođe do prihvaćanja ovoga prijedloga o izmjeni zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru (HKO), što možemo očekivati što će biti sa nama koji pohađamo stručne studije, da li to za nas znači teže zapošljavanje, ili čak nezapošljavanje u Republici Hrvatskoj, da li to znači da nas se manje vrednuje u našoj zemlji, a više u ostalim zemljama svijeta, da li to onda znači da je bolje da se iselimo i odemo izvan naše domovine, što nam očito sa ovim zakonom želite i poručiti? Ovo je samo način kojim se potiče iseljavanje mlađih i ključnih ljudi ove zemlje što nam nikako nije poželjno niti će ikada biti jer mlađi su ljudi nosivi stupovi ove zemlje . I na kraju da li ovo znači ugrožavanje radnih mjeseta onima koji su već zaposleni i koji su završili stručni studij? Hvala i srdačan pozdrav! Filip Kuna, student Tehničkog veleučilišta u Zagrebu

Prihvaćen

Prihvaća se.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Ivana Brkić Poštovani, studentica sam Zdravstvenog veleučilišta te smatram alternativni prijedlog u potpunosti neprihvatljivim. Moja znanja koja sam stekla u tri godine školovanja na veleučilištu, kao i trud i vrijeme koje ulažem u svoje obrazovanje smatram potpuno ravnopravnim onome što se stječe završetkom sveučilišnog trogodišnjeg obrazovanja. Nije u redu omalovažavati mene i sve moje kolege sa veleučilišta diljem Hrvatske na ovakav način. Lijep pozdrav, Ivana Brkić	Prihvaćen Prihvaća se.
Marina Jurak Ne podržavam alternativni prijedlog zakona iz razloga što ga smatram čistom diskriminacijom !	Prihvaćen Prihvaća se.
Marina Saili Poštovani, studentica sam specijalističkog diplomskog stručnog studija prometa na Veleučilištu u Rijeci. Podržavam izvorni prijedlog MZOS-a a alternativni prijedlog smatram diskriminirajućim i u potpunosti se NE SLAŽEM! Smatram da je broj ostvarenih ECTS bodova na sveučilišnom i stručnom studiju jednak. Stvarno ne razumijem zašto su osobe koje su ostvarile jednak broj bodova i studirale isti vremenski period manje vrijedne od drugih, dakle nije mi jasno zašto su osobe koje su završile ili će tek završiti stručni studij manje vrijedne. Na ovaj način se samo stvara napetost, izaziva nezadovoljstvo i skreće pažnju sa problema koji se događaju oko nas. Alternativni prijedlog će izazvati još veće nezadovoljstvo i želju za odlaskom gdje će isti ljudi moći primjenjivati svoje znanje i biti cijenjeni, stvarno se ponekad nađemo pred zidom i pitamo: čemu? zašto se uopće više truditi? više nas ništa ne može iznenaditi. Iznakao se svi "napatimo" da se zaposlimo a na ovaj način gubimo pravo konkuriranja za brojna radna mjesta. Stoga smatram da je alternativni prijedlog NEDOPUSTIV! Srdačan pozdrav! Marina Saili, bacc.ing.traff.	Prihvaćen Prihvaća se.
Ana Drešar Poštovani, Moje ime je Ana Drešar. Studentica sam 2. godine, stručnog studija Ugostiteljstva, Veleučilišta u Karlovcu. Smatram da alternativni prijedlog diskriminira i omalovažava u krajnosti sve studente veleučilišta i stručnih stucija te umanjuje njihov rad i trud koji pokazuju kroz školovanje. Također smatram da bi trebali poduprijeti obrazovanje koje je budućnost Republike Hrvatske a ne svojim odlukama poticati da mladi ljudi odlaze iz Hrvatske! Ne razumijem koji je razlog ovakve diskriminacije između Veleučilišta i Sveučilišta? Zašto gazite studente, zašto ih ne potičete? Nije niti čudno da je u Hrvatskoj sve veća iseljenost i depopulacija! S poštovanjem, Ana Drešar	Prihvaćen Prihvaća se.

Eugen Oreč Poštovani, student sam preddiplomskog stručnog studija fizioterapije pri Zdravstvenom veleučilištu i za početak volio bih odgovor na nekoliko pitanja. Tko je zaslužan za sadržaj alternativnog prijedloga i čime je bio povođen napisati takvo diskriminirajuće štivo za akademsku zajednicu RH. Je li time želio uvrijediti inteligenciju građana ove zemlje koji bi se prisvojili takvom prijedlogu zbog titula ispred i iza imena kreatora, a da predhodno o njemu kritički ne razmisle? Jasno ću reći kako ne podržavam, ne odobravam i ne vidim objašnjenje alternativnog prijedloga izmjena i dopuna Zakona o HKO. Jedino ispravno stupnjevanje i vertikala studija prema ovom Zakonu jest smještanje diplomskih studija na 7 razinu unutar iste podraznine ili takoreći segmentacije, u ovom slučaju 7.1. Želio bih napomenuti kako sam imao prilike istražiti sustave visokog obrazovanja ostalih članica EU i zamislite čudo, sve zemlje članice, a pogotovo one najrazvijenije njeguju binarnost visokog obrazovanja ne stvarajući nikakvu razliku između stručnih i sveučilišnih studija. Napominjem kako je emigracija iz tih zemalja iznimno niska i njihovo je gospodarstvo za zavidjeti počevši od samog uređenja pa sve do rezultata. Za kraj, kako ne bi bilo zabune, napominjem da podržavam izvorni prijedlog Zakona s nadanjem kako u ovoj zemlji ipak ima budućnosti za mlade, obrazovane, radno sposobne građane. Lijep pozdrav, Eugen Oreč	Prihvaćen Prihvaća se.
Petra Šušić Poštovani, Podržavam originalni prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja. Smatram da je alternativni prijedlog neprihvatljiv jer diskriminira i degradira studente stručnih studija. Alternativni prijedlog omalovažava trud studenata stručnih studija. Smatram da bi se trebao prihvati prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja i time se onemogući bespotrebno diskriminiranje studenata stručnih studija. Lijepi pozdrav Petra Šušić	Prihvaćen Prihvaća se.
Marko Hirtz Poštovani, Smatram da je potpuno besmisленo raspravljati se na ovakav način i dovoditi uopće u pitanje vrijednost stručnih studija u odnosu na sveučilišne. Sam broj ECTS bodova koji se stječe po završetku studija ukazuje da je jednako opterećenje studenata stručnih i sveučilišnih studija. Alternativni prijedlog zastupan od strane Rektorskog zbora smatram potpuno neprihvatljivim i diskriminirajućim za sve studente stručnih studija jer ne samo da omalovažava rad i trud studenata kroz sve njihove godine studiranja nego i njihova buduća zanimanja. Umjesto da se studenti nagrađuju za svoj trud i da im se omogući lakše zapošljavanje i bolji uvjeti, odlučuje ih se degradirati što je sramotno! Nikako ne podržavam alternativni prijedlog i ponavljam kako smatram da je sramotno o tome uopće raspravljati. Lijep pozdrav, Marko Hirtz	Prihvaćen Prihvaća se.
Goran Jambrešić Poštovani, budući da se Republika Hrvatska kao članica Europske unije obvezala poštivati europske stečevine trebali bi biti konzistentni s praksom ostalih država koje imaju binarne obrazovne sustave. U tom pogledu alternativni prijedlog zakona nije u skladu s praksom i nepotrebno umanjuje vrijednost naših stručnjaka. Lijep pozdrav.	Prihvaćen Prihvaća se.

Marina Lučan	Prihvaćen Prihvaća se.
Poštovani, Kao studentica grafičkog fakulteta protivim se alternativnom prijedlogu, smatram ga diskriminirajućim.	
Anja Kaselj	Odbijen Ne prihvata se. Ministarstvo znanosti i obrazovanja prihvata argumente iznesene u prilog prijedlogu alternativnog članka te iznosi obrazloženje sukladno kojem je donesena odluka o prijedlogu zakonskog rješenja koje je u skladu s Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Različitost sveučilišnih i stručnih studija naglašena je i u pogledu pristupa razini doktorskog studija sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Preduvjet je za pristup doktorskom studiju završen sveučilišni diplomski studij ili integrirani prediplomski i diplomski sveučilišni studij u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice. Pristup doktorskim studijima nije moguć temeljem završetka specijalističkoga diplomskog stručnoga studija. Smatramo da smo ovim prijedlogom postupili sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6., diskriminira osobe koje stječu kvalifikaciju završetkom stručnih specijalističkih diplomskih studija u Republici Hrvatskoj u odnosu na osobe koje stječu usporedive kvalifikacije u drugim zemljama članicama Europske unije. Nadalje, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. ignorira razlikovanje kvalifikacija prema vrsti te negira mogućnost da različite vrste kvalifikacija budu smještene na istu razinu kvalifikacijskog okvira. Takva bi praksa bila suprotna od praksi drugih zemalja koje imaju binarne sustave i koje na istu razinu nacionalnih kvalifikacijskih okvira svrstavaju kvalifikacije različitih vrsta, odnosno kvalifikacije koje se stječu završetkom sveučilišnih i stručnih studija. Na kraju, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. nije u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, koji za specijalističke diplomske stručne studije propisuje istovjetno vrijeme trajanja i jednak broj ECTS bodova kao za diplomske sveučilišne studije.
Maja Deak	Prihvaćen Prihvaća se.
Poštovani, Smatram da je alternativni prijedlog zakona diskriminirajući te ga kao studentica stručnog studija ne podržavam!	
Lela Džidara	Prihvaćen Prihvaća se.
Poštovani, Kao studentica stručnog studija protivim se alternativnom prijedlogu zakona, smatram ga diskriminirajućim.	
Matija Pavletić	Prihvaćen Prihvaća se.
Poštovani, Ovo je samo još jedan absurd naše "pravne" države, nemam riječi. Bolje bi Vam bilo da se napokon okrenete poboljšanju života u istoj, nego stalnom ispravljanju nečega što se trebalo predvidjeti prvo bitnim zakonskim okvirom. Uostalom, nemožete retroaktivno oduzimati prava koja su prethodno zajamčena Ustavom. 300 ECTS bodova je 300 ECTS bodova, Lp!	

Marina Kirinčić Zupičić	Prihvaćen Prihvaća se.
Poštovani, studentica sam preddiplomskog stručnog studija na Veleučilištu Vern'. Glavni prijedlog Zakona MZO-a jedini je prihvatljivi prijedlog kojim se ne diskriminiraju studenti stručnih studija u Republici Hrvatskoj. Svaki student treba imati jednakna prava te bi alternativni zakon djelovao demotivirajuće i degradirajuće na studente stručnih studija. Činjenica je da sveučilišni i stručni studiji imaju jednak broj ECTS bodova i trebaju biti jednakov vrijedni. Lijep pozdrav, Marina Kirinčić Zupičić	
Jasna Kralj ne slažem se sa alternativnim prijedlogom iz čl. 6.	Prihvaćen Prihvaća se.
Mario Lisjak Poštovani Prihvatljivim smatram izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO, a dok neprihvatljivim smatram alternativni prijedlog tog članka zastupan od stane Rektorskog zbora te očitovanje Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu kojim se studente stručnih studija dovodi u podređeni položaj. Mislim da smo svi mi koji diplomiramo na nekom od veleučilišta već samom titulom dosta zakinuti tako da još dodatno omalovažavanje stvarno više nema smisla. Upisao sam i završio stručni studij koji ima dozvolu od nadležnog ministarstva za dodiplomski i diplomski studij. Samim time bio sam upoznat i sa svojim pravima koje steći završetkom studija. Molio bih da mi se odgovori na sljedeće: Kako je moguće da u jednoj članici Europske unije je moguće da se oduzimaju stečena prava kao u neka prošla vremena? Na koji način mislite sve nas koji smo završili stručne studije obeštetiti jer ovakvim alternativnim prijedlogom mi ćemo izgubiti neka stečena prava, a samim time i smanjenje naših plaća? Ako dođe do crnog scenarija naši poslodavci nas mogu tražiti obeštećenje za obmanu...ko će za to odgovarati? Što će se desiti sa svim ovlaštenim inženjerima koji su u strukovnim komorama inženjera i koji potpisuju projekte? S poštovanjem Mario Lisjak struč.spec. ing.el.	Prihvaćen Prihvaća se.

Anita Antunović

Poštovani, studentica sam pete godine Visoke škole za finansijski menadžment - RRIF, te ču po završetku studija imati ostvarenih 302 ECTS boda s obzirom da sam prve tri godine studija (dodiplomski studij) uspješno završila na Sveučilištu u Splitu - Nastavni centar u Zagreb, smjer: računovodstvo i financije, te ostvarila 182 ECTS boda. Ovim putem želim izraziti svoje krajne nezadovoljstvo nacrtom prijedloga zakona s obzirom da je isti diskriminirajući, te nije u skladu sa Europskim standarima i bolonjom koja nam je nametnuta i po kojoj već dugi niz godina studiramo, te po kojoj su nam u početku već neka prava bila ukinuta. Smatram da završeni studij od pet godina, bio on Sveučilišni ili Stručni trebaju imati ista, tj. jednaka prava jer ćemo u konačnici svi završiti željeni fakultet sa znanjem i mogućim dalnjem napredovanjem u karijeri na navedenom području, te ostvariti isti broj ECTS boda, a što je i poanta cijele priče. Ovakav način degradiranja u kojem javno izražavate mišljenje da studenti, tj. osobe koje su kvalificirane za pojedino područje (tipa studenti TVZ-a, građevine, određenog smjera poput računovodstva i financija) nemaju prвто pravo pri zapošljavanju na učenom području, tj. nemaju nikakva prava jer im pokušavate isto oduzeti, dovodi u pitanje integriteta naše divne i krasne Republike Hrvatske. Ni ne čudi me trenutna situacija naše države u kojoj iz dana u dan mlađi i obrazovani ljudi pokušavaju ostvariti svoja prava van Republike Hrvatske i isto im uspijeva. Republika Hrvatska je zemlja koja još mora puno učiti od ostalih zemalja, članica EU, te prenijeti njihov sustav i način obrazovanja kod nas. Kakvu sliku u konačnici ostavljate nama mladima koji smo se borili, učili, trudili svih pet godina da postignemo rezultate i uživamo u svojim ostvarenim plodovima?! Hoće li mi Republika Hrvatska, tj. Ministarstvo vratiti sve novce uložene u znanje?! Hoćete li mi garantirati da će nakon završenog studija moći raditi u svojoj struci bez "povlačenja" veze i poznanstava?! Hoćete li meni kao studentici koja sam pri kraju svog školovanja i usavršavanja, te ostalim studentima (a broj ih se u tisuće i tisuće) reći da nismo uopće niti trebali upisivati navedene fakultete s obzirom da nećemo na kraju imati nikakva prava?!? - jedna riječ: SRAMOTA! Isto tako, pokrenimo pitanje ujedno i ostvarivanje prava docenta na fakultetu koji po novom prijedlogu Zakona mora izdati 12 znanstvenih članaka, a osobe koje su donijele dopunu tog zakona nisu ni kvalificirane da uopće i znaju što je znanstveni članak. Trenutna situacija je takva da neki od izvanrednih profesora imaju manje kvalifikacija od svojih docenata, što je krajnje sramotno i isto tako diskriminirajuće. Poanta mog komentara i mišljenja je da nam ionako sustav obrazovanja ne funkcioniра niti će očigledno ikad funkcionirati sa ovakvim ljudima na čelu koji pišu nacrte i dopune prijedloga Zakona, te umjesto da pišete nove prijedloge Zakona kako nešto "uništiti", što mislite o tome da počnete razmišljati o budućnosti i o tome da se nešto zaista i unaprijedi, te smatrate li zaista da je ovaj nacrt Zakona u redu i ide li nama studentima, obiteljima, našoj budućnosti zaista u korist? U dalnjem iščekivanju Vašeg odgovora na gore postavljena pitanja koja nisu retorička, srdačno Vas pozdravljam. Anita Antunović, bacc. oec.

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje.

Hrvoje Ćulumović Poštovani, student sam zadnje godine diplomskog stručnog studija elektrotehnike na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu. Strogo se protivim alternativnom prijedlogu članka 6. izmjena zakona o HKO koji degradira studente stručnih studija. Prihvatljivim smatram izvorni prijedlog istog članka koji stručne i sveučilišne diplomske studije stavlja na razinu 7.1 pošto oba studija imaju po 300 ECTS bodova. Alternativni prijedlog ne samo da je degradirajući za studente stručnih studija, već im i smanjuje šanse za daljnje zapošljavanje i napredovanje. Razlika između sveučilišnih i stručnih diplomskih studija je u ishodima učenja, tj. na sveučilišnim studijima prevladava stjecanje znanja, a na stručnim studijima prevladava stjecanje vještina. Razina obrazovanja je jednaka. Razdvajanjem stručnih i sveučilišnih diplomskih studija, postoji mogućnost za manipulacije kojima nije mjesto u obrazovnom sustavu. Umjesto da idemo korak naprijed s obrazovanjem, mi se vraćamo korak unatrag. Lijepi pozdrav, Hrvoje Ćulumović, bacc.ing.el.	Prihvaćen Prihvaća se.
Dražen Pažameta Poštovani, Završio sam Specijalistički diplomski stručni studij, zaposlen sam i radim u struci. Izvorni prijedlog članka 6. izmjena i dopuna zakona o HKO, smatram jedinim prihvatljivim, dok alternativni prijedlog smatram degradirajućim i neprihvatljivim jer za sobom povlači mnoga društvena, socijalna, egzistencijalna i druga pitanja. Spomenutim alternativnim prijedlogom zakona povlači se pitanje tko će sanirati troškove poslodavaca koji su omogućili svojim djelatnicima navedeni Specijalistički diplomski stručni studij nakon što diplome budu degradirane i nakon što nam se oduzmu stečena zakonska prava. Sljedeće pitanje je tko će sanirati uložen trud, uloženo vrijeme, odvojenost od obitelji za vrijeme provedeno na spomenutom studiju odobrenom od strane hrvatskog sabora sa svim pravima koja su nam obećana, ukoliko se prihvati alternativni prijedlog zakona? Na koji način će država spriječiti dodatno iseljavanje nezadovoljnih hrvatskih građana zbog primjene alternativnog zakonskog prijedloga zakona?	Prihvaćen Prihvaća se.

Ante Nakić

Poštovani ! Evo postavljam ista pitanja kao i kolegica Ana Mateljan ! Odgovorite na sljedeće: 1. Poslodavac je zaposleniku omogućio (financirao) dodatno školovanje (za stjecanje kvalifikacije razine 7) uz ugovornu obavezu da po stjecanju te kvalifikacije zaposlenik mora ostati zaposlen kod poslodavca određeno vrijeme, odnosno financijsko obeštećenje poslodavca u slučaju neispunjena ugovorne obaveze. Dodatno školovanje se odvijalo na specijalističkom studiju veleučilišta (upisano u vrijeme kada nije bila sporna kvalifikacija razine 7). - Tko je odgovoran za nastalu neposrednu financijsku štetu, odnosno obeštećenje – zaposlenik/student nije svojom krivnjom ostao bez kvalifikacije razine 7? - Tko je odgovoran za indirektnu financijsku štetu prouzročenu nižom kvalifikacijom zaposlenika od planirane koja je trebala omogućiti primjerice ovlaštenje inženjera? Ovo potencijalno onemogućuje poslodavcu da sudjeluje u nekim planiranim projektima koji imaju zahtjeve za visokom kvalifikacijom (razine 7) 2. Ukoliko se zakon ne primjenjuje retroaktivno, koje je obrazloženje za nižu kvalifikaciju za buduće studente u odnosu na one koji su ranije završili isti studijski program? 3. Ukoliko se zakon primjenjuje retroaktivno (kao što je predloženo u alternativnom prijedlogu) što se događa s primjerice objektima koji su pušteni u upotrebu na temelju potpisa ovlaštenih inženjera (razina 7) koji u slučaju provođenja ovog prijedloga gube to ovlaštenje? Trebaju li svi takvi objekti (projekti i sl.) ići u reviziju? Smatraju li se ilegalnima, odnosno tehnički neispravnima (bez potpisa ovlaštenog inženjera)? Mogu li se u međuvremenu ti objekti koristiti? 4. Tko je odgovoran za razlike u plaći isplaćene na račun više kvalifikacije (razine 7) koja je retroaktivno ukinuta? - Mogu li poslodavci tražiti povrat sredstava od zaposlenika? - Mogu li poslodavci na račun niže kvalifikacije degradirati zaposlenika? - Mogu li poslodavci tražiti povrat prekomjerno uplaćenih doprinosa od države? Objasnite mi kako vi možete imati pravo da odlučujete o našoj budućnosti !!! U trenutku studiranja i završavanja studija sam imao zakon po kojem sam planirao svoju budućnost i sad ce te ga vi retroaktivno mijenjati ! Po kojim načelima to radite ! Na kraju, što ne bi trebala stečena znanja na studiju biti temelj naših dostignuća, a ne nekakve vase razine koje ce te nam vi odrediti i koje će nas ograničiti. Da se vi vodite po nekakvim načelima i ograničenjima onda bi vaš ministar radio negdje kao pomoćni radnik a ne bi bio ministar u MZOS.

Mateja Lokmer

Poštovani, mislim da je sve već rečeno u prethodnim komentarima te bih samo dodala da mi je nevjerojatno da netko razmišlja kako ovoj državi trebaju samo teoretičari i znanstvenici. Kao studentica stručnog studija na Veleučilištu u Karlovcu podupirem glavni prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja da sveučilišni diplomski studiji i specijalistički diplomske stručne studije budu na istoj razini. Smatram da bi se trebalo ozbiljno pozabaviti strategijom kako zadržati visoko obrazovni kadar u Hrvatskoj, a ne izmišljati zakone kako ga natjerati da što prije ode trbuhom za kruhom. S poštovanjem, Mateja Lokmer

Primljeno na znanje

Ministarstvo znanosti i obrazovanja u daljnju proceduru upućuje glavni prijedlog Nacrta prijedloga zakona te se u odgovoru ne razmatra dio komentara vezan uz alternativni prijedlog.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Zrinka Jurjević Podupirem glavni prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja. Protivim se alternativnom prijedlogu koji bi bio neutemeljeno diskriminirajući i degradirajući. Sramotno i suvišno za komentirati dalje!	Prihvaćen Prihvaća se.
Stjepan Kolenković Smatram kako je ovaj mali teatar apsurda od strane gospode s pravnog fakulteta uistinu nepotreban. Zanima me gdje je bila dotična gospoda dok nam se nametao bolonjski sustav školovanja ? Nadalje u društvu bogatom podjelama na crvene i plave, sjever i jug, čiste i dotegence.... nam samo fali još jedna akademска segregacija. Lijep pozdrav	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Iva Glumac Poštovani, Studentica sam stručnog studija sestrinstva na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu i ne podržavam alternativni prijedlog. Smatram ga degradirajućim i diskriminirajućim te takav prijedlog dovodi studente stručnih studija u nepovoljan položaj. Podržavam izvorni prijedlog MZOS-a. Lijep pozdrav, Iva Glumac	Prihvaćen Prihvaća se.
Tatjana Gruber Poštovani, smatram da je alternativni prijedlog potpuno NE prihvatljiv i diskriminirajuć što je direktna povreda Ustava RH koji jamči jednakost svih! Lijepi pozdrav, Tatjana Gruber	Prihvaćen Prihvaća se.
Ana Lisak Hegediš Poštovani, Prihvatljivim smatram izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO, a neprihvatljivim smatram alternativni prijedlog tog članka zastupan od stane Rektorskog zbora te očitovanje Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu kojim se studente stručnih studija dovodi u podređeni položaj. Prijedlogom Rektorskog zbora bit će počinjene višestruke štete za Republiku Hrvatsku u cijelosti, te vas molim odgovore na sljedeća pitanja: a) Jeste li svjesni da će sada deseci tisuća osoba biti diskriminirani na tržištu rada, te možda i na postojećim radnim mjestima jer im vi sada rušite nivo stečenih kvalifikacija? b) Jeste li svjesni da će alternativni prijedlog doprinijeti još većem odljevu mladih radno sposobnih osoba izvan Republike Hrvatske? Kojim mjerama ćete spriječiti odljev navedenog kadra u inozemstvo? Molim Vas razmislite o budućnosti svih osoba i to ne samo „mladih“ koji žele studirati, imati obitelji i izgraditi dobru karijeru u Republici Hrvatskoj. Lijep pozdrav iz „zasada“ Lijepe naše, Ana Lisak Hegediš	Prihvaćen Prihvaća se.
Marko Jandrijević Poštovani, Kao student preddiplomskog stručnog studija elektrotehnike na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu slažem se s izvornim nacrtom prijedloga, dok se s alternativnim ne slažem i smatram ga potpuno neprihvatljivim i diskriminirajućim. Smatram da kvaliteta i težina studija ne ovise o tome je li to stručni ili sveučilišni studij nego o mnogim drugim stvarima i stoga je potpuno besmisleno i nepravedno raditi razliku na temelju toga. Broj ostvarenih ECTS bodova koji je jednak završetkom stručnih i sveučilišnih studija također nam pokazuje da ne postoji razlika i stoga bi studenti po završetku studija trebali biti u ravноправnom položaju. S poštovanjem, Marko Jandrijević	Prihvaćen Prihvaća se.

Tomislav Odak Poštovani, Student sam 3. godine TVZ-a, ovim putem izražavam svoje protivljenje alternativnom prijedlogu, jer se studenti stručnih studija stavlju u diskriminirajući položaj. Smatram da su stručni studiji izuzetno kvalitetni studiji jer studente u većini slučajeva bolje pripreme za sami posao koji će raditi, također mislim da se ovim alternativnim prijedlogom poslodavci stavlju u nezgodan položaj jer dobra većina studenata koji pohađaju stručne studije već rade te im poslodavci stipendiraju školovanje. Ovim putem želim postaviti pitanje ukoliko se usvoji ovaj alternativni prijedlog tko će odgovarati na nastale finansijske štete.? Svi govorimo kako smo zemlja "obrazovanja", političari se lupaju u prsa kako imamo najkvalitetniji kadar, navodno RH vodi veliku bitku protiv tkz "odljeva mozgova" mišljenja sam da alternativnim prijedlogom samo pospješuju iseljavanje budućih inženjera i stručnih specjalista. Pitam se kakva je to država kad su joj studenti s diplomom stručnog specjalista npr. TVZ-a konkurentiji na tržištu rada u Njemačkoj nego u RH? Ip, Tomislav.	Prihvaćen Prihvaća se.
Josipa Vištica Poštovani kolege studenti, profesori i svi ostali koji su uključeni u ovu raspravu, Zašto komplikirati situaciju? Zar i ovako već nije loše stanje u našoj lijepoj Republici Hrvatskoj? Čemu još jedna podjela? Zar ih i ovako nema već previše? Ovdje smo svi jednaki, svi želimo isto, svi se želimo izboriti za sebe, za svoj status i u konačnici za svoju budućnost. I onda bi to trebali raditi svi zajedno, boriti se za jedan viši cilj, za neke druge privilegije, da nam danas sutra svima bude bolje, a ne da ovakvim načinom tonemo sve dublje. Niti može praksa bez znanja, niti može znanje bez prakse stoga je absurdno o bilo čemu drugom raspravljati. Čemu graditi zidiće i mostićee, degradirati jedne druge kad to dugoročno nema uspjeha? Zašto Hrvatska ne bi bila baš ta "bajna" zemlja u kojoj bi mladi ljudi ostavali i razvijali se, a ne bježali glavom bez obzira zbog vlastite egzistencije? I onda kažu visoka stopa nezaposlenosti i depopulacija... Smatram da bi alternativni prijedlog zakona samo dodatno zakomplikirao situaciju na tržištu rada i ugrozio sadašnje i potencijalne studente stručnih studija kao i one koji su završili istoimene studije , stoga mu se oštro protivim.. Smatram da bi se Hrvatska trebala "europizirati" i unaprijediti svoj sustav obrazovanja, a ne ga dodatno nazadovati.. Jer gdje još ovo ima osim kod nas, da godine borbe, truda i učenja preko noći mogu past u vodu??!Sramota! S poštovanjem, Josipa Vištica	Prihvaćen Prihvaća se.
Ana Klanac Ne slazem se s novim prijedlogom formulacije obrazovanja. Smatram kako se nas studente strucnih studija degradira u odnosu na druge. Zanima me koja je svrha moje diplome (EFZG strucni studij) na trzistu rada ukoliko ce biti nizeg ranga od sveucilisne diplome? Gdje su bacene godine studija i sav trud ako cu biti rang nize od sveucilisnih kolega, a u principu smo se skolovali za isto?!	Prihvaćen Prihvaća se.

Ivan Majdandžić Poštovani, Zovem se Ivan Majdandžić, student sam treće godine Tehničkog veleučilišta u Zagrebu te sam protiv alternativnog prijedloga zakona zbog toga što se time degradiraju diplome nas studenata stručnih studija što nam smanjuje poslovne prilike u budućnosti u Hrvatskoj i Europskoj uniji, te smatram da se ne trebaju razdvajati stručne i sveučilišne diplome zato što se studiranjem steče isti broj ECTS-a, jedino što se razlikuje što se postiže drugačija vrsta znanja i vještina, ali se time ne smije degradirati diploma sa stručnih studija. S poštovanjem, Ivan Majdandžić	Prihvaćen Prihvaća se.
Nevena Hrnjak Ajduković Poštovani, smatram da je apsolutno diskriminirajući alternativni prijedlog. Prihvatljivim smatram izvorni prijedlog istog članka koji stručne i sveučilišne diplomske studije stavlja na razinu 7.1 jer oba studija imaju po 300 ECTS bodova. Alternativni prijedlog degradira sve studente stručnih studija i štetan je za daljnji razvoj visokog obrazovanja u Hrvatskoj. Ujedno smatram da treba primijeniti i zapadnoeuropske nazive za završene titule zbog prepoznavanja na tržištima rada, i to sve naravno bez diskriminacije pojedinog studijskog programa. Izvorni prijedlog članka 6. u potpunosti doprinosi obrazovnom sustavu po kojem su specijalistički diplomski stručni studij i sveučilišni diplomski studij (na razini 7.1) dva jednakovo važna i vrijedna studija u Republici Hrvatskoj. Uz lijep pozdrav, Nevena Hrnjak Ajduković	Prihvaćen Prihvaća se.
Nikolina Perak Poštovani, jedna sam od mnogim studenata i studentica koji studiraju bilo koji stručni studij diljem Hrvatske. Smatram da stručni studiji vrijede te da nas na ovakav način ne treba diskriminirati i podcenjivati naš trud, rad i znanje. Stoga podržavam IZVORNI prijedlog Zakona, nikako ne alternativni prijedlog.	Prihvaćen Prihvaća se.
Zoran Bubaš Poštovani, Podržavam izvorni prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja i mislim da alternativni prijedlog treba u potpunosti odbaciti. Tmurna je budućnost pred zemljom koja ne poštaje svoje studente i umjesto mostova im gradi zidove. S poštovanjem, dr.sc. Zoran Bubaš	Prihvaćen Prihvaća se.
Sara Mihalj Poštovani, Studentica sam stručnog studija Sigurnosti i zaštite na radu u Karlovcu i ne podržavam alternativni prijedlog. Smatram ga degradirajućim i diskriminirajućim te takav prijedlog dovodi studente stručnih studija u nepovoljan položaj. Podržavam izvorni prijedlog MZOS-a. Lijep pozdrav, Sara Mihalj	Prihvaćen Prihvaća se.
Leonardo Tomić Poštovani, zovem se Leonardo Tomić, student sam prve godine Stručnog studija Sigurnosti i zaštite na radu na Veleučilištu u Karlovcu i podržavam izvorni prijedlog MZOS-a, jer smatram da alternativa nije pravedna i da studente stručnih studija omalovažava i smatram da svi studenti u RH trebaju imati ista prava!! Lijep pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.

Mia Bilogrević Poštovani, U potpunosti se protivim alternativnom prijedlogu jer smatram da je za istovrijedne diplomske studije koji imaju identičnu vrijednost od 300 ECTS-a diskriminirajuće raditi distinkciju u razinama. Podržavam izvorni prijedlog Ministarstva jer smatram da alternativno rješenje dovodi studente stručnih studija u diskriminirajući i nepovoljan položaj u odnosu na studente sveučilišnih studija. Lijep pozdrav, Mia Bilogrević	Prihvaćen Prihvaća se.
Ivan Puljiz Student sam 1. godine specijalističkog diplomskog stručnog studija smjera Elektrotehnike na Sveučilišnom Odjelu za Stručne studije u Splitu. U potpunosti sam protiv alternativnog prijedloga i podržavam izvorni prijedlog po kojem su specijalistički diplomski stručni studij i sveučilišni diplomski studij na razini 7.1. Smatram da alternativni prijedlog diskriminira studente stručnih studija s obzirom da se završetkom oba studija stječe 300 ECTS bodova.	Prihvaćen Prihvaća se.
Anita Sabol Poštovani, studentica sam spec. dipl. struč. studija na Međimurskom veleučilištu u Čakovcu i podržavam prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja. Smatram da alternativni prijedlog degradira i diskriminira studente stručnih studija. S poštovanjem, Anita Sabol, bacc.oec.	Prihvaćen Prihvaća se.
Matea Kelava Poštovani, kao studentica stručnog studija na Zdravstvenom veleučilištu, smatram alternativni prijedlog krajnje nepravednim i diskriminirajućim. Smatram da tri godine na stručnom studiju nisu manje vrijedne od onih na sveučilišnom, štoviše studenti koji završe stručni studij već imaju veliko predznanje za rad, ali i dalje imaju mogućnost nadograđivati svoje znanje kao i studenti sa sveučilišnog studija. S obzirom na to da preddiplomski sveučilišni i stručni studiji traju jednako dugo, odnosno tri godine i nose isti broj ECTS bodova, ne vidim razlog zašto bi se razdvajali i klasificirali, kao viša, odnosno niža razina obrazovanja. Lijep pozdrav, Matea Kelava	Prihvaćen Prihvaća se.
Danijela Korade NE podržavam alternativni prijedlog !	Prihvaćen Prihvaća se.
Magdalena Pranjić Poštovani, Zovem se Magdalena Pranjić, studentica sam pete godine Specijalističkog stručnog studija Cestovnog prometa na Veleučilištu u Rijeci i podržavam izvorni prijedlog MZOS-a, jer smatram da alternativa nije pravedna i da studente (bivše, sadašnje i buduće) stručnih studija diskriminira. Budući po završetku studija stječemo isti broj ECTS-a, smatram kako je nastavno opterećenje jednak, te se zalažem za jednakost svih. Zbog diskriminacija i podjele (po raznim osnovama) i jesmo u situaciji da nam mladi obrazovani ljudi odlaze iz zemlje. žalosno je da se uopće za jednakost moramo boriti. Svi studenti u RH trebaju imati ista prava. Lijep pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.

Marija Ivok Bakšić Poštovani, studentica sam 2. godine stručnog specijalističkog studija javne uprave. Potpuno se protiv alternativnom prijedlogu Zakona jer diskriminira, omalovažava i na kraju vrijeđa. Puna su Vam usta cjeloživotnog obrazovanja, a onda kada čovjek to učini kao ja u 40. godini života, onda nam želite udariti šamarčinu. Je li netko od uvaženih ikada razmišljao o ljudima koji upisuju stručne studije Svi moji kolege sa stučnog studija su vrijedni ljudi, zaposleni, te od svojih često malih i skromnih primanja ulažu velik novac i slobodno vrijeme, kako bi učinili nešto za svoju budućnost. Govorim Vam iz perspektive zaposlene žene, supruge i majke, čija se cijela obitelj uključila i na neki način štvovala. Jer ne želimo ostatku života provesti u neizvjesnoti, jer ne želimo da nas tržište pregazi, jer želimo pokazati svojoj djeci da nikad nije kasno za učenje i rad na sebi. Ako zaista prihvate alternativni prijedlog samo ću vam zaplijeskat i reći : " Vjerodostojno"!	Prihvaćen Prihvaća se.
Taiba Hadžefendić NE podržavam alternativni prijedlog.	Prihvaćen Prihvaća se.
Tihomir Jagarčec Poštovani, student sam zadnje godine diplomskog stručnog studija elektrotehnike na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu. Strogo se protivim alternativnom prijedlogu članka 6. izmjena zakona o HKO koji degradira studente stručnih studija. Prihvatljivim smatram izvorni prijedlog istog članka koji stručne i sveučilišne diplomske studije stavlja na razinu 7.1 pošto oba studija imaju po 300 ECTS bodova. Alternativni prijedlog ne samo da je degradirajući za studente stručnih studija, već im i smanjuje šanse za daljnje zapošljavanje i napredovanje. Razlika između sveučilišnih i stručnih diplomskih studija je u ishodima učenja, tj. na sveučilišnim studijima prevladava stjecanje znanja, a na stručnim studijima prevladava stjecanje vještina. Razina obrazovanja je jednaka. Srdačan pozdrav, Tihomir Jagarčec, bacc.ing.el	Prihvaćen Prihvaća se.
Jan Uroda Poštovani, Prihvatljivim smatram izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO, a NEPRIHVATLJIVIM smatram alternativni prijedlog tog članka zastupan od stane Rektorskog zbora te očitovanje Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu kojim se studente stručnih studija dovodi u podređeni položaj.	Prihvaćen Prihvaća se.

Dario Buljan Poštovani, Student sam 4 semestra specijalističkog diplomskog stručnog studija elektrotehnike u Zagrebu i protivim se prijedlogu izmjene članka 6. Zakona o HKO koji navedenim izmjenama degradira svakog studenta stručnog studija. Kao zaposlenik imam obaveze prema poslodavcu koji mi je omogućio danje školovanje (stjecanje kvalifikacije razine 7) i jedna od obaveza je završiti školovanje u roku i ostati zaposlen na određeno vrijeme. Izmjenu koju predlažete uvelike će zakomplikirati nastalu situaciju te neću imati kvalifikaciju razine 7 i time će doći do velikih problema oko plaćanja i dogovorenih obaveza. Tko je odgovoran za nastalu finansijsku situaciju jer poslodavac i zaposlenik nisu ni pomislili da postoji mogućnost da bi tokom školovanja došlo do navedenih promjena? Šta je sa bivšim studentima koji su završili isti studij, položili stručan ispit, učlanili se u komoru i kao takvi postali voditelji gradilišta? Da li njihovi projekti više nisu priznati i da li će biti izbačeni iz komore inženjera elektrotehnike? Izvorni prijedlog smatram prihvatljivim koji stručne i sveučilišne diplomske studije stavlja na razinu 7.1 jer oba studija imaju po 300 ECTS bodova. Promjenu koju predlažete uvelike smanjuje šanse studentima za danje zapošljavanje i napredovanje. Lijepi pozdrav, Dario Buljan	Prihvaćen Prihvaća se.
Taha Abou Haikal Dobar Dan, Slušajte, ja došao lijepo iz Libanona studirati kod vas u Hrvatsku smatrajući da ova država je napredna država, država kao članice EU trebala biti na nivo ostale zemlje EU-a , no nažalost što se tiče pitanja obrazovanje, Libanon izgleda puno naprednije nego Hrvatska, a takva slika je sramota za HRV da zemlja iz trećeg svijeta bolje školuje njezina djeca nego zemlja prvog svijeta i to još članica EU! Prema tome, molim vas, mi živimo u zemlja koja promovira demokraciju, i promovira slobodu, i zato bi trebala i očekuje se da i promovira jednakost, i ovom slučaju posebno jednakost između svih studenata ljepe naše! Kao Student Visoke Škole Međunarodnih Odnosa i Diplomacije, molim vas lijepo da podržavate izvorni prijedlog zakona, a nikako nikako nikako alternativnog! Hvala & najljepši pozdrav! :)	Prihvaćen Prihvaća se.
Dorothea Dundović Poštovani, protivim se alternativnom prijedlogu jer se time dovode u nepovoljan položaj kako bivši tako sadašnji i budući studenti stručnih studija. Nakon 5 godina studiranja, uloženog truda, rada, odricanja, žrtve roditelja te stečenih 300 ECTS bodova, netko je odlučio, iz samo njemu poznatih razloga, pokrenuti postupak i obrušiti se na studenete stručnih studija, dikriminirajući njihov položaj u društvu. Upravo oni koji bi se trebali zalagati za ravnopravnost i biti uzor mladim obrazovanim ljudima, očito nisu svjesni da diploma ne definira ono "tko smo", našu sposobnost, volju za radom i učenjem, već je samo pokazatelj onoga čime se bavimo ili se želimo baviti. Nisam sigurna kako će se odviti ova priča, ali znam da se još jednom potvrdila znana istina - homo homini lupus - pametnom dosta. S poštovanjem, Dorothea Dundović	Prihvaćen Prihvaća se.

Patrik Šeparović Poštovani , kao student stručnog studija , ovim putem želim izraziti nezadovoljstvo diskriminirajućim alternativnim prijedlogom , te podržavam izvorni prijedlog MZO- a kao jedini prihvatljiv . Apsurdno je da prijedlog potiče od istog Ministarstva koje je dalo odobrenje za stvaranje stručnih studija . Poštovana gospodo , ukoliko degradirate 55 000 studenata stručnih studija , molim Vas da mi objasnite kako mislite regulirati / kompenzirati svo ulozeno vrijeme , trud i novce kako bivsih , tako i sadasnjih studenata ? Lijep pozdrav , Patrik Šeparović	Prihvaćen Prihvaća se.
Petra Jurišić Poštovani, Studentica sam preddiplomskog stručnog studija na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu smjer mehatronika i uistinu sam zabrinuta vezano za mijenjanje razina na HKO. Smatram da alternativni prijedlog je degradirajući za studente koji završavaju stručne studije. Isto tako smatram da se diplome sveučilišnih i stručnih studija ne bi trebale razlikovati u razini. Alternativni prijedlog nije uskladen s EQF, a u svim ostalim državama je sve uskladeno i svi imaju iste titule i sa sveučilišnih i stručnih studija. Stoga se postavlja pitanje zašto samo kod nas u državi se moraju praviti razlike u titulama i razinama?? Lijep pozdrav, Petra Jurišić	Prihvaćen Prihvaća se.
Romana Franjić Podržavam izvorni prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja, a protivim se alternativnom prijedlogu jer se njime diskriminiraju studenti stručnih studija i stavljuju se time u startu u nepovoljan položaj. Dr.sc. Romana Lekić, prof. visoke škole, predavač i nositelj kolegija na stručnim studijima u Hrvatskoj i inozemstvu	Prihvaćen Prihvaća se.
Petra Ivanišić Poštovani, studentica sam 3. godine stručnog studija sanitarnog inženjerstva na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu, Budući da sam na kraju svog preddiplomskog studija i imam želju dalje se školovati u svome području, alternativni prijedlog zakona me stavio pred zid. Prihvačanjem takvog zakona, moj daljnji put na stručni diplomski studij bi bio besmislen. Studenti stručnih studija su već uveliko diskriminirani pred kolegama sa sveučilišnog i zbog toga ne možemo dopustiti da budu diskriminirani i pred zakonom. Jednak trud, jednako vrijeme, jednakodopravljeno odricanje i jednakaka želja je uložena u školovanje studenata kako na stručnim tako i na sveučilišnim studijima. Aleternativni prijedlog nam smanjuje mogućnost napredovanja. Podržimo jednakost. Lijep pozdrav, Petra Ivanišić	Prihvaćen Prihvaća se.

Filip Kokotović

Kao asistent na Visokoj školi međunarodnih odnosa i diplomacije Dag Hammarskjöld, snažno se protivim alternativnom prijedlogu te podržavam izvorni prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja. U nastavku donosim samo neke od argumenata koji se u ovoj raspravi često zanemaruju, a izrazito su u neskladu s deklariranim ciljevima svih institucija Republike Hrvatske, a tiču se ostvarivanja jednakosti u visokom obrazovanju i smanjenja odlaska mlađih ljudi u inozemstvo. Naime, titula "specijalista" koju studenti stručnih specijalističkih diplomske studije stječu nakon ostvarenih 120 ECTS bodova je pravni sui generis koji je uveden u Republici Hrvatskoj, nije u skladu s europskom praksom te umanjuje konkurentnost mlađih ljudi na tržištu rada. Položaj studenata stručnih studija je i prije pojave alternativnog prijedloga zakona bio, s pravnog gledišta, nepovoljan u odnosu na studente sveučilišnih studija. Daljnje derogiranje položaja studenata stručnih studija, bilo privatnih bilo javnih institucija, može predstavljati težak udarac za oko 55,000 studenata koji trenutno studiraju na toj vrsti studija, a da pri tome ne postoji jasna korist niti za studente sveučilišnih studija. Alternativni prijedlog je stvoren s jasnom namjerom diskriminacije studenata stručnih studija, što je u neskladu i s odlukom Ustavnog Suda Republike Hrvatske koja je započela ovu raspravu i koja jasno identificira kako "su oba sustava (i sveučilišni i stručni) za društvenu zajednicu jednako vrijedni i jednakо potrebni." Uvažavajući upravo činjenicu kako su stručni studiji potrebni, jednakо vrijedni sveučilišnima i korisni za društvenu zajednicu, nadam se kako postoji dovoljno razuma da se ne kreira novi presedan za sustav visokog obrazovanja u kojemu bi dva programa, sveučilišni i stručni, koji nose identičan broj ECTS bodova, bili valorizirani na drugačiji način. Takav bi postupak bio u potpunom neskladu s europskom praksom te je potpuno nejasno zašto bi se alternativnim prijedlogom zakona išlo na štetu 55,000 studenata stručnih studija u Republici Hrvatskoj. Iz tih razloga, snažno podupirem originalan nacrt zakona te argumente koje je istaknulo Vijeće veleučilišta i visokih škola. S poštovanjem, Filip Kokotović, mag.oec.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Bruno Gale

Poštovani, prođe li ovaj prijedlog o izmjenama i dopunama zakona smanjit će se konkurenčnost na hrvatskom tržistu i smatram da to nije nikome u cilju, a pogotovo ne poslodavcima koji će time dobiti suženi izbor radnika. S poštovanjem, Bruno Gale

Prihvaćen

Prihvaća se.

Nevena Bjeliš

Poštovani, Prvenstveno bih se osvrnula na stavak 2., članak 69. Ustava Republike Hrvatske koji glasi: „Država potiče i promiče razvitak znanosti, kulture i umjetnosti.“ Smatrate li da ovim zakonom zaista država potiče i promiče razvitak znanosti? Ili svjesno degradirate i diskriminirate studente stručnih studija jer u 2017. godini dozvoljavate pogodovanje interesnim lobijima i to na štetu 55 000 mlađih ljudi kojima su koferi ionako već spakirani? Kolege u prethodnim komentarima su jasno objasnili kako binarni sustavi funkcioniраju u ostalim državama EU, moramo li uvijek biti loša iznimka? Kao što nikom nije u interesu 60 000 radnika Agrokora na ulici, tako nije ni 55 000 studenata i njihovih obitelji na ulici. Posebno je zanimljiv okvir privatnih sveučilišta u Republici Hrvatskoj i mogućnosti koje oni nude, pa ovaj zakon ide u direktnu korist njima jer studenti stručnih studija imaju pravdost na sveučilišnom nivou samo prema privatnim sveučilištima. Je li državi u interesu da privatni stručni studiji stave ključ u bravu zbog neprofitabilnosti i tako država izgubi namete koje im naplaćuje? Zaista je žalosno da se stranački, politički, finansijski i ostali interesi lome preko sudbina mlađih ljudi. Ovaj zakon zasigurno nije usklađen s europskim direktivama i vjerujem da će svi studenti, ako do njegovog donošenja dođe izaći na ulice, a nakon toga i kupiti karte u jednom smjeru. Ovo je čisti primjer diskriminacije. Zašto državne institucije iz državnog proračuna, odnosno od novca poreznih obveznika plaćaju stručne studije svojim zaposlenicima ako su stručni studiji manje vrijedni kako je prikazano u prijedlogu zakona? Ovaj zakon nije mjera koja će sprječiti iseljavanje, koja će potaknuti demografsku politiku, nije mjera koja pozitivno mijenja obrazovni sustav. Ovaj prijedlog zakona je pokazatelj svima nama u kakvoj državi živimo i da su interesni lobiji jači od interesa cijelog društva, a oni koji su pokrenuli sve ovo mogu se zapitati koliko im vrijedi titula, sveučilišna titula. S poštovanjem, Nevena Bjeliš, bacc.rel.int.

Prihvaćen

Primljeno na znanje.

Iva Ivanković

Pozdrav svim ljudima dobre volje, nisam previše upoznata sa ovom tematikom, jer me se ne tiče direktno. Međutim, možebitna nepravda se tiče svakog građanina, pa tako i mene. Načula sam bojazni o budućem neizjednačavanju stručnih i sveučilišnih studija. Sročila bih nekoliko misli o toj tematiki, pokušavajući zadržati maksimalnu objektivnost. Neovisno o tome što uvaženi kolege misle o stručnom ili sveučilišnom studiju, posve je legitimno raditi na zakonima koji u budućnosti možda ne bi izjednačavali studije. Međutim, pomisli o retroaktivnosti zakona teško su izvedive. Po mom mišljenju, takve odredbe dovodile bi u zabludu studente koji su u dato vrijeme legitimno upisivali fakultete i izvršili svoje obveze, i za to su bili nagrađeni svojom diplomom ili su na temelju nje već stekli određena prava ili obveze. Time bi se našli na vrlo skliskom terenu, otvarajući Pandorinu kutiju, kojom bi se dodatno opteretili novonastalim situacijama i problemima. Zar je to potrebno hrvatskom društву? Radilo bi se o nepoštenoj praksi, s etičkog stajališta vrlo upitnoj, ako ne i izvan sfere bona fides. Također, Sveučilište kao akademska institucija, trebala bi njegovati svojevrsni integritet i svojim stajalištima i odlukama biti, pa čak i moralni korektiv društva. Nadam se da je Sveučilište svjesno svoje uloge u društvu, i činjenice da se mladi studenti ugledaju na Akademsku zajednicu, i njoj teže. Imajući vjeru u Sveučilište kao Instituciju, mislim da se bojazni o retroaktivnosti zakona neće obistiniti. Svako društvo teži ići naprijed, a predmetna odluka vodi samo nazad. Želim čestitati, svim studentima što su se probudili i preuzeli ulogu koju su, kao mladi i idealistični ljudi oduvijek imali. Borci za kvalitetniji i bolji život. S poštovanjem, Iva Ivanković, magistra prava

Prihvaćen

Prihvленo na znanje.

Filip Škriljak

Poštovani, student sam stručnog studija Informatički menadžment. Prihvatljivim smatram izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO, a neprihvatljivim smatram alternativni prijedlog tog članka zastupan od stane Rektorskog zbora te očitovanje Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu kojim se studente stručnih studija dovodi u nepovoljniji položaj. Predložena alternativa je degradirajuća i nemotivirajuća. Uloženi trud studenata za stjecanje 300 ECTS bodova jednak je i na sveučilištu i na veleučilištu jer je upravo iz tog razloga i uvedeno bodovanje da bi se znalo i bilo moguće odrediti koliko je radno opterećenje studenta što dovodi do diskriminacije. Diskriminiranje studenata navedenom Alternativom se odnosi na prošle, sadašnje i buduće studente stručnih studija čime gubimo veliku prednost na tržištu rada, neovisno o uloženim istim naporima i vremenu tokom obrazovanja. S poštovanjem, Filip Škriljak

Prihvaćen

Prihvaća se.

Željka Raič

Poštovani, NE podržavam alternativni prijedlog koji degradira sve studente stručnih studija. Provodenje takvog prijedloga izuzetno je štetno za daljnji razvoj visokog obrazovanja u Hrvatskoj i definitivno nije dobra mjera kojom će se zaustaviti odlazak mladih ljudi iz Hrvatske. Podržavam isključivo glavni prijedlog. Srdačan pozdrav, Željka Raič

Prihvaćen

Prihvaća se.

Lara Vitasović Poštovani, studentica sam na Agronomskom fakultetu u Zagrebu. Neslažem se s alternativnim prijedlogom jer diskriminira studente stručnih studija koji svojim trudom i zalaganjem ne odskaču od svojih kolega koji studiraju na sveučilišnim studijima. Smatram da maturanti kad upisuju fakultet, upisuju prema svom zanimanju što je dobro i tako treba bit jer što je neko više posvećen određenom području to će u njemu biti i učinkovitiji, a ovim se alternativnim prijedlogom dovodi do toga da se fakultet nažalost bira po vrijednosti diplome što ne vodi ničem dobrome. S poštovanjem Lara Vitasović	Prihvaćen Prihvaća se.
Stella Stić Studentica sam na Zdravstvenom Veleučilištu u Zagrebu i smatram da se stručni studiji ne smiju smatrati manje važnim od sveučilišnih. Naš trud nije manje vrijedan od studenata na sveučilišnim studijima. Nije pravedno da mi studiramo 5 godina kao i sveučilišni studenti, a da se nama broje samo 3 godine! Trebamo biti ravnopravni! Zato podržavam osnovni prijedlog, a NE alternativni. S poštovanjem!	Prihvaćen Prihvaća se.
Petra Pugar Poštovani, protivim se alternativnom prijedlogu zakona jer smatram da hrvatske studente stavlja u nepovoljan položaj u europskom kontekstu, otežavajući studentima stručnih studija ne samo zaposlenje već i eventualne mogućnosti za studentsku mobilnost, kako između naših obrazovnih ustanova, tako i u inozemstvu. Srdačan pozdrav, Petra Pugar, mag. educ. philol. ital. et angl.	Prihvaćen Prihvaća se.
Sonja Zlatović Doktorirala sam na University of Tokyo, vratila se u lijepu našu Hrvatsku živjeti uz svoje bližnje i pod našim nebom. S izborom za docenta, s grupom nastavnika Građevinskog fakulteta, prešla na Tehničko veleučilište u Zagrebu, radila kao prorektor/prodekan za nastavu, na poboljšavanju postojećih stručnih studija, i na uvođenju IV i V godine studija. Uložili smo golemo vrijeme, energiju, znanje, umijeća, iskustvo, i svoje i svojih kolega i prijatelja širom Europe i svijeta, da bismo pripremili studijske programe koji će biti prepoznati i vrijedni za gospodarstvo ove zemlje, ali priznati i u Europi i širom svijeta. Proučavajući sve što se o obrazovanju u inženjerstvu moglo naći, pripremali smo se ne samo za dopusnicu našeg Ministarstva, nego i za akreditaciju kod najvažnijih organizacija, ASIIN i ABET, tako da smo u studijske programe ugradili sve što suvremenom inženjeru – danas i u budućnosti – može trebati da bi mogao raditi samostalno, odgovorno i izvrsno. Dopusnice za studije graditeljstva, za oba stupnja, dobili smo odmah 14. lipnja 2005. Kroz sve ove godine pratila sam rasprave o odnosima između visokih učilišta i gospodarstva. I pokušaje sveučilišta da se približe onome što gospodarstvo treba, tako da studijski programi budu što primjereniji budućem radu završenih studenata. Na TVZ te probleme lagano rješavamo od početka: osim toga što su naši nastavnici uglavnom i projektanti ili su drugačije angažirani u struci, u naše stručne studije uključujemo vrhunske eksperte iz gospodarstva, imamo niz sveučilišnih nastavnika koji rade s nama, a dovodimo i goste koji uvode studente u velike projekte raznih vrsta. Studentima preddiplomskih studija organiziramo dvije stručne prakse, vodimo ih na gradilišta kad god je moguće, te im dajemo uvjek samo originalne zadatke za	Prihvaćen Prihvaća se.

završni ili diplomski rad, vezane za struku: bilo za praksu, bilo za njihovo zaposlenje. Čitajući o mogućim promjenama pitam se gdje je greška, jesmo li prevarili te mlade ljude – te mlade inženjere koji su upisali studij odmah 2005/2006. godine, i onda generacije potom. Dolazili su nakon posla, kad smo ga izvodili samo kao izvanredni, pa zato dva puta sporije, da bi se nastava mogla izvesti u kompletnom obujmu i da bi studenti imali vremena savladati sve zadatke u potpunosti, putovali su, odvajali se od obitelji, minimizirali odmor do krajnjih granica, poneki su samostalno plaćali studij... ali sve s veseljem i dobrom voljom, da bi si omogućili nova znanja, nova umijeća, razvoj u poslu, nove zadatke, nove mogućnosti. Sjetim se često profesorice dr.sc. Vlaste Vizek Vidović koja je, jednom nakon predavanja na koje je došla u procesu osiguranja kvalitete nastave, izjavila: „To su zreli studenti!“, gledajući te naše studente koji su se kao inženjeri s iskustvom vratili na studij, zavidne motivacije, sa zrelošću odraslih ljudi, uvijek izazov nastavniku da dade sve od sebe za najbolju nastavu. Otpore prema priznavanju vrijednosti naših studija imali smo od početka. Ali smo ih savladavali upornim radom i argumentiranim dokazima kvalitete studija, i kvalitete završenih studenata. Propisi u graditeljstvu (Zakon o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje i Zakon o komori arhitekata i komorama inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju) zato danas ne razlikuju diplome sveučilišnih i stručnih studija. Danas mnogi od tih završenih studenata rade kao uspješni voditelji velikih gradilišta, samostalni projektanti, vode male ili velike građevinske tvrtke,... vrijedni su, uspješni, i ponosimo se njima. Kroz svoj uspješni rad oni dokazuju i kvalitetu naših studija. Pa zar zaista, nakon što smo toliko puta od vrhunskih građevinara čuli sjajne pohvale o našim studentima, nakon što su postigli toliko toga, zar doista treba tko misliti da su oni manje vrijedni? Može li, zaista, itko misliti da su manje vrijedni?

Sonja Zlatović

Što su stručni studiji? Takvi koji već u prve 3 godine studija imaju mnoge stručne predmete tako da se studenti mogu uključiti u radne procese odmah po završetku studija. Dodatno, kad nam je to zakon dopustio, organizirali smo i IV i V godinu studija, specijalistički diplomske stručne studije, kako ga naziva zakon, da bi se, jer se tehnologija, inženjerstvo i znanost razvijaju trajno, a zahtjevi za obrazovanjem su sve veći, mogli nastaviti obrazovati inženjeri s iskustvom, kao i studenti koji su netom završili trogodišnje studije. Da bismo osigurali da naši studenti završetkom studija budu pripremljeni i za dobro zaposlenje odmah po završetku studija, i za razvoj kroz mnoga sljedeća desetljeća, već u programima temelju kojih smo dobili dopusnice, predviđeno je da će značajni broj nastavnika biti eksperti iz gospodarstva, a tako studije i izvodimo, sa stalno zaposlenim nastavnicima, s nastavnicima koji dolaze održati samo jedan kolegij dok su zaposleni u izvrsnim tvrtkama, ministarstvima ili slično, te s gostima koji kroz samo jedno predavanje prezentiraju vrhunske projekte na kojima inače rade. Ponosimo se što vrlo često studenti koji završavaju preddiplomske stručne studije, pri čemu je izrada završnog rada povezana s drugom stručnom praksom, ostaju zaposleni u tvrtkama na koje smo ih uputili na praksu, uz to, te im tvrtke često plaćaju daljnje školovanje. Ponosimo se time što kod nas diplomirani studenti nalaze posao, na gradilištima, u projektiranju, u manjim ili većim tvrtkama ili ga vode samostalno, ili vode tvrtke veće ili manje, te su u tome vrlo uspješni. Također, mnogi od naših studenata, zahvaljujući obrazovanju na TVZ, te svom radu, postali su članovima Hrvatske komore inženjera građevinarstva, te rade kao samostalni i odgovorni inženjeri s ovlaštenjem. Povratne informacije o našim diplomiranim inženjerima, specijalistima građevinarstva, su izrazito pozitivne, što znači da je građevinska operativa izrazito zadovoljna našim završenim studentima, njihovim znanjem i pristupom radu. Pročelnik Graditeljskog odjela, mr.sc. Petar Adamović, prof.v.šk. i pomoćnici, Boris Uremović i dr.sc. Sonja Zlatović, prof.v.šk.

Sonja Zlatović

Poštovani, Što se tiče specijalističkih diplomskih stručnih studija na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu, slobodna sam prenijeti izvadak iz „Detaljne analize na temelju standarda i kriterija za reakreditaciju“, datirane sa srpanj 2012., kako ju je, u procesu reakreditacije, provedlo povjerenstvo imenovano od strane Akreditacijskog savjeta Agencije za znanost i visoko obrazovanje, i prema kojoj je 1.03.2013. izdana Akreditacijska preporuka: "U dopunskoj ispravi o studiju (dodatak diplomi) trebalo bi se jasno navoditi da se specijalistički diplomske stručne studije nalazi na drugoj razini visokoškolskog obrazovanja i da je stručni specijalist struke na istoj razini kao i akademski naziv magistar struke." S poštovanjem i najboljim željama dr.sc. Sonja Zlatović, profesor visoke škole član Odbora za kvalitetu Tehničkog veleučilišta u Zagrebu

Prihvaćen

Prihvaća se.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Zvonimir Šunjić Poštovani, student sam 4. godine Specijalističkog stručnog studija elektrotehnike u Splitu. Uz to što studiram sam i zaposlen te na taj način promoviram cjeloživotno obrazovanje. Na odjelu za stručne studije zajedno samnom studira velik broj mlađih ljudi budućih inženjera, ekonomista te inih drugih zanimanja koji bi u budućnosti trebali pokrenuti našu zemlju. Jer mi želimo biti zemlja znanja. Stoga mi zaista zvuči nevjerljivo još jedan „biser“ u obliku alternativnog prijedloga zakona o klasifikacijskom okviru. Studenti umjesto da se posvete svojim obvezama na sveučilištu su potpuno uznenireni i u nevjericu slušaju i čitaju o ovom novom prijedlogu. Pitaju se da li je sav njihov dosadašnji trud bio uzaludan. Podatci o odljevu mlađih ljudi iz Republike Hrvatske su poražavajući. Eventualnim prihvaćanjem ovog novog prijedloga taj broj će biti još i veći. Onda se mjerodavni ne bi trebali čuditi i optuživati jedni druge zašto se to događa. Eventualnim prihvaćanjem alternativnog zakona bi se napravila i diskriminacija određene skupine građana Republike Hrvatske (bivših, sadašnjih i budućih studenata stručnih studija). Kao prilog tome ću citirati odluku Ustavnog suda: „...općenito je pogrešno postojeći binarni sustav visokog obrazovanja sagledavati kroz usporedbu njihove vrijednosti za društvenu zajednicu, jer su oba sustava (i sveučilišni i stručni) za društvenu zajednicu jednakovrijedni i jednakopotrebni.“ Jednako tako prihvaćanjem alternativnog zakona bi se kršile stečevine Europske unije čije smo zakone i pravila prihvatali. Mislim da to nije nikome u interesu. Zbog svega navedenog sam apsolutno protiv prihvaćanja alternativnog prijedloga zakona o klasifikacijskom okviru te u ime svih studenata kako sadašnjih tako i budućih vas molim da ne usvojite alternativni prijedlog zakona. Srdačan pozdrav! Zvonimir Šunjić	Prihvaćen Prihvaća se.
Bruno Korea Gajski Podržavam originalan nacrt zakona o HKO-u te podržavam mišljenje istaknuto od strane Vijeća veleučilišta i visokih škola. Bruno Gajski Predavač na Visokoj školi međunarodnih odnosa i diplomacije Dag Hammarskjöld	Prihvaćen Prihvaća se.
Dušan Dragojlović Ne podržavam alternativan prijedlog! Ovakvim zakonima tjerate svu mladost van, sramota!	Prihvaćen Prihvaća se.
Marina Beljan Poštovani, Studentica sam preddiplomskog stručnog studija na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu. Protivim se alternativnom prijedlogu, te smatram da je diskriminirajući prema studentima stučnih studija. Lijep pozdrav!	Prihvaćen Prihvaća se.
Nikola Vidaković Poštovanje! Studiram Sanitarno inženjerstvo na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu te se protivim alternativnom prijedlogu jer umanjuje, degradira i omalovažava rad studenata stručnih studija koji su se jednako trudili da steknu svoje znanje kao i studenti sveučilišnih studija. Lijep pozdrav! Nikola Vidaković	Prihvaćen Prihvaća se.

Martina Klinžić Poštovani, studentica sam druge godine stručnog studija Ugostiteljstva na Veleučilištu u Karlovcu . Podržavam izvorni prijedlog MZOS-a jer smatram da alternativni prijedlog diskriminira studente stručnih studija u RH . I smatram da nema potrebe za stvaranjem razlika između studenata Lijepi pozdrav Martina Klinžić	Prihvaćen Prihvaća se.
Ana Lončar Poštovani, kao studentica Zdravstvenog veleučilišta smatram navedeni prijedlog diskriminirajućim i u potpunosti se ne slažem s navedem. Posve se zanemaruje naš rad i trud tokom godina studiranja, to nikako nismo zaslужili. Lijep pozdrav,	Prihvaćen Prihvaća se.
Ivana Berišić Poštovani, kao studentica veleučilišta smatram da alternativni prijedlog nije u skladu sa Europskim kvalifikacijskim okvirom prema kojem su svi diplomski studiji ravnopravni i na istoj razini (nigdje u EU nisu razdvojene diplome stručnih i sveučilišnih studija). Alternativni prijedlog će samo potaknuti da studenti završavaju studij u inozemstvu. LP	Prihvaćen Prihvaća se.
Tanja Radić Lakoš Poštovani, Podupirem glavni prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru te sam snažno protiv alternativnog prijedloga predmetnog Zakona. Dozvolite mi da Vam u nekoliko rečenica argumentiram svoje stajalište: 1. U Republici Hrvatskoj već dvadeset godina ustrojen je i izvodi se binaran sustav visokog obrazovanja koji je, potvrdilo se, ispunio svoja očekivanja a to je međuostalim bio i policentrični razvoj Republike Hrvatske kao jedan od alata regionalnog razvoja osiguravajući ujednačen regionalni razvoj, a što se posebno pokazalo učinkovito u regijama u kojima do tada nije bilo ustanova visokog obrazovanja. Na primjer u Šibenko-kninskoj županiji, u kojoj od 1997. djeluje Visoka škola za turizam (danas Veleučilište u Šibeniku) i od 2005. Veleučilište "Marko Marulić" u Kninu, prema popisu stanovništva iz 2001. udio visokoobrazovanog stanovništva starijeg od 15 godina bio je svega 9,45%, a prema posljednjem popisu iz 2011. taj udio iznosi 13,2%. Ukoliko se gleda udio visokoobrazovanog stanovnišva u grupi od 25 - 64 godine starosti, što je za ove potrebe relevantniji podatak, on u ŠKŽ iznosi 17%. Posljedično, veći udio kvalificiranih stučnjaka došao je na tržište rada i time pomogao u razvoju ove županije, a što je primjetno iz realiziranih projekata, ali i iz povećanja indeksa razvijenosti koji je ranije iznosio 75%, a danas iznosi 81%. Prihvaćanjem alternativnog prijedloga Zakona o HKO-u došlo bi do tektonskih poremećaja u postojećem binarnom sustavu, jer je nemoguće da dva stupa obrazovanja, koja u tom slučaju više ne bi bila jednakov vrijedna tj. jednakost snažna i stabilna održavaju gospodarski sustav koji se nad njima gradi. Binarni sustav također se pokazalo, posebice u godinama ekonomske krize, u onim zemljama koje ga imaju razvijenog (poput Austrije i Njemačke), olakšao je izlazak iz krize. To je iz razloga što se sustav stručnih studija vrlo lako i brzo prilagodio zahtjevima poslodavaca, tj. tržišta rada na način da je razvio nove stručne studijske programe koji su u kratkom roku zadovoljili postojeće potrebe. Opće je poznata činjenica kako su sveučilišni studiji tromi i neskloni promjenama te da vrlo sporo reagiraju na zahtjeve tržišta rada; ovo	Prihvaćen Prihvaća se.

argumentiram činjenicom kako već više od 40 godina živimo u tzv. digitalnoj eri, a sveučilišni obrazovni sustav nedovoljno brzo odgovara potrebama tržišta i kreiranju novih obrazovnih profila za razliku od manjih, ambicioznijih i propulzivnih ustanova poput nekih veleučilišta i visokih škola. 2. Prihvaćanje alternativnog prijedloga Zakona o HKO-u značilo bi ugrožavanje 55 000 aktivnih studenata stručnih studija te preko 100 000 onih koji su do sada završili studij i stekli svoje stručne kvalifikacije. Osim mogućnosti tužbi, veća je prijetnja za državu što bi ovakvo rješenje za posljedicu imalo isključivanje ovih osoba sa tržišta rada jer više na bi bili "na razini" potpisivati različita odobrenja, projekte, planove, strategije i dr. bez obzira što su apsolutno kvalificirani za to, a što su dokazali završetkom svog studija u određenom obujmu tj. trajanju a koji je pod kontrolom Agencije za znanost i visoko obrazovanje s aspekta kvalitete izvođenja studija. Suvršno je dalje elaborirati kako bi se to odrazilo na, na žalost, postojeće stanje zaposlenosti u Republici Hrvatskoj. 3. Prihvaćanje alternativnog prijedloga Zakona o HKO-u također bi za posljedicu imalo i utjecaj na mobilnost radne snege, a što je bio jedan od ključnih argumenata za ulazak Hrvatske u Europsku uniju. Zaključno, smatram da je glavni prijedlog Zakona o HKO-u ispravan i podupirem ga. Njime se osigurava reguliranje hrvatskih kvalifikacija i usporedba s europskim, a također se osigurava razlika u klasi, kvaliteti, obujmu, profilu, razini i vrsti kvalifikacija. Također smatram da je nakon uvođenja Bolonjskog procesa u visokoobrazovni sustav RH Zakon o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru visokokvalitetan alat za povezivanje područja obrazovanja i područja tržišta rada. Jednako tako, čvrsto vjerujem da politika Vlade gospodina Plenkovića neće dozvoliti uništavanje postojećeg obrazovnog sustava. S osobitim poštovanjem, mr. sc. Tanja Radić Lakoš, v.pred. prodekanica za nastavu na Veleučilištu u Šibeniku

Antonia Baričić

Poštovani, Studentica sam sanitarnog inženjerstva na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu. Slažem se s izvornim nacrtom prijedloga zakona odnosno protivim se alternativnom prijedlogu zbog odudaranja od zakona zemalja EU te poticanja diskriminacije stručnih studija. Lijep pozdrav

Petra Šeparović

Poštovani, Studentica sam preddiplomskog stručnog studija VŠMOD-a Dag Hammarskjold i prijedlog Ministarstva smatram apsolutno neprihvatljivim i degradirajućim. Kao da je Republika Hrvatska jedina država u svijetu koja nudi obrazovanje pa se nema izbora otici, bolje rečeno POBJEĆI. Ulaskom u Europsku uniju i Hrvatska je dio Europe i slijedi pravila i standarde ostalih europskih država, zar ne? Zašto moja prvostupnička i/ili specijalistička diploma danas sutra vrijedi gotovo svugdje u Europi, a u državi čije sam državljanin ne bi trebala?! Doista se radi o 55 000 mladih ljudi s ambicijama, perspektivom, željom za radom i samoostvarenjem. Upravo ovaj prijedlog nas stavlja u koš brojeva, a ne persona s identitetom i jednakim pravima koje imaju studenti sa Sveučilišta i to smatram golemom nepravdom koja će ukoliko dođe do izmjene otjerati mnoge, što vjerujem nikome nije u interesu. Lijep pozdrav!

Prihvaćen
Prihvaća se.

Primljeno na znanje
Primljeno na znanje.

Dubravka Filipc Diplomirala sam na specijalističkom diplomskom stručnom studiju 2102. godine. Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO smatram diskriminirajućim za studente specijalističkih diplomske stručne studije kao i sve one koji su diplomirali na stručnim studijima. Apsolutno je neprihvatljivo da se „vrijednost“ stručnog studija umanjuje u odnosu na sveučilišni. Završetkom oba studija stječe se minimalno 300 ECTS bodova te nema razloga za diferencijacijom razina. Smatram da oba studija trebaju ostati na istoj razini. Da li se tko zapitao što će biti s osobama koje su već diplomirale ili trenutno pohađaju diplomski stručni studij, a završile su ili upisale studij pod uvjetima koje je definirao HKO, a to je da završetkom studija stječu istu razinu obrazovanja kao i oni na sveučilišnom studiju. Je li nekoga briga da nas ima mnogo koji radimo na radnim mjestima za koje je propisan uvjet: završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij. Znači li to da ćemo svi „jednim potezom pera“ biti degradirani? U potpunosti se protivim alternativnom prijedlogu članka 6. izmjena zakona o HKO koji degradira studente stručnih studija i smatram ga diskriminirajućim. S poštovanjem, Dubravka Filipc, struč. spec. oec.	Prihvaćen Prihvaća se.
Alen Tolj Mislim da je jasno vidljivo iz očitovanja većeg dijela akademske zajednice da je potrebno uvesti jasnú distinkciju između sveučilišnih i stručnih studija. Uostalom Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj, te Pravni fakultet Zagreb su dali najbolje objašnjenje situacije. Lp, Alen Tolj	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Josipa Pavić Poštovani, Studentica sam Sanitarnog inženjerstva na Zdravstvenom veleučilištu. Alternativni prijedlog smatram degradirajućim i diskriminirajućim jer stručne studije stavlja u niži položaj i time samo potiče mlade ljude na razmišljanje o odlasku u inozemstvo. Lijep pozdrav, Josipa Pavić	Prihvaćen Prihvaća se.
Iva Čupić Poštovane/i, Kao predavačica na Visokoj školi međunarodnih odnosa i diplomacije Dag Hammarskjöld u Zagrebu izražavam svoju podršku izvornom prijedlogu nacrtu Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira. Sa strane nastavnog osoblja hrvatskih veleučilišta i visokih škola, smatram da govorim u ime mnogih kolegica i kolega koji smo svjedoci diskriminiranog položaja naših studentica i studenata u odnosu na takozvane sveučilišne studije u već postojećoj konstellaciji, a koja se novim prijedlogom potencijalno dodatno narušava i neopravdano obezvredjuje. Njime se dovodi u pitanje i opstojnost samoga binarnog sustava visokog obrazovanja, koji jest (ili bi barem trebao biti) odraz prepoznate potrebe i utemeljene odluke za obrazovanje kadrova sa stručnim kompetencijama koje odgovaraju tržištu rada.	Prihvaćen Prihvaća se.

Katarina Jelinić Poštovani, podržavam izvorni prijedlog MZOS-a, jer smatram da alternativa nije pravedna i da studente (bivše, sadašnje i buduće) stručnih studija diskriminira. Budući po završetku studija stječemo isti broj ECTS-a, smatram kako je nastavno opterećenje jednako, te se zalažem za jednakost svih. Zbog diskriminacija i podjele (po raznim osnovama) i jesmo u situaciji da nam mladi obrazovani ljudi odlaze iz zemlje. žalosno je da se uopće za jednakost moramo boriti. Svi studenti u RH trebaju imati ista prava. Lijep pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.
Maria Vučkov Poštovani, Kao studentica stručnog prediplomskog studija snažno se protivim prijedlogu Vlade RH koji degradira svakog studenta stručnih studija. Novi prijedlog sigurno neće doprinijeti razvoju našega društva niti zadržavanju mlađih i radno sposobnih ljudi na hrvatskome tržištu. Zašto komplikirati i ovako loše stanje u državi? S poštovanjem, Maria Vučkov	Prihvaćen Prihvaća se.
Martina Budinšćak Poštovani, Studentica sam treće godine sestrinstva na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu, i danas sam dobila bukvicu sa strane jednog kolege sa jednog sveučilišnog smjera kako naše znanje nije dovoljno kompetentno, kako mi nismo "znanstveni" studij i kako se naša praksa ne može mjeriti sa njihovim znanjem. Sad se ja pitam tko je tu lud? Očito svi moji kolege studenti, i ja, koji smo završili četiri godine srednje škole, koji smo se jednakom mučili državnom maturom, putovali u Zagreb na OBAVEZNA predavanja i prakse i davali ispite u roku, a po ovome nismo dovoljno sposobni niti pametni za rad. Nismo zasluzili da nas ovako degradirate i sputavate u napretku i životu. Smiješno je da je ovakav alternativni prijedlog uopće dan. Stvarno je strašno da ugledna veleučilišta koja su uvijek davala prave radnike i stručnjake uništavate na ovakav način. S poštovanjem, Martina Budinšćak	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Mihovila Marinčić Studentica sam na Hrvatskim studijima. NE podržavam alternativni prijedlog jer diskriminira ljudе sa stručnih studija i podržavam prijedlog ministarstva! Lijep pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.

Damjan Dabo

Poštovani, Student sam treće godine Redovitog prediplomskog stručnog studija informatike na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu. Podržavam izvorni prijedlog formulacije članka 8. HKO-a kojim su specijalistički diplomski stručni studiji, sveučilišni diplomski studiji, te integrirani prediplomski i diplomski sveučilišni studiji svrstani na razinu 7.1 HKO-a., a poslijediplomski specijalistički studiji na razinu 7.2. Protivim se prijedlogu sadržanom u članku 8. stavku 2. označenom kao ALTERNATIVNO* koji uvođenjem podrazina razdvaja stručne i sveučilišne studije te degradira specijalističke diplomske stručne studije. Smatram da takav model diskriminira studente stručnih studija jer ih stavlja u nepovoljan i nezahvalan položaj. Također umanjuje vrijednost studiranja na stručnim studijima čija kvaliteta bi istovremeno opadala. Takvo rješenje bi izravno utjecalo na smanjenje kvalitete obrazovanja u Republici Hrvatskoj. Umjesto da sveučilišta i veleučilišta surađuju na poboljšanju standarda i kvalitete obrazovanja, događa se upravo suprotno. Kako bi uvećali vlastitu vrijednost, fakulteti prihvaćanjem alternativnog prijedloga ruše stručne studije na nižu razinu. To možda može pridonijeti pojedinim fakultetima, ali samo na račun kvalitete obrazovanja u Republici Hrvatskoj. Mnogi studenti sa sveučilišnih studija kažu da su neki stručni studiji lagani te zbog toga ne zaslužuju biti na istoj razini kao i sveučilišni. Smatraju da ti studiji nisu dovoljno kvalitetni. Istovremeno velik broj sveučilišnih studija ima zastarjeli program čijim unaprjeđenjem bi se kvaliteta obrazovanja značajno poboljšala. Zato predlažem da sveučilišta i veleučilišta surađuju na poboljšanju obrazovanja radeći na novim mjerama i standardima kako bi povećali kvalitetu i sveučilišnih i stručnih studija. Ako želimo bolje sutra za sadašnje i buduće generacije studenata, onda moramo zajedno graditi naše obrazovanje misleći na bolju budućnost za sve nas. Lijep pozdrav, Damjan Dabo

Prihvaćen

Prihvaća se.

Snežana Benko

Upravno vijeće Hrvatskog zbora fizioterapeuta, nacionalne, stručne organizacije fizioterapeuta smatra: 1. da je alternativni prijedlog izmjene članka 8. (uvođenje razina 7.1, 7.2 i 7.3) i uspostave 12 razina cijelovitih kvalifikacija u potpunom suglasju s Odlukom USRH i Hrvatski zbor fizioterapeuta podržava takav prijedlog. 2. potrebno je jasnije definiranje horizontalne prohodnosti unutar 7. razine Prijedlozi koji idu prema povezivanju 7.1 razine HKO-a s 6. razinom EKO-a Hrvatskom zboru fizioterapeuta nisu prihvativi i smatramo da ishodi znanja na 7.1 i 7.2 razini podržavaju stav da se radi o paralelnom, binarnom sustavu 7. razine. Iako se radi o istoj razini, različitim paralela, potrebno je izgraditi jasne mostove između njih kako bi se osigurala prohodnost. Neka radna mjesta u praksi zahtijevaju 7.1, neka 7.2 razinu. Apsolutno ne podržavamo spuštanje razine sa 7. na 6. razinu. Snežana Benko, dipl. physioth.
Predsjednica hrvatskog zbora fizioterapeuta

Odbijen

Ne prihvata se. Ministarstvo znanosti i obrazovanja prihvata argumente iznesene u prilog prijedlogu alternativnog članka te iznosi obrazloženje sukladno kojem je donesena odluka o prijedlogu zakonskog rješenja koje je u skladu s Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Različitost sveučilišnih i stručnih studija naglašena je i u pogledu pristupa razini doktorskog studija sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Preduvjet je za pristup doktorskom studiju završen sveučilišni diplomski studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice. Pristup doktorskim studijima nije moguć temeljem završetka specijalističkoga diplomskog stručnoga studija. Smatramo da smo ovim prijedlogom postupili sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6., diskriminira osobe koje stječu kvalifikaciju završetkom stručnih specijalističkih diplomskih studija u Republici Hrvatskoj u odnosu na osobe koje stječu usporedive kvalifikacije u drugim zemljama članicama Europske unije. Nadalje, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. ignorira razlikovanje kvalifikacija prema vrsti te negira mogućnost da različite vrste kvalifikacija budu smještene na istu razinu kvalifikacijskog okvira. Takva bi praksa bila suprotna od praksi drugih zemalja koje imaju binarne sustave i koje na istu razinu nacionalnih kvalifikacijskih okvira svrstavaju kvalifikacije različitih vrsta, odnosno kvalifikacije koje se stječu završetkom sveučilišnih i stručnih studija. Na kraju, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. nije u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, koji za specijalističke diplomske stručne studije propisuje istovjetno vrijeme trajanja i jednak broj ECTS bodova kao za diplomske sveučilišne studije. Vezano uz dio komentara koji se odnosi na horizontalnu prohodnost unutar razine 7, napominjemo da će se primjenom Hrvatskog kvalifikacijskog okvira i uspostavom jasnih nacionalnih standarda povećati transparentnost obrazovnih sadržaja što će posljedično olakšati i horizontalnu prohodnost između različitih vrsta studija.

Moreno Periša Poštovani, zbog raznih razloga i situacija diplomirao sam na TVZ-u već u ozbiljnim godinama (1977. godište) i stekao zvanje struc. spec. ing. aedif. koje se savršeno nadopunjuje sa mojim 20 godišnjim iskustvom u izvođenju radova i vođenju raznih gradilišta. Molim Vas odgovor na pitanje tj. prijedlog rješenja sljedeće situacije: kao struc. spec. ing. aedif. sa 20 godina iskustva u vođenju raznih gradilišta, usvajanjem alternativnog prijedloga Zakona, mogu doći u situaciju snižavanja razine stručne spreme a naknadno i ukidanja članstva u komori inženjera. Pitanje je - što će biti sa mojim statusom ovlaštenog inženjera građevine, hoće li se ukidati ovlaštenje za vođenje nadzora na radilištima, što sa već izvedenim poslovima na kojima sam sudjelovao kao nadzorni inženjer (dali će se ukidati situacije i raditi novi nad-nadzori?)? Bojam se da ukidanjem razine stručne spreme odjednom postajem nekompetentan za obavljanje tih poslova! Zaključno smatram da je prihvatanje Alternative u suprotnosti sa stavom Ustavnog suda, iznijetog u točci 36. Odluke ustavnog suda o HKO: „Ustavni sud prvo naglašava da je pogrešno i društveno štetno raspravljati o stručnim studijima kao onima koji nemaju »jednaku vrijednost, odnosno značaj« kao oni sveučilišni.“ S poštovanjem, Moreno Periša.	Prihvaćen Prihvaća se.
Doris Šestan Poštovani, podržavam izvorni prijedlog MZOS-a, jer smatram da alternativa nije pravedna i da se studente (bivše, sadašnje i buduće) stručnih studija diskriminira. Svi studenti u RH trebaju imati ista prava.	Prihvaćen Prihvaća se.
Ivan Sudarić Poštovani, nedavno sam diplomirao na Fakultetu elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek (bivši EFTOS) pri Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Stekao zvanje magistra inženjera računarstva (mag.ing.comp), titulu koja me slijedi po Ustavu Republike Hrvatske. Kroz svoje akademsko obrazovanje, stekao sam 300 ECTS bodova (180+120) te sam prema bolonjskom procesu završio svoje obrazovanje. Sebe, koji sam diplomirao na sveučilištu, umjesto na visokom učilištu ili veleučilištu, ne smatram nešto više vrijednim ili superiornijim ponad ostalih koji su za svoj smjer obrazovanja odabrali stručne ili specijalističke studije. Uz dužno poštovanje, trud svih studenata treba biti ravnopravno vrednovan, naročito iz razloga što u mnogim obrazovnim ustanovama (koje sada želite diskriminirati), studenti po završetku imaju jednak broj ECTS bodova, za podsjetnik - 300! Smatram da je suludo na ovaj način diskriminirati studentsku zajednicu i raditi podjele, pogotovo sada u vrijeme kada nam mladost odlazi i događa se pravi odljev mozgova, intelektualno jakih i visoko obrazovanih individua. Elitizmu i osobnim interesima treba stati na kraj, bez obzira na stranačku pripadnost, ekonomski interes ili potencijalno "višim" ciljevima. (tl;dr) Protivim se alternativnom prijedlogu te smatram da je izvorni nacrt Zakona pravičan i jedino ispravan. S nadom da ćete uvažiti i čuti glas svoje mladosti - budućnosti, Srdačan pozdrav, Ivan Sudarić, mag.ing.comp.	Prihvaćen Prihvaća se.

RIT Croatia Jelena Zvono, RIT Croatia Poštovani, Kao predstavnici RIT Croatia, a u isto vrijeme predstavnici američkog sustava visokog obrazovanja, snažno se protivimo alternativnom prijedlogu. Smatramo da sveučilišni diplomski studiji i integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studiji, kao i specijalistički diplomski stručni studiji moraju ostati (kao što su bili i do sada) na istoj razini (razina 7.1). Smatramo kako je ovaj prijedlog koji svrstava specijalističke diplomske stručne studije i sveučilišne diplomske studije na razinu 7.1. logičan, budući da se navedeni studiji razlikuju isključivo po vrstama ishoda učenja, dok razina obrazovanja (uključujući i broj ECTS bodova) ostaju isti. Alternativni prijedlog je stvoren s jasnom namjerom diskriminacije studenata stručnih studija, što je u neskladu i s odlukom Ustavnog Suda Republike Hrvatske koja jasno identificira kako "su oba sustava (i sveučilišni i stručni) za društvenu zajednicu jednako vrijedni i jednako potrebni." To ujedno potvrđuje i činjenica da studenti ostvaruju isti broj ECTS bodova. Alternativni prijedlog i razdvajanje navedenih studija bilo bi u potpunom neskladu s europskom (i američkom) praksom te bi zasigurno imalo negativne posljedice na HKO i hrvatski sustav visokog obrazovanja. Alternativni prijedlog doveo bi u pitanje kvalitetu hrvatskog visokog obrazovanja, usporedivost, priznavanje te imao negativne posljedice na mobilnost, jednakost i zapošljavanje studenata. U slučaju prihvatanja alternativne opcije Hrvatski sustav obrazovanja postao bi jedini s podrazinama, odnosno razlikama u sklopu nacionalnog kvalifikacijskog okvira u usporedbi s drugim Europskim zemljama koje imaju binarni sustav visokog obrazovanja. RIT Croatia	Prihvaćen Prihvaća se.
Tonko Kovačević Poštovani, Binarnost sustava osigurava postojanje stručnih i sveučilišnih studija što znači da ih ne izjednačava već kroz odgovarajuće ishode učenja definira njihovu različitost. Definirani ishodi učenja i njihova provedba osiguravaju studentima koji završe specijalističke diplomske stručne studije izravno uključivanje u radni proces bez ikakve dodatne obuke. U potpunosti podržavam stav Nacionalnog vijeća za razvoj ljudskih potencijala da kvalifikacije koje se stječu završetkom specijalističkih diplomskih stručnih studija ostanu na 7. razini HKO-a, kao i kvalifikacije stečene završetkom sveučilišnih diplomskih studija.	Prihvaćen Prihvaća se.
Andrea Tomšić Poštovani, Kao studentica stručnog preddiplomskog studija snažno se protivim alternativnom prijedlogu. Mnogo je argumenata koji se mogu navesti protiv takvoga prijedloga (npr. jednak broj ECTS bodova i godina studiranja ili pitanje retroaktivnosti zakona), ali onaj najosnovniji, koji bi trebao svima biti jasan, je očita diskriminacija studenata specijalističkih studija. Ta diskriminacija drugaćijeg načina obrazovanja sigurno neće doprinijeti razvoju našega društva niti zadržavanju mladih i radno sposobnih ljudi na hrvatskome tržištu. S poštovanjem, Andrea Tomšić	Prihvaćen Prihvaća se.

Donat Šušak Ovom prilikom želim podržati prijedlog formulacije članka 8.HKO kojim su diplomski studiji (stručni i sveučilišni) na razini 7.1. a poslijediplomski specijalistički studiji na razini 7.2. Alternativa mi je u potpunosti neprihvatljiva jer uvodi podrazine na razini 7. odvajajući istovrijedne diplomske studije koji imaju ekvivalentnu vrijednost od 300 ECTS-a. Prihvaćanje Alternative je u izravnoj suprotnosti sa stavom Ustavnog suda, iznijetog u točci 36. Odluke ustavnog suda o HKO: „Ustavni sud prvo naglašava da je pogrešno i društveno štetno raspravljati o stručnim studijima kao onima koji nemaju »jednaku vrijednost, odnosno značaj« kao oni sveučilišni.“ Uz sve argumente navedene, smatram da bi posljedice prihvaćanja Alternative bile poticanje nejednakosti, diskriminacije i općenitog degradiranja svih studenata stručnih studija što bi još dodatno povećalo odljev mladih ljudi izvan Hrvatske. Takav pothvat bio bi negativni presedan u EU među zemljama koje imaju binarni sustav te bi pokazali kako umjesto napretka radimo povratak na zastarjeli sistem koji ne može biti primjenjiv u današnjoj Hrvatskoj.	Prihvaćen Prihvaća se.
Sandra Lukšić Protivim se alternativnom prijedlogu te podržavam izvorni prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja. Alternativni prijedlog smatram diskriminacijom studenata stručnih studija.	Prihvaćen Prihvaća se.
Gordan Šamarinec Smatram da alternativni prijedlog nove klasifikacije degradira sve studente stručnih studija i da se taj prijedlog nikako ne smije usvojiti. Hrvatsko školstvo je ionako među najgorima u EU i umjesto da se stanje popravi, ovim prijedlogom bi se još više pogoršalo. Nije mi nikako jasno zašto se kod nas uvijek moraju izmišljati nova pravila i standardi koji na kraju ispadnu katastrofalno loši za cijelu naciju. Postoji EU okvir propisan u Bolonjskom procesu i zašto se naši profesori smatraju pametnijima i boljima od ostatka EU! Niti Bolonjski proces nije proveden u Hrvatskoj prema pravilima, nego si svaki fakultet i visoka škola daju za pravo da ga tumače i sprovode kako žele, a samo nadležno ministarstvo već godinama ne poduzima ništa po tom pitanju. Ako se usvoji alternativni prijedlog zakona, to će biti samo još jedan razlog da se mladi ljudi isele iz Hrvatske kako im nitko ne bi degradirao stupanj kvalifikacije. Sumirano, ne podržavam alternativan prijedlog zakona o kvalifikacijskom okviru, jer će imati katastrofalne i nesagledive posljedice po cijelo društvo, a i protivan je EU direktivama te će biti jako puno sudskih procesa.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Sara Gračan Poštovani, moje ime je Sara Gračan i studentica sam treće godine na Veleučilištu u Karlovcu. Podržavam prijedlog MZOS-a jer smatram da je alternativa izuzetno diskriminatorna. I stručni i sveučilišni studiji imaju isti broj ECTS bodova i traju isti vremenski period. Poslodavci već sada rade razliku između ta dva studija, a država ne bi trebala raditi još veće razlike i omalovažavati studente već podržati obje vrste studija za kvalitetnije tržište rada. Samim time, alternativa je za mene neprihvatljiva i sramotna. S poštovanjem, Sara Gračan	Prihvaćen Prihvaća se.

Kristina Đurman Poštovani, Studentica sam prve godine upravnog studija na Veleučilištu u Šibeniku, neslažem se sa alternativnim prijedlogom zakona jer je diskriminantan prema studentima stručnih studija. Lp	Prihvaćen Prihvaća se.
Rok König-Antolić Postovani, student sam apsolventske godine Strucnog specijalistickog studija na Tehnickom veleučilistu u Zagrebu i trenutno sam na izradi prakticnog diplomskog rada u njemackoj tvrtki Daimler AG. Prethodno tome sam odradio sestomjesecnu Erasmus praksu kod iste tvrtke te praksi kod tvrtke BMW AG. Zbog navedenih cinjenica i mog života u inozemstvu mogu reci da sam vrlo dobro upoznat sa njemackim (europskim) obrazovnim sustavom, njihovim sustavom vrednovanja diploma, akademskih titula i ljudi generalno. Alternativnim prijedlogom cete dodatno produbiti jaz u nasem sustavu akademskih vrijednosti, a isti je vec dovoljno iskrivljen, pogresan i pun neopravdanih predrasuda. Ovim prijedlogom Republika Hrvatska ne samo da nece otici korak naprijed, sto bi bila regulacija akademskih titula po europskim okvirima, vec ce otici korak unatrag i dodatno nas udaljiti od europskih standarda. Sve to na inicijativu nekih poznatih hrvatskih sveucilista, koja u cijeloj prici imaju vrlo upitne motive. Kolege iz Mercedesa ne mogu vjerovati da u Republici Hrvatskoj uopće moze doci do prijedloga takve vrste, a jos manje da bi isti mogle gurati neke institucije sa takvom dugogodisnjom tradicijom poput nekih od nasih najvecih sveucilista. Apeliram i molim Vas da prekinete ovu farsu i okrenete se regulaciji akademskih titula po europskim okvirima i dalnjem uskladivanju naseg sustava sa europskim. Lijep pozdrav iz Ulma, Rok König-Antolic PS: Postovani rektori i dekani nekad respektabilnih sveucilista i fakulteta, moji veleučilisni kolege i ja necemo pred nikim pognuti glavu i ovo Vam nece proći	Prihvaćen Prihvaća se.
Monika Tivadar Studentica sam 1.godine studija Menadžmenta turizma i sporta na Veleučilištu u Čakovcu i protivim se alternativnom prijedlogu te podržavam izvorni prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja. Alternativni prijedlog smatram diskriminacijom studenata stručnih studija.	Prihvaćen Prihvaća se.
Luka Pavković Poštovani, Student sam 2. godine stručnog studija Telematika - Veleučilište u Rijeci i protivim se alternativnom prijedlogu zakona. Donošenjem takvog zakona potiče se studiranje izvan RH, te izravno diskriminira stručne studije.	Prihvaćen Prihvaća se.
Ivana Jović Poštovani, student sam stručnog studija na Zdravstvenom veleučilištu i smatram da je izvorni Nacrt prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona u HKO točan, prihvatljiv i podržavam ga. Alternativni prijedlog smatram degradirajućim, diskriminirajućim koji vrijeđa sve studente svih stručnij studija u RH. Lijep pozdrav Ivana Jović	Prihvaćen Prihvaća se.

Tomislav Mrla Postovani, Student sam druge godine Medicinsko-laboratorijske dijagnostike Zdravstvenog veleučilista u Zagrebu. Slažem se s izvornim nacrtom prijedloga odnosno protibim se alternativnom prijedlogu znog diskriminacije strucnih studija. Lp	Prihvaćen Prihvaća se.
Ivan Burić Poštovani, Završio sam specijalistički diplomski stručni studij te podržavam izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO, dok alternativni prijedlog smatram potpuno neprihvatljivim i diskriminirajućim za sve bivše, sadašnje i buduće studente stručnih studija. Lijep pozdrav!	Prihvaćen Prihvaća se.
Maša Dizdar Poštovani, Studentica sam druge godine Medicinsko-laboratorijske dijagnostike na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu. Slažem se s izvornim nacrtom prijedloga i nikako ne podržavam alternativni prijedlog koji izdvaja i omalovažava studente stručnih studija. Svi studenti stručnih studija ulažu veliki trud , vrijeme i novac kao i studenti svečilišnih studija. Smatram da ne bi bilo u redu da poslije završenog obrazovanja studenti stručnih studija budu manje plaćeni i cijenjeni. Lijep pozdrav, Maša Dizdar	Prihvaćen Prihvaća se.
Renato Gastović Poštovani, završio sam specijalistički specijalistički diplomski stručni studij 2013 godine na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu. 2005 godine sam zavšio preddiplomskom stručnom studiju elektrotehnike na istom učilištu. 2011 godine sam položio stručni ispit na Ministarstvu graditeljstva za ovlaštenog inženjera elektrotehnike, te sam od tog trenutka i član Hrvatske komore inženjera elektrotehnike. 10 godina radim u struci kao projektant suradnik na projektiranju projekata niskonaponskih i srednjénaponskih postrojenja, a zadnjih godinu dana i kao samostalni ovlašteni projektant uz bok sveučilišnim diplomiranim inženjerima elektrotehnike. Protivim se alternativnom prijedlogu, te podržavam prijedlog iz članka 7.1 na temelju svog iskustva i uvida u stvarno stanje u praksi. Naime radeći uz bok sveučilišnim diplomiranim inženjerima elektrotehnike nisam uvidio njihovu prednost nad stručnim specijalističkim inženjerima elektrotehnike, te sam stvarno iznenađen novi neravnim alternativnim prijedlogom i diskriminirajućim novi alternativnim položajem stručnih studija . Ukoliko se stvarno dogodi da se donese novi Zakon na temelju alternativnog prijedloga, volio bi da se nama, postojećim i budućim stručnim diplomiranim inženjerima odgovori na sljedeća pitanja koja sa sama nameće: 1. Kako će se regulirati novi položaj stručnih studija u Komorama inženjera, postojećih i budućih, 2. Kako će se regulirati novi položaj stručnih studija u zakonskoj regulativi (Zakon o graditeljstvu, stručni ispit itd.), 3. Koja će biti nova svrha stručnih studija i njihovih studenata, te njihov položaj na tržištu rada, 4. Kako će inženjeri sa završenim stručnim studijem u Hrvatskoj konkurrirati na EU tržištu rada, pošto neće biti u ravnopravnom položaju (nećemo imati isti kvalifikacijski okvir), 5. Što će biti sa postojećim diplomama stručnih studija (mijenjanje?), i sa postojećim ovlaštenjima Komora izdanim na temelju postojećeg Zakona, Još jednom izričito se protivim alternativnom rješenju i nadam se opstanku postojećeg kvalifikacijskog okvira. Lijepi pozdrav.	Prihvaćen Prihvaća se.

Milan Jukić	Prihvaćen Prihvaća se.
Poštovani, slažem se s prijedlogom Ministarstva da stručni diplomski studij ostane na razini 7.1. zajedno sa sveučilišnim diplomskim studijem. Nije jasno na koji se način diskriminacija podudara sa ciljem Republike Hrvatske da bude društvo znanja, te nije jasno tko će biti odgovoran za štetu i posljedice diskriminacije.	
Luka Himelreich	Prihvaćen Prihvaća se.
Poštovani, slažem se s prijedlogom Ministarstva da stručni diplomski studij ostane na razini 7.1. zajedno sa sveučilišnim diplomskim i da na razini 7.2. budu poslijediplomski sveučilišni studiji. Cilj je uređeno društvo gdje jedino tržište rada adekvatno procjenjuje stečena znanja i vještine za obavljanje različitih djelatnosti, a ne nazivi u zakonu koji sudjeluju u početnim nejednakostima, to jest diskriminaciji.	
Iva Supan	Prihvaćen Prihvaća se.
Poštovani, student sam stručnog studija sestrinstva na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu i smatram da je izvorni Nacrt prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona u HKO točan, prihvatljiv i podržavam ga. Alternativni prijedlog smatram degradirajućim, diskriminirajućim koji vrijeđa sve bivše, sadašnje i buduće studente svih stručnih studija u RH. S tim Zakonom bi se stavilo u nepovoljan položaj tisuće studenata te bi se samo otvorila vrata za odlazak uspješnih mladih ljudi u svijet. Lijep pozdrav, Iva Supan	
Nikolina Lesar	Prihvaćen Prihvaća se.
Poštovani, studentica sam prve godine stručnog studija fizioterapije na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu, ne slažem se sa alternativnim prijedlogom zakona jer je diskriminirajući za sve studente svih stručnih studija. Lijep pozdrav.	
Marko Krajinović	Prihvaćen Prihvaća se.
Poštovani, student sam stručnog studija Informatike na Veleučilištu u Rijeci, te podržavam izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO, dok se s alternativnim prijedlogom zakona uopće ne slažem. Smatram da je alternativni prijedlog zakona diskriminirajući i postavlja sve nas studente visokih škola i veleučilišta u podređen položaj.	

Nikola Šale

Poštovani, Kao student sveučilišnog studija, kao i najvažniji dionici sustava visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj, Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj, Rektorski zbor te Hrvatski studentski zbor smatram da je jedini prihvatljiv oblik zakona o HKO-u onaj alternativni u kojem se diplomski sveučilišni i specijalistički stručni studij dijele na razine 7.1. i 7.2. Ne vidim načina kako studiji koji po svom sadržaju, načinu upisa i težini ispita nisu isti mogu biti jednak pred zakonom. Što se tiče 300 ECTS bodova, sam sustav bodovanja je loše zamišljen i proveden kao cijeli bolonjski proces te ne može biti nikakva osnova za izjednačavanje vrijednosti studija jer veći dio ECTS boda otpada na samostalni rad studenta, pa tako možete napisati da student ima 200 sati samostalnog rada i 10 sata nastave i kolegiju dodijeliti 7 ECTS bodova, a nitko nema kontrolu nad stvarnom težinom kolegija što ostavlja velike mogućnosti za manipulaciju što se pogotovo odnosi na privatne stručne studije koji se masno plaćaju. Ukoliko se odluči drugačije smatram da bi studenti sveučilišnog studija, njihov trud i rad bili diskriminirani te da bi sustav visokog obrazovanja bio narušen i podložan privatizaciji. Lijep pozdrav

Odbijen

Ne prihvaca se. Ministarstvo znanosti i obrazovanja prihvaca argumente iznesene u prilog prijedlogu alternativnog članka te iznosi obrazloženje sukladno kojem je donesena odluka o prijedlogu zakonskog rješenja koje je u skladu s Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Različitost sveučilišnih i stručnih studija naglašena je i u pogledu pristupa razini doktorskog studija sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Preduvjet je za pristup doktorskom studiju završen sveučilišni diplomski studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice. Pristup doktorskim studijima nije moguć temeljem završetka specijalističkoga diplomskog stručnoga studija. Smatramo da smo ovim prijedlogom postupili sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6., diskriminira osobe koje stječu kvalifikaciju završetkom stručnih specijalističkih diplomskih studija u Republici Hrvatskoj u odnosu na osobe koje stječu usporedive kvalifikacije u drugim zemljama članicama Europske unije. Nadalje, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. ignorira razlikovanje kvalifikacija prema vrsti te negira mogućnost da različite vrste kvalifikacija budu smještene na istu razinu kvalifikacijskog okvira. Takva bi praksa bila suprotna od praksi drugih zemalja koje imaju binarne sustave i koje na istu razinu nacionalnih kvalifikacijskih okvira svrstavaju kvalifikacije različitih vrsta, odnosno kvalifikacije koje se stječu završetkom sveučilišnih i stručnih studija. Na kraju, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. nije u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, koji za specijalističke diplomske stručne studije propisuje istovjetno vrijeme trajanja i jednak broj ECTS bodova kao za diplomske sveučilišne studije.

Andreja Bartolac Poštovani, Iznenađena sam ovim nacrtom prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama zakona o HKO, kojeg smatram duboko diskriminirajućim i potpuno nesukladnim dogovorenim i utvrđenim europskim standardima i praksama. Posebice vezano uz članak 16. zastupam mišljenje da se sve razine cijelovitih kvalifikacija HKO povezuju s identičnim razinama EQF (a ne predloženim alternativnim razinama HKO), kao što je i praksa u drugim zemljama EU. Upravo je prepoznatljivost, unificiranost i ekvivalentnost u priznavanju studentskog opterećenja na svim razinama temelj Europskog kvalifikacijskog okvira (https://ec.europa.eu/ploteus/content/how-does-eqf-work) dogovorenog na EU razini kao i bolonjskog sustava (tri ciklusa) visokog obrazovanja kojim je namjera postići usporedivost završenih razina obrazovanja u Europi i na taj način OMOGUĆITI (a ne ONEMOGUĆITI) horizontalnu i vertikalnu prohodnost, nastavak studiranja izvan Republike Hrvatske, te u konačnici priznavanje razina kvalifikacije i na taj način omogućavanje prohodnosti i na tržištu rada. Nažalost, ovaj nacrt prijedloga zakona postavlja prepreke u pristupu svim ovim razinama te na taj način ugrožava pravo na jednakost pristupa visokom obrazovanju, odnosno posljedično ograničava šanse za zaposlenje zbog neprepoznavanja (nemogućnosti usporedivosti) završenih razina obrazovanja.	Prihvaćen Prihvaća se.
Ivan Miljančić Poštovani, studiram na preddiplomskom stručnom studiju te podržavam prijedlog iz članka 7.1 te se ne slažem s alternativnim prijedlogom jer ne smatram da je poštena degradacija stručnog studija u bilo kojem pogledu. Lijep pozdrav.	Prihvaćen Prihvaća se.
Gabrijela Mikac Poštovani, Kao bivša studentica jednog sveučilišta te trenutna iseljenica s prebivalištem u Njemačkoj ne mogu samo zaobići i ne komentirati ovaj nacrt prijedloga zakona. Smatram vrlo diskriminirajuće i ponižavajuće raditi razlike među veleučilištima i sveučilištima. Smatram da ljudi koji završavaju ili su završili stručne studije ne vrijede manje, kao ni njihove diplome. Isto tako, smatram da bi Hrvatski sustav obrazovanja trebao biti jednak Europskom sustavu i da naša država i političari, uz dužno poštovanje, imaju puno važnijih zadaća od ponižavanja vlastitih državljanina i namjernog srozavanja njihovog uspjeha. To što nekim studentima nećete priznati diplome koliko one zaista vrijede ne znači da ćete spriječiti mlade ljude da iseljavaju jer "nisu dovoljno školovani" za druge članice EU, zato što su svi ti mladi ljudi svjesni da u drugim, bolje uređenim državama mogu završiti školu i biti u potpunosti priznati samo što, kad su upisivali studije nisu htjeli dići ruke od RH kao što vi sada dižete od njih. Lijep pozdrav!	Prihvaćen Prihvaća se.

Nenad Antolović Smatram kako sveučilišni diplomski studiji, kao i specijalistički diplomski stručni studiji moraju ostati na istoj razini (razina 7.1) s obzirom da se navedeni studiji razlikuju isključivo po vrstama ishoda učenja, dok razina obrazovanja (uključujući i broj ECTS bodova) ostaju isti. Svaki drugi prijedlog diskriminira studente stručnih studija, što je u neskladu i s odlukom Ustavnog Suda Republike Hrvatske ali i Europske obrazovne regulative, te bi rezultirao brojnim negativnim posljedicama za studente, zapšljivost, mobilnost studenata, ali i za samu kvalitetu hrvatskog visokog obrazovanja Nenad Antolović, Visoka poslovna škola PAR	Prihvaćen Prihvaća se.
Tamara Cerovečki Poštovani, studentica sam stručnog studija fizioterapije na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu te podržavam izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO, dok se s alternativnim prijedlogom zakona uopće ne slažem. Smatram da je alternativni prijedlog zakona diskriminirajući i postavlja sve nas studente visokih škola i veleučilišta u podređen položaj. Lijepi pozdrav, Tamara Cerovečki	Prihvaćen Prihvaća se.
Dora Šušković Stipanović Kao studentica strucnog studija fizioterapije, mislim da bi se nepriznavanjem jednake razine stručnih i sveučilišnih studija, degradiralo, ne samo studente stručnih studija vec i mnoge struke općenito kao sto su medicinsko sestrinstvo, medicinsko labaratorijska dijagnostika, radna terapija, sanitarno inženjerstvo, radioloska tehnologija i fizioterapija kao i druge struke za obavljanje kojih se obrazovanje stječe na stručnim studijima.	Prihvaćen Prihvaća se.
Antonio Debeljak Poštovani, Student sam druge godine stručnog studija Poduzetništva. Smatramo kako je glavni prijedlog koji svrstava specijalističke diplomske stručne studije i sveučilišne diplomske studije na razinu 7.1. logičan, a budući da se navedeni studiji razlikuju isključivo po vrstama ishoda učenja. Smatram da bi svaki drugi ishod osim prihvatanja glavnog prijedloga Ministarstva znanosti i obrazovanja bio neprihvatljiv, budući da binarni sustav Republike Hrvatske vrednuje sveučilišni i stručni stup visokog obrazovanja kao jednakovrijedne vrste obrazovnog procesa. Smatram da alternativni prijedlog u sklopu kojeg se specijalističke diplomske stručne studije stavila na nižu podrazinu u odnosu na sveučilišne diplomske nije prihvatljiv s obzirom na jednako opterećenje ECTS bodovima kod obje vrste studija. Prihvatanje alternativnog prijedloga još više bi potaknulo negativan trend odlaska mlađih, trbuhom za kruhom iz RH.	Prihvaćen Prihvaća se.

Mateo Galošić Poštovani, Koliko sam razumio (a nisam pravnik), novi zakon bi diskriminirao veliki broj studenata koji su upisali stručne studije. Među njima se nalazim i ja. Studiram na Visokoj školi međunarodnih odnosa i diplomacije Dag Hammarskjold, te smatram da ako svi studiramo po Bolonji onda nas mora pripadati ista diploma. ECTS bodovi na stručnim studijima vrijede isto kao i na sveučilišnim studijima, ili možda postoji neko drugo bodovanje za koje ja još nisam čuo. Ne možemo samo prihvati zakone EU-koji nekolicini odgovara. Mislim da nama mlađima i bez ove promjene zakona ne predstoji lijepa budućnost, ali nema problema učinite je još težom. Umjesto da više kao država ulaze u edukaciju mlađih Vi ćete i one, koji pokušavaju svoj život osmislići, već u startu uništiti. Veliki broj mlađih odlazi iz države tražeći sebi neki smisao u životu, a sa ovom promjenom zakona još će ih više otići. Htio bih samo podsjetiti da sutra neće biti radno sposobnih mlađih ljudi koji će plaćati Vaše mirovine. Prije nego donesete ovaj zakon razmislite i o svojoj djeci, jer papir podnosi svašta, a život je ipak nešto sasvim drugo što bi Vi trebali bolje znati nego ja. S poštovanjem	Prihvaćen Prihvaća se.
Neven Pintarić Poštovani, Kao student druge godine stručnog studija prometa na Veleučilištu u Rijeci, podržavam izvorni prijedlog članka 6. izmjena Zakona o HKO. Alternativni prijedlog je sramotan i žalosno je da se ovako nešto uopće razmatra. U potpunosti se protivim potonjem kojim se studente stručnih studija spušta na nižu razinu. Republika Hrvatska kao punopravna članica Europske Unije trebala bi se ugledati na uspješnije države članice, a ne raditi suprotno! S poštovanjem, Neven Pintarić	Prihvaćen Prihvaća se.
Emilijo Kauzlaric Poštovani, student sam treće godine stručnog studija prometa, smjer cestovni promet na Veleučilištu u Rijeci. Samo razmatranje ovakvog prijedloga je bez smisla i diskriminirajuće. Već sada su studenti koji studiraju na stručnim prediplomskim studijima i stručnim specijalističkim studijima zakinuti jer samo tržište rada ne razumije titule koje dobivaju ti studenti završetkom školovanja. Poslodavci već sada ne razumiju kada im dolaze studenti sa titulama sa stručnih studija, što te titule znače. Nadalje ići na ruku određenom dijelu ljudi u Republici Hrvatskoj je krajnje nerazumno te samim time bezobrazno. Zapitajmo se zašto mlađi ljudi odlaze iz domovine i zašto strani poslodavci prije zaposle studente sa stručnih studija u Republici Hrvatskoj. Poštovani kolege studenti, profesori i svi ostali koji smatraju ovakav prijedlog besmislenim i diskriminirajućim sada se moramo izboriti za naša prava i za ono što nam pripada. S poštovanjem, Emilijo Kauzlaric	Prihvaćen Prihvaća se.

Anamaria Dujlović Poštovani, studentica sam Očne optike na Veleučilištu Velika Gorica, i apsolutno ne podržavam alternativni prijedlog članka 8. Prvenstveno ga smatram diskriminirajućim i nepromišljenim, jer kao što je navedeno, i sveučilišni i stručni studijski program donose 300 ETCS bodova, a ono što ih razlikuje jest sadržaj, a ne razina. Uistinu ne razumijem osobe koje to inciraju i kako bilo kome u interesu može biti demotivacija mlađih ljudi, stvaranje (negativnih) razlika na mjestima na kojima ih ne treba biti, te na kraju (in)direktno poticanje na odlazak iz ove države (koju isti ti i postupno pretvaraju u neiskorišteni potencijal). Postoji toliko stvari i problema na koje bi se ista ta energija mogla uložiti, a koje bi u realizaciji završile kao pozitivna promjena. Nadam se da će oni koji mogu utjecati na ovu izmjenu vidjeti na vrijeme kako to nije odgovarajuće rješenje. Lijep pozdrav, Dujlović Anamaria	Prihvaćen Prihvaća se.
Ella Cink Poštovani, Studenticam sam Visoke škole međunarodnih odnosa i diplomacije Dag Hammarskjold i slažem se s izvornim prijedlogom nacrta kvalifikacijskog okvira. Međutim, smatram da je alternativni prijedlog sramotan i neprihvatljiv! On izravno diskriminira 55 000 studenata koji čine 1/3 svih studenata RH. Razlika stručnih i sveučilišnih studija se očituje u različitim ishodima učenja, a ne u razini kvalitete kako se to nepravedno prikazuje. Treba naglasiti da se to u potpunosti razlikuje od stečevine Europske Unije kojoj, vjerujem, svi težimo. Stoga taj alternativni prijedlog nema nikakve legitimne temelje i nadam se njegovom odbijanju. S poštovanjem, Ella Cink	Prihvaćen Prihvaća se.
Vlatka Tokić Poštovani, Studentica sam druge godine stručnog prediplomskog studija i smatram da je izvorni nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO- u prihvatljiv te ga kao takvog podržavam. Alternativni prijedlog smatram diskriminirajućim prema svim studentima stručnih studija kojima se na taj način degradira rad i trud. S alternativnim prijedlogom se vrijeđaju i stavljaju u nepovoljan položaj svi bivši, sadašnji i budući studenti na stručnim studijima. Također u svemu tome me zabrinjavaju čelnici visokih učilišta koji sasvim jasno podržavaju upravo sporni alternativni prijedlog u ovoj javnoj raspravi unificiranim odgovorima prateći nečiju šprancu i pridajući ovom cijelom pitanju minimalni interes ili još gore konformirajući se s htjenjima ljudi koji ih upravljaju ili zastrašuju. Lijep pozdrav, Vlatka Tokić	Prihvaćen Prihvaća se.
Matija Orešković Poštovani, Student sam stručnog studija na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu te podržavam izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO, a s alternativnim prijedlogom zakona uopće se ne slažem. Smatram da je alternativni prijedlog zakona veoma diskriminirajući te da se studente stručnog studija na taj način obescjenjuje. Stvarno je sramotno i žalosno da se ovako nešto uopće predlaže i pokušava uvesti, odnosno izmijeniti. Ako je ovo neki način pokušaja zadržavanja mlađih u Hrvatskoj, teško da će biti uspješan. Štoviše, vjerujem kako će se još više mlađih iseliti iz RH ukoliko se zakon provede. S poštovanjem, Matija Orešković	Prihvaćen Prihvaća se.

Lucia Margarin Poštovani, Studentica sam druge godine stručnog prediplomskog studija i smatram da je izvorni načrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO- u prihvatljiv te ga kao takvog podržavam. Alternativni prijedlog smatram diskriminirajućim i sramotnim prema svim studentima stručnih studija kojima se na taj način degradira rad, trud i učenje. S alternativnim prijedlogom se vrijeđaju i stavlju u nepovoljan položaj svi bivši, sadašnji i budući studenti stručnih studija. Također, u svemu tome me zabrinjavaju čelnici visokih učilišta koji sasvim jasno podržavaju upravo sporni alternativni prijedlog u ovoj javnoj raspravi unificiranim odgovorima prateći nečiju šprancu i pridajući ovom cijelom pitanju minimalni interes ili još gore konformirajući se s htjenjima ljudi koji ih upravljaju ili zastrašuju. Lijep pozdrav, Lucia Margarin	Prihvaćen Prihvaća se.
Ante Slavić Poštovani, Student sam 3. godine preddiplomskog stručnog studija sanitarnog inženjertsva na Zdravstveno veleučilištu u Zagrebu te podržavam izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO, dok alternativni prijedlog smatram potpuno neprihvatljivim i diskriminirajućim za sve studente stručnih studija. Ne vidim razlog zbog kojeg bi mojih ostvarenih 300ECTS bodova nakon završenog specijalističkog studija vrijedili manje od 300ECTS bodova stečenih na nekom od sveučilišta u RH .Degradiranjem naših diploma, degradirali ste i naše znanje. Alternativnim prijedlogom narušavate rad i trud mojih kolega sa stručnih studija te ih motivirate za odlaskom u inozemstvo gdje postoji ravnopravan odnos između već navedena dva studija. S poštovanjem, Ante Slavić	Prihvaćen Prihvaća se.
Mirna Jagodanović Alternativni prijedlog smatram diskriminirajućim prema svim studentima stručnih studija te mu se kao takvom protivim. Umjesto da radite na poboljšanju kvalitete svih studija, samo izmišljate nove načine kako da nam još više zakomplicirate život koristeći obrazovni sustav, a posljedično i poslovnu budućnost. Završila sam specijalistički diplomski stručni studij na Veleučilištu u Karlovcu. Ne smatram da je moje obrazovanje išta bolje ili lošije od srodnih sveučilišnih programa. Krajnji ishod obrazovanja i tako ponajviše ovisi o samom studentu, jer dobrih, pa i loših profesora ima i na veleučilištima i na sveučilištima. Ukoliko smatraste da smo mi s veleučilišta manje sposobni ili manje pametni, uvedite u cijelokupni sustav obrazovanja vrednovanje profesora- nemojte vi, među kojima su mnogi diplome i nezasluženo dobili (da se ne izrazim drugačije, ružnije) odlučivati o cijelokupnoj vrijednosti studija i pojedinog studenta- jer neki s veleučilišta su možda radili mnogo više i imali bolja predavanja, bolje rasprave i više primjene znanja(stavka koja se od nas nakon studija i očekuje) od nekih na sveučilišnim studijima. Ako nešto želite promijeniti, uskladite nazine tek toliko da nas i u Europi prepoznaju.. Tako će vam se ti "manje vrijedni" veleučilišni studenti lakše maknuti s ocjiju i ostaviti vas same sa svojim besmisлом. Mi bez vas možemo. A vi bez nas... da, ali do kad? Lijepi pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.

Filip Franjković Poštovani, Student sam 3.godine stručnog studija prometa na Veleučilištu u Rijeci i oštro se protivim alternativnom prijedlogu zakona jer je diskriminacija prema svim studentima stručnih studija. Lijep pozdrav.	Prihvaćen Prihvaća se.
Andrija Perišić Poštovani, ukoliko se prihvati prijedlog izmjene odnosno ukoliko jedna ovakva diskriminatorna odluka zaživi, morate znati kako će dotična samo potaknuti na još veći egzodus mlađih ljudi iz naše zemlje kojima je zaista dosta gledati da se svakih nekoliko godina prilagođavaju i mijenjaju propisi koji se tiču njihovih diploma. Mnogi smatraju kako je absurdno na ovakav način "kažnjavati" studente stručnih studija. Umjesto da se honorira činjenica kako se takvi studenti puno lakše po završetku studija uključuju na tržište rada, jedan ovakav kvalifikacijski okvir odnosno prijedlog njegove izmjene bi izravno išao na štetu ne samo studentima, već i poslodavcima. U mnogim zemljama svijeta se uvažava činjenica da nije dovoljno samo teoretizirati o primjeni naučenog, već naučeno doista moći primijeniti pri čemu su upravo stručni studiji odličan vid pripreme za tržište rada i budućeg poslodavca, ponajprije zbog omjera praktične odnosno vježbovne nastave i predavanja. Pri tome, predavanja mnogima nisu ništa lakša ili jednostavnija od onih na sveučilišnom studiju, a 300 ECTS bodova koje na kraju studija studenti zavrijede zasigurno nije nikome dano na poklon. Dakle, umjesto da se pruži poticaj studentima stručnih studija, ide se na reduciranje njihovih prava što predstavlja jednu izrazito absurdnu situaciju u zemlji u kojoj je ogroman broj mlađih nezaposlen te smatra da država ne čini dovoljno za njih. Nadam se da će zakonodavac to imati na umu kada će odlučivati o ovom prijedlogu. Lp	Prihvaćen Prihvaća se.
Dominik Andrašević Poštovani, Student sam 3. godine preddiplomskog stručnog studija sanitarnog inženjertsva na Zdravstveno veleučilištu u Zagrebu te podržavam izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HIKO, dok alternativni prijedlog smatram potpuno neprihvatljivim i diskriminirajućim za sve studente stručnih studija. Ne vidim razlog zbog kojeg bi mojih ostvarenih 300ECTS bodova nakon završenog specijalističkog studija vrijedili manje od 300ECTS bodova stečenih na nekom od sveučilišta u RH .Degradiranjem naših diploma, degradirali ste i naše znanje. Alternativnim prijedlogom narušavate rad i trud mojih kolega sa stručnih studija te ih motivirate za odlaskom u inozemstvo gdje postoji ravноправan odnos između već navedena dva studija. S poštovanjem, Dominik Andrašević	Prihvaćen Prihvaća se.

Tin Trupeljak

Poštovani, nisam se mislio uključivati u ovu raspravu, ali kao mlad čovjek koji očekuje zvanje nakon što završi specijalistički diplomski stručni studij ostao sam nemalo iznenađen činjenicom da mi se to zvanje diskriminira od onih koji bi morali znati da se ne smiju ni na koji način diskriminirati studenti po razinama propisanim u zakonima. Čak idu tako daleko da bi tu vrstu diskriminacije htjeli i ozakoniti. Nisam ja upisao studij na TVZ-u zbog toga što sam se plašio bilo kojeg drugog sveučilišnog diplomskog studija ili što sam iz srednje škole došao s manje znanja od onih koji su upisali sveučilišni diplomski studij. Mi smo iz istih škola došli. Odluka da se upišem na ovaj studij je za mene i danas ispravan izbor jer se specijaliziram u svojoj struci i ni na koji način ne želim da mi se danas-sutra uskraći pravo da mogu upisati i sveučilišni poslijediplomski studij jer sam siguran da je razina znanja koju mi pruža moj studij ista kao i ona na sveučilišnom studiju, ako ne i bolja u pojedinim segmentima. Također ne želim da prilikom eventualnog zaposlenja razina 7.1 mene izbací ispred razine 7.2. Mislite li možda da je sveučilišni studij na višoj razini elitizma. Jer ovakvim prijedlozima upravo to promovirate. Poštovana elito sveučilišna, ne pohađam ja kurs ili trodjeti tečaj prodaje magle već s najvećom ozbiljnošću pristupam svim zadaćama koje pred mene stave moji profesori. Čak i više angažmana ulažem od traženog. Vremena se mijenjaju i dinosauri moraju lagano odlaziti te ubrzani razvoj prepuštati mladim, ambicioznim ljudima koji su svojim osobnim promišljanjem i odlukama odabrali ovaj ili onaj studij. Nemojte tako rigidno braniti instituciju sveučilišnih studija samo zato što se plašite još nekome dati isti status koji i sami imate. Ne tražimo mi ništa više. Samo ono što sami imate, pružite i nama. A naši studenti koji su diplomomirali i zaposlili se, profilirali su se već u tvrtkama ili kao samostalni poduzetnici u Našoj ljepoj, ali i u inozemstvu. Pa ako je već binarni sustav u cijeloj Europi prepoznat kao kvalitetan obrazovni sustav, tko ste vi da ga osporavate. I tko ste vi da mi osporavate moje pravo da se s istom razinom obrazovanja natječem na tržištu s bilo kime tko je završio sveučilišni diplomski ili poslijediplomski studij pod istim uvjetima. Ne možete mi to osporiti, a ako mi to pak i osporite, spremam sam s ovoga mjesta testirati svoja znanja s bilo kojim studentom sveučilišnog kompatibilnog studija. Ma moglo bi se puno još reći o ovoj temi, ali nema smisla trošiti riječi i vrijeme jer čeka me programiranje i učenje, a vi razmislite zašto me diskriminirate i povređujete moje sposobnosti i znanja stečena u dosadašnjem školovanju. S poštovanjem, Tin Trupeljak

Prihvaćen

Prihvaća se.

Ivana Trošić

Poštovani, kao studentica vеleučilišta ne odobravam alternativni prijedlog te smatram da je besmislen, a također ne vidim razlog zašto bi se nama, studentima vеleučilišta, uskratila titula magistra. Cijelu priču vidim kao totalni absurd, pošto smo kao studenti vеleučilišta ili sveučilišta jednako (ne)spremni za budućnost. Cilj obrazovanja je stечi znanje, a ono možemo i ne moramo imati bili mi magistri, specijalisti ili doktori. Lijep pozdrav Ivana Trošić

Prihvaćen

Prihvaća se.

Josip Barišić Poštovani, Student sam stručnog studija Vinarstva na Veleučilištu u Rijeci te podržavam izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO, a s alternativnim prijedlogom zakona uopće se neslažem. Smatram da je alternativni prijedlog zakona veoma diskriminirajući te da se ovim prijedlogom studente Veleučilišta i Visokih škola SVJESNO tjera izvan države govoreći im da su manje vrijedni nego ostali koji su završili na sveučilištima. S poštovanjem Josip Barišić	Prihvaćen Prihvaća se.
Kristina Kobelja Poštovani, podržavam izvorni prijedlog članka 6. izmjena Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru, koji je upućen od strane Ministarstva za obrazovanje i znanost. Akademске titule studenata sveučilišnih i stručnih studijskih programa, trebaju ostati na istim razinama i usklađene s Europskim kvalifikacijskim okvirom.	Prihvaćen Prihvaća se.
Ivan Kukuljan Poštovani, Student sam 3. Godine stručnog studija cestovnog prometa na Veleučilištu u Rijeci. Smatram da je alternativni prijedlog članka Nacrta Prijedloga izmjene Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru diskriminirajući za trećinu hrvatskih studenata jer nas dovodi do velike bojazni za budućnost. Stručni studij za razliku od sveučilišnog koji se zasniva na obrazovanju studenata za istraživanje i znanstvene aspekte struke, se zasniva na praktičnom provođenju i struke što se ne bi trebalo diskriminirati. S poštovanjem Ivan Kukuljan	Prihvaćen Prihvaća se.
Davorka Tonković Poštovani, Studentica sam 3. godine stručnog studija Telematike na Veleučilištu u Rijeci i protiv sam alternativnog prijedloga zakona. Smatram da se prijedlogom degradira određeno zvanje i zanimanje studenata stručnih studija i dovodi ih se u podređeni položaj. Obrazovni sustav ne bi trebao raditi razlike između svojih studenata te ih svjesno diskriminirati. Na ovakav način se umanjuje naš rad, trud i vrijeme koji smo uložili tijekom studiranja jednako kao i studenti sveučilišnih studija. Lijep pozdrav, Davorka Tonković	Prihvaćen Prihvaća se.
Hrvoje Pučak Poštovani, student sam treće godine Tehničkog veleučilišta u Zagrebu. Neslažem se s alternativnim prijedlogom jer smatram da studenti stručnih i sveučilišnih studija koji po završetku studiranja steku 300 ECTS bodova trebaju biti jednako vrednovani. Ako su ECTS bodovi mjera za opterećenje studenata odnosno vrijeme rada uloženog za stjecanje ishoda učenja, zašto bi onda vrijeme i trud studenata sveučilišnih studija vrijedili više od studenata stručnih studija. Smatram da su i stručni i sveučilišni studiji jednakve važnosti, a jedina je razlika što su sveučilišni studiji više orijentirani na znanstvenu karijeru dok su stručni studiji više orijentirani na primjenu znanja i vještina u praksi. Usvajanjem alternativnog prijedloga studenti stručnih studija bili bi diskriminirani i njihova konkurentnost na tržištu rada bila bi narušena. Ako su stručni i sveučilišni studiji stavljeni na istu razinu u svim zemljama članicama EU, zašto bi mi onda napravili drugačije? Lijep pozdrav, Hrvoje Pučak	Prihvaćen Prihvaća se.

Tomislav Fabrični Poštovani, alternativni prijedlog članka 8. smatram neprihvatljivim i diskriminirajućim spram diplomanata stručnih i specijalističkih studija. Ovakav prijedlog stavlja polaznike navedenih studijskih programa u nepovoljan položaj po više osnova: 1. Bolonjskim procesom razina kvalifikacije vezuje se uz ukupno opterećenje studija izraženo ETCS bodovima. Slijedom navedenog 300 ETCS bodova je razina propisana za specijalističke studije kao i sveučilišne studije stoga bilo kakvo razlikovanje unutar HKO nema osnove. 2. Alternativni prijedlog svrstava specijalističke studije na razinu 6 EQF, odnosno razinu 1. QF-EHEA , što odgovara razini 180 ETCS bodova 3. usvoji li se predložena alternativa krajnja posljedica biti će gubitak (degradacija) na tržištu rada nosilaca diploma specijalističkih studija te do gubitka stečenih prava iz radnog odnosa, kao posljedica niže razine vrednovanja kvalifikacije 4. također smatram da alternativni prijedlog članka 8. nije prihvatljiv jer predstavlja kršenje ljudskih prava i Ustava RH, te nekolicina međunarodnih propisa kojima je Republika Hrvatska pristupila, posebice Konvencije o ljudskim pravima Vijeća Europe i Povelje o ljudskim pravima	Prihvaćen Prihvaća se.
DENIS ŠOKAC Poštovani, ovim putem bi htio podržati izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO, a predloženi alternativni prijedlog zakona oštro osuditi. Europa kojoj toliko težimo i njen obrazovni sustav ne radi razlike između svojih studenata te ne radi svjesno diskriminaciju prema njima, držeći ih jednakovrijedne za buduća zanimanja i područja u kojima će dati svoj maksimum i doprinos. Molim vas da još jednom razmotrite naš apel te da nas ne tjerate da nas cijene u drugim državama. Srdačno, Denis Šokac, struč. spec. ing. traff.	Prihvaćen Prihvaća se.
Doris Mateljak Poštovani, Studentica sam treće godine Radne terapije i u potpunosti se protivim alternativnom prijedlogu. Smatram da je prijedlog diskriminirajući iz razloga što mislim da bi svi trebali imati ista prava s obzirom da tijekom skolovanja ostvarujemo isti broj ECTS bodova.	Prihvaćen Prihvaća se.
Anica Dojmi Smatram da je moguće dualni model obrazovanja razvijati jedino ako postoji jednakost razina između ove dvije vrste studija jer će u protivnom jedna vertikala zaostajati i polako ali sigurno odumirati. Ono što nije prihvatljivo je to da alternativni prijedlog donosi jedan novi model obrazovanja koji EU kao dio Bolonjskog procesa ne poznaće a to je razdvajanje razina na stručnim i sveučilišnim studijima a u korist sveučilišnih studija. Taj model zemlje EU ne poznaju i prihvaćanjem alternativnog modela sigurno bi bili zemlja presedan u Europi i pitanje je kako bi druge zemlje gledale na takav sustav a moguće je da bi bili nekako i sankcionirani. Alternativnim prijedlogom se dovodi u pitanje mogućnost studentske razmjene između zemalja sudionica Bolonjskog procesa i bojim se da bi time Hrvatska znatno zaostajala za drugim zemljama. Pitanje je zapošljivosti mlađih stručnjaka sa stručnim diplomama koji poslodavcima zbog niže razine neće biti atraktivni. Podržavam glavni prijedlog Ministarstva znanosti obrazovanja i sporta kojim se na istoj razini ostavljaju i sveučilišni i stručni diplomski studiji,zato što je to jedino pravedno, ispravno i u skladu sa Europom.	Prihvaćen Prihvaća se.

Vitomir Vela Poštovani, kao student stručnog studija koji je prošao i sveučilišni studij podržavam prijedlog Ministarstva, dok se protivim alternativnom prijedlogu Zakona. Smatram da bi usvajanje alternativnoga prijedloga dovelo do diskriminacije velikog broja bivših i sadašnjih studenata stručnih studija. Diplome stručnog i sveučilišnoga studija moraju biti jednakovrijedne sukladno Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju. Svaka alternativa može dovesti do novih podjela u društvu, dugoročno do smanjenja broja visokoobrazovanih osoba te smanjenog interesa za ili zatvaranja regionalnih stručnih studija koji su pokretači i inkubatori razvoja svojih zajednica. Zaključno, energiju bi trebali usredotočiti na unaprijeđenju i stručnih i sveučilišnih studija. Unaprjeđenju kurikuluma, nastavnog kadra, materijalno tehničkih uvjeta, kako bi svi sadašnji i budući studenti bili što bolje pripremljeni za ono što sve čeka nakon završetka studija. A to je život, borba za posao, sve u svemu jedna vrlo neizvjesna budućnost. Nešto, čega bojim se oni koji predlažu alternativno rješenje koje izravno diskriminira, nisu svjesni. Ugodan dan želim, Vitomir Vela	Prihvaćen Prihvaća se.
Lucia Ljevar Poštovani, Studentica sam Zdravstvenog veleučilišta u Zagrebu i ne slažem se s alternativnim prijedlogom zakona. Smatram da se njime omalovažava znanje i rad kako i studenata tako i profesora veleučilišta i visokih škola. Ovakvi postupci natjerati će novi val studenata da ode iz ove zemlje upravo zbog degradacije istih kao znak revolta i razočaranja. Lijep pozdrav, Lucia Ljevar	Prihvaćen Prihvaća se.
Blaženka Balent Poštovani, u potpunosti se protivim alternativnom prijedlogu zakona, jer ne postoji nikakva osnova da se stručni studij stavlja na nižu razinu od sveučilišnog studija, pošto jedan i drugi traju isti broj godina i nakon završetka stječu isti broj ECTS bodova. S poštovanjem, Blaženka Balent, stuč. spec. ing. aedif.	Prihvaćen Prihvaća se.
Dominik Galić Poštovani, kao student 3.godine preddiplomskog stručnog studija sanitarnog inženjerstva na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu podržavam islažem se s izvornim nacrtom prijedloga, dok se alternativnom prijedlogu protivim te ga smatram krajnje neprihvatljivim i diskriminirajućim za sve studente stručnih studija. Alternativni prijedlog, a samim time i umanjivanje diplome studenata stručnih studija degradacija je svog truda, vremena i rada uloženih u dobivanje iste. Lijep pozdrav Dominik Galić	Prihvaćen Prihvaća se.

Slavko Džalto Poštovani, student sam druge godine Stručnog studija sigurnost na radu na Veleučilištu Rijeci i apsolutno se protivim alternativnom prijedlogu Zakona. Takav prijedlog je u potpunosti diskriminirajući prema svim studentima koji studiraju na stručnim studijima, uvelike umanjuje njihov trud i stečeno znanje, te najbitnije od svega, smanjuje njihovu konkurenčnost u budućem traženju zanimanja i daje im još jedan razlog više za napuštanje ove već napola prazne države. Koliko je prijedlog besmislen pokazuje i činjenica da sve razvijenije zemlje EU (čijim standardima ,kako vladajući već godinama ponavljaju,i mi težimo) ne prave nikakvu razliku između stručnih i sveučilišnih studija. Nadam se da će krajnje rješenje biti jedino razumno, a to je prihvatanje izvornog prijedloga Zakona, jer ćemo u suprotnom ja, kao i brojne druge kolege, moći započeti pakiranje kofera i nadati se da će nas u nekoj drugoj državi ipak malo više cijeniti. Lijep pozdrav! Slavko Džalto	Prihvaćen Prihvaća se.
Lana Kvaternik Poštovani, Protivim se alternativnom prijedlogu. Smatram da je temeljna razlika između sveučilišnih i stručnih studija u samom programu, a ne u kvaliteti samih program. Isto tako sam prijedlog je diskriminirajući prema studentima stručnih studija, posebice zato što se određeni broj stručnih studija izvodi na sveučilištima, a ne isključivo na veleučilištima. Smatram da će se to reflektirati na samu mogućnost zapošljavanja studenata nakon stručnih studija i općenito na njihovu vrijednost na tržištu rada. Nadam se da će se uvidjeti koliko takav alternativni prijedlog zakona može našteti velikom broju pojedinaca, a isto tako i samom sustavu obrazovanja. S poštovanjem, Lana Kvaternik	Prihvaćen Prihvaća se.
Bojan Gradišek Poštovani, Smatram da je neprihvatljiv i nepotreban alternativni prijedlog članka Nacrta Prijedloga izmjene Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru jer dovodi velik broj studenata stručnih studija u stanje nesigurnosti i nezadovoljstva ugrožavajući status i budućnost istih diljem Republike Hrvatske. Za svakog studenta važna je jednakost diplome u svim zemljama EU. Alternativni prijedlog ugrožava to pravo u državama članicama EU te se dovodi u pitanje pravo mobilnosti, jednakosti te zapošljavanja studenata. Lijep pozdrav, Bojan Gradišek	Prihvaćen Prihvaća se.

Amar Chouehne Poštovani, podupirem glavni prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja kojim se predlaže da sveučilišni diplomski studiji i integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studiji (kao što su bili i dosada) na istoj razini (razina 7.1) sa specijalističkim diplomskim stručnim studijima, dok bi se poslijediplomski studiji definirali na razini 7.2. Isto tako, smatram kako je glavni prijedlog koji svrstava specijalističke diplomske stručne studije i sveučilišne diplomske studije na razinu 7.1. logičan, a BUDUĆI DA SE NAVEDENI STUDIJI RAZLIKUJU ISKLJUČIVO PO VRSTAMA ISHODA UČENJA. Smatram da bi svaki drugi ishod osim prihvaćanja glavnog prijedloga Ministarstva znanosti i obrazovanja bio neprihvatljiv, budući da binarni sustav Republike Hrvatske vrednuje sveučilišni i stručni stup visokog obrazovanja kao jednakovrijedne vrste obrazovnog procesa. Smatram da alternativni prijedlog u sklopu kojeg se specijalističke diplomske stručne studije stavlja na nižu podrazinu u odnosu na sveučilišne diplomske nije prihvatljiv s obzirom na jednako opterećenje ECTS bodovima kod obje vrste studija. U slučaju prihvaćanja alternativne opcije Hrvatski sustav obrazovanja postao bi jedini s podrazinama, odnosno razlikama u sklopu nacionalnog kvalifikacijskog okvira u uposredbi s drugim Europskim zemljama koje imaju binarni sustav visokog obrazovanja. S poštovanjem!	Prihvaćen Prihvaća se.
Mateja Jančin Poštovani, studentica sam 4. godine specijalističkog dipl. stručnog studija javne uprave na Pravnom fakultetu u Zagrebu. Nikako se ne slažem sa alternativnim prijedlogom jer, kao što je već rečeno, diskriminira studente stručnih studija i što je najgore želi retroaktivno izmijeniti zakon te izmijeniti već stečene diplome. Alternativnim prijedlogom bi nam se smanjili ECTS bodovi te umjesto 300 imali bi manje, što povlači za sobom restrukturiranje cijelog programa stručnih studija i dodjelu manjeg broja ECTS bodova pojedinim kolegijima. Drugim riječima, napravila bi se ogromna zbrka. Isto tako pitam se kako je moguće da se zaboravlja da osim veleučilišta i visokih škola postoje i stručni studiji koji se izvode na sveučilištima? Na našim diplomama piše Sveučilište, predaju nam isti profesori sveučilišta, a i materija i literatura, kao i pristup prema nama studentima stručnih studija vrlo je sličan. Kako je moguće da naših 300 ECTS bodova ne vrijede jednako kao i bodovi studenata sveučilišnih studija? Ono što je najgore što u cijeloj EU su stručni i sveučilišni studiji stavljeni na jednaku razinu ali sada se eto kod nas želi to ignorirati i „otkrivati toplu vodu“. Zašto jedna RH kao članica EU nije dovoljno sposobna da usvoji principe koji u EU su dobro poznati. Na mojoj sam studiju javne uprave u ove 4 god toliko puta učila principe Europske unije, slušala profesore i znanstvenike kako se trebamo približiti EU, kako nam je to cilj, kako trebamo slijediti njihov primjer. I sada kada to treba učiniti doneće se ovakav sramotan prijedlog. Zašto smo onda i ulazili kao član u EU kada mi znamo bolje i kada njihove demokratske i napredne stavove i rješenja ne uvažavamo? Podržavam izvorni prijedlog Ministarstva. Lijep pozdrav, Mateja Jančin, bacc. admin. publ.	Prihvaćen Prihvaća se.

Maja Marija Želimorski Poštovani, Alternativni prijedlog članka Nacrt-a Prijedloga izmjene Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru smatram izuzetno neprihvatljivim i diskriminirajućim. Mišljenja sam da je svaka diploma zaslužena isključivo trudom i radom pojedinca, neovisno o tome da li je edukacija za stjecanje iste provođena na stručnom ili sveučilišnom studijskom programu. Vaš pokušaj obezvrjeđivanja diploma stečenih na stručnim studijima apsolutno nije prihvatljiv. Lijep pozdrav, Maja Marija Želimorski, bacc.physioth.	Prihvaćen Prihvaća se.
Danica Cetin Pajer Poštovani, završila sam specijalistički diplomski stručni studij na Veleučilištu u Požegi i stekla sam naziv stručna specijalistica ekonomije. Kroz školovanje u trajanju od 5 godina a sukladno Bolonjskom Procesu, ostvarila sam 300 ECTS bodova. Strogo se protivim alternativnom prijedlogu koji je diskriminirajući, omalovažavajući i što je najbitnije od svega - u suprotnosti je s Europskim smjernicama i propisima koji se primjenjuju u drugim zemljama članicama EU. Podržavam izvorni prijedlog zakona, razina 7.1. a) specijalistički diplomski stručni studiji i b) sveučilišni diplomski studiji te integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studiji. Nemam riječi koliko sam u šoku, da nakon zaslužene diplome koju imam u rukama već 5 godina, da moram sudjelovati na javnoj raspravi i potpisivati peticije kao me ne bi degradirali (kao i sve ostale kolege) i uzeli nam zasluženo. Apsolutno sam protiv alternativne izmišljotine koja nije u skladu sa Europskim Direktivama. I samo se pitam što je sljedeće što možemo očekivati?! S poštovanjem, Danica Cetin Pajer, struč.spec. oec,	Prihvaćen Prihvaća se.
Lucijana Šimunović Poštovani, Studentica sam 2. godine preddiplomskog studija Arhitektonskog fakulteta na Sveučilištu u Zagrebu te se protivim alternativnom prijedlogu. Smatram da je sam prijedlog diskriminirajući prema studentima stručnih studija, posebice zato što se određeni broj stručnih studija izvodi na sveučilištima, a ne isključivo na veleučilištima. Dalje, smatram da je temeljna razlika između sveučilišnih i stručnih studija u samom programu, a ne u kvaliteti samih programa. Također, smatram da će to imati velike posljedice na samu mogućnost zapošljavanja studenata nakon stručnih studija i općenito na njihovu vrijednost na tržištu rada. Nadam se da će te uvidjeti koliko takav prijedlog zakona može našteti velikom broju pojedinaca, ali i samom sustavu obrazovanja. Lijep pozdrav, Lucijana Šimunović	Prihvaćen Prihvaća se.

Tomislav Zadro Poštovani, od 2007. godine na snazi je Zakon o akademskim i stručnim nazivima i akademском stupnju. Znači 10 punih godina studenti završavaju diplomske studije i stječu 300 ECTS bodova odnosno Visoku stručnu spremu kao i studenti koji su završili diplomske sveučilišne studije. Ne vidim koji je razlog da se nakon 10 godina stvara razlika između kompetencija sveučilišnog i stručnog studija, osim ega pojedinih interesnih skupina Sveučilišta koji ne žele prihvati činjenicu da se na stručnim studijima može steći jednako vrijedno znanje kao i na sveučilišnim i ne žele dozvoliti da javnost prihvati spoznaju da na stručnim studijima predaju izvrsni profesori koji su jednako stručni i s jednakim znanjem kao i na sveučilišnim studijima. Bitno je od koga učiš, kakvo je njegova želja da ti preda znanje, a ne formalni naziv studija. Što je sa studentima koji sada još uvijek pohađaju studije? Upisali su stručne studije s jednim mogućnostima, a završili bi s drugima? Zar je to korektno? Zar nisu i njima narušena prava? Umjesto da se ide naprijed i stvara nova visokoškolska generacija ljudi, ovim Zakonom se sve vraća unatrag. Zašto se ne bi omogućila i stjecanje znanstvenog naziva doktora na stručnim studijima. Iz ovog Zakona se može samo iščitati da iskustvom stećeno znanje u struci ne vrijedi. Jedino vrijedi ako je završen sveučilišni studij. Alternativni prijedlog nikako ne podržavam. Molim Vas da se ne poigravate s budućnostima ljudi. Pogotovo mlađih. Sa štovanjem, Tomislav Zadro struč.spec.ing.aedif.	Prihvaćen Prihvaća se.
Dino Harš Poštovani, Student sam preddiplomskog stručnog studija na Zdravstvenom Veleučilištu i protivim se alternativnom prijedlogu koji bi diskriminirao 1/3 studenata u Hrvatskoj. Također, kada bi alternativni prijedlog zaista bio prihvaćen bili bi jedina zemlja u Europi koja snižava razinu obrazovanje stručnim studijima. Lijep pozdrav!	Prihvaćen Prihvaća se.
Ines Fabrični Poštovani, završila sam Specijalistički diplomski stručni studij, specijalizacija graditeljstvo na TVZ-u. Alternativni prijedlog članka 8. smatram neprihvatljivim iz razloga što sam završetkom studija stekla 300 ECTS bodova kao i kolege koji su završili sveučilišni studij. Školovanje na oba studija traje jednak broj godina 3+2. Alternativni prijedlog razdvaja stručne i sveučilišne studije, te stručne studije spušta na razinu 6 u EKO-u, odnosno razinu 1. u QF-EHEA. što je neprihvatljivo i diskriminirajuće. Po čemu je mag. ing. aedif iznad struč. spec. ing. aedif? Sto će biti s mojoj stečenom kvalifikacijom? Što će biti s ovlaštenjima u Hrvatskoj komori inženjera građevinarstva? Hoće li mi biti ukinuto? Kakav će biti moj položaj na tržištu rada? Hoću li dobiti otkaz jer više neću biti kvalificirana za posao koji sam obavljala?! Tko ima pravo obezvrijediti moj trud i odakle mu to pravo? S poštovanjem Ines Fabrični	Prihvaćen Prihvaća se.
Dino Lukić Ne slažem se sa alternativnim prijedlogom! Lijep pozdrav.	Prihvaćen Prihvaća se.

Daniela Katić Poštovani, Studentica sam preddiplomskog stručnog studija na Zdrastvenom veleučilištu. Protivim se alternativnom prijedlogu koji diskriminira nas studente (1/3) ne samo u Hrvatskoj nego i u Europi. Prijedlog nam onemogućuje jednako obrazovanje kao studentima na sveučilištima iako se određeni broj stručnih studija izvodi na sveučilištima. Lijep pozdrav!	Prihvaćen Prihvaća se.
Tomislav Jurak Ne slažem se sa alternativnim prijedlogom!!!!	Prihvaćen Prihvaća se.
Vlatka Bužanić Poštovani, završila sam specijalistički diplomske stručne studije javne uprave na Pravnom fakultetu u Zagrebu. Imam 23 godine stara u javnoj upravi. Počela sam raditi na poslovima srednje stručne spreme i cijelo vrijeme se školovala uz rad. Prvo sam stekla zvanje "upravnog pravnika", nakon toga položila popriličan broj ispita tzv. razlike kako bih izjednačila svoju diplomu sa "bolonjcima" (da bi to naknadno bilo priznato i onima koji nisu polagali razlike). Upisala sam specijalistički studij i završila ga. Sada mi netko želi reći da je neki student sveučilišnog studija, u ovom slučaju magistar prava, kvalificiraniji od mene za obavljanje mog posla? Upravo tako će poslodavci gledati na naše kvalifikacije ako prihvate alternativni prijedlog i postavite specijalistički diplomske stručne studije i diplomske sveučilišne studije u različite stupnjeve. Nažalost, većina onih koji su u sustavu odranije uopće ne razumiju sadašnji obrazovni sustav, oni samo pokušavaju sve diplome "utrpati" u nekadašnji VŠS i VSS i od toga ne odustaju. Ovakvom podjelom degradirat ćete sve naše stecene diplome za koje smo se morali boriti ne samo na studiju nego i nakon toga, da bude prepoznat njihov status. Ne poričem razliku stručnog i sveučilišnog studija, ali ona ne postoji u kvaliteti naših studija i naših diploma. Ne želim reći da nam se bezuvjetno treba omogućiti pristup višoj razini, taj dio mogu razumjeti. Ali zamislite kako bi bilo da se netko dosjeti i predloži da oni sa završenim sveučilišnim studijem ne mogu konkurirati za rad u struci jer za to nisu obrazovani. Ponekad treba sagledati stvari i iz druge perspektive, i pokušati predvidjeti sve posljedice koje će to izazvati, na svim poljima. Protivim se alternativnom rješenju, jer bi ono dovelo u neravnopravan položaj studente stručnih studija u očima poslodavca, a nama je u konačnosti samo to važno. Lijep pozdrav.	Prihvaćen Prihvaća se.

Luka Kapraljević

Poštovani, Prihvatljivim smatram izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO, a dok neprihvatljivim smatram alternativni prijedlog tog članka zastupan od stane Rektorskog zbora te očitovanje Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu kojim se studente stručnih studija dovodi u podređeni položaj. Završetkom stručnog diplomskog studija (u trajanju ukupno 3+2 godine) stječe se 300 ECTS bodova, jednako kao i sa završetkom sveučilišnog diplomskog studija. Ono što se vrednuje sa istom mjernom jedinicom može se razlikovati jedino u količini iste. U našem slučaju se i sveučilišni i stručni diplomski studij vrednuju mjernom jedinicom ECTS bod i količinom 300 bodova, što znači da jednakov vrijede (npr. 10 kn = 10 kn bez obzira u čijem se novčaniku nalaze). S obzirom da bi se prihvaćanjem ovog alternativnog prijedloga izravno kršile obveze koje je RH preuzela ulaskom u EU i pravnim stečevinama EU koje svim diplomama osiguravaju prepoznatljivost na razini EU, smatram da bi taj prijedlog trebalo odbiti. Kao posljedicu prihvaćanja ovog prijedloga vidim još veći odljev mozgova iz RH, kako ljudi sa već stečenom diplomom stručnog studija, tako i trenutnih i budućih studenata. Srdačan pozdrav! Luka Kapraljević, struč.spec.ing.el.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Ivana Kardum Goleš Poštovani, ovim putem izražavam snažno šrotivljenje alternativnom prijedlogu čl. 6. jer smatram da navedeni članak diskriminira studente stručnih studija izmeštajući stručne diplomske studije na drugu, nižu podrazinu od sveučilišnih diplomskih studija. Na ostalim razinama gdje je primijenjeno ovakvo rješenje (razina 4 sa podjelama na 4.1. i 4.2. te razina 8 sa razinama 8.1. i 8.2.), radi se o drugačijem opsegu i kvaliteti rada kako bi se stekla navedena kvalifikacija. Shodno tome, ograničene su i mogućnosti koje imaju nositelji kvalifikacija niže podrazine. Međutim, stručni i sveučilišni diplomski studiji predviđaju jednakopterećenje studenata 300 ostvarenih ECTS bodova. Navedene diplome se razlikuju samo po različitim ishodima učenja, no po složenosti njihovog stjecanja, na potpuno su jednakoj razini. Stoga je ovakav alternativni prijedlog usmjeren ka jasnom smještanju stručnih studija u podređeni položaj. Nadalje, predloženo alternativno rješenje nije u suglasju s praksom na području EU. Kao primjer usklađenost sa EQF možemo uzeti njemačke strukovne visoke škole (Fachhochschule) koje odgovaraju našem specijalistu struke, a koji su ravnopravni sveučilišnim studijima, čak i u mjeri da je s njima dopušteno upisivati doktorate). Za to imamo potvrdu na instituciji na kojoj radim, a to je Veleučilište u Šibeniku gdje nam upravo dolazi grupa međunarodnih studenata na doktoratu koji će sa nama surađivati na jednom projektu. Jasan je stav Europske Komisije koji pojašnjava da znanja i vještine mogu pripadati istoj razini, pa tako i kvalifikacije (neovisno sadržavaju li više znanja ili vještina) mogu postojati na svim razinama, neovisno o tome kako se kvalifikacija naziva (specijalist ili magistar struke). Nadalje, postavlja se pitanje povratnog djelovanja ovake diskriminacije za sve kadrove koji rade i privređuju sa svojim diplomama specijalista struke. Na razini 8.1. koja se odnosi na danas nepostojeći studij magistra znanosti jasno je da je potrebno putem HKO čuvati stečena prava, što se u slučaju razdvajanja kvalifikacija na nižu i višu podrazinu ne izvodi na odgovarajući način. Naposljetku, zaista ne treba biti vidovit da bi se iščitalo interesno zaleđe ovakvih nastojanja, a istina je da binarni sustav visokoškolskog obrazovanja treba priznati različitost, ali jednakovrijednost sveučilišnih i stručnih studija. S poštovanjem, Ivana Kardum Goleš	Prihvaćen Prihvaća se.
Nina Pancirov Ne slažem se s alternativnim prijedlogom zakona.	Prihvaćen Prihvaća se.
Ivija Bernatović Poštovani, u potpunosti se protivim alternativnom prijedlogu, jer je diskriminirajući i nepravedan. Podržavam izvorni prijedlog zakona, razina 7.1. a) specijalistički diplomski stručni studiji i b) sveučilišni diplomski studiji te integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studiji. Što se tiče kvalitete, stručni studiji su kvalitetniji od sveučilišnih, niti jedno sveučilište ne ulaže u inozemne akreditacije koje su pravi pokazatelj kvalitete i izvrsnosti, poput AACSB-a i EQUIS-a. S poštovanjem, Ivija Bernatović	Prihvaćen Prihvaća se.
Jerko Bačić Poštovani, kao prvo i drugo, izjasnio bih se da se apsolutno protivim alternativnom prijedlogu. A kao treće, zbilja više ne mogu vjerovati sa čime se sve ova država bavi. Prijatno!	Prihvaćen Prihvaća se.

Andrea Jovanović Poštovani, kao studentica 1. godine specijalističkog diplomskog stručnog studija, prihvatljivim smatram izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO, a dok neprihvatljivim smatram alternativni prijedlog tog članka zastupan od stane Rektorskog zbora te očitovanje Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu kojim se studente stručnih studija dovodi u podređeni položaj. Smatram da je alternativni prijedlog nepromišljen i diskriminirajući, jer i sveučilišni i stručni studij imaju istih 300 ECTS bodova, a kvaliteta učenja i težina studija ne ovise o tome je li studij sveučilišni ili stručni, pa nema smisla praviti razliku i studente stručnih studija dovoditi u nepovoljan položaj. Ovim alternativnim prijedlogom se umanjuje sav naš trud, vrijeme i novac koji ulažemo u studiranje, te degradira položaj na tržištu rada. Lijep pozdrav, Andrea Jovanović	Prihvaćen Prihvaća se.
Zvonimir Ristovski Poštovani, Alternativni prijedlog smatram diskriminirajući i dovodi u nepovoljan položaj studente stručnih studija koji su uložili trud i vrijeme za dobivanje diplome. S poštovanjem	Prihvaćen Prihvaća se.
Zvonko Gršeta Poštovani, podržavam izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO. Alternativni prijedlog Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu smatram neprihvatljivim. Kolika bi bila šteta po proračun u slučaju usvajanja alternativnog prijedloga i sudske tužbi studenata stručnih studija (nadoknada troškova, izgubljena dobit, otkazi...) kojih je cca 55000? Lijepi pozdrav, Zvonko Gršeta	Prihvaćen Prihvaća se.

DRAGUTIN GUZALIĆ

Poštovani, Nakon završenog VI stupnja na Građevinskom fakultetu u Zagrebu davne 1987.g. i stjecanja stručnog naziva inženjer građevinarstva, 2010.godine sam nakon 22 godine rada u struci na TVZ uz rad upisao Specijalistički diplomski stručni studij graditeljstva, diplomirao 2014., stekao dodatnih 120 ECTS te sada imam pošteno i mukotrpo zarađenih 300 ECTS i pošteno zarađeni stručni naziv stručni specijalist inženjer graditeljstva (struč.spec.ing.aedif.). Uz poštivanje isto tako pošteno zarađenih 300 ECTS , zvanje magistar /magistra struke na sveučilišnom studiju i poneke razlike i težišta usmjerenia na možda šira teoretska znanja, sa sigurnošću mogu reći da moja stečena znanja na TVZ u sinergiji sa dugogodišnjim radom u struci i time stečena praktična znanja u najmanju ruku imaju istu ako ne i veću težinu od znanja i vještina kolega koji završavaju isti nivo sveučilišnog studija. To mogu i oni sami potvrditi jer izlaskom iz fakulteta i zapošljavanjem se tek počinje učiti i dostizati nivo koji imamo mi koji smo radili i usavršavali svoja znanja cjeloživotnim obrazovanjem. Naš cilj nije bio doktorat i to smo znali kod upisa na TVZ , iako ne vidim razlog zašto i to ne bi bilo moguće i logično kao sa sveučilišnim studijem. Naveo sam samo neke od argumenata zbog kojih nitko nema pravo dovoditi u pitanje nivo mojih stečenih znanja na stručnom studiju koji sam završio u odnosu na sveučilišni studij. Idemo li dalje sa usporedbama i potvrdom nepromišljenosti onih koji pokušavaju danas napraviti razlike mogli bismo se upitati je li moja stečena diploma , 300 ECTS i stručni naziv možda u kontekstu cjeloživotnog obrazovanja i osvježavanja znanja i vještina kolegijima koji su danas redovni na TVZ , sa većom težinom od diploma kolega koji su nekada diplomirali na sveučilištu, stekli stručni naziv dipl.ing.građ., danas ga preveli u magistar ing aedif i nikada se nisu usavršavali u struci. Zbog svega navedenog, a bilo bi još mnogo toga, molim da se ne otvaraju Pandorine kutije . Podržavam prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja ,a alternativni prijedlog je u najmanju ruku uvredljiv te tendenciozan i nije jasno kako netko uopće može doći na takvu ideju i koji su mu motivi,odnosno ,stječe se dojam da je to pokušaj suzbijanja zdrave konkurenčije kroz nametanje zakonskih prijedloga te uspostavljanje monopolja. Na kraju tržište rada procjenjuje kompetencije i znanja u struci , a u sveučilišnom znanstvenom napredovanju niti sada specijalistički stručni studiji nisu prijetnja . Lijep pozdrav.

Vanja Matković

Poštovani, smatram da je originalni prijedlog novog zakona od strane Ministarstva Znanosti i Obrazovanja pravi odabir u ovom slučaju. Alternativni prijedlog članka 6. treba odbaciti jer potiče diskriminaciju i stavlja studente stručnih studija u loš položaj bez opravdane osnove.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Robert Belković

Kao osoba koja je diplomirala i na stručnom i na sveučilišnom studiju, podržavam prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja, jer je izvorni Nacrt prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona o HKO pravno valjan i prihvatljiv, pošto studiranje na stručnom studiju nije ništa lakše ni manje vrijedno od studiranja na sveučilišnom studiju. Alternativni prijedlog degradira, diskriminira i vrijeđa sve bivše, sadašnje i buduće studente svih stručnih studija u RH jer ih na sramotan način stavlja u nepovoljan položaj. Samim time alternativni prijedlog znači ukidanje binarnog sustava i kao takav ne postoji nigrde u Europi. Zagrebačko sveučilište pokušava preko studenata stručnih studija liječiti svoje frustracije koje proizlaze iz činjenice da su svake godine sve lošije ocijenjeni na ljestvici svjetskih sveučilišta, a prema pisanju medija iz rujna 2016. nalaze se među najlošijima na svijetu. Jako su „zabrinuti“ da im ne bude narušena autonomija sveučilišta, a ne vide da bi tu svoju autonomiju mogli osnažiti podizanjem kvalitete obrazovanja te pojačanim zalaganjem svakog pojedinca. Na taj način ugled bi im porastao a porasli bi i na ljestvici svjetskih sveučilišta, pa više ne bi imali potrebu tražiti krivca za vlastite promašaje u nekome drugome. Osim navedenog, upitan je i trenutak u kojem se ovo dešava. Zašto se baš sada, dok treba pokrenuti gospodarstvo i zaustaviti iseljavanje mladih iz Hrvatske, unosi razdor među studente? Zar Sveučilište ne bi trebalo spajati i svesrdno doprinositi gospodarskom razvoju? Jos jednom, apsolutno se zalažem za prijedlog koji svrstava specijalističke diplomske stručne studije i sveučilišne diplomske studije na razinu 7.1 a poslijediplomske specijalističke studije na razinu 7.2. Sve ostalo bio bi ozbiljan presedan. S poštovanjem

Hana Softić

Poštovani, studentica sam stručnog studija, ali čak i da nisam smatram da je alternativni prijedlog Zakona u potpunosti neprihvatljiv. To je diskriminacija jedne velike grupe studenata koji se bore i uče isto koliko i studenti sveučilišnih studija, a za to nisu cijenjeni. U potpunosti bi izgubili sve mogućnosti zaposlenja van Republike Hrvatske, a čak i u "lijepoj našoj" bi zaposlenje bilo upitno. Mi smo također ocijenjivani po sustavu Bologne i apsolutno ne vidim razloga za takvo omalovažavanje stručnih studija.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Sanda Drvar Matković Poštovani, pratim ovu raspravu kao majka čiji sin je pred diplomom Tehničkog Veleučilišta u Zagrebu. Sama sam magistar znanosti s diplomom Sveučilišta u Zagrebu. Ne mogu se ne zgražavati nad idejom da se studenti stručnih studija degradiraju i to retrogradno, što je neetično i u pravilu protivno zakonu jer znači da su prilikom upisa svi bili obmanuti, i studenti i roditelji. Očito se želi osigurati povlašten status Sveučilišta koji bi ono trebalo osigurati svojim stručnim i znanstvenim radom, a ne na ovakav način. Takav pokušaj me podsjeća na tzv. Šuvarovu reformu koja je, u skladu s onim vremenom, 80-ih godina 20. stoljeća htjela neprirodno uravnotežiti srednjoškolsko obrazovanje, pa je tako gimnazajalac postao "Suradnik u odgojno-obrazovnom procesu-xxx" ili nešto slično, pa kad je izašao sa svjedodžbom nije ni sam znao što je i na koji natječaj za posao bi se trebao javiti, jer natječaja za takvo radno mjesto nije bilo. Naravno da je ta reforma, kao i mnoge druge motivirane pogrešnim razlozima, propala jer je napravila punoviše dugoročne štete nego koristi, kao što bi i ovaj alternativni prijedlog završio. Altrenativnim prijedlogom umanjuje se evidentno mogućnost zapošljavanja svih završenih studenata Stručnih studija i to RETROGRADNO, bez njihovog znanja i pristanka prilikom upisa što je nedopustivo i protuzakonito. Vjerujem da cete odbaciti alternativni prijedlog kao neprihvatljiv i pokušati ne razočarati mlade ljudi koji svoju egzistenciju pokušavaju osigurati u Hrvatskoj, a ne u inozemstvu. Lp, Sanda Drvar Matkovic	Prihvaćen Prihvaća se.
Irena Bulović Poštovani, Zovem se Irena Bulović. Studentica sam 3. godine Računovodstva i financija na Sveučilišnom odjelu za stručne studije u Splitu. Ne slažem se sa alternativnim prijedlogom! Lijep pozdrav, Irena Bulović	Prihvaćen Prihvaća se.
Mario Goleš Poštovani, Protivim se alternativnom prijedlogu. Stručni studiji su manji nego sveučilišta, spremniji za promjene koje traži tržište rada što je u Europi cijenjeno, ali, eto u Hrvatskoj nije, jer bismo trebali nastaviti obrazovati mlade znanstvenike kojih, začudo, nikad manje. Stručnjaci nam nisu potrebni. Lijep pozdrav, Mario Goleš	Prihvaćen Prihvaća se.

Ivica Šimunec Poštovana velemožna gospodo, rektorski zbore, na čelu s uvaženim gospodinom Damirom Borasom, Umjesto da tražite način, kako da što prije i što bolje pripremitate studente za ono što ih očekuje u daljnjoj životnoj borbi i stalnim previranjima u našoj sporohodnoj privredi, vi razmišljate kako zadržati svoje fotelje i život u još debljoj hladovini. Kraj vas svakodnevno propadaju hrvatska radna mjesta, mladi traže bolji život, tamo, gdje nikad neće biti prihvaćeni, osim ako ne pristaju na sužanjstvo. I to zbog Vas, kojima je najbolje, da stojimo tu gdje jesmo, jer to od Vas traži najmanje napora. Kako objasniti danas nekome, da na našem studiju građevine, studenti muku muče crtanjem sa tušem na daskama za crtanje, a da nisu uključili računalno. Je li to zbog toga, da se sačuva nečije radno mjesto, ili je to stvarna potreba? Zbog čega želite onemogućiti napredovanje mlađih ljudi željnih znanja, kojeg nama u privredi toliko nedostaje? Kroz ovakve ideje, koje zastupate, borite se samo za svoje privilegije u društvu (financije), a ne za poboljšanje stanja u obrazovnom sustavu, koji je i tako jadan i na nivou prošlog stoljeća. Najveću uslugu našem obrazovnom sustavu bi napravili, ne da povučete ovaj alternativni prijedlog o izmjenama zakona, nego da povučete sebe. Nadam se da će odgovorni, ali i sveopća javnost, koja se nažalost kasno uključila u ovu diskusiju, jer je sve prolazilo nekako potiho, uvidjeti sav jad ovog alternativnog prijedloga i da će se isti na vrijeme odbaciti, a predlagajući barem opomenuti. Ovo pišem kao čovjek, koji je kroz 35 godina radnog staža, stvarao privatnu tvrtku, a koja danas zapošljava pedesetak ljudi, koji pokušava preživjeti u ovom sveopćem privrednom kaosu i koji muku muči sa zapošljavanjem kvalitetnog, visokoobrazovnog kadra, a kojeg Vi stvarate.	Prihvaćen Prihvaća se.
Mia Matijević Poštovani, sstudent sam Zdravstvenog veleučilišta te se izričito protivim alternativnom prijedlogu iz više razloga. Ljudi bi masovno počeli ispisivati fakultete, buduće bi generacije ako i odluče otići na sveučilište imale ograničenja, ogroman dio ne bi upao na fakultet, a ovim zakonom bi ljudi masovno počeli izbjegavati upisati stručne studije. I koliko sam informirana, ukidale bi se diplome sve do 2004.godine, što ima još manje smisla jer bi se ljudima automatski smanjivale place te bi mnogo i bili otpušteni ili bi im pak još teže bilo naći posao nego dosada, što opet dovodi do siromaštva. smatram da nema potrebe za tom mjerom jer donosi više štete nego koristi, osim toga, sveučilišni studij je usmjeren na znanost, a stručni na struku. svatko je kompetentan u svome području i takve se stvari ne bi smjele ukidati.	Prihvaćen Prihvaća se.
Robert Nestić Poštovani, protivim se i ne podržavam alternativni prijedlog Zakona. Bazična razlika između sveučilišnih i stručnih studija očituje se u programu, a ne u kvaliteti i "težini" tih dvaju programa. Alternativni prijedlog je krajnje diskriminirajući prema studentima stručnih studija, te bi mogao našteti velikom broju pojedinaca kao i vrednovanju razine obrazovanja općenito. Podržavam izvorni prijedlog Zakona. Lijep pozdrav.	Prihvaćen Prihvaća se.

Goran Kemfelja	Prihvaćen Prihvaća se.
Poštovani, Ne podržavam i u potpunosti se protivim alternativnom prijedlogu, a prihvatljivim smatram izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO. Nije mi jasno zbog kojeg se razloga mijenja zakon, ako je isti preuzet ulaskom RH u EU i koje svim diplomama osiguravaju prepoznatljivost na razini EU. Promjena zakona bi bio jedan veliki korak unazad. Pozdrav! Goran Kemfelja, struč.spec.ing.el.	
Kristijan Tunjić	Prihvaćen Prihvaća se.
Poštovani, student sam 3.godine preddiplomskog stručnog studija na TVZ-u. Iskreno iznenađen sam predstavljenim alternativnim prijedlogom jer se direktno krše moja ljudska prava na obrazovanje. Prema tome želim naglasiti da se protivim alternativnom prijedlogu jer je žalosno to što se uopće mora raspravljati o ovakvim stvarima. Također je žalosno da se osobe, koje su se trudile da steknu što više obrazovanje u nadi da će uz pomoć tog istog obrazovanja steći bolji život, tako degradira od strane institucija te od strane pojedinih ljudi. Molim vas da pomno razmislite kakve bi alternativni prijedlog mogao prouzrokovati posljedice te zaključite da to što radite je jednostavno pogrešno. Hvala.	
Nikola Šoljić	Prihvaćen Prihvaća se.
Poštovani , Student sam 3. godine prediplomskog studija na TVZ-u i smatram da alternativni prijedlog izmjene Zakona o HKO-u nije rješenje problema našeg obrazovnog sustava, već samo te probleme još više ističe i produbljava. Taj prijedlog degradira studente koji studiraju i studente koji su završili stručne studije . Lp.	
Tomislav Lovrić	Prihvaćen Prihvaća se.
Poštovani, ne slažem se s ovim alternativnim promjenama zakona jer se umanjuje vrijednost svih studenata na stručnim studijima.	
Antonio Pauletich	Prihvaćen Prihvaća se.
Poštovani, student sam 1. godine specijalističkog diplomskega stručnega študija informatike na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu i podržavam glavni prijedlog ovog zakona kojim se u njegovom članku 8. završeni specijalistički diplomski stručni študiji i sveučilišni diplomski študiji svrstavaju u istu razinu 7.1 te ga smatram jedinim prihvatljivim rješenjem s obzirom na odluku Ustavnog suda Republike Hrvatske U-I-351/2016. od 20. travnja 2016. godine. Alternativni prijedlog je apsolutno neprihvatljiv, suprotan Ustavu i svemu što je u gore navedenoj odluci istaknuto te diskriminira sve studente na stručnim študijima. Tu bih posebno istaknuo i reagirao na sramotno očitovanje Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu koji namjerno iskriviljuje odluku Ustavnog suda, a kojeg su kasnije podržali i svi ostali fakulteti sveučilišta, bez da su uspjeli napisati jednu rečenicu vlastitog mišljenja (kao da smo u Sjevernoj Koreji). Naime u gore navedenoj odluci Ustavnog suda nigdje ne piše da diplomski sveučilišni i stručni specijalistički ne mogu biti na istoj (7.) razini HKO-a odnosno EQF-a, a što PFZG u svom očitovanju tvrdi. Dakle PFZG kaže: „Za razliku od alternativnog, osnovni prijedlog, sadržan u novom članku 8. stavku 2., koji na razini 7.1. HKO-a objedinjuje a) specijalističke diplomske stručne študije i b) sveučilišne diplomske študije te integrirane preddiplomske i diplomske sveučilišne študije, ne bi bio prihvatljiv u binarnom sustavu visokog	

obrazovanja kakav danas postoji u Republici Hrvatskoj, kao što je utvrdio i Ustavni sud u svojoj odluci.“ U odluci Ustavnog suda jasno piše: „Ustavni sud prvo naglašava da je pogrešno i društveno štetno raspravljati o stručnim studijima kao onima koji nemaju »jednaku vrijednost, odnosno značaj« kao oni sveučilišni. Time se neosnovano potiče neprihvatljivo javno mišljenje da »opće i strukovne kvalifikacije nisu jednako vrijedne« kao one sveučilišne. To, međutim, ne znači da se ta dva sustava visokog obrazovanja smiju poistovjetiti na način na koji je to učinjeno osporenim člankom 8. stavkom 1. alinejom 8. u vezi s člankom 7. stavkom 2. alinejama 9. i 10. ZoHKO-a:22/13 (smještanje sveučilišnog diplomskog studija i specijalističkog diplomskog stručnog studija na istu razinu 7 HKO-a pod jednakim minimalnim uvjetima za stjecanje i pristupanje cijelovitim kvalifikacijama na razinama 8.1 i 8.2). Iz navedenog slijedi da je osporeno zakonsko rješenje nesuglasno s člankom 14. stavkom 1. u vezi s člankom 65. stavkom 1. Ustava (diskriminacija po naobrazbi) jer bez objektivnog i razumnog opravdanja osobama koje su završile stručni (vokacijski) studij omogućuje stjecanje kvalifikacije razine 8.2 (akademski stupanj doktora) pod jednakim uvjetima kao i osobama koje su završile sveučilišni studij (to su za razinu 8.2 sljedeći uvjeti: »najmanje tri godine znanstvenih ili umjetničkih istraživanja u ekvivalentu punog radnog vremena, čiji su rezultat originalni radovi s relevantnom međunarodnom recenzijom« – članak 7. stavak 2. alineja 10. ZoHKO-a:22/13).“ Dakle, Ustavni sud je jasno rekao da diplomski sveučilišni i stručni specijalistički studij ne mogu biti na istoj razini HKO-a sve dok se ovim zakonom ne uvjetuje prelazak na studije razine 8 s „odgovarajućim sveučilišnim razlikovnim programom“. Glavnim prijedlogom ovog zakona u potpunosti je riješen taj problem tj. jasno je definiran način prelaska na razinu 8. Samim time, ispunjen je zahtjev Ustavnog suda te više nema nikakve pravne prepreke da diplomski sveučilišni i stručni specijalistički studiji ne bi mogli biti na istoj (7.) razini HKO-a (a time i EQF-a) kao što je to slučaj i u svim drugim članicama EU-a koje imaju binarni obrazovni sustav. To također znači da i preddiplomski sveučilišni i stručni studiji moraju također biti na istoj (6.) razini HKO-a te je prijedlog PFZG-a gdje žele rušiti i tu 6. razinu apsurdan, sramotan, diskriminirajući, pravno neutemeljen te samim time absolutno neprihvatljiv. Nadalje, vrlo je zabrinjavajući i daljnji sadržaj očitovanja PFZG-a u kojem navode: „Ocjenujemo djelomično neprihvatljivim prijedlog rješenja u članku 9. Nacrtu Zakona kojim se mijenja članak 16. stavak 2. podstavak 8. Zakona o HKO, te u članku 19. Nacrtu Zakona kojim se mijenja članak 17. stavak 2. podstavak 3. Zakona o HKO. Konkretno, prijedlog je neprihvatljiv u dijelu kojim se predlaže da se razina 7.1 u HKO-u poveže s razinom 7 u EKO-u, odnosno da se pridruži razini 2 u QF-EHEA. Pravilno čitanje EKO tablice nužno dovodi do zaključka: 1) da se razina 7.1 u HKO-u mora povezati s razinom 6 u EKO-u i pridružiti razini 1 u QF-EHEA; 2) da se razine 7.2 i 7.3 u HKO-u moraju povezati s razinom 7 u EKO-u; 3) da se razine 7.2 i 7.3 u HKO-u, zajedno s razinom 8.1 u HKO-u, moraju pridružiti razini 2 u QF-EHEA.“. PFZG nigdje ne objašnjava kako su došli do tog „pravilnog čitanja EQF tablice“ i kako to nužno dovodi do tih zaključaka, jer naravno da nikakvog racionalnog objašnjenja za to nema. Radi se o čistom pokušaju degradacije stručnih diploma zbog interesa Sveučilišta u Zagrebu. Za shvaćanje ove teme potrebno je shvaćanje pojmoveva poput kvalifikacija i ishoda učenja. Kvalifikacija je naziv za objedinjene skupove ishoda učenja određenih razina, obujma, profila,

vrste i kvalitete. Ishodi učenja su kompetencije koje je osoba stekla učenjem i dokazala nakon postupka učenja. Za svaku kvalifikaciju i skup ishoda učenja određuje se obujam, odnosno prosječno ukupno utrošeno vrijeme potrebno za stjecanje te kvalifikacije, odnosno tog skupa ishoda učenja. Prosječno ukupno utrošeno vrijeme iskazuje se u ECTS bodovima u visokom obrazovanju. Razine EQF-a su primarno određene ishodima učenja koji opisuju što učenik/student zna, razumije i može učiniti na kraju procesa učenja. Ishodi učenja podijeljeni su u kategorije: znanja, vještine (spoznajne, psihomotoričke, socijalne) i pripadajuća samostalnost te odgovornost. Svakoj razini pridodane su opisnice (deskriptori) koje ukazuju na kompleksnost ishoda učenja koje je potrebno steći na određenoj razini. Europski kvalifikacijski okvir (EQF) definira 8 razina kompleksnosti ishoda učenja te za njih daje opisnice u tri dimenzije (znanja, vještine i kompetencije). Hrvatski kvalifikacijski okvir (HKO) prepoznaje istih 8 razina. Europski kvalifikacijski okvir (EQF) ali i HKO ne čine razliku između razine kompleksnosti ishoda učenja, neovisno radi li se o znanjima ili vještinama. Dakle, i EQF i HKO prepoznaju mogućnost postojanja ishoda učenja svake od 8 razina složenosti neovisno o tome radi li se o znanjima ili vještinama. Jasan je stav EU komisije koji pojašnjava da znanja i vještine mogu pripadati istoj razini, pa tako i kvalifikacije (neovisno sadržavaju li više znanja ili vještina) mogu postojati na svim razinama. Prema EQF-u diplomski se studiji, bili oni stručni ili sveučilišni, nalaze na istoj razini, što znači da su studenti sveučilišnih i stručnih studija jednako cijenjeni na tržištu rada. U skladu s EQF-om izrađen je i glavni prijedlog članka 6. Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru kojeg smatram jednim prihvatljivim rješenjem. Završeni studenti stručnog specijalističkog diplomskog studija jednako kao i sveučilišnog diplomskog studija stječu jednak broj od 300 ECTS bodova od kojih je minimalno 60 ECTS bodova stečeno na ishodima učenja koji su razine 7 te je samim time i završeni studij razine 7 što znači da se razina 7.1 HKO-a mora povezati s razinom 7 u EQF-u. Dakle veleučilišta su u skladu sa zakonom dobila dopusnice za izvođenje diplomskih specijalističkih stručnih studija te su ishodi učenja za pojedine kolegije pisani na način da se barem 60 ECTS bodova ostvaruje na ishodima učenja razine 7. Da su ti ECTS bodovi jednakovrijedni onima koji su ostvareni na Sveučilištu garantira akreditacija i reakreditacija studijskih programa i visokih učilišta od strane AZVO-a. Samim time nema nikakve osnove da se ti isti studiji ne bi nalazili na 7. razini HKO-a i EQF-a. Ista stvar vrijedi i za 6. razinu za preddiplomske stručne studije. Svaki prijedlog zakona o HKO-u koji bi negirao takvo činjenično stanje (poput ovog alternativnog prijedloga i dodatnih ovih prijedloga PFZG-a) su apsolutno neprihvatljivi te bi svi studenti stručnih studija imali osnovu za tužbe za nadoknadu finansijske štete koja bi uslijedila nakon takvog (eventualnog) degradiranja stručnih diploma. Također je potrebno upozoriti da su izmjene ovog zakona tek početak jer je u planu normativnih aktivnosti za 2017. MZOS-a navedeno kako je u 4. tromjesečju ove godine predviđen i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju. Iz tog razloga je vrlo bitno da se ovaj alternativni prijedlog ne usvoji jer bi kasnije to (očito) dovelo do daljnog degradiranja vrijednosti stručnih diploma i titula. S poštovanjem, Antonio Pauletich, bacc. ing. techn. inf.

Nensi Dimitrijević Poštovani, Studentica sam specijalističkog diplomskog stručnog studija Menadžment javnog sektora na Veleučilištu Baltazar Zaprešić i smatram da je alternativni prijedlog Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u potpunosti neprihvatljiv i diskriminirajući. Doista ne razumijem iz kojeg razloga mi, u RH, ne bi trebali slijediti razine kvalifikacijskog okvira Europskog prostora visokog obrazovanja. Zar nam nije cilj potaknuti obrazovanje u sredinama koje nemaju sveučilišta? Ili bolje rečeno zar nam nije cilj generalno potaknuti visoko obrazovanje u RH? Alternativni prijedlog Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu je doista jedan korak unazad za cijelu zemlju. Ili bolje rečeno još jedan razlog da mladi ljudi bježe iz ove zemlje glavom bez obzira i nalaze ispunjenje svojih životnih ciljeva u zemljama koje će cijeniti njihov trud, intelekt i sposobnosti. Vjerujem da ovaj nerazuman alternativni prijedlog neće biti prihvaćen.	Prihvaćen Prihvaća se.
Kruno Štriga Izričito sam protiv alternativnog prijedloga ZoHKO. Osnovni prijedlog ZoHKO na odgovarajući način ispravlja Odlukom Ustavnog судa Republike Hrvatske osporeno zakonsko rješenje. Iznimno zanimljivo bilo bi vidjeti podatak koliko je osoba konzumiralo odlukom ukinutu mogućnost i steklo kvalifikacije razine 8.2. a da su prethodno razinu 7 ostvarili na stručnom diplomskom specijalističkom studiju. Osnovnim se prijedlogom izbjegava stručni studij staviti u podređeni položaj sveučilišnom, a time i usporedbu njihove vrijednosti za društvenu zajednicu, što je i Odlukom US RH nazvano pogrešnim.	Prihvaćen Prihvaća se.
Ante Madžar Poštovani, Student sam 1. godine specijalističkog diplomskog stručnog studija Sveučilišnog odjela za stručne studije u Splitu. Kao i mnoge kolege protivim se alternativnom prijedlogu zakona jer smatram da je taj prijedlog diskriminirajući. Alternativni prijedlog direktno stavlja u nepovoljni položaj sve studente stručnih studija i negativno utječe na budućnost svih studenata stručnih studija koji trenutno studiraju ili će u budućnosti studirati na stručnim studijima, a također na isti način utječe i na sve one koji su taj studij već završili. Smatram da bi se alternativnim rješenjem kriza u obrazovnom sustavu još dodatno produbila u smislu još većih odlazaka mlađih i sposobnih ljudi van države čija je budućnost već odavno dovedena u upitno stanje, a također sam i mišljenja da bi se zakoni koji se donose trebali donositi u korist studenata neovisno o tome bili oni studenti stručnog diplomskog studija ili sveučilišnog diplomskog studija.	Prihvaćen Prihvaća se.

Katarina Nekić Lijep Pozdrav! Studentica sam na Veleučilištu u Rijeci, stručni studij prometa, smjer cestovni, druga godina. Podržavam prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja kojim su diplomski studiji (stručni i sveučilišni) na razini 7.1, a poslijediplomski specijalistički studiji na razini 7.2 te poslijediplomski znanstveni magistarski studiji 8.1 s poslijediplomskim sveučilišnim doktorskim studijima na razini 8.2. Smatram da alternativni prijedlog nikako nije prihvatljiv studentima stručnih studija jer dovodi u pitanje samu smisao njihovog studiranja, jer neće moći konkurirati na tržištima EU zbog razlike u razinama koje nisu jednake razinama drugih država u EU. Na taj način alternativni prijedlog ugrožava i diskriminira studente stručnih studija u odnosu na studente sveučilišnih studija.	Prihvaćen Prihvaća se.
Andrijana Šarić Protivim se alternativnom prijedlogu čl. 6. Navedeni članak diskriminira studente stručnih studija izmeštajući stručne diplomske studije na drugu, nižu podrazinu od sveučilišnih diplomskih studija. Na ostalim razinama gdje je primijenjeno ovakvo rješenje (razina 4 sa podjelama na 4.1. i 4.2. te razina 8 sa razinama 8.1. i 8.2.), radi se o drugačijem opsegu i kvaliteti rada kako bi se stekla navedena kvalifikacija. Shodno tome, ograničene su i mogućnosti koje imaju nositelji kvalifikacija niže podrazine (4.1. naspram 4.2. te 8.1. naspram 8.2.). Nasuprot tome, stručni i sveučilišni diplomski studiji predviđaju jednak opterećenje studenata (obje diplome traže 300 ostvarenih ECTS bodova; svaki ECTS bod znači 40 sati rada prema Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju). Navedene diplome se razlikuju samo po različitim ishodima učenja, no po složenosti njihovog stjecanja, na potpuno su jednakoj razini. Zbog toga, smještanje stručnog diplomskog studija na nižu podrazinu od sveučilišne otvara prostor diskriminaciji koja je prisutna na ostalim razinama na kojima je primijenjeno ovakvo rješenje.	Prihvaćen Prihvaća se.

Ema Leto Poštovani, Studentica sam 3. godine stručnog prediplomskog studija Visoke škole međunarodnih odnosa i diplomacije Dag Hammarskjöld. Kao osoba koja bi kroz pola godine trebala dobiti svoju diplomu u ruke, s ništa manje rada, truda, učenja i pohađanja predavanja u odnosu na osobe na sveučilišnim prediplomskim studijima, podržavam prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja i izvorni prijedlog Nacrta kvalifikacijskog okvira. Gledajući na našu zemlju kao članicu Europske Unije koja teži napredovanju i boljitku, sasvim mi je logično da se obrazovni sustav uskladi s zemljama razvijenijeg obrazovnog sustava, kako je i određeno po Bologni - svaki ECTS vrijedi jednak, a s obzirom da se i na stručnim i sveučilišnim fakultetima na oba stupnja stječe jednak broj bodova i da traju jednako dugo, ne vidim razloga da diplome ne bi vrijedile jednak. Uz to je opće poznato da se problemi oko toga stvaraju jedino u Republici Hrvatskoj, dok nitko od nas sa "druge kategorije" studija ne bi imao i nema nikakvih problema s nastavkom studija i zapošljavanjem u struci u inozemstvu. Smatram da bi prolazak prijedloga Ministarstva podigao kvalitetu oba tipa studija na višu razinu, stvarajući pozitivnu konkurentnost i potencijal, a svako daljnje uspoređivanje i kalkuliranje ostavila bih tržištu rada i budućim poslodavcima. Alternativni prijedlog svojih kolega smatram degradirajućim, diskriminirajućim i prije svega neosnovanim te se zaista nadam da do takve bezrazložne uvrede i smanjivanja vrijednosti ravnopravnih studenata neće doći. S poštovanjem, Ema Leto	Prihvaćen Prihvaća se.
Boris Herceg Prijedlog Zakona koji uključuje postavljanje sveučilišnih diplomskih i stručnih studija na razinu 7.1 s podtočkama a) i b) je prihvatljiv s obzirom da oba studija imaju jednak opterećenje u smislu trajanja te stjecanja ECTS bodova. Alternativno rješenje s razinama 7.1 i 7.2 je apsolutno neprihvatljivo, kao i u suprotnosti s Odlukom Ustavnog suda o jednakovrijednosti navedenih studija.	Prihvaćen Prihvaća se.
Vanna Boroša Poštovani, Studentica sam Veleučilišta u Rijeci te u potpunosti podržavam stav Vijeća veleučilišta i visokih škola RH, kao i Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru koje je izradilo Ministarstvo znanosti i obrazovanja, a posebno normiranje razine 6. i 7.1. koje se odnose na stečene kvalifikacije stručnih i sveučilišnih studija na preddiplomskoj i diplomskoj razini. Također, valja upozoriti da bi se prihvaćanjem alternativnog prijedloga mogao dogoditi potpuni zastoj u razvoju stručne vertikale visokog obrazovanja u Hrvatskoj te imalo negativne posljedice za sve studente koji su završili ili trenutno studiraju na istim studijima. Vjerujem kako će se donjeti što kvalitetetnija odluka na dobrobit svih studenata RH te da se u budućnosti neće degradirati studente Veleučilišta i Visokih škola. Lijep pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.

Tomislav Uroić-Štefanko Poštovani, Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama je nepravedan te je ponižavajući i degradirajući za sve specijalističke studije, tako ponižavati visokoobrazovane osobe koje su svoj specijalistički studij odradili na način 3 godine redovne više škole plus 2 godine specijalizacije (5 godina ukupno sa položenih u prosjeku 35 predmeta!!) svrstavati u diplomske studije "bakalara" koje traje 2 godine i zakonski provesti da je to jednakovrijedno je totalno nevjerljivo. Ne mogu vjerovati da se takvo što uopće može izreći!! Zar je specijalistički studij sa 300 ECTS bodova završen preko noći? U mjesec dana? Ubrzani tečaj? Stvarno ne razumijem takvu degradaciju i javno ponižavanje. Nadalje, nevjerljivo je izjava koju sam pročitao da su studenti koji su ostvarili 300 ECTS bodova kod npr. FER-a, više vrijedni i sa većim stečenim znanjem nego 300 ECTS bodova na TVZ-u?? Poštovani zar stvano mislite da student FER-a koji je završio studij sa recimo ocjenom dovoljan ili dobar, "iznad" studenta specijalista koji je završio specijalistički sa vrlodobrim ili odličnim?? Realno gledano, dragi predlagatelji Zakona, zar stvarno mislite da su sa 300 ECTS sveučilišnih bodova studenti spremni za tržište rada? Niti slučajno! Potrebne su im godine usavršavanja u svojem odabranom poslovnom okruženju. Npr. poslovi projektiranja sa ishodnjem građevinskih dozvola je jedan postupak koji studenti sveučilišni (ali i specijalistički) sigurno ne mogu samostalo odmah krenuti, ili npr. pretpostavimo hipotetski da se studenti zaposle u nekom telekom operateru, mislite li da su sami sposobni ući u centralu i izvršiti neki popravak ili pročirenje centrale ili da li su stručni u projektiranju sustava telekomunikacijska, niti blizu! SVI ali baš SVI studenti i specijalističkih i sveučilišnih studija moraju započeti svoj radni staž uz nadgledanje i stalno stručno usavršavanje te praćenje Zakona, Pravilnika i Propisa. Nadalje ispričavam se na ovom možda NE pravno sastavljenim izjavama, koji bi imale neku težinu u Zakonu, već sam samo htio ukazati na konkretnе probleme.	Prihvaćen Prihvaća se.
Antonio Morić Poštovani, Kao bivši student Tehničkog Veleučilišta u Zagrebu, ovim putem izražavam potporu prijedlogu Ministarstva znanosti i obrazovanja, te smatram jedino prihvatljivim izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO, gdje se sveučilišni diplomski studiji i specijalistički diplomski stručni studiji svrstavaju u istu razinu. Alternativni prijedlog zakona smatram neprihvatljivim, nepravednim i diskriminirajućim. S poštovanjem, Antonio Morić	Prihvaćen Prihvaća se.
Filip Murković Kao završeni student specijalističkog diplomskog stručnog studija i zaposlenik visoko obrazovne institucije podržavam prijedlog nadležnog ministarstva.	Prihvaćen Prihvaća se.
Stanislav Sviderek Poštovani, kao nastavnik na stručnom studiju podržavam prijedlog Ministarstva, a protivim se degradirajućem alternativnom prijedlogu. Srdačan pozdrav, Stanislav Sviderek	Prihvaćen Prihvaća se.

Monika Sandelić Poštovani, kao student sveučilišnog studija želim izraziti svoje neslaganje sa alternativnim prijedlogom koji je diskriminirajući za studente veleučilišta. Podupirem glavni prijedlog MZO-a koji ne diskriminira studente stručnih studija. Alternativni prijedlog dovodi do diskriminacije, jer naime stručni studiji sadrže jednak broj ECTS bodove, kao i definirane ishode učenja. Ovim izmjenama nastale bi velike nejednakosti unutar Republike Hrvatske. Posljednično, još već trend iseljavanja mladih. Monika Sandelić	Prihvaćen Prihvaća se.
Hrvoje Bićanić Poštovani, kao student podržavam nacrtni prijedlog te smatram da ako svi studiramo po Bolonji onda nas mora pripadati ista diploma. Nema potrebe za stvaranjem razlika između studenata i degradiranjem diploma stečenih na Veleučilištima. Alternativni prijedlog smatram potpuno neprihvatljivim. Lijep pozdrav Hrvoje Bićanić	Prihvaćen Prihvaća se.
Milan Ajduković Poštovani, Apsolutno se protivim alternativnom prijedlogu članka 6., budući da diskriminira studente stučnih studija. Uz lijep pozdrav, Milan Ajduković	Prihvaćen Prihvaća se.
Mladen Vragović Zagovaram izvorni prijedlog ministarstva te se oštro protivim alternativnom prijedlogu. Smatram da bi stručni specijalistički diplomski studiji morali ostati na istoj razini kao i sveučilišni. Dok zemlje EU-a razvijaju svoje stručne studije – kod nas ih se želi degradirati. Zar se nije lijepo ugledati na jednu Njemačku, Austriju, UK, Sloveniju. To su zemlje koje uspješno provode binarni sustav stoga imaju gospodarstvo o kakvom mi možemo samo sanjati. To su zemlje koje školju i doktore struke (dr. ing.). Probajte njima objasniti da bi njihovi diplomski stručni studiji trebali biti na razini 6 EQF – a. Po alternativnom prijedlogu se jasno može zaključiti da se prije okrećemo znatno nerazvijenijim zemljama kao što su Srbija, Bosna, Makedonija... Molim da mi se odgovori na sljedeća pitanja: Što je ECTS bod? Zašto 300 ECTS-a stručnih nije jednako 300 ECTS-a sveučilišnih? Zašto smo se školovali i stekli znanja za razinu 7 EQF – a, ako će nas se spustiti na razinu 6 EQF – a? Tko će poslodavcima nadoknaditi štetu u vidu školarina za školovanja zaposlenika za razinu 7 EQF – a? Tko će nadoknaditi štetu studentima i završenim specijalistima ukoliko počinju dobivati tužbe u svoju korist, a vrlo je vjerojatno da će sve otici u europske pravosudne okvire? Smatram da je alternativni prijedlog zakona u najmanju ruku sulud te nikome ne donosi ništa dobro. Ako bi se alternativni prijedlog usvojio bila bi to blamaža RH u europskim okvirima. Kao jedino rješenje prihvaćam izvorni prijedlog ministarstva, postavljanje sveučilišnih diplomskih i stručnih studija na istu razinu (7.1). Lijep pozdrav, Mladen Vragović, bacc. ing. aedif. (uskoro struč. spec. ing. aedif.)	Prihvaćen Prihvaća se.

Bože Plazibat Poštovane kolegice i kolege, sudionici rasprave o HKO-u, iako sam sudjelovao u kreiranju stava Sveučilišnog odjela za stručne studije Sveučilišta u Splitu glede problematike koja je predmet ove rasprave, odlučio sam, kao možebitni doprinos, poslati svoje izdvojeno mišljenje. Ponukan činjenicom da pokretači teze o potrebi spuštanja stručnih specijalista na nižu razinu HKO-a nisu pošteno i javno istupili sa stavom o besmislenosti binarnog sustava visokog obrazovanja i potrebi njegovoga ukidanja (uz iznošenje argumenata koji bi to ukidanje opravdali), nego se kriju iza ekstenzivnoga tumačenja jednog mišljenja Ustavnog suda RH, ja sam ih odlučio podržati. Zašto? Vjerujem da će to pomisliti svi koji me poznaju. Odgovor je jednostavan: ako Hrvatska ima najljepše more na svijetu, najljepšu obalu i otoke, najljepše nacionalne parkove i parkove prirode na svijetu; najbolju ribu, školjke, janjetinu, kulen, čvarke, vina (i druge prehrambene proizvode) – naravno – na svijetu; najtalentiranije sportaše na svijetu i najljepše žene na svijetu, ..., nema razloga da ne uspostavi i najbolji visokoškolski obrazovni sustav na svijetu, tako specifičan i drugačiji od onih koji se s nama ni u čemu ne mogu mjeriti. Naravno da s gnušanjem odbacujem bilo kakve insinuacije o eventualnim drugim, skrivenim nakanama predvodnika inicijative koju ja, sa skromnim 40-godišnjim stažem u visokom obrazovanju, evo podržavam. dr. sc. Bože Plazibat, prof. v. š.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Josip Jukić U potpunosti podržavam Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru s konačnim prijedlogom Zakona koji je izradilo Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske, naravno i predloženi način uređenja dijela Zakona koji se odnosi na cjelovite i djelomične kvalifikacije i njihovo pridruživanje razinama HKO-a kako su isti predloženi u članku 6. prijedloga Zakona (u konačnici članak 8. novoga Zakona). Dekan VUSB-a Josip Jukić	Prihvaćen Prihvaća se.
Dora Mužević Poštovani, studentica sam veleučilišta i smatram da bi stručni specijalistički diplomski studiji morali ostati na istoj razini kao i sveučilišni. Podržavam izvorni prijedlog ministarstva, a protivim se alternativnom prijedlogu i smatram da bi svi trebali imati ista prava.	Prihvaćen Prihvaća se.
Jasna Hanić Smatram da je alternativni prijedlog zakona u nepravedan i nikome ne donosi ništa dobro. Ako bi se alternativni prijedlog usvojio bila bi to jako velika blamaža RH u europskim okvirima. Kao jedino rješenje prihvaćam izvorni prijedlog ministarstva, postavljanje sveučilišnih diplomskih i stručnih studija na istu razinu (7.1). Za isti broj ECTS isti nivo obrazovanja !	Prihvaćen Prihvaća se.

Jasenka Šeb Kao studentica Sveučilišta u Splitu Odjela za stručne studije protivim se diskriminaciji studenata koji su završili specijalističke stručne studije i podržavam prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja da se isto vrednuju sveučilišni i specijalistički studiji. Studirala sam uz rad i stečeno znanje na specijalističkom studiju sam mogla primijeniti na svom poslu. Osim profesora sa Sveučilišta vježbe su nam držali ljudi iz prakse koji su znali objasniti konkretnе situacije sa kojima se svakodnevno susrećemo u svom radu.	Prihvaćen Prihvaća se.
Martin Purgar Poštovani, ne slažem se s alternativnim prijedlogom zakona vezano za sedmu razinu kojom se jasno diskriminira pozicija svih veleučilišta. Vrijednost ECTS bodova je jednaka bez obzira na obrazovnu ustanovu (upravo zato jer svi prolaze iste provjere) te samim time bez eventualne izmjene broja ECTS bodova na veleučilištu, ovaj prijedlog je besmislen. L.P. Martin Purgar student Tehničkog veleučilišta u Zagrebu	Prihvaćen Prihvaća se.

Marina Lolić Čipčić

Sveučilišni odjel za stručne studije Sveučilišta u Splitu pokrenulo je specijalističke diplomske stručne studije 2010. godine (društveni studiji), odnosno 2011. (tehnički studiji). Predmetni su studiji u potpunosti usklađeni sa svim odredbama dobivenim od MZO od kojeg su dobivene dopusnice za studijske programe, s tim da kontrolu nad njihovim izvođenjem kontinuirano provodi AZVO. Svoje mišljenje o primjerenosti ishoda učenja svih studijskih programa dali su svi značajniji gospodarski subjekti u okruženju. Svojim zakonskim i pod zakonskim aktima, kao i strategijom razvoja znanosti i visokog obrazovanja Republika Hrvatska se jednoznačno opredijelila za binarni visokoškolski obrazovni sustav kao što je to već ranije ugrađeno u većinu europskih zemalja. Binarnost sustava provedena je kroz Hrvatski kvalifikacijski okvir koji je u potpunosti usklađen s Europskim (EQF) kao i kvalifikacijskim okvirom u europskom prostoru visoke naobrazbe EHEA. Svi navedeni kvalifikacijski okviri neposredno su povezani s brojem ostvarenih ECTS-a (300) i odgovarajuću 7. razinu i niti jedan ne predviđa daljnje pod razine. Odlukom Ustavnog suda RH je decidirano rečeno kako su sustavi sveučilišnih i stručnih studija jednako vrijedni i jednako potrebni. Ustavni sud RH je ujedno tražio i usklađivanje Zakona o znanosti i visokom obrazovanju i Hrvatskog kvalifikacijskog okvira. Iz očitovanja Ustavnog suda se nikako ne može zaključiti da se specijalistički diplomski stručni studiji trebaju spustiti na nižu razinu (6.). Bilo kakve promjene razina imale bi nesagledive posljedice ne samo za veliki broj studenata koji su po jasno definiranim pravilima upisali i završili svoj studij, nego i cijelokupno gospodarstvo RH, a da ne govorimo o razini pravne nesigurnosti koja bi se tim unijela u naš visokoobrazovni sustav. Prava je istina da u nekim područjima studenti stručnih studija postaju konkurenca studentima sveučilišnih studija i zato se žele postaviti administrativne blokade. U cijelom je ovom procesu jedina stvarna dvojba: ukinuti binarni sustav, a time i stručne studije ili im dati tretman koji im u binarnom sustavu pripada, a što je u skladu s praksom u svim razvijenim europskim društvima. Sveučilišni odjel za stručne studije u cijelosti podržava priloge raspravi Tehničkog veleučilišta iz Zagreba, Vijeće studenata VVIVŠ, a osobito Studentskog zbora našega Odjela te naših završenih studenata.

Sveučilište u Splitu Sveučilišni Odjel za stručne studije
Pročelnik Odjela: Ivan Akrap, v. pred. Pomoćnici
pročelnika: Marina Lolić Čipčić, v. pred. Dr. sc. Ljubomir Malešević, prof. v. š. Dr. sc. Bože Plazibat, prof. v. š.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Dani Lulić Ne slažem se s Alternativnim prijedlogom iz više razloga. Prvo, pri upisu veleučilišta, stručni i sveučilišni studiji su se svrstavali u istu razinu i smatram da naknadne promjene krše naša prava zajamčena upisom. Nadalje, smatram da se ovim postupkom diskriminiraju stručni studiji. Naravno da postoje razlike između stručnih i sveučilišnih studija, ali ako realno pogledamo postoje razlike i između istih smjerova sveučilišnih studija u različitim gradovima npr. smjer strojarstva na FSB-u u Zagrebu i na FESB-u u Splitu. No, gledaju se ECTS bodovi i razine ishoda učenja, stoga ako je uloženi trud na sveučilištu i veleučilištu jednak za stjecanje istog broja ECTS bodova onda ih se treba svrstati u istu razinu. Također, HKO je izrađen prema EKO, stoga ako ostale članice Europske unije svrstavaju stručne i sveučilišne studije u istu razinu, zašto mi to uopće dovodimo u pitanje?	Prihvaćen Prihvaća se.
Ivana Ban Poštovani, protivim se prijedlogu o izmjenama zakona o kvalifikacijskom okviru. Kada sam upisala specijalistički stručni studij, upisala sam sa saznanjem da se isto vrednuju sveučilišni i specijalistički studiji stoga smatram da promjenom zakona diskriminirate nas kao studente te da smo svi bili u zabludi kada smo upisivali fakultet.	Prihvaćen Prihvaća se.
Lorenzo Vudrić Poštovani, Ne slažem sa alternativnim prijedlogom za uvođenjem diskriminacija na 7-oj razini. Vrijednost ECTS boda je jednaka i na stručnom i na sveučilišnom studiju. To znači da 300 ECTS bodova na stručnom studiju su jednako vrijedni 300 ECTS bodova na sveučilišnom studiju. Stručni studij je usklađen sa odredbama Ministarstva znanosti i obrazovanja RH, te se izvodi pod nadzorom Agencije za znanost i obrazovanje. Dakle studijski programi na stručnim studijima se izvode na jednakom kvalitetan način kao i sveučilišni programi, što potvrđuju i prethodno spomenute institucije. Država Hrvatska kao članica Europske Unije, treba imati obrazovni sustav usklađen sa obrazovnim sustavom razvijenih Europskih zemalja poput Njemačke, Austrije, Nizozemske, Slovenije, koje sukladno Europskom kvalifikacijskom okviru (EQF) diplomski stručni ili sveučilišni studij drže na istoj razini. Pošto je Hrvatski kvalifikacijski okvir (HKO) usklažen sa Europskim kvalifikacijskim okvirom (EQF), odnosno na određeni način dio EQF-a, nema nikakvog razloga da se razine HKO ne podudaraju s razinama EQF. Lijep pozdrav, Lorenzo Vudrić	Prihvaćen Prihvaća se.
Željka Antonina Mišljenja sam da i sveučilišni i stručni studij zadrže istu razinu jer se u ničemu ne razlikuju osim u nazivu. Stručna sam specijalistica ekonomije i spuštanjem stručnih studija na nižu razinu obrazovanja umanjio bi se i obezvrijedio moj trud i rad kroz moje stručno obrazovanje. I da,slažem se s napomenom u jednom od komentara da je jedan od razloga spuštanja stručnih studija na nižu razinu kako bi nas se onemogućilo u ravnopravnom natjecanju na tržištu rada s kolegama sa sveučilišnih studija, što je potpuno nefer i nekorektno! Stava sam da smo svi mi, bez obzira diplomirali na sveučilišnom ili stručnom studiju, pošteno zaslužili svoju diplomu i stekli akadamski ili stručni naziv i sva prava koja nam uz taj naziv pripadaju.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.

Martina Galjar Protivim se alternativnom prijedlogu Zakona!	Prihvaćen Prihvaća se.
Davor Brajko Poštovani, student sam prve godine na Specijalističkom diplomskom stručnom studiju javne uprave na Pravnom fakultetu u Osijeku i ne slažem se s alternativnim prijedlogom zakona vezano za sedmu razinu kojom se jasno diskriminira pozicija svih stručnih studija. Vrijednost ECTS bodova je jednaka bez obzira na obrazovnu ustanovu te samim time bez eventualne izmjene broja ECTS bodova na stručnim studijima, ovaj prijedlog zakona je besmislen! Srdačan pozdrav, Davor Brajko student Pravnog fakulteta u Osijeku	Prihvaćen Prihvaća se.
Vladimir Klapač Poštovani, Završio sam specijalistički diplomski stručni studij elektrotehnike na Tehničkom vеleučilištu Zagreb još davne 2008.g., i svojim sam radom, trudom i odricanjem uspješno stekao svojih 301 ECTS bodova a s njima i svo svoje znanje, vještine i stečene kompetencije. Smatram da je originalni prijedlog novog zakona od strane Ministarstva Znanosti i Obrazovanja pravi odabir u ovom slučaju. Alternativni prijedlog članka 6. treba odbaciti jer potiče diskriminaciju i stavlja studente stručnih studija u loš položaj bez opravdane osnove. Binarnost visokog obrazovanja je prisutna u najrazvijenijim članicama Europske unije pa ne vidim razlog zašto odjednom ne bi bilo tako i u našoj Hrvatskoj, također članici Europske unije. Nadam se da će biti pročitan svaki naš komentar te da će zdrav razum prevladati jer u protivnom naša Hrvatska će imati nažalost još veći "odljev mozgova" koji ne trpi ovakve prijedloge koji diskriminiraju trud i rad studenata stručnih studija u Republici Hrvatskoj. Država ne smije dijeliti studente na one više i niže klase, mora poštivati već donesene zakone uskladene s EU propisima, poštivati različitosti, promovirati i poticati cjeloživotno obrazovanje, pružiti našoj djeci mogućnost da studiraju one programe koji ih zanimaju i da zaista postanemo zemlja znanja. Posljedica toga će biti ostvarena barem prepostavka da će nam kćeri i sinovi, naši mladi ostati živjeti, studirati i raditi u našoj domovini. Ukoliko se stvarno dogodi da se donese novi Zakon na temelju alternativnog prijedloga, zahtijevam da se nama, postojećim i budućim stručnim diplomiranim inženjerima odgovori na sljedeća pitanja: 1. Kako će se regulirati novi položaj stručnih studija u Komorama inženjera, postojećih i budućih? 2. Kako će se regulirati novi položaj stručnih studija u zakonskoj regulativi (Zakon o graditeljstvu, stručni ispit itd.)? 3. Koja će biti nova svrha stručnih studija i njihovih studenata, te njihov položaj na tržištu rada? 4. Kako će inženjeri sa završenim stručnim studijem u Hrvatskoj konkurirati na EU tržištu rada, pošto neće bit u ravnopravnom položaju (nećemo imati isti kvalifikacijski okvir)? 5. Što će biti sa postojećim diplomama stručnih studija (mijenjanje? poništenje?) i sa postojećim ovlaštenjima Komora izdanim na temelju postojećeg Zakona? Još jednom izričito se protivim alternativnom rješenju i nadam se opstanku postojećeg kvalifikacijskog okvira. Lijep pozdrav, Vladimir Klapač, struč.spec.ing.el.	Prihvaćen Prihvaća se.

Teuta Benković-Lačić U potpunosti podržavam Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru s konačnim prijedlogom Zakona koji je izradilo Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske. Predloženo uređenje Razine 6 – kvalifikacije stečene završetkom prediplomskih studija, koja obuhvaća; a) prediplomski stručni studij i b) prediplomski sveučilišni studij te Razine 7.1 – kvalifikacije stečene završetkom diplomskih studija, koja obuhvaća; a) specijalistički diplomske stručne studije i b) sveučilišni diplomske studije i integrirani prediplomski i diplomske sveučilišne studije, predstavlja jedino logično, razumno i razvojno rješenje za visoko obrazovanje u Republici Hrvatskoj. Jedino je ovakvim prijedlogom Zakona moguće ispuniti osnovna načela o znanosti i visokom obrazovanju kao što su; europska humanistička i demokratska tradicija te usklađivanje s europskim sustavom visokog obrazovanja, uzajamnost i partnerstvo pripadnika akademске zajednice, poštivanje i afirmacija ljudskih prava, jedinstvo stručnog i obrazovnog rada u svrhu osposobljavanja za specifična stručna znanja i vještine i druga. Odredba članka 69. stavak 3. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju RH glasi: „Stručni studij pruža studentima primjerenu razinu znanja i vještina koje omogućavaju obavljanje stručnih zanimanja i osposobljava ih za neposredno uključivanje u radni proces.“ Ne postoji dakle objektivna i stvarna razlika koja bi pojedine sveučilišne i stručne studije smještala na različite razine kvalifikacija unutar kvalifikacijskog okvira i stvarala različitu vrijednost u težini ostvarenih ECTS bodova unutar istog nastavnog opterećenja. Pravilno smještanje stručnih studija unutar kvalifikacijskog okvira, kako je predložilo nadležno Ministarstvo znanosti i obrazovanja, prilika je za daljnji razvoj visokog obrazovanja u RH i potporu gospodarstvu RH stvaranjem kvalitetnih stručnjaka koje je moguće neposredno uključiti u radne procese. S poštovanjem, dr. sc. Teuta Benković-Lačić	Prihvaćen Prihvaća se.
Dario Struški Prijedlog Ministarstva da sveučilišni i stručni studij ostanu na istoj razini je jedini prihvatljivi prijedlog koji će naš obrazovni sustav donekle ostaviti u ravnoteži dok se onaj alternativni temelji na rušenju te ravnoteže gdje se 55.000 studenata u Hrvatskoj želi diskriminirati, poniziti i učiniti manje vrijednim samo da bi oni na tzv "višoj" razini dobili što? Osobnu satisfakciju? Nemojte biti smiješni te stoga alternativni prijedlog nemojte ni u kom slučaju uopće dovoditi u kontekst ozbiljnog razgovora u ovoj temi. LP	Prihvaćen Prihvaća se.

Ivan Šušić Podržavam izvorni prijedlog ministarstva te se oštro protivim alternativnom prijedlogu. Smatram da bi stručni specijalistički diplomski studiji morali ostati na istoj razini kao i sveučilišni. Po alternativnom prijedlogu se jasno može zaključiti da se prije okrećemo znatno nerazvijenijim zemljama kao što su Srbija, Bosna, Makedonija. Zašto sam se školovao i stekao znanja za razinu 7 EQF – a, ako će me spustiti na razinu 6 EQF – a? Smatram da je alternativni prijedlog zakona u najmanju ruku sulud te nikome ne donosi ništa dobro. Ako bi se alternativni prijedlog usvojio bila bi to blamaža RH u europskim okvirima. Kao jedino rješenje prihvataćam izvorni prijedlog ministarstva, postavljanje sveučilišnih diplomske i stručne studije na istu razinu, sve ostalo će dovesti do prosvjeda masivnih razmjera koje ne možete ni zamisliti. Sveučilišni odjel za stručne studije, Ivan Šušić.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Maja Puljić Poštovani, smatram da bi stručni specijalistički diplomski studiji morali ostati na istoj razini kao i sveučilišni. Te izvorni prijedlog ministarstva podržavam, a oštro se protivim alternativnom prijedlogu. Mislim da bi trebali imati svi ista prava, a ne da postoji diskriminacija za isti broj ECTS bodova!	Prihvaćen Prihvaća se.
Marko Grančić Poštovani, prijedlog zakona za postavljanje sveučilišnih diplomske i stručne studije na razinu 7.1 s podtočkama a) i b) je prihvatljiv s obzirom da oba studija imaju jednako opterećenje u smislu trajanja te ECTS bodova koji su ujedno i mjera opterećenja. No alternativno rješenje je neprihvatljivo jer postavlja studente stručnih studija u nepovoljan položaj. Razlika između znanstvenih i stručnih studija mora postojati, no to ne znači da je potrebno degradirati veliku skupinu studenata u kvalifikacijskom okviru. Jedni se bolje snalaze od drugih na određenom poslu no alternativnim zakonom bi se lako iskoristilo postavljanje nestručnih ljudi na bitne pozicije što je i dovelo državu u stanje kakvo je danas.	Prihvaćen Prihvaća se.

Ulijanik d.o.o.	Prihvaćen Prihvaća se.
Poštovani, Zapošljavamo više mlađih prvostupnika inženjera građevinarstva (bacc.ing.aedif), koji su polaznici, ili su bili polaznici uglavnom diplomskih specijalističkih studija građevinarstva na TVZ-u i tako stekli titulu stručnih specijalista inženjera građevinarstva (struč.spec.ing.aedif.). Kao poslodavac, podržavamo i potičemo edukaciju i usavršavanje naših djelatnika. Posebno ističemo prednost TVZ-a u organizaciji nastave kao izvanredan specijalistički diplomski stručni studij, čime je omogućeno da se nastava odvija izvan radnog vremena. Dio djelatnika je diplomirao, neki su položili i stručni ispit te su u postupku ulaska u komoru, a neki su u odmaklom stadiju studiranja. Koliko smo informirani planiranim izmjenama zakona postoji mogućnost da sav trud naših djelatnika i nas bude uzaludan čime bi se direktno negativno utjecalo na našu konkurentnost na tržištu. Naglašavamo još jednom da smo odlučivali i djelovali u okviru hrvatskih zakona i mogućnosti, te smo utrošili značajno vrijeme, energiju i sredstva u edukaciju svojih djelatnika na taj način. Smatramo da je razlika između specijalističkog stručnog i sveučilišnog studija u sadržaju, a ne razini. Binarni obrazovni sustav proveden kroz Hrvatski kvalifikacijski okvir je izrađen prema Europskom kvalifikacijskom okviru gdje je jasno prikazano povezivanje razine 7 specijalističkih diplomskih stručnih studija i sveučilišnih diplomskih studija. Svrstavanje specijalističkih stručnih studija na nižu razinu od sveučilišnih rezultira degradacijom studenata stručnih studija, a samim time i naših djelatnika i nas samih na profesionalnom polju čime se i njih i nas dovodi u konkurentno nepovoljniji položaj na tržištu rada. Potrebno je istaknuti i da smo kroz godine rada zapošljavali inženjere koji su studij završili kako na stručnim, tako i na sveučilišnim studijima. U odnosu na njihovo znanje, te predanost i angažiranost radu, nismo primijetili apsolutno nikakvu razliku. Inženjeri sa završenim stručnim studijem pokazali su se kao iznimno stručni i profesionalni u svojim područjima, dapače spremniji na izazove i zadatke koji dolaze sa tržišta. Inga Orešković, univ. bacc. oec - direktor	Prihvaćen Prihvaća se.
Ana Zadro	Prihvaćen Prihvaća se.
Poštovani, slažem se s izvornim prijedlogom Ministarstva. Protivim se Alternativnom prijedlogu. Lijep pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.
Eva Fortner	Prihvaćen Prihvaća se.
Protivim se Alternativnom prijedlogu. Studentica sam specijalističkog studija fizioterapije i u trenutku upisa sveučilišni i specijalistički studiji vrednovali su se jednak i smatram da bilo kakva naknadna promjena krši moja prava koja su mi zajamčena upisom. Također smatram da se ovakvom promjenom diskriminiraju stručni studiji.	Prihvaćen Prihvaća se.
Zdravka Bilić	Prihvaćen Prihvaća se.
Poštovani, Radna skupina Ministarstva znanosti i obrazovanja je napravila kvalitetan prijedlog i isti podržavam. Protivim se usvajanju apsurdnog alternativnog prijedloga jer bi njegovim usvajanjem došlo do diskriminacije po osnovi obrazovanja, a što bi za sobom povuklo nepopravljivu štetu i moguće kolektivne tužbe pred Europskim sudom za ljudska prava. Zdravka Bilić	Prihvaćen Prihvaća se.

Antonio Licitar Poštovani , U potpunosti podupirem glavni prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja koji je upućen u javnu raspravu prema kojemu se sveučilišni diplomski studiji i integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studiji svrstavaju na istoj razini (razina 7.1) sa specijalističkim diplomskim stručnim studijima, te sukladno kojemu su poslijediplomski specijalistički studiji definirani na razini 7.2. Hrvatskog kvalifikacijskog okvira. Kako sam završio stručni specijalistički studij cestovnog prometa na Veleučilištu u Rijeci, već na samom početku i traženju posla nakon završetka studija naišao sam na probleme zbog gore navedenih razina te imam prepreke i ograničenja kod zapošljavanja (npr. sa mojih završenih 5 godina ne mogu dobiti posao kao Ispitivač u Hrvatskom Autoklubu (HAK-u) kod provođenja vozačkih ispita dok student koji ima završen isti studij u trajanju od 3 godine što znači da je prvostupnik na Sveučilištu prometnog fakulteta u Zagrebu i zadovoljava uvjetima za nevedeni posao) . Mislim da to nije pravedno i da 1 ECTS bod "veleučilišta" i 1 ECTS bod "sveučilišta" je ista stvar. Rangiranja trebaju ostati i jesu ista. Republika Hrvatska je članica EU te stoga se mora tako i ponašati. Lijep pozdrav Antonio Licitar, struč. spec. ing. traff.	Prihvaćen Prihvaća se.
Mario Kapus Poštovani, student sam 3.godine preddiplomskog stručnog studija na TVZ-u. Podržavam izvorni prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja, ali se protivim alternativnom prijedlogu i mislim da ga treba u potpunosti odbaciti. Zašto bi ECTS bodovi postignuti na sveučilištu bili više vrijedni nego oni na stručnom studiju? Mario Kapus	Prihvaćen Prihvaća se.
Tatjana Badrov Podržavam prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske.	Prihvaćen Prihvaća se.
Asja Eškinja Poštovani, u potpunosti se protivim alternativnom rješenju koji diskriminira i umanjuje trud velikog broja studenata stručnih studija u Hrvatskoj. Smatram da sveučilišni diplomski studiji i integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studiji, kao i specijalistički diplomske stručne studije moraju ostati na razini 7.1. Binarnost visokog obrazovanja je prisutna u najrazvijenijim članicama Europske unije, pa ne vidim razlog zašto ne bi bilo tako i u Hrvatskoj koja je također članica Europske unije. Lijep pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.
Monika Bortek Poštovani, slažem se s izvornim prijedlogom Ministarstva. Protivim se Alternativnom prijedlogu. Lijep pozdrav.	Prihvaćen Prihvaća se.
Karlo Šestak Poštovani, kao student TVZ-a protivim se alternativnom prijedlogu zbog nepravednog gubitka kompetentnosti na tržištu rada. Smatram kako je za svaki ECTS bod na stručnom studiju uloženo jednako truda kao i na sveučilišnom te se zbog toga ne bi smjela uvoditi razlika. Lijep pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.

Nikola Ristić Pozdrav. Ne slažem se sa alternativnim prijedlogom zakona gdje se dijeli 7 razina na 7.1 za stručne specijalističke diplomske studije i 7.2 za sveučilišne diplomske studije. Takav prijedlog je čisti oblik manipulacije i stvaranja monopolja kod potražnje visoko obrazovanog kadra ljudi u zapošljavanju. Izglasavanjem alternativnog prijedloga zakona o razdvajanju specijalističkih stručnih diplomskih studija i sveučilišnih diplomskih studija bi se napravio korak unazat u hrvatskome obrazovanju gdje bi se degradiralo i omalovažilo svo ono zaloganje studenata i profesora, njihovo uloženo vrijeme, trud i novac u namjeri stručnog obrazovanja, te obezvrijedila stečena kvalifikacija. Ovakav prijedlog je totalni absurd i znanje dobiveno na stručnim studijima nije ništa manje vrijedno od onoga na sveučilišnim, a što se tiče neopravdane sumnje u to, nad TVZ-om se kontinuirano provode kontrole kvalitete od strane AZVO te imaju dopusnice za studijske programe u skladu sa svim odredbama dobivene od MZO. Stoga, nedopustiv je ovakav način deklariranja jer dobivena razina znanja je jednaka. Zahvaljujem, Nikola Ristić, bacc.ing.aedif	Prihvaćen Prihvaća se.
Dijana Perica Poštovani, slažem se s izvornim prijedlogom Ministarstva. Protivim se Alternativnom prijedlogu. Lijep pozdrav.	Prihvaćen Prihvaća se.

Rafael Urukalović

Poštovane/i, Smatram da je prijedlog u osnovi ispravan. Ipak, imajući u vidu kvalifikacijske okvire u drugim europskim državama, smatram da nije u redu razine još dijeliti na podrazine, obzirom da to gotovo nigdje nije tako uređeno. Distinkcija je svuda riješena nazivljem - npr. u Austriji Diplomgrade i Baumeister su na razini 7, iako se radi o dva različita sustava obrazovanja (kao kod nas Sveučilište i Veleučilište). Osobno smatram da se i kod nas ta distinkcija može vrlo lako definirati nazivima - primjerice, mag.ing.uni. za sveučilištarce i mag.ing.poly. za veleučilištarce. Apsolutno smatram krivim komentare nekih fakulteta i agencija o snižavanju stupnja obrazovanja za stručne specijaliste. Činjenica jest da naša znanja u teorijskom dijelu nisu jednaka znanjima sveučilišnih studenata, ali isto tako Vas uvjeravam da njihova znanja u primjenjenom dijelu naše struke nisu jednaka našima koji smo završili specijalistički stručni studij. Zamislimo da dvojici dječaka damo isti zadatak: 'Donesi nam jabuku s onog drveta.' Jedan će se pažljivo popeti i rukom ubrati jabuku. Drugi će uzeti obirač iz spremišta za alat i ubrati ju. Obojicu su tako naučili njihovi roditelji. Obojica su izvršili zadatak. Smije li itko reći ijednom od te dvojice dječaka da je manje vrijedan zato jer je koristio drugačije znanje od onog drugog? Zaključno, smatram da bi bilo kakva naknadna degradacija imala za posljedicu tužbe prema državi, koja bi postala kriva za dovođenje u zabludu i stvaranje materijalnih troškova svim studentima specijalističkih stručnih studija, a koji su specijalistički studij upisali većinom zato da iz 6. stupnja uznapreduju u 7. stupanj i tako budu konkurentniji na tržištu rada, kako u Republici Hrvatskoj tako i u Europskoj Uniji. Nadam se da će zakonodavac prepoznati da je raznovrsnost znanja, kao i raznovrsnost načina stjecanja znanja, jedini ispravni put. Kad ne bi bilo tako, danas bismo još uvjek 'znali' da se Sunce okreće oko Zemlje... Srdačan pozdrav. Rafael Urukalović, struč.spec.ing.aedif.

Hrvoje Haraminčić

Poštovani, kao student specijalističkog diplomskog stručnog studija na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu u potpunosti podržavam izvorni članak 6. Nacrta prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru koji specijalističke diplomske stručne studije smještaju na razinu 7.1. a), a sveučilišne diplomske studije te integrirane preddiplomske i diplomske sveučilišne studije na razinu 7.1. b). Moram naglasiti kako se izričito protivim i smatram neprihvatljivim alternativni prijedlog za koji je diskriminirajući za studente stručnih studija, a pogotovo prijedloge Rektorskog zbora, Agencije za znanost i visoko obrazovanje te većine institucija Sveučilišta u Zagrebu (Pravnog fakulteta, Prirodoslovnog – matematičkog fakulteta, Arhitektonskog fakulteta, i dr.) za koje ne samo da smatram da su diskriminirajući, nego su i protuustavni, protuzakoniti te se kao takvi ne mogu niti ne smiju uzeti u obzir te će to u dalnjem tekstu obrazložiti. Pozivajući se na odluku Ustavnog suda broj: U-I-351/2016 donešenu 20. travnja 2016. godine, želim ukazati da je sporna točka u Zakonu o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru bila samo jasnije definiranje pristupa na razinu 8.2. (i 8.1.): „...Iz navedenog slijedi da ZoHKO:22/13 omogućava osobi koja je završila odgovarajući stručni (vokacijski) studij stjecanje kvalifikacije na razini 8.2 HKO-a (akademski stupanj doktora), a da ta osoba prethodno nije pohađala nijedan

Prihvaćen

Prihvaća se.

Prihvaćen

Prihvaća se.

diplomski sveučilišni studij odnosno odgovarajući sveučilišni razlikovni program...“ Sporna točka o pristupu razini 8.2. (i 8.1.) je inače bila definirana Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (u dalnjem tekstu ZoZDiVO) te je Ustavni sud ukazao na taj propust u Zakonu o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru: „...Ustavni sud s tim u vezi primjećuje da članak 73. stavak 2. ZoZDiVO-a:123/03-60/15 izrijekom propisuje da se poslijediplomski sveučilišni studij (razina 8.2 HKO-a) može upisati samo »nakon završetka diplomskog sveučilišnog studija« (razina 7 HKO-a)...“, iz čega slijedi zaključak Ustavnog suda: „...Dosljedno tome, unutar postojećeg ustavnog okvira i binarnog sustava visokog obrazovanja, pristupanje razini 8.2 (i 8.1) HKO-a ne pokazuje se ustavnopravno prihvatljivim bez završetka sveučilišnog diplomskog studija, odnosno bez završetka stručnog diplomskog specijalističkog studija uz koji mora biti završen i odgovarajući sveučilišni razlikovni program, sve u okvirima javnih politika visokog obrazovanja...“ Ustavni sud je također obrazložio povezivanje Hrvatskog kvalifikacijskog okvira (u dalnjem tekstu HKO) sa Europskim kvalifikacijskim okvirom (u dalnjem tekstu EQF): „... Po donošenju Zakona, Republika Hrvatska je predstavila Izvješće o povezivanju HKO-a s EQF-om i QF-EHEA-om (u dalnjem tekstu: Izvješće o povezivanju) ostalim zemljama članicama Europske unije, Europskoj komisiji (nadležnoj za EQF) i Vijeću Europe (nadležnom za QF-EHEA) na sjednici Savjetodavne skupine za EQF 2013. godine kada je Izvješće o povezivanju prihvaćeno. Prihvaćanje Izvješća o povezivanju, u provedbenom smislu znači da su ostale zemlje članice Europske unije prihvatile kvalifikacije stečene u Republici Hrvatskoj priznavati na odgovarajućim razinama kako je navedeno u Izvješću o povezivanju, odnosno u Zakonu.

Kvalifikacijski okviri su stoga instrumenti koji omogućavaju mobilnost studenata i radne snage unutar Europske unije i Europskog prostora visokog obrazovanja što je sukladno i članku 69. stavku 4. ZZDVO-a u kojem se navodi da se 'sveučilišni i stručni studiji usklađuju s onima u europskom obrazovnom prostoru'.“ Ustavni sud se i osvrnuo na svrhu uspostavljanja Hrvatskog kvalifikacijskog okvira (u dalnjem tekstu HKO): „....HKO ne uvodi razine različitih studija, već razine kvalifikacija koje se stječu, između ostalog, različitim studijima u Hrvatskoj. To znači da HKO ne ulazi u procese obrazovanja, već se isključivo odnosi na ishode učenja i kvalifikacije koje se stječu različitim učenjima i odgovarajućim vrednovanjima. Stoga, HKO ne uređuje sustav visokog obrazovanja, već, sukladno članku 3. Zakona, između ostalog, ima za cilj razumijevanje različitih kvalifikacija i ishoda učenja te njihovog međuodnosa, uspostavljanja koordiniranog sustava osiguravanja kvalitete kvalifikacija te jednostavnosti prepoznavanja i priznavanja hrvatskih kvalifikacija u inozemstvu. Za bolje razumijevanje kvalifikacija, novo svojstvo koje HKO izrijekom uvodi je razina stečenih kvalifikacija te način određivanja tih razina kroz opisnice razina ishoda učenja i kvalifikacija. Nadalje, razine EQF-a su primarno određene ishodima učenja koji opisuju što učenik/student zna, razumije i može učiniti na kraju procesa učenja. Isthodi učenja podijeljeni su u kategorije: znanja, vještine (spoznajne, psihomotoričke, socijalne) i pripadajuća samostalnost te odgovornost. Svakoj razini pridodane su opisnice (deskriptori) koje ukazuju na kompleksnost ishoda učenja koje je potrebno stići na određenoj razini. Opisnice su pisane tako da obuhvate puni raspon ishoda učenja, neovisno od institucionalnog konteksta u kojem se oni stječu. To znači da se one

odnose i na radno/poslovno i na obrazovno okruženje, akademsko i strukovno obrazovno okruženje te sve oblike obrazovanja tj. učenja: formalno, neformalno i informalno. Također, i sama Europska komisija tvrdi da su sve kategorije opisnice unutar jedne razine jednako važne. Europsko udruženja sveučilišta (EUA), čije su članice i hrvatska sveučilišta, je u svojim studijama iz 2009. godine i 2010. godine zaključilo kako postoje različite vrste studijskih programa i kvalifikacija koje se njima stječu, a koje se postavljaju na drugu Bolonjsku razinu, odnosno razinu 7 EQF-a. Studije, štoviše, ukazuju na to kako takva raznovrsnost upravo čini bogatstvo Europskog prostora visokog obrazovanja u kojem se razvijaju kvalifikacije s različitim ulogama. Zakon po prvi puta formalno uvodi pojam ishoda učenja te se uvodi način njihovog prepoznavanja i izvan Republike Hrvatske čime svim pojedincima upravo HKO omogućava da svoje ishode učenja prikazuje, akumulira, prenosi, i neprestano dopunjaje u skladu sa svojim sposobnostima i interesima i to kroz različite oblike učenja. Vezano za navod prema kojem je 'sustav visokog obrazovanja obezvrijeđen', naglašavamo da je po prvi puta tek kroz HKO u formalno-pravnom smislu prezentiran cjeloviti sustav obrazovanja u Republici Hrvatskoj na transparentan način svim zemljama Europske unije i šire, raspravljen i prihvaćen kao relevantan sustav. Upravo kroz HKO, Hrvatska, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta kao i druge institucije u Hrvatskoj, postaju relevantni čimbenici na svjetskoj razini te su time sve više uključeni u modernizaciju obrazovnih sustava drugih zemalja kroz međunarodne projekte. Dakle, osporavamo tvrdnju da je sustav visokog obrazovanja obezvrijeđen...“ , iz čega se jasno da zaključiti kako su stručni studiji i sveučilišni studiji različite vrste studijskih programa, a smještene su na istu razinu 7 u Europskom kvalifikacijskom okviru. Ustavni sud jasno i glasno ističe kako se stručni studiji ne smiju diskriminirati: „...Ustavni sud prvo naglašava da je pogrešno i društveno štetno raspravljati o stručnim studijima kao onima koji nemaju »jednaku vrijednost, odnosno značaj« kao oni sveučilišni. Time se neosnovano potiče neprihvatljivo javno mišljenje da »opće i strukovne kvalifikacije nisu jednakov vrijedne« kao one sveučilišne, na što je upozorila i Hrvatska obrtnička komora u svojim dopisima (broj: 14-940-1354-130-2016 od 8. ožujka 2016. te broj: 14-943-1386/1-27-2016 od 9. ožujka 2016.), koji su dostavljeni Ustavnom судu u prilogu očitovanja Ministarstva znanosti. Treba ponoviti: općenito je pogrešno postojeći binarni sustav visokog obrazovanja sagledavati kroz usporedbu njihove vrijednosti za društvenu zajednicu, jer su oba sustava (i sveučilišni i stručni) za društvenu zajednicu jednakov vrijedni i jednakov potrebni...“ Iz odluke Ustavnog suda možemo zaključiti kako je u Zakonu o HKO – u bila sporna vertikalna prohodnost, odnosno prisupanje razini 8.2. (i 8.1.) sa završenim specijalističkim diplomskim stručnim studijem te je Ustavni sud naložio izmjenu i dopunu samo toga članka, a ne poništavanje cijelog Zakona o HKO – u. „...za specijalističke diplomske stručne studije i da za te studije propiše posebne uvjete pristupanja razinama 8.1 i 8.2 HKO-a u skladu s pravnim stajalištima izraženima u ovoj odluci. Međutim, to ne prijeći zakonodavca da se posluži i drugačijim tehnikama ako se njima ostvaruje isti cilj...“ Ustavni sud je također uvažio očitovanje Ministarstva znanosti o namjeri poboljšavanja cijelog Zakona o HKO – u, a ne samo spornog članka: ...“Ustavni sud uvažio je očitovanje Ministarstva znanosti prema kojem se tijekom 2016. godine predviđa donošenje izmjena i dopuna ZoHKO-

a:22/13 koje se neće ograničiti samo na usklađivanje ukinute odredbe s Ustavom...“ „...Tim bi se izmjenama i dopunama ZoHKO-a:22/13 morao osigurati uredan razvitak oba društveno jednako vrijedna sustava visokog obrazovanja utemeljena na ishodima učenja i usklađena s potrebama tržišta rada, pojedinaca i društva u cijelini,...“ Moram napomenuti i kako bi degradiranje stručnih diplomskih studija bilo suprotno Direktivi 2005/36/EC koja govori o priznavanju stručnih kvalifikacija. Direktiva je uz uredbu najvažniji pravni akt Europske unije te je po hijerarhiji iznad naših zakona te bi kao članica Europske unije bili u ozbiljnim problemima i sigurno bi snosili sankcije od Europe. Iz napisanog je jasno vidljivo kako su alternativni prijedlog, a pogotovo prijedlozi Rektorskog zbora, Agencije za znanost i visoko obrazovanje te većine institucija Sveučilišta u Zagrebu (Pravnog fakulteta, Prirodoslovnog – matematičkog fakulteta, Arhitektonskog fakulteta, i dr.) ne samo diskriminirajući za studente stručnih studija, nego i protuustavni i protuzakoniti, te ne postoji pravni temelj kojim bi se degradirali stručni studiji. Također, ti isti prijedlozi nikako nisu u skladu sa ostalim europskim zemljama (Njemačka, Austrija, Nizozemska,...) na koje bi se Hrvatska svakako trebala ugledati i težiti. Trebamo se kretati prema naprijed i razvijati, a ne se vraćati godinama unatrag. Još jednom naglašavam, u potpunosti podržavam izvorni članak 6. Nacrta prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru koji specijalističke diplomske stručne studije smještaju na razinu 7.1. a), a sveučilišne diplomske studije te integrirane preddiplomske i diplomske sveučilišne studije na razinu 7.1. b), te se izričito protivim i smatram neprihvatljivim alternativni prijedlog. S poštovanjem, Haraminčić Hrvoje

Mateo Erceg

Poštovanje, Student sam Veleučilišta u Šibeniku. Smatram da alternativni prijedlog nije prihvatljiv iz razloga što diskriminira specijalista struke, koji već imaju međunarodnu neprevodivu titulu, će izazvati iseljavanje i odlazak onih alumnija kojima se oteža položaj na tržištu rada, čemu je podloga upravo ovom razdvajanjumu kvalifikacija.

Prihvaćen
Prihvaća se.

Bim bus d.o.o. Poštovani, binarni sustav obrazovanja prema Izvješću Europske komisije je svojstven upravo onim zemljama koje su među prvima izašle iz finansijske krize koja je u Europi započela 2008. godine. GLAVNI prijedlog (rješenje) njeguje i dalje postojeći uhodani binarni sustav, dok ALTERNATIVNI ruši isti iz temelja. Je li stoga bolje održavati binarni sustav ili ga srušiti? Binarni sustav iznjedrio je mnoge stručnjake koji su „iznijeli na svojim ledima“ dio tereta finansijske krize RH. Mi kao članovi gospodarstva RH sa strane poslodavca trebamo obrazovane i stručne ljudi. Usvajanjem alternativnog prijedloga (rješenja) čl. 6. u predloženom Zakonu o hrvatskom kvalifikacijskom okviru npr. smanjit će se indirektno atraktivnost upisa na stručni studij ugostiteljstva na Veleučilištu Karlovcu i smanjuje nam se potencijalan radni kontingenat radne snage u ugostiteljstvu koji je već sada deficitaran s aspekta kvalitetne i obrazovane radne snage, također, smanjit će se broj novo obrazovanih ljudi na Veleučilištu u Rijeci na stručnom studiju prometa, na Veleučilištu Nikola Tesla u Gospiću na stručnom studiju cestovnog prometa, na Sveučilištu u Rijeci, na Fakultetu za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu u Opatiji, točnije stručnom studiju "Malo i srednje poduzetništvo u turizmu i ugostiteljstvu" itd. svi oni studiji koji nama kao mikropoduzeću su nužni za priljev kvalitetne i obrazovane radne snage. Ako se usvoji alternativni prijedlog, što će pravno-formalno te materijalno-pravno biti sa hrvatskim zaposlenicima koji su zaposleni na postojećim radnim mjestima upravo na temelju kvalifikacija kojima su udovoljavali uvjetima natječaja za radno mjesto? Ukoliko se usvoji alternativni prijedlog, je li kasnije moguće na temelju tako donesenog Zakona o HKO-u donositi Zakone o izmjenama i dopunama povezanih zakona npr. Zakona o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju, nepovezanih Zakona npr. Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske, ostalih podzakonskih propisa (uredbi, pravilnika, kolektivnih ugovora) npr. Uredba o uvjetima za stjecanje policijskih zvanja, oznakama policijskih zvanja, funkcionalnim oznakama radnih mesta, promaknuću i napredovanju kroz policijska zvanja, Kolektivni ugovor za državne službenike i namještenike? Dakle pitanje se odnosi na sve propise koji uređuju materijalno-pravne aspekte te mogućnosti formalnog napredovanja u radnoj organizaciji. Znači li to onda u negativnom, degradirajućem i ograničavajućem smislu, indirektno interveniranje u mogućnosti i prava napredovanja u organizacijama i javnopravnim tijelima te državnim službama koje su u obvezi (čelnici ustrojstvenih jedinica i tijela su odgovorni za takvu provedbu) primjenjivati i provoditi tako donesene zakone, uredbe i pravilnike koji obuhvaćaju njihove zaposlenike? Mi ne moramo primjenjivati navedene akte, ali mnogi u RH moraju, a radi se o velikom udjelu zaposlenika u ukupnom radnom korigentu. 8. cilj iz čl. 3. st. 1. HKO-a: „jačanje konkurenčnosti hrvatskog gospodarstva koje se temelji na ljudskim potencijalima“ – to bi mi kao poduzeća trebali osjetiti, međutim, ovakvim alternativnim prijedlozima nećemo nikada. Zaključno: podržavamo GLAVNI prijedlog čl. 6., a NE alternativni. Srdačan pozdrav!	Prihvaćen Prihvaća se.
Marin Kalebota Poštovani, Ja, Marin Kalebota, u potpunosti odbijam alternativni prijedlog i kao student Aspire grada Splita ne želim da stručne škole ne budu srednje škole. LP	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.

Mladen Jarmanović Poštovani, Smatram da alternativni prijedlog može dovesti do diskriminacije osoba koje su uspješno završile diplomski stručni studij, te sam siguran da bi taj prijedlog doveo do dodatnog iseljavanja mladih stručno obrazovanih ljudi.	Prihvaćen Prihvaća se.
Sara Lipošćak Poštovani! Protivim se alternativnom prijedlogu. Smatram da je alternativni prijedlog degradirajući za studente koji završavaju stručne studije. Vjerujem kako je svaki ECTS bod na stručnom studiju jednako važan kao i na sveučilišnom te se zbog toga ne bi smjela uvoditi razlika. Lijep pozdrav, Sara Lipošćak	Prihvaćen Prihvaća se.
Marin Budimir Poštovani, student sam Tehničkog veleučilišta u Zagrebu i podržavam originalni prijedlog zakona Ministarstva znanosti i obrazovanja. Smatram da je alternativni prijedlog neprihvatljiv jer diskriminira i degradira studente stručnih studija. Smatram da studenti na stručnom studiju ulažu jednak trud u odnosu na studente sa sveučilišta za svaki ECTS bod te se zbog toga nebi smjelo degradirati studente stručnih studija. Mišljenja sam da bi usvajanjem alternativnog prijedloga došlo do gubitka kompetentnosti na tržištu rada. S poštovanjem, Marin Budimir	Prihvaćen Prihvaća se.

Tanja Horvat

Poštovani, ovim putem iskazujem svoju podršku članku 8. prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru u kojem se specijalistički diplomski stručni studiji i sveučilišni diplomski studiji svrstavaju u istu razinu 7.1., dok se protivim alternativnom rješenju. U ovom osvrtu neću se doticati dosadašnje zakonske regulative, niti uobičajenih praksi u EU, već ću iznijeti isključivo osobne stavove. Što se tiče formalnih osvrtova, u potpunosti se slažem s dopisom Tehničkog veleučilišta u Zagrebu (autori dr.sc. Slavica Čosović Bajić i mr.sc. Goran Malčić). Studenti stručnih studija redovito se suočavaju s brojnim pitanjima, predrasudama i nerazumijevanjem. Nerazumijevanje okoline počinje već upisom studija, ljudi često nisu upoznati s pojmom stručnih studija ili veleučilišta, ne razumiju ideju koja stoji iza pojma, najčešće misle da se radi isključivo o privatnim učilištima ili da te studije upisuju samo oni koji nisu uspjeli završiti studij na nekoj od sastavnica sveučilišta. Kasnije se završenim studentima poslodavci čude tituli i pitaju se što stoji iza toga. Bitno je shvatiti da su već i ovakvi stavovi problematični, potrebno je upoznati širu javnost sa stručnim studijima, a ne ih, kroz zakonske okvire, degradirati. Završila sam prediplomski i diplomski stručni studij elektrotehnike na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu, a na istom Veleučilištu sam i radila preko 5 godina. Kroz studij i kroz rad upoznala sam brojne inteligentne, talentirane i marljive ljude čije znanje, rad i trud vrijede isto koliko i studenata sveučilišnih studija. Što se formalno samo potvrđuje jednakim brojem stečenih ECTS bodova po završetku studija. Trenutno radim u realnom sektoru, u radnoj okolini gdje je nebitno koji tip studija je završen, bitna su znanja i vještine. A upravo ta stečena znanja i vještine su neotuđive, izmjena "razine kvalifikacije" neće utjecati na to. Uvjerenam da će stručni studiji, neovisno o ishodu javne rasprave, nastaviti predano raditi na svojoj kvaliteti te poticati svoje studente na podizanje kompetencija formalnim i neformalnim putem. Ako se pojedine sastavnice sveučilišta osjećaju ugroženo time, bolje rješenje je poraditi na vlastitoj kvaliteti nego mijenjati zakonske okvire. Tanja Horvat, struč.spec.ing.el

Katarina Drk

Poštovani, studentica sam Međimurskog veleučilišta i protivim se alternativnom prijedlogu, prihvatanjem istog, studente stručnih studija dovelo bi se u nepovoljan položaj.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Ivan Petrović Poštovani, student sam 3. godine preddiplomskog studija na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu. Podržavam izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO gdje se sveučilišni diplomski studiji i specijalistički stručni studiji svrstavaju na istu razinu. Strogo se protivim alternativnom prijedlogu kojega smatram degradirajućim i koji diskriminira i stavlja u negativan položaj sve sadašnje, ali i bivše studente stručnog studija te POSLODAVCE. Pošto se volimo uspoređivati s jednom Njemačkom, zašto kod njih nema ovakvog zakona? Zašto njihovi sveučilišni i stručni studiji mogu surađivati skupa, a kod nas se moraju raditi podjele? Zašto bi mi studenti sa stručnih studija bili manje vrijedni u odnosu na sveučilišne? Ovim alternativnim prijedlogom samo ponižavate i umanjujete trud mene i mojih kolega te nas potičete da idemo u inozemstvo gdje postoji ravnopravan odnos između ova dva studija. S poštovanjem, Ivan Petrović	Prihvaćen Prihvaća se.
Tin Dvorski Poštovani, ja kao student veleučilišta podržavam prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja. Lijep pozdrav.	Prihvaćen Prihvaća se.
Nikolina Stupićić Poštovani, Kao diplomirani ekonomist sa EFZG, Sveučilištu u Zagrebu alternativni prijedlog zakona smatram neprihvatljivim i protuustavnim te se zalažem za izvorni prijedlog zakona. Sramim se i odluke matičnog fakulteta i isticem ovim putem da to nužno ne predstavlja stav sadašnjih ni bivših studenata istog. Srdačan pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.
Neven Maršanić Poštovani, Završio sam stručni i specijalistički studij na Veleučilištu u Rijeci. S obzirom da alternativni prijedlog dolazi od rektora Borasa, ne čudi me što je degradirajući, sramotan i diskriminirajući. Podržavam originalni prijedlog zakona Ministarstva znanosti Neven Maršanić	Prihvaćen Prihvaća se.
Ivan Žeger Poštovani, student sam Tehničkog veleučilišta u Zagrebu (diplomskog studija), uistinu ne mogu zamisliti da su tvorci hrvatskog školstva ikada željeli da se sveučilišni studiji smatraju degradiranim pored ostalih ustanova visokog školstva u Hrvatskoj. Zar nam nije cilj biti bolji u svijetu, težiti k novim spoznajama i konstantno se poboljšavati kao ljudi, a ne stvarati prepreke jedni drugima. Podržavam u potpunosti izvorni prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja, te smatram da alternativni prijedlog treba kao takvoga u potpunosti odbaciti. S Poštovanjem Ivan Žeger	Prihvaćen Prihvaća se.
Lorena Lovrić Poštovani, Studentica sam Zdravstvenog veleučilista u Zagrebu, 3. godina Sanitarnog inženjerstva te podržavam izvorni prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja, te se protivim alternativnom prijedlogu zbog toga što nas to stavlja u inferiorniji položaj te nam se tako smanjuju mogućnosti napredovanja. S Poštovanjem, Lorena Lovrić	Prihvaćen Prihvaća se.
Anja Tkalcović Poštovani, Podržavam izvorni prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja i mislim da alternativni prijedlog treba u potpunosti odbaciti. Anja Tkalcović, bacc.oec	Prihvaćen Prihvaća se.

Tina Kujundžić Poštovani ! Studentica sam Zdravstvenog veleučilišta u Zagrebu, 3. godina Sanitarnog inženjerstva. Podržavam izvorni prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja, te se protivim alternativnom prijedlogu zbog diskriminacije i degradacije studenata stručnih studija i umanjivanja naših diploma. Lijep pozdrav, Tina Kujundžić	Prihvaćen Prihvaća se.
Andi Islami Poštovani, ovim putem htio bih se kratko osvrnuti na nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru. Nastavno na odluku Ustavnog suda, smatram da je novi prijedlog zakona iznimno poboljšanje iako postoji još dovoljno mesta za unaprjeđenjem. Osobno smatram alternativni prijedlog nedopustivim jer automatski degradira iznimno veliki broj iznimnih stručnjaka te njihove prošle i buduće uspjehe. Sama činjenica da ovakav prijedlog postoji samo govori o tome koliko nestručnih ljudi djeluje u našem društvu, te koliko su njihovi pogledi limitirani. Smatram da stručni i sveučilišni studiji jednako doprinose hrvatskom društvu u cijelini, te da oboje imaju iznimne kvalitete, što je vidljivo u nebrojenim situacijama unutar Europske Unije ali i globalno. Nadalje smatram da se titule stručnih i sveučilišnih studija trebaju izjednačiti kako bi bili sukladni s ostatkom Europe te i samim Bolonjskim procesom. Štoviše takva izjednačena klasifikacija će najviše doprinijeti studentima i tržištu rada jer bi se automatski eliminirala diskriminacija prilikom prijavljivanja na posao. S poštovanjem, Andi Islami, MSc.	Prihvaćen Prihvaća se.
ivanka jurkin-rinkovec mišljenja sam da svi studiji bilo sveučilišni, bilo specijalistički/stručni trebaju biti izjednačeni ako je student na bilo kojem od njih ostvario isti broj ects bodova, sve ostalo smatram diskriminacijom žalosno je da ste ovim alternativnim prijedlogom zakona izazvali dodatne pomutnje među studentima koji su već ionako isfrustrirani teškim postupkom pronalaskom stalnog zaposlenja žalosno je da primjerice student sveučilišnog studija prometa smatra da je njegov studij teži, ispiti obimniji i zato treba imati viši status u odnosu na studente koji pohađaju spec./str. studije imala bih pitanje za tog studenta da li bi mogu završiti npr. spec. studij uprave na pravnom fakultetu i naučiti silne članke iz raznih zakona napamet ili bi možda kao od šale završio spec. studij informatike	Prihvaćen Prihvaća se.

Nikolina Dražetić

Poštovani, iako smatram da ovakav prijedlog Zakona nije zadovoljavajući, podržavam ga jer je alternativni prijedlog nedopustiv. Alternativni prijedlog zadire u stečena prava nekoliko desetaka tisuća ljudi koji su studirali ili studiraju na stručnim specijalističkim studijima. Radi se o pravima utemeljenim na zakonima koji su postojali u vrijeme njihova studiranja i na snazi su i danas. Činjenica da ovakav alternativni prijedlog dolazi i od strane Pravnog fakulteta u Zagrebu posebno je zabrinjavajuća i zanima me kako bi ljudi koji predlažu ovakvo nešto riješili sve moguće probleme koji bi nastali usvajanjem alternativnog prijedloga. Čini mi se da pravni umovi o tome nisu razmišljali ili je ovo samo odvraćanje pozornosti od pravih problema. Naime, godinama postoji inicijativa da se izjednače titule sveučilišnog i stručnog studija tj. da se ukine onaj famozni stručni specijalist i uvede titula magistra i za studente stručnih specijalističkih diplomskih studija (koji kao i kolege sa sveučilišta studiraju ukupno 5 godina i ostvaruju 300 ECTS bodova). Studenti stručnih specijalističkih studija diskriminirani su već sa ovim titulama koje u drugim zemljama EU nisu prepoznatljive. Također, ovaj prijedlog zakona ne nudi mogućnost nastavka školovanja za stručne specijaliste što ne ide u prilog intenciji cjeloživotnog učenja. Bojam se da se ovdje skreće pozornost sa problema na koje upozoravaju studenti stručnih specijalističkih diplomskih studija te će se čak i u slučaju prihvatanja izvornog prijedloga Zakona raditi samo o Pirovoj pobradi. Neće se dirati stečena prava (koja se doista nikako ne bi ni smjela dirati), ali nećemo niti napredovati. Dakle, i dalje će ostati titule koje nisu prepoznatljive niti u RH, a pogotovo ne u zemljama EU. Problem nisu specijalistički studiji i razina na koju će se staviti jer su već na razini na kojoj po svim zakonima EU i trebaju biti. Razlika između stručnih i sveučilišnih studija također je svima jasna (osim pojedinim sveučilištarcima koje smeta konkurenca). Pravi problem je kako cijeli sustav unaprijediti u pogledu kvalitete i doista omogućiti cjeloživotno učenje svima. U svemu se volimo uspoređivati sa zapadnim zemljama pa bi bilo dobro da i u ovom pogledamo primjere naprednijih zemalja. Sa konkurenjom se treba boriti podizanjem vlastite kvalitete! S poštovanjem, Nikolina Dražetić

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje.

Kristina Ivankić

Poštovani, Studentica sam 3.godine TVZ-a i ovim putem želim podržati izvorni prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja u kojem se specijalistički diplomski stručni studiji i sveučilišni diplomski studiji svrstavaju na istu razinu te se izrazito protivim alternativnom rješenju. Lp, Kristina Ivankić

Prihvaćen

Prihvaća se.

Sandro Gašpar

Poštovani, Student sam integriranog studija medicine na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. U svemu navedenome, podržavam mišljenje Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnički razvoj te mišljenje Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. U skladu s navedenim, smatram da je jedini prihvatljiv prijedlog izmjena i dopuna Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru onaj koji sadrži članak 8., stavak 2., označen kao *ALTERNATIVNO, slijedom čega je potrebno izmijeniti i članke 9. i 10. Činjenica 1: Razlog tomu je što predložene izmjene i dopune Zakona o HKO-u zanemaruju odluku Ustavnog suda Republike Hrvatske (U-I-351/2016 od 20. travnja 2016,Narodne novine broj 41/16.) te sve ostale bitne zakone iz domene visokog

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje. Ministarstvo znanosti i obrazovanja uzima u obzir argumente iznesene u prilog prijedlogu alternativnog članka te iznosi obrazloženje sukladno kojem je donesena odluka o prijedlogu zakonskog rješenja koje je u skladu s Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-I/351/2016 od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Temeljni prigovor Nacrtu zakona, sadržan u citiranom komentaru Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, proizlazi iz stajališta prema kojem je važno jasno normativno urediti razlikovanje kvalifikacija koje se stječu završetkom stručnih studija u odnosu na one koji se stječu završetkom sveučilišnih studija. Pri tome se upućuje na postojeći binarni sustav i na razlikovanje svrhe stručnih i sveučilišnih studija kako je propisano Zakonom o znanosti i visokom obrazovanju (NN 123/03-

obrazovanja, čime ponovno dovode u pitanje ustavnost predloženih izmjena i dopuna Zakona. Temeljni zahtjev koji proizlazi iz odluke Ustavnog suda jest taj da se, dok god je sustav visokog obrazovanja uređen postojećim zakonima, prije svega Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, sveučilišni i stručni studiji moraju razlikovati unutar nacionalnog kvalifikacijskog okvira te prilikom povezivanja nacionalnih kvalifikacija sa europskim kvalifikacijskim okvirom. Iz odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske: Imajući u vidu sva prethodna utvrđenja, a polazeći od ustavnog okvira (članci 67. stavak 1. i 68. stavak 1. Ustava) i postojećeg binarnog sustava visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj, Ustavni sud ne vidi ustavnu mogućnost da stručni diplomski specijalistički studiji zakonom budu stavljeni na istu razinu HKO-a na kojoj su sveučilišni diplomski studiji, a da stavljanje stručnog diplomskog specijalističkog studija na istu razinu HKO-a na kojoj su sveučilišni diplomski studiji zakonodavac istodobno nije uvjetovao završetkom odgovarajućeg razlikovnog sveučilišnog programa.“ Iz komentara Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu: Temeljni zahtjev koji proizlazi iz odluke USRH jest razlikovanje sveučilišnih i stručnih studija pri normativnom oblikovanju NKO-a i povezivanju nacionalnih kvalifikacija s EKO-m. To će razlikovanje biti potrebno sve dok u Republici Hrvatskoj bude postojao binarni sustav visokog obrazovanja u sadašnjem obliku. U točki 37. obrazloženja odluke USRH u tom je smislu jasno istaknuto da su sveučilišni i stručni studiji "dva različita sustava visokog obrazovanja, koja obrazuju i osposobljavaju studente za različite svrhe (sveučilišni studij osposobljava za razvoj i primjenu znanstvenih, umjetničkih i stručnih dostignuća, a stručni studij osposobljava za neposredno uključivanje u radni proces - članak 69. stavci 1. i 2. ZoZDivo-a:123/03-60/15). Činjenica 2.: Dosljedno tome, stručni i sveučilišni studiji podliježu i drugačijim institucionalnim kriterijima u svim postupcima vrednovanja, od inicijalne akreditacije (osnivanja), tematskih vrednovanja, reakreditacije, i sl.". U postojećem binarnom sustavu visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj zahtjev za postojanjem različitih razina cijelovitih i djelomičnih kvalifikacija za sveučilišne i stručne studije ima funkciju odražavanja različitih kriterija kvalitete koje te dvije vrste studija moraju zadovoljavati, što je materijalnopravni zahtjev par exellance. Stoga bi se razlike između sveučilišnog sustava i onog stručnog "trebale jasnije vidjeti i iz opisnice", kako je naglasio Ustavni sud u točki 39. obrazloženja odluke. Sumirano, kako se sveučilišni i stručni studiji razlikuju u smislu uvjeta osnivanja, različite reakreditacije, različitih nositelja nastavnih procesa i različitih ishoda učenja, formalno ne mogu biti izjednačeni, tj. za prihvaćanje osnovnog prijedloga sadržanog u novom članku 8., stavku 2., potrebno je prije izmjene Zakona o HKO-u promijeniti sve ostale zakone koji se tiču znanosti i visokog obrazovanja. Činjenica 3.: Jedini zaključak može proizaći da prema trenutno važećim zakonima sveučilišni i stručni studij ne mogu biti smješteni na istu razinu, ponajviše jer ne odgovaraju ishodi učenja. Sveučilišni i stručni studiji jednakso su važni u društvu, ali nisu na istoj razini jer ne produciraju iste ishode učenja, prema razinama. Dok stručni studiji produciraju samo praktična znanja, sveučilišni uz praktična znanja produciraju i istraživačka. Smatram da je stručne studije potrebno i dalje razvijati i povezivati sa sveučilišnim studijima kroz različite vidove suradnje i mogućnosti horizontalne prohodnosti s ciljem razvoja novih znanja i kompetencija koje će doprinijeti gospodarskom rastu i razvoju Lijepu naše. Međutim, kako

60/15) te institucionalnim kriterijima u postupcima vanjskog vrednovanja kako je propisano Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (Narodne novine broj 45/09). Polazeći od takvog stajališta, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu zaključuje da se osnovnim Nacrtom Zakona koji je predmet ovog očitovanja „ne izvršava u cijelosti, odnosno izvršava se samo djelomično Odluka USRH“. Posljedično, stručnom nositelju Nacrtu Zakona sugerira se „zadržati alternativni prijedlog kao jedini ustavnopravno prihvatljiv sve dok postoji binarni sustav visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj u sadašnjem obliku.“ Uz to, predlaže se „razdvajanje prediplomskog sveučilišnog studija i prediplomskog stručnog studija na dvije razine u HKO-u u skupini kvalifikacija 6“. Međutim, Hrvatski kvalifikacijski okvir nije koncipiran kao instrument transparentnosti za prikaz postojećeg sustava, kako je to odlučeno u nekim drugim europskim zemljama, već je uspostavljen kao reformski instrument za unapređenje i osiguravanje kvalitete. Kako bi se reformski ciljevi ostvarili, u sljedećem koraku namjera je kreatora obrazovnih politika, iskazana u strateškim dokumentima koji ih oblikuju, izmijeniti propise kojima se reguliraju postupci u osiguravanju kvalitete, na svim razinama obrazovanja, na način da se u postupcima programskog i institucionalnog vrednovanja koriste zahtjevi i standardi koji se uspostavljaju Hrvatskim kvalifikacijskim okvirom. Drugim riječima, kvalifikacije koje se stječu završetkom stručnih i sveučilišnih studija u postojećem binarnom sustavu ne smještaju se automatski u Hrvatski kvalifikacijski okvir, već samo ako u postupcima vrednovanja udovolje propisanim uvjetima i standardima, kako je to propisano detaljnije Pravilnikom o Registru Hrvatskog kvalifikacijskog okvira (NN 62/2014). Na taj način, opisnice kvalifikacija i opisnice ishoda učenja iz Nacrtu Zakona iz kojih proizlazi postavljanje kvalifikacija na razine Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira treba gledati kao standarde kojima trebaju udovoljiti studijski programi, a što se utvrđuje u postupku vanjskog vrednovanja. Ako bi se Nacrtu Zakona pristupilo s ciljem postavljanja kvalifikacija koje se stječu u Hrvatskoj na razine HKO-a u skladu s postojećim binarnim sustavom, negirao bi se reformski potencijal HKO-a, zaustavile započete strukturne reforme i onemogućilo korištenje već alociranih sredstava iz Europskih fondova za provedbu istih, što smatramo iznimno štetnim za Republiku Hrvatsku. Stoga, tehnika primijenjena u rješavanju ovog pitanja uključuje i snažnije povezivanje uvjeta i kriterija u svim postupcima vrednovanja, od inicijalne akreditacije, tematskog vrednovanja do reakreditacije, s pridruživanjem kvalifikacija razinama HKO-a, odnosno normativno oblikovanje binarnog sustava i sustava osiguravanja kvalitete visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj koji je propisan Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (Narodne novine broj 45/09.) i na tom zakonu utemeljenim propisima. Stoga, paralelno s upućivanjem ovog Zakona u proceduru Vlade Republike Hrvatske, radi se na izmjenama i dopunama propisa kojima se, kod uvođenja novih studijskih programa, i kod svih postupaka vrednovanja postojećih studijskih programa, propisuju kriteriji u pogledu nastavnika i nastavne aktivnosti, znanstvene izvrsnosti, prostornih i svih drugih kapaciteta koje trebaju zadovoljiti visoka učilišta koji su nositelji sveučilišnih i stručnih studijskih programa na način da različiti kriteriji koje te dvije različite vrste studija moraju zadovoljavati osiguravaju kvalitetu koja opravdava smještanje različitih vrsta studija na istu razinu HKO-a. Ministarstvo znanosti i obrazovanja slaže se da treba jasno razlikovati sveučilišne i stručne studije s

bi se ovo moglo ostvariti potrebno je probleme iz domene visokog obrazovanja rješavati STRATEŠKI i U CJELINI, a ne, kao gotovo uвijek dosad, parcijalno i izazivajući podjele među studentskom populacijom. Činjenica 4.: Moram naglasiti kako se ovdje nabacuje konstantno sa terminima 300 ECTS bodova je 300 ECTS bodova bili oni stručni bili sveučilišni, ali nitko ne spominje fakultete biomedicinskog područja, konkretnije veterinu, medicinu i stomatologiju gdje studenti završavaju sa 360 ECTS bodova. Pitam vas znači li to da navedeni studenti trebaju biti na višoj razini obrazovanja? Mislim da ne, jer su njihovi ishodi učenja jasno definirani, gdje treba napraviti jasnu distinkciju, a ne distinkciju temeljenu na ECTS bodovima. Prema ovdje prisutnim argumentima navedeni studenti bi trebali imati odmah višu razinu razinu prema HKO-u što bi bio presedan, tako da tematika ECTS bodova ne стоји. Činjenica 5.: Potom se konstantno spominje konstatacija kako sveučilišni studiji nisu okrenuti prema praksi neko isključivo prema znanosti, ponovno moram spomenuti studente biomedicinskog područja, naime ne mogu shvatiti tu logičku pogrešku u razmišljanju, ispada kako da jedan veterinar ili stomatolog ili liječnik nakon završenog fakulteta ne zna apsolutno ništa napraviti «u praktičnom» smislu, što apsolutno nije točno i što se egzaktno može provjeriti. Ne znam što će se događati dalje sa svime navedenim ako se stručni i sveučilišni studiji svrstaju na istu razinu, kao što piše u glavnem prijedlogu zakona, po tumačenjima pravnika time se izravno krši odluka USRH. Strah me da ne bi došlo do još dublje i dulje institucionalne krize visokoga obrazovanja u RH. Evidentno iz svega je kako se zaista jasno i temeljito treba pristupiti reformi visokog obrazovanja i odrediti smjer kojem Hrvatska želi krenuti. Jedini pravi pristup je TEMELJIT pristup. S poštovanjem, Sandro Gašpar student Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Matej Marić

Nije u redu!

obzirom na razliku u ishodima učenja predviđenima i ostvarenima kroz sveučilišne i stručne studije, stoga se u zakonskom prijedlogu dodatno naglašava postojanje različitih vrsta kvalifikacija na svim razinama obrazovanja. Smatramo da se razlikovanjem vrsta studija (sveučilišnih i stručnih) postiže transparentnost koja je temelj povjerenja među različitim dionicima sustava. Različitost sveučilišnih i stručnih studija naglašena je i u pogledu pristupa razini doktorskog studija sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-I/351/2016 od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Preduvjet je za pristup doktorskom studiju završen sveučilišni diplomski studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice. Pristup doktorskim studijima nije moguć temeljem završetka specijalističkoga diplomskog stručnoga studija. Smatramo da smo ovim prijedlogom postupili sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-I/351/2016 od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16).

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje.

Hrvoje Babić Poštovani, Student sam Tehničkog Veleučilišta u Zagrebu, te sam član studenskog zbora TVZ-a. Prihvatom i podupirem glavni prijedlog članka 6. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO. Uvelike se protivim alternativnom prijedlogu. Smatram da svaki ECTS bod vrijedi jednako te da student uči i radi za taj bod jednako, bio on na stručnom ili sveučilišnom studiju. Sveučilišni studij je znanstveni studij, s druge strane stručni studij se bavi više praktičnim dijelom. I trebamo to dvoje kombinirati kako bi poboljšali naše gospodarstvo, a ne jedno diskriminirati te studente dijeliti na način da činimo jedne manje vrijednim od drugih samo zato što im studiji imaju drugačiji pristup obrazovanja. Da li je to način da ljudi zadržite u državi, jer po Europskom Kv. Okviru bi pali pod razinu 6 te bi nam diploma vani bila bezvrijedna, ne znam. Ali, ako je, to nije dobar način. Znam podosta poduzetnika i inženjera sa završenim stručnim studijem koji su uvelike doprinjeli razvoju hrvatskog gospodarstva. Mislim svi znamo za Matu Rimca koji je isto pohađao veleučilište što je sve pridonio i postigao. I ne razumijem zašto bi takvima ljudima, kojih ima, činili manje vrijednim i spuštali razinu obrazovanja, te tako diskriminirali. Ima puno kvalitetnih stručnih studija gdje studenti znaju svoju struku i dobri su njoj, te ne zaslužuju da im se umanjuje ta vrijednost. Dragi ljudi, Hrvati, Ministarstvo znanosti i visokog obrazovanja uzdižite naše ljudi, a nemojte ih još više „gaziti“ . S poštovanjem, Hrvoje Babić	Prihvaćen Prihvata se.
Matej Sokić Poštovani, Student sam 3. godine Tehničkog Veleučilišta u Zagrebu. Podržavam izvorni prijedlog jer smatram da ECTS bodovi i na sveučilišnom i na stručnim studijima jednako vrijede. Alternativni prijedlog ne podržavam jer je to diskriminirajuće za sve stručne studije. Ne vidim razlog zašto je došlo do potrebe da se ovo uopće razmatra jer u ostalim EU članicama stručni i sveučilišni studiji su izjednačeni. Zašto nastojimo smisljati svoje zakone koji će nas još više upropastiti? Ako prihvaćamo sve zakone EU ne vidim razlog zašto ovaj nastojimo izmjeniti. Lijep pozdrav	Prihvaćen Prihvata se.
Petar Zidar Poštovani, ja kao student veleučilišta podržavam prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja.	Prihvaćen Prihvata se.

Marija Komljenović

Poštovani, kao studentica Veleučilišta Velika Gorica, slažem se s glavnim prijedlogom zakona MZOS-a. Alternativni prijedlog zakona vidim kao pokušajem narušavanja binarnog sustava u RH i degradaciju svih studenata, fakulteta i profesora koji predaju na istima. Želim naglasiti da je način i interpretacija EQF i QF-EHEA okvira od strane Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, toliko pogrešna, da je upitan sam motiv autora prijedloga zakona. Kako je moguće da u RH od strane visokoobrazovnih institucija dolazi prijedlog da se studij koji nosi 300 ECTS bodova (stručni) deklarira kao manje vrijedan od drugog studija s istim brojem bodova (sveučilišni), a u ostalim zemljama EU-a to nije upitno ? Ljubazno molim odgovor. Pročitavši jedan komentar gospodina koji je napisao kako mi u RH imamo najljepše more, planine itd. pa zašto ne bi imali i bolje zakone od drugih članica (aludirajući na alternativni prijedlog) ? Želim poručiti samo jednu stvar, većinu toga najboljega nam je podarila priroda, a ne zakoni (koji u većini slučajeva čine baš suprotno). Sada kad imamo priliku pratiti najrazvijenije zemlje EU-a i ugledati se na njim, mi se vraćamo na početak ! Očito se moramo vrtjeti u krug 20 godina da gospoda svati da tako nećemo ništa postići. LP

Sergej Dedić

Poštovani, iako sam tek nedavno upoznat s idejom alternativnog prijedloga i izmjene kvalifikacijskog okvira, još ne mogu shvatiti um osobe koja se dosjetila nečeg takvog. Što ti se mora motati po glavi kako bi došao na takvu ideju? Još bih i mogao shvatiti, kad bih se uistinu potrudio, da taj pojedinac ili manja skupina ljudi to čini iz vlastite koristi, ali da o tome sabor raspravlja, to ne mogu probaviti nikako. Vi ne da niste normalni, nego vi ste "slučaj", bez morala, bez odgovornosti, bez svijesti o boljitetu zajednice. Osim toga, vi ste glupi. Zar doista mislite da će 55 tisuća studenata (ne računajući one koji već imaju završene stručne studije) tek tako prihvatišti ideju kakvu samo lud čovjek može smisliti? Vjerujem da pojedine interesne skupine nemaju toliki utjecaj u "proguravanju" ovog prijedloga, iako mi iskustvo upravo suprotno nalaže, ali u čovjeku je da vjeruje u ono bolje, stoga se iskreno nadam razumu onih koji će ovakvu budalaštinu doživjeti upravo kao budalaštinu i pokazati nam da je Hrvatska zemlja u kojoj želimo zauvijek ostati, studirajući, a potom i radeći. Sergej Dedić VŠMOD

Prihvaćen

Prihvaća se.

Primljeno na znanje

Ministarstvo znanosti i obrazovanja u daljnju proceduru upućuje glavni prijedlog Nacrt prijedloga zakona te se u odgovoru ne razmatra dio komentara vezan uz alternativni prijedlog.

Ante Galić	Prihvaćen Prihvaća se.
Poštovani, student sam treće godine stručnog studija na Veleučilištu Baltazar. Smatram da je alternativni prijedlog u potpunosti ne prihvatljiv. Uvođenje podrazina studija iz alternativnog prijedloga ima za svrhu distinkciju sveučilišnih od stručnih studija što nije smisao razina. Studiji se razlikuju i trebaju se razlikovati po ishodima učenja i po stečenom nazivu nakon završetka studija, ali ne i po razini, s obzirom da su identični u ECTS bodovima. Time je jasno da su studenti uložili jednak vrijedan trud, ali u opisu drugačiji, što je i logično za binaran sustav školovanja kakav ima Hrvatska kao članica EU. Drugim riječima, za isto opterećenje se može dobiti drugačija diploma, ali ne i niža kvalifikacijska razina. S obzirom da sveučilišni diplomski studij i specijalistički diplomski stručni studiji imaju jednak broj ECTS bodova, imaju jednake uvjete za upis studija te su prema Odлуци USRH za društvenu zajednicu jednakovrijedni i jednakopotrebni, ne vidimo valjane argumente da pripadaju različitoj podrazini.	
Tea Nad	Prihvaćen Prihvaća se.
Poštovani, studentica sam preddiplomskog stručnog studija. Podržavam izvorni prijedlog dok alternativni prijedlog smatram vrlo diskriminirajući. Moji ECTS bodovi, stečeni velikim trudom i učenjem, vrijede jednak koliko i sveučilišni ECTS bodovi. Lijep pozdrav, Tea Nad	
Tomislav Trgovac	Prihvaćen Prihvaća se.
Poštovani, student sam Tehničkog veleučilišta u Zagrebu, 1. godina specijalističkog studija. Slažem se s glavnim prijedlogom i ne slažem se s alternativnim. Smatram da je alternativni prijedlog diskriminirajući prema studentima stručnih studija u RH.	
Toni Bahić	Prihvaćen Prihvaća se.
Poštovani, podržavam izvorni prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja, a alternativni prijedlog smatram diksriminirajućim. Smatram da svaki ECTS bod stečen na veleučilištu vrijedi jednakako kao i ECTS bod stečen na sveučilištu.	
Bojan Besedić	Prihvaćen Prihvaća se.
Zovem se Bojan Besedić, stručni sam specijalist (prva generacija Specijalističkog studija TVZ-a, graditeljski smjer , 2006). Kao i kolege ostalih specijalističkih stručnih studija naravno da podržavam stav MZOS-a, odnosno glavni prijedlog. Iz iznesenih stavova (komentara) jasan je jedinstven stav, te smatram da bi ustavni sud trebao argumentirati svoju odluku, a vjerojatno bi se trebala staviti u pitanje i kompetitivnost same institucije suda za donošenje ovakve odluke, odnosno u indirektnom značenju pravo na "devalvaciju" ECTS boda kao jedinstvenog europskog mjerila razine obrazovanja (nevezano za ishode učenje i vještine).	
Sven Opačić	Prihvaćen Prihvaća se.
Poštovani, Student sam stručnog preddiplomskog studija i smatram da je izvorni nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO- u prihvatljiv te ga kao takvog podržavam. Alternativni prijedlog smatram diskriminirajućim prema svim studentima stručnih studija i kao takvog ga ne podržavam. Lijep pozdrav, Sven Opačić	

Dominik Vukić Poštovani,slažem se s prijedlogom zakona Ministarstva znanosti i obrazovanja o HKO-u te mislim da u članku 6., alternativni zakon degradira studente stručnih studija. Lijep pozdrav, Dominik Vukić	Prihvaćen Prihvaća se.
Tatjana Kliska Ustavni sud RH se u svojoj odluci o zakonu o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru broj: U-I-351_2016 od 20. travnja 2016., a prema zahrjevu predlagatelja (Sveučilište u Zagrebu, zastupano po rektoru prof. dr. sc. Damir Boras) koji je podnio 26. siječnja 2016. Prijedlog za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom ZoHKO-a:22/13 podnijelo je između ostalog i na čl. 4 ustava RH. Međutim primjenom odluke Ustavnog suda RH došlo bi do izravnog kršenja navedenog članka: Ad. 1. 300 ECTS bodova je 300 ECTS bodova bez obzira na kojoj obrazovnoj ustanovi (sveučilišnoj ili veleučilišnoj) su ostvareni - da li bi studenti iz Hrvatske bili sretni kada bi im neka obrazovna institucija ili poslodavac u npr. Njemačkoj odgovorio da njihovih 300 ECTS bodova znače niži stupanj obrazovanja jer su ih stekli u „tamo nekoj Hrvatskoj“, a ne u Njemačkoj ili Austriji Ad 2. studenti koji su do odluke Ustavnog suda stekli 300 ETS bodova i dobili VII stupanj obrazovanja bili bi u povlaštenom položaju u odnosu na studente iste obrazovne ustanove koji bi završili obrazovanje i stekli 300 ETS bodova nakon primjene odluke Ustava suda Ad3. Kako bi se spriječila neravnopravnost navedena u točci 2. moglo bi nekome pasti na pamet da se prema odluci Ustavnog suda promjenjeni zakon o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru primjenjuje retrogradno (tj. da se studentima stručnih studija koji su do odluke Ustavnog suda stekli 300 ETS bodova i dobili VII stupanj obrazovanja već priznati stupanj promjeni u skladu sa novim zakonom. ŠTO JE NE SAMO PROTUUUSTAVNO VEĆ I TEMELJNO PROTUPRAVNO. Često se kao argument među Sveučilišnim studentima (pa i predstavnicima fakulteta) provlači tvrdnja da stručni i sveučilišni studiji nisu jednako kvalitetni (zahtjevni, teški) pa nije u redu da im ECTS bodovi jednako vrijede. Osim argumenta navedenog pod točkom 1 postoji i dodatni problem koji se može pojaviti unutar samih sveučilišnih studija: Ad 4. recimo studenti na fakultetima Zagrebačkog sveučilišta mogli bi zahtjevati da se ne prizna isti stupanj postignutog obrazovanja studentima na identičnim fakultetima drugih sveučilišta (Splitskog, Riječkog, Osječkog, Katoličkog, Libertas, itd) jer su zagrebački fakulteti zahtjevniji (teži, bolji itd.) Ad 5. ili bi recimo unutar istog sveučilišta (npr. Zagrebačkog) studenti FER-a , brodogradnje, matematike ili fizike (PMF), kemije („teži fakulteti“) itd. mogli bi zahtjevati da se studentima ekonomije ili prava ili psihologije („lakši fakulteti“) prizna unatoč istih 300 ECTS bodova niži stupanj obrazovanja. Analogija (sumanuta) bi mogla ići i dalje pa bi roditelji učenika koji završe 4 godine u gimnaziji mogli tražiti da se učenicima koji su završili 4 godine strukovne srednje škole ne prizna isti stupanj obrazovanja jer je opće poznato gimnazije teže od strukovnih škola. Ad. 6. problem naveden pod točkom 5. ima čak i formalno pravnu osnovu u odluci Ustavnog suda jer studenti stomatologije, medicine i veterine završetkom obrzovanja postižu 360 ECTS bodova, tj. 60 ECTS bodova odnosno 20% više bodova od svih ostalih studenata (i sveučilišnih i stručnih), pa kako se liječnicima, stomatolozima i veterinarima priznaje VII stupanj onda bi valjda inženjeri elektrotehnike, brodogradnje, kemije, pravnici, ekonomist	Primljeno na znanje Primljeno na znanje. Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. diskriminira osobe koje stječu kvalifikaciju završetkom specijalističkih diplomskih stručnih studija u Republici Hrvatskoj u odnosu na osobe koje stječu usporedive kvalifikacije u drugim zemljama članicama Europske unije stoga u daljnju proceduru upućuje glavni prijedlog Nacrta prijedloga zakona.

itd. trebali dobiti VI stupanj (analogijom da 300 ECTS odgovara VII stupanju, a 60 ECTS bodova manje (240) je VI stupanj) Naravno da navedeno pod točkama 4., 5. i 6. nema nikakvog smisla. Time što je neki studij sveučilišni, ne znači da daje bolje znanje od stručnog studija, a još manje da student koji je završio sveučilišni studij sa prosjekom ocjena 2,2 ima veće stručno znanje od studenta stručnog studija sa prosjekom 4,5. Znanje se može stjecati formalnim (obrazovanje kroz obrazovne institucije) ali i neformalnim načinom što je i sadržano u ideji Bolonjskog procesa. Dio svojeg stručnog znanja svi možemo zahvaliti i vlastitom iskustvu u obavljanju neke djelatnosti, kao i znanju i iskustvu koji su nam prenijeli drugi stručnjaci (stariji, iskusniji kolege), a također i znanju koje smo stjecali na različitim edukacijama (kongresi, seminari, tečajevi itd) izvan formalnih obrazovnih institucija. Temeljna ideja koja стојиiza svakog obrazovnog procesa je da student stekne znanja i vještine kako bi mogao obavljati posao (struku) za koji se školovao. Vrlo je malo studenata koji upisuju strojarstvo, elektrotehniku, medicinu, stomatogiju, građevinu, ekonomiju itd. da bi se primarno bavili znanstveno – edukativnom djelatnosti; većina njih želi se baviti svojom strukom; biti liječnici, inženjeri, zubari, upravljati poduzećima itd. U krajnjem slučaju društvo i očekuje da većina njih budu primarno stručni radnici. Podcenjivački odnos prema stručnosti i stručnom obrazovanju najvidljiviji je na slijedećem primjeru: Liječnik koji je završio Medicinski fakultet dobio je 360 ECTS bodova i VII stupanj obrazovanja. Isti liječnik potom je morao je završiti obvezatni staž (u trajanju od 2 ili 1 godine ili 6 mј) - ovisno kada je diplomirao jer se mijenjao zakon, potom položiti stručni ispit, a da za sav taj angažman nije dobio niti 1 ECTS bod. Uz malo (puno) sreće kad je dobio specijalizaciju, proveo je na edukaciji (što praktičnoj što teorijskoj) u prosjeku 4 godine, položio specijalistički ispit (teorijski i praktični dio), da i opet za taj angažman nije dobio niti 1 ECTS bod. Isto se ponavlja i sa užom specijalizacijom koja u prosjeku traje 2 godine i završava ispitom iz uže specijalnosti (teorijski i praktični dio). Drugim riječima iako su njegove stručne sposobnosti uvelike narasle navedenom procesima, liječnik (sada kirug ili radiolog ili pedijatar itd.) je ostao na 360 ECTS bodova i VII stupanju obrazovanja. S druge strane medicinska sestra koja je završila diplomski studij sestrinstva dobila je 300 ECTS bodova i VII stupanj obrazovanja, pa ako je potom završila doktorski studij biomedicina i zdravstvo na Medicinskom fakultetu dobila dodatnih 180 ECTS bodova i VIII stupanj te je formalno - pravno obrazovanija od liječnika specijalista i to u istoj domeni – biomedicina i zdravstvo. Jedan od argumenata Ustavnog suda za donešenu odluku bio je i da se spriječi da studenti stručnih studija mogu direktno pohađati doktorske sveučilišne studije: „.....30. Temeljni prigovor predlagatelja može se svesti na sljedeću tvrdnju: na temelju zakonskih rješenja koja su danas na snazi (članak 8. stavak 1. alineja 8. u vezi s člankom 7. stavkom 2. alinejom 10. ZoHKO-a:22/13), osoba koja završi specijalistički diplomski stručni studij može – bez pohađanja i završetka diplomskog sveučilišnog studija ili odgovarajućeg razlikovnog sveučilišnog programa – neustavno steći kvalifikaciju razine 8.2 – akademski stupanj doktora znanosti ili umjetnosti (dr. sc. / dr. art.) koji se stječe završetkom poslijediplomskog sveučilišnog (doktorskog) studija.....“ Međutim sigurno je manja razlika između znanja i kompetencije studenta Sveučilišnog studija npr. ekonomije i studenta adekvatnog stručnog studija nego li je između studenta

medicine i studenta Sveučilišnog studija sestrinstva čiji studenti bez ikakve prepreke (razlikovnih ispita) pristupaju Sveučilišnom poslijediplomskom studiju biomedicina i zdravstvo na Medicinskom fakultetu kako na Osječkog, tako i na Zagrebačkog sveučilišta.
(<http://www.mefos.unios.hr/index.php/hr/studij/izvanredni-sveucilisni-diplomski-studij-sestrinstva>) ECTS bodove veleučilištima i stručnim studijima verificira Agencija za znanost i visoko obrazovanje <https://www.azvo.hr/hr>, dok se radi autonomije sveučilišta verifikacija ECTS bodova sveučilišnih studija vrši unutar sveučilišta, pa su tako Sveučilišta odredila npr. slijedeće ECTS bodove (čisto za usporedbu) u formatu (jer obrazac ne dopušta tablice) predmet fakultet ECTS sveučiliše : predmet fakultet ECTS sveučiliše Metodički praktikum Diplomski studij sestrinstva Medicinski fakultet 10 Osječko Metodika nastave zdravstvene njegi Diplomski studij sestrinstva Medicinski fakultet 10 Osječko Na znanstvenim dokazima u praksi osnovana zdravstvene njega Diplomski studij sestrinstva Medicinski fakultet 10 Osječko Istraživanje i metodologija istraživanja Diplomski studij sestrinstva Medicinski fakultet 10 Osječko Teorija zdravstvene njegi Diplomski studij sestrinstva Medicinski fakultet 10 Osječko Istraživanje i istraživačke metode Diplomski studij sestrinstva Medicinski fakultet 10 Zagrebačko Promocija zdravlja i primarna zdravstvena zaštita Diplomski studij sestrinstva Medicinski fakultet 10 Zagrebačko Znanost, filozofija i teorija sestrinstva Diplomski studij sestrinstva Medicinski fakultet 10 Zagrebačko Matematika 1 FER 7 Zagrebačko Osnove elektrotehnike FER 7 Zagrebačko Matematika I Fakultet strojarstva i brodogradnje 9 Zagrebačko Mechanika I Fakultet strojarstva i brodogradnje 7 Zagrebačko Osnove termodinamike A Fakultet strojarstva i brodogradnje 8 Zagrebačko Metoda konačnih elemenata Fakultet strojarstva i brodogradnje 5 Zagrebačko Diferencijalni račun funkcija više varijabli Prirodoslovno matematički fakultet - matematika 6 Zagrebačko Diskretna matematika Prirodoslovno matematički fakultet - matematika 5 Zagrebačko Anatomija Medicinski fakultet 24 Zagrebačko Kirurgija Medicinski fakultet 11 Zagrebačko Ortopedija Medicinski fakultet 4 Zagrebačko Otorinolaringlogija Medicinski fakultet 5 Zagrebačko Medicinska kemija i biokemija Medicinski fakultet 8 Zagrebačko Ginekologija i opstetricija 12 Zagrebačko

Josip Erbezhnik

Podržavam prijedlog Zakona o HKO-u koja garantira jednakost stručnih i sveučilišnih studija. S poštovanjem,
Josip Erbezhnik

Primljeno na znanje
Primljeno na znanje.

Benjamin Šajn

Poštovani, student sam 3. godine preddiplomskog stručnog studija TVZ-a smjer AIPR. Podržavam izvorni prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja i protivim se alternativnom prijedlogu. Istaknut ću par činjenica zašto mislim da je alternativni prijedlog loš za sve prošle, sadašnje i buduće studente veleučilišta: 1. Degradira se vrijednost stečene veleučilišne diplome koju će ili su već ostvarili jer zakon obuhvaća sve studente veleučilišta počevši od 2004. godine 2. Smanjuje im se konkurentnost na tržištu EU a time i mogućnost za stjecanjem novih znanja iz tehnologija koje nisu još implementirane u Hrvatskoj industriji 3. Uloženi novac roditelja za bolju budućnost djeteta se baca u vjetar a s time i studentove godine rada, truda i volje 4. Ako ovaj alternativni prijedlog prođe nitko normalan neće više upisivat diplomski studij na TVZ-u. Navest ću dva jednostavnata razloga: a) veliki trošak a stečena vrijednost će biti manja od kikirikija b) pametnije im je platiti neki tečaj koji će završit a imat će veću vrijednost kod budućeg poslodavca 5. Ne mogućnost učlanjenja u komoru 6. Takav zakon ne postoji na području EU Dok Hrvatskoj treba puno više visokoobrazovane radne snage rektor Boras predlaže ovaj apsurdan zakon. Poigravate se s tuđom budućnošću što mislim da je jako žalosno, ali u Hrvatskoj državi su uvijek interesi pojedinca bili važniji od dobrobiti društva. Lijep pozdrav

Prihvaćen

Prihvaća se.

Iva Mekovec

Studentica sam stručnog studija međunarodnih odnosa i diplomacije i u potpunosti podržavam glavni prijedlog zakona. Alternativni prijedlog u sklopu kojeg se specijalističke diplomske studije stavlja na nižu podrazinu u odnosu na sveučilišne diplomske studije je višestruko neprihvatljiv s obzirom na jednako opterećenje ECTS bodovima kod obje vrste studija i posljedičnu neusklađenost s europskim obrazovnim standardima. Degradiranje stručnih studija izravna je diskriminacija trećine studentske populacije. Glavni prijedlog zakona jasno određuje temelj binarnog uređenja što znači da su sveučilišni i stručni studiji jednakov vrijedni i da su na istoj razini, a njihova razlika se očituje u ishodima učenja. Istočem kako pojedinačni interesi ne mogu biti iznad društvenih te kako alternativni prijedlog ugrožava kredibilitet hrvatskog visokog obrazovanja.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Ivana Komar

Poštovani, Ovim putem podržavam izvorni prijedlog članka 6., a protivim se alternativnim prijedlogu kao i prijedlozima iznesenim u očitovanju Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Agencije za znanost i visoko obrazovanje, te ostalih fakulteta koji su u svojim očitovanjima podržali te prijedloge jer se time otvara više prostora za slobodna tumačenja (tzv. pogrešno čitanje EKO tablica), a samim time povećava i mogućnost manipulacije. Naime, kao inženjer znam da je 230 V u Hrvatskoj jednako 230 V u recimo Austriji, te isto tako da je 300 ECTS u Hrvatskoj jednako 300 ECTS u jednoj Švedskoj, da je 300 ECTS sa stručnog studija jednako 300 ECTS sa sveučilišnog studija bilo gdje u EU. Nadalje, opće je poznato da 1 ECTS znači 30 sati studentskog MINULOG učenja (bilo u obliku predavanja i lab. vježbi ili samostalnog učenja) što za 300 ECTS iznosi ukupno 9000 sati. Zato je moje prvo pitanje Ministarstvu: 1. Na koji način prijedlozi o povezivanju 7.1. razine u HKO-u sa razinom 6 u EKO-u mogu nekome umanjiti vrijednost kvalifikacije na 6. razinu budući da mu

Prihvaćen

Prihvaća se.

ne može retroaktivno oduzeti već UTROŠENO vrijeme u učenju? Naravno, pritom treba imati na umu da je minimalno 60 ECTS bodova stečeno na ishodima učenja 7. razine jer je samim time i završeni studij 7. razine kako nalažu EU propisi. Molim pojasnite. 2. Dakle, kako se kvalifikacija stečena pod navedenim uvjetima sada može stavljati na bilo kakvu razinu ispod kvalifikacije stečene na sveučilištu pod istom uvjetima? Molim obrazložite. 3. Kao inženjer koji je na temelju diplome stručnog specijalističkog studija elektrotehnike stekao tzv. pečat ovlaštenog projektanta u Hrvatskoj komori inženjera elektrotehnike brine me pravna nesigurnost koja može nastati prihvaćanjem alternativnog prijedloga. Molim Vas da mi pojasnite kako će se to odraziti na moj status u komori? Naime, pečat ovlaštenog projektanta mi je uvjet za obavljanje poslova na trenutnom radnom mjestu te mi se prihvaćanjem alternativnog prijedloga izravno ugrožava egzistencija. 4. Ako dobro razumijem Ustavni sud RH je u svojoj Odluci U-I-351/2016 zaključio da je prethodnim zakonom bio loše regulirano pitanje pristupa doktorskom studiju na sveučilišnim studijima od strane kandidata sa završenim stručnim diplomskim specijalističkim studijem? Zanima me kada je uopće autonomija samostalnog odlučivanja Sveučilišta bila ugrožena? Naime, volio bih da mi navedete da li postoji barem jedan kandidat koji je sa završenim stručnim diplomskim specijalističkim studijem ikada uspio upisati doktorski studij na jednoj od sastavnica Sveučilišta u Zagrebu ili nekog drugog našeg Sveučilišta? 5. Ako je odgovor na prethodno pitanje negativan tada me zanima od strane koga je uopće Sveučilište u Zagrebu bilo ugroženo? Objasnite mi koji je onda uopće smisao tužbe Ustavnog suda RH za povredu autonomije Sveučilišta? Naime, praktički gotovo svi studenti stručnih studija ne razmišljaju o doktorskom studiju nego o karijeri u struci, a kada se i pojavi jedan od 1000 koji se predomislio taj to može napraviti na slovenskim Sveučilištima uz polaganje nekoliko ispita razlike na hrvatskom jeziku. 6. Također bih volio znati kako je moguće da zahtjev koji je g. Matko Utrobičić podnio zajedno s kolegama na TVZ-u još davne 2007. godine na Ustavnom sudu RH još uvijek nije riješen? Ako navedenu informaciju nemate molio bih Vas da je pokušate saznati jer generacije studenata stručnih studija čekaju na tu odluku? Zahtjev se odnosio na to da se naziv „stručni specijalista“ zamijeni nazivom „magistar“ kako bi se omogućilo lakše prepoznavanje diploma stručnih specijalističkih studija u EU. Primjera radi, isti Ustavni sud RH je zahtjev podnesen od strane Sveučilišta u Zagrebu riješio i poništo HKO u roku od tri mjeseca. 7. Iz kojih je razloga Ministarstvo uopće uvrstilo u javnu raspravu originalni i alternativni prijedlog članka 6., dakle dva prijedloga za isti problem? Da li je uobičajena praksa da se u javnoj raspravi kod svakog prijedloga novog Zakonu nude i alternativni prijedlozi pojedinih članaka? Ako je odgovor ne tada me zanima čijom je intervencijom alternativni prijedlog stavljen u javnu raspravu? Mnoge kolege i mene je to zbunilo pa bi volio dobiti odgovor koji govori više od da ili ne, dakle konkretnije objašnjenje. 8. U originalnom prijedlogu Ministarstva se specijalistički diplomski stručni studij i sveučilišni diplomski studij nalaze na istoj razini 7.1., dok se u alternativnom prijedlogu sveučilišni studij popeo na razinu 7.2 čime ga se stavlja u povoljniji položaj. Sasvim je jasno da je originalni prijedlog članka 8. najravnopravniji za studente oba studija i jedini usklađen sa stečevinama EU, uz uvjet da njime udovoljavate presudi Ustavnog suda. Zato me zanima da li originalni prijedlog članka 6. prema Vašem mišljenju udovoljava

Odluci U-I-351/2016 Ustavnog suda RH? Molim Vas pojasnite. 9. Naime, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu je u svojem očitovanju u ovoj javnoj raspravi originalni prijedlog Vašeg Ministarstva već u svojoj prvoj rečenici „rastavio na sastavne dijelove“ odnosno utvrdio da samo djelomično izvršava Odluku USRH. Citiram: „Predloženim rješenjima, sadržanima u Nacrtu Zakona, ne izvršava se u cijelosti, odnosno izvršava se samo djelomično Odluka USRH.“ Gledajući tako, kako je moguće da su pravnici Ministarstva imali godinu dana za pripremu prijedloga Zakona koji im je tim Pravnog fakulteta pobjeo već u prvoj rečenici očitovanja? Da li to znači da se pravnici Ministarstva nisu dovoljno dobro informirali o problematici prilikom tumačenja presude USRH ili postoji koji drugi razlog? Molim Vas da malo detaljnije pojasnите. 10. Štoviše Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Agencije za znanost i visoko obrazovanje i Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu u svojim očitovanjima predlažu i intervencije u alternativnom prijedlogu na način da se u konačnici 7.1. razina u HKO-u mora povezati s razinom 6 u EKO-u i pridružiti razini 1 u QF-EHEA. To očitovanje su dalje podržali i svi ostali hrvatski fakulteti. Molim Vas da mi konkretno odgovorite, da li ovo znači da su se svi hrvatski fakulteti u ovoj javnoj raspravi de facto izjasnili za prijedlog koji uopće nije prvotno ponuđen u javnoj raspravi, nego za onaj koji su preko inicijalnog očitovanja Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u biti sami ponudili i nametnuli kao ispravni način ispunjavanja zahtjeva Ustavnog suda iz Odluke U-I-351/2016? Molim Vas da obrazložite odgovor. 11. Svoje argumente za ovakvo povezivanje dviju razina Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu u svom očitovanju temelji na tzv. nepravilnom čitanju EKO tablice i deskriptora. Nadalje daje sljedeće upute: „...treba jednostavno pročitati cijeli redak (znanje, vještine i kompetencije) i PROSUDITI – u ukupnosti – kojoj razini najbolje odgovara skupina kvalifikacija“. Molim Vas da mi pojasnите kako je moguće da ste proteklih 10 godina svi vi u Ministarstvu to krivo radili i krivo prosuđivali, a da Vas sada Pravni fakultet u tome ispravlja? Kako smo onda uopće mogli ući u EU ako nam HKO nije bio dosad usklađen sa EKO? Prema mojoj mišljenju to je nemoguće pa bih volio bih da mi upravo ovu činjenicu pojasnite. 12. Nadalje, u tom očitovanju zanimljiva je izjava „PROSUDITI kojoj razini najbolje odgovara skupina kvalifikacija“. Dalje citiram: „To pokazuje da zbog raznolikosti kvalifikacija na nacionalnoj i sektorskoj razini nikada neće doći do savršenog ili apsolutnog poklapanja s EKO razinama – umjesto toga ima se primijeniti načelo razine koja 'najbolje odgovara' (the principle of best fit).“ Dakle, temeljem kojih referenci je pravni tim koji je ovo predložio dovoljno iskusani i stručan da PROSUDI koliko su vještine iz Hrvatske NAJBOLJE ODGOVARAJU sa europskim kad se oni bave hrvatskim pravom? Koji je njihov mjerodavni izvor informacija kod donošenja takve odluke? Ja svakako poštujem da su sigurno eksperti za razumijevanje HKO, ali gdje je jamstvo da dovoljno dobro poznaju uvjete EKO-a da bi ispravno prosudili. Možda su tako gledajući i sveučilišne kvalifikacije pridružene krivoj razini, možda je i za njih netko nedovoljno dobro prosudio? Molim Vas za mišljenje? 13. Prihvatanje ovog zadnjeg najlošijeg prijedloga bi bio početak propadanja svih Veleučilišta u RH jer nitko ne bi želio upisati studij kojim si sa 18 godina oduzima akademsku budućnost jer ga sustav doživotno sprečava u prohodnosti kroz bolonjski obrazovni sustav. Bivši Rektor Sveučilišta u Zadru prof. dr. sc. Leonard Marušić javno iznosi svoje špekulacije o takvim motivima. Cijeli članak je dostupan na <http://szbor.tvz.hr/> a ovdje

Vam iznosim najvažnije tvrdnje: „Ekonomski fakultet u Zagrebu izvodi sveučilišne i stručne studije, pa studenti često ne razumiju razliku između tih studija i čude se kad jednog dana shvate da nisu završili ono što su mislili da studiraju. Sveučilišni i stručni studiji na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu ne razlikuju po onome po čemu bi se trebali razlikovati, po svom sadržaju, pa stoga fakultet želi napraviti umjetnu razliku u formi studiranja. Na kraju mogu reći dvije stvari: Jedna je da je za mene zastrašujuće da Sveučilište u Zagrebu, udruženo s Ustavnim sudom, ruši HKO i dovodi u pitanje priznavanje hrvatskih kvalifikacija u Europi, i to zbog zaštite interesa jednog fakulteta koji ne razumiye (ili se pravi da ne razumiye) stvarne razlike između sveučilišnih i stručnih studija. Druga je da su sve ovo samo moji stavovi i mišljenja, a ne činjenice. Nisam sudjelovao u raspravama koje su od listopada prošle godine vođene na ovu temu, pa možda nisam u pravu, možda sve ovo nema veze s onime što se ranije događalo u vezi stručnih i sveučilišnih studija na zagrebačkoj ekonomiji. Možda profesor Lazibat nije glavni pokretač ove inicijative. Možda su namjere uprave zagrebačkog sveučilišta bile posve časne. Možda, ali kako kažu Englezi, if it looks like a duck...“. Poštovani, molim Vas da mi iznesete Vaše mišljenje na navedene špekulacije prof. Marušića odnosno koliko ih smatraste realnima? 14. Ako se u konačnici ipak odlučite za odabir alternativnog prijedloga ili što je još lošije njegovih izvedenica nastalih u očitovanjima Pravnog i Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu molim Vas da mi pojasnite argumente kojima ćete to prezentirati hrvatskoj javnosti? Naime u javnoj raspravi preko 1000 komentara kojima se zagovara prihvatanje originalnog prijedloga članka 8. Jednako tako, postoji i određeni broj utjecajnih tvrtki koje prihvaćanjem alternativnog prijedloga mogu imati izravnu finansijsku štetu.

Alternativni prijedlog podržali su sami fakulteti koji su ga praktički i predložili i pritom osim pravnim, nisu naveli nikakve druge objektivne argumente za njegovo prihvatanje. Ako vi smatrati da ipak postoje molim Vas da navedete koji su? Ako ne, onda Vas molim odbacite sve varijante alternativnog prijedloga. Kada sagledamo sve dosad izneseno dolazimo do zaključka da samo radi jednog naoko marginalnog problema (ustavne tužbe sa svrhom zaštite autonomije Sveučilišta od strane studenata stručnih studija kojima prema samom profilu doktorski studij nije primarno područje interesa) praktički došli do toga da jedno očitovanje jednog fakulteta odlučuje o budućnosti hrvatskog visokoškolskog obrazovnog sustava i sudbine 55000 studenata, te daje pravnu nesigurnost za sve postojeće diplome! Naime, citiram rečenicu iz očitovanja Pravnog fakulteta “potrebna je prethodna sveobuhvatna izmjena svih relevantnih zakona iz područja znanosti i visokog obrazovanja, odnosno sveobuhvatno redefiniranje postojećeg binarnog sustava visokog obrazovanja.“ Citiram još jednu rečenicu iz istog očitovanja: „dosljedno i cjelovito izvršenje Odluke USRH nalagalo bi razdvajanje prediplomskog sveučilišnog studija i prediplomskog stručnog studija na dvije razine u HKO-u u skupini kvalifikacija 6“. To bi konkretno značilo sljedeće – kako bi se udovoljilo odluci USRH trebalo je napraviti sitnije korekcije u Zakonu o HKO kako bi se limitirao izravni pristup doktorskom studiju 8. razine za studente stručnih studija, a sada prema ovim prijedlozima dolazimo do korjenitih strukturnih promjena ne samo na 7. razini HKO-a, nego i na 6. razini HKO-a što otvara prostora za kasnije promjene statusa i prediplomskog stručnog studija. Zato me zanima Vaše mišljenje – zar prije takvih važnih

promjena ne bi trebalo provesti detaljnije analize? Ja mislim da bi trebali što znači da alternativni prijedlog predstavlja brzopletno rješenje te bi ga stoga trebalo odbaciti! Lijep pozdrav Dražen Komar, struč.spec.ing.el.
Ivana Komar

Enia Tariba

Poštovani, ovo mi je osobno samo još jedna potvrda da u ovoj državi za mene mjesta nema. Umjesto da težimo tome da se kvalificirani, vrijedni i sposobni ljudi zadrže u državi i guraju državu naprijed, ova država očigledno ima taj interes da u njoj ostanu samo "ovce" kojima se može manipulirati. Osobno sam studentica treće godine na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu i vjerujte mi, ako iskorištavate cijelu paletu znanja koju ovdje profesori doslovno guraju studentima pod nos možete na kraj svijeta. Ovaj fakultet nudi toliko praktičnog znanja, toliko vas pripremi za posao da svatko od nas koji je ulagao svoje vrijeme, trud i strpljenje može bez problema u roku od 5 dana pohvatati posao kada se zaposli. Imala sam prilike upoznati toliko genijalnih ljudi koji rade čuda od posla, stvarnog praktičnog posla. Developeri, dizajneri, snimatelji koje strane zemlje samo čekaju (neki već i rade poslove za strance. Razlog tome je jer ih se cijeni i plaća u skladu s uslugom i trudom.). Hrvatska bi trebala prepoznati potencijale u mladim snagama, a ne ih degradirati. Tko će nas cijeniti kad sami sebe ne cijenimo? Tko? Po meni niti ne zaslužujemo kao država da nas se cijeni s ovakvim načinom razmišljanja i tretiranja vlastitog stanovništva. Stanovništva koje bi moglo napraviti od države carstvo ako mu se dozvoli da napreduje i pokaže najbolje od sebe. Nemojte misliti da zato što je netko upisao sveučilišni studij ima veće intelektualne sposobnosti. Genijalci se nalaze na sveučilištima, veleučilištima, srednjim školama, svuda. Nikad ne znate koga ste upravo ovim izmjenama zakona samo još više pogurali preko granice. Što je s nama koji se osjećamo izigrano jer smo prilikom upisa fakulteta imali jednu priliku na dlanu, a sada, nakon nekoliko godina studija čemo u ruci držati obezvrijeđenu priliku? Kakva je to motivacija? Osobno mi je ovo motivacija da otvorim kofer, spakiram se i odem. Vjerujem da moji kolege imaju isto ili slično mišljenje. Podržavam glavni, odnosno izvorni prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja te se apsolutno protivim alternativnom rješenju. S poštovanjem, Enia tariba, studentica Tehničkog veleučilišta u Zagrebu

Prihvaćen
Prihvaća se.

Stjepan Ćurčić

Poštovani, kao predsjednik Studentskog zbora Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku podržavam alternativni prijedlog u prijedlogu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO-u. Smatram da postoji i mora postojati razlika između sveučilišnih i stručnih studija prvenstveno iz razloga što sveučilišni studiji imaju i znanstvenu komponentu u pristupu gradivu koje studenti usvajaju. Podržavam prijedlog da se na razinu 7.1. smjesti specijalistički diplomske stručne studije, na 7.2. sveučilišni diplomske stručne studije, a na razinu 7.3. poslijediplomske specijalističke studije.

Odbijen

Ne prihvata se. Ministarstvo znanosti i obrazovanja prihvata argumente iznesene u prilog prijedlogu alternativnog članka te iznosi obrazloženje sukladno kojem je donesena odluka o prijedlogu zakonskog rješenja koje je u skladu s Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Različitost sveučilišnih i stručnih studija naglašena je i u pogledu pristupa razini doktorskog studija sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Preduvjet je za pristup doktorskom studiju završen sveučilišni diplomski studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice. Pristup doktorskim studijima nije moguć temeljem završetka specijalističkoga diplomskog stručnoga studija. Smatramo da smo ovim prijedlogom postupili sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6., diskriminira osobe koje stječu kvalifikaciju završetkom stručnih specijalističkih diplomskih studija u Republici Hrvatskoj u odnosu na osobe koje stječu usporedive kvalifikacije u drugim zemljama članicama Europske unije. Nadalje, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. ignorira razlikovanje kvalifikacija prema vrsti te negira mogućnost da različite vrste kvalifikacija budu smještene na istu razinu kvalifikacijskog okvira. Takva bi praksa bila suprotna od praksi drugih zemalja koje imaju binarne sustave i koje na istu razinu nacionalnih kvalifikacijskih okvira svrstavaju kvalifikacije različitih vrsta, odnosno kvalifikacije koje se stječu završetkom sveučilišnih i stručnih studija. Na kraju, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. nije u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, koji za specijalističke diplomske stručne studije propisuje istovjetno vrijeme trajanja i jednak broj ECTS bodova kao za diplomske sveučilišne studije.

Nives Coce

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

, I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA
U samoj Odluci vidljivo je kako nije upitno što su sveučilišni i stručni sustavi na istoj razini već kako se to odnosi na vertikalnu naobrazbu drugim riječima kako razlika u uvjetima daljnje naobrazbe mora postojati poradi različitosti u ishodu učenja. „Imajući u vidu sva prethodna utvrđenja, a polazeći od ustavnog okvira (članci 67. stavak 1. i 68. stavak 1. Ustava) i postojećeg binarnog sustava visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj, Ustavni sud ne vidi ustavnu mogućnost da stručni diplomski specijalistički studiji zakonom budu stavljeni na istu razinu HKO-a na kojoj su sveučilišni diplomske stručne studije, a da stavljanje stručnog diplomskog specijalističkog studija na istu razinu HKO-a na kojoj su sveučilišni diplomski studiji zakonodavac istodobno nije uvjetovao završetkom odgovarajućeg razlikovnog sveučilišnog programa.“ Ovom izjavom „...općenito je pogrešno postojeći binarni sustav visokog obrazovanja sagledavati kroz usporedbu njihove vrijednosti za društvenu zajednicu, jer su oba sustava (i sveučilišni i stručni) za društvenu zajednicu jednako vrijedni i jednako potrebni.“ Ustavni sud daje do znanja kako se sveučilišni i stručni sustav studija ne smije vrednovati prema različitim nivoima i time se alternativni prijedlog ne bi smio uzimati u obzir.

Prihvaćen

Prihvata se.

Robert Lisec , I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA Poštovani, Student sam 3. godine Tehničkog Veleučilišta u Zagrebu. Protivim se alternativnom rješenju s obzirom da su ECTS bodovi jednaki na stručnom i na sveučilišnom studiju. Smatram da se s ovim zakonom diskriminiraju svi stručni studiji, jer prilikom upisa na fakultet mnogi od nas su mogli birati žele li na stručni studij ili sveučilišni. Prilikom upisa svi su govorili da je jedna razlika da se na sveučilišnim studijima stječu znanja, a na stručnim vještine. S ovim prijedlogom manje će ljudi upisivati stručne studije. Kao članica EU ne vidim razlog zašto moramo biti posebni kad članice poput Njemačke,Austrije imaju jednaku vrijednost stručnih i sveučilišnih studija. Lijep Pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.
Robert Medvedić , I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA Volio bih da genijalci koji predlažu ovakav prijedlog budu u našoj koži kad netko bude rekao - "pa to su oni studenti iz alternativnog prijedloga zakona....alternativci, haha"- . Tužno je i žalosno da se nekog nakon 5 godina studija smješta na podrazine kao da je riječ o nekom tečaju. A da ne govorim da sada, kad su ti nesretni (a kako ih drukčije nazvati) specijalistički diplomski STRUČNI (E OVO JE KLJUČ SVEGA!) studiji konačno оформljeni, da im nije dan pravi položaj u Zakonu?! U normalnom svijetu za ovo idu ustawne tužbe i tužbe za naknadu štete jer ispada da se netko eto - zezao studirajući ih, kad su oni (pazi vragal!) ni na nebū, ni na zemljī. I ne znam čemu ove diskusije, kad kažeš dipl.netko i str. specijalist nečeg razlika se vidi iz aviona...ali ono što IH SPAJA jeste - TRAJANJE STUDIJA!! Samo neka se ti "dipl. nešto" ne iznenade ako se uskoro ne počne propitivati i njihova - "STRUČNOST".	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Nataša Vidak , I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA Poštovani , U potpunosti podupirem glavni prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja prema kojemu se sveučilišni diplomski studiji i integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studiji svrstavaju na istoj razini (razina 7.1) sa specijalističkim diplomskim stručnim studijima, te sukladno kojemu su poslijediplomski specijalistički studiji definirani na razini 7.2. Hrvatskog kvalifikacijskog okvira. Lijep pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.
Michael Bellini , I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA Poštovani nadležni, Hrvatski kvalifikacijski okvir je donesen kao prijevod EQF-a i samim time ova predložena izmjena zakona se kosi s EQF-om te se dovodi u pitanje zašto je prvotno prihvaćen. Isti treba biti takav bez ikakve promjena i izmjena. Ako EQF funkcionira u drugim zemljama EU, onda ne vidim razlog zašto nebi i kod nas. 1 ECTS bod je definiran kao 25 do 30 sati rada kroz predavanja, auditorne vježbe i labaratorijske vježbe. U ovome, čemu se daje naglasak, je nebitno, kako će se isti ostvariti, više praktičnim vježbama ili predavanjima je nebitno. 1 ECTS bod "veleučilišta" i 1 ECTS bod "sveučilišta" je ista stvar. Rangiranja trebaju ostati i jesu ista. Republika Hrvatska je članica EU te stoga se mora tako i ponašati. Također, htio bih skrenuti pozornost na komentare, izjašnjavanja pojedinih rektora. S obzirom na njihove titule i znanja (doktori, magistri), nisu u stanju složiti sami 3 suvisle rečenice. Stoga, moj stav je da se ne pristane na prijedlog promjene/alternative tj. članak 6, već sam za jednoznačno rangiranje prema EQF-u tj. izvornom HKO-u. Uz dužno poštovanje, Michael Bellini, bacc.ing.el .	Prihvaćen Prihvaća se.

Darija Novaković , I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA Poštovani, Moje ime je Darija Novaković, studentica sam 2. godine studija Sigurnosti i zaštite na Veleučilištu u Karlovcu islažem se sa izvornim prijedlogom MZOS-a. S poštovanjem, Darija Novaković	Prihvaćen Prihvaća se.
Marija Pocrnjić , I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA Poštovani, Apsolutno se ne slažem s prijedlogom Ministarstva znanosti i obrazovanja da se stručni i sveučilišni studiji odvajaju i ne svrstavaju na istoj razini. Budući da u razini znanja nema razlike, ne razumijem zašto bi se na taj način studenti stručnih studija degradirali i ponižavali?	Prihvaćen Prihvaća se.
Petra Ivok , I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA Poštovani, kao studentica 3. godine Ugostiteljstva na Veleučilištu u Karlovcu, izražavam potporu Prijedlogu Ministarstva znanosti i obrazovanja. Alternativni prijedlog smatram apsolutno neprihvatljivim i izuzetno štetnim za budući razvoj sustava visokog obrazovanja u Hrvatskoj. S poštovanjem Petra Ivok	Prihvaćen Prihvaća se.
Ines Leskovar , I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA Poštovani, kao studentica 2. godine stručnog studija podržavam prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja. Alternativni prijedlog smatram neprihvatljivim degradiranjem svih studenta Veleučilište u RH jer krajnje umanjuje vrijednost truda, zalaganja, stečenog znanja i kompetencija stručnog diplomskog studija koje ni u kom slučaju nije manje vrijedno od sveučilišnog. Nadalje, ne vidim niti svrhu niti povod alternativnog prijedloga, jer Republika Hrvatska kao članica Europske Unije, bi se trebala ugledati na uspješnije države članice, a ne raditi suprotno. S poštovanjem, Leskovar Ines	Prihvaćen Prihvaća se.
matea kuzel , I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA Poštovani, studentica sam lovstva i zaštite prirode Veleučilišta u Karlovcu. Smatram da je degradiranje velikog broja studenata sasvim bespotrebno i nehumano. Naši su studiji jednako zahtjevni a krajnji rezultat su različiti spektri znanja. Ne podržavam nikakvu alternativnu opciju jer smatram da bi se time još više narušila slika Lijepa naše, obrazovani ljudi će još više odlaziti van a mi ćemo uvoziti jeftinu radnu snagu! Lp! Matea Kuzel	Prihvaćen Prihvaća se.
Lora Levanić , I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA Poštovani, studentica sam prve godine stručnog studija Ugostiteljstva na Veleučilištu u Karlovcu, Mislim da je sramotno da se ovakvo nešto uopće razmatra. U potpunosti se protivim alternativnom prijedlogu kojim se studente stručnih studija izdvaja spušta na nižu razinu. Smatram da smo mi jednako vrijedni kao i studenti na sveučilišnim studijima. Jedino što se može postići prihvaćanjem ovog zakona je dodatno iseljavanje iz države. Lijep pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.
Paula Grgić , I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA Poštovani, Studentica sam prve godine redovitog studija ugostiteljstva Veleučilišta u Karlovcu te sam upoznata sa zakonom, ali i alternativom. Smatram da je alternativa vrlo neprofesionalna te na neki način diskriminirajuća. Ne podržavam alternativu te smatram da postoje i druga rješenja s kojima bi većina bila zadovoljna.	Prihvaćen Prihvaća se.

Marija Drlić , I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA Poštovani, Studentica sam 2. godine stručnog studija fizioterapije u Vukovaru. Ovim putem želim izraziti svoje nezadovoljstvo alternativnim prijedlogom koje je diskriminirajuće za sve studente stručnih studija. Ne razumijem zašto netko ima potrebu praviti nekakav razdor između fakulteta i omalovažavati studente stručnih studija koji se jednako trude za svoje diplome . Što se time želi postići? Da se netko osjeća manje vrijednom osobom jer ima završen stručni studij? Kojom su logikom ECTS bodovi stručnih studija „slabiji“ od ECTS bodova sveučilišnih studija? Zar je zaista potrebno toliko iseljavanje mladih ljudi iz Hrvatske? Lijep pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.
Hrvoje Modrić , I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA Prihvatljivim smatram izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO, a dok neprihvatljivim smatram alternativni prijedlog tog članka zastupan od stane Rektorskog zbora te očitovanje Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu kojim se studente stručnih studija dovodi u podređeni položaj. Ako je prihvaćanjem bolonjskog sustava uveden ECTS kao jedinica radnog opterećenja koje se zahtijeva od studenata radi stjecanja očekivanih rezultata učenja, kako sada 300 ECTS-a više nije 300 ECTS-a??? Dok sam završio preddiplomski stručni studij graditeljstva na Tehničkom Veleučilištu u Zagrebu, opcije su bile ili polagati razliku pa upisati Građevinski fakultet ili nastaviti na Specijalističkom diplomskom stručnom studiju na TVZ-u uz rad. Mišljenja sam da fakulteti daju teorijsko znanje, međutim, ne spremaju te za ono što te čeka vani. Ne spremaju te za rad. Želeći biti što kompetentniji odabrao sam opciju studija uz rad. A sve to sam radio da bih jednog dana stekao 300 ECTS-a, koji sada kao više neće vrijediti jednak. Želi li netko možda želi reći da su stručni studiji lakši od sveučilišnih?! Dok sam studirao uz rad i poslijepodneva provodio na fakultetu, nije mi bilo lako! Želi li netko reći da naš trud nije bio dovoljan? Kako možete donositi neke odluke i zakone i onda nakon par godina ih poništavati? Osobno se protivim alternativnom prijedlogu zakona jer je diskriminirajući za studente veleručilišta koji moraju uložiti isti trud i vrijeme kao i studenti sveučilišta. Smatram da stručni i sveučilišni studiji moraju biti jednak vrednovani i diplome jednak priznate. Također smatram da treba primijeniti i zapadnoeuropeске nazive za završene titule zbog prepoznavanja na tržištima rada, i to sve naravno bez diskriminacije pojedinog studijskog programa. S poštovanjem, Hrvoje Modrić	Prihvaćen Prihvaća se.
Valentina Jurić , I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA Poštovani, kao studentica 3. godine stručnog studija, protivim se alternativnom prijedlogu zakona jer degradira studente stručnih studija! S poštovanjem, Valentina Jurić	Prihvaćen Prihvaća se.
Elena Ružić , I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA Poštovani, Kao studentica stručnog studija moja diploma u Europi je jednak vrijedna kao i sveučilišna te ne postoji prepreka da u inozemstvu upišem "master" što je kod nas takozvani specijalistički studij. Samim time u Europi smo jednak i priznati, a u Hrvatskoj očito nećemo ukoliko se izglosa alternativni prijedlog. Alternativni prijedlog je neprihvatljiv svim studentima stručnih studija (od kojih je 18 000 na Sveučilištima) i degradirajući. S poštovanjem	Prihvaćen Prihvaća se.

Ivan Popović , I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA Poštovani, smatram alternativni prijedlog izmjene HKO-a vrlo diskriminirajućim, nepravednim i omalovažavajućim činom prema studentima stručnih studija. Kako i studenti sveučilišnih studija pa tako i studenti veleučilišnih i visokih škola ulažu trud, rad i vrijeme u stjecanje svojih budućih zvanja. Ni na koji drugi lakši način, kakvo mišljenje je često među ljudima jer su neupućeni, studenti ne dolaze do svojih diploma u odnosu na studente sveučilišnih studija. Duboko se nadam da alternativni prijedlog izmjene HKO-a neće zaživjeti te da će i sadašnji studenti i oni koji su završili svoje stručno visokoškolsko obrazovanje moći odahnuti jer njihov trud nije bio uzaludan. S poštovanjem, student stručnog studija na Zdravstvenom veleučilištu Zagreb	Prihvaćen Prihvaća se.
Dario Polić , I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA Smatram da je neprihvatljiv i nepotreban alternativni prijedlog istog članka Nacrtu Prijedloga izmjene Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru jer dovodi velik broj studenata stručnih studija u stanje nesigurnosti i nezadovoljstva ugrožavajući status i budućnost istih diljem Republike Hrvatske	Prihvaćen Prihvaća se.
Andrijana Dević , I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA Poštovani, završila sam Veleučilište Velika Gorica, stručni studij održavanja zrakoplova - ne zato što je lakši ili jeftiniji od nekog drugog, već zbog želje i afiniteta. Smatram da je ovaj prijedlog neprihvatljiv i nepotrebno degradirajući. Mojih 180 ECTS bodova vrijede jednako kao i isti broj bodova sa sveučilišnog programa. Uostalom, ako bih i htjela nastaviti studirati neki drugi (srodnji) sveučilišni program, koliko znam već i jest propisano da se piše razlika predmeta, prema tome ova halabuka je potpuno nepotrebna. Ukoliko ima problema u Ustavu, neka se on mijenja. Hrvatska javnost je do sada svjedočila mnogostrukim izmjenama Ustava i zbog puno manje važnih tema. Zasto kažnjavati/omalovažavati/poništavati obrazovanje mladog naraštaja koji je ili završio, ili studira bilo kakav stručni studij? A novac i vrijeme uloženo u to obrazovanje nam nitko neće i ne želi vratiti. Nadam se da će prevladati glas razuma i svih ovih studenata i akademskih građana koji se protive ovom prijedlogu zakona. S poštovanjem, Andrijana Dević, bacc.ing.aeronaut.	Prihvaćen Prihvaća se.
SPOMENKA KNEŽEVIĆ , I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA Poštovani, Hrvatski kvalifikacijski okvir je donesen kao prijevod EQF-a i samim time ova predložena izmjena zakona se kosi s EQF-om te se dovodi u pitanje zašto je prvotno prihvaćen. Isti treba biti takav bez ikakve promjena i izmjena. Ako EQF funkcioniра u drugim zemljama EU, onda ne vidim razlog zašto nebi i kod nas. 1 ECTS bod je definiran kao 25 do 30 sati rada kroz predavanja, auditorne vježbe i labaratorijske vježbe. U ovome, čemu se daje naglasak, je nebitno, kako će se isti ostvariti, više praktičnim vježbama ili predavanjima je nebitno. 1 ECTS bod "veleučilišta" i 1 ECTS bod "sveučilišta" je ista stvar. Rangiranja trebaju ostati i jesu ista. Republika Hrvatska je članica EU te stoga se mora tako i ponašati. Potrebno je uskladiti i nazive :	Prihvaćen Prihvaća se.
Luka Lenuzzi , I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA Ne slažem se sa alternativnim prijedlogom!	Prihvaćen Prihvaća se.

Ante Krapljanov , II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI Poštovani, odluka o brisanju osoba koje su završile stručni specijalistički diplomski studij je na snazi. Budući da su te osobe zakonito završile studij na diplomskoj razini i stekle 300 ECTS bodova, predlažem da se ova izmjena i dopuna Zakona doneše po hitnom postupku. Srdačan pozdrav, Ante Krapljanov struč.spec.ing.aedif.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Saša Drlja , II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI Ustavni sud nije, a niti podnositelj zahtjeva za ocjenu ustavnosti, osporene zakonske odredbe, podnio dokaz da je igdje i jednom studentu stručnog diplomskog studija bio omogućen upis na doktorski studij. Jednako tome, nema ni podnesenog dokaza da je itko pokušao upisati doktorski studij a prethodno završio stručni diplomski studij. Uočavam i zakonsku mogućnosti ...Potonje je nužno propisati s obzirom na jamstvo sveučilišne autonomije iz kojeg, pored ostalog, proizlazi pravo sveučilišta da samostalno propisuje uvjete upisa na studij... tumačenja da Sveučilište, odnosno njegova sastavnica, bez obzira na završeni studij (stručni ili sveučilišni) kojim se steklo 300 ECTS bodova, studentu može omogućiti upis na doktorski studij i to općim aktom. To pravo proizlazi iz Zakona o ZoZDiVO Članak 2, stavak 3, alineje: 1-10. Članak 3, stavak 2. Članak 4, stavak 2, stavak 3, stavak 4, stavak 5 i stavak 6. Dalje Nacionalno vijeće za Znanost može potaknuti donošenje takvog akta, sukladno članku 6, stavak 2. točka 1. Što u biti znači da sveučilište, aktom može dopustiti osobi koja nema nikakvo obrazovanje, upis na doktorski studij. Pitanje je da li će dopustiti upis na doktorski studij završenim stručnim studijima?	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Nives Coce , II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI Ne slažem se u potpunosti s izjavom kako nije potrebno osigurati dodatna sredstva budući će državni proračun postati preopterećen isplatom dobivenih tužbi prihvati li se alternativni prijedlog kojim se degradira budući stručni specijalisti, ali i postojeći. Čime će njihovo zaposlenje na području Europske unije i same Hrvatske biti ugroženo i etiketirano kao nedovoljno kvalificirana radna snaga. Cjeloživotno obrazovanje je obvezatno za neke od struka stoga se slažem s Ministarstvom kako ga nije potrebno uvoditi i u stavke 5. i 6. članka 5.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.

DP

, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Poštovani, neozbiljno je vršiti izmjene zakona bez ozbiljne procjene utjecaja (Impact Assessment) koju svaka ozbiljno država provodi prije donošenja Zakona. Ima li podataka s tržišta rada na razini RH odnosno kakav će utjecaj ovaj Zakon imati na tržište rada? Ima li statističkih podataka o % zastupljenosti kvalifikacija? Što s kvalifikacijama koje su stečene dok Ustavna odluka nije donešena, hoće li ostati priznate ili se po ovoj izmjeni svrtavaju u nižu razinu? Kako se poslodavci trebaju u tom slučaju ponašati odnosno trebaju li potraživati od Države povrat uloženih sredstva/troškove školovanja jer je plaćena kvalifikacija koja je bila potrebna, a ovaj prijedlog Zakona to želi poništiti? Što je s osobama koje su završile stručne studije i temeljem njih udovoljile propozicijama radnih mjeseta i dobine zaposlenje pa im je sad ugroženo radno mjesto jer gube razinu kvalifikacije koju su prethodno legitimno stekli. Država je omogućila Veleučilištima provedbu stručnih studija i njihovu kvalifikacijsku razinu (7.) programi/kurikulumi su odobravani od resornog Ministarstva, uredno su definirani bodovi, cjenici i uredno je izvršena naplata školovanja. Dovoljno je vremena prošlo i Programi su se čak uspjeli ukorporirati na tržištu rada, a mnoge su osobe završile navedene programe, stekle zvanja koje je Država priznala kao visoku stručnu spremu te se temeljem toga i zaposlili. Ako se već ide u izmjene i dopune (a čini se da je ovo e- savjetovanje u svrhu udovoljavanja formi), dajte bar prijedlog za uvođenje programa/semestara ili neki oblik premošćivanja razlika, da se umanji šteta onima koji su na neposrednom gubitku ovom izmjenom (studenti stručnih studija i posebice oni koji su stručne studije završili). U ovoj državi kako koja interesna skupina naleti tako se mjenjanju zakoni i pravilnici.

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje.

Alen Leljak , II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI Konačno poslije 11 godina staža i rada po gradilištima diljem lijepe naše uspijem upisati izvanredni stručni studij (uz svakodnevno radno vrijeme od 12 pa na više sati rada - to je uobičajeno za gradilište). U roku i među prvima u generaciji završavam stručni studij na Građevinskom fakultetu u Osijeku, te stječem zvanje stručnog prvostupnika inženjera građevinarstva (180 ECTS-a) i to uz svakodnevni rad. U želji za dalnjim napredovanjem i stjecanjem novih znanja upisujem Tehničko veleučilište u Zagrebu (naravno uz posao) koje također završavam u roku i stječem zvanje stručnog specijalista inženjera građevinarstva (126 ECTS-a) sa ukupno 306 ECTS-a. Uz sve navedeno i obitelj je tu, svijet je moj, upornost se isplatila, mijenjam radno mjesto i krećem dalje. Završavam programe MODUL 1 i MODUL 2, stječem ovlaštenje za energetskog certifikatora za jednostavne i složene zgrade, paralelno stječem imenovanje za stalnog sudskog vještaka u graditeljstvu, također pri Hrvatskoj gospodarskoj komori polažem stručni ispit za agenta posredovanja u prometu nekretnina i naravno pri Ministarstvu graditeljstva i prostornog uređenja polažem stručni ispit za sudionika u gradnji (da ne zaboravim ranije sam položio i državno stručni ispit pri Ministarstvu uprave). U međuvremenu sam otvorio svoju tvrtku i vodim poslove u struci, te kao krunu svega očekujem upis u Imenik ovlaštenih inženjera građevinarstva. Nakon svega navedenoga pitam se kako netko može doći do ideje da prije svega krši propise i obveze koje je Republika Hrvatska preuzeila u sklopu preuzimanja EU zakonodavnih okvira s jedne strane, s druge strane da u ravnopravnom društvu stvaramo vrijedne i manje vrijedne. Smatram da se ni u kom slučaju ne bi smjela desiti degradacija stručnih specijalista, njihovih znanja, kompetencija i vještina, to su ljudi iz prakse koji godinama grade, privređuju i stup su društva. Na način da ih se degradira na razinu 6. EKO, ne da bi bilo nekorektno nego i uvredljivo, pogotovo stoga što su svoje školovanje sami financirali, uz rad, uz obitelj i uz golema odricanja. Iz svega navedenog smatram da je i stručnim specijalistima potrebno omogućiti cjeloživotno obrazovanje te je potrebno nadodati sljedeću rečenicu u sporne razine 7.2 izvornog prijedloga ili 7.3 alternativnog koji smatram neprihvatljivim te razine 8.2 i to riječima kako slijedi: Uvjet pristupanja prethodne kvalifikacije koja se stječe završetkom stručnog studija je polaganje razlikovnog sveučilišnog programa odnosno posjedovanje kvalifikacije završetkom sveučilišnoga diplomskog ili integriranoga preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija, a koja se stječe uz ispunjavanje razlikovnih uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Blaženka Divjak , III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA Ovo je vrlo lakonski napisano. Npr. dođe li do izmjena potrebno je provesti reorganizaciju registara HKO-a i pripadnih alata.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.

Bojan Nožica , III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA Sudeći po komentarima studenata koji osuđuju alternativni prijedlog Zakona, mogu se očekivati visoki troškovi podmirenja odštetnih zahtjeva koji bi sasvim opravdano uslijedili od strane studenata koji su završili ili još pohađaju studije koje bi takav Zakon rangirao niže od njihove početne razine.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
HGK , PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKOM KVALIFIKACIJSKOM OKVIRU Predlaže se izmijeniti članak 9. važećega Zakona na način da se Hrvatsku gospodarsku komoru uvrsti kao dionika u razvoju i primjeni HKO-a. Predlaže se izmijeniti članak 11. važećega Zakona na način da se u poslove koordinacije primjene i razvoja HKO-a uvrsti i Hrvatska gospodarska komora, a posebno u pogledu: - Koordinacije rada pojedinih sektorskih vijeća (1.-11.) - administrativne podrške Nacionalnom vijeću za razvoj ljudskih potencijala - uspostave i razvoja sustava prikupljanja informacija o sadašnjim i budućim potrebama tržišta rada i potrebnim kompetencijama - prikupljanja podataka o promjenama u kompetencijama potrebnim po zanimanjima i predlaganja razvoja standarda kvalifikacija i standarda zanimanja s obzirom na potrebe tržišta rada - sudjelovanja u pripremi i izradi strateških podloga i analiza razvoja HKO-a radi razvoja zapošljivosti te izgradnje konkurentnosti hrvatskoga gospodarstva i društva - analize potreba za razvojem ljudskih potencijala koje proizlaze iz županijskih/regionalnih razvojnih strategija Time bi se HKO približio gospodarstvu čime bi sasvim sigurno postigao bolje efekte u cilju povezivanja obrazovnog sektora sa potrebama gospodarstva i tržišta rada te bi jedino na taj način HKO mogao postati glavni mehanizam za povezivanje obrazovnog sektora sa tržištem rada kako se to navodi u Operativnom programu učinkoviti ljudski potencijali. Hrvatska gospodarska komora koordinirala bi rad i pružala administrativnu podršku za Sektorska vijeća od I. do XIII. kako su navedeni u članku 38. stavak 1. Pravilnika o registru Hrvatskog kvalifikacijskog okvira. Predlaže se ugraditi novi stavak kojim bi se definiralo da agencije nadležne za dijelove obrazovnog sustava (razina 1. Agencija za odgoj i obrazovanje, razine 2. – 5. Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih, razine 6. – 8. Agencija za znanosti i visoko obrazovanje) provode vrednovanje prijedloga skupova ishoda učenja, standarda zanimanja i standarda kvalifikacije. Također predlaže se ugraditi novi stavak kojim bi bilo određeno da standarde zanimanja i standarde kvalifikacija donosi ministar nadležan za obrazovanje, na prijedlog nadležne agencije, a uz prethodno pozitivno mišljenje odgovarajućeg sektorskog vijeća. Predlaže se izmjena članka 12. važećega Zakona te opisa i aktivnosti sektorskih vijeća na način da se sektorska vijeća u stavku 1. definiraju kao partnerski sastavljeni savjetodavna i stručna tijela koja iskazuju potrebe tržišta rada, obrazovanja i svih drugih sastavnica hrvatskog društva. Nadalje, predlaže se izmjena stavka 2. da glasi: Sektorska vijeća: ☐ analiziraju postojeće i potrebne kompetencije unutar sektora te strukturu potrebnih cjelovitih kvalifikacija u okviru redovnog obrazovanja unutar svakog sektora, ☐ koristeći profile sektora utvrđuju i predlažu sektorske strategije razvoja ljudskih potencijala kojima se definiraju potrebe za kompetencijama i kvalifikacijama u kratkoročnom i srednjoročnom razdoblju	Djelomično prihvaćen Djelomično se prihvaca. Vezano za prijedlog da se Hrvatska gospodarska komora uvrsti u čl. 9. kao dionik u razvoju i primjeni Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira, Ministarstvo znanosti i obrazovanja ne vidi opravdanje za ovaj prijedlog. Prema Zakonu o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru predstavnik Hrvatske gospodarske komore sudjeluje u Nacionalnom vijeću za razvoj ljudskih potencijala, središnjem strateškom tijelu Republike Hrvatske za razvoj Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira te na taj način ima mogućnost dati svoj doprinos razvoju i primjeni Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira jednakom kao i ostala udruženja poslodavaca koja imaju svoje predstavnike u Nacionalnom vijeću Vezano za koordinaciju razvoja i primjene Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira (čl. 11), Ministarstvo znanosti i obrazovanja i Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava osiguravaju obavljanje zadaća propisanih Zakonom o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru te već učinkovito rade na povezivanju obrazovnog sektora s potrebama gospodarstva i tržišta rada. Navedeni prijedlozi zadiru u konceptualna i strateška pitanja koja, smatramo, trebaju ostati i dalje u nadležnosti resornih tijela državne uprave kojima je to temeljna djelatnost. Vezano za komentar na aktivnosti sektorskih vijeća (čl. 12), sektorska vijeća utvrđena su kao stručna i savjetodavna tijela u primjeni Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira, a njihove aktivnosti omogućavaju primjenu Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira na način utvrđen zakonom. U slučaju da se, nakon određenog razdoblja primjene Zakona, ukaže potreba za preispitivanjem tih zadaća, Ministarstvo znanosti i obrazovanja razmotrit će preporuke i prijedloge. Vezano za odabir sektorskih stručnjaka (čl. 12), Ministarstvo znanosti i obrazovanja uspostavilo je 22 od 25 sektorskih vijeća propisanih Pravilnikom o Registru Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira te trenutno ne postoji potreba da se mijenjaju uvjeti odabira sektorskih stručnjaka. Osim toga, sastav sektorskih stručnjaka uređen je tako da se osigura uravnotežena zastupljenost obrazovnog i gospodarskog sektora. prihvaćamo komentar prema kojem se ističe da je potrebno dodatno urediti razrješenje članova Nacionalnog vijeća za razvoj ljudskih potencijala budući da je riječ o predstavničkom tijelu, stoga će se ovim zakonskim prijedlogom institucijama zastupljenima u Nacionalnom vijeću za razvoj ljudskih potencijala omogućiti da predlože razrješenje svojih predstavnika i prije isteka vremena na koje su imenovani.

□ daju mišljenje o usuglašenosti predloženih standarda kvalifikacija za stjecanje cijelovitih kvalifikacija sa sektorskim strategijama razvoja ljudskih potencijala □ Nacionalnom vijeću daju preporuke o upisnoj politici, upisnim kvotama i financiranju kvalifikacija iz javnih izvora, prema kvalifikacijama i prema županijama; □ ministarstvu nadležnom za rad daju preporuke za promjene u Nacionalnoj klasifikaciji zanimanja; □ prate i analiziraju provedbu preporuka danih Nacionalnom vijeću; □ predlažu godišnji plan rada i podnose izvješća o izvršenju plana Nacionalnom vijeću Predlaže se izmjena stavka 4. na način da se osam sektorskih stručnjaka ne bira javnim pozivom nego da se izabiru delegatskim načelom na način da ih delegiraju neka od 60 strukovnih udruženja Hrvatske gospodarske komore. Ovime bi ubrzao proces imenovanja i eventualne promjene članova sektorskog vijeća te bi se osigurala kvaliteta sektorskih stručnjaka jer je upitno jave li se na javni poziv najbolji stručnjaci ili oni koji su poziv vidjeli i imali dovoljno slobodnog vremena prijaviti se na njega. GLAVA VII.
PRIJELAZNE I ZAVRSNE ODREDBE U prelaznim i završnim odredbama potrebno je definirati da će se razriješiti postojeći i imenovati novi članovi Nacionalnog vijeće za razvoj ljudskih potencijala budući da gotovo polovina trenutno imenovanih članova više nisu zaposlenici u institucija koje su ih delegirale u nacionalno vijeće, a u kojima su u trenutku delegiranja bili zaposleni.

**Učiteljski fakultet u Zagrebu
, PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O HRVATSKOM KVALIFIKACIJSKOM
OKVIRU**

Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu u potpunosti podržava mišljenje i zaključke Nacionalnoga vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj Republike Hrvatske, kao i Pravnoga fakulteta i Ekonomskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu o nužnim izmjenama čl. 8, čl. 9 i čl. 10. prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskome kvalifikacijskome okviru. Fakultetsko vijeće Učiteljskoga fakulteta 28. ožujka 2017. donijelo je zaključak da u predloženome zakonskome rješenju razine kvalifikacija koje se stječu stručnim visokoškolskim obrazovanjem (razina 7.1.) trebaju biti pridružene različitoj razini u EQF, odnosno QF-EHA od razina kvalifikacija (razine 7.2. i 7.3) koje se stječu siveučilišnim obrazovanjem, a HKO treba odražavati jasnu distinkciju između ovih dviju vrsta obrazovanja, odnosno kvalifikacija koje se njima stječu.

Odbijen

Ne prihvata se. Ministarstvo znanosti i obrazovanja prihvata argumente iznesene u prilog prijedlogu alternativnog članka te iznosi obrazloženje sukladno kojem je donesena odluka o prijedlogu zakonskog rješenja koje je u skladu s Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja slaže se da treba jasno razlikovati sveučilišne i stručne studije, stoga se u zakonskom prijedlogu dodatno naglašava postojanje različitih vrsta kvalifikacija na svim razinama obrazovanja. Različitost sveučilišnih i stručnih studija naglašena je i u pogledu pristupa razini doktorskog studija sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Preduvjet je za pristup doktorskom studiju završen sveučilišni diplomske studij ili integrirani preddiplomske i diplomske sveučilišne studije u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice. Pristup doktorskim studijima nije moguć temeljem završetka specijalističkoga diplomskog stručnoga studija. Smatramo da smo ovim prijedlogom postupili sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja slaže se da postoji razlika između ishoda učenja stručnih i sveučilišnih studija. Međutim, ističemo da se koncept ishoda učenja ne sastoji u tome da nastavnici omogućuju ishode učenja, već ih studenti stječu. Zadaća je, dakle, nastavnika, da potiču studente na stjecanje znanja i vještina. Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6., diskriminira osobe koje stječu kvalifikaciju završetkom specijalističkih diplomskih stručnih studija u Republici Hrvatskoj u odnosu na osobe koje stječu usporedive kvalifikacije u drugim zemljama članicama Europske unije. Takva bi praksa bila suprotna od praksi drugih zemalja koje imaju binarne sustave i koje na istu razinu nacionalnih kvalifikacijskih okvira svrstavaju kvalifikacije različitih vrsta, odnosno kvalifikacije koje se stječu završetkom sveučilišnih i stručnih studija. Na kraju, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. nije u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, koji za specijalističke diplomske stručne studije propisuje istovjetno vrijeme trajanja i jednak broj ECTS bodova kao za diplomske sveučilišne studije.

Blaženka Divjak

, Članak 1.

Uvođenje vrste kvalifikacije kao novog pojma nije dobro postavljen. U kakvom je odnosu vrsta kvalifikacije prema standardu kvalifikacije? Je li to dio standarda kvalifikacije? Ako da, kako se odnosi prema osiguravanju i unapređenju kvalitete kvalifikacije? Nadalje, kako će se koncept tipa kvalifikacije povezati s neformalnim oblicima stjecanje kvalifikacije?

Nives Coce

, Članak 1.

Prema članku 4. pod člankom 5. nisu zastupljene kvalifikacije poslijediplomskih sveučilišnih studija. Postoji li razlog tomu?

Primljeno na znanje

Zahvaljujemo na komentaru. Konceptualna pitanja vezana uz vrste kvalifikacija i neformalne oblike stjecanja kvalifikacija bit će uzeta u obzir prilikom dalnjih promišljanja o konceptu razvoja i uspostave sustava za priznavanje i vrednovanje znanja i vještina steklenih neformalnim i informalnim putem.

Primljeno na znanje

U članku 5. navedene su različite vrste kvalifikacija. Stavak 6 odnosi se na sve kvalifikacije koje se stječu završetkom sveučilišnih studija, uključujući i kvalifikacije koje se stječu završetkom poslijediplomskih sveučilišnih studija.

Ante Krapljanov , Članak 1. U tekstu nedostaje kvalifikacija stečena osnovnim obrazovanjem, a navedena je u članku 5. Zašto se u članku nabrajaju vrste kvalifikacija, ako su iste nabrojane u članku 5. Vjerujem da je intencija ove izmjene bila da se nabroje različite vrste kvalifikacija koje se mogu stjecati u obrazovnim institucijama RH, te da se ovim Zakonom vrstama kvalifikacijama pridodaju razine HKO-a i EQO. Ante Krapljanov struč.spec.ing.aedif.	Primljeno na znanje Zahvaljujemo na prijedlogu. Predloženo će se razmotriti tijekom dalnje rasprave o Nacrtu prijedloga zakona.
Ante Krapljanov , Članak 4. Molim Vas odgovor na pitanje: Zašto se u ove izmjene ubacuju dijelovi drugih zakona, budući da su ti zakoni također podložni promjeni? Moje mišljenje je da se radi o prenormiranosti i predlažem da se članak izmjeni i da glasi: (1) Iza članka 4. dodaje se novi naslov i članak 5. koji glase: „Vrste kvalifikacija Članak 5. (1) Kvalifikacija koja se stječe završetkom osnovnog obrazovanja. (2) Kvalifikacije koje se stječu strukovnim obrazovanjem. (3) Kvalifikacije koje se stječu umjetničkim obrazovanjem. (4) Kvalifikacije koje se stječu gimnazijskim obrazovanjem. (5) Kvalifikacije koje se stječu završetkom stručnih studija. (6) Kvalifikacije koje se stječu završetkom sveučilišnih studija. Ante Krapljanov, struč.spec.ing.aedif.	Primljeno na znanje Svrha predložene odredbe je dodatno objasniti razlikovanje različitih vrsta kvalifikacija koje su definirane različitim propisima u sustavu odgoja i obrazovanja. Stoga je za svaku vrstu kvalifikacije prenesena i njezina opisna definicija.
Nives Coce , Članak 4. Cjeloživotno obrazovanje je obvezatno za neke od struka stoga se slažem s Ministarstvom kako ga nije potrebno uvoditi i u stavke 5. i 6. članka 5.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Blaženka Divjak , Članak 4. Nije jasno što se u (5) podrazumijeva pod pojmom "stručna zanimanja" te "radni proces" te zašto se u (6) ne spominju zanimanja niti radni proces već poslovi.	Prihvaćen Prihvaća se.
Prirodoslovno-matematički fakultet , Članak 4. Koncept cjeloživotnog učenja spominje se samo u stavcima 2 i 4 članka 5. ZIDZHKO, odnosno veže se samo uz srednje strukovno i gimnazijsko obrazovanje. Smatramo da ga je potrebno izrijekom navesti u svim stavcima 1 – 6.	Prihvaćen Prihvaća se.
Igor Kolarević , Članak 4. Na temelju čega se prilikom opisa stečenih kvalifikacija opet diskriminira stručne studije? - Znači li to da zaposlenici koji rade u javnoj upravi a stručni su specijalisti da nisu stekli kvalifikacije za rad u javnoj upravi? - Znači li to da generalni direktor 2. najveće građevinske tvrtke kao stručni specijalist nema potrebne kvalifikacije da bude direktor ili je trebao završiti sveučilišni studij? Molim predlagatelja zakona da izjednači opis stečenih kvalifikacija na stručnim i sveučilišnim studijima. Ovlašteni inženjer građevinarstva Igor Kolarević, struč.spec.ing.aedif.	Primljeno na znanje Predložena odredba proizlazi iz Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju. Svrha je ovog članka dodatno objasniti postojanje različitih vrsta kvalifikacija i njihovu svrhu.

Saša Drlja**Članak 4.**

Članak 5, stavak (5) nedostaju superlativni kvalifikatori tipa: mega, turbo, supra i cool. Manje superlativno je napisan samo stavak (1) istog članka. Navodi tipa "primjerena razina znanja" - kakav je ovo kvalifikator ili deskriptor znanja. Zakonodavac mora kvalifikacije stručnih studija opisati jednakom kvalitetom kao i ostale! Osoba koja je završila stručni studij nije kreativna? Ne može raditi u "poslovnom" svijetu? Javnom sektoru? Društву općenito? Nije primjerena za razvoj stručnih dostignuća iako je završila stručni studij? Nisam znao da mi je konkurenčija sa sveučilišnih i umjetničkih studija osoba u vidu super junaka. A što ako je osoba završila prvi ciklus na sveučilišnom, a zatim drugi ciklus na stručnom, opis kvalifikacija iz stavka 5 će povrijediti osjećaje u odnosu na one koje je imala čitajući opis kvalifikacija iz stavka 6, pa će dotična osoba pasti u stanje depresije. Zakonodavac ovakvim kvalifikacijama radi diskriminaciju, opet po osnovu studija i molim da se opis stavka 5, primjereni ispravi.

Nives Coce**Članak 5.**

Između stručnih i sveučilišnih studija ishod učenja uistinu je različit no težina i trajanje su neusporedivo na istoj razini stoga je neminovno kako uskraćivanje prava na daljnje obrazovanje stručnih diplomanata, a koje je priznato i omogućeno u svim državama članicama Europske unije, nije ustavno. Predlažem kako je potrebno nadodati sljedeću rečenicu u sporne razine 7.2 izvornog prijedloga ili 7.3 alternativnog koji smatram neprihvatljivim te razine 8.2 i to riječima kako slijedi: "Uvjet pristupanja prethodne kvalifikacije koja se stječe završetkom stručnog studija je polaganje razlikovnog sveučilišnog programa odnosno posjedovanje kvalifikacije završetkom sveučilišnoga diplomskog ili integriranoga preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija, a koja se stječe uz ispunjavanje razlikovnih uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice." Tvrdim kako bi time prvi prijedlog i uključivanje mogućnosti dalnjeg vertikalnog obrazovanja diplomanata stručnih specijalističkih studija bio u cijelosti prihvatljiv u odnosu na usklađenosnost s pravnom stečevinom Europske unije. Podržavam djelomičnu podjelu budući osobe sa završenim poslijediplomskim specijalističkim studijem nisu prepoznate na tržištu rada te smatram kako je i to potrebno redefinirati u propisima. Ukoliko se prihvati alternativno rješenje i stručni studij se postavi na nižu razinu od sveučilišnog: 1. Na koji način će se gradirati stručni studenti specijalističkih studija iz država članica EU koji dolaze na tržište rada RH i obrnuto? 2. Koja zanimanja će moći obavljati stručni specijalisti po završetku studija, a koja oni studenti koji to već jesu postali prije stupanja na snagu Izmjene i dopune ovog Zakona? 3. Što je sa studentima koji su u tijeku studiranja, hoće li promjena koju navodi Pravni fakultet i Agencija za znanost i obrazovanje o razini 6 EKO-a djelovati i na njih? 4. Što je sa studentima koji su trenutno na obrazovanju u državama članicama EU i koji su se prebacili na daljnje školovanje kao nastavno na školovanje u RH. Hoće li oni i dalje zadovoljiti kvalifikacije ili će se smatrati kako prema novom Zakonu nisu postigli dovoljne kvalifikacije te im se neće odobriti daljnji nastavak školovanja?

Primjeno na znanje

Predložena odredba proizlazi iz Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju. Svrha je ovog članka dodatno objasniti postojanje različitih vrsta kvalifikacija i njihovu svrhu.

Primjeno na znanje

Ovaj je zakonski prijedlog izrađen polazeći od Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju i Odluke Ustavnog suda. Prema članku 73. stavku 2. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (dalje: Zakon), poslijediplomski sveučilišni studij (doktorski studij) može se upisati nakon završetka diplomskog sveučilišnog studija. Nadalje, odredbom članka 77. stavka 6. Zakona propisano je kako poslijediplomski studij može upisati osoba koja je završila odgovarajući diplomski studij. Sveučilište može propisati i druge uvjete za upis poslijediplomskog studija. Stavak 7. istoga članka navodi da iznimno, pod uvjetima koje propiše visoko učilište, studij se može upisati i bez prethodno završenoga odgovarajućeg školovanja, ako je riječ o iznimno nadarenim osobama za koje se može očekivati da će i bez završenoga prethodnog školovanja uspješno svladati studij i ako je sveučilište, veleučilište i visoka škola općim aktom definiralo kriterije za takve procjene. Sukladno trenutnom zakonodavnom okviru, za upis poslijediplomskog studija potreban je završen odgovarajući diplomski sveučilišni studij, osim u gore navedenim iznimnim slučajevima koje se međutim u slučaju poslijediplomskih studija odnose na iznimke vezane uz završen "odgovarajući" sveučilišni studij. Slijedom navedenoga, sukladno odredbama Zakona, osobe sa završenim specijalističkim diplomskim stručnim studijima ne mogu pristupiti poslijediplomskim sveučilišnim studijima. Sukladno navedenom te uzimajući u obzir odluku Ustavnog suda, isto je propisano predmetnim Nacrtom zakona. Ministarstvo znanosti i obrazovanja u daljnju proceduru upućuje glavni prijedlog Nacrta prijedloga zakona te se u odgovoru ne razmatraju pitanja vezana uz alternativni prijedlog.

Julija Perković , Članak 5. Poštovani, predlažem da se najprije kao zajednica obrazovnog sustava, uključujući učenike i studente, počnemo baviti podizanjem svijesti o nefunkcionalnom obrazovnom sustavu i mijenjanjem najsitnijih komponenata u individualnom pristupu od strane, opet ponavljam, i ljudi koji se trenutno obrazuju i onih koji im svoje znanje pokušavaju prenijeti. Počnimo mijenjati sami, sami sebe, sami druge; glasno pokazujmo što želimo, nemojmo čekati da netko iz vrha nameće/nudi kvazi rješenja. Krenula sam u drugačijem smijeru jer ne želim ponavljati ono što su studenti već do sada jasno napisali, samo ču dodati - zaista se bavimo ovime? Nismo još riješili ni pitanje prava izvanrednih studenata u SC-u, a već smo otpečatili nešto novo i k tome besmisleno? Dio smo Europe, maknimo se iz konzerve.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Elena Novak , Članak 6. Studentica sam u instituciji koja provodi stručne studije i podržavam prijedlog Ministarstva.	Prihvaćen Prihvaća se.
Marina Štefić , Članak 6. Poštovani, studiram na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu i moram istaknuti da se osjećam izuzetno diskriminirano alternativnim prijedlogom zakona. Mislim da se ovim prijedlogom zakona potiče podjela u akademskoj zajednici te da to nije smjer u kojem bi Hrvatska trebala ići. Diskriminiranjem stručnih studija potiče se i onako visoka stopa iseljavanja mladih obrazovanih ljudi. Molim Vas razmislite o tome pri donošenju zakona. Srdačan pozdrav!	Prihvaćen Prihvaća se.
Paolo Zaimović , Članak 6. Poštovani, smatram da alternativni prijedlog nije prihvatljiv. Nepravedno je da se degradira kvalifikacijska razina ljudi koji su završili stručni studij i ostalih studenata koji pohađaju isti. Programi sveučilišnih i stručnih studija nisu isti, te se na oba studija steknu različita znanja i vještine. Nije u redu da osoba s minimalno tri ili pet godina utrošenih na stručni studij bude automatski degradirana na hrvatskom tržištu rada. Još gore bi bilo da diploma stručnog studija nema nikakvu vrijednost na europskom tržištu rada, što bi se moglo dogoditi ukoliko alternativni prijedlog bude prihvaćen. Potpuno je absurdno da Hrvatska želi sama degradirati vrijednost svojih studenata u odnosu na studente stručnih studija drugih zemalja EU. Sretno sa zadržavanjem mladih i obrazovanih ljudi u Hrvatskoj!	Prihvaćen Prihvaća se.

Bruno Brnjić , Članak 6. Poštovani, student sam Tehničkog Veleučilišta u Zagrebu i kao student stručnog studija ne osjećam se manje vrijedan. Moram reći da mi se alternativni prijedlog zakona ne čini dobar. Kao prvi problem toga zakona bi naveo da mi se ne čini po europskim standardima, mislim da u europskoj uniji niti jedna država nema takvog zakona. Kao drugo rekao bi da alternativni prijedlog zakona pokušava napraviti razliku tamo gdje razlika postoji, ali ne razlika u razini učenja i znanja, nego razlika u načinu rada i stjecanja vještina i znanja. Trebalo bi napomenuti da su stručni studiji usmjereni tako da svoje znanje i vještine stječu više praktičnim vježbama, dok su sveučilišni studiji usmjereni na teoriju i znanost. Vi mi recite tko je veći student, tko ima bolje vještine i tko bolje poznaje svoju struku, ja ne znam, ali mislim da je svatko na svoj način te je teško reći jesli stručni studiji bolji od sveučilišnog ili obrnuto. Mislim da je bitna činjenica da velik broj studenata ide na stručne studije i da alternativnim zakonom je pitanje kako će biti priznati, a samim time i kako će naći posao. Mislim da nikome nije u interesu biti jednak dugo na stručnom studiju kao i na sveučilišnom i nakon 5 godina ostati bez radnog mesta, što dovodi do jednog zaključka, kroz par godina nitko neće upisivati stručni studij. Hrvatska puna pametnih ljudi koji nemaju prakse u svojoj struci će biti zanimljiva, ali teško da je to dobra budućnost za nas. Srdačan pozdrav, Bruno Brnjić	Prihvaćen Prihvaća se.
Stjepan Bošnjaković , Članak 6. Poštovani Student sam stručnog studija na TVZ-u i protivim se alternativnog prijedloga. Te bi me zanimalo zašto se ide u mijenjanje HKO-a ako je pruzet po uzoru EU koja ne radi nikakve distinkcije između stručnih i sveučilišnih studija.	Prihvaćen Prihvaća se.
Josip Papratović , Članak 6. Poštovani, Kao student Tehničkog Veleučilišta u Zagrebu smatram da alternativni prijedlog nije nikako prihvatljiv jer diskriminira veliki broj studenata. I na stručnom isto kao i na sveučilišnom studiju broj ECTS bodova je potpuno isti i zašto bi sad studenti stručnih studija bili manje vrijedni od sveučilišnih? Zašto se mora radit nova razlika između ta dva studija ako je ta razlika već definirana: sveučilišni studij priprema studente za karijeru u znanosti, dok stručni studij pruža znanje i vještine za neposredno uključivanje na tržište rada. Zašto u Hrvatskoj kao članici Europske unije ne mogu biti isti zakoni za studente kao u ostalim članicama Europske unije u kojima su stručni studiji ravnopravni sa sveučilišnim i jednakom cijenjeni? Lijep pozdrav, Josip Papratović	Prihvaćen Prihvaća se.
Andrea Jelavić , Članak 6. Poštovani, Student sam Veleučilišta u Šibeniku i ne podržavam alternativni prijedlog	Prihvaćen Prihvaća se.

Nikola Uremović**, Članak 6.**

Apsolutno protiv alternativnog prijedloga i apsolutno za izvorni članak. Ne razumijem želju za pravljenjem razlike. Deklariramo se kao zapadna zemlja odvojena od "Balkana" ali zapravo volimo taj naš balkanski mentalitet di ćemo raditi sve po svome. Ako smo u EU gdje je pitanje stručnih studija riješeno i gdje je broj stručnih studija daleko veći nego kod nas, zašto se sad želi raditi nešto kontra toga? Radi toga jer neki ne znaju prilagoditi svoj program za stručni i sveučilišni studij pa to pokušavaju riješiti na ovaj način ili jer se osjećaju ugroženo? Studenti sveučilišnih studija nisu nimalo ugroženi ali svejedno vidim da podržavaju alternativni prijedlog. Naravno naš mentalitet nam govori sveučilište > veleučilište, no pustimo neka to svaki pojedinac pokaže kod poslodavca svojim znanjem a ne na ovaj način. Žalosno je da se s jedne strane priča o problemu odlaska mladih u inozemstvo a s druge strane se pokušavaju napraviti ovakve razlike koje bi to samo povećale. U RH nije ni na jednom sveučilištu dozvoljeno preći na diplomski studij nakon završenog stručnog preddiplomskog a da se ne oduži godina polaganjem razlike. Čovjek bi pomislio da su sveučilišta u RH neke svjetske mrcine pošto ne dozvoljavaju direktni prelazak na diplomski studij. Zatim kontaktirate razna sveučilišta država članica EU i saznate da možete bez ikakve razlike i besplatno nastaviti studij u Grazu, Beču, Ljubljani, Mariboru, Danskoj, Nizozemskoj a vjerojatno i drugim mjestima za koje ni sam ne znam. Bit će da su oni svi ludi a Hrvati po ko zna koji put najpametniji. Nadam se da se alternativni prijedlog neće usvojiti i da se tisuće studenata koji su završili stručni specijalistički diplomski studij kao i svi oni koji su to financirali neće osjećati prevareno i razočarano. Lp.

Anđela Bilić**, Članak 6.**

Poštovani, studentica sam radne terapije na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu i u potpunosti se slažem s prijedlogom Ministarstva znanosti i obrazovanja za zakon o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru. U članku 6. se ne slažem s alternativnim prijedlogom zakona zato jer se tim zakonom obezvrijeđuje naše znanje koje nije manje vrijedno od znanja studentata sa sveučilišnih studija. Već previše ljudi napušta Hrvatsku i traži svoje mjesto pod suncem negdje gdje će se cijeniti njihov rad, znanje i stručnost. Mislim da je vrijeme da krenemo cijeniti, a ne omalovažavati ljude kako bismo svi imali razloga ostati ovdje i vjerovati u svoju budućnost. Lijep pozdrav, Anđela Bilić

Prihvaćen

Prihvaća se.

Prihvaćen

Prihvaća se.

**Ana Bukmir
, Članak 6.**

Studentica sam stručnog studija međunarodnih odnosa i diplomacije te smatram da alternativni prijedlog u potpunosti narušava važnost binarnog sustava koji određuje sveučilišni i stručni studij kao jednako vrijedne vrste obrazovanja. Hrvatski kvalifikacijski okvir za svoj cilj ima osigurati prohodnost i kvalitetu kvalifikacija na temelju ishoda učenja te s ovim alternativnim prijedlogom to postaje nemoguće i neusklađeno s razinama kvalifikacija europskog prostora visokog obrazovanja. Naglašavam da je temeljna razlika u sveučilišnim i stručnim studijima u ishodu učenja. To nikako ne znači da se trebaju razlikovati u razinama. Stavljujući ih na istu razinu uređujemo sustav pravedno, poštujući jednako vrijedne ECTS bodove, no istodobno ih ne izjednačujemo u ostalim komponentama. Primjećujem da se stručni studiji na sveučilištu slabo razlikuju po svom sadržaju pa je očito to motiv koji stoji iza težnje da se onda formalno razlikuju u nazivu i razini umjesto brigom da sadržaj i izvrsnost budu jedino mjerilo razlike. Sveučilište vlastiti problem prikriva alternativnim prijedlogom kako bi nedostaci u sadržaju bili na taj način riješeni i manje vidljivi. U svojoj sastavniци sveučilište ima stručne studije i podupirući alternativni prijedlog pokazuje grubu nebrigu, degradira i diskriminira vlastite studente stvarajući umjetnu razliku dok se istodobno svojom kvalitetom nalazi pri samom dnu europske ljestvice. Apsurdni zahtjevi sveučilišta rade opasnu diverziju na štetu cijelokupnog društva jer stvara generacije koje nisu pripremljene za tržište rada niti odgovaraju potrebama istog. Nameće se pitanje je li borba svučilišta usmjerenata protiv tržišta i konkurenčije jer to vidi kao jedini način opstanka svog elitizma koje u doba omasovljenja studiranja ne predstavlja jedinu razinu visokog obrazovanja.

**Maja Štrkalj
, Članak 6.**

Poštovani, slažem se s izvornim prijedlogom Ministarstva. Protivim se alternativnom prijedlogu zbog podjele i diskriminacije stručnih studija, poticanju iseljavanja te kočenju razvoja zemlje. Ne vidim smisao podjele jer je za oba studija potrebno ostvariti minimalno 300 ECTS bodova što znači da su isto radno vrijeme, trud i rad uloženi u dobivanje diplome. M. Štrkalj, Zdravstveno Veleučilište Zagreb. Lijep pozdrav!

**Prihvaćen
Prihvaća se.****Prihvaćen
Prihvaća se.**

HELB d.o.o. , Članak 6. Poštovani, Vezano na alternativni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO zastupan od stane Rektorskog zbora, te očitovanje Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, u nastavku donosimo naše mišljenje o predmetnoj izmjeni: Kao poslodavac koji zapošljava znatan broj zaposlenika koji su diplomirali na stručnim specijalističkim diplomskim studijima ili su u tijeku studiranja na predmetnim studijima (za koji smo im platili ili plaćamo školarinu) želimo naglasiti da su naši zaposlenici koji su diplomirali ili će tek diplomirati na stručnim specijalističkim diplomskim studijima uložili znatan trud i vrijeme kako bi stekli 300 ECTS bodova i titulu koja im pripada, a isto tako i mi, kao poslodavac, kontinuirano financijski pratimo i stavljamo na raspolaganje naše resurse tijekom njihovog školovanja. Nastavno na gore navedeno, smatramo prihvatljivim izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO, dok alternativni prijedlog tog članka zastupan od strane Rektorskog zbora, te očitovanje Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu smatramo izrazito neprihvatljivim jer bi se takovom izmjenom studente stručnih studija dovelo u izrazito podređeni položaj u obavljanju poslova u njihovom djelokrugu rada kao i smanjenju prilika za zapošljavanjem, a posljedično i nama kao poslodavcu ugrozilo obavljanje naše osnovne djelatnosti. S poštovanjem, Direktor Vladimir Horvat	Prihvaćen Prihvaća se.
Valentina Kaurić , Članak 6. Prihvatljivim smatram izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO, a dok neprihvatljivim smatram alternativni prijedlog tog članka zastupan od stane Rektorskog zbora te očitovanje Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu kojim se studente stručnih studija dovodi u podređeni položaj. Upisom na stručni studij poslovne ekonomije, rang mog fakulteta bio je isti kao sveučilišni studij, no postojali su jasni ishodi učenja. Sad kad smo u EU, bezobzira na njihove propise i pravila da su stručni i sveučilišni studiji iste razine, tj.jednako vrijede, pokušava se narušiti vrijednost samog studija, mijenjanjem razine. Smatram da postoje samo negativne posljedice na ovakvu eventualnu odluku. Svi koji su studirali ili studiraju na stručnom studiju utrošili su mnogo novaca, vremena i truda kako bi svoj studij završili, te mnogi da se ova odluka donjela prije njihovog upisa, ne bi donosili iste odluke. Studiram na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu (Sveučilište u Zagrebu) stručni studij te se program stručnog studija i sveučilišni po mnogočemu razlikuje, te smatram da sukladno tome nije za usporedbu. Razlikuju se nazivi kolegija, literatura za učenje, broj sati po pojedinim sličnim kolegijima i vježbama i seminarima. Zanima me samo koji je temelj za odvajanje (tj.pad vrijednosti), ako se ova dva studija kad se po mnogočemu razlikuju? Kako zaključiti koje gradivo i koji princip učenja je bitniji? Također smatram da ovakve eventualne odluke mogu potaknuti mnoge mlade na iseljavanje iz Hrvatske. Pozdrav, Valentina	Prihvaćen Prihvaća se.
Bisera Karanović , Članak 6. Podržavam prijedlog (vezan uz razine 6 i 7) Ministarstva znanosti i obrazovanja jer jedino u ovom obliku isti ne degradira i ne diskriminira stručne studije, status institucija koje ih provode, te status i prava studenata koji su upisali iste. Svi alternativni prijedlozi su diskriminatorni i štite samo uske interese i privilegije jedne male skupine ljudi.	Prihvaćen Prihvaća se.

Marko Lučić , Članak 6. Poštovani, završio sam specijalistički diplomski stručni studij prometa na Veleučilištu u Rijeci. Alternativni prijedlog članka 6. izmjene zakona o HKO, apsolutno je neprihvatljiv i diskriminirajuć, te nas studente koji smo završili stručne studije stavlja u nepovoljan položaj. Ne vidim razlog zašto bi diplome sa sveučilišta više vrijedile od naših diploma, jer po bolonjskom procesu na oba studija potrebno je ostvariti minimalno 300 ECTS bodova, što znači da je uloženo isto truda, napora i rada. Stoga, se protivim alternativnom prijedlogu članka 6. izmjena zakona o HKO zastupan od strane rektorskog zbora i smatram da bi ga trebalo odbaciti, jer studente stručnih studija stavlja u nepovoljan položaj kako na domaćem, tako i na međunarodnom tržištu rada. Srdačan pozdrav iz Stuttgarta, Marko Lučić	Prihvaćen Prihvaća se.
Mihael Kukec , Članak 6. Zaposlenik i profesor sam u instituciji koja provodi stručne studije. Podržavam prijedlog Ministarstva te smatram kako alternativni prijedlog ne podupire binarni sustav obrazovanja u RH.	Prihvaćen Prihvaća se.
Marin Dokoza , Članak 6. Poštovani, student sam na diplomskom sveučilišnom studiju Fakulteta prometnih znanosti te podržavam alternativni prijedlog članka 8. Stavka 2. Izmjena i dopuna Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru. Svi relevantni dionici (Ustavni sud, Nacionalno vijeće za znanost visoko obrazovanje i tehnologiju te Rektorski zbor, ali i Hrvatski studentski zbor) su stava da se prema Zakonu stručni i sveučilišni studiji moraju razlikovati. Ne vidim načina kako studiji koji po svom sadržaju, načinu upisa i težini ispita nisu isti mogu biti jednaki pred zakonom. Isto mi tako nije jasno zašto se za stručne studije mora plaćati i po 20 000 kn i više, dok su sveučilišni besplatni. Dojam u javnosti je da se u takvim slučajevima radi isključivo o kupovanju diploma, što je sramotno i nedopustivo u modernoj državi i članici EU. U vezi 300 ECTS bodova, kao student imam stav da je sam sustav bodovanja loše zamišljen i proveden kao cijeli bolonjski proces te ne može biti nikakva osnova za izjednačavanje vrijednosti studija jer dobar dio ECTS boda otpada na samostalni rad studenta, pa tako možete napisati da student ima 300 sati samostalnog rada i 2 sata nastave i kolegiju dodijeliti 6 ECTS bodova, a nitko nema kontrolu nad stvarnom težinom kolegija što ostavlja velike mogućnosti za manipulaciju. S poštovanjem, Marin Dokoza	Odbijen Ne prihvaća se. Ministarstvo znanosti i obrazovanja prihvaća argumente iznesene u prilog prijedlogu alternativnog članka te iznosi obrazloženje sukladno kojem je donesena odluka o prijedlogu zakonskog rješenja koje je u skladu s Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Različitost sveučilišnih i stručnih studija naglašena je i u pogledu pristupa razini doktorskog studija sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Preduvjet je za pristup doktorskom studiju završen sveučilišni diplomski studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice. Pristup doktorskim studijima nije moguć temeljem završetka specijalističkoga diplomskog stručnoga studija. Smatramo da smo ovim prijedlogom postupili sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6., diskriminira osobe koje stječu kvalifikaciju završetkom stručnih specijalističkih diplomskih studija u Republici Hrvatskoj u odnosu na osobe koje stječu usporedive kvalifikacije u drugim zemljama članicama Europske unije. Nadalje, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. ignorira razlikovanje kvalifikacija prema vrsti te negira mogućnost da različite vrste kvalifikacija budu smještene na istu razinu kvalifikacijskog okvira. Takva bi praksa bila suprotna od praksi drugih zemalja koje imaju binarne sustave i koje na istu razinu nacionalnih kvalifikacijskih okvira svrstavaju kvalifikacije različitih vrsta, odnosno kvalifikacije koje se stječu završetkom sveučilišnih i stručnih studija. Na kraju, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. nije u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, koji za specijalističke diplomske stručne studije propisuje istovjetno vrijeme trajanja i jednak broj ECTS bodova kao za diplomske sveučilišne studije.

Danijel Uremović , Članak 6. Poštovani, alternativni prijedlog navedenog zakona smatram neprihvatljivim u članku 6 pod točkama 7.1 i 7.2. Kao student i diplomant Tehničkog veleučilišta u Zagrebu, specijalističkog diplomskega stručnega studija elektrotehnike, smatram da je navedeni prijedlog zakona diskriminirajući. Iz moga iskustva te takozvane moje osobne borbe sa ovdašnjim obrazovnim zakonima, primoran sam bio otići u Austriju te nastaviti dio svog studija. Moja žarka želja za studiranjem sveučilišnog studija u Zagrebu je bila upropoštena kada sam saznao da sa razine stručnog preddiplomskog studija, nisam mogao nastaviti na sveučilišnoj razini diplomskega studija u Zagrebu. Moje iskustvo u Beču kao prijestolnici Evrope i evropske kulture, me je dovelo do saznanja, da dapače, studenti koji upisu i završe stručni studij, lakše i uz veliku stručnu prednost nalaze posao u struci. Primjer iz Austrije je studij na Tehničkom veleučilištu u Beču, na kojem sam na diplomskoj razini studirao te na kojem je nesmetano moguće sa stručnog preddiplomskog studija nastaviti na razini sveučilišnog diplomskega studija na Tehničkom sveučilištu u Beču. Budući da po evropskim zakonima i prihvaćenim takozvanim Bolonjskim procesom, diplome objiju navedenih obrazovnih institucija moraju biti jednake prilikom stjecanja 300 ECTS bodova te diplomanti mogu nastaviti doktorski studij bilo da dolaze sa stručne ili sveučilišne razine. Žalosno je da se iz mog primjera akademskog obrazovanja mogu vidjeti brojne nepravilnosti u prijašnjim postojećim obrazovnim zakonima kao i u ovom prijedlogu zakona. Zbog toga, sam nažalost, bio primoran napustiti dom te nastaviti živjeti i raditi u Austriji u kojoj se moje obrazovanje cjeni i ne osporavana te pogotovo ne ugrožava nikakvu autonomiju ovdašnjeg Sveučilišta. Pitanje je sada što navedenim prijedlogom zakona predlažete, ostanak mladih stručnih ljudi i specijalista ili potičete da mlađi obrazovani ljudi više nemaju što u Hrvatskoj tražiti? Srdačan pozdrav iz Beča, Danijel Uremović	Prihvaćen Prihvaća se.
Boris Herceg , Članak 6. Prijedlog Zakona koji uključuje postavljanje sveučilišnih diplomskih i stručnih studija na jednaku razinu HKO 7.1 s podtočkama a) i b), kao razlikama, je prihvatljiv s obzirom da obe studije imaju jednak opterećenje, u smislu trajanja te stjecanja ECTS bodova. Alternativno rješenje s razinama 7.1 i 7.2 je apsolutno neprihvatljivo, može se tumačiti kao diskriminacija te je u suprotnosti s Odlukom Ustavnog suda o jednakovrijednosti razina navedenih studija.	Prihvaćen Prihvaća se.
Matea Sertić , Članak 6. Poštovani, studentica sam medicinsko-laboratorijske dijagnostike na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu i podržavam izvorni prijedlog zakona. U potpunosti se ne slažem s alternativnim prijedlogom zakona jer smatram kako isti diskriminira studente stručnih studija te nas samim time, po završetku školovanja, dovodi u nepovoljan položaj na tržištu rada. Mišljenja sam kako naše znanje, iako se program temelji na praktičnim vještinama, nije manje niti je manje vrijedno od onog studenata sveučilišnih studija. Studenti stručnih studija također pridonose hrvatskom gospodarstvu te smatram kako bismo svi trebali imati jednakе uvjete, kako tijekom obrazovanja, tako i kasnije na tržištu rada. Lijep pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.

jere bilić , Članak 6. Student sam stručnog studija te je za mene alternativni nacrt neprihvatljiv. Stručni i sveučilišni studiji moraju bitiotpuno ravnopravni kao što su i bili kada sam odlučivao o upisu fakulteta. Da li je studij stručni ili sveučilišni nema nikakve veze sa njihovom kvalitetom ili vrijednosti. Profesori i studenti su ti koji svojim znanjem i radom doprinose kvaliteti pojedinih studija...	Prihvaćen Prihvaća se.
Andela Kraljević , Članak 6. Poštovani, studentica sam Zdravstvenog Veleučilišta u Zagrebu i ne slažem se s alternativnim prijedlogom jer smatram da diskriminira sve studente stručnih studija. Dok ostale europske zemlje nastoje podići kvalitetu stručnih studija kako bi dobili što kvalitetniji stručni kadar, Hrvatska sveučilišta ovim činom čine suprotno te zanemaruju vrijeme, trud i rad koji su uložili studenti stručnih učilišta. Lijep pozdrav, Andela Kraljević	Prihvaćen Prihvaća se.
Anamarija Šimošić , Članak 6. Poštovani, studentica sam Zdravstvenog Veleučilišta u Zagrebu i neslažem se s alternativnim prijedlogom jer smatram da diskriminira sve studente stručnih studija. Samim time ne pruža motivaciju za studiranje na tim smjerovima, a također se tu radi o onim smjerovima koji su samo kao stručni te isti ne postoje na Sveučilištu. Takva situacija može rezultirati ničim pozitivnim za ovu državu Hrvatsku i potiče iseljavanje van granica Republike Lijep pozdrav, Anamarija Šimošić	Prihvaćen Prihvaća se.
Leonardo Švec , Članak 6. Poštovani, student sam druge godine Stručnog studija promet na Veleučilištu u Rijeci. U potpunosti podržavam Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru koje je izradilo Ministarstvo znanosti i obrazovanja. Kao i moji brojni kolege uvjeren sam da bi prihvaćanje alternativnog prijedloga imalo vrlo negativan utjecaj na sve studente koji studiraju ili završavaju stručne studije, te ih se time ujedno i diskriminira. Svakog se dana sve više visokoobrazovanih ljudi iseljava iz Republike Hrvatske zbog raznih razloga, a alternativni prijedlog je samo jedan od poticaja za odlazak. Pojedini hrvatski poduzetnici nisu zainteresirani za visokoobrazovane koji nemaju zvanje magistar i time ih ponižavaju ne znajući da su oni na istim razinama. Očekujem od nadležnih iz sustava visokog obrazovanja da usmjere svoje djelovanje za dobrobit studenata Republike Hrvatske, te sprječe odlazak kvalitetnih kadara koji bi sudjelovali u razvoju drugi država, a ne razvoju domovine. Lijepi pozdrav, Leonardo Švec	Prihvaćen Prihvaća se.
Natalija Milec , Članak 6. Poštovani, studentica sam Medicinsko-laboratorijske dijagnostike na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu. Podržavam izvorni nacrt zakona i smatram da je alternativni prijedlog zakona diskriminirajući prema studentima stručnih studija te odudara od zakona zemalja EU. Alternativni prijedlog je veliki korak unazad, kako za državu tako i za njene stanovnike jer prisiljava mlade ljudi koji se žele obrazovati i jednog dana raditi i živjeti u njoj da potraže više mogućnosti, poštovanja i ravnopravnosti u drugoj zemlji. Lijep pozdrav, Natalija Milec	Prihvaćen Prihvaća se.

Stefani Stuparić , Članak 6. Poštovani, podržavam prvotni prijedlog ovog nacrtu prema kojemu su specijalistički diplomske stručne studije ravnopravni sveučilišnim diplomskim studijima, što je ujedno i u skladu sa širim Europskim praksom. Alternativni prijedlog uvelike degradira studente stručnih studija, što u vrijednosti i cijenjenosti diploma, tako i u mogućnostima kasnijeg napredovanja i zaposlenja, u Europi, ali i u samoj Hrvatskoj. Stoga, alternativni prijedlog ne podržavam. Srdačno, Stefani Stuparić	Prihvaćen Prihvaća se.
Josip Stopić , Članak 6. Poštovani, Podržavam osnovni prijedlog članka 8. i snažno odbacujem alternativni prijedlog nacrtu zakona o HKO jer ga smatram diskriminirajućim te suprotnim razvijanju tržišnog okruženja. Hrvatska ne može ići naprijed i razvijati svoju konkurentnost ukoliko svojim zakonima nepotrebno privilegira pojedine grupacije. Iako prepostavljam da bi privatni poslodavci i dalje zapošljavati najbolje, ovakav alternativni prijedlog može imati dalekosežne posljedice jer velika većina mlađih ljudi može izgubiti šansu natjecati se za pojedina radna mjesta u javnim službama i poduzećima radi umjetno napravljene razlike. Naša je dužnost pružiti mlađima šansu. Postavlja se pitanje zašto bi uopće netko želio uvesti ovu promjenu? Nameće se jednostavan odgovor, a to je strah od konkurenkcije. Kako cijeli svoj radni vijek (više od 20g) radim u internacionalnim kompanijama moj savjet je samo jedan => zdravi napredak i konkurentnost se treba povećati poboljšanjem svojih sposobnosti a ne sprečavanjem drugih. Jedino tako ćemo dugoročno biti sve bolji i bolji. Lijep pozdrav, Mr.Sc. Josip Stopić, dipl. ing.	Prihvaćen Prihvaća se.
Lidija Balent , Članak 6. Poštovani, studentica sam medicinsko-laboratorijske dijagnostike na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu te se u potpunosti slažem s izvornim nacrtom prijedloga. Također bih željela iznijeti svoje neslaganje s alternativnim prijedlogom jer smatram da nema apsolutno nikakve razlike u kvaliteti stručnih i sveučilišnih studija, već se radi samo o različitim pristupima učenju, što se pogrešno koristi kao osnova po kojoj se stručni studiji klasificiraju kao "manje vrijedni". Nadalje, zašto bi nešto što vrijedi 300 ECTS bodova, odjednom vrijedilo manje i to ne zbog toga što se promijenila kvaliteta obrazovanja, nego zato što je netko odlučio da će od danas vrijediti druga pravila. Smatram da bi se trebala poticati jednakost i ravnopravnost svih studenata, a ne na ovakav način diskriminirati studente stručnih studija te ih poticati na odlazak i završavanje studija u inozemstvu. Također Vas molim da prilikom odluke uzmete u obzir posljedice koje bi ona imala. Lijep pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.

Marija Karan , Članak 6. Poštovani, Kao studentica preddiplomskog stučnog studija, a ujedno i jedna od novoizabranih predstavnica stručnog studija Javne uprave u studentskom zboru Pravnog Fakulteta, podržavam izvorni nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO-u, dok alternativni prijedlog članka 6. smatram zabrinjavajućim i uvelike diskriminirajućim. Podcenjivanje znanja i vještina studenata sa stručnih studija svrstavanjem istih na nižu razinu nema nikakve osnove. Alternativnim prijedlogom ugrožava se status velikog broja studenata, dok izvorni studente ne razvrstava u grupe manje ili više važnih studenata koji su ostvarili jednak broj ECTS bodova. Od početka cijele ove zavrzlame, zagovornici tog alternativnog prijedloga, isti nisu potkrijepili ni u jednom trenutku. Diskriminacija studenata s obzirom na naziv studija koji su upisali, stručni ili sveučilišni, razočaravajuća je za cijeli obrazovni sustav, prvo s obzirom na to da ostvaruju jednak broj ECTS bodova. Lijep pozdrav, Marija Karan	Prihvaćen Prihvaća se.
Manuela Detelić , Članak 6. Poštovani, studentica sam stručnog studija medicinsko laboratorijske dijagnostike Zdravstvenog veleučilišta u Zagrebu i kao takva podržavam izvorni nacrt prijedloga, odnosno protivim se alternativnom prijedlogu jer smatram da on izravno diskriminira mene, ali i ostale studente stručnih studija u Hrvatskoj. Osim toga, alternativni prijedlog bi mi bio samo još jedan razlog više za odlazak u inozemstvo te se zato nadam njegovom odbijanju. Lijepi pozdrav, Manuela Detelić	Prihvaćen Prihvaća se.
Ana Žuvela , Članak 6. Poštovani,smatram da je promjena zakona absolutno nepotrebna i uvredljiva jer kao i sama studentica stručnog studija smatram da nema razlike u kvaliteti između stručnog i sveučilišnog studija. Također osim diskriminacije,to bi predstavljalo problem u pronalasku posla ljudima koji su diplomirali na veleučilištu jer bi praktički naša diploma u jednu ruku bila i nevažeća,a trenutno studiranje ljudi na veleučilištu bi bilo besmisleno.Isto tako smatram da je za cijelu društvenu zajednicu pogrešno uspoređivati nečije znanje i vrijednosti. Lijep pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.
Dario Šimag , Članak 6. Poštovani, završio sam specijalistički diplomski stručni studij elektrotehnike na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu. Podržavam u potpunosti izvorni prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja, te smatram da alternativni prijedlog treba kao takvoga u potpunosti odbaciti. LP	Prihvaćen Prihvaća se.
Maria Đurasov , Članak 6. Poštovani, studentica sam na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu i protivim se alternativnom prijedlogu zakona jer smatram da diskriminira sve stručne studije u Hrvatskoj, te potiče iseljavanje iz zemlje i studiranje u inozemstvu. Lijep pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.

Petar Prpić , Članak 6. Poštovani, student sam druge godine Željezničkog prometa Veleučilišta u Rijeci. U potpunosti NE podržavam i protivim se alternativnom prijedlogu Hrvatskog kvalifikacijskog okvira, smatram ga diskriminirajućim i nekorektnim prema svim studentima stručnih studija u RH. Izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO smatram ispravnim. Srdačan pozdrav! Petar Prpić	Prihvaćen Prihvaća se.
Ivana Jelenčić , Članak 6. Poštovani, Kao apsolventica diplomskog sveučilišnog studija matematike na Prirodoslovno matematičkom fakultetu u Zagrebu, kao i najvažniji dionici sustava visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj, Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj, Rektorski zbor te Hrvatski studentski zbor smatram da je jedini prihvatljiv oblik zakona o HKO-u onaj alternativni u kojem se diplomski sveučilišni i specijalistički stručni studij dijele na razine 7.1. i 7.2. Smatram da moj sveučilišni studij sigurno nije i ne može biti jednak stručnom studiju jer kolege koje završavaju stručni studij imaju kao prvo znatno niže kriterije upisa, ispiti su im znatno manje zahtjevni te imaju manji opseg predavanja i seminara. Nikoga ne želim diskriminirati, ali smatram da se mene i moj rad diskriminira ako se zakonom tvrdi da je moj studij jednak nečemu što je u svojoj suštini potpuno različito. S poštovanjem Ivana Jelenčić	Odbijen Ne prihvata se. Ministarstvo znanosti i obrazovanja prihvata argumente iznesene u prilog prijedlogu alternativnog članka te iznosi obrazloženje sukladno kojem je donesena odluka o prijedlogu zakonskog rješenja koje je u skladu s Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Različitost sveučilišnih i stručnih studija naglašena je i u pogledu pristupa razini doktorskog studija sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Preduvjet je za pristup doktorskom studiju završen sveučilišni diplomski studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice. Pristup doktorskim studijima nije moguć temeljem završetka specijalističkoga diplomskog stručnoga studija. Smatramo da smo ovim prijedlogom postupili sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6., diskriminira osobe koje stječu kvalifikaciju završetkom stručnih specijalističkih diplomskih studija u Republici Hrvatskoj u odnosu na osobe koje stječu usporedive kvalifikacije u drugim zemljama članicama Europske unije. Nadalje, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. ignorira razlikovanje kvalifikacija prema vrsti te negira mogućnost da različite vrste kvalifikacija budu smještene na istu razinu kvalifikacijskog okvira. Takva bi praksa bila suprotna od praksi drugih zemalja koje imaju binarne sustave i koje na istu razinu nacionalnih kvalifikacijskih okvira svrstavaju kvalifikacije različitih vrsta, odnosno kvalifikacije koje se stječu završetkom sveučilišnih i stručnih studija. Na kraju, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. nije u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, koji za specijalističke diplomske stručne studije propisuje istovjetno vrijeme trajanja i jednak broj ECTS bodova kao za diplomske sveučilišne studije.

Karlo Zadravec
, Članak 6.

Poštovani, Moje mišljenje o ovoj temi je jednostavno.Slažem se sa člankom 6, no ne slažem se sa alternativnim člankom.Postoji nekoliko razloga zašto je moje mišljenje takvo.Prvo: Protuustavno je diskriminirati studente veleučilišta i studente stručnih studija sveučilišta.Uzmite u obzir dva studenta, jedan sa veleučilišta i jedan sa sveučilišta.Oboje ulože pet godina u svoju edukaciju gdje se oboje na svoji način trude i rade.Nije li logično da nakon jednakog uloženog vremena i truda oboje imaju jednak stupanj obrazovanja? ECTS bodovi koji određuju stupanj obrazovanja osobe se temelje na broju sata rada uloženih(1 ECTS=30 sati rada) neovisno o studiju, smjeru ili grani industrije.Drugo: Usporedba HKO-a sa europskim standardima.Po standardima Europske unije stručni i sveučilišni studiji se stavlju na istu razinu obrazovanja.Uz to u europskim državama su obje vrste studija toliko jednake da stručni studiji imaju razinu doktorata.Mnoge najjače članice Europske unije imaju takav sistem uključujući Njemačku, Austriju, Belgiju, Finsku i Ujedinjeno kraljevstvo.Ne bi li trebali onda pratiti njihov primjer?Treba li Hrvatska još jedan razlog zbog kojeg bi se pitalo zašto smo uopće dio unije?Zašto moramo izmišljati toplu vodu?Ako sistem radi za većinu kontinenta Europe, zašto ne bi radio i za nas? Treće: Efekt koji će alternativni članak imati dalje.Razmislite malo o mogućoj budućnosti ako alternativni prijedlog prođe. Postdipolomski stručni studij se miče na nižu razinu, uz to se može zaključiti da se onda i preddiplomski stručni studij miče još niže.Što to onda radi?Manje studenata će htjeti ići na te smjerove.Zbog toga će biti manje stručnih osoba koje su itekako potrebne u našoj trenutnoj ekonomiji.Još više mladih ljudi će ići van Hrvatske tražiti bolje ponude i poslove što je već sada veliki problem.Uz to zbog micanja na nižu razinu doći će do retroaktivnog mijenjanja zakona o visokoj stručnoj spremi.Svi ljudi koji su dobili diplomu i koji su zaposleni više neće imati svoju razinu spreme za koju dobivaju plaću.Po tom će kompanije imati pravu tražiti razliku u danim plaćama od kad su ti pojedini zaposlenici kod njih.Koga će tražiti taj novac?Očito ministarstvo.Od kud ministarstvu taj novac? Uzmite u obzir da po popisima ima oko 50 000 zaposlenih sa visokom stručnom spremom koji su minimalno po retroaktivnosti radili godinu , a maksimalno trinaest godina.Čak i ako se uzmu manji brojevi dolazimo do ukupnog broja koji sigurno neće poboljšati hrvatsku ekonomsku situaciju.A zašto?Koja je poanta mijenjati zakon koji dulje vrijeme stoji i radi?Ako alternativni prijedlog prođe, ljudi će se protiviti i imat će period od dvije do tri godine nepotrebnog svađanja dok se ne vratimo na trenutnu situaciju.Nemojmo trošiti vrijeme na probleme koji ne postoje i svađe između institucija koje bi trebale širiti znanje i razumijevanje.Trebamo svi zajedno, bili studenti stručnog studija ili sveučilišnog znanstvenog studija, sada raditi za poboljšanje naše države, naših uvjeta i našeg odnosa tako da kasnije u našem životu možemo iskreno reći da smo mi odgovorni za bolju državu Hrvatsku.

Prihvaćen
Prihvaća se.

Davor Šafranko , Članak 6. Poštovani, Na Tehničkom Veleučilištu kao student smjera Elektrotehnike diplomirao sam 2015. godine te tako ostvario 300 ECTS bodova i stekao akademsku titulu stručnog specijalista inženjera elektrotehnike. Prihvatljivim smatram izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO, a dok apsolutno neprihvatljivim smatram alternativni prijedlog tog članka zastupan od stane Rektorskog zbora te očitovanje Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu kojim se studente stručnih studija dovodi u podređeni položaj. Nevjerojatno je kako je uopće i došlo do ideje alternativnog prijedloga! Gospodo, radi se o diskriminaciji prevelikog broja studenata koji su uložili i koji i dalje ulažu ogroman trud, vrijeme i finansijska sredstva u svoje znanje. To što je uloženo je nemjerljivo! I sad to treba degradirati?? Moje mišljenje je da bi alternativni prijedlog samo pomogao da obrazovani mladi još više iseljavaju iz HR. Oduvijek želimo postati zemlja znanja i obrazovana nacija i smatram da smo do sad u tome jako uspješni i da smo na pravom putu, ali ukoliko se apsolutno neprihvatljiv alternativni prijedlog na kraju ipak iz nekog razloga prihvati, to bi bio opći kaos i vratili bi se nekoliko velikih koraka unatrag. Svi smo svjesni kakav utjecaj ima obrazovanje na glavne grane pravilnog funkcioniranja uređene države. Svi želimo da nam budućnost bude bolja, ali sa takvim neprihvatljivim prijedlozima, nažalost to nam neće poći za rukom, zato "pamet u glavu"! S poštovanjem, Davor Šafranko struč.spec.ing.el.	Prihvaćen Prihvaća se.
Martina Mišković , Članak 6. Poštovani, studentica sam specijalističkog diplomskog stručnog studija Sigurnost na radu. Mišljenja sam kako je alternativni prijedlog definiranja razina cijelovitih kvalifikacija izrazito loš i nepovoljan po studente stručnih studija te se samim time ne slažem sa tim prijedlogom, dok je prijedlog MZO-a bolja opcija definiranja istih razina. Lijep pozdrav.	Prihvaćen Prihvaća se.
Ines Popovčić , Članak 6. Poštovani, studentica sam na Veleučilištu u Rijeci i protivim se alternativnom prijedlogu jer on diskriminira malde, buduće tručnjake. Zašto raditi razliku između studenata? Ne bismo li svi trebali biti jednaki? Nakon završenih pet godina studija na Veleučilištu ili Sveučilištu svaki student stječe jednak broj ECTS bodova. Zašto želite nečiji petogodišnji trud degradirati? Toliko se govori i žali za mladima koji odlaze iz Hrvatske. Također, stalno se po medijima govori kako ćete nešto učiniti po tom pitanje, e pa na ovaj način činite samo gore. Otići ćemo! Zar su se naši roditelji za to borili? Da bi njihova djeca bježala iz države? A što ćete vi učiniti po tom pitanju? Opet upteljati politiku? Lijep pozdrav, Ines Popovčić	Prihvaćen Prihvaća se.

Marina Knežević , Članak 6. Poštovani, završila sam stručni studij javne uprave te upisala specijalistički diplomski studij te me se kao takvu ovaj Zakon jako tiče. Smatram ovaj alternativni prijedlog članka 6. potpuno pogrešnim te prije svega jako demotivirajućim i čak diskriminatornim. Ne vidim zbog čega se želi uvesti takvo razlikovanje studenata kada i jedni i drugi stječemo jednak broj ECTS bodova i što se time želi postići. Tako i tako smatram da već postoji diskriminacija između sveučilišnog i stručnog studija budući da studenti stručnog ne mogu nastaviti dalje svoje školovanje, a studenti sveučilišnih studija mogu, a ovaj članak bi samo još dodatno degradirao studente sa stručnih studija. Smatram (kao i ostalih 700-tinjak pojedinaca/tvrtki/udruga koji su komentirali) da ovakvo definiran članak ne doprinosi nikakvom poboljšanju položaja velike većine studenata RH nego baš naprotiv. Nadam se da ćete, nakon što vidite ovoliki broj komentara, shvatiti da se ovaj Zakon ne bi trebalo ovako definirati te da ćete pomoći svim studentima stručnih studija da nam krene na bolje i da nas se primijeti na tržištu rada, a i da nam omogućite daljnje studiranje. Srdačan pozdrav, Marina Knežević, bacc. admin. publ.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Iva Jakovljević , Članak 6. Poštovani, alternativni prijedlog smatram neprihvatljivim jer se studente stručnih studija dovodi u podređeni položaj. Stručni i sveučilišni studiji jednaki su po broju ECTS bodova na preddiplomskom i diplomskom studiju i zbog toga je nepotrebno praviti razlike među studentima. Lijep pozdrav, Iva Jakovljević	Prihvaćen Prihvaća se.
Tea Sosa , Članak 6. Poštovani, studentica sam fizioterapije na Zdravstvenom veleučilištu te na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu. Želim reći da se slažem s prijedlogom čl.6 koji je predložen od strane Ministarstva znanosti i obrazovanja, te da se nikako ne slažem s alternativnim prijedlogom čl.6 koji zastupa Rektorski zbor. Zašto? Zato što to nema nikakvog smisla. Diskriminacija studenata stručnih studija. A što sa našim trudom i radom i uloženim vremenom ili novcima.. Već dugo vremena se govori da mladi trebaju ostati u Hrvatskoj, a ovako nas samo mogu otjerati da idemo za nečim boljim, negdje gdje će nas se više znati cijeniti. Pošto smo u EU, tako bi se trebali i ponašati te tako jednako cijeniti i sveučilišne i stručne studije. Lijep pozdrav. Tea Sosa	Primljeno na znanje Prihvaća se.

Robert Feketija , Članak 6. Poštovani, na Tehničkom Veleučilištu kao student smjera Elektrotehnike diplomirao sam još 2012. godine te tako ostvario 300 ECTS bodova i stekao akamedsku titulu stručnog specijalista inženjera elektrotehnike, odnosno VSS. Ovaj komentar vam pišem iz nešto sjevernijih europskih krajeva, točnije iz Republike Njemačke. U istu sam, kao i mnoštvo mojih kolega ranije, MORAO otici ne bili pružio sebi i svojoj obitelji dostojanstveniji život i to upravo zbog ovakvih besmislenih pokušaja degradiranja hrvatskih građana koja su se u našoj državi godinama zbivala, a evo koliko vidim postoji određena grupa ljudi koja takav trend i ubuduće želi održavati. Apsolutno neprihvatljivim i diskriminirajućim smatram alternativni prijedlog članka 6. izmjene zakona o HKO, zastupan od stane Rektorskog zbora te očitovanje Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu kojim se studente stručnih studija dovodi u podređeni položaj. Sukladno gornjoj interpretaciji upućujem vam sljedećih nekoliko pitanja: • Možete li molim vas uputiti javnost gdje je sve točno definirana razlika između stručnih i sveučilišnih studija? • Ne izgleda li vam ovaj pokušaj kao početak kraja svih Veleučilišta u Hrvatskoj u roku nekoliko narednih godina, smanjivanje šansi za pronalazak zaposlenja ljudima sa postojećim diplomama stručnih studija u Hrvatskoj, te doprinošenje već ionako katastrofalnoj demografskoj strukturi RH? • Kako i čime ćete motivirati mladog čovjeka da upiše neki od stručnih studija kada je već u samome startu degradiran? Poštovana Gospodo, dobro razmislite kakvu poruku šaljete nama starijim, te svim budućim generacijama studenata i kakvu ćete im mogućnost akademskog obrazovanja ostaviti! Srdačan pozdrav, Robert Feketija struč.spec.ing.el	Prihvaćen Prihvaća se.
Dora Begović , Članak 6. Poštovani, studentica sam Visoke škole međunarodnih odnosa i diplomacije Dag Hammarskjöld i alternativni prijedlog smatram neprihvatljivim i sramotnim. On izravno diskriminira 55 000 studenata koji čine 1/3 svih studenata RH. Razlika stručnih i sveučilišnih studija se očituje u različitim pristupima učenju, a ne u razini kvalitete kao što se to nepravedno prikazuje. Također treba naglasiti kako se takav pristup u potpunosti razlikuje od stečevine Europske unije kojoj vjerujem da svi težimo kao njezina članica. Stoga taj alternativni prijedlog nema nikakve legitimne temelje i nadam se njegovom odbijanju. S poštovanjem, Dora Begović	Prihvaćen Prihvaća se.
Hrvoje Kolundžić , Članak 6. Poštovani, smatram da je izvorni članak 6. Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO ispravan i podržavam ga. Alternativni prijedlog bio bi neustavan i diskriminirajući, suprotan legislativi EU. Alternativni prijedlog prouzročio bi štetu tržištu rada i gospodarstvu RH, te podijelio građane, nepovoljno utjecao na demografsku sliku jer bi povećao iseljavanje stručnih kadrova iz RH. Prema navedenom vidljivo je da je alternativni prijedlog članka 6. u suprotnosti s ciljevima Vlade RH, te bi bilo nelogično da takav alternativni prijedlog bude od strane Ministarstvo predlaže Vladi RH. Molim vas odgovor, po čemu bi alternativni prijedlog bio bolje rješenje od izvornog prijedloga kada u javnoj raspravi sva dostavljena očitovanja od raznih institucija argumentirano dokazuju da je izvorni prijedlog jedino ispravan. S poštovanjem, Hrvoje Kolundžić	Prihvaćen Prihvaća se.

Silvija Kiš , Članak 6. Poštovani, studentica sam Zdravstvenog veleučilišta u Zagrebu i smatram da je izvorni nacrt članka 6. dobro osmišljen ALI protivim se alternativnom prijedlogu članka 6. jer smatram da on degradira sve studente, kako sadašnje tako i bivše, stručnih studija s obzirom na studente sveučilišnih studija. Mislim da je to nedopustivo i da bi sa jednakim brojem ECTS bodova i godina studiranja trebali biti na istoj razini. Lijep pozdrav, Silvija Kiš	Prihvaćen Prihvaća se.
Anka Klisović , Članak 6. Protivim se alternativnom prijedlogu čl. 6. Navedeni članak diskriminira studente stručnih studija izmeštajući stručne diplomske studije na drugu, nižu podrazinu od sveučilišnih diplomskih studija. Na ostalim razinama gdje je primijenjeno ovakvo rješenje (razina 4 sa podjelama na 4.1. i 4.2. te razina 8 sa razinama 8.1. i 8.2.), radi se o drugačijem opsegu i kvaliteti rada kako bi se stekla navedena kvalifikacija. Shodno tome, ograničene su i mogućnosti koje imaju nositelji kvalifikacija niže podrazine (4.1. naspram 4.2. te 8.1. naspram 8.2.). Nasuprot tome, stručni i sveučilišni diplomski studiji predviđaju jednako opterećenje studenata (obje diplome traže 300 ostvarenih ECTS bodova; svaki ECTS bod znači 40 sati rada prema Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju). Navedene diplome se razlikuju samo po različitim ishodima učenja, no po složenosti njihovog stjecanja, na potpuno su jednakoj razini. Zbog toga, smještanje stručnog diplomskog studija na nižu podrazinu od sveučilišne otvara prostor diskriminaciji koja je prisutna na ostalim razinama na kojima je primijenjeno ovakvo rješenje. Nadalje, predloženo alternativno rješenje nije u suglasju s praksom na području EU . Kao primjer usklađenost sa EQF možemo uzeti njemačke strukovne visoke škole (Fachhochschule) koje odgovaraju našem specijalistu struke, a koji su ravnopravni sveučilišnim studijima, čak i u mjeri da je s njima dopušteno upisivati doktorate). Jasan je stav Europske Komisije koji pojašnjava da znanja i vještine mogu pripadati istoj razini, pa tako i kvalifikacije (neovisno sadržavaju li više znanja ili vještina) mogu postojati na svim razinama, neovisno o tome kako se kvalifikacija naziva (specijalist ili magistar struke). Nadalje, postavlja se pitanje povratnog djelovanja ovakve diskriminacije za sve kadrove koji rade i privređuju sa svojim diplomama specijalista struke. Na razini 8.1. koja se odnosi na danas nepostojeći studij magistra znanosti jasno je da je potrebno putem HKO čuvati stečena prava, što se u slučaju razdvajanja kvalifikacija na nižu i višu podrazinu ne izvodi na odgovarajući način. Naposljetku, bitno je sagledati šire društvene posljedice pokušaja da se diskriminiraju studenti u sustavu stručnog obrazovanja. Neadekvatno priznavanje njihovih kvalifikacija, koje su savršeno validne na prostoru EU, otvara mogućnost da svi ti mladi ljudi, njih oko 55.000, napusti Republiku Hrvatsku ukoliko im se oteža pristup tržištu rada. Lijep pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.

Petar Požega , Članak 6. Poštovani, student sam Zdravstvenog veleučilišta. Smatram da bi svi studenti trebali imati jednaka prava studiranja. Promjena bi trebala donjeti poboljšanje i doprinjeti kvaliteti studiranja svim studentima. Alternativnim prijedlogom se diskriminiraju studenti stručnih studija,stoga ga ne podržavam. Lijep pozdrav, Petar Požega	Prihvaćen Prihvaća se.
Miljan Dokmanović , Članak 6. Poštovani, studiram na tehničkom fakultetu Sveučilišta u Rijeci i podržavam ove prijedloge a posebno podržavam prijedlog za razinu 6 i 7.1 te smatram da alternativni prijedlog čini veliku štetu odnosno degradira vrijednost diploma stečenih pri završetku studija.	Prihvaćen Prihvaća se.
Marija Dumančić , Članak 6. Poštovani, slažem se s izvornim prijedlogom Ministarstva. Protivim se Alternativi. Degradaciju koju ona podrazumijeva smatram neutemeljenom. Lijep pozdrav.	Prihvaćen Prihvaća se.
Nino Marić , Članak 6. Poštovani, Završio sam specijalistički diplomski stručni studij na Veleučilištu u Karlovcu te podržavam izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO, dok alternativni prijedlog smatram potpuno neprihvatljivim i diskriminirajućim za sve studente stručnih studija. Osim toga smjer Sigurnosti i zaštite koji sam završio prilikom upisa na fakultet nije postojao na niti jednom sveučilištu, već samo na veleučilištu ili visokoj školi. Dakle osim svih već navedenih razloga protiv alternativnog prijedloga također smatram neprihvatljivim degradiranje specijalističkih studija jer u ovom slučaju nije postojala mogućnost upisa istog smjera prema sveučilišnom programu. Lijep pozdrav!	Prihvaćen Prihvaća se.
Ana Jurković , Članak 6. Poštovani, kao studentica stručnog studija Poduzetništvo, suglasna sam sa izvornim prijedlogom MZO-a, dok alternativni prijedlog smatram diskriminirajućim. Lijep pozdrav.	Prihvaćen Prihvaća se.
Ivan Vandija , Članak 6. Poštovani, Podržavam u potpunosti izvorni prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja, te smatram da alternativni prijedlog treba kao takvoga u potpunosti odbaciti. Dalje je suvišno komentirati. Lijep pozdrav, Ivan Vandija	Prihvaćen Prihvaća se.
Lana Rosić , Članak 6. Poštovani, studentica sam Zdravstvenog veleučilišta u Zagrebu,smjer radna terapija. Alternativni prijedlog ne podržavam jer se vrši diskriminacija stručnih studija,te se samim time potiče iseljavanje ljudi,studiranje van Hrvatske i ne donosi nijednu pozitivnu promjenu. Smatram da bi svi studenti trebali imati jednaka prava. Lijep pozdrav.	Prihvaćen Prihvaća se.
Nikolina Majdandžić , Članak 6. Poštovani, kao studentica stručnog studija Informatike, moram reći kako se uopće ne slažem sa alternativnim prijedlogom jer nije pravedan prema studentima stručnih studija, dok prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja smatram ispravnim. Lijep pozdrav.	Prihvaćen Prihvaća se.

Nikolina Bašić , Članak 6. Poštovani, Studentica sam 2. godine Medicinsko-laboratorijske dijagnostike na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu. U potpunosti podržavam izvorni nacrt zakona te se protivim alternativnom prijedlogu jer ga smatram diskriminirajućim. Lijep pozdrav, Nikolina Bašić	Prihvaćen Prihvaća se.
Alen Jerkunica , Članak 6. svrstavanje specijalističkih stručnih studija na nižu razinu od sveučilišnih rezultira degradacijom studenata stručnih studija na profesionalnom polju čime ih se dovodi u konkurentno nepovoljniji položaj na tržištu rada	Prihvaćen Prihvaća se.
Petra Salopek , Članak 6. Poštovani, Studentica sam Zdravstvenog Veleučilišta u Zagrebu (radna terapija). Smatram da studenti veleučilišta i visokih škola trebaju biti jednak pozicionirani kao i svi ostali studenti u Hrvatskoj te trebaju imati jednaka prava. Hrvatska je jedna od rijetkih zemalja u Europskoj uniji gdje studenti stručnog studija završetkom specijalističkog studija imaju titule koje nisu prepoznate ni u Hrvatskoj, a pogotovo ne u inozemstvu. Smatram da ne postoji nikakav razlog ili argument zašto bi se na takav način još više otežavala pozicija i situacija mlađim ljudima koji završavaju diplomske studije pri ulasku na tržište rada. To nije nikome u interesu, ni tržištu rada, a zasigurno nije u interesu studenata. Također smatram da nijedan student ne smije biti degradiran zbog fakulteta na kojem studira. Je li moj studij zbog toga što je stručni (iako je jedan od glavnih ciljeva struke radne terapije omogućavanje ljudima što samostalnije funkcioniranje) manje vrijedan od ostalih? S poštovanjem, Petra Salopek	Prihvaćen Prihvaća se.
Ivana Gunčić , Članak 6. Poštovani, Kao studentica Prehrambeno-biotehnološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, dok nisam počela razmišljati i čitati komentare smatrala sam da je prihvatljiv oblik zakona o HKO-u onaj alternativni u kojem se diplomski sveučilišni i specijalistički stručni studij dijele na razine 7.1. i 7.2. Zašto? Iz razloga što mislim da samo zato što piše da jedan stručni studij i jedan sveučilišni studij imaju isti broj ECTS-a po godini, ne znači da se stvarno provodi ista težina programa. Jeste li ikada proveli tjedan dana na predavanjima i vježbama na jednom sveučilištu i nekom drugom studiju i to provjerili? No, svejedno sam promjenila mišljenje shvativši da baš zbog postojanja različitog nivoa studiranja i kriterija upisa, svaki pojedinac ima mogućnost za vlastiti rast i edukaciju. Nije potrebno kategorizirati studente, ali mislim da bi osvještenost oko kvalitete pojedinih studija bila od važnosti, posebno studentima koji su/ako su napornije radili za svoje uspjehe. Smatram da je rasprava iznimno subjektivna, jer nitko od nas nije participirao na tuđem sveučilišnom ili stručnom studiju i znamo za težinu koja nam je dana i na temelju toga donosimo zaključke. Trebalo bi objektivno sagledati zakon s pozicije cjeloukupnog društva a to je kako ne treba prihvati alternativni oblik zakona. Lijep pozdrav, Ivana Gunčić.	Prihvaćen Prihvaća se.

Tajana Čolić , Članak 6. Poštovani, studentica sam druge godine Veleučilišta u Rijeci, stručnog studija Telematika, te se slažem s izvornim nacrtom prijedloga članka 6, no alternativni prijedlog nimalo ne podržavam, zato jer se tako vrši diskriminacija stručnih studija, a time i potiče iseljenje i završavanje studija van RH. Svakako sveučilišni studiji i stručni studiji imaju jednako ECTS bodova, tako da ne vidim svrhu zašto bi studenti stručnih studija bili na takav način zakinuti. LP, Tajana Čolić	Prihvaćen Prihvaća se.
Marina Milaković , Članak 6. Pozdrav, kao studentica preddiplomskog stručnog studija Očne optike na Veleučilištu Velika Gorica, podupirem glavni prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja prema kojemu se sveučilišni diplomske studije i integrirani preddiplomski i diplomske sveučilišne studije svrstavaju na istoj razini (razina 7.1) sa specijalističkim diplomskim stručnim studijima, te sukladno kojemu su poslijediplomski specijalistički studiji definirani na razini 7.2. Hrvatskog kvalifikacijskog okvira. S alternativnim prijedlogom se nikako ne slažem, jer moj trud, želja, upornost i nada u bolje sutra pada u vodu, osim stečenog znanja koje sam stekla (koje je najbitnije). Ovim putem molim Vas da zanemarite alternativni prijedlog, kojim tjerate male i ambiciozne ljude iz Lijepa naše. Lijep pozdrav! Maja	Prihvaćen Prihvaća se.
Emir Sulejmanović , Članak 6. Poštovani, Student sam Stručnog preddiplomskog studija na Visokoj školi međunarodnih odnosa i diplomacije Dag Hammarskjold u Zagrebu. Slažem se u potpunosti sa člankom 6. predloženim od strane Ministarstva znanosti i obrazovanja, a potpuno protivim i ne slažem sa alternativnim prijedlogom članka 6. Alternativni prijedlog ne samo da diskriminira studente nego se i u potpunosti protivi Europskim standardima što absolutno ne može nama donijeti ništa pozitivno. Osim što promiče diskriminaciju i nejednakost, alternativni prijedlog potiče iseljavanje iz ove zemlje što već predstavlja veliki problem u ovoj državi. Ovakav prijedlog je nedopustiv i izvan svakih okvira. Lijep pozdrav, Emir Sulejmanovic	Prihvaćen Prihvaća se.
Deni Nikolić , Članak 6. Poštovani, studentica sam pravnog fakulteta i zaista je tužno vidjeti da se ovih dana ljudi svađaju radi nečeg što će uvijek jednu od strana činiti da se osjeća diskriminirajuće, na čemu se na kraju ova rasprava i svodi; na diskriminaciju. Zaista,bitno je povezati nas kolege sa sveučilišta i naše kolege sa stručnih studija jer mi smo budućnost našeg obrazovanja, mi smo budućnost naše Hrvatske. Moje skromno mišljenje je da zakon treba ići u korist od svakom od nas? No,je li to moguće. Ponajviše se slažem sa iznesenim mišljenjem Pravnog fakulteta u Zagrebu koji su iznijeli preinake i želju da se modernizira naše obrazovanje i da zaboravimo razlike tko,što,gdje jer svi smo građani Hrvatske i svima su nam date jednake mogućnosti. Ja sam za opciju koja će činiti naš visokoobrazovni sustav zdravim,funkcionalnim i nediskriminirajućem prema ikome jer tako i treba biti. Zaista,nadam se da u bližoj budućnosti postoji i takvo rješenje kojim će naći kompromis za sve. Lijep pozdrav	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.

Dario Cvrtila , Članak 6. Poštovani, Bivši sam student stručnog specijalističkog studija međunarodnih odnosa i diplomacije na Visokoj školi međunarodnih odnosa i diplomacije Dag Hammarskjöld u Zagrebu. Podržavam islažem se s prijedlogom članka 6. koji je predložen od strane Ministarstva znanosti i obrazovanja, te se oštrot protivim alternativnom prijedlogu članka 6. zastupanog od stane Rektorskog zbora. Alternativni prijedlog članka 6. imao bi pogubne posljedice za binarni sustav u RH čime bi studente stručnih studija doveo u neravnopravan položaj sa studentima sveučilišnim studija što je u potpunosti neprihvatljivo. Hrvatski obrazovni sustav treba slijediti primjere uspješnih obrazovnih sustava u drugim članicama Europske unije, a prijedlog Rektorskog zbora je na tragu dodatnog srozavanja visokoobrazovnog sustava u Republici Hrvatskoj i potpune nekompatibilnosti stručnih studija s obrazovnim sustavima i tržištem rada unutar Europske unije što je nedopustivo. Lijep pozdrav, Dario Cvrtila spec.rel.int	Prihvaćen Prihvaća se.
Karla Baranić , Članak 6. Poštovani, studentica sam druge godine Zdravstvenog veleučilišta u Zagrebu, smjera Medicinsko laboratorijske dijagnostike. Slažem se s izvornim nacrtom prijedloga članka 6 te izražavam neslaganje s alternativnim prijedlogom. Razlozi mojeg neslaganja s alternativnom prijedlogom su diskriminacija stručnih studija, jednakost stručnih i sveučilišnih programa po ECTS bodovima, poticanje iseljavanja i završavanja studija u inozemstvu te poticanje podjele među studentima. Lijepi pozdrav, Karla Baranić	Prihvaćen Prihvaća se.
Chiara Erceg , Članak 6. Poštovani, kao studentica stručnog Preddiplomskog studija Visoke škole međunarodnih odnosa i diplomacije Dag Hammarskjold moram izraziti zabrinutost zbog ovakvih prijedloga i ideja. Zanima me kako opravdavate da smo jedina država koja se zalaže za ovakvo nešto. I zašto se hrvatski obrazovni sustav razlikuje od drugih? Također se gledaju i ECTS bodovi pa me zanima koja je razlika što se toga tiče, ako ostvarujemo jednak broj bodova kao i Sveučilišta. Vrlo važno za naglasiti je da profesori koji nama predavaju na Visokoj školi predavaju i na Sveučilištima. Prema tome nema razlike u kvaliteti znanja jer učimo što i oni. Iz tog razloga osjećam diskriminaciju i nepravdu kako za sebe tako i za svoje kolege. Istina je da se stručni studiji baziraju na struku, a Sveučilišta na znanstveni dio. Tu opet nema razlike u kvaliteti, dapače stranci više cijene struku jer smatraju da čovjek koji je više vremena posvetio struci zna bolje posao. Ovo je također jedan od razloga zašto bi se moglo potaknuti iseljavanje, a mislim da nam to ne treba jer je važno da nam stručni ljudi ostaju državi, a ne da kadar koji vrijedi i može doprinjeti razvoju države odlazi vanka i strancima prodaje svoje ideje. Lijep pozdrav	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Nikola Raspović , Članak 6. Poštovanje, Student sam Veleučilišta u Šibeniku. smatram da alternativni prijedlog nije prihvatljiv iz razloga što diskriminacija specijalista struke, koji već imaju međunarodno neprevodivu titulu, će izazvati iseljavanje i odlazak onih alumnija kojima se oteža položaj na tržištu rada, zašto je podloga upravo ovo razdvajanje kvalifikacija.	Prihvaćen Prihvaća se.

Hryoje Varović , Članak 6. Poštovani, završio sam prediplomski stručni studij elektrotehnike i specijalistički diplomski studij projektnog menadžmenta. Ne podržavam alternativni prijedlog već podržavam izvorni prijedlog MZOS-a. Mislim da nije u redu da se radi razlika među studentima jer ako je netko završio sveučilišni studij ne znači da je sposobniji. Radio sam sa ljudima koji su završili diplomske studije pa nisu bili sposobni rješiti neke trivijalne probleme. Moram napomenuti da sam i sam imao problema pri zapošljavanju jer poslodavci i cijeli naš sustav ne cijene stručne studije. Znanje i sposobnost sam pokazao tek kada sam dobio posao i tek tada poslodavci shvate da stručni studiji jednako vrijede kao i sveučilišni. Čak je jedan moj bivši poslodavac zapošljavao samo ljudi sa završenim stručnim studijem jer mu se ljudi sa sveučilišnim studijem nisu pokazali sposobni za tu vrstu posla. Lijep pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.
Ivan Pećina , Članak 6. Poštovani, alternativni prijedlog članka 6. smatram apsolutno neprihvatljivim zbog potpune diskriminacije te stavljanja studenata stručnih studija u podređeni položaj u odnosu na studente visokih škola. Koja je osnova za takvu diskriminaciju ako je činjenica da su stručni i sveučilišni studiji jednak po broju ECTS bodova? Stoga podržavam te jedino prihvatljivim smatram izvorni prijedlog koji svim studentima RH daje isti značaj, ravnopravnost, i mogućnost napredovanja. Srdačan pozdrav Ivan Pećina, struc.spec.ing.aedif.	Prihvaćen Prihvaća se.
Gabrijela Gošović , Članak 6. Poštovani, studentica sam 4. godine na integriranom sveučilišnom studiju i 2. godine na stručnom preddiplomskom studiju te smatram kako objektivno i s iskustvom mogu komentirati kako je alternativni prijedlog diskriminacijski i ne odražava stečene kvalifikacije nakon preddiplomskog studija. Smatram kako je broj ECTS bodova pravi odraz stečenih kvalifikacija kako je i u izvornom prijedlogu MZOS-a. Neobjašnjivo mi je kako se u Hrvatskoj vodi rasprava i postoji prijedlog zakona koji je u suprotnosti s preporukom Europske Unije i da je moguća situacija da se u Republici Hrvatskoj kvalifikacije stečene završetkom preddiplomskih studija potpuno razlikuju od ostalih u Europskoj Uniji. Znači li to da studenti stručnih studija trebaju tražiti bolji posao u inozemstvu jer će u slučaju izglasavanja alternativnoga prijedloga biti u lošoj poziciji u svojoj državi? Lp, Gabrijela Gošović	Prihvaćen Prihvaća se.

Massimo Dokmanović , Članak 6. Poštovani, želim naglasiti da se neslažem sa alternativnim prijedlogom kojim se želi degradirati vrijednost stručnog studija. Kao student stručnog studija Telematike na Veleučilištu u Rijeci, ne vidim razlog zašto bi se proveo alternativni prijedlog jer mi imamo 180 ECTS bodova kroz naše 3 godine studija. Svaki semestar je zahtjevan i pri upisu ovog studija nama je obećan određen stupanj kvalifikacije koji stječemo završetkom studija. Samim time ne vidim način kojim je provodljiv alternativni prijedlog jer studenti nisu pristali na stupanj na koji alternativni prijedlog želi degradirati stručne studije. Ta degradacija je diskriminirajuća i jedino što će izazvati je veliki val nezadovoljstva i konflikt. Također mladi ljudi koji završavaju fakultete primoreni su napustiti RH zbog manjka posla u struci, degradacija bi povećala taj broj iseljenja i smanjila bi interes i motivaciju za studiranjem što ne bi trebalo biti u interesu nikoga. Lijep pozdrav, Massimo Dokmanović	Prihvaćen Prihvaća se.
Božena Pulić , Članak 6. Poštovani, kao studentica preddiplomskog stručnog studija ne podržavam alternativni prijedlog već podržavam izvorni prijedlog MZOS-a. Lijep pozdrav, Božena Pulić	Prihvaćen Prihvaća se.
Lari Lenhard , Članak 6. Poštovani, kao student 1. godine Specijalističkog diplomskog stručnog studija Poduzetništvo na Veleučilištu u Rijeci podržavam izvorni prijedlog MZO-a, a posebno normiranje razine 6. i 7.1. koje se odnose na stečene kvalifikacije stručnih i sveučilišnih studija na preddiplomskoj i diplomskoj razini. Naglašavam da ne podržavam alternativni prijedlog, jer bi se prihvatanjem alternativnog prijedloga diskriminiralo sve studente stručnih studija, te obezvrijedio sav trud i zalaganje kroz godine školovanja. Smatram da ukoliko Ministarstvo znanosti i obrazovanja želi razvijati Hrvatsko obrazovanje, treba ostati pri izvornom prijedlogu.	Prihvaćen Prihvaća se.
Antonija Županac , Članak 6. Poštovani, Studentica sam stručnog preddiplomskog studija pri Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu. U potpunosti podržavam izvorni nacrt zakona, te se u potpunosti ne slažem s alternativnim prijedlogom zakona. Smatram da su stručni i sveučilišni studiji jednako značajni za našu društvenu zajednicu. Izmjenom već postojećeg zakona bi se izvršila diskriminacija nad studentima stručnih studija, što ne bi trebalo biti cilj. Također, taj prijedlog nije u skladu s Europskim kvalifikacijskim okvirom prema kojem su stručni i sveučilišni studiji u potpunosti ravnopravni. Nadalje, prihvatanjem alternativnog prijedloga potaknuto bi se na podjelu među studentima što bi moglo rezultirati iseljavanjem velikog broja studenata stručnih studija u inozemstvo. Smatram da bi se u Republici Hrvatskoj umjesto toga, trebalo više posvetiti ulaganju u obrazovanje te poboljšanju kvalitete nastave! S poštovanjem, Antonija Županac.	Prihvaćen Prihvaća se.

Nikolina Ćapeta , Članak 6. Poštovani, Studentica sam stručnog preddiplomskog studija pri Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu. U potpunosti podržavam izvorni nacrt zakona, te se ne slažem s alternativnim prijedlogom zakona. Alternativnim prijedlogom potaknuto bi se studente na iseljavanje i završavanje studija izvan Republike Hrvatske. Smanjenjem razine kvalifikacije preddiplomskog/diplomskog stručnog studija diplome stručnih studija ne bi bile prepoznate nigdje u Europi i svijetu te se tako odudaraju od zakona zemalja EU. Smatram kako alternativni prijedlog diskriminira studente stručnih studija i da to neće donijeti baš nikakve pozitivne promjene. Lijep pozdrav, Nikolina Ćapeta	Prihvaćen Prihvaća se.
Matej Lepoglavec , Članak 6. Poštovani, Stručni studiji imaju drugačije ishode učenja i uvjete studiranja od sveučilišnih pa tako ne mogu ni biti na istoj razini. Sveučilišni studiji imaju stručne i istraživačke ishode učenja i znanja koja studenti stječu, dok stručni studiji imaju samo stručne ishode učenja. Dakle, podržavam alternativni prijedlog kako bi se napravila jasna distinkcija između studija. Alternativnim rješenjem bi jasno pokazali prepoznatljivost i razlike između ova dva jednako važna studija za naše drustvo, ali najbitnije različita studija, kako bi se i na tržištu rada uredio sustav koji povlači i promjene drugih zakona, pa se nadam da i to imate na umu. Najvažnije razlike između ova dva studija su izvođači nastavnog procesa te ishodi učenja i isto treba uzeti u obzir. Lijep pozdrav, Matej Lepoglavec	Odbijen Ne prihvaća se. Ministarstvo znanosti i obrazovanja prihvata argumente iznesene u prilog prijedlogu alternativnog članka te iznosi obrazloženje sukladno kojem je donesena odluka o prijedlogu zakonskog rješenja koje je u skladu s Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Različitost sveučilišnih i stručnih studija naglašena je i u pogledu pristupa razini doktorskog studija sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Preduvjet je za pristup doktorskom studiju završen sveučilišni diplomski studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice. Pristup doktorskim studijima nije moguć temeljem završetka specijalističkoga diplomskog stručnoga studija. Smatramo da smo ovim prijedlogom postupili sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6., diskriminira osobe koje stječu kvalifikaciju završetkom stručnih specijalističkih diplomskih studija u Republici Hrvatskoj u odnosu na osobe koje stječu usporedive kvalifikacije u drugim zemljama članicama Europske unije. Nadalje, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. ignorira razlikovanje kvalifikacija prema vrsti te negira mogućnost da različite vrste kvalifikacija budu smještene na istu razinu kvalifikacijskog okvira. Takva bi praksa bila suprotna od praksi drugih zemalja koje imaju binarne sustave i koje na istu razinu nacionalnih kvalifikacijskih okvira svrstavaju kvalifikacije različitih vrsta, odnosno kvalifikacije koje se stječu završetkom sveučilišnih i stručnih studija. Na kraju, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. nije u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, koji za specijalističke diplomske stručne studije propisuje istovjetno vrijeme trajanja i jednak broj ECTS bodova kao za diplomske sveučilišne studije.
Matea Bušić , Članak 6. Poštovani, Studentica sam 3. godine na Zdravstvenom veleučilištu, studij Radna terapija, te alternativni članak smatram nepravednim i diskriminirajućim. Iskreno se nadam da ovaj prijedlog neće proći.	Prihvaćen Prihvaća se.

Valentina Kecerin , Članak 6. Poštovani, Studentica sam stručnog preddiplomskog studija pri Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu. U potpunosti podržavam izvorni nacrt zakona dok se u potpunosti ne slažem s alternativnim prijedlogom zakona. Smatram da stručni i sveučilišni studiji imaju jednaku vrijednost i značaj za našu društvenu zajednicu te bi se svakom intervencijom u već postojeći zakon diskriminiralo studente stručnih studija. Također je očito da taj prijedlog nije u skladu s Europskim kvalifikacijskim okvirom prema kojem su stručni i sveučilišni studiji ravnopravni. U Republici Hrvatskoj treba unaprijeđivati kvalitetu svih studija, raditi programe koji bi poboljšali kvalitetu nastave, a ne poticati ljudi na odlazak na studij u inozemstvo gdje se očito više cjeni nečiji trud i ulaganje u vlastito obrazovanje! S poštovanjem, Ogorčena studentica.	Prihvaćen Prihvaća se.
Tomislav Koren , Članak 6. Poštovani, student sam preddiplomskog stručnog studija Sigurnosti na radu na Veleučilištu u Rijeci. Po završetku planiram upisati Specijalistički diplomske stručne studije Sigurnosti na radu također na Veleučilištu u Rijeci, koji nosi 300 ECTS bodova, kao i pojedini sveučilišni diplomske studije, te ne vidim razlog da se kvalifikacije stečene obama studijima dijele na višu i nižu razinu. Time se u pitanje dovodi vjerojatno i moja, ali i budućnost ostalih kolega, studenata specijalističkih stručnih studija. Uz to potiče se i na razmišljanje o tome jesmo li u vlastitoj državi diskriminirani. Smatram da su stručni studiji jednak kompetentni onima sveučilišnjima i da ne bi trebalo praviti razliku. Stoga ne podržavam alternativni prijedlog, već izvorni nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona HKO-u. Zašto da se diskriminira ljudi sa završenim stručnim studijima? Zar je to plan za bolju budućnost u Hrvatskoj? Umjesto da se borimo za što veći broj ljudi sa visokoškolskim obrazovanjem koji će se zaposliti unutar granica RH i doprinijeti državi u svakom pogledu. S poštovanjem, Tomislav Koren	Prihvaćen Prihvaća se.
Antun Đuranec , Članak 6. Poštovani, student sam 1. godine Specijalističkog diplomske stručnog studija Informacijske tehnologije u poslovnim sustavima na Veleučilištu u Rijeci. U potpunosti se slažem s izvornim nacrtom prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru koje je izradilo Ministarstvo znanosti i obrazovanja, a posebno normiranje razine 6. i 7.1. koje se odnose na stečene kvalifikacije stručnih i sveučilišnih studija na preddiplomskoj i diplomskoj razini. Želio bi također naglasiti da ne podržavam alternativni prijedlog promjene Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru. Prihvaćanjem alternativnog prijedloga diskriminiralo bi se sve studente stručnih studija, te mislim da ukoliko Ministarstvo znanosti i obrazovanja želi razvijati Hrvatsko obrazovanje, treba ostati pri izvornom prijedlogu. Isto tako molio bih odgovor na pitanje, zašto bi jednak broj osvojenih ECTS bodova značilo različito zvanje i kvalifikacijsku razinu? Zašto Hrvatska ne prati primjer Europe gdje je jasno definirano da su sveučilišni i veleučilišni studiji jednake razine? Lijep pozdrav, Antun Đuranec	Prihvaćen Prihvaća se.

Lana Schmidt , Članak 6. Poštovani, u potpunosti seslažem sa izvornim Nacrtom prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona u HKO, a Alternativni način smatram diskriminirajućim za studente stručnih preddiplomskih i diplomskih studija. Prihvatanjem Alternativnog načina direktno se omalovažava njihovo stečeno znanje i diploma, njihova vrijednost te im se uskraćuje mogućnost za napredovanje u RH i EU. Smatram kako kompetencije stečene na stručnim studijima nisu ništa manje vrijedne ni lošije od onih na sveučilišnim studijima te se nadam kako će za dobrobit svih onih koji su stručni studij završili ili će ga tek upisati kao i onih 55 000 aktivnih studenata stručnih studija, Alternativni način biti potpuno odbijen. Srdačno Lana Schmidt, bacc.sanit.ing.	Prihvaćen Prihvata se.
Valentino Škiljan , Članak 6. Poštovani, Kao apsolvent preddiplomskog stručnog studija radne terapije pri Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu smatram alternativni prijedlog suludim, diskriminirajućim i omalovažavajućim prema svim 55 000 sadašnjih studenata te prošlima i budućima. Ovim prijedlogom ne samo da se otežava mogućnost zaposlenja u Republici Hrvatskoj već i u EU. Također kompetencije stečene na specijalističkom studiju nisu ništa manje vrijedne od istih sa sveučilišnih studija. Donesite pravilnu odluku. Lijepi pozdrav, Valentino Škiljan	Prihvaćen Prihvata se.
Filip Barlović , Članak 6. Poštovani, student sam 3. godine Tehničkog Veleučilišta u Zagrebu smjer informatika. U potpunosti seslažem sa izvornim prijedlogom jer alternativni prijedlog bi značio diskriminaciju velike količine studenata koji su završili specijalistički studij ili koji ga pohađaju trenutno. Zašto bi bila razlika u zvanju između veleučilišta i sveučilišta? Sveučilište više prilazi učenju s znanstvene strane i uči većinom teoriju, a veleučilište veću pažnju pridaje praktičnoj primjeni znanja. Samo zato jer su različiti ne znači da je jedan više vrijedan od drugog ili da studenti imaju različita prava. Molio bih vas da uzmete u obzir pad broja studenata na stručnim studijima u slučaju donošenja alternativnoga zakona, većina studenata želi nastaviti obrazovanje nakon 3 godine i s novim zakonom ne bi imala razloga nastavljati svoje obrazovanje jer nemaju veće zvanje ako polože dodatni specijalistički studij. Odlazak u inozemstvo im je otežan jer ako završe specijalistički studij u inozemstvu će i dalje biti razina 6 gledano sa stajalište Europe. Zašto bi jednak broj osvojenih ECTS bodova značilo različito zvanje? Zašto Hrvatska mora biti različita od ostatka Europe i donositi nove razine kada je unutar Europe jasno definirano da su sveučilišni i veleučilišni studiji jednake razine? Molim vas da uzmete u obzir sve studente i da ne donesete protuustavnu odredbu protiv koje bi se pobunili svi studenti i veleučilišta. Lijep pozdrav, Filip Barlović	Prihvaćen Prihvata se.

**Matea Tole
, Članak 6.**

Poštovani, nedavno sam diplomirala na Zdravstvenom veleučilištu studij Radne terapije te se izuzetno protivim alternativnom prijedlogu. Takvo što jedino na razmatranje može doći u Hrvatskoj no ne i u drugim članicama EU. Time radite diskriminaciju i teror nad vašim narodom i stanovništvom RH umjesto da radite za njih. Također dajete im još veći poticaj za iseljavanjem umjesto da ih zadržite i radite na razvitu naše zemlje u svim spektrima u ovom slučaju obrazovnim. Zar vi mislite da bi ljudi to prihvatali mirne duše, pa prvim autobusom bi otišli vani za boljim mogućnostima, prva JA. Iduća stvar koja bi se mogla dogoditi je ta da skoro nitko više nebi upisivao takve studije jer su ljudi diskiminirani i manje vrijedni pa tko bi vam onda pola zanimanja obavljao u RH, falilo bi ljudi iz svakog kadra rada, a samim time bi zemlja padala na nižu a ne na višu razinu te bi se unazadili godinama. Samim time štetite ne samo nama nego i sebi, a i dopuštate da vam se druge članice smiju jer se bavite pitanjima koje je kod njih davno riješeno. Također sveučilišni i stručni studiji imaju jednak broj ECTS bodova, a da te bodove dobijem sam se jednako namučila i izgubila vremena i muke kao i studenti ostalih sveučilišta i veleučilišta, a također da ne govorim o brojim izvannastavnim aktivnostima, volontiranjima u koje su studenti svih studija sudjelovali čineći dobro drugima, vašoj zemlji i onda vi nama radite ovu štetu. Tim prijedlogom ne činite ništa dobro nego loše, već ogorčenom narodu dajete još veću ogorčenost i teret na leđa, još veći razlog za naruštanjem zemlje itd. Važnost stručnih studija u članicama EU su prepoznate, i činjenica je da se uopće raspravlja o takvoj alternativi suluda. I umjesto da nas se spuštava na niži nivo bilo bi lijepo da za promjenu nešto pozitivno napravite. Zašto veleučilišni fakulteti ne pređu na sveučilišnu razinu što je Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu davno rečeno i obećano i sada je u nekom zastoju da kažem zaboravu, pa kad bi se to i dogodilo nikom više takve ideje o nejednakosti ne bi padale na pamet te se ne bi bavili ovim problemima kad u državi ima mnogo više drugih problema. Da ne govorim da su u BiH svi fakulteti svedeni na sveučilišnu razinu, a budući da sam student zdravstvene struke u Mostaru postoji Fakultet zdravstvenih studija koji je na sveučilišnoj razini dok u Zagrebu kao glavnom gradu Republike Hrvatske zdravstveni fakulteti su na veleučilišnoj razini, to mi nikako nije jasno. Pa eto umjesto da raspravljate o alternativnom prijedlogu koji je besmislen krenite raspravljati o prelasku veleučilišnih studija na sveučilišnu razinu što je ministarstvo davno reklo napraviti a nije. Hvala lijepo i lijepi pozdrav svima!

**Valentina Martinović
, Članak 6.**

Poštovani, studentica sam preddiplomskog stučnog studija na Zdravstvenom veleučilištu i smatram alternativni prijedlog diskriminirajućim prema svim studentima stručnih studija. Ne razumijem na koju osnovu i s kojim razlogom umanjujete našu vrijednost, iako izvršavamo identične propisane obvezе kao i studenti sveučilišnih studija. LP Valentina Martinović

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje.

Prihvaćen
Prihvaća se.

Ivana Pavlić , Članak 6. Poštovani, studentica sam preddiplomskog studija na PMF-u, smjer geografija i podržavam članak 6., a alternativni članak smatram diskriminirajućim i nepravednim prema svim studentima stručnih studija. Vjerujem da njihovo znanje i trud vrijede jednako koliko i Sveučilišni. Lijep pozdrav! Ivana Pavlić	Prihvaćen Prihvaća se.
Arnela Čokrlja , Članak 6. Poštovani, Završila sam preddiplomski stručni studij Sveučilišta Juraja Dobrila u Puli, smjer predškolski odgoj. Protivim se alternativnom prijedlogu članka 6. Zakona o HKO-u jer degradira stručne studije i protivi se pravnoj stečevini Europske Unije. Alternativni prijedlog donosi neprepoznatljivost unutar Europskog kvalifikacijskog okvira te može doći do uskraćivanja mogućnosti studentima stručnih studija sudjelovanja u ERASMUS programima gdje sada studenti stručnih studija ispite polažu na sveučilišnim studijima ali i nastavku studiranja u ostalim članicama Europske Unije. Lijep pozdrav Arnela Čokrlja	Prihvaćen Prihvaća se.
Hrvoje Petruša , Članak 6. Poštovani, student sam preddiplomskog stručnog studija i u potpunosti podržavam prijedlog nacrta koji svrstava specijalističke diplomske stručne studije i sveučilišne diplomske studije u ravnopravni položaj. Alternativni prijedlog članka 6. smatram diskriminirajućim i nepravednim. Ne samo da se podcjenjuje znanja i vještine studenata stručnih studija nego ujedno i rad profesora. Zar studenti koji završe veleučilišta vrijede manje na tržištu rada uz isti trud i rad kao studenti sveučilišta? Umjesto da se stručni i sveučilišni studiji nadopunjavaju, ovim alternativnim prijedlogom se i nadalje narušava kvaliteta obrazovanja u Hrvatskoj koja je nekada bila na visokoj razini! Lijep pozdrav, Hrvoje Petruša	Prihvaćen Prihvaća se.
Kristina Knežević , Članak 6. Poštovani, studentica sam stručnog preddiplomskog studija na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu. Podržavam članak 6. i njega smatram prihvatljivim dok alternativni u potpunosti smatram diskriminirajućim. Svrstavanje stručnih studija na nižu razinu nema nikakve osnove te je sasvim nepotrebno. Tu činjenicu potvrđuje i jednak broj ostvarenih ECTS bodova pri završetku studija. Uopće ne razumijem što se želi postići svrstavanjem studenata stručnih studija na nižu razinu i samim time mi je alternativni prijedlog nelogičan i nepotreban. Lijep pozdrav, Kristina Knežević	Prihvaćen Prihvaća se.
Marcela Vlašić , Članak 6. Poštovani, kao studentica prve godine stručnog preddiplomskog studija na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu ne podržavam alternativni prijedlog zastupan od stane Rektorskog zbora, a slažem se sa izvornim prijedlogom Ministarstva znanosti i obrazovanja . Alternativni prijedlog smatram neprihvatljivim jer diskriminira studente stručnih studija.	Prihvaćen Prihvaća se.

Bruno Beljo , Članak 6. Poštovani, student sam 3. godine stručnog preddiplomskog studija na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu te smatram da je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru u njegovom članku 8. kojim se završeni specijalistički diplomski stručni studiji i sveučilišni diplomski studiji svrstavaju u istu razinu 7.1 dobar i potpuno opravdan. Poslije ove godine sam htio upisati specijalistički stručni studij na navedenom veleučilištu, ali zbog alternativnog prijedloga imam svojih dvojbi. Ne shvaćam zašto bi se trebala smanjiti vrijednost specijalističkog diplomskega studija tako da ono bude "slabije" od sveučilišnog diplomskega studija jer studenti i na jednom i drugom studiju stječu isti broj ECTS bodova, te bi se alternativnim prijedlogom poništio uspjeh koji su studenti postigli svojim trudom i zalaganjem. U potpunosti se slažem s Člankom 8. ovog dokumenta, a u potpunosti odbacujem alternativni prijedlog istog. S Poštovanjem, Bruno Beljo	Prihvaćen Prihvaća se.
Marina Popić , Članak 6. „55 000 studenata stručnih studija strepi.“ Nismo velika brojka ni statistički podatak ni slučaj za medije, posebice problem koji je u zadnje vrijeme zahvatio našu Hrvatsku. Mi smo budući stručnjaci, radni terapeuti, fizioterapeuti, medicinske sestre i tehničari, radiolozi, sposobni ljudi u tehničkim djelatnostima, inženjeri upravljanja u kriznim situacijama, inženjeri zrakoplovnog inženjerstva, inženjeri optometrije,... Ljudi koji će u područjima svog interesa činiti najbolje, koristiti svoje kompetencije, znanje i iskustvo, kreativci, oni koji svakodnevno uče i pomiču granice svojih kapaciteta. Potrebni smo društvu. Zadržala bih se na samom studiju radne terapije. Studentica sam koja želi sudjelovati u razvitku struke jer je potrebna svim populacijama u Hrvatskoj. Radni terapeuti uz ostale zdravstvene struke: provode re/habilitaciju, educiraju, potiču humanost društva, senzibiliziraju društvo, potiču svijest o osobama s bilo kakvim poteškoćama, zalažu se za integraciju i inkluziju, potiču različitost i čuvaju jednakost, pomažu osobama u izvedbi SVAKODNEVNIH aktivnosti. Jednim jednostavnim izrazom: osposobljavaju za život. Iznimno se protivim odvajjanju stručnih studija od sveučilišnih. Time se postiže diskriminacija, omalovažavanje diplome, dosada stečenog rada i znanja svakog studenta stručnog studija, sposobnosti i vještina te životne perspektive svakog od nas. Diplomi su prethodile tri godine u kojima smo se pronašli, zaplovili u svojoj struci, učili, vidjeli. Iza te diplome se nastavlja plovidba učenja, skupljanja iskustva, kreativnosti, pogrešaka, pokušaja i uspona. Potrebna nam je prilika stajati iza vlastite diplome. Hrvatskoj su potrebni mlađi, budni, radišni, perspektivni ljudi koji ostaju i ruše sve prepreke u kojima je naša zemlja. Želimo будуćnost u svojoj zemlji. Dajte nam povod ostati. Lijep pozdrav, Marina Popić	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.

Tamara Mikac , Članak 6. Poštovani, studentica sam preddiplomskog stručnog studija te zbog toga alternativni prijedlog smatram vrlo diskriminirajućim, cijelu situaciju shvaćam vrlo osobno i osjećam se podcijenjeno i separirano u vlastitoj državi! upravo iz tih razloga ču, kao i većina budućih specijalista, biti primoren na otići van Hrvatske jer je to upravo ono na što nas država tjeran- tjeran nas u stranu državu gdje će netko cijeniti naše znanje u stručnost, kada to već intitucije naše domovine ne rade. Nije li broj 300 jednak broju 300? Zbog čega bi onda 300 ECTS bodova sa sveučišta vrijedila više nego 300 ECTS bodova s veleučišta i visokih škola? Zašto institucije žive u uvjerenju da je znanje sveučilišnih studenata, stečeno isključivo učenjem iz knjiga i minimalnom praksom, kvalitetnije od znanja veleučilišnih studenata- mog znanja- koji smo praktično učili, odlazili na terene, i učili kroz iskustvo? Nije li cilj Republike Hrvatske pripadati zapadu? Zašto onda stalno nazadujemo i pokazujemo koliko smo nerazvijeni i neosvješteni? Lijep pozdrav, Tamara Mikac	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Branko Rapaić , Članak 6. Poštovani, nastavno na "Cjelovite i djelomične kvalifikacije i njihovo pridruživanje razinama HKO-a", članak 8. smatram kao jedini prihvatljiv i realan okvir koji je de facto dio EKO-a. Alternativni prijedlog kao takav je u potpunosti neprihvatljiv, naročito s aspekta prihvatanja Bolonjske deklaracije i Bolonjskog procesa te prihvatanja bodovnog sustava (ECTS). Iz gore navedenog razloga, nadam se da će u ovoj situaciji prevladati razum, uz napomenu da od kolega koji su svoje diplome stekli na Sveučilištu, a s kojima surađujem na dnevnoj bazi, niti u jednom trenutku nisam osjetio diskriminirajući odnos te isto očekujem i od institucija ove države. Uz dužno poštovanje, Branko Rapaić, struč.spec.ing.aedif.	Prihvaćen Prihvaća se.
Elena Tišler , Članak 6. Poštovani, ja sam studentica medicinsko - laboratorijske dijagnostike na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu. U potpunosti se ne slažem sa alternativnim prijedlogom jer sa time diskriminirate nas, stručne studije, kojih ima sve više i više. Na taj način tjerate studente da odu van iz države da tamo završe studiranje. Lijep pozdrav.	Prihvaćen Prihvaća se.
Sanja Jagenčić , Članak 6. Poštovani, studentica sam preddiplomskog stučnog studija i smatram alternativni prijedlog diskriminirajući prema svim studentima stručnih studija pošto je teret obrazovanja isti kao i na sveučilišnim programima, te ga nikako ne podržavam. Lijep pozdrav Sanja Jagenčić	Prihvaćen Prihvaća se.

Josip Grubeša
, Članak 6.

Poštovani, student sam specijalističkog diplomskog studija elektrotehnike na Tehničko veleučilištu u Zagrebu, te uz studij radim u struci. U potpunosti podržavam izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO, a dok neprihvatljivim smatram alternativni prijedlog tog članka zastupan od stane Rektorskog zbora te očitovanje Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu kojim se studente stručnih studija dovodi u podređeni položaj. Kao trenutni student i radnik u svojoj struci, ne mogu da se ne zapitam da li ova država stvarno želi zadрžati svoju mladu radnu snagu u Hrvatskoj? Totalni je absurd da diplome i kvalifikacije pošteno stečene budu retroaktivno povučene i svrstane u niži kvalifikacijski okvir. Da ne spominjemo samo Inženjere elektrotehnike i građevine koji su nakon svog stručnog diplomskog studija polagali i državni ispit u gospodarskoj komori. Dobili licence i rade i žive od toga... Da ne spominjeno Hrvatsku udrugu poslodavaca. I u krajnjem slučaju građane poput mene koji su upisali stručni diplomski studij uz svoj rad kako bi sebi osigurali egzistenciju i bolje radne uvjete. Može li mi itko odgovorit šta će biti sa tim građanima koji će ako se usvoji alternativni prijedlog momentalno biti skinuti sa trenutnih radnih pozicija ili će im biti smanje dohotci? I šta će biti sa nama koji trenutno izdvajamo i svoje vrijeme i trud kako bi prвobitno sebi a i Hrvatskoj digli rejting na svjetskoj razini. Pitanje je i samo ugleda države. Netko će nam se sa strane smijat jer svoje građane umjesto da guramo naprijed, mi ih vućemo nazad. S poštovanjem Josip Grubeša bacc.ing.el.

Prihvaćen
Prihvaća se.**Josipa Knežević**
, Članak 6.

Poštovani, dajem podršku članku 8. (izvorno čl. 6.) prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru u kojem se specijalistički diplomske stručne studije i sveučilišni diplomske studije svrstavaju u istu razinu 7.1. U potpunosti se protivim alternativnom rješenju čl. 8. Razlika između specijalističkog stručnog i sveučilišnog studija je u sadržaju, a ne razini. Specijalistički studij je usmjerен na vještine i struku, a sveučilišni na teoriju i znanost. Smatram da svrstavanje specijalističkih stručnih studija na nižu razinu od sveučilišnih rezultira degradacijom studenata stručnih studija na profesionalnom polju. LP, Knežević Josipa

Prihvaćen
Prihvaća se.**Jure Ratković**
, Članak 6.

Poštovani, student sam zadnje godine sveučilišnog diplomskog studija Fakulteta elektrotehnike i računarstva u Zagrebu. Smatram da alternativni prijedlog diskriminira studente stručnih studija budуći da su položili isti broj ECTS bodova kao i studenti sveučilišnih studija. Lijep Pozdrav, Jure Ratković

Prihvaćen
Prihvaća se.

Slobodan Šeparović
, Članak 6.

Poštovani, Stručni sam prvostupnik fizioterapije i kao takav unutar EU priznat kao visoko obrazovan. Premda nisam završio diplomsku razinu studija, protivim se alternativnom prijedlogu Zakona po kojem se stručni diplomske studije smještaju na razinu ispod sveučilišnih diplomskih studija. Obzirom da je svaki ECTS bod strog definiiran vremenom koji student treba uložiti kroz učenje ili nekakav drugi oblik sudjelovanja na nastavi, količina od 300 ECTS bodova koju imaju osobe koje završavaju stručne ili sveučilišne studije govori nam o tome da su ti studenti trebali uložiti jednaku količinu vremena da bi svaki pojedini ECTS bod i ostvarili, bez obzira radi li se o sveučilišnom ili stručnom diplomskom studiju.

Alternativnim prijedlogom zakona vrijeme i trud uložen za završavanje stručnog diplomskog studija degradira se i obezvrijede. Koja će onda biti svrha stručnih diplomskih studija i zašto su onda uopće uvođeni, kada se diplome ljudi s završenim stručnim diplomskim studijima zapravo ovim alternativnim prijedlogom smještaju "ni na nebo ni na zemlju"? Ukoliko se usvoji alternativni prijedlog članka 6. ovog Zakona studenti koji završe stručni diplomski studij smjestiti će se u slijepo crijevo školstva iz kojeg neće moći izaći. Što znači da kao takvi neće biti vani prepoznati, niti će moći nastaviti školovanje na nekoj od viših razina unatoč dostignutom broju od 300 ECTS bodova. Ovim putem bih samo htio navesti da u nekim zemljama unutar EU 2. razina studija (magistar) se može steći nakon 1 godine završetka magisterskog studija (u Hrvatskoj diplomskog studija) te da ih je Hrvatska kao potpisnica Bolonjske deklaracije kao takva obavezna priznati kao osobe koje su završile 2. stupanj obrazovanja po Bolonjskoj deklaraciji bez obzira na broj ECTS bodova. Zar želite dopustiti da netko tko je vani ukupno studirao 4 godine u Hrvatskoj bude priznatiji od nekog tko je studirao 5 godina? Da rezimiram: U potpunosti podržavam prijedlog nacrta koji svrstava stručne diplomske studije i sveučilišne diplomske studije u ravnopravni položaj. Alternativni prijedlog članka 6. smatram diskriminirajućim i nepravednim te kao takvog tražim njegovo odbacivanje. Unaprijed se zahvaljujem. S poštovanjem, Slobodan Šeparović

Josip Stanić
, Članak 6.

Poštovani, student sam zadnje godine diplomskog stručnog studija elektrotehnike na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu. Strogo se protivim alternativnom prijedlogu članka 6. izmjena zakona o HKO koji degradira studente stručnih studija. Prihvatljivim smatram izvorni prijedlog istog članka koji stručne i sveučilišne diplomske studije stavlja na razinu 7.1 pošto oba studija imaju po 300 ECTS bodova. Alternativni prijedlog ne samo da je degradirajući za studente stručnih studija, već im i smanjuje šanse za daljnje zapošljavanje i napredovanje, te se ostavlja dodatni prostor za daljnje manipulacije. Razlika između sveučilišnih i stručnih diplomskih studija je u ishodima učenja, tj. na sveučilišnim studijima prevladava stjecanje znanja, a na stručnim studijima prevladava stjecanje vještina. Razina obrazovanja je jednaka. Postavio bih i par pitanja. Što je s starijim studentima koji su već dobili svoje diplome, učlanjeni su u komori inženjera, imaju kredite, djecu? Da li će se mijenjati njihov status? Što je s budućim naraštajima studenata koji će poželjeti studirati na stručnim studijima, a u početku će odmah biti degradirani? Umjesto da idemo korak naprijed s obrazovanjem, mi se vraćamo korak unatrag. Lijep pozdrav, Josip Stanić, bacc.ing.el.

Prihvaćen
Prihvaća se.**Prihvaćen**
Prihvaća se.

Marino Filipović
, Članak 6.

Poštovani, Unaprijed se ispričavam ako će se moj komentar činiti nepristojnim. Želim biti čim objektivniji i ukazati na absurd same situacije. Dakle, strogo se protivim alternativnom prijedlogu i smatram da diskriminira sve studente stručnih studija u RH. Po kojoj logici bi 300 ECTS bodova sa stručnog studija, za koje je uložena jednaka količina truda, manje vrijedilo od sveučilišnih 300 bodova? Kako je moguće da stručni specijalist sa 300 ECTS bodova po Europskom kvalifikacijskom okviru bude svrstan u razinu 6 odnosno istu razinu kao i sveučilišni prvostupnik sa 180 ECTS-a?? Mislim da svi znamo razlike između sveučilišnih i stručnih studija - drugačiji ishodi učenja odnosno drugačiji omjer teorijskih i praktičnih znanja. Prema tome, stručni i sveučilišni studiji međusobno bi se trebali nadopunjavati i surađivati a NE podijeliti se na manje ili više vrijedne. Osim što još uvijek nisu usklađeni nazivi diplomskih studija (diljem Europe priznata titula Master odnosno magistar i naša titula "stručni specijalist"), prihvaćanjem alternativnog prijedloga specijalistički stručni studiji stavili bi se u još lošiji položaj. Sam prijedlog razdvajanja studija na manje i više vrijedne je izrazito absurdan i diskriminirajuć. Zamislite samo koliki bi to kaos odnosno nestabilnost uzrokovalo samoj državi - mlađi, ambiciozni i visokoobrazovani ljudi bi naravno, ukoliko je moguće, otišli iz države u potrazi za boljom budućnošću, a od onih koji bi ostali mnogi bi se prebacili na sveučilišni studij koji bi prihvaćanjem alternativnog prijedloga očito više vrijedio. No tu dolazimo do još jednog pitanja, zašto se onda uopće napravila podjela na sveučilišta, veleučilišta i visoke škole, odnosno podjela na sveučilišne i stručne studije? Da bi jedni više vrijedili dok se po drugima gazi? Smatram kako je dovoljno samo napomenuti da se u svim ostalim državama Europske unije stručni i sveučilišni studiji jednakovo vrednuju... Naime, još bih komentirao izjavu Luke Buntića, predsjednika Studentskog zbora Ekonomskog fakulteta: "Također, argument o diskriminaciji studenata stručnih studija ne drži vodu jer su svi znali da upisuju stručni studij, a ne sveučilišni." Da, znali su da upisuju stručni studij, koji po dosadašnjem zakonu vrijedi ISTO koliko i sveučilišni. Prihvaćanjem alternativnog prijedloga napravila bi se značajna degradacija stručnog studija, odnosno diskriminacija. Za one kojima je potrebno, definicija diskriminacije glasi: "Diskriminacija znači odvajati, praviti razliku po socijalnim, rasnim, etničnim, vjerskim, individualnim, spolnim, jezičnim, starosnim ili drugima osobinama. Diskriminacija rezultira otežanim ili onemogućenim ostvarenjem određenih ljudskih prava." Smatram da se prihvaćanjem alternativnog prijedloga ograničavaju i sama ljudska prava - demotivirate mlade da upisu željeni fakultet i uskraćujete im slobodu odabira, jer zašto bi odabrali stručni studij kada bi po novom zakonu očito manje vrijedio? Tako da mislim da izjava dotične osobe s Ekonomskog fakulteta jednostavno "ne drži vodu"... A za kraj imam još samo jedno pitanje, je li vam cilj zadržati mlade u RH i imati kvalitetnu radnu snagu te unaprijediti školstvo (koje već ima mnogo problema samo po sebi), ili stvoriti opću nestabilnost i nezadovoljstvo u državi? Umjesto da poboljšamo obrazovanje u RH, mi idemo korak unazad... Lijep pozdrav, Marino Filipović, student TVZ-a.

Prihvaćen
Prihvaća se.

Klara Gojko
, Članak 6.

Poštovani, studentica sam preddiplomskog stručnog studija i u potpunosti podržavam prijedlog nacrtu koji svrstava specijalističke diplomske stručne studije i sveučilišne diplomske studije u ravноправni položaj. Alternativni prijedlog članka 6. smatram diskriminirajućim i nepravednim. Ne samo da se podcjenjuju znanja i vještine studenata stručnih studija nego ujedno i rad profesora. Zar studenti koji završe veleučilišta vrijede manje na tržištu rada uz isti trud i rad kao studenti sveučilišta? Umjesto da se stručni i sveučilišni studiji nadopunjavaju, ovim alternativnim prijedlogom se i nadalje narušava kvaliteta obrazovanja u Hrvatskoj koja je nekada bila na visokoj razini! Lijep pozdrav, Klara Gojko

Tamara Šoronda
, Članak 6.

Poštovani, Zovem se Tamara Šoronda, završila sam preddiplomski stručni studij na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu. Nakon završenog preddiplomskog stručnog studija odlučila sam svoje znanje dalje graditi u Sloveniji. Upisala sam bez problema i razlike ispita diplomski sveučilišni studij na Fakultetu za graditeljstvo i geodeziju u Ljubljani. Zanimalo me zašto sam u susjednoj državi par kilometara udaljenom gradu uspijela upisati sveučilišni studij bez razlike predmeta? Odgovor je bio jednostavan. Na istom fakultetu se izvode stručni i sveučilišni studij i jasno je definirana razlika između ta dva studija kroz ishode učenja i nalaze se na istoj razini 7. Tako da studenti stručnih studija ukoliko žele nastaviti svoje daljnje školovanje mogu upisati diplomski ili doktorski sveučilišni studij, te ih se ne degradira bez opravdane osnove jer 300 ECTS bodova je 300ECTS bez obzira je li to stručni ili sveučilišni studij. Stoga se protivim alternativnom prijedlogu članka 6. Zakona o HKO-u jer degradira stručne studije i protivi se pravnoj stečevini Europske Unije. Alternativni prijedlog donosi neprepoznatljivost unutar Europskog kvalifikacijskog okvira te može doći do uskraćivanja mogućnosti studentima stručnih studija sudjelovanja u ERASMUS programima gdje sada studenti stručnih studija ispite polažu na sveučilišnim studijima ali i nastavku studiranja u ostalim članicama Europske Unije, te najvažnije od svega smanjila bi se mogućnost konkuriranja na tržištu rada koje i bez ovih izmjena ima problema sa stručnjacima na području graditeljstva i IT znanosti. Lijep pozdrav, Tamara Šoronda

Prihvaćen
Prihvaća se.**Prihvaćen**
Prihvaća se.

Valentina Biščan , Članak 6. Poštovani, kao vlasnik diplome stručnog studija, te student sveučilišnog studija, u potpunosti se slažem sa izvornim Nacrtom prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona u HKO dok Alternativni način smatram kao diskriminaciju i degradaciju 55 000 sadašnjih studenata stručnih studija te i svih onih koji su isti završili ili ga imaju želju upisati. Njihov trud, znanje i stečene kompetencije direktno su omalovažavane te su im uskraćene mogućnosti za napredovanje. Kao student koji je završio stručni studij i sada polazi sveučilišni, sa sigurnošću mogu potvrditi kako između samih sustava obrazovanja ne postoji nikakva razlika u količini i kvaliteti primljenog znanja, jedina je razlika u ishodu učenja te sukladno tome smatram da je nekoga nazvati manje kvalificiranim te obezvrijediti njegovu diplomu na takav način, spuštajući je na nižu razinu bez valjanih argumenata, krajnje nepravedan i ne etičan čin. Ukoliko Alternativni način bude prihvaćen, posljedice će biti ogromne: doći će do masovnog iseljavanja mlađih te će i tako već loše gospodarsko stanje u državi biti još i gore, a i sam će binarni sustav obrazovanja u potpunosti nestati. Srdačno Valentina Biščan, bacc.sanit.ing.	Prihvaćen Prihvaća se.
Marija Dojmi , Članak 6. Poštovani, protivim se degradaciji stručnih studija u odnosu na sveučilišne, pogotovo specijalističkih diplomskih stručnih studija, koje se provodi alternativnim prijedlogom ovoga Zakona. Degradacija je očita unatoč istom broju godina školovanja (5) i istom broju ECTS bodova radnog opterećenja (300). U svim zemljama Bolonjskog procesa se ova razina stručnih specijalističkih studija nalazi na istoj razini na kojem su i sveučilišni diplomske studije, čak i u nazivu imaju naziv magistar što u Hrvatskoj nije slučaj. Po tome smo jedinstveni u Europi. Alternativnim prijedlogom stavlјate u nepovoljan položaj sve studente stručnih studija, pogotovo prilikom zapošljavanja jer zbog degradiranja neće biti zanimljivi poslodavcima ili će morati raditi za manju plaću od sveučilišnih studija. Velikim dio studenata stručnih studija će u slučaju prihvatanja alternativnog prijedloga, a zbog nemogućnosti da ovdje nađe posao, trbuhom za kruhom u Irsku i Njemačku, pa ako želite još malo poboljšati statistiku odlaska iz Hrvatske slobodno prihvativite alternativu, to će Vama ići na dušu. Još jednom naglašavam kako ne podržavam alternativni prijedlog koji je diskriminirajući. podržavam glavni prijedlog MZOS koji na istoj razini ostavlja stručne specijalističke diplomske stručne studije i sveučilišne diplomske stručne studije kako je to i do sada bilo. Zahvaljujem, Marija Dojmi	Prihvaćen Prihvaća se.
Luka Pernek , Članak 6. Poštovani, kao prvostupnik radiološke tehnologije sa stečenim znanjem na Zdravstvenom veleučilištu, smatram da je navedeni prijedlog diskriminirajući prema stručnim studijima pošto je teret obrazovanja isti kao i na sveučilišnim programima, te ga u potpunosti ne podržavam. Lijep pozdrav, Luka Pernek	Prihvaćen Prihvaća se.

Ivana Soltić , Članak 6. Poštovani, studentica sam Zdravstvenog veleučilišta u Zagrebu i jednostavno NE! alternativnom prijedlogu izmjene zakona, ne podržavam stvaranje razlike između sveučilišnih i stručnih studija, smatram da je svaki trud jednak vrijedan na svakom studiju, prijedlog ugrožava velik broj studenata u RH te još više potiče iseljavanje mladih iz Hrvatske. S poštovanjem!	Prihvaćen Prihvaća se.
Ankica Arbutina , Članak 6. Poštovani, Studentica sam 1. godine Specijalističkog diplomskog stručnog studija menadžment. Smatram da alternativni prijedlog nije prihvatljiv iz razloga što nije usklađen sa Europskim kvalifikacijskim okvirom (EQF) te nije kompatibilan niti sa kvalifikacijskim okvirima drugih država unutar EU (npr. Austrija i Njemačka). Diskriminira studente stručnih diplomskih studija izmještajući ih na nižu razinu od sveučilišnih, usprkos potpuno jednakom opterećenju od 300 ECTS bodova, sa razlikom samo u ishodima učenja. Srdačno, Ankica Arbutina	Prihvaćen Prihvaća se.
Valentino Cesarec , Članak 6. Poštovani, podržavam u potpunosti originalni prijedlog i smatram da je alternativni prijedlog degradirajući. Kao trenutni student moram se zapitati da li stvarno ova država želi zadržati mlađe ljudi ili ih protjerati van? Zbog čega se uopće dovode ovakve stvari u pitanje ako su jasno propisane od strane EKO, kojeg bi se i mi kao članica EU-a trebali pridržavati? U komentarima pravni fakultet navodi svoj prijedlog spuštanjem nove razine iz alternativnog prijedloga 7.1 na razinu 6 po EKO, ali to za sobom povlači i preddiplomske stručne studije. Što će biti s njima? Zar će i oni pasti na nižu razinu? Nadam se da će zdrav razum prevladati i da alternativni prijedlog neće biti prihvaćen. S poštovanjem, Valentino Cesarec bacc.ing.techn.inf.	Prihvaćen Prihvaća se.
Lana Tadejević , Članak 6. Poštovani! Ne slažem se s Vašim alternativnim prijedlogom. Završila sam Zdravstveno Veleučilište u Zagrebu i planiram upisati još jedan smjer. Zar smatrate da je uredi napraviti toliku zbrku da se ljudi pitaju dali njihovo znanje vrijedi manje od nekoga tko je završio sveučilišni studij? Mislim da nije. Kao što sam pročitala u ranijim komentarima, sveučilišni i stručni studij trebali bi se međusobno nadopunjavati i na taj način stvarati stručnjake koji su kompetentni za pozicije, ne samo u Lijepoj Našoj, već i izvan njenih granica. Diskriminirati studente na ovaj način, ne vrijeda samo njih, već i njihove roditelje i obitelj koja je s ponosom stajala uz svoje dijete na dodjeli diplome za koju se, svatko na svoj način, namučio. Lijep pozdrav, Lana Tadejević	Prihvaćen Prihvaća se.
Filip Atanasoski , Članak 6. Poštovani, kao student 3.godine fizioterapije Zdravstvenog Veleučilišta Zagreb ne podržavam alternativni prijedlog jer ga smatram diskriminirajućim i degradirajućim za sve studente stručnih studija. Mi kao visoko obrazovani građani u društvu jednakso smo kompetitivni na tržištu rada kao i studenti Sveučilišnih studija. Isto tako usudio bih se napisati kako smo s obzirom na omjere prakse i teorije unutar studijskih programa traženiji stručnjaci u praksi nego li su to studenti Sveučilišnih studija. Nadam se kako će alternativni prijedlog biti odbačen. Lijep pozdrav. S poštovanjem, Filip Atanasoski	Prihvaćen Prihvaća se.

Marko Pavlović , Članak 6. Poštovani, ja kao student Međimurskog veleučilišta u Čakovcu se neslažemoko alternativnog prijedloga jer smatram da je oko 55 000 studenata time diskriminirano te podržavam prijedlog Ministarstva.	Prihvaćen Prihvaća se.
Ena Bratić , Članak 6. Poštovani, studentica sam stručnog studija na Zdravstvenom veleučilištu. Ne slažem se sa alternativnim prijedlogom zakona zbog jednakog broja ECTS-a i degradacije studenata na stručnim studijima koji to ne zaslužuju. Lp	Prihvaćen Prihvaća se.
Tomislav Jelinčić , Članak 6. Poštovani, Student sam fizioterapije na ZVU-u i ne slažem se s alternativnim prijedlogom jer na taj način diskriminirate stručne studije, odskačete od zakona EU, te potičete mlade ljudi da odlaze iz RH u potrazi za boljim obrazovanjem i nekim mjestom gdje će ih bolje tretirati. Lijep pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.
Leonid Ljubotina , Članak 6. Poštovani, Suglasan sam s izvornim prijedlogom Ministarstva znanosti i obrazovanja. Hrvatska je kao potpisnica Bolonjske deklaracije uvela ECTS bodovni sustav koji je jednoznačno definirao radno opterećenje studenata. Alternativni prijedlog je stoga diskriminirajući iz razloga što se 300 ECTS bodova stičenih po završetku stručnog studija ne vrednuju jednako kao i oni stičeni na sveučilišnom studiju. Lijep pozdrav, Leonid Ljubotina	Prihvaćen Prihvaća se.
Josipa Vrbić , Članak 6. Poštovani, kao bivša studentica Studija radne terapije, Zdravstveno veleučilište Zagreb, ne podržavam stvaranje razlike između stručnog i sveučilišnog studija na razini kvalifikacija. Smatram da je trud jednakov vrijedan na svakom studiju. osim toga, smatram da bi ovakvo što samo dodatno potaknulo odlazak stručnih mladih zdravstvenih radnika (i bilo kojih drugih stručnih ljudi) van granica Republike Hrvatske kojih ionako već previše nedostaje. S poštovanjem.	Prihvaćen Prihvaća se.
Filip Pek , Članak 6. Poštovani, student sam 1.god fizioterapije na zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu. Podrzavam izvorni prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja, ali se protivim alternativnom prijedlogu jer diskriminira velik broj studenata u RH i jednostavno je neprihvatljiv.	Prihvaćen Prihvaća se.
Hrvoje Vukorepa , Članak 6. Poštovani, Student sam Veleučilišta u Šibeniku. Smatram da alternativni prijedlog nije prihvatljiv iz razloga što diskriminira studente stručnih diplomskih studija izmještajući ih na nižu razinu od sveučilišnih, usprkos potpuno jednakom opterećenju od 300 ECTS bodova, sa razlikom samo u ishodima učenja.	Prihvaćen Prihvaća se.

Dominik Otočan
, Članak 6.

Izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO potpuno podržavam, dok alternativni prijedlog smatram neprihvatljivim. Izvorni prijedlog koji studente stručnih i sveučilišnih studija svrstava na istu razinu, 7.1, je sasvim logičan i u skladu s državama EU koje prakticiraju sličan sustav. Alternativni prijedlog, koji studente stručnih studija stavlja na podrazinu 7.1, a studente sveučilišnih studija na podrazinu 7.2 je besmislen. U razvijenim zemljama EU takvo razdvajanje ne postoji. Studenti stručnih i studenti sveučilišnih studija stavlju se na istu razinu i takav sustav funkcioniра bez poteškoća.

Apsurdno je uopće razmatrati takav prijedlog. Logično je da, ako neki sustav funkcioniра u zemljama razvijenijima od naše, nema potrebe stvarati sustav koji se od toga razlikuje. Osim toga, činjenicu da alternativni prijedlog otvara mogućnosti daljnje degradacije studenata stručnih studija smatram vrlo alarmantnom. Neki fakulteti u svojim očitovanjima već predlažu da bi prihvaćanjem alternativnog prijedloga razinu 7.1 HKO-a (stručne studije) trebalo povezati s razinom 6 EQF-a. Zar bi netko tko je studirao 5 godina i stekao 300 ECTS bodova trebao vrijediti jednakako kao da je studirao 3 godine i stekao 180 ECTS bodova? Mišljenja sam da bi, ukoliko dođe do prihvaćanja alternativnog prijedloga, velik broj studenata stručnih studija napustio ovu državu. S obzirom da u hrvatskoj gotovo trećina studenata pripada stručnim studijima, odljev mozgova tolikih razmjera bio bi izrazito nepovoljan za našu zemlju.

Prihvaćen
Prihvaća se.

Ivana Šaravanja , Članak 6. Poštovani, Studentica sam 3. godine preddiplomskog stručnog studija Sanitarnog inženjerstva na Zdravstvenom Veleučilištu u Zagrebu. Podržavam izvorni prijedlog čl 6. Zakona o hrvatskom kvalifikacijskom okviru gdje se specijalistički stručni diplomske, sveučilišne diplomske studije i integrirane sveučilišne studije svrstavaju na istu razinu (7.1) , te se poslijediplomske specijalističke studije svrstava na razinu 7.2. Izričito se protivim alternativnom prijedlogu zakona i smatram ga protuustavnim, jer je nedopustivo ozakoniti ovakvo razdvajanje kod vrednovanja diploma, a automatski i dovoditi u pitanje jednakost vrijednosti studenata za hrvatsko društvo. Prijedlog nikako nema svrhu da poboljša i unaprijedi kvalitetu studiranja, a samim time i rada, nego štoviše, diskriminira i radi velike razlike među studentima. Alternativni prijedlog zakona je potpuno diskriminirajući i degradirajući za studente stručnih studija. Očito je da taj prijedlog nije u skladu s Europskim kvalifikacijskim okvirom prema kojem su svi diplomske studije ravnopravni, sveučilišni, kao i stručni. Za svakog studenta važna je jednakost diplome u svim zemljama EU, dok alternativni prijedlog ugrožava to pravo. I specijalističke diplomske studije i sveučilišne diplomske studije nose 300 ECTS bodova i ishodi znanja stručnih specijalističkih studija nesumnjivo zadovoljavaju istu 7. razinu kvalifikacijskog okvira. Također smatram da navedeni alternativni prijedlog zakida studente te im smanjuje mogućnost napredovanja. Trebamo ići k tome da se ne dijelimo, zalagati se za ravnopravnost i cijeniti svačiji uloženi trud jer postoji veliki broj akademskih građana koji su ciljano upisali stručni studij. Zašto ih radi toga diskriminirati i omalovažiti njihovu uloženu muku, rad i posvećenost studiju, a ujedno i diplomu? Mnogo mladih je nakon završenog srednjoškolskog obrazovanja odlučilo upisati stručni studij te planiralo nastaviti usavršavati svoje visoko obrazovanje. A poznato nam je svima, koliko je onih koji se svakim danom odluči iseliti iz Republike Hrvatske u potrazi za boljim životom i mjestom gdje će se njihov uloženi trud i rad više cijeniti i za koji će napokon biti adekvatno nagrađeni. Zar se ne bi trebali potruditi to spriječiti, a ne ovakvim postupcima, odnosno prijedlozima samo poticati daljnji razvoj toga? Lijep pozdrav, Ivana Šaravanja	Prihvaćen Prihvaća se.
Josipa Trbušić , Članak 6. Poštovani, studentica sam druge godine sestrinstva stručnog studija na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu i smatram da je izvorni Nacrt prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona u HKO točan te ga podržavam. Alternativni prijedlog smatram degradirajućim i diskriminirajućim koji vrijeđa sve bivše, sadašnje i buduće studente svih stručnih studija u RH. S tim Zakonom bi se stavilo u nepovoljan položaj tisuće studenata te bi se samo otvorila vrata za odlazak uspješnih mladih ljudi u svijet. Lijep pozdrav, Josipa Trbušić	Prihvaćen Prihvaća se.

Lucija Lacković , Članak 6. Poštovani , Studentica sam prve godine specijalističkog diplomskog stručnog studija „Ekonomika poduzetništva“ na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Prihvatljivim smatram izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO, dok neprihvatljivim smatram alternativni prijedlog tog članka zastupanog od strane Rektorskog zbora te očitovanje Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Kao što sam ranije navela, studiram „Ekonomiku poduzetništva“ na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Moram naglasiti da sam zadovoljna izabranim smjerom te predznanjima koje sam dobila na preddiplomskom stručnom studiju Poslovne ekonomije na Ekonomskom fakultetu. Cilj ovoga smjera jest dati nam potrebna znanja i vještine kako bismo mogli pokrenuti vlastiti posao, kao što svi znamo mala poduzeća su pokretači gospodarstva. Razlog moga neslaganja oko alternativnog prijedloga jest upravo taj što alternativni prijedlog dovodi u pitanje važnost moga trenutnog studija kojeg smatram izuzetno bitnim, kako za mene osobno tako i za druge generacije studenata te za ukupan razvitak poduzetničkog obrazovanja i djelovanja u Republici Hrvatskoj. Smatram da je potrebno da nas Sveučilište i naši matični fakulteti zaštite jer smo dio Sveučilišta u Zagrebu i kao što su to mnogi prije komentirali , razlike stručnih i sveučilišnih studija barem na primjeru Ekonomskog fakulteta (za koji jedino i mogu komentirati) su slabo vidljive. Želim studirati i raditi u Hrvatskoj, stoga Vas molim da meni i drugim studentima stručnih studija to i omogućite bez ovakvih diskriminacija i omalovažavanja. S poštovanjem, Lucija Lacković!	Prihvaćen Prihvaća se.
Ana Krivokuća , Članak 6. Poštovani, Kao studentica preddiplomskog stručnog studija medicinsko – laboratorijske dijagnostike podržavam izvorni nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO. Protivim se alternativnom prijedlogu zakona jer on diskriminira studente stručnih studija i stavlja ih u nepravedan položaj iako ostvaraju jedan broj ECTS bodova kao i studenti sveučilišnih studija. Mislim da izvorni nacrt nikome ne šteti i pravedan je prema svim studentima, kao što je i u ostalim Europskim državama. Lijep pozdrav.	Prihvaćen Prihvaća se.
Iva Dragičević , Članak 6. Ljubazno molim predlagatelja Zakona te ujedno pozivam i inicijatora te podnositelja ustavne tužbe da konkretno obrazloži po kojoj osnovi je 300 ECTS bodova na sveučilišnom smjeru bolje/kvalitetnije/vrijednije od 300ECTS boda stečena na spec.studiju? da li je provedena nakava znanstvena studija? zbog čega je inicijalno usvojen bolonjski sustav ? kako to da niti jedna europska razvijena zemљa ne poduzima ovakve sramtne poteze i niti jedno sveučilište u svijetu i Europi nije ugorežno osim zagrebačkog? hvala	Primljeno na znanje Ministarstvo znanosti i obrazovanja u daljnju proceduru upućuje glavni prijedlog Nacrt-a prijedloga zakona te se u odgovoru ne razmatraju pitanja vezana uz alternativni prijedlog.
Bartol Komadina , Članak 6. Poštovani, student sam Sveučilišta u Zagrebu, smatram da bi alternativni prijedlog uvelike zakinuo studente stručnih studija u pogledu njihovih mogućnosti zapošljavanja te ga zato ne podržavam. Dopustite mladima obrazovanje u državi bez uskraćivanja titula koje znače nešto u Europi. Lijep pozdrav.	Prihvaćen Prihvaća se.

Andrija Tadić , Članak 6. Poštovani, Slažem se s izvornim prijedlogom Ministarstva znanosti i obrazovanja, a alternativni prijedlog smatram diskriminirajućim. Prihvatanje alternativnoga prijedloga dovelo bi do bespotrebne podjele studenata u RH. Smatram da bi se HKO trebao uskladiti s kvalifikacijskim okvirom Europske unije budući da sve države članice sveučilišne i stručne studije svrstavaju na istu razinu. Iako stručni studiji imaju fokus na praksi i pružanje stručnih znanja specifičnih za pojedino područje radno opterećenje studenata za vrijeme trajanja studija nije manje nego na sveučilišnim studijima te iznosi jednakih 300 ECTS bodova. Upravo zbog toga studenti stručnih studija ne bi smjeli biti diskriminirani i stavljeni u podređen položaj u odnosu na studente koji su završili sveučilišne studije. Također smatram da su potrebne promjene terminoloških nazivima koji se stječu po završetku pojedinog studija. Dok u Europskoj uniji postoji professional master (stručni magistar) i academic master (sveučilišni magistar) u Hrvatskoj postoje stručni specijalist struke i sveučilišni magistar struke. Upravo ova razlika dovodi do problema ukoliko osoba sa stečenim nazivom stručni specijalist struke pokuša pronaći posao u državama Europske unije. Lijep pozdrav, Andrija Tadić	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Marko Bajac , Članak 6. Poštovani, Alternativni prijedlog članka 6. smatram neprihvatljivim zbog potpune diskriminacije za sve studente visokih škola i veleučilišta. Zašto praviti razlike među studentima ako su i stručni i sveučilišni studiji jednaki po broju ECTS bodova na preddiplomskom i diplomskom studiju. Stoga podržavam osnovni prijedlog koji svim studentima RH daje jednak značaj, ravnopravnost, i mogućnost napredovanja. Lijep pozdrav! Marko Bajac	Prihvaćen Prihvaća se.
Gordan Njegovan , Članak 6. Poštovani, Student sam 3.godine Zdravstvenog veleučilišta u Zagrebu. Slažem se sa prijedlogom Ministarstva znanosti i obrazovanja te smatram da je alternativni prijedlog neprihvatljiv i diskriminirajuć prema svim studentima stručnih studija. Srdačan pozdrav.	Prihvaćen Prihvaća se.
Mateja Gavranović , Članak 6. Poštovani, Studentica sam na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu, točnije aposlventica na studiju radne terapije i vanredni student prve godine na smjeru fizioterapije na istom tom veleučilištu. Slažem se sa prijedlogom Ministarstva znanosti i obrazovanja te smatram da je alternativni prijedlog neprihvatljiv i diskriminirajuć prema svim studentima stručnih studija. Srdačan pozdrav.	Prihvaćen Prihvaća se.
Marijana Obuljen , Članak 6. Poštovani, Kao studentica preddiplomskog stručnog studija medicinsko - laboratorijske dijagnostike podržavam izvorni nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO. Prihvatljiv je jer ne odjeljuje studente koji su ostvarili isti broj ECTS bodova po besmislenim kriterijima. Diskriminira i obezvrijedjuje studente koji to uspoređujući svojim radom i trudom nikako ne zaslužuju. Zbog toga se protivim alternativnom prijedlogu. Zbog čega smanjivati razine tj. mogućnosti smjeru koji svojim stečenim diplomama nikako ne štete drugima i nikome nisu nerealna konkurenčija? Lijep pozdrav, Marijana Obuljen	Prihvaćen Prihvaća se.

Hryoje Janeš , Članak 6. Poštovani, Dajem potporu izvornom prijedlogu Ministarstva znanosti i obrazovanja, dok se s alternativnim prijedlogom niti malo ne slažem i smatram ga diskriminirajućim i neprihvatljivim. Također smatram da alternativni prijedlog članka 6. nije prihvatljiv s obzirom da i sveučilišni diplomski studiji i specijalistički diplomski stručni studiji imaju identičnu vrijednost od 300 ECTS bodova te je sukladno tome radno opterećenje na oba studija jednako zastupljeno. Znanje i vještine stečene na stručnim studijima se ne razlikuju od znanja i vještina stečenih na sveučilišnim studijima stoga je alternativni prijedlog članka 6. apsolutno neprihvatljiv. Obzirom da bi zakon o HKO-u trebao biti usklađen s drugim nacionalnim kvalifikacijskim okvirima, a prema alternativnom prijedlogu neće biti, u potpunosti se protivim usvajanju alternativnog zakona. Alternativni zakon uveo bi nejednakost razina te bi se na taj način trećina ukupne studentske populacije dovela u nepogodan položaj što se mobilnosti i jednakosti zapošljavanja tiče. Srdačan pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.
Luka Novak , Članak 6. Poštovani. Moje ime je Luka Novak, student sam 3. godine stručnog studija na ZVU. Ovim putem želim podržati izvorni nacrt prijedloga zakona jer smatram da je umanjivanje diplome stručnih studija potpuna diskriminacija s obzirom na jednak uložen trud kao i kod studenata sa sveučilišta.	Prihvaćen Prihvaća se.
Mato Barić , Članak 6. Poštovani, podržavam originalni prijedlog članka 6. zakona o HKO, te dijelim stav Tehničkog veleučilišta u Zagrebu i velike većine zainteresirane javnosti. U potpunosti se protivim alternativnom prijedlogu navedenog članka i zanima me u kakav bi položaj doveli mnoštvo studenata iz RH koji studiraju na zapadnoeuropejskim akademskim institucijama koje su ekvivalent hrvatskim veleučilištima tj. stručnim specijalističkim studijima? S obzirom da se ti studiji prema EQF nalaze na razini 7 u cijeloj EU, značajno bi se otežao povratak tih ljudi u domovinu što smatram velikim gubitkom za RH. Na taj bismo način izgubili veoma dragocjena iskustva ljudi koji su u mogućnosti doprinijeti razvitku voljene nam zemlje. Ne moram posebno naglašavati da bi prihvatanje alternativnog prijedloga ubrzalo odljev mozgova, što se u potpunosti kosi s navodnom demografskom politikom Vlade RH. S poštovanjem, Mato Barić, bacc. ing. aedif.	Prihvaćen Prihvaća se.
Davorin Bokšić , Članak 6. Poštovani! Moje ime je Davorin Bokšić, student stručnog studija Sigurnosti i zaštite na Veleučilištu u Karlovcu. Podržavam izvorni prijedlog MZOS-a i protivim se alternativnom prijedlogu. S poštovanjem, Davorin Bokšić	Prihvaćen Prihvaća se.
Ana Švaco , Članak 6. Poštovani! Moje ime je Ana Švaco student sam prve godine Sigurnosti i zaštite na Veleučilištu u Karlovcu i podržavam izvorni prijedlog MZOS-a. Lijep pozdrav, Ana Švaco	Prihvaćen Prihvaća se.

Suzana Vran , Članak 6. Poštovani, moje ime je Suzana Vran Studentica sam prve godine stručnog studija sigurnosti i zaštite na Veleučilištu u Karlovcu i podržavam izravan prijedlog MZOS-a Ne podržavam alternativni prijedlog(članka 6) jer on omalovažava studente stručnih studija i stvara velike podjele između ljudi koji bi danas sutra trebali međusobno surađivati kroz za boljitet ove zemlje. Smatram da je izvorni prijedlog Ministarstva vrlo korektan i pravedan te nisu potrebne izmjene. Jednaka količina uloženog rada za završetak studija mora biti jednako cijenjena što u ovom alternativnom prijedlogu nije slučaj. Smatram da bi se obrazovanje moglo unaprijediti izmjenama nekih drugih stvari koje neće stvoriti razlike i podjele u društvu.	Prihvaćen Prihvaća se.
Alen Budinšćak , Članak 6. Poštovani Moje ime je Alen Budinšćak student sam prve godine stručnog studija Sigurnosti i Zaštite na Veleučilištu u Karlovcu i podržavam izvorni prijedlog MZOS-a, jer smatram da će moje studiranje pasti u niži rang i da će uzaludno studirati te da neću imati ista prava ko ostali ljudi sa kojima ču radit	Prihvaćen Prihvaća se.
Mihaela Medved , Članak 6. Poštovani, Podržavam izvorni Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO-u. Alternativni prijedlog članka 6. smatram lošim i nepravednim prema svim studentima stručnih studija koji ulažu isti trud u svoje obrazovanje kao i studenti sveučilišnih studija.	Prihvaćen Prihvaća se.

Maja Posilović
, Članak 6.

Poštovani, Studentica sam 3. godine radne terapije i 1. godine fizioterapije na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu. Na Zdravstvenom veleučilištu postoji 6 smjerova (radna terapija, fizioterapija, sanitarno inženjerstvo, radiološka tehnologija, medicinsko-laboratorijska dijagnostika i sestrinstvo). Pogledajte samo koliko je to zanimanja bez kojih se ne može, a Vašom odlukom postaju bezvrijedna. Jedan doktor u bolnici, koji je završio sveučilišni studij, dijagnosticirat će što Vam je i prepisati određenu terapiju, slažem se. No, da li će se taj isti doktor brinuti o Vama dok ležite u bolesničkoj sobi? Hoće li Vas on okupati? Hoće li Vam on u određeno vrijeme dati lijek koji trebate popiti? Hoće li Vam on pomoći da odjenete čistu pidžamu?... Ili će to ipak biti medicinska sestra? Jedan fizičatar će Vam preporučiti vježbe za lumbalni i vratni dio kralježnice i prepisati struju kako bi Vas manje boljelo. Hoće li Vas on naučiti kako da pravilno izvodite vježbe i zaštitite Vaše zdravlje dok sjedite 8 sati na poslu i gledate u računalo, a vratna i lumbalna kralježnica trpe nesnosne bolove?...Ili će to biti fizioterapeut? Ne daj Bože, ali nesretnim slučajem doživite prometnu nesreću i polovica Vašeg tijela ostane nepokretna. Ostanete prikovani uz krevet...Hoće li Vam doktor pomoći da naučite kako da se obrijete samostalno? Kako da se ponovno počešljate? Kako da samostalno jedete? Ili samo sjednete?... Ili je tu ipak radni terapeut da Vas bodri i da Vas nauči kako da sve ponovno radite samostalno kao prije, te da se osjećate i dalje vrijedno i sretno kao što ste se nekada osjećali?... Mogla bih još navesti puno primjera, no smatram da sam napisala ono bitno, a to je da se stručni studiji NE SMIJU smatrati manje važnim od sveučilišnih studija. To su naša zvanja, izabrali smo to da Vam pomognemo, da se radujemo kada se i Vi radujete, da Vam vratimo osmijeh na lice. Naš trud i davanja nisu ništa manje vrijedna od davanja studenata na sveučilišnim studijima. Tražimo ravnopravnost, jer kao što mi ne možemo bez njih, niti oni NE MOGU bez nas! Molim Vas u ime svih studenata stručnih studija da dobro razmislite prije konačne odluke da nas diskriminirate, jer to neće nikome donijeti dobro, a uz to koči razvoj zemlje i potiče iseljavanje, te završavanje studija u inozemstvu! Lijep pozdrav, Maja Posilović

Mario Tot
, Članak 6.

Poštovani, Moje ime je Mario Tot i student sam prve godine stručnog studija fizioterapije na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu. Razočaran sam alternativnim prijedlogom kojim se diskriminira i ponižava studente stručnih studija kao i bivše studente koji su ih završili te diplomirali. S ovakvim postupanjem se umanjuje vrijednost studenata koji su završili stručne studije, te ih se zakida na tržištu rada, ne samo u hrvatskoj, već i u inozemstvu.. Smatram da studenti stručnih studija nisu po ničemu slabijeg znanja i obrazovanja od studenata na sveučilišnim studijima. Također, dužni smo zadovoljiti jednakе uvjete i ispuniti studentske obaveze kao i studenti sveučilišta te prijedlog smatram besmislenim i nepoštenim. Lijep pozdrav, Mario Tot

Primljeno na znanje
Primljeno na znanje.**Prihvaćen**
Prihvaća se.

Stjepan Stopić , Članak 6. Poštovani, student sam prve godine stručnog studija lovstva i zaštite prirode na Veleučilištu u Karlovcu. Nakon srednje škole prvo sam upisao sveučilišni prediplomski studij, smjer šumarstvo, Šumarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Kao osoba koja ima uvid u način rada na obje visokoobrazovne ustanove mogu reći da postoje razlike u sadržaju i cilju, ali sigurno ne u razini samog obrazovanja. Nisu svi znanstvenici, ali to ih ne čini manje vrijednima. To je prepoznato i u Europskom kvalifikacijskom okviru, a on je osnova Hrvatskog kvalifikacijskog okvira. Zakonski imamo propisane jednake obveze u vidu opterećenja ECTS bodovima. Protivim se alternativnom prijedlogu jer smatram da za njega ne postoji osnova. Srdačan pozdrav, Stjepan Stopić	Prihvaćen Prihvaća se.
Dario Hunjadi , Članak 6. Poštovani, Student sam treće godine stručnog studija Ugostiteljstva na Veleučilištu u Karlovcu. Podržavam izvorni prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja te smatram da je alternativni prijedlog neprihvatljiv, protuustavan te da se gubi ravnopravnost što je garantirano u članku 14, Ustav RH. S poštovanjem, Dario Hunjadi	Prihvaćen Prihvaća se.

MI MARIS d.o.o.**, Članak 6.**

Poštovani! Kao mala tvrtka koja se bavi elektrotehničkom i strojarskom djelatnošću i kao poslodavac koji zapošjava nekoliko izuzetno kvalitetnih djelatnika s titulom struč. spec. ing., moramo izraziti svoje neslaganje s alternativnim prijedlogom članka zastupanog od strane Rektorskog zbora, dok prihvatljivim smatramo izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO. U nastavku ćemo pokušati objasniti naše mišljenje sa strane poduzetnika i poslodavca. Na hrvatskom tržištu se sve teže pronalaze inženjeri, pogotovo u segmentu kojim se mi bavimo – elektrotehnika i strojarstvo. Posebno je teško pronaći inženjere koji zadovoljavaju uvjete za upis u Hrvatsku komoru inženjera strojarstva i/ili elektrotehnike. Naime, osim formalnog obrazovanja, te osobe moraju imati i stručno iskustvo koje im mora osigurati poslodavac. Također, treba naglasiti da stručne specijalističke studije često pohađaju osobe uz rad i stalno zaposlenje, što je slučaj s našim djelatnicima. Dakle, uz odgovoran i izuzetno zahtjevan svakodnevni posao; izvršavanje radnih zadataka koji uključuju tehničku pripremu, koordinaciju djelatnika na gradilištima, komunikaciju s investitorima, dobavljačima i nadzornim inženjerima te praćenje svih projekata na administrativnim razinama, ti ljudi još uvek pronalaze volju i želju za učenjem i napredovanjem. Kao poslodavci, smatramo da to treba podržati i poticati da se što više mladih osoba uključi u aktivni rad uz paralelno studiranje na stručnim studijima. Na taj način njihovo znanje postaje konkretnije – ono što su naučili u teoriji, mogu odmah primijeniti u praksi. Male i srednje tvrtke bi na taj način dobile kvalitetan, stručan i obrazovan kadar i mogućnost zadovoljenja brojnih zakonskih propisa, bez čega nije moguće poslovati na tržištu RH. Obzirom da Zakonodavac predlaže alternativni prijedlog, molim Vas da razmislite o poziciji poslodavca i odgovorite na sljedeća pitanja: 1. Smatrate li da stručni specijalistički studij ne formira kvalitetan kadar za tržište rada? 2. Da li je ova izmjena temeljena na nekim istraživanjima povezanima s tržištem rada i ako da, molim Vas detalje o istraživanju? 3. Jeste li o alternativnom prijedlogu raspravljali s Hrvatskom udrugom poslodavaca, Hrvatskom gospodarskom komorom ili nekim drugim gospodarskim udruženjima? 4. Jeste li predviđeli kolike troškove će imati one tvrtke koje su svojim djelatnicima plaćale stručan specijalistički studij, stručne ispite i upise u Komore? 5. Što će biti s onim tvrtkama koje neće moći zadovoljiti rigidne strukovne zahtjeve, upravo zbog činjenice da ne zapošljavaju ili si ne mogu priuštiti da zapošljavaju osobe adekvatnog akademskog obrazovanja? Mišljenja smo da bi zakonodavni okviri i akademske prakse morale voditi brigu o tržištu rada i koordinirati se s tržištem rada. Ako pitate male i srednje poduzetnike, svi će Vam dati isti odgovor – teško je pronaći zaposlenike s adekvatnom diplomom. Ako ste još k tome mali poduzetnik sa sjedištem van najrazvijenijih hrvatskih gradova, mogućnost za pronaštaženjem zaposlenika onih zanimanja i formalnog obrazovanja koje poduzetnik na tržištu mora zadovoljiti je skoro nemoguća misija. Stoga, podržavamo stručne specijalističke studije i podržavamo što ranije uključivanje studenata u aktivan rad na tržištu – samo to može studentima osigurati kvalitetno znanje, poduzetnicima stabilno poslovanje, a državi gospodarski rast. Zahvaljujemo na mogućnosti sudjelovanja i na Vašim odgovorima. S poštovanjem!

Katarina Magić Koščević, dipl. oec. MI MARIS d.o.o., Ivanić-Grad

Primljeno na znanje

Ministarstvo znanosti i obrazovanja u daljnju proceduru upućuje glavni prijedlog Nacrta prijedloga zakona te se u odgovoru ne razmatraju pitanja vezana uz alternativni prijedlog.

Kata Brković , Članak 6. Poštovani, kao studentica preddiplomskog stručnog studija na Zdravstvenom veleučilištu, smatram neprihvatljivim alternativni prijedlog članka 6. Nadasve je diskriminirajući prema studentima stručnih studija te štetno djeluje čak i na osobe koje su već završili studiji, jer se njima retroaktivno oduzima vrijednost diplome. Ovim se prijedlogom jasno poručuje da se trud i rad studenata ne cijeni jednako. Nadam se da će se u budućnosti više raditi na tome kako studentima omogućiti kvalitetnije studiranje, a ne zadirati u njihova prava! Srdačan pozdrav, Kata Brković	Prihvaćen Prihvaća se.
Saša Trkulja , Članak 6. Poštovani, student sam specijalističnog stručnog studija na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu. Podupirem glavni prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja prema kojemu se sveučilišni diplomski studiji i integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studiji svrstavaju na istoj razini 7.1. sa specijalističkim diplomskim stručnim studijima, te sukladno kojemu su poslijediplomski specijalistički studiji definirani na razini 7.2. Hrvatskog kvalifikacijskog okvira. Alternativni prijedlog nikako ne podupirem i smatram ga protuzakonitim jer je nedopustivo ozakoniti ovakvo razdvajanje kod vrednovanja ECTS bodova, a automatski i dovodi u pitanje jednaku vrijednost studenata. Prijedlog nema svrhu da poboljša i unaprijedi kvalitetu studiranja već diskriminira i napravi velike razlike među studentima. Alternativni prijedlog zakona je potpuno diskriminirajući i degradirajući za studente stručnih studija. I specijalistički diplomski studiji i sveučilišni diplomski studiji nose 300 ECTS bodova i ishodi znanja stručnih specijalističkih studija nesumnjivo zadovoljavaju istu 7. razinu kvalifikacijskog okvira. Također smatram da navedeni alternativni prijedlog zakida studente te im smanjuje mogućnost napredovanja. S poštovanjem, Saša Trkulja	Prihvaćen Prihvaća se.
Margareta Tumpak , Članak 6. Poštovani, studentica sam druge godine Medicinsko-laboratorijske dijagnostike na Zdravstvenom Veleučilištu Zagreb. Želim priopćiti da se slažem s izvornim nacrtom prijedloga dok alternativni prijedlog u potpunosti odbijam. Zašto? Zato što smatram da tako dolazi do diskriminacije stručnih studija. Izjednačavanjem se studenatima sa stručnih studija olakšava daljnja izobrazba na diplomskoj razini, ne samo kod nas već i u inozemstvu. Ne postoji razlog da nas se stavlja u drugi red. S poštovanjem, Margareta Tumpak	Prihvaćen Prihvaća se.

**ABB d.o.o.
Članak 6.**

Poštovani, ABB je multinacionalna kompanija koja posluje u više od 100 zemalja u svijetu sa više od 120 000 zaposlenih. U Hrvatskoj trenutačno zapošljava oko 140 visokostručnih radnika u Zagrebu, dvadesetak u podružnicama u Rijeci, Splitu i Zadru, te ukupno desetak u Predstavništvima u BiH (s uredima u Sarajevu i Tuzli), Makedoniji (Skopje) i Kosovu (Priština), te godišnjim prometom većim od 350.000.000,00 HRK. Kao zaposlenik gore naveden tvrtke prihvatljivim smatram izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO, a dok neprihvatljivim smatram alternativni prijedlog tog članka zastupan od stane Rektorskog zbora, te očitovanje Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu kojim se studente stručnih studija dovodi u podređeni položaj. Naime u našoj tvrtci imamo desetak zaposlenika koji su završili specijalističke diplomske i poslijediplomske studije na području energetike i automatizacije. Navedeni zaposlenici su studirali poslijediplomske studije nakon održenog radnog vremena četvrtkom, petkom, te subotom. Svi zaposlenici su položili sve ispite i diplomirali u roku, ne dovodeći u pitanje svoje primarne radne zadatke. Također su morali podrediti studiju i svoja službena putovanja, a privatne obvezе da i ne spominjemo. Alternativni prijedlog članka direktno podcjenjuje njihov trud i angažman koji su morali uložiti kako bi sve svoje studijske i poslovne obvezе uspješno obavili. Dodatno kao tvrtka koja potiče zaposlenike na stručno usavršavanje, koje i plaća svojim zaposlenicima, što je i učinila, mišljenja sam da se ovime radi nepravedna diskriminacija. Također ovim alternativnim prijedlogom dobijemo rezultat da je tvrtka izgleda krivo investirala, te da su sredstva uložena u te zaposlenike možda bila i novac bačen u vjetar. Naime tim stručnim usavršavanjem zaposlenici su dobili dodatna znanja i vještine koji su im pomogli da pridonesu što boljem poslovanju tvrtke. Ovim alternativnim prijedlogom definitivno budućim generacijama studenata smanjujete interes za stručne studije, što sigurno nije cilj obzirom da se Hrvatska reklamira kao zemlja znanja. Svakodnevno čitamo o masovnom iseljavanju mladih stručnih i obrazovanih ljudi u inozemstvo. Pa zar nam je to cilj, da postanemo zemlja bez stručnjaka i da uvozimo jeftiniju nekvalificiranu i nestručnu radnu snagu? Radeći sa drugim multinacionalnim kompanijama na projektima u Hrvatskoj dobio smo povratnu informaciju da u usporedbi s drugim državama gdje su održivali projekte, Hrvatska ima definitivno najstvučniju radnu snagu koja može lokalno riješiti sve probleme i zadatke koji su im zadani. Stoga Vas molimo još jednom da razmislite što želite učiniti svojim stručnjacima, zadržati ih u Hrvatskoj ili ih prisiliti da se isele u inozemstvo? Srdačan pozdrav Dragutin Gorički

**Josipa Tešija
Članak 6.**

Poštovani, kao studentica preddiplomskog stručnog studija na Zdravstvenom veleučilištu u potpunosti podržavam izvorni Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO-u. Alternativni prijedlog članka 6. smatram lošim i nepravednim prema svim studentima stručnih studija koji ulažu isti trud u svoje obrazovanje kao i studenti sveučilišnih studija. Studenti u Hrvatskoj trebaju biti ravnopravni te je nedopustivo umanjivanje vrijednosti diplome s obzirom na vrstu studija! Srdačan pozdrav, Josipa Tešija

**Prihvaćen
Prihvaća se.****Prihvaćen
Prihvaća se.**

Katarina Filipović , Članak 6. Poštovani, Kao studentica preddiplomskog stručnog studija moram reći da ovaj alternativni prijedlog 6. članka koji vi smatrate relevantnim jednostavno nije prihvatljiv. Uz dužno poštovanje Vas molim da još jednom dobro razmislite i vidite što ćete zapravo ovim svime postići. Odgovorit ću Vam, ništa dobro samo veću ogorčenost i tugu među mladim ljudima našee države. Pitate se zašto odlazimo? Upravo iz ovakvih razloga jer se u vlastitoj državi očito ne osjećamo dobro. Kako uopće SAD možemo praviti podjelu među studijima, sad kad smo svi već upisali studij, položili državnu maturu, spakirali svoje kofere i došli studirati? Molim Vas za razumijevanje i još jednom ponavljam da nam osigurate sva prava i omogućite koliko toliko solidan život. Lijep pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.
Nikola Borić , Članak 6. Ja sam student 4. godine na Zagrebačkoj školi Ekonomije i Managementa. U potpunosti se slažem s izvornim prijedlogom, odnosno u potpunosti se NE slažem sa alternativnim prijedlogom koji diskriminira sve studente koji su završili i koji trenutno pohađaju specijalistički ili/i stručni studij.	Prihvaćen Prihvaća se.
Mirna Tot , Članak 6. Poštovani, prihvatljivim smatram izvorni Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO-u, a izričito se protivim alternativnom prijedlogu izmjene Zakona koji diskriminira i ugrožava veliki broj studenata u Republici Hrvatskoj i zbog toga je neprihvatljiv. ECTS bodovi ostvareni tijekom školovanja moraju biti jednakov vrijedni i zbog toga nema razloga umanjivati vrijednost diplome na stručnome studiju. Lijepi pozdrav, Mirna Tot	Prihvaćen Prihvaća se.
Josipa Valentić , Članak 6. Poštovani, studentica sam 1.godine stručnog studija na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu. Podržavam prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja, no duboko sam razočarana alternativnim prijedlogom koji u potpunosti diskriminira studente koji pohađaju stručne studije i omalovažava njihov trud i rad. Žalosno je takvo ophođenje prema osobama koje ulažu ljubav i trud u studij za koji imaju interes te pokušavaju stvoriti bolju sliku Hrvatske. Ne vidim svrhu podjele među studentima sveučilišnih i stručnih studija te sprječavanje u jednakom i pravednom napredovanju istih. Ovim razdorom samo će se potaknuti još veći odljev mozgova iz Hrvatske u potrazi za mjestima gdje će obrazovani čovjek biti cijenjen i adekvatno nagrađen za svoj rad i trud te ga se neće sputavati u napredovanju i realizaciji svojih ciljeva za opću dobrobit. Lijep pozdrav, Josipa Valentić	Prihvaćen Prihvaća se.
Matea Stankić , Članak 6. Poštovani, studentica sam 2. godine Medicinsko-laboratorijske dijagnostike na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu i slažem se sa izvornim prijedlogom, dok alternativni prijedlog smatram diskriminirajućim. Lijep pozdrav Matea Stankić	Prihvaćen Prihvaća se.

Matea Kanjo , Članak 6. Poštovani, studentica sam Medicinsko-laboratorijske dijagnostike na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu. Podržavam izvorni nacrt zakona i izražavam snažno protivljenje alternativnom prijedlogu zakona jer je u potpunosti diskriminirajuće i demotivirajuće s obzirom da završetkom studija ostvarujemo jednak broj ECTS bodova kao i sveučilišni studiji. S obzirom da u Europi jednako cijene i stručne i sveučilišne studije, mnogima bi podržavanjem alternativnog prijedloga olakšali odluku o napuštanju Hrvatske. Lijep pozdrav, Matea Kanjo	Prihvaćen Prihvaća se.
Magdalena Brajković , Članak 6. Poštovani, studentica sam fizioterapije na Zdravstvenom Veleučilištu u Zagrebu, ovim putem izražavam svoje slaganje s izvornim prijedlogom Ministarstva, ali isto tako ovim putem izražavam svoje neslaganje s alternativnim prijedlogom izmjene zakona. Smatram da spomenuti alternativni prijedlog diskriminira i omalovažava stručne studije, isti taj nije skladan sa zakonima ostalih članica EU. Prihvaćanje ovog alternativnog prijedloga rezultirat će odlaskom još više studenata izvan Hrvatske. Lijep pozdrav, Magdalena Brajković	Prihvaćen Prihvaća se.
Tena Tomašević , Članak 6. Poštovani, Studenitica sam 2. godine Medicinsko laboratorijske dijagnostike na Zdravstvenom Veleučilištu u Zagrebu. Podržavam izvorni prijedlog, a protivim se alternativnom prijedlogu jer ga smatram diskriminirajućim. Lijep pozdrav, Tena Tomašević	Prihvaćen Prihvaća se.
Jasmina Bajrić , Članak 6. Poštovani, Studentica sam stručnog preddiplomskog studija i smatram alternativni prijedlog diskriminirajućim za sve studente stručnih studija. Svi imamo pravo na jednakost! Lijepi pozdrav, Jasmina Bajrić.	Prihvaćen Prihvaća se.
Jelena Jakupić , Članak 6. Poštovani, kao bivša studentica Sveučilišta u Zagrebu ne slažem se s alternativnim prijedlogom i smatram ga neprihvatljivim jer umanjuje vrijednost stečenog znanja, uloženog truda i napora studenata stručnih studija. Ovim prijedlogom studenti stručnih studija svrstali bi se na nižu razinu u usporedbi sa studentima sveučilišnih programa i time se radi nepotrebna diskriminacija između samih studenata, a kasnije i razdor između kolega. Alternativni prijedlog umanjuje mogućnost napredovanja studenata stručnih studija i stvara napetost između ljudi iste struke koji bi trebali međusobno surađivati i izmjenjivati iskustva. Najbolje rezultate donosi timski rad, a alternativni prijedlog ne nosi ništa drugo nego podijelu. Smatram da ima puno bitnijih predmeta koje bi se mogli i trebali poboljšati u postojećem obrazovnom sustavu čiji bi razvoj doveo do napredovanja čitavog društva što je itekako potrebno ovoj državi. Umjesto da sustav umanjuje nečiju vrijednost trebao bi poticati suradnju jer i stručnjak i znanstvenik jednako su bitni, a jedan bez drugog sasvim nevažni. Lijep pozdrav, Jelena Jakupić, mag.biol.exp.	Prihvaćen Prihvaća se.
Krešimir Kavran , Članak 6. Poštovani, Dajem potporu izvornom prijedlogu Ministarstva znanosti i obrazovanja, dok se s alternativnim prijedlogom niti malo ne slažem i smatram ga diskriminirajućim i neprihvatljivim. Srdačan pozdrav, Krešimir Kavran	Prihvaćen Prihvaća se.

Diana Sabljak , Članak 6. Poštovani! Studentica sam preddiplomskog stručnog studija medicinsko-laboratorijske dijagnostike na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu i ovim bih putem htjela izraziti svoje slaganje s izvornim prijedlogom Ministarstva znanosti i obrazovanja, odnosno neslaganje s alternativnim prijedlogom izmjene zakona članka 6. Alternativni prijedlog, koji odudara od onoga provedenog u zemljama članicama EU, smatram diskriminirajućim čije bi provođenje u krajnjem ishodu imalo loš utjecaj na stanje države u kojoj živimo. Srdačan pozdrav, Diana Sabljak	Prihvaćen Prihvaća se.
Lucija Savić , Članak 6. Poštovani, studentica sam stručnog preddiplomskog studija na Zdravstvenom veleučilištu. Ne slažem se s alternativnim prijedlogom niti ga podržavam. Ovakvog sam stava jer smatram da alternativni prijedlog omalovažava i diskriminira stručne studije, te stavlja studente koji su ga završili u nepovoljniji položaj u odnosu na studente koji su završili neki od sveučilišnih studija. Pokušaj da se umanji vrijednost diplome nakon završenog stručnog studija rezultirat će još većim odlaskom mlađih obrazovanih ljudi iz Hrvatske. Prihvaćanjem alternativnog prijedloga odstupat će se od zakona zemalja članica Europske unije te hrvatski studenti neće moći konkurirati europskim studentima. Lijepi pozdrav, Lucija Savić	Prihvaćen Prihvaća se.
ROBERT MATOŠEVIĆ , Članak 6. Poštovani, student sam fizioterapije na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu. U potpunosti se slažem sa prijedlogom Ministarstva znanosti i obrazovanja. Alternativni prijedlog smatram u najmanju ruku diskriminirajućim i lošim prijedlogom za cijelo visoko obrazovanje u Republici Hrvatskoj. Hrvatska bi takvom odlukom izšla iz Europskom kvalifikacijskog (EQF) okvira prema kojem je i rađen Hrvatski kvalifikacijski okvir (HKO). Mislim da bi takva odluka imala daljni niz negativnih posljedica za hrvatske poslodavce (kojih je ionako premalo) i za posloprimce (stručne specijaliste). Razina obrazovanja studenata koji završe specijalistički stručni studij bi pala za stepenicu niže. Diplome takvih studenata bi bile tada manje vrijedne u Hrvatskoj, a pogotovo u EUzemljama jer više ne bi spadali pod EQF. To bi zatvorilo vrata prema radu u Hrvatskoj i bilo gdje unutar Europe. Jasno je da takva odluka ne ide nikom na ruku. Propisani broj ECTS-a je jednak za sveučilišne i stručne programe i mislim da nije potrebno diskriminirati 55 000 studenata veleučilišta i visokih škola i deklarirati ih kao manje vrijedne. Svi studenti ulažu trud u svoje obrazovanje i netko će sreću pronaći u Hrvatskoj, a netko izvan nje i najmanje je potrebno zatvarati domaće i strane tržište rada za naše ljudi. Dok se drugi u Europi bore da dignu svoje razinu obrazovanja na stepenicu više, mi se moramo boriti protiv ovakvih degradirajućih prijedloga zakona koji nas stavlju na stepenicu niže i u nepovoljan položaj u odnosu na sve ostale EU studente i studente ostalog razvijenog svijeta. Nigdje u Europi se ne razdvajaju razine stručnih i sveučilišnih studija i mi bi bili prvi u tome, a biti prvi nije uvijek pozitivna stvar. S poštovanjem, Robert Matošević	Prihvaćen Prihvaća se.

Andrea Mandić , Članak 6. Poštovani, Studentica sam 4. godine stručnog studija smjera ekonomije i menadžmenta na ZŠEM-u. Podržavam prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja te sam u potpunosti protiv alternativnog prijedloga. Smatram kako nije u redu odjednom promijeniti način vrednovanja stečenog znanja ili onoga koji se trenutno stiče ili će se u budućnosti. Studenti stručnih i sveučilišnih studija jednog dana trebaju raditi skupa kako bi ekonomija funkcionalala što bolje. Ne treba degradirati nikoga jer svi mi studiramo 5 godina i stečemo istih 300 ECTS bodova. Čak se ekonomski fakulteti, visoke škole i veleučilišta služe istom literaturom za neke kolegije. Zar želite da vam budući studenti odu studirati izvan RH samo kako bi mogli stići razine obrazovanja koja im za isto znanje u njihovoј državi vrijedi manje? Iovako puno mladih odlazi, zar ćeće im pomoći u odluci da napuste RH prihvatanjem alternativnog prijedloga? Lijep pozdrav, Andrea Mandić	Prihvaćen Prihvaća se.
Nikola Štefić , Članak 6. Poštovani, kao student Tehničkog veleučilišta u Zagrebu slažem se sa izvornim nacrtom prijedloga dok alternativni prijedlog članka 6. nacrta prijedloga izmjene Zakona o HKO-u smatram u potpunosti neprihvatljivim. Nikako ne podržavam degradaciju i stvaranje razlika između stručnog i sveučilišnog studija na razini kvalifikacija. Mislim da je trud i rad na stručnom studiju jednakov vrijedan onome na sveučilišnom studiju. Također, mislim da bi alternativni prijedlog još više poticao na iseljavanje stručnih ljudi van granica Lijepe Naše. A znamo da je bez njih nema budućnosti u Republici Hrvatskoj u kojoj je nezaposlenost jedan od većih problema. Lijep pozdrav! Nikola Štefić	Prihvaćen Prihvaća se.
Marjan Klarić , Članak 6. Poštovani, Student sam preddiplomskog stručnog studija Održavanja motornih vozila na Veleučilištu Velika Gorica, te smatram alternativni prijedlog potpuno neprihvatljivim i diskriminirajućim. Ovakvim prijedlogom rekonstruiranja i „razdvajanja“ binarnog sustava, stručne studije stavlja u nepogodnu situaciju i dovodi u pitanje od budućnosti 55 000 studenata, te njihovu kompetenciju na tržištu rada dovodi gotovo na nulu. Tržištu rada potrebni su kako znanstvenici tako i stručnjaci iz određenih područja, stoga ovim putem molim nadležne organe da uzmu u obzir sve činjenice, pogotovo usklađivanje HKO-a sa EQF-om koje EU definira. Podržavam prvočitni prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja. S poštovanjem.	Prihvaćen Prihvaća se.

Katarina Žeželj , Članak 6. Poštovani, studentica sam preddiplomskog stručnog studija na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu i dajem potporu izvornom prijedlogu Ministarstva znanosti i obrazovanja dok se nikako i nimalo ne slažem sa alternativnim prijedlogom. Smatram kako će se time se samo kočiti razvoj u RH. Alternativnim prijedlogom potaknuto bi se studente na iseljavanje i završavanje studija izvan Republike Hrvatske. Smanjenjem razine kvalifikacije preddiplomskog/diplomskog stručnog studija diplome stručnih studija ne bi bile prepoznate nigdje u Europi i svijetu te se tako odudaraju od zakona zemalja EU. Smatram kako alternativni prijedlog diskriminira studente stručnih studija i da to neće donijeti baš nikakve pozitivne promjene. Broj ECTS bodova na stručnim studijima je jednak kao i na sveučilišnim stoga ne bi bilo logično da studiji sa istim brojem ECTS bodova, nemaju istu kvalifikacijsku razinu. Smatram kako bi se trebao podržati prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja gdje se ne diskriminira i gdje su svi studenti jednaki i ravnopravni te tako možemo konkurirati jedni drugima na tržištu rada i težiti boljoj Hrvatskoj! Lijep pozdrav!	Prihvaćen Prihvaća se.
Roberta Korica , Članak 6. Poštovani, Kao studentica Visoke Škole Međunarodnih odnosa i diplomacije, ne slažem sa alternativnim prijedlogom izmjene zakona, te smatram da smo zbog takvog prijedloga diskriminirani. Također, alternativni prijedlog nije u skladu s europskim uređenjima te bi to navelike navelo na iseljavanje stručnih ljudi van granica Hrvatske. Lijep pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.
Lana Vidović , Članak 6. Poštovani, kao studentica stručnog studija, ovim putem želim izraziti nezadovoljstvo diskriminirajućim alternativnim prijedlogom, te podržavam izvorni prijedlog MZO-a kao jedini prihvatljiv. Za sveučilišni i stručni diplomski je nužno ostvariti minimalno 300 ects bodova što znači da su isto radno vrijeme, trud i rad uloženi u dobivanje diplome. Lp, Lana Vidović	Prihvaćen Prihvaća se.
Luka Kraljić , Članak 6. Poštovani, Ne podržavam alternativni prijedlog(članka 6) jer on omalovažava studente stručnih studija i stvara velike podjele između ljudi koji bi danas sutra trebali međusobno surađivati kroz za boljšak ove zemlje. Smatram da je izvorni prijedlog Ministarstva vrlo korektan i pravedan te nisu potrebne izmjene. Jednaka količina uloženog rada za završetak studija mora biti jednak cijenjena što u ovom alternativnom prijedlogu nije slučaj. Smatram da bi se obrazovanje moglo unaprijediti izmjenama nekih drugih stvari koje neće stvoriti razlike i podjele u društvu. Lijep pozdrav, Luka Kraljić	Prihvaćen Prihvaća se.
Sara Polajžer , Članak 6. Poštovani, Kao studentica medicinsko-laboratorijske dijagnostike Zdravstvenog veleučilišta u Zagrebu prihvatljivim smatram izvorni nacrt prijedloga članka 6., te javno iskazujem neslaganje s alternativnim prijedlogom izmjene zakona. Mislim da je krajnje nepotrebno umanjivati uloženi trud i stečeno znanje studenata na veleučilištu. Studenti u RH trebaju biti ravnopravni kao što su u ostalim članicama EU. Smatram da bi navedeni alternativni prijedlog samo potaknuo studente na odlazak iz RH, a sumnjam da smo toliko bogata država da si možemo to dopustiti. Lijep pozdrav, Sara Polajžer	Prihvaćen Prihvaća se.

Filip Zeljko , Članak 6. Poštovani, Kao student sveučilišnog studija Sveučilišta u Zagrebu, stava sam da su studenti specijalističkih diplomskih stručnih studija jednako vrijedni kao i studenti sveučilišnih diplomskih studija. Jednak broj ECTS bodova kojim se definira radno opterećenje jednaki su na oba studija (300 ECTS), stoga zašto onda studente stručnih studija bilo da se izvode na sveučilištima, veleučilištima i visokim školama stavljati u degradirani položaj ? Ako mi studenti sa sveučilišta smatramo da smo jednako vrijedni kao i kolege sa stručnih studija, onda postavljam pitanje svim dionicima koji su pokrenuli ovakvu besmislenu raspravu, zašto pokušavate stvoriti jal među studentima? Lijep pozdrav Filip Zeljko	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Valentina Orišak , Članak 6. Poštovani, kao studentica preddiplomskog stručnog studija na Zdravstvenom veleučilištu slažem se s izvornim Nacrtom prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO-u. Alternativni prijedlog članka 6. ne podržavam te ga smatram diskriminirajućim i nepravednim zbog toga što studente koji su uložili jednak trud u svoje obrazovanje stavljaju u neravnopravan položaj. Nije li to podcenjivanje studenata stručnih studija? Lijep pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.
Iva Šeb , Članak 6. Poštovani,slažem se s izvornim nacrtom prijedloga te bih željela izraziti veliko neslaganje s alternativnim prijedlogom. Smatram da alternativni prijedlog diskriminira stručne studije, te potiče iseljavanja mladih i završavanja studija u inozemstvu. Lijep pozdrav. Iva Šeb, studentica medicinsko laboratorijske dijagnostike na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu.	Prihvaćen Prihvaća se.
Lora Ložić , Članak 6. Poštovani, studentica sam preddiplomskog sveučilišnog studija i prihvatljivim smatram izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO, dok se protivim alternativnom prijedlogu. Studenti stručnog specijalističkog diplomskega studija stječu jednak broj ECTS bodova kao i studenti sveučilišnog diplomskega studija pa se zapravo uvođenjem alternativnog prijedloga mijenja svrha ECTS bodova. Smatram da alternativni prijedlog diskriminira studente stručnih studija te da neće donijeti nikakve pozitivne promjene. Iako nisam student stručnog studija neprihvatljiva mi je degradacija bilo kojeg studenata, oni su budućnost Hrvatske i trebao bi se poticati njihov razvoj. Alternativni prijedlog djeluje demotivirajuće i donosi samo probleme. Razina kvalifikacija bi trebala ostati ista kako bi studenti poslije završenog fakulteta, na tržištu rada, bili uspješni zbog svog truda, znanja i sposobnosti. Smanjenjem razine kvalifikacije bi možda izgubili priliku za dokazivanjem kod nekih poslodavaca. Predlažem da se ponašamo "europski" i podržimo prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja. Takav prijedlog ne diskriminira niti jednog studenta i stavљa ih u ravноправan položaj te im omogućava konkurentnost na tržištu rada. Srdačan pozdrav!	Prihvaćen Prihvaća se.

Belizar Karlović , Članak 6. Slažem se da stručni i sveučilišni studiji i dalje na sedmoj razini budu zaista na sedmoj razini (7.1), a ne različitim podrazinama sedme razine (7.1 i 7.2) jer imaju isti broj ECTS bodova, pogotovo zato jer je najmanje 60 ECTS bodova na razini 7 ili višoj razini ishoda učenja. Nadam se da će svi napokon razumjeti da iako su različiti stručni i sveučilišni studiji, razine ishoda učenja mogu biti iste kao što je i u većini europskih zemalja s kojima nam je važno uskladiti HKO. Tako zaista omogućavamo da su naše kvalifikacije prepoznate u zemljama s kojima smo u Europskoj uniji i dajemo priliku obrazovanim osobama da razvijaju svoja znanja surađujući s kolegama diljem Europe. Zato sam protiv alternativnog prijedloga, a za izvorni prijedlog ovog zakona. Zar je zaista potrebno svaki zakon provjeravati na Ustavnome sudu? Kao i obično, gubi se vrijeme na stvari koje su odavno riješene i usklađene s ostalim europskim zakonodavstvom umjesto da se rješava kako da znanost i obrazovanje napreduje dalje kroz pozitivne reforme. Cilj sveučilišnih studija bi prvenstveno trebalo biti obrazovanje za daljnju karijeru u znanosti, a stručnih studija za ostatak tržišta rada. Naravno, budući da je očekivano trajanje zaposlenja sve duže i duže, treba omogućiti ljudima da lakše mijenjaju svoje kvalifikacije, tako da upravo prijedlog da su studiji na istoj razini omogućava daljnje obrazovanje studentima u binarnom sustavu obrazovanja s većom lakoćom.	Prihvaćen Prihvaća se.
Dominik Matan , Članak 6. Kao član studentskog zbora Veleučilišta u Karlovcu, smatram da rješenje koje je ponuđeno kao alternativno nije prihvatljivo. To rješenje degradira 1/3 studenata što nije prihvatljivo u današnjem dobu, gdje se govori da smo svi jednaki, da svi imamo jednaka prava. Po čemu 1/3 studenata zaslužuje da ih se omalovažava, da im se uskraćuje prava? Zar ćemo dozvoliti da skupina ljudi koja se smatra "nadmoćnom" ili da vrijedi više od drugih, tako gazi ljudi oko sebe. Smatram da svi zaslužujemo jednake uvijete. Smatram da bi se trebalo ostati na izvornom kvalifikacijskom okviru.	Prihvaćen Prihvaća se.
Roko Vrkljan , Članak 6. Kao student stručnog 3.godine stručnog studija Ugostiteljstva na Veleučilištu u Karlovcu, slažem se s izvornim prijedlogom Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta jer alternativni prijedlog studente stručnih studija dovodi u niži položaj u odnosu na studente sveučilišnih studija. Ne vidim niti jednu prednost alternativnog prijedloga, a ako ga vi vidite molim Vas da mi objasnite? Smatram da je previše studenata bilo i bit će na stručnim studijima koji mukotrpno uče i rade da bi stekli znanje i dobili diplomu, i ako prođe alternativni prijedlog to je čisto šikaniranje i omalovažavanje istih studenata koji su stekli isti broj ECTS bodova kao studenti sveučilišnih studija. Smatram da bi student nakon stečenih 180 ECTS bodova na stručnom studiju trebao imati pravo upisati sveučilišni studij. Hvala, lijep pozdrav Roko Vrkljan	Prihvaćen Prihvaća se.

Anton Jarmek , Članak 6. Student sam stručnog studija ugostiteljstva na Veleučilištu u Karlovcu te kao i ostali brojni kolege podržavam izvorni prijedlog Ministarstva. Smatram da alternativni prijedlog dovodi stručne studije u podređeni položaj kako sada , tako i jednog dana na tržištu rada jer ne dopušta nama studentima da pokažemo svoje stečeno znanje i kvalitete.	Prihvaćen Prihvaća se.
Dora Volarić , Članak 6. Poštovani, ne slažem se sa izmjenom zakona. Na ovaj način biste mogli još više potaknuti iseljavanje studenata u inozemstvo.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Ivana Martan , Članak 6. Poštovani, studentica sam druge godine medicinsko-laboratorijske dijagnostike na Zdravstvenom veleučilištu. U nadi da će jednog dana raditi u laboratoriju upisala sam ovaj smjer, koji je jedna vrlo važna djelatnost u današnjoj medicini. Prije svega smatram da su svi studenti upisali ovaj studij jer su imali neku viziju kako će izgledati njihov posao i znali su koliko će njihova diploma vrijediti na tržištu rada. Podupirem izvorni nacrt prijedloga, no u potpunosti sam protiv alternativnog prijedloga zakona jer se time diskriminiraju studenti stručnih studija. Studenti i na stručnim i sveučilišnim studijima moraju uložiti jednakonapora i truda kako bi nešto postigli, stoga ne vidim svrhu uvođenja alternativnog prijedloga. Smatram kako bi se time demotiviralo studente, a ujedno potaknulo iseljavanje iz naše zemlje koje je već ionako u punom jeku. Valja napomenuti da praksa vrednovanja diploma koju Vi predlažete sada, nije praksa ostalih europskih zemalja. Ako europske zemlje koje držimo kvalitetnima i sposobnima ne provode takvu praksu, zašto bismo mi? Kako je moguće da je diploma stručnog i sveučilišnog studija u ostalim zemljama Europske unije jednaka, a kod nas se to dovodi u pitanje? S poštovanjem, Ivana Martan	Prihvaćen Prihvaća se.

Matija Tkalčević
, Članak 6.

Poštovani, izvanredni student sam druge godine prediplomskog stručnog studija ekonomskog fakulteta u Zagrebu. U potpunosti se protivim alternativnom prijedlogu jer se sa time stvara diskriminacija prema svim studentima stručnih studija koji ulažu isti trud u svoje obrazovanje kao i studenti sveučilišnih studija. Imam par pitanja koji se vežu uz alternativni prijedlog. Ako se alternativni prijedlog donese hoće li država isplatiti štetu svakome studentu pojedinačno i sve troškove koje je uložio u svoje školovanje? Pošto niti jedan student ne studira isključivo na teret državnog proračuna, govoreći o redovnim studentima. Zato se pitam što je s nama koji studiramo izvanredno i plaćamo svaku godinu, a uz to nemamo nikakva studentska prava, jer se za nas smatra da svi radimo uz to što studiramo, a svi smo svjesni da to nije previše moguće u Republici Hrvatskoj. Smatram da ako alternativni prijedlog dođe na snagu, država bi trebala vratiti novac studentu za troškove studiranja i ostale troškove koji su nastali tijekom studiranja. Uopće nebih htio komentirati što bih bilo sa studentima sa privatnih studija jer oni su uložili pravo malo bogadstvo u svoje školovanje kako bi došli do diplome. Isto mi nije jasno zašto se diskriminiraju i omalovažavaju studenti prediplomskih stručnih studija i diplomskih specijalističkih studija koji nakon svoga školovanja ostvare 300 ECTS bodova isto kao i studenti sveučilišnih diplomskih studija. Uz to ako alternativni prijedlog dođe na snagu, studenti koji su završili diplomski specijalistički studij u Hrvatskoj uopće nisu kompetentni na europskom tržištu rad, za razliku od npr. studenata iz Austrije koji su završili isti specijalistički diplomski studiji i ostvarili isti broj ECTS bodova kao i studenti istog studija u Hrvatskoj. Općenito se razlikuju sveučilišni studij koji je orientiran na teoriju i znanstveno istraživanje i specijalistički studij koji je usmjeren na praksu i osposobljavanje za rad u određenom području. I zašto sada naša sveučilišta koja nemaju visok nivo autonomije žele mijenjati kvalifikacijski okvir, za razliku od britanskih i skandinavskih koja imaju najveću autonomiju u Europi po okviru EUA i nimalo im ne smeta što su kvalifikacijski okviri sveučilišnih i stručnih studija izjednačeni? Lijep pozdrav, Matija Tkalčević.

Primljeno na znanje
Primljeno na znanje.

Teo Vego , Članak 6. Poštovani, diskriminacija (lat.), ograničavanje u pravima, nejednakost u tretiranju pojedinaca ili skupina iz raznih razloga (npr. vjerskih, rasnih, nacionalnih, socijalnih). Dakle, 300 ECTS bodova sa Veleučilišta, prema alternativnom prijedlogu, nisu jednako vrijedni kao istih 300 ECTS bodova sa Sveučilišta, iako je Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN-123/03, NN-105/04, NN-174/04 i NN -46/07) propisan broj bodova za nivo obrazovanja. Smatram kako se Rektorski zbor kao i studentski zbor osjećaju ugroženim, jer su Veleučilišta kvalitetne ustanove koje pripremaju studente za rad na najzahtjevnijim mjestima te na ovaj način štite svoje privatne interese te diplomatskim putem pokušavaju čuvati monopol koji su nekad imali u obrazovanju. Alternativni prijedlog diskriminira sve studente koji su uložili svoj trud, vrijeme i novac, u svoje cijeloživotno obrazovanje. Primjere ravnopravnih sveučilišnih i stručnih studija možete vidjeti cijeloj Europi, a primjeri koje ističem su obrazovni sustavi Njemačke, Slovenije, Austrije, Nizozemske itd., stoga apeliram da se prestane izmišljati topla voda i stane na kraj izmjenama koji su diskriminirajući za cijele generacije studenata stručnih studija, te se ne popusti samovolji vrha Sveučilišta u Zagrebu, jer bi prihvatanje ovakvog prijedloga Zakona bio presedan u Europi. S poštovanjem, Teo Vego	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Julijana Sajković , Članak 6. Poštovani, Studentica sam I.godine studija sanitarnog inženjerstva u Zagrebu. Prihvatljivim smatram izvorni nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO-u dok s druge strane iskreno izražavam potpuno protivljenje alternativnom prijedlogu članka zastupan od strane Rektorskog zbora kao i očitovanje Pravnog sveučilišta u Zagrebu kojim se studente stručnih studija dovodi u podređen položaj. Također smatram kako se studente stručnih studija ne bi trebalo degradirati u odnosu na studente sveučilišnih diplomskih studija jer imamo jednak opterećenje ECTS bodovima, a jedino što nas razlikuje su ishodi učenja. Ovim alternativnim prijedlogom u nezavidan položaj stavljeni su svi prošli, sadašnji, ali i budući studenti stručni studija. Nadasve, alternativni prijedlog nije u skladu s Europskim kvalifikacijskim okvirom, a baš mi kao članica EU bi trebali biti u skladu s europskim okvirima, a ne skakati izvan tog okvira i dovoditi u pitanje prava pojedinaca na tržištu rada. Kao što svi znamo u našoj državi iz dana i dan raste broj ljudi koji iseljavaju iz zemlje u potrazi za boljim poslom ili čak obrazovanjem u inozemstvu. Prođe li alternativni prijedlog, povući se sa sobom mnoge brojne posljedice koje će biti Lijepoj našoj na štetu. Mislim kako bi se svi trebali složiti oko jednog, a to je da našoj zemlji treba boljšak koji ćemo ostvariti jednakim pravima na tržištu rada koji bi u konačnici rezultirao i napretkom zemlje. Doista nam ne treba još odlaska iz zemlje, gubljenje mlade intelektualne snage jer su to samo jedni od faktora koji „koče“ našu zemlju. Nadam se da će razum prevladati, a alternativni prijedlog biti odbačen u cijelosti. Lijep pozdrav, Julijana Sajković	Prihvaćen Prihvaća se.

Ana Lokin , Članak 6. Prihvatljivim smatram izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO, a alternativni prijedlog tog članka zastupan od stane Rektorskog zbora smatram neprihvatljivim jer nije u skladu s Europskim kvalifikacijskim okvirom, njime se studente stručnih studija dovodi u nepovoljan položaj i diskvalificira na tržištu rada	Prihvaćen Prihvaća se.
Neven Vujičić , Članak 6. Poštovani, kao inženjer elektrotehnike (struč. spec. ing. el.) sa 7. stupnjem obrazovanja se imam pravo upisati u Hrvatsku komoru inženjera elektrotehnike i koristiti naziv "Ovlašteni inženjer elektrotehnike". Sa 6. stupnjem obrazovanja ne postoji više ta mogućnost (nekada je postojala). Inženjer elektrotehnike u Saveznoj Republici Njemačkoj s ovlaštenjem za projektiranje sa završenim stručnim studijom razine 6. ima pravo dobiti ovlaštenje u RH (pečat) i projektirati, dok istovremeno inženjer elektrotehnike to isto pravo ne može ostvariti u svojoj državi. Smatram da je izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO prihvatljiv, dok neprihvatljivim smatram alternativni prijedlog tog članka zastupan od stane Rektorskog zbora te očitovanje Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu kojim se studente stručnih studija dovodi u podređeni položaj, degradira ih se i oduzimaju im se prava za koja su radili i učili. Lijep pozdrav! Neven	Prihvaćen Prihvaća se.
Danijela Lucić , Članak 6. Poštovani, studiram na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu te podržavam inicijalni prijedlog, čl. 6 jer smatram da alternativni prijedlog ne donosi ništa osim dobroga za sve buduće studente diplomskih stručnih studija. U Hrvatskoj se ovo pitanje proteže već dugo, da nije bitno ne bi se o tome vodila rasprava. Dakle, lako je za zaključiti da bi inicijalni prijedlog, čl.6 bio motivirajuć za sve studente i one koji će to postati. Stručni se studiji već duže vremena bate i ponižavaju, vrijeme je za promjenu. Prođe li taj inicijalni prijedlog, povući će sa sobom još pogodnosti jer će se otvoriti više mogućnosti. S poštovanje, D. Lucić	Prihvaćen Prihvaća se.
Franc Radman , Članak 6. Poštovani! Student sam stručnog studija Medicinsko-laboratorijske dijagnostike na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu i ovim putem iskazujem svoje potpuno protivljenje alternativnom prijedlogu zakona jer on,u takvom obliku odudara od zakona zemalja u EU. Štoviše, on je kočnica u razvoju ove zemlje i potaknut će ionako prekomjerno iseljavanje mladih. S obzirom da su sveučilišni i stručni studiji opterećeni jednakim brojem ECTS bodova, ovaj prijedlog zakona je i diskriminirajući. S poštovanjem, Franc Radman	Prihvaćen Prihvaća se.
Marina Gabelić , Članak 6. Poštovani, Studentica sam na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu i slažem se sa izvornim nacrtom prijedloga. Smatram da alternativni prijedlog stvara razlike među studentima sveučilišnih i stručnih studija te je za buduće studente Zdravstvenih, ali i drugih stručnih studija, demotivirajući i ponižavajući zato što su programi jednaki i jednak je broj ECTS bodova. Lijep pozdrav!	Prihvaćen Prihvaća se.

Matea Grbac , Članak 6. Poštovani, apsolventica sam specijalističkog diplomskog stručnog studija na Veleučilištu VERN' u Zagrebu. Razlog zbog kojega sudjelujem u ovoj javnoj raspravi je povezan sa mogućnosti promjene stručnih naziva i ravnopravnosti svih studenata stručnih studija sa integriranim tj. sveučilišnim diplomskim studijima. Podupirem glavni prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja kojim se predlaže da sveučilišni diplomski studiji i integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studiji ostanu na istoj razini sa specijalističkim diplomskim stručnim studijima, dok bi se poslijediplomski specijalistički studiji definirali na razini 7.2 . Lp, Matea Grbac	Prihvaćen Prihvaća se.
Matija Ament , Članak 6. Poštovani, Kao student preddiplomskog stručnog studija, smatram da je izvorni nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona HKO-u prihvatljiv i podržavam ga, dok alternativni prijedlog članka 6 smatram ponižavajućim, diskriminirajućim, demotivirajućim i krajnje neprihvatljivim. Primjećujem, da bi prihvaćanje alternativnog prijedloga zakona o kvalificiranju diploma stručnih fakulteta odudaralo od europskih zakona i europskog načina vrednjovanja. Ne postoji valjni razlog, niti je ijedan valjni argument iznešen koji bi objasnio razlog donošenje takvog alternativnog zakona. Morate imati na umu da na taj način oštećujete studente koji studiraju na državni proračun, a također biste oštetili studente koji studiraju izvanredno te studente koji studiraju na privatnim stručnim studijima. Na koji način bi privatna veleučilišta odnosno stručni studiji platili štetu svojim studentima koji su izdvojili ogroman novac da bi stekli diplomu koja je praktički nevažeća te više nema tu vrijednost za koju je student mislio da će imati prilikom upisa ? Bi li država isplatila štetu svim državnim studentima koji već trenutno studiraju na stručnim studijima jer im je obećana jedna razina visokog školovanja, a dobit će drugu ? Lijep pozdrav, Matija Ament	Prihvaćen Prihvaća se.

Filip Butumović , Članak 6. Poštovani, bivši sam student Specijalističkog diplomskog stručnog studija elektrotehnike koji sam uspješno završio na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu. Sretno sam zaposlen u struci. Moram biti iskren i izraziti ogorčenje i frustracije što se u našoj maloj zemlji ovakvi zakoni uopće predlažu. Nastavno tome, apsolutno podržavam izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO, dok neprihvatljivim, štetnim i naprosto uvredljivim smatram alternativni prijedlog tog članka zastupan od stane Rektorskog zbora kao i očitovanje Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu kojim se studente stručnih studija dovodi u podređeni položaj. Ako sveučilišta i veleučilišta velikih zemalja mogu biti složne i komunicirati zajedničkim jezikom u jednom jedinstvenom cilju, a to je da uvek unaprijeđuju svoju nastavu i teže ka boljem, višem cilju, da svake godine iz njihovih učilišta izlaze bolji i obrazovani ljudi, možemo i moramo onda i mi. Zašto dijeliti? Zašto etiketirati? Svaki individualac je dobar ili bolji u nečemu. Na primjer, mi sa stručnih studija imamo neke bolje razvijene vještine od kolega sa sveučilišnih studija i obratno. To ne znači da je netko bolji ili lošiji, već daje priliku da se upotpunjujemo znanjem i vještinama kasnije na zajedničkim projektima u tvrtkama za koje radimo. Nadam se da razumijete poantu. Učinite, vjerujem, više od 100 000 ljudi sretnim i odbacite ove alternativne prijedloge članka zakona o HKO, za našu bolju budućnost, kao i bolju budućnost Hrvatske.	Prihvaćen Prihvaća se.
Marina Blažević , Članak 6. Poštovani, Studentica sam Zdravstvenog Veleučilišta u Zagrebu i slažem se s izvornim nacrtom prijedloga. Ne podržavam alternativni prijedlog koji nikako nije prihvatljiv radi diskriminacije studenata stručnih studija koji su stekli ili će steći istu razinu obrazovanja kao i kolege na sveučilišnim studijima. Stručni i sveučilišni studiji imaju jednak program i na kraju obrazovanja studenti stječu jednak broj ECTS bodova. Lijep pozdrav!	Prihvaćen Prihvaća se.
Dorotea Fabek , Članak 6. Poštovani, Moje ime je Dorotea Fabek i studentica sam 2.godine medicinsko-laboratorijske dijagnostike na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu.Smatram da je alternativni prijedlog članka 6. Zakona o hrvatskom kvalifikacijskom okviru apsolutno neprihvatljiv.Ovim se prijednogom diskriminira dio studenata te se jasno poručuje da se trud i rad studenata ne cjeni jednako.Nadam se da ce se u budućnosti više raditi na tome kako studentima omogućiti kvalitetnije studiranje,a ne zadirati u njihova prava. Zahvaljujem na prilici da izrazim svoje mišljenje, Lijep pozdrav.	Prihvaćen Prihvaća se.

Kristina Loborec , Članak 6. Poštovani, Prihvatljivim smatram izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO, a dok neprihvatljivim smatram alternativni prijedlog tog članka zastupan od strane Rektorskog zbora te očitovanje Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu kojim se studente stručnih studija dovodi u podređeni položaj. Kao studentica stručnog studija zahtjevam da HKO bude usklađen s EQFom, da nam se sukladno našem znanju i vještinama omogući konkurentnost kako na domaćem, tako i na međunarodnom tržištu rada. Ukoliko alternativni prijedlog bude prihvaćen, a studenti stručnih studija diskriminirani i degradirani, zahtjevam odgovor na pitanje tko će pokriti troškove studija kojeg ne bismo pohađali po alternativnim uvjetima. Također ukoliko dođe do degradiranja stručnih studija, hoće li nam biti omogućemo besplatno pohađanje razlikovnih predmeta i pokriće svih troškova kako bismo došli na razinu na kojoj bismo trebali biti? Želim naglasiti da sam upisom stručnog ekonomskog studija i izabranog smjera bila u potpunosti svjesna znanja i kompetencija koje želim steći i u kojem smjeru želim razvijati svoju karijeru koju sam započela. Rad, trud i obrazovanje, između ostalog i utrošeni resursi koji su se bazirali na Hrvatskom kvalifikacijskom okviru za kojeg sam se nadala da će ići prema naprijed i prilagođavati se Europskom kvalifikacijskom okviru sada će biti narušeni i uzalud utrošeni. S poštovanjem! Kristina	Prihvaćen Prihvaća se.
Ante Krapljanov , Članak 6. Zakonom o visokom obrazovanju definira se da sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škole obavljaju djelatnost visokog obrazovanja. Studiji visokog obrazovanja dijele se u tri osnovne razine preddiplomski studiji, diplomski studiji i postdiplomski studiji. Svi studiji na osnovu svog programa dobivaju dopusnicu od Ministarstva znanosti kao prvi korak u kojem država regulira postojanje pojedinih studija, navedeni korak se odvija kontinuirano i ako neki studij ne zadovoljava kriterije ne mora dobiti dopusnicu. Na sveučilištima i veleučilištima izvode se diplomski studiji kojima se ukupno stječe najmanje 300 ECTS bodova. Zakon ne poznaje razliku ECTS bodova stečenih na sveučilištu ili ECTS bodova stečenih na veleučilištu. Kako diplomski studiji spadaju u drugu razinu visokog obrazovanja koja prema EQF-u spada u razinu 7, ne postoji mogućnost da se ti studiji dijele u podrazine u HKO-u jer ne postoji razlika u razni (diplomski studij kojim se ukupno stječe najmanje 300 ECTS bodova), za razliku od sveučilišnog specijalističkog studija kojim se stječe najmanje ukupno 360 ECTS bodova. Proizlazi da za postojanje tri podrazine na razini 7 nedostaje potrebna razlika u ECTS bodovima, a prema važećem zakonu između pojedinih ECTS bodova nije definirana razlika, pa prema tome alternativni prijedlog nije u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju. Nadalje, različiti uvjeti osnivanja visokih učilišta opravdani su, jer razine studija koje se mogu izvoditi na sveučilištima i veleučilištima nisu iste, naime sveučilišta mogu izvoditi postdiplomske studije dok veleučilišta to ne mogu. Prijedlog da se specijalistički diplomski stručni studiji svrstaju u razinu 6 EQF-a je potpuno neprihvatljiv i doveo bi do još veće krize u visokom obrazovanju i bio bi višestruko štetan i diskriminirajući, za sve koji su završili ili studiraju specijalističke diplomske stručne studije, a kojih je nemali broj u Hrvatskoj. Ako je pak takav stav prihvatljiv Ministarstvu, predlažem da se nakon prijelaznog roka od 3 godine više ne izdaju dopusnice za specijalističke	Primljeno na znanje Ministarstvo znanosti i obrazovanja u daljnju proceduru upućuje glavni prijedlog Nacrta prijedloga zakona te se u odgovoru ne razmatraju pitanja vezana uz alternativni prijedlog. Vezano uz komentar koji se odnosi na razine 7.1. i 7.2. napominjemo da zakonski prijedlog definira 7.1. i 7.2. kao zasebne razine Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira, a ne kao podrazine razine 7. Vezano uz komentar koji se odnosi na uvjete pristupanja poslijediplomskim sveučilišnim (doktorskim) studijima, ovaj je zakonski prijedlog izrađen polazeći od Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju i Odluke Ustavnog suda. Prema članku 73. stavku 2. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju(dalje: Zakon), poslijediplomski sveučilišni studij (doktorski studij) može se upisati nakon završetka diplomskog sveučilišnog studija.

diplomske stručne studije ili daje manji broj dopusnica sve do vremena kad će takvi studiji ponovno biti poželjni, ali da se stručni diplomski studiji ne svrstavaju u 6 razinu EQF-a već u razinu 7, kojoj prema zakonu i pripadaju. Tako se izbjegava da se ova kriza u visokom obrazovanju prelomi preko leđa studenata koji nisu krivi za nastalu situaciju. Naime svrstavanjem stručnih diplomskih studija u razinu 6 EQF-a došlo bi do degradacije postojećih diploma i pomutnje u reguliranim profesijama i na tržištu rada. Dosta specijalističkih diplomskih stručnih studija izvodi se kao studij uz rad, i plaća se, plaćanje troškova studiranja uglavnom snosi poslodavac, povodeći se rezultatima rada djelatnika. Regulirane profesije propisuju drugu razinu visokog obrazovanja za pojedine stručne poslove. Prema važećoj zakonskoj regulativi, završetkom specijalističkog diplomskog stručnog studija, osigurava se stjecanje 300 ECTS bodova na diplomskoj razini studija, dakle druga razina visokog obrazovanja. Prema navedenom poslodavci najčešće iz realnog sektora ulaze u znanje i stručno napredovanje kako svojih djelatnika tako i same tvrtke. Napredovanjem se omogućuju nove poslovne mogućnosti, a u konačnici i uplaćivanje poreza u državni proračun. Srvstavanje stručnih studija u niže razine EQF-a dovodi do nemogućnosti pristupa reguliranim profesijama. Pravna nesigurnost dovodi u pitanje osobne slobode zajamčene Ustavom. Ovom prilikom želim se i osvrnuti na odluku Ustavnog suda koju poštujem, ali se ne slažem s njom iz razloga jer je pristupanje razini 8.2. bilo regulirano formulacijom: – Razina 8.2 – stjecanje kvalifikacije uključuje najmanje tri godine znanstvenih ili umjetničkih istraživanja u ekvivalentu punog radnog vremena, čiji su rezultat originalni radovi s relevantnom međunarodnom recenzijom. Uvjet pristupanja: posjedovanje prethodne kvalifikacije na razini 7. Dakle stjecanje kvalifikacije podrazumijeva znanstvene radove. Dok je zakonom o visokom obrazovanju regulirano da: Znanstveni rad (1) Znanstvenim radom u smislu ovoga Zakona bave se znanstvenici na sveučilištima i institutima i drugim znanstvenim organizacijama kao i osobe izabrane na suradnička radna mjesta u tim organizacijama, te drugi znanstvenici koji su ispunili uvjete za obavljanje znanstvene djelatnosti u skladu s ovim Zakonom. Budući da se stručni specijalisti uglavnom ne bave znanstvenim radom nego stručnim, jasno je da navedena formulacija ne može zadirati u autonomiju sveučilišta, jer su detaljni uvjeti za obavljanje znanstvenog rada sadržani u Zakonu o visokom obrazovanju. Odnosno na osnovu ove formulacije nitko od stručnih specijalista nije upisao doktorat niti je mogao. Ali svejedno Ustavni sud je donio odluku o brisanju stručnih specijalista iz HKO-a; pa prema toj odluci trenutno u HKO-u ne postoji kvalifikacija koja se stječe specijalističkim diplomskim stručnim studijem već puna 3 mjeseca. Mislim da je Ustavni sud mogao donijeti i drugačiju odluku koja bi zaštitila autonomiju sveučilišta a u isto vrijeme ne bi naštetila tisućama diplomiranih stručnjaka, budući da svako ograničenje slobode ili prava mora biti razmijerno naravi potrebe za ograničenjem u svakom pojedinom slučaju. Zaključak Vijeća za znanost svodi se na to da bi jedino sveučilišta mogla izvoditi studije na 2 razini visokog obrazovanja. Ne slažem se s tim zaključkom jer mislim da je konkurentnost dobra. Mislim da je binarni sustav dobar, jer se dva sustava međusobno nadopunjaju i omogućuju napredak koji nam je prijeko potreban i na diplomskoj razini studija. Budući da su razvijene zemlje morale puno raditi i stjecati znanja da bi to postale, a u njima je omogućeno diplomiranim stručnjacima da upišu

doktorat, želio bi postaviti pitanje na koje molim odgovor: Kada će diplomirani stručnjaci (stručni specijalisti) moći u Hrvatskoj upisati doktorat? Zašto sveučilišni specijalistički studij ne bi mogli upisati stručni specijalisti, budući da se radi o usavršavanju u struci? Prema tome dajem prijedlog za izmjenu osnovnog prijedloga s kojim se u osnovi slažem: – Razina 7.2 – kvalifikacije stečene završetkom poslijediplomskih specijalističkih studija Ukupno radno opterećenje za stjecanje kvalifikacije minimalno je 60 ECTS bodova na razini 7 ili višoj razini ishoda učenja. Uvjet je pristupanja posjedovanje prethodne kvalifikacije koja se stječe završetkom sveučilišnoga diplomskog, integriranoga preddiplomskog i diplomskoga sveučilišnog studija ili specijalističkog diplomskog stručnog studija u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše sveučilište, odnosno saставica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove saставnice. Unaprijed zahvaljujem. Ante Krapljanov struč.spec.ing.aedif.

Robert Medved

, Članak 6.

Pozdrav, Moje ime je Robert Medved i student sam specijalističkog diplomskog studija Informacijski sustavi na Veleučilištu Velika Gorica. Podupirem glavni prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja prema kojemu se sveučilišni diplomski studiji i integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studiji svrstavaju na istoj razini (razina 7.1) sa specijalističkim diplomskim stručnim studijima, te sukladno kojemu su poslijediplomski specijalistički studiji definirani na razini 7.2. Hrvatskog kvalifikacijskog okvira. Sa alternativnim prijedlogom se nikako ne slažem, jer moj trud, želja, upornost, nuda u bolje sutra, novac i zadnje dvije godine života gdje sam dobrom dijelom zanemario društveni život da bih mogao studirati i financirati si studij pada u vodu, osim stečenog znanja (koje mi je najbitnije). Ovim putem molim Vas da zanemarite alternativni prijedlog, kojim tjerate male i ambiciozne ljude iz Lijepe naše. S poštovanjem, Robert Medved.

Elena Jokić

, Članak 6.

Poštovani, studentica sam radne terapije na Zdravstvenom Veleučilištu u Zagrebu i dajem potporu izvornom prijedlogu Ministarstva znanosti i obrazovanja, dok se s alternativnim prijedlogom niti malo ne slažem i smatram ga diskriminirajućim i neprihvatljivim. Bespotrebno je dodatno naglašavanje nejednakosti i uskraćivanje tj. smanjivanje zapošljavanja mladima stručnih fakulteta u Republici Hrvatskoj, a napose van nje. Lijep pozdrav! Elena Jokić

Manuela Savić

, Članak 6.

Poštovani, studentica sam preddiplomskog sveučilišnog studija sestrinstva i želim dati jasno i glasno svoje mišljenje NE!! NE usvajanju alternativnog prijedloga izmjene članka 6.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Ivor Hlad , Članak 6. Kao student preddiplomskog stručnog studija održavanje računalnih sustava na Veleučilištu Velika Gorica, izražavam nezadovoljstvo alternativnim prijedlogom izmjene članka 6. Zakona o HKO-u. Smatram kako se studente stručnih studija ne bi trebalo stavljati u podređeni položaj spram studenata sveučilišnih studija, budući da imamo jednak broj ECTS bodova, te je jedino po čemu se razlikujemo su ishodi učenja. Stoga kreatore novog Zakona o HKO-u ovim putem molim da odluka koju donesu negativno ne utječe na studente stručnih studija bilo preddiplomskih ili diplomskih stručnih studija. Pozdravljam glavni prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja koji specijalističke diplomske stručne studije i sveučilišne diplomske studije svrstava na jednaku razinu (7.1), te na razinu 7.2 poslijediplomske specijalističke studije.	Prihvaćen Prihvaća se.
Toni Matković , Članak 6. Poštovani, student sam i predstavnik stručnog studija koji je nedavno proglašen "najpoželjnijim programom ICT obrazovanja u Hrvatskoj", te ujedno i prvostupnik sveučilišnog studija pedagogije, te smatram svojom obavezom očitovati se o navedenim izmjenama i prijedlozima. Očekivano, smatram da alternativni članak 6. neće donijeti rješenje novonastaloj problematici, već da će naprotiv dodatno izazvati nove probleme. Neporeciva razlika između stručnih i sveučilišnih studija je jasna, i nije stavljena u pitanje da bi ju se ovako eksplicitno trebalo braniti novim idejama o izmišljenom potkategoriziranju već postojeće, kvalitetne i međunarodno usklađene podjele. Svi studenti u Republici Hrvatskoj prošli su kroz isti ispit državne mature kako bi upisali studij, svi se trude i polažu ispite kako bi završili prvo preddiplomski, a potom i diplomski studij, bore se za identični broj ECTS bodova i obranom završnog/diplomskog rada završeđuju kvalifikaciju iste razine. Ergo, obujam studija je identičan, ali je profil drugačiji, i tu razliku treba diferencirati u nazivu kvalifikacije, ali na istoj razini. Kao što ostale članice Europske unije prate naputke iz Europskog Kvalifikacijskog Okvira jer je to očigledno dobar put i funkcioniра međunarodno na visokoj razini, smatram da bi i Hrvatska trebala pratiti uvaženu međunarodnu praksu koja donosi dobre rezultate. Polemikama nastalim pretpostavkama da mnoge stručne studije pratiti loš ugled i da se do kvalifikacije dolazi neprihvatljivim načinima nije mjesto ovdje. Ako se smatra da neke obrazovne institucije ne obavljaju svoju djelatnost korektno, za to postoje nadležni organi koji bi trebali provesti kontrolu i reviziju poslovanja, da li na sveučilišnom ili stručnom studiju. Možete mi molim Vas navesti gdje je sve definirana razlika između stručnih i sveučilišnih studija? I da li je tvrdnja rektora Sveučilišta Damira Borasa točna da sveučilišni studij obuhvaća i znanost i struku, dok stručni obuhvaća samo struku? Jer kada sam studirao na sveučilištu dominiralo je pisanje seminara i obrada teorije bez ikakvog stručnog karaktera, dok na stručnom studiju rješavam probleme vezane uz struku od prvog dana u svakom kolegiju. Lp	Prihvaćen Prihvaća se.

Nevena Radičević , Članak 6. Poštovani, Kao studentica medicinsko-laboratorijske dijagnostike Zdravstvenog veleučilišta u Zagrebu prihvatljivim smatram izvorni nacrt prijedloga članka 6., te javno iskazujem neslaganje s alternativnim prijedlogom izmjene zakona. Smatram da bi navedeni alternativni prijedlog samo potaknuo još "veću" i "dublju" diskriminaciju među studentima, a kasnije i radnim kolegama što je apsolutno nedopustivo jer su i stručni i sveučilišni programi isti po ECTS bodovima te je to također odudaranje od zakona zemalja EU. Donešenje takvog zakona samo bi potaknulo odlazak "mladih mozgova" da svoju karijeru i život grade u inozemstvu, a to nikome ne bi trebalo biti u interesu, pogotovo ne Republici Hrvatskoj. Svakome bi trebalo biti u interesu zadržati što veći broj akademski obrazovanih građana jer oni su jedini koji se mogu izboriti za bolje sutra te boljitet Republike Hrvatske. Lijep pozdrav, Nevena Radičević	Prihvaćen Prihvaća se.
Ivan Turkalj , Članak 6. Prihvatljivim smatram odbaciti alternativni prijedlog članka 6., iz čega proizlazi da je ispravno izjednačiti stručni specijalistički diplomski studij s diplomskim studijem.	Prihvaćen Prihvaća se.
Leonardo Crvenković , Članak 6. Kao student specijalističkog diplomskog stručnog studija Veleučilišta Velika Gorica, smatram da je alternativni prijedlog članka 6. Nacrta Prijedloga izmjene Zakona o HKO-u neprihvatljiv. Najbitnija razlika između sveučilišnih i stručnih studija osim ishoda učenja jest obvezna stručna praksa na preddiplomskim odnosno diplomskim stručnim studijima. Smatram da navedeni stupovi visokog obrazovanja trebaju biti u ravnopravnom položaju, jer bi se neujednačenim razinama, kao što je navedeno u alternativnom prijedlogu (razina 7.1 i 7.2) ugrožavala egzistencija trećeine ukupne studentske populacije RH. Sve vrste obrazovnih i studijskih programa jasno su definirane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju. Shodno tome sveučilišni diplomski i specijalistički diplomski stručni studiji imaju jednak broj ECTS bodova te nema nikakve potrebe dijeliti ih na drugačije razine unutar Zakona o HKO-u. Sam Zakon o HKO-u trebao bi biti usklađen s drugim nacionalnim kvalifikacijskim okvirima koji ima cilj mobilnosti te cjeloživotno obrazovanja kako navodi EQF.	Prihvaćen Prihvaća se.
Filip Jurčić , Članak 6. Kao student specijalističkog diplomskog stručnog studija ne slažem se sa prijedlogom članka 6. nacrta prijedloga izmjene zakona o HKO. Završenim školovanjem ostvarujem isti broj ECTS bodova kao i studenti sveučilišta, dakle imamo isto opterećenje. Moje pitanje je zašto se pokušava diskriminirati preko 50 000 studenta stručnih studija koji mogu pridonijeti boljitetu jednako kao i studenti sveučilišta. Umjesto da se mlađi potiču na visoko obrazovanje ovim prijedlogom se radi upravo suprotno, umjesto da se mlađi potiču da ostanu u Hrvatskoj tjerih se van. Svim članicama Europske unije je cilj podići razinu obrazovanja i broj visokoobrazovanih ljudi a samo se kod nas radi suprotno. Zar ne možemo svi zajedno surađivati i boriti se za bolju budućnost svih nas a ne samo pojedinaca?	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.

Ivan Sivrić , Članak 6. Poštovani, kao student specijalističkog studija informacijskih sustava neslažem se sa alternativnim prijedlogom članka 6. zakona o hrvatskom kvalifikacijskom okviru. Mislim da je prijedlog izrazito nekorektan, nije u skladu sa principima bolonjskog sustava i osobno mi izrazito smeta da netko može preko noći smanjiti vrijednost titule koju sam teško stekao. S poštovanjem, Ivan Sivrić.	Prihvaćen Prihvaća se.
Hrvoje Čanađija , Članak 6. Vaš prijedlog članka 6 smatram neprihvatljivim, jedino ispravno je izjednačiti stručni specijalistički diplomski studij s diplomskim studijem. Radimo jednakako kao i svi drugi studenti.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Ivan Belobrajdić , Članak 6. Student sam specijalističkog stručnog studija, te se sa prijedlogom članka 6. ne slažem, jer završetkom ostvarujem isti broj ECTS bodova kao drugi studenti sveučilišta. Sama logika nalaže da zakon nema smisla, jer ako netko ima ostvaren isti broj ECTS-a trebalo bi ga se također isto i vrednovati,	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Matej Pisačić , Članak 6. Poštovani, student sam na specijalističkom diplomskom stručnom studiju te u potpunosti podržavam izvorni prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja koji svrstava stručne diplomske studije i sveučilišne diplomske studije u ravnopravan položaj. Apsolutno neprihvatljivim, apsurdnim i degradirajućim smatram alternativni prijedlog članka 6. izmjene zakona o HKO-u te sukladno tome tražim njegovo odbacivanje. Ako puno razvijenije države, članice EU, stručne i diplomske studije stavljaju u ravnopravan položaj, i pritom ne strahuju od "narušavanja autonomije sveučilišta", postavlja se pitanje, zašto se u RH donose ovakvi prijedlozi izmjene zakona koji neće pridonijeti apsolutno nikakvom boljitku, ni za društvo, ni za državu. Iskreno se nadam, da će u ovoj situaciji prevladati zdrav razum, i da će institucije konačno odraditi svoj posao. Lijep pozdrav, Pisačić Matej	Prihvaćen Prihvaća se.
Lucija Rajić , Članak 6. Poštovani, studentica sam Zdravstvenog veleučilišta u Zagrebu te javno iskazujem neslaganje s alternativnim prijedlogom izmjene zakona. Jedan od razloga je diskriminacija studenata stručnih studija na svim razinama i postavlja se pitanje o jednakosti stručnih i sveučilišnih programa po ECTS bodovima. Lijep pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.
Anamaria Fabijanac , Članak 6. Poštovani, studentica sam 2.godine MLD-a na Zdravstvenom veleučilištu i u potpunosti podržavam izvorni nacrt prijedloga, dok istovremeno u potpunosti osuđujem alternativni oblik izmjene zakona, za kojeg smatram da potiče i izaziva diskriminaciju i nameće razliku između studenata. Lijep pozdrav.	Prihvaćen Prihvaća se.

Kristijan Pili , Članak 6. Kao građanin s titulom koji je stekao na stručnom preddiplomskom studiju, stava sam da alternativni prijedlog 6. članka Zakona o HKO-u nije prihvatljiv. Iz sljedećih razloga, u RH trećina studentske populacije (55 000) studira na stručnim studijima koji se izvode na sveučilištima, veleučilištima i visokim školama, te na njih ovaj Zakon ima direktni utjecaj. Smatram kako je glavni prijedlog koji svrstava specijalističke diplomske stručne studije i sveučilišne diplomske studije na razinu 7.1. logičan i nužan, a budući da se navedeni studiji razlikuju isključivo po vrstama ishoda učenja. Binarni sustav RH vrednuje sveučilišni i stručni stup visokog obrazovanja kao jednakovrijedne vrste obrazovnog procesa, kao što i navodi odluka Ustavnog suda. Alternativni prijedlog u sklopu kojeg se specijalističke diplomske stručne studije degradira u odnosu na sveučilišne diplomske studije nije prihvatljiv s obzirom na jednako opterećenje ECTS bodovima kod oba studija. Hrvatski bi sustav visokog obrazovanja u slučaju prihvatanja alternativne opcije bio jedini sa pod razinama, odnosno razlikama u sklopu nacionalnog kvalifikacijskog okvira u odnosu na druge zemlje EU koje imaju implementiran binarni sustav visokog obrazovanja. Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju u članku 2. stavku 3. jasno navodi kako se visoko obrazovanje temelji na europskoj humanističkoj i demokratskoj tradiciji te usklađivanju s europskim sustavom visokog obrazovanja. U državi u kojoj se svaki dan povećava broj mladih koji napuštaju granice Lijepe naše i natalitet opada smatram da diskriminacija po pitanju kvalifikacija na tržištu rada ili po bilo kojem obilježju predstavlja uteg koji ozbiljno može narušiti već nestabilno stanje gospodarstva, te životnog standarda u RH.	Prihvaćen Prihvaća se.
Antonio Mikulić , Članak 6. Poštovani, kao student preddiplomskog stručnog studija Očne optike na Veleučilištu Velika Gorica slažem se s glavnim prijedlogom Zakona, te smatram alternativni prijedlog demotivirajućim i diskriminirajućim za sve sadašnje i buduće studente stručnih studija.	Prihvaćen Prihvaća se.
Gabrijela Devčić , Članak 6. Poštovani, Kao studentica medicinsko laboratorijske dijagnostike Zdravstvenog veleučilišta u Zagrebu prihvatljivim smatram izvorni nacrt prijedloga članka 6., dok ističem neslaganje s alternativnim prijedlogom. Navedenim alternativnim prijedlogom potiču se podjele među studentima, iseljavanje i završavanje studija u inozemstvu, a samim time i gubitak radne snage što nikako ne vodi boljitu Republike Hrvatske. Lijep pozdrav, Gabrijela Devčić	Prihvaćen Prihvaća se.

Marina Ilić , Članak 6. Poštovani, studentica sam stručnog preddiplomskog studija Očne optike na Veleučilištu Velika Gorica, koji je drugi studij koji pohađam. Prije studija Očne optike, završila sam sveučilišni preddiplomski stručni studij na Sveučilištu J.J. Strossmayera u Osijeku. Upravo zbog toga, smatram da je izvorni nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO- u prihvatljiv te ga kao takvog podržavam. Alternativni prijedlog smatram diskriminirajućim prema svim studentima stručnih studija koje se tako degradira, a istovremeno se stavljuju u nezavidan položaj svi bivši, sadašnji i budući studenti na stručnim studijima. Stoga, pozdravljam izvorni prijedlog prema kojem su sveučilišni diplomski studiji i specijalistički diplomski stručni studiji na jednakoj razini (7.1), te ne prihvaćam degradaciju koju bi donio alternativni prijedlog.	Prihvaćen Prihvaća se.
Miljenka Prgomet , Članak 6. Kao studentica Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu smatram da alternativni prijedlog nije nikako prihvatljiv. Ulaskom Republike Hrvatske u EU jedno od glavnih stavki je jednakost prema stečenim titulama u svim zemljama EU. Sa alternativnim prijedlogom ta se jednakost ne postiže u zemljama EU. Degradacijom kvalifikacijskih razina gubi se pravo mobilnosti prema zemljama EU te zapošljavanje u istima, što je glavni cilj EQF-a. Naglašavam, EU potiče jednakost studenata u svim zemljama , a po alternativnom prijedlogu to nikako nije moguće. Alternativni prijedlog nije nikako u skladu sa praksom Europske unije stoga ne bi uopće trebao biti prihvaćen te takvi prijedlozi sa sigurnošću potiču mlade ljudi na iseljavanje zbog degradacije u vlastitoj zemlji.	Prihvaćen Prihvaća se.
Martina Mačković , Članak 6. Poštovani, studentica sam 2. godine Specijalističkog diplomskog stručnog studija na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu. Smatram da je alternativni prijedlog neprihvatljiv te da se njime diskriminiraju studenti svih stručnih studija. Lijep pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.
Trpimir Alajbeg , Članak 6. Ako bi se prihvatio alternativni prijedlog tj. da završeni diplomanti stručnog specijalističkog studija budu različita (u konkretnom slučaju NIŽA) razina od sveučilišnih završenih diplomanata, time bi se uveo opasan presedan temeljem kojeg bi sutra netko mogao predložiti da završeni gimnazijalci budu viša razina od učenika koji završe četverogodišnje tehničke srednje škole. Ili možda još gore, da suci općenito odlučuju o metodi i načinu liječenja bolesnika na istovjetan način kao što odlučuju (procjenjuju) u ovom slučaju (o razinama obrazovanja, kompetencijama i ishodima učenja.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.

Lucija Topić , Članak 6. Poštovani, kao studentica preddiplomskog stručnog studija Očne optike stava sam da stručni studiji kao i sveučilišni trebaju biti kao i dosada i jesu jednako vrijedni. Uvijek smo bili na istim razinama stoga je nebulozno kao i besmisleno spuštati razine studija. Gospodo sa sveučilišta, ne zaboravite da također izvodite stručne studije kako diplomske tako i preddiplomske stručne studije te da to direktno utječe na 55 000 studenata u RH. Tržištu rada potrebni su i znanstvenici kao i stručnjaci iz određenog područja, stoga ovim putem molim nadležne organe kada budu donosili odluku da uzmu sve činjenice u obzir, pogotovo usklađivanje sa EQF-om koje EU definira. Podržavam prvočitni prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja koji svrstava sveučilišne diplomske studije i specijalističke diplomske stručne studije na jednake razine (7.1) te specijalističke poslijediplomske studije na razinu 7.2.	Prihvaćen Prihvaća se.
Anamarija Dejanović , Članak 6. Poštovani, kao studentica radiološke tehnologije na Zdravstvenom veleučilištu Zagreb nikako se ne slažem s alternativnim prijedlogom jer smatram da smo na taj način diskriminirani u odnosu na studente sveučilišnih studija, da to u potpunosti odudara od zakona zemalja EU te da se naš trud tijekom studiranja u tom slučaju svodi na besmisao. Lijep pozdrav, Anamarija Dejanović.	Prihvaćen Prihvaća se.
Cecilija Šojka , Članak 6. Poštovani, Studentica sam 1.godine stručnog preddiplomskog studija na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu i smatram alternativni prijedlog diskriminirajućim za sve studente stručnih studija. Ovakvim postupanjem umanjujete vrijednost studenata svih stručnih studija iako smo baš kao i studenti sveučilišnih studija dužni ispuniti svoje studentske obveze. Smatram da svi imamo pravo na jednakost i obrazovanje. Lijepi pozdrav, Cecilija Šojka	Prihvaćen Prihvaća se.
Goran Sabljak , Članak 6. Poštovani! Kao bivši student sveučilišnog studija, te sadašnji student veleučilišnog stručnog studija, prihvatljivim smatram izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO, a dok neprihvatljivim smatram alternativni prijedlog tog članka zastupan od stane Rektorskog zbora te očitovanje Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu kojim se studente stručnih studija dovodi u podređeni položaj. Zanima me kako je moguće da se ovaj zakon kosi sa zakonom EU? LP Goran Sabljak, dipl. ing. prom., ing. el., struč. spec. ing. sec.	Prihvaćen Prihvaća se.
Lucija Lovrić , Članak 6. Poštovani, studentica sam prve godine preddiplomskog stručnog studija sanitarnog inženjerstva na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu. U potpunosti podržavam članak 8. (izvorno čl. 6.) prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru u kojem se specijalistički diplomski stručni studiji i sveučilišni diplomski studiji svrstavaju u istu razinu 7.1. U potpunosti se protivim alternativnom rješenju čl. 8. Smatram alternativno rješenje diskriminirajućim i potpuno štetnim za državu prvenstveno jer bi potaknuo iseljavanje mladih i samim time znatno usporio razvoj Republike Hrvatske. Lijep pozdrav!	Prihvaćen Prihvaća se.

Nediljko Jerković
, Članak 6.

Poštovani, kao student Fakulteta elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu te kao iznimno aktivan student u Studentskom zboru Sveučilišta u Zagrebu dijelim mišljenje s prijedlogom Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, kao i zaključcima Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj te smatram kako se prijedlogom zakona diskriminiraju studenti Sveučilišta, a ne studenti Veleučilišta i Visokih škola. Stoga podršku dajem alternativnom prijedlogu Hrvatskog kvalifikacijskog okvira uz napomenu da se zalažem i za izmjene na razini 6

Odbijen

Ne prihvata se. Ministarstvo znanosti i obrazovanja prihvata argumente iznesene u prilog prijedlogu alternativnog članka te iznosi obrazloženje sukladno kojem je donesena odluka o prijedlogu zakonskog rješenja koje je u skladu s Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Različitost sveučilišnih i stručnih studija naglašena je i u pogledu pristupa razini doktorskog studija sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Preduvjet je za pristup doktorskom studiju završen sveučilišni diplomski studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice. Pristup doktorskim studijima nije moguć temeljem završetka specijalističkoga diplomskog stručnoga studija. Smatramo da smo ovim prijedlogom postupili sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6., diskriminira osobe koje stječu kvalifikaciju završetkom stručnih specijalističkih diplomskih studija u Republici Hrvatskoj u odnosu na osobe koje stječu usporedive kvalifikacije u drugim zemljama članicama Europske unije. Nadalje, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. ignorira razlikovanje kvalifikacija prema vrsti te negira mogućnost da različite vrste kvalifikacija budu smještene na istu razinu kvalifikacijskog okvira. Takva bi praksa bila suprotna od praksi drugih zemalja koje imaju binarne sustave i koje na istu razinu nacionalnih kvalifikacijskih okvira svrstavaju kvalifikacije različitih vrsta, odnosno kvalifikacije koje se stječu završetkom sveučilišnih i stručnih studija. Na kraju, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. nije u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, koji za specijalističke diplomske stručne studije propisuje istovjetno vrijeme trajanja i jednak broj ECTS bodova kao za diplomske sveučilišne studije.

Nikol Mraz
, Članak 6.

Poštovani, studentica sam druge godine Medicinsko-laboratorijske dijagnostike Zdravstvenog veleučilišta u Zagrebu i slažem se sa izvornim Nacrtom prijedloga te alternativni smatram potpuno neprihvatljivim jer kao studentica stručnog studija smatram da vrlo dobro mogu procijeniti da ne ulaze nimalo manje rada i truda u svoju buduću diplomu od cijenjenih kolega na sveučilišnim studijima. Isto tako, završetkom i sveučilišnog i stručnog programa ostvaruje se jednak broj ECTS bodova što znači da su studiji jednaki prema opterećenju nastavnim sadržajem, a i samo trajanje studija je vremenski izjednačeno iz čega neosporivo proizlazi da bi i stečene kvalifikacije i diplome po završetku studiranja trebale vrijediti jednakno. Upravo iz tih razloga ne smijemo dopustiti da nečiji ostvareni ECTS bodovi (a time i diploma) budu manje odnosno više vrijedni od drugih, po kvantiteti jednakih, odnosno ne smijemo dopustiti prihvaćanje alternativnog prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskom kvalifikacijskom okviru, već se ugledati na ostale zemlje EU i to one najrazvijenije u kojima postoji jasna usklađenost i njegovanje binarnog stupa obrazovanja kakvo postoji i u RH prema izvornom nacrtu Zakona o hrvatskom kvalifikacijskom okviru. Za kraj želim napomenuti da bi prihvaćanje alternativnog nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskom kvalifikacijskom okviru bila oštra diskriminacija studenata stručnih programskih studija te Vas želim potaknuti da promislite kako bi se takvom izmjenom Zakona uvelike moglo potaknuti iseljavanje budućih akademski visoko obrazovanih građana, što će se negativno odraziti i na razvoj zemlje i na negativno prirodno kretanje stanovništva, a posljedično tome i na depopulaciju stanovništva u kojoj se RH već ionako nalazi te na dobnu strukturu odnosno starenje stanovništva u kojoj će RH ostati bez određene skupine radno sposobnog stanovništva. S poštovanjem, Nikol Mraz.

Igor Koržinek
, Članak 6.

Prihvatljivim smatram izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO, a dok neprihvatljivim smatram alternativni prijedlog tog članka zastupan od stane Rektorskog zbora te očitovanje Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu kojim se studente stručnih studija dovodi u podređeni položaj. Inače sam mr. sc. 7.2 nakon završenog diplomskog studija na Fakultetu elektrotehnike i računarstva. Kroz život i rad sam se sretao s bivšim studentima stručnih i znanstvenih studija. Ne vidim nikakvih praktičnih razloga za navedenom promjenom, koja je po meni nametnuta degradacija ljudi. Do profiliranja institucija dolazi vremenom: s jednih ćemo više cijeniti ljude nego s drugih, a ne državnim propisima i ukazima. Stoga sam mišljenja da je odabir velike većine EU država pravedan, a sugerirana izmjena protekcionistička (štiti velike) i diskriminirajuća (diskriminira studente manjih institucija).

Prihvaćen
Prihvaća se.**Prihvaćen**
Prihvaća se.

Martina Novosel , Članak 6. Poštovani, Studentica sam 2. godine redovnog specijalističkog diplomskog stručnog studija Ekonomike poduzetništva koja se izvodi na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu. Nastavno na predmetnu temu, voljela bih istaknuti kako alternativni prijedlog zakona djeluje potpuno diskriminirajuće. Naime, uzimajući u obzir duljinu trajanja studija od 5 godina te činjenicu kako, kao i magistri sveučilišnog diplomskog studija, po završetku studija stječemo jednaki broj ECTS bodova (i jedini i drugi po 300) postavlja se pitanje kako je onda moguće da nismo na istoj na razini? Citajući među redovima, to zapravo govori (ili se to barem nesvesno ovim alternativnim prijedlogom Zakona tako prikazalo) da je stručna vertikala manje vrijedna od sveučilišne. S obzirom da svi (uključujući i sami MZOS, Sveučilište u Zagrebu, kako Ekonomski fakultet- tako, vjerujem, i ostale sastavnice drugih sveučilišta u RH koje izvode stručnu vertikalu studija) nigdje nisu istaknule niti spomenule da se taj studij smatra na nižoj razini kvalitete znanja, obrazovanja ili prema bilo kojem drugom kriteriju ili elementu manje „vrijedan“, dok s druge strane, ovaj alternativni prijedlog jasno ukazuje na potpuno degradiranje. To zapravo, indirektno, dovodi do zaključka kako smo mi kao studenti stručne vertikale studija- ili bili u potpunoj obmani od strane svih gore navedenih institucija i tijela ili je ovaj alternativni prijedlog u kontradikciji sa onime što sve one ponavljaju (kako između sveučilišne i stručne vertikale postoji potpuna ravnopravnost uz istovremeno poštivanje njihove različitosti). Također, mislim da je već dovoljno otegottna okolnost za studente stručne vertikale što tržište ne prepoznaje titulu Stručnog specijalista i što nam je znatno otežan nastavak visokog obrazovanja te smo time već sad u znatno lošijoj poziciji naspram kolega sveučilišne vertikale. Srdačan pozdrav.	Prihvaćen Prihvaća se.
Elizabeta Gršić , Članak 6. Poštovani, Studentica sam preddiplomskog studija na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu i želim izraziti neslaganje s navedenim prijedlogom o spuštanju razina preddiplomskih stručnih studija na nižu razinu od preddiplomskih sveučilišnih. Smatram da takav zakon diskriminira i zakida studente stručnih studija. Smatram da su znanja i sposobnosti studenata stručnih studija jednaki onima studenata sveučilišnih studija, te da ovakva izmjena zakona potiče studiranje izvan RH a samim time iseljavanje i gubitak radne snage. Molim Vas odgovor na sljedeća pitanja: "Po kojim su kriterijima stručni studiji manje vrijedni od sveučilišnih?" "Koji je cilj degradiranja stručnih studija i kako to doprinosi razvoju obrazovanja u RH?" Hvala, Lijep pozdrav Elizabeta Gršić	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.

Ana Jandrić , Članak 6. Poštovani, studentica sam Zdravstvenog veleučilišta u Zagrebu te smatram da je alternativni prijedlog članka 6. Nacrta Prijedloga izmjene Zakona o HKO-u, kao takav, jednostavno neprihvatljiv. Alternativnim prijedlogom, između ostalog, potiče se izrazita diskriminacija studenata stručnih studija te se samim time, nepravedno, umanjuje njihova vrijednost. Odlukom Ustavnog suda naglašeno je da su oba stupnja binarnog sustava (stručni i sveučilišni) jednakov vrijedna, stoga se alternativni prijedlog kosi s odlukom Ustavnog suda. Odluka ustavnog suda o HKO (točka 36.): „Ustavni sud prvo naglašava da je pogrešno i društveno štetno raspravljati o stručnim studijima kao onima koji nemaju jednaku vrijednost, odnosno značaj kao oni sveučilišni.“ Lp	Prihvaćen Prihvaća se.
Sara Pešut , Članak 6. Poštovani, studentica sam 2.godine smjera medicinsko-laboratorijske dijagnostike na Zdravstvenom veleučilištu Zagreb i ovdje javno iznosim svoj stav o neslaganju s alternativnim prijedlogom jer smatram da nije u redu da kao studenti stručnih studija budemo diskriminirani u odnosu na sveučilišne studije. Smatram da nas se tako diskriminira i koči u svakom smislu našeg dalnjeg napredovanja u budućnosti. Lijep pozdrav.	Prihvaćen Prihvaća se.
Darija Terzić , Članak 6. Poštovanje, Izražavam duboko nezadovoljstvo pokušajem umanjivanja stručnih i specijalističkih studija nametanjem alternativnog prijedloga kojim se svi studenti koji pohađaju i oni koji su stekli titulu na stručnom i specijalističkom studiju degradiraju. Osipanje paljbe negativnih komentara kojim se ponižavanju studenti generalizirajući stručne studije su srozavanje i uvreda na trud i zalaganje koji studenti postižu ili su već postigli. Naime kao jedna od top tri najboljih studentica na stručnom studiju graditeljstva i diplomirana stručna specijalistica inženjerka građevinarstva neću dopustiti nikome da postupa sa visine i obezvrjeđuje moju diplomu. Alternativni prijedlog Nacrta ovog Zakona Članaka 6. upravo srozava i degradira čvrsto zakonom prihvaćenu i studentima jasnu stavku da se sveučilišni i specijalistički studiji razlikuju nazivom titule, ali nikako i razinom obrazovanja. Molim Vas da napokon shvatite svoja vrhovna načela i ciljeve te Zakon počnete primjenjivati u skladu s njima jer se u protivnom udaljavamo od primjerom izrazito naprednijih država. Pisanjem alternativnog zakona razmotrene su naravno i sve posljedice određenih struka, stoga me zanima ukoliko će alternativni prijedlog zakona biti prihvaćen hoće li doći do retroaktivnog oduzimanja prava i ovlaštenja? S poštovanjem, Darija Terzić, struč. spec. ing. aedif.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.

Valentina Velić , Članak 6. Poštovani, studentica sam preddiplomskog stručnog studija na Zdravstvenom veleučilištu i protivim se alternativnom prijedlogu jer smatram da se ni na koji način stručni studiji ne bih trebali svrstavati na nižu razinu od sveučilišnih studija. Imamo isti broj ECTS bodova i svi smo na isti način upisali i sa istim ciljem te zbog toga smatram da je alternativni prijedlog besmislen jer naše znanje u našoj struci nije ništa lošije. Također, alternativni prijedlog sprječava studente na daljne razvijanje i usavršavanje u zemljama Europske Unije jer ne prati smjernice Europskog kvalifikacijskog okvira. Lijep pozdrav! Valentina Velić	Prihvaćen Prihvaća se.
patrik raguž , Članak 6. Poštovani, student sam Zdravstvenog veleučilišta u Zagrebu i smatram da bi alternativnim prijedlogom studenti stručnih studija bili diskriminirani. Ako stručni studij ima jednako ECTS opterećenje kao i neki sveučilišni studij ne razumijem zašto bi studenti sa stručnih studija bili manje vrijedni. ECTS je sustav prikupljanja i prenošenja bodova koji je usmjeren prema studentu (učeniku), a temelji se na razvidnosti rezultata ili ishoda učenja i samih procesa učenja. Cilj uvođenja ovoga sustava jest olakšati planiranje, provođenje, priznavanje i vrednovanje kvalifikacija i jedinica učenja, kao i studentske mobilnosti. Budući da na stranicama MZOS-a jasno стоји da ECTS sustav služi vrednovanju kvalifikacija studenata, ne razumijem zašto ovim prijedlogom želite stvoriti razliku između vrijednosti diplome nakon završenog sveučilišnog i stručnog studija ako su oba studija jednako vrijedna prema ECTS sustavu. Donošenjem ovog alternativnog prijedloga potičete masovno iseljavanje mladih iz RH, a to ne samo da znači gubitak stanovnika već i gubitak radne snage.	Prihvaćen Prihvaća se.
Ivića Bradić , Članak 6. Poštovani, student sam stručnog specijalističkog studija elektrotehnike Tehničkog Veleučilišta u Zagrebu. Imam 14 godina radnog staža u struci kao inženjer elektrotehnike i ovlašteni sam voditelj građenja elektrotehničke struke. Prihvatljivim smatram izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO, dok neprihvatljivim smatram alternativni prijedlog istog članka zastupan od strane Rektorskog zbora te očitovanje Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu kojim se studente stručnih studija dovodi u podređeni položaj. Višegodišnjim radom u struci uvidio sam potrebu za dodatnim usavršavanjem. Motiviran stjecanjem znanja i dobivanjem diplome koja ima vrednovanje prema važećem zakonu HKO upisao sam specijalistički stručni diplomski studij. Smatram da bi usvajanje alternativnog prijedloga imalo za posljedicu gubitak motivacije za cjeloživotno učenje sadašnjih i budućih generacija. Molim Vas odgovor na sljedeća pitanja: 1. navedite koje su to pozitivne promjene koje će se ostvariti novim zakonom? 2. je li u interesu Republike Hrvatske da uključi građane u proces cjeloživotnog obrazovanja i na koji način ih misli poticati?	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Željko Akrap , Članak 6. Prihvatljivim smatram odbaciti alternativni prijedlog članka 6., iz čega proizlazi da je ispravno izjednačiti stručni specijalistički diplomski studij s diplomskim studijem.	Prihvaćen Prihvaća se.

Tea Krog , Članak 6. Poštovani, kao studentica preddiplomskog stručnog studija na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu slažem se i u potpunosti podržavam prvotni nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO-u. Nadalje ono što me izrazito zabrinjava i s čime se APSOLUTNO NE SLAŽEM jest alternativni prijedlog članka 6. kojim se nameće želja pojedinaca da se jedna trećina studentske populacije diskriminira obezvređivanjem njihove diplome iako svi skupljaju jednak broj ects bodova te ih se time stavlja u neravnopravan položaj (i moram vas podsjetiti da bi takva praksa izrazito odudarala od zakona zemalja u EU, a mislim da nam je cilj uskladit se s njima, a ne nepotrebno odudarati). Lijep pozdrav, Tea Krog	Prihvaćen Prihvaća se.
Josip Stanić , Članak 6. Poštovani, Bivši sam student stručnog specijalističkog studija elektrotehnike Tehničkog Veleučilišta u Zagrebu, član sam Hrvatske komore inženjera elektrotehnike kao ovlašteni voditelj građenja elektrotehničke struke. Definitivno se ne slažem s alternativnim prijedlogom članka 6. zastupanog od stane Rektorskog zbora te očitovanje Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu kojim se studente stručnih studija dovodi u podređeni položaj! Cilj svih obrazovnih ustanova u Republici Hrvatskoj trebao bi biti zajedničko djelovanje i međusobna suradnja u svrhu povećanja kvalitete hrvatskog školstva u cijelini. Zaista je krajnje neozbiljno (kompleks društva u kojem živimo) da skupina pojedinaca u svrhu želje da prikažu vlastite kvalitete, navedeno pokušavaju dokazati degradacijom, omalovažavanjem i stavljanjem u podređeni položaj ostalih! Zaista je žalosno to što se ova energija i vrijeme uloženo u borbu ZA/PROTIV postojećih prava nije utrošila u mnogo pozitivnije svrhe. Navedeni prijedlog zakona iziskuje mnoga pitanja na koja bih volio vidjeti konkretne odgovore: 1. Koje pozitivne promjene planirate ostvariti novim zakonom? 2. Mislite li da će novim zakonom kvaliteta sveučilišnih studija više doći do izražaja, zar nije neozbiljno vlastite kvalitete dokazivati degradacijom ostalih? 3. Zbog čega stvarate negativnu konkureniju između sveučilišnih i stručnih studija, umjesto da težite zajedničkom napretku? 4. Ako stručne studije smatraste manje kvalitetnim nego ustanove istog stupnja obrazovanja unutar Europe, zašto je Vaša akcija degradacija umjesto da nešto učinite u vezi poboljšanja kvalitete, mislite li da možda Vi niste dovoljno sposobni da učinite nešto povodom toga pa je jednostavnije DEGRADIRATI nego UNAPRIJEDITI? 5. Koje to kvalitete mislite da nedostaju stručnim studijima, a sveučilišni ih imaju? 6. Planirate li novim zakonom sprječiti studente stručnih specijalističkih studija da jednog dana postanu ovlašteni projektanti? 7. Kako mislite nadoknaditi vrijeme i finansijske troškove studiranja nama koji smo završili stručni specijalistički studij, mislite li nam na isti način na koji nam retroaktivno degradirate vrijednost diploma i retroaktivno vratiti sav utrošeni novac koji smo direktno ili indirektno utrošili u svrhu svog obrazovanja!? Molim Vas nemojte sustavno uništavati hrvatsko školstvo, već energiju usmjerite prema zajedničkom cilju napretka! S poštovanjem! Josip Stanić, struč.spec.ing.el.	Prihvaćen Prihvaća se.

Srećko Sviben , Članak 6. Smatram diskriminacijom kolega sa stručnih studija i potpuno neprihvatljivim prijedlog Rektorskog zbora o spuštanju na razinu 6. kvalifikacija koje su dobivene petogodišnjim stručnim studijem. Podržavam originalni prijedlog članka 6.	Prihvaćen Prihvaća se.
Marko Boršić , Članak 6. Prihvatljivim smatram izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO, a dok neprihvatljivim smatram alternativni prijedlog tog članka zastupan od stane Rektorskog zbora te očitovanje Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu kojim se studente stručnih studija dovodi u podređeni položaj. Ne razumijem potrebu po provođenju ovog zakona te Vas molim da mi odgovorite na temelju čega ste zaključili da znanje i sposobnosti studenata stručnih studija nisu na razini studenata sveučilišnih studija? Također moram napisati kako sam nakon prve tri godine stručnog studija upisao magisterij na sveučilišnom studiju. Znanje kolega sa sveučilišta su na razini znanja studenata koji su došli sa stručnog studija te sama prilagodba na sveučilišni studij nije potrebna jer su potrebna znanja i vještine koje se traže iste. Zašto onda mijenjati zakon po kojem bi diploma sa stručnih studija bila manje vrijedna od sveučilišnih kad je znanje koje smo stekli studiranjem ovisno jedino o nama samima, a ne jesu li znanje stečeno na sveučilišnom ili stručnom studiju?	Prihvaćen Prihvaća se.
Iva Plećaš , Članak 6. Poštovani, kao studentica preddiplomskog studija na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu osjećam potrebu izraziti neslaganje s navedenim prijedlogom o spuštanju razina preddiplomskih stručnih studija na nižu razinu od preddiplomskih sveučilišnih. Smatram da je to krajnje nepotrebno i nepravedno jer su svi studenti na jednak način pristupili dalnjem obrazovanju nakon srednje škole, bez obzira na to jesu li se odlučili za stručni ili pak sveučilišni studij. Oba studija jednako jednako traju, nose jednak broj ECTS bodova te zahtijevaju jednak angažman studenta. Ne samo što već i sada imamo problem odseljavanja kvalitetnih mladih, radno sposobnih ljudi, već bi se uvođenjem ovih izmjena potaknuo i dio mladih na studiranje u inozemstvu u području EU. Trebali biste poticati želju za vertikalnim visokim obrazovanjem, entuzijazmom i zadрžavanjem mladih stručnjaka u RH. Stoga smatram da je prijedlog za ovakve izmjene nadasve neetičan te da može imati daljnje posljedice počevši s pobunama studenata na stručnim studijima. Mladi su budućnost ove države i trebalo bi se raditi na tome da nam se omogući život kao i u ostalim razvijenim zemljama EU, a ne donositi zakone koji nam ne idu u korist. Lijep pozdrav, Iva Plećaš	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.

Hana Greta Matković
, Članak 6.

Poštovani, studentica sam psihologije na diplomskom sveučilišnom studiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu te smatram da se alternativnim prijedlogom omalovažava studente stručnih studija. Slažem se s mnogim kolegama u drugim komentarima da se podjelom na razine 7.1., 7.2. i 7.3. ne postiže ništa čemu bismo trebali težiti. Smatram stručne studije iznimno vrijednima i korisnima, kao što mislim da ih smatraju i druge države i poslodavci. Ne znam koji je krajnji cilj ovakvog prijedloga, ali mi se čini da ovo vodi samo diskriminaciji studenata stručnih studija, što u njihovom dalnjem akademskom napretku, što na tržištu rada, što kod pokušaja ikakve mobilnosti. Ne smatram svoj status studentice sveučilišnog studija, ili svoju buduću diplomu, imalo "degradiranom" zato što je na istoj razini kao ona studenata stručnih studija, dapače, samo sam razočarana u svoje kolege sa sveučilišta kojima je potrebno ovakvo rješenje. Svi smo mi visoka učilišta i trebali bismo biti visoko iznad ovakvih sitničavih ideja.

David Kiš
, Članak 6.

Poštovani, kao bivši student sveučilišta, a trenutni student veleučilišta, nalazim se u položaju da mogu komentirati obje vrste studija. Osobno, znanstveni pristup tematici mi nije odgovarao, i nakon nekoliko godina odlučio sam preći na srođno veleučilište. Razlikuje li se na veleučilištu pristup radu, tematika i način prezentiranja znanja od onih na sveučilištu? Svakako. Hoću li završetkom stručnog studija znati sve stvari koje bih znao završetkom sveučilišta? Ne, ali jednako tako student sa završenim sveučilišnim studijem neće znati sve što zna osoba sa stručnog studija. Znači li to da je stručni studij manje vrijedan, da ga je nužno stavljati u zasebne kategorije, ili (prijedlogom AZZIVO i Pravnog fakulteta u Zagrebu) degradirati i u konačnici ponižavati? Također ne. Znanja i vještine koje se stječu na stručnim studijima (bilo prediplomskim, bilo diplomskim) su isključivo drugačija od onih koje se stječu na sveučilištima, ali time niti manje vrijedna, niti slabija, niti manje društveno korisna. Time bih se osvrnuo i na dodatan aspekt. Od drugih europskih fakulteta, do inozemnih tvrtki, pa sve do domaćih tvrtki i domaćih poslodavaca - svi oni studente stručnog studija smatraju cijenjenima i traženima. Svi oni vide i prepoznaju njihovu vrijednost, te ih objeručke prihvataju, bilo za nastavak obrazovanja, bilo za radni odnos. Jedini kojima iz nekog razloga mi stručni studenti smetamo je nekolicina pojedinaca sa samog vrha Sveučilišta. Osjećaju li se ugrozenim, radi li se o osobnim interesima, ili neki deseti razlog - ne znam, niti me zanima. Znam samo da pravedan, dobronamjeran razlog za alternativni prijedlog izmjene, koji bi služio općem boljitku, nemaju. Ne podržavam alternativni prijedlog članka 6., diskriminatoran je, sramotan i iskreno, uvredljiv. Okreće leđa napretku naše države unutar njenih granica, kao i podizanju njenog statusa na međunarodnoj razini.

Prihvaćen
Prihvaća se.**Prihvaćen**
Prihvaća se.

Klara Božić , Članak 6. Poštovani, Kao studentica preddiplomskog stručnog studija smatram izvorni nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO-u jednim prihvatljivim rješenjem i podržavam ga jer od studenata se očekuje jednak broj ECTS bodova i jednako zalaganje za završetak studija. Dok alternativni prijedlog članka 6. smatram neprihvatljivim i diskriminirajućim, time se podcjenjuju znanje i vještine studenata sa stručnih studija i svrstava ih se na nižu razinu što je nepotrebno i uvedljivo. Lijep pozdrav, Klara Božić	Prihvaćen Prihvaća se.
Tea Čvorisćec , Članak 6. Poštovani Kao studentica Zdravstvenog veleučilišta u Zagrebu smatram da se alternativnim prijedlogom diskriminira i ugrožava velik broj studenata u RH, stečeni ECTS bodovi bi prema pravilu trebali svugdje jednakovrijediti, te time nema razloga umanjiti vrijednost diplome na stručnom studiju. Prihvatljivim smatram izvorni nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO-u.	Prihvaćen Prihvaća se.
Marko Švec , Članak 6. Poštovani, iako sam student sveučilišnog diplomskog studija, slažem se s originalnim prijedlogom članka 6. izmjena zakona o HKO, a protivim alternativnom prijedlogu tog članka zastupanom od stane Rektorskog zbora. Također, smatram kako je očitovanje Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu neprihvaljivo jer se na taj način kolege sa stručnih studija dovodi u nepovoljan položaj. Jednak broj ECTS bodova trebao bi garantirati jednakost kvalifikacija stečenih na tim studijima. Ukoliko bi se kvalifikacijski rang vrednovao drugačije na različitim studijima, to bi automatski značilo kako sustav vrednovanja ECTS bodova nije jednak za obje strukture studija niti pravilno usklađen. Međutim, nije sporno to što bi se pojavili problemi s usklađivanjem obrazovnog sustava nego činjenica da bi na tisuće mladih stručnjaka ostalo stručno, ekonomski i socijalno povrijeđeno. Radi se o ljudima koji su stručni studij upisali zato što ih očito ne zanima rad u znanosti već svoju karijeru žele razvijati na drugi način, što je, prema mojem mišljenju, sasvim u redu. Državi bi trebalo biti u cilju poticati razvoj takvih pojedinaca i osigurati im bolje uvjete za zapošljavanje, razvoj i usavršavanje. Prijedlog Rektorskog zbora, s druge strane, imao bi sasvim suprotan učinak. A sad dolazimo do pitanja koje me muči otkako sam čuo za alternativan prijedlog. Želi li se ovom alternativnom izmjenom sprječiti mlade stručnjake da odu iz RH? To se čini kao sasvim intuitivno pitanje nakon osvješćivanja činjenice da bi svi oni, ukoliko alternativan prijedlog postane valjana izmjena, bili onemogućeni razvijati se unutar okvira svoje struke bilo gdje u EU osim u Hrvatskoj. Ukoliko želite da ljudi prestanu odlaziti, potrebno je raditi izmjene na nekim drugim područjima, a ne se zamarati promjenama kvalifikacijskog okvira. Marko Švec, univ. bacc. ing. el. techn. inf.	Prihvaćen Prihvaća se.
Igor Dojmi , Članak 6. Podržavam glavni prijedlog MZOS o izmjenama i dopunama Zakona o HKO. Istodobno izražavam zabrinutost zbog postojanja i rasprave o alternativnom prijedlogu koji na direktn način diskriminira i umanjuje vrijednost stručne vertikale dvojnog obrazovnog sustava koji se provodi u Republici Hrvatskoj. Naime, glavni prijedlog razvrstava obje diplomske vrste studija (stručne	Prihvaćen Prihvaća se.

i sveučilišne) na istu razinu 7.1. uz podjelu na a) i b) podpodrazine. To je ispravno zbog toga što i stručna i sveučilišna razina traju jednak broj godina visokog obrazovanja (3+2) i jednak broj ECTS bodova radnog opterećenja (300 ECTS). Dakle, broj godina školovanja je isti, broj ECTS bodova ili bodova radnog opterećenja je isto. Po toj logici trebaju biti smješteni na istu razinu ili podrazinu HKO-a. HKO ne razvrstava studije po vrijednosti i tradiciji nego ih razdvaja i razlikuje po ishodima učenja. Stručni studiji preferiraju vještina a manje znanost, dok sveučilišni studiji preferiraju više znanost a manje vještine. I sama odluka Ustavnog suda RH U-I-351/2016 od 20.04.2016. navodi da je općenito pogrešno postojeći binarni sustav obrazovanja sagledavati kroz usporedbu njihove vrijednosti za društvenu zajednicu, jer su oba sustava za društvenu zajednicu jednako vrijedni i jednako potrebni. Navedena odluka Ustavnog suda RH donesena je u svjetlu mogućnosti pristupa stručnih specijalističkih diplomske studije razini 8.2. ili doktorskim studijima. Dakle, u tom svjetlu je treba i promatrati a ne sa stajališta vrijednosti pojedine vrste studija. Treba naglasiti da specijalistički diplomski stručni studiji nikada nisu mogli biti, niti su bili, uvjet za pristupanje razini 8.2. jer im je to onemogućavao ZZDVO koji je jedini bio mjerodavan po ovom pitanju pristupa razini 8.2. i sama odluka Ustavnog suda to ne uzima u obzir i da odredba koju oni žele promijeniti nikada nije konzumirana od strane diplomanata specijalističkih diplomske stručne studije i uređeno je ZZDVO. Ustavni sud daje mogućnost zakonodavcu da na drugačiji način riješi ovaj problem pristupa razini 8.2. od načina koji je on predložio i glavni prijedlog MZOS o izmjenama i dopunama Zakona o HKO ga u potpunosti rješava. Glavni prijedlog izmjena i dopuna Zakona o HKO navodi da je za pristup razini 8.2. potrebno završiti sveučilišni diplomski studij. Ista ova formulacija se ponavlja i u ZZDVO čime ova dva zakona postaju potpuno usklađena. Alternativni prijedlog izmjena i dopuna Zakona o HKO je neprihvatljiv jer direktno utječe na izjavu Ustavnog suda u odluci I-U-351/2016 koja, opet ponavljam, kaže da je općenito pogrešno postojeći binarni sustav visokog obrazovanja sagledati kroz usporedbu njihove vrijednosti za društvenu zajednicu, jer su oba sustava za društvenu zajednicu jednako vrijedna i jednako potrebna. Sama formulacija alternativnog prijedloga direktno utječe na gore navedenu izjavu Ustavnog suda RH i vrijednosno postavlja specijalističke diplomske stručne studije na podrazinu ispod sveučilišnih diplomskih studija, čime direktno rade diskriminaciju nad stručnom vertikalom. U slučaju prihvaćanja alternativnog prijedloga netko će morati objasniti studentima i diplomantima stručnih studija zašto 5 godina obrazovanja u stručnoj vertikali nije jednako 5 godina obrazovanja u sveučilišnoj vertikali i zašto je 300 ECTS bodova sveučilišnog studija vrjednije od 300 ECTS bodova stručnog studija. Zašto sve zemlje EU na koje se ugledamo jednako cijene i na iste razine postavljaju svoje stručne i sveučilišne studije? Sve osim Hrvatske! Zašto u svim zemljama Bolonjskog procesa svi stručni diplomski studiji u svom nazivu imaju naziv master? Sve osim Hrvatske! Koja to zemlja diskriminira i umanjuje vrijednost svojih visokoobrazovanih ljudi? Ljudi koje je ona obrazovala u programima koje je ta ista zemlja verificirala i odobrila! Ako želite imati vojsku nezadovoljnih visokoobrazovanih ljudi, koji ne mogu naći posao u struci, koje će ako to učini država, javni i privatni sektor također obezvrijediti. Ljudi koji su uložili svoje znanje, volju, trud, vrijeme pa i novac da bi na kraju išli raditi u Irsku ili

Njemačku i to ne u struci jer HKO alternativnim prijedlogom neće biti usklađen EQF. Glavnim prijedlogom dobivate usklađenost HKO sa EQF, stabilnost sustava i zdravu konkureniju na tržištu rada. Alternativnim prijedlogom dobivate zadovoljenje partikularnih interesa, nezadovoljnih i obezvrijeđenih 50.000 visokoobrazovanih ljudi u stručnoj vertikali, neusklađenost HKO sa EQF, probleme i diskriminaciju te nelojalnu konkureniju na tržištu rada, masovno iseljavanje visokoobrazovanih obezvrijeđenih stručnih kadrova. Napraviti ćemo jednu usporedbu ove situacija sa jednom našom poznatom skijaškom obitelji Kostelić. Janicu ćemo usporediti sa stručnim studijima a njenog oca Antu sa sveučilišnim studijima. Janica ima volju, snagu, upornost, vještina i znanje a njezin otac Ante ima znanje, viziju, znanstveni pristup radu, baš kao u ovom slučaju. Ne bih htio razmišljati tko je od njih dvoje više zaslužan za 4 medalje na ZOI u Salt Lake City 2002. ali Janica ih je osvojila. Mislite li da bi Janica mogla sama osvojiti 4 medalje u Salt Lake City bez pomoći svoga oca Ante. Mislite li da je Ante Kostelić nekoga mogao pokupiti na ulici i kroz nekoliko ga godina dovesti do uspjeha. Mislim da ne. Tako da mislim da je nepotrebno raspravljati tko je više zaslužan za osvojene 4 medalje, ali jedno bez drugoga sigurno ne bih uspjeli. Tako i mi dok ne krenemo zajedno (sveučilišna i stručna vertikala) raditi na boljitu i prosperitetu ove zemlje, nećemo osvojiti niti jednu medalju. Potonuti ćemo još samo dublje u mulj partikularnih interesa i ambicija. Ja svojoj Zemlji to ne želim učiniti! Ali pitanje je što ta Zemlja želi učiniti meni? Igor Dojmi, struč.spec.oec.

Dario Pavić
, Članak 6.

Poštovani, kao student preddiplomskog stručnog studija molio bih Vas (što Vam je ujedno i dužnost) da mi odgovorite na moje pitanje. Zašto bi naših 300 ECTS bodova vrijedilo manje te nas se "rušilo" jednu razinu niže (iako imamo jednak broj ECTS bodova) te tako, iako je teška riječ, diskriminiralo, naspram ostalih? Mislim, mogao bih pisati "bibliju" od teksta, no čitajući komentare svatko može uvidjeti da su argumenti protiv donošenja odluke već izneseni te mislim da nema potrebe ponavljati iste stvari (no ukoliko bude potrebno, vjerujem da neće biti problem te navodim da ovo ne mislim i ne želim da se smatra kao prijetnja). Također, zašto čitajući dokument dobivam osjećaj da se iz europske regulative i njihovog odnosa prema razinama uzimaju i interpretiraju određeni dijelovi, a ne svi? Nadam se da uviđate absurd razdvajanja i "diskriminacije" jednih i drugih te tako stavljate jednu skupinu u bolji položaj od druge. Također, osim samih studenata koji trenutno studiraju i koji će već studirati, što je s onim osobama koje su već završile svoje studije i rade kraće ili dulje vremensko razdoblje, od godinu dana do nekoliko desetaka godina? Kako će to utjecati i na njih? Nadam se da ću dobiti odgovore koje tražim (i nadam se da će biti obrazloženi i u mogućnosti potkrijepljeni primjerima). Srdačan pozdrav.

Primljeno na znanje

Ministarstvo znanosti i obrazovanja u daljnju proceduru upućuje glavni prijedlog Nacrt-a prijedloga zakona te se u odgovoru ne razmatraju pitanja vezana uz alternativni prijedlog.

**Ivan Valentić
, Članak 6.**

Mišljenja sam da nitko nema pravo mijenjati nam razinu kvalifikacije nakon što nam je u svrhu upisa na studij prezentiran program veleučilišta, na temelju kojeg smo i odabrali smjer i razinu izobrazbe te u konačnici na samom upisu znali smo za koju se diplomu i školujemo. Sa ministarstvom obrazovanja smo upisom studija po tada prezentiranom programu sklopili "ugovor" kojim nam se po završetku studija upisuje razina izobrazbe . Ukoliko jedna ugovorna strana želi raskinuti ugovor ili izvršiti jednostranu dopunu odrednica sklopljenog ugovora mora biti svjesna i posljedica takvog čina. Naime pojava da se nekome ko je na završetku studija daje do znanja da neće biti to što je i upisao, a posebice retroaktivno za ljudi koji su već stekli zvanje stručnog specijalista je samim činom prevara svih nas od strane Rektorata i Države koju zastupju ustavni suci ukoliko se isti prijedlog prihvati. Da sam svo ovo vrijeme utrošio na završavanje stručnih tečajeva i dobivanje industrijskih certifikata koji vrijede u cijelom svijetu (Cisco, Siemens ....) do sada bi već imao 3 godine staža i plaću od 15000 kuna. Ponmožimo li sve to sa mjesecima i godinama izgubljenim na studiju da bi u konačnici stekao razinu izobrazbe za koju nisam aplicirao, ispada da sam u direktnom materijalnom gubitku od najmanje 540 000 kuna, ne računajući vrijednosti novostečenih znanja i vještina tokom rada u tom periodu, kojima bi se cijena mog rada na tržištu povečala, a samim time i gore navedena zarada. Stoga prihvati li se ovaj prijedlog, samo u mom slučaju tužba prema državi iznosit će najmanje milijun kuna i tu treba još dodati cijenu za nanesenu mi duševnu bol, prevaru, troškove odvjetnika .... Naravno spremam ovo tjerati i Europskog suda pravde.

**Robert Babić
, Članak 6.**

Poštovanje , Student sam Stručnog studija i ogorčen sam ovakvom težnjom pojedinaca za degradaciju u vidu izmjene i dopune zakona tj. alternative. Zašto dodatno demotivirate mlade i vrijedne ljudi koji preko dana rade noćima uče kako bi mogli napredovati ? Za našu titulu žrtvujemo puno vremena i materijalna dobra kako bi bili zdrava konkurenca na tržištu rada. Stečeni ETCS bodovi svugdje vrijede isto. Zašto želite zakomplicirati živote ljudi koji rade i žele napredovati ? Zašto im želite smanjiti životni standard koji je ionako upitan u Hrvatskoj ? Što činite da zadržite radnu snagu visokoškolovanih ljudi u Hrvatskoj ? Članak 6. je jedini prihvatljiv jer sve ostalo vraća nas u prošlost i dolazi u pitanje degradacija ljudi koji su završili stručne studije , koji upravo završavaju ili koji žele isti upisati. Da li ste svjesni da radite domino efekt hrvatskom akademskom društvu , probleme i troškove poslodavcima koji su plaćali visokoškolovanu osobu koja nečjom odlukom to prestaje biti ? Da li uviđate veličinu problema ? Da li nam možete objasniti perspektivu mladih ljudi u Hrvatskoj? Zašto Ustavni sud donosi odluke protiv svojeg naroda ? Zar Vas ljudi moraju moliti da radite za njih a ne protiv njih ?

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje.

Prihvaćen
Prihvaća se.

Sandro Sadžak
, Članak 6.

Poštovanje, bivši student Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta u Zagrebu, sveučilišta u Zagrebu i Metalurškog fakulteta u Sisku, Sveučilišta u Zagrebu, trenutno student preddiplomskog stručnog studija mehatronike Tehničkog veleučilišta u Zagrebu. Poštovane dame i gospodo sugrađani, poštovane studentice i studenti, štovani Ustavni sude, poštovani rektori svih Sveučilišta RH, poštovana dekanice TVZ-a i poštovani dekani svih veleučilišta, poštovane profesorice i profesori, poštovani saborski zastupnici, poštovani gospodine premijer i poštovana gospođa predsjednice, poštovani akademici, molim da mi odgovorite na postavljena pitanja; Jedni se bune kako je nepravedno izjednačavati sveučilišne diplome s onim, veleučilišnim. Dok ovi drugi, kako su njihove diplome jednako vrijedne kao i sveučilišne.

Paradoksalno, ali i ovi prvi, i ovi drugi – su u pravu. Očitovanje Pravnoga fakulteta, Sveučilišta u Zagrebu i Ekonomskog fakulteta, Sveučilišta u Zagrebu zapravo je u isto vrijeme sarkastično, cinično, paradoksalno i ozbiljno. Direktno omalovažavajući vlastite stručne studije, dovodeći pritom neupitnu kvalitetu vlastitih predavača u pitanje stručnosti prenošenja znanja. U isto vrijeme iskazujući jasan, diskriminatoran stav prema veleučilištima i visokim školama na kojima predaju isti ti predavači, koji predaju i na sveučilišnim diplomskim i sveučilišnim stručnim i veleučilišnim i stručnim studijima i ostalim visokim školama. Točka 7.1 MOŽE, ali u razini 7 HKO-a i EQF-a, kao konačan zakon NKO, bez izmjena narednih, mnnimalno tisuću godina, u suprotnom on je maksimalno diskriminiran. Svjesni ste toga i sami, zar ne? Uvjerjen sam da, ovim spominjanjem šeste razine samo iskazujete revolt i svoje trenutno stajalište o stručnim studijima koje i sami izvodite, iako, znanstvenici bi trebali težiti širenju znanja i oplemenjavanju vlastita naroda, ili jednostavno nekome od gore od navedenoga društva nije u interesu, činjenično; visoko obrazovan narod? Stopirati razvoj pojedinca neprihvatljivo je u svakome pogledu, ali i u svrhu zadovoljštine ega pojedinaca kojima je titula s nazivom institucije važnija od, bez premca neupitno stečenog znanja, prihvaćam točke 7.1 i 7.2. unutar razine 7 HKO, samim time i unutar razine 7 EQF-a, što će reći da je ALTERNATIVNI prijedlog u ovome slučaju zauvijek zatvorio područje rasprave i prepiranja o činjenici da postoje Sveučilišta koja uče ljudе u znanstvenu širinu, i da postoje Veleučilišta koja uče ljudе primnjivanju istih tih znanja, a da zajedno stvaraju inovacije i napredak i da su jednako vrijedne institucije koje pridonose boljitučitavoga naroda kroz sve i jedan zamislivi sektor, poštovane dame i gospodo. Ako će te dvije točke zatvoriti ovo poglavlje prepiranja, donesite taj zakon, ako ne zatvore, ja zbilja više nemam riječi za opisivanje ičega u ovoj državi. Stečeno znanje, iz prve ruke potvrđujem, neupitno je i na Sveučilištu i na Veleučilištu, a i zakonski jest tako potvrđeno, ekvivalentnim brojem radnih sati po ECTS bodu. Nedostatke posjeduju i sveučilište i veleučilište.. Može li Hrvatska biti složna s gore napisanim tekstrom? Može li, pitam Vas kao kolektiv, kao narod koji nikada neće prestati težiti znanju i cjeloživotnom obrazovanju? Može li Hrvatska biti složna u ovim nepredvidivim vremenima, barem po pitanju gore napisanoga teksta ili sam ja samo i dalje patetičan i naivan? Pozivam na zajedništvo. Molim Vas, prestanimo si raditi nažao. Želja mi je Hrvatska kao zemlja kojoj je stalo do njenih ljudi. Građanima Republike Hrvatske Srdačno, Sandro Sadžak

Prihvaćen

Primljeno na znanje.

Bruno Štulhofer , Članak 6. Poštovani, student sam specijalističkog diplomskog stručnog studija Tehničkog Veleučilišta u Zagrebu te smatram da alternativni prijedlog članka 6. nije prihvatljiv što iz razloga istog broja ECTS bodova sveučilišta i veleučilišta, što iz razloga da su sveučilište i veleučilište dva slična, ali i dovoljno različita smjera gledanja. Znanstveni i stručni pristup postavljeni su u EU na istoj razini pa nema razloga da ne budu i kod nas. Teorijsko znanje je bitno, ali bez stručnog znanja nema svoj smisao. Dakle jedno bez drugoga ne vrijedi i ne može biti postojano. Mislim da ne bi smjeli odvajati nešto što je neodvojivo. Hvala na prilici za komentar, Lijep pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.
Stela Tomljanović , Članak 6. Poštovani, studentica sam prve godine preddiplomskog stručnog studija i kao takva smatram alternativni prijedlog članka 6. upotpunosti diskriminirajućim i nepotrebnim. Poštovanje prema studentima studirali oni na veleučilištu,sveučilištu,redovno,vanredno,privatno ili reklo bi se na teret državi trebalo bi postojati. Omalovažanje studenata stručnih studija je krajnje nedopustivo i zabrinjavajuće, jer se ti isti student jednako školju, jednako uče i rade kao i svi drugi. Zaustavite ovo prije nego se počnete čuditi novom valu mladih ljudi koji će napustiti državu. Srdačan pozdrav.	Prihvaćen Prihvaća se.
Veljka Mihaljević , Članak 6. Poštovani, studentica sam preddiplomskog stručnog studija na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu. Po završetku 3 godine studija namjeravam nastaviti sa svojim obrazovanjem na diplomskom stručnom studiju te kao takav student, a kasnije i kao radna snaga, smatram da alternativni prijedlog zakona nije i ne može biti prihvatljiv. Kao što vidim među komentarima, mnogi razlozi su već navedeni, no smatram da je potrebno još jednom naglasiti kako bi prihvaćanjem jednog takvog prijedloga veliki broj studenata (bivših, sadašnjih i budućih) bio diskriminiran jer jednaki trud ne bi bio priznat na isti način. Također, pitam se, kako se može očekivati od mladih ljudi da teže svojem usavršavanju i nastavku obrazovanja u RH pored ovakvih nesuvršlosti? Uspoređujući alternativni prijedlog s zakonima zemalja članica EU, nije teško za shvatiti da bi prihvaćanjem istog, RH svoje studente stručnih diplomskih studija stavila praktički u kategoriju završenog preddiplomskog studija. Time bi težili tome da mlade ljudi demotiviramo da upisuju stručne studije (sužavanje spektra usavršavanja za zanimanja) i/ili potaknuli da iste studije završavaju u inozemstvu te se tamo i zaposle, a to nikako ne pogoduje i onako teškoj situaciji u državi. Nadam se da će već sada mnogobrojni komentari, s realnim i suvislim razlozima, dati na uvid o stvarnim potrebama i željama studenata. Lijep pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.

Tihana Krog , Članak 6. Poštovani, kao studentica Medicinsko laboratorijske dijagnostike na Zdravstvenom Veleučilištu u Zagrebu smatram da je izvorni nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO-u u potpunosti prihvatljiv dok je alternativni prijedlog članka 6 diskriminirajući i apsolutno neprihvatljiv. Ovaj fakultet sam upisala iz želje da radim posao koji me zanima i cijeni se, prihvaćanjem alternative šaljete suprotnu poruku. Također imam nekoliko pitanja. Iz kojeg razloga smatrate da moja diploma vrijedi manje od sveučilišne, pogotovo kad u ostaku Europe je jednakovrijedna? Iz kojeg razloga smatrate da je količina uloženog truda manja od one na sveučilištu? Da je moje znanje manje vrijedno od znanja sveučilišnih studenata? Da sakupljeni ECTS bodovi ne vrijede jednako kao oni skupljeni na sveučilištima? Je li cilj omalovažavati jednu skupinu studenata koja ni na koji način ne ugrožava drugu? Je li cilj potaknuti već ionako pretjeran brain drain? Ako nije apeliram da zadržite izvorni nacrt zakona. Srdačan pozdrav, Tihana Krog	Prihvaćen Prihvaća se.
Šime Zorić , Članak 6. Poštovani, Kao student preddiplomskog stručnog studija na Zdravstvenom vеleučilištu moram reći da sam neugodno iznenađen i da se ne slažem s alternativnim prijedlogom koji je ovdje iznesen. Smatram da se stručni studiji ne smiju na bilo koji način degradirati u odnosu na sveučilišne. Alternativni prijedlog ne samo da ponižava sve bivše, trenutne i buduće studente stručnih studija već im i sprječava mogućnost daljnog napredovanja u državama članicama EU. Također, stručni studiji imaju isti broj ECTS bodova kao i sveučilišni studiji te nisam našao niti jedno dobro obrazloženje zašto bi se na ovaj način degradiralo 55 000 studenata stručnih studija koji ulažu isti trud kao i studenti sveučilišnih studija da bi na kraju njihova diploma vrijedila manje. Možete li mi navesti pozitivne ishode uređenja HKO-a alternativnim prijedlogom? Prvotni prijedlog smatram prihvataljivim između ostalog jer prati smjernice Europskog kvalifikacijskog okvira te bi unaprijedio tržište rada u Republici Hrvatskoj. Bojim se da će prihvaćanje alternativnog prijedloga imati jako negativan utjecaj na burzu rada, gospodarstvo i studentski standard u Hrvatskoj te će mnoge mlade koji su željni obrazovanja nažalost natjerati da svoju sreću pronađu negdje gdje će se njihova diploma vrednovati a ne degradirati kao što bi to bio slučaj u RH. Nadasve mi je nejasan potez Sveučilišta u Zagrebu koji je podnjeo Ustavnu tužbu te samim time ide na štetu i 16 000 studenata koji studiraju stručne studije na sveučilištima, između ostalih i Sveučilištu u Zagrebu. Nadam se da će razum prevladati te da će alternativni prijedlog biti odbačen. Lijep pozdrav, Šime Zorić	Prihvaćen Prihvaća se.
Božidar Stanić , Članak 6. Poštovani, Kao student Tehničkog Veleučilišta u Zagrebu ne slažem se s alternativnim prijedlogom članka 6. Smatram da se alternativnim prijedlogom ugrožava i diskriminira velik broj bivših i sadašnjih studenata stručnog studija. Te smatram da nebi trebalo biti nikakvih razlika u razini diploma sveučilišnog i stručnog studija. Lp, Božidar Stanić	Prihvaćen Prihvaća se.

Maja Malogorski , Članak 6. Poštovani, Kao bivša studentica sveučilišnog programa i trenutna studentica veleučilišnog programa, mogu po osobnom iskustvu reći kako je moj trenutni stručni studij zahtjevniji (kako vremenski, tako i po pitanju nastavnog programa) od prethodnog sveučilišnog studija. S obzirom na uniformnost ECTS bodova i jednaku količinu potrebnu za dobivanje sveučilišne i stručne specijalističke diplome, smatram da su obje diplome od istog značaja i vrijede jednak. Stručni studiji su drugačiji od sveučilišnih prvenstveno zbog praktičnog dijela nastave, no nikako slabiji ili lošiji. Osnovni prijedlog zakona definira upravo to; razliku između vrste sveučilišne i stručne specijalističke diplome, uz jednak značaj, vrijednost i razinu obrazovanja. Stoga je osnovni prijedlog zakona sasvim u redu i pravedan prema svim studentima u Republici Hrvatskoj. No, alternativni prijedlog je bespotrebno ponižavajući i diskriminira svih 55000 studenata stručnih studija tj. 1/3 svih studenata u RH, ne uklapa se u Europski kvalifikacijski okvir i ograničava mogućnost daljnog napredovanja i školovanja studenata koji zaslужuju odgovarajuće prizanje po završetku studija, i kojima se ovim alternativnim prijedlogom to besramno uskraćuje. Alternativni prijedlog nije dobar ni za koga, dok osnovnim prijedlogom se daje svim studentima RH jednak značaj, ravnopravnost, i pravo na adekvatno priznavanje uspjeha studenata u njihovom akademskom životu.	Prihvaćen Prihvaća se.
Anamarija Vučković , Članak 6. Poštovani, Kao studentica sveučilišnog studija psihologije, smatram da alternativni prijedlog Rektorskog zbora diskriminira studente stručnih studija jer se njihova diploma, razdiobom na razine 7.1 i 7.2, degradira za isto radno opterećenje od 300 ECTS-a. ECTS-bod je mjerna jedinica za iskazivanje obujma stečenih kompetencija, a određuje se prosječnim ukupno utrošenim vremenom uspješnih studenata koje je potrebno za stjecanje tih kompetencija. Kako je moguće, ako je već utvrđeno da isti broj ECTS bodova izjednačava studente prema obujmu stečenih kompetencija i utrošenom vremenu, da ih se „nagrađuje“ diplomama različite vrijednosti? Manje vrednovanje rada studenata koji su se odlučili za stručne studije i davanje prednosti studentima sa sveučilišnih studija dovesti će do dugotrajnih posljedica, odnosno odrazit će se negativno na tržište rada RH i broj ljudi u stručnom zanimanju. Osim što je HKO instrument uređenja sustava kvalifikacija u RH koji osigurava jasnoću, pristupanje stjecanju, pouzdano stjecanje, prohodnost i kvalitetu kvalifikacija, HKO služi i povezivanju razina kvalifikacija u RH s razinama kvalifikacija Europskog kvalifikacijskog okvira (EKO) i Kvalifikacijskog okvira Europskoga prostora visokog obrazovanja (QF-EHEA). Ako prvočnim prijedlogom ministarstva osnovne tri razine obrazovanja (preddiplomski, diplomski i poslijediplomski) odgovaraju 6., 7. i 8. razini EKO-a, zašto bi se alternativnim prijedlogom uvodile razine koje bi se prestale vezati sa međunarodnim i na koji način bi ih se uskladilo? Lijep pozdrav, Anamarija Vučković.	Prihvaćen Prihvaća se.

Helena Jelača , Članak 6. Poštovani, studentica sam preddiplomskog stručnog studija sestrinstva i neslažem se s alternativnim prijedlogom iznesenim u članku 6. Smatram da je nepravedno umanjiti legitimitet jedne od diploma zbog percepcije manje vrijednosti stručnih naspram sveučilišnih studija. Degradirati priznatu vrijednost jednakih kompetencija i kvalifikacija osobe prema vrsti studija je omalovažavajuće i neprihvatljivo. Nepotrebno je, također, praviti funkcionalan jaz između studija oko „kozmetičkih“ razloga kao što je nazivlje, unatoč jednakim kriterijima za stjecanje diplome.	Prihvaćen Prihvaća se.
Iva Kanaet , Članak 6. Poštovani, Članak 6 mi je prihvatljiv, no kao student preddiplomskog stručnog studija, smatram da je alternativni prijedlog članka 6 ponižavajući za sve sadašnje, buduće i bivše studente veleučilišta i visokih škola. Sveučilišta i veleučilišta daju priliku za stjecanje različitih znanja, ali su obaveze studenata i jednih i drugih iste: obavljamo nastavne obaveze, polažemo ispite, skupljamo ECTS bodove te na kraju pišemo završne/diplomske radove. Stoga jednostavno ne vidim smisao u ovom alternativnom prijedlogu, umjesto da nagrađujemo studente diplomskih stručnih studija jer imaju volje i želje stjecati još znanja i usavršavati se, prihvaćanjem alternativnog prijedloga degradirali bi struku i obrazovnu ustanovu (zajedno s nastavničkim kadrom) u kojoj se školju. Između ostalog, degradiranjem razine obrazovanja studenata stručnih studija, postavile bi se velike razlike između studenata, te umjesto da svi studenti RH stvore jednu homogenu masu koja se bori za razvoj i boljitiak države, stvorili bi se razdori unutar zajednice i studentske populacije što bi utjecalo na još veći „odlijev mozgova“, kako studenata veleučilišta, tako i sveučilištaraca.	Prihvaćen Prihvaća se.

Antonia Despetović
, Članak 6.

Poštovani, Kao studentica preddiplomskog stručnog studija želim vam postaviti par pitanja. Ako se alternativni prijedlog doneše (žustro se protivim tome) hoće li država isplatiti štetu svakom studentu pojedinačno? Pitat ćete se zašto bi država isplaćivala štetu studentima koji su studirali na teret proračuna ? KRIVO! Niti jedan student ne studira samo i isključivo na teret proračuna države, ako govorimo o redovnim studentima na državnim veleučilištima. Troškovi studiranja su sami po sebi ogromni i bez plaćanja školarine, a tek vrijeme koje je utrošeno na studiranje je nepovratno. Smatram da bi u tom slučaju država trebala platiti odštetu redovnim studentima na državnim studijima. Uz redovne studente postoje i izvanredni studenti za koje smatram da bi im sav novac koji su uložili u školovanje trebao biti vraćen plus nadoknada troškova koji su nastali prilikom pohađanja studija. Uz studente koji studiraju na državni proračun također postoje studenti koji pohađaju privatne studije koji nisu nimalo jeftini, a pogotovo diplomski specijalistički studiji na istima zahtijevaju jedno malo bogatstvo. Mnogo mojih poznanika je podignulo kredite i zadužilo se da mogu doći do diplome koju ćete im vi obezvrijediti. Upisali su jedno a završit će nešto sasvim drugo što im neće poslužiti nigdje. Osobno sam pohađala i sveučilišni i stručni studij. Moja iskustva su da mi je na stručnom studiju mnogo teže jer dok sam na sveučilišnom studiju imala po pet predmeta semestralno, sada na stručnom studiju imam devet predmeta po semestru. Iz svih predmeta imam obavezne vježbe i obavezna predavanja dok na sveučilišnom studiju nisam uopće ni morala pohađati predavanja jer su većinom bila neobavezna. Uz teoretski dio na stručnom studiju postoje obavezne prakse stoga ja kao student stručnog studija ne stignem nikako uz studij raditi kako neki ovdje u komentarima navode. Možete si samo zamisliti koliko je vremena utrošeno na pohađanje studija koji po alternativnom vrednovanju više neće biti studij. Imam još jedno pitanje. Zašto je ovdje fokus stavljen samo na specijalističke diplomske studije, a mi smo jako dobro shvatili da će se obezvrijediti i diplome preddiplomskih stručnih studija jer to naravno ide jedno za drugim. Ne možete sniziti razinu diplomskih specijalističkih studija ako ne snizite i razinu prethodnog školovanja. Sasvim je jasno da će nam nakon tri godine preddiplomskog studija biti onemogućeno daljnje školovanje. I ovako je teško bilo nakon tri godine stručnog studija upisati diplomski na sveučilištu, sada će to biti nemoguće ! Lijep pozdrav,
Antonia Despetović

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje.

**Karlo Lugarić
, Članak 6.**

Poštovani, slažem se s glavnim, prihvatljivim rješenjem članka koji definira razine studija u Republici Hrvatskoj. Smatram da je alternativni prijedlog u potpunosti neprihvatljiv te da diskriminira više od trećine studentske populacije Republike Hrvatske budući obje vrste studija nose jednakno radno opterećenje. Vrlo važno je napomenuti da takvo odvajanje razina diplomskih studija ne postoji gotovo nigdje u Europi. Europski kvalifikacijski okvir (EQF) diplomske studije, neovisno radi li se o sveučilišnim ili stručnim, smješta na istu razinu. Razlika između sveučilišnih i stručnih studija očitava se u ishodima učenja koji se na njima stječu, što ne podrazumijeva razliku u razinama tih studija. Nadalje, obzirom da je Republika Hrvatska osnivač javnih sveučilišta i veleučilišta, a na kojima se izvode „sporni“ stručni studiji, protuzakonito i protuustavno je retroaktivno oduzimanje stečenih prava te umanjivanje vrijednosti stečenih diploma, odnosno stečenih znanja, vještina i kompetencija. Također, ovim putem bih skrenuo pozornost na odličan i argumentiran javni istup prof. dr. sc. Leonarda Marušića u kojem su posebno naglašene posljedice koje bi nastale eventualnim prihvaćanjem alternativnog rješenja. Mišljenja sam da budućnost visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj ne smije ovisiti o privatnim interesima te da bi bilo produktivnije uložiti više truda i vremena u poboljšanje postojećeg obrazovnog sustava; što je sasvim sigurno pametnije i bolje za društvo u cjelini. S poštovanjem, Karlo Lugarić

**Matea Umbehend
, Članak 6.**

Poštovani, kao student koji je bio na sveučilišnom studiju i koji se prebacio na stručni studij, smatram da nema nikakvog razloga da se pravi razlika između ta dva studija u smislu razina diploma. NE slažem se sa alternativnim prijedlogom koji je ponuđen i podržavam osnovni prijedlog. Smatram da moj trud i uloženo vrijeme vrijedi jednako, neovisno na kojoj vrsti studija jesam ili sam bila i isto smatram za trud i vrijeme svih naših kolega koji trenutno studiraju te za buduće generacije koje ne smiju biti ucjenivane na ovaj način koji studij upisati. Općenito praviti razlike između studija na ovakav način smatram uvredljivim, nadasve nepotrebним i kontraproduktivnim te nazadujućim za obrazovni sustav jedne države koja teži napretku, koja treba cijenit svoje građane i studente i u skladu sa ostatkom civiliziranog svijeta gdje ovakve razlike ne postoje. Stručni studiji nisu i ne bi trebali biti ni na koji način manje vrijedni niti smatrani takvima. Ukoliko se napravi razlika između studija, znači li to da onda i svi koji su do sada završili studij imaju isto diplome niže razine i koji možda rade u Hrvatskoj ili u inozemstvu na temelju ove absurdne ideje mogu samo tako dobiti otkaz jer više nemaju kvalifikaciju koja je zajamčena njihovom diplomom ili diplome izdane do xy godine su takve ali iza xy godine više nisu? Molim Vas da promislite o čemu pričate i što tražite jer ovo nije jedna generacija u pitanje nego sve.

**Prihvaćen
Prihvaća se.****Prihvaćen
Prihvaća se.**

Ivan Kruhoberec , Članak 6. Poštovani Student sam stručnog studija i NE slažem se sa alternativnim prijedlogom, te podržavam osnovni prijedlog iz razloga što smatram da naša diploma vrijedi jednako kao i sveučilišna. Ako biste proveli alternativni prijedlog, sve osobe obrazovane na stručnom studiju izgubile bi kvalifikaciju za rad jer, po tom prijedlogu, oni nemaju završeni studij. Molim vas promislite još jednom i nemojte provoditi alternativni prijedlog.	Prihvaćen Prihvaća se.
Sara Sadiković , Članak 6. Poštovani, Studentica sam preddiplomskog stručnog studija i smatram izvorni nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO-u prihvatljivim i podržavam to u potpunosti, dok alternativni prijedlog članka 6. smatram diskriminirajućim i zaista neprihvatljivim. Podcenjivanje znanja i vještina studenata stručnih studija te njihovo svrstavanje na nižu razinu je krajnje uvredljivo i zaista nepotrebno. Zašto praviti razlike među studentima ako su i stručni i sveučilišni studiji jednaki po broju ECTS bodova na preddiplomskom i diplomskom studiju. Dakle absurdno je praviti razliku između stručnih i sveučilišnih studija jer se time ne postiže ništa osim što se ugrožava budućnost velikog broja studenata stručnih studija. Studenti u Hrvatskoj trebaju biti ravnopravni te je nedopustivo umanjivanje vrijednosti diplome s obzirom na vrstu studija! Lijep pozdrav, Sara Sadiković	Prihvaćen Prihvaća se.
Ljubica Umbehend , Članak 6. Poštovani, ne slažem se sa alternativnim prijedlogom, te sudeći po komentarima studenata, na koje se to i odnosi, Vi biste trebali zastupati upravo njihove interese i podržati osnovni prijedlog!	Prihvaćen Prihvaća se.
Luka Zadro , Članak 6. Poštovani, kao student stučnog studija se apsolutno ne slažem sa predloženim alternativnom izmjenom zakona. Smatram da je osnovni nacrt jedino prihvatljivo rješenje jer se od nas očekuje jednako zalaganje i jednak broj ECTS bodova za završetak studija i ne vidim nikakav valjani ili bilo kakav argument za uvođenje bilo kakvih razlika u razini diploma jednog sveučilišnog i jednog stručnog studija.	Prihvaćen Prihvaća se.
Stela Obradović , Članak 6. Poštovani, Kao studentica preddiplomskog stučnog studija, smatram da je izvorni nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO-u prihvatljiv i podržavam ga, dok alternativni prijedlog članka 6. smatram nepotrebnim, zabrinjavajućim te diskriminirajućim. Podcenjivanje znanja i vještina studenata sa stručnih studija svrstavanjem istih na nižu razinu nema nikakve osnove niti za tim ima kakve potrebe. Alternativnim prijedlogom ugrožava se velik broj studenata, dok izvorni ne šteti nikome i ne razvrstava u grupe manje ili više važnih studenata koji su ostvarili isti broj ECTS bodova. Lijep pozdrav, Stela Obradović	Prihvaćen Prihvaća se.

Eva Husain , Članak 6. Poštovani, Kao bivša studentica sveučilišnog studija i sadašnja studentica veleučilišnog stručnog studija mogu iz vlastitog iskustva ukazati na jednakost studija u pogledu studijskih obaveza. A kao što su već mnogi moji kolege naglasili da se broj ECTS bodova preddiplomskog sveučilišnog i stručnog studija pa tako i diplomskog sveučilišnog i specijalističkog diplomskog stručnog studija uopće ne razlikuje, smatram kako je to glavni pokazatelj ravnopravnosti u dva navedena studija. Stoga smatram da je alternativni prijedlog članka 6. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru nepotreban jer vodi do razlika između studenata cijele Hrvatske, pa tako i Europe. Smatram da je to veliki korak unazad za hrvatsko visokoškolsko obrazovanje koji će uzrokovati daljnje iseljavanje hrvatskih studenata u inozemstvo, kako zbog obrazovanja tako i zapošljavanja jer zbog ovog alternativnog prijedloga već spomenutog Zakona će vrlo teško moći konkurirati pri zapošljavanju sa kolegama završenog sveučilišnog studija. Srdačan pozdrav, Eva Husain	Prihvaćen Prihvaća se.
Sara Culjaga , Članak 6. Poštovani, Studentica sam preddiplomskog stručnog studija te smatram da je izvorni nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO-u prihvatljiv i podržavam ga, dok alternativni prijedlog članka 6. smatram neprihvatljivim. Zašto stvarati razliku između studenata? Naravno uvijek postoje oni bolji i oni lošiji, ali zašto bi se znanje i vještine studenta koji pohađaju stručne studije podcenjivalo te se svrstavalo u nižu razinu. Smatram da alternativni prijedlog ugrožava veći broj studenata jer studenti sa stručnih studija su uz veliki trud i napor došli do svoje diplome i imaju pravo zapsoliti se u Hrvatskoj. Veliku ulogu igra i novac, ali da li je to najvažniji ključ ove situacije? Smatram da se studenti sa stručnih studija i njihovo znanje ne smije podceniti, jer sam i sama studentica stručnog studija i ulažem veliki trud da steknem svoju diplomu i nađem posao u Hrvatskoj. Nadam se da će se mnogi složiti s ovim i da će ipak pravda izaći na pravi put. Lijep pozdrav, Sara Culjaga	Prihvaćen Prihvaća se.
Nikolina Bauman , Članak 6. Poštovani, Kao studentica preddiplomskog stručnog studija, smatram da je izvorni nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO-u jedini prihvatljiv. Izmjenom prvotnog zakona napravile bi se velike greške koje bi oštetile budućnost studenata stručnih studija. Smatram da studenti stručnih studija imaju jednake vještine i kompetencije kao i studenti sveučilišnih studija. Struka se s razlogom nazivamo. Zbog toga naziva ne bi nas se trebalo osporavati i smjestiti na nižu razinu od sveučilišnog programa. Molim Vas ovim putem da osvijestite te činjenice. Davnih dana smo uravnoteženi (zar se ne vidi po ECTS bodovima kroz godine studiranja). Lijepi pozdrav	Prihvaćen Prihvaća se.

**Nikolina Bauman
, Članak 6.**

Poštovani, Želim da obratite pažnju što je navedeno u alternativnom članku pod razinom 7.1 te 7.2. Čitajući te iste primjetila sam da nema nikakvih razlika u navođenjima tih članaka. Zapravo članci kao da su kopirani i zaliđeni jedan pored drugog. Ne postoji niti jedan uvjet koji bi ih razlikovao. Nema hijerarhije i naravno da je nema jer su sveučilišni i stručni diplomski studiji već davnih dana prošli vrednovanje s ciljem da steknu istu razinu. Stoga čemu raditi razlike? Ja bih usporedila ta dva studija sa dvije jabuke. Jedna je crvena, druga je zelena. Neka je bolja za pravljenje kolača dok je druga bolja za jesti. Vratimo se na početak. Obje pripadaju istome voću, zar ne? Moje mišljenje je da i ova dva studija pripadaju istoj razni. Netko će se opredijeliti za stručni studij jer smatra da je njegova budućnost rad u bolnicama kao magistra sestrinstva. Zašto oduzimati to pravo i obezvrijediti je pred nekim tko je završio ne znam npr. farmaciju. Potrebno je itekako znanje za rad u bolnici. Samim svrstavanjem stručnog diplomskog studija na nižu razinu ljudi se demotiviraju. Vide da tu nema koristi i odustaju. Što se na kraju desi? Dolazi do manjka STRUČNOG KADRA. Do kakvih će niza reformi tada doći bojim se pomisliti. Stoga mislim da je ipak bolje ne dirati lava dok spava jer će se pokrenuti niz lavina kojima neće biti kraja, a naš obrazovni sustav koji je donekle uređen bit će uneređen. Što smo postigli mijenjanjem ovih zakona, članaka. Apsolutno ništa. Možda će nekolicina osjetiti zadovoljštinu zbog moguće promjene, ali će protest i nezadovoljstvo većine ipak nadvladati. Lijepi pozdrav Nikolina Bauman

**Ana Čičak
, Članak 6.**

Studentica sam stručnog studija i ne slažem se sa alternativnim prijedlogom članka 6. Nacrta Prijedloga izmjene Zakona o HKO-u. S obzirom da su stručni i sveučilišni studiji izjednačeni po broju ECTS bodova koji se moraju ostvariti završetkom diplomskog studija, rješenje je ujednačiti i stupanj znanja koje se stječe po završetku. Nadalje, bitno je usklađivanje zakona sa smjernicama Europske komisije, odnosno Europskim kvalifikacijskim okvirom prema kojem su svi diplomski studiji ravnopravni i na istoj razini. Sve ostalo je neprihvatljivo.

**Prihvaćen
Prihvaća se.****Prihvaćen
Prihvaća se.**

Tomislav Grgić
, Članak 6.

Kao student Fakulteta strojarstva i brodogradnje smatram da je alternativni prijedlog članka 6. Nacrtu Prijedloga izmjene Zakona o HKO-u neprihvatljiv i nepotreban. Zašto? Zato što osjećam da iza cijelog ovog postupka stoe osobna mišljenja, a ne objektivno gledana situacija. I sam se nalazim u situaciji gdje se vrlo česta prebacivanja s maticnog fakulteta na Tehničko veleučilište Zagreb, no ja te osobe ne osuđujem. Nekada jednostavno ne ide i studenti moraju svoje školovanje nastaviti na nekim drugim fakultetima. Razumljivo je da se više gradiva obrađuje na sveučilištu, no svrha je ista. Profesori koji predaju na sveučilištima nerijetko predaju i na veleučilištima. Ista znanja prenose svim studentima. Zašto kopati jamu pod studentima na veleučilištima? Zašto umanjivati vrijednost njihova rada? Jeli vas strah? Gospodo, kolege, upoznao sam osobe koje uz školovanje na veleučilištu rade jako puno na svojim sposobnostima i u svoje slobodno vrijeme i time, što se tiče grane strojarstva, u nekim slučajevima rezultira i boljim znanjem. U realnosti svi moramo shvatiti da kod poslodavaca sveučilišne diplome vrijede „više“, iz razloga što svi poznaju titulu magistra, dok titula stručnog specijalista nije prepoznata na tržištu rada, no ukoliko osoba s veleučilišnom diplomom svoj CV obogati licencama stranih i kompjuterskih jezika, licencama vezanim za struku, preporukama drugih poslodavaca i sl. ona će biti odabrana. Znate iz kojeg razloga? Zbog stručne prakse koju provode stručni studiji na preddiplomskoj i diplomskoj razini, upravo na toj praksi studenti primjenjuju svoja znanja kako bi razvili svoje vještine i kompetencije. Ista ta stručna praksa je uz ishode učenja jedina diferencijacija između stručnih i sveučilišnih studija.

Hrvatska udruga kriznog menadžmenta
, Članak 6.

Alternativni prijedlog nije u skladu s pozitivnom praksom država članica EU gdje su stručni i sveučilišni studiji na istoj razini izobrazbe. Razlika između 6. i 7. razine EQF radi se prema ECTS bodovima tj. binarni sustav više i visoke stručne spreme, a ne prema osnivaču obrazovne ustanove. Razina opterećenja između stručnih i sveučilišnih studija je bodovno jednaka. Alternativno rješenje nije u skladu s Direktivom 2005/36/EC o priznavanju stručnih kvalifikacija, jednakom tretmanu stručnih kvalifikacija i priznavanju stručnog iskustva, harmonizacijom, transparentnošću i mobilnošću između država članica EU, Direktivom 2013/55/EU i jednakošću na tržištu rada, jednakosti ECTS bodova neovisno o studiju te pravima studenata određenih Bolonjskom deklaracijom. Također, Ustavni sud naglašava da je pogrešno i društveno štetno raspravljati o stručnim studijima kao onima koji nemaju jednaku vrijednost, odnosno značaj kao oni sveučilišni.

Prihvaćen
Prihvaća se.**Prihvaćen**
Prihvaća se.

Marijano Majdandžić
, Članak 6.

Poštovani! Kao student specijalističkog diplomskog stručnog studija Tehničkog Veleučilištu u Zagrebu, izrazito sam zabrinut alternativnim prijedlogom te istoga smatram neprihvatljivim i izrazito opasnim. Navedenim alternativnim prijedlogom oduzimaju se prava studentima koji su završili i onih koji su u postupku završavanja stručnih studija. Alternativnim prijedlogom retroaktivno se oduzimaju stečena prava svakog čovjeka koji je na legitiman način stekao diplomu pod uvjetima koje je jamčio i Ustav i posebni propisi. Smatram da bi zdravom konkurenčijom na tržištu rada profitirala i sama država, u suprotnom sve ovo može biti pogubno za društvo i razvoj zemlje koja je ionako do grla u problemima. Znanstveni pristup problemu stečenim znanjem na sveučilišnom i praktični pristup problemu stečenim znanjem na stručnom studiju jednako je vrijedan, te jedno bez drugoga ne može funkcionirati, stoga nemojmo stvarati razliku tamo gdje nije potrebno, i stručnjak i znanstvenik jednako je bitan, udrugimo se, budimo timski igrači za dobrobit društva i razvoj zemlje, uz uzajamno poštivanje. Sustav visokog obrazovanja Republike Hrvatske temelji se na odredbama Bolonjskog procesa. Temeljna značajka tog sustva je binarnost, odnosno uvođenje pojma ECTS bod kao jedinične vrijednosti onoga što se s njime mjeri. Dakle, ako netko pokušava dokazati da dostignuti isti broj ECTS bodova na dva različita studija treba postaviti na dvije različite vrijednosne razine onda on time negira načela i ono što je samim Bolonjskim procesom propisano. Prihvaćanjem alternativnog prijedloga bili bismo jedina država Europske Unije koja je omalovažila jednu grupu studenata, te bismo sigurno predstavljali presedan u Europskoj Uniji. Cijenim studente sveučilišnog studija jednako kao i studente stručnog studija kojega sam i sam student. Isto tako želim napomenuti kako radim u tvrtki u kojoj sam podređen nekoć davno studentima koji su svoje diplome stekli na stručnim i sveučilišnim studijima, te surađujem i prema poziciji u tvrtki jednak sam studentima stručnog i sveučilišnog studija i zajedničkom suradnjom rješavamo probleme i pomažemo jedni drugima. Zaključak svega, rasprava o alternativnom prijedlogu je suluda i diskriminirajuća, te članak 6. smatram prihvatljivim i jednim pravednim. S poštovanjem, Marijano Majdandžić bacc.ing.aedif.

Matea Ivanković
, Članak 6.

Kao studentica preddiplomskog stručnog studija Mehatronike na Visokoj tehničkoj školi u Bjelovaru smatram da alternativni prijedlog nije prihvatljiv s obzirom da su stručni i sveučilišni studiji jednaki po broju ECTS bodova na preddiplomskom i diplomskom studiju. Iz tog razloga ne bi bilo korektno raditi razliku između stručnih i sveučilišnih studija. Studenti u RH trebaju biti ravnopravni kao što su u ostalim članicama EU te da se ne umanjuje vrijednost diplome s obzirom na vrstu studija.

Prihvaćen
Prihvaća se.**Prihvaćen**
Prihvaća se.

Bojan Cvjetojević , Članak 6. Student sam Tehničkog veleučilišta u Zagrebu i smatram da je prijedlog Članka 6. ovog zakona pravilno definiran te ukazuje na jednakost u znanju između stručnih i sveučilišnih diploma. Ako je 1 ETCS bod ekvivalentan 30 sati rada, onda mi tih 180 ETCS bodova ne može nitko umanjiti jer sam ja svoje i vrijeme i novac na to uložio isto kao i ljudi na sveučilišnom studiju. Isto tako moja diploma preddiplomskog stručnog studija koja se prizna na europskim sveučilištima, ne priznaje se u većini sveučilišta u RH, što govori loše o našem obrazovnom sustavu i nejednakosti.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Filip Lončar , Članak 6. Kao studenta preddiplomskog stručnog studija, smatram da je izvorni nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO-u jedini prihvatljiv za sve studente preddiplomskih stručnih i specijalističkih diplomskih stručnih studija kao i za cjelokupnu studentsku populaciju. Stručni studiji bilo preddiplomski ili diplomski jednako su vrijedni kao i sveučilišni što je u svojoj odluci naglasio i Ustavni sud. Države članice EU koje predvode u razvoju gospodarstva (Njemačka, Austrija, Nizozemska) imaju jednako kao i RH binarni sustav visokog obrazovanja, navedene države na 7. razini kvalifikacijskog okvira svrstavaju diplomske stručne i sveučilišne studije bez podrazina na razinama kvalifikacija, odnosno jednako vrijedno smatraju oba stupa binarnog sustava visokog obrazovanja. Ako u obzir uzmem smjernice EQF-a, koje zagovaraju da se slijede primjeri dobre prakse drugih država članica EU, potiče mobilnost te cjeloživotno učenje, sve navedeno nije uključeno u Alternativni prijedlog izmjene članka 6. stoga bi se usvajanjem takvog prijedloga ugrozila egzistencija trećine ukupne studentske populacije u RH.	Prihvaćen Prihvaća se.

Matej Kumiša , Članak 6. Poštovani, kao student preddiplomskog stručnog studija na Tehničkom Veleučilištu u Zagrebu podržavam originalni prijedlog i ne slažem se sa alternativnim prijedlogom jer nema potrebe za utvrđivanjem različitih razina za stručne i sveučilišne studije jer se njihova razlika već očituje u nazivu kvalifikacije i samom profilu i osim toga broj stečenih ECTS bodova na diplomskom studiju na sveučilištu te onog na specijalističkom studiju na veleručilištu ili visokoj školi je isti (300 ECTS) što bi značilo da alternativni prijedlog direktno diskriminira specijalističke studije koji za jednak broj sati rada i uloženog truda budu svrstani ispod razine diplomskih studija. Osim toga je neophodno da zakon o HKO-u bude u potpunom skladu sa EQF-om iz jednostavnog razloga što smo u Europskoj uniji i samim time moramo držati jednakе razine kvalifikacija kao i ostale članice kako bi se osiguralo mogućnosti za naše stručnjake i znanstvenike lakše i jednostavnije zapošljavanje van Hrvatske, ali i dodatno visoko obrazovanje u drugim zemljama članicama i naravno zapošljavanje stranih stručnjaka ukoliko je to potrebno. Još se treba i nadodati da se u većini ostalih članica EU stručni i sveučilišni studiji na istoj razini i ne ističe se razlika u vidu razina već u nazivu i profilu, te ako nemožemo smisliti svoj prijedlog visokog obrazovanja koji je bolji od onog trenutnog barem bi trebali prihvati onaj koji imaju zemlje razvijenije od nas u nadi da i mi budemo na njihovoj razini jednog dana. Inače nisam pravnik, ali mi se čini da alternativni prijedlog u određenoj mjeri diskriminira studente stručnih studija što po mom ne stručnom mišljenju nije u skladu sa zakonom ni sa ustavom, što se nesmije dozvoliti u jednoj uređenoj demokratskoj državi.	Prihvaćen Prihvaća se.
Borna Grilec , Članak 6. Student sam specijalističkog diplomskog stručnog studija. Smatram da je alternativni prijedlog članka 6. nacrtu prijedloga izmjene zakona o HKO neprihvatljiv. Budući da se završetkom sveučilišnih diplomskih studija i specijalističkih diplomskih stručnih studija stječe minimalno 300 ECTS bodova, ne vidi razlog za diferencijacijom. Osvrne li se na tu informaciju, radno opterećenje je jednako za sveučilišne i stručne studije. Kao još jedan razlog za neprihvatanje alternativnog zakona (razina 7.1 i 7.2) također je informacija o tome da sveučilišni studiji ne posjeduju obveznu stručnu praksu, dok stručni studiji istu posjeduju te ono što nauče u teoriji doista mogu primijeniti prije no što uđu u radni odnos. Obzirom da bi zakon o HKO-u trebao biti usklađen s drugim nacionalnim kvalifikacijskim okvirima, a prema alternativnom prijedlogu neće biti, u potpunosti se protivim usvajanju alternativnog zakona. Alternativni zakon uveo bi nejednakost razina te bi se na taj način trećina ukupne studentske populacije dovela u nepogodan položaj što se mobilnosti i jednakosti zapošljavanja tiče.	Prihvaćen Prihvaća se.

Igor Kolarević , Članak 6. Poštovani, predlažem predlagatelju zakona da uvede novu razinu 8.3-kvalifikacije stečene završetkom poslijediplomskog stručnog studija (doktorski stručni studij). Obzirom da je stav Sveučilišta u Zagrebu da su predavači manje vrijedni i niže obrazovani na stručnim studijima jedini način na koji se može podići kvaliteta stručnih studija je da se zaposli određeni broj stručnih doktora. Doktore znanosti sa sveučilišta na stručnim studijima ne želimo iz jednostavnog razloga što se oni bave znanosću i ne vidim način na koji oni mogu podučavati struku. Ovlašteni inženjer građevinarstva i stručni specijalist Igor Kolarević.	Primljeno na znanje Ovaj je zakonski prijedlog izrađen polazeći od Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju koji je propisao vrste studija među kojima se ne nalazi predloženi „poslijediplomski stručni studiji (doktorski stručni studij)“. Slijedom navedenoga, prijedlog se ne može prihvati bez da se prethodno ne izmjeni Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju.
Denis Škulec , Članak 6. Poštovani, Kao student specijalističkog diplomskog stručnog studija Tehničkog Veleučilišta u Zagrebu, smatram da alternativni prijedlog članka 6. nije prihvatljiv s obzirom da i sveučilišni diplomske studije i specijalistički diplomske stručne studije imaju identičnu vrijednost od 300 ECTS bodova te je sukladno tome radno opterećenje na oba studija jednakost zastupljeno. Znanje i vještine stečene na stručnim studijima se ne razlikuju od znanja i vještina stečenih na sveučilišnim studijima stoga je alternativni prijedlog članka 6. apsolutno nebulozan i neprihvatljiv.	Prihvaćen Prihvaća se.
Oton Bekafigo , Članak 6. Kao student stručnog studija Građevine na Sveučilištu u Rijeci, smatram da je neprihvatljiv i nepotreban alternativni prijedlog istog članka Nacrtu Prijedloga izmjene Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru jer dovodi velik broj studenata stručnih studija u stanje nesigurnosti i nezadovoljstva ugrožavajući status i budućnost istih diljem Republike Hrvatske. Alternativnim prijedlogom studente stručnih studija se marginalizira te se stavljuju u nejednak položaj sa studentima sveučilišnih studija. Za svakog studenta važna je jednakost diplome u svim zemljama EU. Alternativni prijedlog ugrožava to pravo u državama članicama EU te se dovodi u pitanje pravo mobilnosti, jednakosti te zapošljavanja studenata. Nadalje, vrste studijskih programa definirane su Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, a na temelju spomenutog utvrđeno je da i sveučilišni diplomske studije i specijalistički diplomske stručne studije imaju jednak broj ECTS bodova. Stajališta sam da je za istovrijedne diplomske studije koji imaju identičnu vrijednost od 300 ECTS-a diskriminirajuće raditi distinkciju u razinama. Shodno tome da u RH studira 55.000 studenata stručne studije kako preddiplomske tako i specijalističke diplomske stručne studije, a od toga 19.000 studenata studira stručne studije (preddiplomske i diplomske) na sveučilištu, alternativnim prijedlogom istog članka Nacrtu Prijedloga izmjene Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru dovodi se velik broj studenata stručnih studija u stanje nesigurnosti i nezadovoljstva ugrožavajući status i budućnost istih diljem Republike Hrvatske. Ovim putem apeliram nadležnim institucijama, da donesu odluku koja će poticati jednakost studiranje na stručnim studijima kao i na sveučilišnim te isključivo takva odluka neće ugroziti trećinu studentske populacije u RH.	Prihvaćen Prihvaća se.

**Dunja Škorić
, Članak 6.**

Kao studentica sveučilišnog prediplomskog studija povijesti na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, stava sam da su prediplomski studiji stručni i sveučilišni jednakov vrijedni, budući da nose isti broj opterećenja odnosno ECTS bodova, istovrijedno je i za diplomske studije. Alternativnim prijedlogom potiče se diskriminacija studenata stručnih studija te se na taj način umanjuje njihova vrijednost. Odluka Ustavnog suda je naglasila da su oba stupnja binarnog sustava (stručni i sveučilišni) jednakov vrijedna, stoga se alternativni prijedlog kosi s odlukom Ustavnog suda. Studenti stručnog i sveučilišnog studija, bilo prediplomskog ili diplomskog sveučilišnog studija odnosno stručnog specijalističkog diplomskog studija jednakov su vrijedni, te podržavam prvočitni prijedlog izmjene članka 6. koji svrstava diplomske sveučilišne studije i specijalističke diplomske stručne studije na razinu 7.1. te se tim prijedlogom istovrijedni studiji stavljaju u ravнопravan položaj. Nalazimo se u zemlji u kojoj se svaki dan povećava broj mlađih ljudi koji napuštaju granice Lijepe naše, gdje natalitet opada, a diskriminacija po pitanju kvalifikacija na tržištu rada ili po bilo kojem drugom obilježju predstavlja teret koji može ozbiljno narušiti već nestabilno stanje gospodarstva kao i životnog standarda u Republici Hrvatskoj. Sukladno s time, vjerujem kako upravo mi studenti trebamo biti ti koji bi trebali sustavno raditi na smanjivanju postojećeg animoziteta između studenata stručnih i sveučilišnih studija, kao i na postizanju što bolje suradnje između istih.

**Mario Grgić
, Članak 6.**

Kao student specijalističkog diplomskog stručnog studija Veleučilišta Velika Gorica, smatram da je alternativni prijedlog članka 6. Nacrtu Prijedloga izmjene Zakona o HKO-u neprihvatljiv. Najbitnija razlika između sveučilišnih i stručnih studija osim ishoda učenja jest obvezna stručna praksa na prediplomskim odnosno diplomskim stručnim studijima. Smatram da navedeni stupovi visokog obrazovanja trebaju biti u ravнопravnom položaju, jer bi se neujednačenim razinama, kao što je navedeno u alternativnom prijedlogu (razina 7.1 i 7.2) ugrožavala egzistencija trećine ukupne studentske populacije RH. Sve vrste obrazovnih i studijskih programa jasno su definirane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju. Shodno tome sveučilišni diplomski i specijalistički diplomi stručni studiji imaju jednak broj ECTS bodova te nema nikakve potrebe dijeliti ih na drugačije razine unutar Zakona o HKO-u. Sam Zakon o HKO-u trebao bi biti usklađen s drugim nacionalnim kvalifikacijskim okvirima koji ima cilj mobilnosti te cjeloživotno obrazovanja kako navodi EQF.

**Jakša Bojić
, Članak 6.**

Poštovani-e, Prije svega bih se ispričao na sljedećem nešto ležernijem izričaju vezano za aktualnu problematiku izmjena HKO. Vezano za novonastalu problematiku „materijalne ugroze“ osoba koje su stekle visoko obrazovanje na fakultetima, vidljivo je po broju prijedloga i komentara koje su na cijenjeni naslov uputili studenti sa gore naznačenih učilišta...normalno je da niti su ugroženi niti bi bilo normalno da budu ugroženi. Za svaku „pohvalu“ je i sinkronizirani način nastupanja sastavnica pojedinih HR sveučilišta što je jedan lijepi primjer iskoraka u jednoumnu prošlost. Čovjek se svakim danom u ovakvoj državi osjeća teže jer one institucije koje bi trebale poticati i generirati rast, razvoj,

**Prihvaćen
Prihvaća se.****Prihvaćen
Prihvaća se.****Primljeno na znanje
Primljeno na znanje.**

prihvaćanje, postaju zbog svojih pojedinih predstavnika potpuno promašene u svojim djelovanjima a što će kratkoročno po društvo djelovati pogubno. Spomenute sastavnice umjesto da su fokusirane na razvoj i da podržavaju liberalizaciju „tržišta“ te da u sinergiji s ostalim učilištima kreiraju bolju Hrvatsku, Hrvatsku znanja, potpuno promašenim i neutemeljenim prijedlozima žele pokopati i ono malo zdrave „konkurenциje“ što je zaživjela proteklih godina kako bi se mogle lagodno uljuljkati u svojoj samodopadnosti i veličini. Zar u prilog navedenom ne govori i to kako u svjetskim razinama kotiraju naša visoka učilišta (po broju objavljenih i citiranih znanstvenih radova) i koliko cijelokupno društvo ima koristi od stečenih znanja mladih stručnjaka ili znanstvenika koji dolaze na tržiste rada. Dali se itko pozabavio pitanjem koliko Hrvatska država i cijela privreda izgubi dok od stručne osobe ili znanstvenika sa završenom VSS (nebitno na sveučilištu ili visokoj školi) postane stručna osoba koja je sposobna obavljati svoj posao, čast iznimkama? No to niti nije toliko bitno pretpostavljam. Ukoliko se radi o novcu, korektno bi bilo izići u javnost na način da se kaže koliko bi sveučilišta mogla više zaraditi da ne postoje veleučilišta odnosno visoke škole. No nažalost na taj način bi se vratili na ca 5% stanovnika s VSS i 2% s VŠS. Studiranje bi po dobrom starom običaju trajalo 6-7g. i postali bismo u pravom smislu zemlja konobara i soberica (uz dužno štovanje svim zanimanjima). No sada malo o detaljima. Budući je sasvim normalno da se doktorski studiji provode na sastavnicama sveučilišta koje autonomno određuju uvjete za upis na razinu 8, nikakva vanjska ugroza nije postojala za osobe s završenim sveučilišnim programima. Čovjek s razlikovnim predmetima stekne fakultetsku diplomu i fino ide na doktorat. Koliko država u EU a i šire ima nazivlje tipa stručni specijalist? Tu smo se očito težeći ka većem stupnju kvalitete ugledali na naše istočne susjede koji gle čuda imaju to isto kao i jedna Hrvatska u koju se trebaju ugledati sve potpisnice Bolonjske deklaracije i od nas učiti. Poštovani, svijet i EU poznaju MSc i Bsc a nema nigdje „Prof.Spec“... ne postoji univ. Bacc nigdje nego kod nas i u susjedstvu. Očito je takva degradacija opet da se napravi razlika između superiorne fakultetske naobrazbe vs. inferiore naobrazbe stečene na visokim školama. No sada se na staje samo na tom već idemo reći da osoba koja studira 5 g na visokoj školi (300 ECTS) spada u EQF okvir s osobom koja studira 3g na fakultetu (180ECTS)?? Bojim se da i jedni i drugi trenutno realno spadaju negdje između EQF 5 i EQF6 (čast iznimkama i pojedinim sastavnicama sveučilišta i određenim visokim školama koje nam uistinu služe na čast). Na kvaliteti i sinergiji se treba raditi a ne na razdoru. Izgleda po nekim tumačenjima da su i predavači na visokim školama manje sposobni od onih na fakultetima zato što obučavaju ono što trebaju obučavati a ne ono što im kolege obučavaju na fakultetima.??? Tko je veći stručnjak, profesor u ekonomskoj školi ili ugostiteljskoj?? Prema tumačenjima bi se dalo zaključiti da je veći stručnjak onaj u ekonomskoj. Da veći je ali dok radi u ekonomskoj školi dok je za ugostiteljstvo veći i prihvativiji stručnjak za ugostiteljstvo. Poštovani, razlika stečenog i društveno potrebnog znanja jedino može zaštititi sveučilišta od „konkurenциje“ a ne nikakve odluke i presude. Ovoliko izmjena zakona koliko se prakticira u HR ne poznaje nijedna uređena i stabilna država. No kad se već mijenja i ako se mora birati, podržavam prijedlog ministarstva koji je drukčiji od alternativnog a što znači razina 7 sadrži 7.1.a i 7.1.b te 7.2. Prohodnost prema Razini 8 moguća

sa 7.1 sveučilišnog studija i 7.2. što je realno i razumljivo i ništa drukčije negoli je i do sada bilo jer su doktorski studiji odvijali se i do sada po pravilima sveučilišta. HKO 7 = EQF 7 HKO 6 = EQF 6 Mada čisto sumnjam, laički gledano, da će veći znanstvenik na polju ekonomskih znanosti biti čovjek s diplomom npr. Agronomskog fakulteta koji završi doktorat na ekonomiji od onoga s diplomom visoke ekonomiske škole koji završi doktorat na ekonomiji...no to ide na autonomnu savjest onima koji se bave propisivanjem uvjeta. Poštovani, ovo sve skupa nije zaštita prava osoba sa sveučilišnim diplomama već jedna velika ugroza prava osoba s visokoškolskim stručnim obrazovanjem. Opet naglašavam da niti jedan komentar i prijedlog za sada nema od „ugroženog pojedinca“ sa završenom fakultetskom naobrazbom. Ja sam jedan od onih koji je prakticirao cijeloživotno obrazovanje i nakon 13 g rada s VŠS upisao i završio specijalistički stručni diplomski studij, radim u privatnom sektoru, najvećim dijelom u međunarodnom okruženju i imam dosta kolega sa sveučilišnom diplomom kojima sam nadređen ali i sa stručnom odnosno sveučilišnom diplomom kojima sam podređen. Kvaliteta, znanje i rad danas samo vrijede u „realnom sektoru“ tako da ovim i ovakvim usmjeravanjem energije na krive stvari i oportunim rješenjima svi skupa gubimo. Ali vjerujte da bih ozbiljno razmislio o podizanju tužbe pred međunarodnim sudom zbog potencijalno izgubljene dobiti jer me država prevarila prilikom upisa studija na sastavnici sveučilišta kojemu je osnivač ta ista država, jer se šalila s prvotnim zakonskim rješenjima a mislim da bi bilo i na tisuće onih koji bi mi se pridružili. Ipak bez obzira na autonomiju sveučilišta, svi skupa trebamo biti svjesni da je osnivač sveučilišta Republika Hrvatska. Sa štovanjem! Jakša Bojčić struč.spec.ing.

**Antonio Aleksić
, Članak 6.**

Poštovani, kao osoba koja je već magistrirala na Ekonomskom fakultetu, Sveučilišta u Zagrebu i koja je trenutno student preddiplomskog studija Tehničkog veleučilišta u Zagrebu, smatram da prihvaćanje izvornog članka 6. Zakona o HKO-u i izjednačavanje stručnih i sveučilišnih studija daje veliki doprinos našem obrazovnom sustavu, te naposlijetu i gospodarstvu. Iz svog osobnog iskustva, studiranjem na sveučilišnom studiju stječe se više teorijskih znanja kojim su otvorene mogućnosti daljnog razvoja znanstvene karijere, dok se studiranjem na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu i ostalim veleučilištima daje veći naglasak na praktičnija, konkretnija znanja koja je potrebno imati i primjeniti odmah na tržištu. Mislim da je iznimno opasan alternativni prijedlog, koji je u potpunoj suprotnosti s Europskom praksom, jer zadire u osobne preferencije pojedinaca koji ovisno o želji razvoja svoje karijere mogu birati da li će se orientirati na znanstvenu karijeru ili onu koja je primjenjenija u praksi. Naravno, možda netko i sa stručnih studija želi započeti svoju znanstvenu karijeru na nekom od sveučilišta pa položiti ispite razlike ako je potrebno i ako vijeće doktorskog studija odobri upis. Ova praksa se provodi u jednom od najuspješnijih gospodarstava na svijetu u Njemačkoj, a to gospodarstvo je uspješno upravo zbog svog sustava obrazovanja gdje sveučilišta, veleučilišta i ostale obrazovne institucije zajedno surađuju i rade na unaprijeđenju i boljoj prilagodbi tržištu i njegovim potrebama što mislim treba biti put rješenja problema i u ovom slučaju. S poštovanjem, Antonio Aleksić, mag.oec.

Prihvaćen
Prihvaća se.

Silvio Fišić , Članak 6. Poštovani, kao student TVZ-a smatram da alternativni zakon pod točkama 7.1, 7.2 i 7.3 u potpunosti diskriminirajući za sve studente visokih škola i veleučilišta te stime i degradirajući (lišiti nekoga čina i zvanja) za više od 100 000 Hrvata koji su završili svoje obrazovanje na ovim ustanovama. Republika Hrvatska teži europezaciji i približavanju zapadnim zemljama ali ovim zakonom samo tonemo i težimo propasti gospodarstva i još većem odljevu mozgova. U svim državama Europske unije izjednačeni su zakoni o kvalifikacijskom okviru tako i kod nas te bi ovim nastao potpuni absurd. Većina zemalja ima čak i stručni doktorat a, mi se želimo vratiti u prošlost. Binarni sustav u tom slučaju bio bi ne vjerodostojan te ne prihvatičiv a, stime da svi znamo da jedan ECTS predstavlja 30 sati rada kojoj jednakost pristupaju studenti sveučilišta i veleučilišta. Također da imaju ishode učenja iste razine složenosti (prema točki 1). Ne dopustimo da nastaje još više podjela u našem društvu sa željom da postanemo konkurentniji i kvalitetniji u znanju i sposobnostima te da ne dolazi do promjene zakona. LP Silvio Fišić	Prihvaćen Prihvaća se.
Marko Cicvarić , Članak 6. Poštovani! Kao student specijalističkog stručnog studija izrazito sam zabrinut o postojanju mogućnosti prihvaćanja alternative na članak 6. ovog zakona s kojom se degradiraju stručni studiji, te se tome jako protivim. Naime Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-I-351/2016 od 20. travnja 2016. nigdje nije stavljena naznaka da se sveučilišni diplomski studiji moraju na način kojim je alternativa prikazana razlikovati od specijalističkog stručnog studija već se naglašava da je pogrešno i društveno štetno raspravljati o stručnim studijima kao onima koji nemaju »jednaku vrijednost, odnosno značaj« kao oni sveučilišni. Time se neosnovano potiče neprihvatičivo javno mišljenje da »opće i strukovne kvalifikacije nisu jednakov vrijedne« kao one sveučilišne, na što je upozorila i Hrvatska obrtnička komora u svojim dopisima. Smatram da je člankom 6. ovoga zakona ispunjen uvjet u Odluci Ustavnog suda, u kojem se predlaže da se napravi promjena na način da pristup razini 8.2 imaju osobe sa završenim sveučilišnim diplomskim studijem, čime se tzv. ugrožena autonomija sveučilišta ne dovodi u pitanje. Nadalje podržavam prijedlog kojemu se kvalifikacije dijele na način da se stručni i sveučilišni studiji izjednačavaju te se na razini 7.1 smještaju dvije vrste kvalifikacija i to kvalifikacije stečene završetkom: a) specijalističkih diplomskih stručnih studija, b) sveučilišnih diplomskih studija te integriranih preddiplomskih i diplomskih sveučilišnih studija. Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju na jednak način je opisan način stjecanja te završetka specijalističkog stručnog studija kao i sveučilišnog diplomskog studija. U oba dva slučaja propisano je da studiji traju jednu do dvije godine te nose od 60 do 120 ECTS bodova, te se pri završetku stječe minimalno 300 ECTS bodova. ECTS bodovi dodjeljuju se studijskim obavezama studenata na temelju prosječno ukupno utrošenog rada koji student mora uložiti, pri čemu jedan ECTS bod predstavlja u pravilu 30 sati ukupno prosječnog rada uloženog za stjecanje ishoda učenja. Nigdje nije naznačeno da ECTS bodovi stečeni na stručnim studijima manje vrijede naspram bodova na sveučilišnim studijima te samim time alternativa predložena dovodi do diskriminacije te umanjenja bodova koje smo mi studenti svojim trudom stekli na isti onaj	Prihvaćen Prihvaća se.

način (ispunjavanjem obaveza koje su stavljeni pred nas) kao i studenti sveučilišnih diplomskih studija. Europsko udruženje sveučilišta je u svojim studijima iz 2009. i 2010. godine zaključilo da postoje različite vrste studijskih programa a koje se postavljaju na drugu Bolonjsku razinu, te da takva raznovrsnost upravo čini bogatstvo Europskog prostora visokog obrazovanja u kojem se razvijaju kvalifikacije s različitim ulogama. Moram i napomenuti da bi alternativom predstavljali presedan u Europskoj Uniji, jer niti jedna članica nema podijeljeno školstvo na ovakav destruktivan način. Što se tiče stavke da na stručnim studijima nisu kompetentni predavači kao na sveučilišnim. Imamo pitanje za vas, pa zar na skoro svima veleučilištima predavanja ne održavaju isti profesori koji također predaju i na sveučilištima ili su prije predavali? Zar njihovo znanje kada dođu na veleučilišta nestane ili manje znaju, ili ne pristupaju na jednak način? Tom izjavom se degradira znanje tih profesora isto stečeli na sveučilišnim studijima. Stoga slijedom svega navedenoga, smatram da alternativni prijedlog treba biti odbačen jer nastupa diskriminirajuće prema svim stručnim studijima, stavlja u nepovoljan položaj sve buduće generacije, a i generacije koje su već završile takav tip studija. Zar ne bi trebali raditi na unaprjeđenju svih razina školstva, da se boljom teorijskom edukacijom ili stručnom praksom možemo ponositi našim školstvom, te težiti stvaranju što boljih visoko obrazovanih ljudi? Zar se neće dogoditi da će se usvajanjem alternative povećati odljev mozgova? Još jednom, protivim se alternativi kojom se degradiraju stručni studiji te se mladi visoko obrazovani ljudi koji bi se svojim trudom, radom i obrazovanjem trebali ponositi, doveđe u položaj u kojem strahuju za svoju budućnost. Smatram da se ovo događa samo u lijepoj Našoj, u kojoj se povode poslovicom tko će koga ako neće svoj svoga. S poštovanjem Marko Cicvarić, bacc.ing.aedif

**Krešimir Radoš
, Članak 6.**

Poštovani, student sam 5. godine specijalističkog diplomskog stručnog studija Tehničkog veleučilišta u Zagrebu. Podržavam izvorni nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO-u. Smatram da je alternativni prijedlog članka 6. nacrta prijedloga izmjene Zakona o HKO-u u potpunosti neprihvatljiv. Alternativni prijedlog diskriminira i oštećuje osobe koje su završile specijalističke diplomske stručne studije, kao i studente koji trenutno pohađaju specijalističke diplomske stručne studije. Samim time alternativni prijedlog kompromitira postojeći gospodarski sustav, odnosno tržište rada koje je ionako zakinuto nedostatkom visoko obrazovane populacije. Alternativni prijedlog stvara dodatne neusklađenosti u odnosu na uređenje ostalih članica EU, kojima RH kao punopravna članica teži. S poštovanjem, Krešimir Radoš

Prihvaćen
Prihvaća se.

Tihana Mirić , Članak 6. Prema izraženom mišljenju Ustavnog suda Republike Hrvatske, sveučilišni i stručni studiji, nedvosmisleno imaju jednaku važnost te su jednakovrijedni: „...općenito je pogrešno postojeći binarni sustav visokog obrazovanja sagledavati kroz usporedbu njihove vrijednosti za društvenu zajednicu, jer su oba sustava (i sveučilišni i stručni) za društvenu zajednicu jednako vrijedni i jednako potrebni.“ U tom smislu, potrebno je podržati prijedlog podjele u članku 8, razine 7 na 7.1 i 7.2, pri čemu razina 7.1 uključuje podjelu na a) specijalističke diplomske stručne studije, b) sveučilišne diplomske studije te integrirane preddiplomske i diplomske sveučilišne studije. Na razinu 7.2 smještaju se kvalifikacije stečene završetkom poslijediplomskih specijalističkih studija. Takvim se prijedlogom poštuje odabrana zakonodavna tehnika primjenjena u članku 8, pri definiranju razine 6 u smislu podjele na stručne i sveučilišne studije.	Prihvaćen Prihvaća se.
Mario Rašić , Članak 6. Podržavam prijedlog formulacije Ministarstva znanosti i obrazovanja članka 8.HKO kojim su diplomski studiji (stručni i sveučilišni) na razini 7.1, a poslijediplomski specijalistički studiji na razini 7.2 te poslijediplomski znanstveni magistarski studiji 8.1 s poslijediplomskim sveučilišnim doktorskim studijima na razini 8.2. Smatram da je neprihvatljiv i nepotreban alternativni prijedlog istog članka Nacrta Prijedloga izmjene Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru jer dovodi velik broj studenata stručnih studija u stanje nesigurnosti i nezadovoljstva ugrožavajući status i budućnost istih diljem Republike Hrvatske. Za svakog studenta važna je jednakost diplome u svim zemljama EU. Alternativni prijedlog ugrožava to pravo u državama članicama EU te se dovodi u pitanje pravo mobilnosti, jednakosti te zapošljavanja studenata. Nadalje, vrste studijskih programa definirane su Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, a na temelju spomenutog utvrđeno je da i sveučilišni diplomski studiji i specijalistički diplomski stučni studiji imaju jednak broj ECTS bodova. Stajališta sam da je za istovrijedne diplomske studije koji imaju identičnu vrijednost od 300 ECTS-a diskriminirajuće raditi distinkciju u razinama. Konačno, prihvatanje alternative treba tumačiti kao prijedlog koji je u suprotnosti sa stavom Ustavnog suda, iznijetog u točci 36. Odluke ustavnog suda o HKO: „Ustavni sud prvo naglašava da je pogrešno i društveno štetno raspravljati o stručnim studijima kao onima koji nemaju 'jednaku vrijednost, odnosno značaj' kao oni sveučilišni.“	Prihvaćen Prihvaća se.

Mario Kamenjak , Članak 6. Poštovani Kao student Tehničkog Veleučilišta u Zagrebu podržavam izvorni prijedlog članka 6. Razlozi za to su višestruki. 1) Originalni prijedlog jedini od dva prijedloga prati relevantne europske norme. Praćenjem relevantnih europskih normi nastaju pozitivni učinci u obliku bolje međunarodne suradnje i u obliku boljeg rada hrvatskog obrazovanja i gospodarstva. Time je originalni prijedlog i jasniji potencijalnim poslodavcima. 2) Izvorni prijedlog u potpunosti podržava odluku ustavnog suda da su i sveučilišni diplomske i stručne specijalističke diplomske studije jednako važni za Hrvatsku. U izvornom prijedlogu nema diskriminacije između studenata stručnih specijalističkih diplomskih studija i sveučilišnih diplomskih studija. 3) Izvorni prijedlog kvalitetnije omogućava prohodnost između različitih studija i ustanova. U današnjem svijetu multidisciplinarnih znanstvenih i profesionalnih potreba potrebno je omogućiti takvu kvalitetnu prohodnost. Hvala na vašem razmatranju.	Prihvaćen Prihvaća se.
Mario Šparica , Članak 6. Poštovani Kao student Tehničkog Veleučilišta u Zagrebu, smjera Računarstvo, smatram neprihvatljivim alternativni prijedlog članka 6. Nadasve je diskriminirajući prema studentima stručnih studija te štetno djeluje čak i na osobe koje su već završili studije, jer se njima retroaktivno oduzima vrijednost diplome. Podržavam izvorni članak 6 Zakona o HKO jer ne degradira studente na stručnim studijima te je u skladu sa praksom u ostalim zemljama EU.	Prihvaćen Prihvaća se.
Ines Vujica , Članak 6. Poštovani, Studentica sam treće godine Elektrotehničkog odjela na TVZ-u. Rodila sam se i odrasla u Bosni i Hercegovini, gdje sam završila osnovnu i srednju školu, kao odličan učenik. Razlog zbog kojeg sam upisala fakultet izvan BiH je što bosanske diplome i fakulteti nisu prilagodili program europskim standardima i još uvijek vlada konfuzija oko toga šta smo kada završimo te fakultete, a da ne napominjem zapošljavanje nakon toga. Odabrala sam jedan od najtežih fakulteta u Zagrebu s ciljem da na kraju imam priznatu diplomu. Sada nakon četiri godine truda, postoji mogućnost da je sve uzalud, i da sam na nuli?! Kroz praksi i razne poslove sam se uvjerila koliko dobro znanje imam i koliko su me naučili razmišljati inžinjerski. Isto tako, kroz život sam naučila da nešto drugačije nije nužno i bolje. Pa tako, konkretno, nitko me ne može uvjeriti da je znanstveni pristup bolji od praktičnog/stručnog. Razlikujemo se toliko da smo dobra kombinacija na burzi rada. Prije nego sam napisala ovaj komentar, razgovarala sam s dosta ljudi koji su visoko obrazovani i nakon što sam im objasnila o čemu je ova rasprava, svi su prvo postavili jedno isto pitanje: "A što točno dobivaju oni ako to postignu?". Iskreno ja nisam imala dovoljno dobar odgovor i objašnjenje. Hoće li njihove diplome onda biti priznatije? Ne. Hoće li oni dobiti više mogućnosti u obrazovanju? Ne, mi ih ne "kočimo" u tome. Hoće li profesori imati veće plaće? Možda. Ali zar je zaista potrebno diskriminirati druge da bi postigli ovo? 55000 studenata nije malo i nije zanemarivo! Ako prođe ovaj prijedlog, ja ne vidim lijepu budućnost za nastavak studija u Hrvatskoj ni za zapošljenje. Mislim da većina razmišlja kao ja... A ako je cilj upravo to, onda uspjevate željeno! Dakle, kratko i jasno: ne slažem se s prijedlogom i smatram ga diskriminirajućim i nedovoljno potkrjepljenim argumentima. LP, Ines Vujica	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.

Branimir Čulina
, Članak 6.

Poštovani, imajući u potpunosti razumijevanja za osjećaje i probleme koji se potencijalno javljaju kod sugrađana koji studiraju ili su završili stručni studij moram izraziti svoju građansku zabrinutost za ovakav parcijalni pristup rješavanju problema akademskih kvalifikacija. U prvom redu tu je postupak Ministarstva znanosti i obrazovanja koje se kao nadležno tijelo upušta u "prave" i "alternativne" prijedloge (bez jasne strategije) te tako izaziva podijeljenost u društvu. S druge strane, uz prijedlog HKO-a ne daje se nikakva prateća analiza ili pregled vezanih zakona, pravilnika, zaključaka, strategija razvija i sl. Samim time se postavlja pitanje vjerodostojnosti "pravoga" prijedloga s obzirom da se ne daje odgovor na koji način će se uskladiti kriteriji kvalitete. Stoga, moram izraziti podršku zaključcima Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj te izraziti podršku alternativnom prijedlogu HKO-a uz napomenu da zagovaram i izmjene na razini 6. Vezano za prvu rečenicu svoga komentara istaknuo bi da smatram diskriminacijom jednako vrednovanje vlastitih kvalifikacija sa diplomskog studija na Fakultetu elektrotehnike i računarstva sa onima s primjerice Tehničkog veleučilišta u Zagrebu ili Algebре. S obzirom da sam tijekom studiranja bio iznimno aktivna u različitim studentskim organizacijama odgovorno tvrdim da ovo mišljenje dijeli većina studenata sveučilišnih studija u Hrvatskoj.

Odbijen

Ne prihvata se. Ministarstvo znanosti i obrazovanja prihvata argumente iznesene u prilog prijedlogu alternativnog članka te iznosi obrazloženje sukladno kojem je donesena odluka o prijedlogu zakonskog rješenja koje je u skladu s Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Različitost sveučilišnih i stručnih studija naglašena je i u pogledu pristupa razini doktorskog studija sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Preduvjet je za pristup doktorskom studiju završen sveučilišni diplomska studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice. Pristup doktorskim studijima nije moguć temeljem završetka specijalističkoga diplomskog stručnoga studija. Smatramo da smo ovim prijedlogom postupili sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6., diskriminira osobe koje stječu kvalifikaciju završetkom stručnih specijalističkih diplomskih studija u Republici Hrvatskoj u odnosu na osobe koje stječu usporedive kvalifikacije u drugim zemljama članicama Europske unije. Nadalje, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. ignorira razlikovanje kvalifikacija prema vrsti te negira mogućnost da različite vrste kvalifikacija budu smještene na istu razinu kvalifikacijskog okvira. Takva bi praksa bila suprotna od praksi drugih zemalja koje imaju binarne sustave i koje na istu razinu nacionalnih kvalifikacijskih okvira svrstavaju kvalifikacije različitih vrsta, odnosno kvalifikacije koje se stječu završetkom sveučilišnih i stručnih studija. Na kraju, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. nije u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, koji za specijalističke diplomske stručne studije propisuje istovjetno vrijeme trajanja i jednak broj ECTS bodova kao za diplomske sveučilišne studije.

Krešimir Poljak
, Članak 6.

Navedenim rješenjem nije omogućena vertikalna prohodnost završetkom specijalističkog diplomskog stručnog studija, te nisu ispunjeni uvjeti koncepta cjeloživotnog obrazovanja. Predlažem da se detaljnije propišu uvjeti pristupanja završetkom specijalističkog diplomskog stručnog studija razini 7.2. tj. kvalifikaciji koja se stječe završetkom poslijediplomskih specijalističkih studija, te razini 8.2. tj. kvalifikaciji koja se stječe završetkom poslijediplomskih sveučilišnih (doktorskih) studija.

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje.

Domagoj Brkanac , Članak 6. Poštovani, podržavam prvotni prijedlog ovog nacrtu koji svrstava specijalističke diplomske stručne studije i sveučilišne diplomske studije u ravnopravni položaj, jer je u skladu sa širom Europskom praksom i u gospodarskom je interesu Hrvatske. Istovremeno kao donedavni sveučilišni student i trenutno student stručnog studija zgrožen sam alternativnim prijedlogom. Od kada je pokrenuta cijela ova zavrzlama zagovornici alternativnoga prijedloga nisu ni u jednom trenutku ponudili kvalitetne argumente kojima bi potkrijepili isti. Alternativni prijedlog otvara opasne mogućnosti sa dalekosežnim negativnim posljedicama za studente stručnih studija.	Prihvaćen Prihvaća se.
Ismar Omerčević , Članak 6. Poštovani, kao student i jedan od predstavnika studenata na Tehničkom Veleučilištu u Zagrebu ne mogu se složiti sa alternativnim prijedlogom iz razloga što smatram da su to osobne želje i pozdravi rektora Borasa. Bilo što izuzev prihvatanja trenutnog prijedloga po mome mišljenju rezultirati će egzodusom studenata iz Republike Hrvatske i napraviti još veću rupu u demografiji i izazvati štetu neviđenih razmjera. Uz ove subjektivne razloge i mišljenja postoje i potpuno objektivni razlozi poput prakse cijele Europske Unije u kojoj države članice Veleučilišta smatraju jednakom vrijednjima kao i Sveučilišta i činjenice da su oba stupa obrazovanja ocijenjena ECTS bodovima koji i postoje da bi se težinski standardizirali razni studijski programi tako da 180 ECTS bodova na Veleučilištu mora vrijediti isto kao i 180 bodova na Sveučilištu. Lp	Prihvaćen Prihvaća se.
Alen Đuroković , Članak 6. Kao Zamjenik Predsjednice Studentskog zbora Zdravstvenog veleručilišta i student preddiplomskog stručnog studija podržavam glavni prijedlog koji postavlja specijalističke diplomske stručne studije i sveučilišne diplomske studije na istu razinu. Obzirom na jednako opterećenje ECTS bodovima na obje vrste studija alternativni prijedlog smatram nekorektnim i diskriminirajućim. Nadalje, stvaranjem ovakve razlike između dva stupa visokog obrazovanja dovodi se u pitanje budući napredak društva te životnog standarda građana Republike Hrvatske.	Prihvaćen Prihvaća se.

Ivan Ćurković , Članak 6. Kao predstavnik studenata Visokog učilišta Effectusa, smatram da je neprihvatljiv alternativni prijedlog članka 6. Nacrti Prijedloga izmjene Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru. Spomenuto alternativno rješenje jest diskriminirajuće te bi prihvatanje takvog prijedloga značajno ugrozilo status gotovo trećine studenata u Republici Hrvatskoj. Same vrste studijskih programa definirane su Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, a na temelju spomenutog utvrđeno je da i sveučilišni diplomski studiji i specijalistički diplomski stučni studiji imaju jednak broj ECTS bodova. Iz tog proizlazi da nema temelja ni argumenata da ih se diferencira unutar Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru. Nadalje, ukoliko bi se sama diferencijacija unutar zakona i provela, bili bismo jedina država u Europskoj Uniji koja je potpuno omalovažila jednu grupu studenata. Zakon bi trebao biti usklađen s drugim državama članicama EU, a kojemu je cilj cježivotno obrazovanje i mobilnost (prema EQF-u). U mnogim razvijenim državama zapadne Europe 60-70% studenata odnosi se na studente stručnih studija, iz čega se može iščitati kako je važnost stručnih studija prepoznata. Mislim da je činjenica da uopće raspravljamo o jednoj takvoj alternativi – suluda.	Prihvaćen Prihvaća se.
Ante Javor , Članak 6. Kao predsjednik Studenskog zbora Visoke tehničke škole u Bjelovaru, koja izvodi prediplomske stručne studije, ne slažem se sa alternativnim prijedlogom članka 6. Smatram da se time diskriminira velik broj studenata stručnih diplomskih studija, a i onih studenata preddiplomske stručne studije koji će upisati diplomske stručne studije. Iako se radi o programima s istim ECTS opterećenjem alternativni prijedlog članka 6. uvodi podjelu koja između stručnog i sveučilišnog diplomskog studija koja nije utemeljena. Smatram kako je izvorni prijedlog zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru dobar te ga ne treba mijenjati jer osigurava vertikalnu mobilnost studenata.	Prihvaćen Prihvaća se.
Matko Utrobičić , Članak 6. Hrvatska svoj sustav visokog obrazovanja temelji na odredbama Bolonjskog procesa. Temeljna značajka tog sustava je binarnost, odnosno uvođenje pojma ECTS bod kao jedinične ili etalonske vrijednosti onoga što se s njime mjeri. Kada je nešto mjerljivo onda je prepoznatljivo i usporedivo. Temeljna odrednica Bolonjskog sustava visokog obrazovanja je osigurati prepoznatljivost i mjerljivost u cilju omogućavanja kolanja studenata i gotovih stručnjaka na cijelom europskom prostoru. Ocjenu vrijednosti pojedinog nastavnog programa, kolegija i ukupnog broja ECTS bodova koji se stječe završetkom svakog studija u Hrvatskoj donosi MZO, odnosno nadležni ministar potpisuje dopusnicu za provođenje nastave na svakom studiju. Dakle, ako netko pokušava dokazati da dostignuti isti broj ECTS bodova (u ovom slučaju 300 ECTS) na dva različita studija treba postaviti na dvije različite vrijednosne razine (7.1 i 7.2) onda on time negira načela i primjenu Bolonjskog procesa u Hrvatskoj. Ako bi se prihvatio alternativni prijedlog tj. da završeni diplomanti stručnog specijalističkog budu razina 7.1, a sveučilišni diplomanti razina 7.2 time bi se uveo opasan presedan temeljem kojeg bi gotovo sutra netko predložio da završeni gimnazijalci naspram svih ostalih učenika sa završenom četverogodišnjom srednjom školom ne mogu biti na istoj	Prihvaćen Prihvaća se.

razini 4.2 jer je gimnazijsko obrazovanje drugačije. Time bi odmah doveli u pitanje sustav državne mature, a netko bi mogao predložiti da neki elektrotehničar ili medicinski tehničar mora polagati razliku predmeta prije nego zajedno sa gimnazijalcem sjedne polagati državnu maturu. Naravno da nikome pametnomu to ne pada na pamet iako je svakome jasno koja je razlika između gimnazijskog i obrazovanja u strukovnim tehničkim školama. Potpuno ista logika važi i u slučaju visokog obrazovanja pa je pomalo i čudno kako je Ustavni sud prihvatio upravo ovakvu (ne)argumentaciju rektora prof.dr. Borasa. S druge strane, treba voditi računa da je prilikom pristupnih pregovora Hrvatske za ulazak u EU verifikaciju prošao i čitav set zakon akoji se tiču znanosti i visokog obrazovanja. Ako bi se u Zakonu o HKO-u prihvatio alternativno rješenje čl. 6 siguran sam da bi poslije apelacije pravosudnim instancama EU, koja bi sigurno uslijedila, Hrvatska bila prozvana od nadležnih institucija EU zbog kršenja obaveza iz predpristupnih pregovora i odstupanja od načela europskog zakonodavstva. Isto tako, svakome iz zakonodavne sfere europskih institucija bi bilo nemoguće objasniti da se jedna vrsta diplomanata visokog obrazovanja pozicionira na nižu razinu u odnosu na drugu razinu diplomanata, unatoč činjenici što jedni i drugi imaju jednak broj stečenih ECTS bodova nakon završenog obrazovanja. Što bi to bilo nego diskriminacija, nepravda i generiranje građana drugog reda, koji unatoč tome što rade, koliko vrijede, koliko bili bitni u nekom tehnološkom procesu u svojoj radnoj sredini, nikako ne mogu vrijediti, važiti i biti poštivani kao oni drugi. Mislim da je rektoru Borasu bilo puno pametnije da je umjesto destrukcije (pisanje ustavnih tužbi) izabrao put konstruktivnosti pa prema Ministarstvu znanosti i obrazovanja uputio promemoriju o načinu unaprjeđenja sadržaja i kvalitete nastave na sveučilištima i veleučilištima, kako bi budući diplomanti izlazili iz škola i fakulteta s još većim znanjima i edukacijama u svrhu uspješnog suočavanja sa svim izazovima koji ih očekuju u radnim sredinama i svijetu koji nas okružuje. Dakle, zalažem se za prihvaćanje prijedloga sadržaja čl. 6. onako kako ga predlaže MZO, a da se alternativni prijedlog uopće ne razmatra. Prihvaćanjem alternativnog prijedloga ozakonili bi diskriminaciju u društvu, a to nitko ne želi niti bi temeljem toga zasluzili pripadati modernoj europskoj zajednici naroda. Isto tako, nemam ništa protiv da se u akademskim i stručnim nazivima naglesi razlika između dva studija, na način da jednima piše sveuč.mag...naziv struke, a drugima struč.mag....naziv.struke ali nitko ne smije osporiti činjenicu da su jedan i drugi ista razina (7.1) i da imaju jednaka prava kod zapošljavanja, polaganja stručnih ispita, stjecanja statusa ovlaštenih inženjera itd. Svakodnevna praksa u privredi Hrvatske je pokazala i dokazala da su diplomanti stručnih studija jednako vrijedni, stručni i predani svome poslu kao i njihove kolege sa sveučilišnim diplomama, da se jednak kvalitetno i odgovorno suočavaju sa svim izazovima i problemima. Stoga, svi pokretači ovakvih inicijativa moraju biti svjesni da to za posljedicu ima raspirivanje antagonizma koji Hrvatskoj apsolutno nije potreban jer mjesto ima za jedne i druge. Hrvatska jedino mora, kako ovdje tako i u mnogim drugim stvarima, samo učiti od drugih modernih razvijenih europskih država koje su daleko ispred nas u svemu i primjeniti modele koji oni godinama primjenjuju. Neki uporno to ne žele. Na deklarativnoj razini oni jesu za EU i njihova rješenja ali, misle u sebi, napravimo mi prvu derivaciju prije nego to postane naš zakon. Takvo ponašanje i ravноправно

članstvo u EU su nespojivi. Zato, ponašajmo se europski, a ne provinčijski, školujmo omladinu po europskim načelima i standardima, pustimo mlade da biraju sami vrstu škola i fakulteta koju će pohađati, a kada diplomiraju privreda, šira zajednica, državna uprava, institucije, društvo u cijelini ima sve instrumente (pa i provjeru znanja) da prilikom zapošljavanja zaposli one za koje misli da će im najbolje odgovarati. Prije toga, društvo im samo treba omogućiti poštenu i fer igru, kako bi u životnu utakmicu ušli pod jednakim uvjetima ako je netko prethodno utvrdio da jedni i drugi završavaju studije jednake specifične težine, u čemu je u ovom slučaju jedino mjerilo 1 ECTS bod, odnosno ukupan broj ECTS bodova na kraju studija.

Matea Pranjić
, Članak 6.

Studentica sam i zamjenica sam predstavnice smjera mehatronike na Tehničkom Veleučilištu u Zagrebu, te se kao takva ne mogu složiti sa alternativnim prijedlogom zakona. Smatram kako se studenti trebaju vrednovati jednak, te da u modernoj državi (koja se trudimo biti) ne bi smjelo dolaziti do stvaranja skoro pa klasnih razlika. Degradacija studenata struke je krajnje neprihvatljiva, jer gledajući po ECTS bodovima, sveučilišni i stručni studiji naposljetku imaju jednak broj istih, što znači da se uložio jednak trud (gledajući po satima uloženima u svladavanje određenog kolegija). Samim time, ukoliko se stvori ta razlika u razinama između sveučilištaraca i strukovnjaka, biti ćemo jedina država u Europskoj Uniji koja se potrudila degradirati granu studentskog obrazovanja. Samim time neće se vrijediti diplome preddiplomske i diplomske veleučilišnih studija ukoliko studenti požele karijeru graditi van Republike Hrvatske, zbog razlika u razinama kojih neće biti nigdje osim u našoj državi. Podržavam Članak 6. da razine budu samo kao numeracija (nabranjanje) te da samo po sebi ne radi razliku u vrijednosti između sveučilišta i veleučilišta. Trebamo biti udruženi te si međusobno upotpunjavati znanja, a ne se omalovažavati.

Prihvaćen
Prihvaća se.

**Filip Vlajsović
, Članak 6.**

Student sam Tehničkog veleučilišta u Zagrebu. Smatram da ovaj oblik Zakona o kvalifikacijskom vrednovanju ima određeni smisao. Izvorni prijedlog Članka 6 ovog zakona, odlično je definiran zbog toga što daje jednaku mogućnost za pokazivanje znanja nakon završenog veleučilišnog kao i sveučilišnog studija. Iako je jasno naglašena razlika između oba tipa studija i definiran daljnji put studenata po završetku oba studija. U Članku 6 jasno je naznačen način pristupa stupnju doktorskih studija, te se vidi kako samo studenti sveučilišnih studija mogu pristupiti toj razini. Time je stavljeno obrazovanje na prvo mjesto i otvorena mogućnost osobama sa specijalističkim diplomskim stručnim studijem ravnopravno konkurirati na tržištu rada i da se ravnopravno natječu svojim znanjem i vještinama. Osim toga, Člankom 6 omogućuje se studenatima sa završenim specijalističkim diplomskim stručnim studijem ravnopravno konkurirati na tržištu rada u zemljama EU. Time dobivaju priliku stečeno znanje i vještine adekvatno primjeniti i na taj način pomoći razvijanju cijelokupnog gospodarstva, a time i kulturnog života. Bitno je naglasiti da veleučilišne studije pohađa gotovo polovica od ukupnog broja studenata, te bi se ovim putem vrednovanja olakšalo zaposlenje velikog broja studenata u Republici Hrvatskoj što bi znatno smanjio odlazak velikog broj studenata po završetku studija van granica RH. Na taj način bi se u velikoj mjeri pomoglo hrvatskom gospodarstvu.

**Petra Lončar
, Članak 6.**

Studentica sam preddiplomskog stručnog studija na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu te ujedno jedna od predstavnica studenata. Mišljenja sam da je izvorni prijedlog članka 6. jedini prihvatljiv izbor budući da izjednačava prava studenata stručnih i sveučilišnih studija. Završetkom sveučilišnih diplomskih studija i specijalističkih diplomskih stručnih studija stječe se minimalno 300 ECTS bodova, dakle radno opterećenje je jednak i uloženo je jednak truda i rada. Alternativnim prijedlogom vrši se degradacija studenata specijalističkih diplomskih stručnih studija te im se onemogućava zaposlenje u Hrvatskoj ili bilo kojoj drugoj zemlji Europske unije u skladu sa uloženim trudom i radom, čime bi se i Hrvatska izdvojila od prakse drugih zemalja Europske unije.

**Prihvaćen
Prihvaća se.****Prihvaćen
Prihvaća se.**

Josip Vrbančić , Članak 6. Kao student Tehničkog veleučilišta u Zagrebu i predstavnik studenata preddiplomskog stručnog studija smatram da alternativni prijedlog nije prihvatljiv. Težimo državi iz čijeg će obrazovnog sustava izaći sve veći broj obrazovanih ljudi koji će svoje stručno znanje pokazati u domovini, ali i diljem svijeta. Alternativnim prijedlogom će većina tih studenata tražiti "drugo mjesto pod suncem" kako bi unaprijedili svoje znanje na stručnim diplomskim studijima. Promjenom jednakosti studenata tj. diskriminacijom studenata stručnih studija bit će sve veći broj mladih ljudi koji napuštaju državu. Štoviše, potreban nam je velik broj stručnih ljudi koji bi se tijekom svog obrazovanja susretali s problemima i rješavali ih jer bi na taj način i naša država "cvala", a neprihvaćanjem prijedloga članka 6. "cvast" će druge države EU koje teže k tome da imaju stručno obrazovane ljude te će te države širom otvoriti vrata našim ljudima koji će teška srca napustiti domovinu jer u njoj neće biti ni vrednovano ni cijenjeno njihovo znanje i stručnost.	Prihvaćen Prihvaća se.
Ivan Pejak , Članak 6. Predsjednik sam Studentskog zbora Tehničkog veleučilišta u Zagrebu te upravo tom ulogom predstavljam najveće veleučilište tehničkih studija u Hrvatskoj s oko 4 tisuće upisanih studenata. Svaki od tih studenata, kao i vjerujem studenti ostalih visokih škola i veleučilišta u Hrvatskoj, svojim stečenim znanjima žele pridonijeti boljtku i napretku vlastitog društva i okoline u kojoj su se školovali. Kako bi upravo to mogli i postići, potrebno je jedinstveno rješenje Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru koje se i predlaže u Članku 6. istoimenoga. S obzirom da su stručni i sveučilišni studiji izjednačeni po broju ECTS bodova koji se moraju ostvariti na preddiplomskom tj. diplomskom studiju, jedino i pravo rješenje jest ujednačiti i stupanj znanja koje se stječe po završetku. Upravo time postiže se ravнопravnost među svim studentima u Hrvatskoj i ne umanjuje se nečiji rad i zalaganje s obzirom na vrstu studija i budućnost koju su odabrali. Naravno, uz sve to važno je zapamtiti da osim veće konkurentnosti na tržištu rada, istim vrednovanjem diploma postoji mogućnost da bi stručne studije upisivao veći broj studenata koji više teže praktičnim nego znanstveno-istraživačkim znanjima. U konačnici, ukoliko je Republika Hrvatska odlučila snažno primijeniti sva načela Europske unije u kojoj se nalazi, jedno od najvažnijih bi trebalo biti budućnost mlade radne snage, tj. budućnost države općenito, a koja je definiranjem alternativnog prijedloga ugrožena odljevom mladih i diskriminiranih stručnjaka.	Prihvaćen Prihvaća se.

**Iva Marić
, Članak 6.**

Poštovani! Studentica sam, i zamjenica predstavnice studenata Specijačističkog diplomskog studija Graditeljstva na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu. Moram reći sam upravo dok ovo pišem odgledala današnju raspravu na panelu "Obrazovanje i digitalno društvo" u sklopu kongresa Hrvatska kakvu trebamo, koja je uslijedila nakon rasprave o "Demografiji". Kao i mlada majka dvije bebe, čije sam trudnoće iznijela redovno studirajući smatram da imam pravo povući paralelu i naglasiti povezanost ove dvije veoma bitne teme. Smatram da ovim putem trebam istaknuti i činjenicu kako majka nisam postala niti poticajem i olakšicama države, niti obrazovanja, fakulteta iz razloga što isti u slučaju roditelja studenata niti ne postoje, a smatram kako bi i po tom pitanju trebalo puno toga napraviti. U ovom slučaju se ne smatram da govorim u ime studenata svog odjela koje predstavljam, već i u ime studenata stručnih studija koji su roditelji. A koji bi u slučaju prihvatanja alternative ovog zakona bili itekako demotivirani a usudim se reći i ogorčeni. U ovom trenutku izražavam veliku zabrinutost slušajući riječi rektora Borasa na spomenutom panelu. Alternativa ovom članku bi bila itekako diskriminirajuća. Proučavajući europski kvalifikacijski okvir, te kvalifikacijske okvire europskih zemalja u kojima je obrazovanje najnaprednije, a prema kojima je ECTS glavna struktura bodovanja, ne nailazim niti u jednom slučaju da su stručni studiji manje vrijedni ili se nalaze prema njihovim kvalifikacijskim rangovima na nižim razinama. Mislim da je svakome jasno da 7.1 i 7.2 kao i 7.3 nije isto. Netko tko je stekao 300 ECTS bodova na diplomskom i netko tko je stekao 420 ECTS bodova zajedno sa poslijediplomskim sigurno nije iste razine pa se time odvajanjem diplomskih studija čijim završetkom u oba slučaja stječe 300ECTS-a na dvije razine , itekako se diskriminira onoga tko se nalazi na nižoj. S obzirom da su i preddiplomski studiji uređeni na istoj razini, ne vidim razlog da i u ovom slučaju ne bude isto. A zabrinjavaju i činjenice do kojih bi moglo doći donošenjem alternative ovog zakona. U posljednje vrijeme kroz medije a od strane i brojnih znanstvenika, akademika pa i političara govori se o bitnosti STEM područja za sadašnjost, a pogotovo budućnost, te problem manjka ljudi u stručnim zvanjima. Moj studij zasigurno spada pod STEM područje, a studenti nakon našeg studija su spremni za praktični rad. Svjedok sam već brojnih kolega koji su otišli raditi van Hrvatske radi boljih uvjeta i vrednovanja njihovih znanja i rada. Diskriminiranjem i ne vrednovanjem znanja i kvalifikacija nas koji smo za sada još ostali bojim se da ne bih ostala samo svjedok. Stoga smatram da je prva verzija 6. članka jedina prihvatljiva. Iz razloga što je usklađena sa EU direktivama, ne diskriminira nikoga, a potiče zdravu konkureniju među studentima te želju za napredovanjem i novim zvanjima, čega je bolonjski sustav i smisao.

**Prihvaćen
Prihvaća se.**

Carmen Marcela Perica
, Članak 6.

Kao studentica međunarodnih odnosa i diplomacije na Visokoj školi međunarodnih odnosa i diplomacije Dag Hammarskjöld u Zagrebu i kao osoba koja je sveučilišni smjer zamijenila smjerom stručnog studija, smatram kako je jednakost ili bolje rečeno ravnopravnost studija binarnog sustava u Republici Hrvatskoj neophodna. Govoreći iz vlastitog iskustva, prelazak na stručni studij za mene je bio logičan slijed događaja izazvan spoznjom kako sadašnje stanje tržišta rada pretežito traga za pojedincima koji posjeduju praktične vještine i znanja. Dakle, distinkcija sveučilišnih i stručnih studija očita je u vidu ishoda učenja, ali smatram kako je neprimjereni (i nije u skladu s EQF-om) svrstavati preddiplomske stručne studije i specijalističke diplomske stručne studije na manje razine od onih na kojima se nalaze (po ECTS opterećenju) ekvivalentni studijski programi sveučilišnih studija. Ishod ove rasprave uvelike će utjecati na sudbinu velikog broja studenata (njih preko 50000). Osobno nikada nisam gledala na mogućnost odlaska iz Hrvatske kao na opciju koju bih izabrala, ali će upravo ta opcija biti jedina koja preostaje studentima poput mene, koji završavaju preddiplomski stručni studii i planiraju upisati specijalistički diplomski stručni studij, ako odluka donesena po završetku ove javne rasprave bude bilo koja osim jednakosti po razinama. U državi u kojoj sve veći broj mlađih ljudi napušta njene granice, dok natalitet opada, diskriminacija po pitanju kvalifikacija na tržištu rada na temelju "Ustavom zagarantirane autonomije" predstavlja prevelik kamen spoticanja koji može ozbiljno narušiti već nestabilno stanje gospodarstva i životnog standarda u Republici Hrvatskoj. Upravo iz tog razloga, nadam se kako će nadležne institucije i njihovi organi donijeti odluku koja neće našteti trećini studenata u našoj državi.

Mislav Savić
, Članak 6.

Predstavnik sam studenata stručnih preddiplomskih i specijalističkih diplomskih stručnih studija Veleučilišta u Slavonskom Brodu, te govoreći u njihovo ime, izjavljujem da se protivim navedenom alternativnom prijedlogu vezanom za izmjenu zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru, odnosno izmjeni kvalifikacije studenata stručnih i specijalističkih studija u odnosu na studente koji studiraju na sveučilištima. Smatram da je jedini ispravan način postupanje, te prihvatanje izvornog članka 6. Zakona o HKO-u, koji ne djeluje štetno na studente stručnih studija bilo koje razine, kao što to čini navedeni alternativni prijedlog. Alternativni prijedlog izmjene zakona je neprihvatljiv i štetan za sve studente stručnih studija.

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje.

Prihvaćen
Prihvaća se.

Ciprijan Crijenko**, Clanak 6.**

Kao predstavnik studenta Visoke škole međunarodnih odnosa i diplomacije Dag Hammarskjöld u Zagrebu smatram da je izvorni nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama zakona o HKO-u jedini prihvatljiv za sve studente stručnih i specijalističkih studija kao i za cjelokupnu studentsku populaciju. Alternativni prijedlog kojim se izravno degradira i diskriminira studente specijalističkih diplomske stručne studije u potpunosti je neprihvatljiv. Razdvajanjem sedme razine HKO-a na tri podrazine; dovodi do nemogućnosti prohodnosti, neujednačenosti sa Europskim kvalifikacijskim okvirom i podređenosti jedne vrste studija(stručni) nad drugim (sveučilišni). Umjesto zaključka, koji se nameće sam po sebi, želim naglasiti da je nužno u što kraćem roku izglasati prijedlog zakona i tako omogućiti da fokus i cilj cjelokupne akademske zajednice bude inovativnost, izvrsnost, međusobno uvažanje i opći napredak društva.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Matija Nakić**, Članak 6.**

Poštovani, Student sam Šumarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu te sam do nedavno tamo obnašao dužnost predsjednika Studentskog zbora. Šumarski fakultet na Drvnotehnološkom odsjeku izvodi dvije vrste preddiplomskih studija: preddiplomski sveučilišni studij drvne tehnologije i preddiplomski stručni studij drvne tehnologije. Oba studija izvode se u Zagrebu, u istim prostorijama i izvode ih isti sveučilišni profesori te imaju identično nastavno opterećenje od 180 ECTS bodova. Ipak, ti studiji imaju različite nastavne programe što znači da po samoj definiciji nisu i ne mogu biti isti. Također je jasna razlika sveučilišnog i stručnog studija – sveučilišni studij ima znanstvenu/istraživačku komponentu koju stručni nema i ne mora imati. Zbog toga svaki fakultet, veleučilište ili visoka škola periodički prolazi kroz akreditacije studijskih programa koji im daju za pravo zvati se sveučilišnim ili stručnim studijem te se istim akreditacijama priznaje kvaliteta i kvalifikacije dobivene završetkom određenog studijskog programa. Što to sve znači za studente? Studentima stručnih studija bi trebalo biti poprilično jasno da su oslobođeni znanstvene komponente sveučilišnog programa što zapravo znači i manje opterećenje te je zbog toga na svakom fakultetu jasno definirano da studenti koji žele upisati sveučilišni diplomske studije potrebno na neki način dokazati znanje – polaganjem razlike predmeta, prijemnim ispitom ili na neki treći način dok je za nastavak na stručni diplomske studije takvo što nije potrebno. Na kraju studiranja i studenti sveučilišnih i studenti stručnih studija imaju 300 ECTS-a, ali težina ECTS boda kao i način na koji se isti ostvario nisu i ne mogu biti isti. Ako su isti, čemu onda akreditacije i postojanje veleučilišta i visokih škola? Prisilnim guranjem sveučilišnih i stručnih studija u isti rang može dovesti samo do pada kvalitete i sveučilišnih i stručnih studija jer zašto bi netko studirao sveučilišni studij koji je po svojoj definiciji opširniji od stručnoga kada puno lakše može doći do diplome lošijim studijem i s manjom kvalitetom znanja što poslodavci u budućnosti neće nimalo cijeniti. Ustavni sud bio je poprilično jasan u svojoj odluci te ne vidim kako primarni prijedlog uopće može biti legalan?! Zbog jedinstvenosti hrvatskog obrazovnog sustava alternativni prijedlog smatram puno boljim jer ne umanjuje vrijednost niti jednog studijskog programa, već ih samo razdvaja kako bi postojala jasna granica između sveučilišnih i stručnih studija. Također je usklađen s europskim kvalifikacijskim okvirom prema kojemu i sveučilišni i stručni studiji spadaju u istu razinu te se time ni na koji način ne zakida studenata stručnih studija što je zapravo i bit ovog zakona.

Odbijen

Ne prihvaca se. Ministarstvo znanosti i obrazovanja prihvaca argumente iznesene u prilog prijedlogu alternativnog članka te iznosi obrazloženje sukladno kojem je donesena odluka o prijedlogu zakonskog rješenja koje je u skladu s Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Različitost sveučilišnih i stručnih studija naglašena je i u pogledu pristupa razini doktorskog studija sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Preduvjet je za pristup doktorskom studiju završen sveučilišni diplomske studije ili integrirani preddiplomski i diplomske sveučilišne studije u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice. Prijestup doktorskim studijima nije moguć temeljem završetka specijalističkoga diplomskog stručnoga studija. Smatramo da smo ovim prijedlogom postupili sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6., diskriminira osobe koje stječu kvalifikaciju završetkom stručnih specijalističkih diplomskih studija u Republici Hrvatskoj u odnosu na osobe koje stječu usporedive kvalifikacije u drugim zemljama članicama Europske unije. Nadalje, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. ignorira razlikovanje kvalifikacija prema vrsti te negira mogućnost da različite vrste kvalifikacija budu smještene na istu razinu kvalifikacijskog okvira. Takva bi praksa bila suprotna od praksi drugih zemalja koje imaju binarne sustave i koje na istu razinu nacionalnih kvalifikacijskih okvira svrstavaju kvalifikacije različitih vrsta, odnosno kvalifikacije koje se stječu završetkom sveučilišnih i stručnih studija. Na kraju, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. nije u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, koji za specijalističke diplomske stručne studije propisuje istovjetno vrijeme trajanja i jednak broj ECTS bodova kao za diplomske sveučilišne studije.

Karlo Puškar , Članak 6. Poštovani, Podržavam ovu pozitivnu promjenu jer smatram da jedina daje ravnopravnu težinu kvalifikacijama na oba studija. Kao student stručnog studija imam konstantan dojam da se u Hrvatskoj naše znanje podcjenjuje ,što nema nikakve osnove s obzirom da se u ostatku Europe jednako cijeni. Ispada da kolege koje završe stručni studij u Hrvatskoj dobivaju veće mogućnosti daljnog razvijanja van te iste zemlje u kojoj su kvalifikaciju stekli . S obzirom da jedini faktor koji je stvarno mjerljiv nakon završetka studija je znanje i stručnost u određenom području smatram da ovaj članak konačno daje jednaku početnu poziciju i važnost svim studijima, a istovremeno ne ide na štetu niti jednoj grupi studenata. U konačnici to je jedino i važno kako bi svi zajedno radili na boljtku naše zemlje jer pravedno obrazovanje danas je visoko obrazovani radni kadar budućnosti koji sada ima jednaku šansu te ne mora iseljavati u druge zemlje kako bi dokazao svoju vrijednost. Također akademска zajednica je krenula u dobrom smjeru daljnog razvijanja i podržavanja izvrsnosti ovakvim prijedlogom te se nadam kako će u tom odličnom smjeru i nastaviti. Apeliram ovim putem i na ostale kolege da pridonose dalnjem pozitivnom razvoju našeg obrazovanja i međusobnog poštovanja.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Karlo Kolesar , Članak 6. Hrvatski kvalifikacijski okvir je prema svojoj definiciji instrument uređenja sustava kvalifikacija u Republici Hrvatskoj pomoću kojeg se treba osigurati prohodnost i kvalitetu kvalifikacija na temelju ishoda učenja, a sa ciljem povezivanja razina kvalifikacija u Republici Hrvatskoj s razinama kvalifikacija Europskog prostora visokog obrazovanja. Ciljevi Europskog kvalifikacijskog okvira su međunarodna mobilnost studenata te cjeloživotno obrazovanje. Kao predstavnik studenata veleučilišta i visokih škola Republike Hrvatske smatram kako svi zakoni, propisi i druge pravni akti trebaju biti usklađeni sa smjernicama i trendovima u ostalim zemljama Europe i Europske unije. U Hrvatskoj trećina studentske populacije (55 000) studira na stručnim studijima koji se izvode na sveučilištima, veleučilištima i visokim školama te na njih ovaj Zakon ima direktni utjecaj. Smatram kako je glavni prijedlog koji svrstava specijalističke diplomske stručne studije i sveučilišne diplomske studije na razinu 7.1. logičan i nužan, a budući da se navedeni studiji razlikuju isključivo po vrstama ishoda učenja. Binarni sustav RH vrednuje sveučilišni i stručni stup visokog obrazovanja kao jednakovrijedne vrste obrazovnog procesa. Alternativni prijedlog u sklopu kojeg se specijalističke diplomske stručne studije stavlja na nižu podrazinu u odnosu na sveučilišne diplomske nije prihvatljiv s obzirom na jednako opterećenje ECTS bodovima kod oba studija. Dodatan faktor zbog kojeg studenti stručnih studija ne mogu prihvati alternativni prijedlog jest što bi se time radila nekorektna diferencijacija studenata stručnih studija u odnosu na kolege studente iz EU. Hrvatski bi sustav visokog obrazovanja u slučaju prihvaćanja alternativne opcije bio jedini sa podrazinama odnosno razlikama u sklopu nacionalnog kvalifikacijskog okvira u odnosu na druge Europske zemlje koje imaju binarni sustav visokog obrazovanja. Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju u članku 2. stavku 3. jasno navodi kako se visoko obrazovanje temelji na europskoj humanističkoj i demokratskoj tradiciji te usklađivanju s europskim sustavom visokog obrazovanja.	Prihvaćen Prihvaća se.

Filip Mikić , Članak 6. Kao student preddiplomskog i nadam se stručnog diplomskog studija u hrvatskoj a ne u Irskoj, smatram da je presudno da se stručni studiji izjednače sa sveučilištim po aspektu naziva i razina, kao što je to uobičajena praksa u svi razvijenim zemljama. Nemoguće je ja da se u hrvatskoj ne postoji potreba za visoko obrazovanim stručnjacima koji su u toku svog obrazovanje već imali doticaj s realnim sektorom kroz stručnu praksu. Smatram da je nedopustivo da se stručne studije omalovažava s obzirom da su upravo oni potrebniji realnom sektoru rada kojem fali stručne radne snage, a ne doktora znanosti ili studenata koji nisu u toku svog studija imali nikakvog doticaja s poslovnim svijetom. Isto tako smatram da je trenutni omjer stručnih i sveučilišnih studija nerealan i ne održiv, nemoguće je da je potrebno 70 znanstvenika na 30 radnika. Toplo se nadam da će glavni prijedlog (gdje su stručni diplomski i sveučilišni diplomski na razini 7.1.) biti prihvaćen, jer u suprotnom bi to bila tragedija za visoko obrazovanje.	Prihvaćen Prihvaća se.
Duje Skender , Članak 6. Kao predstavnik studenata u Studentskom zboru Tehničkog veleučilišta u Zagrebu te ujedno i kao sam student navedenog visokog učilišta smatram da je nužno da Zakon o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru sadrži prvi prijedlog Članka 8. Naime, smatram da bi specijalistički diplomski stručni studiji te sveučilišni diplomski studiji trebali biti na jednakoj razini (i podrazini) HKO-a iz više razloga. Prvi je razlog usklajivanje zakona sa smjernicama Europske komisije, odnosno Europskim kvalifikacijskim okvirom prema kojem su svi diplomski studiji ravnopravni i na istoj razini. S obzirom da je praksa takva u ostatku Europske unije, smatram da bismo trebali imati zakon uskladen s EKO-om te se ne isticati od ostatka Europe. Drugi je razlog taj što je potrebno jednakost radno opterećenje (120 ECTS bodova) za stjecanje kvalifikacije završetkom i specijalističkog diplomskog te sveučilišnog diplomskog studija i zbog toga je sasvim logično da studiji budu na jednakoj razini. Usporedbe radi, na Razini 6 HKO-a nalaze se preddiplomski stručni te preddiplomski sveučilišni studiji s jednakim radnim opterećenjem (180 ECTS bodova) te se nalaze na istoj razini, a razlikuju se samo po nomenklaturi, stoga smatram da je takav način razlikovanja najbolji i za razlikovanje specijalističkih od sveučilišnih studija. Treći je razlog posebice bitan, a to je status studenata specijalističkih diplomskih stručnih studija nakon dobivanja diplome. Kako bi hrvatski i europski poslodavci jednako vrednovali sve završene diplomske studije, iste je potrebno staviti na jednaku razinu i podrazinu. Smatram da bi u suprotnom moglo doći do diskriminacije osoba koje su završile specijalističke diplomske stručne studije jer bi, u slučaju da alternativni prijedlog bude prihvaćen, poslodavci za neko radno mjesto mogli tražiti osobu koja posjeduje kvalifikaciju Razine 7.2 što bi svakako dovelo takve osobe u nepovoljan položaj i dalo manju vrijednost njihovoj diplomi.	Prihvaćen Prihvaća se.

Ivan Hećimović , Članak 6. Kao student specijalističkog diplomskog stručnog studija TVZ-a smatram da alternativni prijedlog nije nikako prihvatljiv. Ulaskom Republike Hrvatske u EU jedno od glavnih, nama bitnih stavki je jednakost prema stečenim titulama u svim zemljama EU. Sa alternativnim prijedlogom mi gubimo to pravo u zemljama EU. Degradacijom naših kvalifikacijskih razina gubimo i pravo mobilnosti prema zemljama EU te zapošljavanje u istima. Ponavljam, EU potiče jednakost studenata u svim zemljama , a po alternativnom prijedlogu to nikako nije moguće. Alterativni prijedlog nije nikako u skladu sa praksom Europske unije stoga ne bi uopće trebao biti prihvaćen te takvi prijedlozi sa sigurnošću potiču mlade ljudi na iseljavanje zbog degradacije u vlastitoj zemlji.	Prihvaćen Prihvaća se.
Sven Lazić , Članak 6. Kao student Tehničkog veleučilišta u Zagrebu i predstavnik studenata dodiplomskog studija graditeljskog odjela Tehničkog veleučilišta u Zagrebu podržavam izvorni prijedlog članka 6. zbog ravnopravnosti između kvalifikacija koja se postiže predloženim člankom. Sama diferencijacija razina u skladu je s europskim i svjetskim kvalifikacijama, prilagođena je potrebama hrvatskog gospodarstva i tržišta rada i omogućuje svim studentima jednaku priliku za napredak i razvoj vlastitih vještina i znanja potrebnih u poslu koji će obavljati, bila ona praktična znanja na čijem stjecanju je stavljen naglasak tijekom stručnih i specijalističkih studija ili sveobuhvatna znanstvena znanja koja se dobivaju tokom sveučilišnog studija.	Prihvaćen Prihvaća se.
Barbara Nerlović , Članak 6. Studentica sam Tehničkog veleučilišta u Zagrebu te ujedno i predstavnica studenata preddiplomskog stručnog studija.Smatram da je izvorni prijedlog članka 6. prihvatljiv,jer bi se napokon stručne i sveučilišne studije izjednačilo.Nakon završetka studija, znanje za koje smo se jednako naučili kao i studenti sa sveučilišnih studija trebamo imati ista prva pri zaposlenju.Time bi se smanjilo iseljavanje mladog obrazovanog kadra,te sama situacija u Hrvatskoj bi se itekako poboljšala,jer mi zamjenjujemo one koji su tako zvan "ispunili svoj staž".Sa praksom koju smo imali u sklopu svog obrazovanja nismo nimalo manje vrijedni od studenata koji su završili sveučilišni studij. Bitno je da se izjednači stupanj znanja specijalističkih diplomskih stručnih studija i diplomske sveučilišne studije kako bi jednako mogli konkurrirati na tržištu rada u RH ,ali i u EU.	Prihvaćen Prihvaća se.

**Filip Vlajsović
, Članak 6.**

Student sam Tehničkog veleučilišta u Zagrebu. Smatram da ovaj oblik Zakona o kvalifikacijskom vrednovanju ima određeni smisao. Izvorni prijedlog Članka 6 ovog zakona, odlično je definiran zbog toga što daje jednaku mogućnost za pokazivanje znanja nakon završenog veleučilišnog kao i sveučilišnog studija. Iako je jasno naglašena razlika između oba tipa studija i definiran daljnji put studenata po završetku oba studija. U Članku 6 jasno je naznačen način pristupa stupnju doktorskih studija, te se vidi kako samo studenti sveučilišnih studija mogu pristupiti toj razini Time je stavljen obrazovanje na prvo mjesto i otvorena mogućnost osobama sa specijalističkim diplomskim stručnim studijem ravnopravno konkurirati na tržištu rada i da se ravnopravno natječu svojim znanjem i vještinama. Osim toga, Člankom 6 omogućuje se studenatima sa završenim specijalističkim diplomskim stručnim studijem ravnopravno konkurirati na tržištu rada u zemljama EU. Time dobivaju priliku stečeno znanje i vještine adekvatno primjeniti i na taj način pomoći razvijanju cijelokupnog gospodarstva, a time i kulturnog života. Bitno je naglasiti da veleučilišne studije pohađa gotovo polovica od ukupnog broja studenata, te bi se ovim putem vrednovanja olakšalo zaposlenje velikog broja studenata u Republici Hrvatskoj što bi znatno smanjio odlazak velikog broj studenata po završetku studija van granica RH. Na taj način bi se u velikoj mjeri pomoglo hrvatskom gospodarstvu.

**Ivan Iviček
, Članak 6.**

Kao predstavnik studenata stručnih studija Veleučilišta u Karlovcu smatram da bi se shodno članku 6. trebalo kvalificirati stručne i specijalističke studije bez ikakvih alternativnih solucija, jer se na taj način rade velike razlike među studentima stručnih odnosno specijalističkih studija u odnosu na iste studente koji studiraju iste studijske programe samo na sveučilišnim studijima. Na taj se način stavljaju u zapostavljeni i niži položaj svi studenti koji su završili, koji studiraju i završavaju te oni koji će tek upisati stručne i specijalističke studije na Visokim školama i Veleučilištima, te se na takav način alternativne kvalifikacije istih studijskih programa razvrstavaju na nelogičan i ponižavajući način prema studentima stručnih i specijalističkih studija Visokih škola i Veleučilišta. Alternativnom kvalifikacijom se omalovažavaju stečene diplome i stečena zvanja izvan sveučilišnih studija što nije u redu prema svima onima koji su uložili svoj trud i napor, a dakako i znanje u dobivanje stečenih zvanja. Smatram da bi se trebalo ostati na izvornom kvalifikacijskom okviru (prema članku 6.) koji ne donosi diskriminaciju studenata stručnih i specijalističkih studija kako to alternativno rješenje itekako donosi.

**Prihvaćen
Prihvaća se.****Prihvaćen
Prihvaća se.**

Iva Ribić , Članak 6. U ime studenata stručnih preddiplomskih i specijalističkih diplomskih stručnih studija Visoke škole za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici, izričito se protivim alternativnom prijedlogu izmjene zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru, odnosno izmjeni kvalifikacija studenata stručnih; specijalističkih studija u odnosu na studente istih studija koji studiraju na sveučilištima. Alternativni prijedlog izmjene zakona je neprihvatljiv i nadasve diskriminirajući. Smatram da bi se trebalo postupati prema izvornom članku 6. Zakona o HKO-u, koji ne degradira studente stručnih studija bilo koje razine, kao što to čini alternativni prijedlog.	Prihvaćen Prihvaća se.
Dora Miketek , Članak 6. Kao Predsjednicu Studentskog zbora Zdravstvenog veleučilišta, potpredsjednicu Vijeća studenata veleučilišta i visokih škola RH, a prvenstveno kao studenticu stručnog studija zaprepašćuje me alternativni prijedlog koji je stavljen na razmatranje. Hrvatska je u mnogo čemu ne usklađena u odnosu na druge zemlje Europske unije, ali implementacijom binarnog sustava obrazovanja može se ponositi jer time upravo teži ka razvoju prema uzoru na ostale članice EU i to one najrazvijenije. Binarnost osigurava jednakopravno vrednovanje dva stupa visokog obrazovanja, stručnog i sveučilišnog, njegujući njihove specifičnosti u cilju konačnog rezultata najboljeg mogućeg obrazovanja širokog spektra zanimanja i pripremu za tržište rada uz što veću stopu zapošljavanja na temelju izlaznih kompetencija po završetku studiranja. Shodno svemu opterećenje studija izraženo u ECTS bodovima je unificirano na razini stručnih i sveučilišnih programa, a stečene kvalifikacije studenta su opisane pomoću ishoda učenja koje su sastavni dio ovog Zakona. Također, samo pristupanje razinama visokog obrazovanja koje su definirane prema HKO kao razina 6 i 7 jednake su za stručne i za sveučilišne studije. Prema tome, ne postoji ni jedan suvisao i utemeljen argument zašto bi se uvodila diferencijacija između specijalističkih diplomskih stručnih studija i sveučilišnih diplomskih studija te postavilo 55 000 studenata stručnih studija u inferiorniji položaj ispred države i tržišta rada od njihovih kolega sa sveučilišnih studija tako im onemogućavajući horizontalnu i vertikalnu prohodnost odnosno mogućnost daljnog obrazovanja i usavršavanja u Republici Hrvatskoj ali i izvan njenih granica. Prvotni prijedlog koji se navodi u ovom nacrtu, a koji svrstava specijalističke diplomske stručne studije i sveučilišne diplomske studije na zajedničku razinu 7.1, je prihvatljiv na razini akademске zajednice iz više razloga: 1. Prati smjernice Europskog kvalifikacijskog okvira i europskih politika obrazovanja, 2. Slijedi pravne regulative i opisnice prvenstveno krovnog zakona visokog obrazovanja u RH, Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, ali i ostalih pravnih akata koji uređuju obrazovanje u RH i 3. Ispunjava pozitivne mjere strategija unaprijeđenja tržišta rada i zapošljavanja u Republici Hrvatskoj.	Prihvaćen Prihvaća se.

Nives Coce**, Članak 6.**

Između stručnih i sveučilišnih studija ishod učenja uistinu je različit no težina i trajanje su neusporedivo na istoj razini stoga je neminovno kako uskraćivanje prava na daljnje obrazovanje stručnih diplomanata, a koje je priznato i omogućeno u svim državama članicama Europske unije, nije ustavno. Predlažem kako je potrebno nadodati sljedeće rečenice u sporne razine 7.2 izvornog prijedloga ili 7.3 alternativnog koji smatram neprihvatljivim te razine 8.2 i to riječima kako slijedi: "Uvjet pristupanja prethodne kvalifikacije koja se stječe završetkom stručnog studija je polaganje razlikovnog sveučilišnog programa odnosno posjedovanje kvalifikacije završetkom sveučilišnoga diplomskog ili integriranoga preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija, a koja se stječe uz ispunjavanje razlikovnih uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice." Tvrdim kako bi time prvi prijedlog i uključivanje mogućnosti daljnog vertikalnog obrazovanja diplomanata stručnih specijalističkih studija bio u cijelosti prihvatljiv u odnosu na usklađenost s pravnom stečevinom Europske unije. Podržavam djelomičnu podjelu budući osobe sa završenim poslijediplomskim specijalističkim studijem nisu prepoznate na tržištu rada te smatram kako je i to potrebno redefinirati u propisima.

Primljeno na znanje

Ovaj je zakonski prijedlog izrađen polazeći od Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju i Odluke Ustavnog suda. Prema članku 73. stavku 2. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (dalje: Zakon), poslijediplomski sveučilišni studij (doktorski studij) može se upisati nakon završetka diplomskog sveučilišnog studija. Nadalje, odredbom članka 77. stavka 6. Zakona propisano je kako poslijediplomski studij može upisati osoba koja je završila odgovarajući diplomski studij. Sveučilište može propisati i druge uvjete za upis poslijediplomskog studija. Stavak 7. istoga članka navodi da iznimno, pod uvjetima koje propiše visoko učilište, studij se može upisati i bez prethodno završenoga odgovarajućeg školovanja, ako je riječ o iznimno nadarenim osobama za koje se može očekivati da će i bez završenoga prethodnog školovanja uspješno svladati studij i ako je sveučilište, veleučilište i visoka škola općim aktom definiralo kriterije za takve procjene. Sukladno trenutnom zakonodavnom okviru, za upis poslijediplomskog studija potreban je završen odgovarajući diplomski sveučilišni studij, osim u gore navedenim iznimnim slučajevima koje se međutim u slučaju poslijediplomskih studija odnose na iznimke vezane uz završen "odgovarajući" sveučilišni studij. Slijedom navedenoga, sukladno odredbama Zakona, osobe sa završenim specijalističkim diplomskim stručnim studijima ne mogu pristupiti poslijediplomskim sveučilišnim studijima. Sukladno navedenom te uzimajući u obzir odluku Ustavnog suda, isto je propisano predmetnim Nacrtom zakona.

Marijana Žizić**, Članak 6.**

Poštovani, Podržavam osnovni prijedlog članka 8. i protivim se alternativnom prijedlogu. U cijelu ovu priču uključena sam već dugi niz godina, praktično od prvih dana stručnih studija. Neke od prvih prezentacija stručnih studija provodile su se i na samim sveučilištima jer su osviještena sveučilišta provodila oba programa uz objašnjenja da kroz svoje programe i ciljeve rada žale osposobiti dvije grupe studenata svaku sa svojim jednakovrijednim, ali različitim kompetencijama. Studentima su razlike prezentirane isključivo na način da će završetkom sveučilišnog studija biti više približeni dalnjem znanstvenom radu, a stručnog studija radu u struci. Obzirom da su svi ljudi različiti i nisu svi podložni ni zainteresirani postati budući doktori znanosti, uvođenje dvojnog sustava bilo je pozitivno prihvaćeno među tadašnjim studentima. Izkreno, put do zapošljavanja i uopće razumijevanja razlika nije bio kratak i jednostavan, ali s vremenom su studenti koji su završavali stručne i specijalističke studije postali prepoznatljivi kvalitetama stečenim tijekom studija i tržište rada ih je prepoznalo i nagradilo njihov trud. Od prvih razgovora (na kojima sam i sama sudjelovala) studenata i tadašnjih predstavnika Ministarstva obrazovanja, strukovnih komora, Saborskog odbora... tijekom godina cijela situacija se iskristalizirala, kompetencije su adekvatno priznate i veliki broj studenata je ostvario svoja prava i postao primjer novim generacijama. Da se o ovoj temi raspravljalо tih davnih dana, bilo bi razumljivo jer postojanje binarnog sustava visokog obrazovanja je tada bilo nešto novo i čudno, ali da se ovime danas bavimo je samo još jedan od silnih primjera apsurga u našoj državi. Iako se cijelo vrijeme kroz raspravu spominje i mobilnost, bitno ja naglasiti da u našoj stvarnosti ona nije bila moguća jer su sveučilišta takvu mogućnost ili zabranila ili uvela razlikovni program. Dakle ako je netko s pozicije stručnog specijalista razmišlja o upisu doktorskog studija, srezan je u

Prihvaćen

Prihvaća se.

korijenu. Obezvrijedivanje jedne od, po definiciji, jednakovrijednih strana, samo zbog razlika druge prirode, van je svake pameti. Ako nešto vrijedi 300 ECTS bodova (i kod nas i u EU) onda jednostavno vrijedi toliko i nema argumenta uz koji bi vrijedilo više ili manje. Tu se postavlja pitanje zašto bi nešto što vrijedi 300 ECTS bodova nečijim hirom težilo manje? Znači li to da će se građevine koje su kao glavni projektanti potpisali ovlašteni stručni specijalisti građevinarstva smatrati ilegalnima jer njihovih 300 ECTS bodova preko noći nije 300 ECTS bodova? I to istih onih projektanata koji su školovani za rad u struci, a građenje građevina bi morao biti rad u struci. Ili će se možda uz postojeće dalekovode ili informatičke sustave ugrađivati novi jer oni koje su projektirali stručni specijalisti nisu dovoljno dobri, medicinske sestre više nemaju dovoljno znanje za brigu o pacijentima... možemo ovako u nedogled. Ovim putem, molim Ministarstva i sve savjesne nadležne osobe da o ovoj problematici ne razmišljaju parcijalno i očima ljudi koji Hrvatsku žele učiniti zemljom prošlosti, već da se okrenu budućnosti, jednakosti, ravnopravnosti i zemlji u kojoj mlade generacije žele ostati, a ne biti odgajane za odlazak. Smatram da do alternativnog prijedloga nije trebalo ni doći, a nakon sagledavanja svih činjenica treba ga odbaciti i zadržati se na osnovnom prijedlogu. Ukoliko težimo postati prava europska država ugledajmo se na države u Europi u kojima su stručni i sveučilišni studiji ravnopravni. Uz apel sveučilištima da porade na svojim programima i njihovoj kvaliteti, a ne na narušavanju tuđih završavam citatom iz famozne Odluke Ustavnog suda „... općenito je pogrešno postojeći binarni sustav visokog obrazovanja sagledavati kroz usporedbu njihove vrijednosti za društvenu zajednicu, jer su oba sustava (i sveučilišni i stručni) za društvenu zajednicu jednako vrijedni i jednakо potrebni.“ Srdačan pozdrav.

Mihal Jacić
, Članak 6.

Budući da obnašam funkciju Zamjenika Predsjednika Vijeća studenata VIVŠ RH, te sam studentski predstavnik na Visokoj školi za informacijske tehnologije glavni prijedlog Članka 8. Zakona o HKO gdje se na razinu 7.1 smještaju sveučilišni i stručni studiji smatram prihvatljivim obzirom da ne diskriminira studente stručnih studija. Alternativni prijedlog ne smatram nimalo prihvatljivim jer je napravljena prevelika razlika u razini, budući da se radi o istom broju ECTS bodova te su u istom navedeni potpuno identični uvjeti za pristupanje na razinu stručnih i sveučilišnih diplomskih studija. Također obzirom da su u izvornom članku na razini 6. smješteni sveučilišni i stručni studiji, nije prirodno raditi distinkciju na razini 7 kao što je navedeno u alternativnom prijedlogu.

Prihvaćen
Prihvaća se.

Sara Lončar , Članak 6. Kao studentica preddiplomskog stručnog studija te predstavnica studenata Veleučilišta Velika Gorica, stajališta sam da alternativni prijedlog članka 6. Nacrtu Prijedloga izmjene Zakona o HKO-u nije prihvatljiv. Glavna diferencijacija između sveučilišnih i stručnih studija osim ishoda učenja jest obvezna stručna praksa na preddiplomskim odnosno diplomskim stručnim studijima. Dva navedena stupa visokog obrazovanja (u RH definiran kao binarni sustav visokog obrazovanja) trebaju biti u ravнопрвном položaju. Neujednačenim razinama kako je navedeno u alternativnom prijedlogu (razina 7.1 i 7.2) ugrožavala bi se egzistencija trećine ukupne studentske populacije RH. Vrste obrazovnih i studijskih programa jasno su definirane u Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, shodno tome sveučilišni diplomske te specijalistički diplomske stručne studije imaju jednak broj ECTS bodova te nema argumenata niti potrebe diferencirati ih na drugačijim razinama unutar Zakona o HKO-u. Sam Zakon o HKO-u trebao bi biti usklađen s drugim nacionalnim kvalifikacijskim okvirima koji ima cilj mobilnosti te cjeloživotno obrazovanja kako navodi EQF.	Prihvaćen Prihvaća se.
Sena Pavetić , Članak 6. Kao predstavnica stručnih preddiplomskih i specijalističkih diplomskih stručnih studija Veleučilišta Lavoslav Ružićka u Vukovaru, protivim se alternativnom prijedlogu izmjene zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru, odnosno izmjeni kvalifikacija studenata stručnih; specijalističkih studija u odnosu na studente istih studijskih programa s istim ECTS opterćenjem koji studiraju na sveučilištima. Alternativni prijedlog izmjene zakona nije u skladu sa praksom EU. Alternativni prijedlog je očito diskriminirajući, te kao takav direktno demotivira visokoobrazovane mlade ljudi za napredak u struci i kontinuirano usavršavanje, te potiče na iseljavanje i odlazak na strana tržišta rada. Smatram da bi se trebalo postupati prema izvornom članku 6. Zakona o HKO-u.	Prihvaćen Prihvaća se.

Tomislav Čukelj , Članak 6. Potpredsjednik sam Studentskog zbora Tehničkog veleučilišta u Zagrebu, najvećeg veleučilišta u Republici Hrvatskoj koje broji oko 4 tisuća studenata stručnih i specijalističkih studija. Podupirem članak 6. prijedloga ovoga Zakona jer isti stavlja u ravnopravni položaj sve studente Lijepe naše temeljem znanja i truda koji ulože u vlastito obrazovanje. Izjednačavanje razina stečenoga stupnja znanja koje HKO predlaže koje studenti stručnih i specijalističkih studija osvoje svojim petogodišnjim obrazovnim procesom gdje osvoje ekvivalenti međunarodno priznati broj ECTS bodova preduvjet je za osiguravanje vertikalnog obrazovnog sustava koje jednako vrednuje znanost i stručnost. Razliku između vrsta studija nužno je postići kroz definiranje samih titula gdje se jasno može naznačiti tip završenog studija, no nikako se ne smije stavljati u neravnopravni položaj po razini usvojenoga znanja. Stručno znanje i pristup rješavanju problema možda se razlikuje od znanstvenog, no ono nikako nije manje vrijedno, niti u manjoj mjeri doprinosi boljštu zajednice da bi ga se opravdano moglo staviti u kategoriju manje vrijednog. Države Europske unije jednako cijene i potiču znanost i stručnost te je nužno da i Republika Hrvatska ostane dosljedna pravnoj i vrijednosnoj stečevini razvijenijih društva koje uključuje svoje članove u jednaku tržišnu utakmicu znanja i vještina.	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Anita Štokić , Članak 6. Poštovani! Kao studentica i predstavnica Specijalističkog graditeljskog odjela na Tehničkom Veleučilištu u Zagrebu, smatram da prihvaćanje izvornog članka 6. Zakona o HKO-u i izjednačavanjem stručnih i sveučilišnih studija, doprinosimo našem obrazovnom sustavu te našim kvalitetnim i stručnim kadrovima. Poučena iskustvom studiranja jedne akademske godine u Ljubljani, sa sigurnošću mogu reći da su studenti stručnih i sveučilišnih studija izjednačeni, ne samo nam u susjednoj Sloveniji, već i u svim ostalim članicama Europske unije. Svi smo jednako vrijedni. Oba studija u svoja znanja ulažu puno vremena, truda i odricanja. Stručni studiji su orientirani na praksu, dok su sveučilišni studiji orientirani na znanost. Ni jedni ni drugi ne smiju biti zapostavljeni i stavljati se u nepovoljan položaj. Pošto se nalazimo od 01. srpnja 2013. godine u Europskoj uniji, onda bi i u skladu sa ostalim zemljama trebali donositi odluke. Mi smo mlada država i trebali bi se ugledati na države koje postoje već dugi niz godina i u kojima smo svjedoci kako je obrazovni sustav na najvišem mogućem nivou. Također, bojim se da ako će se donijeti alternativni prijedlog, dogoditi će se ono što već unazad nekoliko godina želimo spriječiti - odljev mozgova i kadrova koji su itekako potrebni našem obrazovnom i stručnom kadru.	Prihvaćen Prihvaća se.

**Alen Softić
, Članak 6.**

Studentski zbor Veleučilišta u Rijeci podržava stav Vijeća veleučilišta i visokih škola RH, kao i Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru koje je izradilo Ministarstvo znanosti i obrazovanja, a posebno normiranje razine 6. i 7.1. koje se odnose na stečene kvalifikacije stručnih i sveučilišnih studija na preddiplomskoj i diplomskoj razini. Naime, ako polazimo od toga da se Republika Hrvatska opredijelila za binarni sustav visokog obrazovanja, a sukladno Europskom prostoru visokog obrazovanja te odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske u kojoj je jasno i nedvosmisleno izrečeno da su stručni i sveučilišni studiji jednakovrijedni za društvenu zajednicu, onda je jasno da bi alternativni prijedlog bio izuzetno štetan i neprihvatljiv za budući razvoj sustava visokog obrazovanja. Nadalje, valja upozoriti da bi se prihvaćanjem alternativnog prijedloga mogao dogoditi potpuni zastoj u razvoju stručne vertikale visokog obrazovanja u Hrvatskoj te imalo negativne posljedice za sve studente koji su završili ili trenutno studiraju na istim studijima. Stoga, u situaciji kada se iz Hrvatske svakoga dana iseljava sve veći broj mladih ljudi i to velik broj visokoobrazovanih mladih ljudi, onda je jasno koliko bi alternativni prijedlog bio dodatni poticaj za još veći odlazak naših mladih. Naglašavam, kako je uvođenje stručnih studija bilo u skladu sa svim politikama obrazovanja Europske unije, na tragu jačeg povezivanja tržišta rada i obrazovanja, a u Republici Hrvatskoj jeistočno otvaranje značilo početak policentričnog razvoja naše države. Stoga, očekujemo od svih dionika sustava visokog obrazovanja da usmjere svoje djelovanje na donošenje kvalitetnijih rješenja i koja neće ubuduće stvarati nove podjele između studenata. Alen Softić, predsjednik Studentskog zbora Veleučilišta u Rijeci

**Prihvaćen
Prihvaća se.**

Alen Softić , Članak 6. Studentski zbor Veleučilišta u Rijeci podržava stav Vijeća veleučilišta i visokih škola RH, kao i Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru koje je izradilo Ministarstvo znanosti i obrazovanja, a posebno normiranje razine 6. i 7.1. koje se odnose na stečene kvalifikacije stručnih i sveučilišnih studija na preddiplomskoj i diplomskoj razini. Naime, ako polazimo od toga da se Republika Hrvatska opredijelila za binarni sustav visokog obrazovanja, a sukladno Europskom prostoru visokog obrazovanja te odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske u kojoj je jasno i nedvosmisleno izrečeno da su stručni i sveučilišni studiji jednakovrijedni za društvenu zajednicu, onda je jasno da bi alternativni prijedlog bio izuzetno štetan i neprihvatljiv za budući razvoj sustava visokog obrazovanja. Nadalje, valja upozoriti da bi se prihvaćanjem alternativnog prijedloga mogao dogoditi potpuni zastoj u razvoju stručne vertikale visokog obrazovanja u Hrvatskoj te imalo negativne posljedice za sve studente koji su završili ili trenutno studiraju na istim studijima. Stoga, u situaciji kada se iz Hrvatske svakoga dana iseljava sve veći broj mladih ljudi i to velik broj visokoobrazovanih mladih ljudi, onda je jasno koliko bi alternativni prijedlog bio dodatni poticaj za još veći odlazak naših mladih. Naglašavam, kako je uvođenje stručnih studija bilo u skladu sa svim politikama obrazovanja Europske unije, na tragu jačeg povezivanja tržišta rada i obrazovanja, a u Republici Hrvatskoj jeisto otvaranje značilo početak policentričnog razvoja naše države. Stoga, očekujemo od svih dionika sustava visokog obrazovanja da usmjere svoje djelovanje na donošenje kvalitetnijih rješenja koja neće ubuduće stvarati nove podjele među studentima. Alen Softić, predsjednik Studentskog zbora Veleučilišta u Rijeci	Prihvaćen Prihvaća se.
Dominik Ivkošić , Članak 6. Poštovani, kao student preddiplomskog stručnog studija Informatike, izvorni prijedlog MZO-a (članak 6. koji glasi – Razina 7.1 – kvalifikacije stečene završetkom diplomskih studija. Na razinu 7.1 smještaju se dvije vrste kvalifikacija i to kvalifikacije stečene završetkom: a) specijalističkih diplomskih stručnih studija, b) sveučilišnih diplomskih studija te integriranih preddiplomskih i diplomskih sveučilišnih studija.) smatram prihvatljivim i ispravnim te ga podržavam; dok se navedenom alternativnom prijedlogu definiranja razina cijelovitih kvalifikacija (Razina 7.1 – kvalifikacije stečene završetkom specijalističkih diplomskih stručnih studija, Razina 7.2 – kvalifikacije stečene završetkom sveučilišnih diplomskih studija te integriranih preddiplomskih i diplomskih sveučilišnih studija.) izričito protivim, iz razloga što se takvim potezom studente stručnih studija izravno stavlja u nepovoljan položaj u odnosu na druge studente iz EU.	Prihvaćen Prihvaća se.

Anđela Klisović**, Članak 6.**

Protivim se alternativnom prijedlogu čl. 6. Navedeni članak diskriminira studente stručnih studija izmeštajući stručne diplomske studije na drugu, nižu podrazinu od sveučilišnih diplomskih studija. Na ostalim razinama gdje je primijenjeno ovakvo rješenje (razina 4 sa podjelama na 4.1. i 4.2. te razina 8 sa razinama 8.1. i 8.2.), radi se o drugačijem opsegu i kvaliteti rada kako bi se stekla navedena kvalifikacija. Shodno tome, ograničene su i mogućnosti koje imaju nositelji kvalifikacija niže podrazine (4.1. naspram 4.2. te 8.1. naspram 8.2.). Nasuprot tome, stručni i sveučilišni diplomski studiji predviđaju jednakopterećenje studenata (obje diplome traže 300 ostvarenih ECTS bodova; svaki ECTS bod znači 40 sati rada prema Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju). Navedene diplome se razlikuju samo po različitim ishodima učenja, no po složenosti njihovog stjecanja, na potpuno su jednakoj razini. Zbog toga, smještanje stručnog diplomskog studija na nižu podrazinu od sveučilišne otvara prostor diskriminaciji koja je prisutna na ostalim razinama na kojima je primijenjeno ovakvo rješenje. Nadalje, predloženo alternativno rješenje nije u suglasju s praksom na području EU . Kao primjer usklađenost sa EQF možemo uzeti njemačke strukovne visoke škole (Fachhochschule) koje odgovaraju našem specijalistu struke, a koji su ravnopravni sveučilišnim studijima, čak i u mjeri da je s njima dopušteno upisivati doktorate). Jasan je stav Europske Komisije koji pojašnjava da znanja i vještine mogu pripadati istoj razini, pa tako i kvalifikacije (neovisno sadržavaju li više znanja ili vještina) mogu postojati na svim razinama, neovisno o tome kako se kvalifikacija naziva (specijalist ili magistar struke). Nadalje, postavlja se pitanje povratnog djelovanja ovakve diskriminacije za sve kadrove koji rade i privređuju sa svojim diplomama specijalista struke. Na razini 8.1. koja se odnosi na danas nepostojeći studij magistra znanosti jasno je da je potrebno putem HKO čuvati stečena prava, što se u slučaju razdvajanja kvalifikacija na nižu i višu podrazinu ne izvodi na odgovarajući način. Naposljetku, bitno je sagledati šire društvene posljedice pokušaja da se diskriminiraju studenti u sustavu stručnog obrazovanja. Neadekvatno priznavanje njihovih kvalifikacija, koje su savršeno validne na prostoru EU, otvara mogućnost da svi ti mladi ljudi, njih oko 55.000, napusti Republiku Hrvatsku ukoliko im se oteža pristup tržištu rada. Izreka Thomasa Hobbesa: »Znanje je moć.« Tko, dakle, ima znanje, taj ima i moć da vlada svijetom i da svijet podloži sebi. Ako hrvatsko zakonodavstvo ne prepoznaće znanje svojih mlađih studenata, ima cijela EU koja će prepoznati potencijal više od 55.000 hrvatskih studenata koji samo žele svijetu budućnost koju nam RH izgleda ne želi pružiti. Jako bih lijepo bilo studirati za promjenu u nekoj drugoj državi gdje se ne vrti sve oko politike, i ovakvi rasprava i njihovih pokretača, koji si uzimaju za pravo krojiti sudbini trenutno trećini studentske populacije, a poslijedno utječući na njihovo zapošljavanje i njihovim nasljednicima Lijep pozdrav Anđela Klisović

Prihvaćen

Prihvaća se.

**Mate Marušić
, Članak 6.**

Poštovani, završio sam specijalistički diplomski stručni studij elektrotehnike na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu 2011.g., i svojim sam radom, trudom i odricanjem uspješno stekao svojih 300 ECTS bodova, a s njima i uz rad u firmi, koja mi je financirala 2 godine specijalističkog diplomskom stručnog studija, i svo svoje znanje, vještine i stečene kompetencije. Smatram da je originalni prijedlog novog zakona od strane MZO pravi odabir u ovom slučaju. Ne vidim niti svrhu niti povod alternativnog prijedloga, jer nitko ničim ne ugrožava integritet niti jednog sveučilišta niti njihovih studija. Lijepa naša RH bi se kao punopravna članica EU trebala ugledati na uspješnije države članice (Nizozemsku, Njemačku, Austriju, UK, Sloveniju) u kojima se uspješno provodi binarni sustav obrazovanja te stoga i imaju gospodarstvo o kakvom mi možemo samo sanjati, a ne raditi suprotno, težiti nečemu od čega će uskoro bježati i nerazvijenije zemlje od naše. Alternativni prijedlog članka 6. treba odbaciti jer osim gore navedenog potiče diskriminaciju i stavila studente stručnih studija u lošiji položaj bez opravdane osnove. Binarni sustav obrazovanja je i osmišljen zbog potrebe da kvalifikacije koje treba tržiste rada budu razumljive i usporedive unutar EU-a, a alternativnim prijedlogom članka 6. se upravo radi suprotno. Gore navedene zemlje školju i doktore struke (dr. ing.), pa probajte njima objasniti da bi njihovi diplomski stručni studiji trebali biti na razini 6 EQF – a. Naši struč. spec. ing. odlaze na doktorske studije većinom u susjednu Sloveniju, nije li to žalosno da znanje stječu u tuđoj zemlji, a pitanje je i u čijem će gospodarstvu nastaviti radit poslije završetka doktorskog studija. To je još jedan primjer diskriminacije jer nam nije dopušteno upisati doktorske studije u RH, a kunedo se u Europu, ali očito samo kad treba uskladiti poreze i cijene energenata. Gospodo ugledajte se u razvijenu Europu po pitanju binarnog sustava obrazovanja i nemojte izmišljati toplu vodu. Molim da mi se odgovori na sljedeća pitanja:
1. Kako je definiran ECTS bod? 2. Zašto 300 ECTS-a stečenih na stručnim studijima, prema alternativnom prijedlogu ne bi vrijedilo jednakako kao i 300 ECTS-a stečenih na sveučilišnim studijima? 3. Zbog čega se naš stručni naziv „struč. spec. ing. el.“ pogrešno preveo s engleskog jezika i zašto ne smijemo koristiti originalni engleski naziv uz naravno ovaj krivo prevedeni na hrvatski? I da zaključim na kraju da su sveučilišni i stručni diplomski studiji na međunarodnom planu prepoznati na istoj razini kvalifikacije i kroz međunarodno priznati standard klasifikacija obrazovanja (ISCED), što je još jedan dokaz da apsolutno treba odbaciti alternativni prijedlog članka 6. Srdačan pozdrav, Mate Marušić, struč. spec. ing. el.

Primljeno na znanje

Ministarstvo znanosti i obrazovanja u daljnju proceduru upućuje glavni prijedlog Nacrta prijedloga zakona te se u odgovoru ne razmatraju pitanja vezana uz alternativni prijedlog.

petra lacković
, Članak 6.

Moja tvrtka je nekolicini studenata platila stručni studij s ciljem stvaranja kvalitetnog stručnog kadra koji će svojim članstvom u komori doprinjeti tvtki sakupljajući reference, odnosno odgovarajući svojim pečatom za projekte koje znaju i mogu izrađivati te tako zamijeniti naraštaj projektanata koji idu u mirovinu. Sada ti isti mladi ljudi koji su skupili godine iskustva u projekiranju, i znaju svoj posao kvalitetno odraditi možda neće moći biti članovi komore a sukladno tome moja tvrtka neće moći narednih godina imati stručne reference potrebne da se javi na natjecaj. Ukoliko dođe do ovakvog scenarija dovodite me u bezizlaznu situaciju. Smatram prihvatljivim izvorni prijedlog članka 6. izmjena zakona o HKO a potpuno neprihvatljiv prijedlog Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Prihvaćen
Prihvaća se.

Željka Marković**, Članak 6.**

Poštovani, slažem se sa svim komentarima koji ocjenjuju alternativni prijedlog članka 8. „Cjelovite i djelomične kvalifikacije i njihovo pridruživanje razinama HKO-a“ neprihvatljivim. Pet godina odgovorno radim kao stručna specijalistica inženjerka građevinarstva i smatram da se navedenim prijedlogom retroaktivno oduzimaju prava kako mojih, tako i prava svih studenata koji su završili ili su u postupku završavanja stručnih studija, kao i budućih generacija koje bi mogle pridonosti struci sa svojim praktičnim znanjima. Alternativnim prijedlogom retroaktivno se oduzimaju stečena prava i umanjuje vrijednost stečenih diploma, odnosno vrijednost diplome kao osobnog vlasništva svakog čovjeka koji je na legitiman način istu stekao pod uvjetima s kojima je bio upoznat i u skladu s kojima je odlučio studirati znajući da mu ih nitko ne može oduzeti naknadno, jer to jamči i Ustav i posebni propisi. Time se kažnjava i u neku ruku izjednačava legitimno stjecanje diplome sa kriminalnim radnjama poput kupljene diplome, falsificiranog diplomskog rada i tomu slično. Smatram da se gore navedenim krši čl. 3 i čl. 48 Ustava koji se odnose na nepovredljivost vlasništva i pravo vlasništva. S obzirom da nisam pravnik, ne znam cijeli Ustav napamet niti ga uz posao imam vremena detaljno proučavati, ali pretpostavljam da ima još barem nekoliko članaka Ustava na koje bi se mogli pozvati svi studenti stručnih studija ukoliko se odluče na tužbu u slučaju prihvatanja spornog prijedloga. Znanstveni pristup učenja sa sveučilišnih i praktičan pristup učenja sa stručnih studija s pravom nose isti broj ECTS bodova, jer se u istom obujmu studira, samo su ishodi učenja drugačiji. Sadržaj sveučilišnog studija je većeg obujma što se tiče teorije, dok su stručni studiji većeg obujma što se tiče prakse i osposobljavanja za rad u struci. Naravno da se one fakultetske ustanove kojima je osnova učenje teorije, bez ili sa vrlo malo mogućnosti za praktičnim dijelom nastave, zalažu za uvođenje alternativnog prijedloga, kako bi načinili fiktivnu razliku između svojih sveučilišnih i „stručnih“ studija, u kojima se struka pojavljuje vrlo često samo u nazivu. Svatko tko je imalo upućen u stručne studije i poslove tehničkog smjera, zna da riječ stručnost čini veliku razliku između teorije i prakse, a doživotno je usavršavanje kroz rad najbitniji faktor kao nadogradnja za stečeno fakultetsko znanje. Isto tako, tokom svog rada susrećem se sa brojnim kolegama sa obje vrste studija (sveučilišni i stručni) te iz različitog perioda studiranja (prije i poslije bolonje). Činjenica je da u pravilu kolege koji su studirali prije uvođenja bolonjskog procesa studiranja, kada je studirao bitno manji postotak mladih ljudi, imaju kvalitetniju razinu znanja, od svih studenata, bilo stručnih ili sveučilišnih studija koji su studirali po bolonji. Uzrok tome nije samo duže radno iskustvo, već veća količina znanja s kojom su izašli sa fakulteta, jer se studiralo dugo i temeljito, uz puno dužu pripremu ispita i manje rokova. Bolonjski proces je ubrzao studiranje, prilagodio se novim potrebama tržišta rada i o svakom pojedincu ovisi koliko će kroz rad i praksu usavršiti ili ne svoje stečeno znanje. Možda bi bilo pametnije uložiti više truda u poboljšanje obrazovnog sustava na način da studenti sa svih fakulteta izlaze kao gotovi proizvodi spremni za rad, nego trošiti vrijeme na dokazivanje statusa različitim nazivima titula. Uz dužno poštovanje,

Željka Marković, struč.spec.ing.aedif.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Blaženka Divjak**, Članak 6.**

Nejasna je intencija da se Razina 7 razloži na podrazine. Pri tome se barem djelomično može opravdati da se upotrijebe dvije podrazine 7.1 i 7.2 budući da poslijediplomski specijalistički studiji barem u pravilu imaju nešto veći volumen od diplomskih studija. Iako nije predviđeno podizanje razine ishoda učenja prema razini 8. Nadalje, sve će se ove razine ionako u EQF-u pridružiti razini 7, pa će ovo dijeljenje razine 7 u HKO-u na podrazine samo doprinijeti komplikiranju situacije. S druge strane prigovor da se sa završenim specijalističkim diplomskim studijem ne može upisati doktorski ionako nema smisla stavljati u Zakon o HKO-u jer je to propisano Zakonom o znanosti i visokom obrazovanju. Nadalje, opisivanje što znači integrirani preddiplomski i diplomske studije također nema smisla u Zakonu o HKO-u veće je to sadržaj Zakona o znanosti i visokom obrazovanju. Općenito se isticanjem integriranih preddiplomskih i diplomskih studija u Zakonu o HKO-u dovodi u pitanje radi li se ovdje o nekoj posebnoj kvalifikacije? Pri tome je jasno da kod reguliranih profesija ionako postoje posebne Europske direktive, dok to za neregulirane profesije ne postoji. Međutim, ako se već mora nešto promijeniti po Odluci Ustavnog suda (koja meni nije jasna niti s pozicije motivacije niti kompetentnosti donositelja Odluke) onda se priklanjaju alternativi s dvije podrazine na 7 kao "manjem zlu".

Branko Škara**, Članak 6.**

Poštovani, Smatram da je jedino ispravno uskladiti HKO s EQF, a upravo to bi se postiglo osnovnim prijedlogom članka 6. Provedba alternativnog prijedloga članka 6 izazvala bi niz izmjena zakona kojima bi se oduzela već stečena prava svima koji su završili specijalističke diplomske stručne studije. Molio bih zakonodavca da odgovori na sljedeća pitanja. U slučaju da se razina 7.1 u HKO poveže s razinom 6 u EQF, što bi to značilo za sadašnju razinu 6 u HKO koja je također povezana s razinom 6 u EQF? Kakva je budućnost osoba koje su završile specijalističke diplomske stručne studije? Što će biti s ovlaštenjima u Komorama inženjera – hoće li se ukinuti stručnim specijalistima, odnosno hoće li biti omogućen upis nakon izglasavanja ovog zakona (i niza promjena zakona koje bi uslijedile)? Tko će nadoknaditi eventualnu štetu tvrtkama i osobama koju bi prouzročio prijedlog koji odstupa od osnovnog prijedloga članka 6? Znači li alternativa članka 6 da će kolegama već nostrificirana diploma u zemljama EU vrijediti više nego moja koju bih nostrificirao nakon stupanja na snagu ovog zakona? Kako to objasniti međunarodnim tvrtkama koje posluju u hrvatskoj, a potrebna je nostrifikacija diploma u njihovim zemljama? Što će biti s onima koji su već nostrificirali diplome? Zanimljivo je da su zakonodavac i strukovne komore 2015. godine prepoznale struč.spec.ing. te da su ispravile nepravdu kojom su navedeni morali 4 godine biti vježbenici, dok su mag.ing. za članstvo u komorama morali biti vježbenici 2 godine. Danas je to 2 godine za sve. S poštovanjem, Branko Škara

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje. Vezano uz komentar koji se odnosi na razine 7.1. i 7.2. napominjemo da zakonski prijedlog definira 7.1. i 7.2. kao zasebne razine Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira, a ne kao podrazine razine 7.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Damir Pilepić , Članak 6. Kao Predsjednik Udruge diplomiranih studenata Veleučilišta u Rijeci podržavam Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru koje je izradilo Ministarstvo znanosti i obrazovanja, a posebno normiranje razine 6. i 7.1. koje se odnose na stečene kvalifikacije stručnih i sveučilišnih studija na preddiplomskoj i diplomskoj razini. Naime, ako polazimo od toga da se Republika Hrvatska opredijelila za binarni sustav visokog obrazovanja, a sukladno Europskom prostoru visokog obrazovanja te odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske u kojoj je jasno i nedvosmisleno izrečeno da su stručni i sveučilišni studiji jednakovrijedni za društvenu zajednicu, onda je jasno da bi alternativni prijedlog bio izuzetno štetan i neprihvativ za budući razvoj sustava visokog obrazovanja. Nadalje, valja upozoriti da bi se prihvaćanjem alternativnog prijedloga mogao dogoditi potpuni zastoj u razvoju stručne vertikale visokog obrazovanja u Hrvatskoj te imalo negativne posljedice za sve studente koji su završili ili trenutno studiraju na istim studijima. Stoga, u situaciji kada se iz Hrvatske svakoga dana iseljava sve veći broj mladih ljudi i to velik broj visokoobrazovanih mladih ljudi, onda je jasno koliko bi alternativni prijedlog bio dodatni poticaj za još veći odlazak naših mladih. Naglašavam, kako je uvođenje stručnih studija bilo u skladu sa svim politikama obrazovanja Europske unije, na tragu jačeg povezivanja tržišta rada i obrazovanja, a u Republici Hrvatskoj jeisto otvaranje značilo početak policentričnog razvoja naše države. Stoga, očekujemo od svih dionika sustava visokog obrazovanja da usmjere svoje djelovanje na donošenje kvalitetnijih rješenja i koja neće ubuduće stvarati nove podjele između studenata. Damir Pilepić, predsjednik Udruge diplomiranih studenata Veleučilišta u Rijeci	Prihvaćen Prihvaća se.
ALTPRO d.o.o. , Članak 6. Mišljenja smo kako se prava studenata koji su završili svoje obrazovanje ne bi smjela retrogradno umanjivati. Studenti su završili studij i stekli određena prava koja im se izmjenama Zakona umanjuju. Lijep pozdrav, Altpro d.o.o.	Prihvaćen Prihvaća se.

Prirodoslovno-matematički fakultet

, Članak 6.

Podržavamo inačicu članka 8. stavka 2 Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru označenu kao ALTERNATIVNO*, kojom se predlaže razlikovanje HKO-razine 7.1 za specijalističke diplomske stručne studije, razine 7.2 za sveučilišne diplomske studije i integrirane preddiplomske i diplomske sveučilišne studije te razine 7.3 za poslijediplomske specijalističke studije. Također, smatramo da bi istovrsnu izmjenu trebalo načiniti i na HKO-razini 6, pri čemu bi preddiplomskim stručnim studijima trebalo pridružiti HKO-razinu 6.1, a preddiplomskim sveučilišnim studijima razinu 6.2. Pritom bi uvjet pristupa kvalifikaciji razine 7.2. trebala biti postignuta kvalifikacija razine 6.2.

Odbijen

Ne prihvata se. Ministarstvo znanosti i obrazovanja iznosi obrazloženje sukladno kojem je donesena odluka o prijedlogu zakonskog rješenja koje je u skladu s Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-I/351/2016 od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja slaže se da treba jasno razlikovati sveučilišne i stručne studije, stoga se u zakonskom prijedlogu dodatno naglašava postojanje različitih vrsta kvalifikacija na svim razinama obrazovanja. Različitost sveučilišnih i stručnih studija naglašena je i u pogledu pristupa razini doktorskog studija sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-I/351/2016 od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Preduvjet je za pristup doktorskom studiju završen sveučilišni diplomski studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice. Pristup doktorskim studijima nije moguć temeljem završetka specijalističkoga diplomskog stručnoga studija. Smatramo da smo ovim prijedlogom postupili sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-I/351/2016 od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6., diskriminira osobe koje stječu kvalifikaciju završetkom specijalističkih diplomskih stručnih studija u Republici Hrvatskoj u odnosu na osobe koje stječu usporedive kvalifikacije u drugim zemljama članicama Europske unije. Takva bi praksa bila suprotna od praksi drugih zemalja koje imaju binarne sustave i koje na istu razinu nacionalnih kvalifikacijskih okvira svrstavaju kvalifikacije različitih vrsta, odnosno kvalifikacije koje se stječu završetkom sveučilišnih i stručnih studija. Nadalje, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. nije u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, koji za specijalističke diplomske stručne studije propisuje istovjetno vrijeme trajanja i jednak broj ECTS bodova kao za diplomske sveučilišne studije. Iz istih razloga Ministarstvo znanosti i obrazovanja nije predvidjelo interveniranje u razinu 6 tako da na razinu 6.1 smjesti preddiplomske stručne studije, a na razinu 6.2 preddiplomske sveučilišne studije. Budući da se alternativni prijedlog ne prihvata, u odgovoru se ne razmatra dio komentara kojim se predlažu daljnje izmjene i dopune zakonskog prijedloga iz perspektive alternativnog prijedloga.

Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

, Članak 6.

I. U članku 8. na razini 6. i 7.1. ili u alternativnom prijedlogu 7.2 predlažemo dopuniti uvjet pristupanja na način da glasi: – Razina 6 – kvalifikacije stečene završetkom prediplomskih studija Uvjet je pristupanja posjedovanje prethodne kvalifikacije na razini 4.2, odnosno priznate odgovarajuće inozemne školske kvalifikacije ili na razini 5 uz položene ispite obveznih predmeta državne mature. – Razina 7.1 – kvalifikacije stečene završetkom diplomskih studija Uvjet pristupanja je posjedovanje prethodne kvalifikacije na razini 4.2, odnosno priznate odgovarajuće inozemne školske kvalifikacije ili na razini 5 uz položene ispite obveznih predmeta državne mature. ALTERNATIVNO*: – Razina 7.2 – kvalifikacije stečene završetkom sveučilišnih diplomskih studija te integriranih prediplomskih i diplomskih sveučilišnih studija. Uvjet pristupanja je posjedovanje prethodne kvalifikacije na razini 4.2, odnosno priznate odgovarajuće inozemne školske kvalifikacije ili na razini 5 uz položene ispite obveznih predmeta državne mature. Obrazloženje: Veći broj visokih učilišta izvodi studijske programe na stranim jezicima. Primjerice u znanstvenom području Biomedicine i zdravstva izvode se ili će se početi izvoditi studijski programi na engleskom jeziku na Studiju medicine u Zagrebu, Splitu i Rijeci, Studiju veterine u Zagrebu te Studiju stomatologije u Zagrebu. Na navedene studije upisuju se primjerice studenti iz Norveške, Švedske, Francuske, država koje imaju trogodišnju srednju školu i neke od država iz kojih dolaze studenti studirati u Hrvatsku nemaju maturu. Kako se ne bi odbijalo kandidate da se upisuju na studije na engleskom nužno je prilikom izmjena Zakona omogućiti kandidatima iz inozemstva da se upisuju na studije na stranom jeziku na temelju rezultata prijamnog ispita, uvažavajući drugičji sustav osnovnog i srednjoškolskog obrazovanja. Primjeri trajanja osnovnog i srednjoškolskog obrazovanja: Država Broj godina školovanja Prijevod naziva kvalifikacije Osnovna škola Srednja škola Austrija 4 8 Svjedodžba o ispitu zrelosti Francuska 9 3 Diploma mature (Diplome du Baccalaureat) Izrael 6 6 Maturalna svjedodžba Kanada 8 4 diploma završenog srednjoškolskog obrazovanja Nizozemska 8 6 Svjedodžba - predsveučilišno sekundarno obrazovanje Norveška 10 3 svjedodžba Njemačka 4 9 Iskaznica o položenoj maturi/ Svjedodžba o općoj visokoškolskoj zrelosti SAD diploma Slovenija Svjedodžba o općoj maturi Švedska 9 3 Pripremna diploma za više obrazovanje/ potvrda o završetku srednje škole - School leaving certificate/ Završna svjedodžba više srednje škole UK 6 5 Opće uvjerenje o stečenom srednjoškolskom obrazovanju (GCSE) II. Polazeći od Odluke Ustavnog suda broj: U-I/351/2016, posebno u izraženom mišljenju u točki 40. obrazloženja, koje glasi: „40. Imajući u vidu sva prethodna utvrđenja, a polazeći od ustavnog okvira (članci 67. stavak 1. i 68. stavak 1. Ustava) i postojećeg binarnog sustava visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj, Ustavni sud ne vidi ustavnu mogućnost da stručni diplomske specijalističke studije zakonom budu stavljeni na istu razinu HKO-a na kojoj su sveučilišni diplomske studije, a da stavljanje stručnog diplomskog specijalističkog studija na istu razinu HKO-a na kojoj su sveučilišni diplomske studije zakonodavac istodobno nije uvjetovao završetkom odgovarajućeg razlikovnog sveučilišnog programa.“ predlažemo da se usvoji alternativni prijedlog razina 7.1., 7.2. i 7.3.

Odbijen

Ministarstvo znanosti i obrazovanja snažno podržava aktivnosti koje pridonose internacionalizaciji visokog obrazovanja, kao što je izvođenje studijskih programa na stranim jezicima radi privlačenja stranih studenata. Smatramo da ovaj zakonski prijedlog ne predstavlja prepreku priznavanju inozemnih obrazovnih kvalifikacija, budući da se to uređuje Zakonom o priznavanju inozemnih obrazovnih kvalifikacija dok se ovim Zakonom uređuje sustav kvalifikacija koje se stječu u Hrvatskoj. Ne prihvaća se prijedlog da se usvoji alternativni prijedlog razina 7.1., 7.2. i 7.3. Ministarstvo znanosti i obrazovanja iznosi obrazloženje sukladno kojem je donesena odluka o prijedlogu zakonskog rješenja koje je u skladu s Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-I/351/2016 od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja slaže se da treba jasno razlikovati sveučilišne i stručne studije s obzirom na razliku u ishodima učenja predviđenima i ostvarenima kroz sveučilišne i stručne studije, stoga se u zakonskom prijedlogu dodatno naglašava postojanje različitih vrsta kvalifikacija na svim razinama obrazovanja. Smatramo da se razlikovanjem vrsta studija (sveučilišnih i stručnih) postiže transparentnost koja je temelj povjerenja među različitim dionicima sustava. Različitost sveučilišnih i stručnih studija naglašena je i u pogledu pristupa razini doktorskog studija sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-I/351/2016 od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Preduvjet je za pristup doktorskom studiju završen sveučilišni diplomski studij ili integrirani prediplomski i diplomski sveučilišni studij u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice. Pristup doktorskim studijima nije moguć temeljem završetka specijalističkoga diplomskog stručnoga studija. Smatramo da smo ovim prijedlogom postupili sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-I/351/2016 od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6., diskriminira osobe koje stječu kvalifikaciju završetkom specijalističkih diplomskih stručnih studija u Republici Hrvatskoj u odnosu na osobe koje stječu usporedive kvalifikacije u drugim zemljama članicama Europske unije. Takva bi praksa bila suprotna od praksi drugih zemalja koje imaju binarne sustave i koje na istu razinu nacionalnih kvalifikacijskih okvira svrstavaju kvalifikacije različitih vrsta, odnosno kvalifikacije koje se stječu završetkom sveučilišnih i stručnih studija. Nadalje, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. nije u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, koji za specijalističke diplomske stručne studije propisuje istovjetno vrijeme trajanja i jednak broj ECTS bodova kao za diplomske sveučilišne studije.

Andrija Lesar , Članak 6. Alternativni tekst je u suprotnosti sa Europskom praksom, nigrdje u EU i razvijenom svijetu nije razdvojena razina stručnog i sveučilišnog studija. U svojoj 12 godišnjoj poslovnoj praksi i brojnim putovanjima diljem Europe i Sviljetu, mogu zaključiti da je ovakva alternativna odredba diskriminirajuća, a u poslovom svijetu potpuno nepotrebna i promašena. Svima u poslovnom svijetu u HR je jako dobro poznato tko kakve kadrove školuje, osim toga u gospodarstvu je najbitnija vještina i sposobnost, a ne "papir".	Prihvaćen Prihvaća se.
Anja Jurković Članak 6., ALTERNATIVNO*: Poštovani, studentica sam preddiplomskog studija medicinsko-laboratorijske dijagnostike na Zdravstvenom veleučilištu. Izvorni nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama zakona o HKO-u je korektan i solidan, dok alternativni prijedlog članka 6. nije. To prvenstveno znači diskriminaciju stručnih studija i odudaranje od zakona zemalja EU time što potiče mlado stanovništvo na iseljavanje. Jednakost stručnih i sveučilišnih studija je potrebno zbog potrebe za zajedničkim djelovanjem studenata, a ksanije i radnika na tim istim mjestima za zapošljavanje. Lijepi pozdrav, Anja Jurković	Prihvaćen Prihvaća se.
Petra Domazet Članak 6., ALTERNATIVNO*: Poštovani, studentica sam preddiplomskog stručnog studija Očne optike na Veleučilištu Velika Gorica i slažem se s izvornim nacrtom prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO. Prihvatljiv je i realan, poštuje stručno i sveučilišno ostvarenje ECTS bodova jednakom mjerom. Ne diskriminira studente stručnih studija i ne stvara razlike koje ne postoje. Ishodima učenja, koji su glavna razlika sveučilišnih i stručnih studija, budući da RH u sustavu visokog obrazovanja ima implementiran binarni sustav obrazovanja . S druge strane, alternativni prijedlog upravo to radi, diskriminira i stvara jaz između studenata gdje razlika ne postoji. Zašto smatrate da se ostvarenje jednakog broja ECTS bodova i održivanje istog broja sati razlikuje na stručnom i sveučilišnom studiju? Lp, Petra Domazet	Prihvaćen Prihvaća se.

Matija Blaće**Članak 6., ALTERNATIVNO*:**

Protivim se alternativnom prijedlogu čl. 6. Navedeni članak diskriminira studente stručnih studija izmeštajući stručne diplomske studije na drugu, nižu podrazinu od sveučilišnih diplomskih studija. Na ostalim razinama gdje je primijenjeno ovakvo rješenje (razina 4 sa podjelama na 4.1. i 4.2. te razina 8 sa razinama 8.1. i 8.2.), radi se o drugačijem opsegu i kvaliteti rada kako bi se stekla navedena kvalifikacija. Shodno tome, ograničene su i mogućnosti koje imaju nositelji kvalifikacija niže podrazine (4.1. naspram 4.2. te 8.1. naspram 8.2.). Nasuprot tome, stručni i sveučilišni diplomski studiji predviđaju jednakopterećenje studenata (obje diplome traže 300 ostvarenih ECTS bodova; svaki ECTS bod znači 40 sati rada prema Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju). Navedene diplome se razlikuju samo po različitim ishodima učenja, no po složenosti njihovog stjecanja, na potpuno su jednakoj razini. Zbog toga, smještanje stručnog diplomskog studija na nižu podrazinu od sveučilišne otvara prostor diskriminaciji koja je prisutna na ostalim razinama na kojima je primijenjeno ovakvo rješenje. Nadalje, predloženo alternativno rješenje nije u suglasju s praksom na području EU (usklađenost sa EQF, za primjer uzeti njemačke strukovne visoke škole (Fachhochschule) koje odgovaraju našem specijalistu struke, a koji su ravnopravni sveučilišnim studijima, čak i u mjeri da je s njima dopušteno upisivati doktorate. Jasan je stav EU komisije koji pojašnjava da znanja i vještine mogu pripadati istoj razini, pa tako i kvalifikacije (neovisno sadržavaju li više znanja ili vještina) mogu postojati na svim razinama, neovisno o tome kako se kvalifikacija naziva (specijalist ili magistar struke). Nadalje, postavlja se pitanje povratnog djelovanja ovakve diskriminacije za sve kadrove koji rade i privređuju sa svojim diplomama specijalista struke. Na razini 8.1. koja se odnosi na danas nepostojeći studij magistra znanosti jasno je da je potrebno putem HKO čuvati stečena prava, što se u slučaju razdvajanja kvalifikacija na nižu i višu podrazinu ne radi na odgovarajući način. Naposljetku, bitno je sagledati šire društvene posljedice pokušaja da se diskriminiraju studenti u sustavu stručnog obrazovanja. Neadekvatno priznavanje njihovih kvalifikacija, koje su savršeno validne na prostoru EU, otvara mogućnost da svi ti mladi ljudi, njih oko 55,000, napusti Republiku Hrvatsku ukoliko im se oteža pristup tržištu rada. S poštovanjem, Matija Blaće Studentski predstavnik u Studentskom zboru Veleučilišta u Šibeniku

Prihvaćen

Prihvaća se.

Kruno Topolski**Članak 6., ALTERNATIVNO*:**

Poštovani, student sam diplomskog studija Fizioterapija na Fakultetu zdravstvenih studija Sveučilišta u Rijeci. Podržavam alternativni prijedlog, a vodeći se mišljenjima Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj o Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru. Trenutačni sustav visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj organiziran je kao binarni sustav, a zbog kojeg je potrebno napraviti jasnu distinkciju između sveučilišnih i stručnih studija. Također, Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju razlikuje sveučilišno i stručno obrazovanje, a što je također rečeno u komentaru i mišljenju Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj. Ono što je bitno napomenuti, a to sam i osobno iskusio tijekom obrazovanja jer sam studirao na preddiplomskom stručnom studiju da postoje razlike u znanju i ishodima učenja koji omogućuju sveučilišni nastavnici (docenti, izvanredni i redovni profesori) od znanja i ishoda koje omogućuju nastavnici koji predaju na stručnim studijima/veleučilišnim studijima (predavači, viši predavači i profesori visokih škola). U točki 37. obrazloženja Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske također je jasno istaknuto da postoje razlike između sveučilišnih i stručnih studija koji su dva različita sustava visokog obrazovanja, koja obrazuju i ospozobljavanju studente za različite svrhe. Tako su sveučilišni studiji usmjereni razvoju i primjenu znanstvenih, umjetničkih i stručnih dostignuća, a stručni studij ospozobjava za neposredno uključivanje u radni proces. Osim toga sveučilišni i stručni studiji podliježu različitim pravnim i institucionalnim pretpostavkama i kriterijima osnivanja i vrednovanja rada. Neki od različitih institucionalnih kriterija mogu se vidjeti od samog osnivanja, tematskih vrednovanja, reakreditacije i slično. Uz to postoji razlika u pogledu predavača te njihove nastavne i znanstvene aktivnosti gdje su kriteriji puno rigorozniji kod studijskih programa i nastavnika na sveučilišnim studijima. Iz tog razloga, ali i ostalih detaljno razrađenih razloga u komentarima Pravnih fakulteta u Zagrebu i Rijeci smatram da je alternativni prijedlog jedini prihvatljivi prijedlog koji će pomoći u nastojanju da se jasno definiraju razlike u stručnim i sveučilišnim studijima na 7. razini, a što će siguran sam doprinijeti i poslodavcima prilikom traženja radnika. Tako će poslodavac moći na jasan način vidjeti tko ima kakve kvalifikacije i pronaći onaku osobu kakva mu treba (što će ponekad biti stručni studij, ponekad sveučilišni, a ponekad bilo koji od njih). S poštovanjem Kruno Topolski

Antonio Marin**Članak 6., ALTERNATIVNO*:**

Poštovani, Student sam druge godine diplomskog stručnog studija elektrotehnike na splitskom Sveučilištu (OSS). Naravno, podržavam Vaš izvorni prijedlog. Već dulje vrijeme pratim razvoj situacije vezane za diplomske stručne studije pa su mi dobro poznati i glavni akteri ove priče. Posebno zanimljivo mi je bilo čitati intervju Prof. Tončija Lazibata objavljen u travanjском broju nacionalnih sveučilišnih novina "universitas" (broj 89.). Posebice izdvajam ovaj citat: "Treba naglasiti da su sveučilišni i stručni studiji društveno jednak potrebni i važni, ali su i različiti. Na primjer, diplomirana medicinska sestra koja je završila specijalistički diplomski stručni studij po ovom Zakonu na istoj je razini kvalifikacija i ishoda učenja kao i doktor medicine ili liječnici specijalisti koji su završili sveučilišne studije, tj. medicinski fakultet.

Odbijen

Ne prihvaca se. Ministarstvo znanosti i obrazovanja prihvaca argumente iznesene u prilog prijedlogu alternativnog članka te iznosi obrazloženje sukladno kojem je donesena odluka o prijedlogu zakonskog rješenja koje je u skladu s Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Različitost sveučilišnih i stručnih studija naglašena je i u pogledu pristupa razini doktorskog studija sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Preduvjet je za pristup doktorskom studiju završen sveučilišni diplomski studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice. Pristup doktorskim studijima nije moguć temeljem završetka specijalističkoga diplomskog stručnoga studija. Smatramo da smo ovim prijedlogom postupili sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6., diskriminira osobe koje stječu kvalifikaciju završetkom stručnih specijalističkih diplomskih studija u Republici Hrvatskoj u odnosu na osobe koje stječu usporedive kvalifikacije u drugim zemljama članicama Europske unije. Nadalje, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. ignorira razlikovanje kvalifikacija prema vrsti te negira mogućnost da različite vrste kvalifikacija budu smještene na istu razinu kvalifikacijskog okvira. Takva bi praksa bila suprotna od praksi drugih zemalja koje imaju binarne sustave i koje na istu razinu nacionalnih kvalifikacijskih okvira svrstavaju kvalifikacije različitih vrsta, odnosno kvalifikacije koje se stječu završetkom sveučilišnih i stručnih studija. Na kraju, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. nije u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, koji za specijalističke diplomske stručne studije propisuje istovjetno vrijeme trajanja i jednak broj ECTS bodova kao za diplomske sveučilišne studije.

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje.

(...) Ovaj Zakon omogućavao je da se i jedni i drugi mogu kandidirati na ista radna mjesta, što je nedopustivo. "

Izvor:

<http://www.unist.hr/Portals/0/docs/universitas/Universitas%2089.pdf?ver=2017-03-27-083811-850> Ovakvi primjeri ukazuju na elementarno neznanje glavnih zagovornika alternativnog prijedloga. Naravno da se doktori medicine i magistri sestrinstva ne mogu kandidirati na ista radna mjesta. Zna li cijenjeni profesor i prorektor da je sestrinstvo kao diplomski studij na nacionalnoj razini gotovo isključivo sveučilišni studij? I prema njegovom alternativnom prijedlogu ostat će na razini 7.2 identično kao i spomenuti doktori medicine. Takve sveučilišne programe izvodi i njegovo sveučilište na Medicinskom fakultetu. Pa tako studenti koji su završili preddiplomski stručni studij sestrinstva mogu uz minimalnu razliku (3 kolegija, 30 sati) upisati taj isti po njegovim riječima "znanstveno-stručni" diplomske sveučilišne studij sestrinstva i opet će biti na istoj razini kao i doktori medicine. Izvor: <http://www.mef.unizg.hr/wp-content/uploads/2016/07/Natje%C4%8Daj-za-upis-2016-17.pdf>

Na Sveučilištu u Rijeci (Fakultet zdravstvenih studija) nema razlike između sveučilišnih i stručnih preddiplomskih studija pri upisu na sveučilišne diplomske: Diplomski sveučilišni studij SESTRINSTVO – MENADŽMENT U SESTRINSTVU Uvjeti upisa za kandidate: stručni ili sveučilišni prvostupnik/prvostupnica Sestrinstva Izvor:

[https://www.uniri.hr/files/studenti/studiji/NATJECAJ%20_%20DIPLOMSKI_2016_2017_za%20objavu%20-%20APURI%20SOFRI%20I%20PFRI%20izmjena\(1\).pdf](https://www.uniri.hr/files/studenti/studiji/NATJECAJ%20_%20DIPLOMSKI_2016_2017_za%20objavu%20-%20APURI%20SOFRI%20I%20PFRI%20izmjena(1).pdf)
Ispada da nije problem u vrsti studija već u određenim stručnim studijima koji prave konkurenциju sveučilišnim studijima. Pitanje je zašto se Prof. Boras i Prof. Lazibat ne posvete kreiranju boljih studijskih programa? Isto tako, ako su sveučilišni i stručni studiji jednakov vrijedni zašto za promjenu ne bi stručni bili na 7.2, a sveučilišni na 7.1? Za kraj, još ne uspijevam shvatiti po kojoj logici je došlo do prijedloga da se dipl. stručni studiji povežu s 6. stupnjem EQF ? Pa kome je u interesu da netko s punih 5 godina studija (300 ECTS) bude po EU izjednačen s prvostupnicima. Sto onda predstavljaju ove dvije godine stručnog diplomskog? Hoće li onda AZVO koji podržava taj stav pri priznavanju EU kvalifikacija europske "Professional Mastere" koji su stekli diplome na europskim sveučilištima i veleučilištima na našem tržištu rada izjednačavati sa stručnim prvostupnicima? Prilikom jedne od rasprava sveučilišni profesori spomenuli su da su u Njemačkoj stručni studiji na razini 6. aludirajući pri tome na "Master" odnosno "Meister" stručnu titulu. Naravno to nema nikakve veze s njihovim diplomskim studijima, već se radi o "Majstorima struke" (stekli su manje od 180 ECTS-a) u mom slobodnom prijevodu. Dokaz koliko Nijemci cijene strukovnu vertikalnu i stručno usavršavanje kad su ih izjednačili s prvostupnicima. Lijep pozdrav, Antonio Marin, bacc. ing. el.

Institut za razvoj obrazovanja

Članak 6., ALTERNATIVNO*:

IRO ne podržava alternativni prijedlog na 7. razini HKO-a koji predviđa uvođenje tri podrazine 7.1., 7.2. i 7.3. IRO smatra kako navedeni alternativni prijedlog nije u skladu s dobrom europskom praksom razvoja kvalifikacijskih okvira zato što ovaj alternativni prijedlog razlikuje razina na kojima su smještene kvalifikacije vezuje primarno uz vrstu studija i institucionalni kontekst u kojemu se kvalifikacije stječu, a ne uz kompleksnost i sadržaj ishoda učenja koji se stječu određenim studijskim programima.

Prihvaćen

Prihvaća se.

Andrija Lesar Članak 6., ALTERNATIVNO*: Kao student poslijediplomskog doktorskog studija na Medicinskom fakultetu i kao upravitelj djelatnosti u privatnom sektoru sa iskustvom od 12 godina ovakav alternativni prijedlog smatram potpuno nepotrebним и neutemeljenim, tim više to takvo rješenje ne postoji nigdje u Europi, vjerujem niti u razvijenom svijetu. Alternativni prijedlog je protuustavan i ukoliko se usvoji vrlo vjerojatno se mogu očekivati tužbe i zahtjevi za materijalnom odštetnom zbog diskriminatornih odredbi. Potpuno je nejasno zašto se razina 7 razlaže na podrazine, kad to uistinu ne postoji u Europi? Andrija Lesar, dipl.ing. univ.spec.	Prihvaćen Prihvaća se.
Mate Damić Članak 6., ALTERNATIVNO*: Poštovani, Komentar na otvoreno e-savjetovanje sa zainteresiranom javnošću ostavljam kao student doktorskog studija Ekonomije i poslovne ekonomije te asistent na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. U svemu navedenom podržavam mišljenje Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnički razvoj te, posebno, mišljenje Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. U skladu s navedenim, smatram da je jedini prihvatljiv prijedlog izmjena i dopuna Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru onaj koji sadrži članak 8., stavak 2., označen kao *ALTERNATIVNO, slijedom čega je potrebno izmijeniti i članke 9. i 10. . Razlog tomu je što predložene izmjene i dopune Zakona o HKO-u zanemaruju odluku Ustavnog suda Republike Hrvatske (U-I-351/2016 od 20. travnja 2016,Narodne novine broj 41/16.) te sve ostale bitne zakone iz domene visokog obrazovanja, čime ponovno dovode u pitanje ustavnost predloženih izmjena i dopuna Zakona. Temeljni zahtjev koji proizlazi iz odluke Ustavnog suda jest taj da se, dok god je sustav visokog obrazovanja uređen postojećim zakonima, prije svega Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, sveučilišni i stručni studiji moraju razlikovati unutar nacionalnog kvalifikacijskog okvira te prilikom povezivanja nacionalnih kvalifikacija sa europskim kvalifikacijskim okvirom. Iz odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske: Imajući u vidu sva prethodna utvrđenja, a polazeći od ustavnog okvira (članci 67. stavak 1. i 68. stavak 1. Ustava) i postojećeg binarnog sustava visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj, Ustavni sud ne vidi ustavnu mogućnost da stručni diplomske specijalističke studije zakonom budu stavljeni na istu razinu HKO-a na kojoj su sveučilišni diplomske studije, a da stavljanje stručnog diplomskog specijalističkog studija na istu razinu HKO-a na kojoj su sveučilišni diplomske studije zakonodavac istodobno nije uvjetovao završetkom odgovarajućeg razlikovnog sveučilišnog programa.“ Iz komentara Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu: Temeljni zahtjev koji proizlazi iz odluke USRH jest razlikovanje sveučilišnih i stručnih studija pri normativnom oblikovanju NKO-a i povezivanju nacionalnih kvalifikacija s EKO-m. To će razlikovanje biti potrebno sve dok u Republici Hrvatskoj bude postojao binarni sustav visokog obrazovanja u sadašnjem obliku. U točki 37. obrazloženja odluke USRH u tom je smislu jasno istaknuto da su sveučilišni i stručni studiji "dva različita sustava visokog obrazovanja, koja obrazuju i osposobljavaju studente za različite svrhe (sveučilišni studij osposobljava za razvoj i primjenu znanstvenih, umjetničkih i stručnih dostignuća, a stručni studij osposobljava za neposredno uključivanje u radni proces - članak 69. stavci 1. i 2. ZoZDiVO-a:123/03-60/15). Dosljedno tome, stručni i sveučilišni studiji podliježu i	Odbijen Ne prihvaća se. Ministarstvo znanosti i obrazovanja prihvaća argumente iznesene u prilog prijedlogu alternativnog članka te iznosi obrazloženje sukladno kojem je donesena odluka o prijedlogu zakonskog rješenja koje je u skladu s Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Različitost sveučilišnih i stručnih studija naglašena je i u pogledu pristupa razini doktorskog studija sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Preduvjet je za pristup doktorskom studiju završen sveučilišni diplomski studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice. Pristup doktorskim studijima nije moguć temeljem završetka specijalističkoga diplomskog stručnoga studija. Smatramo da smo ovim prijedlogom postupili sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6., diskriminira osobe koje stječu kvalifikaciju završetkom stručnih specijalističkih diplomskih studija u Republici Hrvatskoj u odnosu na osobe koje stječu usporedive kvalifikacije u drugim zemljama članicama Europske unije. Nadalje, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. ignorira razlikovanje kvalifikacija prema vrsti te negira mogućnost da različite vrste kvalifikacija budu smještene na istu razinu kvalifikacijskog okvira. Takva bi praksa bila suprotna od praksi drugih zemalja koje imaju binarne sustave i koje na istu razinu nacionalnih kvalifikacijskih okvira svrstavaju kvalifikacije različitih vrsta, odnosno kvalifikacije koje se stječu završetkom sveučilišnih i stručnih studija. Na kraju, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. nije u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, koji za specijalističke diplomske stručne studije propisuje istovjetno vrijeme trajanja i jednak broj ECTS bodova kao za diplomske sveučilišne studije.

drugačijim institucionalnim kriterijima u svim postupcima vrednovanja, od inicijalne akreditacije (osnivanja), tematskih vrednovanja, reakreditacije, i sl.". U postojećem binarnom sustavu visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj zahtjev za postojanjem različitih razina cjelovitih i djelomičnih kvalifikacija za sveučilišne i stručne studije ima funkciju odražavanja različitih kriterija kvalitete koje te dvije vrste studija moraju zadovoljavati, što je materijalnopravni zahtjev par excellance. Stoga bi se razlike između sveučilišnog sustava i onog stručnog "trebale jasnije vidjeti i iz opisnica", kako je naglasio Ustavni sud u točki 39. obrazloženja odluke. Laički rečeno, dok god se sveučilišni i stručni studiji razlikuju u smislu uvjeta osnivanja, različite reakreditacije, različitim nositelja nastavnih procesa i različitim ishoda učenja, formalno ne mogu biti izjednačeni, tj. za prihvaćanje osnovnog prijedloga sadržanog u novom članku 8., stavku 2., potrebno je prije izmjene Zakona o HKO-u promijeniti sve ostale zakone koji se tiču znanosti i visokog obrazovanja. Ovim putem također želim naglasiti da ni na koji način ne bih želio diskriminirati studente, niti umanjivati važnost stručnih studija. Sveučilišni i stručni studiji su podjednako važni, ali jednostavno nisu isti. Smatram da je stručne studije potrebno i dalje razvijati i povezivati sa sveučilišnim studijima kroz različite vidove suradnje i mogućnosti horizontalne prohodnosti s ciljem razvoja novih znanja i kompetencija koje će doprinijeti gospodarskom rastu i razvoju Lijepe naše. Međutim, kako bi se ovo moglo ostvariti potrebno je probleme iz domene visokog obrazovanja rješavati strateški i u cijelini, a ne, kao gotovo uvijek dosad, parcijalno i izazivajući podjele među studentskom populacijom. S poštovanjem, Mate Damić

Krešimir Poljak**Članak 6., ALTERNATIVNO*:**

U Nacrtu prijedloga Zakona za kvalifikacije stečene završetkom specijalističkog diplomskog stručnog studija je navedeno sljedeće: "Ukupno radno opterećenje za stjecanje kvalifikacije završetkom specijalističkih diplomskih stručnih studija minimalno je 60 ECTS bodova na razini 7 ili višoj razini ishoda učenja, uz uvjet da se zajedno s prethodno stečenom kvalifikacijom na razini 6 stječe ukupno najmanje 300 ECTS bodova. Uvjet je pristupanja posjedovanje prethodne kvalifikacije na razini 6 u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše visoko učilište, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom visokog učilišta." Za kvalifikacije stečene završetkom sveučilišnih diplomskih studija je navedeno sljedeće: „Ukupno radno opterećenje za stjecanje kvalifikacije završetkom sveučilišnih diplomskih studija minimalno je 60 ECTS bodova na razini 7 ili višoj razini ishoda učenja, uz uvjet da se zajedno s prethodno stečenom kvalifikacijom na razini 6 stječe ukupno najmanje 300 ECTS bodova. Uvjet je pristupanja posjedovanje prethodne kvalifikacije na razini 6 u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše visoko učilište, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom visokog učilišta.“ S obzirom na ekvivalentnu vrijednost ECTS boda za obje vrste studija, ekvivalentnog ukupnog najmanjeg broja ECTS bodova, te ekvivalentnog uvjeta za pristupanje kvalifikaciji predlaže se da nadležno Ministarstvo dodatno preispita usklađenost navedene alternacije s (Europskom) Konvencijom za ljudska prava i temeljne slobode (Članak 14. Zabrana diskriminacije).

Prihvaćen

Primljeno na znanje.

Damir Mikolji**Članak 6., ALTERNATIVNO*:**

– Razina 7.3 – kvalifikacije stečene završetkom poslijediplomskih specijalističkih studija (promjena u pristupu razini 7.3) Ukupno radno opterećenje za stjecanje kvalifikacije minimalno je 60 ECTS bodova na razini 7 ili višoj razini ishoda učenja. Uvjet je pristupanja posjedovanje prethodne kvalifikacije koja se stječe završetkom sveučilišnoga diplomskog, integriranoga preddiplomskog i diplomskoga sveučilišnog studija ili stručnog diplomskog studija (kojim je stečeno minimalno 300 ECTS bodova uz polaganje odgovarajućih razlikovnih ispita) u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice. Obrazloženje: Visokoobrazovanje temelji se na konceptu cjeloživotnog obrazovanja. Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju propisuje da se visoko obrazovanje provodi kroz sveučilišne i stručne studije. Funkcija sveučilišnog studija je da osposobljava studente za obavljanje poslova u znanosti, visokom obrazovanju, poslovnom svijetu i drugim područjima, dok stručni studij pruža primjerenu razinu znanja i vještina koje omogućavaju obavljanje stručnih zanimanja. Zakon razlikuje poslijediplomski sveučilišni studij (doktorski studij) i poslijediplomski specijalistički studij. Doktorski studij može se upisati isključivo nakon završetka diplomskog sveučilišnog studija, dok upis na poslijediplomski specijalistički studij nije uvjetovan završenim sveučilišnim studijem. Člankom 1. Pravilnika o poslijediplomskim specijalističkim studijima Sveučilišta u Zagrebu propisano je: "Specijalistički studiji dio su koncepta cjeloživotnog obrazovanja, a njima se, prije svega, povećavaju stručna znanja, vještine i kompetencije". Postavlja se pitanje zašto je osobama koje su završile stručne diplomske studije (s kojima su stekli 300 ECTS bodova) onemogućen daljnji pristup obrazovanju na poslijediplomskim specijalističkim studijima, pogotovo ako se uzme u obzir da je svrha poslijediplomskog specijalističkog studija, prije svega, stjecanje novih stručnih znanja. Navedeno rješenje predstavlja izravnu diskriminaciju na temelju formalnog obrazovanja osoba koje su završile stručne diplomske studije i nije u skladu s konceptom cjeloživotnog obrazovanja.

Marko Lepoglavec**Članak 6., ALTERNATIVNO*:**

Poštovani, Student sam diplomskog studija matematike i informatike, nastavnički smjer na matematičkom odsjeku Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. U svemu navedenom podržavam mišljenje Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj te, posebno, mišljenje Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. U skladu s navedenim, smatram da je jedini prihvatljiv prijedlog izmjena i dopuna Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru onaj koji sadrži članak 8., stavak 2., označen kao *ALTERNATIVNO, slijedom čega je potrebno izmijeniti i članke 9. i 10.. Razlog tomu je što predložene izmjene i dopune Zakona o HKO-u zanemaruju odluku Ustavnog suda Republike Hrvatske (U-I-351/2016 od 20. travnja 2016, Narodne novine broj 41/16.) te sve ostale bitne zakone iz domene visokog obrazovanja, čime ponovno dovode u pitanje ustavnost predloženih izmjena i dopuna Zakona. Temeljni zahtjev koji proizlazi iz odluke Ustavnog suda jest taj da se, dok god je sustav visokog obrazovanja uređen postojećim zakonima, prije svega Zakonom o

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje. Ministarstvo znanosti i obrazovanja u daljnju proceduru upućuje glavni prijedlog Nacrt-a prijedloga zakona te se u odgovoru ne razmatraju pitanja vezana uz alternativni prijedlog.

Odbijen

Ne prihvata se. Ministarstvo znanosti i obrazovanja prihvata argumente iznesene u prilog prijedlogu alternativnog članka te iznosi obrazloženje sukladno kojem je donesena odluka o prijedlogu zakonskog rješenja koje je u skladu s Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Različitost sveučilišnih i stručnih studija naglašena je i u pogledu pristupa razini doktorskog studija sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Preduvjet je za pristup doktorskom studiju završen sveučilišni diplomski studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u skladu s uvjetima koje općim aktom propiše sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta, uz ispunjavanje uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice. Pristup doktorskim studijima nije moguć temeljem završetka specijalističkoga diplomskog stručnoga studija. Smatramo da smo ovim prijedlogom postupili sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 20. travnja 2016. godine (Narodne novine broj 41/16). Ministarstvo znanosti i obrazovanja

znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, sveučilišni i stručni studiji moraju razlikovati unutar nacionalnog kvalifikacijskog okvira te prilikom povezivanja nacionalnih kvalifikacija sa europskim kvalifikacijskim okvirom. Iz odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske: Imajući u vidu sva prethodna utvrđenja, a polazeći od ustavnog okvira (članci 67. stavak 1. i 68. stavak 1. Ustava) i postojećeg binarnog sustava visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj, Ustavni sud ne vidi ustavnu mogućnost da stručni diplomske specijalističke studije zakonom budu stavljeni na istu razinu HKO-a na kojoj su sveučilišni diplomske studije, a da stavljanje stručnog diplomskog specijalističkog studija na istu razinu HKO-a na kojoj su sveučilišni diplomske studije zakonodavac istodobno nije uvjetovao završetkom odgovarajućeg razlikovnog sveučilišnog programa.“ Iz komentara Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu: Temeljni zahtjev koji proizlazi iz odluke USRH jest razlikovanje sveučilišnih i stručnih studija pri normativnom oblikovanju NKO-a i povezivanju nacionalnih kvalifikacija s EKO-m. To će razlikovanje biti potrebno sve dok u Republici Hrvatskoj bude postojao binarni sustav visokog obrazovanja u sadašnjem obliku. U točki 37. obrazloženja odluke USRH u tom je smislu jasno istaknuto da su sveučilišni i stručni studiji "dva različita sustava visokog obrazovanja, koja obrazuju i osposobljavaju studente za različite svrhe (sveučilišni studij osposobljava za razvoj i primjenu znanstvenih, umjetničkih i stručnih dostignuća, a stručni studij osposobljava za neposredno uključivanje u radni proces - članak 69. stavci 1. i 2. ZOZDiVO-a:123/03-60/15). Dosljedno tome, stručni i sveučilišni studiji podliježu i drugaćijim institucionalnim kriterijima u svim postupcima vrednovanja, od inicijalne akreditacije (osnivanja), tematskih vrednovanja, reakreditacije, i sl.". U postojećem binarnom sustavu visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj zahtjev za postojanjem različitih razina cjelovitih i djelomičnih kvalifikacija za sveučilišne i stručne studije ima funkciju odražavanja različitih kriterija kvalitete koje te dvije vrste studija moraju zadovoljavati, što je materijalnopravni zahtjev par exellance. Stoga bi se razlike između sveučilišnog sustava i onog stručnog "trebale jasnije vidjeti i iz opisnica", kako je naglasio Ustavni sud u točki 39. obrazloženja odluke. Sumirano, kako se sveučilišni i stručni studiji razlikuju u smislu uvjeta osnivanja, različite reakreditacije, različitih nositelja nastavnih procesa i različitih ishoda učenja, formalno ne mogu biti izjednačeni, tj. za prihvatanje osnovnog prijedloga sadržanog u novom članku 8., stavku 2., potrebno je prije izmjene Zakona o HKO-u promijeniti sve ostale zakone koji se tiču znanosti i visokog obrazovanja. Jedini zaključak može proizaći da prema trenutno važećim zakonima sveučilišni i stručni studij ne mogu biti smješteni na istu razinu, ponajviše jer ne odgovaraju ishodi učenja. Sveučilišni i stručni studiji jednak su važni u društvu, ali nisu na istoj razini jer ne produciraju iste ishode učenja, prema razinama. Dok stručni studiji produciraju samo praktična znanja, sveučilišni uz praktična znanja produciraju i istraživačka. Smatram da je stručne studije potrebno i dalje razvijati i povezivati sa sveučilišnim studijima kroz različite vidove suradnje i mogućnosti horizontalne prohodnosti s ciljem razvoja novih znanja i kompetencija koje će doprinijeti gospodarskom rastu i razvoju Lijepe naše. Međutim, kako bi se ovo moglo ostvariti potrebno je probleme iz domene visokog obrazovanja rješavati strateški i u cijelini, a ne, kao gotovo uvijek dosad, parcijalno i izazivajući podjele među studentskom populacijom. S poštovanjem, Marko Lepoglavec

mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6., diskriminira osobe koje stječu kvalifikaciju završetkom stručnih specijalističkih diplomskih studija u Republici Hrvatskoj u odnosu na osobe koje stječu usporedive kvalifikacije u drugim zemljama članicama Europske unije. Nadalje, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. ignorira razlikovanje kvalifikacija prema vrsti te negira mogućnost da različite vrste kvalifikacija budu smještene na istu razinu kvalifikacijskog okvira. Takva bi praksa bila suprotna od praksi drugih zemalja koje imaju binarne sustave i koje na istu razinu nacionalnih kvalifikacijskih okvira svrstavaju kvalifikacije različitih vrsta, odnosno kvalifikacije koje se stječu završetkom sveučilišnih i stručnih studija. Na kraju, Ministarstvo znanosti i obrazovanja mišljenja je da alternativni prijedlog članka 6. nije u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, koji za specijalističke diplomske stručne studije propisuje istovjetno vrijeme trajanja i jednak broj ECTS bodova kao za diplomske sveučilišne studije.

Ivan Toth Članak 6., ALTERNATIVNO*: Poštovani, student sam TVZ-a, prihvatljiv je izvorni nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO-u jer ne oštećuje velik broj studenata stručnog studija, održava ravnopravnost sveučilišta i veleučilišta i ne rangira ih, dok alternativni prijedlog narušava istu, ne bi se trebalo podcenjivati znanje i vještine studenata stručnog studija te ga smatram ugrožavajućim i neprihvatljivim. Lijep pozdrav, Ivan Toth	Prihvaćen Prihvaća se.
dora toth Članak 6., ALTERNATIVNO*: Poštovani, studentica sam preddiplomskog studija Zdravstvenog veleučilišta i izvorni nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO-u smatram prihvatljivim, ispravnim i podržavam ga, a alternativni prijedlog članka 6. nepoštenim i nedopustivim. Nije u redu da se studenti stručnih studija razvrstavaju na nižu razinu te da se njihovo znanje i vještine podcenjuju, velik broj studenata time je ugrožen i biti će oštećen alternativnim prijedlogom, što je neprihvatljivo. Izvorni nacrt je ravnopravan prema svim studentima i nikoga ne umanjuje niti diskriminira. Lijep pozdrav, Dora Toth	Prihvaćen Prihvaća se.
Filip Vuksanović Članak 6., ALTERNATIVNO*: Poštovani, ovim putem želim izraziti slaganje s izvornim nacrtom prijedloga te izrazito neslaganje s alternativnim prijedlogom koji bi degradirao sve studente stručnih studija u Hrvatskoj jer se pravi razlika među istima. Razlike između stručnih i sveučilišnih studija su u načinu na koji se uči, ali ne i u razini. Stručni i sveučilišni program ne razlikuje se po broju ECTS bodova. Također, želim naglasiti da ćemo time jedino potaknuti iseljavanja mladih ljudi i završavanja studija u inozemstvu. Lijep pozdrav.	Prihvaćen Prihvaća se.
Lovre Topić Članak 6., ALTERNATIVNO*: Poštovani, kao student stomatologije/dentalne medicine na Sveučilištu u Zagrebu, podržavam prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja koji na razinu 7.1 svsrtava specijalističke diplomske stručne studije i sveučilišne diplomske studije,, te na razinu 7.2. poslijediplomske specijalističke studije Alternativni prijedlog smatram neprihvatljivim, iz razloga što se degradiradaju svi studenti veleučilišta i visokih škola u RH te krajnje umanjuje vrijednosti truda, zalaganja, stečenog znanja i kompetencija stručnog diplomskog studija koje ni u kom slučaju nije manje vrijedno od sveučilišnog. Ne vidim niti svrhu niti povod alternativnog prijedloga, jer Republika Hrvatska kao članica Europske Unije, bi se trebala ugledati na uspješnije države članice, a ne raditi suprotno, a sve shodno tome da su u EU stručni studiji i sveučilišni bilo na preddiplomskoj ili diplomskoj razini pozicionirani kao jednaki odnosno da su na istim razinama. S poštovanjem, Lovre Topić	Prihvaćen Prihvaća se.
Ivana Dukarić Članak 6., ALTERNATIVNO*: Poštovani, lako sam studentica Fakulteta za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu u Opatiji koji je sveučilište, smatram da je alternativa krajnje diskriminirajuća i ne podupirem ju te smatram da se moje kolege sa veleučilišta također trude i zalažu kao i mi. Lijep pozdrav, Ivana Dukarić	Prihvaćen Prihvaća se.

Prirodoslovno-matematički fakultet , Članak 9. Podržavamo sljedeće pridruživanje HKO-razina razinama EQF-a iz članka 16. stavka 2 Zakona o HKO-u: • razine 7.1 u HKO-u razini 6 u EQF-u • razina 7.2 i 7.3 u HKO-u razini 7 u EQF-u.	Odbijen Budući da se alternativni prijedlog ne prihvata, u odgovoru se ne razmatra dio komentara kojim se predlažu daljnje izmjene i dopune zakonskog prijedloga iz perspektive alternativnog prijedloga.
Nives Coce , Članak 9. Slažem se s Ministarstvom vezano za povezivanje 7.1 s razinom 7 u EQF budući 7.1 ispunjava sve uvjete za tu razinu. Postavi li se ikako drugačije doći će do neusklađenja s pravnom stečevinom Europske unije odnosno do rušenja binarnog sustava RH kao takvog. Predlažem novi tekst izmjene članka 17. stavka 2, podstavka 3 koji bi glasio: "-razina 7 u cijelosti te razina 8.1 u HKO-u povezuju se s razinom 7 u EQF."	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Nives Coce , Članak 10. Slažem se s Ministarstvom vezano za povezivanje 7.1 s razinom 2 u QF-EHEA budući 7.1 ispunjava sve uvjete za tu razinu. Postavi li se ikako drugačije doći će do neusklađenja s pravnom stečevinom Europske unije odnosno do rušenja binarnog sustava RH kao takvog. Predlažem novi tekst izmjene članka 17. stavka 2, podstavka 4 koji bi glasio: "-razina 7 u cijelosti te razina 8.1 u HKO-u povezuju se s razinom 2 u QF-EHEA."	Primljeno na znanje Primljeno na znanje.
Blaženka Divjak , Članak 10. Dakle, HKO služi tome da bi se naše kvalifikacije jasno prepoznale na Europskoj sceni i povezale s kvalifikacijama koje dodjeljuju druge države. Ovaj članak jasno kaže da će utjecaj ovih izmjena Zakona o HKO-u u povezivanju s drugim sustavima i prepoznavanju kvalifikacija biti - nikakav, čak će dodatno komplikirati situaciju jer će se naše kvalifikacije teže prepoznavati i povezivati.	Primljeno na znanje Jedna od svrha Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru (HKO) je povezivanje razina HKO-a s razinama Europskog kvalifikacijskog okvira, te posredno s kvalifikacijskim okvirima drugih zemalja. Budući da je ovim zakonskim rješenjem uvedena još jedna razina u Hrvatski kvalifikacijski okvir, nužno ju je povezati i s odgovarajućom razinom u Europskom kvalifikacijskom okviru (EQF). Navođenje razine EQF-a (bez obzira na nacionalnu razinu kvalifikacijskog okvira) olakšat će prepoznavanje kvalifikacija koje se stječu u Republici Hrvatskoj.
Prirodoslovno-matematički fakultet , Članak 10. Podržavamo sljedeće pridruživanje razinama QF-EHEA iz članka 17. Zakona o HKO-u: • razine 7.1 u HKO-u razini 1 u QF-EHEA • razina 7.2, 7.3 i 8.1 u HKO-u razini 2 u QF-EHEA.	Primljeno na znanje Budući da se alternativni prijedlog ne prihvata, u odgovoru se ne razmatra dio komentara kojim se predlažu daljnje izmjene i dopune zakonskog prijedloga iz perspektive alternativnog prijedloga.
Prirodoslovno-matematički fakultet , Članak 11. Smaramo da predložena izmjena opisnice kompetencijske dimenzije znanja za HKO-razinu 7 iz „Vrednovanje visokospecijaliziranih znanja...“ koja mogu biti temelj za originalno razmišljanje i znanstveno istraživanje...“ u „Vrednovanje visokospecijaliziranih znanja...“ koja mogu biti temelj za originalno razmišljanje i/ili znanstveno istraživanje...“ ne održava u dovoljnoj mjeri razliku između specijalističkih diplomskih stručnih studija i sveučilišnih diplomskih studija. U skladu s mišljenjem da je stručne i sveučilišne studije potrebno razlikovati i na HKO-razini 6 (npr. razinom 6.1 za stručne i 6.2 za sveučilišne preddiplomske studije), smaramo da je tu razliku nužno naglasiti i u opisnici kompetencijske dimenzije znanja za tu HKO-razinu. Stručni preddiplomski studiji ne osposobljavaju za vrednovanje i kritičko razumijevanje specijaliziranih teorija unutar područja rada i/ili učenja.	Primljeno na znanje Budući da se alternativni prijedlog ne prihvata, u odgovoru se ne razmatra dio komentara kojim se predlažu daljnje izmjene i dopune zakonskog prijedloga iz perspektive alternativnog prijedloga.

Nives Coce , Članak 11. Zašto je potrebno spominjati vrednovanje visokospecijaliziranih znanja u trećoj razini, a koje se spominje na razini 7? Što se točno dobiva ovom izmjenom? Prema obrazloženju čini mi se kako se navedena izmjena treba odnositi na sedmi red te predlažem izmjenu navedenog jer onda ima smisla budući i u državama članicama EU postoji isto mogućnost vertikalne prohodnosti svih dionika obrazovanja, a čime se povećava mogućnost povećanja visokoobrazovanog kadra. Time se automatski postiže i veća konkurentnost na tržištu i u samom međunarodnom obrazovnom sustavu dobiva se prepoznatljivost.	Primljeno na znanje Odredbama članka 11., Dodatak A Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru („Narodne novine“ br. 22/13 i 41/16) mijenja se opisnica razine 7 ishoda učenja u domeni znanja (vrednovanje visokospecijaliziranih znanja u području rada i ili učenja od kojih su neka na granicama poznatog, a koja mogu biti temelj za originalno razmišljanje i znanstveno istraživanje te povezivanje znanja među različitim područjima) tako da se dodatkom riječi „ili“ znanstveno istraživanje navodi kao opcionalno, a ne obvezno. Izričaj odredbe uskladit će se s nomotehničkim pravilima kako bi bilo jasnije koji se točno stupac i red mijenjaju.
Nives Coce , OBRAZLOŽENJE U Obrazloženju Uz članak 6. stavak 4. "Drugačije se uređuju uvjeti pristupanja kvalifikaciji razine 8.2 ako" Potrebno je ispraviti "ako" u "tako" jer drugačije nema smisla. Predlažem kako je potrebno nadodati sljedeću rečenicu iza uvjeta za razinu 8.2 i to riječima kako slijedi: "Uvjet pristupanja prethodne kvalifikacije koja se stječe završetkom stručnog studija je polaganje razlikovnog sveučilišnog programa odnosno posjedovanje kvalifikacije završetkom sveučilišnoga diplomskog ili integriranoga preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija, a koja se stječe uz ispunjavanje razlikovnih uvjeta propisanih studijskim programom sveučilišta ili njegove sastavnice."	Djelomično prihvaćen Prvi prijedlog se prihvata. Vezano uz prijedlog koji se odnosi na uvjete pristupanja poslijediplomskim sveučilišnim (doktorskim) studijima, ovaj je zakonski prijedlog izrađen polazeći od Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju i Odluke Ustavnog suda. Prema članku 73. stavku 2. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju(dalje: Zakon), poslijediplomski sveučilišni studij (doktorski studij) može se upisati nakon završetka diplomskog sveučilišnog studija.
Marko Lepoglavec , OBRAZLOŽENJE Poštovani, Smatram da je potrebno da jednog člana Nacionalnog vijeća imenuje Hrvatski studentski zbor, kako bi i predstavnik studenata bio zastupljen. Molim d arazmotrite navedenu opciju. Lijep pozdrav	Primljeno na znanje Prijedlog izlazi izvan okvira ovog zakonskog rješenja te će biti razmotren nakon očitovanja ključnih dionika uključujući i Nacionalno vijeće za razvoj ljudskih potencijala.
Igor Kolarević , OBRAZLOŽENJE Predlažem da se jasno definiraju uvjeti upisa doktorata za studente koji su stekli kvalifikaciju 7.1 a završili su specijalistički diplomski studij. Igor Kolarević struč.spec.ing.aedif.	Primljeno na znanje Vezano uz komentar koji se odnosi na uvjete pristupanja poslijediplomskim sveučilišnim (doktorskim) studijima, ovaj je zakonski prijedlog izrađen polazeći od Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju i Odluke Ustavnog suda. Prema članku 73. stavku 2. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (dalje: Zakon), poslijediplomski sveučilišni studij (doktorski studij) može se upisati nakon završetka diplomskog sveučilišnog studija.
Saša Drlja , OBRAZLOŽENJE Ne propisuje se ni način pristupa razini obrazovanja 8.2 za stručne studije, iako je Ustavni sud ustvrdio u točki 49. Odluke, ... odnosno odgovarajući sveučilišni razlikovni program.... Napominjem da je u RH jedna od rijetkih zemalja unutar EU i Bolonjskog procesa u kojoj je Zakonom onemogućeno stjecanje razine 8 za stručni studij. Npr u Španjolskoj je moguće doktorirati bez obzira na "put" stjecanja prethodnih kvalifikacija. Molim vidjeti sheme studija EU zemalja na linku: https://www.nuffic.nl/en/diploma-recognition/foreign-education-systems Da se zaključiti da predloženim zakonom se samo djelomično ispunjava odluka ustavnog suda.	Primljeno na znanje Vezano uz prijedlog koji se odnosi na uvjete pristupanja poslijediplomskim sveučilišnim (doktorskim) studijima, ovaj je zakonski prijedlog izrađen polazeći od Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju i Odluke Ustavnog suda. Prema članku 73. stavku 2. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (dalje: Zakon), poslijediplomski sveučilišni studij (doktorski studij) može se upisati nakon završetka diplomskog sveučilišnog studija.

Marina Bojić , Članak 6. Poštovani, redovna sam studentica druge godine Zdravstvenog veleučilišta u Zagrebu. U potpunosti podupirem izvorni nacrt prijedloga zakona o hrvatskom kvalifikacijskom okviru te se ne slažem s diskriminirajućim alternativnim prijedlogom. Ne vidim kako mojih 300 ECTS bodova vrijedi manje od nečijih 300 ECTS bodova tko je završio neki sveučilišni studij. Znači li to da sav moj trud i vrijeme koje sam utrošila na predavanja, seminare, vježbe i stručnu praksu automatski vrijedi manje ako se prihvati alternativni prijedlog? Čemu uopće alternativni prijedlog koji ide na štetu svim bivšim, sadašnjim i budućim studentima stručnih studija? Ne vidim kako izvorni nacrt prijedloga šteti studentima sveučilišnih studija. Lijep pozdrav, Marina Bojić	Prihvaćen Prihvaća se.
Petar Ramljak , Članak 10. Poštovani, nedopustivo je tijekom kreiranja izmjena Zakona o HKO-u, učiniti previd. što vjerujem da je učinjeno nehotice, tjst. ne uključiti predstavnike studenata u Nacionalno vijeće za razvoj ljudskih potencijala. Ja duboko vjerujem kako su studenti središte sustava visokog obrazovanja. Unaprijed zahvaljujem. Petar Ramljak, Predsjednik Hrvatskog studentskog zbora	Primljeno na znanje Prijedlog izlazi izvan okvira ovog zakonskog rješenja te će biti razmotren nakon očitovanja ključnih dionika uključujući i Nacionalno vijeće za razvoj ljudskih potencijala.
Marko Lepoglavec , Članak 10. Poštovani, Smatram da je od iznimne važnosti da unutar takvog tijela budu zastupljeni i predstavnici studenata te je najlegitimije rješenje da Hrvatski studentski zbor imenuje jednog ili više predstavnika. Srdačan pozdrav, Marko Lepoglavec	Primljeno na znanje Prijedlog izlazi izvan okvira ovog zakonskog rješenja te će biti razmotren nakon očitovanja ključnih dionika uključujući i Nacionalno vijeće za razvoj ljudskih potencijala.
Leonarda Matokanović , DODATAK A Poštovani, Studentica sam preddiplomskog stručnog studija medicinsko - laboratorijske dijagnostike islažem se sa izvornim nacrtom prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o HKO. Prihvatljiv je i realan jer poštaje svačije ostvarenje ECTS bodova istom mjerom. Ne diskriminira studente stručnih studija i ne stvara razlike koje ni ne postoje. S druge strane, alternativni prijedlog upravo to radi, diskriminira i odjeljuje studente između kojih takva razlika ne postoji. Zašto smatrate da se ostvarenje istih ECTS bodova i odradivanje istog broja sati razlikuje na stručnom veleučilišnom i sveučilišnom studiju? S poštovanjem, Leonarda Matokanović	Ne postoji odgovor
Anto Zadro , DODATAK A Podupirem glavni prijedlog Ministarstva znanosti i obrazovanja. Protivim se alternativnom prijedlogu koji bi bio diskriminirajući i degradirajući. Sramotno i suvišno za komentirati dalje!	Ne postoji odgovor
Doroteja Filipančić , DODATAK A Poštovani, studentica sam preddiplomskog stručnog studija i s osobnog gledišta slažem se s izvornim prijedlogom zakona Ministarstva znanosti i obrazovanja, a ne podupirem alternativni prijedlog radi degradiranja studenata stručnih studija koje bi se provođenjem tog prijedloga pojavilo. Smatram da je adekvatna jednakost s obzirom na broj ECTS bodova pri završenom studiju te s obzirom na dobiveno znanje koje se pri sveučilišnim studijima manifestira više kroz teorijski i istraživački rad, a na stručnim kroz praktične vještine i stručne vježbe koje se provode. Hvala	Ne postoji odgovor

